

སྡོམ་གསུམ་གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཤད།

མཁུན་པ་སྤྱོད་དབང་ལགས། །འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་བསྟན་བཅོས་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ནི།
ཐེག་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རིག་པའི་གནས་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། འཛིག་ཏེན་
ལུགས་གྱི་ནམ་གཞག་ལ་སོགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར་བས། ལྟོ་

༩༩

གོས་ཉི་ཆེ་བར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་ཁོ་བོ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་དགའི་པན་བདེ་མཐའ་
ཡས་བའི་གཞིར་གྱུར་བ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དམ་བའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་སློ་སྐྱར་གྱི་ཉྐྱལ་པས་མ་བསྐྱད་པར་
རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། ཅོམ་བའི་སློ་སྐྱོན་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་
སྤྱ་ཞེན་ཅིང་སྤང་བས་ཀུན་ནས་སྦངས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཆོག་དོན་ནམས་ཕྱིར་ལ་བརྩས་ཤིང་འཕུལ་བ་དང་།
ནང་དུ་བརྩས་ཤིང་འཐེན་བའི་སློ་ནས་སྦང་དོར་བྱེད་བའི་ངན་རྟོག་རྒྱུ་རིང་དུ་དོར་ཅིང་། རང་གི་སློ་གོས་ལ་
རྩས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་གཤེས་ལ་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བསྟན་བཅོས་
མཛད་པོ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཆོན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་
རི་ལྟར་བྱོན་

༼༩༽

བའི་ཚུལ་ནི། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་ལྷེ་བར་གྱུར་བ་དོན་མེད་ཀྱི་འདུག་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་དབག་ཚད་བརྒྱ་བསྐྱོད་བའི་
ས་ཕྱོགས་གཙང་ལ་སྟོད་གོམ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲིང་པོ། དབལ་ལྷན་ས་སྒྲིང་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་བྱང་། ག་ར་ཞེས་བྱ་
བའི་ལུང་བར། ཡབ་མ་མུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ལྷག་བེལ་བའི་སྤྲུལ་བ་ས་ཆེན་ཀུན་དབལ་སྒྲིང་པོའི་སྤྲུལ་བའི་ཆུང་
ལོས་དབལ་ཆེན་འོད་པོ་དང་། ཡུམ་མང་གར་བ་ཉི་རི་ལུམ་གྱི་ལུམ་ས་སུ་ཞུགས་བའི་ཆོ། ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དུ་
སྒྲིང་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་གཙུག་རིན་པོ་ཆེ་འོད་འབར་བས་སྤྲུལ་བ་གཅིག་གནས་གཡོར་དུ་བྱང་བར་མིས་ཏེ། ལུས་
སེམས་དབལ་བདེས་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཚུ་པོ་སྤྲུག་གི་ལོ་ཞུམས་ལྷ་བའི་ཉི་ཤུ་དྲུག་ལ་ས་གཡོ་བ་དང་
ལུང་བ་འོད་ཀྱིས་གང་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མང་པོ་འདུ་བ་དང་།

༩༡༽

མེ་ཉོག་གི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་ལྟས་བྱུང་བར་ཅན་དང་བཅས་ནས་བདེ་བར་བཅས་སོ། །དབྱའི་གཙུག་ཉོར་
འབྱར་བ་དང་། སྤྲིན་མཆོམས་མཛོད་སྤྲུམ་བརྒྱན་པ་དང་། ལྷག་ཞབས་འཁོར་ལོ་བྲིས་པ་དང་། གསང་བའི་
གནས་སྤྲུབས་སུ་རྒྱབ་པ་ལ་སོགས་མཆོན་བཟང་པོས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ངོ་མཆར་དུ་འཛིན་པར་གྱུར་
ཏོ། །གོག་པོ་འགོག་པའི་སྐྱབས་སུ་ས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་འདི་བ་དང་། སི་སྤྱི་ཉའི་སྐད་དུ་སྒྲོག་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་
བོད་ཀྱི་སྒྲོག་དང་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབས་པར་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །བྲིས་པའི་ཐོ་ཚི་མི་མཛད་ཅིང་ཆངས་
སྒྲིད་ཀྱི་དགེ་བསྟེན་སྒྲངས་ནས་ཀུན་སྒྲིད་རྣམ་པར་དག་པས་བཟོ་དང་། ཅིས་དང་འཛིག་ཏེན་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་རྣམས་གསན་པ་དང་གཟིགས་པ་ཅིམ་གྱིས་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་

༼༡༡༽

རྒྱལ་མཚན་ལ་དཔལ་གྱི་དོ་རྗེའི་དབང་རྒྱད་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བ་ཤད་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གསལ་ཅིང་ཐུགས་
སྤྱུ་ཅུད་དོ། །གཞན་ཡང་བདེ་མཆོག་དང་གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར། ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱི་སྐོར། རྣམ་འབྱོར་
རྒྱད་དང་། བྱ་བ་དང་སྦྱོད་པའི་རྒྱད་སྐོར་མང་པོ་བདེན་རྒྱན་ཆེན་པོ་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་རྗེ་བཀ་ཆེན་ལ་
གསལ། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་དབང་རྒྱད་མན་ངག་དང་བཅས་པ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་
བཤད་པ་གསལ་ཅིང་སྦྱར་བཅས་མཛད། བརྗེ་ཏ་སྤྱུ་ག་ཏ་ཤྱི་དང་། སི་ག་ཤྱི་དང་། དུ་ན་ཤྱི་ལ་སྤྱི་སྤྱན་ངག་གྲེབ་
སྦྱོར་མདོན་བརྗོད་སྒྲིམ་གར་ལ་སོགས་མཐའ་དག་གསལ་ཅིང་ཐུགས་སྤྱུ་ཅུད་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་བྱམས་
བ་དང་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱབ་ཡབ་སྤྱས་དང་དཔལ་ལྷན་

༩༡༽

ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་བ་བཤད་སྟོལ་མན་ངག་ནམས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོར་
དང་། རྫོ་བོ་རྗེའི་ཆོས་སྟོར་བཀའ་གདམས་ལུགས་སུ་བྲགས་བ་སོགས་གཞུང་དང་གདམས་བ་བལ་ཆེར་
གསན་ཅིང་མཁྱེན་བར་མཛད་དོ། །མན་ལ་ལམ་དུ་འང་ས་སྐྱའི་ཨ་ཕྱི་འབུམ་པའི་རྩར་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་བ་
དབྱིག་གཉེན་ཡིན་ཟེར་བའི་པཱི་ཏ་སྐྱེ་ལ་སྟོ་སེར་བ་གཅིག་ལ་མཛོན་བ་མཛོད་ཆེ་བ་གཅིག་གསན་ཅིང་མན་ལ་
སད་པའི་ཆེ་མ་བསྟེལ་བར་མཁྱེན་ཏེ། ཕྱིས་མཁན་པོ་པཎ་ཆེན་ལ་གསན་བ་དང་བྱུང་བར་མ་བྱུང་བ་དང་། སྟོབ་
དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་ལ་ཆད་མ་གསན་བ་དང་། ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་གདན་སར་བཀོད་བ་ཡིན་ཟེར་
ནས། ཁོང་གི་བཞུགས་གནས་བྲག་ཕྱག་པོ་ཏི་མང་པོ་གཅེར་བ་གཅིག་གི་ལྷེ་མིག་གཏད་པར་མི་བས་ཆད་མའི་
ཆོག་དོན་

༼ ༡༣ ༽

མཐའ་དག་མཁས་པར་མཐུན་པ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཚོད་བཟོད་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྤྱི་ཏེ་སྐད་དུ་
བཤད་པས། ཐུག་གོང་གཉིས་ནས་ཉམས་ཤར་བ་ལ་སོགས་པོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་པོ་དང་། ཡང་ཁྱོད་ནི་སྒྲི་
བ་མང་པོར་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་སྤྱི་ཡུང་འདུལ་བར་མི་འགྱུར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམ་མཁའ་ལས་གྲགས་པ་གསུན་པ་དང་། ཡང་ཐོ་རང་རྗེ་
བཙུན་ཆེན་པོའི་གཡས་ན་དཔལ་ལྷན་བེལ་བ་དང་། གཡོན་ན་ཤར་ཕྱོགས་ན་གཡོ་བ་བཞུགས་ནས། ཁྱོད་སྒྲི་བ་
འདིའི་འོག་ཏུ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་སྒྲོ་བས་འཕེལ་གྱི་བྱར་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲོད་པ་སྒྲོད། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱི་མ་མེད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་

༩༡༩༽

འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། གྲུབ་ཐོབ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེད་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་མ་ཐུན་འགྱུར་དང་འཇུ་མ་བ་
མཛད་པར་གྱུར་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་སྐུ་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོ། བསྟན་གཡོག་ངལ་དུབ་མཐའ་
དག་ཁྱད་དུ་སྤྲོད་པ་མཛད་དེ། སྒྲ་མའི་ནམ་སྤང་དང་མི་སྦྱོད་པ་སྦྱངས་ཤིང་ཞལ་དུ་གསོལ་བས་རོ་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་བ་སྦྱོང་ཞིང་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་གཟིགས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་མཁྱེན་པ་དང་། མི་
དང་མི་མ་ཡིན་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས་ནས་བཀའ་བསྟོན་བ་ལས་མི་འདའ་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཁ་
ཆེ་བཅའ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་ཤྱི་བོད་དུ་ཐེབས་པའི་དུས་སུ་ཞལ་དུ་རྒྱན་གོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོར་མཁན་པོ་ཁ་
ཆེ་བསོད་སྟོམས་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་བོ་ལྷས་བ་བྱང་ཚུབ་འོད་དང་། ལྷ་སྟོན་དོན་མོ་རི་བ་ལ་སོགས་

༼ ༡༥ ༽

བ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དགེ་སློང་མང་པོའི་དབུས་སུ་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་མཛད། གཞི་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ནམ་པར་དག་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་། འཆད་ཚོད་ཚོམ་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱབ་པ་སྤྱར་ལེན་
པའི་སློན་ས་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྷར་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་
སོ། །བྱད་པར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་བཅུམས་པའི་ཚུལ་ནི། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ལ་རང་བཟོའི་ནམ་ཉིག་གིས་སྤྱར་བའི་ལྷ་སྤྱོད་ནམ་འབྲོར་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་བ་ནམས་འཕེལ་བར་གྱུར་ན་མཐོ་
རིས་དང་ཐར་པ་འདོད་པའི་སྤྱི་བོ་དུ་མ་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། འབད་པ་དོན་མེད་དུ་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟམ་
དུ་དགོངས་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་

༩༡༤༽

པའི་ནམ་པར་དབྱེད་པའི་གཟིགས་པ་སྐྱིབ་པ་མི་མངའ་བས་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལོག་
རྟོག་གི་སྟོན་དང་བལ་བས། གདུལ་བྱའི་སྤིང་དུ་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཁྱེན་
པ་དང་བཅེ་བ་བྱང་དུ་འདུག་པའི་ཐུགས་དགོངས་སྒྲན་མེད་པས་རྩོམ་པར་བཞེད་པ་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་པའི་
ཆོ། སྟོབ་དཔོན་བཅངས་ཆ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཁན་གྱིས། སྟེ་བོ་མང་པོ་སྤྲིག་པ་གསོག་ཅིང་སྐྱར་བ་འདེབས་
པའི་གཞིར་འགྱུར་བས་མི་རྩོམ་པར་བྱ་ཞེས་གསོལ་བས། ཆོས་རྗེ་སྐུན་ཆེ་ཆེར་ཡུན་རིང་དུ་གཟིགས་ནས།
གཞན་དག་བསྟན་བཅོས་བཅང་པོ་རྩོམ་པར་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེ་ལས་ལོག་ཏེ་སྐྱར་བར་འདུག་ཨང་
གསུངས་ནས་མི་རྩོམ་པར་དགོངས་པའི་ཆོ། ཐོ་རངས་མནལ་ལམ་དུ་བྱབ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མི་གཙང་བས་

༩༡༽

གོས་པ་འབྱུང་པར་བཅོན་པ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་བྱམས་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་མང་པོ་སྐྱེ་བྱུང་བ་སྦྱན་ནས་བཞུགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱུབ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་སྐམ་པོ་ལ་སྐྱེ་བཞེན་ཏེ་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟིགས་ནས་མནལ་སད་པའི་
ཆོ། བསྦྱན་བཅོས་བརྩམས་ན་མི་མི་དགལ། མ་བརྩམས་ན་ལྷ་མི་མཉེས་པར་འདུག་དགོངས་ཏེ། ཡི་དམ་ལྷ་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བརྩམས་སོ། །སྐྱེ་བོ་ལྷན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ངན་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་འགའ་ཞིག་
བསྦྱན་བཅོས་འདི་ཉིད་རང་གི་འདོད་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་པ་རོལ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བརྩམས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་མཆོན་མར་འཛིན་ཅིང་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་སྤང་མོད་ཀྱི། དེ་

༩༩༽

དག་ནི་རང་ཉིད་ཕྱང་བའི་སྒྲིབ་འབད་བ་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་
ངན་སེམས་སྦྱེད་བར་བྱེད་ན་དེ། །ངན་སེམས་སྦྱེས་པའི་གངས་བཞིན་བསྐྱལ་བར་ཡང་། །དུམ་ལ་བར་གནས་
བར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་བ་ལེགས་བར་
མཐུན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་ལ་གཅེས་བར་འཛིན་པའི་སྦྱེས་བྱ་དམ་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྟོག་གི་སྒྲིབ་ཡང་
ཉེས་བར་སྦྱོད་བ་མི་མངའ་ལོ། །ཆོས་རྗེ་འདིའི་སྟན་པའི་གྲགས་པས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བར་བྱུར་ཏེ། ལྟ་
སྟོགས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཆངས་བ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་བྱུང་འཇུག་དང་ལོ་རྒྱུ་བྱུང་ལ་སོགས་བ་སྦྱབས་སུ་
འཛིན་བར་རིག་བྱེད་བཞི་དང་། གངས་ཅན་དང་རིག་བ་ཅན་གྱི་བྱུང་པའི་མཐའ་ལ་མཁས་བར་སྦྱངས་ཤིང་།

༩༩༽

ལྷ་བ་ལོག་པར་འཛིན་པས་སེམས་ཁེངས་པ། འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་བྱུག་
གིས། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོ་ཅག་རྣམས་བྱང་སྤྱོད་ཁ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྡོངས་སུ་སོང་ལ། དེ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱི་བོ་དག་
སྡོང་གོ་བྱ་ཏེ་མའི་སྟོན་མར་ཁས་འཆེ་ཞིང་། ཆང་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་དག་སུན་དབྱུང་བར་
བྱའོ་ཞེས་སྐྱེངས་ནས། མཐར་གྱིས་འོངས་ཏེ་མང་ཡུལ་སྤྱིད་གོང་དུ་འོངས་པའི་ཆོ། བོད་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་སྟོན་འཛིན་
པ་གཞན་སུ་ཡང་སྟོན་བར་མ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་ཚོད་པའི་སྐབས་སྤྱི་ནས་པན་ཚུན་བདེ་བར་བྱོན་
རྣམས་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོང་བོར་སྤྱི་ཞིང་བཞིན་འཇུག་པས་འཁོད་པ་དང་། རལ་བ་ཅན་དག་ན་རེ་
རེད་ཅག་གི་རིགས་རྣམས་པར་དག་པ་འདི་ནི་སྤྱི་མ་ཆངས་པ་ཉིད་ནས་དེང་

༼ ༣༠ ༽

སང་གི་བར་དུ་གོ་བྱ་ཏེ་མ་འཛིན་ལུགས་དང་མ་འབྲེས་ཤིང་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་མ་སྤྱོད་བའི་གཙང་མ་བྱུང་བར་ཅན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆངས་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོའི་སྟོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་ཤིང་སྐྱབས་སུ་
སོང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཉི་ལྷག་ཆེ་བས་ད་དུང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་སྐད་དུ། རབ་
མཆོག་ལག་པ་བཞི་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་སྟེང་གཏོང་བས་རིག་སྟེང་འདོན་མཁས་ངེས་བརྗོད་སྟེ་བ་ལོ། །གསེར་གྱི་
མངལ་དང་བྱི་མེད་བསྐྱེད་སྟེས་གནས་ཆངས་པ་དེ་ཡང་ད་དུང་གཉིད་ལོག་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཁོ་བོའི་
སྟོན་པ་སྟོབས་བཅུ་མངལ་བ་དེ་ནི་ཉག་པར་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བར་ནམ་ལངས་གྱུར་པ་ལོ། །ཞེས་སྟེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མ་
བཟོད་པར་གྱུབ་པའི་མཐའ་གཞུང་འཇུགས་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རང་རང་གི་སྟོ་ལ་རུས་

༼ ༣༡ ༽

བ་ཅི་ཡོད་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་མཐུག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལོག་པས་བྲེགས་པའི་བྲམ་ཟེ་དེ་དག་ཡང་
དག་པའི་རིགས་པས་ཆར་བཅད་ཅིང་མི་སྣ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་བཀོད་ནས་རལ་པའི་ཁུར་རྣམས་བྲེགས་ཤིང་
རབ་ཏུ་བྱང་བར་མཛད་དོ། །རལ་བ་དག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ལྟ་ཁང་དུ་བུལ་ནས་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད་དོ། །བོད་
ཡུལ་དུ་འབྱུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱ་ཆེ་འདིར་སྐྱངས་པའི་སྦྱོར་བྱང་གི་མཁས་པ་མང་
དུ་བྱང་མོད་ཀྱི། ཇིས་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་གོས་ཆོས་རྗེ་འདི་ལ་འགན་པར་བུས་པ་སྟུ་ཡང་མ་བྱང་དོ། །སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་
ཆེན་པོ་སྐྱ་གཤེགས་ཁར། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེ་གཞུག་ཏུ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཞུ་དང་ལྟམ་དང་ཆ་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་
པས་ཁྱོད་འཁོད་དུ་འོང་གིས་དེ་དུས་ངེས་པར་སོང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བུ་ལྟན་པ་དང་

༼ ༣༣ ༽

སེམས་ཅན་ལ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁ་ཆེ་བའི་ཆེན་ཀྱི་གར་ཤར་ཕྱོགས་གསེར་
འོད་མཚན་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། ཀྱི་ནག་གི་ཀྱི་ལ་པོས་སྐྱེན་འདྲེན་པའི་པོ་ཉ་བྱུང་
བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སྟུ། འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱེལ་པའི་དགེ་སློང་ཤིན་ཏུ་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་
ཞིག་གིས། ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ། བོད་ཡུལ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་
བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ནོ། །དེ་དག་དང་མཐུན་པར་ཉོར་
ཀྱི་ཀྱི་ལ་པོ་ཇི་གིར་གན་ཀྱི་སྐས་ཐེ་ལོ་ནོ་ཡོན་ཀྱི་སྐས་ཨེ་ཆེན་གོ་དོན་ཀྱིས་འཇང་ཡུལ་དང་། ཟངས་སྒྲིང་དང་།
སྐྱེན་ཆེ་དང་། སོག་པོའི་ཡུལ་མང་པོ་བཅོམ་ཞིང་འོག་ཏུ་བཙུག་ནས། བོད་འཛོམས་པའི་དམག་

༼ ༣༣ ༽

ཉོར་སྟོང་སྟངས་གཉིས་ཀྱིས་བཤམས་པའི་ཆེ་ས་གཞི་འདར་བའི་འདེགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་སྟེ། རོ་ལྟ་བ་ལ་འགོ་
བའི་བྱས་པ་སྟུ་ཡང་མ་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་ཆོས་མེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉོར་རྒྱལ་པོའི་སྟན་དུ་གྲགས་པར་
བྱུང་ཏེ། ས་སྐྱེ་བརྟེན་ཟེར་བའི་བན་རྟེ་ངེད་ཀྱི་སྒྲ་མཆོད་དུ་འོང་ན་བོད་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ཟེར་བའི་ལུང་དང་།
གདན་འདེན་ཀྱི་གསེར་ཡིག་པ་བྱུང་ནས། འབྲོན་པར་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་དགྲང་ལོ་དུག་ཅུ་ཙ་གཅིག་པ་སྟོན་
འགོའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། དུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་ལ་བཏེག་ནས་དུག་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་ལ་བྱང་ངོས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་ཕེབས་པའི་ཆེ། རི་བོ་ཅེ་ལྟར་འགོ་བའི་མི་མང་པོའི་ཕྱི་ལམ་དུ་ད་ལྟ་འཇམ་དབྱངས་འདི་ན་མི་བཞུགས་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ན་ཆོས་གསུང་གི་ཡོད་ཟེར་བ་བྱུང་སྟེ། མདོར་ན་ཆོས་མེ་འདི་ཉིད་མེ་བཙུན་

༼ ༣༩ ༽

འཇམ་དབྱངས་དང་མཁུན་རབས་དབྱེར་མེད་ཅིང་། ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ་ལ་ཡང་མི་གཟིགས་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཕུལ་དུ་
ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཆད་བཟུང་བར་མི་ལུས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཡིད་ཆེས་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱས་པ་སྡེ་སྡོད་འདྲིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
གསལ་བར་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་བཀོད་ནས་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་
ནི། བཏགས་པའི་མཆན་དང་། གདགས་པའི་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་དང་བརྗོད་བྱེད་ཡས་ཀྱི་སྟོན་ས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དང་། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་

༼ ༣༥ ༽

དག་འདུས་ཤིང་དེ་ཉིད་རྫོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིམ་པ་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་སྤྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
སྤྲོ་བ་ཉིད་བསྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་ཆོག་མང་པོའི་སྒྲིན་དུ་འཇུག་ཅིང་། ཁ་ལོ་བསྦྱར་བ། ཁམས་དང་།
རྟགས་དང་། ཆོག་གིས་མ་བསྐྱས་པ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཡོད་པའི་བདུན་པ་ཡིན་ལ། འདི་དོན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་འཇུག་
ནའང་། འདིར་སྦྲར་བྱ་བའམ། དག་པའམ་གཞུང་ལུགས་སམ། ཡང་དག་པའམ། ཆོགས་སམ། ཤིན་ཏུ་བའི་
དོན་དུ་འགྱུར་ཅིང་། ལྷ་ར་མཆོག་གྱུར་བ་ཞེས་པར་ཡང་འགྱུར་བས། བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་
བསྐྱམས་ཤིང་། དེའི་གཉེན་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་ལྷུང་དང་བྲལ་བ་
དང་། འབྲས་བུ་མཆོག་ལ་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་འདི་

༼ ༣༩ ༽

དོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བྲི་མ་རྣམས་བཀག་ནས་དོན་མ་ཞོར་བར་གསལ་
བར་འབྱེད་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གདགས་པའི་གཞི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་
དགོ་བ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་མཛད་སྟོལ་དགོད་པ། བར་དུ་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་བཤད་
པ། མཐའ་མར་དགོ་བ་བརྩམས་པ་ལེགས་པར་བྱུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་
མཆོག་ལ་འདུད་པ་ནི། སྒྲིམ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའི་སྒྲིམ་དམ་པའི་དོན་ལོག་
ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་དེའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་འདུད་པར་བྱེད་པའོ། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་
སེང་གེའི་སྒྲ། །ལྟ་བུ་རི་དྲགས་མཐའ་དག་སྐྱབ་པར་མཛད། །སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་རི་བཞིན་

༼ ༣༧ ༽

ལེགས་སྐྱབ་པ། །མཚུངས་མེད་སྒྲ་མ་དེ་ལ་བདག་ཅག་དང། །སྒྲིན་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཛོད་མངའ་བ། །འགྲོ་
བའི་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས། །ཞེས་པའི་དོན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ལེགས་པར་
གཤེགས་པ་དང། བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པས་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པ་དང། གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་
གོམས་པས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང།
རྟོགས་པ་བརྟན་པ་དང། ཤེས་བྱ་རི་ལྗེ་དཔེ་མཁྱེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཐུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་
ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིག་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་སེང་གའི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་

༼ ༣༩ ༽

ལེགས་པར་བཤད་པས། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚང་ཚིང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རི་ཁྲུལ་དུ་གནས་ཤིང་འཁོར་བའི་
བདེ་འབྲས་མིག་རྒྱའི་ཚུ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བོ་རི་དྲགས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་འཛིན་པ་ནམས་སྐྱག་
པར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མ་ཞོར་བར་བསྐྱབས་པས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་
དང་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་དད་པ་སྐྱེས་
སོ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ལྟ་སྟོད་ལོག་པར་སྟོན་ཅིང་སྒྲ་མའི་གསུང་བཞེན་མི་སྐྱབ་པ་དེ་དག་སྒྲ་མའི་གཟུགས་བརྟན་
ཡིན་པར་ཤུགས་ལས་བསྟན་ཏོ། །སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྟོན་མེད་ཅིང་། སྤངས་རྟོགས་ཡོན་
ཏན་མི་ཟད་པའི་མཛོད་མངའ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དམ་པའི་ཚོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་འགྲོ་

༼ ༣༩ ༽

བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ནས་ཞེས་བ་སྤྱི་མ་འདྲེན་བའི་ཆོག་སྤྱད་ཡིན་བས་ཕྱག་འཆའ་ནས་
གཞུང་ཚོམ་ཞེས་བའོ། །གཉིས་བ་ཚོམ་བར་དམ་བཅའ་བ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགོད་བར་བསྟན་
བ་ནི། དད་ལྡན་སངས་རྒྱས་གསུང་བཞིན་སྐྱབ་འདོད་པ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་གསུམ་དབྱེ་བ་བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་
བས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་ཡིད་ཆེས་བའི་དད་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སེམས་དང་བའི་དད་
བ་དང་། རྫོགས་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་གཞན་དོན་དུ་སྐྱབ་བར་འདོད་བའི་དད་བ་གསུམ་དང་ལྡན་བའི་གང་ཟག་
ལས་དང་པོ་བ་དེ་ལ་ལམ་ལོག་བ་དང་ལམ་མ་ཆང་བ་དང་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སྤངས་ནས། ལམ་ཡང་དག་བ་
རྒྱལ་བའི་གསུང་དང་མཐུན་བ་ལ་འཇུག་བའི་ཚུལ་བཤད་བར་བྱའོ་ཞེས་

༼ ༣༠ ༽

བའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་གྱིས་གོ་བར་སྒྱར་བ་ནི། མཁས་ནམས་དགའ་བའི་སྒྲེབ་སྒྱོར་ནི། །སྒྲུབ་པོ་ནམས་གྱིས་གོ་
དགའ་བས། །ཆོག་གི་སྒྱོར་བ་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །ཀུན་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བྱིར་བཤད། །ཅེས་པ། སྒྲུབ་དག་དང་
སྒྲེབ་སྒྱོར་དང་མཛོན་བཟོད་མང་པོ་བཀོད་ནས་མཁས་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཚུལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་
པན་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། འདིར་གཞན་ལ་པན་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཚུལ་ཞེས་
བའོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་བ་ཚུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་བ་ནི། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །མི་སྤྱེད་བ་ཡི་
དད་བ་ཡོད། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །འབྲུལ་བར་སྒྱོད་ལ་བདག་མ་དད། །ཅེས་པས། སྤྱིར་སངས་
རྒྱས་བསྟན་བ་ནི། སྤྱིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །དགོ་བ་ཕུན་སུམ་

༼ ༣༡ ༽

ཆོགས་པར་སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པས། བསྐྱབ་པ་སྤྱང་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ཚུ་ལོན་གྱི་ཚུལ་དུ་
བསྐྱམས་ཤིང་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་
སྤྱངས་ཏེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་རྒྱད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
དང་། སེམས་ཁ་བྱེད་བལྟས་ཆགས་སྤང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་འཕྲོ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་ཞེ་གནས་
ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་།
དེ་གསུམ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལུང་གི་ཆོས་དང་། གཉིས་པ་དེ་

༼ ༣༩ ༽

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་དམ་ཚཱ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པ་གསུམ་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་སྐབ་པའི་ཚཱ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བཀའ་དང་
བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཀུན་སྲོང་བཟང་པོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ནི་ལུང་ཚཱ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་
ཡིན་ནོ། །མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྟན་པའི་དམ་ཚཱ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་
ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེད་དང་། །སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ནི།
སྲོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་བུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་རྒྱལ་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དང་།
བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བུ་དམ་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པར་མིང་

༼ ༣༣ ༽

བཏགས་ནས་རང་བཟོ་འབྲུལ་པར་སྒྲོད་པས་དད་ལྡན་མང་པོ་ལམ་ལོག་ཏུ་འཁྲིད་ཅིང་བསྟན་པ་འདིགས་པར་
བྱེད་པ་དེ་དག་སྟན་མ་སྤང་ན་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་མཐོང་སྟེ། བསྟན་པ་བསྤང་བ་
དང་། དད་ལྡན་གྱི་འགོ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་བྱང་པའི་བྱིར་བསྟན་བཅས་ཚུལ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
བར་དུ་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུགས་རྣམ་པར་
བཞག་པ། ཆོག་དོན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལྷན་དོར་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བཀོད་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །གསང་སྤྲུགས་
གྱི་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །དེ་དག་གི་ནི་ཆོག་དང་། །སོ་སོའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། །

{ ༣༥ }

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡི་གནད་ནམས་དང་། རྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གསང་ཆིག་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ས་དང་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་གི་ནམ་
པར་དབྱེ་བ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། ཞེས་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སོ་སོར་ཐར་པ་གཉིས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ལུགས་གཉིས་དང་། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་དམ་ཆིག་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་འདི་གསུམ་
བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གསུམ་པོ་དེ་རི་ལྟར་ལེན་པ་དང་། འབོགས་པའི་ཆོ་ག་བྱེད་ཚུལ་དང་།
སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་དགག་སྒྲུབ་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དང་གཉིས་ནི་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། ཡན་
ལག་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་ཅིང་། ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་སེམས་བྱར་ཡོད་དེ།

༼ ༣༥ ༽

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་གནད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐར་ཐུག་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཐེ་དང་
བྱང་གི་དོན་དང་། བྱང་པར་གསང་སྤྲུགས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཕྱི་ལོ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་གསང་སྟེ་
གསུངས་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུལ་དོན་ཐབ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་ཐབས་ཕྱི་ནང་
གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་དང་། དེ་ལ་བཏེན་ནས་སྤྲུགས་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ས་ལམ་བསྐྱོད་
ཚུལ་དང་། ཐུག་པོ་འདི་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་
སྟེ། བལ་ཆེར་སིལ་བྱར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དོན་ཆེན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་མདོར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དོན་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག་

༼ ༣༩ ༽

ཅེས་སྐྱར་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་དགོངས་པ་ཉིང་དགོས་ནམས་འབྲེལ་བ་དང་
བཅས་པ་ཡང་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་འདིའི་གདུལ་བྱའི་རིག་བཞིར་གནས་ཏེ། ངན་
སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱག་ཅིང་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་སྦྱིད་འདོད་པས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་
པ་དང་། འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་ཤེས་ནས་ཐུངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་
བ་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་སློབ་པ་དང་། ལུས་ཅན་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པས་གདུངས་ཤིང་
ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནས་བྲངས་པའི་ཡིད་གྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་འདོད་པ་མི་གནས་པའི་ཐུངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་དུག་ལ་སློབ་པ་

༼ ༣༽

དང་། བསམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་དེ་ཉིད། སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ཀྱི་བྱད་པར་སྦྱར་ཞིང་སྤྲོ་བ་དུ་
མས་ཟིན་པར་གྱུར་བ་རིག་པ་འདྲིན་པའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པའོ། །གང་ཟག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནི་སོ་
སོར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཐར་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་སྒྲོམ་པས་སོ་སོར་
ཐར་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་ལེགས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དགེ་སྤྲེག་ལ་དོར་ལེན་མ་ནོར་བར་
བྱེད་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ལམ་ནི་གཞུང་ཉིད་ནས་ངེ་ལྟར་
གཏན་ལ་པབ་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་དང་
གསང་སྤགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྤྲོ་མ་བྱི་མའི་གཞིར་བཟུང་ནས་ཉམས་སྦྱ་ལེན་པ་ནི་གཞུང་འདིར་

༼ ༣༩ ༽

བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། དམན་པ་དང་མཆོག་གི་རིམ་པར་ཡང་དགོངས་སོ། །ལམ་བཞི་པོ་གང་ལ་སློབ་
ཀྱང་རང་རང་གི་ལམ་དེ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་དང་། སྒྲ་བ་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་། ཉམས་སྲུ་སྒྲ་བའི་ལམ་
ཆང་ཞིང་མ་ཞོར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུ་སྒྲ་བས་ཐོབ་པའི་འབྲས་
བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མི་འགལ་བར་གཏན་ལ་པབ་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་པས་འདིར་ཇི་ལྟར་
བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆོག་དོན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་སྒྲོམ་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཞར་བྱང་འབྲུལ་པ་སློང་ཚུལ་གདམས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དང་། གསང་སྤྲུལ་གྱི་

༼ ༣༩ ༽

ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། འཛོག་གཞིའི་རྩ་བ་རྒྱ་
འབྲས་བསྟན་པ། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི།
སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་ལུགས་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པས། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལུགས་ཡོད་པ་ལ་ཆེར་ལ་མ་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སོ་སོར་ཐར་
པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་སྟོས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་
གྱི་ལུགས། བྱང་སེམས་གྱི་ལུགས། དེ་གཉིས་གྱི་མཛུགས་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་ལ་
སྤྱིར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་

༼༤༠༽

སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྒྱུ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་སྤང་ཚུལ་དང་
བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། བྲ་ཏི་མོ་ཀླ་ཞེས་པ་བྲ་ཏི་སོ་སོའམ་ཐ་དད་པ་སྟེ་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ། སྒྲིག་པའི་ཚོས་ཀྱི་
གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པས་སྤང་བྲལ་ས་རྒྱུད་སོ་སོར་བྱུང་བའམ་འགགས་པའོ། །མོ་ཀླ་ནི་ཐར་པའམ་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་
སྟེ་དངོས་སུ་སྒྲིག་པ་ལས་ཐར་ཅིང་། རྒྱུད་ནས་ངན་སོང་དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཡང་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་དེ། དང་པོར་སྤང་བྲལ་ས་གྲོལ་བའོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ཐར་པའི་འཇུག་ངོགས་སུ་མངོན་
པར་སྒྲོགས་པའོ། །ལུས་ངག་གི་དགོ་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོར་གྱུར་པ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་འགོག་པའི་
རྣམས་པ་ཅན་གཏོང་བའི་རྒྱུན་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་མ་བཅོམ་པ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་

༼༤༽

ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདོད་དོ། །སྒྲོམ་བ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་
གཟུགས་སུ་སྒྲེ་ལ་ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་པར་སྤྲོད། །གཉིས་པ་གངས་བརྒྱད་དམ་བདུན་དུ་ཡོད་ལ། རྩལ་
བཞིར་འདུས་ཏེ་པན་ཚུན་མཆོན་གྱུར་པས་སྒྲོམ་བ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་
དང་། དགེ་བསྐྱེན་རྟེན་པོ་མོས་ཕྱི་བ་དྲུག་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་བསྐྱེན་གནས་དང་བརྒྱད་དོ། །དགེ་སློང་ནི་
ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་སྒྲོམ་པའི་སློང་བདུན་འཁོར་བཅས་སོ། །དགེ་ཚུལ་ནི་ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་བརྟན་
སློང་བ་འཁོར་བཅས་སོ། །དགེ་བསྐྱེན་ནི་རིགས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། སྒོག་

༼༤༽

གཙོད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྒྲོང་བ་དང་། མ་བྱེན་ལེན་དང་གཉིས་སྒྲོང་བ་སྒྲིགས་གཅིག་སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་བརྒྱན་སྒྲོང་བ་པལ་ཆེར་སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆང་དང་ལྡ་སྒྲོང་ས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། མི་ཆང་ས་སྒྲོད་སྒྲོང་བ་ཆང་ས་སྒྲོད་ཀྱི་དགེ་བསྟེན་ནོ། །བར་སྒྲོབ་མ་དགེ་ཚུལ་མའི་སྟེང་དུ་ཆོས་བྱུག་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བྱུག་སྒྲོང་བའོ། །བསྟེན་གནས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པ་མ་གཏོགས་དགེ་ཚུལ་དང་ཆ་
མཐུན་པའོ། །བར་སྒྲོབ་མ་དགེ་ཚུལ་མར་འདུས་ཏེ། མཆན་གྱུར་ན་དགེ་ཚུལ་ཡིན་པས་བྱུར་དུ་མི་བགྱང་བར་
བདུན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་ངོ་བོ་རྗེས་བསྟེན་གནས་ཡུན་མུང་བས་མི་བགྱང་བར་སོ་
སོར་ཐར་པ་སྡེ་ཆན་བདུན་དུ་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་སྡོམ་པ་སྡེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ། ལེན་པའི་གང་ཟག་དང་།

༼༤༣༽

ལེན་པའི་ཡུལ་དང་། འཛོགས་པའི་ཆོ་ག་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས། ལུས་རྟེན་ནི།
བྱང་གི་སྤྲི་མི་སྟོན་མ་གཏོགས་པའི་མིའི་སྤིང་དུ་སྦྱེས་པའི་དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་མི་ལུས་ལ་སྒྲོམ་བ་དང་པོར་སྦྱེ་
བ་དང་། བར་དུ་གནས་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་བའི་བྱིར་མཛེས་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་
འཕེལ་བའི་གོགས་དང་བྲལ་བ། ལོ་བདུན་དང་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་སོ། །ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་
མཆན་གཉིས་པར་གྱུར་ན་སྒྲོམ་བ་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ཡང་པོར་མི་རུང་བ་ཟ་མ་དང་།
མོར་མི་རུང་བས་མ་ནིང་ཞེས་སྦྱིར་བཏང་དུ་གསུངས་ཞིང་། ཟ་མ་ནི་གཞི་འགྲེལ་ལས་འབྲས་བུ་སྦྱང་བ་དང་།
སྒྲོམ་ཆོགས་འབྲེལ་བ་དང་། ས་གཤི་ལྟས་སོ་དབང་

༼༩༩༽

ཀུས་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་འགྲེལ་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་ཕོ་དབང་མེད་པས་ཟ་མའོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་
ཉམས་པས་མ་ནིང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །མངོན་པ་དང་འདུལ་བར་ནམ་གངས་གཞན་ཡང་མང་དུ་གསུངས་
སོ། །ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ལ་སྐྱབས་འགོའི་དགེ་བསྟེན་བྱར་བྱང་ཞིང་། སྒྲོམ་ལྡན་གཞན་དུ་སྒྲང་དོར་ཚུལ་བཞིན་
བྱས་ན་པན་ཡོན་གྱི་འབྲས་བུ་མཚུངས་པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་བསམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་
སྒྲོན་ཤེས་ནས་སྤང་བ་དང་། ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་སྐྱབ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་དང་། སྤང་
བར་འདོད་པའི་མདུན་པ་བར་མ་ཆད་པས་ཐོབ་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དང་།
འཆོ་བས་ཕོངས་པ་དང་། གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་དང་འཕྲལ་གྱི་སྦྱིད་སྦྱལ་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་

༩༥༽

བ་དང་། ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་སྒྲངས་བ་ནི་འཇིགས་སྐྱོབས་ལེགས་སྒྲོན་ཞེས་བྲ་བ་
མ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་སྒྲངས་ནས་བསམ་བ་བཟང་པོར་གྱུར་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
རྒྱུར་གྱས་པས་སྒྲངས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་འདི་དགོ་བ་གཞན་ལའང་སྐྱར་བར་
བྱའོ། །གཉིས་བ་ལེན་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐྱ་དང་། མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་དགོ་འདུན་
ལ་སོགས་རང་རང་ལ་གང་དགོས་པ་དེ་ཆང་བ། མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་བ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །བསྟེན་གནས་
དང་དགོ་བསྟེན་ཆོ་ག་མ་ཞོར་བར་ཤེས་པའི་གང་ཟག་རི་ལྟར་འོས་པས་ཀྱང་རུང་ཞིང་། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས་དགོ་ཚུལ་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལས་ལེན་པའང་གསུངས་སོ། །གསུམ་བ་སྟོམ་

༼༤༩༽

བ་འབོགས་པའི་ཚོ་ག་ནི། བསྟེན་གནས་དང་དགེ་བསྟེན་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོས་ཚོག་གིས་
འགོ་བྱངས་ནས་ལན་གསུམ་བཟོད་པས་ཐོབ་ཅིང་། རང་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་བྱངས་ལན་གཅིག་བཟོད་ནས་སྟོབ་
བར་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་ཚུལ་ནི་མཁན་པོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བསྟེན་དུ་བསྐྱབས་ནས། བྱིམ་
པའི་ཉགས་སྟོང་བ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཉགས་ལེན་པའི་ཚོ་གས་བར་མ་རབ་བྱུང་བས་ལ། སྟོབ་དཔོན་དུ་
འོས་པའི་དགེ་སྟོང་གིས་སྐྱབས་འགོས་ཐོག་བྱངས་པའི་ཚོ་གའི་ཚོག་ལན་གསུམ་བཟོད་པའི་རྗེས་སུ་བཞུས་
པས་ཐོབ་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱ་བཅུ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་བསྐྱོས་ལན་གཅིག་བྱས་པས་དགེ་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །དགེ་སྟོང་གི་ཚོ་ག་ལ། སྟོན་གྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་
དགེ་

༼༤༽

བསྟེན་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྟོམ་པ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུགས་ལ་འབྱུངས་པར་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་ལ་སོགས་སྟོམ་པ་ཐོབ་ཚུལ་བཅུ་ལྔ་དང་མངོན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ད་ལྟའི་ཆོ་ག་ལ་ལྷུང་ཕྱན་
ཆོགས་ཀྱི་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་བཅུ་ཆེན་དུ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་སྟོན་པ་དང་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་
དཔོན་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་གསོལ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་
གྱུར་པ་དང་ཆོས་བཅུ་ཆེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལ།
ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། ལྷུང་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་འཇུག་ཏུ། སེམས་
འདི་བསྐྱུང་བར་མ་བྱས་ན། །བསྐྱུང་བ་བསྐྱུང་བར་ཡོང་མི་ལུས། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་སྐྱུང་བརྟུལ་

༩༥༩༽

ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྲ། །ཞེས་པ་དང་། དན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་
དང་། །སློག་ལ་བབ་ཀྱང་སྤངས་ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་སྐད་འདོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་བཞིན་དུ་ཁ་ནང་དུ་
བལྟས་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འགྲུ་བ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་སྤང་
བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོན་དུ་འགོ་བ་རྒྱུའི་ཀུན་སྡོང་དན་པ་སོ་བ་ལྟ་བུ་
དང་། བྲ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་འཇུག་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྡོང་དན་པ་སྡོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། བྲ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རང་
གི་འདས་པའི་སྡོད་པ་བྲས་ཟིན་པ་དེ། ལེགས་པར་བྲས་མ་བྲས་ཞེས་དཔྱེད་པའི་དན་ཤེས་སྤྱེལ་མ་བཟང་པོ་ལྟ་
བུ་བྱེད་བྱེད་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་

༩༥༩༽

མང་བ་དང་། མ་གུས་པ་ནི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་ནམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་འཛིན་པའི་
མཁས་པ་ལ་ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་མེད་དང་། ལྷུང་བ་ལས་བསྐྱང་བའི་དོན་ལེགས་པར་བྲིས་པས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱས་
ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དུས་གསུམ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཉེས་པར་གྱུར་
ནའང་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱིར་འཆོས་པས་བག་མེད་པའི་རྒྱས་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ནམ་ཀྱི་ཆ་སྟོད་སྟངས་དང་ཉིན་
བར་དུས་གསུམ་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྤྲ་ཅམ་
ཀྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པས་ཉོན་མོངས་མང་བའི་རྒྱས་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཉེ་ལྷུང་གི་འབྲས་བུ་ཆེ་སྤྱི་མར་
སྤྲུག་བསྐྱལ་སྟོང་བར་མི་འདོད་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དད་

༼ ༥༠ ༽

བས་མ་གྲུས་པའི་རྒྱས་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འདུལ་བ་བསྐྱུ་བ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤྱིར་འཆོས་ཚུལ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་ཡིན་ན་ལེན་པ་དང་། བཅ་
པ་འཆབ་མེད་བྱུང་ན་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་ཉེས་པ་སྡེ་ལྔའི་སྤྱོད་ཚུལ་འདུལ་འཇིག་མཁས་
པའི་གདམས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་ཐར་པ་སྤྱིར་བསྐྱན་པ།
བསྐྱན་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ། གཞན་
ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་ནས། །དགེ་སློང་གི་ནི་སྤྲོམ་པའི་བར། །རྩི་
སྤྱོད་འཆོ་བའི་བར་དུ་ཡིན། །ཤི་བའི་ཆེན་སྤྲོམ་པ་གཏོང་། །ཉན་ཐོས་

༼ ༥༡ ༽

སྒྲེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དུལ་གྱི་བྱང་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་སངས་
རྒྱས་དཀོན་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་བཞིའི་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེན་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་འཕགས་པ་དགེ་སློང་
བཞི་ཡན་ཆད་དུ་འདུས་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཁ་གཅིག་ཐེག་ཆེན་དང་མ་ཐུན་པར་
འདོད་དོ། །སྐྱབས་འགོའི་ངོ་བོ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་པ་ནི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ནི་སེམས་དཔའི་བྱང་
པར་དུ་འདོད་ཅིང་། སྐྱབས་འགོ་ཉམས་ན་སྡོམ་པའི་རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡོམ་པ་རྣམས་ལ་
རྣམས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྡོན་ཤིང་རྩ་བ་མ་བརྟེན་པའི་ཡལ་ག་

༼༥༩༽

བཞིན་ནོ། །འདུལ་བ་འོད་ལྡན་དུ། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐབས་འོས་དག་ལ་སྐབས། །སོང་ནས་གཞན་ལ་གུས་
བས་ཕྱག་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཤུག་འཛི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་དག་ལ། །ཅི་འབྲེེ་ཡུལ་འཁོར་བས་ནི་འབར་མ་བ། །གང་
ཞིག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ནས་ལྟ་གཞན་དག་ལ་སྟེང་ནས་ཕྱག་འཆའ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ལྟ་
བུ་དེ་ནི། ཤུག་འཛི་རིགས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་བྱད་ལ་ཅེ་ངེ་ཞིང་ཡུལ་འཁོར་གྱི་བས་མེ་མདག་གི་ཆར་འབར་
བ་དང་འབྲེེ་བ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བ་ནི་གཞན་དུ་ཡིན་ལ། བསམ་བ་ནི་གཞན་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
འབྲུང་བ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་ལ་གུས་བས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། སྟོབ་གཏོད་པ་དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་བརྟུད་འོར་བས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཇུག་གོ་དེ་

༼༥༣༽

བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གུས་བས་
ནན་ཏན་ཆེར་བྱའོ། །སྒྲིམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགེ་སློང་
གི་སྒྲིམ་པའི་བར་སྐབས་འགྲོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་
པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དུས་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་ལེན་ཅིང་བསྐྱང་བ་ཡིན་ལ། །ཞི་བའི་ཆེ་
རྟེན་བོར་ཞིང་འཕེན་པ་རྫོགས་པས་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འགགས་པས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ངམ་
སྙམ་ན། སྒྲིམ་པ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། །ཆེ་འཕོས་ནས་ནི་འབྱུང་བར་གྱུར། །ཞེས་པས། འབྲས་བུའི་གཙུག་པོ་
ནམ་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤས་ཆེར་འདོད་པ་

༼༥༩༽

ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིས་བྱུག་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་དུ། གསོ་སྦྱོང་འདོད་སྦྱོང་ལྷ་ལུས་ཡིན་འོང་
བ། །སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་དག་ལ་སྦྱལ་བར་བབྱིད། །ཅེས་པ་དང་། ལུང་དུ་བསྟེན་གནས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལྷར་
སྐྱེ་བའི་སྤྱིང་གཞི་མང་དུ་གསྐྱེད་པ་བའི་བྱིར་རོ། །མིར་སྐྱེས་ནའང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོད་བར་འགྱུར་
རོ། །འོན་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲོམ་པ་རྣམས། །ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་རྒྱས་མ་བཅོམ་ན། ཆེ་འཕོས་ནས་མི་གཏོང་བར་སེམས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྦྱབ་བྱེད་དགོད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཞར་བྱང་

༼ ༥༥ ༽

ངོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་གི་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། །ཉན་ཐོས་སྟོམ་པ་རྣམ་རིག་མིན། །ལུས་ངག་ལས་ནི་བསྐྱེད་པར་
འདོད། །སྟོམ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །ཤི་བའི་ཆེན་སྟོམ་པ་གཏོང་། །ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་པ་
ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྟིང་བ་ལས་སྟོམ་པའི་དངོས་
རྒྱར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་གསར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སྟོམ་པའི་རྒྱས་གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞི་དང་བདུན་ལ་སོགས་
པ་ཇི་ཅམ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཆོད་དེ་སྟེད་ཅིག་གསར་དུ་བྱུང་
བས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་ནས། མཁན་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བྱེད་རྒྱ་དང་། སྐལ་
མཉམ་དང་ལྷན་གཅིག་གི་འབྱུང་རྒྱུ་འཁྱེད་ཀྱིས་པན་བཏགས་ཏེ་རྣམ་པར་

༼༥༩༽

རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་ལ་གནས་པའི་དབང་སོ་གཟུགས་ཅན་
རྣམས་འགག་བ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཟུགས་འགགས་ནས། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱང་རྒྱབ་
བར་གྱུར་ཏེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལུས་བོར་ནས་བར་དོའི་སྤང་བའི་ངང་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་
ལེན་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཆོས་མངོན་མཛོད་ལས་ཀྱང་། བསྐྱབ་བ་ལུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང་། །མཆོན་གཉིས་དག་
ནི་བྱུང་བ་དང་། །རྩ་བ་ཆད་དང་མཆོན་འདས་ལ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། །ཞེས་གསུངས་འདི་ལ་
ཆད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས། སྒྲུབ་པ་བསྐྱུང་བར་མི་འདོད་པའི་སྒྲོས་ལུལ་བ་དང་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་ཤི་བ་
དང་། རོ་མོའི་དབང་སོ་གཉིས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་མི་བདེན་པར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་

༩༥༽

བས་དགེ་ཙམ་ཆད་པ་དང་། མཚན་ལན་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མ་ནིང་དུ་གྱུར་བ་དང་། བར་སློབ་མས་སྐྱེས་པ་
ལ་མི་ཆངས་སྒྲོད་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པར་སྒྲུལ་བ་གཏོང་ངོ་། །བསྐྱེན་གནས་ཞག་གཅིག་ཡིན་པས་མཚན་མོ་
འདས་པས་གཏོང་བར་གསུངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་འདི་ལ་ལྷང་
ཆད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཕྲོས་པའི་བཤད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་བ་པམ་པའི་ལྷང་བ་བྱུང་ན་སྒྲུལ་བ་གཏོང་
བར་འདོད་ཀྱང་འཆབ་པའི་སེམས་མེད་ན་པམ་པ་མ་བྱུང་བར་འཆད་དོ། །གོས་དམར་སྡེ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལུབ་
ནས་སྒྲུལ་བ་གཏོང་བར་འདོད་དོ། །སྤྱི་རབས་པ་ནི་འཆབ་སེམས་མེད་པའི་རྩ་ལྷང་གིས་སྒྲུལ་བ་གཏོང་བར་
འདོད་དོ། །འདིར། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་

༼༥༽

བ་ལ། །བྱ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སྤྱུ་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་ལ་བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་སྤྱོད་པ། འདུལ་བ་དང་མངོན་
པའི་སྤྱེ་སྤྱོད་ལ་ལེགས་པར་མ་འདྲིས་ཤིང་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་མ་འགའ་ཞིག་གི་ངག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པའི་
རྗེས་སྤྱུ་འབྱང་བ་མང་པོ་ཞིག་ ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་རྒྱུང་ན། ཅ་བ་བཞི་ཀ་བཏང་བ་
ཡིན་པས་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཕྱིས་ལྷུང་བ་གང་ལ་སྤྱར་གྱང་ཉེས་བྱས་ཅམ་འབྱུང་བ་ནི་ལ་
ཚུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འཆབ་སེམས་མ་སྤྱེས་ན་སྤྱོད་པ་སྤྱར་མ་བྱིན་ནས་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྤྱོར་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདོད་ཚུལ་འདི་སྤྱོད་རབས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་འོད་ལྡན་དུ་བཤད་ཅིང་དགག་པ་དང་
བཅས་པ་འབྱུང་ངོ། །གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་སོ་སོར་ཐར་པའི་

༼༥༽

སྒྲིམ་པ་དང་། དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དུ་གནས་པ་དང་མཐར་གཏོང་བའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་
གོ་བར་བཅད་དོ། །འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མགོ་མཚུངས་པར་བཟོད་ན། སློག་གཅོད་པ་སྤངས་པས་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། སློག་གཅོད་པའི་ལྟངས་བ་བྱང་བས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་བྱིར་རོ། །ཉེས་པ་གཞན་
ནི་མ་བྱང་ངོ་ཞེ་ན། མ་བརྒྱས་པར་མ་བྱིན་ལེན་སྤོང་བའི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུན་གཞན་ཅི་བྱང་སྒྲོས་ཤིག་ ལྟངས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་རྒྱ་ཚོགས་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་བྲན་པར་གྱིས་ཤིག་
སུན་འབྱིན་རྣམས་མར་བཟོད་པ་ནི། དང་པོར་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྟིང་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གསར་པ་བཞི་ཚན་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་དངོས་

༼༦༠༽

འབྲས་སྒོང་བ་བདུན་གྱི་སྒོམ་པ་ཐ་དད་པ་བདུན་སྐྱ་སྐྱལ་མགོ་བདུན་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱེས་ནས་གནས་པ་ཡིན་ལ།
དེའི་སྤང་བྱ་མི་དགེ་བ་བདུན་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བས། སྒོག་གཙོན་པའི་པམ་པས་དེ་སྒོང་བའི་སྒོམ་པ་དེ་
ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱལ་གྱི་མགོ་གཅིག་གཙན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒོམ་པའི་རྩ་བ་རྣམས་དང་སོར་
རྩས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་བར་དུ་ཐ་དད་པར་གནས་ལ། མཐར་ཉམས་པའི་རྒྱུན་ཡང་ཐ་དད་པར་བྱལ་བོ། །སྒྲེ་སྒོད་
ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱང་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུའི་སྤང་བྱ་དང་སྒོང་བྱེད་སོ་སོར་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་
མ་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་སྒོང་སྒོག་གཙོན་པམ་པས་ཉམས་པ་དེས་སྒོག་གཙོན་ན་ཉེས་བྱས་དང་པམ་པ་
གཞན་བྱས་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བར་ཤེས་སོ། །འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་དགེ་སྒོང་དགའ་བྱེད་འཆབ་སེམས་མ་

༼༩༽

སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ཅིག་ ཟག་པ་ཟད་པར་གྱུར་ན་སྤར་གྱི་གལ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་དངོས་སོ་མེད་ན་དེ་ལ་སྤར་གྱི་གལ་ག་ལ་ཡོད། བསྐྱབ་པ་ནི་ཆད་པའི་ལས་ཡིན་གྱི།
སྤོམ་པའི་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་འོག་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། ཟས་འབྲིམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆད་
པའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་འཁྱུགས་པས་སྤོམ་པ་མཐའ་དག་
གཏོང་བར་མི་རིགས་ཏེ། མཐར་གྱུར་པས་སྤོམ་པ་ཞིག་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དགེ་སློང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་
སྤང་པའི་ཆོག་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་གི་དངོས་སོ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་བ་ལས་དགེ་སློང་མི་

༼༥༩༽

ཆངས་སྒྲིད་བྱས་པ་ལ་གཞི་གཞན་གསུམ་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མཛོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་
བཤད་ཅིང་། སོ་སོར་ཐར་བའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། །རྩི་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲུངས་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་སྒྲུངས་
བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་བཏང་བས་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་བཏང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བ་
དང་། ཆོས་མངོན་བར་ཡང་། མཁར་གྱི་བྱར་གཅིག་རལ་བ་ལ་མཁར་འགྲེལ་ལོ་ཞེས་བ་དང་། རས་ལྷག་
སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ཆོག་པ་ལ་རས་ལྷག་ཆོག་གོ་ཞེས་བའི་དཔེ་དང་བཅས་ནས་ཞིབ་བར་གཏན་ལ་བབ་བ་ལྟར་
ཤེས་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི། །སེམས་ལ་
སྐྱེ་བྱེད་གསུགས་ཅན་མིན། །དེས་ན་རྩི་སྤྱོད་སེམས་མ་ཉམས། །དེ་ཡི་བར་དུ་སྡོམ་

༼༥༣༽

བ་ཡོད། །མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དགོངས་བ་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་བས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོམ་བ་རྣམས་དགེ་བའི་སེམས་
མཚུངས་ལྡན་དད་བ་དང་སྙིང་རྩེ་དང་འདུ་བྱེད་སེམས་བ་དང་བཅས་བར་སྐྱེ་བའི་བྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་
པོ་རྣམ་བར་རིག་བྱེད་ཡིན་མ་ཡིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྩིས་སྤྲོས་ལང་མི་སྐྱེ་བས། རི་སྤྱིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པའི་བསམ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
རྩ་བ་མ་བཟང་བར་ཡོད་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡང་དག་བ་
ཡིན་ཏེ། ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པར། བདག་ནི་བྱང་

༼༥༩༽

ཆུབ་མིང་ཚུལ་དུ། །འཁོར་རྒྱུ་མོས་ཤིང་སྟོ་བ་མེད། །ཕྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡང་། །སེམས་ཅན་གཅིག་ཕྱིར་
སྤྱད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྟོར་བུ་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་དུ། བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་རི་སྤྱོད་
བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་རི་བས། བདག་ཀྱང་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར། །ལུས་དང་
སྟོག་ལ་ལྟོས་མེད་བར། །བསྐྱབ་རྣམས་མགོན་བཞེན་སྤང་ལ་གནས། །ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་སུ་
གསོལ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་རྒྱ་དེ་བས། དེ་ཕྱིར་བསམ་བཞི་རྩ་བ་ལ། །བསོད་ནམས་སྤྲིག་པ་རབ་ཏུ་
གནས། །ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་མང་པོ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་
པ་དང་། དེ་སྟུན་དབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རི་

༼༦༥༽

སྲིད་འཆོ་བའི་སྤྱ། །ལུས་དང་སེམས་ལ་དགོངས་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པ། ཇི་སྲིད་འཆོ་བའི་སྤྱ་ལ་དགོངས་པ་
གཉིས་ཡོད་དེ། ལུས་ཇི་སྲིད་འཆོ་བ་མ་ཤིང་བར་དང་། སེམས་ཇི་སྲིད་འཆོ་བ་རིག་པ་རྒྱན་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་
ལ་དགོངས་པས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱེམ་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལེན་པ་འདི་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་སྤྱེམ་པ་རྒྱ་ཐབས་སུ་ལེན་པ་བྱ་བ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་གཡོ་ཆེ་ཞེས་ང་མི་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མ་ཐུན་
ཞེས་ཆོས་རྒྱས་རྒྱུང་ཞིང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་སུན་དབྱང་བ་ལ། དགག་
པ་དངོས་དང་། དེའི་ཆེར་བ་སེལ་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་མིན། །མཁས་
པའི་གཞུང་ལས་དེ་མ་བཤད། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཉན་

༼༩༩༽

ཐོས་དང་། རྟོག་ཆེན་སྒྲིམ་བ་བྱུང་མེད་འགྱུར། ཞེས་བསམ། དེ་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
རྒྱུད་རྣམ་དག་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་བ་སྐྱེས་པ་ཡིས་སྤྲོས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཐོགས་
མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་གསུང་རབ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་བཙུགས་གང་ནས་ཀྱང་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ལུང་གིས་མ་བྱུང་ལ། དེགས་བསམ་གཞོན་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲིམ་བ་ལེན་
པའི་དུས་དང་། བསམ་པའི་བྱུང་བར་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་བྱུང་མེད་བསམ། རྣམ་དབྱེ་བྱུང་མེད་བར་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི། རྒྱལ་ས་འགོ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མི་རུང་། རྒྲིམ་བ་
འབོགས་པའི་ཆོ་ག་དང་། དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱའང་གཅིག་ཏུ་

༼༩༽

འགྱུར། །ཞེས་བས། ཡུལ་དང་དུས་དང་བསམ་བཤིལ་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའང་མི་རུང་བར་
འགྱུར། །སྒོམ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་མེད་བས་འབོགས་བཤིལ་ཆོ་ག་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒོབ་བཤིལ་ཚུལ་ཡང་གཅིག་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐེག་བ་སོ་སོའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་འབྱུགས་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་
ལེན་ཐམས་ཅད་རང་བཟོ་ཁོ་ནས་བྱབ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་བར་འགྱུར་རོ། །འི་ཡང་
དགེ་སྦྱོང་མི་འདོར་ན། །བསྐྱབ་བ་ཕུལ་བ་ལ་སོགས་པ། །སྒོམ་བ་གཏོང་རྒྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། །སྒོམ་བ་གཏོང་
བ་མི་སྲིད་འགྱུར། །ཞེས་བས། །སོ་སོར་ཐར་བཤིལ་སྒོམ་བ་སེམས་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་གནས་ན་འི་ཡང་མི་
གཏོང་བར་འགྱུར་བས། །གཏོང་རྒྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་གཏོང་

༼༦༽

བར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོམ་བ་གཏོང་བ་ཡེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་བ་ཆེར་མ་འདོན་ཚུལ་
ལ། ཟེར་ལུགས་བརྗོད་བ་དང་། དེ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་
མ་ཟིན་པའི། །རྫོམ་བ་གལ་ཉེ་གཏོང་ན་ཡང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་བ་ཡི། །རྫོམ་བ་གཏོང་བ་མི་སྲིད་
རོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་རྫོམ་བ་གཏོང་ཞིང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྫོམ་བ་མི་གཏོང་བས་
ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་ཆེར་མ་དེ་དང་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་བ་ལ་གཉིས། སུན་འབྱིན་རྒྱས་པར་
བསྟན་པ། དེ་ཐོས་བ་མེད་པའི་སྒྲུན་པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི། །དགེ་སློང་
ལ་སོགས་རྫོམ་བ་རྣམས། །བསྐྱབ་བ་ལུལ་དང་ཉེ་འཕྲོས་དང་། །

༩༩༽

ཅ་བ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ། །གཏོང་རྒྱ་གཞན་ནི་མི་གཏོང་འགྱུར། །སྤར་བརྗོད་པའི་སྤྱན་འབྲིན་སྤོང་མ་རྒྱས་
པར་རང་སོན་འདུག་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་དེ་ཉི་བ་ལ་སོགས་གཏོང་རྒྱ་
ནམས་ཀྱིས་མི་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དག་སྤོང་གི། །སྤོམ་པ་ཕྱལ་ཀྱང་བསྐྱང་དགོས་འགྱུར། །མ་
བསྐྱངས་དག་སྤོང་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས། དག་སྤོང་སྤོམ་པ་ཕྱལ་ཡང་ད་དུང་བསྐྱང་དགོས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། མ་བསྐྱངས་ན་ཉམས་པའི་ལྷུང་བ་འགྱུང་བར་འགྱུར་ལ། འབྲུལ་བའི་ཆོ་ག་དོན་མེད་པར་ཡང་ཐལ་
ལོ། །ཉི་འཕོས་ནས་ཀྱང་དག་སྤོང་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་ལྟར་སྐྱེས་ན། །ལྟ་ཡི་དག་སྤོང་སྤྲིད་པར་འགྱུར། །དག་
སྤོང་ཉི་ནས་ལྟར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ལྟའི་དག་སྤོང་དུ་འགྱུར་

༼ ༥༠ ༽

ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་བྱིར། མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་བྱིས་པ་ལ། །སྤང་མི་དགོས་པར་
དགེ་སློང་འགྱུར། །དེ་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་གྱུར་ན། །དགེ་སློང་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཉམས་ནས་འཆབ་སེམས་
སྐྱེས་པ་ལ། །སྤར་ཡང་སྤང་དུ་མེད་པར་འགྱུར། །དགེ་སློང་གི་ནས་མིར་སྐྱེས་པ་དེ་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་
སློང་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིས་པ་དེ་
ལ་སྒོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པམ་པ་བྱུང་ཞིང་། གསང་བའི་སེམས་སྐྱེས་ན་སྤར་སྒྲོམ་པ་སྤང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །ལྷ་དང་བྱིས་པའི་དགེ་སློང་ནི། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་ལས་བཀག། །ལྷའི་འགྲོ་བ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་
སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་མ་ཡིན་ལ། བྱིས་པ་ལོ་

༼ ༥༽

བདུན་མ་ལོན་པ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་འདུལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ནམ་
དག་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་ལྡན་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱང་། །ནངས་
པར་པན་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་གནས་བསྐྱེད་དགོས་འགྱུར། །མིན་ན་བསྟེན་གནས་ཉམས་པར་
འགྱུར། །ནངས་པར་བསྟེན་གནས་གཏོང་ན་ནི། །སྟོམ་པ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བར་འགལ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་
པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་ནངས་པར་ལངས་ནས་ཀྱང་སྐྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་བསྐྱེད་ན་
སྟོམ་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། །སྟོམ་པ་རྒྱན་ལ་ལྡན་ཅིང་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་ལངས་
པའི་ཆེ་བཏང་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོམ་པ་རྒྱན་ལྡན་དུ་

༼ ༥༽

འབྱུང་བར་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྷན་པོ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་བ་ཡི། །སྒྲིམ་བ་ཤི་ཡང་
ཡོད་དོ་ཞེས། །སྤྱོད་པའི་སྤྱེས་བྱ་དེ་ལ་ནི། །སྤྱེ་སྤྱོད་ནམ་དབྱེ་མེད་པར་ཟད། །ཤི་ནས་སེམས་རྒྱུད་དེ་ལ་སོ་སོར་
ཐར་བའི་སྒྲིམ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱེ་བོ་དེ་ནི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་མང་པོ་ལ་ཐོས་
བསམ་མ་བྱས་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། འདུལ་བའི་སྤྱེ་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་ཚུལ་ཅམ་གྱི་ནམ་
གཞག་ཡང་ན་བསམ་མ་ཐོས་པའི་ལྷན་པོ་ཡིན་ཏེ། བན་དང་མི་བན་མི་ཤེས་ཤིང་། །སྤྱོད་དང་ཐོས་པ་མི་སྤྱོད་
པར། །སྤྱོད་འགྲངས་འབའ་ཞིག་དོན་གཉེར་བ། །སྤྱོད་མེད་པ་ཡི་བག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གཏམ་དང་བཞད་གད་
ཤེས་ན་ཡང་། །མཐུག་མ་མེད་པའི་བྱི་ཁྲན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་

༼ ༥༣ ༽

བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལེན་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་ཚུལ། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་
སྤྱོད་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱང་། །དགེ་སློང་ལས་ལེན་གང་ཟག་ནི། །སྤྱིང་གསུམ་སྤྱེས་པ་བྱུང་མེད་ལས། །འགྲོ་བ་
གཞན་ལ་སྟོམ་པ་བཀག། །འདུལ་བ་ལས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དག་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་འདུན་
དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྟོམ་པ་དགེ་སློང་ལ་ལེན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་ཡང་
བསྟེན་པ་ལ་ཞུགས་ལ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ལ་ཞུས་ཤིང་བྱེད་པས་སོ། །གང་ཟག་སྤྱིང་
གསུང་གི་སྤྱེས་པ་བྱུང་མེད་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སྟོམ་པ་སྤྱེ་བ་བཀག་སྟེ། ཟ་མ་མ་ནིང་སྤྱོད་
སྟེ། །མཚན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །སྟོམ་མིན་

༩༥༽

སྒྲིམ་པའང་དེ་བཞིན་ལ། །ཞེས་པས་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་ཞིང་རྒྱན་ཆད་པར་དཀའ་བ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཅུང་
བ་དང་ཐོག་མར་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དགོ་བ་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིམ་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པར་འདོད།
མདོ་སྤེ་བ་རྣམས་དུད་འགོ་སོགས། །འགོ་བ་གཞན་ལའང་སྐྱེ་བར་བཤད། །སྒྲང་བའི་ཡུལ་ཡང་དགོ་བ་སྤྲོན་
སོགས། །གང་ཡང་རུང་ལས་སྒྲང་བར་གསུངས། །ལྷ་གཞོན་རུ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བས། དུས་བཟང་ལ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པའི་བསྐྱེན་གནས་སྤངས་པ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྤྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་དུས་བཟང་ལ་རྒྱ་མཆོ་ནས་བྱང་
སྟེ། གསོ་སྦྱོང་ལེན་པ་ལ་སོགས་གསུངས་པས་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བ་ལ་
སོགས་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ལའང་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། དང་སྦོང་གནས་

༩༥༽

འཛོག་གི་ཁྱུས་པར། བྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཆོ་ག་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ལེན་པར་གསུངས་ཏེ།
ལུང་ལས། བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་གནས་པོག་པར་གསུངས་པས་དགེ་སློང་
ཁོ་ན་ལ་ལེན་པར་མ་ངེས་སོ། །འཕོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ། དམའ་བར་འདུག་སྐྱས་བརྒྱས་པ་ཡིས། །མི་བརྒྱན་ནམ་
ནི་ལངས་བར་དུ། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཚང་བར་ནི། །ནངས་པར་གཞན་ལ་འོད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་
ལན་རེ་ཞིང་ཟས་མ་ཟོས་པའི་གོང་དུ་སློབ་དཔོན་ལ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་དུ། གང་གི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་
རྟག་དུ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དེ་ནི་ཟན་ཟོས་ནས་འོད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐུས་

༩༥༩༽

སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྤྱི་བར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལུང་ལྟར་ལེན་པར་ངེས་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉི་མ་ཤར་བའི་
ཆེ་ཁོ་ནར་སྤྱི་ལོ། །ཟན་ཐོས་ནས་ཉོད་པ་ནི་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་ད་ལྟ་བོད་ན་ལག་
ལེན་གྱི་དཔལ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བསྟན་སྤྱི་མཐུན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོ་བོ་རྗེས་ཀྱང་བོད་དུ་བྱུག་
ལེན་འདི་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན་པས། བསྟན་གནས་ལེན་པའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་རི་ཅམ་དུ་སྤྱང་འདོད་པ་དེ་སྤྱི་བ་
དཔོན་ལ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་ནས་བསྤངས་པས་ཆོ་ག་མ་དག་པའི་སྤྱི་མཐུན་མེད་དོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་
ག་ཡང་། །སྤྱི་བས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབོགས། །ཉན་ཐོས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བས་སྤྱི་
འགྲོ་བ་སྤྱི་དུ་བཏང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབོགས་པས། བསྟན་གནས་འབོགས་

༼༡༡༽

བའི་ཆེ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་དང་ལྷན་བར་བྱའོ། །དོན་ཡོད་ཞགས་བའི་རྟོགས་བ་ལས། །བསྟེན་གནས་རང་གིས་
ལེན་བ་ཡི། །ཆོ་ག་སེམས་བསྐྱེད་འབྲ་བ་གསུངས། །དེས་ན་ཆོ་ག་བྱད་བར་ཡོད། །ཞེས་བས་དོན་ཡོད་ཞགས་
བའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོར་འཕགས་བ་སྐྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་རང་གིས་སྒྲང་བའི་ཆོ་ག་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དབའི་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་བ་དང་འབྲ་བར་སློབ་དཔོན་ནམ་དགོན་མཆོག་གི་བྱང་དུ་སྒྲངས་ན་སྦྱང་བར་གསུངས་
བ་འདི་བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཡིན་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་དང་ཆོ་ག་མི་གཅིག་གོ། །གཉིས་བ་སྦྱང་ཚུལ་
ལ་གསུམ་ལས། སྒྲོམ་བ་འབྲུལ་བར་འདོད་བ་དགག་བ་ནི། ལ་ལ་བསྟེན་གནས་བསྦྱང་བ་ཡི། །ནངས་བར་
བསྟེན་གནས་འབྲུལ་དགོས་ཟེར། །བསྟེན་གནས་མཆོན་

༼༥༽

མོ་འདས་པ་ན། །གཏོང་ཕྱིར་འདི་ལ་འབྱུང་མི་དགོས། །མདོ་སྡེ་པ་ཡི་ལུགས་བཞེན་དུ། །རི་ལྷར་འདོད་ཆེ་ལེན་
ན་ཡང་། །ནངས་པར་པན་ཆད་སྤང་བ་ཡི། །བསམ་པ་མེད་ཕྱིར་སྡོམ་པ་གཏོང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྱུང་མི་
དགོས། །སྡོམ་པ་ལ་གྲུས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱས་ཚུང་བ་ལ་ལ། །དེ་རིང་བསྟེན་གནས་གསུངས་པའི་ནངས་པར་སྡོམ་པ་
འབྱུང་དགོས་ཏེ། །མ་ཕུལ་ན་མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །སྡོམ་པ་ནངས་པར་སྐྱུ་རེང་ཤར་
བའི་ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་པས་འབྱུང་མི་དགོས་སོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྷར་ནའང་སྡོམ་པ་ལེན་དུས་དང་སྤང་
དུས་ཀྱི་བསམ་པའི་འཕེན་པ་དང་འབྲ་བར་གཏོང་ཐོབ་བྱེད་པས་ན་མ་ལངས་པ་ན་སྡོམ་པ་བཏང་བས་འབྱུང་མི་
དགོས། །ལ་ལ་བསྟེན་གནས་འཆོལ་བ་ཐོས། །འདི་འབྲ་གང་ནའང་བཤད་པ་མེད། །འདྲ་

༼ ༥ ༽

ཤེས་ཞན་ཞིང་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བ་འགའ་ཞིག་རང་བསྟེན་གནས་བསྐྱེད་བར་མི་ཁོམ་ན་ཆབ་མ་གང་ཟག་གཞན་
ལ་འཆོལ་བའི་ལུགས་བྱེད་དེ། དེ་འབྲ་བཀའ་བསྟེན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པས་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་
ལྷ་བསྟོམ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་བསྟེན་གནས་འབོགས་པའི་ཆོ། །ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་
ལ། །ལྷ་སྟོམ་ཐ་དད་མ་བྱས་ན། །བསྟེན་གནས་སྤང་དུ་མི་འདོད་ཟེལ། །ཐོས་པ་ཚུང་ཞིང་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཁ་
ཅིག་དུས་བཟང་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་དང་སྤྲོན་ཟླ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་སྟོམ་བཞུས་
ཐ་དད་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་གནས་སྤང་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡོད་དོ། །འདི་འབྲའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་
མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་སུའི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་

༼ ༡༠ ༽

ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེ་ཚུ་ལ་ནི། འདི་ཡང་རེ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ། །བསྟེན་གནས་སོ་སོར་ཐར་
བའི་ལུགས། །གཙོ་ཆེར་ཉན་ཐོས་གཞུང་ལུགས་ཡིན། །ཡི་དམ་ལྟ་ཡི་སྟོམ་བཞུས་ནི། །གསང་སྤྲུགས་བ་ཡི་
གདམས་ངག་ཡིན། །ཉན་ཐོས་གཞུང་ལ་བཤད་བ་མེད། །དེས་ན་ལྟ་བུ་སྟོམ་མ་བྱས་ཀྱང་། །བསྟེན་གནས་ཉམས་
པར་འགྱུར་བ་མེད། །འོན་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་ལུགས་བྱེད་ན། །ཡི་དམ་བསྟོམ་བ་བསོད་ནམས་ཆེ། །འདི་ལ་
གང་གི་ལུགས་ལེགས་པར་བརྟག་བ་བྱ་དགོས་ཏེ། འདུལ་བའི་སྤྲེ་སྟོད་ལས་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་བ་རིས་
བརྒྱད་གསུངས་བའི་བསྟེན་གནས་དེ་སྤང་བ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ནི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་པས་
ལྟ་སྟོམ་པར་གསུངས་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་ལྟ་སྟོམ་བ་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་

༩༡༽

ག་ཉམས་པའི་སྒྲིན་མེད་ཅིང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱེད་ན་སྒོ་བ་དཔོན་ནམ་དགོན་མཆོག་གི་ཉེན་གྱི་
སྒྲིན་སྤར་གསོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་ན་མདུན་དུ་ལྟ་བུ་སྒྲོམས་ཏེ་སྤྲུགས་བཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ལུགས་
ཡིན་ཀྱང་ཡི་དམ་ལྟའི་སྒྲོམ་བཞུས་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་
ལུགས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིན་གྱི་ཆོ་ག་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་སོ་
ལས་བྱུང་བའི། སོ་སོར་ཐར་པ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་ཡང་། །སོ་སོར་ཐར་པ་
འབོགས་པ་ཡི། །ཆོ་ག་འགའ་ཞེག་ཡོད་མོད་ཀྱི། །དེ་ཡི་ཆོ་ག་པལ་ཆེར་རུབ། །ཅེས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི། ཉེ་འཁོར་གྱིས་

༼ ༡༣ ༽

ཞུ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དུ་མར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་
མང་པོ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོམ་པ་སྤྱང་བ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་མདོར། སྒོན་
བསྐྱལ་པ་མདོན་པར་དགའ་བ་ལ་འཛིག་ཏེན་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལྟ་བུ་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་
དགེ་བ་བཀོད་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཅོད་པ་ཐོབ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། སྤྲུལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེར་སེམས་རྒྱལ་
སར་བསྐྱོས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱང་། རབ་བྱུང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བསགས་པ་ཞེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟར་ལགས་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེར་གྱུར་པ་ན། །འགོ་ལ་པན་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱིད་བདག་གིས་སྐྱབ། །རི་
སྤྱིད་འཆོ་བར་བདག་ནི་ཆངས་སྤྱོད་ཅིང་། །གསོ་སྤྱོད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྤང་བར་

༼༣༽

བྱ། །ཞེས་ཟེར་ནས། བསྟེན་གནས་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་སྒྲངས་ཤིང་རྒྱལ་སྲིད་བསྒྲུངས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་བ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ཡོད་པར་ཤེས་མོད་ཀྱི་ལག་ལེན་ལུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་སང་ནི། གསོ་
སྦྱང་རང་གིས་སྒྲང་བ་སོགས། །ཆོ་གའི་ལག་ལེན་འགའ་ཞིག་ཡོད། །ཆོ་ག་འདིར་ཐོབ་པའི་སྟོམ་བ་དེ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་སྲས་བྱམས་བ་འཇམ་དབྱངས་སོགས། །བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། །མཁན་པོ་མཛད་ནས་འགྲོ་མང་ལ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཛད་དོ་ཞེས། །ཆོ་ག་
འབྲུ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་ཆོ་ག་ནི། །མདོ་ལས་གསུངས་པ་ངས་མ་མཐོང་། །འདི་འདྲ་
སྟོན་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟེ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་

༩༩༽

ཡུལ་ཡིན། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་བསམ། ཁྱིམ་བདག་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་བར། རྒྱལ་སྤྱི་
བྱམས་བས་ཁྱིམ་བདག་དག་སྟོང་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་སྟོང་བ་རྣམས་དག་འཇམ་བའི་དབྱངས་གྱིས་ཁྱིམ་བདག་
བདུན་སྟོང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་བར་རྫོགས་བ་མཛད་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཆོ་ག་འདི་ལྟ་བུས་མཛད་བ་ཡིན་
ཞེས་གསལ་ཁ་མེད་ཅིང་། བྱ་མོ་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་བ་མང་པོ་ཁྱིམ་བའི་རྟགས་
སྤངས་བའི་རབ་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་མཐོན་པོར་ཚུད་བའི་འཕགས་བ་རྣམས་གྱིས་རྣམ་འབྱུལ་ཡིན་བས། ལྷང་
དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྤང་སེམས་ལ་དབང་མ་ཐོབ་བ་རྣམས་གྱིས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི། གཙོ་བོར་སེམས་ལ་སྟོང་སེམས་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེས་

༼ ༥༽

བ་ལ་ངོས་འཛིན་བ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དབལ་རྣམ་ཐོག་གི་མདོར། བྱ་མོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་སོ། །བྱ་མོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འཁྱུལ་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་སོ། །བྱ་མོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་རྟེན་བ་ལ་སྤྲག་དོག་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བ་འདི་ངེས་པ་འདི་དོན་དུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་གཉིས། ལེན་ཚུལ་ནི། དེས་ན་ད་ལྟའི་ཆོག་ནི། བསམ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟུང་བ་འདི། །ཆོག་ཉན་ཐོས་ལྷགས་བཞིན་གྱིས། །སོ་སོར་ཐར་བ་རིགས་བརྒྱད་སོ། །བྱང་སེམས་སོ་སོར་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་བས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐར་བ་འདི་

༼ ༡༩ ༽

ཆོ་ག་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ད་ལྟར་བྱ་བར་འོས་པར་གསལ་བར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན། སྟོམ་པ་ལེན་པའི་
ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་གསལ་འདེབས་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་མས་གཞིར་བ་ནམས་སྦྱེ་བར་
འདོད་པའི་བསམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཀུན་སྟོང་གསལ་བཏབ་
ནས། སོ་སོར་ཐར་པ་ངེས་བརྒྱད་པོ་གང་འདོད་པ་དེ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་
བཞིན་སྒྲངས་ཏེ་བསྐྱུངས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་དོན་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་
སྐྱང་ཆུ་ལ་ནི། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ནི། །བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་བཤད་
གྱིས་ཉན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོ་གས་ལེན་ན་སྐྱང་ཆུ་ལ་

༼ ༥༽

ལའང་བྱད་པར་མེད་དམ་ཞེ་ན། མི་འབྲ་བའམ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་དེ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན་ཅིག་འདི་ལ་
སྡིག་ཏོ་མི་དགའི་ཕྱོགས། །པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་ལུགས་བཞིན་བསྐྱངས། །འདོད་པས་དབེན་པའི་ལྷུང་བ་
འགའ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུགས་བཞིན་སྐྱང་། །ཞེས་གསུངས་པས། བསྐྱབ་བྱ་རིགས་གཉིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྡིག་ཏོ་མི་དགའི་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབེན་པ་ནི། པལ་ཆེ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་བཞིན་
སྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། གཞོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་སྟོག་གཅོད་དང་བརྟེན་པ་དང་སྟོན་ནས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་
པ་སྐྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པས་དབེན་པ་ཞེ་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་སྐྱང་བ་གོས་
བཟང་པོ་ཆོན་ཆེན་པོས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། གསེར་དངུལ་ལེན་

༼༼༽

བ་ལ་སོགས་ནི་གཞན་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་པ་ཀུན། །གཉིས་ཀ་
མ་ཐུན་ནམས་འབད་པས་སྦྱངས། །ཞེས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་ནམས་མ་དད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་འགྲོད་པ་དང་།
རྒྱག་པ་དང་། ཉ་བཀད་དང་། འོ་དོད་འབོད་པ་དང་། སྟོ་བརྟུང་པ་དང་། བྱི་སྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་
ཅུང་གཉིས་ཀའི་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་འབད་ཚུ་ཆེན་པོས་དབང་པོའི་སྟོ་བསྐྱམ་པར་བྱ་
སྟེ། འདུལ་བར་བྱིམ་སུན་འབྱེན་པའི་ལྷུང་བ་ལྷུ་བ་བཙུང་ཤིང་། བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་གཉིས་བཅས་པ་ནི་མ་
དད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སྟོང་འཇུག་ཏུ། འཛིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་པ་ཀུན། །མཐོང་དང་བློས་ཏེ་སྤང་བར་
བྱ། །ཞེས་པ་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་སུའང་། དེ་ནི་བཟུང་འོས་མ་ཡིན་

༼༡༩༽

ན། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་མུ་གུར་གཉིས། །ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་ལ་
སོགས་པར་སྟེག། །ཅེས་པ་དང་། །མདོ་སྡེ་དག་ལས་ཀྱང་། །འོངས་པ་ལ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྒྲར་སྟན་པར་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བར་བྱའོ། །འཇུ་མ་པ་སྒྲར་བྱའོ། །ཁྲོ་གཉེར་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
མང་དུ་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་མ་ཐུན་འཇུག་གི་མདོ་ཡང་དོན་འདི་ཡིན་ནོ། །གསང་སྤགས་ལས་ཀྱང་། །རབ་
ཏུ་བྱང་བས་སྒྲ་མ་བྲིམ་པ་ལ་སྦྱེ་བོ་མང་བོའི་ནང་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་ལུས་ཀྱིས་བྱག་མི་བྱ། །ཡང་ན་
མཆོད་རྟེན་ལ་བྱག་འཆའ་བའི་ཟོལ་གྱིས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དམ་པའི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་
ཀའི་བྲིམས་ལུགས་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་

༼ ༩༠ ༽

བ་མི་མཛེས་པ་མཐའ་དག་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་འགའ་ཞིག་ནི། གང་ངོ་ཆ་བའི་གནས་ལ་དེགས་
བའི་ང་རྒྱལ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་སྤང་ངོ། །ཐེག་པ་པོ་ང་འོག་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་མ་ཐུན་པ་
ནམས་ནི་བཅས་པ་སྤྲོ་མོ་མང་པོ་འང་བྱད་དུ་མི་སད་པར་གྱུས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
སོ་སོར་ཐར་པར་ཆོས་བཞི་སྐྱབ་པར་ཡང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མང་དུ་ཐོས་པས་རང་གི་འདོད་པ་བཏང་སྟེ།
མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་རབ་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིག་རྟེན་འཇུག་པའི་
རྒྱར་གྱར་ན། །ཐེག་ཆེན་སོ་སོར་ཐར་ལ་གནང་། །འདོད་པ་ཀུན་ནས་བསྤང་བ་གནང་བ་དེ་རང་དོན་དུ་ཞེན་པས་
སྤང་དུ་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་གཞན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་

༼༩༽

གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ན་རྒྱ་མཚན་དེས་ལེན་པར་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། ཐུགས་རྗེ་
མངའ་བ་རིང་གཟིགས་པས། །བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་། །ཞེས་པས། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྤོང་
ནི། །གསེར་དུ་ལེན་པ་ཐུབ་པས་བཀག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་སྤོང་ལ། །གཞན་དོན་འགྱུར་ན་ལྟར་བ་
མེད། །ཅེས་པ་ཉན་ཐོས་རང་ལ་སྒྲུལ་སྒྱུར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱར་དགོས་ན་དག་བསྐྱེན་ལ་སོགས་པས་ལེན་དུ་
བཅུག་ནས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་གཞན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཆུད་ཟ་བ་སྤང་བའི་བྱིར་རེག་པར་གནང་བ་ཙམ་
གསུངས་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་གནང་བ་མེད་ཅིང་། ལེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཀག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་སྤོང་

༼༩༽

ལ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་ལེན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་ཅིང་། མ་སྒྲངས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་སེམས་
ཅན་དོན་མིན་ཀྱང་། །འདོད་ཆེན་པ་ལ་ལྟུང་བ་འབྱུང་། །ཐེག་ཆེན་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ན། །འདོད་ཆེན་ལྟུང་བ་
མེད་ཅེས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཡིན་པས་ཞིང་མོ་བརྒྱ་
དང་། ཆོང་ཁེ་སྤྱུལ་དང་། ཁང་ག་ཞེས་འདྲིན་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་སྟེ། འདོད་པ་ཚུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་
པས། གཞན་དང་འདྲིས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དོར་ནས་རང་དོན་དུ་ཐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་སྤྲོད་ནི་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྤྱབ་པ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་
ན། གོས་བརྒྱ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱང་ཉེ་དུར་མི་འོང་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིམ་བདག་ལ་

༼༩༣༽

བཅུལ་བར་བྱ། སྐབས་འབྱེད་པ་ཡོད་ན་ཚོག་གམ་མི་ཚོག་བརྟགས་ནས་ཅི་ཙམ་དགོས་པ་སྒྲང་བར་བྱ། ལྷང་
བཟེད་བཙལ་བ་དང་། ཐགས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱད་པ་སྒྲང་བ་དང་། འཐག་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་མོན་དར་གྱི་
གདིང་བ་དང་། མལ་གཏན་བརྒྱ་རྟེན་ཀྱང་བསྟུབ་པར་བྱ། གསེར་དངུལ་སྒྲང་བྱེ་བ་འབྲུམ་སྒྲག་ལས་སྟག་པ་
ཡང་བདག་གིར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ལེ་ཏུར་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་བཀའི་མཐུག་སྐྱད་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་ལུགས་གཉིས་པོ། །དེ་འབྲའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་
བྱ། །ཐེག་ཆེན་སོ་སོར་ཐར་ཡིན་ཀྱང་། །དགེ་སློང་ལ་སོགས་སྟོམ་པ་ཡི། །སྟོག་པ་ཤི་བའི་ཆེན་གཏོང་། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་

༼༩༩༽

དང་། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཤི་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་བསམ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་བའི་ལུགས་
གཉིས་པོའི་ཐོབ་ཚུལ་དང་། གསུང་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པ་ཆེ་འཕོས་ནས་གཏོང་
བར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། གཉིས་ཀ་ཁྱོད་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གློལ་ན། དེ་
ལ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་ནི་གཏོང་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པའི་ཆར་གྱུར་པ་ནི་
མི་གཏོང་སྟེ། དུས་ཇི་སྟིང་འཆོའི་བར་དུ་སྒྲངས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་གྱིས་འཕངས་པའི་
ཕྱིར། སྐྱེས་བུའི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཕེན་པའི་

༼༩༫༽

དབང་གིས་འབྲུག་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་ཞག་དང་ཆེ་བ་དང་ལོའི་དུས་
ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཀུན་སྒྲོང་གི་དབང་གིས་འབྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱ་
མ་ཐུན་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་ལ་ལ་ནི་ཆེ་འདིར་ཡང་འབྱུང་ཞིང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་སྤྱི་བ་སྤྱི་མར་
རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་། ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་རྩ་བ་འཛོག་གཞི་རྒྱ་འབྲས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གཉིས། མཉན་པར་གདམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་ནས་ལས་དང་རྣམ་སྤྱིན་གྱི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་གྱིས་ཉན། །ལས་ལ་དགེ་སྤྲིག་ལུང་
མ་བསྟན། །ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བའི་མདོ་ལས་

༩༩༽

གསུངས། །ཞེས་བས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི་ལས་དགེ་སྤྲིག་ལ་སྒྲང་དོར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་བས།
བསྐྱབ་པ་འཆའ་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་བསྟན་པའི་སྒྲོར་བྱུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐོག་མར་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་བྱིར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་གང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་གཞི་ལ་ལས་སུ་བྱས་པ་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་ལས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་
ལས་སུ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་ནའང་། འདིར་དམ་པའི་ཆོས་
བྱེད་པའི་སྟོན་དུ་ངས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ལས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དགེ་བའི་ལས་དང་། སྒང་བྱ་སྤྲིག་པའི་ལས་དང་།
རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་

༼༩༥༽

གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབྱེད་ཚུལ་ལྟའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་
བཤད་པ། དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་ཏྟོག་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟའི་ལས་གསུམ་བཤད་པ་ནི། དངོས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ། དགེ་བ་ལེགས་པར་སྟོད་པ་སྟེ། །རྣམ་སྤྲིན་
བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །སྤྲིག་པ་ཉེས་པར་སྟོད་པ་སྟེ། །རྣམ་སྤྲིན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པར་བྱེད། །བཏང་སྟོམས་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པའང་གཉིས་ཀ་མིན། །འདི་དག་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་པས། །འདུས་བྱས་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། ལས་དགེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དད་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱང་བའི་སྒོ་

༼༩༽

གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ནམ་མེན་བདེ་བ་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཤིས་སྐྱབ་པར་གནང་བའི་
ལེགས་པར་སྐྱད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མི་དགོ་བའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ངོ་ཚ་མེད་
བ་དང་ཁྱིལ་མེད་པའི་སྒྲོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ནམ་མེན་སྐྱབ་པསྟེར་བ་ཡིན་ཏེ།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཤིས་བྱར་མི་རུང་དུ་བཀག་པའི་ཉེས་པའི་སྐྱད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འཕགས་པ་སྐྱ་
སྐྱབ་ཤིས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་སྟེ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་
ཟུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་སྟོག་གཙོད། མ་བྱིན་ལེན།
འདོད་ལོག་གསུམ། དག་གི་བརྟུན་སྤྲ་མ་ཆིག་རྩུབ་དག་འབྲུལ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་

༼༩༩༽

བརྒྱུ་སེམས་གཞོན་སེམས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་སློག་གཅོད་སློང་བ་ལ་
སོགས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། གུན་སློང་བཏང་སྟོམས་པས་ལྟོགས་ན་ཟས་ཟ་སྟོམ་ན་ཚུ་འཐུང་འབྲུགས་ན་གོས་གོན་
བ་དང་། རི་བོ་འདི་ནི་མཐོ་ལོ། །ཚུ་བོ་འདི་ནི་ཆེ་ལོ། །ས་གཞི་འདི་ནི་ཡངས་སོ། །ཁྱི་འདི་ནི་བའོ་ཞེས་སྟོབ་ལས་
སོ་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་མི་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལས་ཞེས་
བྱའོ། །མཛོད་དུ། དེ་ལས་ཆེ་ལོངས་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་
གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་གྲངས་བཅུར་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབ་པ་ནི་ཡིན་གྱི་
གསུམ་པོ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་དང་དངོས་མ་ཡིན་ཅིང་།

༩༡༠༠༽

ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་འདུས་པར་སྒྲུབ་ཏེ། །གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་མིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་
ནི་འདུས་མ་བྱས། །དེས་ན་དགེ་བ་སྒྲིག་པ་མིན། །ཚེས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དགེ་སྒྲིག་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་བཤད་པའི་གཞི་ཆེ་བས་འོག་དུ་དགག་སྒྲུབ་འཕྲོས་དང་བཅས་པར་
རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། ལས་ལ་ཐུབ་པས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །སེམས་པ་
དང་ནི་བསམ་པ་འོ། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །བསམ་པ་དེ་ནི་ལུས་ངག་གི་འོ། །ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་
གཉིས་ཀ་མིན། །དེ་བྱིར་དགེ་སྒྲིག་ལས་ལས་གྲོལ། །ཞེས་པ་ནི། ཚེས་མཛོན་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་
རྣམས་སུ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་གསུངས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་

༼ ༡༠༡ ༽

ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་པའི་ལས་དང་། ས་གཞིས་གྲོང་དང་སེམས་ཅན་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྟེན་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པའི་ལས་དང་། གུན་སྒྲོང་སྒྲོན་དུ་བཏང་བཞི་བྱ་བ་རྩོལ་བའི་ལས་དང་། བཅོ་བོས་གསེར་དངུལ་ལ་
སོགས་རྒྱན་དང་སྒོད་སྤྱད་དུ་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱར་པའི་ལས་དང་། ཐར་པའི་ལམ་བསྐོམས་པས་མུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་འཐོབ་པའི་ལས་ཞེས་པའི་ནང་ནས་རྩོལ་བའི་ལས་ལ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས།
ལས་གུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་བ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་བསམས་ཤིང་གུན་ནས་
བསྐྱར་བའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་སོ། །མཛོད་དུ། ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས། །ལས་ནི་སེམས་བ་དང་
དེ་བྱས། །སེམས་བ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །

༼ ༡༠༣ ༽

དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། མངོན་པ་གོང་མར། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐོག་མར་འགོ་
བ་དང་། བྱའམ་མི་བྱ་ཞེས་སྟོན་པ་དང་། དེས་པ་ཐོབ་ནས་བྱ་བའི་སེམས་པ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་གཉིས་སེམས་པའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་དང་། མི་དགེ་བ་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་གཏོགས་པ་མི་གཡོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཡོ་བའི་སེམས་པས་
ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་བསམ་ལས་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་བསྟན་གསུམ་དུ་དབྱེ་
བར་བྱའོ། །ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་བཞིར་བསྟན་པ་
ནི། གཞན་ཡང་ལས་ལ་རྣམ་བཞི་གསུངས། །ལས་དཀར་རྣམ་སྟོན་དཀར་བ་

༼ ༡༠༣ ༽

དང་། །ལས་གནག་ཚམ་སྒྲིན་གནག་པ་དང་། །ལས་དཀར་ཚམ་སྒྲིན་གནག་པ་དང་། །ལས་གནག་ཚམ་སྒྲིན་
དཀར་པོ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་དགེ་བ་དང་། །གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བ་དང་། །བསམ་པ་ངན་
པའི་སྦྱོར་བ་དཀར་བ་དང་། །བསམ་པ་བཟང་པོའི་སྦྱོར་བ་གནག་པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་གསལ་
བར་བསྟན་པ། །བསམ་པ་དགེ་བའི་སྦྱིན་པ་སོགས། །གཉིས་ཀ་དཀར་བས་མཁས་པས་བྱ། །བཟང་བའི་དོན་དུ་
གསོད་པ་སོགས། །གཉིས་ཀ་གནག་པས་མཁས་པས་སྤང་། །མང་པོ་སྦྱོབ་ཕྱིར་གསོད་པ་སོགས། །ལས་
གནག་ཚམ་སྒྲིན་དཀར་ན་བྱ། །གསོད་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་གཏོང་ལ་སོགས། །ལས་དཀར་ཚམ་སྒྲིན་གནག་པ་
སྤང་། །བསམ་པ་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་

༼ ༡༠༩ ༽

བས་སྒྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཏང་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་འབྲོར་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བས་དཀར་བའོ། །ལུག་ཚོན་པོ་བསད་ནས་སྐྱུ་ལུས་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་གསོ་
བའི་ཕྱིར་ཟ་བ་དང་། རང་བཟང་པོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། ངན་ཁོངས་སུ་སྤྱད་
བསྐྱེད་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གནག་པ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོད་ཅིང་འཆེ་བའི་སྤྱད་
བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོ་བོ་མ་རུངས་པ་གཅིག་པན་སེམས་ཀྱིས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་གནག་གྲང་འབྲས་
བུ་པན་བདེ་འབྱུང་བས་རྣམ་སྒྲིན་དཀར་བ་དང་། དག་པོ་གསོད་པའི་དོན་དུ་ཟས་གོས་བཟང་པོ་གཏོང་བ་དང་།
མཐུ་གཏང་གི་རྒྱབ་གཞོན་དུ་གསུང་རབ་སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་གནག་
པའོ། །འདོད་

༼ ༡༠༥ ༽

ཁམས་ཀྱི་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡིན་པས། ལས་དཀར་གནག་གི་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་
སློ་བོས་ཞིབ་མོས་ལེགས་པར་བྱེན་ས་སྤང་དོར་མ་ནོར་བར་བྱེད་པ་ནི་རང་ལ་པན་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལའང་བྱ་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞུ་ཆུ་དེ་བའི་ཞལ་སྤྲུལ་ས། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ། །དགེ་བཤམ་གལ་ཏེ་སྤྲིག་ཀྱང་བྱང་། །ཐམས་ཅད་དགེ་ལེགས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གང་སྤྱིར་སེམས་དེའི་དབང་
གྱུར་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་དཀར་གནག་གི་འབྲས་བུ་ཀུན་སློང་གིས་འཛོག་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞར་ལ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་མེད་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཀུན་
བཏགས་དང་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ས་བོན་བྱངས་ནས་འབྲིན་

༼ ༡༠༩ ༽

པའི་ལས་གཅིག་ཏུ་དཀར་ཅིང་ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་སུ་གསུངས་
སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ལས། གཅིག་ཏུ་དཀར་པའི་ལས་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་པར་འགྱུར་
རོ། །གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་ནི་གཅིག་ཏུ་གནག་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲེས་མ་རྣམས་ཀྱང་འདྲེས་མར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་བཞེད་ཚུལ་ལ། དཀར་གནག་འདྲེས་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཡང་
འདྲེས་མར་སྒྱུར་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལས་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་ནི། གཞན་ཡང་ལས་ལ་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །འཕེན་བྱེད་ལས་དང་
རྫོགས་བྱེད་ལས། །དེ་དག་དབྱེ་ན་སུ་བཞི་ཡོད། །འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སོ་སོ་སྟེ་

༼ ༡༠༧ ༽

བོས་བྱས་པའི་ལས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། རྒྱ་མ་ཐུན་དང་
བདག་པོ་དང་སྤྲེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཤས་ཆེ་བའི་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་
གཉིས་པན་ཚུན་དུ་སྦྱར་ན་སྤྲོ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་པ་
ལ། །རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་ནི་དགོ་བ་དང་། །འཕེན་བྱེད་སྤྲིག་པས་འཕངས་པ་ལ། །རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་ནི་སྤྲིག་པ་
དང་། །འཕེན་བྱེད་དགོ་ལ་རྫོགས་བྱེད་སྤྲིག་། འཕེན་བྱེད་སྤྲིག་ལ་རྫོགས་བྱེད་དགོ། །གང་ཞེ་ན། བདེ་འགྲོར་བདེ་
བ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀ་དགོ་བ་དང་། ངན་འགྲོར་སྤྱག་བསྤྱལ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀ་སྤྲིག་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྤྱག་
བསྤྱལ་སྤྱོད་བ་འཕེན་བྱེད་དགོ་ལ་རྫོགས་བྱེད་སྤྲིག་པ་དང་།

༩༠༩༽

ངན་འགྲོར་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་འཕེན་བྱེད་སྒྲིག་པ་རྫོགས་བྱེད་དག་བཤོ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་དཔེར་བརྗོད་མདོར་བསྟུས་པ། །བཤད་པར་བྱ་ཡིས་ཡིད་ལ་
བྱུང་། །མཐོ་རིས་གསུངས་པ་འབྲུབ་པ་ནི། །དག་བའི་ལུས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡིན། །དེ་དག་བདེ་བ་འབྱུང་བ་
ནི། །རྫོགས་བྱེད་དག་བས་རྫོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། ཟུ་བཞི་པོ་དེ་ལེགས་པར་གོ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དཔེར་
བརྗོད་བཀོད་པ་ནི། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་མཐོ་རིས་གསུམ་འབྲུབ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
རྒྱ་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པར། ལྷ་མ་
ཡིན་དང་ངན་འགྲོ་བཞི་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ནའང་བསམ་སྤྱོད་ངན་པས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །སློག་

༩༡༩༽

བསྐྱབས་པ་དང་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། བཅོད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་རིང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་
ཞིང་གཟུགས་མངེས་པ་ལ་སོགས་བདེ་སྦྱིད་སྦྱོང་བ་དེ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། མཁས་
མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ལྷ་ཆོགས་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ཡིས། །འབད་བྱས་ས་བོན་མེད་པར་ནི། །ལྷ་གྲ་སྦྱེ་བ་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཉེས་པ་དག་ནི་གཅིག་བྱ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མང་པོ་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཆེ་རིང་དེ་བཞིན་ནད་
མེད་དང་། །གཟུགས་དང་སྐྱལ་བ་བཟང་རིགས་དང་། །འོར་དང་ཤེས་རབ་དག་དང་བདུན། །ཡོན་ཏན་མདོ་སྡེ་
དག་ལས་གསུངས། །ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་ཆེ་རིང་བ་མེད་ན་བསད་པར་བྲིད་པའི་རྒྱན་བཟང་པོ་
བཏགས་པ་དང་འབྲཱོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནད་མེད་པ་དང་།

༼ ༡༡༠ ༽

མི་ལྷན་ན་མ་ནིང་ལ་ཚུང་མ་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ངན་ན་སྐྱེ་བོ་མཐོང་བ་ཀུན་གྱིས་སྐྱོ་
བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་འདོད་དོ། །སྐྱལ་བ་ངན་པ་ནི་དང་སྲོང་བཞན་གཡོག་ཏུ་གྱུར་བ་བཞིན་རང་དབང་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །རིགས་ངན་པ་ནི་བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོ་ཡོན་ཏན་ཅན་རིགས་ངན་གྱི་ཚུང་མར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ནོར་དང་
མི་ལྷན་ན་དུར་ཁོད་དུ་གནས་པའི་མི་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བའི་འོས་སྤྱི་མི་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་
མེད་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱག་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱན་པོ་སྐྱེ་བོས་བཀྱར་བའི་འོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་ཤིང་དང་འོ་མ་འབྲས་བུ་
ཆགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་རེ་རེ་མ་ཆང་ནའང་ཡི་གེ་མ་ཆང་བའི་རིག་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་མཚུངས་
ཤིང་། ཡོན་ཏན་བདུན་ཆང་བའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ནི་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་བྱེད་གཉིས་ཀ་དགེ་བས་

༼༡༡༧༽

གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱ་དགོས་ཏེ། སློབ་ལ་པན་བཏགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་དམན་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་
དང་། སྤྲོན་སྦྱིན་པ་དང་། འཆེ་བ་སྤངས་པ་དང་། བཞིན་ཁོ་བོར་མེད་པ་དང་། རྒྱན་བྱིན་པ་དང་། སྤྲུག་དོག་
སྤངས་པ་དང་། བྱུང་གསོད་མི་བྱེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་བ་སྤངས་ཤིང་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
དགེ་སྤྲིག་སྒྲུང་དོར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ཞིང་། ཚོས་བྱིན་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱི་གཏམ་ལས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། །འཕེན་བྱེད་སྤྲིག་
པ་ཡིན་པར་གསུངས། །དེ་ཡི་སྤྱད་བསྐྱེད་བྱེད་བྲག་ཀྱན། །རྫོགས་བྱེད་ལས་ནི་སྤྲིག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དཔྱུལ་
བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོར་སྐྱེ་བ་ནི་ཚུལ་

༼ ༡༡༣ ༽

ཁྱིམ་ས་འཆལ་ཞིང་མི་དགེ་བ་ཆེ་འབྱིང་ཚུང་བ་སྟོན་བས་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ནས་དཔྱལ་བ་དང་།
འབྱིང་གིས་ཡི་དྲགས་དང་། ཚུང་དུས་དུད་འགོར་འཕེན་པར་བྱེད་ལ། ལས་བརྒྱ་བ་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོར།
མི་དགེ་བ་འབྱིང་གིས་དུད་འགོ་དང་། ཚུང་དུས་གཤེན་རྗེའི་འཛིག་ཏེན་དུ་སྟེ་བར་གསུངས་སོ། །དེར་རྫོགས་
བྱེད་སྒྲིག་བས་རྫོགས་བས་སྐྱབ་བསྐྱལ་གི་བྱེ་བྲག་ངན་སོང་པལ་བ་གཞན་ལ་མེད་པ་མང་པོ་སྟོང་བར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །མཐོ་ངེས་དགེ་བས་འཕངས་མོད་ཀྱི། །དེ་ཡི་ནད་དང་གཞོད་པ་ཀྱན། །རྫོགས་བྱེད་སྒྲིག་བ་ཡིན་
པར་གསུངས། །ངན་འགོའི་འཕེན་བྱེད་སྒྲིག་ཡིན་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ཡི། །གནས་སྐྱབས་དགེ་
བས་རྫོགས་པར་འགྱུར། །མཐོ་ངེས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དུ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་སྤང་བ་ལ།

༩༡༣༽

སོགས་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་དང་སྦྱོན་བརྟེན་པ་དང་སེམས་གནག་ལ་སོགས་མི་
དགེ་བའི་ལས་མང་སོས་རྫོགས་པར་བྱས་པས་ནད་མང་བ་དང་གཏམ་ངན་པ་དང་དབྱུང་སྤངས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱུལ་
སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ངན་འགྲོར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་གཞན་ལ་འཆེ་བ་ལ་སོགས་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་།
མགོན་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་བྱེད་པ་དང་། བཀྲེས་པས་ཉན་པ་ལ་ཟས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྫོགས་
པས། དུད་འགྲོ་དབང་ཆེ་བ་དང་བཟའ་བཏུང་མེད་པ་ལ་སོགས་བདེ་བ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་
རི་མོའི་སྐྱ་རིས་འདེབས་པ་དང་འབྲ་ཞིང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་ཆོན་རྫོགས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྐྱ་བས། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ནོ། །ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་

༼ ༡༡༩ ༽

འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལས་གཅིག་འབྲུབ་ཀྱི་མང་པོ་མི་འཕེན་ལ། རྫོགས་བྱེད་ངེས་པ་
མེད་པའོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཐུ་བཞིར་བཞེད་དེ། བྱད་མེད་རང་གི་བྱ་ལ་སྤྲིང་རྗེ་
སྤྲེས་པའི་ལས་གཅིག་གིས་ཆངས་པར་སྤྲེས་པ་ལྟ་བུ་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕངས་པ་དང་། འཕགས་
པ་མ་འགགས་པས། བདག་ནི་བསོད་ནམས་གཅིག་བྱ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་གྱི་ལྟར་ལན་
བདུན་སྤྲེས་ཤིང་ད་ལྟར་ཡང་ཤུག་ཕྱག་པོར་སྤྲེས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཀྱིས་རང་སངས་
རྒྱས་ལ་ཐུ་གཤི་ཆེ་ཁྱེ་ཁོད་བྱེ་ཆུང་གང་ལུལ་བས་བྱང་སྤྲེ་མི་སྤྲོད་དང་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་དུ་ལན་སྟོང་ཕྱག་རེ་རེ་
སྤྲེས་སོ་དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་ཕྱག་པོར་སྤྲེས་པ་ལྟ་བུ་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། ལྷ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་

༼ ༡༡༥ ༽

ཆེ་རབས་དུ་མར་བསགས་པའི་ལས་གིས་ལུས་གཅིག་གྲུབ་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉེ་སྡེ་ལྟ་བུ་ལས་དུ་མའི་ས་
བོན་རྒྱན་གིས་གསོས་ནས་ལུས་དུ་མ་འགྲུབ་པའང་ཡོད་དོ། །འོན་ལས་མང་པོ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་
དེའི་གང་ཐོག་མར་སློན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལས་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་ཐོག་མར་སློན་ལ། མཉམ་ན་འཆི་བའི་ཆེ་
གང་གསལ་ཐེབས་པ་དེ་སློན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་མཉམ་ན་གང་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ཐོག་མར་སློན་
ནོ། །དེའང་མཉམ་ན་གང་སྟོན་ལ་བྱས་པ་དེ་ན་རིམ་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ། ལས་གིས་
འཁོར་བར་ལྷེ་གང་དང་། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། །སྟོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ལས་ནི། །སྲ་མ་སྲ་མ་རྣམ་
སློན་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །སྲ་བ་ལས་གསུམ་ངོས་

༩༡༩༥༽

བཟུང་བ་ནི། གཞན་ཡང་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་དང་། །གཅིག་ཏུ་གནག་དང་འདྲེས་མའི་ལས། །རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
སྤྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་སྤྲེལ་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་དཀར་གནག་ཟུ་བཞིར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་པལ་ཆེར་
མ་སྤྲོད་ཀྱང་། སྤྱབ་པའི་དབང་པོས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། འཕེན་བྱེད་དང་
རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཟུ་བཞིར་དགེ་སྤྲེག་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པ་ཡང་། ལས་འདྲེས་མའི་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྤྲེལ་
བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་།
རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་ཡང་དགེ་སེམས་དང་ལྡན་པས་སྒྲོར་བ་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱུབ་པའི་ལས་དེ་དཀར་བ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་མི་དགེ་བས་སྒྲོར་བ་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱུབ་པའི་ལས་ནི་ནག་པོ་

༩༡༡༽

ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། གཏུག་སྒོང་དང་པོ་དཀར་གུང་གཉིས་པ་ནག་པོར་གྱུར་པ། སྒོ་བ་མ་ལ་པན་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་
སྒོར་བ་དེ་མ་ཉན་པར་ཞེ་སྒང་གིས་བརྟེན་པ་དང་། རྩུབ་མོ་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱི་བཤེས་པ་ལ་སྙིང་རྩིས་ཟན་བྱིན་
པའི་སྐྱུག་ན་ཞེ་སྒང་གིས་བརྟེན་པ་དང་། ཉམ་ཐག་ལ་པན་བཏགས་ནས་ཕྱིས་བསྒྲོ་བའི་ངག་ལ་མ་ཉན་ན་སྙིང་རྩི་
མི་ཤོང་ཞེས་སྒྲོད་པ་དང་། ལས་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ལ་གཏུག་སྒོང་དང་སྒོར་བ་དཀར་གུང་གཉིས་སྟེལ་མར་འབྱུང་བ་ཡོད་
པས། དེ་དག་ལས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་རེས་བདེ་ཞིང་རེས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྒྲོང་བ་དང་། ཐོག་མར་སྦྱིན་པ་
བཏང་ནས་ཕྱིས་སེར་སྒྲ་སྦྱེས་ཤིང་འགྲོད་པར་གྱུར་པས། འབྲས་བུ་ཆེ་སྟོད་སྐྱུག་པོ་ཡོད་པ་ཆེ་སྟོད་དབུལ་བར་
གྱུར་པ་ལས་འབྲེས་མ་ལ་ཡང་དུ་མ་གསུངས་པས་ལས་

༩༡༩༽

གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཅིག་ཏུ་གནག་པ་དང་འབྲེན་མའི་
ལས་སྤངས་ནས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ལ་བཅོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དགེ་བ་གང་བྱེད་པ་དེ་སྒྲིག་པ་
དང་མ་འབྲེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་སྤྲོ་མོ་ལའང་དཀར་ནག་སེམས་འབྱེད་ཞིབ་མོ་བྱ་དགོས་
ཏེ། བ་ལང་གི་རྩི་བོས་བ་བདག་ལ་མ་ཁུས་པར་ནགས་ཁྲིད་ཀྱི་བྱང་སྟོང་ལ་དད་པས་འོ་མ་བྱངས་པའི་འབྲས་བྱ་
བྱང་སྟོང་དང་རྩི་བོ་གཉིས་ཀས་སྟོང་པ་དང་། རྒྱལ་བོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་མོ་བཞིན་མི་མཛེས་པ་ཐུན་ཁུང་དུ་
སྟེན་དགོས་པ་ཞིག་ཕྱིས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་བྱུང་པ་དང་། འཕགས་པ་མོ་ལྷ་གལ་གྱི་བྱ་ཐུ་སྟེགས་ཀྱིས་
བརྒྱངས་ནས་བཀྲོངས་པ་དང་། འཕགས་པ་འཆར་ཁ་ཆོམ་རྒྱན་གྱིས་དབུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་

༩༡༩༽

ཟབ་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་བར་བྱའོ། །ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་རིགས་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། མཛོད་
དུ། ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱ་མ་ཐུན་དང་། །རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པར་འདོད། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱིར་དང་བསད་
སྤྱིར་དང་། །གཟི་བྱེན་མེད་སྤྱིར་འབྲས་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་བ་ལྟར་སློག་གཙོད་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་བྱས་པའི་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་བ་དང་། །ཆེ་ཐུང་བར་བྱས་པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་མཐོ་རིས་སུ་
ཆེ་ཐུང་བ་དང་། །གཟི་བཟིན་ཉམས་པར་བྱས་པའི་དབང་གི་འབྲས་བྱ་ཡུལ་ངན་ཅིང་ཉམས་མི་དགའ་བར་སྤྱི་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་མི་དགོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། །སློག་གཙོད་པ་སྤངས་ན་སེམས་ཅན་བདེ་བར་
བྱས་པས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཁྱོད་

༼ ༡༣༠ ༽

བ་དང་། མྱོག་ལ་པན་བཏགས་པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོ་ངེས་སུ་ཆེ་ངེས་བ་དང་། གཟི་བཟིད་བསྐྱེད་
བས་ཡུལ་བཟང་ཞིང་ཉམས་དགའ་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཡང་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་བསམ་བ་དག་
པོས་བྱས་པའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། འབྲིང་གིས་འབྲིང་དང་། རྩུང་བྱས་རྩུང་བྱ་དང་། འབྲས་བུ་སྟོང་བར་
ངེས་བ་དང་མ་ངེས་བ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་སྟོང་བའི་ལས་ཞིང་སའི་ལོ་ཐོག་གསེར་དུ་སྒྲིན་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་སྒྲུ་ལ་
ངན་སེམས་དག་པོ་སྐྱེས་པས་དེ་མ་ཐག་དུག་སྒྲུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་། ཡང་ཆེ་འདིར་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ལས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བཞེས་པ། འཕགས་སྐྱེས་པོས་ལྷ་ཀྱ་མང་པོ་བསད་བ་དང་། ལྷ་སྒྲིན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་
དབྱེན་བྱས་བ་དང་། ཤེ་མ་ཐག་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྐྱེས་ནས་སྟོང་།

༼ ༡༣༡ ༽

བའི་ལས་མཆམས་མེད་ལྟ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་ལ་སོགས་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མང་པོ་བརྒྱད་ནས་སྤྱོད་བའི་ལས་སངས་
རྒྱས་འོད་སྤངས་ཀྱི་བསྟན་བ་ལ་བྱས་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཤྲུག་ཐུབ་བའི་བསྟན་
བ་ལ་སྒྲིན། བྱ་མོ་གསེར་འབྲེང་ཅན་དང་། རི་དྲགས་འཛིན་ཀྱི་མ་ས་ག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་
རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཚུད་མི་བ། །འཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་བ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བོ་ལས་ཀྱི་རུས་བ་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་བའི་སྤྱིང་རྩོལ་ལྟར་
མཁྲིགས་བ་འགའ་ཞིག་ལས་བསགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བའི་ཆེ་བརྗེད་བ་ལྟ་བུར་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་མི་དགོས་
བར་རང་བཟད་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་བའང་མང་དུ་སྤྲང་རོ། །

༼ ༡༣༣ ༽

སྒྲིབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིག་བའི་ལས་རྣམས་ལས་ནི་དག་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་
ཞིང་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་སྒྲོལ་འབད་བ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཀུན་སྒྲོང་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་དང་། ཅུ་བར་གྱུར་བ་
མཆུངས་ལྡན་གཉིས་དང་གསུམ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་། འབྲས་བུ་ལྔ་དང་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་
ཐུག་བ་བཟང་ངན་དང་། བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། བར་བསྐྱལ་དང་། གཏན་ནས་གཙོད་རྒྱས་མི་རྒྱས་དང་།
འཛོམས་བྲེད་ཆུང་དུས་འཛོམས་རྒྱས་མི་རྒྱས་དང་། གཉེན་པོས་སྦྲོང་མི་སྦྲོང་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བདུད་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཏེ་ཁྱད་པར་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྲེད་རྣམ་པ་མཆུངས་ལྡན་པར། །ས་ཉིད་འབྲས་བུ་རྣམ་
གཉིས་ཉིད། །འཆད་དང་ཆུང་དུས་ཡང་དག་འཛོམས། །སྦྲོང་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་

༼ ༡༣༣ ༽

ཁྱད་པར་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ཏུ་དཀར་བས་བདེ་བ་བསྐྱེད། །གཅིག་ཏུ་གནག་པས་སྐྱག་བསྐྱེད། །འདྲེས་མའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་། །སྐྱག་བསྐྱེད་འདྲེས་མ་བསྐྱེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ནག་སོ་མ་
འདྲེས་པའི་དཀར་སོ་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་པན་བདེ་འབའ་ཞེག་འབྱུང་ལ། དཀར་སོ་མ་འདྲེས་པའི་ནག་སོ་འབའ་
ཞེག་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་སྐྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞེག་འབྱུང་ངོ་། །བསམ་སྦྱོར་དཀར་ནག་འདྲེས་མར་བྱས་པའི་ལས་
ལ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཡང་འདྲེས་མར་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐོས་པ་དང་བསམ་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་བལྟས་
ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་ལས་ཡང་དག་པར་བརྒྱལ་ཅིང་།

༼ ༡༣༩ ༽

གཞན་གྱི་བྱིང་ལས་མི་འཛོག་པའི་མཁས་པས། གདུལ་བྱ་དུ་མ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འབྱེད་ཀྱས་པར་བྱའོ། །དེ་
ནི་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་ལམ་སྣ་བེན་པ་ཡིན་པས། འཛིག་ཏེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། །ཆེན་པོ་གང་ལ་སྦྱོད་གྱུར་
པ། །དེ་ནི་བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་ཡང་། །ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
སོ། །མདོ་སྡེ་དུ་མར། སྟོག་གཙོད་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བརྒྱ་ལམ་ན་མིར་སྦྱེས་ནའང་ཆེ་མུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་
གཉིས་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱེ་བ་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཆེ་མུང་བ་རྒྱ་
མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དངོས་

༼ ༡༣༥ ༽

སུ་བསྟན་ནས་བདག་པོ་དང་སྦྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བར། སློག་
གཙོད་པས་ནི་ཆེ་མུང་འབྱུང། །མ་གྱིན་ལེན་པས་ལོངས་སྤྱོད་འཕོངས། །བྱི་བོ་བྱེད་པ་དབྱ་དང་བཅས། །ཞེས་
བ་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ལས་རེ་རེ་ལའང་འབྲས་བྱ་དུ་མ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །འདི་འབྲེལ་ས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་གྱུར་ན། །ད་བཟོད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ། །ཤིན་
ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང། །ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་པ་གསུམ་ལ་འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱག་འདྲེས་མ་
གསུམ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་
བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁུང་དང་སྦྱར་ཏེ་གདུལ་

༼ ༡༣༩ ༽

བྱ་ལ་སྟོན་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དེ་ནི་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་ཁས་
འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
བསྟུན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གཅིག་སྟེ། བྱ་བར་འོས་པའི་འབྲུག་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་
ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐུ་སྟེགས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ནི། །གཤེས་ལ་དགེ་སྤྲིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར། །རྒྱ་ལ་འབྲས་
བྱ་གནས་པར་འདོད། །བོད་ཀྱང་ལ་ལ་དེ་རྗེས་འབྲང་། །ཞེས་པ། རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཆེ་ལོ་ནི་ཁྱིའི་དུས་
སྟེ། དང་སྟོང་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་

༼ ༡༣༧ ༽

བ་དཀའ་ཐུབ་བླ་མ་པོས་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐོབ་དུ་གྱུར་ནས་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་བཅམས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་མའི་
གཙུག་པོ་གཉིས་བྱང་བའི་བྱང་སྟོང་རྩ་ར་རྩ་ཇས་ཤེས་བྱའི་གངས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་གངས་ཙན་པའི་སྟེ་
དང་། བྱང་སྟོང་ཙུ་ལྟ་བུ་གིས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་བུ་ཡང་གནས་ལུགས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ལུགས་བྱང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀུན་ལས་བདུས་སུ། གངས་ཙན་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་སྟེ། །སེར་སྐྱ་པ་ནི་སྟོང་
པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དབང་ལྷག་གི་བྱ་བ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སྟོང་གཉིས་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚོ་གིས་རིག་
པའི་ལྟ་བ་བཅམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རིག་པ་ཙན་དང་། གཟེགས་ཐན་གྱིས་བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་གཞུང་
བཅམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་པའོ། །ཁྱབ་འཇུག་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་

༼ ༡༣༤ ༽

བཅོས་འབྱམ་སྟེ་བཅམས་ནས། ལྟེ་བ་བསྒྲེའི་སྟེ་གནས་ལས་ཆངས་བ་གདོང་བཞི་བ་བྱང་སྟེ། དེས་སྟོང་དང་
བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྟུལ་ཞིང་། གདོང་བཞིས། སྟན་ངག་དང་། དེས་བཟོད་དང་། སྟོང་སྟངས་དང་།
མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་བཞི་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བཟོས་སྟོང་ངག་གི་
འོད་ཟེར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བཟོས་སྟོང་བ་དང་། སྟེ་བའི་མཆོན་ཆའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣ་བ་མ་ཕྱག་བ་དང་། སྟོམ་
རིམ་དགུ་སྟོར་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོམ་སྟུབ་གསང་བ་བ་དང་། རྣམ་དབྱེད་གསལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དབྱེད་བ་དང་།
རྒྱན་ཤེས་ཀྱི་བྱས་བྱས་པའི་ཅ་ར་ཀ་འབྱམ་སྟེ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅ་ར་ཀ་གསོ་དབྱེད་བ་དང་ལྷ་པོ། ལྷ་པོ་འཇུག་
དང་ཆངས་བ་ལྟར་འཛིན་ནོ། །ལྷ་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཅེར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཐམས་

༼ ༡༣༩ ༽

ཅད་ཉག་པར་སྤྲོ་བའི་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་བྱར་བྱས། ལྷ་ནམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་བ་སྤྲོ་བར་
བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པའི་གཞུང་ལྷ་བའི་སྤྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས་སོ། །དེ་འཇམ་བྱའི་
སྤྲིང་དུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་གོགས་མཁར་ན་གནས་པའི་རྒྱང་འཕེན་བ་ནི་ཆད་པར་ལྷ་བའི་སྒྲེ་བ་ཡིན་
ནོ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ན་སྤྲོ་བ་ལྷ་སྤྲོ་བ་གངས་ཅན་བ་ཞེས་ཆོག་དུ་བརྗོད་ཀྱང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཇི་ལྷར་འདོད་
པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་བ་མང་དུ་སྤྲང་བའི་བྱིར་གསལ་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷའི་གངས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་ཤེས་ན་བདག་གོལ་བར་འདོད་པས་གངས་ཅན་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་བ་པོ་གཙོ་
བོར་འདོད་བ་གཙོ་བོ་བ་དང་། བདག་ཡུལ་དང་འབྲེལ་པའི་

༩༡༣༠༽

བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་རྟག་པ་བརྟན་པ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་
བྱར་འདོད་པས་ཤེས་རིག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་
བ་པོར་འདོད་པས་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ངང་དུ་ཐིམ་ནས་
གོལ་བར་འདོད་པས་སེར་སྦྱ་པ་ཞེས་ཀྱང་ལ་ལ་སྦྱའོ། །རྒྱའི་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ། ཆོར་
བ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མཁ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལྷག་གསུམ་མཁ།
སྤགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ལ་ཆངས་པ་བྱུང་འདྲུག་དབང་སྤྱག་གསུམ་མཁ། ཁོ་རང་གིས་བཏགས་པའི་མིང་སྟོང་
སྟོབས་དང་རྩལ་དང་ལྷན་པ་གསུམ་ཆེ་བ་མཉམ་པའི་རྩས་བཅ་པོ་རྟག་པ་གཅིག་བྱ་སུས་ཀྱང་མ་

༼ ༡༣༡ ༽

བྱས་པར་གདོད་མ་ནས་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་སེར་སྐྱས་ཀྱང་མི་མཐོང་སྟེ། རྣམ་
འགྲུར་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལས་རྣམ་འགྲུར་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་
འབྱུང་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་དུ་མར་གསལ་བའི་བེམ་པོ་མེ་ལོང་
ངོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། ཉང་གི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རྫོ་ཞེས་བྲ་བ། འཁྱུགས་གཅིག་ནས་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་
སོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་དུ་རུང་བ། འཁྱུགས་གཅིག་ནས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་སྣང་
བ་འཆར་དུ་རུང་བའོ། །དེ་ལས་བདག་ནི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བ་དང་ལྷན་ཅོ་ཞེས་
བདག་དང་གཅིག་ཏུ་རྫོམ་པའི་ང་རྒྱལ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལས་བྱེན་རྒྱལ་

༼ ༡༣༩ ༽

ཐུན་སྡིང་སྟོབས་ཤམ་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་རིགས་གསུམ་ལས། རྩལ་ཤམ་ཆེ་བའི་མིག་དང་ན་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྗེ་དང་
ལུས་ཏེ་སྟོའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཁ་དང་ལག་པ་དང་རྒྱ་བ་དང་མཆོག་གི་དབང་པོ་དང་བཤའ་བྱངས་ཏེ་ལས་ཀྱི་
དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོ་དང་ལས་ཐུན་མོང་བའི་ཡིད་དབང་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་ངོ་། །སྡིང་སྟོབས་ཤམ་ཆེ་བ་ལས་ཁ་
དོག་དང་སྒྲ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྔ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མེ་ནམ་མཁའ་ས་ཚུ་རྒྱུང་སྟེ་
འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ། །ཐུན་པ་ཤམ་ཆེ་བས་དེ་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གུད་ན་མེད་དོ། །དབང་ལྷག་
ནག་པོའི་རྒྱུད་དུ། རང་བཞིན་ལས་ཆེ་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཡིན། །དེ་ལས་བཅུ་དྲུག་གི་ནི་ཆོགས་རྣམས་
འབྱུང་། །བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བ་དེ་དག་རྣམས་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཙམ་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ་ཡོད། །

༼ ༡༣༣ ༽

ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ནི་དོན་དམ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྲུར་ནི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟོན་བ་སེར་
སྦྱས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་བ། །སྦྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བསོག་། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ཁོ་
ན་ཡིན་ལ། ཆེན་སོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་སྤྱུ་ལ་སོགས་བ་དེ་ཙམ་ལྟ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞིང་། དབང་སོ་བཅུ་
གཅིག་དང་འབྲུང་བ་ལྟ་ནི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བུ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གང་ཡང་
མ་ཡིན་ཞིང་། བཅིང་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། །ཤེས་བྱ་ནི་ཤུ་ཅུ་བཞིན་ནི་བཅའ་སྟོན་འདོད་དོ། །ཅུ་བ་བྱེད་
ཡིན་བྱ་བ་མིན། །ཆེན་སོ་སོགས་བདུན་བྱ་དང་བྱེད།

༼ ༡༣༩ ༽

༼བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་བྱ་བ་ཡིན། ༼སྤྲེས་བྱ་བྱ་མིན་བྱེད་པ་འང་མིན། ༼ཞེས་སོ། ༼སྤྲེ་ཚུ་ལ་རང་ལ་རང་སྤྲེ་བ་ཡིན་པ་ས་
ཚུ་འབྲས་བུ་དག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚུ་ལ་འབྲས་བྱ་སྤྲ་ནས་ཡོད་པ་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱས་པ་
ཡིན་གྱི་སྤྲ་མེད་གསར་དུ་སྤྲེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ༼འཛིག་ཚུ་ལ་ཡང་གསལ་བ་མི་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཙོ་
བོའི་ཁྱག་མ་ཆེན་པོར་བག་ལ་ཞ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ༼ཞེས་ཟེར་རོ། ༼བདག་འཁྱུལ་ནས་འཁོར་བར་
འབྱམས་ཚུ་ལ་ནི། སྤྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
ལ། དེའི་སློངས་གཅིག་ལ་འཁར་བ་དེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྲ་བ་ཡིན་ཞིང་། སློངས་
གཅིག་ལ་དེ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གསལ་བར་འཁར་ནས་སྤྲོད་ཚུ་ལ་ནི། དེ་གཉིས་

༼ ༡༣༥ ༽

གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་ཅིང་ཞེན་ཏེ་བདག་གིས་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་བབྱུང་བས་བདག་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་ལྟར་འོ་མ་སེམས་པ་མེད་ན་ཡང་། །འེ་
ཏུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཙོ་བོ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་འཕེལ་བའི། །རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཏུ་འབྱུག་
བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་དག་། སྐྱབ་བྱིར་གཙོ་བོ་རབ་འབྱུག་སྟེ། །ལྟ་མོ་བ་
དག་རབ་གྲུབ་བྱིར། །གར་གྱི་ཅེད་མོ་བྱེད་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །བདག་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོས་
བདག་འབྱུང་ཏུ་གཞུག་པའི་བྱིར་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྣམ་
འགྱུར་རྣམས་སྟོ་གྲོས་མེ་ལོང་།

༼ ༡༣༩ ༽

ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤྱལ་ནས་དེས་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེ། འཁྲལ་པ་ཅད་ཆོད་ནས་བདག་བྱ་བྱེད་དང་
བྲལ་བའི་རང་ངོ་ཤེས་པའི་ཆེ་གཙོ་བོ་ངོ་ཆ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་གསལ་བར་བསྐྱས་པས། བདག་ཤེས་རིག་གི་
སྐྱེས་བྱ་འཁྲལ་པ་སངས་ནས་རང་གསལ་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པར་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་
འགྱུར་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་གྱིས་བདག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱེབས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ནམས་སྤང་བྱ་
ཡིན་པར་འདོད་དོ། །རང་བཞིན་འདུག་པ་ལས་ནི་ཡོན་ཏན་ནམས། །ཐུན་པས་བསྐྱེབས་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ནམས་ཀྱིས། །བདག་གིས་བྱས་ཤེས་མི་མཁས་སེམས་པ་ཡིན། །ཅུ་འགྲུགས་བྱེད་པའི་རུས་བཤང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ། །རྟོག་པ་དག་པའི་རང་བཞིན་

༼ ༡༣༽

ཏེ། །རང་བཞིན་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པ་འདི། །མྱོངས་པ་རྟག་ཏུ་འཁོར་བར་འབྱུངས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་ལྔ་
ཤེས་ན། །རལ་པའམ་བྱི་བོའི་གཙུག་ལྷན་དམ། །ཆ་ལུགས་གང་གིས་གནས་ཀྱང་རུང་། །བསྟེ་གནས་གང་ཏུ་
དགའ་བ་དེར། །གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་སོ། །གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ཏུ། དག་དང་སྒྲིག་པ་ཇི་སྟེད་
དང་། །འཁོར་བ་དང་ནི་གྲོལ་བ་དག། །གཙུ་བོའི་ནང་ན་གདོད་ནས་ཡོད། །འོན་ཀྱང་ཐབས་གྱིས་གསལ་བར་
འབྱེན། །འོ་མའི་དུས་ན་ཞོ་གང་དང་། །ཞོ་ཡི་དུས་ན་མར་ཉིད་གང་། །དག་པོ་ལེན་གྱིས་བཤའ་བ་དེ། །འཕྲིགས་
བྱེད་གནས་པའང་དེ་སྐད་སྟེ། །ཞེས་ཟེར་བས། དག་བ་དང་སྒྲིག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་ཐམས་ཅད་གཙུ་བོ་རྟག་
པའི་ཁྱུག་མ་

༩༡༣༩༽

ཆེན་པོའི་ནང་ན་གདོད་མ་ནས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་མར་ལ་སོགས་པ་འང་
གདོད་མ་ནས་བྱུང་པར་སྤྲོའོ། །བོད་ཀྱི་བཤའ་པ་མཁན་པོ་ལ་འང་། རྒྱུ་ཡི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད། །ལས་འཕྲོ་
ཅན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་རང་ཡང་འཇིན་ཞིང་གཞན་ལ་འང་སྟོན་པར་བྱེད། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པས། རྒྱ་སོགས་ཅེ་ན་སྤང་ཆེན་བརྒྱ། །སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས། །དེ་སྐད་གངས་ཅན་ཕྱགས་ལས་
གཞན། །ངོ་མཆར་ལྷན་པ་སྟུ་བརྗོད་ཅོལ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོན་པས་ཕྱགས་ཀྱི་བྱུང་བརྒྱབ་པོ། །དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆན་
བསྟོ་བ་ལས། འགྲོ་ཀུན་དགེ་བ་རི་སྟེད་ཡོད། །བྱས་དང་བྱེད་འབྱུང་བྱེད་པ་ཞེས། །གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
འཆད་པ་ལ། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེར་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆན་

༼ ༡༣༩ ༽

གྱི་བསྟོན་བའི་ལེ་ལྷན་གསུངས་སེམས་དཔའི་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ། དངོས་སོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་གྱི་
གང་ཟག་ཁ་གཅིག་གངས་ཅན་ལྷགས་བཞེན་དུ། ཡོད་པའི་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །རང་བྱུང་དུ་ནི་འབྱུང་པར་
འདོད། །དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཟེར། །ཞེས་པ་གཙོ་བོ་དོན་དམ་པ་རྟག་པ་བརྟན་པ་དང་རང་བཞེན་ཅིག་
པའི་དགོ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞེན་དུ། ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་རང་བྱུང་ལྷན་གྱུ་གྱི་དགོ་བ་བསྟོན་
རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་བཀའ་ཐ་མར་གསུངས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་
ནོར་བ་དེ་སྙན་དབྱང་བ་ལ་གཉིས། འགོག་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། གངས་ཅན་ལྷགས་འདི་མི་འཐད་པས། །ལྷང་
དང་རིགས་པས་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་པ།

༩༡༠༽

གངས་ཅན་གཙོ་བོས་བྱས་པའི་དགེ་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གཞི་ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྦྱ་བའི་སྡེས་ཀྱང་། དུས་གསུམ་རྩལ་གྱི་ཉུང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་བཞི་ལས། བཙུན་པ་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་ཆོས་གང་རང་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་
ད་ལྟར་བ་དང་། བྱ་བ་བྱས་ཐོན་པའི་གནས་སྐབས་འདས་པར་འཛོག་པའི་ལྷགས་འདི་རྩལ་དོ་བོ་མི་འགྱུར་ཞིང་
གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་བདེན་སྤང་བྱའི་རྩལ་དེ་སྡེད་ཡོད་པ་
དེ་སྡེད་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའང་། རྩལ་དེ་སྡེད་གཅིག་དོན་དམ་པའི་དགེ་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་
འདོད་དོ། །ཐར་པ་དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་ཞེས་པ་དང་། ལྷན་པའི་རྩལ་

༼ ༡༤༡ ༽

ནམས་ཇི་སྟེང་། །བུལ་བའི་རྩལ་ཀྱང་དེ་སྟེང་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
སྲས་བཅས་ལ་ཞུ་བའི་སྟོན་ཡིག་ཏུ། དེས་ན་བདག་གིས་བཤད་པ་དང་། །སྒྲོམ་བ་དང་ནི་བསྟོ་བ་ཡང་། །ཡོད་
མེད་ལ་སོགས་དམིགས་བའི་དུག །སྤང་བའི་ཆོ་ག་དུག་མེད་བགྱིས། །དེ་ལ་སྟེ་སྟོགས་གངས་ཅན་དང་། །ཉན་
ཐོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ལུགས། །འདོད་པ་དེ་དག་བདག་ལ་གྲོལ། །འདི་དག་ཀྱང་ནི་བདེན་མི་བདེན། །ཁྱོད་
ཀྱི་ནམ་བུ་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། །བདེ་གཤེགས་སྟོང་
པོ་བསྟོ་རྒྱུར་འདོད་པ་དགག། འདུས་མ་བྱས་ལ་དག་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད། །ཆོས་དབྱིངས་
དངོས་དོན་དག་བར་འདོད་པ་དགག།

༼ ༡༤༩ ༽

བྱམས་སོགས་གཤེས་ཀྱི་དགོ་བར་འདོད་པ་དགག་བསྡོ་བའི་ལུང་དོན་ལོག་པར་འབྲེལ་བ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྙིང་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་སྒྱུབ། དེ་བསྡོ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། སྙིང་པོ་སྙིང་ཉིང་སྙིང་
རྗེར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་ཉིད་ལ་
གསུངས། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱད་སྟེང་ལས། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་
མེད་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ལྷ་མོ་དཔལ་འབྲེང་གི་མདོར། བཙུན་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་ནི་སྐྱེ་བའམ་
འགྲུམ་བའམ་འཕོ་བའམ་འགྱུར་བ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །

༼ ༡༤༣ ༽

བཙུག་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདས་པ་ལགས་
སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་བྱུག་པ་ལགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་སྒྲ་མར་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་ལྡོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། །སློབ་བྱུང་བའི་མས་དེ་ཉིན་
མོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །སྤྱིང་པོ་འགྱུར་མེད་ཡིན་ཞེས་
བཤད། །སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་དབུ་མ་ལས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །དེ་ནི་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་
ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་མེད། །ཞེས་གསུངས་

༼༡༩༩༽

བ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ། ཟུངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་འགྱུར་བ་
མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཅུ་བའི་ཤེས་རབ་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་
དེ་དང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་སྤྱན་
གྱི་མདོར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དོ། །གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དོ། །ཞེས་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། དག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྟོས་པའི་རྟེན་གྱིས་
འགྱུར་བ་མེད་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྟོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་

༼ ༡༤༥ ༽

ཕྱིན་པ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དུས་གསུམ་དང་། །ཁམས་གསུམ་དང་ནི་དགེ་སྤྲིག་ལས། །རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ནི། །བསྡོམ་མེད་ཅེས་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་པ་ཆོས་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པའི་ལས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མ་ལོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོན་
དམ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ད་ལྟ་མཆན་བྱར་བཏབ་ཡོད་པའི་མདོ་ཆོག་ཇི་བཞིན་མ་རྟོན་དོ། །ཡང་
དག་སྦྱོར་བའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་སྤྲིག་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆ་གཉིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་སྟེ། །མཁས་
པས་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་དེ་བཞིན་གསང་འདུས་

༼༡༩༩༽

ལས། །སོགས་པའི་རྒྱད་སྟེ་ཀུན་ལས་གསུངས། །ཞེས་པ། སྤྲེའི་གསུངས་པའི་དོན། སྟོང་དང་སྟོང་མིན་
གཟུང་བ་ལས། །རྟོག་པ་ཉུང་མིན་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཡོངས་སུ་སྟོངས་པ་ཀུན་རྟོགས་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་པོ་འདི་
དག་སྤང་། །ཞེས་པ་དང་། གསང་འདུས་ཙ་རྒྱད་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དོ་རྩེའི་མཆན་ཉིད་དུ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་མ་ཡིན་ཆོས་མ་ཡིན། ཆོས་
མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། གྱི་རྟོ་རྟེན། སྟོམ་མེད་སྟོམ་པ་པོ་འང་མེད། །ལྟ་མེད་སྤྲུགས་ཀྱང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེན་དབང་བསྐྱར་པའི་རྒྱད་དུ། ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་
གདགས་པའམ་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ།

༼ ༡༤༧ ༽

ཞེས་པ་དང་། ཡོད་ཅེས་བྱའམ་མེད་ཅེས་བྱའམ་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའམ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའམ་
འཁོར་བ་ཞེས་བྱའམ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའམ་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། །སྤྲིག་དང་བསོད་ནམས་བྱ་བ་
འདས། །ཟབ་མོ་བཀོལ་བའི་དོན་དང་ལྡན། །ཞེས་པ། དོན་དམ་པར་སྤང་བྱ་སྤྲིག་པ་དང་སྤང་བྱ་བསོད་ནམས་ལ་
སོགས་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་མཐོང་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཟབ་མོ། །ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་མ་གསུངས་པས་བཀོལ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། །ལྷ་
སྤྲིགས་ཅན་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས། །གནས་མིན་སྐྱག་པས་མ་སྤངས་པ། །

༩༡༤༽

ཞེས་གསུངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །ཤེས་པ་ཡོད་དང་མེད་ཞིའི་བྱིར། །སྤྲིག་དང་བསོད་ནམས་ལས་འདས་
བ། །དེ་ཡིས་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་ལས། །དེ་ནི་ཐར་པ་དམ་པར་བཞེད། །ཞེས་གསུངས་འདི་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས། །དགེ་སྤྲིག་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་ལྷ་
སྤྲེགས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་མ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེ་བ་འཁོར་བ་སྤང་བྱ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བྱར་
འཛིན་པའི་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྒོས་གཞལ་བྱའི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒྲག་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྒོའི་
དབང་པོས་མ་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འཁོར་བ་རང་གཞན་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་དོན་སྤྲེགས་སུ་ཆུད་པ་
དེ་མི་གནས་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོག་ཡིན་པར་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞེད་དོ། །ཞེས་

༩༡༤༽

བ་འདི་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་དགེ་སྤྲིག་ལས་གྲོལ་བའི་ཁུངས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གོ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཉིད་སྟོས་བ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་དགེ་སྤྲིག་སྤང་དོར་བ་བྱུང་ནས་དུག་མེད་དུག་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོས་མེད་
སྟོས་བཅས་སུ་འཛིན་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས།
གནས་མེད་ཆོས་འདིས་སྒྲག་བ་ཡིས། །སྤྱི་བོ་གསུམ་ལས་མངོན་དགའ་ཞིང་། །ཡོད་དང་མེད་ལས་མ་འདས་
བ། །མི་མཁས་ནམས་ནི་ཕྱང་བར་འགྱུར། །འཛིགས་མིན་གནས་འཛིགས་དེ་དག་ནི། །ཕྱང་ལ་གཞན་ཡང་ཕྱང་
བར་བྱེད། །རྒྱལ་པོ་ཕྱང་བ་དེ་དག་གིས། །ཅི་ནས་མི་ཕྱང་དེ་ལྟར་བྱིས། །རྒྱལ་པོ་སྟོང་ནི་མི་ཕྱང་བར། །བགྱི་
སྤང་འཛིག་རྟེན་འདས་བའི་ཚུལ། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་

༩༡༥༠༽

ཡང་དག་པ། །རི་བཞིན་ལུང་གི་དབང་གིས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་དགེ་སྤྲེག་གི་རྣམ་
སྟོན་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་ན་འང་ཚུང་བར་འགྱུར་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྟོང་པོ་སྟོང་
ཉིད་སྟོང་རྗེ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་སྒྲ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོར་
འདོད། །འདི་ནི་བདེ་གཤེགས་ཆེན་པོའི་ཁམས། །སྟོང་བྱེད་ཡིན་གྱིས་ཁམས་དངོས་མིན། །ཞེས་པ་གསུང་
རབ་ཀྱི་དོན་ལ་མ་སྐྱུངས་ཤིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ལ་ཞེས་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་
གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནས་ཟིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་འཕགས་ཡིན་པས་
ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། །སྐྱུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་
གོམས་

༼ ༡༥༡ ༽

བ་ལས། །ཞེས་གསུངས་བསྐྱབ་བསྐྱས་ཉིད་ལས་ཀྱང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བསྐྱེད་བ་བསོད་
ནམས་དག་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་དེ་བཞིན་མདོ་སྟེ་དང་། །རྒྱུད་ཀྱན་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུངས། །ཞེས་
བ་དེ་ནི་ཁམས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་བས། སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་ཇེ་
གོམས་ལས་དེ། །ཞེས་སེམས་ཅན་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་སྤངས་པའི་
བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཆད་མེད་བ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པས་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་
བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་བ་སྤངས་ཤིང་། མཁྱེན་རབས་དག་པས་བདག་འཛིན་ཡུལ་མེད་པའི་དོན་གཟིགས་
བ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྟོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་ཆོས་སྐྱ

༼ ༡༥༩ ༽

མདོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་
ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་བྱང་འཇུག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས། དངོས་
འཛིན་དང་རང་དོན་ལ་ཞེན་པའི་བྱི་མ་དག་ནས་མི་གནས་པའི་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
བསྐྱབ་བཏུས་སུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དོན་བཞེས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དག་པར་བྱེད་པའི་
དོན་དུ་གསུངས་སོ། །རྒྱད་སོགས་འོག་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །མདོར་ན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་སློབ་བྱེད་ཀྱི་བྱི་
མ་དང་བཅས་པ་དེ་སྦྱང་གཞི་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྩེ་འཇུག་གི་ལམ་ནི་སྟོང་བྱེད་ཡིན་ལ། དག་པ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ནི་སྦྱང་འབྲས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་
པ་ལ་གསུམ། ཆོས་

༼ ༡༥༣ ༽

མངོན་པའི་སྤྲེལ་སྤྲོད་ལ་བཤད་ཚུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དགོ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལ་མཚུངས་པའི་དཔེ་
དང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་པའི་གཞུང་ལས་ཉན་ཐོས་ནམས། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དག་པ་ཞེས། །བཤད་པ་
དད་པ་ལ་སོགས་པ། །བཅུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། དད་པ་དང་ངོ་ཚ་
ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་གཉི་ལྷག་མེད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་
ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ་དང་བག་ཡོད་པ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ནམ་བར་མི་འཆེ་བ་དང་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་མཚུངས་
ལྡན་དང་གོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་དགོ་བར་སྐྱེས་པས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
སེམས་ཀྱང་དགོ་བར་གྱུར་ཅིང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱུངས་པའི་བྱ་བ་

༩༡༥༽

ཡང་དགེ་བར་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་བདེ་སྲིད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བར་གསུངས་སོ། །གཏན་
ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བར། དད་པ་ནས་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བའི་བར་དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་ཤེས་སྦྱེས་པའི་དུས་སུ་དད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཕྱིག་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཆེ་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ། དགེ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་དུག་
གསུམ་མེད་པ་དང་བརྩོན་འགྱུས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཆེ་བག་ཡོད་པ་དང་བཏང་སྟོམས། སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་མི་
འཆེ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་དུ་འང་དགེ་སེམས་ཐམས་

༼ ༡༥༥ ༽

ཅད་ལ་དེ་རྣམས་ཚང་བར་བཤད་དེ་གཉི་ཟུག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་དག་གི་བ་
ཞེས་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡིན། །དོན་དམ་སྒྲིག་པ་འཁོར་བ་ཀུན། །ནམ་མཁའ་སོ་སོར་
བརྟགས་མིན་གཉིས། །དོན་དམ་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བཤད། །ཅེས་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། །དོན་དམ་པའི་དག་
བ་གང་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་གི་བ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
ཡིན་པས་དག་བར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། །དོན་དམ་པར་མི་དག་གི་བ་གང་ཞེ་ན་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པའི་
དོན་མི་བདེ་བའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པས་མི་དག་གི་བར་ཡང་བསྟན་ལ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིག་ཡིན་པས་
ལུང་མ་བསྟན་དུ་འང་འཇོག་པར་མཁས་

༼ ༡༥༩ ༽

མཆོག་དབྱིག་གཉེན་བཞེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་བ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱ་
བའི་སྤྱིར་གསུངས་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། ཉམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་
མ་ཡིན་པས་འགོག་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་མེད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པར་ངེས་
པའོ། །དེས་ན་ལེགས་པར་མ་བྱེད་པས་དོན་དམ་པ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་དགོ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་
འདྲེས་ཤིང་བྱད་མ་བྱེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་བཞེན་ཉིད་ལ་དགོ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། དེ་
བཞེན་ཉིད་ལ་དགོ་བ་ཞེས། །བཤད་པའི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། །དཔེར་ན་ནད་དང་བྲལ་བ་ནི། །ལུས་བདེ་
ཟུང་ན་མེད་པ་ལ། །སེམས་བདེ་ཞེས་ནི་འཇིག་རྟེན་

༼ ༡༥༽

ཟེར། །འདི་དག་དུམ་མེད་པ་ལས། །གཞན་པའི་བདེ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ཅམ་
ལ། །བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཀྱན་ལ་གྲགས། །ཞེས་པ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དགོ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་མེད་པ་ཅམ་ལ་
བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་བྲག་པོས་མནར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་མེད་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
པར་གནས་པ་ལ་བདེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གོང་དུ་སྟོས་པ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་པས་
ཡུལ་ལའང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚུངས་པའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ནི།
དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡང་། །སྤྲིག་

༼ ༡༥༽

བ་མེད་བ་ཙམ་ཞིག་ལས། །ལྷག་པའི་དག་བ་མེད་མོད་ཀྱི། །དག་བ་ཡིན་ཞེས་བཏགས་བར་ཟད། །གཞན་ཡང་
མངོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས། །ཟས་ཀྱིས་འགྲངས་བ་ལ་སོགས་ལ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གསུངས་མོད་
ཀྱི། །འོན་ཀྱང་གཏན་ནས་བྲལ་བ་ཡི། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། །གཞོད་
བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲིག་པ་སྤྱད་ནས་རེ་ཞིག་དེ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་མི་འཕྲོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་
བ་དང་། །ཉེ་བར་བཏན་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ། །ཟས་ཤིན་ཏུ་འགྲངས་བར་ཐོས་པས་ཆོམ་ནས། །རེ་ཤིག་ཟས་
ཞིམ་བའང་མི་འདོད་ཅིང་སྤྱག་ལོག་ནས། །མི་འཕྲོད་པར་འདུ་ཤེས་བ་དང་། །མྱོངས་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ།
བྱིས་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་མི་

༩༡༥༩༽

ཤེས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་མི་འདོད་ཅིང་། མི་འཕྲོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཆ་མ་ཐུན་ཅོམ་ལ། ཆགས་བྲལ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གཏན་ནས་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་ལ།
གོང་ན་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
བདག་མེད་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སློབ་གཉིས་ས་བོན་བཅོམ་པས་གཏན་ནས་ཆགས་བྲལ་དུ་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡང་། །དགེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་གྲུར་གྱང་། །འབྲས་བུ་
བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི། །དགེ་བ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
པ་ལ་དགེ་བར་བཏགས་པའང་ཆ་མ་ཐུན་ཅོམ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་རྣམ་སློན་བདེ་སྐྱེད་

༩༡༦༠༽

འབྲུང་བའི་དགོ་བ་དངོས་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་དབྱིངས་དགོ་བ་དངོས་སུ་ནན་གྱིས་འདོད་པ་དགག་
བ་ནི། ཅི་ནས་ཆོས་ཉིད་དགོ་བ་ཉིད། །ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་
པའི། །ཆོས་གཞན་མེད་ཕྱིར་སྤྲིག་པ་དང་། །ལུང་མ་བསྟན་ཡང་དགོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ། ལུང་དང་རིགས་
པས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་ཀྱང་བདེན་ཞེན་མི་བསྒྲོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་འབྲས་
བུ་བདེ་བ་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་འདོད་ན། མདོ་སྤེལ་བྱེད་དང་དབྱུས་མཐར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་
པར། །གང་ཕྱིར་ཆོས་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་

༩༡༩༩༽

ཀུན། །ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སེམས་ཅན་སྤྱོད་ཡང་། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་
མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱམས་སོགས་ཤིས་ཀྱི་དགེ་བར་འདོད་པ་
དགག་པ་ནི། ལ་ལ་བྱམས་དང་སྦྱང་རྩེ་སོགས། །གཤེས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །འདི་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་པ་
མེད། །མི་མཁས་པ་ཡི་བྱམས་སྦྱང་རྩེ། །ངན་སོང་རྒྱ་རུ་སྐྱབ་པས་གསུངས། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱང་རྩེ་
ལ། །དགོངས་ནས་དགེ་བ་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་
འདོད་པ་ནི་བྱམས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྦྱང་རྩེ་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་
སྦྱེས་ཀྱང་གཤེས་ལ་གནས་པའི་

༼ ༡༩༩ ༽

དགོ་བ་ཡིན་པར་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱམས་
སྟོང་རྗེ་འགའ་ཞིག་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཛེངས་སྒྲུན་ལས། ཞལ་ཏ་བས་དགོ་
འདུན་དབྱར་གནས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་སྦྱིན་བདག་གིས་ཕུལ་བ་རྣམས་རང་གི་ཉེ་དུ་དང་
ཡིད་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་སྒྲོས་བྲིན་པས། ཞལ་ཏ་པ་ནི་ལྡོན་ཤིང་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་
པར་གྱུར་ཏེ། གཞན་རྣམས་ནི་ཤིང་གི་སྦྱིན་བྱར་གྱུར་ནས་ཟ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་དཔྱལ་བའི་མེས་བསྐྱེད་གས་པར་
གྱུར་པ་དང་། དད་པས་བྲིན་པའི་རྩས་བྲིས་པ་ལ་བྲིན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆེ་སྤྱི་མར་
གཞོད་པའི་རྒྱས་ཆེ་འདིར་པན་བཏགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ལ་དང་

༼ ༡༤༣ ༽

ཆང་བྱེན་པ་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྲིག་པའི་རྩལ་གྱིས་རང་གི་བྱ་སྤྲད་གསོ་བའི་གཅན་གཟན་
དང་། བྱེའུ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་མངོན་དུ་སྤྲང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་དང་པན་སེམས་ལ་ཡོན་
ཏན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བསུགས་པ་མཛད་པ་ནི། དུལ་དང་དུས་དང་འབྲལ་དང་ཡུལ་གྱི་སྤང་སྤང་མ་ནོར་བར་
ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྷན་པས་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྒོ་གྲོས་ཞིབ་མོས་བྱ་དགོས་
སོ། །གཉིས་པ་བསྡོམས་པའི་ལུང་དོན་ལོག་པར་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ནོར་བ་སྦྱན་དབྱུང་དགོངས་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡོད་ཚུལ་ལ་འབྲུལ་ལུགས། ལུང་དང་འགལ་ཚུལ། རིགས་པས་
གཞོད་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །བྱས་

༼ ༡༤༩ ༽

བའི་དགོ་བ་ལ་དགོངས་ནས། །འགྲོ་ཀུན་དགོ་བ་རི་སྟེང་ཡོད། །ཅེས་བྱའི་ཆོག་གི་གསུངས་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་
འགྲོ་ཀུན་དགོ་བ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དང་། །ཞེས་བའི་མདོའི་ཆོག་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བྱས་བའི་དགོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཡིན་ན། །རི་སྟེང་ཅེས་བའི་སྐྱ་མི་འཐད། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ཡང་འགལ། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་
ཡིན། །རི་སྟེང་ཅེས་བྱ་མང་པོའི་སྐྱ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མང་ཉུང་མེད། །དེ་ནི་སྟོས་བྲལ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པ། ཡོད་ཅེས་བའི་མདོ་ཆོག་དེ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན། །ཐོག་མར་རི་སྟེང་ཅེས་བའི་ཆོག་འབྱུང་བ་མི་
འཐད་དེ། །རི་སྟེང་བ་དེ་སྟེང་ཅེས་བ་མང་པོ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་བས་

༼ ༡༩༥ ༽

བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཚེས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མང་ཉུང་གི་ཐ་སྙད་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་
ཅེས་པའི་སྐྱ་མི་འཐད་དེ། ཚེས་དབྱིངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྐྱོས་བྲལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། །ཚེས་དབྱིངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡོད་ཅམ་མི་རྟག་གིས་བྱུང་
བར། །ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པས་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། ཚེས་དབྱིངས་ཚེས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་
པའི་སྤྱིར་རྗེས་བྱམ་བཞིན་ནོ། །དཔལ་ལྷན་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པས། འཛིགས་པ་ཡོད་ཅམ་འབྲེལ་པ་ཅན། །ཉིད་
སྤྱིར་སྐྱ་ནི་མི་རྟག་ཉིད། །ཅེས་པ་དང་། འཛིག་ལ་བྱས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱ་
མ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱ་ངན་འདས་དངོས་ན། །

༼ ༡༩༩ ༽

མུ་ངན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར། །དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་གང་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཅན། །འདུས་བྱས་སུ་ཐལ། །དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མོ་ཉོག་བཞིན་ནོ། །དངོས་
སུ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱུང་བ་དེ་སྐད། །ཅེས་གསུངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །གང་དག་རང་
བཞིན་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐོང་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་པར་འདོད་པ་གང་ཟག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་དངོས་དང་། །དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། །དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་
རྣམས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་དེ་དག་གིས་

༼ ༡༩༥ ༽

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །བཙུག་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཐུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་
ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་མཛད། །ཅེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཁོ་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་འདྲན་
པ་ཡིན་ཞིང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པས། འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ནི། གངས་
གྱི་རི་ལ་དགེ་སྟོང་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མཆོན་ལུང་སྟོན་པ་དེའི་ཆ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་སྤར་གྱི་བྲང་སྟོང་གི་ལྷ་བ་ངན་
པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་སྤར་བའི་བྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་

༩༡༤༩༽

གདམས་པ་མཛད་ཅེས་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཀ་ཏ་ཡ་ན་གང་གི་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་
མེད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེས་ན་སྤྱི་བ་དང་ཤ་བ་དང་འཆི་བ་དང་ཐུང་ན་དང་སྤྱི་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། འགྲོ་བ་ལྟེ་འཁོར་
བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། མཐར་འཆི་བའི་གདུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་མཆོན་མར་
ལྷ། །དེ་སྤྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་

༩༡༤༩༽

ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུའང་ཞེན་ཞིང་
གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ལུང་། །དེས་ན་
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །གྲུས་པ་བྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་མ་བྱུངས་ཤིག། །ཞེས་པ།
ལུང་དེ་དག་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆད་མར་གྱུར་
བ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་གྲུས་པས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ན་ཆོས་
དབྱིངས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མ་འཛིན་པར་དོན་དམ་སྒྲོས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་
ལ་འཕྲིས་པར་གྱིས་ཤིག། གསུམ་པ་རིགས་པས་གནོང་ཚུལ་ནི། རིགས་པས་

༩༡༠༽

ཀྱང་ནི་འདི་གྲུབ་སྟེ། །ཡོད་ཅུ་དོན་བྱེད་རྒྱས་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མང་ཉུང་མེད། །དེ་ནི་སྟོས་བྲལ་
ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་ཡོད་ན་
དོན་བྱེད་རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར། །རྒྱས་པ་གང་ཡང་དངོས་སྤྱད་དང་རྗེས་སྤྱད་པ་གང་མེད་པ་
དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། གསལ་བར་བསྟན་དགོས་སོ། །འདིར་ཆོག་རྟེན་པ་གཉིས་སྤར་གཞུང་རི་ལྟར་ལྟ་བར་
འབྱུང་བ་ལ་སྟོས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། སྤར་ལུང་གི་ཆོག་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་རིགས་པས་ཆོས་དབྱིངས་དོན་
བྱེད་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སྟུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ཟེར་ཞིང་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་རྒྱུ་རྟེན་དུ་མ་འདུས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ས་བོན་ལས་སྤྱ་གུ་

༼ ༡༥ ་ ་ ་ ༽

འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། མང་ཉུང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་དགེ་བ་ནི། །ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟོས་ཅི་
དགོས། །ཐེམ་པོ་དང་ནི་དངོས་མེད་དང་། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་མི་བསྟོ། །ཐམས་ཅད་བསྟོ་རྒྱ་ཡིན་
སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཉིད་ལ་ཟེར་ན། །འགྲོ་ཀུན་ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་བྲག་ཏུ་སྟོས་ཅི་
དགོས། །དེ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོས་ཀུན་དགེ་བ་ཞེས་ཅིའི་སྤྱིར་མི་བསྟོ། །ཐེམ་པོ་དང་དངོས་མེད་འཕགས་པ་ཐམས་
ཅད་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །བཀའི་
གཞུང་ཆོག་འབྱུ་བསྟན་པ་དང་།

༼ ༡༥༩ ༽

ཡོད་དགེའི་དགག་སྒྲུབ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོན་བཤད་པ་དང་། དཔེ་དགོད་པའོ།
དང་པོ་ནི། དེས་ན་གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་ནི། །ལེགས་པར་བཤད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བྱང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་བྱས་
པ་ཡི། དགོ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་སྒྲིའི་སྒྲིར་བསྟན་ཡིན། །བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་བྱེད་པ་ཞེས། །དུས་
གསུམ་དབྱེ་བ་དམིགས་བསལ་ཡིན། །ཞེས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱས་པའི་དགོ་བ་ཕྱོགས་བཅུ་
ནམ་མཁའི་མཐས་ཀླས་པ་ནམས་ན་ཡོད་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཞེས་སྒྲིར་བཏང་དང་། འདས་པའི་དུས་སུ་བྱས་པ་དང་།
མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱེད་བཞིན་པ་དག་ཅེས་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་
ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དུས་གསུམ་

༼ ༡༥ ༩ ༽

གྱི་དགོ་བ་དང་། བསྐྱོ་བ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་རྣམས་བསྐྱོ་རྒྱུར་སྟོན་པའམ། ཡང་ན་ཇི་སྟེད་
ཡོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བས་དབྱེ་བཞི་སྦྱར་བསྟན་ནས། བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་ཞེས་དུས་གསུམ་
དང་སྦྱར་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་གསུམ་པོ་འདི་གང་བྱས་ཀྱང་མདོའི་དོན་དང་མི་
འགལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གངས་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིས། །དགོ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་
པ་དང་། །དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་རང་ཉིད་ཀྱིས། །བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་བྱེད་པ་ཞེས། །བཤད་ཀྱང་མདོ་དང་འགལ་བ་
མེད། །ཡང་ན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོ། །ཞེས་སྟོས་པ་འདིས་ནི་ལྷགས་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་པ་བསྟན་ཏེ། བྱེད་
རང་གི་ལྷགས་ལའང་མདོ་ཆོག་དེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་

༼ ༡༥ ༽

དགེ་བ་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དེ་ཞེས་གྲོལ་ན་ཉེས་པ་མེད་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
དཔེ་དགོད་པ་ནི། དཔེར་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ། །དེ་སྒྲིབ་ཡོད་པ་བྱས་པ་དང་། །བྱེད་འགྱུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་
ནམས། །རྒྱལ་བའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་ཤོག། །ཅེས་པའི་ཆོག་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྒྲིབ་པ་
བཤགས་པའི་ཆེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་ནས་བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་བྱེད་
བཞིན་པ་དེ་སྒྲིབ་ཡོད་པ་བཤགས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་སྤར་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་ཅིང་བྱིས་མི་
བྱེད་པའི་སྒྲོང་སེམས་བརྟན་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་འདྲན་པའི་ཚུལ་དུ་བཤགས་པ་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་
སྒྲིབ་པ་དང་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལའང་དུས་གསུམ་ལས་གཞན་པའི། །ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་

༩༡༥༽

མེད། །དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་ལས་གཞན་པའི། །ཡོད་པའི་དགོ་བ་སྤིང་མ་ཡིན། །དོན་རྒྱལ་མཆན་ཉིད་ལས་
ཀྱང་། །ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྐྱབ་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། མ་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པའི་བཤགས་བྱ་
ཅི་ཡང་མེད་དེ། མི་དགོ་བ་ནི་སྒོ་བྱར་གྱི་སྤྲིབ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་བྱང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གཉེན་པོས་གཞོམ་
པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མ་འོངས་པའི་དགོ་སྤྲིག་བྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར། བསྟོ་བྱ་དང་བཤགས་བྱར་མི་
རིགས་སོ་སྟེན་ན་འདུན་པའི་སྒོས་སྒྲངས་ནས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་འང་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་དད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་སྤྲས་དོན་རྒྱལ་མཆན་གྱི་བསྟོ་བའི་མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་
བསྐྱབས་པའི་དགོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་སྐད་

༩༡༥༽

དུ། རྩོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་གང་ཡོད་པའི། །དགེ་བ་དེ་དག་ཡང་དག་བསྐྱབས་པས་ན། །འགྲོ་བ་
ཀུན་ལ་ཕན་དང་བདེ་སེམས་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་མཁས་པས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་
དགེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་ལ་བདུན། །ཆོས་དབྱིངས་བསྟོ་རྒྱའི་དགེ་བར་འདོད་པ་སུན་དབྱང་བ། །བསྟོ་བའི་རྣམ་
པར་གཞག་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ། །ཡོད་དགེ་བསྟོ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་གཞན། །ཟང་ཟལ་གྱི་ཆོས་
སྐད་ལ་ཁྲིལ་བའི་ཚུལ། །ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་གི་སུན་སྐལ་དགག་པ། །རབ་བྱང་དང་བྱིམ་པ་ལྟར་བ་བྱང་བ་བྱང་
མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་རབ་བྱང་ལ་བཅས་པའི་ལྟར་བ་བྱིམ་པ་ལ་འབྱང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་འབྱུར་
མེད་ཡིན་པས་བསྟོ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ། །བསྟོ་རྒྱ་མ་ཡིན་ཡང་བསྟོས་པ་དོན་

༼ ༡༥༥ ༽

ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་། བསྟོས་པ་ཉེས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཕྱོགས་བསྟན་། དེ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་བསྟོ་
བ་དུག་ཅན་དུ་བསྟན་། ཚོས་དབྱིངས་ཡོད་དགོ་བར་འདོད་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་བཤད་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཁོ་
ན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་དབྱིངས་དགོ་བར་བྱས་ནས་ནི། །དེ་ལ་བསྟོ་
བའི་རྒྱར་བྱེད་ན། །བསྟོ་བས་འགྱུར་ན་འདུས་བྱས་འགྱུར། །མི་འགྱུར་བསྟོ་བ་དོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་པ། ཚོས་
དབྱིངས་བསྟོ་བའི་ཚོ་ག་བྱས་པས་འགྱུར་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུན་གྱི་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
མི་འགྱུར་ན་བསྟོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དན་པ་བཟང་པོ་ལ། རྒྱུར་དུ་ཆེན་པོ་ལས་ཉུང་དུ་མང་པོ་ལྟ་བུར་
འགྱུར་ན་བསྟོས་པ་དོན་ཅན་ཡིན་མོད་

༩༡༥༩༽

ཀྱི། ཚེས་དབྱིངས་དེ་ལྟར་འཕེལ་འགྲིབ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་དེ་བཅས་དེ་མེད་དུ་འགྱུར་
བས་ན་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཚེས་དབྱིངས་བསྐྱོས་པས་དེ་བཅས་དེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚོགས་གཉིས་བསྐྱབ་པས་དེ་མ་དག་པར་མི་འདོད་དམ། གཞན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་བར་འདོད་ན། ནམ་
མཁའ་ཡང་སྤྱོན་ཡོད་པ་དེ་མེད་པར་འགོ་བས་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །མདོ་སྤེ་རྣམས་ལས་ཚེས་ཀྱི་
དབྱིངས། །འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། །རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་
ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེ་ནི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་
དུ་བྱོན་ཡང་རུང་། མ་བྱོན་ཡང་རུང་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

༩༡༥༽

བ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་མི་འབྱིབ་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་མི་འབྱིབ་
བོ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་རྟོག་རྟག་ཏུ་འདུག་ཤེས་གསུངས་ཤིང་། བྱ་རམ་གྱི་མངར་བ་
དང་མེད་ཆ་བ་ལྟ་བུའང་དབང་སྒྱུག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱིས་སྒྲོ་བུར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ལགག་དང་རྟག་ཆད་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱིས། སྐྱེ་བོ་སྐྱུན་པོའི་ངོར་སྐྱེ་ལགག་དང་ཡོད་མེད་ལ་
སོགས་སུ་བྱུབ་པ་དེ་སྐྱེ་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་ངོར་སྒྲོས་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ཡིན་ན་སྒྲོས་བཅོས་པ་ཡིན་པས། རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཉིད་མ་བཅོས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ ༡༥༠ ༽

ཞེ་བྱ་བ་འདི་འཕགས་པ་འི་དགོངས་པ་མ་རྟོར་བའོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་བྱས་པས་
འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ནས་རྣམ་དག་ལས་འབྱུང་ངོ། །དོན་འདི་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འི་
གཞུང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་
བྱས། །རི་ལྷར་དུ་ན་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ། རང་བཞིན་ནི་སློ་བུར་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཏེན་
འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བར་རྒྱ་སྤྲིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྲིག་བསྐྱུ་ལ་འབྱུང་བ་དེ་གཙོ་བོ་དང་བདག་དང་དབང་སྤྲིག་ལ་
སོགས་སྤྲིས་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། དོན་དམ་

༼ ༡༩༽

བར་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་མི་བདེན་ཏེ། རྒྱ་ཞིག་མ་ཞིག་དང་འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ཚོས་དབྱིངས་སྟོན་བྲལ་དུ་གཤེས་ལ་གནས་བར་གསལ་ལོ། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་མིན་དང་། །གཞན་
ལ་སྟོས་བ་མེད་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་དོན་བསྟུས་ཏེ་བདེན་བ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་མ་བཙོས་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་
བར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་
འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སོགས་བའི་ལུང་
རིགས་རྣམས། །ཚོས་དབྱིངས་དགེ་བ་མིན་བར་གསུངས། །ཞེས་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་དེ་ནམ་ཡང་མེད་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །མེད་ཆ་བ་དང་དགེ་སྒྲིག་གི་འབྲས་

༼ ༡༥༽

བུ་བདེ་སྤྱལ་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་
བརྒྱད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས། ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་བསྡོམས་
པས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་འཆོས་པར་མི་རྒྱས་ཞེས་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྡོམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་
ཡང་བསྡོམས་པར་འདོད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་ཚུལ་འགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད། །བསྡོམས་པའི་
དགེ་བ་མ་ཡིན་མོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོ་སྤྱོད་ལས། །བསྡོམས་ཀྱང་ཉིས་པ་མེད་སྟུང་ན། །ཞེས་པ། ཆོས་
དབྱིངས་བསྡོམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བྱུང་ཅིག་
སྟུང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཟང་པོས་བསྡོམས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བས་

༼ ༡༤༣ ༽

ལེགས་སོ་སྟུང་ན་གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། མ་ཡིན་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཡོད། །དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། །བསྡོམ་དུག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། །འདི་འདྲའི་བསྡོམ་བྱས་གྱུར་ན། །སྤལ་པ་མ་ཅན་ངེ་བཞིན་
དུ། །བསྡོམ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་སྟོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་པས་
དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་བསྡོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་དང་བཅས་པའི་བསྡོམ་པར་འགྱུར་བས་ན་
བསྡོམ་རྒྱུའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུད་ཆོས་ཤིང་བསྡོམ་པའི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུད་ཆོས་པས། དཔེར་ན་སྤལ་
པ་མ་ཅན་གཅིག་སྤལ་པ་ས་འོག་གི་རུམ་དུ་ཞུགས་པ་མང་པོའི་ནང་དུ་ཡོད་ན་དེའི་མ་རུལ་པ་དེས་ཐམས་ཅད་
ལ་རིམ་གྱིས་མཆེད་དེ་སྤལ་པ་ཐམས་ཅད་རུལ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

༼ ༡༥ ༽

དེ་འདྲའི་བསྟོ་བ་ཡེ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་བའོ། །གསུམ་པ་བསྟོ་བ་ཉེས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཕྱོགས་
བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ངང་ནས་ནི། དགོ་བ་རྩི་སྟོང་བྱས་པ་རྣམས། །འབྲུབ་བམ་གལ་ཏེ་མི་བྱལ་
ཀྱང་། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བསྟོ་བྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོ་སྟོང་ཡིན། །ཞེས་པ། དགོ་བ་ཐམས་ཅད་
ཆོས་ཉིད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ངང་ནས། ལྷང་ཅམ་དུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་འགྲོ་
བ་ལ་པན་སེམས་ཀྱིས་བསྟོས་ནས་བསྟོས་པས་འབྲུབ་རུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོ་སྟོང་དང་མཐུན་པས་དེ་
ལྷང་ཀྱིས་ཤིག་ཆོས་རྩི་ཉིད་ཀྱི་བསྟོ་བའི་གཞུང་དུ། སྟོར་བའི་སྟོག་པ་བཤགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ་བསྟོ་
བ་ནི་སྟུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དགོ་བ་སངས་རྒྱས་ས་རུ་སྟུང་བའི་གོགས་སྟོག་

༼ ༡༥༽

བ་མ་བཤགས་ན། བསྡོམ་བ་འབྲུབ་པའི་གོགས་བྱེད་དེ་གོས་ཚེན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སྡོན་དུ་བྱི་མ་སྐྱར་དགོས་པ་
བཞིན་ནོ། །དགེ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བ་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་གཅིག་བྱས་བྱས་པའི་དགེ་བ་འཕེལ་ཆུང་ཞིང་རྒྱས་
བ་ཆུང་བས་ལུང་མེད་པའི་ཞིང་དང་འབྲ་བས། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བའི་སྒོས་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བས་
འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དངོས་གཞིའི་དུས་སྤྱི་གདམས་ངག་གིས་སྒོ་བཅོས་དགོས་པས། དཔའ་བོས་སངས་
རྒྱས་ལ་བསྟོད་པར། བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ཚོགས་དག་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བསྡོམ་པར། །བཅོམ་
ལྷན་ཁྱོད་གྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་བཤད། །ཅེས་པས་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་བསྡོམ་པའི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་སྟེགས་

༼ ༡༤༩ ༽

དང་ཐེག་དམན་ལ་མ་གཤམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཐེན་ན་དགེ་བ་བྱས་པ་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཆེན་
ཀྱིས་ཐད་པར་གྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཆུན་དུ། བལ་ཆེར་དོན་མེད་དོན་མེད་དང་། །རྣམ་ཀུན་དོན་ཡོད། ཅེས་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོའི་དགེ་བ་པལ་ཆེར་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ཀུ་ས་ལ་ལུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་སྟོན་
བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་དགེ་བ། དེའི་རྒྱར་གྱུར་པས་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ཐོག་གི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་བས་ན་གང་
ཟག་རང་གཞན་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་རུང་། དུས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་ནམ་བྱས་ཀྱང་རུང་། རོ་བོ་སྦྱིན་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་བསྟོམ་པ་གང་གིས་བསྐྱུས་ཀྱང་རུང་། སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་གིས་བསྐྱུབས་ཀྱང་རུང་།
འབྲས་བྱ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་དང་མཐུན་ཀྱང་རུང་།

༼ ༡༥༽

དེ་ཐམས་ཅད་པ་རྒྱུ་ཉུ་སྤྱིན་པ་རྩལ་ལྷན་དུ་བསྡེས་པས་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། བསྡེ་རྒྱུ་སྤྱིན་པ་དེ་རང་ཞི་
བདེ་དང་མ་འདྲེས་པར་གཞན་དོན་དུ་བསྡེས་པས། སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དཀའ་སྤྱད་དང་། མི་སྣན་
པར་སྤྱོད་པ་བཟོད་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅི་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དམིགས་མེད་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཚད་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་
ཤེས་ནས་བསྡེ་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས། གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡེ་བ་དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་། །གང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡེ་
བ་དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ནམ་ཡང་མི་བསྡེ་ཤེས་གྱུར་ན། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བྱང་
ཚུབ་བསྡེས་པ་ཡིན། །

༼ ༡༩༩ ༽

ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་མ་སྤྱོད་པའི་བཟོད་པ་ཡང་དཀའ་
ན། སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་བསྐྱོད་ཞེས། མདོ་ལས། དག་པའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
མ་གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྐྱོར་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་པ་
དང་མ་སྐྱོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱོས་པས་འབྲས་བུ་མི་ཟད་
ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷན། དག་པ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཤིང་རྟག་

༼ ༡༥༽

བར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་མི་བད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར།
དམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས། །རྒྱ་ཆེན་ཐབས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྤེལ། །ཤེས་རབ་ཐབ་མོས་རྣམ་
དག་བྱ། །བྱང་འཇུག་བསྡོ་བས་རྒྱས་གདབ་བོ། །ཞེས་པས། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་དམ་པ། བསམ་པ་
དམ་པ། དངོས་པོ་དམ་པས་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་འཇུག་གིས་བསྡོ་བས་རྣམ་རྒྱུ་
འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འགྱུར་སྟེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། དམིགས་པ་བཟང་དང་སྒྲོན་པ་བཟང་། །ཐབས་བཟང་བ་
དང་ངེས་འབྱུང་བ། །སྒྲོར་བ་བཟང་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ཡང་དག་སྒྲོན་ལམ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །

༩༡༩༠༽

ཅུ་ཤུལ་གྱ་སོ་སྒྲིང་དུ། ཆོས་གསུང་བའི་ཆེ་བསྡེ་བ་དུག་མེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཆོག་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཞུས་པས། བྲག་
འཆའ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱབས་སུ་འགོ་
ཞིང་བྱང་ཅུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ཅི་མཆིས་པ། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་ལ་སོགས་དམིགས་བའི་དུག་སྤངས་ནས། །འཁོར་འདས་མྱ་ངན་འདས་ལ་མི་
སྟོན་པར། །འགོ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་མཛད་དོ། ། །བཞི་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་
བའི་བསྡེ་བ་དུག་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་བསྡེ་རྒྱུར་བྱེད་ན་ནི། །སྟོ་སྟོང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ཡི་རྒྱ་
མཆན་འདི་ལྟར་ཡིན། །ཆོས་དབྱིངས་སྟོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །དགེ་བར་བྱེད་ན་དམིགས་

༼ ༡༩༡ ༽

བར་འགྱུར། །དམིགས་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །བསྐྱོ་བ་དུག་དང་བཅས་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་
དོན་པལ་ཆེར་སྒར་གཏན་ལ་པབ་པར་འདུས་ནའང་། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རོ་མཚར་བ་དང་ངེས་
བཟུང་དང་། །དད་དང་དགའ་བ་ཉིད་དང་ནི། །ཁྱོད་དང་ཁྱུ་མ་དང་སྤྲད་པ་ལ། །ཆོག་གཅིག་ལན་གཉིས་བརྒྱས་པ་
ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གལ་ཆེ་བས་ངེས་བཟུང་གི་དོན་དང་། བྱེད་བས་ན་སྤྲད་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མི་
བྱུང་བ་རྒྱུ་མ་ཞེན་ནས་འབྲས་བྱ་རེ་བ་ནི་བ་ལང་གི་རྩ་ལས་འོ་མ་འཛོ་བ་དང་མཚུངས་ཤིང་། བསམ་སྦྱོར་ནོར་
བས་བྱས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་སྦྱོང་དུ་འདོད་པ་ནི། བདུད་ཅི་ལ་དུག་བཏབ་ནས་འཕྱངས་པ་འཛངས་པའི་རྣམ་
འཕྲུལ་དུ་སྒྲིམ་པ་བཞིན་

༼ ༡༩༩ ༽

ནོ། །དེས་ན་དགེ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་དགེ་བར་བྱས་པས་བསྡོམས་ཀྱི་སྒྲོ་དྲུག་དང་བཅས་པར་
འགྱུར་ཅིང་། བསྡོམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དཀྱུགས་ནས་ཚུད་བསམ་ན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དཀྱུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་དྲུག་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཁ་ཟས་བཟང་པོ་བ་
ལྟར། །དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡི། །དེ་དང་འབྲ་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་པ། མདོ་སྤྱད་པར། རི་
ལྟར་དྲུག་དང་འབྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་བ་། །དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའང་དེ་འབྲར་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །ཞེས་པ་དགེ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་དང་འབྲ་ཡང་། སྒྲོམ་བྲལ་སྒྲོམ་བཅས་སུ་བཟུང་
བས་དྲུག་འབྲེས་པ་དང་འབྲའོ། །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། །ཡོངས་སུ་བསྡོམས་

༼ ༡༩༣ ༽

ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་མ་སྟུན། །དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ནི། །དུག་དང་བཅས་པའི་
བསྟོ་བར་གསུངས། །ཞེས་པ། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་བསྟོ་བ་དེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ཤིང་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་འཕགས་པ་ཅན་རང་གཞན་གཉིས་
ཀའི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟོ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུང་ན། །བསྟོ་བ་སྟོ་བྱེད་བསྟོ་བ་གསུམ་དམིགས་སུ་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོས། །ཐེག་པ་དམན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། །མཐར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

༩༡༩༥༽

བ་དང་། བརྒྱད་ཉློང་བར། དམིགས་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དམིགས་
བ་ནི་དུག་དང་བཅས་བའོ། །ཞེས་བ་དང་། རྒྱུད་ལས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་
བར་བྱེད། །མི་རྟོག་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་ན། །མཁའ་བཞེན་དྲི་མ་མེད་བར་འགྱུར། །ཞེས་བ་ལ་སོགས་དམིགས་
བའི་སྒོས་འདིའོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་བ་ཐམས་ཅད་དུག་དང་འབྲ་བས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་ཏེ།
དབུ་མ་ལས། རྒྱུགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གདུངས་བས། །ཞེ་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །ལྷ་བ་
ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་དག་བར་འདོད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་བཅས་སུ་འགྱུར་བ།
རང་ཆོག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའོ། །

༼ ༡༩༥ ༽

དང་པོ་ནི། གང་དག་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལའང་ཡོད་པ་ཡི། །དགེ་བ་ཡིན་ཞེས་དམིགས་
བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན་གཞན་དག་ལ། །དམིགས་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །བྱི་བས་དབྱིག་པ་ཐོས་
གྱུར་ན། །སྦྱུ་ལུར་ཐོས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་པ། དམིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལའང་ཡོད་པར་
དམིགས་ནས་བསྟོ་རྒྱ་བྱེད་ན་ཆོས་ཅན་པན་གཞོད་བཟང་ངན་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ནམས་ལ་དེ་དང་དེར་
དམིགས་ཤིང་འཇིན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དཔེར་ན་བྱི་བའམ་བྱི་རྒྱན་གྱིས་སྦྱུ་ལུར་བརྒྱས་པའི་དབྱིག་པ་
ཡང་ཐོས་འདུག་ན། སྦྱུ་ལུར་ཐོས་ཡིན་པ་དེ་ཐོས་ཚར་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། གཉིས་པ་རང་ཆོག་འགལ་བ་ནི།
གཞན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་

༼ ༡༩༩ ༽

ཉིད། །བསྐྱོ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། །ཚེས་ཉིད་མི་འགྱུར་བདེན་པ་ཞེས། །ཟེར་བ་གོང་འོག་འགལ་བ་
ཡིན། །དེས་ན་ལེགས་པར་སེམས་ལ་སྒྲིས། །ཞེས་པ། ཚེས་དབྱིངས་བསྐྱོ་རྒྱར་བཟུང་ནས་བསྐྱོ་བས་བསྐྱུར་བ་
དང་། བསྐྱོས་པའི་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་ཆེ། ཚེས་ཉིད་མི་འགྱུར་བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་ཞེས་སོགས་
ཚེས་དབྱིངས་མི་འགྱུར་ཟེར་བའང་། བདག་ནི་བྲམ་ཟེ་སྒྲོ་སངས་མའི་མངལ་ནས་བྱང་སྟེ་བརྟུས་སྐྱེས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་རང་ཆོག་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་བསྟན་བཙུགས་མང་པོ་ལེགས་པར་སྒྲི་བ་མི་རེ་ཡིས། ཉི་
ཚེས་སྒྲིས་པ་དེ་ཆོག་དོན་མི་འགལ་ཙམ་ཞིག་ལེགས་པར་སེམས་ལ་སྒྲིས་དང་། །ཁོ་བོས་རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་
དགོས་ནའང་སྐྱིན་ནོ་ཞེས་པར་དགོངས་སོ། །དུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཁོ་ན་བདེ་

༼ ༡༩༥ ༽

གཤེགས་སྒྲིང་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་སྒྲངས་བརྗོད་པ་ནི། ལ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་
སྒྲ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མི་ཟེར་བ། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཁམས་ལ་འདོད། །ཞེས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་མདོ་དུ་མར་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པའི་ངེས་འཛིན་ཆོས་དབྱིངས་སྟོས་བྲལ་ལ་མི་ཟེར་བར་
སེམས་ཅན་གྱིས་ཤེས་རྒྱུ་དེ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཁམས་ལ་འདོད་དེ། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཞེ་
འདོད་ལ་བརྟག་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཁམས་དེ་བརྟག་པར་བྱ། །ཁམས་དེ་དངོས་པོ་འཕྲུལ་དངོས་མེད་དམ། །གཉིས་
ཀ་མིན་པས་སྟོས་བྲལ་ཡིན། །རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གཞན་མི་སྲིད། །ཅེས་པ། ཁམས་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་
མེད་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྟོས་བྲལ་དང་

༼ ༡༩༩ ༽

གསུམ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཚོས་མེད་པས་གང་ལ་ཟེར་ཞེས་བཤམ། གསུམ་པོ་གང་དུ་འདུས་ཞེས་འདྲི་
བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་གྱེད། དངོས་མེད་དུ་འདོད་
པ་ལ། གཉིས་མ་ཡིན་སྒྲོས་བྲལ་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་བརྗོད་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་བཅས་པོར་
འདོད་པ་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་བཅས་པོ་དང་། །རིག་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད། །ཅེས་བས། དངོས་པོར་ཁས་
ལེན་ན་བཅས་པོ་དང་རིགས་པ་གཉིས་སུ་མི་འདུ་བ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཁ་འཆམ་ཡོད་དོ་
ཞེས་འགག་བསྐྱུས་ནས་ཁམས་དེ་བཅས་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། བཅས་པོ་སེམས་ཅན་ཁམས་ཉིད་དུ། །འདོད་པ་སུ་
སྟེགས་འགའ་ཡི་ལྷགས། །ཞེས་པ་ལ་བོད་འགའ་ཞིག་ལྟ་བ་

༼ ༡༩༩ ༽

ངན་པའི་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་ངན་པ་ལ་སྟེགས་བྱེད་ཟེར་བ་ནི་རང་བཟོ་ཡིན་ནོ། །ཉིན་ལྷ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་
འཇུག་ངོས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས། གང་དག་ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་འཇུག་
ངོགས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དག་སྟེ། འོར་ལྷ་དང་ལྷ་ཆེན་དང་ཆངས་པ་དང་སེར་སྐུ་དང་གཟིགས་ཟན་དང་རྒྱང་
མིག་དང་འཕེལ་བ་རྒྱལ་དཔོག་གི་བྱ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྷར་ཐར་པ་འདོད་པས་དེའི་ལམ་འཆོལ་བ་ལ་
ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ནོར་བུ་ཚོལ་བའི་བྱར་འཇུག་པ་ལ་སྟེགས་འཆའ་བའི་ཚུལ་དུ་བཀའ་
བཅད་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བྱུང་མཐའ་སྟོབ་པའི་རྟོག་གི་སྡེ་ལྷ་ལས་དབང་ལྷག་པའི་བྱང་སྟོང་རྒྱང་མིག་པའི་རྗེས་
འབྲང་རིག་པ་ཅན་དང་། གཟིགས་ཟན་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བྱེ་བྲག་པ་ཤེས་

༼ ༣༠༠ ༽

བྱེད་ཆོག་གིས་དོན་བྱུག་འདོད་པར་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྟོག་གི་འབར་
བ་དང་སྦྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བྱེད་བྱུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པར་བཤད་དེ། རྩས་དང་ཡོན་ཏན་
ལས་དང་སྦྱི། །བྱེད་བྱུག་འདུ་བ་ནམ་པ་བྱུག་། དེ་ལ་རྩས་དགུ་སྟེ། བདག་དང་དུས་དང་སྦྱོགས་དང་ཡིད་དང་ནམ་
མཁའ་སྟེ་ཉག་པའི་རྩས་ལྟ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་སྟེ་མི་ཉག་པའི་རྩས་བཞིའོ། །རྩས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་
ལྔ་སྟེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན། འདུས་
བྱས་དང་འབད་པའི་ཤུགས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་སྟེ་བརྟུ་གསུམ་མོ། །སྦྱོགས་དང་དུས་ལས་གངས་དང་བོངས་
ཆོད། སྤང་བ་དང་བྱེད་པ། གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ།

༼ ༣༠༡ ༽

སོ་སོ་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །སྤྱ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཁ་དོག་གོ་རིམ་བཞིན། ཉམ་མཁའ་དང་ས་དང་ཚུ་དང་
རྒྱ་དང་མེའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལས་ལ་འདེགས་པ་དང་འཛོག་པ་དང་། བརྒྱ་དང་བ་དང་བསྐྱམ་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་
ལྷའོ། །སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་དང་ཉི་ཆེ་བ་གཉིས་སོ། །བྱེ་བྲག་ནི་པན་ཚུན་འདྲེས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་སོ། །འདུ་བ་ནི་
ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་དང་དེ་ལ་བཞེན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བདག་ནི་རྟག་པ་གཅིག་ལུ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཟ་བ་པོ་བཅས་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཞན་དག་གྱུར་
ནི་འདིར་བདག་ཉིད། །འདོད་དང་སྤངས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན། །ཉེན་དང་ཀུན་འཇུག་ཟ་བ་པོ། །རང་ཉིད་བཅས་པོའི་
ངོ་བོར་འདོད། །ཅེས་པས།

༼ ༣༠༣ ༽

བདག་དེ་བཅ་པོ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ལྷའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་ལུས་འཛིན་པར་བྱེད། ཏྲག་པ་ཡིན་ཀྱང་འབད་
བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་ལུས་འདོར་ལེན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་བཏྲག་ཀྱང་བྱེད་
པོར་འགྱུར། །རྩ་ཆག་གྱེ་འཕུར་རི་བཞིན་དུ། །འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ། །འཕོ་ཞིང་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་
ན། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེས་ལེན་ཏོ། །ཞེས་བདག་བཅ་པོ་ལུས་འདོར་ལེན་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་བྱེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གྱེ་བྲག་པ་བཅ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
སྤྱ་འདོད་པ་མ་མཐོང་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་མ་སྦྱངས་པར་ཁས་ལེན་པ་འོ། །ཡང་
དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། སྒྲོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། །

༼ ༣༠༣ ༽

གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་ལས། རྫོ་ནི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ལུས་འབྲས་ལུས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར། །འདིར་ནི་ལུས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པས། །གོམས་པ་སྤྱིར་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་
འཕེན་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་འབྲུང་བ་དང་པ་མ་འདུས་པའི་སྤྱུ་ཁག་གི་འབྲུང་བས་ལུས་འབྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་སེམས་པ་
ཅན་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་དང་། ལུས་སེམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྲུབ་ནས་མངལ་ནས་འབྲུང་བའི་ཆེ་སེམས་པ་
གསལ་བར་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། སེམས་ཆེ་སྤྱུ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་ཅིང་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འཕོ་བ་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདི་ག་ཏེན་མིག་གི་བསྟན་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སྟོན་པ་ལ་བ་ཅན་དང་རྟ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་
འདོད་ཅིང་། ད་ལྟའི་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་

༼ ༣༠༥ ༽

དུ་མ་གྲུར་པའི་དཔྱལ་བ་དང་ལྷན་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་དོ། །རིམ་གྱིས་གོམས་བསམ་རྒྱུ་དུ་གྲུར་པའི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཞི་བའི་ཆེ་རྒྱ་མེད་ཅིང་གཅིག་ལ་
གཅིག་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་བ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་ཐིམ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་
པའི་ལྷ་བ་ལས་གྲུད་དུ་སོང་བའི་མ་རུང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་རྒྱང་འཕེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་བརྟན་
བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས། ཨ་ཡོ་ཏི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སོང་བ་དང་བྲལ་བ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སོད་
ཁ་ཅིག་ཆེ་འདི་གཅིག་ཕྱ་ལ་པན་པར་འདོད་པས་རྒྱང་པན་པ་དང་། ཆེ་ཕྱི་མ་རྒྱང་རིང་པོར་འཕེན་པས་རྒྱང་
འཕེན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྒྲུན་ཆོག་གས་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐུ་སྟེགས་རིག་པ་ཅན་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་བེམ་པོ་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་འདོད་པ་

༼ ༣༠༥ ༽

ཡིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མེད། །ཅེས་པ་ནང་མའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གི་ལུགས་ལའང་དེ་འདྲ་མེད་པས།
ཁྱོད་ནི་ཕྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་འདྲ་
ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་ཤི་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ། སེམས་མེད་ཀྱི་ལུས་དེས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱད་
ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་འདོད་པའང་ཡོད་ཅེས་སྒྲ་མ་དག་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རིག་པ་བདེ་
གཤེགས་སྟོང་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཆོགས་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོར་མི་འདོད་པ་ནི། རིག་
པ་ཡིན་ན་སེམས་རྣམས་ཀྱི། ཆོགས་བརྒྱད་ཉིད་ལ་འདའ་བ་མེད། ཆོགས་བརྒྱད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོར་མི་འཐད་དོ། །མདོ་ལས་བདེ་གཤེགས་

༼ ༣༠༩ ༽

སྒྲིང་པོ་ནི། །འདུས་མ་བྲས་སུ་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བྲག་དང་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་ཅི་
རིགས་སུ་ཡོད་ནའང་བརྒྱད་ལས་མང་བ་མི་བཞེད་པས། འདུག་ཤེས་བྲག་ནི་ཡུད་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་འགག་སྒྲ་
ཆོགས་བྱེད་ཅིང་རྒྱན་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་དང་ཀུན་སྒྲོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་མི་འབྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདེ་ག་ཤེགས་སྒྲིང་པོ་མི་རུང་ལ།
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་རྟག་པར་ཉོན་མོངས་པ་དང་འགྲོགས་ཤིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་
དང་བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སྒྲོངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མི་རུང་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སྒྲོ་བྱར་གྱི་
དེ་མས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་

༼ ༣༠༧ ༽

བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོར་མི་འཐད་དོ། །ཚོགས་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡང་མི་འཐད་དེ།
སྒྲིབ་པོ་ནི་མདོ་ལས། འདུས་མ་བྱས་སྤྱི་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་སེམས་
རྒྱད་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ནི། འགའ་ལས་ཟག་མེད་སེམས་རྒྱད་ཅེས། །གསུངས་པ་ཀུན་གཞི་
རྣམ་ཤེས་གྱི། །གསལ་ཆ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན། །ཡིན་སྤྱིར་དགེ་བའི་ཐ་
སྟངས་མེད། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་སེམས་རྒྱད་ཅེས། །ཚོགས་བརྒྱད་ལས་གཞན་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཆེ་རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་དགུར་འགྱུར། །ཞེས་པ་མདོར་པའི་མདོར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཁམས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་
གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པའང་འཐོབ་པར་

༼ ༣༠༩ ༽

འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། རྫོག་མ་མེད་པའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་གཤེགས་
སྙིང་པོ་ཆོས་སྤྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་འགོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་
བྱུང་། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོག་གས་དགྲུ་ཡོད་ཅེས་སྟོབ་
དཔོན་རྒྱ་ཀའི་ས་བཤད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དང་ས་བོན་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་དུ་གནས་
པ་ལས། རྣམ་ཤེས་གསལ་རིག་གི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་
ཡིན་པའི་བྱིར་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མི་འདོད་དོ། །ཆོག་གས་བརྒྱུད་ལ་མ་ཐེ་བའི་ཟག་
མེད་སེམས་རྒྱུད་ཡོད་ན་ཆོག་གས་དགྲུར་འགྱུར་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་ཡིད་གཏད་དུ་རུང་བ་རྣམས་

༼ ༣༠༩ ༽

ལས་གསུངས་པ་མེད་དོ། །དེས་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་གཞན་པའི། །ཟག་མེད་སེམས་རྒྱད་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་
བ་ནི། དེས་ན་ཀུན་གཞི་ལ་མི་ཐེ་བའི་ཟག་མེད་སེམས་རྒྱད་རང་མཚན་པ་སེམས་ཅན་ལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
དངོས་མེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་བ་ནི། དངོས་མེད་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་མེད། །དེ་ལ་དག་སྤྲིག་འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་
ཁམས་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པས། སྤྱིང་པོ་དག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་
གཞི་མེད་དོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་ན་དག་སྤྲིག་ལས་འདས་པ་ལ་གཉིས། ཚོས་དབྱིངས་དང་དོན་ཐུན་
བར་བསྟན་བ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཁམས་དངོས་དང་། །དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར། །སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་
ན་སྤར་བ་འད་པའི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་

༼ ༣༡༠ ༽

འདའ་བ་མེད། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །དགེ་སྤྲིན་མེད་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །ཞེས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན། སྤར་གཏན་ལ་པབ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་འདས་པས་དོན་ལ་མ་འཁྱལ་ན་མིང་ཅམ་ལ་མི་རྩོད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བདེ་
གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འདོད་
བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བེམ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡིན་སྟམ་ན། །ཞེས་པ། བེམ་པོའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲིང་པོ་དགེ་བ་མ་ཡིན་
པ་བདེན་མེད་ཀྱི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་

༼ ༣༡༡ ༽

ནི་སྒྲིང་པོ་དགེ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན། གཉིས་པ་དོན་ལ་མི་གནས་པར་བསྒྲན་པ་ནི། མ་ཡིན་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་ནི། །དབྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །རིགས་པས་ཀྱང་ནི་འདི་འབྱུང་བོ། །ཞེས་པ་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་བཅས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དགེ་བ་ཡིན་པ་
སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྲ་བའི་དབྱེ་བ་བྲར་མེད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་པར། སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་ནམ་མཁའི་དེ་
བཞིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོས་བྲལ་ལ་སྒྲོས་
བསམས་པ་དང་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་། དཔེས་མཆོན་པའི་ཡུལ་

༼ ༣༡༣ ༽

ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་
བ་མེད་ལ་སྟོ་བཏག་ནས། །ཉན་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་འཐད་ལྟན་
བཤད་པ་ལ་གསུམ། །སེམས་ཅན་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་འབྱུང་བ་འཐད་པར་བསྟན། །དེ་ཉིད་ལུང་རྣམ་དག་
གིས་སྒྲུབ། །བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཡི། །སྟོང་པོ་སྟོས་བྲལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། །འཁོར་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་
བར་འཐད། །ཅེས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་བདེན་པའི་དངོས་པོས་སྟོང་པའི་སྟོས་བྲལ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་འཁོར་བ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀ་

༼ ༣༡༣ ༽

འབྱུང་བ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེ་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་སྟོ་ལ་རུང་ཞིང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་
ཅུད་པ་དེ་ལ་ལས་དགེ་སྤྲིག་དང་བདེན་པ་བཞི་དང་འཁོར་བ་དང་ཐར་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རུང་ཞིང་འཐད་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའང་མེད་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་
བརྒྱང་ཞིང་། མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བ་དེ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྤང་མི་རུང་ཞིང་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐར་ལམ་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ཏུ། བསྟན་ཅ་དགེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
ན། །དགེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བ་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་རྣམ་དག་གིས་སྐྱབ་པ་ནི།
འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་སྟོབ་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་

༼ ༣༡༤ ༽

བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་བ་ཡི་དོན་འདི་ཡིན། །ཞེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱཏོ། །གསེར་འོད་དམ་པར། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་པན་ཡོན་ཡང་དག་པར་རིགས་ཅིང་། །ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་བ་འདི་ནི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྟོ། །མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་བ་འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་
རྟོ། །ཞེས་བ་ལ་སོགས་དུ་མ་གསུངས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། །རིགས་ཀྱི་བྱ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་མེད་
དུ་ཟིན་ན་ཆངས་པར་སྦྱོད་བ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཡང་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་དོན་

༼ ༣༡༥ ༽

དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་ཞིང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་
ལ་འདས་པར་བསྟོད་པར། ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ཉིད་ཀྱིས། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ཞི་བར་མཐོང་། །ཞེས་
སོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མདོ་བྲངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལྔ་མར།
བདེ་གཤེགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཁམས་མེད་ན། །སྤྱག་ལ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་
ཞིང་། །ཟླ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྟོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་
ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན། །ལྷ་མོ་དཔལ་སྤེང་གི་མདོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་
པོ་མ་མཆིས་ན་ནི། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོ་བར་

༼ ༣༡༩ ༽

མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་འང་འདོད་པ་དང་འདུན་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སློན་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཅུ་འདུལ་ནང་ནས་བཞི་པ་ལས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ནི། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཡང་ལས་གཉིས་ཉི་བར་གནས་ཏེ། འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་ནས་སློབ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་དན་
ལས་འདས་པ་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སློན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །འདུན་པའི་
མངོན་པར་འདོད་པའོ། །འདོད་པ་ནི་དོན་དེ་ལས་སྤྱོད་པའོ། །དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཐོབ་པའི་ཐབས་འཚོལ་
བའོ། །སློན་པ་ནི་དེ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ལོག་སྤེད་ཅན་ལ་རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་
མེད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ལས་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་

༼ ༣༡༥ ༽

བ་མེད་ཀྱང་། རིགས་སད་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་བ་ལ་བརྟེན་བ་དང་། ཆོགས་བསགས་བ་དང་། སློན་ལམ་
བཏབ་བ་དང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་བ་དང་། འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་འབྱོར་པའི་ཆེ་རིགས་སད་བས་བྱང་ཚུབ་
གསུམ་པོ་ལ་འདོད་བ་དང་དོན་གཉིར་འབྱུང་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོར། ལོག་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་
རྒྱད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉི་མའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་འོད་ཟེར་ཕོག་བས་དེ་དག་ལ་པན་ཐོགས་བར་འགྱུར་ཅིང་། མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་བར་སྐྱེས་བ་ན། དག་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་བར་འཕེལ་བ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ན་ལས་འདས་བ་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པའི་མདོར། ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་

༼ ༣༡༤ ༽

མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞེ་སྒང་བ་ནི་ལོག་སྟེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
བས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཐར་བ་མི་འཐོབ་པའི་སྤྱིར། ཞེ་སྒང་བ་དེ་ནམ་པར་བསྒྲོག་པའི་དོན་དུ་དུས་གཞན་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བཞེད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ། །སྤྱག་བསྐྱལ་
ཡིན་ཅིང་མྱ་ངན་ལས། །འདས་པ་བདེ་བ་ཡིན་པས་ན། །སེམས་ནི་རང་གནས་བསྟེགས་པའི་སྤྱིར། །མེ་ཡི་
སྒྱབ་བྱེད་ཆ་བ་ལྟར། །བདེ་གཤེགས་ཁམས་ཀྱི་སྒྱབ་བྱེད་འཐད། །ཅེས་པ། རྒྱ་ཉོན་མོངས་བས་བྱས་པའི་ལས་
ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བྱ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ཅིང་སྒྲོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་ཡིན་
ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བདེ་བ་ཡིན་

༼ ༣༡༩ ༽

བས། སེམས་རང་གནས་སུ་བསྟེགས་པའི་བྱིར། མཐར་ཐུག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་འཐད་དེ། ཚུ་རང་
གནས་བསྟེགས་པས་དྲངས་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཉམ་མཁའ་རང་གནས་བསྟེགས་པས་སྤྱིན་དང་རྩལ་དང་།
བྲལ་བའི་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སུ་
བསྟེགས་པས་སློ་བུར་གྱི་བྱི་མ་དང་བྲལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་སྐྱར་དུ་རུང་ཞིང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པའི་སྐུ་བ་བྱེད་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་པ་
རྣམས་ཀྱང་འཐད་དེ། དཔེར་ན་མེའི་རང་བཞིན་ཆ་ཞིང་བསྟེན་པ་ཡིན་པས་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་འོག་ན་མེ་
ཡོད་པའི་སྐུ་བ་བྱེད་ལ་སྤྱིང་ན་བྱོད་ཆ་བ་འདུག་པ་བཞིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་མེའི་རང་བཞིན་ཞེས་འདོན་པ་

༼ ༣༣༠ ༽

རིགས་ཟེར་བ་ལྟར་ན་འདྲོན་གཅིག་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །འདི་དོན་རྒྱས་པར་བརྒྱད་སྟོང་པའི། །ཆོས་
འཕགས་ཀྱི་ནི་ལེ་འུར་ལྟོས། །ཞེས་པ། འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཏྲ་བ་ཏུ་དུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དེ་དག་གང་ནས་བྱོན་གང་དུ་བཞུད་ཅེས་བྲིས་པས། ལན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གང་ནས་ཀྱང་མ་
བྱོན་གང་དུ་ཡང་མ་བཞུད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྲིག་སྒྲུ་གཡོ་བ་མཐོང་ན་སྤྲིག་སྒྲུའི་ཚུ་དེ་གང་ནས་འོངས། གང་དུ་སོང་། ཅུ་
མེད་པ་ལ་ཚུར་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་དང་སྤྱོད་མཛོན་པར་ཞེས་ནས་བཞུད་
པ་དང་རྟོག་པ་དེ་ནི་བྲིས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་

༼ ༣༣༡ ༽

ཞེས་བ་དེས། ཚེས་གང་ལ་འང་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་འགག་བར་མི་རྟག་གོ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་
བ་ཚེས་ཉིད་དུ་རབ་དུ་ཞེས་བ་དེ་ནི་སྐྱེན་མེད་བ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་།
ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་བ་ལ་སྦྱོད་བའོ། །ཡུལ་འཁོར་གྱི་བསོད་སྦྱོམས་དོན་ཡོད་བར་བ་འོ། །འཇིག་རྟེན་
གྱི་སྤྱིན་གནས་སོ། །ཞེས་བ་དང་། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་ཏེ། འོན་
ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་ངོ། །རྒྱ་མེད་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་དང་རྒྱེན་དང་གཞི་ལ་
རག་ལས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ། །རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་འགག་པའི་ཆེ་གང་དུ་ཡང་མི་འཕོ་སྟེ། རྒྱེན་མེད་བས་
ན་འགག་གོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་བ་མ་

༼ ༣༣༣ ༽

ཡིན་ཏེ། སྒོན་གྱི་སྤྱད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ། སྒོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པར་
སྒོན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་རྣམས་ཡོད་ན་སྐྱུ་མངོན་པར་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུན་མེད་ན་མི་འགྱུར་
ནོ། །མི་ཐང་གི་སྐྱ་ནི་ཁོག་པ་དང་པགས་པ་དང་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཚུ་ལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དུ་མས་
ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གཅིག་ལས་མ་ཡིན། རྒྱུན་གཅིག་ལས་མ་ཡིན། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་གིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན། རྒྱ་དང་རྒྱུན་མང་པོ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ནས་
ཀྱང་མ་སྒོན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཆོགས་པ་མེད་ན་གང་དུ་འང་མ་བཞུད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒོན་པ་དང་བཞུད་
པ་འང་དེ་ལྟར་དུ་བཞུ་བར་བྱའོ། །

༼ ༣༣༣ ༽

ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་གྱིས་ཤིག། ཅེས་གསུངས་པས།
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་
ཀྱི་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་བ་ལས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོན་པོ་ཆེ་འབྲུབ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆང་ན་
འབྱུང་ལ། མ་ཆང་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་སྤྲ་བཞིན་ནོ། །ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལས་དོན་གཞན་
དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འོན་པ་དང་བཅུད་པའང་མེད། །གཤམ་བྱའི་དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟར་
འཆོམ་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྲིག་ཀྱི་དང་མི་ལམ་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་དཔེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཚོས་རྗེའི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་བྱངས་ཤིག། དེ་ལྟར་མ་གོ་བས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚོས་འཕགས་

༼ ༣༣༥ ༽

ཀྱི་ལེ་ལྷན་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་འི་བཤའ་བ་གཏན་ནས་མི་འདུག་ཅེས་ཟེར་བའང་སྤང་ངོ་། །གསུམ་པ་བཀའ་
དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གཞུང་ཆོག་གི་འབྲུ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གྱིས་
ཞིབ་པར་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་དང་། རྩེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མར། གོས་ངན་
ནང་ནས་རིན་ཆེན་ལྟར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གསུངས་ཟེར་བ་
ནི། །དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་འི་མདོ་དང་།
དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱད་སྟེ་མར། གོས་རུལ་ངི་མི་ཞིམ་པས་དགྱིས་པའི་ནང་
ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲི་རིན་པོ་ཆེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་

༼ ༣༣༥ ༽

བའི་ལམ་གྱིས་གཞོམ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱག་པོས་དགྱིས་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་སྒྲིང་པོ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་སྤྲས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་བརྟག་པ་བརྟན་
པ་གཏོད་མ་ནས་ཡོད་བར་གསུངས་པ་ནི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་
དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །དགོས་པ་སྦྱོན་ལྡན་སྤངས་ཕྱིར་གསུངས། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཚད་
མ་ནི། །དེ་འབྲེལ་སངས་རྒྱས་ཁམས་ཡོད་ན། །ལྷ་སྟེགས་བདག་དང་མཚུངས་པ་དང་། །བདེན་བའི་
དངོས་པོར་འགྱུར་ཕྱིར་དང་། །ངེས་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པ། དགོངས་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟེ་འགག་དང་བྲལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དགོངས་ནས། དགོས་པ་སེམས་ཞུམ་

༼ ༣༣༩ ༽

བ་དང་སེམས་ཅན་དམན་བ་ལ་བརྟམ་བ་ལ་སོགས་ཉེས་བ་ལྔ་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་གསུངས་ཤིང་།
དངོས་ཡིན་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཆད་མ་ནི། བྱི་རོལ་ལྷ་སྟགས་ཀྱི་འདོད་བ་བ་དག་གངས་ཅན་གྱི་ཤེས་
རིག་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པའི་རྟག་བ་གཅིག་བྱ་དང་། དབང་ལྷག་པས་གསལ་དྲངས་རྟག་བ་གཅིག་བྱ་དང་།
ཁྲབ་འཇུག་པས་ཀྱན་ཁྲབ་ཀྱི་སྒོ་གཅིག་བྱར་བདེན་བ་དང་། གཅེར་བྱ་པས་བདག་རང་བཞིན་རྟག་
ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ། རང་རང་གི་ལུས་ཆད་ཅམ་དང་། རིག་བ་ཅན་བ་བདག་དཀར་ལ་
འཆེར་བ་སྐྱམ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཀའི་འབྲུ་དང་ཉུང་དཀར་དང་རྩལ་སྤྲོ་ཅམ་གྱི་ཆད་བདག་གི་སྒྲིང་
གི་ནང་ན་འོད་འབར་བར་གནས་བ་ལ་སོགས་བདག་བརྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ཚུལ་དུ་ཡོད་དེ།
ཞུམ་དེ་བའི་ཞ་སྤྲནས། ལ་ལར་ཀྱན་དུ་སོང་བར་མཐོང་། །ལ་ལས་སྦྱེས་བྱའི་ལུས་ཆད་

༼ ༣༣༥ ༽

ཞིག །ལ་ལས་རྩལ་ཐུན་ཅམ་ཞིག་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་མེད་ཅེས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཟུ་སྟེགས་གྱིས་བདག་དང་། བྱད་པར་མེད་པར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྟོས་བྲལ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །འདི་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །སྟོང་པོའི་ལེ་ལུའི་མདོ་སྟེ་སྟོས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་
བཟོད་མ་ནས་ཞི་བའི་དོན་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱིས། བདེན་པའི་དངོས་
པོར་མ་གསུངས་ཏེ་ད་དུང་མདོ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེ་
བ་བྲགས་པས་ཀྱང་། །དབྱུ་མ་ལ་ནི་འཇུག་པ་ལས། །བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བྱང་དོན་དུ། །གསུངས་
པ་དེ་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་དབྱུ་མ་ལ་

༼ ༣༣༩ ༽

འབྲུག་པར། །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །ཐང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་
བྱེད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རང་བཞིན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཀྱན་བཏགས་
མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐབ་ཅིང་སྤྲ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ། མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་གྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། དེན་པོ་ཆེ་དེན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་དགྱིས་པ་ལྟར། ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་གྱིས་གོས་གྱིས་ཡོངས་སུ་དགྱིས་
པ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་ཟེལ་གྱིས་ལོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་

༼ ༣༣༩ ༽

དེ་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། བརྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱག་པར་མི་བརྗོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་
སྤྱོད་པ་འདི་ལྷ་སྤྲེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་ངེ་ལྷ་ར་འབྲ་བ་མ་ལགས། ལྷ་སྤྲེགས་བྱེད་ནམས་
ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་བྱུང་པ་མི་འཇིག་པའོ། །ཞེས་སྤྱོད་པར་བབྱེད་དོ། །བཀའ་སྩལ་པ། སློ་གྲོས་
ཆེན་པོ། ངའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་ལྷ་སྤྲེགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ནི།
སྤྱིང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་
མེད་པ་དང་། སློན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ནམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་
པོར་བསྟན་

༼ ༣༣༠ ༽

བར་བྱས་ནས་གྱིས་བ་རྣམ་བདག་མེད་པས་འཛིགས་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ། དེ་
བཞི་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་
སྟོན་ཏེ། མ་འོངས་བ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་བདག་ལ་
མངོན་བར་ཞེན་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། དེའི་ཕྱིར་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་གྱི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་བསྟན་བ་དང་མི་འབྲའོ། །ཞེས་པའི་ལྷང་འདིས་
བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་བྲང་དོན་དུ་མངོན་བར་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་བ་སྒྲི་དོན་
ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་གང་ཡིན་ངོས་བཟུང་བ། དེ་བྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་
པའི་དོན་བཤད་པ། འཁོར་ལོ་རིམ་བ་གསུམ་མི་

༼ ༣༣༡ ༽

འགལ་བར་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་ཤུ་རིའི་བྲ། སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཞེས་བྲ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་ཆོག་ལྷ་དྲགས་སོ། །ཤུ་རིའི་བྲ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ཆོག་ལྷ་དྲགས་སོ། །ཞེས་བ་དང་། ཤུ་རིའི་བྲ།
དེའི་སྤྱིར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་གཞན་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་གྱིས་གཉིས་
སྟུ་མེད་དེ་ཡི་གེ་ཐ་དད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་དང་། རྒྱལ་ཆ་བ་བྱམས་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཐམས་
ཅད་ལ། །བྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་བྱུར་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་སྤྱིར། །འགོ་ཀྱན་དེ་ཡི་
སྟོང་པོ་ཅན། །

༼ ༣༣༣ ༽

ཞེས་དང་། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་དང་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། དཔལ་
ལྷན་སྐྱེ་སྐྱབ་ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་འཁོར་བྱུང་ཅིང་། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དེ་ཉིད་སྦྱང་བ་བྱས་པ་
ན། །དག་པ་དེ་ཉིད་སྦྱང་ན་འདས། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ས་ཡི་དཀྱིལ་ན་
ཡོད་པའི་ཆུ། །དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་གྱང་། །དེ་བཞིན་དྲི་མ་
མེད་པར་གནས། །ཞེས་པ་དང་། དཔལ་སྤངས་ལས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱོ་བྱུང་གི་དྲི་མའི་སྐྱབ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་
བགྱིའོ། །ཞེས་པ་དང་། རོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས། །སེམས་

༼ ༣༣༣ ༽

ཅན་ཕུང་པོའི་ནང་ན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གནས། །དེ་ན་རང་བཞིན་ཉིས་མེད་ཕྱིར་ན་དྲི་མ་
མེད། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་འབྲས་བུར་ཉི་བར་བཏགས་ནས་ནི། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་སྤྱིང་པོར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲའི་འགྲེལ་བར། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཁམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དྲི་མ་
མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་ནི་གནས་གྱུར་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོབས་

༼ ༣༣༩ ༽

བརྩ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཉོགས་
བརྗོད་དུ། ཉང་ན་ཡོད་པ་ཕྱི་རུ་ཕྱིན་ནས་ཆོལ། །བྲིམ་བདག་མཐོང་ནས་བྲིམ་བདག་མོ་ལ་
འདྲི། །མཁས་པ་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་འདུག་པ་མ་
མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བསྟན་
བཅོས་འི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཤིང་། སློ་བུར་གྱི་འི་མ་དང་
བཅས་པའི་ཆེ་ལའོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་ལ། ཐར་པའི་ལམ་སྐྱབ་པའི་ཉེན་ཡང་ཡིན་ཞིང་།
འི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་

༼ ༣༣༥ ༽

སྐྱེ་ཆུ་མ་གཉིས་དང་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་
འདིའི་དགོངས་པ་འང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གདོན་མི་བ་སྟེ། གོང་དུ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྟོང་པོ་དེ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་
སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། དཔལ་འབྱེང་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོང་པོ་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྟུང་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་
རྣམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་
དང་། རྒྱད་ཁྲུང་། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་

༼ ༣༣༩ ༽

དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་ད་ཀྱིས་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་
མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །གང་ཟག་བཞི་པོ་དེས་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན། དཔལ་འཕྲེང་གིས།
བཙེམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་ནི་སྤྱེ་བའམ་འགྲུམ་བའམ་འཕོ་བའམ་འབྱུང་
བའང་མ་མཆིས་སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལགས་སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ནི་རྟག་
པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་བྱག་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོར།
རིགས་ཀྱི་བྱ། སེམས་ཅན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

༼ ༣༣༽

ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་བའི་བྱིར། ཉག་ཏུ་
ཉན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་སྒྲིང་པོ་ནི་
འདུས་མ་བྱས་པ། ཉག་པ། བཏན་པ་ཐེར་བྱག་པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་གང་ཟག་དེ་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་
མི་ཤོང་སྟེ། དེགས་མེད་གྲོགས་ངན་སྟོན་དགེ་མ་བསགས་སྒོ་མ་སྦྱངས། །ཆོས་འདིས་སྒྲག་གྱུར་
འདི་ལ་དོན་ཆེན་འདི་ལས་སྦྱང། །ཞེས་པ་ལྟར། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒོ་མ་སྦྱངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྟ་
ངན་ལས་འདས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ས་བཙུ་བས་ཅུང་ཟད་གཅིག་མཐོང་རོ། །ཞེས་པ་དང་།
དབལ་སྒྲིང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་མ་
མཐོང་མ་རྟོགས་ལགས་སོ། །བཙུ་མ་ལྟར་འདས་

༼ ༣༣༩ ༽

ཀྱིས་ནི་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་མངོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་
འབྲུག་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟོང་པོ་སྟོ་བྱུང་གི་དེ་མས་བསྐྱེབས་པ་དེ་དེ་མ་རྣམས་པར་
དག་པའི་ཆེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་དེ་རི་བཞིན་ཕྱིས་དེ་
བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། གང་གི་
རང་བཞིན་འཛིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཉག་ཅེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དག་
པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྐྱར་གྱུར་པའི་ཆེ་མི་ཉག་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་འགོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་
བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཉག་པ་དང་། འཆི་བ་མེད་པའི་

༼ ༣༣༩ ༽

གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་འགག་པ་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྐྱེ་བ་པ་བག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནད་མེད་པའི་ཞི་བ་དང་། ཡོན་ཏན་
དེ་དག་དང་ལྡན་པར་རྒྱ་ཆེན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བཞུགས་པས་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཡུང་བྱུང་སྟེ། རྗེ་
རྗེ་གཙུག་པ་དང་སྤྱད་པས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་དུ་མར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ལྟ་བུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུམ་པར་
བསྟོས་ཤིག ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྲེལ་ཁ་ཅིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་
པ་བཏགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པར་མཆོན་ཉིད་པར་བཞེད་ཀྱང་། སྤྱིང་པོ་སྟོན་པའི་བཀའ་བསྟན་
བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་སེམས་ཅན་

༼ ༣༥༠ ༽

གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་དང་། རིམ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་ཆོས་སྤྱི་མཆན་འདོགས་
བར་གསུངས་པས། རི་བཅས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་སྤྱི་ཞེས་པའི་མཆན་མི་འདོགས་པར་སངས་
རྒྱས་གྱི་སྣང་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱད་མེད་གྱི་ལྟོ་ན་ཡོད་པའི་ཆེ་འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བ་མི་བཟུང་། རྒྱལ་སར་དབང་བསྐྱར་ནས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་བཟུང་བ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་དོན་ངེས་དོན་ནི། སྤྱིར་བཏུ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་
གསུངས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས། དེ་ལ་
ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གང་། །བྱང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ལམ་ལ་
འཇུག་པར་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་

༼ ༣༤༡ ༽

འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱན་རྫོབ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་
དེ་དག་ནི་བྱང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་
ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་གང་དག་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་པའི་དོན་ཞེས་
བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བྱང་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་བསྟན་པ་དེ་
དག་ན་བྱང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་བསྟན་པ་
དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འཁོར་བས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་པའི་དོན་ཏོ། །མདོ་
སྡེ་གང་དག་འཁོར་བ་དང་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་

༼ ༣༥༣ ༽

གཉིས་སུ་མི་འབྲུག་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་རྟོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཡི་གེ་དང་ཆིག་སྒྲ་ཆོག་ས་སུ་
བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་རྟོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་པ་ལྟ་དཀའ་བ་རྟོག་ས་པར་དཀའ་བ་དེ་
དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་རྟོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཆིག་འབྲུ་མང་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རངས་
པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་རྟོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲུ་ཉུང་ལ་ངེས་པར་རྟོག་ས་པར་བྱེད་པ་
དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་
སྦྲེས་བྱ་དང་ཤེད་ལས་སྦྲེས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོའི་སྒྲ་སྒྲ་ཆོག་ས། བདག་པོ་མེད་པ། བདག་
པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་རྟོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་
མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མི་འབྲུང་བ་དང་མ་སྦྲེས་པ་དང་། ཡང་དག་

༼ ༣༤༣ ༽

པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། ཏུས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐོགས་མེད་
ཞབས་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །ཉིང་དེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་
པས་བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དབང་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྟེས་
བྱ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ངེས་
པའི་དོན་ཡིན་གྱིས། གཞན་བཀའ་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་སྒོ་དང་སྦྱར་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྦྲ་བ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། དེང་སང་གི་

༼ ༣༩༩ ༽

འགྲོ་བ་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ནས་སློན་ཅིང་གོལ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློན་པར་བྱེད་པའི་
ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་གོལ་བྱེད་ལམ་སྟོན་པ་བཀའ་བསྟན་བཙུག་རྣམས་དག་རྣམས་ནས་བཀག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་བདག་
གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཟབ་
མོ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་བྲལ་
ཟབ་མོ་བསྟན་པ་རྣམས་གོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་མང་ཕྱང་པོ་སྟོང་
པར་སྟོན་མོད་ཀྱི། །རི་ལྟར་བདག་མེད་དེ་དག་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་ཤེས་དེ་དག་གཞན་གྱིས་གཤམ་ན་
ཡང་། །ཁྱོ་བོའི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཅིང་ཆིག་རྩལ་སྤྲ། །ཞེས་པ་དང་། འཇིག་

༼ ༣༤༥ ༽

ཉེན་པ་དག་ཉིང་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིག་མི་བྱེད། །ཉོན་མོངས་
ཕྱིར་ནི་མཚན་མ་རབ་ཏུ་ལྗང་། །ཟུ་ཏ་ཀས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདི་བསྒོམས་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་
དང་ལྡན་པའི་ཆོག་གིས་སྒྲིམ་ན་ཡང་། །ཡིད་མི་ཆེས་དང་ཞེ་སྤང་ཁྲོ་བ་དག་། །མངོན་པར་སྟོན་པ་འདི་
ནི་བྱིས་པའི་ཆོས། །དོན་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིད་མི་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཕྱག་
རྒྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས། །ངན་མུ་ངན་འདས་ཕྱིར་ལ་ལ་ཞིག་། །ཆོས་འདི་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ཞེས་
འཛེར། །གང་ཆོས་མ་བྱུང་སྤྱུས་ཀྱང་མ་བྱས་ཡིན། །མ་མཐོང་འོང་བ་མ་ཡིན་འཕོ་མིན་ན། །དམིགས་
ནས་བདག་ཅག་སྟོང་ཉིད་ལེགས་བསྐྱབས་ཞེས། །འཛེར་བ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་མོ་ཡིན། །ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་

༼ ༣༥༦ ༽

སྒྲ་བ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་གཞོད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་།
རེས་འགའ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བབྱང་སྟེ། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་
བ་པོས་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱད་པར་རེས་པར་བྱས་ཏེ་ཉན་བ་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
བཞད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ནང་དུ་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒན་ཅིང་། །ལུས་ཀྱི་
བ་སྐྱེ་ལྡང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་
པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་

༼ ༣༤༽

གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པར་གསུངས་ཤིང་།
སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་བདེ་བའི་འགྲོ་བ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལམ། གཙོ་ཆེར་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། བྱམས་
སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་པན་ཡོན་བསྟན་ནས་དོན་དུ་འགྱུར་བར་སེམས་སོ། །བསྟན་བཅོས་
འདིར་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་
བོད་གྱི་མཁས་པ་མང་པོས་བྱང་དོན་དུ་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་གི་སྐྱེ་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་གྱིས་
བརྒྱན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གདུལ་བྱ་བྱང་བའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་
དགོངས་གཞིར་མཛད་ནས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་

༼ ༣༥ ༽

ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གྱིས་དངོས་པོ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞིར་དོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སྐས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ནི་བྲང་དོན་ཡིན་པར་སྟོང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་ཉིད་ལས་
གསལ་པོར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དགོངས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྟོང་པོ་ནི་བྲང་དོན་ཡིན་པར་མི་
བཞེད་དེ། ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་འདུག་པའི་བྱིར། འོན་ལང་ཀར་གཤེགས་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་
ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྐྱགས་པར་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱའོ། །སྒྲོ་བྲོས་ཆེན་པོ། གལ་ཏེ་
ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྐྱགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་མེད་དུ་ཟིན་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྐྱགས་

༼ ༣༥༩ ༽

བས། འཇུག་པ་ཡང་མེད་ལྷོག་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ན། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གྲེས་པ་དང་འཕགས་པ་
རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་བཙུན་པ་མི་འདོར་བ་རྣམས་བདག་
གིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་སྦྱོད་པས་གནས་སོ་ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། བྱོད་
ལྟ་བུར་ཞིབ་ཅིང་མཁས་པའི་མོས་པ་དང་། སློ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་
དོན་ལ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་
བཙུན་པར་བྱ་སྟེ། ཐོས་པ་ཅམ་ཀྱི་ཆོག་པར་ནི་མི་

༼ ༣༥༠ ༽

བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྔ་
པར་ཡང་། །འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་འདུག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསྐྱོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་
དང་། སོར་མོའི་བྲིང་བའི་མདོར། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེགས་པར་ཡིད་ཆེས་བསྟན་པ་ཡང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏེ། ཡིད་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་འོ། །ཞེས་པ་དང་། མདོར། ས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་ཀྱན་
གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དག་བའང་དེ། །སྟོང་པོ་དེ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་རྣམས་གསུངས་པར་མཛད། །སྟོང་པོ་ཀྱན་གཞི་བསྟན་པ་ཡང་། །བློ་ཚུང་རྣམས་ཀྱིས་མི་
ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་

༼ ༣༥༽

འོད་གསལ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དགེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་གོང་དུ་
སྒྲིང་པོ་ངོས་བརྒྱང་བ་དང་མི་འགྲིགས་གོ་སྟུང་ན། སྒྱིར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་རྒྱུད་ནས་རི་སྒྲིད་སོང་བ་དེ་སྒྲིད་དུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ནས་དེ་སྒྲིད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་བ་དང་ཐར་བ་ཐོག་མ་ཐམས་ཅད་པར་མཉམ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
བྱ་བྲེད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་བཅེངས་གོལ་གྱི་ལས་མི་བྲེད་ལ། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲིང་ནས་འཁོར་
བར་འབྱམས་པ་དང་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཏེ། སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ལ་གཞག་
ཏུ་མི་རུང་ངོ། །སེམས་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་དུག་ནི་རྒྱན་མི་བརྟན་ཅིང་དགེ་སྒྲིག་ལུང་མ་བསྟན་
འདྲེས་མར་སྐྱེ་བའི་བྱིར། སྒྲིང་པོ་སྟོན་པའི་

༼ ༣༥༣ ༽

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཁས་ལེན་ནའང་ངེ་སྲིད་གནས་མ་
གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་རྒྱན་བརྟན་པའི་སྤྱིར་མི་རུང་བས། དེ་རྣམས་སྲུ་མ་ཆད་པའི་
སེམས་རང་རིག་ཙམ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འཆར་བ་ཚུ་བོའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
མཛད་དེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་བོན་རྣམས་ནི་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་
འབབ། །རྟག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །དེ་ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་པ་
དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་
ཀུན་དང་། །སྤྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་
དང་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དབྱ་མ་འཇུག་

༼ ༣༥༣ ༽

པར། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། ལས་རྣམས་འགགས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་ལས་
འབྲས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱན་ཡོད་པ་བཀག་ནས། ལས་གྱི་ས་བོན་དང་བག་ཆགས་གྱིས་བགོས་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཡོད་པ་མ་བཀག་པ་ནི། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་
བཀག་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་པབ་པར་གསལ་ལོ། །རྣམ་རིག་གི་རྒྱན་རང་བཞིན་
གྱིས་འོད་གསལ་བ་སེམས་དགེ་མི་དགེ་དང་། གཡེངས་མ་གཡེངས། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད།
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བར་འཆར་བ་འདི་མེད་པར་ཁས་སྦངས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ལས་དགེ་
སྒྲིག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་སྦྱག་སྟོང་བ་དང་། ལམ་ལོག་པ་ལ་སྟོན་པ་དང་། མ་ནོར་བར་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་དང་། ས་དང་ལམ་གྱི་

༼ ༣༥༩ ༽

ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་
རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ཆད་པར་སྤྲོ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པར། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འགགས་པར་འགྱུར་གྱི། ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་
འགག་གོ། །རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འགགས་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འགག་པར་
འགྱུར་ཏེ། སློ་བྲོས་ཆེན་པོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་ན་ནི་སྤྲོ་བ་བདག་འདི་ཡང་། ལུ་
སྟེགས་བྱེད་པའི་ཆད་པར་སྤྲོ་བ་དང་། བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སློ་བྲོས་ཆེན་པོ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་
རྣམས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་འཛིན་པ་རྒྱན་ཆད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཆད་
པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཆད་

༼ ༣༥༥ ༽

བས་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱན་ཡང་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་
ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་དུ་འཛོག་པ་ཡང་། ལས་ཀྱི་ས་བོན་གྱིས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཆེ་འདིར་འོང་བ་མེད་ལ། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཅན་
གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆེ་ཕྱི་མར་འགོ་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟེ་འགག་ཡོད་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་
པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཆེ་འདིའི་སྒྲུང་བ་ཐེམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་ཞིང་རིག་
པའི་རྒྱན་དེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་
བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་

༼ ༣༥༩ ༽

པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས། རིག་སྟོང་བྱང་འཇུག་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་
གཤེགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ། རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་སྤིད་པ་དང་ཐར་པའི་གནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའོ། །རྣམ་གངས་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་དེ་རྟོགས་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་བདུན་
འོ། །ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་གི་སེམས་བྱུང་དྲ་བ་
ནི། །སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གསལ་མཛད་དེ། །སེམས་ཀྱི་མོངས་པ་སེལ་བ་ཡིས། །རང་སེམས་དེ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་

༼ ༣༥ ག༽

རྟོགས་ནས་ཉམས་སུ་བྲངས་པས། གྲོ་བུར་གྱི་ངི་མ་སེལ་བར་གསལ་པོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཆེན་
སེམས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བས། །ལྷ་གཞན་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་མ་ཡིན། །སེམས་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །ཞེས་གྲོ་
བུར་གྱི་ངི་མ་དང་བལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གསུངས་ལ། སེམས་ནི་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ཡིན། །བདེ་དང་སྤྱད་
བསྐྱལ་མཚན་ཉིད་དག། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་མེད། །ཞེས་སེམས་ངི་མ་དང་བཅས་པ་
འགྲོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟར་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ཆུ། །དྲོ་འོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་
པར་བྱེད། །དེ་ཉིད་གང་པའི་དུས་སུ་ནི། །གང་ངོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་བྲ་བས་
གཡོགས་པ་ན། །སེམས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བལ་གྱུར་ན། །སངས་
རྒྱས་ཞེས་ནི་བརྗོད་

༼ ༣༥༽

བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཆོས་མེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གདོན་མི་
བསྟེ། འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་བྱང་འཇུག་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་དང་
བཅས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ཉག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བར་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་རེས་འགའ་ཆོས་ཉིད་
སྒྲིང་པའི་ཆ་དང་། རེས་འགའ་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་ཆ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོར་གསུངས་པའི་
དོན་ལ་ལྷང་པན་ཚུན་འགལ་བ་བསྒྲིགས་པ་ནི། ཟབ་མའི་དོན་སྒོ་ཡུལ་དུ་མ་ཞོང་པའི་སྒྲིན་བྱང་བ་
ཡིན་པས། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་འཇུག་ཡིན་ལ། བྱང་པར་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་

༼ ༣༥༩ ༽

པོ་ནི་བྱང་འཇུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྙིང་པོ་ལ་རྒྱའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་
བྱ་སྟེ། མདོ་ལས་ཤུ་རིའི་བྱ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་སྟེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་
གཏུམས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་འབྲེར་བ། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་འགོ་བར་
འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ཏུ་འཁོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་
སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཁམས་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྟོས་བྲལ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། སྙིང་པོ་བྱང་འཇུག་ཡིན་པ་དང་
ཤིན་ཏུ་ཡང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་

༼ ༣༩༠ ༽

ནི། རྫོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཞེས་བ་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་འབྲས་བྱ་དང་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ལྡན་པའི་དོན་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར།
རིགས་ཀྱི་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
འགྱུར་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་
མེད་པས་དོན་དེའི་བྱིར་ངས་མདོ་སྡེ་འདི་

༼ ༣༩༧ ༽

ལ་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །ཐོག་མ་ཡོད་པ་ད་ལྟ་མེད། །ཐོག་མ་མེད་པ་ད་ལྟ་
ཡོད། །དུས་གསུམ་སྲིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་གནས་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་སྲིད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་སྲིད་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སྲིད་པ་དང་། འདས་པའི་
སྲིད་པ་འོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་འོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ད་
ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོད་པས་དེའི་སྤྱིར་ད་ལྟ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་
དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར། མཆོན་དང་དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་

༼ ༣༤༣ ༽

འདི་དག་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འཕྲོག་
བོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་དུ་ནི་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་
པར་དག་པར་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་དེ་མན་ཆད་དུ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་
ཡོན་ཏན་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པར་ཤེས་སོ། །མདོ་སྤང་འདས་སུ། འོ་མ་ཡོད་པ་ལ་ཞོ་ཡོད་ཅེས་པ་
ལྟར་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བུང་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། ངས་འོ་མའི་ནང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་
མ་གསུངས་ཀྱིས་འོ་མ་ལས་ཞོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞོ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འོ་མའི་ཆེན་ཞོ་
མེད། མར་དང་ཞུན་མར་དང་སྤྲིང་ཁུ་ཡང་མེད་དེ། རྫོང་དང་བྱི་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། འོ་མ་
ལས་ཞོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འོ་མ་ལ་ཞོ་འེ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྲིས་སོ། །དེ་བཞིན་

༼ ༣༩ ༽

དུ་ཚོད་མ་ལས་རྟེན་དང་། མ་ལས་བྱ་དང་། ཤིང་ཨ་སྒྲུའི་ས་བོན་ལས་ལོ་མ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་
པའི་དཔེ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསུངས་སོ། །སྤྱིང་པོ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་ཚོས་སྐྱར་གྱུར་པའི་ཆོ།
ཡོན་ཏན་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་སྤང་གི་མདོར། བཙམ་ལྡན་འདས་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤར་མ་མཐོང་བ། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་
པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ནི་རྟག་པའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ།
བདེ་བའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། བདག་གི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིར་པ། གཙང་བའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །བཙམ་
ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་

༼ ༣༩༩ ༽

གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་
བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་མགོན་པོ་བྱམས་པས། འཁོར་བ་དང་ནི་སྤངས་འདས། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་ཕྱིར་རྟག །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤང་པོ་དང་། །དེ་རྒྱ་བརྒྱུག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །བདག་དང་
བདག་མེད་སྟོས་པའི་བདག །ཉེ་བར་ཞི་བས་དམ་པའི་བདག །དེ་ཡི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་
དང་། །བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་གཙང་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིང་པོའི་དོན་རྒྱས་པར་སྤྱིང་པོ་
སྟོན་པའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི། དགོངས་
འགྲེལ་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་སྤྱོད་རྒྱ་བ་དེ་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་

༼ ༣༩༥ ༽

བཞིའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བ། སྟོན་ལྟར་གྱུར་པ་འཕམ་མིར་གྱུར་པ་སྤྱས་
གྱུར་ཆོས་དང་མཐུན་པ་འཛིག་ཏེན་དུ་མ་བསྟོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྟོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་དེ་སྤྲོ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན། ཅོད་པའི་གཞིའི་
གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་
བརྩམས། སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་

༼ ༣༤༤ ༽

ཏེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་། སྒྲ་ན་མ་ཆེས་པ། སྐྱབས་མ་ཆེས་པ།
བྲང་བའི་དོན་ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས་ཀྱིས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཚས་རྣམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆེས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆེས་པ་དང་འགག་བ་མ་མཆེས་པ་དང་།
གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པ། འིན་རྟ་
ངོ་མཆར་མཛད་དུ་གྱུར་བའི་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི། སྒྲ་ན་མ་མཆེས་པ། །སྐྱབས་མ་མཆེས་པ། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ།
ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་མ་ལགས་

༼ ༣༩༽

སོ། །ཞེས་སོ། །མྱང་འདས་ཆེན་པོ་ལ། དེགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་། སྟོན་སྒྲ་ར་ན་སེར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། མི་ཉག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཏུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེགས་ཅན་ལ། བརྗོད་བྱ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི། རྣམ་པ་མི་ཉག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱག་གསུངས་ནས་སྤང་བྱ་
གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་དང་ས་པོན་རིམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ། འབྲས་བྱ་སྤྱག་བཅས་
དང་སྤྱག་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པའི་ལམ་ངོ་མཆར་མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོན་ཆངས་པ་དང་
དབང་སྤྱག་དང་། བྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་སྟོང་དང་། སྤང་སྟོང་རྒྱང་མིག་དང་། གཟེགས་བཅན་དང་།
སེར་སྒྱ་ལ་

༼ ༣༩ ༽

སོགས་པ་མིར་གྱུར་པ་སྤྱད་ཀྱང་། འཁོར་བ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་བདག་མེད་པའི་དོན་མ་བསྟན་
པ་གཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི། དེ་བས་ཆོས་ཟབ་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
སྒྲ་ན་མཆིས་པ། ཉེན་འབྲེལ་སྤྱོད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་
དོན་ཅོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་འདི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
ཅན་ལ་བརྗོད་བྱ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྤྱི་འགག་དང་བྲལ་
བ་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྤྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གསུང་
གིས་སྤྱོད་པ་འདི་ཡང་། འདི་བས་ཆོས་ཟབ་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྒྲ་ན་མཆིས་པ། སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ཞེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་ཅིང་ལེགས་པར་བྱེ་

༼ ༣༩༩ ༽

ནས་མ་གསུངས་པས། དང་དོན་ཚུད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་སློ་སྤྲུངས་པའི་རིགས་ཅན་
ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
དང་། སྤྱི་མེད་འགག་མེད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་པས། དེ་
བས་ལྷག་པའི་ཆོས་གཞན་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་སློན་མེད་པ། གསུང་ནང་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བ། མི་
འགལ་བར་གཏན་ལ་པབ་པས་ངེས་པའི་དོན་ཚུད་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པའོ། །འདིའི་དོན་ཅུང་ཟད་
ཞིབ་པར་བསྟན་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་དག་གི། །རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་

༼ ༣༧༠ ༽

ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པར། ཉན་ཐོས་སྤྱར་བ་
དེ་རྣམས་གངས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ལས་གྲོལ་ནས་
རང་གི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱལ་ནས་ཤེས་སྐྱབ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་བྱེད་
དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སྤྱ་ཐ་སྟོད་འདེགས་སོ། །གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ལས་དང་ཉན་
མོངས་ཀྱི་འདུས་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གསུངས་པས། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱག་པར་གྱུར་ནས་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ནི་བདུད་ཀྱིས་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
ཅིང་སྟོང་བར་བྱེད་ལ། ཆོས་སྟོང་གི་ལས་བསགས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་

༼ ༣༥ ༽

ཆེན་པོ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོ་གོས་ཆེན་པོས། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པས།
སྟོང་ཉིད་བདུན་གསུངས་ནས་ཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་འདི་ནི་ཐ་ལལ་ཡིན་པས་སྤང་བར་
བྱའོ། །འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་ལས་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་སྤྱི་
བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། འདི་དག་མདོ་སྡེ་གང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་གཏན་ལ་ཐབ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་
གི་དོན་མ་གོ་བས་ལོག་པར་འཇིན་པའི་གོ་སྐབས་མཆིས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་འདེན། ཁ་
ཅིག་ནི་དེ་སྟོང་བར་བྱེད། དེ་ལ་དགོངས་ནས། དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ལོ་

༼ ༣༧༣ ༽

ཉིད་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །སེམས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
པ། སྒྲིབ་པ་དག་པ། རྒྱུད་སྒྲིན་པ། མོས་པ་མང་བ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་
བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་ཆོས་དེ་ཐོས་ནས། ངའི་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
རབ་དུ་ཤེས། སེམས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་མ་བསྐྱེད་པ། སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ། རྒྱུད་
ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། དང་པོ་དང་
པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། རང་གི་ལྟ་བ་ཆོག་དུ་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་དེ་ཐོས་ན། ངའི་
དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་

༼ ༣༥ ༽

བ་བཞིན་རབ་ཏུ་མ་ཞེས་ཏེ། ཚེས་དེ་ལ་མོས་བས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཚེས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་
ཁོ་ནའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཚེས་གྱི་དོན་ལ་སྒྲི་རི་
བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། གཞི་དེས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་ཉིད་
མེད་པར་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས་མཚན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་
ལ་ཡང་སྐྱར་བ་

༼ ༣༧ ༽

འདེབས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །པའི་ཚས་ལ་ཚས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རོན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ཚས་ལ་ཡང་ཚས་སུ་འཛིན། རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་རོན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དེ་དག་ཚས་ལ་མོས་པ་
དག་བའི་ཚས་རྣམ་པར་འཕེལ་མོད་ཀྱི། རོན་ཀྱང་རོན་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཤེས་རབ་
ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་དག་བའི་ཚས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོ་
བར་པ་ནི་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲེ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་
བསྟན་པས་སྒྲིའི་བྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚས་

༼ ༣༧༥ ༽

ལ་བཟོད་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་བར་མཐོང་ངོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀས་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་འཕྲོལ་རུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།
དགོངས་འགྲེལ་དུ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། གཟོད་མ་
ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐྱུངན་ལས་འདས་པ་ལས་བརྩམས་ནས། དེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་འདི་ནི་
བླང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་སྦྱལ་བར་བསྒྲིལ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་
དང་།

༼ ༣༥ ༽

སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་
སུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས། ཆེ་འདི་ལ་ངེས་པའི་སྟོབས་སྐྱེས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱ་མེད་པས་འགོག་
པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལམ་འདི་བསྐྱབས་པས་ཐུངན་ལས་འདའ་བར་
འགྱུར་ལ། རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱུང་བ་དང་
བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་རིག་ཅན་གསུམ་ཀའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་
ཏུ་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་པོའི་བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཅིང་། ཡང་དོན་
དམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅོད་པ་དང་བྲལ་བར་བཤད་དེ། རྟོག་གེ་ནི་ཅོད་པའི་སྟོན་ལྟུང་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ལ། རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་

༼ ༣༧༧ ༽

ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ལང་
ཀར་གཤེགས་པར། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་གཞིག་པའི་སྤྱིར་བདག་མེད་པ་
བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ན་ངེ་ལྟར་གོང་པ་ཡིན་པར་མི་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བདག་མེད་
པ་གསུངས་པར་གྲག་གོ་ཞེས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་དང་གཏན་ཚིགས་བརྒྱ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །གོང་ནས་གོང་དུ་དད་པ་སྐྱེས་ཤིང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་དེ་དག་ལ་ཐར་པ་ནི་ཞི་བ་རྟག་པ་ཐེར་བྱས་པའོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཁ་ཅིག་ཐར་པ་
ཡོད་ཅེས་བེར་བ་དེ་གཞིག་པའི་སྤྱིར་ཐར་པ་ནི་རུང་བད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་བ་ཚུད་
གསོན་པར་འདྲ་བ་དག་མ་བསྟན་ན། ལྟོན་

༩༣༥༽

པའི་བསྟན་པ་ལ་ངེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། དེའི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་ཚུད་སོན་པའི་ལྷ་བ་མཐོང་ན་བྱུན་
པོ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། ངས་གཏན་ཆོག་ས་བརྒྱ་སྟོང་དག་གིས་ཐར་པ་ཡོད་པར་གསུངས་
སོ། །ཐར་པ་ནི། སྤང་འདས་སུ། ཏྲག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀ་ལ་བྲང་དོན་དང་
ངེས་དོན་གཉིས་ཀ་ལྡན་ནའང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཙོ་ཆེར་བྲང་དོན་དུ་བཞེད་པར་མ་སྟན་ཅིང་།
འཁོར་ལོ་བར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་གཙོ་ཆེ་བས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་པའི་སྐབས་ཡོད་པས་བྲང་བའི་དོན་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་

༩༣༥༽

བ་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བྱེན་ས་སྟོང་བ་ཉིད་ལའང་ངེས་དོན་ཡིན་མ་ཡིན་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་བདག་ཡོད་མེད་དང་། ཉག་མི་ཉག་དང་། ལྷ་ཆོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བྱེན་
ནས་གཏན་ལ་པབ་པས་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་བྱིར། རེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།
ཡང་བར་བ་སྟོས་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་པས་ངེས་དོན་དང་། གསུམ་བ་སྟོང་པོ་དང་ཆོས་སྐྱེ་ཉག་ཅིང་
བཏན་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་དོན་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཡང་བར་བ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པའི་ལམ་ལྟ་བ་དང་སྟོམ་པ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པས་བྱང་དོན་དང་། གསུམ་བ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་སྟོན་པས་
ངེས་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པ་དང་། བྱི་མ་སྟོང་བྱེད་སྤངས་འབྲས་

༼ ༣༩༠ ༽

དང་། བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཟབ་པའི་ཆ་དང་། གདུལ་བྱ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བཀའ་བ་དང་། ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྲོལ་དང་དོན་དང་ངེས་དོན་དུ་འཛོགས་པ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་
གསུམ་པོ་མཐར་ཐུག་དོན་གཅིག་ཡིན་གྱིས་ནང་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི། གསུང་བ་པོ་བྱ་རམ་ཤིང་
པའི་བསྟན་པ་ལ་སྟངས་འཆོལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་སྤྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཛིག་ཏེན་
འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་རི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མཁྱེན་གཞན་མིན་
པས། །དེ་སྤྱིར་དང་སྟོང་རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུག། །ཆོས་རྩ་ལ་བཞེགས་སྤྱིར་
དེ་ནི་རྒྱལ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཅེས་གསུངས་སོ།། །།གཉིས་པ་བསྡོམས་པའི་རྣམ་
གཞག་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས། ལག་ལེན་འཆོལ་བ་དགག་པ། གནས་དང་གནས་མིན་

༼ ༣༤༧ ༽

གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཟོ་སྤང་བ་ནི། འགའ་ཞིག་བསྟོ་བའི་ཆེན་
མུ། །སྤང་བའི་ལག་ལེན་བྱེད་ཅེས་གྲག། །འདི་ནི་མུ་སྟེགས་རིག་བྱེད་པའི། །ལྷགས་ཡིན་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་མེད། །ཅེས་པ། བོད་ཀྱི་སྟོད་འདུལ་བའི་དགེ་འདུན་འགའ་ཞིག་ཕྱག་ལེན་ལ། ཡོན་བསྟོ་
བ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡོན་མཆོད་པན་ཚུན་རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་ཀྱིས་ལག་བར་ཚུ་སྤང་བའི་ལྷགས་ཡོད་དེ།
དེའི་འབྲུལ་གཞི་ནི། རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་གྱི་སྤྱེས་རབས་སུ། བཅ་བེ་སྟོངས་མོ་བ་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་
དང་བྱ་དང་བྱ་མོ་སྤྱིན་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཅུན་མོ་སྤྱིན་པའི་ཆོ། གསེར་གྱི་རིལ་བས་བཏུད་དེ་
བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་མདུན་དུ་འཁོད་པ་དང་། བཅ་བེའི་ལག་བ་བརྒྱད་པ་

༼ ༣༤༣ ༽

ལ་རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱུགས་ཀྱིས་བཏུང་དོ། །དེ་ཡིས་བསྐྱིམས་པའི་མཐུ་དག་གིས། །རིལ་བ་ལས་ནི་ཚུ་
བྱུང་ནས། །མིག་ནི་བརྒྱ་དམར་འབྲུ་ལས། །མ་བསྐྱིམས་པར་ཡང་མཆི་མ་འབྱུང་། །ཞེས་བ་དང་། དེ་
ནས་དེས་ནི་ལག་གཡོན་མ་དེ་བཟུང་། །གཡས་པའི་ལག་པས་རིལ་བ་བཟུང་ནས་ནི། །དེ་ཡི་ལག་
པས་ཅེ་ལ་ཚུ་སྤྲངས་ནས། །འདོད་ལྟའི་སེམས་ནི་སྤྲ་ངན་མེ་ཡིས་ཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པས། ལུ་
སྤྱེགས་རིག་བྱེད་པའི་བྲམ་ཐེ་ཁྱས་དང་གཙང་སྤྱ་ལ་འདག་གོལ་དུ་འཛིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་ལ།
ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་བྱ་རྒྱུའི་ལག་ལེན་དུ་འཁྱུལ་བ་ཡིན་གྱིས་ནང་པའི་ལུང་ནས་བཤད་པ་མེད་
དོ། །གཉིས་པ་འཐད་པ་སྤྱབ་པ་ནི། དེས་ན་གང་དང་གང་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་བཞིན་གྱས་
པས་

༼ ༣༤༣ ༽

བསྐྱབས། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སློབ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་པ་གང་གེད་
པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་ལྷོ་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་སྒྲང་མ་ལོར་བར་གྱས་
པས་བསྐྱབས་ཤིག ལོར་པ་བྱས་ན་བསྟན་པ་འཛིག་པའི་རྒྱར་འབྱར་རོ། །ཞེས་དགོངས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱར་བསྟན་པ་ནི། བསྟོ་བ་དེ་ཡང་མདོར་བསྟུས་
ན། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་གཉིས། །གནས་ཀྱི་བསྟོ་བ་འབྱུང་པར་གསུངས། །གནས་མིན་
བསྟོས་ཀྱང་འབྱུང་མི་འབྱུང། །འདི་དག་གཉིས་ཀ་མདོ་ལས་གསུངས། །ཞེས་པ། བསྟོ་བ་ལ་བསྟོས་
པས་འབྱུང་པ་གནས་ཀྱི་བསྟོ་བ་དང་། བསྟོས་ཀྱང་མི་འབྱུང་པ་གནས་མིན་ཀྱི་བསྟོ་བ་གཉིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་

༼ ༣༥༽

བ་གནས་ཡིན་གྱི་བསྡོམ་བ་ནི། འཇམ་དབལ་སངས་རྒྱས་ཞིང་ལས་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་
བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་ཆེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །གང་གིས་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །དེ་འདྲི་འབྲས་བྱ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གནས་ལ་དགོངས། །ཞེས་པ། འཇམ་དབལ་གྱི་ཞིང་བཞོད་
ལས། གསུངས་པ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྟོང་ལ་རག་ལས་པའི་འདུན་པ་དྲག་
པོས་གང་བསྡོམ་པ་དང་། སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་
འབྲས་བྱ་ཡང་འདུན་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདུན་པ་ལོག་པས་རྣམ་སྟོན་ལོག་
པར་མདོ་ལས་མང་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་སྐྱ་དབང་ས་རྒྱལ་པོའི་

༼ ༣༥ ༽

བྱང་དུ། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྩལ་ལྷ་རབ་རེ་རེ་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་མི་མཛེད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་བཙུའི་ཆོད་
ཅམ་དུ་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་པ་ལ་སོགས་ཅི་ལྟར་སྒྲོན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། བདག་ནི་བྱང་
ཆུབ་རིངས་ཆུལ་དུ། །འཆོང་རྒྱར་མོས་ཤིང་སྒྲོ་བ་མེད། །ཕྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡང་། །སེམས་
ཅན་གཅིག་ཕྱིར་སྤྱད་པར་བགྱི། །ཞེས་ཐུགས་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟར་ཡང་གིས་པ་གཞོན་ནུའི་
གཟུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛོད་པ་ནི་བསྐྱོས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གནས་མིན་གྱི་
བསྐྱོ་བ་ནི། འི་མེད་ཀྱིན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོར། ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་བསྐྱོས་པ་ཡིས། །མི་འགྱུར་
གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་ནི། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་

༼ ༣༤༩ ༽

གཅིག་ཉིད་ཀྱིས། །བསྐྱོ་བ་འདི་ཡང་ཅིས་མི་གྲུབ། །ཅིས་གསུངས་འདི་ནི་གནས་མིན་གྱི། །བསྐྱོ་བ་
ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། བྱ་མོ་ཁྱི་མ་མེད་པས་བྱིན་པས་ཁྱུས་པའི་མདོར། དེགས་ཀྱི་བྱ་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསྐྱར་བར་མི་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པར་
གྱུར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེ་དགོངས་པ་དེ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རི་ལྟར་མི་གྲུབ་སྟེ།
རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསྐྱར་བར་མི་བྱས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག
ལའོར་བ་སྟོངས་པར་གྱུར་ཅིག མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་སྟོང་པའི་སྒྲིག་པ་ཅན་ངན་སོང་དུ་མི་སྦྱེ་བར་
བདེ་འགྲོའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག དཀའ་བ་སྤྱད་པ་མེད་པར་

༼ ༣༩༥ ༽

སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་བསྟོ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་
བསྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱོང་གི་ལམ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བསམ་སྦྱོར་
བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་གོལ་བ་འཛོམས་
པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས། གཞན་གྱི་དོན་
ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོད་དགེ་བསྟོ་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཕྲོས་པའི་
དོན་ལ་གཉིས། ལས་དགེ་སྒྲིག་གི་ངོས་བཟུང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྟོ་བྱ་དང་བཤགས་བྱའི་སྒྲོན་ས་བྱས་པའི་ལས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་བསྟོ་
རྒྱུའི་དགེ་བ་དང་། བཤགས་

༼ ༣༤༽

བར་བྱ་བའི་སྡིག་པ་ཡང་། །བྱས་པའི་དགོངས་སྡིག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །མ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་སྡིག་མེད། །ཅེས་
པ། སློ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པའི་དགོངས་བཅས་ཅད་བསྡོ་རྒྱ་ཡིན་ལ། མི་དགོངས་བཅས་ཅད་བཤགས་
བྱ་ཡིན་གྱིས། མ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་སྡིག་གི་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྡོ་བྱ་དང་བཤགས་བྱ་གང་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགོངས་སྡིག་བཞག་པ་ནི། དེ་ཡི་རྣམ་བཞག་
བཤད་གྱིས་ཉོན། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོངས་པ། །མ་
ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོངས་པ་ཞེས། །གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་
ནས་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་པས། མ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་སྡིག་མེད་པའི་རྒྱ་
མཚན། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ལུས་ངག་གི་དགོངས་

༼ ༣༤ ༽

སྡིག་ཀྱན་སྒོང་ལ་རག་ལས་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགོ་སྡིག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྡེ་སྡོད་
ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཞེས་པའོ། །གཉིས་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དགོ་བ་པལ་
ཆེར་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡིག་ཏུ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བ་ཡང་། །ཉན་
ཐོས་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་དགོ་བར་གསུངས་པ་པལ་ཆེར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྡིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེ་ལྷེས་གང་བའི་བཙོན་
དོང་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ནས་སྦྱར་དུ་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐུངན་ལས་འདས་བ་སྦྱབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་
ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལམ་ཀྱི་མཆོག་དགོ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ལ་དེ་ཉིད་སྡོམ་པའི་རྩ་བ་
འཛིག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ ༣༩༠ ༽

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤྱོད་བར་གཞན་དོན་དུ་མནར་མེད་
གྱི་མེར་འདུག་པའང་བསྐྱས་བརྒྱན་པའི་མཆོ་ལ་ངང་བ་ལྟར་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཉན་
ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱལ་བ་དུ་མར་དགོ་སྤྱད་ཀྱང་། །ཉན་ཐོས་
ས་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོག་པ་ལྟེ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དགོ་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་
པ། བསྐྱལ་བ་མང་པོར་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱབས་ཀྱང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སར་སེམས་བསྐྱེད་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོག་པ་ལྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གང་ཞེག་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་
བཟ། །སྤྱོད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་བྱང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉམས་ཞེས་བྱ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པམ་

༼ ༣༩༽

བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྲི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཐེག་དམན་ལ་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་
སྒྱུད་ཀྱང་། །ཐབས་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་ན། །རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དགོ་ཆེན་འབྱུང་། །ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་
དང་། ཆོང་དཔོན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆུ་ལ་
གྱིས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོར། གལ་ཏེ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྤྱོད་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་
སྐྱབས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་བྱ་སྒྲུབ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ན། །མཁས་པ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་པ་
རོལ་ཕྱིན་གནས་རིག་པར་བྱ། །

༼ ༣༩༣ ༽

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཅ་ཟེའི་སྤུ་སྐར་མས། ལོ་གངས་དུ་མར་ཆངས་སྟོང་བསུངས་ནས། ཆོང་
དཔོན་གྱི་བུ་མོ་ལ་སྟོང་བཅེ་བས་བསྐབ་བ་ལུལ་ཏེ། ལོ་བཅུ་གཉིས་བྲིམ་ཐབ་བྲས་བ་བསྐལ་བ་དགུ་
ཁྲིའི་འཁོར་བ་བྱེར་བསྟེལ་བ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ལས་སྟེག་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སེམས་
བརྟན་བའི། །པམ་བ་བཞི་པོ་སྟུང་ན་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
སྟེག་བར་གསུངས། །ཞེས་བ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞན་དོན་གྱི་སེམས་བརྟན་པོས། དགོ་སྟོང་ལ་པམ་
བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་མི་ཆངས་བ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་བཞི་པོ་སྟུང་ཀྱང་དགོ་བ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་
སྟེག་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་འགོ་ལ་ཆགས་བ་ནི། །གཞན་དོན་ཡིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
ཀྱི། །སྟེག་ཡིན་དེ་ཉིད་རྒྱལ་སྐས་

༼ ༣༩༣ ༽

ཀྱི། །དགོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འཁོར་བའི་འགོ་བ་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་
ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཀག་པ་ལ་སྤྱད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཕྱིག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དགོ་བ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །།བཞི་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་ཆོས་སྐད་ལ་བྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
འབྲུལ་ཚུལ་ནི། དཀར་ནག་ཟང་ཐལ་ཞེས་བྱ་བའི། །ཆོས་སྐད་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་གྲག། །དེ་དག་གིས་ན་
བང་དོན་ལ། །ངེས་པའི་དོན་དུ་འབྲུལ་པར་བྱད། །ཅེས་པ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ལམ་རྣམ་པར་
སློན་པ་རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་པན་བདེ་ཁོན་འབྱུང་བ་དཀར་པོ་ཟང་ཐལ་དང་། དེ་ལས་
ལོག་པའི་མི་དགོ་བ་

༼ ༣༩༩ ༽

ནག་པོ་ཟང་ཐལ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་མི་གནག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཟག་
མེད་གྱི་ལས་ལ་དཀར་པོ་ཟང་ཐལ་དང་། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གསུམ་གསུངས་པའི་
ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་
ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་མི་འདའ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ནག་པོ་ཟང་ཐལ་གྱི་ཐ་
སྟོད་བྱེད་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཡུལ་དེ་བའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། སངས་རྒྱས་ཚེས་ནི་རྣམ་པ་
བཞེད། །ཡིད་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་མཐོང་སྟེ། །བྱེ་བྲག་སྤྲ་ལ་སོགས་པའི་ལམ། །བཤད་པས་དེ་
ཉིད་གྲུབ་པ་པོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྲ་བ་རྣམས་
ཐུན་མོང་དུ། ལས་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤང་བྱང་།

༼ ༣༩༥ ༽

བྱེད་པའི་ཚུལ་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྟོན་པའི་
སྐབས་སུ་ཀུན་སྟོང་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོག་གཙོད་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྟོག་གཙོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་
སྤང་བྱར་འགྱུར་བ་ཡོད་པས། གསང་ཆེན་ཐབས་མཁས་སུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་བྱུང་ལ་ཙྰ་
བའི་ཉེས་པ་བཞི་བྱུང་ཡང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། བསྐྱལ་བ་
འབྱམ་གྱི་བར་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱངས་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་སེམས་ཡིན་ལ་བྱེད་ན་
ཙྰ་བའི་ལྷུང་བ་ལྷི་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ཙྰ་ལྷུང་གི་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་
སྐལ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་སྤྲས་

༼ ༣༩༩ ༽

ཀྱི། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་མ་སྤངས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་ཅིང་། སྐབས་མེད་གནས་
མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་མ་བྱེད་པར་སློག་གཅོད་ལ་སོགས་མི་དགོ་བ་རྣམ་སྤྲོད་
སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བ་ཁོ་ན་དང་། སློག་གཅོད་སྤྱོད་བ་དགོ་བ་རྣམ་སྤྲོད་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནི། ཐེག་པ་
མཐོ་དམན་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤྱོད་བསམ་པ་བཟང་ངན་ལ་རག་ལས་པའི་དོན་
ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ལྷུད་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་ཆོག་དོན་ལ་མ་སྤངས་པའི་སློ་འཁྱལ་བ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཁྱལ་བ་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེད་
དཔོན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས། །ཆོང་བ་གཡོན་ཅན་བསད་པ་ཡི། །ལས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ལ། །སེང་ལྷེང་ཆེལ་བ་བྱུག་པ་དང་། །ཞེས་པ། སྟོན་དེད་དཔོན་སྟོང་

༩༩༥

རྩེ་ཆེན་པོས་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྟོར་བུ་འདོན་པའི་ཚོང་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས། ཚོང་པ་གཡོན་ཅན་གྱིས་གསོད་པར་ཤེས་ཏེ། བདག་ནི་དཔྱལ་བར་སོང་
ན་ཡང་སྒྲ་ཡི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྙིང་རྩེས་གཡོན་ཅན་བསད་པས།
བསྐྱལ་བ་འབྱམ་གྱི་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྐྱེལ་བར་གྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་བསད་པའི་
ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་མི་ཉི་ཤུས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་དབྱ་བོ་ཉི་ཤུ་
གསོད་པར་བསམ་པ་མཐའི་ཏེ། ཞབས་ལ་སངས་ལྷེད་གི་ཆལ་བ་རྩལ་པར་བསྐྱེད་པས། མི་བཞི་
བརྩམ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་སློག་ཆགས་བརྒྱད་ཁྲིས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །ལོ་
རྩལ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །རྟོག་

༼ ༣༩༽

རུལ་པ་གསོལ་བ་དང་། །བུམ་ཟེའི་བུ་མོས་བསྐྱར་བ་དང་། །དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་རྒྱ་ལ་
སོགས། །བུ་བའི་སྐྱ་ཆེ་སྒྲ་མ་ཡི། །ལས་ངན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། །ཞེས་པ་ཚུ་བོ་ནི་རན་ར་
ནའི་འབྲམ་དུ་དཀའ་བ་ལོ་བྱལ་སྤྱད་པ་ནི། །ལུང་ལས་བུམ་ཟེའི་བྲི་ཕུ་སྒྲ་མ་རྩ་མཁན་དགའ་སྐྱོང་གིས་
ཁྲིད་ཅེས་བ་དང་། མདོ་ལས། འོད་ཟེར་ཐེང་འབྲམ་བྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་གི་བྱང་དུ་ཁྲིད་པ་
ན། སྒྲ་མ་ལ་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁ་བྱང་བའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་དད་པ་
སྤར་དུ་བྱས་ཏེ། དགོ་སྐྱོང་མགོ་རིག་ལ་བྱང་ཚུབ་ག་ལ་ཡོད། བྱང་ཚུབ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉྟེགས་པར་དཀའ་
བའོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། དགའ་སྐྱོང་གི་ཐོར་ཏོན་ས་བཟུང་སྟེ། བྲན་གྱིས་འོད་སྤྱང་གི་བྱང་དུ་ཁྲིད་
བས་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་བུམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་

༼ ༣༩༩ ༽

སྤྱ་འབྲངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་དད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལ་
ཆོག་ངན་པ་བརྗོད་པས་ལས་ཀྱི་ནམ་སྤྱོན་ཆུད་མི་བ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ།
བྱང་ཆུབ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་བཏབ་པས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་དག་པོས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་
སྤྱ་སྟོན་གས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟན་དབྱུང་བ་དང་། ཟས་བཟང་པོ་བཏེན་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་ནས་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་པའི་བུ་མོས་འོ་ཐུག་བྲངས་པ་གསོལ་བས་སྤྱ་གཟེ་
མདངས་དང་ལྗན་པར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་བྲམ་ཟེ་མང་པོའི་སྟོབ་དཔོན་
དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ནམ་གཟིགས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕྲག་དོག་གི་བསམ་པས་འདི་དག་ཟས་
བསོད་པ་བ་བར་མི་འོས་ཀྱི་ཏྲ་ཆས་རུལ་པ་བ་བར་འོས་སོ་ཞེས་

༼ ༣༠༠ ༽

བརྗོད་པས། དུལ་དག་མཐའ་ལས་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་
ཆང་བ་དང་སྟན་ཅིག་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་རྟ་ཆས་རུལ་བ་གསོལ་བ་ནི། ངག་རྩལ་མོའི་ལས་འབྲས་མི་
བསྐྱ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྟ་ལྔ་བརྒྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་འདུལ་བའི་བྱིར་བྱང་སེམས་
ཉི་མའི་སྟོང་པོ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟ་ཅང་ཤེས་སུ་གྱུར་ཏེ། བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་གསོལ་བ་
བཏབ་ནས་རྟ་ཆས་གསོལ་བས། རྟ་ཐམས་ཅད་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་།
རྟ་རྗེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ལྷུང་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་དགེ་སློང་བཞི་བཅུ་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་
བ་ཟས་ངན་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐབས་ཏེ་དག་བཙམ་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་
ཏོ། །བམ་ཟེའི་བྱ་མོ་རིགས་མས་གཞོང་བ་ལྟོ་བ་ལ་བཀའ་སྟེ་གོས་ཀྱི་དགྲིས་ནས། དགེ་སློང་

༼ ༣༠༡ ༽

གོ་འཁྱུར་ཉ་མས་ང་ལ་འདི་ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་འཁོར་འདུས་པའི་དབུས་སུ་སྐྱུར་བ་བཏབ་བ་ནི། སྟོན་བྲམ་
ཟེ་མང་པོའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། དགོ་སྟོང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་པ་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་
བསྟེ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ། འདི་ནི་མི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲལ་དོག་གིས་འཁོར་གྱི་བྲམ་ཟེ་
ནམས་ལ་བསྟོས་ཏེ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པས་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བར་སྟེས་ཤིང་། ད་དུང་ལས་ཀྱི་ལྷག་
མ་སྟོང་དགོས་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོ་ཡང་ངེས་པར་ལས་ངན་པ་དེ་བྱེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མ་ཐུས་ཀྱང་བསྟོག་པར་མི་བྱས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་དགོ་སྟོང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་
པ་བྱུང་བའི་ཆོ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། བདག་ལྟ་བུའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་ལྟ་
སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་སེམས་ཁུམ་པ་བསལ་བའི་བྱིར་

༼ ༣༠༣ ༽

ཡིན་ནོ། །ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་ལྷ་གེ་ཆེན་པོ་བྱང་བའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་ནི།
སྦྱོན་རིག་བྱེད་སྤྱོད་བའི་བྱང་སྦྱོང་འཁོར་བཅའ་བེ་མང་པོ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་ཤིག་ཡོད་པ་ལས། བྱང་སྦྱོང་
གཅིག་ཤོས་གྱིས་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཁ་བྱངས་ཏེ། ལན་དུ་མར་སྒྲོག་ཀྱང་མ་ཉན་པས་གཅིག་
ཤོས་ཁྲོས་པར་གྱུར་ཏེ། ངས་ཀྱང་སྦྱོད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཡང་འཁོར་རྣམས། ཁ་བྱང་བར་བྱའོ་
ཞེས་སྦྱོན་ལམ་བཏབ་པ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མི་བསྐྱུ་བར་བསྐྱན་པ་དང་། འདི་
ལྷར་བྱས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་མ་རུས་སོ་ཞེས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དད་
པ་སྤེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་སྒྲོགས་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ངན་དེ་བྱེད་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུས་ཀྱང་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་བྱབ་པ་

༼ ༣༠༣ ༽

བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཆེ་སྒྲ་མར་བསགས་པའི་ལས་ངན་གྱི་ནུས་པར་སློན་པ་སྤྱོད་བར་
གསུངས་པ་ནི། དེ་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་མདོ་སྡེ་ལྟས། །དེ་ཉིད་ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་ཡིན། །དང་བའི་དོན་ལ་ཡིད་མ་ཉོན། །ཞེས་པ་དེ་
ལྟ་བུས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་སློན་པ་ཐབས་གཞན་གྱིས་འདུལ་བས་མི་རུས་པ་འགའ་
ཞིག་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱུང་བར་འགྱུར་ན།
བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ལ་སློས་ཅི་དགོས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོད་མར་བྱས་ཏེ་མི་དགེ་བ་ལ་
བསྐྱོག་པའི་དགོངས་པ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་རྒྱད་མ་སློན་པ་
དག་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

༼ ༣༠༩ ༽

དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་རོར་ལས་འབྲས་བདེན་པའི་དོན་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱལ་བའི་སྐྱེས་སྐྱུ་མ་མཁན་ལྟ་བུར་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་བླང་དོན་དུ་
བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་དགོས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བླང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་
པ་དང་། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་
མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ངེས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་གཟུང་བར་བྱའོ། །རྣམ་
ཤེས་ཡེ་ཤེས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྒོ། ཆོས་ནི་གསུང་རབ། གང་ཟག་ནི་གནས་
བརྟན་ཀླན་རབས་སོགས། ཆོག་ནི་སྤྲ་ཇི་བཞེན་པ། དོན་ནི་རིག་

༼ ༣༠༥ ༽

བ་བཞེས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་ཨ་མུ་ཀ་རས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །ལས་ངན་སྦྱིན་པ་བདེན་ན་
ནི། །ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་དོན་མེད་ཅིང་། །དབང་བཅོམ་དང་ཡང་འདྲ་བར་འགྱུར། །སྐྱ་གསུམ་
ནམ་གཞག་བྱར་མི་རུང་། །དེ་ཡི་འཐད་པ་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །ཞེས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
ནས་ཀྱང་ད་དུང་ལས་ངན་གྱི་ནམ་སྦྱིན་སྟོང་དགོས་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན། བསྐྱལ་བ་གངས་
མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཅིང་། ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་གི་འབྲས་བུ་
སྟུག་བསྐྱལ་ཆེ་བ་དང་སྟོང་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྟོད་འཇུག་

༼ ༣༠༦ ༽

ཏྲ། བསྟན་ཅ་དག་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་བ་དང་། ཉོན་
མོངས་སྤངས་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྤྱལ་བའི་སྐྱ་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་སྟོབས་དང་། གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་དང་། སྐལ་བའི་མཐུན་
རྒྱུ་ཚང་བས་གང་དུ་གང་གིས་འདུལ་བའི་སྤང་བ་དེ་དེའི་སྐྱ་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས། རི་ལྟར་འཆ་མས་བའི་
ཚུལ་སྟོན་བའི་གཞན་དོན་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་གི་བཀོད་བ་ཡིན་པས། ཐེག་དམན་ཀྱི་ལྷག་བཅས་དང་
མི་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པར་སྐྱ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་མི་རུང་བར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་བ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
བཤད་བ་ནི། ཆོགས་

༼ ༣༠༥ ༽

གཉིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། །སྤྱལ་པོ་བཀོད་པར་སངས་རྒྱས་པའི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པའི་སྤྱི་ཉིད་ཡིན། །དེ་ཡི་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ཉིད་ནི། །བས་གཙང་སྤྱལ་སྤྱུ་འབྱུངས་པ་ཡི། །འཕྲུ་སེང་གེ་
འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ནི་འོག་མིན་སྤྱལ་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སྤྱུ་
ངས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱད་ལས། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་པ་
ཡི། །འོག་མིན་ཞེས་བྱའི་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་པ་པོ་
གཅིག་འདིར་འཆང་རྒྱ། །ཞེས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་
གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་མདོན་པར་འཆང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་
དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་

༼ ༣༠༩ ༽

ཁྱོད་འཁོར་རྒྱལོ། །རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། འོག་མིན་སྤྱག་པོ་ཉམས་དགའ་འདི། །སྤྱག་པོའི་ཞིང་ཁམས་
འཛིགས་མེད་པ། །དེ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས། །རྡོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུ་ལ་འདི་
འབྱུང་། །ཞེས་པའི་དོན་དེ་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས། འཛིག་པ་དང་འཛིག་པར་བརྟེན་པ་འཛིག་
རྟེན་ཡིན་ལ། །སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་ནི་མི་འཛིག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ཞིང་རྒྱན་བརྟན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །སྐབས་དོན་ནི་གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་
ཁམས་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་ལྷན་པའི་
ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་རྣམ་
པར་སྣང་མཛད་གངས་ཆེན་མཆོའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བསྐྱས་

༼ ༣༠༩ ༽

སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །པལ་པོ་ཆེ་དང་། ཡོ་གའི་ཙ་རྒྱད་དང་། ཕྱག་རྒྱུ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལ་
སོགས་པ་ནས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས། ལོངས་སྤྱོད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་སྤྱོད་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་བའི་སྤྱར་
བཞེད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བཞེད་པས། ཆུང་བའི་
གནས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འོག་མིན་ཡིན་ལ། ཆེ་བའི་གནས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་
པའོ། །ཡང་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་གསལ་བས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཞག་པར་
མངོན་ནོ། །ཤྭ་ན་འཆི་བའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་ས་བཅུའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གསུངས་ཤིང་
རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ ༣༡༠ ༽

སྐྱུལ་པའི་སྐྱུལ་ལ། བཟོའི་སྐྱུལ་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་གྲུ་དང་ཟམ་པ་དང་སྦྲན་དང་སྒོན་གིང་ལ་
སོགས་པར་སྒོན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་སེར་སྐྱར་ཡབ་ཟས་གཙང་དང་ཡུམ་སྐྱུ་འབྲུལ་མའི་སྐྱས་སྐྱ་
འབྲུངས་ཏེ། བཟོ་དང་སྐྱར་ཅལ་སྒོལ་པ་དང་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་སྐྱས་སྐྱ་
གཙན་ཟེན་བསྐྱུན་པ་དང་རྒྱལ་སྤིད་སྤངས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐོར་བ་དང་། སྐྱ་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་འདས་པའི་མཐར་ཀྱད་གྱི་ཡུལ་རྩ་མཆོག་གི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་ཉེ་
བར། གིང་ས་ལའི་ཆལ་དུ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྐྱུན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཤྲུག་སེང་གོ་འདི་ལྟ་བུ། འདི་ནི་གདུལ་བྱ་སྤྱིན་བྱའི་བྱིར། །གཤེགས་དང་བཞུགས་དང་བསྐྱལ་
བ་དང་། །ཐུ་གའི་གྲོང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། །ལྷུང་བཟེད་

༼ ༣༡༡ ༽

སྒྲོང་པར་བྱོན་པ་དང་། །བསོད་སྒྲོམས་མང་དུ་རྟེན་པ་དང་། །དབང་དང་ཉེ་དུའི་འབྲེལ་པ་དང་། །ཞེས་
པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། རི་ལྷར་མ་དང་བས་ལ་དེ་དག་ནི། །གཟག་དང་སྦྱད་དུ་རུང་བ་སྒྲིན་འདོད་
ལྷར། །དེ་བཞིན་བརྟེན་འདིར་སྤྲུགས་གཉིས་ཞི་བ་དང་། །ཡང་དག་སྦྱད་པ་ཉིད་སྒྲིན་པར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། གདུལ་བུའི་རྒྱད་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་རུང་དང་གཉེན་པོ་བསྦྱེད་རུང་དུ་
སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གྲོང་བྱིར་དུ་བསོད་སྒྲོམས་ལ་གཤེགས་པ་དང་། རི་གཙང་ཁང་གི་ནང་དུ་ཉིང་
རེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་། འོད་སྤང་དང་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲོན་ཅིག་གསུངས་ནས་སྐྱབས་སྒྲེལ་ཏེ་མནལ་གཟེམས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་།
འགྲེང་པའི་ཚུལ་དང་སྦྱོད་ལམ་

༼ ༣༡༩ ༽

བྱ་བའི་ཆེ་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པ་ན། གྲོང་དཔོན་བྱ་གཅེར་བྱ་བ་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་ཞིག་གིས།
ལོ་ཉིས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བྱ་ཏ་མ་ཁྱོད་འཁོར་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འོངས་ནས་ཁྱིམ་རྒྱམས་
ལུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་བཀག་པར་གྱུར་ཟས་སྒྲིན་པ་ལྟར་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱིར་
ཁྱིམ་འགའ་ཞིག་ལའང་གཞོན་པའི་ལས་མི་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ས་ལའི་གྲོང་དུ་
བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པའི་ཆེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པར་ལྷུང་བཟེད་སྟོང་པར་ལོག་པ་དང་།
རེས་འགའ་བསོད་སྟོམས་མང་པོ་རྟེན་པ་དང་། ལྟ་སྒྲིན་དང་ལྟ་སྒྲིགས་དང་བདུད་སྒྲིག་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་དགའ་མང་པོས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་སེར་སྤྱིའི་ལྷ་ཀྱ་བཟང་ལྡན་དང་མིང་

༼ ༣༡༣ ༽

ཆེན་ལ་སོགས་པ་ཉི་དུའི་འབྲེལ་པ་མང་པོ་དང་། རད་རོད་ཅན་དུ་གཟིམས་པ་དང་། །རེས་འགའ་
བསྐྱང་བར་གཤེགས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་སྐྱར་བ་སྣ་ཆོགས་དང་། །རེས་འགའ་སྟན་པའི་བ་དན་
དང་། །བདེ་དང་དགེས་པར་སྦྱོད་པ་སོགས། །ནམ་བ་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པ་ནི། །སྤྱལ་བ་ཡིན་གྱིས་རང་
རྒྱུད་སྒྲིན། །ཞེས་པ་འབྲོག་གནས་སུ། །ལག་རྒྱུད་འབྲོག་གནས་གདུལ་བའི་ཕྱིར་བྱོན་པའི་ཆོ། །ས་
གཞི་བ་ལང་མང་པོའི་ཕྱིག་པས་རད་རོད་དུ་གྱུར་པ་དང་། །འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤྲུག་མང་པོ་བསད་
པའི་ཆོ་ས་སྟོགས་ཉམས་མི་དགའ་བ་དོ་བའི་རད་རོད་ཅན་དུ་ལོ་འདབ་མེད་པའི་ཤིང་སྐྱམ་པོ་ལ་
བཏན་ཏེ་འོ་རྒྱལ་བ་ལྟར་བཞུགས་པ་དང་། །རྩ་དང་ལོ་མའི་གདིང་བ་ངན་པའི་སྟེང་དུ་གཟིམས་པ་
དང་། །འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤྲུག་མང་པོ་

༼ ༣༡༤ ༽

བསད་པའི་རྒྱན་གྱིས་དབུ་ལ་མྱེད་གཟེར་གྱིས་སྦྱང་བ་དག་པོ་བྱང་བར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ན་ལས་
འདར་བའི་གནས་སུ་འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཡུལ་སྡིག་པ་ཅན་དང་རྩ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བསྟན་གྱི་ཐེབས་ཏེ་གཟིམས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ཞལ་བྱིར་ལོག་ནས་མ་ག་ཏའི་ཡུལ་སྡོངས་
ལ་གཟིགས་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོ་ཁོ་བོ་ལ་མ་ག་ཏའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་བའི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་
ཐུགས་མི་བདེ་བ་ལྟར་མཛད་པ་དང་། ཚུ་བོ་དབྱིག་ལྟན་གྱི་འབྲམ་དུ་གཟིམས་པའི་ཆེ་ཞལ་སྐྱེམས་
བས་ཀུན་དགའ་བོས་ཚུ་རྟོག་མ་ཅན་བྲངས་བས་གསོལ་ཞིང་། གནས་བརྟན་འོད་སྤང་ལ་ཁྲིད་གྱིས་
བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་སྟོན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་སྤང་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་གསན་
བས་བསྟན་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། འདི་ནི་འོད་སྤང་གིས་གདུལ་བའི་

༼ ༣༡༥ ༽

ལྷ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་སངས་རྒྱས་འབྱམ་གྱི་ཀྱང་འདུལ་བར་མི་རྒྱས་པ་དེ་དག་འདུལ་བའི་དུས་ལ་
བབ་པར་མཐུན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉན་པ་ལ་མི་སྟོབ་ལག་འཁྱེད་ཞིག་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེལ་བར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ཉན་ཐོས་ལའང་ཆོས་གསལ་ཅིང་བདེ་བར་གྱུར་ན་
ཁོ་པོ་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་མཉན་པར་མི་བྱ་ཞེས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་ན་
གནས་པའི་ལྷ་སྟགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་གོ་བྱ་ཏ་མ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ལར་སྤྱ་གྱིའི་
སེར་བ་དག་འབེབས་ཤིང་འོངས་ནས། བྱེད་ཅག་ལ་འགའ་ཞིག་ནི་བྱ་དང་བྱ་མོ་མེད་པར་བྱེད་འགའ་
ཞིག་ནི་བྱོ་དང་ཆུང་མ་མེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གོ་བྱ་ཏ་མ་སྦྱེས་ནས་ཞག་བདུན་
ནས་མ་ཤི་བར་གྱུར། པ་མའི་ངག་བཅག་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་

༼ ༣༡༦ ༽

བར་གྱུར་པས་པ་མ་ལ་བྱས་པ་མི་བཟོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གོ་བྱ་ཏ་མས་སྦྱ་མ་
བསྐྱབས་ཏེ་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་
དང་། གཉན་དུ་ཡོད་པར་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དང་། སེར་སྦྱར་ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་དང་། དགའ་ལྡན་
དུ་སྦྱ་ལས་བབས་པ་དང་། ལྷེང་རྒྱལ་འོད་སྦྱང་འཁོར་དང་བཅས་པ་བརྟུལ་བ་དང་། སོར་མོའི་སྒྲེང་བ་
དང་། རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་འཁོར་བཅས་བརྟུལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟན་གྲགས་རྒྱས་པ་དང་། བསྟན་མེད་
ཅིང་བདེ་བ་དང་། དགེས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་བཀོད་པ་གསན་པ་ནི་གདུལ་
བྱའི་དབང་པོ་དང་སྣོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གཟིགས་ནས། གང་ཞིག་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་ལ་དེ་དང་དེའི་
སྦྱལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་དུ་བདེན་པར་བྱུང་བ་ནི་

༼ ༣༡༽

མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྲང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་བསོད་སྟོམས་མ་རྟེན་པ་དང་། ཆོས་སྐྱབ་
པའི་འཆོ་བས་འཕོངས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ལས་དབང་གིས་སྐྱར་
པ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་བྱུང་བའི་ཆོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལའང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སེམས་ཡིད་
ཆད་པ་དང་ཞུས་པ་བསལ་བ་དང་། འདི་ལྟ་བུ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། སྟིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི་བྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདིར་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཆུང་བ་དང་། ཐེག་པ་
དམན་པའི་རིགས་ཅན་དང་། མོས་པ་

༼ ༣༡༩ ༽

ཞིན་ཏུ་ཞན་པ་ནམས་ལ་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། ལས་རྒྱ་
འབྲས་མི་བསྐྱ་བའི་དོན་བཤད་དགོས་ཏེ། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར། དེགས་ཀྱི་བྱ་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པ་འདི་ནི་གསང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཚུང་བ་
ནམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཞུགས་པར་མི་བྱ། བསྟན་པར་མི་བྱ། བཤད་པར་མི་བྱ། བསྐྱུག་པར་མི་བྱ། དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྟན་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་མ་ཡིན་ན།
བྱིས་པ་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྟན་བསྐྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་འདིས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་
དོ། །ཐབས་

༼ ༣༡༩ ༽

ལ་མཁས་པ་བསྟན་པ་འདིའི་སྟོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་
དང་། འཁོར་བ་ཞི་པོ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་སྟོད་དུ་གྱུར་བ་འདུས་པ་དེ་དག་གིས་ནི།
བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་པར་གྱུར་ཏེ། གང་ཟག་སྟོད་དུ་
མ་གྱུར་ཅིང་མི་ཤེས་པ་འཁོར་དེར་འདུས་པ་དེ་དག་ནི་མནལ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་ཡང་མ་གྱུར་
ཏོ། །ཞེས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་པ་འདི་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་
ཁྱེད་འཆ་ལ། གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་
ནི། །ལས་ངན་སྦྱིན་པ་འདོད་ན་ཡང་། །ལོངས་

༼ ༣༣༠ ༽

སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཉིད་ལ། །སྒྲིན་པར་རིགས་ཀྱིས་སྐྱེ་པའི་སྐྱེ། །ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་
ལ། །སྒྲིན་པར་འདོད་པ་ཐུན་སྐྱེ་ཡིན། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོང་པར་ངེས་པའི་ལས་དག་
སྤྲིག་གི་ནམ་སྒྲིན་འབྱུང་བར་འདོད་ན། །ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་བྱུང་བར་རིགས་ཏེ། །འཕགས་
པ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས་པ་
ཉི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྲས་པས་
ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་པ་ཡིན་ལ།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་

༼ ༣༣༽

ཀྱིན་བསོད་ནམས་ཆོག་གིས་བྱས་པས་ཆོས་སྐྱབ་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་མ་དག་པའི་དབང་སོ་ལྟ་གནས་གྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སུ་
མ་ཞེན་པས་ལོངས་སྐྱའི་དབང་སོ་རེ་རེ་ཡང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་
སོགས་ཡུལ་ལྟ་དང་། དེ་འཇིན་གྱི་ནམ་ཤེས་ལྟ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འཇིན་པའི་ངི་མ་དང་བྲལ་
བས། ཞིང་ཁམས་གསེར་གྱི་ས་གནི་ལ་བེ་རྒྱལ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་
ལོངས་སྐྱོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཆ་བྱམས་པས། དབང་སོ་ལྟ་ནམས་གཞན་གྱུར་ན། །དོན་
ཀྱན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་

༼ ༣༣༣ ༽

འགྱུར། །དོན་བཅས་འཛིན་པ་གཞན་གྱུར་ན། །རི་ལྗར་འདོད་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དག །བརྟན་ཕྱིར་
ཞིང་ནི་དག་པ་ལ། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་དགུ་པར་སྒོ་ལྷའི་
ཤེས་པ་གནས་གྱུར་ཐོབ་ནས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་མེད་ཅིང་། དག་པའི་
སྣང་བ་རབ་འབྱམས་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཕྱི་རོལ་མཆོན་མ་ཆེན་པོ་
ལ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཐ་དད་སེམས། །དེ་ནི་འགག་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཐོང་བ་དག །སངས་རྒྱས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཡང་རྣམ་པར་དག །ཅེས་
པ་དང་། མདོ་ལས། ལྷ་མོ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་ན། །རང་གི་སེམས་
སྣང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

༼ ༣༣༣ ༽

བས། མོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་དག་པའི་སྣང་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ། །དེ་
ནམ་སྟེན་གྱི་སྐྱེ་དངོས་ཡིན་པས་ནམ་སྟེན་སྟོང་བ་པོར་རིགས་ལ། སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ནི་གནས་གྱུར་མ་
ཐོབ་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ངེ་ལྟར་འཆམ་པའི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་བཞོད་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྒྲེ་རྒྱར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་
འཆར། །ཞེས་གསུངས་བས། སྐྱེ་སྐྱེ་ལྷན་ཐུབ་པ་ནམ་སྟེན་སྟོང་བའི་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཐུན་
སྐྱེ་ལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་ལུང་གིས་དགོད་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱེ་མའི་མཁན་པོ་
ལ། །ལས་

༼ ༣༣༩ ༽

ངན་འབྱུང་གིས་དེས་སྐྱུལ་པའི། སྐྱུ་མ་ལ་ནི་མི་འབྱུང་བཞིན། དེས་ན་དགོངས་པ་ཤེས་དགོས་
སོ། །འདི་ཡི་ལུང་དང་རིགས་པ་ནམས། དབྱིག་གཉེན་དང་ནི་ལེགས་ལྡན་སོགས། མཁས་པའི་
གཞུང་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་སྐྱུ་མ་མཁན་པོས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་ནི་
སྐྱུ་མ་མཁན་པོས་སྟོང་བར་རིགས་ཀྱི། སྐྱུ་མས་སྐྱུལ་པའི་སྤྲེས་པ་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མི་
འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་གསུང་རབ་ལས་དགོངས་པའི་ཆོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་
དོན་ལེགས་པར་འབྲེད་ཤེས་དགོས་སོ། །ལེགས་བཤད་དུ། སྤྱི་བོ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡི། །སྤང་དོར་
སྒོ་གོས་ལྡན་པ་མཁས། །རྟུལ་དང་འབྲེས་པའི་ལྷགས་བྱེ་ནམས། །ཁབ་ལེན་དོ་ཡིས་ལེན་པ་
ཤེས། །ཞེས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་

༼ ༣༣༥ ༽

གྲིས། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུང་བའི་མདོའི་ལུང་བྲངས་ནས། སྐྱེ་བཞིན་པ་དོན་དུ་
བཟུང་ན་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །མི་མོས་པའི་གནས་འགྱུར་བ་དང་། ཅ་བ་ཉམས་པ་དང་། གཞན་པ་སྦྱ་
བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། ཆོས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱང་རྟོགས་ཀྱང་། སྐྱེ་བཞིན་དོན་ནི་ཀྱན་ཏུ་བཏགས། །ལེགས་
པར་གསུང་ལ་སྦྱར་ཅིང་སྦྱད་པར་གྱུར། །ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྦྱིབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ཁྱུངས་སུ་མཛད་ཅིང་། སྦྱལ་བ་དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་དེ་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་ས་བརྩུ་ལ་སངས་རྒྱས་

༼ ༣༣༩ ༽

ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པས་ཏེ། ཞེས་སོ། །མི་མཐེད་ཀྱི་ཞིང་འདིར་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་
སྣ་ཚོ་གས་པ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་བཞིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཐ་མ་པ་འདོད་པ་བཞེན་
ན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་འགྱུར་བ་དང་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་ཆེ་ལྷ་རིགས་དྲུག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་
ནས། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་བཟུང་བས་སྟོམས་འཇུག་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ཀ་ན་འཆི་བ་མ་མཐོང་བར་སྟོན་ཆད་མ་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་
སྟག་སྟོད་དང་། རིང་དུ་འཕྱར་ལ་ཐར་པའི་ལམ་འཛོལ་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོས་གདུངས་པ་ལ་
སོགས་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཉོག་གེ་འབར་བ་དང་། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་འབྱུང་
ཞིང་། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་

༼ ༣༣༽

འདས་པའི་ཆོ། འཕགས་པ་གང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དག་བཅོམ་ཆམས་མུ་ངན་དག་པོ་བྱེད་པ་
དང་། སྐྱ་ཆེ་རིང་བའི་རྒྱ་མཐར་བྱིན་ནས་སྐྱེས་བུ་པལ་པའི་ཆེ་ཆད་ཅམ་ལས་མ་ཐུབ་པ་དང་།
གནས་བརྟན་བ་གུ་ལས་ཨ་རུ་ར་གཅིག་བྱིན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་ན་བ་མ་ངན་པར་
སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུན་དག་པོས་བཏབ་པ་ལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་རྟོག་གོ་འབར་
བར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ལྷ་པ་ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་གི་ཐུན་སྦྱལ་དགག་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་མིང་དགག་པ་ནི། ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་ཞེས་བྱའང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱུན་དང་
མ་ཐུན་པ་མིན། །ཞེས་པ་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བར་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་བཀག་པ་རྣམས་

༼ ༣༣༩ ༽

ནི་དངོས་པོའི་གཤེས་ལ་ཡེ་ནས་བཀག་པར་གནས་ལ། གནང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོའི་
གཤེས་ལ་ཡེ་ནས་གནང་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་འདི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དང་མི་
མ་ཐུན་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་འདི་འདྲའི་ཐ་སྟད་མ་བྱང་བས། ལྷན་པོས་ལྷན་སྒྲུལ་
གྱི་ཆིག་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་དོན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཉན་
ཐོས་རྣམས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི། །གནང་བཀག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་མེད། །དེས་ན་ལ་ལར་གནང་བ་
ནི། །ལ་ལའི་བཀག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་གནང་བའི་བཅས་པ་གསུམ་ཐ་དད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལ་ལར་གནང་བ་
ལ་ལར་བཀག་པས་བཅས་པ་

༼ ༣༣༩ ༽

ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ལས། སྡེ་བ་སོ་སོའི་བཅས་
བ་འཆད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡི་འཐད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། །རྣམ་དག་ལུང་བཞིན་བཤད་གྱིས་
ཉོན། །ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ལ། །འདུལ་བ་མི་འབྲས་རྣམ་བཞི་ཡོད། །སྐད་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་རང་
བཞིན་དང་། །བྱར་བཅག་པ་དང་ཤ་བའི་སྐད། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། སྦྱིར་ཉན་
ཐོས་ལ་རིགས་བཞིར་ཡོད་དེ། རྩོ་བོ་རྗེས། ཉན་ཐོས་རྣམ་བཞི་སྦྱལ་བ་དང་། །རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
འགྱུར་བ་དང་། །ཞི་བཟོད་བྱུང་མཐའ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་པའི་སྦྱལ་པའི་ཉན་ཐོས་མཆོག་བྱང་གཅིག་
དང་། རབ་འབྱོར་དང་མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་

༼ ༣༣༠ ༽

མདོ་ལ་སོགས་པར། ལྷ་སྒྲིན་དང་དྲུག་སྡེ་ཡང་སྐྱལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། མདོད་ཅ་འགྲེལ་དུ་སྒྲུབ་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་
འགྱུར་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། ཉན་ཐོས་སོ་སོ་སྒྲུབ་པོ་དང་འཕགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་
འདྲུག་པ་གཉིས་ལས། འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་འདོད་ཁམས་སུ་སྒྲུབ་པ་མཆོན་ཉིད་པ་
སྒྲངས་ནས་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོད་པ་སྐྱབ་ཅིང་། ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱལ་པའི་ལུས་གྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་
གསུངས། འཕགས་པ་སྐྱབ་སྐྱབ་གྱིས། ལྷག་མེད་དུ་སྒྲུབ་ལས་འདས་ནས་བསྐྱའི་སྐྱབས་སུ་སྒྲུས་པ་
སངས་རྒྱས་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་གཞན་དོན་བྱས་དེ། ཆོགས་བསགས་ནས་འཆོང་རྒྱ་བར་གསུངས།
སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཡང་འདི་

༼ ༣༣༡ ༽

བཞིན་བཞེད་དོ། །ཞི་བ་བགྲོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ནས་ངེ་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་
མཐའ་འཛིན་པ་ནི་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱད་པར་ཙ་བའི་སྡེ་བཞི་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་དང་། སལ་ཆེན་པ་དང་།
གནས་བརྟན་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་སྟེ། དེམ་པ་བཞིན་སྐྱད་ལེགས་སྦྱར་དང་། སློམ་ཏ་དང་།
ཟུར་བཅག་པ་དང་། འག་ཐའི་སྐྱད་དུ་འདོན་ལ། མཁན་བརྒྱད་ཀྱང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། འོད་སྤྲང་དང་། ཀ་
ཏ་ཡ་ན་དང་། ཉེ་བ་འཁོར་ལས་བརྒྱད་ཅིང་། ལྷམ་སྦྱར་གྱི་བྲ་བརྟགས་ཀྱང་ཁྱ་ལྷམ་དང་། བརྒྱ་དང་།
རིན་པོ་ཆེ་དང་། འིང་ལོ་དང་། གཉིས་པ་ལ་

༼ ༣༣༣ ༽

དུང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་མེ་ཏོག་ཅར་ཅི་ཀའོ། །སྒྲུལ་ཕྱན་ཉེར་ལྷ། ཉེར་ལྷ་ན་མ་ཉེར་གཅིག་
གོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་སྒྲུལ་ཕྱན་དང་གྲ་རྟགས་གཉིས་པལ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྒྲུ་དང་མཐུན་ཅིང་། ཐ་མ་
གཉིས་ཀྱི་གྲ་རྟགས་དུང་དུ་འཆད་དོ། །མིང་འདོགས་ཚུལ་ཡང་། གློ་གྲོས་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་
སྒྲུལ། །དཔལ་བཟང་གྲགས་པ་ཡོད་སྒྲུའོ། །བཤེས་གཉེན་ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོ་དང་། །བཟང་བ་དག་
བདུན་པལ་ཆེན་ཡིན། །གནས་བརྟན་པ་ལ་གོ་ཆ་ལྷ། །བདེ་དང་མཆོ་དང་སྦྱོང་བའོ། །མང་པོས་
བཀྱར་ལ་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །ཆེ་བ་སེང་གེ་སྒྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་མཁན་པོ་འཇིག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་
དག་བཅོམ་པ་བྱས་ཟེར་བའི་མིང་གི་ངེས་བརྗོད་ལས་བྱུང་སྟེ་ངེས་པ་མི་འདུག་གོ། །སྟེ་པ་བཞི་ངེ་
ལྟར་གྱེས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོད་བར་སྒྲུ་བའི་

༼ ༣༣༣ ༽

སྡེ་བ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་འདོན་ཅིང་། སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་དུ།
སྡོན་ནི་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་སྦྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་བ་གཞན་དག་རྒྱང་ནས་དེ་དག་གི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་གཞི་ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྦྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་
བ་དག་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་ཡིན་པས་གཞི་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་
དུ་ཐ་སྙད་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པས་གཞིའི་སྐད་དོད་སྦྱ་ལ་ཞེས་པ་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཤིང་གི་ཡལ་
གའི་རྩ་བ་ལྟར་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་པའི་རྩ་བར་གྱུར་བའོ། །རབ་བྱུང་གསལ་སྤྱོད་དགག་དབྱེའི་གཞི་

༼ ༣༣༩ ༽

ཞེས་པའི་གཞི་ལ་སྐད་དོད་ཨ་ཏུ་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཡང་སྟོན་པས་
ལེགས་སྦྱར་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
བཞི་ལ་བདེན་པ་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ། །གསུང་ནི་གཅིག་ཏུ་གསུངས་མཛད་ལ། །དུ་མ་ཉིད་དུ་རག་
གྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཆེད་དུ་ཞེས། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པའི་བྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །ལྷུང་མ་མོ་ལས། མདོ་སྡེ་ལ་འདུག་འདུལ་བ་ལ་སྒྲུང་། ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པ་འདི་ནི་ཆེན་པོ་
བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་མ་ཡིན་ཆར་གཅོད་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་མི་འཇིགས་པའོ། །དེ་ལས་ལོག་པ་
ནི་ནག་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་མཐུན་ནོ། །དགོ་འདུན་མང་བས་
པལ་ཆེན་པ་དང་། སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་ཞེས་

༼ ༣༣༥ ༽

བརྗོད་པས་གནས་བརྟན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་མང་བས་མང་བཀྱར་བའོ། རྟོག་གི་འབར་བ་
དང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་འབྲེལ་བར། ཅ་བ་
པལ་ཆེན་པ་དང་གནས་བརྟན་པ་གཉིས་ལས་གྲེས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྟོབ་དང་ཅ་
བ་གསུམ་ལས་གྲེས་པར་སྟོབ་དང་། རུལ་བ་ལྷ་ལོ་ངེ་བར་ཅ་བ་བཞི་ལས་གྲེས་པར་བཤད་
དོ། །འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཐུབ་པ་དགོངས་བྱུང་ལྟོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
བྱུང་ནས་གནས་བརྟན་པ་དང་པལ་ཆེན་པ་གཉིས་སུ་གྲེས་པར་བཤད་དོ། །སྟེ་བ་ཐ་དད་ཏུ་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ལས། ལྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བྱུང་ལྟོན་པ་ཐོང་བྱེད་མེ་རྟོག་གིས་བྱུང་བར་རྣམ་མ་
ལོ་ཀ་རྒྱལ་སྟེད་བྱེད་པའི་ཆེ་ཆོད་པའི་

༼ ༣༣༩ ༽

གཞི་ཆེན་པོས་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་གྱུར་ཏེ། དག་བཙུང་བ་རྣམས་སྐད་སོ་སོར་འདོན་པའི་ཆིག་
ལ་ཞེན་ནས་གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བར་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྐུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ནས། རྒྱལ་པོ་དང་བསྐྱ་ཆེན་པོ་གྱུར་བའི་ཆེ། གྲོང་སྲིར་བ་ཏ་ལ་
དུ་ཏར་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་སྤྱ་ཆེན་པོ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲ་མ་དང་རེ་བ་ཏ་ལ་
སོགས་པ་བཞུགས་པའི་ཆེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་བདུད་སྤིག་ཏོ་ཅན་བཟང་
པོ་ཞེས་བྱ་བས། དགོ་སྤོང་གི་ཆ་བྱད་ཀྱིས་རྩུ་འཕྱལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏེ་ལན་གདབ་པ་དང་། མི་
ཤེས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་བདག་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞི་ལྷ་པོ་
འདི་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཆེན་

༼ ༣༣༽

པོ་འབྱུང་སྟེ། གནས་བརྟན་སྤྱད་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མང་དུ་སྒྲིམ་པ་དག་གིས་དེའི་ཕྱོགས་
སུ་བབྱུང་ནས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དོ། །ལོ་བྱུག་ཅུ་
ཙམ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ལྟ་སྟོན་མ་མཐུན་པར་དབྱེན་གྱིས་འཁྲུག་ལོང་དུ་གྱུར་ཏེ།
སྤར་འདས་པའི་ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཙམ་བདུན་བསྒྲུམས་པས། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་འདས་པའི་རྗེས་ལ།
གནས་བརྟན་གནས་པའི་བྱས་བརྟན་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བ་དང་། འོད་ལྡན་དུ་རྒྱལ་པོ་རྟམ་ཨ་ལོ་
ཀ་ཤེ་བའི་རྗེས་སུ་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྐད་སོ་སོར་སྟོན་པས་གཞུང་གཞན་དང་གཞན་དུ་
མར་སྐྱར་ཏེ་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་ལས་གྲེས་པ་བཅོ་
བརྒྱད་ལ། འདུལ་

༼ ༣༣༼ ༽

བའི་དགྲེ་བའང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། དང་པོ་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་དང་། །བར་དུ་བསྐྱང་དང་ཕྱིར་བཅོས་
དང་། །སོ་སོར་ཐར་པ་འདོན་པ་དང་། །ཐ་མ་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ། །སྒྲེ་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཚུངས་
པས། །གཅིག་གིས་བཀག་པ་གཅིག་ལ་གནང་། །ཞེས་པ། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་སྤུམ་
བརྒྱ་སྟོང་བ་ན། དགེ་སློང་ལྷ་ཆེན་པོས། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ཡིད་རང་དང་། །ཀྱན་སྦྱོང་སྦྱོང་དང་ལན་ཚུ་
དང་། །ལམ་དང་སོར་གཉིས་དགྲུག་དང་གདིང་། །གསེར་གྱིས་རུང་བར་བྱས་པ་ནི། །འདི་དག་རུང་
མིན་གཞི་བརྩམས། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བའི་སྒྲེ་བཞི་ལས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པར་འདོད་པ་
ནི་ཞིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། །གཞི་བརྩམས་པོ་ཡངས་པ་ཅན་པའི་བས་ཞིང་། དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་
གཉིས་པ་བྱས་

༼ ༣༣༩ ༽

བ་ལུང་ཕྱན་ཆོག་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ནས་སྡེ་བ་བཙོ་
བརྒྱད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་བྱས་ཐེར་བ་ནི་བབ་ཅོལ་གྱི་ཆོག་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱ་བ་གཉིས་བ་བྱས་བ་ཡིན་ཆོས་སྐད། སྟོངས་སྟོམ་བ་ཡོད་སྐྱ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་སོ་སོར་སངས་
རྒྱས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ཚུལ་ནི། དུལ་བའི་ལྷས། ཤར་དང་ལུབ་དང་
གངས་རིར་གནས། །འཛིག་ཉེན་འདས་པར་སྐྱ་བའི་སྡེ། །བཏགས་པར་སྐྱ་བའི་སྡེ་བ་དང་། །ལྷ་ཆོན་
དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པ། །གཞི་ཀྱན་པ་དང་འོད་སྣང་སྡེ། །ས་སྣང་སྡེ་དང་ཆོས་སྣང་སྡེ། །མང་ཐོས་
གོས་དམར་སྟོབ་མ་དང་། །རྣམ་པར་སྟེ་སྟེ་སྐྱ་བའི་སྡེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་བདུན། །

༼ ༣༩༠ ༽

ཐུལ་བྱེད་ཚེལ་གནས་འཇིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་གནས་གནས་བརྟན་པ། །ཞེས་
གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ལས་བྱེས་པ་གསུམ་དང་། སར་སྟོགས་རིགས་དང་སྤང་བ་
པ། །གནས་མའི་བྱ་ཡི་སྡེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །དེ་དག་ཐ་དད་དུ་བྱེས་
པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་དུ་ལ་བ་ལྟས། །ཡུལ་དུས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྲག་གིས། །ཐ་དད་རྣམ་པ་བཙེ་བརྒྱད་
གྱུར། ཅེས་པ་དང་། ལོ་ངོ་བར། དེ་ལྟར་སྡེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་དུ། །ཤུ་གུ་སང་གའི་བསྟན་པ་ནི། །གྱུར་ཏེ་
འགོ་བའི་སྒྲ་མ་དེའི། །སྟོན་གྱི་ཐེན་ལས་ངེས་པ་ཡིན། །ཡུལ་དུས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྲག་དང་། །ལྟ་བའི་
གྱི་བྲག་ཐ་དད་གྱི། །ཐུ་ཡིས་འདི་དག་ཐ་དད་བྱས། །སྟོན་པ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་ལོ་
ངོ་

༼ ༣༤༡ ༽

བར། འོད་སྤང་བ་དང་ས་སྤང་བ་དང་གཞི་ཀྱན་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་དང་བཞི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་
བའི་སྤྲེ་བ་དང་། འཤར་གྱི་རི་བོ་བ་དང་། ལྷུ་བ་གྱི་རི་བོ་བ་དང་། གངས་གནས་དང་། རྣམ་པར་སྤྲེ་སྤྲེ་སྤྲོ་
བ་དང་། བཏགས་པར་སྤྲོ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྤྲོ་བ་དང་དྲུག་པལ་ཆེན་ལ། གོས་
དམར་བ་དང་སྤང་བ་བ་དང་ཀྱ་རུ་ཀྱ་ལ་བ་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་གནས་མའི་བྱ་དང་ལྷ་མང་པོས་
བཀྱར་བ། གནས་བརྟན་པ་སྤར་བཞིན་སྤྲེ་བས་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་
བར། པལ་ཆེན་སྤྲེ་བ་ལ་པལ་ཆེན་པ་དང་། ལན་གཅིག་བཤད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་
སྤྲོ་བ་དང་། བྱམས་མངལ་གྱི་སྤྲེ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། བཏགས་པར་སྤྲོ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་

༼ ༣༩༽

རི་བ་དང་། རྒྱབ་གྱི་རི་བ་དང་། བྱང་གི་རི་བ་དང་དགྲ་དང་། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་ལ་གནས་བརྟན་
པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྲ་བ་དང་། བེའུ་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་
དང་། ཡང་དག་ཆོད་མ་བ་དང་། ཉགས་སྦྱག་པོ་བ་དང་། སར་སྦྱོགས་རིས་བ་དང་། ཆོས་གསུངས་
པ་དང་། མདོ་སྡེ་ཆོད་མར་བྱེད་པ་འོད་སྤང་བ་དང་། བཅུ་གཅིག་སྡེ་སྡེ་པ་ཉི་ཤུར་བཤད་དོ། །ཡང་
རྟོག་གི་འབར་བར། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་གནས་བརྟན་པ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྲ་བ། གནས་མ་
བྱ་བ། ཆོས་མཆོག་པ། བཟང་པོའི་ལམ་པ། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ། མང་པོས་སྟོན་པ། ཆོས་སྤྲས་པ།
ཆར་བཟང་འབྲེལས་པ། ལྷ་མ་པའོ། །པལ་ཆེན་སྡེ་པ་ལ་པལ་ཆེན་པ། ཐ་

༼ ༣༤༣ ༽

སྒྲིབ་གཅིག་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྐྱ་བ། མང་དུ་ཐོས་པ། བཏགས་པར་སྐྱ་བ། མཆོད་རྟེན་
པ། འཕྲ་གྱི་རི་བོ་པ། རྒྱབ་གྱི་རི་བོ་པའོ། །གནས་བརྟན་པ་ལ་གངས་རི་བ་ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་
ཡོད་སྐྱ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲེ་སྤྲེ་སྐྱ་བ། རྒྱར་སྐྱ་བ། ལུ་རུན་ཀ་མ་ཞེས་པ་དང་། གུན་གྱིས་བཀྱར་བ་ལ།
ཨས་སན་ཏ་ཀ་བ་དང་། གུ་རུ་གུ་ལ་བ་དང་། ཆར་བཟངས་འབེབས་པ་དང་། འོད་སྤང་བ་ཞེས་པ་
དང་། ལྷ་མ་པ་ལ་འཕོ་བར་སྐྱ་བ་ཞེས་གྲང་བེད། རྒྱ་ནག་གི་སློབ་དཔོན་རྫོགས་གསལ་གྱིས་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱ་དང་པལ་ཆེན་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུར་གྱིས་པར་བཤད་
དོ། །སྤྲེ་བ་སོ་སོ་ལ། དང་པོ་སྤྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། བར་དུ་སྤང་བའི་

༼ ༣༩༩ ༽

ཚུལ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅས་པའི་ཚུལ་དང་། གསོ་སྤྱོད་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་དང་། ཐ་
མར་སྒོམ་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་བཀག་པ་གཞན་ལ་གནང་བའང་
ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྡེ་པ་གཅིག་བདེན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པ་བརྟུན་ཡིན་ན། །རྒྱལ་པོ་གི་གིའི་མི་
ལམ་ལྟར། །སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པར་གསུངས། །འདི་དོན་རྒྱས་པར་སྡེ་པ་ནི། །ཐ་དད་བསྐྱགས་
པའི་མདོ་སྡེ་དང་། །འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལ་སོགས་ལྟོས། །ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱིའི་སྡེ་པ་ལ་
བཅས་པ་དེ་བདེན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་ནམས་བརྟུན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། མ་ག་ཏ་བཟང་མོའི་རྟོགས་
བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་གི་གིའི་མི་ལམ་བཅུ་མཛོད་འགྲེལ་དུ་
བསྟུས་པར། སྤང་ཆེན་ཁོན་པ་ཕྱེ་དང་ཅ་རྟན་ཆ་ལ། །སྤང་ཆེན་སྤྱ་

༼ ༣༤༽

གུ་དང་ནི་སྤྱེ་ཅུ་དབང་བསྐྱུར། །མི་གཙང་བཅུ་དང་རས་ཡུག་འཐབ་མོ་ཞེས། །མི་ལམ་བཅུ་ནི་གི་གིས་
མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་དང་། བསྟན་བ་སྤྲ་དར་གྱི་དུས་སུ་བརྟེ་ཏའི་གསུང་ཐེན་གྱིས་བས་བའི་ཆོས་
གྱི་བརྗེད་བྱང་ཞེས་བྱ་བར། མེ་ཏོག་རྗེད་བྱ་ཆན་པོ་ཏྟ། །ཁྱི་དང་བ་དང་མི་དང་ནི། །སེང་གེ་རོ་ནི་
བརྟུད་བ་ཡིན། །ཞེས་བཙུ་བརྟུད་འདོད་དོ། །དེ་ལ་རས་ཡུག་གི་མི་ལམ་ནི། མི་བཙུ་བརྟུད་གྱིས་
རས་ཡུག་ཆེན་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་བ་གཅིག་པར་ཚུར་བྱངས་བས་རེ་རེས་རས་ཡུག་མ་ཉམས་བ་
ཐོབ་ཅིང་། ད་དུང་ཐུན་མོང་གི་རས་ཡུག་སྤར་གྱི་ན་མིས་བ་དེ། སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གིས། དེ་ནི་མ་
འོངས་པའི་སྤྱེ་དབྱའི་ཆེ་ལོ་བརྟུ་བ་ལ་སྟོན་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་བ་ནམ་བ་བཙུ་བརྟུད་དུ་གྱེས་
པར་གྱུར་གྱང་།

༼ ༣༤༩ ༽

ནམ་པར་གྲོལ་བའི་རས་ཡུག་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་བ་ལྟར་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསྐྱབ་གཞི་ནམས་འབྲས་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་མ་ཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་
རྒྱས་པར་སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟའི་སྡེ་བ་ཐ་དད་བསྐྱབས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤུག་འོད་
ཀྱི་འདུལ་བ་འོད་ལྡན་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་གེ་ལ་འབར་བ་དང་། མདོ་དགོངས་
འགྲེལ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རང་
བཟོའི་ལོག་ཤེས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། །སྡེ་བ་ཀྱན་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་
ཡང་། །ཤེས་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཅེ་ན། །ཞེས་བ་སྡེ་བཙེ་བ་རྒྱུད་པོ་ཀྱན་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་གནང་བའི་
བཅས་པའི་གནད་འགག་ཤེས་ན་གཅིག་ཡིན་ལ། མ་ཤེས་པས་ཐ་དད་

༼ ༣༤༽

དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནད་མི་གཅིག་པའི་
ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཐ་དད་ཡིན། །དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་
ཡི། །མདོ་སྡེ་ལེགས་སྒྱུར་སྐད་དུ་ཡོད། །གནས་བརྟན་པ་དག་ལེགས་སྒྱུར་གྱི། །མདོ་སྡེ་སྟོན་ན་ལྷུང་
བར་གྱེད། །ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་རང་ཉིད་གྱི། །གསོལ་བ་ཞིའི་ཆོ་གས་སྟོམ་པ་བསྐྱེད། །དེ་ཡི་ཆོ་ག་
བཞིན་བྱས་ན། །སྡེ་པ་གཞན་གྱི་དགོ་སྟོང་འཇིག །ཅེས་པ་བཅས་པའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་
བཤད་ཀྱང་། བཅས་རིགས་པལ་ཆེར་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་སྟེ་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལེགས་
སྒྱུར་གྱི་སྐད་གྱིས་འདོན་ཅིང་། གནས་བརྟན་པ་མདོ་སྟོན་ཏའི་འདོན་ན་ལྷུང་བར་གྱེད། ཡོད་སྟེ་བ་
གསོལ་

༼ ༣༤༽

བཞིའི་ཚོ་གས་དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་པ་སྟེ། ཐེག་པ་གཞན་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་པ་ལ་གསོལ་བཞིའི་ཚོ་ག་
བྱེད། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་སྒྲིན་མའི་སྟུ། །བཞར་ན་ལྷུང་ཡིན་སྟེ་པ་འགའི། །མ་བཞར་ན་ནི་ལྷུང་བར་
འདོད། །ལ་ལ་བྱ་རམ་བྱི་རྩོ་འགོག། །ཁ་ཅིག་ལྷུང་བ་མེད་ཅེས་ཟེར། །ལ་ལ་འི་བྱིན་ལེན་ལག་པ་
བཀའ། །ལ་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེད། །འགའ་ཞིག་ལྷུང་བ་ཟེད་བྱིན་ལེན་བྱེད། །ལ་ལ་ལྷུང་བ་ཟེད་
བྱིན་ལེན་འགོག། །ཅེས་པ། ཡོད་སྟེ་སྒྲིན་མའི་སྟུ་དང་འདོམས་ཀྱི་སྟུ་དང་བྱིན་པའི་སྟུ་བཞར་ན་ལྷུང་བ་
བྱུང་། བལ་ཆེན་སྟེ་པ་མ་བཞར་ན་ལྷུང་བར་འདོད། བལ་ཆེན་སྟེ་པ་སོགས་བྱ་རམ་བྱི་རྩོ་བྱ་ལྷུང་བ།
ཡོད་སྟེ་ལྷུང་མེད་དང་བྱིན་ལེན་ལག་པ་བཀའ་པ་སྟེ་གན་རྒྱལ་དུ་བྱེད། སྟེ་པ་གཞན་ཁ་སྐྱབ་ནས་
འཕྲོག་སྟབས་སུ་བྱེད། བལ་

༼ ༣༤༩ ༽

ཆེན་པ་ལྷུང་བཟེད་སྟོང་པ་བྱིན་ལེན་བྱེད། ཡོད་སྤྱོད་དེ་འགོག་ཁ་ཅིག་མིར་ཆགས་བསད་པ་
ལ། །པམ་པ་ལ་ལ་པམ་པ་མེད། །ལ་ལའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ། །སྤྱིང་གཞིའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལས་
མེད། །ལ་ལའི་རིང་ཐུང་གཞན་དུ་ཡོད། །མདོར་ན་པམ་པ་བཞི་པོ་ནས། །བཅུ་མས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་བྱ་བ་
ཀུན། །སྤེ་བ་ཐམས་ཅད་མི་མ་ཐུན་པས། །གང་གིས་བཀག་ལ་གང་གིས་གནང་། །ཞེས་པ། ཡོད་སྤྱོད་
བ་མི་ནི་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མིར་ཆགས་པ་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་གཉིས་
ཀ་བསྐྱུ་བའི་སྤྱིར་མིར་གྱུར་པ་ཞེས་སྟོས། །ཞེས་འོད་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་མངལ་དུ་བྱུར་བྱུར་པོ་དང་
མེར་མེར་པོ་དང་། གོར་གོར་པོ་དང་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་རྐང་ལག་འབྱུས་པའི་གནས་སྐབས་དབང་པོ་
བྱུག་

༼ ༣༥༠ ༽

མ་རྫོགས་པ་བསད་པས་པམ་པ། གནས་བརྟན་པ་སོགས་པམ་མེད། མང་པོ་བཀྱར་བ་ལ་ལའི་སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྐྱེང་གཞི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་། ཡོད་སྤྱོད་དང་གནས་བརྟན་པ་ལ་སྐྱེང་གཞི་ཆོགས་བཅད་
བཅུ་གཅིག་འདོན་པ་ལ་སོགས་མདོར་བསྡུས་ན་པམ་པ་བཞི་བཅས་པ་ནས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་པོ་ཐམས་
ཅད་དང་། མདོ་སྡེ་འདོན་པ་ལ་སོགས་ལག་ལེན་གྱི་ཆོག་སྤྲོ་མོ་ཚུན་ཆད་བཅས་པ་པལ་ཆེར་མི་
མཐུན་པས་སྡེ་པ་གང་གི་ལྷུང་ལས་བཀག་པ་དེ། སྡེ་པ་གང་གི་ལྷུང་ལས་གནང་བར་འཛོག་སྟེ་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གོ་སྤྱོད་པའི་དཔེ་བསྟན་པས་ཐེ་ཆོམ་བཅད་པ་
ནི། དཔེར་ན་བྱ་རམ་སྤྱི་བོའི་བས། །ཡེ་གནང་ཡིན་ན་སྡེ་པ་གཞན། །ལྷུང་བ་དག་དང་བཅས་པར་
གྱུར། །ཡེ་བཀག་ཡིན་ན་ཡོད་སྤྱོད་ཡི། །དགེ་སྤོང་ལྷུང་བ་

༼ ༣༥༽

ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ། ལུ་རམ་ཕྱི་ངོ་ཐོས་པ་ལྟར་བ་མེད་པ་དེ་ཡེ་གནང་ཡིན་ན། མྱེ་བ་གཞན་གྱི་
རམ་ཕྱི་ངོ་བཀག་པ་དེ་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟོན་པས་གནང་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ངོ་
ཟ་བ་བཀག་པ་དེ་ཡེ་བཀག་ཡིན་ན་ཡོད་སྟེ་དགོ་སྟོང་ཕྱི་ངོ་ཟ་བའི་ལྟར་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཀག་
པ་དེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་ཡི། །ལྟར་བ་མི་སྐྱེ་ལ་འབྱུང་ན། །མི་སྐྱེའང་དགོ་སྟོང་
ཉིད་འགྱུར་བས། །མི་སྐྱེས་གྱིན་ལེན་བྱས་ན་ཡང་། །དགོ་སྟོང་གིས་ནི་དགོ་སྟོང་ལ། །གྱིན་ལེན་བྱས་
པ་ཇི་བཞིན་དུ། །བཟའ་བར་རུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྐྱར་བ་གྱིས། །ཞེས་པ།
བཀག་པའི་བཅས་པ་ཡེ་བཀག་ཡིན་ན། གྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་མི་སྐྱེ་ལའང་

༼ ༣༥༽

འབྱུང་བར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་འདོད་ན་མི་སྐྱེ་དེ་དག་སྒོང་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་འདོད་ན་མི་སྐྱེས་དག་
སྒོང་ལ་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དེ་འདོད་ན་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་མི་རྟེན་པས། དག་
སྒོང་གིས་ཟས་བཟར་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སློ་གྲོས་ཞིབ་མོ་
དང་ལྡན་པ་ནམས་གིས་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། །བྱུང་བ་བྱུང་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དང་པོ་ཁས་སྒྲངས་བརྗོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ། །ལྟར་བ་ཇི་སྟེད་འབྱུང་བ་དེ། །བྱིས་པ་
ནས་ནི་དཔྱལ་བའི་བར། །དུད་འགོ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ། །ལྟར་བ་མཚུངས་པར་འབྱུང་ཞེས་
བེད། །ཞེས་པ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་ལས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་ཚུལ་ཞིབ་མོར་ཡོད་པ་ན་

༼ ༣༥༣ ༽

བས་མ་ཐོས་ཤིང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲན་པོ་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ་ལྟང་བ་རི་སྟེང་འབྱང་བ་དེ་ཐམས་
ཅད་བྱིམ་པ་པོ་མོ་དང་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དཔྱལ་བའི་བར་གྱི་འགོ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་
བར་མེད་བར་འབྱང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཐུན་སྒྲུལ་གྱི་
ཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་དགག་པ་ནི། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་མིན། །ཅི་སྟངས་ཅེ་ན་
ལྟང་བ་དེ། །བཅས་པ་པན་ཆད་འབྱང་མོད་ཀྱི། །མ་བཅས་པ་ལ་ལྟང་མེད་ཕྱིར། །དེས་ན་ཐུབ་པས་
ལས་དང་པོས། །ཉིས་པ་བྱས་ཀྱང་ལྟང་མེད་གསུངས། །ཞེས་པ་དགེ་སྟོང་ལ་འབྱང་བ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་འབྱང་བར་འདོད་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་དུ་འང་
མི་རུང་སྟེ།

༼ ༣༥༽

བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་བ་ལས། བྱིམ་པ་ནྐམས་ལ་བསོད་ནམས་
མ་ཡིན་པ་མང་ངོ་ཞེས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལའང་ལྟུང་བའི་མིང་མེད་ཅིང་།
ལུང་དུ་ཡང་། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དགེ་སྟོང་བཟང་གིན་གྱིས་མི་ཆངས་པར་སྤྱད་
པ་དང་ནོར་ཅན་གྱིས་ཤིང་བརྒྱས་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་ལ་ཤིང་ཐུན་མིན་གྱིས་གཏེར་ཉེད་པ་
ལ་བྱིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་ཀུན་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་པར་མི་
སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ། །གལ་ཏེ་ལྟུང་བ་ཀུན་འབྱུང་ན། །འགྲོ་ཀུན་ལྟུང་
བ་དང་བཅས་པས། །ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །མཐོ་རིས་ཀྱང་ནི་འབྱུང་རེ་ཀན། །ཞེས་པ། བསྐྱབ་
པ་བཅས་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱུང་བར་

༼ ༣༥༽

ཁས་སྒངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བྱང་ན་ལྟར་བར་འཛོག་གི་གཞན་ལ་ལྟར་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་པར་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལྟར་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། ལྟར་བ་སྤྲོས་ཀྱང་ཕྱིར་མ་བཅོས་ན་
དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ལྟ་དང་མིའི་གོ་
འཕང་ཙམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་ནམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ། །བཟར་རུང་གལ་ཉེ་མ་
ཐོས་ན། །ལྟས་སྐྱིན་གྱི་ནི་བརྟལ་ཞུགས་འགྱུར། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་ཤ་ནམས་བཀག། །ཐོས་ན་ངན་འགྲོའི་
རྒྱ་རུ་གསུངས། །ཞེས་པ། རུག་སྒྲེས་སྟག་གི་གོད་མའི་ཤ་སྒངས་པ་བཀག་སྟེ། མི་ཤ་བ་བ་དང་འབ་
བར་སྟོམ་པོར་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་འདུལ་བ་འོད་ལྡན་དུ། ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་ཤ་དང་། ཉམ་ཤ་དག་

༼ ༣༥༮ ༽

བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལའོར་
གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་དུ་བེན་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ལས་སྒྲིང་བཅེ་བ་མེད་
པ་སྒྲི་བའི་བྱིར་དང་། ཆ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བཀག་གོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ནི་བཀག་པའི་ཞེས་པའི་
ཁུངས་ལ། གཞུང་སླེང་གཞིར་དགོ་སྟོང་བྱེ་མ་སྒྲིས་ན་བ་ལ་ཤ་རྗེན་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཤ་འཆོང་བའི་
གནས་ཤན་པ་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་རྩོན་པ་ལ་སོགས་ཕྱ་ལས་དགོ་བསྟེན་དང་དད་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲངས་
ནས་སྒྱིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་དགོ་བསྟེན་དང་དད་པ་ཅན་ཞེས་སྟོས་པས་ནི། ཆེད་
དུ་གསོད་པའི་དོགས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྟོག་གཅོད་པའི་བྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིན་
ཡང་བས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས་

༼ ༣༥༽

འདིར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུང་སྟོན་གཞི་ལས་ཀྱང་བསད་པའི་ཤ་བཀག་
གོ། །ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་དགེ་སྦྱོང་གོ་ཅུ་ཉ་མ་ཤ་བུ་སྟེ་བདག་ཅག་མི་བཅོ་སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་མ་འཕྱངས་ཏེ་བེ་ཅུ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་མི་འཕྱང་ངོ། །ལན་ཆ་བུ་སྟེ་དབང་ལྷག་གི་ཁུ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་མི་བཅོ། །གོས་ངས་བ་གོན་ཏེ་དད་པའི་རྣམ་ཚུད་བོས་པའི་ཕྱིར་མི་ངའོ། །དགོན་པར་
གནས་ཏེ་གཞན་དོན་མ་བྱས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་སོ། །བརྟུལ་ཁྱགས་ལྷ་བཅོད་པ་དེ་
ཡིས་ཚུལ་ཤིང་ལོང་ཞིག་ཅེས་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་དགེ་སྦྱོང་ལྷ་བརྟུལ་ཚུལ་ཤིང་སྦངས་ཏེ་བྱེ་བར་གྱུར་
ཏོ། །བརྟུལ་ཁྱགས་དེས་གྲོལ་བར་སེམས་ཤིང་ཡང་དག་པར་སྦངས་ནས་ཤ་མི་བ་བ་ཡིན་ན་དེའི་
དུ་གཏོགས་པའི་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །

༼ ༣༥༽

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་དུ་ཤ་བ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟོང་པོའི་ཤ་མི་བ་བའི་ལེ་ཏུ་ལས། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། སེམས་ཅན་
ཤ་བ་བའི་བག་ཆགས་ཅན་ཤའི་རོ་ལ་སྟེད་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་རོས་པན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་སྤྱངས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཆོས་བཤད་དུ་
གསོལ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་དག་གྱང་ཤ་བ་བ་བཀག་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐུགས་རྗེས་རོ་
གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཤ་བ་བའི་ཉེས་པ་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པ། བཙུག་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱིས་ཤ་བམས་ཅད་བཟའ་བར་མི་བྱ་
སྟེ། དུན་རིང་དུ་འཁོར་བའི་ཆེ་པ་དང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་དུར་མ་གྱུར་

༼ ༣༥༩ ༽

པའི་སེམས་ཅན་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཟབ་མོ་ཐོས་ནས་སྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཤ་
ཟ་བ་ལས་བསྐྱོད་ན། ཆོས་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་
གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་ཟེམ་པོ། །ཤ་འཆོང་བ་དག་
བོང་བྱ་དང་སྤྱི་དང་མིའི་ཤ་ཡང་འཆོང་ཞིང་། སུ་ཆུ་དང་ཁྲག་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར་གཙང་བར་འདོད་
པས་ཀྱང་ཤ་མི་ཟེམ་པོ། །ས་དང་ཆུ་དང་བར་སྤང་ན་གནས་པའི་སྒོག་ཆགས་པ་མོ་དག་རྒྱང་རིང་པོ་
ནས་ཤ་ཟའི་ངྲི་ཆོར་ཉེ་ཤི་དོགས་པའི་དངངས་སྐྱག་སྐྱེ་བས་བྱམས་པ་ལ་གནས་པས་ཤ་མི་
ཟེམ་པོ། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་མི་སྟོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་
པོ་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་དང་།

༼ ༣༦༠ ༽

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་བ་སྤངས་པ་དང་། འག་ཟ་བ་འདི་དག་ལ་དགོ་
སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཅི་ཡོད། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ག་ལ་ཡོད། དང་སྤྱོད་གི་ཟས་ཐོར་ནས་འཁོར་ཟས་ཀྱིས་སྟོ་
བ་གང་ཞིང་། ནམ་མཁའ་དང་ས་དང་ཚུལ་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་ནམས་སྐྱག་པར་བྱེད་པ་
འདི་དག་གི་དགོ་སྤྱོད་ནི་ཉམས་སོ། །སྤྲིག་པ་སྤང་བ་ནི་ཞིག་གོ། །འདི་དག་ལ་ཚོས་ཀྱང་མེད་འདུལ་
བ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དག་གི་སེམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་འག་ཟས་ཅད་མི་ཟའོ། །དུར་ཁྲོད་དང་
དགོན་པ་ན་རྒྱ་བའི་མི་མ་ཡིན་དག་རིག་སྤྲགས་སྐྱབ་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འག་མི་
ཟའོ། །སྟོ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཅིང་། སྐྱག་བསྐྱུལ་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་དང་སད་པ་དང་སྤྲིག་པའི་
མི་ལམ་མཐོང་བ་དང་། ཁྱིམ་སྟོང་པ་

༼ ༣༩༽

དང་གཅིག་ཕྱར་འདུག་པའི་ཆེ་མདངས་འཕྲོག་པ་དང་། མཐོ་ཕྱར་དུ་དངངས་སྐྱག་སྐྱེ་བ་དང་ལྟོ་ནང་དུ་
སློན་ཕྱར་མང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། མཛེ་དང་ནད་མང་པོའི་གཞིར་འགྱུར་པ་དང་། བྱའི་ཤ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་
ཤ་དང་ཁྲག་གི་བས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ངས་ངེ་ལྟར་གནང་བར་བྱ། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བོ་སྐྱོན་
པོ་ཤ་བཞུག་གི་རིགས་རོ་ལ་སླེད་པ་ཁ་ཅིག་བསོད་པའི་བས་ཡིན་པར་འཇིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སང་གི་
འབངས་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཀླང་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སློང་གཞི་དཔེར་མཛད་ནས་ཤ་ལ་བརྒྱུ་མས་པ་
དག་མི་ཤ་བཞུག་པའི་མཁའ་འགྲོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མར་སྐྱེ་ལོ། །ཤའི་རོ་ལ་ཆགས་པས་སང་གི་དང་སྐྱག་
གཞིག་དང་སྐྱུང་གི་དང་འཕར་བ་དང་བྱི་ལ་དང་ཕྱ་དང་ཁྱག་པ་དང་སློན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་པའི་
སྐྱེ་གནས་སུ་ལྷུང་

༼ ༣༤༩ ༽

བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནམས་མིར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཐོབ་པར་དགའ་ན། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལྷ་ཅི་སྟོས།
ཤེས་པ་འདི་ཉེས་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ཡང་ཤེས་མི་ཐོབ་སྟོག་ཆགས་གསོད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རིན་གྱི་ཕྱིར་གསོད་པ་པལ་ཆེད་གཞན་གྱི་ཕྱིར་གསོད་པ་ཉུང་ངོ། །ནམ་མཁའ་དང་ས་
དང་ཆུ་ལ་རྒྱ་བ་ཉེས་པ་མེད་པ་དེ་དག་རྒྱ་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་གསོད་པའི་གཏུམ་པོ་ནམས་ནམ་
ཡང་སྒྲིང་རྩེ་མི་སྐྱེ་བས། ཉན་ཐོས་ནམས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་དུ་མ་བརྩལ་པ་དང་། མ་བརྟགས་
པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱང་བ་མེད་ན། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ངའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཤྲུའི་སྤྲུ་སྤྲུ་
ཁས་ལེན་པ། དུར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཆན་ཐོགས་པ་སྐྱེས་བྱ་བྲེན་པ་ལོག་པའི་རྟོག་གེས་སེམས་
ཉམས་པ། འདུལ་བ་ལ་ནམ་རྟོག་མང་པོ་སྤྲོ་

༼ ༣༤༣ ༽

བ། འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྒྱས་པ། རོ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་འདི་གཏན་ཚིགས་སུ་སྒྲུབ་བ་དག་
སྟོན་ཏེ། ང་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་། བཙུམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་ཤེས་པ་འདི་ཟས་གནང་ཞིང་། ཁ་ཟས་
བསོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བསྟན་པ་
འདི་ལ་སྐད་ཀྱི་གདང་བུའི་ཚུལ་དུ་བཅས་ནས་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་རྣམས་བཀག་སྟེ། རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཤི་བ་བཅུའི་ཤེས་རྣམས་མ་བཀག་མོད་ཀྱིས། འདིར་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཀྱན་ཐབས་མེད་
པར་རིམ་ཀྱིས་བཀག་སྟེ། ཤེས་པ་འདི་ཟས་ནི་སུ་ལ་འང་མ་གནང་མི་གནང་གནང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་སྟོན་པོ་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་
པས་སྒྲིབ་

༼ ༣༩༩ ༽

བ་ཡུན་རིང་པོར་གནོད་པ་དང་མི་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ཟས་ཟ་སྟེ་བང་བེད་གི་ཟས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བདག་གི་བྱའི་ཤ་བ་
བ་ཇི་ལྟར་གནང་བར་བྱ། རང་གིས་བཟའ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཉན་ཐོས་ལ་གནང་བ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
ཟས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཆེན་གྱིས། །ཆང་དང་ཤ་
དང་སྟོག་བཅོང་དག །བཟའ་ཞིང་བརྟུང་བར་མི་བགྱི་བ། །རྒྱལ་བ་བླ་མ་ཆོག་བཤད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་དང་། ཤ་རྣམས་དང་ནི་སྟོག་བཅོང་དང་། །ཆང་དང་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། །ཀེ་ལུ་
དང་སྟོག་སྐྱ་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཏྲག་ཏུ་

༼ ༣༦༥ ༽

སྒྲིང་། །ཞེས་པ་དང་། ཟས་ལ་ངེགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྟོག་པ་ངེགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །རྟོག་པས་
འདོད་ཆགས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བཟའ་མི་བྲ། །ཞེས་པ་དང་། །ཁྱེ་ཡི་ཕྱིར་ནི་སེམས་ཅན་
གསོད། །ཤ་ཡི་ཕྱིར་ནི་ཞོར་སྦྱིན་བྱེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྒྲིག་ལས་ཅན། །འོ་དོད་འབོད་ལ་སོགས་
བར་འཆོད། །གང་གིས་ཐོབ་པའི་ཆོག་འདས་ཏེ། །བསམ་པ་ངན་པས་ཤ་བཟུ་། །འཇིག་རྟེན་གཉིས་ནི་
ཞིག་པའི་ཕྱིར། །ཤུགས་པ་སྒྲིག་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་བསྐྱངས། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དཔྱུལ་བར་
ཡང་། །སྒྲིག་པའི་ལས་ཅན་དེ་དག་སྒྲོང་། །མ་རུངས་འོ་དོད་འབོད་སོགས་སྟ། །ཤ་བཟུ་དེ་དག་བཙོ་
བར་འགྱུར། །རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་རྣམས་ནི། །མ་བརྟགས་པ་དང་མ་སྐྱངས་པ། །

༼ ༣༤༤ ༽

མ་བསྐྱལ་བ་ཡང་ཡོང་མེད་པས། །དེས་ན་འགྱི་མི་བཟོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་འགྱི་བ། །ང་དང་
སངས་རྒྱས་བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་པ་དང་། སྤང་པོའི་རྩལ་དང་སྤྱོན་ཆེན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་
དང་སོར་འཕྲེང་དང་། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །ངས་ནི་འགྲམས་རྣམས་པར་
སྤྲད། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པ་ལ། །དོ་མི་ཆ་བར་བ་
བཞི། །རྟག་ཏུ་སྤྱོན་པར་སྤྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། །འཕྱུར་རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་དང་། །རྟོག་གོ་བ་
རྣམས་མི་ཤེས་སོ། །རྗེ་ལྷ་འདོད་ཆགས་ཐར་པ་ལ། །བར་ཆད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་ལྷ་
འདོད་ཆད་ལ་སོགས། །བར་ཆད་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་ནི། །འགྲུག་གི་
ཐུག་སྤྲེལ་བ་དག་འགྱི་ཕྱི་ག་

༼ ༣༩༥ ༽

མེད་རུང་བ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཤད་ཅེས་ཟེར། །ཞེས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཆོས་དང་འགལ་
བའི་ཕྱིར། །མི་རྣམས་དངངས་པར་འགྱུར་བའི་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་འཕགས་
པའི་རྒྱལ་མཆན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་བྱུང་ཤ་མ་ཐོས་ན་ལྟ་སྟེན་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་སུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མདོའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་ཐོང་དུ། གནས་བརྟན་འོད་སྤང་
ཆེན་པོ་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཁ་བས་སྣ་ཆོགས་དང་ཤའི་རོའི་ཁ་བས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། ཤ་མེད་པར་བརྒྱལ་
ཞུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་དོ། །ཞེས་པས་ལྟ་སྟེན་གྱི་བཅས་པ་ཆད་མར་བྱས་ཏེ། ཤ་
མི་བ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་གྲོལ་བར་འཛིན་ན། དག་འདུན་དཔེན་བྱེད་པའི་སྟོགས་དང་མཐུན་
པར་འགྱུར་

༼ ༣༦༩ ༽

ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དེར་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆེ་རབས་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་པ་དང་མ་དང་སྤིང་མོ་ལ་སོགས་པར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཁྱིར་གྱུར་པ་ཡང་པར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་བས་ན་བདག་གི་ཤ་དང་གཞན་གྱི་ཤ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཤི་གསོལ་
ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་དབྱིངས་གཅིག་པའི་ཤ་བ་བར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཤི་གསོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར། འོད་སྤང་ཤ་བརྟགས་
པ་རྣམ་པ་གསུམ་བ་བར་གནང་བ་ནི། བགས་ཀྱིས་བཅད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་སྤྲད་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉིའི་ཤ་ལ་བསོད་པའི་བས་སུ་གསུངས། དེགས་ཀྱི་བྲ། ངས་ནི་ཉིའི་ཤ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བསོད་བས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱིས་

༼ ༣༦༩ ༽

བྱ་རམ་གྱི་ཤིང་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་ལ་སོགས་པ་བསོད་པའི་བས་སུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་
དང་། འོད་སྤང་ངས་ནི་དེ་པན་ཆད་ཉི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པས་ཅད་བཟའ་བར་མི་
རུང་ངོ་ཞེས་སེང་གའི་ཟླ་བ་ལ་དུད་འགོ་རྣམས་སྐྱག་པ་དང་། སྐྱག་པའི་ཟླ་བ་ལ་སུ་ཡང་མི་
འདོད་པ་དཔེར་མཛད་དོ། །ཡང་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་བཟ་མོ་མ་རུངས་པར་བྱས་ནས་རང་
བཟོའི་མདོ་སྤེ་དང་འདུལ་བ་བཤད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཅག་ཤེས་པར་གནང་
ངོ། །ཞེས་ཟེར་ཅིང་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་པན་ཚུན་ཚོད་ཅིང་བདག་ཅག་དགེ་སྦྱོང་ལྷན་པུ་ལྟེ་སྤྲུལ་སོ་ཞེས་
སྐྱོགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཤེས་པ་འདྲེས་པའི་བས་སུ་ལ་ན་ཤེས་པ་ལ་ཅད་བས་སོ་སོར་བྱེ་ལ་ཚུས་བཀྲས་ཏེ་
བཟའ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱང་བཟེད་

༩༣༥༠༽

ཤེད་དང་འབགས་ཀྱང་བློ་བའི་རོ་མེད་ན་སྟོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤེད་མང་
པོ་བྱུང་ན་སྒྲང་བར་མི་བྱའོ། །ཟས་ཀྱི་ནང་ན་ཤེད་སྒྲང་ན་མ་བཟེལ་གྱི་ཟས་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ངས་
ཤེད་བར་མི་གནང་བ་བཅས་པ་འདི་རྒྱས་པར་བསྟན་ན་བཟེལ་མཐའ་མེད་དེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་
པའི་དུས་ལ་བབ་པས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བཤའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་གཞན་ལས།
བཟོ་ཤེད་ལ་སྟེད་པ་ནི། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་འཆོད་པར་འགྱུར། །གསོད་པོ་རྟོར་ལ་སྟེད་པ་ནི། །བསྐྱལ་
བ་འབྱམ་དུ་འཆོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། རྟན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ། སྟེ་བོ་མང་པོའི་ཆེད་དུ་ཤེད་
ན། དཔྱལ་བ་མནར་མེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱིའི་སོ་བར་དུ་གཅོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས།
སྟེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་པ་ལ་གནང་།

༼ ༣༥༽

བའི་རྒྱུན་མེད་པར་འདས་ན་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནང་བཀག་ལས་
འདས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱུང་འབད་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
པ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་མདོ་རྒྱད་ལ་གནང་བཀག་ཐ་དད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི།
དེ་བཞིན་པ་རོལ་བྱིན་པ་དང་། །གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ནི་ལྟང་བ་ལ། །གནང་བཀག་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་
ཡོད། །དེ་འདྲའི་འགལ་བ་ལྟག་སྟོད་ལ། །ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་ངེ་ལྟར་ཅི། །དེས་ན་ཡེ་བཀག་ཡེ་
གནང་གི་ །རྣམ་བཞག་སྟོགས་གཅིག་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་གནང་བཀག་སོ་
སོར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་
ལྟང་བའི་བཅས་པ་སོ་སོར་ཡོད་

༼ ༣༥༩ ༽

པའི་ཕྱིར་དགག་སྐྱབ་གནང་བ་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བའི་རྣམ་བཞག་འགལ་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ།
གསང་སྒྲགས་སུ་བྱུང་པོ་ལྔ་ལ་སྟོན་པ་དང་། དམ་ཆིག་གི་རྣམ་མི་བརྟེན་པ་ཅ་ལྷུང་དུ་གསུངས་པ་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པར་མ་བཅས་ཤིང་། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པར་བསམ་གཏན་པའི་རྣམ་ཐོས་བསམ་པ་ལ་བྱིན་
པ་ཅ་ལྷུང་དུ་གསུངས་པ་གསང་སྒྲགས་སུ་མ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་ལྷན་ཅན་གྱིས་ཁྱེས་པར།
བྱད་མེད་ལ་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཤིང་། གསང་སྒྲགས་སུ་བྱད་མེད་ལ་སྟོན་པ་ཅ་ལྷུང་དུ་
བཅས་པ་ལྟ་བུ་འགལ་བ་ལྟག་སྟོན་དུ་མ་གསུངས་པ་ལ། ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་གི་རྣམ་བཞག་ཕྱོགས་
གཅིག་དུ་གཏན་ནས་བྱར་མི་བྱང་སྟེ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་དག་
འཛིག་ཉེན་པའི་གོ་སླའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་

༼ ༣༥༣ ༽

ན་བསྐྱོའི་སོ་ནམ་ལ། །རྟག་ཏུ་འདམ་དང་འཇན་འབྱིན་དགོས། །ཤུ་དག་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ན་
སྒྲེ། །མེ་ཏོག་གཞན་ལ་དེ་མི་དགོས། །ཚུ་ལས་སྒྲེ་ལ་སྐྱམ་བ་དག། །སྐྱམ་བ་སྒྲེ་ལ་ཆོན་བ་དག། །ཁང་
བར་རྩོ་བའི་རྩས་མི་སྒྲིན། །རྩོ་སར་བསེལ་བ་འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ། ཚུ་ལས་སྒྲེ་བའི་མེ་ཏོག་བསྐྱེ་
དཀར་དམར་དང་ལྷན་ལ་དང་ཀྱུ་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་སོ་ནམ་ལ་རྟག་ཏུ་འདམ་རྩབ་དང་ལྷན་ལྷན་ལ་
སོགས་པའི་བསྐྱེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤུ་དག་དང་སྒྲེ་ཏུ་བཞེར་ལ་སོགས་པ་རོ་ཅུང་ཟད་ཆ་བ་དང་། རྩོ་
བའི་རྩས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ན་བསྐྱེད་ཆེ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཅམ་བ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་
སྐྱམ་བར་སྒྲེ་བ་དང་། རྩོང་ཀ་དང་ཀིང་ཤུའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཞིང་ལས་སྒྲེ་བ་དག་ལའང་དེ་འབྲེའི་
མ་ཐུན་

{ ༣༥ }

ཀྱིན་མི་དགོས་ཤིང་། ལྷ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏྲོག་ལའང་སྐྱམ་པ་ཆེ་བ་འགལ་ཀྱིན་ཡིན་ལ། སྐྱམ་པར་
སྐྱེ་བའི་མེ་ཏྲོག་ལ་བརྒྱན་ཅད་ཆེ་བ་འགལ་ཀྱིན་དང་། རྩོ་སར་སྐྱིན་པའི་འབྲས་ལ་སོགས་པ་གང་པར་
མི་སྐྱིན་ཅིང་། གངས་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱན་ནི་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རྩོ་སར་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱ་བ་
གང་ཅི་ཡང་རུང་། །རང་རང་ལུགས་བཞིན་བྱས་ན་འགྲུབ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ལུགས་བྱས་
ན། །མི་འགྲུབ་བྱུང་གྲང་བཟང་པོ་དཀའ། །དེ་བཞིན་གནང་བཀའ་ཐམས་ཅད་གྲང་། །རང་རང་
ལུགས་བཞིན་བྱས་ན་འགྲུབ། །ཅེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ཐམས་
ཅད་རང་རང་གི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་ན་མི་
བྱུང་བས། གལ་ཏེ་བྱུང་ནའང་བཟང་པོ་མི་འབྱུང་

༼ ༣༥ ༽

སྟེ། སྟེ་བོ་བསོ་བའི་ཐིག་པར། གཞོན་ཀྱའི་དུས་སྟེ་རིག་པ་བསྟེན། །ཞོ་འདོད་བ་ནི་དབྱུག་ནས་
བསོ། །བྲོད་གཤེར་ལྷན་དུས་ས་བོན་གདབ། །འདི་གསུམ་འབྲས་བྱ་སྟེན་པའི་རྒྱ། །ཞེས་དང་།
ལེགས་བཤད་དུ། ཉ་ཅང་གཡོ་སྦྱ་མང་བྲགས་ན། །རེ་ཤིག་བྱུང་ཡང་ཐ་མར་བརྒྱུ། །གཟིག་ལྷགས་
བཀའ་པའི་བོང་བྱ་ཡིས། །ལོ་ཐོག་ཐོས་མཐར་གཞན་གྱིས་བསད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་གནང་བཀའ་
ལ་སྒྲུང་དོར་རང་རང་གི་ལྷགས་བཞིན་མ་ཞོར་བར་བྱས་པས་དོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། །བདུན་པ་
རབ་བྱུང་ལ་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་བྲིམ་པ་ལ་འབྱུང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། །རང་བཟོའི་འབྲུལ་བ་སྟུན་
དབྱུང་བ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་བཅས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་

༼ ༣༥ ༽

ལས། ཟེར་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོམ་པ་མ་སྒྲངས་ན། །ལྷུང་བའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་ཀྱང་། །རབ་
ཏུ་བྱང་ལ་བཅས་པ་ཡི། །སྡིག་པ་བྲིམ་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རབ་བྱང་ལ། །ཆེད་དུ་བྲས་
ནས་སྡིག་བསྒྲོ་ན། །ཐུབ་པས་རབ་ཏུ་བྱང་པ་ལ། །སྙིང་ནད་བྲས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེམ། །ཞེས་པ།
སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྷུང་བའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་ཀྱང་། །རབ་བྱང་ལ་འབྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དེ་བྲིམ་
པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྟོན་པས་ཉེས་མེད་ལ་ཉེས་པ་དགྲིས་པས་རབ་ཏུ་
བྱང་ན་སྙིང་ནད་བྲས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉོག་སྟོད་དང་ལྡན་པར་སྒྲོམ་པའི་ཆོས་རྒྱས་ཚུང་བ་འགའ་
ཞིག་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་ལྷ་ལས། །དང་པོ་སྒྲུན་པོ་ལ་གོ་བདེའི་དཔེས་དགག་པ་ནི།
འདི་འདྲའི་རིགས་པ་གཟུ་ལུམ་

༼ ༣༥༥ ༽

ཡིན། །འོ་ན་ཞིང་ཡོད་ན་མས་ལ་ཡང་། །སེར་བ་ལ་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས། །ཞིང་མེད་ན་མས་ལ་
མི་འབྱུང་བས། །ཞིང་བཟང་གིན་པ་སྟོང་ནད་འགྱུར། །དེས་ན་ཞིང་པར་དག་ཡོད་ཀྱང་། །ལོ་ཉོག་
འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད། །ཅེས་པ་སྟོན་པོའི་ཤུ་ཚུགས་ཀྱི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལོ་ཉོག་བཟང་
པོ་ཡོད་པའི་ཞིང་ལ་སེར་བའི་འཛིགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་ཞིང་བཟང་པོ་གིན་
པའང་བསམ་ངན་དུ་བརྒྱུང་བར་འགྱུར་རམ། །ལོ་ཉོག་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་ཡོད་པས། །ཞིང་གིན་ན་
པན་བཏགས་པ་ཡིན་མོད། །གསུམ་པ་དཔེས་མཆོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ལ། །ལྷུང་བ་སྤིང་མོད་པན་ཡོན་ཆེ། །དཔེར་ན་སྤྲང་པོ་སེར་བ་སོགས། །མི་

༼ ༣༥ ༽

འཛིགས་མེད་ཀྱིས་ལོ་རྟོག་མེད། །དེ་བཞིན་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། །ལྷུང་བ་མེད་མེད་དགེ་མི་
འབྱུང་། །ཞེས་པ། སྤང་པོ་ལ་ཞིང་མེད་པས་སེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་མེད། ལོ་རྟོག་མེད་པས་
བགེས་པའི་འཛིགས་པ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་ལ། ལྷུག་པོ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁྱིམ་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་མེད་པས་
ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་མེད། བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་མེད་པས། ངན་འགོ་དང་འཁོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལས་ནམ་ཡང་མི་གོ་ལ་ལ། རབ་བྱུང་ལ་ཉམས་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་སྟེང་མེད། བསྐྱེད་པའི་
པན་ཡོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངན་འགོར་མི་ལྷུང་ཞིང་། ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
ལྷ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། ཁྱིམ་པ་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་
དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་

༼ ༣༥ ༽

གསུངས། །ཞེས་སོ། །འདུག་པར་ཡང་། སྐྱེ་བོ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱང་པ་ཆག་པ་དག། །སྤྱིན་པའི་ལོངས་
སྤྱོད་ལྟན་ཡང་ངན་འགོར་ལྟར་། །བསྐྱེད་ཟད་ཅ་བ་ཆད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །སྤྱིན་ཆད་དེ་ཡིས་ལོངས་
སྤྱོད་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་བྱད་པར་ངེས་པར་བཤད་པ་
ནི། དེས་ན་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ལས། །རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་དང་། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས། །རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྤྲིག་
པར་འགྱུར། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །བཅས་པ་སྤྱིན་ཆད་ལྟར་བར་འགྱུར། །ཞེས་བ། བཀའ་དང་
བསྟན་བཅས་རྣམས་ལས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་

༼ ༣༩༠ ༽

ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་ལ། དབྱ་བོ་སྟོག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ངན་སེམས་
ཀྱིས། མ་ནོར་བར་རང་ངམ་བཅོལ་བས་གསོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བ་བྱས་ཏེ། སྟོག་འགགས་ན། སྟོག་
གཙོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགོ་དང་། མི་དང་། ལྷ་ལ་
སྟོགས་པ་སུས་བྱས་ཀྱང་། མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་གིས། གནང་བའི་
རྒྱུ་མེད་པར། ཕྱི་ངོ་དུས་རུང་གི་བས་ཐོས་ན། ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྷ་བྱ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
དང་། དེ་འདྲའི་དགོ་སྟོང་གིས། སྤར་བཞིན་སྟོག་གཙོད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ཞིང་། ཁ་ཆེ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ནི། བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པར་གསལ་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ།
པ་དང་། མ་

༼ ༣༩༧ ༽

མཆོན་ཐབས་གཅིག་གིས་བསད་ན་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་སློག་གཙོད་ཀྱི་
ཕྱིར་སྡིག་པ་འབྱུང་བར་བཞག་པས་སོ། །རྡོ་འཛོག་གི་རྒྱལ་པོ། བ་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་ཆོ།
ཁྱོད་ཀྱི་མཆོམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །བོད་ཀྱི་རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་ནི།
ལྷང་བ་སྡེ་ལྡེ་པོ་ཐམས་ཅད་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་བཞེད་དོ། །ཆང་འཕྱང་བ་ནི། བཅས་པའི་ཉེས་
པ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་དུ། ཇི་ལྟར་ཆང་འཕྱང་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཅས་པའི་ཡང་ཤིན་
ཏུ་སྦྲད་པར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སློག་སྒྱུ་ལ་སོགས་པའང་ཤིན་ཏུ་སྦྲད་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། ལྷོས་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅས་པ་ཡིན་

༼ ༣༥༽

ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁུངས་ནི། ནད་པ་ནྐམས་ཀྱི་ལུས་ལ་བསྐྱས་པ་དང་། མཁུར་བར་རྩལ་པར་གནང་
བའི་ཕྱིར་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ནི། རྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མ་གནང་བའི་ཕྱིར།
འཕགས་པ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས། རྟོས་པར་འགྱུར་བའི་ཁུ་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིན་ཏུ་
སྤྲད་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚམས་མེད་པ་བཞི་དང་ལྷུང་
བའི་རིགས་ལྷ་པོ་དག་ལ་རབ་ཏུ་འརྩལ་པར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཅོས་པའི་ཆང་ནི་རྒྱན་འབྲུམ་དང་བྱར་ཤིང་ཁུ་བ་ལས་བྱས་
པ་ལྟ་བུ། རྒྱར་ཆང་ནི། འབྲུ་བཏགས་པ་མནན་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་
འགའ་ཞིག་ མ་

༼ ༣༩༣ ༽

བཟེ་བར་འབྱུང་བ་བཅས་པ་དང་། བཟེ་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱི་ཉེས་པ་བཅས་རྒྱལ་བ་མི་དགེ་སྦྱོར་པར་ཐལ་བ་ནི། །དེ་ལྟ་མིན་པར་མ་བཅས་ཀྱང་། །ཅི་ནས་སྤྲིག་པར་འབྱུང་ན་ནི། །རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པ། །ལོངས་སྦྱོར་རྫོགས་པའི་སྤྱི་རྣམས་དང་། །ཞེས་པ། མ་བཅོས་པ་ལ་བཅོས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་བཅོས་སྤྱིན་ཆད་དེ་ལས་འདས་ཉེས་པར་འབྱུང་བས་མ་ཡིན་པར་བཅོས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉེས་པར་འབྱུང་ན། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་དང་། སངས་རྒྱས་ལོངས་སྦྱོར་རྫོགས་སྤྱི་རྣམ་པ་ཅན་ན་བཟུང་ཆོན་ཆེན་

༼ ༣༥༽

དང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་དང་། སྤྱོད་རྒྱ་དུ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཅན་གསུངས་པ་དང་། ཉེ་
བའི་སྤྲས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པལ་ཆེར་ཀྱང་། །དབུ་སྤྱོད་རིང་ཞིང་རྒྱ་དང་
བཅས། །ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་ན་བཟའ་ཅན། །ཕྱག་མཆན་སྣ་ཆོགས་འཛིན་པ་རྣམས། །ཡེ་བཀག་པ་ལ་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །གཤེས་ཀྱིས་མི་དགེ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ། རྒྱལ་སྤྲས་སའི་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཉེ་བའི་སྤྲས་བརྒྱད་དང་། སྤྱི་གཙུག་
གི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་འོད་ཀྱིས་འཛིན་ཏེན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་རུས་པའི་རྒྱ་ཅན་
དབུ་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་དང་། ན་བཟའ་ཁྱ་བོ་དང་རལ་གྱི་དང་འཁོར་ལོ་དང་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་
ཆ་སྣ་ཆོགས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཡེ་ནས་བཀག་པ་ལ་

༼ ༣༥ ༽

ལོངས་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་གཤེས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱོད་པ་སྡིག་
སྐྱོད་དུ་ཐལ་བ་ནི། རྣམ་འགྱུར་དབང་ལྷན་བེལ་བ། །ཉི་ལོ་རྒྱ་རོལ་སོགས་པ། །དགོ་སྐྱོང་བརྟུལ་
ཞུགས་ཐོར་བ་ཡི། །གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱང་སྡིག་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་པ། གྲུབ་ཆེན་བེལ་བ་བདག་ཉིད་
འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་སྤྲད་པས་ངན་པའི་སྐྱོད་པ་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ཆང་ཆོང་མའི་
བྱིམ་དུ་གྲོང་བྱིར་མང་པོའི་ཆང་གསོལ་ཏེ་ཉི་མ་ཆང་སྟེར་བཅུག་པ་དང་། ཉི་ལོ་པས་ཉི་གསོན་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཉི་ལ་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་དམན་པའི་སྐྱོད་པ་དང་། ས་ར་ཉམས་བྲམ་ཟེའི་
རིགས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོད་པ་མི་ཐོད་ཆོན་པའི་ནང་དུ་ཆང་འཁྱུང་བ་དང་། མདའ་བཟོ་བ་དང་། ལ་
བ་རི་པས་རི་དྲགས་གསོད་པ་དང་།

༼ ༣༤༩ ༽

ནུ་རོ་བས་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་ཆ་ལུགས་སྤངས་ནས་ཐོད་བ་དང་ཅང་ཏེ་ཏུ་འཛིན་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་
ཐོབ་ཀྱི་སྟོང་བ་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱང་གཤེས་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་ལ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཞིང་
དག་པའི་རབ་བྱུང་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ་བ་ནི། ཅན་དན་སྟོས་ཀྱི་རད་ལྟན་པའི། །དགོ་སྟོང་ངེ་སྟེད་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་། །རྒྱན་དང་བཅས་ཤིང་གོས་དཀར་བ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྒྲིག་ཅན་འགྱུར། །གཤེས་ཀྱིས་མི་
དགོ་སྟེད་བྱིར་རོ། །དགོ་བསྟེན་དགོ་ཚུལ་སྟོམ་བཙོན་ལའང་། །སྒྲིག་མེད་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་
དག་ལ་ཡང་དགོ་སྟོང་གི། །ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་
ཁྱེས་པར། །སྟེས་བསྟེས་པ་ཞེས་པའི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཅན་དན་སྟེས་ཀྱི་སྟེང་པོའི་རང་
བཞིན་ཅན་དེ་རད་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པས་བྱུང་།

༼ ༣༩༽

བ་ཞིག་ཏུ། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། མི་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གྱི་བས་ཀྱིས་
འཆོ་ཞིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་ཆེ་བ་ཡིན་གྱིས། རུར་སྤྲིག་གི་གོས་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ།
སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ། རབ་བྱུང་དེ་
དག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་གོས་དཀར་པོ་ཁ་ཆར་ཅན་གྱོན་པ་ལ་སོགས་ཁྲིམ་པའི་ཆ་ལུགས་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་གཤེས་གྱིས་མི་དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྲིག་ཅན་ཏུ་འབྱུང་རོ། །གཞན་ཡང་དགོ་བ་སྟེན་
དང་། དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་སྟོང་ཚུལ་གྲིམས་རྣམ་པར་

༼ ༣༩༽

དག་པའི་ལྷ་མོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་འང་ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་
པ་ཙུང་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ལ་སྤྲད་པའི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ནི། འདི་འདྲ་གང་དག་སྲུ་ཟེར་བ། །དེ་ཡི་
རང་གི་ཙུང་བ་དང་། །བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་གང་གྱུར་བ། །སྤྲིམ་པ་ཡི་ནི་དགོ་བསྟེན་ནམ། །རྣལ་འབྱོར་པ་
རུ་གང་བཞུགས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲད་པ་སྟེ། །གཤེས་ཀྱིས་མི་དགོ་མཛད་ཕྱིར་དང་། །ལྷ་
པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ། གཤེས་ལ་དགོ་སྤྲིག་ཡོད་པས་རབ་བྱུང་ལ་བཅས་པའི་ཉེས་
པ་སྤྲིམ་པ་ལ་འང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རང་གི་ལོག་པར་རྟོག་པས་སྤྲ་བ་དེ་ཡིས། རང་གི་ཙུང་བ་དང་བརྒྱད་
པའི་སྒྲ་མ་ཆ་ལུགས་སྤྲིམ་པ་ལ་སོགས་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲ་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་དགོ་བ་
དང་ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་

༼ ༣༤༩ ༽

འགྲུར་རོ། །གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་བཅས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལུང་
གི་དགོངས་པ་བཤད་པ། ལུན་སྒྲུལ་གྱི་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི།
དེས་ན་མདོ་ལས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ། །དགེ་སྤྲིག་གཉིས་ཀ་མེད་པར་གསུངས། །ཞིང་གི་གྲིབ་བཞིན་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །གྲུས་པའི་རྒྱ་རུ་གསུངས་པར་ཟད། །དེས་ན་འདོད་པས་དབེན་པ་དང་། །སྤྲིག་ཏུ་
མི་དགེའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །དབེན་པར་ཞེས་བྱ་ནས་གཉིས་གསུངས། །ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་
ཟུངས། །ཞེས་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་

༼ ༣༩༠ ༽

གསུམ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཅ་གཞི་བསྐྱར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཆང་སྟོང་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གར་སོགས་སྟེང་སོགས་དང་ཕྱི་ངོའི་ཁ་བས་སྟོང་བ་བརྒྱལ་
ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་བཤད་བ་བཞིན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་བ་གཞན་ལའང་ཚུལ་མཚུངས་བས།
འཆོ་བ་དང་ཆོ་ག་དང་སྟོད་ཡུལ་ཉམས་བ་སྟོང་བའི་ཀུན་སྟོད་ནམ་པར་དག་པ་ནི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་
ཡན་ལག་སྟེ། ལོག་འཆོ་ལྷ་དང་ཕྱི་ངོ་གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་སྟངས་བྱུང་གསུངས་ལ། རྟེན་བཀྱར་ཀྱི་
ཕྱིར་དུ་སྟོད་ལམ་མཛེས་པར་ཚུལ་འཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ལྷག་སྟོད་དུ་སྟངས་ཡང་། ཞིང་གི་
ལོ་རྟོག་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་རགས་དང་རིབ་མ་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ། སྟོམ་པའི་ཅ་བ་བསྐྱར་བའི་བྲན་བ་
དང་། ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ།

༼ ༣༩༡ ༽

འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པར། ར་བ་མཆམས་གྱི་འོབས་དང་འབྲ་བ་ཡི། །ཟག་པ་ཀུན་གྱི་ཚུ་ལོན་འདུལ་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འདོད་པས་དབེན་པ་དང་། བདུད་སྒྲིག་ཏོ་
མི་དགེ་བས་དབེན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་སྤྱི་མ་གྱི་ལོངས་སྟོད་དང་བྱ་དང་ཚུང་མ་ལ་སོགས་འདོད་
པའི་ལོངས་སྟོད་མི་སྟོང་ཞིང་། སྟོག་གཙོད་ལ་སོགས་སྒྲིག་ཏོ་སྟོང་བ་དགེ་བསྟེན་དང་། གཉིས་ཀ་
སྟོང་བ་རབ་བྱུང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཅས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྲེལ། གདུལ་བྱ་ལ་ཇི་ལྟར་འཆམས་པའི་ཚུལ་སྤྲིམས་འདམ་མཁྱེན་པས་
བཅས་པ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཕོ་ཆོད་དང་རྟོག་གའི་རིམ་པ་མི་འདུག་སྟེ། རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པས།
སངས་རྒྱས་ཀུན་

༼ ༣༩༽

གྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་གྱིན། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཀྱན་དང་ཡང་དག་ལྷན། །སངས་
རྒྱས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །བསྐྱབ་བཅས་ཆར་བཅད་པན་འདོགས་བྱེད་
ལ་བཅོན། །ཞེས་པ། ས་བཙུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཐོབ་ནས་ཕྱོགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་
ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཏེ། རྒྱལ་ཆ་བ་རྩ་མངའ་གསོལ་ནས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྟོད་དང་
འཆ་མས་པར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆའ་བ་དང་། ཉེས་པ་ཅན་ཆར་གཅོད་པའི་བཅས་པ་འཛོག་པ་ལ་
དབང་བ་ཡིན་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པ་འདིའི་བཅས་
པ་ལ་ཐག་ཆོད་བྱེད་པར་མི་དབང་ངོ་། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྲིག་ཏོས་
དཔེན་པའི་རབ་བྱུང་ནི། །བྱ་མོ་གསེར་མཆོག་འོད་

༼ ༣༩༣ ༽

དཔལ་གྱིས། །སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་ལ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཁྱས་པའི་ཆོ། །ལུས་ཀྱི་རབ་
བྱུང་བཀག་ནས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཐོབ་པར་མཛད། །གལ་ཏེ་གཤེས་ལ་དགོ་ཡོད་
ན། །ལུས་ལ་དུར་སྒྲིག་ཅིས་མི་བཀོན། །ཞེས་པ། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། །སྤང་
འཆོང་མ་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྲེལ་འཛིགས་མེད་དང་སྟན་ཅིག་རིན་པོ་ཆེ་
བརྒྱན་པའི་ཤིང་རྩར་ཁྱགས་ཏེ། །ཁྱོད་བྲེར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་འཕགས་
པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་བསྟན་ནས་བྱ་མོ་བཏུལ་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོ། །བྱ་
མོ་ལུས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱིས་སེམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། །ཞེས་པ་དང་། །བྱ་མོ། །རབ་ཏུ་

༼ ༣༩༩ ༽

བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་སྡིང་ཇེ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས་སོ། །བྱ་མོ་
རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་འཁྱལ་བ་ལ་སྡིན་དུ་མི་བཟུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས་
སོ། །བྱ་མོ། རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་པ་ལ་སྤྲུག་དོག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས་
སོ། །ཞེས་སྒྲ་འབྲེག་པ་དང་དུར་སྤྲིག་གྱོན་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རབ་བྱང་བཀག་ནས་སེམས་བྱིན་ཅི་
ལོག་པ་སྤངས་པ་འདི་རབ་བྱང་མཛད་དོ། །ལུས་ཀྱི་རབ་བྱང་ལ་གཤེས་ཀྱི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་
ཅི་འདྲི་བྱེད་མི་མཛད། འཇམ་པ་འདི་དབྱངས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས། དེ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མི་དགོངས་ཙམ།
ལེགས་པར་སོམས་ཤིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་། ལྷའི་བྱ་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་སྡོ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏོགས་ཤིང་། སྡོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་

༼ ༣༩༥ ༽

གང་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་
འདས་གྲིས་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་གྲིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟའི་བྲ། གང་དེ་ལྟར་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཡང་དག་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྲིས་མི་མཉམ་
པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འདོད་པས་དབེན་པའི་རབ་བྱུང་ནི། །དཀོན་
མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས། །དད་རྩལ་བ་བའི་ཉེས་མཐོང་ནས། །དགོ་སྤོང་ལྷ་བརྒྱས་སྡོམ་པ་
ལྷུལ། །དེ་ལ་ཐུབ་པས་ལེགས་ཞེས་གསུངས། །འཕགས་པ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །འདུས་པ་དང་
པོར་དེ་ལྟར་བསྟེན། །ཞེས་པ་འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པའི་མདོར། དད་བས་འཇུ་བར་མི་རྣམས་པའི་གང་
བག་གིས་དད་པས་

༼ ༣༩༩ ༽

བྱིན་པའི་རྩེ་ལ་ཡོངས་སྟོན་ན་ངན་འགོར་སྟུག་བསྐྱེད་ཡུན་རིང་ལ་དོས་དྲག་པ་སྟོང་བར་གསུངས་
པས་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དགེ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱས་བདག་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་བཞིན་དུ་དད་
པས་བྱིན་པ་ཡོངས་སྟོན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྟུང་ནས་བྱིས་དུ་དོང་ངོ་། །དེ་ལ་དགེ་སྟོང་
གཞན་དག་གིས་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་ཉམས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་ལེགས་སོ་ཞེས་
འབྱུང་། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱིས་ཅག་དེ་སྐད་མ་སྟེ་ཤིག་ཉེས་དམིགས་ལ་མངོན་པར་མི་
དགའ་ནས་བྱིས་ན་གནས་པ་འདི་ནི་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྟོང་དད་པ་དང་མོས་
པ་མང་བ་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་
བཞིན་དུ། བདག་ཅག་དད་པས་བྱིན་པ་སྟུང་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གནས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཤི་འཕོས་
ནས་

༼ ༣༩༥ ༽

དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་འཛིན་གསུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའི་ཉན་ཐོས་ཐོག་
མར་འདུས་པའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བྱམས་པ་སེང་གོ་སྤྲུལ་ཞུས་
པར། འཕགས་པ་བྱམས་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པས་དགོ་
སྟོང་ལྷ་བརྒྱས་བདག་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བར་བྱིས་དུ་འགོ་བར་སེམས་པ་ན། འོད་སྤང་ཆེན་
པོས་ལོག་པར་བརྩམས་པའི་ཆེ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དགོ་སྟོང་དེ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཅག་
ལེགས་སོ། །ཉི་མ་གཅིག་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལན་བརྒྱར་སྤངས་པ་ནི་སྤྲི། ཚུལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་མ་
དག་པས་དད་པས་བྱིན་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པས་
དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་སྟོམ་པ་དགོ་བ་ཡིན། །

༼ ༣༩༽

ཆ་ལུགས་ཅམ་ལ་དག་བ་མེད། ༼སྒྲིམ་བ་མེད་པའི་ཆ་ལུགས་ཀྱི༽ ༼མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ནམས་
ལས་བཀག༽ ༼གཤེས་ལ་དག་བ་ཡོད་ན་ནི༽ ༼སྒྲིམ་བ་མེད་ཀྱང་རབ་བྱུང་གིས༽ ༼ཆ་ལུགས་ཅམ་རེ་
ཅེས་མི་བཟུང་༽ ༼འདི་འབྲེལ་ཆོས་ལུགས་བསྟན་བ་མིན༽ ༼ཞེས་པ༽ ཉེས་སྒྲོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་
པའི་སྒྲིམ་བ་དག་བ་ཡིན་གྱི་ཆ་ལུགས་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ༽ རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་བ་མེད་པར་ཉགས་
འཆང་བ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་བཀག་སྟེ༽ ཉོག་གི་འབར་བར་མདོ་བྲངས་པ། གང་
ཞེག་དུར་སྒྲིག་བཤོས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་སྤངས། ༼ལག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་སྒྲོད་
མ་གྱུར༽ ༼སྒྲ་དང་ཁ་བུ་བྲེགས་ཀྱང་དག་སྒྲོང་ཚུལ་མ་ཞུགས༽ ༼རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་
ངེས་མ་བྱུང་༽ ༼དག་སྒྲོང་དེ་ནི་དག་སྒྲོང་

༼ ༣༩༩ ༽

མ་ཡིན་བྱིམ་པའམ་མིན། །དེ་ནི་ཚུ་མེད་ཁྱོན་པ་རི་མོའི་མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། དགོ་སྟོང་མ་
རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོར། རི་ལྟར་སྟོང་པོ་བཟང་པོ་ལ། །ཡུན་རིང་ཡལ་ག་འཕེལ་བ་ལྟར། །ཏྲགས་
ཅམ་འཛིན་པ་ཡུན་རིང་ན། །ཁ་ན་མ་ཐོའི་གཏམ་རྣམས་དང་། །སྤྲིག་པ་དག་ནི་འཕེལ་བར་
བཤད། །ཅེས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་མས་ལས། གང་ཞིག་བསྐྱབ་པ་མི་གནས་པ། །ཡུལ་
འཁོར་བསོད་སྟོམས་སྟོད་པ་བས། །ལྷགས་གོང་འབར་བ་ཐོས་པ་སྒྲ། །ཞེས་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་
རྒྱལ་མཆོན་འཆང་བ་བས། །གཟུགས་བོར་བྱིམ་པར་གནས་པ་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་
བྱུང་གི་ཆ་ལྷགས་ལ་གཤེས་ལ་གནས་པའི་དགོ་བ་ཡོད་ན། ཚུ་ལ་བྱིམས་མེད་པར་ཆ་

༼༩༠༠༽

ལུགས་འཛིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀག་སྟེ། ལྷོམ་པ་མེད་ཀྱང་བཙུན་ཆས་ལུས་
དགྱིས་ཤིག་ཅེས་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་རང་བཟོའི་ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
མ་ཡིན་ཅིང་ཆོས་ལོག་བསྟན་པའི་སྒྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཟེར་ལུགས་
དགོད་པ་ནི། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ། །གལ་ཏེ་གཤེས་ལ་དགོ་བ་དང་། །སྒྲིག་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་
ལ། །བྱུང་པས་ལྷུང་བ་འཆའ་ན་ནི། །བདེ་སྤྱད་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཅེ་
ན། །ཞེས་པ་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་གོ་བ་ཁ་ཅིག་གཤེས་ཀྱི་དགོ་སྒྲིག་མེད་པ་ལ་བདེ་བ་
དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷོམ་པ་དགོ་བ་དང་ལྷུང་བ་མི་དགོ་བར་གསུངས་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
བྱེད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་

༼༤༠༽

གཉིས། དང་པོ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན་ནི། འདི་ཡི་ལན་ལ་ནམ་གཉིས་ལས། །མགོ་བསྐྱེད་ལན་ནི་
འདི་ལྟར་ཡིན། །གཤེས་ལ་དགེ་སྤྲིག་ཡོད་ན་ནི། །ཁྱེད་ཀྱང་ཐུ་སྟོགས་འགའ་ཞིག་སྟར། །རོ་བོ་ཉིད་
རྒྱར་སྦྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འོན་ཀྱང་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོའི་གཤེས་ལ་བྱུང་
པའི་དགེ་སྤྲིག་ཡོད་པར་འདོད་པས་ཐུ་སྟོགས་བདག་དང་རང་བཞིན་རྒྱར་སྦྲ་བར་ང་འབྲ་བར་འགྱུར་
རོ། །རོ་བོ་ཉིད་རྒྱར་སྦྲ་བ་རྒྱང་འཕེན་པའི་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་དེའི་འདོད་པར་སྦྲ་བ་
ནི། མིང་ལ་འཁྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་དངོས་གནས་ཀྱི་ལན་ནི། གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ལན་ལ་ནི། །གཤེས་ལ་དགེ་དང་སྤྲིག་
མེད་ཀྱང་། །བདེ་སྟུག་

༼༤༠༩༽

ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་སེམས་ཉིད་ཡིན། །སེམས་ནི་དགོ་དང་མི་དགོ་
བའི། །སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ལ་བཟང་ངན་འབྱུང་། །ཞེས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གཤེས་ལ་གྲུབ་པའི་དགོ་
བ་དང་སྡིག་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱི་ལས་དགོ་སྡིག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་
བྱེད་པ་པོ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རང་རང་གི་སེམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འཛིག་ཏེན་སེམས་ཀྱིས་
འབྲིད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བླངས་པ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གཅིག་ལྟར་ཡིས། །དབང་
གིས་འཛིག་ཏེན་རྗེས་སུ་འབྱང་། །ཞེས་པ་དང་། ས་ར་ཏའི་ཞལ་སྤྱན་ས། སེམས་ཉིད་གཅིག་ལྟར་ཀྱན་
གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྡིག་དང་ལྷ་ངན་འདས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་དགོ་བ་ཀྱན་
ནས་བླངས་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བདེ་

༼༤༠༣༽

བ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་མི་དགེ་བས་ཀྱན་ནས་སྒྲང་བའི་ལས་གྱིས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལས་ལས་ལ་བཟང་ངན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཟང་ངན་དེ་ལ་བདེ་སྤྲུག་སྟེ། །དེ་དག་སྒྲང་དོར་བྱེད་པ་
ཡི། །ཐབས་ནི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། །བརྟུལ་ཞུགས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བའི་ཐབས། །དེ་ལ་
གང་ལ་གང་དགོས་པའི། །བསྐྱབ་པ་འཆའ་བའི་བྱེད་པ་པོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་
ཡིན། །ཞེས་པ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདེ་
བའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། དུམ་པའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྟོང་བའི་ཐབས་ནི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ།
དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱུང་བ་ནི་གཙོ་ཆེར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲིག་པ་མི་
འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་

༼༩༠༩༽

ཀྱི་བརྟུལ་ཁྱུགས་སྟོག་གཙོད་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ས་ཤོ་བ་དང་། ཅ་སྟོན་གཙོད་པ་དང་མེ་ལ་རེག་
པ་དང་། དེག་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚུ་འདེབས་སྟོད་བྱེད་པ་དང་། འཁ་པའི་གྲོང་དུ་
འཇུག་པ་བཀག་པ་དང་། ཚུ་ཆགས་འཆང་བ་ལྟ་བུ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བྱིན་
ལེན་མ་བྱས་པར་བ་བ་དང་། ལག་ཉ་བ་བ་དང་། ལྷགས་པ་སྟོང་བ་དང་། འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་འཇུག་པ་
དང་། བསྟོ་བས་བསྟུར་བ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ཆངས་སྟོད་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཁྱིམས་སྟོགས་མེད་པར་དགོ་སྟོང་མ་དང་ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་
ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷན་བྱེད་བཀག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟུན་སྤྲོ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མི་ཆོས་སྤྲོ་
མ་བདེན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། སྟོ་སྟོགས་བྱེད་པ་དང་།

༼༤༠༥༽

བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་བརྫོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་
བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་དང་། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཅས་པ་སྤ་
མོ་སྤང་བ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འཆའ་བའི་བྱེད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་འབྱུང་
བའི་གཞི་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སྒྲོང་དང་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་དང་དངོས་རྒྱ་དང་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་
དང་། རྒྱ་རྒྱེན་ཤིན་ཏུ་སྤ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མ་ག་གཞན་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
བསམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས། །གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད། །དེ་ཡི་ཐབས་སུ་བརྟུལ་ཞུགས་
དང་། །འདུལ་བའི་བཅས་པ་མི་འདྲ་བ། །མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན། །དེས་ན་བདེ་དང་སྤྱག་
བསྐྱུལ་གྱི། །བྱེད་པོ་སངས་རྒྱས་

༼༩༠༦༽

མ་ཡིན་ཀྱང་། །བསྐྱབ་པ་འཆའ་དང་སྒྲགས་སྦྱོར་བའི། །བྱེད་པོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་
གསུངས། །ཞེས་པ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་བྱད་པར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
རིགས་ཤས་ཆེ་ཆུང་དང་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གང་གིས་བསྒྲིག་པར་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་དུ་མ་ཡོད་
པས་བཅས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལས་དང་འབྲས་
བྱའི་བྱེད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཀྱང་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་
བྱེད་པའི་ཐབས་མཐོ་ངེས་དང་ཐར་པའི་བདེ་འབྲས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རི་ལྟར་འོས་པ་སྟོན་པའི་བྱེད་པ་པོ་
སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྒྲགས་འདི་ཉིད་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་
བསྐྱབས་ན་རིམས་ནད་ཞི་བ་དང་ཆེ་འཕེལ་བ་དང་འགྱོར་བ་རྒྱས་པ་དང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དབང་
དུ་སྤྱད་པ་དང་། མ་

༼༤༠༥༽

རུངས་པ་ཆར་གཙོད་པའི་ཕྱིན་ལས་འབྲུག་པའི་ལས་སྦྱོར་སྟོན་པ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་
སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བཅས་པ་རྣམས་འཛོག་གི་
བྱད་པར་ཞིབ་མོར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། སོ་སོར་ཐར་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ།
རང་བཟོའི་ནོར་པ་སྣ་ཆོགས་ཆར་བཅད་བ། མཐུག་བསྐྱས་ཏེ་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པ་ཉམས་སུ་བྲང་
བའི་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་ཕྱ་མོ་བྱད་དུ་གསོད་པ་
སྤང་བ་ནི། སྤྱ་གྲུ་ཅན་དང་གོང་བ་ཅན། །རྟ་ལ་ཞོན་པ་ལ་སོགས་དང་། །ལག་ཉ་དང་ནི་རྒྱབ་ཆངས་
སོགས། །འདུལ་བའི་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི། །བྱས་པ་ཀུན་ལ་ནོངས་པ་ཡི། །ཚུལ་གྱིས་བཤགས་པ་
ལེགས་པར་བྱ། །དེ་དག་ལྷུང་བ་མེད་

༼༤༠༩༽

དོ་ཞེས། །སྤྲོན་བསྟན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་བར་མ་རབ་བྱང་གི་སྐབས་སུ་བྱིས་པའི་རྟགས་
སྤོང་བར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་གོས་སྤུ་གུ་ཅན་དང་། མགིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་དགྲི་བའི་གོང་
པ་ཅན་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་པར་གྲོད་མ་དེའུ་
མོ་ལ་སོགས་པའི་བཞོན་པ་བཀག་པ་དང་། རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པར་བྱིན་ལེན་མེད་པའི་ཟས་ལ་དགོ་
སྤོང་གིས་རེག་པའི་ལག་ཉ་དང་། དགོ་སྤོང་གིས་བཙོས་པ་དང་། རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་མཆ་མས་
ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་། ཞག་ལོན་པའི་ཟས་བ་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་
གཅིག་པར་གྱུར་པ་ལྟའི་ནང་དུ་བྱབ་གསུམ་པའི་སྐྱ་རེང་ཤར་བའི་བྱབ་ཆང་བ་དང་། སྤོན་མའི་སྤང་
བ་དང་བཅས་པར་ཉལ་བ་དང་། ཟ་བར་བརྩམས་ཏེ་

༼༤༠༩༽

བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ལངས་པ་དང་། ལྷོད་གཡོགས་མ་གྱོན་པར་བྱེདོར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་
གོས་གྱོན་བཞིན་དུ་མི་གཙང་སྐྱབས་སུ་འདུག་པ་དང་། སྐྱ་བདེ་མ་བྱས་པར་མཆིལ་སྐྱབས་འདོར་བ་
ལ་སོགས་པ་འདུལ་བར་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིར་
བཅོས་བྱ་ཞིང་བྱིར་མི་བྱེད་པར་བསྐྱམ་བའོ། །དེ་ལ་བྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་པམ་པ་འཆབ་མེད་ལ་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལ་སློ་མགུ་སློད་པ་དང་། སྤང་ལྷང་ལ་གཞིའི་དངོས་པོ་
སྤང་པ་དང་། ལྷང་བྱེད་ལ་ལྷང་བ་རིས་མ་ཐུན་མ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་བཞགས་པ་དང་།
སོ་སོར་བཞགས་པ་ལ་སློ་སྤྲགས་འདོན་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོལ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ལུང་ངག་ཏུ་བྱུབ་པ་
ནམས་མིང་བརྗོད་དེ་བཞགས་པ་

༩༩༡༠༽

དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སེམས་ཀྱིས་སྡོམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་བཙུག་པར་བྱ་ཞིང་། འགྲོད་པ་དང་སྡོམ་
པའི་སེམས་མེད་ན་བཙུག་པས་མི་འདག་སྟེ། མདོ་རྩ་བར། བསམ་པས་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་གི། །ཆད་
ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུལ་བའི་བཙུག་པ་དགག་པ་དང་སྦྱབ་པ་གནང་བ་
གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། གཞི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་བྱིས་པ་
དང་བྱིས་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། རབ་བྱུང་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་གཉིས་དང་།
སྦྱོར་བ་རང་དང་བཙུག་པས་འབྱུང་བ་གཉིས་དང་། གུན་སྦྱོང་པལ་ཆེར་འདོད་པ་དང་གཞོད་པས་
གུན་ནས་སྦྱང་བ་གཉིས་སུ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་། སྒོག་དང་ཆངས་སྦྱོད་དང་ཐར་པ་ལ་
དངོས་དང་བརྒྱད་པས་གཞོད་པ་སྤང་།

༼༤༡༡༽

བའི་ཕྱིར་དགག་པའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལོག་པའི་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཕྱིར་སྐྱབ་
པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་བདེར་བྱ་བ་ནི་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལའང་སྤར་བཀག་ནས་ཕྱིས་སྐྱབ་པ་
དང་། སྤར་སྐྱབ་པ་ཕྱིས་བཀག་པ་དང་། སྤར་གནང་བ་ཕྱིས་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ་
དང་། བཀག་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་བཀག་པ་ལྟ་བུ་སྤྲད་ཀྱང་འབྱུང་རོ། །བཅས་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། དགག་བྱ་མེད་པས་དགག་པའི་བཅས་པ་ལོག་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པས་སྐྱབ་པའི་བཅས་པ་
ལོག་པ་དང་། གནང་བའི་གཞི་ལ་དགག་བྱ་ཞུགས་པས་གནང་བའི་བཅས་པ་ལོག་པ་དང་། དུལ་
དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་བཅས་པའི་གཞི་ལ་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་གོ་ལོག་དུ་བྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་

༩༩༡༩༽

བལ་ཞིན་ཏུ་མོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྟན་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། བལ་ནག་པོ་མོད་ཅིང་དཀར་པོ་
ཞིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཡུལ་དུ་དཀར་པོ་ལ་སྤྱང་བྱེད་དང་ནག་པོ་ལ་སྤྱང་མེད་དོ། །ཨ་སྤྱུ་པ་རན་པ་རྩ་ཉིན་
རེ་བཞིན་སྤྱུ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དང་། ལུ་གཤེ་དུས་སྤྱུ་ལག་ཉ་དང་གསོག་འཛོག་དང་། ཞག་ལོན་
ནས་ཟ་བ་ཉེས་མེད་དང་། བྱད་མེད་ན་བའི་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་སྤྱེར་བའི་ལག་པ་ནས་བརྒྱང་
ན་ཉེས་མེད་ལ་སོགས་ཞིབ་མོར་ཤེས་ནས་བཅས་པ་སྤྱི་ཡང་བྱད་དུ་མི་གསོད་པ་ནི་སྤྱི་བཙོན་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་གྱིས། དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་
དང་། དགག་བྱ་མེད་ཀྱང་སྤོང་བ་དང་། བཅས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱད་དུ་བསད་ནས་སྤྱི་ལ་གྱུས་
པར་བྱེད་པ་སྐད་ནི་རབ་བྱུང་གི་བརྒྱུ་ཞུགས་ཡིན་པ་ཅིགས་

༼༤༡༣༽

སུ་མི་ཆེ་ལོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལྷི་ཡང་གིས་བཅས་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་དུ།
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྷི་བ་དང་ཡང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་བསམ་པའི་དབང་ལས་འགྱུར་བ་དང་། དུལ་གྱི་
དབང་ལས་འགྱུར་བ་བཞག་གི་ལྷུང་བའི་དབང་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བ་ནི་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་ལ་བཅས་པའི་ཁྲིམས་རྣམས་ལས། འཆང་བ་དང་
ནི་འབྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་རྟོ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་རེག་དང་མེ་ལ་རེག །ཡངས་ནས་ཟ་བར་
བྱེད་པ་དང་། །སྒྲོན་ཤིང་འཛོག་དང་ཤིང་གཙོད་དང་། །བྲིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །རྩ་སྒྲོན་མི་
གཙང་འདོར་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛོག་ཟ་བ་དང་། །ས་བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་

༼༩༡༩༽

པའི་གཞི། །བཙུ་གསུམ་པོ་ནི་མ་གཏོགས་པར། །སོ་སོར་ཐར་པ་བསྟན་པ་དང་། །སྒྲང་བའི་ཕྱོགས་
མཐུན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་བཙུ་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྒྲངས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་
གྱི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་དགེ་སློང་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲང་དགོས་སོ། །མདོར་ན་སྟོན་པས་བཅས་པའི་
དགག་དགོས་ལ་ཞིབ་མོར་བཏགས་ནས་མི་རུང་བའི་ཆ་མཐའ་དག་སྒྲང་བྱ་ཡིན་པས་དགག་པའི་
ནང་དུ་འདུས་ལ། རུང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྒྲང་བྱ་ཡིན་པས་སྐྱབ་པའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །འདུལ་བའི་
ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ལས། རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་མི་རུང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་བསྐྱས་ཤིག
མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་རུང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་མི་རུང་བར་བསྐྱས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པའི་དོན།
སྐྱབ་བྱའི་དགོས་པ་དང་། བཅས་པའི་རྣམ་

༼༩༡༥༽

བཞག་དང་། བརྒྱད་པའི་རྒྱུར་འགོ་བ་གསུམ་སྐྱབ་ཕྱོགས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཉེས་
དམིགས་དང་། བཅས་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། བརྒྱད་པའི་རྒྱུར་འགོ་བ་གསུམ་དགག་ཕྱོགས་སུ་
མ་ཐུན་པ་རུང་མ་ཐུན་སྟོན་པའི་གསུང་དང་མི་འགལ་བའི་བཅས་པའི་སྒྲང་དོར་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་པ་ནི་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅས་པ་བསྒྲག་ཚུལ་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་ལ་མི་སྦྱོར་
ཞིང་བཅས་རྒྱུད་གི་སྟེང་དུ་ཅི་བ་ཡིན་ནོ། །བཅས་པ་སྤ་མོ་དང་འགལ་བ་ལ་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། མ་གྲུས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱུང་དུ་བསད་པའི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་
འོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞི་དཔ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྦྱོད་པ་
ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱར་འདོད་པ་དགག་

༼༩༡༩༽

པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འབགས་པ་དང་། །ཕན་ཚུན་ཅོད་པ་བྱེད་པ་དང་། །དམ་ཚིག་ཉེ་ཆོང་བྱེད་པ་
དང་། །དགེ་སྤྱོད་ཕྱི་ངོ་བཟ་བ་དང་། །ཆང་འཕུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཞེས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱིམ་
པར་འབབ་པ་དང་། དཔོན་དང་ཉེ་དུ་གྲོགས་སྤྱིང་བཅེ་བར་རྒྱུ་མ་པས། ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རབ་
བྱུང་པའ་པ་ལ་སྡིག་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། སྡེ་པ་ཕན་ཚུན་སྡེ་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱི་ཚིགས་བྱེད་པའི་བྱིར་
ཅོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚིག་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ཉེ་ཆོང་དང་། བྱ་ལོན་ཀྱི་སྤྱིང་པར་འཛོག་པ་དང་། དགེ་
སྤྱོད་ཕྱི་ངོ་བཟ་མ་བོས་པར་འཚོ་བར་མི་རུས་པའི་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནང་བ་མ་གཏོགས་པར་
དུས་རྒྱུད་གི་ཁ་བས་བཟ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་སྡོག་གི་བྱིར་ཡང་སྤྱོད་འགྱུར་འཕུང་བ་མ་གནང་བའི་
ཆང་འཕུང་བ་དང་། དགེ་འདུན་དང་སྤྱིན་བདག་གི་རིན་པོ་ཆེ་

༼༩༡༽

ཅུད་བ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལག་གི་སྒྲ་མ་ཅུང་ཟད་གནང་བ་མ་གཏོགས་ས་ཆོ་བ་དང་། དགོན་
མཆོག་མཆོད་པའི་སྒོས་དང་མར་མེ་དང་། མཁན་སྒོ་བ་ཀྱི་གོས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། དག་འདུན་གྱི་
སྒྲ་ཅུད་བ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རེག་ཏུ་གནང་བ་ལ་སོགས་གནང་བའི་རྒྱུན་མེད་པར་མེ་ལ་རེག་པ་
དང་། ཆོས་གོས་ལྟར་བཟེད་མེད་པ་སོགས། །ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྒྲོད་པ་ཀྱུན། །ལྟར་བ་མེད་ཅེས་
སྒྲོགས་པ་དང་། །སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏོག་ཡིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་ཕན་པ་སོགས། །སྒྲ་ན་
བསྟན་པ་སྒྱི་ལ་གཞོད། །ཅེས་པ། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྟར་བཟེད་གདོང་བ་ལ་སོགས་མི་འབྲལ་
བར་འཆང་དགོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཅུ་ཆོགས་མེད་པར་ལམ་རྒྱུང་གྲགས་རེར་འགོ་ན་ཉེས་པར་
འགྱུར་བ་དང་།

༼༤༡༩༽

འབྲས་བུ་མེད་ལ་ཡོད་སྟེ་བ། །མ་འོངས་དུས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་སྒྲོན་རང་
འགྲེལ་དུ། །ཁ་ཅིག་སོ་སོར་ཐར་པ་འདུལ་བ་ཡི། །བསྐྱབ་པ་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཏང་བྱས་
ནས། །ཞིང་དང་སྤྱོད་གས་བྱིམ་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། །གཙུག་ལག་ཁང་ན་སྣ་ཆོག་གས་གཏམ་གྱིས་
གཙོད། །ཅེས་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིན་གྱི་མདོར། །ལྷ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་བབ་པའི་ཆོ་ངའི་ཆོས་ལ་
རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་གོས་གཉའ་བ་ལ་བཀལ་ཏེ་རྟག་ཏུ་བྱིམ་དུ་འགོ་བ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །གང་
ཟག་དེ་ནི་ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ངའི་ཆོས་ཀྱི་གཟེ་བྱིན་གྱིས་དེ་ལ་འང་མཆོད་
པ་དང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་མང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཚུ་སོར་གང་ཅམ་ཡང་ལེན་པར་མི་
དབང་སྟེ། མ་ཐུན་པའི་

༼༤༣༠༽

ཆོས་ལ་མ་བཟོད་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པར་མ་རུས་པ་རང་
གི་ཉེས་པ་ཁས་སྒྲུང་བར་རིགས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འགྲོད་པས་བཤགས་པར་རིགས་པ་
ནི། །རང་གིས་སྐྱབ་པར་མ་རུས་པའི། །ལས་ངན་ཡིན་ཞེས་སྒྲིན་ནི། །རང་ལ་གནོད་ཀྱིས་བསྟན་ལ་
མིན། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་འགའ་བའི་སྟོད་པ་ཆང་དང་བྱད་མེད་བསྟན་པ་ལ་
སོགས་བྱ་བར་མི་རིགས་ནའང་། གཉེན་པོ་ཚུང་པ་དང་། གྲོགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་
སྐྱབ་པར་མ་རུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤམ། བསྟན་པའི་སྒྲོར་འཇུག་པའི་ཆོ། དམ་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་
པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡོད་ནའང་། ཆོ་སྤྱ་མའི་ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་དགོས་
པ་བྱུང་ངོ་ཞེས་འགྲོད་ཅིང་སྟེ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་བརྗོད་ན་རང་རྒྱད་ལ་ལས་

༼༤༣༡༽

ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་གཞོན་པར་འགྱུར་མོད་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཆབས་ཚུང་བ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་སྤྲ་མ་ཡི། །ལས་ངན་སྤྱིན་པའི་ཤྱགས་ཉིད་ལས། །ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྤྱོད་
པ་ཀྱན། །དབང་མེད་བྱ་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་། །འདི་ནི་ཆོས་མིན་འདུལ་བ་མིན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་
པ་མིན་ནོ་ཞེས། །གཞོན་པའི་སེམས་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད། །ཅེས་པ། གལ་ཏེ་ཆོས་པར་ཆོས་
དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱན་གཞི་ནམ་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱིན་པ་
པོས་མངོན་དུ་འགྱུར་ནས་ཆོས་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་རང་ཉིད་མི་སྤྱོ་ཡང་སྟོབས་ལྡན་གཞན་གྱིས་
དབང་མེད་བྱེད་དུ་བརྟུག་ན། །འདི་ནི་མདོ་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་པས་ཆོས་མ་ཡིན་ཅིང་ཚུལ་བྱིས་དང་
འགལ་བས་འདུལ་བ་མ་ཡིན་ལ།

{ ༤༣༩ }

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་བཀག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞིང་ཞིང་འགྱོད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་མཁན་སྟོབ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་དུ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་འཛོལ་བ་དང་། ཉེས་པ་དངོས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་བཤགས་པའོ། །སྟོན་པས་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་
ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷང་ན་ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་མེད་དུ་སྦྱ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཞིན་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་དག་ཆོས་དང་
མི་འགལ་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །སྦྱ་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་གཞིན། །ཅེས་པ།
གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དེ་དག་ཁོ་བོ་

༼༤༣༣༽

ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཉམས་ཏྲོག་བཟང་བ་དང་སྤང་བ་གཉིས་པོར་བསྐྱར་ཞེས་པས་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲོ་ན་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོད་དེ།
སྙད་ཐུ་གོ་ལ་བཏགས་ནས་སྒྲམ་བུ་ལ་བོར་ཚོངས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤང་དོར་གྱི་སྤྱོད་པ་
བསྐྱས་ཏེ་གདམས་པ་ནི། དེས་ན་བསྟན་པའི་གོར་ཁྱུགས་པས། །སངས་རྒྱུ་བསྟན་ལ་མ་པན་
ཀྱང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞོད་མི་བྱ། །ཞེས་པ། བསྟན་པའི་སྒོར་ཁྱུགས་པའི་སྤྱེས་བུ་མཁས་ཚོངས་
བག་ཞན་ཀུན་གྱིས་གདུལ་བྱ་དང་བསྟན་པ་ལ་པན་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་མ་བྱང་ནའང་། སྤྱིར་ལས་
དགོ་སྤྲིག་དང་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་དང་འགལ་བའི་སྤྱོད་པ་གཞན་མ་དད་པ་དང་། སྒོལ་
ངན་པ་དག་མི་མཛད་

༼༤༣༤༽

བར་ཁྱ་ཞེས་སྤྲུགས་བཅེ་བས་སྦྱས་པའོ། །རིན་ཆེན་སྤེང་བར། གང་ཞིག་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་
ལས། །ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཡོངས་བརྟགས་ཏེ། །བདག་དང་གཞན་ལ་པན་ཤེས་ན། །ཏྲ་ཏུ་བྱེད་
དེ་མཁས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུས་རབས་སུ། བདག་ལ་པན་འདོད་དུག་ཅན་མི་བ་བཞིན། །ཆོས་
མིན་འདྲེས་པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཟོའི་ནོར་བ་སྣ་ཆོགས་པ་
ཆར་གཅད་པ་ལ་གསུམ། མདོ་བསྐྱལ་ལ་སོགས་ལག་ལེན་ནོར་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པ། བཀའ་ལྷང་
ནམ་དག་བྱེད་དུ་གསོད་པ་དགག་པ། འབྲེལ་མེད་སྟུན་ཆོག་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟུན་པོའི་ནམ་ཐར་མཁས་པས་ཁྲིལ་བར་བསྟན་པ་ནི། མདོ་བསྐྱལ་ལ་
སོགས་བྱ་བ་ཀྱན། །འདུལ་བའི་གཞུང་དང་མཐུན་

༼༤༣༥༽

བར་གྱིས། །མདོ་བསྐྱེད་ཅིང་མོ་ཞེས་བྱ་བ། །བཀའ་ལ་ཞོར་བར་བྱེད་པ་མཐོང་། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱིན་
ལས་འདི་མ་གསུངས། །འདི་འདྲའི་རིས་ཀྱི་ཆོས་འཕེལ་ན། །བསྟན་པའི་རྩ་བ་རྒྱབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་བ། འདུལ་བར། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་སྤྱིར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་འདོན་བར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་གངས་
བརྗོད་པ་ལ་སོགས་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་དང་། སློ་བུར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་
གྲུས་པའི་སློ་ནས་ལུང་བྱ་བའི་ལུང་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ཀ་བའི་བར་སྤྲད་བྱ་ལ་ཤིང་གི་སྤར་མ་བརྒྱས་ནས་གནས་བརྟན་གྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྤར་མ་
བཤུགས་ཏེ། དེ་ལ་བལྟས་ནས་དགོ་

༼༤༣༩༽

འདུན་གྱིས་ཆེས་གངས་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མདོ་འདོན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཀའ་
གདམས་པ་དང་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་མདོ་བསྐྱེད་རིང་མོ་ཞེས་བྱ་བ། གྱི་གསོན་ཅིག་དག་འདུན་
བཅུན་པ་རྣམས། །ཆོངས་པ་བརྒྱ་བྱེད་རྒྱལ་ཆེན་དང་། །ཆོས་སྦྱོང་གཙུག་ལག་སྤང་མ་དང་། །ལྷ་སྤྱ་
ལ་སོགས་སྡེ་བརྒྱད་དང་། །ཆོས་རྒྱལ་རྗེ་སྟོན་ཡོན་བདག་དང་། །པ་མ་མཁན་པོ་སྟོབ་དཔོན་
དང་། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་དོན་སྤྲད་དུ། །ཞལ་ནས་གསུངས་པ་འདི་བརྗོད་བྱ། །ཞེས་པའི་
མཇུག་ཏུ་ལྷ་སྤྱ་ལགས་ཟེར་བ་དང་། །སྟོན་པ་མན་ངག་གཉིས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྟོ་ག་
ལྡན་དང་། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱབ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་དག། །ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་བཞི་ཅུ་མ་བརྗོད་པ་ཡོད་
ནའང་། །སངས་རྒྱས་གྱིས་མ་གསུངས་པའི་རང་

༼༤༣༽

བཟོ་ཡིན་པས་དོར་ལ། འདུལ་བར་གསུངས་པ་ནི། དགོ་འདུན་འདུས་པའི་དབུས་སུ་ཕྱག་བྱས་ཏེ།
གྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དེ་ནི་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆོས་
གཅིག་ལགས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྦྲད་དུ།
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གཅིག་བསྐྱལ་ནས། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་
ཆོགས་བཅད་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མ་ཡིན་གནས་པའི་རྟེན་ཤིང་ལྷོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདུན་
དུའང་འདོན་པར་གསུངས་སོ། །རང་བཟོའི་ཆོས་ལོག་འཕེལ་ན་བསྟན་པའི་རྩ་བའི་ཆོས་ལུགས་
བཟང་པོ་འདི་དག་རྒྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་ཁྲག་གི་རྩ་ནང་དུ་མཁྲིས་པ་ཞུགས་པས་ཀླ་ཡའི་
ནད་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཀྱན། །

༼༤༣༽

སྤྲོ་བར་གྱུར་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་མ་གསུངས་ན། །དཀའ་ཡང་འབད་ནས་བྱེད་པ་
མཚར། །ཞེས་པ། ལྷོན་པས་སྤྲོ་བར་གསུངས་པའི་ཆོག་གྱུ་བར་སྤྲོ་བ་ཡང་མི་བྱེད་པར་རང་བཟོའི་
ཆོས་མིན་དཀའ་ཡང་འབད་ནས་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནོར་པ་
སྤྱོགས་འཛིན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་བསྟན་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་གསུང་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་། །འདི་འདྲ་
བདེན་པར་འདོད་ན་ནི། །ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་ཡང་། །འབྲུལ་ཞེས་བཟོད་པར་མི་བྱས་ཏེ།
ལུང་དང་འགལ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར། །རང་བཟོ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་ལ། །ཞེས་པ། །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གསུང་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་ཆོག་འཐད་པ་འདྲ་བར་སྤྲོ་བ་ཡང་། །བདེན་པར་བཟུང་ནས་ལག་ལེན་
བྱས་ཀྱང་ནོར་པའི་སྤྱོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། །ཕྱ་སྤྱོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཚུ་

༼༤༣༩༽

བོ་གཞུང་ཁྱུས་བྱེད་པ་དང་། མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་དཔག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འང་
འོར་པ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་དགག་པར་མི་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་རང་བཟོ་ཡིན་པར་
ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་བྱིར། འགའ་ཞིག་བདེན་ལ་འགའ་ཞིག་ནི། །བརྟུན་པ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་མི་
རུང་། །སྤྱི་གསལ་ལ་སོགས་ཆོས་ལོག་ཀྱང་། །སྤྱན་དབྱེད་བར་ནི་མི་བྱས་ཏེ། །ལུང་རིགས་མེད་
པར་མཚུངས་པ་ལ། །བདེན་བརྟུན་དབྱེད་བར་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་པ། འཁོར་ཏུ་དོན་གཏན་ལ་འབྲེལ་ས་
པ་ལ། རྣམ་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཁས་སྤངས་ནས་སྤང་དོར་བྱེད་པ་མཁས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་
མོད། རྒྱལ་བའི་གསུང་དང་འགའ་བའི་རང་བཟོའི་ཆོས་ལ་པན་ཚུན་འགའ་ཞིག་བདེན་ལ་འགའ་
ཞིག་བརྟུན་ཞེས་

༼༩༣༠༽

དབྱུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་བརྟུན་ཐིགས་ཚོས་ལོག་ལུང་རིག་ཉམ་དག་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་
མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་རྣམ་དག་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དགག་པ་ནི། ལ་ལ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གསུང་རབ་ཚིག་དོན་ཟབ་མོ་དང་། །བྱུང་ཐོབ་རྣམས་དང་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ཤེན་
ཏུ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚོས། །ཚིག་གི་ན་ཡ་ཡིན་པས་ན། །དགོས་པ་མེད་པར་དོར་ཞེས་
ཟེད། །ཞེས་པ། ལུང་གི་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱད་ལ་ཅུང་ཟད་མེད་
ཅིང་། ཆེ་རབ་དུ་མར་དམ་པའི་ཚོས་སྟོང་བའི་ལས་ངན་བསགས་པ་ལ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱད་རྣམས་དང་། མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་
རྣམས་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བྲུ་རྒྱན་དུག་ལ་སོགས་

༼༤༣༡༽

བས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་ནས་
གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མ་ཐུན་པ། །དེ་ཡང་བྲང་སྤྱོད་
བཀའ་བཞེན་སྤྱི་བོས་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་ནམས་ལ་ཆོག་གི་ན་
ཡ་ཡིན་བས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་
བདུད་ཀྱི་ལས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁུས་པར། བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་ཐོས་པ་ཉུང་ངུས་
བསམ་གཏན་རྟེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་བདག་ལ་བསྟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསོད་
ནམས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་མདོར། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་དམ་བཅས་ཏེ། །བདག་
སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་

༼༤༣༣༽

ཅེས་སྐྱུས་ལ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་འཆོལ་བ་ལ་མི་བཅོན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་འཆལ་
བར་བྱའི་བྱེད་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་
པའི་ཆོག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པས། ཇི་མ་མེད་པའི་གཟི་བརྟེན། ཆོག་མཆོག་
གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཐོབ་པའི་ཆོག་མཆོག་འབའ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྲ། གཙོ་བོ་ཞེས་བྲ། གོང་ན་
མེད་པ་ཞེས་བྲ། གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་ཞེས་བྲ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་
རི་རབ་ཀྱི་རྩལ་ན་ཉུངས་འབྱུག་ཅིག་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་ཀྱང་དེ་
དང་འདྲ་བར་བལྟའོ། །རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པའི་ཆོག་མཆོག་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྦྱེས་རབས་སྟུ། ཐོས་ཉུང་དཔྱུས་

༼༤༣༣༽

ཡོང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །ཤེས་རབ་རྒྱས་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་ཡིན། །ཐོས་པ་གཏི་ཐུག་ཐུན་སེལ་
སྟོན་མེ་སྟེ། །ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྱད་ན་སྟེས་ཀྱི་མཆོག། །རྒྱན་པོས་འཕྲོག་ཏུ་མེད་པ་ནོར་གྱི་
མཆོག། །ཅེས་པ་དང་། མདོར། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་སྒྲིག་ལས་ལྟོག་
པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོང་། །ཐོས་པས་བྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། །ཅེས་པ་དང་། ཐོགས་
མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུའི་ས་བོན་
དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མང་དུ་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་སྟོངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བར་གྱུར་པ་བྱོལ་སོང་གི་སྟེ་གནས་ལ་མདོན་པར་བྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པ་མེད་པར་བསྟོམ་
པ་དེ། །འབད་ཀྱང་དུད་འགྲོའི་

༼༤༣༩༽

སྒྲེགས་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོག་ལ་ཡིད་
ཆེས་བྱེད་པ་དགག་པ་ནི། ཆོག་ཀྱང་འགྲིགས་ལེགས་མི་ཤེས་ན། །དོན་བཟང་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
པའི། །སྒྲུབ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་དགའི་ཆོག་ །མཁས་རྣམས་བཞད་གད་བསྐྱེད་པ་ཡི། །འབྲེལ་མེད་སྒྲ་
ཆོགས་གྲིས་པ་ལ། །བསྐྱེད་བཅོས་ཡིན་ཞེས་ཉན་བཤད་བྱེད། །སྒྲུབ་པོ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཀྱས་
ཀྱི། །མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ཀྱས། །དུས་དང་སྒོ་གོས་མགོན་དུ་གྱུར། །ཞེས་པ་ཡི་གེ་
འགོད་པའི་ཆོག་བསྐྱེད་ཀྱང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ། །བཟང་གཏད་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་། །འདི་ཡིན་
མེད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། །འདི་བྱ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་ཆོག་འགའ་ཞིག་གྲིས་
པའི་སྒྲེགས་བཅ་ལ་བརྗོད་བྱའི་

༼༤༣༥༽

དོན་བཟང་པོ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་འབྲེལ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབྲེད་མི་ཤེས་པའི་སྟོབ་
དཔོན་སྐྱོན་པོ་ལ་སྟོབ་མ་སྐྱོན་པོའི་ཆོག་ས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ལ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་
མང་པོ་འདུ་འགོད་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་ནི། ལུང་ལས་ཤང་ཤང་གིས། རོག་མ་ཁོ་ནར་བདག་སྐྱོན་ཏེ། །དེ་
ནས་བྱ་བ་འདི་དག་སྐྱོན། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་སྐྱོན། །སྐྱོན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེས་རྫོགས་
སོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཡང་། བྱ་རོག་དང་ཕ་སྦྱེས་འདུས་པ་ལ་ཞིང་གི་ཐ་ཆད་བྱ་གསུམ་དུ། རི་ཡི་
ཐ་ཆད་མ་ཞིང་རོ། །ཤིང་གི་ཐ་ཆད་ཨེ་ར་ཐ། །འདབ་ཆགས་ཐ་ཆད་བྱ་རོག་དང་། །གཙན་གཟན་ཐ་
ཆད་ཕ་སྦྱེས་དང་། །ཐ་ཆད་ཆོག་ས་ཀྱན་འདུས་ལ་སྟོས། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱག་སྟེ་ནམས་ཀྱིས། ཆོས་

༼༤༣༩༽

དང་ཆོས་མིན་མི་ཤེས་པའི། །སྤྱན་པོ་དག་ལ་དགའ་བར་བྱས། །བདག་ཀྱང་རྟེན་དང་ལྡན་པར་
གྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱན་པོ་རྣམས་ཁེ་དང་སྒྲ་བར་འབད་པའི་དུས་དང་སྒོ་གོས་ཚུད་ཚོས་པར་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱུས་ཏེ་ཐོས་པའི་སྒོམ་པ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལུང་རྣམ་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་བྱ་བ་ནི། གྱེ་མ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །འདི་ལྟར་
གྱུར་པ་ད་གཟོད་གོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་དང་། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི། །ཆོག་དོན་ལ་ནི་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད། །ཅེས་པ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམ་ཚུང་བའི་ཚུལ་གཟིགས་
པས་ཐུགས་སྒྲོ་བར་གྱུར་ཏེ། གྱེ་མ་ཞེས་གསུངས་ནས། རྟོགས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་

༼༤༣༽

དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་གནད་མང་པོ་འཆུགས་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་སྡེ་སྡོད་ལ་འཆད་ཉན་གྱིད་
པའི་ཚུལ་རང་བཟོའི་ཐུན་སྒྲུལ་སྒྲུབ་མང་དུ་གཟིགས་ནས་མ་བརྟགས་པའི་ཆེ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བ་
ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། ལེགས་པར་དབྱུད་པ་ན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བ་ཐ་མ་བརྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
དགོངས་པའོ། །འཕགས་པ་སྒྲུབ་གྱིས། ད་ལྟ་ཤིན་ཏུ་ངན་པའི་མིས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བྱབ་ཏུ་
ཉེ། །ད་ནི་ངན་སྒྲགས་ངན་སྒྱུད་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་མང་པོ་ཡི། །ཚོངས་པ་བདག་གིས་བཙུམ་ལྟན་
གྱི། །བསྟན་པའི་ལྟོན་ཤིང་བཅད་གྱིས་མེད། །ད་ནི་སྤྱིང་རྩེ་མེད་པ་ཡིས། །ཆོས་ལུགས་བོར་ནས་
རང་བཟོ་གྱིད། །བརྟམ་ཆགས་པ་རོལ་མ་མཐོང་བས། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྒྲུལ་གྱིས་
མེད། །ད་ནི་གདུལ་དགའ་

༼༤༣༼༽

ངོ་ཚ་མེད། །སྤྲིག་ལ་དགའ་ཞིང་ཚུ་ལ་འཚོས་བྱེད། །སྤྲིག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཡི། །བསྟན་པའི་ཟམ་
པ་ཅག་གིས་མེད། །ཅེས་པ་ནས། གང་དག་འདི་འདྲའི་དུས་བབ་ཆོ། །བདེ་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་པན་
པའི་དོན། །དན་ཅི་ལེགས་པར་བརྟག་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་
དང་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
དོན་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་། ཚིག་ཅམ་གྲུས་པས་ཁ་དོན་བྱེད་པ་ལའང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རུས་པ་
ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། དབུ་མ་བསྟོད་པའི་ཚོགས་ལ་གྲུས་པས་ཁ་དོན་བྱེད་པའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་ཤི་ནས་
མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་དུ་སྤྲེས་ཏེ། དེའི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་གདུང་ལྷགས་ཡང་ཡང་བསམས་པས་མི་
ལམ་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཆ་ལྷགས་བྱུང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་

༩༥༣༩༽

ཐུགས་ཁུལ་མ་མཛད་ཅིག་ཁོ་བོས་ཁ་འདོན་བྱས་པའི་དགེ་བ་དེས་མགོན་པོ་མི་འབྲུག་ས་པའི་བྱང་
དུ་སྐྱེས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཚུལ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེ་དང་
མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་སྐྱབ་བྱར་གདམས་པ་ནི། འདི་འདྲ་ཉན་བཤད་བྱེད་པ་ལ། །ཐོས་པ་ཞེས་ནི་
བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་དོན་བརྗོད་པ་བསམ་པ་ཡིན། །ནན་ཏན་གྱིས་ནི་དེ་སྐྱབ་པ། །སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་འདི་ལྟར་གྱིས། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
པ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་ནམ་པར་དག་པ་ཉན་བཤད་བྱེད་པ་ལས་བྱང་བ་གཙོ་བོར་ཆོག་ལ་དམིགས་
པའི་ཐོས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་དང་། ཆོག་དེའི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། འཕྲད་པས་
བྱབ་པ་དང་། ཆོས་

༼༩༩༠༽

ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ། འཛིན་སྤངས་དོན་དང་མཐུན་པར་ངེས་པའི་ལྷ་བ་
བསམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱང་འཇུག་ཏུ་
བསྐྱོམས་པས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་དོན་མ་ནོར་བར་ཤེས་པ་སྐྱོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རིམ་པ་བཞིན་
རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགོ་བ་དོན་བཟང་པོ་ཆོག་འབྱུ་
བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པར། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ལང་ཆོ་ཡལ་
བ་རྣམས་ཀྱང་གནས་པ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ལ་གནས་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་གདམས་པའི་
མདོར། ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྐྱོམ་པའི་སྦྱོར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་
གནས་པ་མ་ཡིན། སྐྱོམ་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོས་པ་དང་སེམས་པའི་སྦྱོར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་

༼༤༤༡༽

ཀྱང་ཆོས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་ལ་
གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་འོད་གཞིན་རྒྱ་ལ་གདམས་པར། ང་ཡིས་རབ་རྟུ་མང་པོའི་
ཆོས་བཤད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་སྦྱབ་པར་མི་བྱེད་ན། །ནད་པ་སྤྲན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐོགས་ན་
ཡང་། །རང་གི་ནད་ནི་བསོ་བར་མི་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་གཉིས་སུ། ཡང་དག་
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི། །ཐོས་པ་ཅ་མ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཚུ་ཆེན་མཉན་པ་ཞིག་ །སྦྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱང་། །རང་ཉིད་དེ་ནས་འཆི་བར་འགྱུར། །མ་བསྒྲོམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྩོན་པར་
བྱའོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་

༼༤༤༩༽

སྒྲོམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྟེ་དང་པོའོ། ༥ །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་ལུགས་གཉིས་མདོར་བསྟན་པ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་
བཤད་པ། ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་བསྟན་པའི་བྱ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཉིས་སུ་
འབྱེད་པའི་ཚུལ། བྱེ་བའི་དོན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། ཁེས་པ། སྤྱིར་འདོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ། སྐྱབ་པར་འདོད་
པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་གཏོང་བ་དེ། བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། བྱངས་དང་རིགས་མཐའ་
ཡས་པའི་བྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། ཐེག་པ་དམན་པའི་
བྱང་འདས་དང་། ཐེག་

༼༤༤༣༽

བ་ཆེན་པོའི་བྱང་ལངས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ལས། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་འཁྱུགས་ནི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ། །དབྱ་བཅོམ་རང་
རྒྱས་སངས་རྒྱས་སོ། །ཉན་ཐོས་བསྟན་པ་རྒྱབ་བ་ན། །དེ་ཡི་ཆོ་ག་སྦྱོད་པ་ཉུང་། །ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་བཀའ་རྣམས་ལས། ལ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལ་ལས་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལ་ལས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པས། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་སྒོལ་དཔོན་ལ་རག་མ་ལས་བར་རང་
ཉིད་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་

{ ༤༤༤ }

གྱི་བྱང་ཚུབ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་མི་བཞུགས་ཤིང་། །ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཉེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྟེ། །ཞེས་
 སོ། །ཐེག་དམན་རང་ལུགས་གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གོ་
 འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་གསུམ་སོ། །ཉན་ཐོས་ཐེག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོ་གའི་
 ལག་ལེན་བྱར་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་སྲིད་ནའང་གངས་རིའི་ཁྲོད་
 འདིར་མ་བྱུང་ཞིང་། ལུང་ལས། རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་མེས་སངས་རྒྱལ་ཤུག་
 ལུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་སྦྱིན་པ་བཏང་ནས། དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་གྱུར་པ་འདི་ཡིས་
 བློ། །འགྲོ་བ་རང་བྱུང་སངས་རྒྱལ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་མ་

༼༩༩༥༽

བསྐྱོལ་བའི། །སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ནམས་བདག་གིས་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་བཤམ། སྤྱིན་པ་འདི་ཡིས་
ཤྱ་གཉི་རིགས་སྐྱེས་ནས། །ཡོན་ཏན་རིགས་རྩས་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱུར་ཏེ། །ཚངས་པའི་
བར་གྱི་ཉམ་ཐག་འགོ་བ་ནམས། །ཞི་བ་འདིགས་མེད་རྒྱ་ཆེན་སྐྱོལ་བར་ཤོག། །ཅེས་བས། ཐོག་མར་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་སྤྱིན་པས་ཡབ་ཡུམ་རིགས་རྩས་འཁོར་དང་སྐྱ་ཆེའི་ཆད་ལ་
སོགས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ། མཚན་ཡང་ཤྱ་གཉི་བྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
གོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱག་དར་བ་དབུལ་མོ་ཉུག་མོ་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་། འབད་བ་ཆེན་པོས་རས་ཀྱི་ཆལ་བ་
ཉིལ་མར་གྱིས་བྱགས་ནས། མེ་འབར་རྩ་ཆག་གྱོ་མོར་བཅུག་ནས་སྟོན་པ་ཤྱ་གཉི་བྱུ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པར་

༼༩༩༩༽

གྲུང་ཅིག་སྐྱམ་དུ་བསམས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་བསྐྱབས་ནས་
སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ལུང་བསྟན་དུ་མ་ཞིག་གནང་བས།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་དག་ཡིན་ལ། ཆོ་ག་ཡང་དོན་དེས་
ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་ལ། །དབུ་མ་སེམས་ཅམ་རྣམ་པ་གཉིས། །དེ་གཉིས་ལྟ་བ་ཐ་དད་པས། །ཆོ་ག་ཡང་ནི་
ཐ་དད་ཡིན། །ལུང་བ་དང་ནི་སྤྱིར་བཅོས་དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སོ་སོར་ཡོད། །ཅེས་པ་འཕགས་པ་
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ། ཤིང་།

༼༩༩༽

ཏྲ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་ཡོད་པ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཚོ་ག་དང་ངོས་འཛིན་དང་
བསྐྱབ་བྱ་དང་ལྟུང་བ་བྱུང་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་
བོད་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞལ་མ་ཐུན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སེམས་ཙམ་པའི་སློབ་
དཔོན་ཡིན་ཅིང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་
གཞུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པར། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། ཆོས་ལྡན་
དག་དང་རང་བཞིན་གསུམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་དེར་བད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལྡན་ནི་མིང་དང་།

༼༤༤༽

རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཏགས།
བར་བ་གཉིས་གཞན་དབང་། ཐ་མ་གཉིས་ཡོངས་བྱུང་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་གོ་སློའོ། །ཐེག་བསྐྱུས་
སྟུ། ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་པར་འཕགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་
སྐྱབ་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འབྱུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་
དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་བྱུང་པར་
འཕགས། །བསྐྱན་འདི་འདི་ལྟར་གཞན་ལ་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་བདག་བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་རྒྱར་མཐོང་
བས། །གནས་བརྒྱ་བསྐྱན་པས་བྱུང་བྱུགས་གང་ཡིན་ལ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཀའ་འདོད་
དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཤེས་བྱའི་གནས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་

༩༩༥༠༽

བས་ཀྱང་། ཁས་ལེན་དགོས་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་ནི་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱང་མི་བཞེད་
དོ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་ཉིག་ཡོད། །ཅེས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་དང་། ལས་དགོ་སྒྲིག་དང་། དེ་
དག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལ་ནམས་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བར་
ཡོད་པ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་དབྱ་མ་
བས་མི་འགོག་སྟེ། གལ་ཏེ་འགོག་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་སུན་འབྲེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །འཕགས་
པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇིན་སྤངས་ཡུལ་
ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་

༼༤༡༽

བ་བསྐྱབ་མེད་བ་ཞེས་ནམ་པར་གཞག་བ་འདི་ལ་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་དང་ཡང་འགལ་བ་
མེད་ཅིང་སེམས་ཀྱི་རང་རིག་པར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་རིག་ཙམ་དུ་
སྤྱེ་བ་ལ་རང་རིག་ཅེས་ཐ་སྙད་འཛོག་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རིག་བྱའི་ཡུལ་ནི་མི་བཞེད་
དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་པས། རལ་གྱི་འུ་མོ་དང་མཚུབ་ཅེ་བཞིན། །སྒྲོ་ཡིས་རང་ཉིད་མཐོང་མིན་
ཀྱང་། །རང་ཉིད་སྒྲུང་བ་འདོར་མིན་པས། །དེ་བྱིར་སྒྲོ་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི། །རང་རིག་པར་ནི་གྲུབ་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་བའང་བཞེད་བ་ཡིན་ལོ། །བཞེད་
ཚུལ་འདི་དག་མ་རྟོགས་པའི་ནམ་རིག་པའི་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་གྱི་འབྲུལ་བ་དབྱུ་མ་པའི་བདེན་
དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པས་

༼༤༩༽

གཞོན་པའི་ཚུལ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བྱན་མོང་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་འདུག་པ་ཁོ་
བོས་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་ནུལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོན་པའི་གཞུང་སྒྲུང་ན་དགག་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་
ལ་བཞི། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས། དབུ་མ་པའི་ལུགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར། བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་
བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། ལེན་པ་པོ་སྦོད་རུང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ཡི་
སེམས་བསྐྱེད་འདི། །བོད་ན་བྱེད་པ་མང་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་སྤྱ་ཡང་རུང་པ་ཡི། །གང་ཟག་ནམས་ལ་བྱར་
མི་རུང་། །ཞེས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཇོ་བོ་རྗེ་
ནས་བརྒྱད་པའི་བྱུག་ལེན་འདི་བོད་ན་བྱེད་པ་ཞིན་

༼༤༣༽

ཏུ་མང་མོད་གྱི། སོ་སོར་ཐར་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལེན་ཏུ་
རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལམ་སྟོན་དུ། སོ་སོར་ཐར་བ་རིས་བདུན་གྱི། །ཏྲ་ཏུ་སྟོམ་གཞན་ལྡན་
བ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་བ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་གྱིས་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་པའི་རང་
འགྲེལ་དུ། རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་སྟོམ་བ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བར། སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་བ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས། རྟོགས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་བ་གཞན་དང་ལྡན་བ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་བ་
ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་འདི་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །འདི་ལ་སྟོག་གཅོད་བ་ལ་

༼༤༥༽

སོགས་པ་ལས་བསྒྲག་པའི་ཚོ་ག་གཞན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནམས་ལས་ཀྱང་བསྒྲག་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ་ལས་
རིས་བདུན་དུ་བཀོད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་། ས་
གསུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱད་ཆེན་པོ་ལས།
ཐོགས་མེད་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་དེས། །བསྟན་བཅས་ཀྱི་ནི་དེ་ཉིད་རིག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མགོན་
པོ་མི་པམ་པ་ལས་མངོན་སུམ་སྡེ་སྟོད་མ་ལུས་པ་གསན་པ་ཡིན་པ་འདི་ལ་སྤྱི་ཞིག་གི་ཆོས་ཟ་བར་
བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡིད་ལྡང་ཞིང་གི་ཆོས་ཟ་ན་རང་ཉིད་

༼༩༥༽

ཕུང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །ཁོ་བོའི་སྒྲ་མ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་། གླུ་སྐྱབ་དང་ཞི་བ་ལྟའི་གདམས་ངག་གྱང་ཡོད་པས་དེའི་རྗེས་
སྤྱ་འབྲང་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཉེན་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་རིས་བདུན་གང་རུང་ངེས་པར་དགོས་
ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་ཀྱི་ཉེན་དུ་དགོས་པར་མ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོད་དུ་མ་གྱུར་
པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་
པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དང་པོ་གང་དང་གང་འདོད་པ། །དེ་ལ་དེ་དང་དེ་ཉིད་
སྒྲིན། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྡོད་མིན་པ། །འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
རྒྱད་མ་དག་པའང་སྟོན་པའི་ཉེན་དུ་

༼༩༥༩༽

བཞག་ལ། དག་བ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་ག་ལ་ཐོག་མ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་དང་སྒྲོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་སྒྲོན་དུ་བཏང་སྟེ་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་ཁྱོད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཚུབ་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་བམ་ཞེས་བྲིས་ཏེ།
ལན་བཏབ་པའི་རྗེས་ལ་སྒྲོམ་པའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་མདོར་བསྐྱས་བ་བརྗོད་ཅིང་། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བ་ལེན་པར་འདོད་དམ། འཆ་ལ་ལོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དུ་བརྟག་ལ། དངོས་
གཞི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོམ་བ་དང་། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་ལེན་ནམ། ལེན་ཏོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །རྗེས་ལ་སྤྱོད་གས་བཅུའི་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་

༼༤༥༽

གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་མ་དད་པའི་མདུན་དུ་སྤྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསང་བར་གདམས་པ་དང་། བམ་པ་དང་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གནས་བརྟན་བྱང་
ཚུབ་བཟང་པོས། འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་ཐོག་ནས་སྒྲིག་བཤུགས་དང་སྐྱབས་འགོ་དང་། བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་
ལམ་པར་བྱིར་བྱུག་ལ་སྐྱོབ་པར་དམ་བཅའ་བ་རྣམས་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་
སྐྱོལ་བའི་བྱིར། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྒོན་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
གྱིས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །བཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་སྤངས། །ཆོས་བདག་མེད་པ་
མཉམ་པ་ཉིད། །རང་སེམས་གཞོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ། སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ངོ་བོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་

༩༥༥༽

ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བདུད་པམ་པ་དང་། ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་ཚོགས་བསྐྱུས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་བདག་གིས་ཀྱང་བགྱིའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དགོ་བ་བསྟོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་བསྐྱེལ་བ་དང་
པར་སྤྱོད་ཏུག་ལ་སྟོབ་པ་དང་། རྒྱལ་སྐྱུ་སྤྱི་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དམ་འཆའ་ཞིང་།
བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལག་པར་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་ནས། མཇུག་ཏུ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །རན་འགོ་ཐམས་ཅད་ཏུག་ཏུ་སྟོངས་པར་ཤོག །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་གང་དག་སར་བཞུགས་པ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྟོན་ལམ་འབྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པར་བཤད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བས། ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བ་དང་། བདག་དབུལ་བ་སྟོད་འཇུག་བཞིན་དུ་

༩༥༥༩༽

བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་སྟོང་འཇུག་དང་འབྲུག་གིས་སྟོན་འཇུག་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་
ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བབྱང་བ་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་སྟོན་པའི་ཆོག་སྟོང་འཇུག་གི་
ཆོག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དོར་ནས། བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་པར་བསྟེ། ཞེས་པའི་སྟོན་གཉིས་
བརྗོད་དེ། དགའ་བ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སྟོམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙུག་པོ་ཡིན་ཏེ་ཡི་དམ་གྱི་སྟོང་པའོ། །མོས་སྟོང་པ་ལ་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་གཙུག་པོ་
ཡིན་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་པའོ། །སར་ཁྱགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཙུག་པོ་ཡིན་ཏེ་སེམས་
ཅན་བསྟེན་པའི་སྟོང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼༩༩༠༽

གཉིས་པ་མི་ལམ་གྱི་རྗེས་འབྲང་ནོར་པར་བསྟན་པ་ནི། ལ་ལ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ མི་ལམ་གྱི་ནི་
རྗེས་འབྲངས་ནས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད། མི་ལམ་བདུད་ཀྱི་མིན་ན་
རུང་། ཞེས་པ། མི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་ཆེ་བའི་སྟོབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་ རང་ཉིད་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་
འདུག་ནས་སེམས་ཅན་རིགས་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་འདུས་པ་ལ། འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་
བྱེད་པ་མི་བས། མདོར། དེ་ཆེ་ལྷ་མི་སྟོང་པ་བརྒྱ། རྒྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བསམས་ནས། གང་ཟག་སྟུ་རུང་རུང་ལ་ཆོ་ག་དེ་བྱེད་དེ། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་
བཅས་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་མི་ལམ་མཐོང་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སྟུ་རུང་བ་མདོ་རྒྱད་
ནམས་ནས་

༼༩༩༽

གསུངས་མེད་ཀྱི། ལྷ་སྤྱོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱར་པའི་མི་ལམ་བདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
མང་བས་གང་ཡིན་བརྟོལ་མེད་པའི་མི་ལམ་མཁས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཞོད་བྱེད་འབབ་པ་ནི།
བདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མིན་ན་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་
ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་དང་ནི། །མར་མེ་མཛད་གྱིས་བཀག་ཕྱིར་དང་། །ཆོ་ག་ལས་ཀྱང་
བསལ་བའི་ཕྱིར། །ལུགས་དེ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་
སའི་དངོས་གཞི་ས་བཅུ་བདུན་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། སྤང་བར་སྤྲོ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ཅམ་ཡང་མི་ལྟོན་པ་ལ་
རང་དོན་ཁྱད་དུ་

༼༤༤༽

བསད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་བཀག་ཅིང་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་
དང་ཆོ་གའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་བཀག་པའི་བྱིར། སྤྱེ་བོ་སྡིག་པ་སྣ་རེ་ཙམ་ཡང་མི་སྡོང་བ་ལ་འཇུག་པ་
སེམས་བསྐྱེད་འབོགས་པ་ནི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྟུན་པོའི་བབ་ཅེལ་ཟེར་ལུགས་
བརྗོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྟུན་པོ་སྡིག་པ་ཅན། །ཡིན་ཀྱང་དེར་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནི། །སོ་སོར་ཐར་པའི་
སྡོམ་པ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལ། །མཁས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ་ལོ། །ཞེས་པ། ཆོས་ཀྱི་
གོ་བ་ཡོད་པར་སྡོམ་པ་ཁ་ཅིག་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་འབོགས་པའི་ཁྲོད་དེར་ཆོགས་སྟེན་ཆད་
ཆོས་དེའི་སྡོད་དུ་རུང་བའི་གང་ཟག་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་
མཁས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། སྐལ་

༼ ༤༤༣ ༽

མེད་ཡིན་ན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ལོ། །ལྷ་པ་མཁས་པས་བརྟགས་ནས་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི།
འདི་འབྲེལ་ཆིག་ལའང་བདེན་ཆིག་ཡོད། །སེམས་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་དཔྱེད། །གལ་ཏེ་འདི་
འབྲེལ་ཆིག་བདེན་ན། །དེ་ལས་མི་བདེན་གཞན་ཅི་ཡོད། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བའི། །མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་སྟོང་ས། །ཞེས་པ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱན་ཆིག་དེ་ལྟ་བུའང་བདེན་པར་
འཇིན་པའི་སྤྱན་པོའི་རྗེས་འབྲང་ཡོད་དེ། བདེན་བརྟན་འབྱེད་པའི་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན་
ལེགས་པར་དཔྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་འདི་འབྲེལ་བདེན་ན་འདི་ལས་བདེན་པའི་དོན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བརྟན་
ཆིག་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་གསུམ་ལ་མཆོང་བ་ཡང་སྟོ་ལྡན་ཡིན་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྟོན་

༼༤༤༽

པོས་ལུང་རིགས་ནམ་དག་གིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྒང་དོར་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་
སྒྲོངས་པའི་ལུགས་འདི་སྒྲོངས་ཤིག་གཉིས་པ་དབུ་མའི་ལུགས་ནི། དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་འདི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱིས་ལེགས་ཐོབ་ན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་
ཞེས། །མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ནམས་ལས་གསུངས། །ཞེས་པ། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་དང་ནམ་མཁའི་
སྒྲོང་པོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་སློལ་ལ། འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་
ལུག་ལེན་དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྟ་ལས་བརྒྱད་པའི་ཆོ་ག་ལ། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་འཐད་
པ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་འཛིན། ལེན་པའི་ཆོ་ག་སྒྲངས་ནས་མ་ཉམས་པར་སྤྱང་ཚུལ་
ནམས་བརྗོད་ལ། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཡན་ལག་

༩༩༦༥༽

བདུན་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་ཕུལ་ནས་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྟོན་འདུག་པར་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་
བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས། མཇུག་ཏུ་རང་གཞན་དགའ་བ་སྟོམ་པ་དང་།
བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་བསྐྱས་སྐྱབས་དང་སྐྱར་ནས་བརྗོད་པ་དང་། གཏང་རག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་
དང་སྦྱིན་གཏོང་ཅི་བྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་འདི་བརྗོད་ཏེ་ཕུག་ཤིང་ལས་བརྒྱད་པའི་ས་སྐྱ་པའི་ཕྱག་
ལེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོག་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་
པོ་བཀོད་པ་དང་། །

༼༩༩༩༽

སྐལ་བཟང་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་། །དཀོན་ཅེགས་རྒྱལ་པོ་གདམས་པ་ཡི། །མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་
ནམས་སུ་ལྟོས། །འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་དང་། །རྒྱལ་སྐས་ནི་བ་ལྷས་མཛད་པའི། །བསྟན་
བཅོས་ལ་སོགས་ནམས་ལས་གསུངས། །ཞེས་པ། སྡོང་པོ་བཀོད་པར། །འཇམ་དབལ་གྱིས་ཆོས་
བསྟན་པའི་ཆོ། རྒྱ་མཆོའི་ལྷ་སྡོང་ཐག་བཅུ་རྩེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །བསྐལ་
པ་བཟང་པོར། །ང་ནི་སྡོན་ཆེ་སྟན་པར་བྱུང་པ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་དེ་ལ། །འཇམ་
གང་ཞིག་ནི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། །ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོར། །བྱང་སེམས་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོ་དང་དམངས་པལ་པ་
ལ་ལྷུང་བ་བྱང་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་

༼༩༩༽

བར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་བྱ་བ་མང་ལ་བྱེད་བ་མང་སྟེ་ཉིན་མཚན་དུ་སྤྱིན་བ་ནས་ཞེས་རབ་ཀྱི་བར་
ལ་བསྐྱབ་བར་མི་བྱས་ཏེ་ཞེས་བ་ནས། ཁྱོད་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་ལ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་བར་
མི་འགྱུར་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བ་དང་། འཕགས་བ་
སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཏུ། །སེམས་བསྐྱེད་བཅུག་ཅིང་བསྟེན་བྱས་
ནས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བཏན་པའི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ཏྲག་ལྟན་གྱུར། །ཞེས་བ་དང་བསྐྱབ་
བཏུས་སུ། བར་འགོ་བའི་མདོ་བྲངས་ཏེ། གཡོ་སྤྱས་སེམས་བསྐྱེད་བ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་
གསུངས་ན། དགེ་བ་སྣ་འགའ་བྱས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་བ་དང་། གཙཿ་ན་རིན་པོ་
ཆེས་བྱས་བར། ཞེས་རབ་

༼༤༤༽

ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི་བསྟན་པའི་ཆེ་འཁོར་དེའི་ནང་ན་ལྟ་དང་མིའི་
སྟོག་ཆགས་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གིས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཡང་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོར། སྤྱི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་བཞི། ལེན་པ་པོ་གང་གི་བྱང་པར། ལེན་ཚུལ་ཆོ་གའི་
བྱང་པར། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་ཅམ་ལུགས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་འབྲས་ཀྱི་ས་
བོན་ནི། །གང་བའི་ས་ལ་མི་སྐྱེ་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅམ་པ་ཡི་ཡང་། །སེམས་བསྐྱེད་སྟེག་ཅན་ལ་
མི་སྐྱེ། །ཞེས་པ། ཡུལ་བྱོད་བརྒྱན་ཆེ་སར་སྐྱེ་བའི་འབྲས་

༼༤༩༽

ཀྱི་ས་བོན་གང་བའི་སར་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅམ་བའི་འབྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སྡོམ་བ་
མེད་བའི་སྤྲིག་ཅན་ལ་མི་སྐྱེ་ལོ། །གཉིས་པ་དབུ་མའི་ལུགས་དཔེས་བསྟན་བ་ནི། རི་ལྷར་ནས་ཀྱི་ས་
བོན་ནི། །གང་ངོ་གང་དུ་འང་སྐྱེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དབུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་། །སྤྲིག་པ་ཡོད་མེད་
ཀྱན་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་བ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ཡུལ། རྫོང་གང་སྐྱམ་ཆོན་སྣ་ཆོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་དབུ་མ་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་ནི་སོ་སོར་ཐར་བའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྲིག་ཅན་དང་ལྷ་སྐྱེ་ལ་སོགས་བ་ནམས་
ལའང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལུང་དོན་ལས་འབྱུང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འབྱུང་
ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡི། །གཞུང་དེ་སེམས་ཅམ་བ་ཡི་ཡང་། །སེམས་བསྐྱེད་ལུང་དུ་
ཅི་འགལ་ཅེས། །སྟམ་ན་དེ་ནི་འབྱུང་།

༩༮༭༠༽

བ་ཡིན། །ཞེས་བ་དབྱ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འགོ་བ་སྣ་ཆོགས་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་
ལུང་དེ་ནམས་སེམས་ཅན་པའི་ལུང་དུ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་སྣམ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་དེ་
བསལ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་པན་བཞེད་ཉིན་གཅིག་གི། སློག་གཅོད་སྒྲོམ་བ་སྤངས་བ་ལ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་མཛད། །དེ་ནི་སོ་སོར་ཐར་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་
བསྐྱེད་བཟང་གི་ལུང་ལས། སློག་གཅོད་སྒྲོམ་བ་སྤངས་ཞེས་བ་སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་དགོངས་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །མདོ་སྤེ་བསྐྱེད་བ་བཟང་པོ་ལས། རྒྱལ་བ་པན་བཞེད་གོང་དཔོན་གྱུར་པའི་ཆེ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་བ་བསོད་ནམས་འོད་དེ་ལ། །ཉིན་གཅིག་སློག་གཅོད་སྒྲོམ་བ་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོ་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་དེ་ནི་སེམས་

༼༩༥༡༽

ཅམ་ཡིན། །ཞེས་པ་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་མདོར། སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་སངས་རྒྱས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་བྲགས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ།
རྒྱལ་བ་པན་པར་བཞེད་པ་སྟོན་གྲོང་གི་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འོད་ལ་
སྟོག་གཙུག་ཉིན་གཅིག་སྟོང་པའི་སྟོམ་པ་སྤངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་སེམས་
ཅམ་ཀྱི་ཚོ་གའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་དབྱ་མའི་
ལུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་ལ་ཉིན་གཅིག་སྟོག་གཙུག་ཅམ་སྟོང་བ་གསལ་བར་མ་
བསྟན་པའི་བྱིར། ཚོགས་བཅད་འདི་མཆན་དགྲུས་སུ་ཁོར་བ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལ་སྟོགས་
པའི་འཐད་པ་རྣམས། །དབྱ་མའི་

༼༩༥༽

ལུགས་ལ་འཐད་མོད་ཀྱི། །སེམས་ཙམ་བ་ཡི་ལུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ། ལུང་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ནས་འབྲུང་བ་རྣམས་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་འཐད་ཅིང་།
སེམས་ཙམ་བའི་ལུགས་ལ་མི་འགྲིག་གོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་ལུགས་ནི། དེས་
ན་སེམས་ཙམ་བ་ཡི་ལུགས། །གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འདོད་ན། །ཐོག་མར་སོ་སོར་ཐར་བ་
ལོང་། །བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་སྡོབ་ས། །དད་ཅིང་སྐྱབ་པར་རུས་གྱུར་ན། །སྤྱི་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་སྡོམ་བ་ལོང་། །ཞེས་པ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྲང་སར་བསྟན་པའི་འཇུག་བ་སེམས་
བསྐྱེད་ལེན་པར་འདོད་ན་བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྡོམ་བ་གང་རུང་སྡོན་ན་
ཡོད་ན་ལེགས། མེད་ནའང་གསར་དུ་ལོང་ལ་བྲང་།

༼༤༥༽

སེམས་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མ་མོ་བྱང་སའི་ཆིག་དོན་ལ་འབྲིས་པར་སློབས་ལ། དད་ཅིང་སྐྱབ་ཀྱས་པ་འདུག་
ན། བྱིས་ཆོ་ག་རྣམ་དག་ཤེས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་སྡོམ་པ་ལོང་ལ་སྐྱངས་ཤིག་གཉིས་པ་དབྱ་
མའི་ལུགས་ནི། ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སངས་རྒྱ་ས་བོན་འཛོག་འདོད་ན། །ཆོ་ག་འཁྱལ་
པ་མེད་པ་ཡི། །དབྱ་མ་པ་ཡི་གཞུང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཛོགས་པའི་སངས་རྒྱ་ས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་བཟང་པོའི་ས་བོན་འཛོག་པར་འདོད་ན། དབྱ་
མའི་གཞུང་ལུགས་བཞིན་ཆོ་ག་རྣམས་པས་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་འདུས་པ་ལའང་སེམས་བསྐྱེད་པོག་ཅིག་
རེ་ཤིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོད་པ་ལ་མི་སློབ་ཀྱང་མཐར་འཁོང་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་

༼༤༥༽

ལ་བཞི་ལས། ཆོ་ག་སྒྲུབ་པོས་རང་བཟོར་བསྟན་པ་ནི། འོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་
བ། །བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་མོད་ཀྱིས། །ཆོ་གའི་སྐོན་ས་འདི་མི་སྐྱེ། །གལ་ཏེ་ཆོ་གས་སྐྱེ་ན་
ནི། །བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་འགྲུལ། །ཞེས་པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བཀའ་བསྟན་
བཅོས་ནམས་ནས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་ལྟ་བུ་གྲུབ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གཟིགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུངས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཀྱིས། །འདི་ནི་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཡིན། །འདི་ལ་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི། །ཆོ་ག་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་
མེད། །ཅེས་པ། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཀྱིས། སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་འཕོགས་

༼༩༥༽

པའི་ཚོ་ག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་མི་མཛད། །མཛད་ཀྱང་ཚོ་
གར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་འབྲེལ་རིགས་ཅན་ཀྱན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་
ཡིན། །ཞེས་པ། ཚོ་ག་བསྟན་བཅོས་ལ་བཤད་དོ་སྟུང་ན་ཆད་མར་གྱུར་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཕྱག་
ལེན་མཛད་ཅིང་གསུངས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱག་ལེན་མཛད་ཀྱང་འབད་བ་དོན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོ་ག་ལ་བསྟན་ནས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་འཕོགས་པ་དང་། གོ་བ་ཅུང་ཟད་
ཉིད་པས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་རྫོམ་ནས་ཟབ་ཆོས་གསེར་ཡོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་འདི་འབྲེལ་རིགས་
ཅན་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཅུང་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
དཔེས་མཚོན་པའི་ཆོས་ཉིད་

{ ༤༡༤ }

ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དཔེར་ན་ལུང་དང་ས་བོན་སོགས། །སོ་ནམ་ཞིང་པས་བྱར་རུས་
ཀྱི། །ལྷ་གྲ་སྒྲོང་པོ་སྟེ་མ་སོགས། །ཞིང་ལས་འབྱུང་གིས་མི་ལས་མིན། །དེ་བཞིན་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་
ཚུབ་སེམས། །ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རུས་ཀྱི། །དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་ནི། །ཞེས་པ། ཞིང་
པ་སོ་ནམ་བྱེད་པའི་ཆོ། ལུང་དང་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་རྫོག་པ་ལ་སོགས་ལོ་ཐོག་འབྱུང་བའི་
ཐབས་མང་པོ་བྱ་བར་རུས་ཀྱི། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་གྲ་སྒྲོང་བྱ་སྟེ་མ་ལ་སོགས་ཞིང་ལ་གང་སྐྱེས་དེ་
ལ་ཞིང་པས་བཙོས་བྱར་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཆོ་གས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
མ་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་དང་། འཕེལ་བའི་ཐབས་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་ཆོགས་ལམ་སྐྱོར་ལམ་དུ་ཉམས་
སུ་བྱངས་པས་སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་དག་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དོན་

༼༤༥༥༽

དམ་བཤེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་
མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྤྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་
དང་། །བསམ་གཏན་གྱི་ནི་སྒྲིམ་པ་སོགས། །ངང་གིས་སྤྱི་ཡི་ཚོགས་མིན། །འདི་དག་འཐད་པ་དང་
བཅས་པ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་དགྲེས་པའི་
སྒྲིམ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་མཐོང་ལམ་སྤྱིས་པའི་ཆེ་ཚུལ་འཆལ་སྤོང་བྱེད་བྱ་
བ་མངོན་རྟོགས་ངན་འགོར་སྤྱི་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་སྒྲོགས་སུ་གྱི་མི་དགོ་
བའི་ས་བོན་འཇིག་རྒྱས་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་

༼༤༥༽

རབ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་རིག་པ་དང་རྐང་པར་ལྷན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུལ་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱོན་རིག་ནས་སྒོང་བར་འདོད་པས་ཞི་
གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་གོམས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདོད་ཁམས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་མི་དགེ་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་
ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱིས་ཆོ་གས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །རྒྱས་པར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་བཀའ་དང་
བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དམ་བཅའ་ཅམ་གྱི་ཆོ་གའི་གོ་མི་ཆོད་
པར་བསྟན་པ་ནི། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བྱའོ་ཞེས། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་གསུངས་སྲིད་ཀྱང་། །དམ་
བཅའ་ཡིན་གྱིས་ཆོ་ག་མིན། །དཔེར་ན་སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་བྱ། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དམ་པ་

༩༥༧༩༽

སྤང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་བཅན་པོ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་
བཅན་གྱི་བྱང་དུ་ཡུམ་བུ་སྒྲ་མཁར་གྱི་ཅེར་གནམ་ནས་བབས་པའི་སྤང་གོང་ཕྱག་བརྒྱ་པར་འདོན་
པའི་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟོན་ནའང་། དམ་བཅའ་བའི་
ཆོག་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་པ་བཏང་བར་བྱ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྤང་བར་བྱ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཀུན། །དམ་བཅའི་ཆོག་ཙམ་ཉིད་ཡིན་གྱི། །ཆོ་གའི་སྟོན་སྦྱིན་པ་
མིན། །ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་འགྱུར་ཅིང་། །ཆོ་ག་ཡང་ནི་ཐུག་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ། སྐས་ནས་ཆོས་
བྱ་ཞེས་སོགས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཆོ་ག་
ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་

༼༩༠༽

ཏེ། བཅུ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱལ་བསྟན་ལ་འབྲུག་པར་བྱ། །འདམ་བུའི་ཚལ་ལ་
སྤང་ཆེན་བཞིན། །འཆི་བདག་སྡེ་ཆེན་གཞོམ་པར་བྱ། །ཞེས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གསུངས་པ་
དང་། སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །དགོ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྦྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་
འབྱུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཆོག་ནམས་ཀྱང་
ཆོག་ཡིན་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྟུན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་བསྟན་པས་མཐུག་
བསྟུ་བ་ནི། གྲེ་མ་འཛིག་རྟེན་སྟུན་པོ་འདི། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཀུན་བོར་ནས། །མ་གསུངས་ནན་
ཀྱིས་འཆད་པ་ནི། །འདི་འབྲ་ཅིར་འགྱུར་བརྟག་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་
ན་འཁོད་པའི་སྟུན་པོ་ཆོས་བྱེད་འདོད་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་མིན་ཆོས་སུ་

༩༩༡༽

བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་
བསྐྱར་ལ་སོགས་ཆོ་ག་རྣམ་དག་པོར་ནས། མདོ་བསྐྱལ་རིང་མོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མི་ལམ་མ་དང་།
ཕག་མགོའི་བྱེན་བརྒྱབས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་རང་བཟོ་སྐྱར་བའི་འཆོས་པ་ནན་གྱིས་
འཆད་པ་འདི་འདྲ་ངན་འགོ་དང་མཐོ་རིས་ཅིའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་། དམན་ལ་
སྦྱོད་པ་བཟང་བྱང་ཡང་། །དེ་ནི་བཙུང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །ཤེལ་ལ་ལོར་བྱ་ཁ་བསྐྱར་ཡང་། །ཚུ་
དང་འཕྲད་ན་རང་མདོག་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ། ལྷང་བ་རིགས་བཞིར་གསུངས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོ་སྦྱོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ། གནད་འཆུགས་
པའི་ཆོས་ཀྱིས་སངས་མི་རྒྱ་བར་བསྟན་

༼༤༩༽

བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅམ་དབུ་མ་གཉིས། །རྣམ་བཞག་ཐ་
དད་ཡོད་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཀུན་མ་སྟན་པ། །ལྟར་བའི་རྣམ་བཞག་ཟུ་བཞི་གསུངས། །ལྟར་
མེད་ལྟར་དང་ལྟར་བ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་ལྟར་བ་མེད་བ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྲ་རྣམ་བཞི་
གསུངས། །ཞེས་པ། ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་དང་།
སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ལྟར་བའི་རྣམ་བཞག་ལ། ལྟར་བ་མེད་བ་དང་། ལྟར་
བ་དང་བཅས་བ་དང་། ལྟར་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ལྟར་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་ཟུ་བཞིར་
བཞེད་བ་ཆ་མ་སྟན་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་ལ་རྒྱས་བཤད་ནི། བསམ་བ་དག་པའི་སྦྱིན་བ་
སོགས། །རྣམ་བ་ཀུན་ཏུ་ལྟར་བ་མེད། །བསམ་བ་ངན་པའི་སྟོག་

༼༤༩༽

གཙོད་སོགས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། །ཞིང་དམ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམ་དག་བཏང་ནས་དུག་མེད་ཀྱི་བསྐྱོ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལྟ་
བུ་ལྟོང་མེད་སྐྱབ་པར་རིགས་པ་དང་། བསམ་པ་ངན་པས་སོག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟོང་པ་དང་། དག་
བའི་སེམས་ཀྱིས་བསད་པ་སོགས། །ལྟོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །གཞན་ལ་
གནོད་ན་བརྟན་མིན་ཡང་། །ལྟོང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །ཞེས་པ། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་ཆོང་བ་གཡོ་ཅན་བསད་པ་ལྟ་བུ་ལྟོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་སྐྱབ་བྱ་དང་། །གཞན་ལ་
གནོད་པར་ཞེས་བཞིན་དུ་རྩོན་པ་ལ་རི་དྲགས་སྤྱོགས་འདི་ན་འདུག་གོ་ཞེས་བདེན་པར་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུ་
ལྟོང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་

༼༤༩༩༽

སེམས་ཀྱི་འཕེན་པ་ལས། །གཞན་པའི་དགོ་བ་སྡིག་པ་མིན། །འཕགས་པ་ལྟ་ཡི་བཞི་བརྒྱ་
པར། །བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །དགོ་བའམ་ཡང་ན་མི་དགོ་བ། །ཐམས་ཅད་དགོ་བ་
ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གང་སྤྱིར་སེམས་དེ་གཙོ་བོའི་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་མདོ་རྒྱད་གཞན་ལས་
ཀྱང་། །དགོ་སྡིག་ནམ་བཞག་དེ་ལྟར་གསུངས། །ཞེས་པ། ཀུན་སྟོང་སེམས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཟང་ངན་
ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་དགོ་སྡིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱིས། སྟོར་བ་དཀར་ནག་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་
ནོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱིབ་སྟོང་ལས་ཀྱང་། དགོ་སྟོང་རང་གི་པ་ཀན་ལ། །ལྟར་འདོང་ཞེས་ནི་བསྐྱལ་གྱུར་
ནས། །འཕུལ་བས་དེ་ནི་ཤི་གྱུར་ཀྱང་། །མཚམས་མེད་སྟོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་བཟང་པོས་
མཆིལ་ལྟམ་གཉིས། །བྱབ་པའི་དབྱེ་ལ་བཞག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱིས་བསམ་

4

༼༤༥༽

བྱས་པ། །གཉིས་ཀ་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བསམ་པའི་ཙ་བ་ལ། །བསོད་ནམས་སྤྲིག་
པ་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་སོ། །མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་ལས་བྱུང་པ། ལུས་ངག་གི་
ལས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ། གཟུགས་ཅན་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་མཚན་
ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུས་བོར་ནས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་འགྲུབ་པ་དེ་
དགོ་བ་དང་མི་དགོ་ཡིན་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ནི་སེམས་པའི་བྱེད་པར་ཡིན་ནོ། །སློག་
གཙོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་ན་
ངེ་ལྟར་སེམས་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཅེ་ན། དེས་དེ་གསོད་པ་དང་ལེན་པ་དང་ལོག་པར་
གཡེམ་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་

{ ༤༩༦ }

གྱིས་རྒྱུད་གྱིས་བྱས་པ་ནི་དེས་བྱས་པ་ཞེས་བྱས་ཏེ། ཚེས་རྒྱན་གྱིས་གྲོང་བསྐྱེད་གས་འབྲས་ཆན་
 བཙུག་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ། བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོའི་ལམ་ཡང་ཡིན་
 ནོ། །འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ངག་ནི་ཚིག་སྟེ་དབྱངས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་གི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ལས་ནི་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའོ། །སེམས་
 པས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་བགོས་པས་ཕྱིས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 འབྲས་ས་ལུའི་ས་བོན་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱ་བྱ་འབྱུང་བ་དང་། མ་དུ་ལུང་གའི་མེ་ཏོག་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བས་
 བསྐྱར་བས་ཕྱིས་དབྱས་ཀྱི་ཤ་དམར་པོར་འབྱུང་བ་བཞིན་གསུངས་པས་དགེ་སྤྲིག་མཆོན་ཉིད་པ་
 ཀྱན་སྟོང་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་

༼༤༩༽

གི་ལས་དགོ་སྒྲིག་ཏུ་འཛོག་ལ་བག་ཆགས་སེམས་ལ་བགོས་པ་དུས་ཕྱིས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དང་
འབྲུག་པས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་སྤྱོད་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། ལོག་པར་རྟོག་ཚུ་ལ་
བརྟོག་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ། །བདག་གཞན་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་གསུངས། །ཁ་
ཅིག་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །སྒྲོམ་དུ་མི་རུང་ཞེས་སུ་སྤྲ། །འདི་ཡི་རྒྱ་མཚན་འདི་སྐད་
ལོ། །ཞེས་པ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུ་ལ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་།
བརྗེ་བ་གཉིས་གསུངས་པའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སེམས་སྒྲོམ་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བདག་ཉིད་
གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་པར་མི་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲུའོ། །བདག་བདེ་གཞན་ལ་བྱིན་ནས་ནི། །གཞན་
སྤྱད་བདག་གིས་སྒྲངས་བྱུར་ན། །སྒྲོན་

༼༩༩༽

ལམ་མཐའ་ནི་བཅན་པའི་བྱིར། །བདག་ནི་ཉག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་འགྱུར། །དེས་ན་འདི་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས། །སྒྲོམ་པ་དེ་དག་ཐབས་མི་མཁས། །འོར་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པོ། །ཞེས་པ། རང་གི་བདེ་
སྦྱིད་གཞན་ལ་བྱིན་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་དུ་སྒྲངས་ན་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་མཐའ་བཅན་
པའི་བྱིར་འཁོར་བ་མ་སྒྲོངས་ཀྱི་བར་བདག་ཉིད་ཉག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅིང་བདེ་བ་མི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
པས་འདི་འདྲའི་སྒྲོ་སྤྱོད་སྒྲོམ་པ་དེ་ཐབས་མཁས་པའི་ཆོས་འོར་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པོ་ཞེས་བེད་
རོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤྱན་དབྱུང་བ་ནི། །དེ་དོན་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས། །དགོ་བ་ཡིན་ནམ་སྤྲིག་ཡིན་བརྟག། །གལ་ཏེ་དགོ་བ་ཡིན་ན་ནི། །དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་
འགྱུར་བ་འགལ། །སྤྲིག་པ་ཡིན་ན་དུག་གསུམ་གྱིས། །བསྐྱེད་པའི་

༩༩༠༽

གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྒྲོར་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་མཐའ་བཙན་པར་
མ་ངེས་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞིགས་པའི་ཆེ་བྱགས་ཀྱིས་མ་
བཟོད་ནས་བདག་ལ་སྤྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱགས་བསྐྱེད་མ་ཐག་རང་གི་ལས་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ།
དེན་ལན་བསམས་པའི་མདོར། སྒྲོན་པ་རིགས་ལ་གནས་པའི་ཆེ་མནར་མེད་ཀྱི་ས་གཞིར་ཤིང་ཏྲ་
འདྲེན་པའི་གྲོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་པར་འདིའི་ཁུར་བདག་གིས་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་མ་
ཐག་ཆེ་བྱེད་ནས་ལྷ་སྐྱེས་པ་དང་། མཛའ་བོའི་བྱ་མོས་མའི་མགོ་བོར་བརྟེན་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་
སྤྱིན་སྤྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མེ་འབར་བ་མགོ་བོར་བྱག་པའི་ཆེ་འདི་ལྷ་བྱའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོང་བའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱིན་བདག་ལ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམས་མ་ཐག་འཁོར་ལོ་བར་
སྒྲུང་།

༼༤༩༽

ལ་འཕགས་ཤིང་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་ལམ་མཐའ་བཅན་ན་མྱད་ནད་
ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱང་། །བདག་གཞན་
བརྗེ་བ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། །རྒྱན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བརྗེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
ཀུན། །སྤྱད་བསྐྱེད་འགྱུར་བ་མི་སྤིང་འགྱུར། །ཞེས་པ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་
གཉིས་སྤྱབ་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲོམ་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོགས་པར། རྒྱན་དུ་
སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཅིང་། ས་རོལ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་གཏན་ནས་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་འདྲའི་གསང་ཆོག་
ནི། །བདུད་གྱི་མིན་པའང་མི་ཤེས་སོ། །ཐབས་ལ་བསྟུ་བའི་བདུད་

༼༤༩༽

ཡོད་ཅེས། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའང་བྲན་པར་བྱ། །ཞེས་པ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བདག་གི་བདེ་བ་རྒྱ་
བཅས་གཞན་ལ་སྟེར་ཅིང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་བཅས་བདག་ལ་ལེན་པའི་སྒོ་སྒྲོང་ཉམས་སུ་
སྒྲང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་བའི་ཡུལ་དུ་ཐོས་པར་མི་རུང་བའི་གསང་ཆིག་འདི་འདྲ་བདུད་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པར་ངེས་པས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་
ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བདུད་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བྲན་པས་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་
པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། ཐབས་དང་སྐབས་དང་དག་པ་ལ། །ཐེག་ཆེན་ངེས་པར་འགྱུར་བ་
ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རབ་བསྐྱེད་པའི། །བདུད་འཛོམས་སྟོང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སངས་རྒྱས་
གྱི། །

༼༤༣༽

བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན་པར་གསུངས། །འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་སྐྱོབ་ཉིད་ཀྱིས། །རིན་ཆེན་སྒྲེང་བར་
འདི་སྐད་གསུངས། །བདག་ལ་དེ་དག་སྒྲིག་སྒྲིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྒྲིན་ཤོག །ཅེས་པ།
བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྒྲེང་བར་སྒྲོན་ལམ་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །གང་དུ་མ་གྲོལ་དེ་སྲིད་དུ། །དེ་བྱིར་སྒྲན་མེད་པ་
ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་སྐྱུར་ཅིག །དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་འདི། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་
གཟུགས་ཅན་གྱིས། །གཏུང་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། །

༼༤༩༩༽

དེ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཅམ་ཡང་
འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་བར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཀྱང་རང་བཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་
ལ་མི་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིར་འཁོར་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟོན་
ལམ་དེ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་གལ་ཏེ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྱུབ་ན་ཆུ་སྐྱང་
གཞུང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་པས་ཀྱང་ལྷག་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་མི་ཞོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རང་བཟོ་མ་
ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དབལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ལེགས་པར་གསུངས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་
ཀུན་བཀའ་སྟེ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་

༩༥༥༽

གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་འདུག་ཏུ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་
མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོར་
ཡང་། རྩེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བལྟམས་པའི་ཞིང་ཁམས་ན། །མཆོད་པ་རྣམས་མང་དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་
པས། །སྦྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གངས་དང་ཆར་མི་
པོད། །ཅེས་གསུངས། །ཆོས་ཀུན་བསྟོ་བར། །འཁོར་བ་ནི་སྟོན་ཆགས་པའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སྤུང་དུ་སེམས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྦྱད་དུ་ཞེ་
ན། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་དུ་སེམས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། །བརྒྱད་སྟོང་པར། །རི་
ལྟར་བདག་

༼༩༩༽

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པར་བྱའོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱམས་པ་ཉི་བར་
གནས་པ་དང་། སྙིང་རྩེའི་སེམས་ཀྱིས་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཉི་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྟོན་འདུག་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་གསུངས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག །ཡང་དག་
བརྩེ་བ་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །དེ་སྐད་
གསུངས་པ་ལེགས་པར་བྱངས། །མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་

༼༤༥༽

སྒྲིང་པོ་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་ནམས་ནི། །སྤྱར་དུ་བསྐྱབས་པར་
འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་ཡི། །གསང་པའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་།
འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། །དེ་ཀྱན་བདག་ལ་སྤྲོད་གུར་ཅིག །ཅེས་འཕགས་པ་ཞི་བ་
སྤྲོས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་དང་རྒྱད་ལས་ཀྱང་།
འཁོར་བ་མཐར་ཐུག་བར་དུ་ནི། །བདག་འཛང་རྒྱ་བར་མ་གུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡང་སྤྲོང་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །བཞི་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།
དེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ཤེས། །དེས་ནི་སྤྱར་དུ་རྫོགས་འཛང་རྒྱ། །དེའི་བར་དུ་འང་འདིག་ཉིན་
གྱི། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བར་

༼༤༩༽

གསུངས། །ཞེས་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་ཞེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་བ་དེ་ནི། སྤྱར་དུ་འཆང་
ཏུ་ཞིང་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འང་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་འབྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་
སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བས། །སེམས་ཅན་བསྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་
འཕང་སྒྲ་མེད་རྟེན་འབྱུང་ན། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ལོངས་སྟོན་གང་། །ཆངས་པ་དབང་པོ་དྲག་པོ་
དང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་བས་རྟེན་དེ་དག །སེམས་ཅན་པན་པ་ཅམ་ཞིག་གིས། །མ་དངས་པ་ནི་འཇིག་
རྟེན་འདིར། །འགའ་ཡང་མེད་ལ་མཆར་ཅི་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོར། རྗེ་གས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཆོས་འཇིག་དང་། །ཆོས་སྤྱབ་པ་དང་སྟོག་ཆགས་སྟོང་བཅེ་བ། །ཆོས་
བཞི་འདི་དག་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་དེ། །དེ་དག་མཐའ་ནི་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་

༼༤༩༽

ངོ། །ཞེས་པ་དང་། མཆོད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་གསུམ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གནད་འཆུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སངས་མི་རྒྱ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གནད་འཆུགས་ཚུལ། ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཚུལ།
དོན་བསྟུས་ཏེ་གནད་མ་འཆུགས་པ་བསྟུ་བྱར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་འཆུགས་ན། །ཆོས་གཞན་གྱིས་ནི་
འཆང་མི་རྒྱ། །སྟོང་ཉིད་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱང་སྟོམ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ཐོབ། །སོ་སོར་ཐར་
པའི་མདོ་བཞིན་དུ། །

༼༥༠༠༽

བསྐྱོབ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བྱེད། །ཅེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། དེའི་
གནད་འཆུགས་ན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་
པ་དང་། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོམ་བཞུགས་ལ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་སྟེ། དེ་
འདྲ་བྱི་རོལ་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་མོད་སྟམ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བསྟོམ་ལ། དབུ་མ་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོམ་པའང་རྒྱལ་སྤྲས་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་མོད། དེ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ལ་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་དེ་
བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ནས་སྟོམ་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བར་གསལ་ཅིང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ།

༼༥༠༽

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ནི་འཁོར་འདས་ལ་སྒྲང་དོར་གྱི་མཆན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཡུང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་དེར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱར་འཛིན་པ་དང་། ཕྱོགས་
མ་ཐུན་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་གནས་
དང་མཆོད་བྱར་འཛིན་པའི་སྟོན་དང་། བཟང་ངན་དང་སྒྲང་དོར་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
མཆན་འཛིན་བཞི་ཤེས་ཞེས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྒྲང་བྱར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེར་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་སྤྲོའི་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་
རྟོགས་པའི་ཡུམ་ཤེར་སྤྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲང་པའི་མི་

༼ ༥༠༣ ༽

མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ། ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་
པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་
པར་ཕྱིན་བྱུག་དང་། སྡེ་ཆོན་བདུན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ངེ་
ཅམ་དུ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། གཟུགས་སོགས་
ཡུང་སོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
རྣམས་ལ། །སྦྱོང་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་བ་དང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་
སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་

༼ ༥༠༣ ༽

དུ་ཉོགས་པའི་གཉེན་པོ་བཞི་ཤེས་རྒྱལ་སྤྲུལ་འཕགས་པའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་འདི་
ལྟ་བུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ལའང་ཡོད་རེ་ཀན། ཐེག་དམན་
འཕགས་པ་འཁོར་བ་སྤང་བུ་དང་། སྤང་འདས་ཐོབ་བུར་བྱས་ནས་ལམ་བྱུབ་པ་ཀུན་གྱི་སྤྲུགས་ལ་
གསལ་ལོ། །སྤྱུ་སྤྱུབ་ཞབས་ཀྱིས། སྤང་ཆུབ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྲིད་པས་སྤྲུག་ཡིད་དེ་དག་
ནི། །ཆེ་བད་ལ་དགའ་བྱ་ངན་ལས། །འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
གསུངས་སོ། །སྤང་པོ་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་ཉོན་སྤྱིབ་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ལ་ཞེན་པའི་སྲིད་
པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་གཙོ་བོ་དེས་ཡང་སྲིད་འབྱུབ་འབྱུར་གྱི་ལས་བསགས་ནས་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་
ལེན་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཁ་ན་འཆི་སྤྲུག་

༼ ༥༠༩ ༽

བསྐྱལ་བའི་ཕུང་པོ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཏེན་འབྲེལ་སྦྱ་བ་མེད་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་
ནམས་སྟུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །མེད་དང་བྲལ་ལ་འབྱུང་
བ་མེད། །ཅེས་མཐོང་ལ་མ་ཐོབ་ནས་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་ཅིང་།
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་བད་ནས་སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །མཁས་གྲུབ་ཀྱི་མ་ལ་ཤྱི་ལས། ལས་
བད་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་ཟུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བ་པའི་སྦྱ་བ་ཁས་སྦྱངས་པར་འགྱུར་
དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་གསུང་རབ་ལས། ཉོན་མོངས་བད་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། ལས་བད་
པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལས་བད་པར་བྱ་མི་རུས་ཏེ།
དེ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ངན་སོང་ལ་སོགས་

༼ ༥༠༥ ༽

བར་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སློང་བའི་ཆེ་ལས་གཞན་ཡང་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་
བས་ཉོན་མོངས་དེ་རྒྱར་གནས་ན་ལས་དགག་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་མ་འགགས་ན་དེའི་
འོད་མ་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ཉིད་གྱིས་གྲོལ་བར་གྱུབ་སྟེ། ལས་ཟད་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།
གཉིས་ཟད་དོན་དུ་འབད་ན་ཡང་། །ལས་ཟད་དུ་བ་བ་དོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་བ་དང་། མེད་པ་ནི་ཡོད་
ན་སྤར་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྲིད་འཕེན་པའི་ལས་ཅན་གྱིས་བསྒྱུར་རྒྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། འབྲོག་

༼ ༥༠༩ ༽

ན་གནས་པའི་འཕགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གཟིགས་པ་དང་རྩ་འབྲུལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
སྟེང་པ་རྩ་བ་དང་བཅས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པས་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྒྱུ་བ་སྒྲངས་ཏེ།
མདོར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་འཁོར་བའི་རྒྱར་འཐད་ཀྱི། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པས་སྟེང་པར་སྐྱེ་བའི་
ལས་མི་སོག་གོ། མཐོང་བས་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཟད་བྱས་ནས། ཤེས་བྱའི་
སྐྱབ་པ་སྤང་བའི་བྱིར། སྟོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། ཞེས་པ་དང་། ས་བཙུན་མས་སུ་སྟོམ་པའི་ལམ་
ལ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་སྟོམ་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཅིག་
ཅར་དག་བཙོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཁྱད་ལང་ཀར་
གཤེགས་པར། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་གང་ཟག་བདག་མེད་

༼༥༠༽

བ་མཐོང་བ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་སྤོང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་བྱམས་དང་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་མི་འགལ་
བར་སྤྱོད་པ་སྤོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདྲིའམ་བྱུང་རོ། །ཐེག་དམན་གྱི་སྤོང་ཉིད་སྤོམ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བས་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱག་བསྐྱལ་འགའ་ཙམ་གྱི་སྤང་
འདས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་ཐར་གྱི་མདོར། སོ་སོར་ཐར་པ་སྤོན་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་གྲུབ་པ་གང་
ཡོད་པ། །དེས་ནི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །ཐུབ་དབང་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་ལྟར་བསྤོ་བ་
སྤོན་ལམ་དང་གཞན་དོན་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །འདུལ་བ་ལྷུང་ལ་སོགས་པ་རྩ། །སྤོང་བ་
ཉིད་དང་སྤྱེ་མེད་དང་། །མཁའ་དང་

༼༥༠༽

ལག་མཐེལ་མཉམ་བ་སོགས། །ཆོས་ཀྱན་མཉམ་ཉིད་ཉོགས་པ་འང་གསུངས། །ཞེས་པ་འདུལ་བ་
ལུང་དང་། མདོ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མདོ་ཆེན་པོ་སྒྲུ་མའི་བླ་བ་ལ་སོགས་པར། རྣམ་ཐར་སྒོ་
གསུམ་དང་སྒྱེ་མེད་འགག་མེད་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། དག་
བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོ་རྩེས་བཅོམ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་
ལ་ཐེ་ཆོམ་ལས་བཀྟལ་རྟོ། །སོམ་ཉི་ལས་བཀྟལ་རྟོ། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱི་བྲིང་ལ་མི་
འཇོག་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་གསེར་དང་བོང་པར་མཚུངས་པ། རྣམ་མཁའ་དང་ལག་མཐེལ་དུ་མཉམ་
པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །བདག་གིས་བྲམ་ཐེ་འདོད་
པ་ལ། །དགའ་བས་ཤིང་རྟ་འདི་བཏང་བས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་

༼༥༠༩༽

ནི། ༼ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག། ༼དེ་སོགས་བསྟོ་བའང་མང་དུ་གསུངས། ༼ཞེས་པ།
ཐམས་ཅད་སྟོལ་གྱི་སྟེས་རབས་ལས། བྲམ་ཟེ་ཤིང་རྟ་སྟོང་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་
བཏང་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བར་སྟོང་པའི་བསམ་བ་རྒྱ་
ཆེན་པོས་ལན་དང་རྣམ་སྟེན་ལ་མི་རེ་བའི་སྟེན་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་པ་ལ་
སོགས་ཐེག་ཆེན་དང་ཚུལ་མཐུན་པའི་རྣམ་བཞག་མང་དུ་གསུངས་མོད། གཉིས་པ་དེའི་སེམས་
བསྐྱེད་གནད་འཆུགས་པས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། འོན་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
ཡི། ༼བྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་གསུངས་པས། ༼ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟུབ་མི་བྱས། ༼དེ་ཕྱིར་
ཐབས་མཁས་ཤེས་རབ་ཉིད། ༼སངས་རྒྱས་རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན། །

༼ ༥༡༠ ༽

ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་བསྟོད་པར། གང་སྤང་ཤེས་རབ་དོན་དམ་བཞེན་ཅིང་སྟོང་ཇི་ཀུན་
རྫོབ་བསྟེན་བྱེད་པ། །དེ་སྤང་དོན་གཞན་དགོངས་མཛད་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་མཆིས་པ་མ་ལགས་
ཀྱང་། །གང་ཆེ་ཁྱོད་ནི་སྟོབས་བཙུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུགས་ཇི་དག་དང་ལྡན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་འགྲོ་བ་ཉམ་
ཐག་རྣམས་ལ་ཁྱོད་བྱམས་བྱ་ལ་པ་བྱམས་བཞིན། །ཞེས་སེམས་ཅན་མ་དམིགས་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བཅེ་བའི་སྤྲུགས་ཇི་འདི་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
བྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤུལ་ཀྱང་སྤངས་པ་མེད། །སྤྲུགས་ཀྱིས་བསད་པའི་དུག་དང་
འབྲ། །ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །སྤྱིད་པར་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་དང་། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་
ཡན་ལག་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་བཅེགས་པར། ཇི་ལྟར་གྲོང་བྱེད་སྐྱེ་བོའི་

༼༥༡༧༽

མི་གཙང་ལུད། །དེ་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་ཞིང་ལ་པན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་
ལུད། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་ལ་པན། །ཞེས་ལམ་ཤེས་ཉོན་མོངས་མི་སྟོང་བའི་བྱང་
ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མ་གཡོས་དེ་བཞིན་དུ།
འདོད་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། བཙུན་མོའི་ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་བཞིན་དུ་
ཆངས་སྟོད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་བྱང་པར་ངོ་མཆར་
མཛད་དུ་བྱང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལས་ལ་མེད་པའི་བྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་མི་བྱང་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་འདི་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
པའི་སྟོན་ལམ་དང་། །སྟོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེ། །

༼༥༡༣༽

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་དང་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
ཡི་རྩལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམ་དག་གིས། །ཡབ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
སྟེ། །ཡུམ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །འབྲེན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
པ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བར་བྱིན་དུག་གི་གནད་འཆུགས་པའི་
ཚུལ། ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་མང་པོའི་གནད་འཆུགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིར་བསྟན། སོ་སོར་
བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པར། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་པས་
སྟོན་པོ་འགའ། །ངོ་མཆར་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཁས་པ་རྣམས། །ཁྲིལ་བར་

༼ ༥༡༣ ༽

འགྱུར་བ་འདི་འདྲ་ཡོད། །ཅེས་པ། གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པར་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་དག་
བ་ལྟར་སྒྲུང་ཉམ་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲུན་པོ་འགའ་ཞིག་ སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་མཁས་
པ་ཁྲིལ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲུན་པོའི་བྱང་དུ་མཁས་པ་བས། །སྤྱི་ཏུ་འཛིན་པ་བྱས་
པར་འཕགས། །སྤྱི་འཛིན་ཟས་དང་རྗོར་གྱིས་མཆོད། །མཁས་པ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགོ། །ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ་དུག་ལས། མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་ནི། ཆང་དང་དུག་དང་མཆོན་ཆ་དང་། །གཞན་གྱི་
ལོངས་སྤྱོད་སྟེར་བ་དང་། །གསོད་པར་སྤྱགས་མ་སྟེར་བ་དང་། །མཆོག་གི་རྗོར་ནི་མཆོག་མིན་
ལ། །སྟེར་སོགས་མདོ་ལས་འགག་པས་ན། །མ་དག་པ་ཡི་སྤྱིན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། བྱང་འདས་ཆེན་
པོར། ཆང་དང་

༼ ༡༩ ༽

ཨ་སྦྱིན་པ་ནི་འདིག་རྟེན་ན་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོར་གྲགས་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་གསུངས།
སྦྱིན་བྱ་མ་དག་པ་ཨ་དང་ཆང་དང་དུག་དང་མཆོན་ཆ་དང་རྒྱས་པ་དང་སྤེང་བའི་ལོར་དང་། བསོད་
པར་དུད་འགྲོ་སྟེར་བ་དང་། གང་ཟག་མཆོག་གི་ལོར་པལ་པ་ལ་སྟེར་བ་དང་། སྦྱིན་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་དང་
བྱད་མེད་དང་ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟེར་བ་དང་། གུན་སྒོང་ལན་དང་ནམ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་རེ་
བ་དང་། སྦྱིན་ཚུལ་མ་གུས་པས་སྟེར་བ་ལ་སོགས་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་སྒོང་རྒྱས་པས་ཁུས་པའི་
མདོར། མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་སྤུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གསུངས་ནས། དང་སྒོང་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པའི་ནམ་པར་
སྦྱིན་པ་ལ་འདུག་པ་ལ་ཉོན། གང་དད་པས་ཅུང་ཟད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱིན་པ་
ཞེས་བྱའོ། །མ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་སྟོམ་པ་ལ། །ཐེག་

༼ ༥༡༥ ༽

བ་ཆེན་པོར་འཆོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་ཉན་ཐོས་སུ། །འཆོས་པ་ཚུལ་བྱིས་ས་མ་དག་
པ། །རང་ཉིད་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྐྱེད་ས་ན་ཡང་། །ཚུལ་བྱིས་ས་ལ་ནི་མཆོག་འཛིན་ཅིང་། །གཞན་ལ་བྱུང་
གསོད་བྱེད་པ་ནི། །མ་དག་པ་ཡི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཡིན། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་འབོགས་པའི་ཆེ་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོག་དང་བསྐྱེད་ས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལེན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་
གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་ས་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་
བ་དང་། རང་ཉིད་ཚུལ་བྱིས་ས་སྤང་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞན་མ་དག་པ་བྱུང་དུ་བསོད་པ་ནི་མ་དག་པ་
ཡིན་ཏེ། མདོར། བདག་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་ལྡན་ཞེས་བདག་མ་སྟེམས། །གཞན་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་འཆལ་
ཞེས་གཞན་མ་བརྟན། །ཚུལ་

༼ ༥༡༩ ༽

ཁྲིམས་ཙམ་དག་གིས་ནི་གང་བསྟེམས་པ། །བསྟེམས་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞེས་བྲ། །ཞེས་
སོ། །གཞན་ཡང་མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ཡང་མ་དག་པར་ཐེག་པ་གོང་འོག་
གི་མདོ་དུ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །མ་དག་པའི་བཟོད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྒྲ་མ་
ལ། །གཞོན་ཅིང་བསྟན་པ་འཛིག་པ་ལ། །ཁྲིས་ནས་བསྒྲོག་པར་བྱས་བཞིན་དུ། །བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་མ་
དག་པ། །ཞེས་པ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། །འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དེ་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་དང་ལྷན་ཕྱིར་
འཛིག་ཏེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་
ཉིད། །ཅེས་པ། ལེགས་སྦྱར་ལས་རྒྱ་ཞེས་པ་དཀོན་མཆོག་དང་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་དཀོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཚུལ་

༼༥༡༥༽

འདྲ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་བྱེད་ལ། །བཟོད་བ་སྒོམ་
བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་འཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་བ་འཛིག་བར་བྱེད་པའི་མ་རྩུངས་བ་ལ། ཁྲིས་ནས་བརྟེན་བ་དང་གཤེ་བ་ལ་སོགས་བས་
ལྟོག་བར་རྒྱས་བཞིན་དུ་བཟོད་བ་བསྒོམས་བ་ནི་མ་དག་པའོ། །མ་དག་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། ལོག་
པའི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། རྩོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ནོར་བ་ལ། །བཙུན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བྱེད་ལ་
སོགས། །མ་དག་བ་ཡི་བཙུན་འགྲུས་ཡིན། །ཞེས་བ། ལོག་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་བ་བྱེད་
པའི་འབད་བ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་དུ་སྒྲོམ་ནས་དཀའ་སྤྱད་བྱེད་པོ་བྱེད་བ་ལ་སོགས་མ་དག་པའི་
བཙུན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་

༼༥༡༽

མེད་ཞབས་གིས། ཚོས་འདི་བ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་དག་གི་བཙོན་འགྲུས་ནི་ལེ་ལོ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་བ་ལྟར་འདིག་ཉེན་ན་གྲགས་པའི་འཐབ་མོ་དང་ཚོང་ལ་བཙོན་བ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་
བཙོན་འགྲུས་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །མ་དག་པའི་
བསམ་གཏན་ནི། མི་མཁས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་བ་དང་། །གནད་འཆུག་བ་ཡི་ཐབས་ལ་སོགས། །རྣམ་
རྟོག་འགའ་ཞིག་འདི་ལ་བ་དང་། །ཉིང་འདྲིན་སྤ་མོ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། །འབད་བ་ཆེན་པོ་སྟོམ་ན་
ཡང་། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བས། །མ་དག་བ་ཡི་སྟོམ་བ་ཡིན། །ཞེས་བ། ཉིང་དེ་འདྲིན་སྟོམ་པའི་
ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་དང་། རོར་བ་དང་ཞི་གནས་རྣམ་པར་དག་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་དོར་ལ་མི་མཁས་
བས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོམ་བ་ནི། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་དུ།

༩༥༩༽

དུག་གི་སེམས་གང་ཞེ་ན། གང་ཤིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུ་དང་། ཅ་རྒྱུད་གི་གནད་འཆུགས་པའི་སྤྱི་གི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་འབྲལ་གྱི་ནད་ཞི་བ་
དང་། རྣམ་རྟོག་རགས་པ་འགགས་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་སེམས་མི་འདོགས་པར་གནས་པ་ཙམ་
གྱི་ཞི་གནས་སྤྱོད་སྒྱེས་པ་ལ་ལམ་མ་རྟོར་བར་ཤེས་ནས་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ནས་
གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་སྤྱི་བའི་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མ་དག་པའི་བསམ་གཏན་སྒོམ་
པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་བའི་ཚུགས་ཉུང་ཤེས་ཙམ་རྟོགས་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
འབྲལ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉམས་སྒྱོན་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་ལེགས་པར་སྤྱེ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་

༼༥༣༠༽

མ་བཞིན་ནོ། །མ་དག་པའི་ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱལ་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་པའི། །འཆད་ཚོད་
ཚོམ་ལ་མཁས་གྱུར་ཅིང་། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་གྱུར་ཀྱང་། །མ་དག་པ་ཡི་ཤེས་རབ་ཡིན། །ཞེས་
པ། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱད་ནམ་དག་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས་བཟང་
པོ་ནམས་དང་མི་མཐུན་པར་རང་བཟོའི་ཆོག་མང་པོ་འཆད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཚོམ་པ་དང་། དེ་ལ་
ལྷན་ཀ་སྤང་པའི་བྱིར་ཚོད་པ་ལ་མཁས་པར་གྲགས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་དང་བཟོ་དང་རྫོས་
གར་དང་སྟན་དབྱེད་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱང་མ་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་
པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་སྤྲིབ་ཅིང་། འོད་ཟེར་བཀྲེ་བའི་མདོར། ལྷན་པོ་འགའ་ཞིག་ཆོས་སྟོན་པ། །དག་
པའི་རྩ་བ་འཇིག་བྱེད་པས། །སྤྱེད་གྲུ་མང་པོ་ཆད་མེད་རྟེན། །

༼༥༡༽

སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བར་བྱེད། །ཡང་དག་ཆོས་ནི་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤོང་
བར་བྱེད། །དེ་ལྟར་བས་ན་སྤོངས་པ་ཡི། །སྤྱེས་བྱ་དམན་པ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། །ལང་ཀར་
གཤེགས་པ་རྒྱ་ནག་འགྱུར་དུ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའི་སྡེ་སྤོང་ལ། །འདི་དག་ནི་ཐར་པ་དང་མ་ཐུན་བའི་མདོ་དང་འདུལ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་
བས་སྤོང་ཞིང་སྤྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར་བྱ་ངན་ལས་
མི་འདའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་མཁས་གནད་འཆུགས་པའི་ཚུལ་ལ་
ལྷ་ལས། །དང་པོ་དད་པ་གནད་འཆུགས་ཚུལ་ནི། །སྤྱི་པ་ངན་ལ་དད་པ་དང་། །ཆོས་ངན་པ་ལ་མོས་པ་
དང་། །སྤོམ་ངན་

༼༥༣༽

བ་ལ་དགའ་བ་ནི། །མ་དག་པ་ཡི་དད་བ་ཡིན། །ཞེས་པ། ཆོས་དང་གདམས་ངག་འབྲེལ་མིན་སྟོན་པའི་
སྒྲ་མ་ངན་པ་དང་། ལྟ་སྟོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་། དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲིམ་པའི་
ཉིང་རི་འཛིན་ངན་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་སྟོད་པ་བྱེད་པའི་གྲོགས་པོ་ངན་པ་ལ་དད་པ་ལ་སོགས་
ལམ་གོལ་སར་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་དག་པའི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཤུཌིཌེ་བས་དད་པ་མེད་པ་གཙོ་
བོའི་དགྲ། །ལྟག་དད་ཤིན་ཏུ་གོལ་བའི་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་གོ་ཆོད་པའི་དད་པ་ནི་
གསུམ་སྟེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སེམས་དང་བ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཏེ། སེམས་བྱུང་དགེ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་བསྟན་
བཅོས་དཔལ་ལྡན་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སུ་

༼༥༩༩༽

ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མ་དག་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ནི། ཉན་པ་དགའ་བའི་ཁ་ཟས་སྟེར། །ངན་པར་སྒྲོད་
ལ་ཆར་མི་གཙོད། །དབང་བསྐྱར་མེད་ལ་གསང་སྒྲགས་སྟོན། །སྒྲོད་མིན་པ་ལ་ཆོས་འཆད་
སོགས། །འབྲལ་ལ་པན་པ་ལྟར་སྒྲང་ཡང་། །སྤྱི་ནས་གཞོད་པ་ཆར་འགྱུར་བས། །སྒྲིང་རྗེའི་དབང་
གིས་བྱེད་ན་ཡང་། །མ་དག་པ་ཡི་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན། །ཞེས་པ། ཉན་གཡོག་གི་སྒྲན་པ་མཁས་པས་བཀག་
པའི་ཟས་སྒྲོམ་བྲལ་དུ་པན་པར་བསམས་ནས་སྟེར་བ། ལུང་ལས། བྲན་མོ་སྒྲོང་མས་བྱིམ་བདག་ན་
བ་ལ་སྒྲོང་བྲམ་བཞག་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་གིས་ཉན་པའི་མགྲུལ་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་དང་
སྒོབ་མ་ངན་པ་སྒྲོད་པ་མི་འཆོས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་
སྟོན་པ་དང་། སྒྲོད་དུ་མི་ལྡན་པ་ལ་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་

༼༥༩༩༽

བའི་ཚོས་འཆད་པ་བཀག་སྟེ། འཁོར་ལོ་བརྩ་བའི་མདོར། ནང་ནི་ཡང་དག་ཆད་ལྟ་ཞིང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཅན་ཞེས་ཁས་འཆེ། མི་དག་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་མི་སྤང་། འང་ཡི་དམ་ཆིག་མ་རུང་འཇིག་
བྱེད། གང་ཟག་དེ་ནི་ཆེ་འཕོས་གྱུར་ནས། འཚམས་མེད་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ལྷུང་ངེས། རེ་
བས་དབང་པོ་བརྟགས་ཤིང་བཤད་བྱའི། སྟོན་དུ་མ་གྱུར་བ་ལ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། དངོས་
སྤྱ་རུང་ཟད་འཕྲོད་པར་སྤང་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་གནོད་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ནམས་ད་ལྟ་སྤྱག་
བསྐྱལ་དང་བྲལ་འདོད་ཅམ་གྱིས་བྱེད་ན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་མ་དག་པའི་བྱམས་པ་ནི།
གདུག་པ་ཅན་ལ་བྱམས་པ་དང་། བྱ་དང་སྟོབ་མ་མི་འཆོས་དང་། སྤང་བའི་འཁོར་ལོ་མི་སྟོམ་
ཞིང་། ཁྲོ་བོའི་བརླས་པ་འགོག་པ་སོགས། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་དང་འགལ་བས་ན། །

༼༥༣༥༽

མ་དག་པ་ཡི་བྱམས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། བསམ་སྒྲོར་ངན་ཅིང་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བོ་གདུག་པ་ཅན་ལ་
ཆེ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་པན་སེམས་དང་། བྱ་སྟོབ་དང་འཁོར་འབངས་སྟོད་པ་ཅི་
བདེར་བག་ཡེངས་སུ་བཞག་པས་དགའ་བར་འགྱུར་སྟམ་ནས་མི་འཆོས་པ་དང་། མཆོན་ཆ་དང་མེ་
དབྱང་ལ་སོགས་སྤང་འཁོར་གྱི་དམིགས་པ་བྱས་ན་འབྱང་བོ་ལ་གནོད་སྟམ་ནས་མི་སྟོམ་ནིང་ཁོ་
བོའི་སྟོམ་བཞུས་བྱེད་པ་འགོག་པ་དང་། རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་མངོན་སྟོད་གྱི་ལས་གཏན་ནས་མི་
རུང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་པན་ཐབས་དོར་ནས་འཕྲལ་གྱི་བདེ་བ་ཅམ་སྐྱབ་པ་ནི་མ་
དག་པའི་བྱམས་པ་འོ། །བཞི་པ་མ་དག་པའི་ཐབས་ལམ་ནི། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་མ་གསུངས་
ཞིང་། །རིགས་པ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི། །བྲོད་དང་བདེ་

༼༥༣༽

བ་སྐྱེ་བ་དང་། །མི་རྟོག་ལྟར་སྤང་སྐྱེ་བ་བྱེད། །ནད་གདོན་ཅུང་ཟད་སེལ་བ་དག །སྤྱན་པོ་དགའ་བ་
སྐྱེད་ན་ཡང་། །ལུ་སྟེགས་བྱེད་ལའང་ཡོད་པའི་བྱིར། །མ་དག་པ་ཡི་ཐབས་ལམ་ཡིན། །ཞེས་པ།
བཀའ་ལུང་རྣམ་དག་རྣམས་ནས་མ་གསུངས་ཤིང་མཁས་པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་བར་མི་རྒྱས་པའི་
གནས་སྐབས་རས་རྒྱུད་གིས་ཆོག་པའི་བྱོད་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། གཉིད་འཁྲུག་པོས་
འོན་པ་ལྟ་བུའི་མི་རྟོག་པ་ལྟར་སྤང་བ་སྐྱེད་པའི་ལུས་སྤང་དང་། རྒྱུང་སྦྱོར་དང་ནད་གདོན་སྦྱོ་བུར་བ་
སེལ་བའི་སྤྲུགས་དང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་སྤལ་དུ་པན་གཞོད་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པས་སྤྱན་པོ་འགའ་
ཞིག་དགའ་བར་གྱུར་ནས་སྤྲ་མ་བཟང་པོ་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མོས་གྲུས་བསྐྱེད་ནའང་། ལུ་སྟེགས་
ཀྱི་ཐབས་ལམ་ལ་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། པ་རོལ་པོ་བསྐྱུ་བའི་ཐབས་ཅམ་ཡིན་ཏེ།
གཡོ་ཅན་

༼༥༩༽

སྒྲིང་བ་བཟང་བ་བྱང་ནས། །ཕྱིས་ནས་དོན་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡོད། །རི་དྲགས་ར་མ་བསྐྱབ་ནས་ནི། །ཞེས་
འདས་པོང་བྱའི་ཤ་དག་འཛོང་། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་མ་དག་པའི་སྒྲིན་ལམ་ནི། །བདག་བལྟའི་ཅ་བ་མ་
ཆད་ཅིང་། །འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་སྒྲིན་པ་ཅན། །དགེ་བ་ལ་ནི་ངོ་མཆར་ལྟ། །ཆོས་ཀྱན་སྒྲིས་བྲལ་
མི་ཤེས་པས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བསྒྲིན་ཡང་། །མ་དག་པ་ཡི་སྒྲིན་ལམ་ཡིན། །ཞེས་པ། དཔལ་
ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། །ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཇིག་ཆོགས་ལྟ་ལས་སྦྱེས་པ་
ཡིན། །དེ་མ་རིག་དེར་དེ་ལས་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་
རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་གཉི་ཐུག་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། །འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་ཅ་བ་ངོ་མ་
ཤེས་པས་དེའི་གཉེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་

༼༥༣༽

ཚུ་ལ་ལ་མེད་ས་པར་གྱུར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་བཟུང་ནས་སློན་ལམ་
འདེབས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སློས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་
མ་ཤེས་པས་དགེ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོན་པ་ཡང་མ་དག་པའི་སློན་ལམ་དུག་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ནོ། །བསྟོན་པ་དང་སློན་ལམ་དོན་གཅིག་སྟེ། བཟང་སྟོན་དུ། བསྟོན་པ་བཟང་པོ་མཁས་པ་ཅི་འདྲ་
བ། །ཞེས་པ་དང་། སློན་ལམ་རྒྱ་ལ་པོ་འདི་དག་མཆོག་གི་གཙོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་
འབྲས་བུ་གྲུ་ཞོམ་པ་ལ་ཐོབ་པར་སློན་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་གྱི་དགེ་བ་དོན་བཟང་པོའི་རྒྱར་བསྐྱར་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་གནད་མ་འཆུགས་པར་བསྐྱབ་བྱར་
གདམས་པ་ནི། དེ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གི་གནད་འཆུག་པས། །དགོ་

༼༥༣༩༽

བར་བྱེད་པ་སྣང་ན་ཡང་། །མ་དག་པ་རུ་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམ་
དག་སྐྱབ་པར་འདོད་ན་ཡང་ཐོས་པ་ཚུང་ཞིང་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་པ་
རྣམས་ལམ་ལོག་པར་འགྲོ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བྲང་བའི་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཉམས་
ལེན་ལྟ་སྟོང་དང་འབྲས་བུ་དམན་པ་དག་དོར་བྱར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག མདོར་ན་
སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་དང་། །མ་བྱུན་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གསུམ། །བསམ་པ་དག་པས་སྐྱབ་
བྱེད་ན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་
ནོར་བ་མདོ་རྒྱད་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་དགོངས་པ་དང་མ་བྱུན་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་མཁས་
པ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། མདོར། སྒྲ་མ་མཁས་པ་དག་

༼༥༣༠༽

ལ་ཏྲག་ཏུ་བཏེན་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་
ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་ཉམས་ལེན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་འདི་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་དང་། བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་
བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག འདིར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསན་ཅིང་མ་ལུས་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པའི་དོན། ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་
པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་གསུངས་པའི་ནང་ནས། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

༼༥༣༡༽

པའི་ལེ་བྱར་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། ཐོག་མར་སྡོམ་པ་ལེན་པ་དང་། བར་དུ་
སྤང་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་རྣམས་
སྡོམ་དཔོན་ཅན་གོ་མིས་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུར་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་པ་དེའི་འགྲེལ་པ་སྡོམ་བཅོན་དམ་པ་ཞི་
བ་འཆོ་དང་གནས་བཏན་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་
མདུན་དུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྤྲམ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་
སྤངས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུ་འེ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་བྱ་གཅིག་ཤུ་དང་འདྲ་བར་
དགོངས་ཤིང་ཏྲག་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཉིན་མཆོན་དུས་བྱུག་ཏུ་དེ་རྣམས་དཔང་པོར་བྱས་ཏེ་སྡོམ་པ་
མ་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤང་ཚུལ་

༼ ༥༣༩ ༽

སྒྲིབ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ནམས་དང་ནི་བདག་ལ་འང་རུང་། །ཕན་དང་བདེ་བ་ནམ་གྱར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་ཕན་པ་ཡིན་ལ། འབྲུལ་དུ་
བདེ་སྙིང་འབྱུང་བ་བདེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཐབས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱབ་པར་གྱུ་ལོ། །འབྲུལ་དུ་
སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ཕན་པ་བསྐྱབ་པར་གྱུ་ཞིང་འབྲུལ་བདེ་ཡང་རྗེས་སུ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་བ་ནི་
སྤང་གྱུ་ལོ། །འདི་ལ་ཐོད་ཀྱི་སྒྲེ་མ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་དང་ངན་འགྲོ་དང་
བདེ་འགྲོ་དང་ཆེ་འདི་དང་སྒྲེ་མ་ལ་སྒྱུར་བའི་ལྷ་དང་། རང་དང་གཞན་ལ་སྒྱུར་བའི་ཕན་བདེའི་ལྷ་
བཞི་པར་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་བྲག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྒྲོམ་པ་ཞིག་པར་གང་གྱུར་བ། །དེ་ཡི་
ཉེས་པ་བཞི་པོ་ནི། །དོན་དམ་བྲང་བར་དགོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་

༼༥༣༣༽

པ། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཅ་བའི་ལྷ་རྒྱུ་བ་གང་རྒྱུ་གཅིག་ལན་གཅིག་རྒྱུ་ན་ཆེ་འདིར་ཆོག་ས་གཉིས་རྒྱ་
ཆེན་སྐྱབ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་དེ། བཞི་ཀ་ཆང་བར་རྒྱུ་ན་སྒོ་ས་ཅི་
དགོས། ཅ་ལྷ་རྒྱུ་བའི་རྒྱ་སྒོ་ན་བ་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་
བ་ཆེན་པོ་སྐྱོད་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྤངས་ནའང་སྒྲོམ་བ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཅིང་
བསྐྱབ་བ་ཕུལ་ནའང་སྒྲོམ་བ་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །པམ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་
ཀྱན་ཏུ་སྐྱོད་བ་དང་། དེ་ལ་ངོ་ཆ་ཤེས་བ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་བ་ཅུང་ཟད་ཅ་མ་ཡང་མི་བསྐྱེད་བ་དང་། དེས་
སེམས་ཆིམ་ཞིང་མགུ་བར་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དེ་ཉིད་
འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཚུལ་གྱིས་

༼༥༣༩༽

ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ནི་ལྟང་བའི་ཀུན་སྟོང་
རྫོགས་པར་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བར། ཡང་དག་པར་ལེན་
བ་དང་མི་འདྲ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། བརྟ་སྟངས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་བཞི་པོ་རེ་རེའི་ཉེས་
བ་འབྱེན་བ་དང་། བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དམ་རེ་རེ་ཀུན་ནས་དགྱིས་ཆེན་པོས་འབྱེན་བ་དང་བཞིས་
སྟོམ་པ་གཏོང་བར་གསུངས་པའི་དང་པོ་སྟོམ་མིན་སྐྱེས་པ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀུན་དགྱིས་འབྲིང་གིས་
བཞི་ཀ་བྱས་བ་དང་ཆེན་པོས་གང་རུང་བྱས་པ་ལ་སྦྲ་མ་རྣམས་བཞེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་སྟོན་ལས།
འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ནི། ལུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པ་སེམས་ཀུན་ནས་བཟུང་ཞིང་གཞོལ་ལ་བྲལ་
བའི་སེམས་མི་ཐོབ་པ། རོ་ཆ་བ་དང་འཛེམ་པ་མེད་པ། གཅིག་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་ལ་

༼༥༣༥༽

སྒོན་ཅིང་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བའོ། །པ་དང་མ་དང་སྒྲ་མ་དང་གན་རབས་དག་ལ་ཚོད་ཅིང་མི་བསྒྲོགས་
བར་གྱུར་བའོ། །འདོད་ཆགས་འབྲིང་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
འགོད་པ་ཐོབ་ནས་མི་ཆ་བའོ། །འདོད་ཆགས་ཚུང་དུ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རེག་པ་དང་། ཚོར་
བ་དང་སྒྲས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆིམ་བའོ། །ཞེ་སྒྲང་ཆེན་པོའི་སེམས་རྒྱུ་ཤིང་འབྱུགས་ཏེ་གཞོན་
སེམས་མང་བས་དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་ནས་དཔྱལ་བར་འགོ་བ་སྟེ། མཆམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་བས་
སྟེ་བར་གྱུར་རོ། །ཞེ་སྒྲང་འབྲིང་ནི་ལས་བྱས་ནས་སྒྱུར་བར་འགོད་ཅིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་བའོ། །ཞེ་
སྒྲང་ཚུང་དུ་ནི་ཆིགས་རྩ་བ་མོ་ཅམ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ཞིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་བའོ། །གཏི་ཐུག་ཆེན་
པོ་ནི་ཉེས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་མི་འགོད་བའོ། །འབྲིང་པོ་ནི་འགོད་ཅིང་

༼༥༣༩༽

ཆགས་ལ་ཡོན་ཏན་མི་ལྟ་བུའོ། །ཆུང་དུ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་བཅས་པ་ལས་
འདས་པ་མི་སྤེད་ཅིང་འགྱོད་པ་སྤྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ངོས་འཛིན་
དང་། འདིར་ཀུན་དགེས་ཆེན་པོ་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་པར་སྒྲུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་ཆོག་
དང་ཀུན་ནས་དགེས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་གི་དོན་སེམས་ལ་རང་དབང་མི་ཐོབ་ཅིང་གཉེན་པོས་གཞོམ་
པར་མི་རྒྱས་པར་འགྱོད་པ་དང་སྤོམ་སེམས་སྤྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་པ་ནི་
འདིར་རྩ་བའི་ལྷུང་པར་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་འབྲིང་དང་ཆུང་དུས་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཟག་པ་
འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་ནམས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཉོན་
མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་པའང་འདི་ལས་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼༥༣༽

ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ་བྱ་དང་། རྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་པར་དཔལ་ལྷན་ནི་བ་འཆོས། གྲུན་དགེས་ཆེན་པོ་
བསྟན་ནས་འབྲིང་དང་ཚུང་དུ་བྱུགས་ཀྱིས་གོ་བས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཡིན་
ནོ། །ལུགས་འདི་ནི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་ག་ཁྲུང་ཐམས་ཅད་ནས་གྲུན་སྟོང་བྲག་ཞན་གྱི་རུས་པས་
ལས་དགེ་སྤྲིག་ལ་ཆེ་ཚུང་དང་ནམ་སྤྱིན་ལྟེ་ཡང་དང་སྦྱར་བྱུང་དང་མེད་པར་ངེས་མ་ངེས་ལ་སོགས་
པའི་བྱད་པར་མང་དུ་གསུངས་པ་ནམས་དང་ཤིན་ཏུ་འང་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུང་དུ་ལ་སོགས་ཡིད་
ངེ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་འབྲེལ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདིར་གསུངས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་
ནམས་ཀྱིས་ཚུང་འབྲིང་གི་ངོས་འཛིན་ཅི་རིགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་
མི་སེམས་སོ། །གྲུན་དགེས་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་པ་

༼༥༣༼༽

དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད་པའི་ཙ་ལྷུང་དང་།
བདག་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྟོང་སྤྱི་ཞིང་ལོངས་སྟོད་ལ་ཆགས་པས་ཆོས་དང་བཅའ་བཅུ་མི་སྟེར་བའི་ཙ་
ལྷུང་དང་། ཞེ་ཐག་པས་བཅོད་པར་གསོལ་ཞིང་ཤད་ཀྱིས་སྤྱར་བ་བྱས་ཀྱང་ཁྱོ་བའི་སེམས་མི་གཏོང་
པར་སྟོན་བརྗོད་དང་བརྟེན་འཆོག་བྱེད་པའི་ཙ་ལྷུང་དང་། གཞན་གྱི་ཁ་བྱིར་འབྲང་བའམ་རང་གི་
འདོད་པའི་སྟོས་བྱང་སེམས་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པའམ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་དགའ་བས་གཞན་ལ་
སྟོན་པའི་ཙ་ལྷུང་དང་། བཞི་པོ་འདི་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བརྒྱད་དུ་མཛད་པ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཙ་བའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་པམ་པ་
འབྲ་བར་དགོངས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚུ་ལ་བྲིམས་གསུམ་དང་འགའ་བའི་ཉེས་བཅས་པ་ལ། རྒྱལ་

༼༥༣༩༽

སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྷན་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཅས་དང་བྱང་སེམས་སྤྲེ་སྤྲེད་ལས་
མཆོད་པའི་འོས་སྤྲུལ་པ་བྱུག་དང་མཆོད་བསྟོད་དང་དད་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཉིན་མཆོན་
འདས་ན། མ་གྲུས་པ་དང་ལེ་ལོ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་བརྗེད་ངས་པའི་དབང་
གིས་གཅིག་དང་། འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་མི་ཤེས་པས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རྟེན་བཀྱར་དང་དུ་
ལེན་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། བཀྱར་བསྟེ་བྱ་བར་འོས་པའི་ཀན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ང་རྒྱལ་
ལ་སོགས་པའི་ཀུན་སྤྲོད་གིས་བཀྱར་བསྟེ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། བ་རོལ་པོ་དགའ་ཞིང་
གསོང་པོར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྷན་འབྲེལ་དང་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚུ་ལ་བཞིན་ངེས་པ་ལ་ལན་ལེགས་པ་མི་
འདེབས་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། དགའ་ཞིང་མོས་པས་ཟས་གོས་

༼༥༩༠༽

ལ་སོགས་བསྟེན་བཀྱར་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མི་འགོ་བའི་ཉེས་
བྱས་གཅིག་དང་། གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་འབྲུལ་བ་སྦྱིན་བདག་ཡལ་བར་
དོར་བའི་མི་ལེན་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། དམ་པའི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་
པའི་དབང་གིས་མི་སྦྱིན་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། འདི་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་གནས་བརྟན་བྱ་བཟང་བཞེད་དེ། དེ་རྣམས་སྦྱིན་པ་དང་
འགལ་བའོ། །སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱན་ནས་མནར་
སེམས་པ་དང་བྱེད་གསོད་ཀྱི་བསམ་བས་ཡལ་བར་དོར་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། གཞན་གྱི་
སེམས་མ་དད་པ་བསྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་ཀྱན་སྦྱོད་གཞན་དད་པའི་ཐབས་ལ་མི་སྦྱོབ་པའི་ཉེས་
བྱས་གཅིག་

༼༥༣༽

དང་། འདི་ལ་འགྲེལ་བར། ཉན་ཐོས་རང་དོན་ལྟར་ལེན་པ་འང་གཞན་མ་དད་པས་སྤང་བར་བྱེད་ན།
རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པ་ནམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལ་དོན་
དམ་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་བཅས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཉེས་
བྱས་གཅིག་དང་། གནས་བརྟན་བྱང་བཟང་གིས་ཉེས་བྱས་བཞི་བརྩེ་ཅ་དུག་ལ་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་
བདུན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས། སྤྱིང་བཅེར་བཅས་ན་མི་དག་
མེད། །ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཅས་པ་དང་། གཞན་སེམས་མི་སྤང་བའི་དམིགས་བསལ་དུའང་འཆད་
དོ། །འཆོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་ཉེས་བྱས་ལ། ལོག་འཆོ་ལྡན། རིན་ཆེན་སྤང་བར། ལྷ་ལ་
འཆོས་ཉིད་དང་བཀྱར་བསྐྱེད་ཕྱིར། །དབང་པོ་

༼༥༥༽

སྒོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་བསག་རྟེན་དང་བཀྱར་བསྟེའི་བྱིར། །ཆིག་འངམ་སྤར་ནི་སྤྲ་བའོ། །གཞིག་
སྒོངས་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །གཞན་གྱི་རྩ་ལ་བསྒྲགས་བྱེད་པ། །ཐོབ་གྱིས་འངལ་བ་རྟེན་པའི་
བྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྒོད་པར་བྱེད། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་ནམ་འདོད་པ། །སྤར་ཐོབ་པ་ལ་
བསྒྲགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ས་སྟེར། དད་པས་བྱིན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཆོས་བཞིན་མི་
སྤྱབ་པ་དང་། བྱོ་གར་ལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་འཆོར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་མཆོག་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས། ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། བཙེ་ལྷར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས་ཀྱང་
རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འོད་ལྡན་དུ། རྟེན་བྱིར་སྤྱོད་ལམ་ཚུལ་འཆོས་ཡིན་པར་བསྟན། །ཚུང་དུ་
བྱིན་ནས་མང་པོ་འཆོལ་བྱེད་དང་། །གཞན་ལ་བསྒྲགས་པ་བྱེད་པ་གཞིག་

༼ ༥༩༣ ༽

སྒོངས་ཡིན། །རྟེན་པའི་བྱིར་ནི་བཅའ་དང་སྟོན་པར་སྤྲ། །ཐམས་ཅད་ཁ་གསགས་ཡིན་པར་འཕགས་
པས་བཤད། །དེ་དག་དཔེ་ཅུ་གཞན་ཡང་ལོག་སྒྲུབ་པས། །འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་
སྤང་། །ཞེས་པའི་ཚུང་དུ་བྱིན་ནས་མང་པོ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་རྟོགས་པའི་སེམས་མ་ཞི་བ་རྟོན་པ་དང་ཅ་ཅ་འདོན་
པ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་འཁོར་བ་སྤང་བར་མི་བྱའོ་
ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་མི་བརྟེན་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་བྱས་
གཅིག་དང་། ཆིག་མི་བཙུན་པ་དང་གཏམ་ངན་གྱི་གཞི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྤང་ཞིང་མི་བདེན་
པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་སེལ་ན་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་

༼༥༩༩༽

བར་མཐོང་བཞིན་དུ་པ་རོལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་དུ་དོགས་པས་དྲག་པོའི་ཐབས་གྱིས་མི་འཆོས་
པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་སྟེ་དེ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའོ། །གཤེ་བ་དང་ཁྲོ་བ་དང་བརྟེན་པ་
དང་འཆོང་འདྲུ་བ་ལ་ལན་འཇལ་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ཁྲོས་པ་ལ་རང་གིས་གཞོད་པ་བྱས་
སམ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ཤད་སྐྱང་མི་བྱེད་པར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། པ་རོལ་
གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བཟོད་གསོལ་བྱས་ཀྱང་མི་ཉན་པར་སྟོང་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་།
རང་ཉིད་གཞན་ལ་ཞེ་སྐྱང་སྐྱེས་པའི་རྒྱན་མི་འདོར་ཅིང་གཉན་པོ་མི་བསྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་སྟེ།
དེ་རྣམས་བཟོད་པ་དང་འགལ་བའོ། །རྟེན་བཀྱར་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་སྐྱད་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་།
གཉིད་དང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་སྟོམས་ལས་ལ་དམིགས་བཞིའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། འདྲ་

༼༥༥༽

འཇི་དང་རྣམ་གཡེང་ལ་ཆགས་ནས་དམག་དང་ཚོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་གྱིས་དུས་ཡོལ་བར་
སྲེད་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་སྟེ་དེ་རྣམས་བཙོན་འགྲུས་དང་འགལ་བའོ། །སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་
པའི་ཐབས་མི་འཚོལ་ཅིང་གདམ་ངག་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་
སློབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྤོང་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ཉིང་རེ་
འཇིན་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བདེ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ་སྲེད་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་སྟེ་
གསུམ་བསམ་གཏན་དང་འགལ་བའོ། །རྒྱལ་སྤྱི་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་སྤོང་བར་གསུངས་པ་ལ་
བཏེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་པ་དང་ཉེས་པ་སྤོང་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་རང་གི་སྡེ་
སྡོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱུང་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་དོར་ནས་ཐེག་དམན་

༼ ༥༩༩ ༽

གྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་བཙོན་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བོས་བསམ་བྱར་
ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་བས་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། སློ་
གྲོས་བརྟན་པོས་སྤྱི་རྩལ་པའི་བསྟན་བཙུགས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ན་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་རྩལ་པའི་
ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་རངས་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ལས་
མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་བཤད་པ་མ་གོ་བར་ཆོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློང་བའི་ཉེས་བྱས་
གཅིག་དང་། ཟང་ཟེང་དང་ཁྱོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སློང་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཕེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་ཆོགས་
པར་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ཆོས་སྤྱི་བའི་གང་ཟག་ལ་བསམས་བཞིན་དུ་བྱེད་དུ་གསོད་

༼༥༩༽

ཅིང་འབྲུ་བ་དང་ཚིག་འབྲུ་ལ་བརྟེན་ཅིང་དོན་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། དེ་རྣམས་ཤེས་
རབ་དང་འགལ་བས་ཉེ་དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་གྱི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་སོ་བཞིའོ། །ལམ་དུ་འཇུག་
པ་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་བསྐྱང་བ་དང་བྱེ་བ་བསྐྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲོགས་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་
བྱས་གཅིག་དང་། ཉན་པའི་སྒྲན་སྒྲོར་བ་དང་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་རིམ་གྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་བྱས་
གཅིག་དང་། བ་རོལ་ལུས་སེམས་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་བྱས་
གཅིག་དང་། ཆེ་འདི་སྤྱིའི་དོན་ལ་བག་མེད་པར་ཁྱགས་པ་སེལ་བའི་ཐབས་དང་རིགས་པ་མི་སྟོན་
པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། བན་འདོགས་པ་ལ་བྱས་པ་མི་བཟོ་བས་ལན་དུ་བན་མི་འདོགས་པའི་
ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ཉེ་དུ་དང་ལོངས་སྟོང་ཉམས་པ་ལས་གྱུར་

༼༥༥༽

པའི་མུ་ངན་སེལ་བ་ལ་མི་བཙོན་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་
སྒོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱིས་མི་སྦྱིན་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། འཁོར་དུ་འདུས་པ་ལ་
གདམས་ངག་མི་སྟོན་པ་དང་ན་བའི་སྤྲན་དང་ཡོ་བྱད་དགོས་པ་མི་འཆོལ་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་།
མནར་སེམས་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་སེམས་དང་མ་ཐུན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། གང་
ཟག་གཞན་གྱི་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་མི་
བརྗོད་ཅིང་ལེགས་པར་སྤྲོ་བ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་མི་བེར་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། སེམས་ཅན་
དམའ་དབབ་པ་དང་ཆད་པས་བཅད་པ་དང་སྐད་པར་རིགས་པ་རྣམས་ཆར་མི་གཅོད་པའི་ཉེས་བྱས་
གཅིག་དང་། རྩུ་འབྲུལ་མ་ཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱག་པ་དང་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་འོས་པ་མི་བྱེད་
པའི་

༼༥༥༩༽

ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་བཙུག་ཉེས་
སོ། །ཉེས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བས་ཉེན་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་
ནང་ཁྲིམས་དང་མང་པོའི་སེམས་སྤྱང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལ་མ་ལོས་པ་ལ་ཉེས་མེད་དང་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་དང་། ཉེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ལ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་མེད་སྟོན་
པའི་གཞུང་། སྒྲིང་བཅེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་བྱིར་དང་། །སེམས་དགོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་པ།
ཀུན་སྒྲོང་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ན་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་སེམས་
འབྱུགས་པ་ལ་སོགས་ཉེས་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་བྱིར་དང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ལ་སྒྲིན་མ་
ཞུགས་ན་སྒྲོར་བ་ཅུང་ཟད་མ་དག་ཀྱང་ཉེས་པ་

༼ ༥༥༠ ༽

མེད་པར་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པར་མངོན་ནོ། །སྤྱིར་བཙེས་པའི་ཐབས་ནི། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་གང་
རུང་རྒྱུང་ན་སྒྲོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་ལྡན་པའི་དགོན་མཆོག་གི་རུང་དུ་སྒྲོམ་བ་སྒྲང་བར་བྱ་ཞིང་། ཉོན་
མོངས་བ་འབྲིང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་བ་པམ་བ་དང་འབྲ་བ་དེ་དག་གང་རུང་རྒྱུང་ན་ཉོན་ཐོས་སམ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་འོས་བ་གསུམ་གྱི་རུང་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་ཚུང་དུས་བྱས་
པའི་ཉེས་བ་བཞི་གང་རུང་རྒྱུང་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷུང་བའི་མིང་རིས་བརྗོད་དེ་
བཤགས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་མི་དངོས་བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་བ་སྤྱིར་ལྷུང་བ་བཤགས་བ་
ལ་རང་སེམས་ངོ་ཆ་སྤྲེལ་ཡོད་ཤིང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་བ་དང་སྤྱིས་འབྱུང་
སྒྲོང་བའི་སྒྲོམ་སེམས་བརྟན་པོ་དགོས་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཤགས་ཡུལ་མ་རྟེན་ན་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ལྟ་བུས་
དགོན་མཆོག་གི་རུང་ངམ་གང་ཟག་གང་

༩༥༧༽

ཡང་རྩང་བ་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཉེས་པ་འབྲིང་དང་ཚུང་དུ་འདྲིར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཉེས་བྱས་རྣམས་དང་། ཉེས་བྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་བཤགས་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྟངས་བཤགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱང་བ་
དང་། ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པའི་ལྟངས་བཤགས་བྱང་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དབང་བཅན་པར་
བྱས་ན་ཞེ་སྤང་གི་ལྟངས་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་སེམས་ཅན་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
སྤྲེལ་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མ་ཡིན་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་
པ་ནི་ཉེས་པར་

༼༥༥༽

འགྱུར་པར་རིགས་སོ། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བཅེར་ལྡན་ཅིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་
དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་པ་འདི་བཤད་དོ་ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་འཆོས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་
བརྟུས་སུ། དེ་དང་མཐུན་པ་ཉི་བར་འཁོར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི།
ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པའི་ལྟངས་པ་ལ་འཛིགས་ཀྱི། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྦྱིར་འདོད་ཆགས་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་དགའ་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་
ཡིན་ལ། ཞེ་སྤང་གི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་སྤོང་ཞིང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་པས། ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་དེ་པན་འདོགས་
པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཀུན་སྤོང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་

༼ ༥༥༣ ༽

བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་པོའི་ལས་ཅན་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བརྟུས་
སྤྱུང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས། ས་ལ་གནས་
བ་རྣམས་ལ་ནི་ལྷུང་བ་ཡང་མེད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་དང་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོམ་
པ་བསྐྱང་ཆུ་ལ་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ནི། །རྒྱས་པར་ཐེག་
པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་། །གང་གི་ལྷུང་བར་མི་འབྱུང་བ། །གནད་ཀྱི་གནས་རྣམས་འདིར་རིག་བྱ། །བདག་
གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དགོ་བ་དུས་གསུམ་སྤྱིས་བ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀྱུན་ལ་བཏང་བ་
དང་། །དེ་སྤྱང་དག་པ་སྤེལ་བའོ། །

༼ ༥༥༩ ༽

ཞེས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བ་
དང་། དེ་མ་ཉམས་པར་སྤང་བ་དང་། དག་པར་བྱེད་པ་དང་། གོང་དུ་སྤེལ་བ་དང་། བཞིར་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སློན་འཇུག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱལ་སྤྱི་གྲོམ་པ་དང་ལྷན་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། བྱང་བ་
ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ནི་ཉེས་ལྟར་ངོ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཐོག་མར་རྒྱལ་རིགས་ལ་འབྱུང་བའི་
ལྟར་བ་ལྷ་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་ཉིན་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རྣམ་འཛོམས་པའི་ཅ་ལྟར་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དམ་ཆོས་སྤོང་བའི་ཅ་ལྟར་དང་། བསྟན་པའི་
སྒོར་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་ཡང་རུང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་ཡང་རུང་རུང་སྤྲིག་ལ་
སོགས་པའི་རབ་

༼ ༥༥༥ ༽

བྱང་གི་ཡོ་བྱང་འཕྲོགས་པ་དང་བྱིམ་པར་འབེབས་པ་དང་ཆད་པས་གཙོད་པ་དང་སློག་དང་བྲལ་
བར་བྱེད་པ་ཅ་ལྟར་གསུམ་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྟེ་ལས་གང་རུང་བྱེད་པ་ཅ་ལྟར་བཞི་པ་དང་།
རྒྱ་མེད་དུ་སྤྲོ་ཞིང་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་སྤངས་ནས་མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་རང་གནས་ཤིང་གཞན་འགོད་པ་
ཅ་ལྟར་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གོང་བྱིར་དང་ཡུལ་འཁོར་འཛོམས་པའི་ཅ་ལྟར་དང་ལྟ་ནི་སྟོན་
པོ་ལ་འབྱུང་བའི་ལྟར་བུའོ། །བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཅ་བའི་ལྟར་བ་བརྒྱད་དེ། སྟོན་ཉེས་པར་
སྤྱད་པས་སྟེགས་མའི་དུས་སུ་སྤྲོས་པའི་བྱིས་པ་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་པ་ལ་སྟོན་
པའི་ཅ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྲག་ལ་སྟོབ་པར་མི་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དམན་
པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་འདུན་པ་

༼ ༥༥༦ ༽

སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཙ་ལྟུང་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབས་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་སྡོབས་ཤིག་དེས་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འདག་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཙ་ལྟུང་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མ་སྡོབ་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྡོབས་ཤིག་
ངན་སོང་ལས་གྲོལ་ཅིང་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་ཅེས་ཟེར་བའི་ཙ་ལྟུང་དང་། བདག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ་
པ་རོལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟེན་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྤྲད་པའི་ཙ་ལྟུང་དང་།
སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ཁོ་བོས་རྟོགས་ནས་ཁྱོད་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
དགོངས་ཤིག་ཅེས་མི་ཆོས་ལྷ་མ་སྡོབ་པའི་ཙ་ལྟུང་དང་། གྲུལ་རིགས་དང་དགེ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་
འབྱེད་ཅིང་ཆད་པ་གཙོད་དུ་བརྟུག་ནས་དགོན་མཆོག་གི་དགོར་འབྲུལ་བ་དང་ལེན་པའི་ཙ་ལྟུང་དང་།
མདོ་སྡེ་དང་

༼༥༥༽

འདུལ་བར་ནག་པོ་དང་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་སྤངས་ཏེ་བསྐབ་ཁྱིམ་ས་བཞེག་ནས་སྒོང་བ་ལ་བཙོན་པའི་
ལོངས་སྒྱོད་ཁ་ཐོན་པ་ལ་སྒྱིན་པའི་ཙུང་དང་བརྒྱད་ནི་དམངས་པལ་པ་ལ་འབྱུང་བའོ། །འབྱུང་ཉི་
བ་དང་གཙོ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་རིགས་གསུམ་གསུངས་ཀྱང་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་བྱད་མེད་
དོ། །ཉོན་མོངས་དྲག་ཞན་དང་བསམ་སྒྱུར་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ལྷུང་བ་རྫོགས་མི་
རྫོགས་དང་། བན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ལ་སོགས་མདོ་དང་བསྐབ་བརྟས་
དང་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྟས་སྒྲིལ་བྱེད་སྒྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་སྤང་
ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །ཐུབ་པ་དགོངས་བྱུང་དུ། འདིར་གསུངས་པའི་ཙུང་རྣམས་བྱང་སར་བསྟན་
པའི་ལྷུང་བ་བཞིར་སྤྱད་ཚུལ་གསལ་པོར་བཤད་པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་མང་།

༼༥༥༽

པོ་ཡང་བཞེད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གིས་གསུངས་པའི་རྩ་ལྷུང་ནམས་འདིར་ཡང་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། བས་པམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །དམ་པའི་
ཆོས་ནི་སྒོར་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་སྐབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགོ་སྒོར་
ལའང་། །དུར་སྒྲིག་འཕྲོག་དང་བདེག་པ་དང་། །བཙོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་
ལས་འབེབས་པ་དང་། །སྒོག་བྲལ་བྱེད་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །མཆོམས་མེད་ལྷ་ལ་བྱེད་པ་དང་། །ལོག་
པར་ལྷ་བ་འཛིན་པ་དང་། །གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་ཡང་། །རྩ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །སྒོ་སྒྲོང་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་
ཞུགས་པ་དག །རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རྒློག་པ་དང་། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་

༼༥༥༽

ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྒྲོར་བ་དང་། །སྒྲོབ་པའི་ཐེག་པ་ཆགས་ལ་སོགས། །སྒྲོང་བར་གྱུར་བ་མིན་ཞེས་
འཇིན། །པ་རོལ་དག་གྱང་འཇིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །རྟེན་པ་དང་ནི་
བཀྱར་སྟེ་དང་། །ཆོག་ས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྟོད་དང་། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ། །ཞེས།
ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་དང་། །དག་སྒྲོང་ཆད་པས་གཙོད་འཇུག་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་
བྱེད་དང་། །སྒྲིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཇོག་གི་
ཡོངས་སྟོད་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྒྲིན་པ་རྣམས། །དེ་དག་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། །མི་ལམ་འཕགས་
པ་ནམ་སྟོང་པོའི། །མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་
དང་། །ཆགས་དང་སེར་སྣ་མི་བཟད་པས། །

༼ ༥༦༠ ༽

སྒོང་ལ་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་དང་། །ཁྲིས་ནས་སེམས་ཅན་བརྟེན་པ་དང་། །བསྐྱེམས་ཏེ་དགའ་བར་བྱེད་
པ་ན། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་གཞན་མ་ཐུན་པས། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་
པར་བརྟོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིན་སེམས་བཏང་བ་འདིར་ཡང་ཅ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །ལྟར་པ་འདི་དག་
གི་ཉེས་དམིགས་ནི་དགོ་བའི་ཅ་བ་སྒྲིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་རྫོག་པར་བྱེད་ཅིང་པམ་
པར་འགྱུར་ཏེ། །ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྟར་ནས་ངན་སོང་དུ་གནས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་ཅིང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་
ཡང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉམས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ནི། རོ་རངས་སྣ་བར་
ལངས་ནས་གཙང་སྒྲིན་དུ་སོང་ལྟེ་ཅི་འབྱོར་པའི་མཆོད་པ་བཤམས་ལ་ཁ་ཤར་སྤྱོད་གས་སུ་བསྟན་

༼ ༥༦༽

ཏེ་བདུག་སྒོས་བབྱང་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སྟེའི་བྱ་སྦྱར་རེངས་ལ། སྦྱར་རེངས་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
ལྡན་པ་ལེགས་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་འཛམ་གླིང་དུ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་རྗེས་བདག་ལ་བྱབ་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། ཉམ་མཁའའི་སྟོང་པོ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་བདག་གི་ཆིག་གིས་སྦྱར་དུ་བསྐྱལ་
ཏེ། ཐབས་གང་གིས་བདག་སྦྱང་བ་འཆབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་བདག་གི་མི་ལམ་དུ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་
བར་དུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་ཉལ་བར་བྱའོ། །མི་
ལམ་དུ་འཕགས་པ་ཉམ་མཁའའི་སྟོང་པོ་བྲམ་ཐེ་དང་སྤྱུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྦྱང་བ་
འཆགས་སུ་འདུག་སྟེ་ཐབས་མཁས་པ་ཐབ་མོ་སྟོན་ཅིང་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་

༼ ༥༦༩ ༽

ས་ལ་འཛོག་པར་མཛད་དོ། །ལན་གཅིག་ཙམ་ལ་གསལ་བར་མ་བྱང་ནའང་ལྷང་བཤགས་འདོན་པ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཞུས་པའི་ཆོ་ག་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེད་པའི་རྒྱད་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ་མི་ལམ་བཏག་པར་བྱའོ། །དེ་སྤིད་ཉེས་པ་བྱང་པའི་མཆན་མ་བཟང་པོ་མ་
བྱང་གི་བར་དུ་འབད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲང་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་
བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ཤིང་ཉེ་སྟོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཉིས་
ཀའི་དོན་དེལ་ནས་མི་འགལ་བར་སྟོབ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་རྩོམ་ཐོ་རྩེས་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་
རིམ་མཛད་པ་ལྟར་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱད་མ་སྟེན་བར་གཞན་གྱི་དོན་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདབ་
གཤེགས་མེད་པ་ཡི། །བྱ་ཡིས་མཁའ་ལ་འཕྱར་མི་བྱས། །དེ་བཞིན་མཛོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་
བས། །སེམས་

༼༥༦༣༽

ཅན་དོན་བྱར་བྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཇི་སྲིད་མངོན་ཤེས་མེད་པ་དེ་སྲིད་གཞན་དོན་མི་བྱ་བ་
བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲིན་བྱེད་གྱི་ལམ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོང་
ཉིད་ཟབ་མོ་སྒྲོམ་ན་ཆེགས་ཚུང་ཞིང་དོན་ཆེ་བས་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་
བྲན་པ་ཁ་ཅཱ་མིན་པར་སེམས་དང་འབྲེས་པ་ཡང་ཡང་བསྒྲོམས་པའི་ངང་ནས། འདུ་བྱེད་སྤྱག་
བསྐྱལ་ལ་དགོངས་ནས། སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་བདེ་བ་
མཐའ་དག་དུམའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ལེགས་པར་བྲངས་ཏེ། དགེ་སྤྲིག་གི་སྒྲང་དོར་ལ་འབད་
དགོས་པར་སའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་དགེ་བའི་ལས་གྱི་ལམ་གཅིག་
ཅཱ་ཡང་མི་སྤྱང་ལ། འོན་ཀྱང་ཆོག་འདི་སྐད་དུ། ང་ནི་

༼ ༥༦༩ ༽

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཆོལ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་
ཟག་དེ་ནི་ཡིན་ཏུ་ཚུལ་འཆོས་དང་རྩོད་ཆེན་པོ་སྤྲོ་བ། སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟོས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲོ་
འཛིག་ཉེན་པ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་ཆད་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། དེ་མོངས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག་
བར་སྤྱོད་བར་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་སྤྱོད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བསྟོ་ཞིང་ཆད་
པར་སྤྲོ་བ་དག་ནི་མིའི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་། དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་མ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་
བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་
ལས་ཐོག་མ་པ་ལ་དེ་ཉིད་བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་།

༼ ༥༦༥ ༽

བཅས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། གློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་
མདོར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་གཅིག་སྟེ། བྱ་བ་འདུག་པར་འོས་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་
ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སློན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་འབྲས་མི་སྤྱོད་པར་ཡོད་པའི་
འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་གཞུགས་དང་མཚོན་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ་བྱག་
འཆ་ལ་བ་དང་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་
ཅུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་རྒྱས་བསྐྱས་གང་རུང་གིས་ཡང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མདོ་
གློག་པ་དང་མཚོན་རྟེན་བསྐྱོར་བ་དང་ཆ་ཆ་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་
པརྱ་ཏ་མཚོག་གི་བྱུབ་པ་བརྟེས་པ་དག་གིས་ལས་དང་པོ་པའི་ས་སྤྱང་བའི་

༼ ༥༦༦ ༽

བསྟན་བཅོས་ནམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚོས་སྟོད་ལ་བཅོན་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་བསྟོ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྟོ་བྱོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱས་པར། དཔེར་ན་རྩ་མཐུན་གྱིས་སྟོད་ཏུ་མ་བྱས་པར་
སྟོད་གྱི་མིང་མི་འཐོབ་ལོ། །ལྷ་ར་བླ་ཉིའི་བྱ། དེ་བཞིན་ཏུ་དག་བའི་རྩ་བ་ནམས་སྟོན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མ་བསྟོས་པས་ནི་པ་རོ་ཏུ་བྱིན་པའི་མིང་མི་འཐོབ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡི་གེ་འདི་མཚོད་
སྟེན་པ་དང་། །ཉན་དང་ལེན་དང་འཇིན་པ་དང་། །སྟོག་དང་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་
སྟོམ་པའོ། །སྟོད་པ་འདི་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །བསོད་ནམས་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་ཀྱང་
གསུངས་སོ། །དེང་སང་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་དང་དམ་པའི་ཚོས་བྱེད་པ་
པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་སྟོན་མེད་མདོར། བསྟན་པ་བྱེ་

༼ ༥༩༽

བ་གཞུང་གི་སྒྲིབ་ཏུ། །སངས་རྒྱས་དག་ནི་གྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེད་མེད་
བ་དང་། །ཟས་དང་སྒོམ་གྱིས་དད་སེམས་མཆོད་བྱས་པས། །གང་གིས་དམ་པའི་ཚོས་ནི་འཇིག་
པའི་ཆོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འགག་པ་ན། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་གཅིག་བཟུང་
བ། །དེ་བས་བསོད་ནམས་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྣང་
ཚུལ་ལ་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་སྐུ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དང་། །སྦྱོར་བ་གཉིས་
ཡིན་ལ། །བསམ་པ་ནི་ཆོད་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་ཅིང་དེ་ཡང་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོར་འདུས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོད་མེད་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱང་བཅེ་བ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་

༼༥༦༽

བས་ན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ལ་ནི་བཅེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ནི་སྦྱིར་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལ།
ཁྱད་པར་དུ། རབ་འབར་དག་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ལོན་ཐུན་པས་བསྐྱབས། །བགྱོད་
དགའི་ལམ་དུ་ཀྱན་ཏུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཟས་ཆེན་དག་དང་འདྲེས་ལ་
ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་གྱུར་པ། །ལམ་གོལ་རབ་ཞུགས་སྟོབས་ཆུང་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་སྦྱིང་རྒྱའོ། །ཞེས་པའི་བྱེ་བྲག་བཙུལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་
སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་བཞིར་འདུས་པས་དེས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྦྱིན་མཚུངས་དེ་
སྦྱོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་

༼༥༦༩༽

ཀྱིས། །སྙན་པར་སྒྲ་དང་དོན་སྒྲིད་དང་། །དོན་མ་སྙན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་
དཔོན་དཔའ་བོས། སྙན་པའི་གཡབ་མོས་ལེགས་བོས་ཏེ། །སྙན་པར་སྒྲ་བས་གཏམ་བྲས་ཏེ། །དོན་
མ་སྙན་པ་ཡིན་བག་པབ་སྟེ། །དོན་ཆེན་གྲོས་ཆེན་གདབ་པར་བྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བྲང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།

༩༥༧༠༽

༥ །།གསུམ་པ་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་
དང་། གཞུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་དམན་ལས། ཐེག་ཆེན་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་

༼ ༥༥ ༽

ནི། མདོ་སྤྱད་པར། ཅི་ཕྱིར་དེ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །སེམས་ཅན་ཆོག་གས་ནམས་མང་
པོའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ནམས་ཆེན་པོ་གཙོད་པས་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་

༼༥༥༽

ཞེ་ནི་རབ་བཟོད་དོ། །གཏོང་བ་ཆེ་དང་སྒོ་ཆེ་བ་དང་མཐུ་ཆེ་བ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་
མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་རྒྱ་འདུལ་བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་
དཔའ་ཆེ་ཞེས་རབ་ཏུ་བཟོད། །ཅེས་པ་དང་། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཉིད་
དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བཙོན་འགྲུས་བཙོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པས་ཏེ། །ཆེན་པོ་འདི་
དག་དང་ལྡན་པས། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྤྲུགས་དང་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་

༼ ༥༥༣ ༽

ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་བྱང་ཆོས་སྤྱོད་མོང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བྱང་ཆོས་ལ། འོན་
གཅིག་ན་ཡང་མ་སྤོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣམས་པོའི་དབང་བྱས་
པས། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱང་པར་འཕགས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་པལ་ཆེར་ལ་གྲགས་པས་གོ་སླ་ལ།
སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབྱུ་མ་བ་ལས་ཀྱང་བྱང་པར་ཅི་ཞིག་
ཡོད་པར་བསྟན་ཅི་ན། དམིགས་པ་དང་སྦྱབ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་

༼༥༥༽

གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་ཀྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་
ཆོབ་པ་ལྷུར་བ་དང་། ལྷུར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་དང་། བསམ་པ་སྦྱོད་པ་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྟུ་གཅིག་གིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ཞེས་པའི་དང་པོ་
ནི། དགྱེས་པ་རྟོ་རྗེ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་། དག་ནག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་སྟེ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་བཞུགས་
པ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཀྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱད་དང་ངོ་བོ་དང་ལས་དག་པས་ཡེ་ཤེས་སྤྱར་དུ་འགྱུབ་པའོ། །བཞི་པ་
ནི། དམ་ཆིག་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་སྤྱར་དུ་བཙོན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི།
མཆོམས་

༼ ༥༧༥ ༽

མེད་པ་ལྷ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་སྤངས་པ་ནམས་ཀྱང་འདིར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
བའོ། །དུག་པ་ནི། ལྷ་མཆོད་པའི་ཚུལ་དང་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སོགས་
པའོ། །བདུན་པ་ནི། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཅིང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའོ། །བརྒྱད་
པ་ནི། ཆེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་བདུན་དང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དུག་ནས་ངེས་པར་འཆང་བྱ་བའོ། །དགུ་པ་ནི། དུལ་
ནམས་བྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། དབྱེབས་དང་ཁ་དོག་གི་དམ་ཆོག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲོལ་བའོ། །བཅུ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་འགགས་ཏེ། ལས་གྱི་
ནམ་སྟོན་ལོག་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་འཕེལ་ཅིང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ངང་གིས་འཇུག་སྟེ།
ནམ་པར་སྟོན་པ་འདིར་སྟོན་པ། །ལས་ནམས་ཀྱི་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ། །གང་ཆེ་གྲུབ་པ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་
ཆེ་ལས་

༼ ༥༥ ༽

ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་ལྟོག། །སེམས་ནི་རང་དངོས་མེད་ཕྱིར་དང། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ནམས་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། །ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནམས་ལས་ཐར། །སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསང་
སྤགས་བཞུས་པས་ངག་རྒྱལ་བའི་བཀར་འགྱུར་ཆོས་རྗེས་སུ་བྲན་ཅིང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་
ཐོབ། བདེན་པའི་ཆོག་འགྱུབ་ཅིང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲན་པ་ཐོས་བསམ་
ཅེ་གཅིག་པར་འགྱུར། འཕགས་པ་ནམས་མཆོད་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར། ལྷ་མཉེས་ཤིང་
དངོས་བྱུང་སྟེར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡི་གཤེ་ནམ་འབྲུལ་ལ་དབང་བསྐྱུར། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་རིམ་
གྱིས་འབྲུག་སྐྱ་ཐམས་ཅད་བྲག་ཆར་ཤེས་པའོ། །བྱུགས་ཀྱི་ནམ་འབྲོར་གྱིས་ཆོས་ནམས་སྐྱ་མ་ལྟ་
བུར་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ཆོགས་མེད་པར་སྤངས་ཏེ། གཉེན་པོ་དགེ་བ་ལ་རྩོམས་སེམས་
མེད་པར་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་ངེས་པར་

༼ ༥༧༧ ༽

ཐོབ་པོ། །བཙུ་གཅིག་པ་ནི། དཀའ་ཐུབ་སྒྲོམ་པ་མི་བཟད་པ། །བསྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
གྱི། །འདོད་པའི་མོངས་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་ལ། །བཏེན་ན་སྦྱར་དུ་འགྲུབ་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
པས། ལུས་གསོས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བས་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་གཙོ་
བོར་བྱེད་པ་དང་། བཙོག་གཙང་དང་བཟང་ངན་གྱི་ཉོག་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་ཤ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མི་
གཙང་བ་དག་ལའང་ངོར་སྒྲོམས་པར་སྒྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་སྟོབས་ཚུང་བས་ཉོན་མོངས་ཆར་
གཙོད་མི་བྱས་པ་དང་། སེམས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གཡེངས་པ་དང་། གཙང་ཞེན་གྱི་ཉོག་པ་སྒྲོང་མི་བྱས་
པའི་གང་ཟག་ལ། བསྐྱུང་བར་གནས་པ་དང་སྐྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་ནས་སྤེགས་བམ་སྟོག་པ་
དང་། མཆོད་ཉེན་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་ལུས་ངག་གི་སྒྲོད་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསང་
སྤྲུགས་

༼༥༥༽

ཀྱི་བྱད་ཚེས་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཆ་མ་བྱུན་ཅམ་གྱིས་འདོད་ཡིན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་
དང་། ཡི་གེ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་སྐད་དོན་ཚེས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལ་སོགས་
གསུངས་ནའང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་གསུངས་པའི་བྱད་ཚེས་ཉོན་མོངས་དོན་རྒྱུ་འཆང་གི་ལམ་དུ་
འབྱེད་ཚུལ་དང་དོན་མི་ཅིག་གོ། །སྤྲུལ་འགའ་ཞིག་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བྱད་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་
རིམ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཚེས་བྱབ་པ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་
རྒྱུ་ཚིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །དབུ་མ་པའི་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་
བའི་མཐར་ཐུག་བྱད་པར་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ནའང་། སྒྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
གཞི་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱད་པར་དུ་བྲས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་རྒྱང་པ་སྒྲོམ་པའི་རྟོགས་རིམ་སྤྲུགས་ཀྱི་

༩༥༥༩༽

ཉམས་ལེན་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་འགྱུར་པ་ལ་མེད་དོ། །ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རྒྱ་དང་། སྤགས་
ལ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ནི་དབང་མདོར་བསྟན་དུ། སྟོང་ཉིད་ལུགས་
འཛིན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྟོང་ཇེ་མི་འགྱུར་འཛིན། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྲང་ཆུབ་
སེམས་ཞེས་བྲ་བར་བཤད། །ཅེས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཙོ་
བོར་སྟོན་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྟེ། ཉམས་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོར། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། བྲ་ཁ་
ནས་རྒྱང་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དང་གང་ནས་སེམས་ལ་སྟོན་བྲང་བ་དེ་དང་དེ་ནས་བདུད་ཀྱིས་
ལྷག་ཉིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ལ་སྟོན་མེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་

༼༥༠༽

དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའམ། གོམས་པར་བྱས་པས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལ་བཏེན་ནས་འབྲས་བུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་དེ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་
པའོ། །ཡང་ན་སྒྲོའི་འཇིན་སྟངས་སེམས་ཅན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྲག་བསྐྱེད་
བས་གདུང་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་པ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱའི་ཆོས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟ་
ཉིད་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བ་བྱང་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

༼༥༡༽

ཀྱང་སྒྲ་མ་དམ་པ་དག་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཉི་དོན་ནི། ཐོག་མཐའ་བར་དུ་རྒྱ་མི་ཆད་པ་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོར། རྒྱ་ཉི་རྒྱ་མཁའ་བྱ་བ་སྟེ། །འཁོར་བ་རྒྱ་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།
གསང་འདུས་སུ། རྒྱ་ཉི་རྒྱ་མཁའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །རྒྱ་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །གཞི་དང་དེ་
ཡི་རང་བཞིན་དང་། །མི་འཕྲོགས་པ་ཡི་རབ་དབྱེའོ། །རང་བཞིན་རྣམ་པ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །གཞི་ནི་ཐབས་
ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །དེ་བཞིན་ཡིད་འཕྲོག་འབྲས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་བུ་གཤེས་
གཉིན་གྱིས། །དོན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས། །རྒྱ་དང་ཐབས་དང་འབྲས་བྱའོ། །རྒྱ་ནི་ཐེག་ཆེན་
རིགས་ཅན་ཏེ། །དག་བའི་ཆོས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཐབས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །དབང་
བསྐྱར་དེ་བཞིན་སྟོད་དང་བཅས། །འབྲས་བྱ་སྟེ།

༼༥༩༽

གསུམ་བུན་མོང་གྲུབ། །ཡང་དག་སྟོང་བར་བྱེད་དང་བཅས། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱད་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། སུལ་ཁྲིལ་ རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ལ། །ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རབ་ཏུ་བཞུགས། །ཅེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་སྟོ་བུར་
བྱི་མས་བསྐྱེབས། །ཞེས་པ་དང་། གྲུར་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཞི། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་
སེམས་སུ་བཞུགས། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་རབ་སྟེར་བ། །ཞེས་པ་དང་།
ས་ར་ཉའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། སེམས་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྟོན་དང་མུ་ངན་འདས་
སྟོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བྱེད་པའི། །ཡིད་བཞིན་ལོར་འབྲའི་སེམས་ལ་བྱུག་
འཆའ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱུང་པར་

༼ ༥༩༣ ༽

མེད་ཀྱང་དག་འགྱུར་བས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀྱན་དེ་ཡི་སྤྱིང་པོ་ཅན། །ཞེས་
གསུང་བའི་དོན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
སྒྲོས་པས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་རང་རིག་པའི་
ངོ་བོ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་སྒྲོ་བྱུང་གྱི་བྱི་མས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་པར། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་
ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་འདིར་རྒྱ་
རྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་དོན་གྱི་རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་མི་སྤྱིད་
ཅིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྟོད་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་

༼༥༥༽

དག་བ་མེད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམས་རྣམས་པར་བཅོམ། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པའང་རྒྱ་
དང་བྲལ། །ཞེས་པ་དང་ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྟུངན་ལས་མི་འདའ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རོགས་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་
དག་སྦྱངས་པ་མཚོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། གཏེར་དང་ལྗོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་འདི་རྣམ་
གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པའི་གསུང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་གོ་སླ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལའང་
གསུང་ནང་འགལ་བར་སྟོབ་དང་། རང་གི་སྟོའི་དེ་མ་ངན་པས་དཔུས་ལོང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་གསུང་
རབ་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོ་གོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པར་རྫོམ་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །བདག་མེད་མའི་བསྟོད་
འགྲེལ་དུ། ཚོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱ་རྒྱུད་ནི་རང་བཞིན་དེ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། རང་གི་

༼ ༥༩༥ ༽

སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བཟླ་ལས།
སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་མིན། །གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་
བྱམས་པས་ཀྱང་། རྩ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པས་
གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ། ལྷོ་གྲོས་ལྷོ་བྱར་དུ་དྲི་མས་སྤྱིབས་པ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་
ཀྱང་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྷོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་བསྤྱིབས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་
གྱི་དག་པ་ལ་ལྷོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་གོས་ན་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་བྱར་
གྱི་དྲི་མ་ནི་སྤྱང་དུ་བྱང་བ་ལ་བྱའོ། །སྤར་མེད་པ་ལ་བྱེས་

༼ ༥༩༩ ༽

དེ་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་སྐྱུང་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་
དེ་ནི་སློབ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་གསེར་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་
གཡའ་འབྱུང་མེད་ཀྱང་གཡའ་སྐྱུང་ན་དག་པར་འབྱུང་བས་དེ་ལ་སློབ་བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །དེ་
མས་བསྐྱེབས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེབ་པས་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་བཀག་
པའོ། །རྒྱའི་རྒྱད་ཞེས་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལམ་སྟེར་གསུངས་པ་འདི་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ་ས་སྐྱ་
པ་རྩེ་ཏ་འདི་ལྟར་འདོད་དོ། །ཅལ་ཅལ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཐུགས་བློ་པས་འཛིན་པར་བྱ། གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་
པས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱད་ཅེས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་།
འདི་ནི་རང་བཞིན་སྐྱ་གསུམ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་
རྒྱུས་ཉིད། །སངས་

༼༥༥༽

ཀྱས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པ་ལྟེ། །སངས་རྒྱས་
མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །སྲིད་མེད་མྱ་ངན་འདས་པ་མེད། །བདག་མེད་གཞན་ཡང་མེད་པ་
སྟེ། །ཆོས་འདི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཞེས་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་གསལ་བར་གསུངས་
སོ། །ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་ནི་སྒྲ་མ་དམ་པ་དང་། སྟོན་བྱེད་དབང་དང་གོལ་བྱེད་རིམ་པ་གཉིས་དང་། དེའི་
གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཕྱག་རྒྱ་དང་དམ་ཆིག་དང་། སྟོད་པ་དང་། རྟོ་རྟེན་ལུས་སྟོན་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་
ཏེ། ལུས་ཐབས་རྒྱད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུའི་རྒྱད་ནི་གནས་སྐབས་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་
མཁའ་སྟོད་དང་། ས་འོག་ན་སྟོད་པ་དང་གཞོན་སྟོན་མ་དབང་དུ་བསྟུན་པ་ལ་སོགས་དངོས་གྲུབ་ཆེ་
ཆུང་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ།

༼༥༥༽

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྗེ་ཆེ་འཆང་གི་
གསུང་ལའང་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་
རྒྱས་གདབ་པ་ཤས་ཚུང་ན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་
རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་རང་གར་འབྱུག་པ་དགག་པ་དང་། སྟོད་མིན་
ལ་གསང་བའི་བྱིར་ཚུལ་བཞི་དང་མཐའ་དྲུག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ་རྣམས་སྟོད་ལྗན་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་
འབྱོར་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ལ་ཚུལ་བཞི་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་དང་ནི་
ཡན་ལག་དང་། །བསྐྱུས་པའི་དོན་དང་སྤྱི་ཡི་དོན། །སྤྲས་དང་དེ་བཞིན་ཐར་ཐུག་པ། །རྒྱུད་རྣམས་
ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་སྤྱི་དང་། སྤྲས་པ་དང་མཐར་ཐུག་པ་དང་གསུམ།
བརྗོད་བྱེད་ཡི་གེའི་

༼༥༩༽

ཚུལ་དང་བཞི་ལས། སྤྱི་ནི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལམ་ལྟ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་
སྤུལ་ཅུ་ཙ་བདུན་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དང་། དང་པོ་སྦྱོར་
བ་དང་དྲུག་ལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ལྟ་བུ་སྦྱེད་ཚུལ་
པལ་ཆེར་ལ་མཐུན་པར་སྟོན་པ་བསྦྱེད་པའི་རིམ་པ་སྤྱི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
སེམས་བསྦྱེད་པ་དང་སྒོམ་པ་བཟུང་བ་དང་རབ་གནས་དང་སྦྱིན་སྤྲེག་དང་གཏོར་ཚོག་ལ་སོགས་
པལ་ཆེར་རྒྱད་མང་པོ་ལ་སྤྱི་བྱབ་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱི་འོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
རྒྱད་ནི་རྒྱད་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དུ་ཡང་།
དྲུག་ལ་འཁོར་ཚོག་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལྟར་

༼༥༩༠༽

བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་དུས་གསུང་པའི་དམ་ཆིག་དང་ལག་ལེན་མང་པོ་སྤྱི་བྱ་བ་ཏུ་སྤྱོད་
དགོས་པ་ནམས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་མཆོག་དབང་གསུམ་མ་
ཐོབ་ཅིང་བྱམ་པའི་དབང་ཙམ་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་ལ། གོང་མའི་དབང་དང་དམ་ཆིག་ལ་
ཉམས་ལེན་ནམས་སྤྱི་ཞིང་། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དོ་ཤེ་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དབང་བྱ་བ་དང་
དམ་ཆིག་ནམས་ཀྱང་སྤྱི་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གོང་མ་གོང་མའི་དབང་དང་ལམ་དང་དམ་ཆིག་
ནམས་འོག་མ་ནམས་ལ་སྤྱི་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དོ་ཤེ་
བཞུགས་པ་དང་། རང་གྱིན་བཞུགས་དང་། སེམས་ཅན་ནམ་པར་དག་པའི་རིམ་པ་ཡང་གསང་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཀྱི་ཐབ་དོན་ཡིན་པས་སྤྱི་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་གསལ་ལས། སྤྱི་པ་ནམ་པ་གསུམ་
དུ་བཤད། །

༼ ༥༩༽

ཅེས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་
བསྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་
རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་སྤྲས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་དེ་ལས་གོང་དུ་བོགས་
དབྱུང་དུ་མེད་པ་གཅིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཅིང་། མི་སྟོབ་ལམ་དང་བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་
སོགས་པ་དང་། སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ས་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ལྟ་བུ་
འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རིམ་པ་ལྟའི་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ལམ་མེད་པས་
ལམ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དང་། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་
ན་ཏྲོག་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐར་

༼༥༩༽

ཐུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་། དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་པ་ཚད་དུ་བྱིན་ཡང་།
རང་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །རྫོང་བྱེད་ཡི་གེའི་དོན་ནི། ཐུན་
མོང་གི་རིག་པ་ངེས་བཟོད། སྒྲེབ་སྒྲོར་དང་། དབྱིངས་དང་། ཏགས་དང་། རྒྱུ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་
བ་སྒྲུ་ལ་མངོན་བར་ཞེན་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བབྱང་བ་དང་། བརྟམ་བ་བསྒྲོག་བའི་བྱིར་བཤད་བ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲུ་ཡི་བརྟན་བཙུག་རབ་གསལ་བའི། །བྱི་རོལ་བརྟན་བཙུག་མཁས་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་བ་
རབ་སྟོན་པ། །ཡི་གེའི་དོན་དུ་ངེས་བར་བཤད། །ཅེས་བ་ལྟར་ཡི་གེའི་དབྱིངས་དང་ཡི་གེ་ཁ་སྤལ་ཏེ་
སྒྲིབ་དང་བརྟན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ། ར་ར་མི་དང་། ག་བི་བ་ལང་དང་། ཀུ་ར་ཁྱི་
དང་། ར་ཏྟ་ཁག་དང་། ལུ་ག་ཁུ་བའི་མིང་ལ། ཡི་གེ་བྱིས་བསྟོན་གྱིས་

༼༥༩༣༽

སྟོན་པ། འགྲུབ། ར་ལས་མིའི་ཤ་ག་ལས་བ་ལང་གི་ཤ་ག་ལས་ཁྱིའི་ཤ་ཞེས་བ་དང་། བདུད་ཅི་
ལྷུ་ལ་ར་ལས་ཁྱལ་དང་། ལྷ་ལས་ཁུ་བ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་རྩྱི་ཡིག་ལ་སོ་སོར་
སྤལ་ཏེ་ཏ་ལ་སྟོན་དུ་སྤྱད་དང་། སྤྱིས་ཀ་བསྒྲུན་ཏེ། སྤྱ་ཀ་ཞེས་བ་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱ་ཏ་ཙ་
ཞེས་བ་འཛིན་བ་དང་། ཞབས་ཀྱའི་ཞུ་ཡིག་ཤིའི་སྟོག་དུ་བཅུག་པས་ལྷ་དང་། ལྷ་རྩ་བསྒྲུན་པས་ལྷ་
ལྷ་རྩ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱད་སྟོར་གྱི་མ་ལ་ཨ་ལོ་བྱིན་པས། མ་ལྷ་ཞེས་པས་ཡིད་དེ། དེ་ལྟར་བཟུང་
འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བར་གྱུར་པའི་ཡིད་དེ་ཉིད་ལ། ཡི་གེ་ཏ་སྤྱར་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྟོབ་
པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཨེ་བོ་མ་ཡ་ཞེས་བ་ལ། ཨེ་ཡིག་དབྱིབས་སྤྱ་གསུམ་དུ་
ཡོད་པ། ཨྱེ་བ་མན་ཆད་

༼༥༩༩༽

སུམ་མདོའི་བར་གྱ་གསུམ་དུ་གནས་པ། དབྱིབས་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་ཨེ་ཡིག་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་
སོགས་དང་། སྤྲ་ལ་མཁས་པར་རྫོམ་པ་རྣམས་སྤྲགས་ཀྱི་དོན་ལ་རང་དགར་འདུག་པ་དགག་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བའི་རྒྱང་ལྔ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ལས། ཀོ་ཏུ་བྱད་ཀོ་ཏུ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་། ལྷ་སྦྱིན་གཙང་པ་སྤྲ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་བད་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱིས། སྤྲ་སྦྱབ་
རྒྱད་དང་མིང་དོན་བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་ཡི་གེ་སྤྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་
པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །མཐའ་དུག་ནི་སྦྱོན་གསལ་དུ། དང་བ་དང་ནི་ངེས་དོན་བཅས། །དགོངས་པས་
བཤད་དང་དགོངས་མིན་དང་། །ངེ་བཞིན་ངེ་བཞིན་མ་ཡིན་སྟེ། །མཐའ་ནི་དུག་ཏུ་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་པས་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ཐེ་ཆོམ་དང་ཡིད་གཉིས་
ཅན་རྣམས་ལ། བསྐྱེད་ངེས་

༩༥༥༽

དང་ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ལྷ་མོ་སྟོན་པ་དང་དོན་དང་ཟབ་མོ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་བྱང་
བའི་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་ལ། སྐས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དང་། ཤིན་ཏུ་ཟབ་
པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པ་དགོངས་པ་དང་། ཆོག་གི་ཐ་སྙད་
སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་དམན་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་བྱང་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་
གྲགས་པའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་བའི་ཐེག་
དང་། ཚོན་གྱི་ཚོག་དང་། ཉད་ཞི་བ་དང་། ཆེ་སྤེལ་བ་དང་། ཆར་དབབ་པ་ལ་སོགས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་
བསྟན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོངས་མས་མི་རྒྱ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་སྐད་ཅིག་ཅུམ་ཡང་སེམས་ལ་མི་རྒྱ་བར་ཡང་དག་པའི་

༼ ༥༩༦ ༽

དོན་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱང་
པ་དང་། གཅིག་ལ་གཉིས་དང་། གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཚང་བའི་རྣམ་བཞག་ འབྲེལ་པ་དང་མན་ངག་
གི་ཡི་གེ་རྣམས་སྤྱི་ཡང་མི་གསལ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
གོམས་པར་བྱས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ངེས་པ་ཡང་དག་པར་བྱངས་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ལའང་
དོ་རྩེ་འཆང་གི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་གི་
ཆོས་འཛིན་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་མཆན་གསལ་བར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ཉན་པའི་སྟོབ་མ་ནི་སྟོབ་
དཔོན་ལྷ་བ་བྲགས་པས་རིགས་ལྡར་བཤད་དོ། །ཐོག་མར་རྒྱ་ཐོས་པའི་ཆོ། ཆོག་དོན་འཛིན་པ་ལ་
མཁས་ཀྱང་སྤྱར་དུ་བརྗེད་པར་བྱུང་ཏེ་བསམ་བློང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པར་མི་
རུས་པས་ཕྱུངས་ལྟ་བུ་དང་། ཆོག་

༼ ༥༩༽

དོན་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བར་གྱུར་ཡང་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་མཐུ་མེད་པ་བད་དཀར་ལྟ་བུ་དང་།
དད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཆིག་དོན་ཁོང་དུ་ཅུད་ཡང་རིམ་གྱིས་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་བརྒྱ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཐོས་པ་ཉུང་ཞིང་ང་རྒྱལ་ཆེ་ལ་དོན་རྟོགས་པའམ་རྩ་བ་མེད་པར་
ཆིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་མང་ལ་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དང་བྲལ་བ་ཙུན་ལྟ་བུ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དག་ཅིང་མཁས་ཤིང་སྤྱོད་ལ་ཆིག་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཅུད་ནས་གདུལ་བྱའི་སྟོང་དང་
མཐུན་པར་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གོ །དང་པོ་བཞེ་ལ་བྱམ་པའི་དབང་བསྐྱར་ནས་
བསྐྱེད་རིམ་དང་བྲང་དོན་གྱི་ཆ་ཅི་རིགས་པ་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་རུང་བས་ཆོགས་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་
བྲ། ལྷ་པ་ནི་མཆོག་དབང་གསུམ་བསྐྱར་ནས་སྤྲས་པ་དང་ངེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་
རུང་བ་སྟོབ་མ་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་

༼༥༩༽

རིགས་གཉིས་སུ་མང་དོ། །སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ།
དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་འབྲུག་པ་ལ་སློབ་དུ་རུང་མི་རུང་བརྟག་མི་དགོས་པར་གསུངས་པས། སློབ་
དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ། ཁྱིམ་
ཆེན་པོས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་གསང་སྟོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། མཆོམས་མེད་ལྡ་ལ་སོགས་སྟེག་པ་
ཆེན་པོ་ལས་གྲོལ་བའི་པན་ཡོན་ཡོད་དེ། ཉིན་རེ་བཅ་བེ་གསོད་པ་དང་། །མཆོམས་མེད་ལྡ་པོ་བྱེད་
པ་དང་། །གདོལ་བ་སྟེག་མ་མཁན་ལ་སོགས། །ཆོན་ཅི་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་སྟེགས་ཀྱི་སྟོར་ཞུགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྟོན་
བརྟག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཅམ་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་

༼༥༩༩༽

དང་གསོ་སྦྱོང་ཞག་རེ་ཙམ་སྒྲངས་པ་ལ། ལྷ་བསྐྱེམ་བཞུས་བོགས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་སྡོད་བཟླ་
དགོས་པ་ཆེ་ཆུང་དོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལྷ་བྱའི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ཡིན་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་
རིགས་ལྷའི་སྡོམ་པ་སྐྱུང་བའི་སྡོད་རུང་ལ། རྩོམ་སྡོམ་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་ནས་དོན་བྱེད་བྱས་
གཅིག་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ། རིགས་གཉིས་སུ་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་
གསལ་བར་གསུངས་པས། ཀུན་རྫོབ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་མོང་གི་དངོས་བྱུང་དོན་
དུ་གང་ཟག་ལ། བུམ་དབང་གི་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་མ་ཉམས་པར་

༼༤༠༠༽

བསྐྱུང་བ་གཅིག་དགོས་ལ། དོན་དམ་རྫོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པའི་
གང་ཟག་ལ། དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆིག་དང་སྟོམ་པ་སྒྲངས་ནས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་
གཅིག་དགོས་པས་གདུལ་བྱའི་སྟོད་བརྟག་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟག་ནས་སྒྲང་དོར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེདོ། །རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་
གསང་སྟགས་གྱི་སྟོར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་དེ་དང་དེའི་སྟོད་དུ་རུང་མི་རུང་བརྟག་པ་དང་།
སྟོབ་མ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་ཡོལ་བའི་སྟོར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེདོ། །འཇུག་དང་ནང་འཇུག་དང་
གདོང་རས་འཆིང་བ་ལ་སོགས་དེ་དག་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྟེ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ནི། མི་རིགས་བཞིའི་སྟོད་ཚུལ་དང་བསྐྱུན་ནས་འཛོག་པ་དང་། རྫོགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་
དུས་བཞི་ཆེན་པོ་དང་སྐུར་ནས་འཛོག་པ་དང་།

༩༦༠༡༽

གཉིད་སད་པ་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་བཞི་སྒྲུབ་བ་དང་སྒྲུབ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་བཞི་དང་སྒྲུབ་
བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་སྒྲུབ་བ་དང་། བྱི་རོལ་པའི་རིག་བྱེད་བཞི་དང་སྒྲུབ་བ་དང་། འདོད་
ཆགས་རིགས་བཞི་དང་སྒྲུབ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་གཏན་
ལ་པའ་པས་འདིར་མ་སྒྲོས་ལ། རྒྱད་སྡེ་ལྔ་དང་དྲུག་དང་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་དེ་དག་ན་གསལ་
ལོ། །སྒྱིར་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བྱད་ཆོས་རྒྱད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཆང་དགོས་ན་འབྱེད་ཚུལ་
འགའ་ཞིག་ལ་ཇི་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་དཀའ་བར་སྒྲུབ་རོ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བྱད་ཆོས་གཙོ་ཆེར་ཐབས་ཀྱི་
ཆ་ནས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ཆང་བ་སེམས་
ཀྱི་སྟངས་དུ་རོས་བཟུང་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་

༼༦༠༣༽

མ་སྤངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་བྱེད་བ་ཡིན་པས། བྱད་ཆོས་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་མ་ཆང་ན་
གསང་སྤགས་ཀྱིས་གོ་མི་ཆོད་པའི་བྱིར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཆང་དགོས་སོ། །སྤྲུའྲིར།
སློན་བུའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྒྱད་བཞིར་གནས། །ཞེས་པའི་དོན་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གནས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
བད་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། བེད་འབྲུ་བེད་ལ་གནས་ནས་བ་བར་བྱེད་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་
པ་དུག་གསུམ་དུ་འདུས་པ་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གཉིས་གཏི་ཐུག་ཤས་ཆེ་བའི་གང་བག་དང་། རྣལ་འབྱོར་
ཀྱི་རྒྱད་དུག་གསུམ་བར་མ་ལ་གནས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་པ་རྒྱད་དུག་གསུམ་ཆེན་པོ་ལ་
གནས་པ་དང་། མ་རྒྱད་དུག་གསུམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་སློན་
གསལ་ལས། དེ་ལ་རབ་དང་འབྲིང་གི་གཏི་ཐུག་གི་རིགས་ཅན་ལ། རྒྱད་བརྟན་

༼ ༤༠༣ ༽

རྟོ། །གཏི་མུག་དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོད་པའི་རྒྱུད་བསྟན་རྟོ། །དམན་པ་དང་བར་མའི་
འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་བསྟན་
རྟོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་རབ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མའི་རྒྱུད་
བསྟན་རྟོ། །རབ་རབ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་
མའི་རྒྱུད་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙུ་བ་ཡང་གཏི་མུག་
ཡིན་པས། དེའི་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ལ། ལས་
དང་པོ་པས་ཁམས་དྲངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ཆགས་མེད་པའི་ཚུ་གཙང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་
ཁྱས་བྱེད་པ་དང་། གོས་གསར་པ་བརྗེ་བ་དང་། གྲུ་ཤ་གཙང་མའི་སྟན་ལ་

༼༥༠༩༽

འདུག་པ་དང་། ལྷན་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་གནས་དང་། དཀར་གསུམ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
ནམས་སྤངས་ཏེ། རོག་མར་ནང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་མི་བྱས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་རས་
བྲིས་ལ་སེམས་བབྱང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབྱང་བཟངས་ལས། འུ་གཅིག་ལུས་
དག་པར་ནི་བྱ་བའི་བྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱེད་བ་མི་གསུངས་ཏེ། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་
འབྱུང་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱེད་བ་རྗེས་སུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཏི་
ཐུག་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པས་བྲིས་སྐྱེ་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་གྱུར་ནས་འོད་ཟེར་
བབྱེད་པ་དང་། ལྷང་སྟོན་པ་དང་། དངོས་བྱུང་སྟོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་གཏི་ཐུག་ཤས་
ཆུང་བའི་རིགས་ཅན་གྱིས་རས་བྲིས་ཀྱི་ལྷ་དང་རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་རེས་འཛོག་ཏུ་ཉམས་སུ་
སྤངས་པས་

༼ ༦༠༥ ༽

གོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་དང་། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
མཚུངས་ཤིང་བྱད་པར་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། དུག་ན་དོ་ཇི་དབང་བསྐྱར་
བར། ཡེ་ཤེས་དོ་ཇི་སྒྲ་ན་མེད། །བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་སུ་གནང་
བ་འདི། །སྒྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སྤང་བྱ་གཏི་ཐུག་ངོས་བཟུང་ནས། ཡིད་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟག་པར་བདག་གི་ལུས་དང་ལྷའི་གཟུགས་
མཚུངས་པ་དང་། བདག་གི་ངག་དང་ལྷའི་ངག་ཏུ་མཚུངས་པ་དང་། བདག་གི་ཡིད་དང་ལྷའི་ཡིད་དུ་
མཚུངས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་གསུམ་བར་
མ་ལ་གནས་པའི་གདུལ་བྱས། སྤང་པོ་ལྔ་དང་ཉོན་

༼༦༠༦༽

མོངས་ལྷ་ལ། དེགས་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཐ་སྙད་ཆ་མ་བུན་ཅམ་དུ་སྐྱར་ནས། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ཆ་
ལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་སྐྱར་ཏེ། དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་དེ་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱན་བྲངས་ནས་གཅིག་དུ་བྱས་པ་ལ།
དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཐུགས་དང་། ཚོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་གསུང་
དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་དང་། ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐེན་ལས་སུ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་མི་འབྲལ་བར་བཅིངས་ནས། མཉམ་པ་གསུམ་གྱི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་
བཞག་པས། བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཐེན་
ལས་སུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འདུས་པར། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད། །རྒྱལ་བའི་ཁྲིམས་ལ་
འདེབས་པ་ལྟར། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ནི་དོ་རྩེ་ཡི། །གཟུགས་
བརྟན་གྱི་

༼༦༠༽

ནི་ཚུལ་དུ་ཡང་། ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེར། །ཤེས་ནས་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་མདུན་དུ་ཆོག་ཙམ་
གྱིས་ཀྱང་སྒྲོམས་ལ། ཅི་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་དོ་རྗེའི་ཆོག་གིས་ལན་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་བཞུས་ན་ལྷུར་
བར་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་མདུན་དུ་ལྷ་སྐྱ་གསལ་བཏབ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་
པར་རྒྱས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་རགས་པ་ཕྱིས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱད་ལ་སྐྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་
ལུགས་ཀྱིས། ལྷགས་དང་དབྱིབས་དང་ཆོས་བདག་ཉིད་སྦྱོར་བ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །སྲིད་པའི་ཉེས་པས་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་བུམ་པའི་

༩༦༠༩༽

དབང་ལུས་ལ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱལ་སྐྱར་ངོ་ཤེས་ནས་སྒོམ་པ་དབྱིབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཉམས་
སྐྱེལ་ན་པ་དང་། གསང་དབང་དག་ལ་བསྐྱར་ནས་དག་ལོངས་སྐྱར་ངོ་ཤེས་ནས་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པ་
སྐྱགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དབང་སེམས་ལ་བསྐྱར་ནས། ཡིད་ཚོས་སྐྱར་ངོ་
ཤེས་པས་དབྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་དང་། སྒོ་གསུམ་རྒྱང་དང་
བཅས་པ་ལ་ཆིག་དབང་བསྐྱར་ནས་དོ་རྩེ་གསུམ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་ངོ་ཤེས་
ནས། དོ་རྩེ་བ་རྒྱབས་སྒོམ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། དབང་བཞིའི་ལམ་སྐྱབ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་
ནས་ཉམས་སྐྱེལ་ན་པ་ལ། བདག་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཉམས་སྐྱེལ་ན་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་བབ་མོ་
འདི་སྐྱབ་པར་འདོད་ན། བྱབ་ཆེན་ཀྱུ་ཀྱུ་རི་པའི་ཚོས་བདུན་དང་། ནག་པོ་ལྷ་ལ་དད་པས་མཛད་པའི་
འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་

༼༦༠༩༽

གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གདམས་པའི་ཉིང་ཁུ་མར་པ་ལོ་རྩུ་ནས་བརྒྱད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་འབྲས་
བུ་སྐྱ་བཞི་དང་སྦྱར་བའི་གནས་བཞིའི་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། གོང་བུ་ཚུ་དང་གཟུགས་སུ་བཅས། །དེ་བཞིན་
གཟུགས་ལས་འདས་པ་སྟེ། །གནས་པ་ནམ་པ་བཞི་རུ་ནི། །རྒྱད་ནམས་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་
པའི་དོན་ནི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་དགའ་བདེ་ལ་རོ་གཅིག་པར་ལོངས་སྟོང་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གོང་བུ་གནས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཚུ་
འདྲེས་པ་ལྟར་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུར་གནས་པའོ། །སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ནི་
མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་སྤང་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་གནས་
པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་སྐྱ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་

༼༩༡༠༽

འདྲེས་ཤིང་ཐེམ་པའི་བྱིར་ག་བྱུགས་ལས་འདས་པར་གནས་པའོ། །འདི་ལ་ནི་མངལ་སྐྱེས་དང་སྦྱར་
བ་དང་། དབང་དང་སྦྱར་བ་དང་། ལྷ་བསྐྱེད་པར་སྦྱར་བ་དང་། སྤྲུལ་པའི་དོན་དང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་
མ་རྒྱུད་པའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཐབ་མོ་རྣམས་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་སྒྲེའི་དབྱེ་དོན་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ།
གང་ཉམས་སྦྱ་ལེན་པའི་རྒྱུད་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །རྒྱུའི་རྒྱུད་
ལམ་ཉམས་ལེན་པའི་སྒོ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲིན་བྱེད་དབང་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་དགྱེལ་འཁོར་
ལ་བརྟེན་དགོས་པས། དེ་ལ་འང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་དང་ཟླ་ག་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
སོགས་པ་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་། རས་བྲིས་དང་རྩལ་ཚོན་གྱི་དེ་ལ་ཐེག་གདབ་པའི་ཚོ་ག་ཤེས་
དགོས་ལ། གསང་སྤྲུགས་གསར་མའི་ལུགས་སྦྱ་བྲགས་པ་ལ། སྒྲོམ་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུད་

༼༤༡༧༽

འགའ་ཞིག་ཏུ་ཐིག་གི་གདབ་ཚུལ་ཞིབ་མོ་འབྱུང་ཡང་ཅུང་ཟད་གོ་དཀའ་བར་སྤང་ངོ། །རྒྱད་པལ་མོ་
ཆེད། གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། །རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་པ་ཅམ་དང་། སྒོ་ནི་
འཁོར་ལོའི་བརྒྱད་ཆའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་པ་དང་། དཀྱིལ་
འཁོར་བརྒྱད་པ་འབྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་རགས་པ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་
འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་བའོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ནས། པལ་ཆེར་དེའི་
རྩེས་སུ་འབྲང་ཞིང་། ལ་ལ་དགག་སྐྱབ་འདྲེས་མ་བྱེད་དོ། །དེའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ལོ་རྩེ་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་
བཟང་པོས། བརྒྱུད་ལྟ་ཀ་ར་མཐ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེན་ནས། དོ་རྩེ་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོར་
བྱས་པའི་ཐིག་གི་བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་རྩོམ་པར་

༩༩༩༽

ཞུས་པས་གནང་ནས་མཛད་དོ། །པོད་ཀྱི་གསང་སྤྲུགས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
ཡིན་ནོ། །དེང་སང་དེའི་ལུགས་ལ་དོ་རྗེ་སྤང་བར་ཅུང་ཟད་བཀག་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དགག་པ་
བྱེད་པ་མང་ན་ཡང་། ཨ་རྒྱ་ཀ་རའི་ལུང་གིས་ཤད་རྟེན་ལུགས་དགག་པར་མི་རུས་ཏེ། འཇམ་དབལ་
དབྱངས་གྲུབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལོར་བྱ་སྤྱིང་པའི་སྟོབ་མ་ཁ་ཆེ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེ་དང་། ཨོ་རྒྱན་སྟོབ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་ཡང་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་རྒྱད་
སྟེ་དུ་མའི་དབང་གཞུང་མན་ངག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་པས་ཡིད་
ཆེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ཆད་མར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཤད་རྟེན་ལུགས་ནི། དང་པོར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཆད་དང་མཉམ་པའི་ཆངས་ཐིག་ཤར་རྒྱབ་བྱང་
པོར་བཏབ་ལ།

༼ ༤༡༣ ༽

དེ་ཆ་མཉམ་པ་བཞིར་བགོས་ནས་ཤར་བྱུང་གི་ཆ་རེ་རེ་དོར་ལ། དབྱས་མའི་ཆ་གཉིས་དང་ཆད་
སྒྲུལ་པའི་ཐིག་ཤིང་སྒྲོམས་སུ་ཆེ་ཆུང་གཅིག་ཡོད་པ་བྱང་ཞིང་འཇམ་པ་བྱས་ནས། རྒྱུ་ནས་ཤར་དུ་
ཁ་བལྟས་ཏེ། དབྱས་མའི་རྒྱུ་གི་མཐའ་དང་ཆངས་ཐིག་འཛོམ་པའི་སར་ཐིག་ཤིང་གི་ཆེ་གཅིག་
ལག་པ་གཡོན་པས་མི་འཆུག་པར་མནན་ལ། གཡས་པས་ཆེ་མོ་གཅིག་ཤོས་བཟུང་ནས་བྱང་དང་
སྒྲིའི་ཕྱོགས་སུ་བྱུད་ནས་ས་རིས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལངས་ནས་ཁ་རྒྱུ་ཏུ་བལྟས་པས། དབྱས་མའི་
ཤར་གྱི་མཐའ་དང་ཆངས་ཐིག་འཛོམ་པར་ལག་པ་གཡོན་པས་ཐིག་ཤིང་ཆེ་གཅིག་སྒྲར་ལྟར་བྱས་ལ་
གཡས་པས་ཀྱང་སྒྲོ་དང་བྱང་དུ་བྱུད་ལ་ས་རིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བྱང་དུ་བྱ་རོག་རྗེས་གཉིས་བྱང་
པའི་སྒྲིང་དུ་ཆངས་ཐིག་གཉིས་པ་གདབ་བོ། །དེའི་ཤི་ཆད་གིས་ཆངས་ཐིག་སྒྲིང་ནས་འཆོམས་

{ ༤༡༤ }

གྱི་བྱ་རོག་རྗེས་བཅའ་ནས་བྱུང་ཐིག་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལོ་མ་བསྐྱབས་བྱས་ཏེ། ཆ་ཆེན་
 བཙུ་བྱ་ཏུ་གདབ་ལ། རྟེ་བ་ནས་བཞི་དང་། ལྷག་མ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ས་ཆ་སྤན་བཞི་བཞིར་བསྐྱོས་
 ཏེ། རང་ནས་རིམ་བཤམ་བཞིན་ཆོན་ཅི་ལྟ་ལྟེ་ས་ཆ་སྤན་གཅིག་དང་། གཉིས་འབྲམས་ཏེ་སྟེགས་བྱའི་ས་
 དང་། གཅིག་པ་གྱུ་དང་། གཉིས་བྱ་བ་དང་གཅིག་ཤར་བྱ། གཅིག་མདའ་ཡབ། བཞི་རྟ་བབས་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྲན་ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་། གཉིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། གཅིག་གདུགས་ཀྱི་
 སར་བྱའོ། །ཆངས་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་གསུམ་པ། རང་གི་ངོས་ཆ་ཆེན་གཅིག་སྟོ་བྱུང་ནང་
 གི་ཀྱས་ཆ་ཆུང་གཉིས། སྟོ་འབྲམ་དང་ནང་གི་ངོས་ཆ་ཆུང་གཉིས། སྟོ་ལོགས་དང་ནང་གི་དཀྱས་ཆ་
 ཆེན་བཞི། ཡ་ཤུབ་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོམས་སུ་ཆ་ཆུང་རེ་རེའོ། །

༼༩༧༥༽

རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་དུས་ཆ་ཕྱན་ལྟ། རྟ་བབས་ཐད་ཀར་ཀ་ཆེན་བཞི། འཕངས་སུ་ཆ་ཆེན་གཅིག
སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་ཅི་མཛེས་སུ་བྱ་ཞིང་། སྒང་པོ་ཆེའི་རྒྱབ་དང་། མ་ཀ་ར་དང་། ངང་པ་ལ་སོགས་
པས་བརྒྱན་པ་བྱས་ལ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གདན་དུས་ཆ་ཆུང་གཉིས་པའི་སྒྲ་དང་། དེ་ནས་ཆ་
ཆུང་གཅིག་གིས་རིང་བར་རི་དྲགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱབ་ཏུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་དོར་བར་སྤངས་ཆ་ཆུང་
གཅིག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱུག་པ་ལ་བ་དན་འཕྱང་བ་དང་བྲིལ་བྱ་ཁོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །དེ་
ལས་ལྟག་པའི་རྟ་བབས་འདི་ལྟར་བྱེད་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས། སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ལ་
བང་རིམ་བཞི་པའི་གོང་མ་གསུམ་ངོས་གཉིས་ནས་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་ཕྱི་བ་མཛད་ཅིང་། ཆ་ཕྱ་མོ་རྣམས་
ཐིག་ཤིང་གིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་སྤོན་གྱི་ཁ་ནས་བྱང་

༼༩༩༩༽

བའི་རྫོ་རྗེའི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ཚུལ་མི་གསལ་བས་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཁ་བཀང་པར་
བྱའོ། །རྫོ་རྗེ་དང་སར་ཁྱ་བབས་རྒྱལ་པོ་ཉིས་གསུམ་མ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་བཀག་པའི་
ཚྱོགས་སྣ་མ་ཤད་རྩའི་བཞེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ངེས་པའོ། །རྩ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཐེག་
ལས་འདས་པར་འཇུགས་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མགོའི་ཀ་བ་བརྒྱད། ནང་གི་ཀ་བ་ལ་ངོས་
འཛིན་པར་བཀག་པས། རྩ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་བཞེད་པ་ནི་རྫོ་རྗེ་སྤང་བའི་དགོངས་པར་མི་གསལ་ཏེ།
ཀ་བའི་དག་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱད་དུ།
ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་པོ་ནི། རྩ་བབས་རྣམས་དང་ཀ་བར་བྱང་། ཞེས་པ་དང་། འབྱུར་གཞན་དུ། ཀ་
བར་བཅས་པའི་རྩ་བབས་བཞི། །ཡང་དག་སྤོང་།

༼༩༡༽

བ་བཞི་པོ་ཉིད། །ཅེས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་ཤིང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ནི། ཀ་
བ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་སྤྱི་འགྲོའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་དག་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་
ཤིང་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་གདབ་པའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྒྲ་མ་མཁས་པ་དག་གིས་མང་དུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །གཞུང་དང་སྦྱར་བའི་མདོར་བསྟན་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཞུགས་
ནས། །སྦྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ན། །སྒྲིན་གྲོལ་གཉིས་ལ་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་པ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དབའ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སྦྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། རྒྱད་
ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཞུས་ནས། གྲོལ་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

༩༩༩༽

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མིན་བྱེད་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། གྲོལ་བྱེད་ལམ་རིམ་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན། ལམ་གྱི་ཐོགས་འདོན་སྟོང་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་
བརྒྱད་ལས། དབང་བསྐྱར་བྱེད་ཟླ་མའི་མཚན་ཉིད། བསྐྱར་བྱ་དབང་གི་གནས་ལུགས། གནང་
བཀག་བསྐྱུས་ཏེ་གདམས་པ། རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་བཤོད་པ། རྒྱད་སྡེ་འོག་མ་ལ་དབང་བཞི་
བསྐྱར་བ་དགག་པ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ནོར་བ་སུན་དབྱུང་བ། ཆོས་སྒྲིའི་མིང་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ།
དབང་བསྐྱར་ལུ་བཞིར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱང་། །ཟླ་
མ་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས་ཤིང་། །ཆོ་ག་འབྲེགས་པར་མ་གྱུར་ལ། །ཕྱི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་མཁྱེན་
ཅིང་། །སྐྱ་བཞིའི་ས་ཐོན་ཐོབ་རུས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་བཞིན་མཛད་པ་ཡི། །ཟླ་མ་

༼༤༣༠༽

མ་ཡིན་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་དགོངས་པ་རྣམས་དམིགས་སྤྱད་པ། དབང་པོའི་ཐ་དད་དུ་སློབ་
དཔོན་དང་། དབང་ཇུས་དང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱང་བྱ་དང་། སྦྱོང་བྱེད་དང་སྦྱང་
འབྲས་རྣམས་ཐད་ཀར་ངོ་འཕྲད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཤེས་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་
བས་སློད་དུ་རུང་བའི་སློབ་མ་ལ་འབྲས་བུ་སྦྱ་བཞིའི་ས་བོན་ཐོབ་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པའི་རིགས་དེ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རྒྱས་པ་མ་ཟུ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དོན་དང་མ་ཟུན་པར་བྱའོ། །སློབ་མ་སྤར་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སློམ་པ་གང་རུང་
དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་བཀྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་
ཆེ་སློམ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་རིགས་པ་འཇིན་པའི་དགེ་འདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཞིག་སྦྱང་གཞི་དང་
སྦྱང་བྱའི་ཤན་མི་སྤྱད་

༼༤༣༽

ཅིང་། དབང་རྩམ་གྱི་མཆོན་བྱེད་ཙམ་ཡང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་པ་མང་
དུ་བྱེད་པ་སྤང་སྟེ། སློབ་མའི་རྒྱད་ལེགས་པར་སློན་ན་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་དབང་བསྐྱར་
གྱི་སློན་དུ་བདག་འཇུག་ལེན་པ་མི་དགོས་ཞེས་སྤྲོ་ནའང་སྤྲགས་གྱི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བ་སོར་
ཆུད་པ་ལ་སོགས་པའི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྒྱད་ཉིད་ལས་གསུངས་པས། ལྷ་མའི་བྱེད་ཆོས་
ཆང་བར་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་དགག་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། བག་མོའི་བྱེན་
བརྒྱབས་ཆོས་སློའི་དབང་དུ་འདོད་པ་དགག་ རང་བཟོའི་ཆོ་གས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་དགག་ ཆོ་ག་
ནོར་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད་པར་བསྟན། བྱེན་བརྒྱབས་ཙམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་ཁུངས་མེད་པར་
བསྟན།

༼༤༣༽

དབང་བསྐྱར་ཁྱུ་བའི་སློབ་མ་གངས་ངེས་ཡོད་པར་བསྟན། གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
འབྱུལ་པ་དགག་དབང་བསྐྱར་རང་གི་ཡིན་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
དོན་དགོད་པ་ནི། དེང་སང་དོ་ཇེ་པག་མོ་ཡི། །བྱིན་བརྒྱབས་དབང་བསྐྱར་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །དེ་ཡི་
ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བྱེནས། །གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་བསྒྲོམ་པ་མཐོང་། །ཞེས་པ། ད་ལྟ་གངས་རིའི་ཁོད་ན་དོ་ཇེ་
པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་པག་མོ་བརྟེན་བཞིའི་དབང་བསྐྱར་ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་ཀྱི་
གྲུག་དང་། ཐོད་པ་དང་། འོང་པ་དང་། པག་མགོ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་སྟོན་ཅིང་། ངེས་པའི་དོན་འདི་
དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དཔེ་འདིས་ཆོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ནས། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྟོད་དུ་
རུང་བར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་གོ་ཆོད་པར་བྱས་ནས་

༼ ༤༣༣ ༽

དབང་གཉིས་པའི་ལམ་རྒྱང་དང་གཏུམ་མོའི་ནལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་གསུམ་པ་
དང་། བཞི་པའི་ལམ་ཐབ་མོ་འབོགས་ཤིང་སྒོམ་པ་མཐོང་ངོ་། །འདི་འབྲུ་རྒྱུད་སྡེ་ལས་མ་གསུངས།
བསྟན་བཅོས་ཉིད་ལས་བཤད་པ་མེད། །དེ་རྗེ་པག་མོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། །དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཅིང་དམ་
ཚིག་ལྡན། །དེ་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་ཞེས་གསུངས། །དབང་བསྐྱར་མེད་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་
བཀག་། །ཅེས་པ། པག་མགོའི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱིས་གསང་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་བྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་དབང་གི་
གོ་ཚད་པར་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རྒྱུད་ནམ་དག་ནམས་དང་། རྒྱུད་འབྲེལ་དང་། སྐབ་ཐབས་དང་། དབྱེལ་
འཁོར་བྱི་ཚོ་ག་ཡིད་གཏད་དུ་བྱང་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་མ་རིན་ཆེན་གྲུན་བྱི་
སྐབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ནལ་འབྱོར་པ་དབང་བསྐྱར་བ་

༼ ༤༩༩ ༽

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་གནས་སུ། ཞེས་པ་དང་། རྫོན་གྱིས་
སྒྲ་མའི་མན་ངག་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་རིམ་པས་དེའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་དོ་རྗེ་རྣམ་འབྱེད་མར་
བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་དོ་རྗེ་པག་མོའི་སྐྱབ་ཐབས་གཞན་དུ་ཡང་། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པོར་བརྩམ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་
མངོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོ་རྗེ་པག་མོ་ནི། འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་
བསྐྱར་བར་དོ་རྗེ་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱས་ན་གསང་བ་བསྐྱགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་
ཞིང་།

༼ ༤༣༥ ༽

ལམ་སྤྱི་ཕྱི་ལོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་བཀག་གོ། །གཉིས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་ཕྱ་ཟླ་ཟེའི་
བཅུད་ལེན་འདྲ། །དེ་ནས་དདུལ་ཚུ་བཟའ་བར་གསུངས། །ཕྱ་ཟླ་ཐོག་མར་མ་བསྟེན་པར། །དདུལ་
ཚུ་ཐོས་ནས་འཆི་བ་བཞིན། །ཞེས་པ། ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་ཆང་གིས་འབྲུད་པ་དང་། ཉིལ་མར་
ཀྱིས་བྱགས་ཤིང་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་ནས་སྦྱ་རུ་ར་དང་ཏར་བྱའི་ཚུ་འབྲུངས་པས་ལུས་
སྦྱང་ཞིང་། གསེར་ཕྱ་ཟླ་འདུལ་བའི་རྣམ་ཅི་ཚུ་དང་ག་གོན་ཀྱི་ཚུ་ལ་སོགས་པས་ཅི་མ་དང་བྲལ་བར་
བྱས་ཏེ། མན་ངག་ལས་གསུངས་པའི་རིལ་བྱ་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་བས་ལུས་ཡང་ཞིང་ཐོ་
མདོག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་དདུལ་ཚུའི་བཅུད་ལེན་བྱས་པས་ནད་དང་གས་པ་
འཇོམས་ཤིང་སྟོབས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐོག་མ་ནས་

༼ ༤༣༤ ༽

དདུལ་ཚུ་ཐོས་ན་ནད་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཐོག་མར་དབང་
བསྐྱར་སྒྲང་། །དེ་ནས་དོ་རྩེ་པག་མོ་སྦྱིན། །དབང་བསྐྱར་མེད་པར་བྱིན་བརྒྱབས་ན། །དམ་ཆིག་
ཉམས་པར་སྐྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ། ཐོག་མར་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
དབང་བཞི་རྩོགས་པར་སྒྲངས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དོ་རྩེ་པག་མོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་
པས་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁྱུས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །དབང་བསྐྱར་དང་
བྱིན་བརྒྱབས་སུ་རྟེན་གྱི་ལོག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་འགལ་ཅིང་། དམ་ཆིག་ཉམས་པར་
འབྱུར་ཏེ། དབང་མེད་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཅེས་སོགས་བཀག་པ་ལ་སྦྱད་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར།
དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཀའ་ལ་འགོ་མས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོམས་ནས་དེའི་
ལམ་རིམ་པ་

༼༤༣༽

གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ན། ཐོག་མར་དབང་གོ་ཚོད་པ་ཐོབ་པས། ལྷ་དེའི་རྗེས་གནང་ཡང་བཤད་ཚོད་
བཞིན་ཞུས་ནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ཀྱི་
དོན་ནི། རྗེ་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལ། །སྟོམ་པ་གསུམ་ལྡན་བྱར་མི་རུང་། །སྤྱི་ནང་ཉེན་འབྲེལ་
འགྲིག་མི་འགྱུར། །སྐྱབ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་མི་རུས། །དེས་ན་འདི་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་ཅམ། །ཡིན་ཀྱི་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་པ། བྱིན་བརྒྱབས་ཅམ་གྱིས་སྟོམ་པ་གསུམ་ལྡན་བྱར་མི་རུང་སྟེ།
གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་ག་མ་ནོར་ཅིང་མ་འཁྲུགས་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །སྤྱི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་སེམས་ཅན་དང་། སྤྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་ནང་ལྷ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྤྱི་ལུས་དང་ནང་རྩ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱི་ཕུང་

༼ ༤༣༽

པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ནང་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་དོ་
ཤེས་ནས་ཉམས་སྲུབ་སྒྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འབྲུག་པའི་ཐབས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་སྒོངས་པ་
ཐམས་ཅད་འཆིང་བའི་རྒྱ་དེ། འདིར་སྒོངས་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་ཚུལ་ནི། འབྲུག་བསྐྱབས་ཙམ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་གང་དང་ཡང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དོ། །སློབ་མ་སྣོད་ལྡན་ལ་དབང་བཞི་བསྐྱར་
བས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་ལོངས་སྐྱུ་དང་ཆོས་སྐྱུ་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་
འབྲུག་རྒྱས་ལ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་འབྲུག་བསྐྱབས་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེས་ན་དོ་རྩེ་ལག་
མོའི་འབྲུག་བསྐྱབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་གི་རྒྱའི་
རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་དོ། །དཔེར་ན་ཞིང་ལ་ས་བོན་མ་བཏབ་པ་སྒོགས་པ་ཙམ་ལ་ལོ་ཐོག་འབྱུང་
བའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། ས་བོན་བཏབ་ནས་སོ་ནམ་གུས་

༼༦༣༩༽

བས་ལོ་ཐོག་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐུབ་པས་རྒྱུད་སྡེ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་
བའི། །མདུན་དུ་འདི་ནི་མ་སྤྲ་ཞིག །སྤྲས་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ནམས་
ལས། དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་སྤྲ་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་། མ་མཐོང་བའི་མདུན་དུ་མ་
སྤྲ་ཞིག་སྤྲས་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་
པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བ་ལ་སྤྲས་ན་ཅ་བའི་ལྷུང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་དེ་ལ་ལོགས་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། འགའ་ཞིག་འདི་ལ་པག་མགོ་ལ། །སོགས་པའི་དབང་བསྐྱར་
ཡོད་ཅེས་ཟེར། །འདི་འདྲ་དབང་བསྐྱར་ཉིད་མ་ཡིན། །རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་ལས་འདི་མ་གསུངས། །གལ་ཏེ་
རྒྱལ་བས་གསུངས་སྲིད་ཀྱང་། །རྗེས་གནང་ཡིན་གྱི་དབང་

༼༤༣༠༽

བསྐྱར་མིན། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་པན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱེན་ཅམ་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་
བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་བཞི་འབྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་ཚུལ་གང་ཡང་མ་གོ་བར་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་རྫོམ་པ་འགའ་ཞེག རྟོ་རྩེ་པག་མོའི་བྱེན་བརྒྱབས་ལའང་པག་མགོ་དང་མདའ་
གཞུལ་སོགས་པའི་དབང་བསྐྱར་ཡོད་པས་ཆོས་སྒོ་འབྱེད་པའི་གོ་ཆོད་ཅེས་སྒྲ་ནའང་། འདི་ནི་
དབང་བསྐྱར་གྱི་མིང་ཅམ་ཡིན་གྱི། རོན་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱིར་རྒྱུད་དང་བྲུབ་ཐོབ་ནམས་གྱིས་སྒྲིན་
བྱེད་ཀྱི་དབང་ཡིན་པར་མ་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱེན་བརྒྱབས་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་མིང་བཏགས་
ནས་གསུངས་པ་སྟིན་ནའང་རྩེས་གནང་ཡིན་གྱིས་ཆོས་སྒོ་འབྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་མ་ཡིན་
ནོ། །ཆག་ལོའི་ཁྱི་བར། རྒྱ་ལ་པག་མགོའི་དབང་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ན། དབང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་
འགའ་བ་ཅི་མཆིས། རྒྱས་པའི་

༼ ༤༣༩ ༽

ཀྱུ་ལ་རིགས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་གསུངས། དེས་ན་མདའ་གཞུ་གཏོད་པ་ལ་
སོགས་ཀྱང་རྗེས་གནང་གི་དབང་ཡིན། བག་མགོའི་དབང་བསྐྱར་ཡང་གསུང་འདུག་ན་འདི་འདྲར་
བསྐྱར་དགོས་ཏེ། བརྩན་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱིས་གསུངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་
མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དེ་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི། ལ་ལ་རྫོ་རྗེ་པག་མོ་
ལ། །སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་དང་ནི་དབང་སྐྱར་སོགས། །རང་བཟོའི་ཆོ་ག་
བྱེད་པ་ཐོས། །རང་བཟོ་ཆོ་གར་འགྱུར་མི་སྲིད། །ཆོ་ག་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་པ། རྫོ་རྗེ་
པག་མོའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ལ་ལ། མ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་
བསྐྱེས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་རང་བཟོར་སྐྱར་བའི་

༼༤༣༣༽

ཚོག་བྱེད་པ་ནི། ཚས་སྒོ་འབྱེད་པའི་གོ་མི་ཚོད་དེ། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚོག་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །གཉིས་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དགོད་པ་ནི། བྱིས་པས་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་
ཀྱང་། །དགོ་སྤྱོད་སྤྱོམ་པ་མི་ཆགས་ལྟར། །དོ་ཇེ་པག་མོའི་བྱེན་བརྒྱབས་ལ། །སྤྱོམ་པ་ཕོག་ཀྱང་
ཆགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ། དཔེར་ན་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་དང་། མི་ལྟན་པའི་བྱིས་པས་གསོལ་
བཞིའི་ལས་གྱི་ཚོག་བྱས་ཀྱང་། སྤྱོམ་པ་ལེན་པ་པོ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་མི་སྤྱེ་བ་ལྟར། །དོ་ཇེ་པག་
མོའི་བྱེན་བརྒྱབས་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་སྤྱོམ་པའི་ཚོག་ཕོག་ཀྱང་མི་སྤྱེའོ། །གསུམ་པ་འགག་བསྐྱས་ཏེ་
གདམས་པ་ནི། ཚོག་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་ལ། །ཚོག་ཆགས་པར་མ་གསུངས་ན། །ཚོག་པལ་ཆར་
ཉམས་པ་ལ། །ཚོག་

༼༦༣༩༽

འཆགས་པར་འགྱུར་རེ་ཤིང་། །ཞེས་པ་འདུལ་བར་བདག་གི་མིང་མ་བཟོད་པ་དང་། མཁན་པོ་དང་
དགེ་འདུན་གྱི་མིང་བཟོད་ནའང་། བསྟན་ཇོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཟུར་ཉམས་པས་མི་འཆགས་པར་
གསུངས་ན། འདིར་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་པལ་ཆེ་བ་འབྲུགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་
དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞི་ལག་ལེན་ཉམས་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་འཆགས་པར་ག་ལ་འགྱུར།
གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་སུ། ཅུང་ཟད་ནོར་བར་གྱུར་ཀྱང་སྟེ། །ཆོ་ག་ནོར་བར་
གྱུར་པ་ལ། །གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱད་དང་བསྟན་བཅོས་
འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་འཆད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ནོར་ཀྱང་ཉེས་པ་ཚུང་ལ་དབང་དང་བསྟན་སྐྱབ་ལ་
འདུག་པའི་ཆེ་ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་ག་དང་དམིགས་པ་ལ་གནད་མ་ཤེས་པའི་ནོར་བ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
བསྐྱབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཅིང་ཉེས་དམིགས་

༩༦༣༥༽

དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། སློབ་མ་ལ་བསྟན་ནའང་བསྟུན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པར། གསང་སྤྲུགས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡིན་ནི་ཞེས་
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་འཆད་པར་བྱེད་ན་དམ་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ། །དམ་ཆོ་ག་ལས་ཉམས་ན་བདུད་ཀྱིས་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྲེས་བྱ་དེ་ཤི་འཕོས་ནས་
དཔྱལ་བའི་གནས་མི་ཟད་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། སེམས་ཅན་བསྟུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལ། གསང་སྤྲུགས་ཆོས་སྒོ་འབྱེད་པ་ན། རྒྱུད་
སྤེ་གང་ནའང་བཞག་པ་མེད། །ཅེས་པ། རྫོ་རྩེ་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་

༼ ༤༣༤ ༽

གྱི་ཚོ་ག་ཙམ་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོ་སྒྲོམ་པའི་ཚོས་སྒྲོ་འབྱེད་པར་རྒྱུད་སྤྱེ་
གང་ནས་ཀྱང་ཐེན་པ་མེད་ལ། དེ་བས་དགོ་སྒྲོང་བྱེད་པ་ལ། །རང་བྱུང་གི་ནི་བསྐྱེན་རྫོགས་དང་། །ཡེ་
ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། །འཕྲིན་གྱི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སྟོན་པར་ཁས་སྒྲངས་
དང་། །རྩུར་ཤོག་ལ་སོགས་བསྐྱེན་རྫོགས་སྤྲ། །འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་མཉམ་པ་ལ། །འདི་ནམས་སྟོན་
གྱི་ཚོ་གར་གསུངས། །ཞེས་པ། ལུང་གཞི་ལས། སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གི་བསྐྱེན་རྫོགས་དང་།
འཁོར་ལྔ་སྤྱེ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། མཚོད་མ་འཕྲིན་དང་། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་
སྒྲངས་པ་དང་། མཚོག་བྱུང་གཅིག་ལ་སོགས་རྩུར་ཤོག་གི་དང་། །ལྷ་ཀྱའི་བྱ་མོ་མང་པོ་སྤྱི་ཚོས་ཁས་
སྒྲངས་དང་། བཟང་སྤྱིའི་ཚོགས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་། པོ་ཏ་ཡ་ནའི་བྱ་བྱིས་

༩༩༣༥༽

པའི་ལན་ཐེབས་པ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་གིས་གཅིག་ཅར་རབ་བྱང་བསྟེན་རྫོགས་འདི་ལ་
དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཕྱེ་ནས་བཅུར་བྱེད་པ་དང་། དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཕྱེ་
ནས་བཅུར་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྟོན་གིས་བསྟེན་རྫོགས་དེ་འབྲས་ད་ལྟ་བུས་ནའང་
སྤངས་ཏེ། ལུང་ལས་གསུངས་ལ། གྱིན་བརྒྱབས་ལ་དབང་བསྐྱར་དུ་གཏན་མ་གསུངས་པས། ཆོ་ག་
འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་སྤྲ་མ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །ཕྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་དངོས་དོན་ཐེག་པ་གཞན་དང་སྐྱར་ནས་སྟོན་པ་ནི། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ནི། །རྒྱབ་ཀྱང་
གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་སྤང་། །དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ལ། །གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡང་མི་སྤང་
དོ། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་གི་

༼༤༣༽

ཐེག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རུང་མི་རུང་། ཆོ་ག་འཆགས་མི་འཆགས་བྱེད་ནས་གསུངས་པའི་ཚུ་ལ་
ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་སྤང་སྟེ། ད་ལྟ་སྟོན་ཆོ་ག་མི་རུང་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །གསང་
སྤགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡང་མི་སྤང་སྟེ། རྟོ་རྩེ་འཆང་གིས་མ་གསུངས་པའི་རང་
བཟོ་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱན་པོ་སྟོང་པོད་ཅན་གྱིས་ཀྱང་། འདུལ་བའི་ཆོ་ག་བཞུལ་མ་
རུས། །གསང་སྤགས་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྱན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཟོར་སྟོད། །ཅེས་པ། གསང་
སྤགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དོན་སྟོགས་གཅིག་ཙམ་ལའང་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་སྤྱན་པོ། རྟོ་རྩེ་འཆང་བྱེད་དུ་
གསོད་པའི་སྟོང་པོད་ཅན་གྱིས་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་དུ་གསོད་པར་མ་རུས་ཀྱང་། གསང་སྤགས་ཀྱི་
ཆོ་ག་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་རང་རང་གི་སྟོ་ལ་གང་བྲན་རང་དགར་སྟོད་དོ། །གཉིས་

༼༩༩༽

བ་དེ་ཉིད་གོ་སྒྲིའི་དཔེ་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་ནི། དཔེར་ན་རབ་བྱུང་གང་ཞིག་ནི། །གསུམ་ལས་
མང་པ་འཇུག་མི་བྱས། །སྒྲགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ནི། །གངས་མེད་པར་ཡང་དབང་སྐྱར་
བྱེད། །དེ་ནི་རྩོ་རྩེ་འཆང་གིས་བཀག། །འདུལ་བར། ཆོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ཀྱི་ལས་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་སྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས་མང་པ་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྩོགས་མི་བྱེད་ལ། གསང་
སྒྲགས་དབང་བསྐྱར་སྟོབ་མའི་གངས་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་ངེ་ཙམ་ཆོགས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་རྩོ་
རྩེ་འཆང་གིས་བཀག་ཀྱང་མ་ཁེགས་པར་བྱས་སོ། །བྱུག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟེ་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་
བངས་པ་ནི། སྟོད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་སྐྱར་ལ། སྟོབ་མ་གངས་ངེས་མེད་པར་གསུངས། །ལྷག་མ་
དམིགས་བསལ་མཛད་པ་ཡི། །སྟོབ་

༩༩༠༽

མ་ལ་ནི་གངས་ངེས་ཡོད། །ཅེས་པ་རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་ལས། སྟོབ་མ་དད་ཅིང་རིགས་བཙུན་
པ། །དེ་བཞིན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད། །ཟབ་མོ་ཡི་ནི་སྟོད་དང་ལྷན། །སྟོབ་ཆེ་ཞིང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལྷན། །དཔའ་ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ནི། །བཙུ་འམ་བརྒྱད་དམ་བདུན་ནམ་ལྷ། །གཅིག་གཉིས་
བཞི་ལས་ལྷག་ཀྱང་བྱང་། །དབྱེད་མི་དགོས་པར་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྷན་ན་
བྱང་དུ་གྱུར་པ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ནི་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་
ལྷན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པར་བསྐྱལ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་ཁོ་ནར་བྱས་ཏེ། དེས་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་
བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་དག་པོས་ལ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་བཏང་བར་བྱའོ། །སྤྲིག་ཏོ་

༼༤༤༽

མི་བྱ་བ་ནམས་ཀྱང་བགོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་དག་ལ་སྟོས་དང་མེ་ཉླག་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་
དག་དུས་གསུམ་དུ་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་འཛིན་དུ་གཞུག་གོ། །འཛིན་དུ་བཅུག་
ནས་སྒྲགས་པ་ཡིས། །དེ་ནས་སོ་ཤིང་དག་ཀྱང་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་པས། །ཡོན་ཏན་ཆང་བའི་སྟོབ་
མ་གངས་མ་ངེས་པ་ལའང་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་། །སྦྱི་རྒྱད་དུ། །མདོར་ན་སྟོབ་མ་
པན་ཚུན་དུ། །ནང་མི་གཤེན་པ་མི་བཟུང་ངོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་སེམས་བཟང་ཞིང་། །ཞི་ཐུལ་སྒྲ་
མ་ལ་པན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོབ་མའི་བྱང་ཆོས་ནི་ཤེན་ཏུ་གཤེན་ཆེད། །ཕྱག་ན་དོ་ཨེ་དབང་
བསྐྱར་བ་དང་། །དམ་ཚིག་གསུམ་བཞོད་དུའང་། །གངས་ཁ་འཆམ་གསུངས་སོ། །དོ་ཨེ་སྤེང་བར།
སྟོབ་མ་གཅིག་གམ་གཉིས་

༼༦༩༽

སམ་མང་པོ་ཞེས་འབྱུང་བས་གངས་ངེས་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་བརྟག་དགོས་སོ། །སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་
དབང་ཟེར་ཡང་བས་རྒྱབ་གཅིག་ལ་ཡང་མང་པོ་ལ་བསྐྱར་ཟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །རྒྱུད་སྤེ་གོང་
མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་མ་ལ་གངས་ངེས་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས།
མཁས་པས་སློབ་མ་གཅིག་གམ་གསུམ། །ལྷའམ་ཡང་ན་བདུན་དག་གམ། །ཉི་ཤུ་ཅུ་ནི་ལྷ་ཡི་
བར། །བྱང་དུ་མ་གྱུར་ཡོངས་སུ་བབྱང་། །དེ་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་མ་ནི། །ཡོངས་སུ་བབྱང་བར་མི་
ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་འདི་ནི་ཀུན་ལ་འཇུག་ཅེས་པ། སྤྱི་རྒྱུད་དུ། རོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་དབང་
བསྐྱར་བའི་ཆོག་ལ་མཁས་པས་སློབ་མ་གཅིག་ནས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་བར་བྱང་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་སྟོག་
བྱ་བར་ཤེས་ཤིང་། དེ་བས་མང་བ་བྱང་དུ་གྱུར་པ་བཟུམ་མི་ཤེས་པར་གསུངས་སོ། །བྱང་དང་

༼༤༤༣༽

ཡ་གྲུལ་བཟང་ངན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱད་གཞན་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས། ཉན་
འབྲེལ་འཁོར་ལོ་ཅིས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མོའི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། །འོ་ན་དཔལ་
མཆོག་ཏུ། དེ་ལ་འདིར་ནི་སྟོད་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པ་བརྟག་པར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་
ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ནམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་འདི་དང་། འདོད་པའི་བསམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དོ་རྩེའི་སྟོར་བས་དོ་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་རྒྱས་
བཟབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོད་བརྟག་པ་དང་གྲངས་ངེས་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ་ཞེ་ན།
དགྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་རུང་བའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་མཆོག་དང་
པོའི་དོ་རྩེར་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར། རིགས་

༼༤༤༽

ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དབལ་གྲགས་པས། སྤྱི་རོལ་པའི་དང་སྲོང་གྲེ་བ་སྤག་དུ་མ་དུས་གྱི་འཁོར་
ལོའི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་ནི། འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་མཛད་སྦྱོང་ལ་འབྲན་པར་བྱས་པའི་
དོ་མེ་སློབ་དཔོན་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་དགྲེས་པར་མཛོད་ཅིག དེང་སང་ཆང་ལ་བག་མེད་དུ་སྦྱོང་བ་བྱུ་
ཐོབ་བེམས་པས་ཆང་གསོལ་བའི་རྣམ་འབྱུང་ཁུངས་སུ་འདྲན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱངས་ངེས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་བས་ལྷག་པའི་སློབ་མ་ལ། །ཆོ་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ནི། །མཚན་མོ་གཅིག་
ལ་ཆར་མི་བྱས། །དེ་ཡི་མཚན་མོ་མ་ཆར་ན། །ཆོ་ག་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས། །ཞེས་པ། ཉི་
ཤུ་ཅུ་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་མཚན་མོ་གཅིག་ལ་བསྐྱར་བར་
མི་བྱས་ཤིང་། ཆོ་ག་མ་ཆར་ན་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཆོར་དུ་

༼༦༧༽

མི་རུང་བའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་རིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་པ་དང་དོ་རྗེ་བྱིས་བྱ་དང་ཐོད་པ་དང་ཅང་
ཏེ་འུ་ལ་སོགས་གཞན་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡོ་བྱད་ནམས་ནམ་ལངས་པའི་ཆེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་
མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེང་སང་སྤྲ་མ་
ལག་འཁྱིལ་གི་རང་གིས་མ་སྟོགས་པར་དབང་རྗེས་ནམས་ལག་བརྒྱད་བྱེད་པ་དང་། གཡོག་པོ་ལ་
བསྐྱར་ནས་སྤྲ་ཆོས་བྱེད་པ་དང་། སྟོབ་མ་སྤྱི་ལ་དབང་རྗེས་ལན་ཅིག་རིག་པ་ལ་སོགས་ལག་ལེན་
མ་དག་པ་ནམས་ཀྱང་དབང་ཁྱེ་མང་པ་ལས་རུང་བའི་སྟོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་ལས།
སྟོ་ཡང་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ན། །ངེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་འདུ། །ཉི་མ་ཤར་བར་མ་གྱུར་
བར། །མཆོད་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ཤིས། །ཞེས་པ།

༼༤༤༽

སྤྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་ནང་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་ཆོ་ག་གཙོ་བོར་སྟོན་
པའི་རྒྱུད་དུ། གསང་སྤྲུགས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ། སྤང་བ་དང་། སྦྱོབ་བ་དང་། སྤེད་
བ་དང་། རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱི་ནང་གི་མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཉི་མ་
རྒྱབ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འདུ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བས་མཆན་མོའི་དུས་སུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་
གཏོར་མ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་ལངས་པའི་ཆོ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གཏང་
རག་གི་མཆོད་བསྟོད་དང་། བཅོད་པར་གསོལ་བ་དང་། དག་བ་བསྟོ་བ་དང་། གཤེགས་སུ་གསོལ་
བ་སོགས་བྱ་ཞིང་ལས་ཀྱི་རྗེས་མི་མངོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
སྤང་བ་ནི། འདི་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པས། །གཞན་གྱི་ཆོ་ག་མིན་སྟུང་ན། །

༼༤༤༽

གཞན་ནམས་ཀྱན་ལ་འང་དེ་འདྲུག་པར། །སྤྱི་རྒྱུད་ཉིད་ལས་འདི་སྐད་གསུངས། །ཞེས་པ། སློབ་མའི་
གངས་ངེས་དང་། མཚན་མོ་གཅིག་ལ་དབང་ཚོགས་པར་བེན་དགོས་པ་ལ་སོགས་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མི་དགོས་སྟུང་ན། རྒྱུད་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱི་རྒྱུད་ཉིད་
ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན། གང་དུ་ལས་ནི་ཡོད་གྱུར་པ། །ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནམས་
མེད་པས། །དེར་ནི་སྤྱི་རྒྱུད་དག་ལས་ཀྱང་། །གསུངས་པའི་ཆོ་ག་མཁས་པས་བསྟེན། །དེ་སྐད་
གསུངས་སྤྱིར་ཆོ་ག་འདི། །རྒྱུད་ནམས་ཀྱན་ལ་འདྲུག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། རྒྱུད་སྤྱི་གང་དུ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། སྤྱིན་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་དོ་ཇེ་
སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ནམས་བྱ་བར་

༼༦༩༽

གསུངས་ལ། ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པ་ནམས་སུ་སྤྱི་རྒྱད་ནས་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་
རི་ལྟར་འོས་པས་ཁ་བསྐྱང་ནས་ལྷག་ཆད་དང་ནོར་འཁྱལ་མེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །བདུན་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རང་བཟོའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་སྒྲོམ་པ་མི་ཐོབ་
པར་བསྟན་པ་ནི། དེང་སང་གྱིན་བརྒྱབས་མི་བྱེད་ཅིང་། །དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་
ཀྱང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིས། །དགྱིལ་འཁོར་ཚོ་ག་མི་བྱེད་པར། །གཡུང་བྱང་
རིས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། །ནས་འབྲེལ་སོགས་བྱེད་པ་ཐོས། །འདི་འབྲེལ་གང་དུ་དབང་བསྐྱར་
ཡང་། །སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ། སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་
རྒྱད་ནས་གསུངས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཚོ་གའི་ལྷགས་མི་བྱེད་པར། བོན་

༩༩༩༽

པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དཔེ་སྤངས་ནས་གཡུང་རྒྱུང་རིས་དང་ནས་འདྲ་རིས་དང་འཇའ་ཚོན་ཕུབ་ཀྱི་སྤ་
ལྟར་བསྐྱོར་བ་དང་། བྲུ་གསུམ་དང་ཆེ་གས་མང་པོ་བསྐྱིགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱེད་དེ་དེ་འདྲར་
དབང་བསྐྱར་ཡང་རིག་འཛིན་གྱི་སྒོམ་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉེན་
འབྲེལ་མི་འགྲིག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བཤའ་དགྲིས་ཉོན། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཉེན་འབྲེལ་
གྱི། །སྟོབས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་འབྱུང་བ་ཡིན། །འདི་ལ་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་མིན་ལུས། །དེས་ན་སངས་
རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བཀའ་། །ཅེས་པ། རང་བཟོའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གསང་སྤགས་གྱི་སྒོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་མཚན། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དངོས་པོའི་གཤེས་ལ་གནས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་
རྣམས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱིབས་དང་ཆད་ཁ་

༼༤༠༽

དོག་གི་བྱེ་བྲག་མི་འབྲུང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་མཐུན་པར་སྒྲ་མ་མཁས་པས་དབང་བསྐྱར་
བས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ནས་སྒྲུ་ཞིང་། རྟོ་རྩེའི་ལུས་ལ་རུས་པ་འཛོག་ཅིང་སེམས་ལ་རྟོག་པ་
བཟང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་འབྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གཡུང་བྱང་རིས་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་བཟོ་ཡིན་པས་ཅིར་
ཡང་མི་རུང་ངོ། །རྒྱུད་ལས། མི་མཉམ་མེད་པས་བྱ་བཞི་སྟེ། །ཞེས་པ་གང་ཡང་མ་ཆང་བའི། རྣམ་
དེ་འབྲུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་གོ། །དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་པལ་ཆེར་ཡང་། །སྟོབ་མ་བརྒྱ་སྟོང་གངས་
མེད་ལ། །སྟོར་དངོས་རྩེས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས། །སངས་རྒྱས་གསུང་བཞིན་མི་ཤེས་པར། །ཞེས་པ།
དེང་སང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་པལ་ཆེར། །སྟོབ་མ་མང་པོ་ལ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་སྟོར་
བ་སྟ་གོན་ཀྱི་ཆོས་དང་། དངོས་གཞི་དབང་གི་ཆ་ལག་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་།

༼༤༽

རྩེས་གསང་བར་གདམས་ཤིང་དགྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མེཤེས་པར། མ་འབྲེལ་
འགལ་ཞིང་ཉམས་པ་ཡི། །ཆོ་གའི་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་པ་ལ། །དབང་བསྐྱར་ཡིན་ཞེས་སྒྲོན་པོ་
སྒྲ། །དེ་ཡི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི། །རྣམ་པ་གདོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ། །བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་པར་
འབྱུང་བ་མང། །ཞེས་པ། སྤྱི་འབྱུགས་ཤིང་ལྷག་ཆད་དུ་བྱུར་བས་མ་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱད་སྡེ་གོང་
འོག་གི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པས་བྱ་རྒྱད་ལ་རྩི་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་རྩེས་
སྐར་བསྐྱེད་པ་དང་། མིང་གི་དབང་བསྐྱར་ལ་རྩི་སྤྱོད་རྣམ་སྐར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་ཆོ་ག་འགལ་
བ་དང་། ཡེཤེས་དབབ་པའི་དམིགས་པ་ལོར་བ་དང་། གལ་ཆེ་བ་ཆད་ནས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་སྐར་
སྐར་ཅུ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཡིན་ནོ་ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་

༼༤༩༽

སྒྱུ་པོ་སྒྱུ་པོ་སྒྱུ་བའི་ཆོས་ལུགས་ལ་གདོན་གྱིས་སྤང་བ་བསྐྱར་བའི་རྒྱས་པ་སྤྲོ་མོ་བྱང་བ་ལ་
བྱིན་བརྒྱབས་ཆེའོ་ཞེས་འབྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་བགེགས་
གྱི་བར་ཆད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་དམ་པ་དང་པོ་ལས། །ཆོ་ག་ཉམས་པའི་བྱིན་
བརྒྱབས་ཀྱི། །བགེགས་གྱི་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་པ། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་ཉམས་
པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་དམིགས་པ་ནོར་བ་ལ་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་སྤང་བ་ནད་གདོན་ནི་
བ་དང་། ལྷའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། དུར་ཁྱོད་གྱི་ཤ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལས་གྱི་རྩ་འབྲུལ་ཡོད་པའི་བགེགས་གྱི་བར་ཆད་ཡིན་པར་མདོ་རྒྱད་མང་པོ་ནས་
གསུངས་ཏེ། བདུད་སྤྲིག་ཅན་སངས་རྒྱས་དང་མཁན་སློབ་གྱི་ཆ་བྱད་བཟུང་ནས་ཡུལ་སྤོགས་དང་
པ་མེས་ལུང་སྟོན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རྒྱས་པ་དང་མདོན་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་གཞན་ཁྱད་ཏུ་
གསོད་པའི་

༼༦༥༣༽

ཚྲོམ་སེམས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་བར་ཆད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འབྱུང་བར་ངོ་ཤེས་ནས་སྤང་དགོས་
སོ། །བཞི་པ་ཚོ་ག་དག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་འདུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚོ་ག་དག་པར་
གྱུར་བ་ལས། །བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན། །ཞེས་པ། ཚོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་དབང་
བསྐྱར་བ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་ན་ཡི་དམ་ལྟའི་བྱིན་བརྒྱབས་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་
ལས། དབང་དང་རྗེས་གནང་ཐོབ་ནས་ནི། །མ་བསྟེན་པར་ཡང་དེ་ལ་ནི། །ལྟ་ནི་འགོ་ཞིང་ཉེ་བར་
གནས། །ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྤགས་ཀྱི་སྒོར་འདུག་པ་
དགག་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་མེད་ཀྱང་ལམ་ཐབ་མོ། །བསྒྲོམས་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་སྟུང་ན། །དབང་
བསྐྱར་མེད་པར་ལམ་ཐབ་མོ། །བསྒྲོམ་པ་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་རུ་གསུངས། །ཞེས་པ། སྟོན་དུ་དབང་མ་
བསྐྱར་ཡང་རིམ་

༼༤༥༽

གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་བསྐྱོམས་པ་འགྲུབ་སྟེ། ལམ་མ་རྟོར་བར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་བྱིར་སྤྲུལ་ན།
དམ་པ་དང་པོར། དབང་བསྐྱར་མེད་པར་སྤྲུགས་འཆད་དང་། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་སྐྱོམ་བྱེད་པ། །དེ་
དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཡང་། །དཔྱལ་བར་འགྲུར་ཞིང་གྲོལ་བ་མེད། །ཞེས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྩོ་
རྩེ་སྤང་བར། དབང་ནས་མེད་པར་རྒྱུད་འཆད་པ། །སྐྱབ་བོ་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་། །སློབ་དཔོན་
སློབ་མ་མཚུངས་པ་ནི། །ཤི་ནས་དུ་འབོད་ཆེན་པོར་ལྷུང་། །ཞེས་གསུངས་པས། རྩོ་བ་མཐེགས་པའི་
ངོས་ལ་སྤྲུལ་མའི་འབྲུ་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེ་ལས། །དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་
གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཅིང་ལ་མར་མེད་ལྟར། །གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ར་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐྱར་མེད་
པར་འཆད་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་།

༼༦༥༥༽

དཔྱལ་བར་སྒྲེ། །ཞེས་པ། དབང་མ་ཐོབ་པར་རྒྱད་ཟེང་མོ་འཆད་པ་དང་། ལས་ཆོག་གས་སྐྱབ་པ་ལ་
སོགས་བྱེད་ན། འཆར་འབེབས་པ་དང་། འབྱུང་པོ་འདུལ་བ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅུང་
ཟད་ཐོབ་ཀྱང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་ཅིང་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྒྲེའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འབད་པས་དབང་བསྐྱར་ཞུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བས་འབད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་ལ་ནི་དབང་དོན་ཞུ། །ཞེས་གསུངས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལས་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་
གསུང་བྱིར་འབད་པར་བྲ། །དབང་མ་ཐོབ་པར་སྐྱགས་ཀྱི་སྒོར་འཇུག་པ་ལ། ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་
གསུངས་པ་དེས་ན། གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པས་དཀའ་དབྱེད་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏོག་སྐྱབ་
པའི་རྩིས་བ་ཆེན་པོས་ཐོག་མར་དབང་ཞུས་ནས་གསང་སྐྱགས་ལ་

༼༤༤༽

འདྲུག་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐོད་པར། བྱ་ཚ་མེད་པའི་བྱིས་བདག་པོ་ཞི་མ་ཐག་ཁང་པ་ནོར་གྱིས་
སྟོངས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། དབང་མ་ཐོབ་པར་སྤྲུགས་ལ་འདྲུག་པ་ཡང་ཞི་མ་ཐག་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རང་བཟོའི་ངན་རྟོག་སྣ་ཚོགས་དགག་པ་ལ་བདུན།
དབང་པོའི་བྱད་པར་འདོད་པ་དགག་སེམས་བསྐྱེད་ཅུ་གྱིས་ཚོག་པར་འདོད་པ་དགག་གཏོར་
དབང་སློན་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་དབང་བསྐྱར་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འཛོག་པ་དགག་ཚོས་མིན་ཐམས་
ཅད་དོར་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན། དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་དགོས་མེད་ཡིན་པ་དགག་ཚོག་མེད་པར་དབང་
བཞི་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ། །སློན་བྱེད་པག་མོའི་བྱིན་
བརྒྱབས་ཡིན། །འབྲིང་དང་ཐ་མ་དག་ལ་ནི། །དབང་བསྐྱར་ཚོག་དགོས་ཞེས་ཟེར། །གང་ཟག་

༼༤༥༽

རབ་འབྱེད་གསུམ་ཀ་ལས། །ཕག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲིན་བྱེད་དུ། །རྒྱད་ཕྱེ་ཀྱན་ལས་གསུངས་པ་
མེད། །ཅེས་པ། རྟོ་རྩེ་ཕག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གསང་
སྒྲགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་སྐལ་བ་རབ་ལ་
ཕག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཙམ་གྱིས་སྒྲིན་བྱེད་དབང་གི་གོ་ཆོད་དོ། །འབྱེད་དང་ཐ་མ་ལ་རྒྱད་ནས་
བཤད་པའི་ཆོ་ག་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དེ་འབྱེད་རྣམ་བཞག་རྒྱ་དང་བྱ་བ་ཐོབ་རྣམས་གྱིས་
གསུངས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་ས་ཁུ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་
བཟང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། འཇམ་པའི་རྟོ་རྩེ་ས། སངས་རྒྱས་

༼༦༥༽

ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་ཡོད་དོ་སྟེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་
རབ། །སྤྱལ་བ་ཡི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །དབང་བསྐྱར་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། །སྟོན་གྱི་ཆོ་གའི་
འཕགས་པའི་ཡིན། །དེང་སང་གང་ཟག་རབ་འབྱིང་ཀྱན། །རྩལ་ཆོན་གྱི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །དབང་
བསྐྱར་བྱ་བ་གསུངས་མོད་ཀྱི། །གཞན་གྱི་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་ལས་བཀག། །ཅེས་པ། རྩལ་པོ་ཨིན་ལྟོ་རྟོ་
ལ་སོགས་ཀྱང་སྤྱལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱལ་ནས་
དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་ནི་སྟོན་བྱུང་གི་ཆོ་ག་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྲུལ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། ས་གཞི་བརྟག་པ་
དང་། སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དང་། རྟ་གོན་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་

༼༦༥༩༽

མའི་སྟོད་བརྟག་པ་དང་། སྟོ་བཙུག་པ་དང་། སྟོམ་པ་སྟེན་པ་དང་། སྟང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་
དབང་ཆོག་རྣམས་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། ཐོག་མར་རྩལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་
སྟེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ནས་དབང་པོ་རབ་ལ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་
གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དེ་འདྲ་རྒྱུད་སྟེ་ལས་བཀག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ལ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་པ་ལ། །གསང་སྤྲུགས་སྟོམ་དུ་འདོད་ཅེས་
ཟེར། །འདི་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་འབྲུལ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ། རྒྱུད་སྟེའི་དོན་མ་གོ་བར་སྟོ་ཁོག་ཆེ་བར་སྟོམ་པ་
ལ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟེན་ཡིན་ལ།
དེས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་སྟོམས་པས་སྟོན་དུ་མི་

༼༤༤༠༽

འགྱུར་ཏེ། སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་གི་སྒོ་ཡངས་པའི་འཁྱལ་མིག་ཆེན་པོ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་སྤེ་སྟེ་
འཁྱལ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། འདི་ཡང་སྤེ་སྟེ་བཤད་
ཀྱིས་ཉོན། །བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་རྣམ་གསུམ་ཡོད། །དོན་ཡོད་ཞགས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ། །དབང་
བསྐྱར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བསྐྱར་གནས་ལ་སོགས་བྱེད་ཀུས་ན། །གང་ཟག་ཀུན་གྱིས་
སྒྲུབ་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བརྟེན་དུ་འདོད་པ། རྒྱད་སྟེ་
སོ་སོར་སྤེ་ནས་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱད་ལ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ།
སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་བསྐྱར་དང་སེམས་
བསྐྱེད་སྟོན་དུ་མ་སོང་ཡང་གསོ་སྦྱོང་དང་བསྐྱར་གནས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཏུ་བྱུང་བར་
གསུངས་ཏེ། སེམས་

༼༤༤༽

ཅན་ལྷམས་ལ་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་ངེས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་དང་འགྲན་པ་དང་།
གཞན་བྱུང་དུ་བསད་པའི་ཕྱིར་འདུག་ནའང་། འཕགས་པ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་སུ་
མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ན་ལམ་དུ་གྲགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་ན་ལམ་དུ་འང་སློགས་ཤིག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་མ་
ནི་བརྗེ་རྩྱུ་ཞེས་པ། བརྒྱ་ལམ་དུ་བྲིས་པ་དང་། མང་པོ་འདུས་པར་བསྐྱགས་ན་གསང་སློག་གི་ཉེས་
པ་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་བའང་གྲགས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་མ་མཐོང་བའི་བྱུང་གསལ་ཡིན་
ནོ། །དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་ལ་སོགས་པ། །འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ན་ནི། །ཕྱིན་ལས་འགའ་
ཞིག་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཆོ་ག་ཤེས་ནས་སྦྱབ་པར་གནང་། །ཞེས་

༼ ༤༤༩ ༽

པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྡོམ་པ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པས་སྡིག་པ་སྦྱང་བ་དང་། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་
སྡོམ་ལས་སྦྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་དཔལ་རྟོ་རྩེ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་སྦྱབ་པ་དང་། ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་མདུན་དུ་བསམས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སྟོང་ཙམ་བརྒྱད་བཞུས་ན་
མངོན་སུམ་དུ་ཞལ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །སྤྱི་དང་གཙང་སྤྱོད་སོགས་
མེད་པར་སྟོད་ལམ་ཅི་བདེ་བས་འགྱུར་བར་གསུང་པའི་ཕྱིར་སྟོད་པའི་རྒྱད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགལ་
ལོ། །ལེགས་པར་འགྱུར་བ་ཡན་ཆད་དུ། །རང་གི་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་ན། །སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ཀྱང་
གསང་སྤྲགས་བཀག། །དེ་ཡང་ལེགས་པར་གྱུར་བ་ལས། །དབང་བསྐྱར་མ་བྱས་པ་དག་ལ། །ཆོ་ག་
ཤེས་པས་སྤྲགས་མི་སྦྱིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ་སྟོས། །ཞེས་པ། དབང་བསྐྱར་མ་
ཐོབ་ན་ཆོ་ག་ཤེས་པ་ཙམ་

༼ ༤༤༣ ༽

གྲིས་གསང་སྒྲགས་རང་གིས་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་བཀག་ཅིང་། དབྱང་བཟངས་ལས་
ཀྱང་། གང་དག་རིགས་དང་དབང་བསྐྱར་ཆོ་ག་མེད། །གང་དག་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་
དང་། །གང་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་པ། །ང་ཡི་གསང་སྒྲགས་བཞས་ན་ཕྱང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ཕྱི་རིགས་པ་གཏད་པའི་ཆོ་ག་ཐོབ་པས།
རང་གི་ལྷ་རིགས་གང་ཡིན་གྱི་རྗེས་གནང་ཞུས་ནས་བསྐྱེན་སྐྱབ་བྱེད་པར་རུང་ཞིང་། རྩ་གི་ཉིས་
གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཀུན་སྒྲུང་གསལ་བར་ལྷ་དུ་མའི་རིགས་གཏད་ཚྭ་གས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་
པ་ལྷར་ལག་ཏུ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་རུང་བར་བུམ་པའི་དབང་དང་། རྗེ་རྗེས་
དཔོན་གྱི་དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་མ་ཉམས་ན། བྱ་བ་དང་སྦྱོད་པའི་རྒྱད་

༼༤༤༩༽

ཉན་པ་དང་། རྗེས་གནང་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་རྒྱུད་ཉན་པ་དང་།
ལྷ་སྐྱབ་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་དམིགས་གསལ་ནི། ལྷག་མ་རྒྱུད་སྡེ་
གསུམ་པོ་ལས། །དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་པ། །སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་
དམིགས། །ཡི་དམ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་མེད། །དབང་བསྐྱར་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །ཞེས་པ།
རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གསུམ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱུད་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དང་། ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་སྒྲོམ་བཞུས་བྱེད་པར་མ་གསུངས་ཏེ། དབང་བསྐྱར་
བའི་ཆོ་ག་སྒྲོབ་མའི་ལུས་སེམས་ལ་དངོས་བྱུང་རྒྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱས་པ་རྒྱས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་མེད། །དེས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ན་ཡང་།

༼༩༩༩༽

བས་དབང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དམིགས་པ་ཙམ་ཕོག་ནས་སློབ་མ་སྟོན་བྱེད་གྱི་
དབང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གླུ་ལི་ཀླུ་ལི་ལི་ཡིག་འབྲུ་སློབ་མ་ལ་ཐིམ་ཞིང་ནང་གང་བས་ཙམ་ལི་ལི་
མན་ངག་དབང་གཉིས་པའི་ལམ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་དུ་རུང་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་ཟུ་སྟེགས་གྱི་
གདམས་པ་དང་། རང་བཟོའི་ཆོ་ག་རྒྱད་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་། གླུ་མ་དམ་པ་ལས་མ་བརྒྱད་པའི་
ཆོས་ལུགས་རྒྱུ་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་སྐྱུངས་སློབ་མ་ལ་
གཏོད་པའི་ཆོ། གཏོར་མ་སྦྱི་བོར་འཛོག་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད་པས། ལྷ་མ་དཔེ་ཞུ་ལ་བཀའ་བ་ལང་སྟེ།
ཆོས་རྒྱས་རྒྱུང་བ་སྟོན་ཅིག་འདུས་ནས་འབྲུལ་གཞི་རུང་བད་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་མང་དུ་
འབྱུང་བར་སྐྱུང་ངོ། །བཞི་པ་ནི། འགའ་ཞིག་གསང་སྟགས་ད་ལྟ་སྟོན། །དབང་བསྐྱར་བྱིན་ནས་ཁས་
ལེན་བྱེད། །འདི་ཡང་སངས་

༼༩༩༩༽

རྒྱལ་བསྟན་པ་མིན། །དབང་མ་ཐོབ་ལ་ཆོས་བཞད་ལ། །སྟོབ་དཔོན་ལྟ་བུ་ཅན་འབྱུང་ཅིག །སྟོབ་
མའང་སྟོན་དུ་ཉམས་པར་འབྱུང། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྟོན་མིན་ཞེས་ནི་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །ཞེས་པ། ཉེས་པ་ཅན་སྤྲིམས་སྟན་དུ་བཅུག་ནས་རྟེན་པ་བྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་ལྟར།
གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ད་ལྟ་བུས་ནས། སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱིས་ཞུ་བའི་ཁས་
ལེན་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་དུད་འགོ་མིའི་ཆ་བྱད་ཅན་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པས་སངས་
རྒྱལ་བསྟན་པའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་སོ། །དབང་མ་ཐོབ་པར་སྟོན་མིན་ལ་ཟབ་ཆོས་བསྟན་ནས་
གཉིས་ཀ་ལྟ་བུ་བས་ཉམས་པའི་རྗེས་སུ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པར་སྟོམ་པ་འདི། འདུལ་བར། ལྷག་པོར་
མ་བུས་པར་སྤངས་པ་ལ་ཟས་སྦྱིན་པས་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

༼༦༦༽

དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་འདུལ་བའི་ལས་རིགས་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་གི་གྲུ་དུ་བསྐྱད་
ན་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པས་ཕྱིས་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་
མ་སྤངས་པར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་བཟུང་ནས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་སུ་
སྤྱོངས་པར་བྱས་ན་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་
འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ནི། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་སོམས། །སངས་རྒྱས་བྱེད་ན་
ཆོས་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་པ། དབང་བསྐྱར་དང་། འིན་བརྒྱབས་དང་ལྷ་བསྒྲོམ་པ་དང་། གསང་
སྤྲུགས་བསྒྲས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། རང་
གི་སེམས་ལ་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཡིན་ན། ཉམས་ལེན་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་

༼༦༦༩༽

ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་སྒྲ་མ་མཁས་པར་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་གསུང་བཞིན་བསྐྱབས་པས་སངས་
རྒྱས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ལས་གཞན་པས་འབད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །ཡེ་
ཤེས་ཐེག་ལེར། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རིམ་པར་བརྒྱུད། །སྒྲ་མ་རབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྒྲངས། །གཞན་ཏུ་
རྟོག་གཤེད་ཆོགས་ལ་མཁས། །སྒྲ་ཡི་བསྟན་བཅོས་རྟག་མོས་ལ། །དབང་གི་མཆོག་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ། །སྒྲང་བར་མི་བྱ་སྦྱིན་མི་བྱ། །ཡང་དག་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་ན། །དེ་ནི་རིང་ཏུ་སྒྲང་བར་
བྱ། །ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ཏུ། །ཡང་དག་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མི་ཤེས་པར། །གསང་སྤྲགས་
སྒྲ་བ་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ། །དེ་དག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྲགས་མཆོག་འཆད། །དེ་ནི་དམ་ཉམས་
འདི་དང་པ་རོལ་བརྒྱག། །བདུད་ཀྱིས་བཟུང་ནས་ཤི་ནས་དཔྱལ་བར་འགོ། །ཞེས་

༼༤༥༠༽

གསུངས་སོ། །དུག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བབ་ཅེས་ཆུ་ལ་བརྗོད་པ་ནི། ལ་ལ་སེམས་ཉིད་མ་
གཏོགས་ན། །དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱང་ཅི་པན་ཟེར། །གལ་ཏེ་སེམས་ཉིད་ཏོགས་གྱུར་ན། །དབང་
བསྐྱར་བྱ་ཡང་མི་དགོས་ལོ། །ཞེས་པ། སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཏོགས་ལྡན་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་ལ་ན་
རེ། རང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་ཏོགས་ན་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལ།
ཏོགས་ན་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཟེར་ལོ། །གཉིས་པ་སྟོབས་མཆུངས་ཀྱི་
རིག་པས་དགག་པ་ནི། འོན་སེམས་ཉིད་མ་ཏོགས་ན། །སྒྲིམ་པ་བསྐྱངས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་པན། །གལ་ཏེ་
སེམས་ཉིད་ཏོགས་གྱུར་ན། །སྒྲིམ་པ་སྐྱང་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་པ། སྐྱགས་མ་རངས་པར་གྱུར་
པས་འོན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཏོགས་ན་གྲོལ་ཅིང་མ་ཏོགས་ན་མི་གྲོལ་བས་སོ་སོར་ཐར་པ་
ལ་

༼༤༥༽

སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་དང་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་
བཞིན་དུ། རྫོང་ཆེ་པའ་མོའི་བྱིན་བརྒྱབ་སྤྲོད་ཀྱང་། །སེམས་ཉིད་རྟོགས་ན་བྱ་མི་དགོས། །གལ་ཏེ་སེམས་
ཉིད་མ་རྟོགས་ན། །བྱིན་བརྒྱབ་སྤྲོད་ཀྱང་ཅི་ཞིག་པན། །དེ་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
པ། །ཆོ་ག་ཀུན་ལ་ཚུལ་འདི་མཚུངས། །ཞེས་པ། རྫོང་ཆེ་པའ་མོའི་བྱིན་བརྒྱབ་སྤྲོད་ཀྱང་མ་བྱས་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་
ཆོགས་འཁོར་བྱེད་པ་དང་། གནས་ཆེན་འགྲིམ་པ་ལ་སོགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རབ་
བྱེད་སྒྲིམ་པ་དང་། རྫོང་ཆེ་པའ་མོའི་བྱིན་བརྒྱབ་སྤྲོད་དང་། །སེམས་བསྐྱེད་འབད་ནས་བྱེད་བཞིན་
དུ། །དབང་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཞེས་སྒྲིམ་པ། །གསང་སྤྲུགས་སྤྲུང་།

༼༤༥༽

བའི་གསང་ཆིག་ཡིན། །ཞེས་པ། རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་དང་། བག་མོའི་བྱིན་
བརྒྱབས་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་འཕོགས་པ་ལ་སོགས་ཚུལ་བ་
ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་མི་དགོས་པར་སྤྲོ་བ་ནི། རྫོང་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ལ་མི་དད་
པའི་བརྗེད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་གྱིས་བེན་པའི་གསང་ཆིག་ཡིན་པས་མཉན་པར་མི་བྱའོ། །བདུན་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་བེར་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཆོ་ག་མེད་བཞིན་དུ། །སྤྲ་མའི་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་ལ། །དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ལེན་ཞེས་བེད། །ཞེས་པ། སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་ཡིན་པ་
དང་། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཅམ་ལ་
འབྱུང་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ཅམ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ སྤྲ་མའི་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་
རྫོགས་

༼ ༤༥༣ ༽

པར་ལེན་པའི་དམིགས་པ་ཙམ་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
སྟོབས་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། འོན་དགེ་ཚུ་ལ་དགེ་སྟོང་ཡང་། །སྒྲ་མའི་སྐུ་ལ་ཅིས་མི་
ལེན། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ནི་སྒྲ་མ་ཡི། །སྐུ་ཉིད་ལས་ནི་ཐོབ་པའི་བྱིར། །སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ཅི་
ཞིག་དགོས། །རྡོ་རྗེ་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱང་། །སྒྲ་མའི་སྐུ་ལས་ཐོབ་པའི་བྱིར། །ཆོས་སྟོབ་ལས་
སྒྲ་ཅི་དགོས། །ཞེས་པ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཡང་སྒྲ་མའི་སྐུ་ལས་ལེན་པར་རིགས་ཀྱི། མཁན་
སྟོབ་དང་ཆོ་ག་ཁ་བསྟོང་གི་དགེ་སྟོང་སོགས་པ་དང་ཆོས་གོས་ལྗང་བཟེད་ལ་སོགས་མཐུན་ཆེན་
མང་པོ་བསག་མི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་སོགས་ཀྱང་།
སྒྲ་མའི་སྐུ་ལ་ལེན་པའི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་

༼༤༥༽

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཕག་མགོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་ག་ཚོས་བསྐོ་བ་ལ་བྱར་དུ་སྒང་ཅི་དགོས། དེ་བཞིན་ཚོ་
ག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྒྲ་མའི་སྐུ་ལས་སྒངས་པས་ཚོག་ །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
ཡི། །ཚོ་ག་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོངས། །ཞེས་པ། འདུལ་བ་ལྷུང་དང་། མདོ་རྒྱད་ནམས་ལས་
གསུངས་པའི་ཚོ་ག་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོངས་ལ། །སྒྲ་མའི་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་
ལོངས་ཤིག་གཉིས་པ་སྐབས་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོ་ག་ཉམས་གྱུར་ནའང་། །སོ་
སོར་ཐར་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི། །སྒྲོམ་པ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཅིང་། །རྫོ་རྩེ་ཕག་མོ་ལ་སོགས་
པའི། །ཁྱིན་བརྒྱབས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ན། །རིག་འཛིན་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་། །དབང་བསྐྱར་
མེད་ན་ཐོབ་མི་རུས། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་འདུལ་བ་ལྷུང་

༼ ༤༥ ༽

མ་བྱས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་མི་འཆགས་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སེམས་
བསྐྱེད་དང་། རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་བྱས་ན་གསང་སྤྲགས་གྱི་སྒྲོམ་པར་མི་བྱས་ཏེ། སྒོག་གི་
དབང་པོ་འགགས་ན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་དགག་པ་ལྟར་ངོ་རྗེ་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་སོགས་ཡི་
དམ་ལྟའི་རྗེས་གནང་དང་འབྱུང་འཁོར་དང་བྱིར་བསྐྱོག་ལ་སོགས་ངོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཆོ་ག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཉམས་ཤིང་མི་འབྱུང་སྟེ་དབང་བསྐྱར་རྩ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་ཆོ་ག་
གཞན་དག་ལ། །འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་དུ། །དབང་བསྐྱར་ཆོ་ག་འདོར་བྱེད་པ། །ཐབས་ལ་བསྐྱུ་
བའི་བདུད་ཡོད་ཅེས། །གསུངས་པ་འདིར་ཡང་བྲན་པར་བྱ། །ཞེས་པ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་
འཕོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་མང་པོ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། སྤྲགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་གྱི་
ཆོ་ག་སྟོང་

༩༥༥༥༥

བ་སངས་རྒྱ་ས་ཐོབ་པ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཐབས་སུ་སྟོན་པ་ནི་ཐབས་ལ་སྟུ་
བའི་བདུད་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་ནས་སྤང་དགོས་སོ། །ཞེས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་
གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་བྲན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་གྱི་གནས་
ལུགས་ནི། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་དུ་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་ཡིན། །དེ་ལ་ཆོ་ག་གང་
ཡང་མེད། །སངས་རྒྱ་ས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་མིན་ན། །ཆོ་ག་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་པ། ཤེས་
བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་
བཞིན་གདོད་མ་ནས་མ་བཅོས་པར་གཤེས་ལ་གནས་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ཇི་
ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོས་པ་

༩༩༥༩༽

ཀའང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དག་དང་མ་དག་འདི་ཡང་མཐའ་ཉིད་ཡིན། །དེ་བས་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་
སྤངས་ནས་ནི། །མཁས་པས་དབྱས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོས་
འཛིན་དང་། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ནས། བསྐྱས་པའི་རྒྱད་དུ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ། །ཕྱང་སོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་སྤངས་པ། །ཆོས་བདག་
མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས། །རང་སེམས་བཟོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
སྒོབ་མ་ལ་བཟོད་ནས་ངོ་སྟོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྒྲོམ་པ་འབོགས་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་དབང་བསྐྱར་གྱི་
ཆོག་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

༼༦༩༠༽

ཡིན། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དབང་བསྐྱར་ལ་སོགས་ཆོ་ག་དང་། །སྒོམ་བའི་
དམིགས་པ་ཇི་སྟེད་དང་། །ཉེན་འབྲེལ་ཐབ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་
དང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱིས་དོན་དམ་མིན། །ཞེས་པ། སྤྱིར་
རྒྱ་རྒྱུན་ཆང་བ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་སོ་སོའི་གཞི་དང་ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་དང་། བྱད་པར་རྒྱད་སྟེ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་དབང་དང་། ལམ་དང་བྲིན་ལས་རབ་
འབྲམས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱབ་པའི་ངོས་
ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རོར་བ་སུན་དབྱུང་
བའི་རིགས་པ་སྣ་ཆོགས་བཀོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་

༼༩༩༽

བདེན་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བྱམས་སྒྲིབ་རྒྱུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་དང་།
མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གིས་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གསང་སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོམ་བཤེས་བདེན་པའི་ངོས་ནས་གསུངས་
པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ངོས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་འགལ་བར་ཉམས་
སྲུལ་ན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྐྱོམ་པའི་མདོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དད་པ་
ཡིད་ཆེས་པས་འཇུག་པ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་
མོས་ཏེ། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བུར་དེ་དག་གི་ཆོས་བསྟན་པ་འང་

༼༤༣༽

ཡོད། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའང་ཡོད་པར་མོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་
བསྟན་པའི་མདོར། དོན་དམ་པར་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་
ཏུ་ན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྒོའོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱ་
ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་ནས་སྤང་དོར་བྱ་བ་ནི། དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་ཤེས་
ནས་ནི། །ཆོ་ག་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །མིན་ན་ཐམས་ཅད་དོར་བར་བྱོས། །ཆོ་ག་ལ་ལ་དགོས་
བཞིན་དུ། །ལ་ལ་འཛི་ཆོ་ག་མི་དགོས་ཞེས། །སྤྲོ་བ་མཁའས་པའི་བཞད་གད་གནས། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའང་དགྲུགས་པ་ཡིན། །བདུད་ཀྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ཞེས་བྱ་བའང་། །འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་
ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་

༼༦༩༩༽

དང་། གུན་རྫོག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲང་དོར་མི་འགལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་
བར་ཤེས་ནས། ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ཆོ་ག་བྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་པར་གྱིས།
དེ་ལྟ་མིན་ན་ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་དོར་བར་བྱོས། རབ་བྱུང་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་པག་
མའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་ལ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་དབང་བསྐྱར་
མི་དགོས་པར་སྤྲོ་བ་འདི་འདྲའི་སྟོན་ཆོག་ དོན་དམ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་དང་།
མདོ་རྒྱུད་ལ་མཁས་པའི་སྤྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིལ་བའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་དང་རྟོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱུག་པའི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བར་ངེས་སོ། །གསུང་རབ་མཐའ་དག་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་

༼༤༥༽

པའི་བར་དུ་གཙུག་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའང་འདི་འདྲ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡུང་པར། ཆོས་
བཏང་ནས་ནི་ཆོས་མིན་བྱ་བ་སྟོང་འགྱུར་བ། །ལམ་བོར་ལམ་གོལ་འགྲོ་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་
ལས། །ཞེས་གསུངས། དུམ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞི་བཅུ་ཙ་ཏུ་ག་ལ་སོགས་སྟོན་པའི་སྐབས་དང་། བལ་
པོ་ཆེའི་བདུད་ལས་ཀྱི་ལེ་ལྷར་ཡང་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་འབྲུལ་བ་ངོས་བཟུང་
བ་ནི། ཁ་ཅིག་བྱ་རྒྱུད་ལ་སོགས་ལའང་། །དབང་བཞིའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་དང་། །དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལ་
སོགས་ལའང་། །རིམ་གཉིས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཐོས། །འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་
པ། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོ་ལ་དབང་དང་ཉམས་ལེན་གསུལ་བྱའི་སྟོང་རིགས་དང་བསྟུན་ནས་ཐ་དད་དུ་
གསུངས་པའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པར་གསང་སྤགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་བྱ་སྟོང་ཀྱི་དབང་
ལའང་ངོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་

༼༦༥༽

གྱི་དབང་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལའང་དབང་གོང་མ་གསུམ་བསྐྱར་བ་དང་། རིམ་བ་གཉིས་གྱི་
ཉམས་ལེན་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་བཞིན་སྐྱར་ནས་སྒྲོམ་བའང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་རབ་
དང་མི་མཐུན་ནོ། །འདིར་ལྷ་སྒྲོམ་བ་ཙམ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་བ་ཙམ་ལ་རིམ་བ་གཉིས་
སྒྲོམ་བར་འདོད་ན། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་མི་རུང་བར་བཤད་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷའི་བསྐྱེད་
ཚུལ་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱེད་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་ཡང་དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་
ལུགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བྱེད་བ་བཀག་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་དེའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་བ་ནི། །དེ་ཡི་རྒྱ་
མཆན་འདི་ལྟར་ཡིན། །བྱ་སྐྱོད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་ཁར། །དབང་བཞི་དང་ནི་རིམ་གཉིས་
མེད། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དབང་བཞི་

༼༤༤༽

དང་ནི་རིམ་པ་གཉིས། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆོས་ཡིན། །ཞེས་པ། རྒྱ་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་
དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་དང་། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བའི་དབང་བཞི་ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་
དང་། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱོང་བའི་རྫོགས་རིམ་སྤྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་
དང་། སྐྱ་རི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་བསྟན་
པའི་སྟོང་དུ་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་
ཆོས་དེ་དག་ཆང་བར་ཡོད་ན་འོག་མའི་རྒྱད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གོ་སྤྱིའི་དཔེ་དོན་
སྐྱར་བ་ནི། །བྱུང་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་མི་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱད་སྡེ་རིམ་པ་མི་ཤེས་པའི། །རྣམ་དབྱེ་ལེགས་
ལེགས་འབྲ་ན་ཡང་། །ལྷམ་དཔེ་ལྷ་ལ་བཀའ་བ་བཞིན། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་གཟུགས་
སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་སུ་འཛིན་ཅིང་།

༼ ༤༥ ག༽

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ལྟར། བྱི་རོལ་གྱི་
སྒྲིའི་གཟུགས་མིག་གི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལ། ཡི་དམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་མཐོང་བར་ངེས་ཤེས་
བྱངས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་རྒྱད་དང་། མདོ་སྡེ་པ་བྱི་རོལ་ཁ་དོག་གི་རྒྱལ་ཐུན་འདུས་པའི་དབྱིབས་
རགས་པ་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་རིག་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་འཛིན་པར་
འདོད་པ་ལྟར། རང་དང་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་གཟུགས་གཉིས་ལ་སྒྲུང་སྒྲོམ་པ་སྦྱོད་པའི་རྒྱད་དོ། །ཤྭཱ་
དེ་བའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་སྦྱེ་མཆེད་ནི། །དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་སྒྲུང་བ་མིན། །ཞེས་
སོ། །སྡེ་པ་འདི་ནི་སྒྲོ་བྱུག་པ་དང་བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་སྒྲ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་ཁས་
ལེན་ཅིང་མདོ་སྡེ་དང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་མདོ་སྡེ་པ་སྟེ། མིང་གཞན་

༩༩༩༽

དཔེ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་སྟོ་
ཞིབ་པས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་
དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིར་ལྷང་བས་མཁས་
པའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་འབྲེལ་པ་ལས་བྱང་བས། བསྟན་པ་འདི་ལ་ལྷག་མེད་ཏུ་
ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོ། རྒྱལ་བ་མ་པམ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་
ཞུགས་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བ་རྣམས་
སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་རང་རིག་ཅིང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་
པ་ལྟར་

༼༦༩༩༽

ཡོ་གའི་རྒྱད་དུ། བདག་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། བདག་ཉིད་ལྟེན་
ང་རྒྱལ་བཏུན་པོས་སྒྲགས་བརྒྱས་སོགས་བྱེད་དོ། །དབྱ་མ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་འགོག་པ་ལྟར། རང་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་
གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་ངོ་ཤེས་པའི་
རང་ནས་སྒྲོད་ལམ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་རྒྱད་ཕྱེ་བཞིའི་ལྟ་
བསྟོམ་ཚུལ་ཆ་འདྲ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སོགས་མཁས་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་
ཤེས་པར། ལྟ་སྟོམ་པ་དང་དབང་བསྐྱར་ལུགས་འགྲིགས་ལ་ལེགས་པ་མངོས་མངོས་ལྟ་བུ་ཤེས་
ནའང་ཞུ་བཅོ་བའི་དཔེ་ལྟ་ལ་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཇུག་མ་བཅད་ནས་མགོ་བོའི་རྒྱུ། །སྒྲོན་པ་
མེན་པ་སུ་

༼༤༩༠༽

ཞིག་གྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་མ་འཁྱུལ་པའི་པན་ཡོན་བརྗོད་པ་ནི། དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་
ཡི། །དབང་དང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། །མི་འབྲའི་དབྱེ་བ་རྣམས་བཞི་ཡོད། །རང་རང་ཆོ་ག་བཞིན་བྱས་
ན། །དེ་ནས་གསུངས་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། །ཞེས་པ། གོང་དུ་འཁྱུལ་པ་དང་མ་འཁྱུལ་པའི་བྱེ་བྲག་
ལེགས་པར་བྱེ་བ་ལྟར། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་དང་། དབང་ལམ་དུ་
བྱེད་པའི་བྱུང་པར་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུད་དང་སྐྱབ་ཐབས་དང་། གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལུག་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱབས་ན། མཆོག་དང་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཐུན་པོའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ལ་ལ་དབང་བསྐྱར་མ་བྱས་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་སྤྲགས་ལ་

༼༩༩༽

མོས་ཐོབ་ན། །དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པས། །གསང་སྤྲུགས་སྒོམ་དུ་བྱང་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པ། ཆོས་
ཀྱི་གནད་མ་གོ་བའི་བློན་དད་ཅམ་ལྟར་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་ལ། ཆོས་གང་ལ་མོས་གྲུས་ཡོད་པ་
དེའི་ཆེ་སྒོན་ནས་བསགས་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཆེ་འདིར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷང་
ལེན་པ་ལ་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཟེར། དེ་སྤྲོན་དབྱང་བ་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་སྒོམ་པས་མཆོན་པ་ནི། །འོ་ན་སྒོམ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །རབ་དུ་བྱང་ལ་མོས་པ་
ཉིད། །སྒོམ་པ་ལེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པས། །སྒོམ་པ་བསྐྱངས་པས་ཆོག་གམ་ཅི། །ཞེས་པ། འོ་ན་ཞེས་མ་
རངས་པར་བསྐྱོན་ནས། །བཅུན་པ་ལ་མོས་པ་ཉིད་ཆོས་དེའི་སྒོ་ཡིན་པས་མཁན་སྒོམ་གྱི་བྱང་དུ་སྒོམ་
པ་མ་སྐྱངས་པར་བསྐྱངས་པས་ཆོག་གམ་སོམ་ཤིག །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་

༼༤༩༽

གྱིས་མཆོན་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིམ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སེམས་བསྐྱེད་བ་ལ་མོས་བ་ཉིད། །བྱང་
ཆུབ་སྤྱོད་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། །སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུང་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་པ། འདྲུག་བ་སེམས་
བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མོས་བ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་བ་ལ་འདྲུག་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་སེམས་
བསྐྱེད་ལེན་བའི་ཆོ་ག་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞོག་ཅིག གཉིས་བ་ཞིང་ལས་གྱིས་མཆོན་བ་ནི། །དེ་བཞིན་
སོ་ནམ་མ་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ཉོག་ལ་ནི་མོས་བ་ཉིད། །བཟའ་རྒྱ་བ་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། །སོ་ནམ་ལ་ཡང་
འབད་ཅི་དགོས། །འདི་འབྲེ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལོག་ཀྱན། །དེ་འབྲེ་རིགས་ཀྱིས་སྤྱན་དབྱང་
ངོ། །ཞེས་པ། ལོ་ཉོག་བཟང་པོ་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་བའི་འདུན་བ་ཉིད་ཟན་དང་ཆང་མང་པོ་འབྱུང་
བའི་སྒོ་ཡིན་པས། ཞིང་འདེབས་བའི་རྩ་བ་དོར་ལ་བཟའ་འབྱུང་ཁོ་ན་གྱིས་ཤིག འདོད་

༼༩༩༩༽

པའི་དོན་གྲུབ་ན་ལེགས་སོ། །ཐུན་སྦྲུལ་གྱི་ཚོས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདི་འདྲའི་རིགས་གཞན་དག་
ཀྱང་གོ་བདེ་བའི་ཐུན་འབྱེན་འདི་ལྟ་བུས་ཚར་གཅད་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
རི་ལྟར་འབྲུལ་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། དེས་ན་ཚོས་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ། །འདི་ཡི་མིང་གིས་འབྲུལ་གཞི་
བྱས། །དབང་བསྐྱར་ཚོས་སྒོ་ཅམ་ཡིན་གྱི། །འཆང་རྒྱ་བ་ཡི་ཚོས་གཞན་ཞིག་སྒོམ་རྒྱ་ལོགས་ན་
ཡོད་དོ་ཞེས། །ཐུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་སྒོམ་བྱས། །ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བར་བྲགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས། ཚོས་སྒོ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཞིག་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བཏགས་པས། ཚོས་རྒྱས་མེད་པ་
རྣམས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་གསང་སྤགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་འདི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་འབྱེད་
ཅམ་ཡིན་གྱིས། སངས་རྒྱས་སྦྱབ་པའི་ལམ་ཐབ་མོ་ཞིག་དེར་མ་འདུས་པ་

༼༦༩༩༽

ལོགས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུལ་དུ་མོན་ཡུལ་ཟླ་སྒོ་སྒྲུན་པོའི་སྒོ་བ་ལྟར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲུལ་
པ་བསལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཡང་ན་དགེ་སློང་སྒྲོམ་པ་ཡང་། །དགེ་སློང་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡིན་གྱི། །དགེ་སློང་
སྒྲོམ་པ་ངོ་བོ་ཞིག །གཞན་ན་བཅའ་དུ་ཡོད་དམ་ཅི། །དེ་བཞིན་སོ་ནམ་བྱེད་པ་ཡང་། །སྒྲོན་ཐོག་
འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་གྱི། །ཁ་ཟས་འབྱུང་བའི་ཐབས་གཞན་ཞིག །ལོགས་ན་བཅའ་དུ་ཡོད་དམ་
ཅི། །ཞེས་པ། འོ་ན་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་དེ། སྒྲོམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་དགེ་སློང་དུ་བྱེད་པའི་
སྒོ་ཙམ་ཡིན་གྱིས། སྒྲོམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་ཞིག་བསྐྱུང་དུ་ཡོད་དམ། དེ་བཞིན་དུ་
སོ་ནམ་བྱེད་པ་ཡང་ལོ་ཉོག་གི་སྒོ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ནས་འབྱུང་ལ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་ལས་
བཟང་བ་ཞིག་བྱར་ཡོད་དམ་སོམས་ཤིག གསུམ་

༩༩༥༽

བ་མ་འབྲུལ་པའི་གཞུང་འཇུགས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དབང་བསྐྱར་གྱི་མིང་དོན་སྦྱར་བ་ནི། དེས་
ན་སྟོང་གཏམ་འདི་ལྟར་ཡིན། །དབང་བསྐྱར་ཆོས་སྟོན་ཅམ་མ་ཡིན། །གསང་སྤྲུགས་ཏེན་འབྲེལ་ལམ་
བྱེད་པས། །ཏེན་འབྲེལ་བསྐྱེག་པའི་གདམ་ངག་ཡིན། །ཞེས་པ། དབང་དང་ལམ་གྱི་གནད་དེ་ལྟར་
ཡིན་པ་མ་ཞོར་བར་འཆད་པའི་སྟོང་གཏམ་ནི། གསང་སྤྲུགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ཆོས་གྱི་སྟོ་
འབྲེད་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ལམ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཏེན་འབྲེལ་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དེ་སྦྱར་ངོ་མ་ཤེས་པས་ལམ་དུ་མ་སྟོངས་པ་ཡིན་
ལ། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་ཏེན་འབྲེལ་མ་ཞོར་བར་བསྐྱེགས་ནས་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱས་པས་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་གདམ་ངག་འཕོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱང་པོ་

༼༩༩༽

ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ། །སངས་རྒྱས་ས་བོན་བཏབ་ནས་ནི། །ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་
ཡི། །ཐབས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞེས་སུ་བཏགས། །ཞེས་པ། སྐབས་འདིར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
ལུགས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཏེན་འབྲེལ་སྒྲིག་ཚུལ་བསྟན་ན། ཐོག་མར་བྱམ་པའི་དབང་བསྐྱར་པའི་ཆེ་
ལུང་པོ་ལྟ་རིགས་ལྟ་དང་། ཁམས་ལྟ་ལྟ་མོ་ལྟ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
ཡུལ་དྲུག་ལྟ་མོ་དྲུག་དང་། ལྟ་ཆོགས་ཁོ་བོ་དང་ཁོ་མོར་ངོ་སྟོན་ནས། རོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་འདུས་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས། དེ་རྣམས་ཆང་བའི་ལྟ་བུའི་དྲུག་དྲུག་མེགས་ཏེ། བྱམ་པ་དང་ཅོད་པན་ལ་
སོགས་པས་དབང་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་བས། དེན་པོ་ཆེའི་ཁུངས་སུ་སྟོན་མེ་བྱང་བ་ལྟར། སྟོབ་མའི་
ལུང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་དེ་དང་དེར་གསལ་བར་ཤེས་ཤིང་།

༼ ༤༩༽

སྐྱབ་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་བཟང་པོ་བཏབ་སྟེ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ཡིན་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་གོང་མས་རྩ་དང་ཁམས་དང་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
ངོ་སྤྲད་པ་དེ་རྒྱན་ལྡན་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་
སྟོང་བ་དང་། མཐུན་པའི་སྟོགས་བསྟེན་པ་ལ་དམ་ཆིག་དང་སྟོད་པ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གོ་དོན་བཤད་པ་ནི། དེས་ན་གང་ཞིག་དབང་པོ་རབ། །དབང་བསྐྱར་ཉིད་གྱིས་གྲོལ་
བར་གསུངས། །དབང་གིས་གྲོལ་བར་མ་རྒྱས་པའི། །གང་ཟག་གཞན་ལ་སྟོམ་དགོས་སོ། །དེས་ན་
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དེ། །བསྐྱར་ཞིང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། །སྟོམ་པ་ཞེས་སྲུ་བཏགས་པ་
ཡིན། །ཞེས་པ། དབང་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྟེག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྟོབ་མ་དབང་པོ་

༼༦༩༩༽

སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒོར་བཞུགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལ། མདོ་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་ཅིང་། ཆོས་
རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གྱང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་གཞིར་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྤྲགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་སྐྱ་ཡོ་ག་
ཅི་ཏྲ་ཅུད་པ་ཏ་ཡ་མི་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རོ་འཕྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་
ནོ། །གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྒོར་བཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལ་ནི། དབང་བསྐྱར་པའི་དོན་

༩༥༠༠༽

དེ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལས་དོ་རྗེ་འཆང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །མདོར་ན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་པར་འདུས་ཤིང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་
དབང་བསྐྱར་དུ་འདུས་པར་ཤེས་པའི་གོ་བ་ཉིད་པས། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲིལ་ནས་མ་རྟོར་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་སོ། །བཞི་པ་མཁས་པས་གྲུས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེས་ན་ཐུབ་པས་རྒྱད་སྡེ་ལས། །དབང་བསྐྱར་ཁོ་ན་བསྤྲུགས་པ་དང་། །མཁས་
ནམས་ཅི་ནས་དབང་བསྐྱར་ལ། །གྲུས་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་པ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་
ཐམས་ཅད་དབང་བསྐྱར་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྤྱིར་རྒྱད་ལས་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་མ་ཐོབ་པའི་
ཉེས་དམིགས་དང་། ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་

༩༥༠༡༽

བསྐྱུགས་པ་མཛད་ཅིང་། གསང་སྐྱུགས་ལ་མཁས་པའི་སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་
གྲུས་པ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་དབང་བསྐྱུར་ཅུ་བཞིར་འདོད་པ་དགག་པ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུན་སྒྲུལ་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། །ལ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཅུ་བཞི་
འདོད། །དབང་བསྐྱུར་བྱས་ཀྱང་མི་ཐོབ་དང་། །མ་བྱས་ཀྱང་ནི་ཐོབ་པ་དང་། །བྱས་ན་ཐོབ་ལ་མ་བྱས་
ན། །མི་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་བཞིར་འདོད། །འདི་འབྲུག་ན་ཡང་བཤད་པ་མེད། །བསྐྱུར་པ་འབྱུགས་པའི་
ཉིད་ཀར་ཟད། །ཅེས་པ། ཉི་ལུ་བྱ་བ་དང་རས་ཚུང་པའི་ཆོས་ལུགས་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་ལ། དབང་
བསྐྱུར་གྱི་ཚུལ་ཅུ་བཞི་ལ། སྐལ་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་དབང་བསྐྱུར་བྱས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པ་དང་། རྗོན་
བསྐྱུགས་ལས་འཕྲོ་ཅན་མ་

༩༥༠༩༽

བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པ་དང་། སྐལ་བ་འབྱེང་པོ་ཙམ་དབང་བསྐྱར་ན་ཐོབ་ལ་མ་བསྐྱར་ན་མི་ཐོབ་པ་དང་།
ནམ་པ་བཞིར་འདོད་པ་འདི་འབྱེད་ལྷགས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་མ་བྱས་ན་མི་ཐོབ་པར་རིགས་
མེད་ཀྱི། མ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པ་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་ན་དབང་བསྐྱར་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ལྷ་བཞི་ཅི་བ་འདི་འབྱེད་ཀྱང་ནས་གསུང་པ་མེད་དོ། །གསང་སྤྲུགས་
ཀྱི་བསྟན་པ་སྟན་འབྱེན་པའི་ཆོས་ལོག་ཏུ་བཅད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ཆར་གཙོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་སྟོབས་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། འོན་ཀྱང་འདི་ཡང་བརྟག་པར་བྱ། །སོ་སོར་ཐར་
པའི་སྟོམ་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ལའང་། ལྷ་བཞི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་ཅི། །ཞེས་
པ། དེང་སང་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་

༼ ༥༠༣ ༽

སྒྲོམ་པའང་། མ་སྒྲུངས་པར་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱ་བཞི་ཅི་བར་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་སྒྲོམ་ལའང་
ཅིས་མི་མཚུངས། །བསྒྲོམས་ཀྱང་མི་སྒྲེས་མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་། །སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་ཕྱ་བཞི་ཡོད། །ཕྱ་
བཞི་ཀྱན་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ། །གཞན་ལ་ཕྱ་བཞི་མི་ཅི་བར། །དབང་བསྐྱར་ཉིད་ལ་ཅི་བཞི། །བདུད་ཀྱི་
གསང་ཆོག་ཡིན་པ་དོགས། །ཞེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཇོན་ནི་སྒྲོམ་པ་ལའང་ཕྱ་བཞི་ཅི་བར་
རིགས་ལ། །གལ་ཉེ་འདོད་ན་ཕྱ་བཞི་ཀྱན་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་ཁོན་ལ་ཅི་བཞི། །སྒྲོག་གསུམ་
བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། །སྒྲོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཡང་
བདུད་སྒྲིག་ཅན་གྱིས། །མི་རྣམས་ཆེ་ནི་རིང་བ་སྟེ། །སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་སྒྲུ་མི་བྱེད། །འདིར་ནི་འཆི་
བདག་འོང་བ་མེད། །

༩༥༠༥༽

ནའང་། བཙེ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས་སྟེ་ཤེས་ན་སྟོས་ཤིག་གལ་ཏེ་ཨོ་ཚོད་ཙམ་སྟེས་ཀྱང་།
ལུང་རིགས་རྣམ་དག་དང་མཐུན་པ་བྱོད་ལ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་བྱ་དགོས་མི་བྱེད་པ་དགག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཟུ་བཞི་བདེན་སྲིད་ན། །གཞན་ཡང་དབང་བསྐྱར་མི་བྱེད་ཀྱང་། །བྱས་ན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
ལ། །དབང་བསྐྱར་ཅི་ཡི་བྱིར་མི་དགོས། །ཞེས་པ། དབང་བསྐྱར་ཟུ་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་
པ་བདེན་ན། །གང་ཟག་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་མི་བྱེད་ཀྱང་བྱས་ན་ཐོབ་པའི་རིགས་ལ་ཅིའི་བྱིར་
དབང་མི་བསྐྱར། །གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་མི་དགོས་པས། །དེ་ལ་འང་དབང་བསྐྱར་མི་དགོས་པ། །ནད་
མེད་པ་ལ་སྟན་སྟོང་བས། །ནད་པ་ལ་འང་སྟོང་ངམ་ཅི། །འདི་འདྲའི་ཆོས་ལོག་ཐམས་ཅད་ནི། །བདུད་

༼ ༥༠༩ ༽

ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་པ། དབང་བསྐྱར་མ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པ་དང་བསྐྱར་ཀྱང་མི་ཐོབ་
པ་ལ། དབང་བསྐྱར་མི་དགོས་པས་བསྐྱར་ན་ཐོབ་པ་ལའང་འཛོག་ན། སྐྱེས་བྱ་ནད་མེད་ལ་སྤྲོད་
དབྱེད་མི་བྱེད་པས་ནད་པ་ལའང་མ་བྱེད་པར་ཞོག་ཅིག འདི་འདྲའི་རིས་མང་པོ་བདུད་ཀྱི་ཐེབས་པོ་
ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ངི་མ་འབྱུང་པའི་དོན་ཡིན་པས་རིམ་གཉིས་
སྒོམ་པའི་སྒོད་དུ་མི་རུང་བ་སྦྱོང་བ་དང་། རུས་པ་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྐྱ་བཞི་ལྟར་དུ་འབྱུང་
པའི་རུས་པ་སྒོབས་ལྟན་སྦྱབ་པ་དང་། ལྷགས་སུ་སྦྱགས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྒོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷགས་མཁན་
ཀྱིས་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་ལྷགས་སུ་སྦྱགས་པས་སྒོད་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་གཟུགས་འབྱུང་བ་

༼ ༥༠༥ ༽

དང་འབྲས་མེད། དང་པོ་དབང་བསྐྱར་ན་ལ་འབྱོར་ན་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ན་ལ་འབྱོར་བར་
འགྱུར་རོ། །ལྷའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་དོ་རྗེ་འཆང་ལྟར་རྒྱུད་ཉོན་པ་དང་།
གཏུལ་བྱ་འདུལ་བ་དང་། རི་ལྟར་འོས་པའི་ཐེན་ལས་བྱེད་པར་དབང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རྒྱས་
པར་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་བྱེད་
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་བཞི། ལམ་བཅོས་མའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ། ལམ་མ་
ནོར་བའི་རང་ལུགས་བཞག་པ། ལོག་རྟོག་སྲུན་དབྱུང་ཞིང་འབྲུལ་མེད་གཞུང་འཇུགས་པ། འབྲུལ་བ་
སྲུན་དབྱུང་བའི་སྒྲོན་ས་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གསང་བ་སྒྲོག་པའི་ཉེས་
མེད་དུ་སྒྲིབ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།

༩༥༠༩༽

དང་པོ་ཟེར་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་གསང་སྒྲགས་གསང་བ་ལ། །ཡེ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་ཆོད་
པའི་ཕྱིར། །གསང་སྒྲོག་ལྟར་བ་མེད་ཅེས་ཟེར། །ཞེས་པ། སྒྲགས་རྟིང་མ་བ་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་ནི། སྒྲགས་ཀྱི་དོན་མི་གོ་བས་དུད་འགོ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཡེ་
ནས་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ། རྩ་བ་འབྲུག་པོས་སྒྲིབས་བ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པས་དེ་ལ་
གསང་བ་བསྒྲགས་པའི་ཉེས་བ་མི་འབྱུང་ལ། གསང་སྒྲགས་ཐབས་མོ་གོ་བའི་སྒྲིས་བྱ་དེ་ནི་སྒྲོད་ལྡན་
ཡིན་པས་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་བསྒྲགས་པའི་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་། ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་
པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གོ་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འདི་ལའང་ཅུང་ཟད་བརྟག་པར་བྱ། །ཡེ་
གསང་ཞེས་བྱའི་དོན་ཅི་ཞིག་ །གལ་ཏེ་གོ་བ་མེད་པ་ལ། །ཟེར་

༩༥༠༩༽

ན་གོ་བའི་གང་ཟག་ལ། །ཡེ་གསང་མིན་ཕྱིར་ལྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ། ཟེར་ཚུལ་འདི་ལའང་བཏག་
བར་བྱ་སྟེ། ཡེ་གསང་གི་དོན་ཡེ་ནས་མི་གོ་བ་ལ་འདོད་ན། རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་གོ་བའི་མི་ལ་དབང་མ་
སྐྱར་བར་བསྟན་ན་ལྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་པན་ཡོན་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དམ་
པའི་ཆོས་ཡིན་པས། །དམ་ཆོས་བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་འདི། །སྙེ་ཡི་ཐོས་ཀྱང་པན་ཡོན་
ཆེ། །དེས་ན་གསང་སྟོག་མི་འབྱུང་ན། །གལ་ཏེ་དམ་ཆོས་བདེན་པ་རུ། །གོ་ན་ཆོས་ནས་འབྱུང་
བཞིན་གྱིས། །ཞེས་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། གང་གི་
ན་བར་ཐོས་ཀྱང་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གིས། །ཉེས་པ་འབྱུང་
བར་མི་གྱུར་རོ་སྟུམ་ན། །སངས་རྒྱས་

༩༥༡༠༽

ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་བདེན་པ་ཡིན་པར་གོ་ནས་སྒྲང་དོར་བྱེད་ན། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུད་སྡེ་
ཟབ་མོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱབས་ཤིག་ཆོས་ནས་གསང་དང་མི་གསང་བའི། །ལུགས་གཉིས་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །དེས་ན་ཡེ་གསང་ཞེས་བྱ་བ། །འདི་ཡང་བསྟན་ལ་གཞོད་ཆིག་
ཡིན། །ཞེས་པ། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསང་དགོས་པ་དང་། སྣོད་དུ་རུང་བ་ལ་
བསྟན་པས་ཆོག་པའི་ལུགས་གཉིས་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་སོ་སོར་གསུངས་ཏེ། གསང་བ་སྟོང་པོར། སྒྲ་
མ་མཉེས་པར་མ་བྱས་ཤིང་། །དབང་རྣམས་བསྐྱར་བར་མ་བྱས་པར། །ཉན་པ་ལ་སོགས་རྩོམ་པ་
ནི། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་བརྒྱགས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཡེ་གསང་གི་ཐ་སྙད་འདི་ཡང་
གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །དམན་རྣམས་གསང་མི་དགོས་པ་

༩༥༡༡༽

གསང་། །གསང་དགོས་དོགས་པ་མེད་པར་སྒྲ། །དམ་པ་དགོས་མེད་གསང་མི་འགྱུར། །གསང་
དགོས་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་གསང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐབས་ངེས་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཟེར་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་འཁྱལ་དང་མ་འཁྱལ་མེད། །ཐབས་ལམ་གཅིག་
ཏུ་ངེས་པ་མེད། །ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་སྒྲ་སྒྲུབ་གོལ། །བརྒྱ་འབྱུང་གནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས། །ཞེས་པ།
མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་གོལ་བའི་རྒྱུ་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་རིག་
ནས། རང་གི་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་པའི་རྒྱ་གཞན་མ་མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་
སྒྲ་སྒྲུབ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་གོལ། །ཨོ་རྒྱུ་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་ཡི་དམ་ལྟའི་བསྐྱེད་རིམ་
བརྟན་པོ་ཡོད་པས་གོལ།

༩༥༡༣༽

དཀའ་ཐུབ་དཔྱོད་པས་ལྷ་ཉི་པ། །སྟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནག་པོ་པ། །རྒྱང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་
རྟུ། །གཏུམ་མོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤ་བ་རི། །ཞེས་པ། ལྷ་ཉི་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་དགོ་ཞེས་བྱ་བ། ཡི་གེ་དང་
ཅིས་དང་སྐྱ་རྩལ་ལ་མཁས་པ་ཞིག ཤ་བ་རི་དབང་ལྷག་དང་མངལ་ཉེ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དབང་དང་
གདམས་པ་ཁྱས་ནས་བསྐྱབས་པས་རྒྱས་པ་འཕྲོན་ཏེ། ཨོ་རྒྱན་དུ་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་
དཔའ་ལོ་འདུས་པའི་ཚོགས་འཁོར་གྱི་ལག་བདེ་བ་བྱས་སོ། །སྟེ་བ་བདུན་གྱི་ཤ་རྩལ་ཟད་གྱིན་པ་ཐེ་
ཚོམ་མེད་པར་ཐོས་པས་མཉེས་ཏེ། ཀླང་བ་བརྒྱང་བ་སྤངས་ནས་སྤྱ། །འཁོར་བའི་མངག་གཞུག་དོར་
ནས་ནི། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
རྣམ་གཡེང་སྤངས་ནས་སྐྱབ་དགོས་པར་ཤེས་ཏེ། རིམ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཉི་ག་

༩༥༡༣༽

ལར་བྱོན་ནས། གཞུང་འགྲམ་ན་ཉི་ཤུ་ལྷོ་མང་པོ་སྤངས་པ་མཐོང་ནས། བདག་པོས་མ་བཟུང་ཞིང་
ཙོལ་མེད་དུ་སྟེད་པའི་འཆོ་བ་བཟང་པོར་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ་སྤར་གྱིས་གདམས་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་
པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པོ། །ནག་པོ་སྟོད་པའི་དོ་རྩེ་ནི་ཤར་བྱོགས་ལྷ་ག་ལར། ཟུང་བེ་ཤའི་
རྩེ་རིགས་སུ་འཁྱུངས། ཐོག་མར་གྱི་དོར་བྱས་ནས་བསྐྱབས། ལྷ་མ་ཇ་ལན་རྟ་རས་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་
བསྐྱབས་པས་རངས་པ་དང་ལྷང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྤངས་རྣམས་གྲུབ། དེ་ནས་ལྷ་མས་ཨོ་རྒྱན་དུ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་ལ་རུས་པའི་རྒྱན་དུག་གིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བྱ་བ་ལ་བཏང་བས་རྣལ་
འབྱོར་མ་བཞིན་མི་སྤྱད་ལ་གོས་རུལ་པ་སོ་ཏོ་བ་གཅིག་ལ་བྱས། སྟོམ་དུ་བཅུག་ནས་རྒྱ་བཏབ་སྟེ་
ལྷ་མ་དང་མ་མཇུལ་བར་ཁ་མ་འབྱེད་གཅིག་ཅེས་གསུངས་

༼ ༥༡༤ ༽

ཀྱང་ལམ་དུ་རྒྱ་བཞེག་སྟེ་རྒྱན་དུག་ལུས་ལ་བཏགས་བས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕར་བ་དང་མངོན་ཤེས་
འཆར་བ་ལ་སོགས་བྱང་བས། རྒྱ་མ་བཞེག་ཟེར་བ་དེར་འདུག་སྟུང་མོ། །སྤར་སྤོམ་དུ་བཅུག་སྟེ་སྤ་
མ་ལ་ལུལ། སྤྱོད་བ་བྱེད་བར་ཁུས་བས། ད་དུང་སྤྱོད་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་ཀྱི་སྤྱབ་བ་ཀྱིས་ཞིག་ཅེས་
གསུངས་བས་ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་སྟག་རེངས་བར་བྱེད་བ་དང་། རི་དྲགས་འགྲུགས་བར་བྱེད་བ་དང་།
ཞིང་ཏོག་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་བའི་བྱབ་ཏྲགས་བསྟན་བས་དེ་དག་རང་གནས་སུ་སྤར་བཞིན་ཀྱིས་ཞིག་
ཅེས་གསུང་བས་མ་བྱང་བས། ཚར་གཙོད་རྗེས་འཛིན་གཉིས་ཀ་བྱབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
སྤྱོད་བ་ལ་འགོ་བ་བཀག་ཀྱང་མ་ཉན་བར་སྤར་ཀྱི་རྒྱན་དུག་སྤ་མ་ལ་ཁུས་ནས། ལུས་ལ་བཏགས་སྟེ་
བྱོན་བས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གདུགས་བདུན་ཕྱིར་བ་དང་། རྩ་མ་རུ་བདུན་རང་འཁྲོལ་

༼ ༥༡༤ ༽

འཁྲུངས་ནས་བྱུང་བ་ཐོབ་སྟེ་གཞུང་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
བརྟན་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དཀར་ཤར་འཁྲུངས་པས་ཀུཥ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འདི་དང་མི་གཅིག་སྟེ། འདིའི་
མཚན་ལ་ཡི་གེ་ཀ་ག་དང་ཅུང་ཟད་མེད་ལ་ཞོན་པའི་ཉའི་མིང་ཅན་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལས་
གསུངས་པས་ནག་པོ་བ་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་ནི་ན་མ་ཅན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །གོ་རྟམ་ནི་བ་ལང་སྐྱོང་ལ་ཟེར་
ཏེ། ཤིང་རྐང་གཅིག་པའམ་དྲུང་ནས་ཡན་ལག་གཅད་པའི་མི་ཞིག་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་བྱ་གློད་ལྗིང་བ་
ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་ཨ་ཅི་ཏ་ཞེས་བྱ་བས། བ་ལང་རྩི་བོ་ཞིག་ལ་བྱ་གློད་ལྗིང་བའི་སར་སོང་ལ། ཅི་
འདུག་ཏྱིག་ས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོ་བས་བ་ལང་རྩི་ས་མི་ཡན་ལག་གཅད་པ་གཅིག་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ་སྤྲས་
པ། དེའི་གྲོགས་བྱེད་པར་བསྐྱོས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དེའི་ནད་གཡོག་བྱས་

༼ ༥༡༥ ༽

ཞིང་། བ་ལང་རྩི་རང་གི་ཟས་ནས་ཀྱང་བྱིན་ཏེ་བསྐྱངས་སོ། །ཨ་ཙིན་ཏས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལམ་དུ་
འབྱེར་བའི་གདམས་པ་བྱིན་པ་ཉམས་སྲུ་སྐྱངས་པས་ཡན་ལག་གཅད་པའི་མི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་ནས། ཅུ་རེ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །བ་ལང་སྐྱོང་ལ་ཡང་དཀའ་སྤྱད་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་རྒྱད་སྟེན་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་མ་ཨ་ཙིན་ཏས་དབང་བསྐྱར་དང་གདམ་ངག་བྱིན་པས་ལོ་བཅུ་
ཅམ་ནས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱ་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་
འཆང་རྒྱ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་སོ། །འཁ་བ་རི་དབང་སྤྱག་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་ལྷང་ལའི་
རི་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ། སྟོང་ཏེ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ན། གར་མཁན་མིང་སྤིང་གཉིས་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
སྤྱན་སྤར་བྱིན་ཏེ་གར་བྱས་ཞིང་ཟས་སྐྱངས་པས་འདུལ་བའི་དུས་

༩༥༩༽

ལ་བབ་བར་གཟིགས་ནས་ནང་དུ་བོས་ཤིང་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་བྱིན་པས་དད་ནས། བྱང་སེམས་སྒོ་
གྲོས་རིན་ཆེན་གྱི་བྱིས་སྐྱ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་འདི་ཅི་ཡིན་ཟེར། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་ལྷོ་བྱ་མིས་མི་མཐོང་
བ་གཅིག་ཡིན་གསུངས་པས། ཅིས་ཀྱང་སྟོན་པར་ཁྱ་ཟེར། འོ་ན་ངའི་སྤྱི་བོ་ན་ཡོད་པས་སྟོས་ཤིག་
གསུངས་སོ། །ཡང་ཡང་བལྟས་པས་མ་མཐོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དབང་
དང་གདམས་པ་གནང་ངོ། །ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞལ་མཐོང་ནས་ཤིན་ཏུ་
དགའ་སྟེ། སྤར་ཏའི་རྒྱ་ཏ་སྒྱར་སྒྲངས་ཤིང་གར་བྱས་པས། འོན་ཤེས་སམ་གསུང་། མི་ཤེས་ཞུས་
པས་རྒྱད་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་པས་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པོ། །ཁྱོད་སྟོ་ཕྱོགས་སྟོང་ངར་གྱི་སྟོན་པ་ཤ་བ་རི་དབང་ཕྱག་བྱ་

༩༥༣༠༽

ཟད་བཏེན་པ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ནས། བཅ་ཟེའི་རིགས་དང་རབ་བྱུང་གི་སྟོང་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ་
ཞེས་འབྲུ་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་མདའ་མཁན་གྱི་གྲོང་དུ་བདའི་སྒྲ་མ་བཞེན་ཅིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་
བཞེན་མདའ་མཁན་གྱི་སྒྲིག་མ་སྟོང་བའི་ཚུལ་བཏགས་པས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲིག་མའི་
དོན་རྟོགས་ཏེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པོ། །རྟོག་ཅེ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཤུཌི་བ་ལ། སྟོན་ལའི་རྒྱལ་
པོའི་སྐུན་འབྲེན་ཡང་ཡང་བྱུང་བས་སྟོན་ལར་འཁོར་ཉིས་སྟོང་ཙམ་དང་། སྟོན་གྱི་སྒྲིགས་བཅ་
མང་པོ་དང་བཅས་པ་བྱོན་ཏེ་ལོ་གསུམ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས། སྐར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་
ན་མི་ཞིག་རྟོག་ཅེས་རི་ཆེན་པོ་ལ་བཞོ་ཞིང་འདུག་པས་ཅི་བྱེད་དེས་པའི་ཆོ། རྒྱལ་པོ་དན་པས་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་བཞིག་ནས་མི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་གྱུར་ཏེ་བདག་ནི་འདི་ལ་གནས་འཆའོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །སྟོབ་དཔོན་

༼ ༥༣༽

གྱིས་ཁྱོད་དོན་མེད་པའི་འབད་པ་འདི་དོར་ལ་གདམས་པ་འདི་དག་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག། ཅེས་དབང་
དང་གདམས་པ་བྱིན་ནས་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། ཏྲོག་ཅེས་ས་བརྒྱུ་བ་
ནམས་ལྟན་ཅིག་རྒྱུན་ཏུ་བྲས་སོ། །བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་། །ས་རྩལ་རི་བོ་བརྒྱུས་
བྱུང་ཡང་། །སྤྱད་མའི་བདེ་ཆེན་ཐོབ་མི་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཏྲོག་ཅེ་བས་ལོ་བཅུ་གཉིས་
བསྒྲོམས་པས་ལན་གཅིག་གི་ཆེ་ཏྲོག་ཅེ་རྒྱུ་པའི་སྤྲོད་ཏུ་ཕོག་ནས་བསྐྱུང་བའི་བྲག་ལ་གཟིགས་
པས་འགྲུར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་འཕྲོད་དེ་མཆོག་གི་དངོས་སྤྱད་བརྟེན་སོ། །སྒྲ་མ་ལ་བཀའ་ཤིན་
གྱི་ལན་ཏུ་བརྒྱུར་བ་བྲས་ཤིང་། ཞབས་ལ་མགོ་བོས་བཏུད་པས་སུ་ཡིན་གསུང་། དོས་ཏྲོག་ཅེ་བ་
ལགས་ཞེས་ཁྱེས་ནས་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་ཏུ་བྲུལ་བས། ངས་སྤྲོ་བ་

༼ ༥༣༽

གཙོ་བོར་བྱས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་པས་དོན་དང་འཕྲད་འདུག ད་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་བོ་ལ་
སྟོན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཏྲག་ཅེ་པས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲ་མ་རྒྱ་ཨ་ཀ་ར་
འཕྱེས་ཀྱང་བསྐོམས་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ཞེ་བ་ལྟ་ནི། ལྷ་ཞེས་པ་བ་
བ་དང་། ལྷ་ཞེས་པ་ཉལ་བ་དང་། ལྷ་ཞེས་པ་འཆག་པ་སྟེ། ལྷ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པས་
གྲུབ་པ་ཐོབ་པོ། །ཞི་རྒྱ་རྟོ་རྟེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་རོལ་པའི་སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་པ་དངོས་གྲུབ་
བརྟེན་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལས། །བི་རྩ་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་བྱུང་། །དེ་འདྲའི་ཐབས་ལམ་
སྒྲ་ཆོགས་ལ། །སྐྱར་པ་བཏབ་ཏུ་མི་རུང་བེད། །ཞེས་པ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཐམས་ཅད་ཆོགས་པས་བི་རྩ་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་འདྲའི་

༼ ༥༩༩ ༽

ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་འདི་མ་ནོར་འདི་ནོར་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མི་རིགས་ཏེ། གང་
ཟག་ཁམས་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་གྲོལ་བའི་ཐབས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་
པ་རྣལ་འབྱོར་བ་བསལ་བ་ནི། འདི་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་གྱིས་ཉོན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་
མིན་པའི། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། །དེས་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཕྱོགས་
རེའི་ཐབས་གྱིས་གྲོལ་བ་མིན། །དབང་དང་རིམ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི། །ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་གྲོལ་བ་
ཡིན། །ཞེས་པ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སྤྲུམ་འདུས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཡ་བྲལ་བས་ནི་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་

༼ ༥༩ ༽

འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་རིགས་མ་བྱན་པས་དེ་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡང་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་
ལྷུང་བ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཉ་ལྷ་བ་དང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྒྱང་སྒྲོར་དང་གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་གི་དུས་སུ་བསྟན་པའི་རིམ་
གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་བསྐྱོམ་པའི། ལྷོབས་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་
དོན་གྱི་དབང་བཞི་བ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ། ཐབས་
ཤེས་ཉེན་འབྲེལ་ཆོགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ། ཐབས་ཀྱི་བྱད་པར་སྒྲོད་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།
ལས་འཕྲོ་སད་བྱེད་ཀྱིན་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ། དབང་དང་རིམ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ།
སྐགས་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་བྱད་པར་དཔེ་དོན་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་

༼ ༥༣༥ ༽

དང་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། གཏུམ་མོ་དང་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་སོགས། དེ་དག་རྒྱང་བས་གྲོལ་བ་
མིན། དབང་བསྐྱར་བ་ཡི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། རིམ་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། ཡེ་ཤེས་
རྟོགས་ན་གྲོལ་བ་ཡིན། ཞེས་པ། ལྷ་བ་ལ་སྒྲིམ་བྲལ་དང་། གུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་རིགས་གཉིས་ཡོད་
ནའང་། སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷ་བའི་གོ་ཚད་པའི་
རིམ་པ་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རིམ་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དབྱིབས་ཁ་དོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལ།
སེམས་ཟེན་པ་ཙམ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་ནའང་རང་གི་སེམས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ར་སྒྲུང་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་འཛོག་བྱས་པ་ཙམ་དང་། གཏུམ་མོ་བསྒྲིམས་པའི་བདེ་བློད་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་ལམ་སོ་སོའི་ཐད་
ཀར་ཡོན་

༼ ༥༣༩ ༽

ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་བྱང་བས་ནི་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱིས། དབང་བསྐྱར་ནས་སློབ་མའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རིམ་གཉིས་ཉམས་སྲུ་བྱངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་རྒྱ་
ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་
རྒྱང་དང་གཏུམ་མོ་སོགས། །རིམ་བ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་མིན། །བྱིན་བརྒྱབས་དེ་ལས་བྱང་བ་
ཡིན། །ལྟ་བ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཡིན། །བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡེ་ཤེས། །ཞེས་པ། རིམ་གཉིས་དང་འབྲེལ་
བའི་ལུས་ཀྱི་འབྲེལ་འཁོར་དང་། རག་གི་རྒྱང་འཛིན་ཁུགས་དང་། སེམས་ཀྱི་གཏུམ་མོའི་དམིགས་པ་
འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཁ་ཟས་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་མ་ལུས་པ་རིམ་བ་གཉིས་སྲུ་
འདུས་ལ། དེ་ལས་ལམ་གྱི་བྱོད་རྟགས་མ་ཞོར་བར་འཆར་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་

༼ ༥༩༽

འབྱུང་ཞིང་། དེ་ངོ་ཤེས་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་སྒྲོས་བཅས་སྦྱོང་པ་ནི། །མི་རྒྱ་རྣོ་
ཉིས་མཛད་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་སྒྲོས་མེད་བཅས་པ་ལ། །སྤྱ་སྤྱ་ཀྱ་ཞེས་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཤིན་
ཏུ་སྒྲོས་མེད་ནི། །རིམ་གཉིས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། །ཀྱན་ཏུ་
བཟང་པོའི་སྦྱོང་པར་བཤད། །ཅེས་པ། སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་ཆར་
གཙོད་དང་རྗེས་འཛིན་གཉིས་དང་། རེངས་པ་དང་དགྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟླ་སྟངས་ལེགས་པར་
གྲུབ་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཉམས་སྦྱོང་གི་བློད་ཉགས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པས། སྤྱི་རོལ་
ཀྱི་

༼ ༥༩ ༽

ཡུལ་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བ་ནམས་གིས་ཚུར་བེལ་གྱིས་མི་ནོན་ཅིང་། བར་བེལ་
གྱིས་མནན་ནས་རིམ་གཉིས་གྱི་ཐོགས་སུ་འབྱེད་བྱས་པ་ཞིག་གིས་སྟོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
རྟོགས་པའི་བློ་རྟོགས་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་སྟོད་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ལ། དང་པོ་ནི་སྟོར་
ལམ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་ཚོས་བརྒྱད་མངོན་འགྱུར་མགོ་སྟོམས་ནས་འཛིགས་སྒྲག་དང་ཉོན་
མོངས་སྟོ་བྱར་བས་མི་གཞོད་པས་ཀྱན་འདར་གྱི་སྟོད་པ་ཚུར་དུ་གསང་སྟོད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བརྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་མེ་ལྷགས་དང་རོ་རས་དང་སྤྱ་ཆག་དང་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
གང་ཉིད་ལ་སྒྲང་དོར་དང་བཟང་ངན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྤངས་ནས་དུར་ཁྲོད་དང་འབྱུང་པོའི་བྱིམ་ལ་
སོགས་པར་མཚན་མོའི་དུས་སུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་བར་སྟོད་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་སྦྱར་དུ་གྱུར་པའི་

༼ ༥༩༽

འོད་རྟགས་ཐོབ་པའི་རྣམ་འགྲུབ་པས་ཀྱན་འདར་གྱི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་བརྟམ་ཞུགས་སྟོན་པ།
མིང་དང་ཡུལ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་གསང་ནས་བཟའ་བྱ་ཡིན་མིན་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བགྲོད་པར་རུང་
མི་རུང་ལ་སོགས་སྒྲུབ་དོར་མེད་པར་སྟུང་པས་རང་གི་རྟགས་པ་འཕེལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་
འཛིན་པ་དང་། མ་དད་པ་ཞི་བླ་ཇི་ལྟར་འོས་པས་དད་པར་བྱེད་ཀྱས་པས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་
ཆེན་པོ་སྟོམ་ལམ་གྱི་རྟགས་པ་བསྟན་པ་དང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཡུན་
རིང་དུ་གོམས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བར་གནས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་འཛོམས་དཀའ་
བ་དེ་བྱིས་ཀྱིས་མནན་ནས་སྤང་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་སྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་
སྟོན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འབད་བ་མེད་

༩༥༣༠༽

བར་སྒྲུབ་བྱ་བ་ཏུ་འབྱུང་བས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྟོན་པའི་དུས་ནི་ཆེ་བ་ཕྱེད་
དང་། ཆེ་བ་གཅིག་དང་། ཆེ་བ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ནལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་ཏོགས་དང་སྒྱར་ནས་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་
ཅུང་བད་ཀྱང་མེད་དོ། །སྟོན་ཚུལ་དེ་ནམས་པལ་ཆེར་ནལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་ཤིང་།
ནང་གི་ཏོགས་པ་དང་སྒྱར་ནས་སྟོས་བཅས་དང་། སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་སྒྲ་མ་
དག་གསུང་ཞིང་། བར་པ་ལ་སྒྱུ་སྒྱུ་ཀྱའི་སྟོན་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །པ་རྒྱད་པའི་ལུགས་གཙུག་ཆེ་
བའི་སྟོན་པ་གསུམ་ནི། ཁང་བཟངས་ཤིན་ཏུ་དབེན་པར་སྒྲ་བྱངས་དང་མཐུན་པའི་ནལ་འབྱོར་པོ་མོ་
འདུས་ནས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནམ་ཟུང་འཇུག་གི་ཏོགས་པ་གང་རུང་གི་ངང་ནས་ཉེན་དང་

༼ ༥༣༡ ༽

བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་སྟེ་བཟའ་བཏུང་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་དང་། ལྷ་གར་དང་རོལ་མོ་དང་
ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོང་དུ་མ་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ལོངས་སྟོང་ཅིང་།
རིམ་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་བརྟེན་པ་དང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟོས་བཅས་ཡིན་ནོ། །སྟོས་མེད་ནི་རི་
བོ་དང་ནགས་ཁྲོད་ལ་སོགས་དབེན་པར་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་ལྷ་དུག་
ཅམ་མམ་གཅིག་ཕྱལ་བུང་བུང་སྟེ་ཅི་འབྱོར་པའི་ལོངས་སྟོང་ལ་རོལ་ཅིང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཤེན་ཏུ་སྟོས་མེད་ནི། ལྷ་སྲུ་ཀའི་སྟོང་བ་སྟེ། ལྷ་ལྷན་ངོ་ན་སྟེ་ཟས་ལ་སྟོང་བ་དང་། སྲུ་སྲུ་ན་སྟེ་
གཉིད་ལོག་པ་དང་། ཀྱ་ཀྱ་ཉི་ཡར་ཉི་ག་ཤང་བའི་སར་འགོ་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་བ་གསུམ་པོ་ཅམ་
ལས་མི་བྱེད་པར་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟེན་འཁྱུགས་ལ་སོགས་པ་བྱ་མི་བྱ་དང་།

༼ ༥༣༣ ༽

དག་ཕྱིག་གི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་གཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ། ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་
སློབ་ཀྱིས་པ་པལ་སྟེ་ཉལ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཟུ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་རིགས་ལ་
བཤད་དོ། །ན་ལེན་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་པལ་ཆེན་པའི་སྟེ་ལས་བྱུང་བ་འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷས་བྱུང་བོ། །དེ་
ལྟར་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྒྱད་ལས་གསུངས་ཤིང་། མཆོག་གི་དངོས་
བྱུང་བརྟེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལུག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་རང་རང་གི་
ཉམས་རྟོགས་བཟང་པོ་འཕེལ་ཅིང་བརྟན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཆར་གཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུས་ཆོད་དང་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་

༼པ་ན་ན༽

བའི་སྒྲོན་པ་བྱེད་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་སྤྲས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྒྲེས་བྱ་
འཛིག་ཏེན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་བཏེན་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལུས་ངག་གི་ལས་མི་དག་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལའང་གཉེན་པོ་མི་བཏེན་ཅིང་།
གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲི་པག་ལྟར་བག་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་སྒྲོང་པ་ནི། རིག་འཛིན་
ཀྱི་བསྟན་པ་སུན་འབྲེན་ཅིང་། སེམས་ཅན་མང་པོ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱས་པས་རྡོ་རྗེ་
དཔུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཟད་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་རྒྱུ་
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ། །རང་གི་དམ་ཆོག་ཡོངས་སྤངས་ནས། །ལྷགས་ཀྱི་མེད་པ་བཞིན་དུ་
སྒྲོན། །སྤྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །དེ་རྣམས་འཆོ་བ་སྐྱབ་པར་

༼པ་༽

གྱུར། །གང་དུ་ཉིད་པ་ཐོབ་འགྱུར་བར། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་ཐབས་
ཅམ་ཞིག་ །ཤེས་ནས་རྒྱད་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས། །འདི་ལྟར་བདག་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཞེས། །མ་འོངས་
པ་ན་སྐྱབ་པར་འགྱུར། །མ་འོངས་དུས་ན་མི་རྣམས་ནི། །འདིག་ཉེན་རྒྱང་འཕན་མཆོག་གཞིལ་
འགྱུར། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ཏེ། །ཅི་དགའ་བར་ཡང་སྟོད་པར་བྱེད། །ལ་ལ་སྐྱབ་དང་གར་ལ་
དགལ། །ཁོད་དང་སྐྱེག་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ། །དེ་དང་སྐྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་འཐིག་པ་ལ་
དགར་འགྱུར། །པ་དང་མ་ཡང་གསོད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སྟོག་ཆགས་གཞན་རྣམས་གསོད། །བརྟན་
ཀྱི་ཆིག་ཉིད་སྐྱབ་དང་། །བྱུང་པར་དུ་ཡང་རྒྱབ་དང་། །གཞན་གྱི་རྒྱང་མའི་ཐད་དུ་འགྲོ། །སྐྱོམ་གས་
སྐྱེག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །སྐྱགས་པ་དངོས་བྱུང་འདོད་པར་འགྱུར། །གཟེར་ནད་དུག་

༼ ༥༣༥ ༽

དང་སྒྱར་བའི་དུག །སྒྲ་ཆོགས་ནད་ནི་མི་བཟད་པ། །འདི་ནམས་ཀྱིས་ནི་གཟིར་གྱུར་ནས། །མི་བཟད་
སྒྲིག་པ་བྱས་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་ལ་མཆོག་གཞིལ་ནམས། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགོ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། །རལ་བ་གྱེན་དུ་རྗེས་པའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཅིང་སྒྲིག་
པའི་ལས། །སྒྲར་ཡང་བྱད་མེད་ཉག་ཏུ་ཆགས། །མི་དགའི་གོགས་དང་སྤྱད་པ་ལ། །སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ག་ལ་འགྱུབ། །ཉག་ཏུ་བྱད་མེད་ཆགས་གྱུར་པ། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།
ཁག་འཁྱུང་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱད་དུ། །ནལ་འབྱོར་མེད་པར་ནལ་འབྱོར་འཆོས། །བྲག་རྒྱུ་ལ་ནི་
བགོད་འགྱུར་དང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚུལ། །དཔྱལ་བར་འགོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསང་སྒྲགས་པར་

༼ ༥༣༩ ༽

ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ལྷ་བ་དང་སྟོན་པ་རྫོ་རྩེ་འཆང་གི་གསུང་དང་མ་ཐུན་པའི་སྤང་
དོར་ལ་ཞིབ་ཏུ་དགོངས་ནས་མཛད་འཆའ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་མ་འཆོགས་པར། །སངས་རྒྱས་
འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་མོད། །ཅེས་པ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་དང་སྦྱར་ནས་སྤར་ཐོབ་པའི་
རྟོག་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་རྟག་པའི་སྤྱིར་དང་། འཕེལ་བ་དང་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བ་དང་། རང་ཉིད་
བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་སྐལ་ལྷན་རྩེས་སུ་བབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་གཞོན་པ་ཆར་
བཅད་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་སྟོན་པས་ལམ་གྱི་རྣམས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་
ཏུ་སྟོན་པ་སྦྱབ་པར་གསུངས་པས། དབང་དང་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་དང་སྟོན་པ་དང་དེ་དག་གི་དམ་
ཆོག་སྤང་བ་ལ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུ་མ་འཆོགས་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་ཞིང་ཆོགས་ན་
འབྱུང་བར་

༼པ་ཕྱེ༽

ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲ་མའི་ལས་འཕྲོའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ནང་གི་རྟེན་
འབྲེལ་བྱེད་པར་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྤྲ་འབྲེན་ནི། །ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱེད་པར་
གསུངས། །ཞེས་པ། སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་ལས་འཕྲོ་བཟང་ངན་དང་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་
པས། དེ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་རྒྱུན་གང་གི་འཆིང་
ཞིང་། ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཡོད་པས་མི་མཐུན་པ་ཆོགས་
ན་བར་ཆད་དང་གཤམས་སུ་འགྱུར་ལ། མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཆོགས་ན་སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་འཆར་
བས། ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཅིག་དུ་མ་ངེས་བདེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བའི་
རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལ་སོགས་

༼པ་ནུ༽

པའི་རྒྱན་སྒྲ་ཆོག་གས་པར་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་ནད་པའི་ལུས་བརྟན་པ། །བཟའ་དང་
བུང་བ་བྱེད་མོད་ཀྱི། །དེ་ཡི་ཡི་ག་འབྱེད་པ་ནི། །ཟས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡིན་པ་བཞིན། །ཞེས་པ། ནད་
པའི་ལུས་ཀྱི་འབྱེད་བཞི་དང་དབང་པོའི་རྒྱས་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་འཕྲོད་པའི་
བཟའ་བུང་བརྟན་པས་བྱེད་དེ། རྒྱས་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཀྱིས་གཞོན་ལུས་མ་ཉམས་པར་བཟུང་
ནས། །ཁམ་ཀྱི་ཟས་བཟང་པོས་བཞེས་སྒྲོམ་ཀྱི་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་། དབང་པོའི་
ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་བརྟན་པའི་རེག་པའི་ཟས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་འཕེལ་ནས་འདོད་
པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རེ་བའི་ཟས་ཁམས་གསོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཟས་དང་ཁར་མི་འོང་པའི་ཡི་ག་འབྱེད་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་བཞི་པའི་སྒྲན་དང་ཞོ་དང་ཆང་ལ་སོགས་
པ་ཅུང་ཟད་སྟེར་

༼ ༥༣༩ ༽

བ་གང་གིས་ཡི་ག་འབྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བ་མ་དེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་
ལ། །སྐྱར་བ་འདེབས་ན་སྒྲུན་པོ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་རེ་རེས་འཆང་རྒྱ་བར། །འདོད་ན་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་
པར་བཤད། །ཅེས་པ་འགྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་ཤིང་བགལ་ན་ཐབས་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་སྒྲུན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཏུམ་མོ་དང་
སྐྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེས་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཆང་དགོས་
སོ། །དབེར་ན་ཞིང་པའི་སོ་ནམ་བཞིན་ནོ། །བཞི་བ་ནི། དེས་ན་སྤྲོད་བྱེད་དབང་དང་ནི། །རིམ་བ་
གཉིས་ལ་འབད་བ་ཀྱིས། །ཞེས་པ། ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཕྱོགས་རེས་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་ཅིང་།
རྒྱ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པས་སྐྱབ་དགོས་པ་དེས་ན།

༼ ༥༩༠ ༽

ལམ་གྱི་ཐོག་མར་རྒྱུད་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་དབང་དང་། རྒྱུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐི་མ་རགས་པ་སྦྱོང་བའི་
བསྐྱེད་རིམ་དང་ཕྱ་མོ་སྦྱོང་བའི་རྫོགས་རིམ་ཆ་ལག་ཆང་བ་སྦྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག ལྷ་པ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོ་བོ་དོས་བཟུང་བ་ནི། སོ་ནམ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པ་ཡི། །ལོ་ཉོག་རིམ་གྱིས་
སྒྲིན་པ་ལྟར། །པ་རོལ་བྱིན་པའི་ལམ་ཁྱགས་ན། །བྱངས་མེད་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་སངས་
རྒྱས། །ཞེས་པ། ཞིང་པའི་སོ་ནམ་གོ་མ་ལོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ནས་སྦྱ་གུ་ནས་འབྲས་བུའི་བར་
རིམ་གྱིས་སྒྲིན་ནས་ལོ་ཉོག་འབྱུང་བ་ལྟར། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཁྱགས་ནས་སངས་རྒྱས་
བསྦྱབ་ན། ཐོག་མར་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུངས་ནས་མ་ཉམས་པར་སྦྱང་བ་དང་། ལམ་ལ་
སྒྲོབ་པའི་གོ་རིམ་ཀྱང་སྒྲིན་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྦྱེས་པར། བྲོལ་བྱེད་སྒྲོང་ཉིད་ལ་

༼ ༥༩༽

སྒྲོ་མི་སྒྲོང་སྟེ། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པར། རི་རབ་རི་བོ་ཅམ་གྱུར་པའི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བས་མི་གཞོད་
གྱི། །སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་བས་གཞོད་པ་ནི། །ང་རྒྱལ་མི་བདེན་བཏགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་སྒྲོང་པ་
ཉིད། །གནས་མ་ཡིན་པར་སྒྱར་མི་བྲ། །གནས་མིན་གལ་ཏེ་སྒྱར་གྱུར་ན། །བདུད་ཅི་དུག་ཏུ་འགྱུར་
བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ལམ་གྱི་ཆ་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་ཤེས་
ཡང་དག་པར་བྱངས་ནས། འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེའི་སེམས་གྱིས་བྱུང་བར་
བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བདག་རགས་པ་སྦྱང་རྗེའི་སྟོབས་གྱིས་སྒྲུན་སྒྱུང་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིམ་གྱིས་སྒྲོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་

༼ ༥༣༽

ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་འཇིག་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་
སྟོང་ལས། གང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དེས་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོས་
ནས་ཤེས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ནན་ཏན་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པས་ལམ་
གྱིས་གོ་རིམ་མ་ཞོར་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྐྱབས་པས། མོས་པ་སྟོང་པའི་ས་
མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་དང་པོའི་ཚོགས་གཉིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་མ་སྟོན་པ་
ཐོག་མ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམས་ན་བདུན་ཅི་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་
སོ། །དེ་ནས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་གྱི་གངས་མེད་གཅིག་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་
གངས་མེད་གཅིག་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་སར་སྐྱུ་གསུམ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་
པ་འདི་ནི་ལམ་མ་ཞོར་

༼ ༥༣༩ ༽

བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུ་ལ་ལྷགས་ཅིག་ལགས་སོ། །སྒྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ས་བོན་ནི། །ཉི་མ་
གཅིག་ལ་ལོ་ཉོག་སྒྲིན། །དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐབས་ཤེས་ན། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། །ཅེས་
པ། མཁའ་འགྲོ་མའི་རིགས་སྒྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ས་བོན་ཉུངས་ཀར་དང་། མོན་སྒྲན་དང་། ཀོ་ཏ་
ལ་སོགས་པ་ནི་རོ་བསྐྱེགས་པའི་ཁུང་དང་། མི་དང་དྲུད་འགྲོའི་ཐོད་པར་དྲུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱེ་མ་བོང་བྱའི་ཚུ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཏེ་བཏབ་ན་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟར། གསང་
སྒྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དྲུ་བྱས་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བར་བསྐྱབས་ན་
མཐོང་པའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་ལ་བཞི། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་བཟོད་ཚུ་ལ། དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་

༼ ༥༩༩ ༽

བགོད་ཚུལ། སངས་རྒྱས་སྐུ་ན་ལམ་སྐུ་བྱར་གདམས་པ། ཆོས་མེད་ཆོས་པར་ཁས་ལེན་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་མཁས་པའི་འདུག་འགན་ཡིན་པར་བརྟན་
པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་སོགས་སྟོམ་པ། །པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན། །དེ་ཡིས་རྗེ་ལྷ་ར་
སྐུ་ན་ཡང་། །བྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་དགོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལམ་པོ་
ཆེ། །ཚོད་པ་ཀུན་ལས་གོལ་བའི་ཆོས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུས་པས་བསྟེན། །ཞེས་པས། ཤེས་
པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྟོང་རྗེས་ཞེ་ལ་མི་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་གཞི་འཁོར་
འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཉེན་འབྱེལ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱར་སྤྱང་། །གཤེས་རང་བཞིན་སྟོས་པ་དང་
བྲལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་དོར་བྱར་འཇིན་པའི་སྟོ་ལ་མི་གནས་ཏེ། མདོར།
བྱང་ཆུབ་

༼ ༥༥ ༽

སེམས་དབང་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །སྐྱེ་མེད་ཟད་བ་མེད་བར་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
ཏེ། །ཉི་མ་སྒྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་ཐུན་སེལ་ལྟར། །མ་རིགས་འཐིབས་སོ་བཅོམ་ནས་རང་
འབྱུང་ཐོབ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་འབྲས་སུ་
ཆོས་སྒྲིའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། །འཁོར་བ་མི་སྤོང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
འབྲུབ་བས་གོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འབྲུལ་པའི་དབང་
གིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ནས་མི་གཏོང་བར་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་བ་སྤོངས་བའི་ལམ་ཉི་བར་སྟོན་བ་ཡིན་ཏེ། །མདོར། །ཕུང་པོ་འདི་དག་གཏོད་ནས་སྟོང་
ཞིང་སྐྱེ་མེད་ཤེས། །མཉམ་བར་མ་གཞག་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་འདུག །

༼ ༥༩༩ ༽

བར་སྐབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་ཡོངས་མི་སྣམ། །ཞེས་བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནམས་ཀྱན་ཏུ་སྟོང་ཇེ་ཆེ་བསྐྱེད་ཅིང་། །བདུད་བཞི་
དག་དང་ས་གཉིས་ལ་ཡང་རབ་གནས་ནས། །ཉིང་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་རེག་མི་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་ཏུ་གོམས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་
འབྲས་བུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཐིན་ལས་དང་བཅས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་
བ་གསུམ་མ་རྫོགས་པར་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་བྱེད་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་པན་ཀྱི་བྱང་འཇུག་ཏུ་གོམས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ལམ་འདི་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་སྤྱང་བའི་ཉམས་
ལེན་ནམ་དག་ཡིན་མིན་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱར་དང་ཐེ་ཆོམ་

༼༡༤༡༽

དང་བུལ་བའི་ཆོས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ནམས་ཀྱིས་གྲུས་བས་བསྟེན་ཅིང་བསྐྱབས་
བས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཆང་རྒྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱ་བའི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །རིག་འཛིན་སྤྲུལ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་བུལ་བར་བསྟེན་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་བཞིན་སྐྱབ་
འདོད་ན། །དོ་རྩེ་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་མེད། །ལྷན་སྐྱེས་ལ་སོགས་འདིར་མི་སྒྲིམ། །གཏུམ་མོ་ལ་
སོགས་ཐབས་ལམ་བུལ། །བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་མེད། །ཆེ་འདི་དང་ནི་བར་དོ་དང་། །སྤྱི་མར་
འཆང་རྒྱ་ཁོང་མི་བཞེད། །ཅེས་པས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཞོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
འགོ་བར་འདོད་ན། །ཡི་དམ་ལྷའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཉམས་རྟོགས་
སྐྱེས་པའི་ཐབས་གཏུམ་མོ་དང་ཅ་རྒྱུང་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་ཀྱི་ཐབས་

༼༥༥༽

ལམ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གཏན་ནས་མེད་དོ། །ཆེ་འདི་
དང་བར་དོ་དང་སྤྱི་མར་སྤྱི་བ་བདུན་དང་། བཙུ་བྱ་ཚུན་ཆད་ནས་སྤྱར་བར་འཛང་རྒྱ་བའི་འདོད་
ཐག་ཉེ་མོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཁོང་མི་བཞེད་དེ། རོར་བྱ་འཁོར་བ་ལ་དམིགས་
ཞིང་རང་ཉིད་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཞི་བདེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་སྤྱིར་དང་། ཐབས་ཡང་ཤུལ་ལ་
གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་ཁས་ལེན་མང་པོ་མི་བྱེད་དེ། །ཁས་སྤངས་པ་ནི་རྩོལ་རི་མོ་
བྲིས་པ་བཞིན། །ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷན། དང་པོར་སྦྱོར་
བ་བརྟགས་ནས་ནི། །རྩམ་མཁ་ཡང་ན་མི་རྩམ་བྱའི། །མ་བརྩམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བརྩམས་

༼ ༥༩ ༽

ནས་བསྐྱོག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་སངས་
རྒྱས་བསྟན་པ་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །སྡེ་སྡོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་
བཞིན། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་
བསོགས། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནམས་ལེགས་པར་སྐྱུངས། །ས་
བརྩའི་ཐ་མར་བདུད་བརྩལ་ནས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། ལྷུང་དུ་
འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ནམས་དག་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། དང་པོར་སྡོན་འབྲུག་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་

༩༥༠༽

གསལ་གདབ་ལ། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱབ་ནས་སྟོན་ལམ་
ཆོགས་རྫོགས་བ་དང་། གདུལ་བྱ་སྟོན་བ་དང་། ཞིང་དག་བ་དང་། རྩོགས་བཅུ་ཉི་ལྔ་བ་སྐྱུ་
བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བསྐྱར་ལེགས་བར་ཐོབ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་
དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་འབྲུག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་བར་བཞག་སྟེ། སྟོན་ལ་བདུད་བདུལ་ནས་
ཐོ་རངས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་སྟེ། སྤར་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་བྱད་ཤིང་བཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྤྲ་བཞུགས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་བ་
འདི་ནི། ཐུབ་པའི་སྐྱུ་སྐྱེ་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ཆད། །ཅེས་བ་དང་། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རྗེ་སྟོན་འདི་ནི། །ལས་ནི་
རྒྱུ་མི་ཆད་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མི་
ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་

༼ ༥༧ ༽

མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བཟོད། །དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་གྲང་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཐོག་མར་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས།
བཟང་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །སེམས་བརྟན་བྱད་པར་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་བཅོན་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གངས་མེད་
གསུམ་གྱི་དང་པོའི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་མདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
བྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་ལྡན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོགས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སེམས་བྱིང་གོད་ལ་
སོགས་དགེ་བ་ལ་བསྐྱོལ་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ལུས་སྡི་ཞིང་སྟོམས་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏོ། །དགེ་བ་
ལ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་

༼ ༥༩ ༽

གྲུང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྒོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་ལ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ནི་གནས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་
སྒྲུང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་
སྒྲོར་ལམ་དོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་ཡུལ་གཉིན་པོ་རྣམ་བྱུང་གིས་བསྐྱེད་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ། རང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་སྒྲུང་གི་
རྟོགས་པ་ཡང་འཕེལ་ལ། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་གཉིན་པོ་
བཟུང་ན་ནི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་རྒྱས་ཤིང་གཉིན་
པོའི་རྩྭ་ལ་བས་མ་

༼ ༥༣ ༽

ཐེན་ན། གཟུང་ཡུལ་ལ་སྡོན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཡོ་བ་དེ་ནི་ཅེ་མོའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་
ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པས་གཟུང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་མི་འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་
སེམས་ལ་འཁོར་བར་རྟོགས་པའི་འཇིག་པ་སྤྲོ་མོ་བྱུང་བ་རྣམས་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་
ནས་མཉམ་པར་བཞག་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པལ་ཆེ་བས་འབྱུགས་པར་མི་རུས་པའི་རྟོགས་པ་
བསྟན་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཅུ་གྲུང་བ་ཙྏ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས། སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལ་
ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་
རང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཙྏ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལ་མི་སྦྱག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ལ་
བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་གྲང་བེར་དོ། །དེ་ལ་

༼ ༥༥ ༽

བཏེན་ནས་རྣམ་བུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤྲོ་མོ་གཅིག་ལུས་པ་དེ་གཟུང་ཡུལ་མ་གྲུབ་པས་འཛིན་
པའང་མ་དམིགས་པར་ཤེས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་དེ་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་
པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པོ་དེ་ལ་རིམ་བུ་སྟར་སྟར་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྟར་
བ་མཆེད་པ་དང་། རྟོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མཐའ་དག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་སེམས་ཀྱི་སྟངས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་
ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་འོད་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བྱར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་མངོན་
སྟམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མདོ་ལས། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་འདི་ནི་

༼ ༥༥ ༽

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྒྲིམ་
ལམ་དགུའི་རིམ་པས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་རྣམས་རགས་རིམས་ནས་
འགགས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་སེར་
སྣ་ལ་སོགས་པ་པར་བྱིན་དུག་གི་སྤང་བྱ་རྣམས་དང་། རྗེ་ཐོབ་ཏུ་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཅུང་ཟད་
འགྱུར་བའི་རྩ་བ་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་ཐོབ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཞིང་རྣམ་པར་
དག་པ་ལ་དབང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་གནས་གྱུར་དུ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པའི་
བྱིར་རོ། །ས་དགུ་པར་དབང་ཤེས་ལྔ་གནས་གྱུར་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་བྱིར་དག་
པའི་ཡེ་ཤེས་དབང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྒྱ་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

༼ ༥༦ ༽

གནས་འགྱུར་པས་བདག་གཞན་སྒྲུབ་དོར་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་དང་འབད་ཚོལ་ཟད་དེ། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དང་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་མཉམ་པའོ་ཞེས་གདུལ་བྱ་ལ་བསྐྱབས་ཏུ་
རུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་གྱི་མཐའ་མའི་སྐྱད་ཅིག་ལ་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤར་སྤང་བར་མ་བྱས་
པ་ཞིན་ཏུ་སྤྲོ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཞེས་གནས་གྱུར་ཅིང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བའི་ངོ་བོ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སྤྲགས་དང་མཆན་ཉིད་ཐེག་པ་
གཉིས་ཀ་རུ་རིག་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་
པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆང་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བརྟན་པ་ནི། བ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་མི་བྱས་པར། །གལ་
ཏེ་གསང་སྤྲགས་སྒྲོམ་འདོད་ན། །ཞོར་པ་མེད་པའི་དབང་བཞི་ལོང་། །འབྲུལ་པ་མེད་པའི་རིམ་
གཉིས་བསྒྲོམ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་

༼ ༥༥ ༽

ཡེ་ཤེས་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱ། །ཞེས་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་
ཅིང་ཆོགས་གཉིས་སྐྱབ་པའི་སྦྱོད་པ་ལུས་སྟོག་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་ལ་སོགས་བྱ་དཀའ་བ་མང་པོ་
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་ན། ཐོག་མར་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་ལ་
འབྱུག་ན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་དབང་བཞི་དག་བྱ་དག་བྱེད་སྦྱོང་ཚུ་ལ་ལ་
སོགས་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འདི་གོ་ཆོད་པ་ཞུས་གཅིག་དེ་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྒྲུང་བ་མ་དག་
པ་དག་པར་བསྐྱར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། སྟོན་པར་སྦྱེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚུ་ལ་སྦྱེ་གནས་དང་སྦྱོང་བར་
བྱེད་པའི་སྦྱེད་རིམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཡན་ལག་

༩༥༩༽

དང་དབང་པོ་དང་། ནང་གི་ཙ་དང་རྒྱང་དང་ཁམས་སྒྱུང་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་དུག་པ་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
སོགས་རང་རང་གི་རྒྱད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུབ་པ་ཐོབ་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ནམས་
གྱི་གསུང་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དང་། གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་
རིམ་ལུས་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་ཆ་ཆར་ཉམས་སྲུ་ལོངས་ཤིག་དེ་ཡང་དབང་བཞི་པོ་རེ་རེ་
བསྐྱར་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་རྒྱད་ལ་དོན་དང་མཐུན་པ་བྱུབ་ནས་དབང་གོང་མ་
གོང་མ་བསྐྱར་ཅིང་། དེ་དང་དེའི་ཉམས་ཉོགས་མཆོན་ཉིད་པ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་འདི་རྒྱད་
ཕྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཤས་ཆེན་འང་། དེང་སང་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་

༼ ༥༩ ༽

སྒྲིབ་བའི་ལག་ལེན་གྱི་དཔར་སྒྲིབ་ཞིང་། ལམ་ཉམས་སྤྱི་ལེན་ཚུལ་ཡང་དམིགས་པ་སྤྱི་མའི་བྱོད་
ཏྲགས་མ་སྦྱིས་པར་བྱི་མ་ནམས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྦྱོམ་པའི་ཉམས་ལེན་མ་བཏྲགས་གཅིག་པུར་
ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་པལ་ཆེར་སོང་བ་འདྲའོ། །ཐོག་མར་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་མཐུན་ཙམ་སྦྱིས་པ་དེ་
རྒྱ་མཚན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་བསྐྱེད་ས་པས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་ས་འཆམས་མི་ཤེས་པར་ལུས་སེམས་ལ་སྤར་མེད་ཀྱི་ཉམས་ཅུང་ཟད་
ཤར་བའི་ཆེ་ས་མཐོན་པོའི་ཡོན་ཏན་དུ་ངོ་སྤྱོད་པ་ནི། སྦྱོབ་མའི་རྒྱད་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་
ནས་བདུད་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་འདུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་བྱོད་བཏྲགས་ངོ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་
ཆེའོ། །དེ་ནས་འཁོར་འདས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། །རྣམ་

༼ ༥༦༽

པར་དག་པའི་སྒྲོང་པ་སྒྲོང་། །ནང་གི་ས་ལམ་ཀུན་བཟོད་ནས། །དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ས་དགེ་བ། །ས་
བཙུ་བ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ། མ་དག་པ་དང་འགལ་རྒྱུན་ལམ་དུ་སྒྲོངས་པར་བྱས་ཤིང་།
མན་འདོགས་པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རོ་སྟོམས་པའི་རྟོགས་པ་ཤར་ནས་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་
དུ་བསྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་དག་གི་སྒྲོང་པ་རྣམས་སྒྲོང་པས། །དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལ་ཅ་
རྒྱུད་དང་ཁམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་བཟོད་ནས་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བཙུ་
གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བརྟག་གཉིས་སུ། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་ནི། །ཞིང་དང་
ཉེ་བའི་ཞིང་ཉིད་དང་། །ཚན་རྩི་ཉེ་བའི་ཚན་རྩི་དང་། །དེ་བཞིན་

༼ ༥༩༽

འདུ་བ་ཉི་འདུ་བ། །འཕུང་སྐྱོད་ཉི་བའི་འཕུང་སྐྱོད་ཉིད། །དུར་ཁྱོད་ཉི་བའི་དུར་ཁྱོད་ཉིད། །འདི་ནམས་
ས་ནི་བཙུ་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། སལ་ཁྱེད། གནས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་
ས། །ཞེས་བ་ནས། །ཉི་བའི་དུར་ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན། །པ་རོལ་ཕྱིན་བཙུའི་ས་ནམས་ལ། །ཞེས་འཕུང་
སྐྱོད་ཉི་བའི་འཕུང་སྐྱོད་མ་གཏོགས་པར་རིམ་བ་བཞིན་ས་བཙུ་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་དུག་ལ་སྐྱར་
ནས་གསུངས་ཤིང་། འབྲེལ་བ་ཀྱ་ལྷ་ཉིད། འཕུང་སྐྱོད་དཔེ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཉི་བའི་འཕུང་སྐྱོད་ཡེ་
ཤེས་ཆེ། །ཞེས་རྒྱད་རྒྱས་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལུང་བྲངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གོང་མ་ནམས་ནི། འཕུང་
སྐྱོད་མོས་བ་སྐྱོད་པའི་ས་དང་། ཉི་བའི་འཕུང་སྐྱོད་ས་བཙུ་གཅིག་བ་ཀྱན་ཏུ་འོད་ལ་སྐྱོར་བ་མཛད་
དོ། །ཉི་བའི་དོན་ནི་འདུག་པའི་

༼ ༥༩ ༽

གནས་ཐག་ཉི་ལ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འགྲམ་གྱི་འབྲེལ་པ་མི་བསྐྱ་བར་བྱལ་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་པ་དེ། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེ། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །འདིར་སྒྲགས་གྱི་ལམ་གྱིས་ས་བགོད་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་ལུས་གྱི་གནས་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞིའི་
ཙ་དང་། ཁམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཅིང་།
གནས་དང་ཉིར་གནས་ལ་བཞི་བཞི་དང་། ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་གཉིས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་བའི་ཙ་ལྔ་སྤྱིང་གར་གནས་པ་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་བ་ནི་བཅུ་གསུམ་རྩ་
རྩེ་འཛིན་པའི་ས་དང་། ལ་ལ་ན་དང་། ར་ས་ན་དང་། ཨ་བ་རྩུ་ཏི་དང་། སྤྱི་བའི་ཙ་བདུད་བྲལ་མའི་
ཙ་གཅིག་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་ཅིང་དབྱ་མར་བེམ་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་དང་སྦྱོར་བར་ཆོས་

༼ ༥༩༣ ༽

རྗེ་ཉིད་གྱིས་བདག་མེད་མའི་བསྟོད་འགྲེལ་དུ་གསུངས་སོ། །ཕ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཐེག་པར། ས་བཙུ་
གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གསུངས་པ་ནི། ཐག་ཉེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུ་བ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱོད་ལ་ཕར་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲུ་ཁྲིལ། གང་དག་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པོས་ཏེ་ས་རྒྱས་ཡིན་
ལ། མཚན་བཞི་མཚོན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཇིན་པ་ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་པའི་གནས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་དོན་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུ་བ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མངོན་དུ་མ་བྱུང་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པའང་ཡོད་དེ། རིམ་གཉིས་ཟབ་མོ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཆེས་བྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས། འབྲས་བུ་ལའང་བྱད་འབྲུང་བ་རྟེན་

༼ ༥༩ ༽

འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱུ་རྩ་རའི་ས་བོན་ལ་ཚུ་དང་འོ་མས་བརྩས་པའི་འབྲས་བྱ་
སྒྲིན་པའི་བྱུང་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་ཉིན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་བྱས་པའི་གནད་དམ་པའོ། །མདོ་རྒྱུད་
མཁྱེན་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་པལ་ཆེ་བ་ནི། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
བྱུང་བར་འདི་མི་བཞེད་དོ། །ཞུ་ཆུ་དེ་བའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་སྒྲོད་བསྐྱས་སུ། རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ལ་བསྐྱབ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བདེ་འགོར་སྟེ་ཞིང་། རི་སྤྱིད་རྫོགས་
པའི་རིམ་པ་ཐོབ་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱའོ། །སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
མཛོན་པར་རྟོག་ནས་ས་བརྩ་ཐོབ་སྟེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོ་སོར་ཐོབ་ཅིང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོར་ཐོབ་སྟེ། སྒྲུང་བ་མེད་པ་

༩༥༥༽

ལས་ལངས་ནས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ལ་གནས་པའི་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ།
དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་ཚུལ་ས་བཅུ་བཞིར་བྱེ་ནས་
སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་པའི་ས་ནས་རིམ་བུ་ལྟར། ལས་དང་པོ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་མཐར་
ཕྱིན་པའི་བར་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ། རིམ་བུ་ལྟར་ཡང་། དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ས་
བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་དབེན་དང་། སྦྱ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་
རིམ་པའི་མཇུག་ཏུ་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱན་ཏུ་བསྒྲོམ་པས་ས་བཅུ་བཞི་པ་དོ་རྗེ་
འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་སྦྱོད་བསྟུས་

༩༥༩༽

འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་
ནི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིན། །རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གསང་ཆོག་
མཆོག། །འདི་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་བྱེད་འདོད་ན། །དེ་ཡིས་འདི་
བཞིན་སྒྱུད་པར་བྱ། །ཞེས་པ། རྣམ་འགྲོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་ཟབ་འདི་ནི་དུས་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་
སྤྲུལ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལས་སྤྲུལ་པའི་
ངེས་དོན་ཟབ་མོ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་སྤྲུལ་བ་དང་ལྡན་ཅིང་དཀའ་སྒྱུད་དང་དུ་ལེན་ཀུས་པས་སྒྱུར་དུ་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། །ལམ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདི་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལས་གོང་དུ་
གྱུར་པའི་ལམ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།

༼ ༡༩༡ ༽

ཡང་ན་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། །མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བཞིན་གྱིས། །ཡང་ན་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཡི། །རྒྱུད་སྡེ་
བཞིན་དུ་ཉམས་སྲུ་ལོངས། །འདི་གཉིས་མིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་
པ་མེད། །ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་པས་ཡང་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་རེ་རེ་ཡང་དུག་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན་གྱིས་ཤིག ཡང་ན་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མི་ཕྱེད་པའི་དོ་རྩེ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐེག་པའི་
དོན་རྒྱུད་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་མ་ཞོར་བར་བསྐྱབས་ཤིག རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འདིར་མ་འདུས་པའི་ལམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་བསྟན་པ་ན། ད་ལྟའི་ཆོས་

༼ ༥༩ ༽

བ་པལ་ཆེར་ནི། །བསྐྱབ་བ་གསུམ་པོ་མི་སྦྱོར་བས། །པ་རོལ་བྱིན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན། །དབང་
དང་རིམ་གཉིས་མི་ལྡན་བས། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་བ་མིན། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྦོད་མི་ཤེས་
བས། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་ཆོས་ལུགས་མིན། །འོན་ཀྱང་ཆོས་པར་ཁས་ཆེ་བ། །ཀྱེ་མ་གང་གི་བསྟན་
པར་འགྱུར། །ཞེས་བ། དེང་སང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པར་བཞེད་བ་ན་པལ་ཆེར་ལྷག་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་ལ་མི་སྦྱོབ་བས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
ཐེག་པར་ནི་མ་འདུས་ལ། རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པའི་དབང་དང་གདམས་ངག་ཚུལ་བཞེན་མི་སྦྱབ་
བས་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཤིང་། འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་སོ་ཐར་སྡོམ་བ་ལེན་བ་
དང་བསྐྱུང་བ་དང་། ཉམས་བ་བྱིར་འཆོས་ལུགས་མི་ཤེས་ཤིང་མི་སྦྱབ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའང་
མ་ཡིན་ལ། ལུགས་

༼ ༥༩ ༽

གསུམ་པོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པས། ད་ལྟར་ཆོས་
བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་རྣམས་ཤུགས་མེད་པའི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་རིམ་གྱི་ཞུ་བའི་གི་
བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་གྱེ་མ་མཚར་ཆེད། །གཉིས་པ་དཔེ་དགོད་པ་ནི། ས་མེད་པ་ཡི་
བྱ་མང་ཡང་། །རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་མི་བྱས། །དེ་བཞིན་སྤངས་ནས་མ་བྱུང་བའི། །ཆོས་པ་བསྟན་
པའི་ནང་དུ་མིན། །དག་དུག་བསྐྱས་པའི་གོས་ལ་ནི། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆས་མི་བྱང་། །དེ་བཞིན་
ཐུན་ཚགས་བསྐྱས་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་དད་ཅན་འཆང་མི་རྒྱ། །ཞེས་པ། བྱད་མེད་གཞུགས་འཆང་མའི་
ཁྱིམ་དུ་བྱ་ཆ་མང་པོ་བྱུང་ནའང་། མི་རིགས་བཞི་པོ་གང་གི་ནང་དུ་འང་མི་ཆུད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས། གྲུབ་

༼ ༥༥༠ ༽

ཐོབ་ཀྱིས་མ་བསྐྱོམས། བརྩེ་ཏས་མ་བཤད། ལོ་རྩུ་བས་མ་བསྐྱུར། ལྷ་མ་མཁས་པས་གཏན་ལ་མ་
བབ་པའི་ཆོས་དེ་སྤྲོན་པོའི་སྒོ་ངོར་ལེགས་ལེགས་འདྲ་ན་འང་ཆོས་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་དེ་འཆད་པ་དང་
ཉན་པ་དང་སྒོམ་པ་འང་ཆོས་པའི་ནང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །དཔེར་ན་དག་དུག་རྩལ་རྩལ་བསྐྱུས་པའི་གོས་
ཡ་རབས་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་ན་བཟར་མི་རུང་ངོ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པའི་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་དང་གདམས་
ངག་གི་ཡི་གེ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲོན་པོས་བསྐྱིགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་སྤྲོན་དང་ཅན་འཆང་རྒྱ་བར་མི་བྱས་སོ། །ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། དེང་སང་བོད་
འདི་ན། སྤེ་སྒོད་གསུམ་དང་མི་མ་ཐུན་ཅིང་། རྒྱུད་སྤེ་བཞི་དང་འགལ་བའི་ཆོས་པ་ངོ་མཆར་ཅན་དུ་
བྱེད་པའི་གང་ཟག་དུ་མ་འདུག་སྟེ། ངས་ནི་ཅི་ཡིན་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །

༼ ༥༥༽

གསུམ་པ་ལ་དགྲ། ལྷ་སྟེགས་དང་མཐུན་པར་སྤྲ་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་ལ་
འོར་པར་འཇུག་པ་དགག་པ། ལྷ་མའི་མཆན་ཉིད་ལ་སྤང་ལྷང་འོར་པ་དགག་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
དོན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ། ས་ལམ་སྟོན་པའི་ལྷ་མ་ངོས་བཟུང་བ། ལག་ལེན་འོར་པ་སྤྲ་ཆོགས་སུན་
དཔུང་བ། ལྷ་བའི་ངོས་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ། ལྷ་བསྟོམ་ཚུལ་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་ངོ་བོ་ངོས་
བཟུང་བ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བསྟོམ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་འཇུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཟེར་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ཟེར་ལུགས་ནི། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཁ་
ཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཟེར། །སྟེག་པ་སྟོང་ཞིང་དགེ་བྱེད་ན། །ལྷ་

༼ ༥༥༩ ༽

སྟེགས་ཡིན་ཀྱང་ཅི་ཞིག་སྟོན། །དགོ་བ་མེད་ཅིང་སྟེག་བྱེད་ན། །ཆོས་བ་ཡིན་ཀྱང་ཅི་པན་ལོ། །ཞེས་
པ། སྟོན་དགོ་སྟོང་མང་པོས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བྱིན་པས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བྲམ་བེ་
ནམས་ཀྱིས་བྱེད་དགོ་སྟོང་གོ་ཁྱུ་ཉ་མའི་ཆོས་ལའང་སྟེག་བ་སྟོང་ཞིང་དགོ་བ་སྟེག་བ་ཡིན་ལ། དེ་
བྲམ་བེ་ནམས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས། བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བཟང་ལ་ངེད་ཀྱི་ཆོས་
ལུགས་ངན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཟེར་བས། དགོ་སྟོང་དེ་ནམས་བསར་བུ་ཐོས་བ་རྒྱུང་བས་དཔའ་
བཀོང་སྟེ་ལན་གདབ་པར་མ་རྩས་ནས་སྤར་ལོག་སྟེ་འཕགས་བ་ཤུ་རིའི་བུ་ལ་བསྟུང་བས། ང་དང་མ་
སྟངས་ཉེས་བ་ཡིན། །ཆོས་དང་མ་སྟུན་པར་ཆར་གཅོད་བ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་བ་
བོད་སྟུན་པོས་ཟེར་ཚུ་ལ་ནི། དེ་བཞིན་འདི་ནའང་སྟུན་པོ་འགལ། །དད་དང་

༼ ༥༥༣ ༽

ལྷན་ཅིང་སྟོང་རྗེ་ཆེ། །སྦྱིན་དང་ཚུ་ལ་བྱིས་ས་བཟོད་པ་སྟོམ། །བསམ་གཏན་སྟོམ་ཞིང་སྟོང་པ་
ཉིད། །རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི། །མདོ་རྒྱད་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་། །དེ་ལ་སྦྱོན་
མེད་དེ་མེད་ན། །མདོ་རྒྱད་མཐུན་ཀྱང་ཅི་པན་ལོ། །ཞེས་པ། བོད་ཡུལ་འདི་ནའང་སྦྱོན་པོ་ཆོས་ཀྱི་
གནད་མ་གོ་བར་མཁས་པར་རྫོམ་པ་འགའ་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་དེ་ཀ་ཆོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་གང་འོས་
སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་དང་། སྟོམ་པ་གང་ཐུབ་སྤང་བ་དང་། ཆོག་ངན་དང་གཞོད་པ་ལ་བཟོད་སྟན་ཆེ་བུ་
བྱེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཅམ་སྟོམ་པ་དང་། རང་སེམས་ཆོས་སྒྲིའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ལུགས་དེ་ཀ་ཡིན་མོད།

༼ ༥༥ ༽

མདོ་རྒྱུད་གྱི་ཚིག་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྒྲོན་མེད། ཚོས་དེ་ཚོ་མ་བྱུང་ན་མཐུན་ཡང་ཅི་ལ་པན་ཟེར་
ལོ། །གཉིས་པ་བརྟགས་ཏེ་སྤྱན་དབྱུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཟུ་སྟེགས་ཟེར་བ་མཐུན་དཔེར་སྒྱུར་བ་
ནི། དེ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བས་ཉོན། །ཟུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སྟོམ་པ་མེད། །དེ་སྤྱིར་དགེ་བ་བྱས་ན་
ཡང་། །བར་མ་ཡིན་གྱིས་སྟོམ་པ་ལས། །འབྱུང་བའི་དགེ་བ་སྤིད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ། སྤྱན་པོའི་འདོད་
ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་པས་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཟུ་སྟེགས་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོམ་པ་མེད་པས་
སྟོག་གཙོད་སྟོང་བ་དང་། སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སྟོགས་པའི་དགེ་བ་བྱས་ཡང་བར་མ་དགེ་བ་ཙམ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤང་མ་བཙུགས་པའི་མཁར་བཙུགས་པ་དང་འབྲས་སྟེ། འབྲས་བྱ་གང་དུ་སྤྱིན་མ་ངེས་
པས་བར་མ་དོར་ཉམས་པ་སྟེ། ཐར་པ་ངོ་མ་ཞེས་པས་སྤྱི་

༼ ༥༥ ༽

ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར། མྱོ་བཏགས་ཀྱི་ཐར་པ་གནམ་གྱི་སྒྲིང་ན་གདུགས་དཀར་
གྱེན་དུ་སྒྲང་བ་ལྟ་བུའི་འཛིག་རྟེན་ཉམས་དགའ་བར་བདག་ཏུག་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་
དང་། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་སྤྱགས་དང་བདག་འདྲེས་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་
པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྒྲངས་པའི་དགོ་བ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ངོ་མ་ཤེས་པའི་དགོ་བ་ཡིན་པས།
བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དགོ་སྤྲིག་མ་ཞོར་བའི་རྣམ་གཞག་དང་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་
སོ། །འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་
ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་དགོ་བ་མཐོ་ངོས་དང་ཐར་པའི་
ལམ་ཡིན་ལ། ལྷ་སྤྲིགས་ཅན་ལ་དེ་འདྲའི་དགོ་བ་མི་སྤིད་

༼ ༥༥༩ ༽

དོ། །གཉིས་པ་སྒྲན་པོ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དགག་པ་ནི། དེ་བཞིན་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པ། །དེ་ལ་
རིག་འཛིན་སྟོམ་པ་མེད། །སྟོམ་མེད་དེ་ཡི་དགོ་སྤྱད་ཀྱང་། །བར་མ་ཡིན་གྱིས་སྤྲགས་གྱི་
མིན། །སྟོམ་པ་ལས་བྱུང་དགོ་བ་མིན། །སྟོམ་པ་དགོ་བའི་མ་ཡིན་ན། །གསང་སྤྲགས་ཐབས་ལམ་
རབ་ཐབ་ཀྱང་། །འཆང་མི་རྒྱ་བར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ། ལུ་སྤྲགས་གྱི་དགོ་བ་ལ་སྟོམ་པ་
མེད་པས་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ། །གསང་སྤྲགས་གྱི་དབང་ལེགས་བར་མ་ཐོབ་པ་ལ་
རིག་པ་འཛིན་པའི་སྟོམ་པ་དང་དམ་ཆོག་མཆོན་ཉིད་པ་སྤྱད་རྒྱ་མེད་ཅིང་། །སྟོམ་པ་མ་བསྐྱུངས་པའི་
གསང་སྤྲགས་དང་འབྲེལ་པའི་དགོ་བ་བསྐྱབས་ཀྱང་དོ་ཇེ་ཐེག་པའི་བར་མ་དགོ་བ་ཅེས་ཡིན་གྱི།
སྟོམ་པའི་དགོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྲགས་གྱི་སྟོམ་པ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཐབ་མོ་

༼མམམ༽

འབད་ནས་བསྐྱབ་ཀྱང་འཆང་མི་རྒྱ་སྟེ། གསང་སྤགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་དབང་སྐྱར་བ་ལ་རག་ལས་
ཤིང་། ཐོག་མར་དབང་བསྐྱར་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྱུང་མེད་མཁས་པའི་
སྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་ནི། སྟོམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ཡི། །འིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་གནད་ཤེས་ན། །དེ་ནི་
ཆེ་འདི་འམ་བར་དོའམ། །སྟེ་བ་བཙུ་བྱག་ཚུན་ཆད་ནས། །འབྱུབ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
གསུངས། །ཞེས་པ། དེག་འཛིན་ཀྱི་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དགོས་ལ། །དེའི་རྟེན་དུ་སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོམ་པ་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་གང་ཟག་དེས། །རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ལམ་
ཀྱི་གནད་མ་རྟོར་བར་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་བཙོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟེ་བ་འདི་དང་། །འོད་
གསལ་བའི་ལམ་རྒྱད་ལ་སྟེས་པས་

༼པྱུ༽

འཆི་བ་འོད་གསལ་བ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་ལ། བཙོན་པ་
ཐམས་ཅད་དམ་ཆིག་དང་སྒོམ་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ན། སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ། རི་ལྷར་འགོར་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་བཅུ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པའི་ས་ནོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སམས་ཤིང་། གཞན་དུ་
བསྐྱལ་པར་བྱེ་བར་ནི། །གངས་མེད་པས་ནི་གང་ཐོབ་པ། །གང་དུ་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། །སྐྱེ་བ་
འདིར་ནི་འགྱུར་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། གསང་འདུས་ལས། འདི་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཆེ། །སྐྱེ་གསུམ་མི་སྤེད་ལས་བྱུང་བའི། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་རྣམ་བརྟན་པ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྱུར་
པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེར། ཡང་ན་ལུས་འདི་སྤངས་མ་ཐག། བཙོན་པ་མི་ལྟན་
པས་ཀྱང་འགྱུར། །ཅེས་པ་དང་། གསང་བའི་མཛོད་ལས། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྦྱིན་

༼ ༡༡ ༽

ལྷན་ན། །སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་འགྱུར། །དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྐྱོམས་པར་ཡང་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །ཅེས་པ་དང་། རྫོ་རྗེ་ཅེ་མོར། བ་རོལ་ཕྱིན་པའི་འབྱུང་བས་ནི། །བསྐྱལ་བ་གངས་
མེད་མི་ཐོབ་པ། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བཙུན། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱང་ན་འདལ། །ཡང་ན་མཐོང་བ་
ཅ་མ་གྱིས་ནི། །སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་སྤྱང་ན་འདལ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འགྲུབ་པར་
འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་པས་སྐྱེ་བ་བདུན་ནས་འགྲུབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་སྤིང་བ་
ལན་བདུན་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅ་མ་གྱིས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་ནས་ལམ་གྱི་རྣམས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་
འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་

༩༥༠༽

འདིར་ཡང་སྐྱེ་བ་བདུན་པ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། དབང་བཞི་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱག་རྒྱ་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི། ཁམས་གོང་མར་མི་
སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ནས་འགྱུར་བ་ནི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་མཐར་
སྤྱིན་པའི་སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཅི་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མ་དག་གསུང་རོ། །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་
ཆེ་འདིར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བྲིས་སྐྱུ་ལ་སོགས་རང་གི་འདོད་པའི་སྣ་དེའི་མདུན་དུ་བཅུད་ལེན་གྱི་རིལ་
བུ་དང་། ཞགས་པ་ལ་སོགས་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པས། མེ་འབར་བ་དང་། དུ་བ་
འབྱུང་བ་དང་། རྫོད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱ་སྒྲན་པ་སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་གྲུབ་པའི་ཉགས་གང་རུང་བྱུང་བ་དང་
རིལ་བུ་བཟས་པས་ཆེ་ཉི་ཟླ་དང་མཉམ་པ་དང་། ཞགས་པས་རི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་

༩༥༡༽

འགྲུགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆེ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ལ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོག་མར་ཐོབ་ཅིང་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དང་། གདམས་ངག་ཞུ་བ་ལ་སོགས་ཆོགས་
མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཆང་རྒྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་སོ་ནི་ཆེ་འདིར་མཐོང་
ལམ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
གྲུས་པས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ལ་འཇུག་པའི་ནོར་བ་དགག་པ་ནི། གང་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་འདོད་ན། །སྒྲོམ་པ་བསྐྱང་སྒྱིར་གྲུས་པས་
ལོངས། །སྒྲོ་གོས་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ཡི། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐུབ་པས་བཀག། །ཅེས་པ། བརྟན་པའི་
སྒྲོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་ན་འཁོར་བའི་

༼ ༥༩ ༽

བདེ་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་སྤང་བའི་སྤྱིར་ལམ་ནོར་བ་ལ་འབྲུག་པའི་ཀུན་
སྤོང་སྤང་ན། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤོམ་པ་དེ་དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
ཐོག་མར་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་སྤངས་པ་ཡིན་ནའང་། སྤྱིས་འཁོར་བ་སྤོང་བར་འདོད་པའི་
བསམ་སྦྱོར་གྱིས་ཟེན་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་
གཉིས་དང་། གཙུང་མཛེས་དགའ་བོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་
ལ་སོགས་པའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་གུས་ཆེན་པོས་ཉམས་སུ་ལོངས་
ཤིག དེང་སང་ཆེ་འདིའི་ལྷོ་གོས་དང་མིང་གཟུགས་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ཐོས་

༼པ་༽

བསམ་དང་སྐྱབ་པ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཏུ་མ་ལས་བཀག་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པར།
ང་ཡི་བསྟན་པ་སྟན་འབྱེད་པ། །དུར་སྟེག་གིས་ནི་གོས་བསྟོས་ཤིང་། །འབྲས་བུ་ཡོད་དང་མེད་སྟེ།
བ། །མ་འོངས་དུས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རོ་བོའི་ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པར། ཐུབ་པའི་
སྟན་པ་གདམས་ངག་ཉམས་གྱུར་པའི། །སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་ནམ་པར་འཛིག་པ་ནི། །དེང་སང་དུས་ན་
བསྟན་པ་འཛིག་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་མ་གཏོགས་པར། །ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐ་མལ་སྟེ་བོ་
ཡིས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྟུས་ཀྱང་འཛིག་མི་ལུས། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་འཛིག་ །ཅེས་
པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་ནོར་པར་འཇུག་པ་དགག་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
བྱེད་པ་དེ་དག་

༼ ༥༩ ༽

ཀྱང་། །བསྟན་པའི་ལུགས་བཞིན་མི་བྱེད་ཀྱི། །ཐོས་ཚུང་ནམས་ཀྱི་མགོ་བསྐྱོར་ནས། །སྤྱན་པོ་དགའ་
བར་བྱ་བྱིར་ཡིན། །ཞེས་པ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་འཕོགས་པའི་ཆོ་ག་དང་ཉམས་ལེན་ཀྱི་ཚུལ་
ཡང་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བཞིན་མི་བྱེད་
པར། རྟེན་སྣོད་ཀྱི་ཐོས་པ་ཚུང་ཞིང་བྱ་སྤྱོད་ཆེད་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱན་པོ་ནམས་ཀྱིས་རང་དང་རིགས་
མཐུན་པའི་གང་ཟག་མགོ་བསྐྱོར་བའི་རང་བཟོས་རྟེན་པ་སྤྱོད་པར་བདེ། དུད་འགྲོ་ཡིན་ཀྱང་
རིགས་མཐུན་ནམས། །ཁྱུ་གཅིག་དུ་ནི་མི་གནས་སམ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་གསང་སྤྲགས་
ལ་ནོར་པར་འཇུག་པ་དགག་པ་ནི། གསང་སྤྲགས་སྒྲིམ་པ་མང་མོད་ཀྱི། །རྒྱུད་རྟེན་བཞིན་དུ་བྱུང་པ་
ཅུང་། །སྤྱོད་པ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །རང་བཟོར་གསང་སྤྲགས་སྤྱོད་པར་བདེ། །

༼ ༥༥ ༽

ཅས་པ། རྫོང་ཐེག་པའི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་པ་མང་ཡང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་
སྲུ་ལེན་པ་ཞིན་ཏུ་ཉུང་སྟེ་འབྲལ་གྱི་སྟོན་པ་བག་ཡངས་སྲུ་ཅི་བདེར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་
སྒོས་བཅོས་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་བད་དོ། །གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་ན་ཡང་། །རང་བཅོལ་གཞུང་
ལུགས་ཀྱན་དོར་ནས། །གང་དག་བརྟུན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ལ། །ངོ་མཆར་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་
ལེན། །ཞེས་པ། བལ་ཆར་དབང་མ་བསྐྱར་བར་ལྷ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་། དབང་བསྐྱར་
ནའང་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་ས་ར་ཏ་དང་རྫོང་ཐེག་གི་ལ་བྱ་པ་དང་། མཆོ་སྦྱེས་རྫོང་ཐེག་གི་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
ཐོབ་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དོར་ནས་བརྟུན་ཆོག་དུ་མ་བསྐྱེས་པའི་ལག་
ལེན་ལ་ངོ་མཆར་དུ་བབྱུང་ནས་གྲུས་པས་ལེན་པ་སྟེ། སྦྱེ་བོ་ངན་པ་ཚུ་

༩༥༩༽

ཆགས་འདྲ། །བཟང་པོ་དོར་ནས་ངན་པ་འཛིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ན་
ཡང་། །སྦྱང་གཞི་སྦྱོར་བྱེད་ལེགས་འཕྲོད་པའི། །ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཀྱན་སྤངས་ནས། །རང་བཟོའི་
དགོངས་བསྐྱེད་སྒོམ་པར་བད། །ཅེས་པ། སྦྱིར་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནོར་ཅེ་མོད། དང་པོ་
སྦྱོར་བའི་ཉིང་འཛིན་མཆོག། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྒོམས་འཇུག་བྲ། །དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་
མཆོག། །དེ་ནས་ཡང་ནི་ལས་རྒྱལ་པོ། །ཞེས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱང་དང་མོངས་སྦྱང་
དང་སྦྱལ་སྦྱང་འབྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་
དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་སྒོམས་འཇུག་བྲ། །ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། བདག་གི་ལུས་གང་ཡིན་པ་དང་སངས་

༼པ་པ་༽

ཐུས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་རིགས་བཞིའི་རེག་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་
དེ་དང་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། དེ་ནས་མཆོད་བསྟོད་ཐིན་ལས་བསྐྱབས་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་
གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་འང་སྟོམས་འཇུག་གི་དོན་ཆང་བར་སྐྱབ་དགོས་ཏེ།
རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཁྱོ་བོའི་སེམས་དབའ་གཞན་དེའི་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་ལུས་གང་ཡིན་
མཚུངས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ལྷ་བྱུ་ལ་དགོངས་

༼ཕ་པ་༽

བསྐྱེད་གྱི་གོ་མི་ཚོད་དོ། །ལྷ་མའོན་བྱང་ལྷ་ས་བསྐྱེད་ཅིང་ཁྱ་བར་གྱུར་བ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོས་བསྐྱེད་པ་
ནས་བཞེངས་པ་མངལ་སྐྱེས་སྐྱོར་བ་དང་། ཟླ་ཉིའི་བར་དུ་ས་བོན་དང་མཚན་མའི་རིམ་བ་ནམས་ཁྱ་
བ་ལས་བསྐྱེད་བ་སྐྱོར་སྐྱེས་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་བརྗོད་ཟླ་མར། མངལ་སྐྱེས་སྐྱེ་ཡི་སྐྱོར་བ་
ཡིས། །བསྐྱོམས་བ་ནམས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག། །སྐྱོར་སྐྱེས་སྐྱེ་ནི་མེད་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
སྟོམ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་སྐྱུད་འབྲེལ་ནམས་ལས་ཀྱང་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །རྗེ་
བཙུན་གོང་མ་ནམས་ནི་མའོན་བྱང་ལྷ་ཚམ་ལས་བསྐྱེད་བ་བློད་གཤེར་དང་། ཐེག་ལེ་ལས་བཞེངས་
བ་ཚམ་སྐྱོར་སྐྱེས་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྩ་བས་དང་སྟོང་པོ་ངག་ཏུ་བརྗོད་བ་ཚམ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་
རྩ་ས་སྐྱེས་སུ་བཞེད་དེ། རྗེ་རྗེ་བྲིལ་བུ་བས། སེམས་ཅན་རྩ་ས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བཞིན། །ས་བོན་མེད་

༩༥༩༽

བར་ནམ་བར་སྒོམ། །ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མངལ་སྒྲེས་དང་སྒྲོང་ངལ་ས་སྒྲེས་བ་སྒྲོང་བ་
ལ། བ་དང་མའི་ཁམས་སྒྲོང་གྲེད་ཉི་ལྔ་ཁ་སྒྲོར་དང་། ལ་ལར་ལྔ་བ་དམར་པོ་སྒོམ་བར་གསུངས་
བའང་། བ་ལས་ཐོབ་པའི་ས་བོན་མའི་ཁམས་ཀྱིས་གཡོག་བ་མཆོན་གྲེད་ཡིན་བས་དོན་མ་ཐུན་
ནོ། །དེར་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་འགོད་བ་ནི་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཞུགས་བ་མཆོན་གྲེད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་
མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་ཡི་གས་བརྗོད་རུང་ཅམ་དུ་མཆོན་བ་ཡིན་གྱིས། ཁ་ཅིག་ལུས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡི་
གའི་དབྱིབས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་ནམས་བར་རྟོག་བ་ཅམ་མོ། །མདོན་བར་བྱང་ཆུབ་
བ་ལྟའི་དོན་ནི་དོ་རྩེ་ཅེ་མོར། ཀུན་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་སྒྲེད་བར་
གྲེད། །བསྒོམ་ཤིང་བག་ཆགས་དང་

༩༥༠༽

ལྷན་པ། །དེ་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་ཞེས་བྲ། །འདོད་པ་ལས་སྦྱེས་ཁམས་གསུམ་གྱི། །རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞི་
དེ་ཉིད་སྣང་། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འགྲོ་བ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཀྱང་
ཡིན། །ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར། །ཉེས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བས་ཏེ། །ཐོག་མ་མེད་འབྱུང་ཆོས་
སྤྱིར་པོ། །སློ་བྱར་དྲི་མས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་། །ད་ཉིད་ཁོ་ན་ཆོས་ཆེན་པོ། །ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་པོར་
བཞད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱང་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྤྱ་ལྷ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཏིལ་ལ་
ཏིལ་མར་ཡོད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་དེ། མངོན་དུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཉི་མཱ་དང་ཡིག་འབྲུ་དང་ཕྱག་
མཆན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ་སྟེ། ལམ་དུ་བྱས་པས་སློ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ནས་
རྫོགས་པར་མངོན་དུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རང་བཞིན་

༼ ༥༩ ༽

གྱིས་ནམ་པར་དག་པ་སྒོ་བྱར་གྱི་ངི་མ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་པ་དེ་ངི་མའི་སྐྱབས་
ལས་གྲོལ་ན་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བ་ལྟར། མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་མཆོན་བྱེད་ལྷ་བ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེར། དབྱིངས་
ནི་ས་བོན་ཞེས་སུ་བྲན། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ཡོད། །རྒྱ་དང་མཆོག་གི་གནས་ཡིན་ནོ། །རི་
ལྷར་ཉིལ་ལ་མར་ཡོད་དང་། །རི་ལྷར་ཤིང་ལ་མེ་ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་
ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། །ཡོད་ན་ཡང་ནི་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དབྱིངས་
ནི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྲན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་མཐའ་ཡས་པ། །སེམས་ནི་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ ༥༩ ༽

དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་མཉམ་པའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ང་
རྒྱལ་བཅོམ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམས་པས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་།
དེར་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་
དང་དེ་ལ་མཆོན་མར་བརྩང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་ཤར་
བ་ལས་དུ་བྱས་པས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་འཕྲོ་འདུ་དང་གཅིག་
ཏུ་འབྲེས་པའི་སྒྲོར་བས་ནི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་སྦྱངས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་
ལས་དུ་བྱས་པས་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་སྐུ་
མདོག་ཕྱག་མཆོན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བྱང་གི་
རྣམ་པ་མཐུ་ལྡན་དེ་རྒྱུན་

༼ ༥༣ ༽

གྱིས་སད་དེ་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་བྱི་མ་དག་ནས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །གདོད་མ་
ནས་གནས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱད་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། མེ་ཏོག་བྱི་མི་འཁོར་ནས། །ཞོ་ལ་མར་གསར་ཇི་
བཞིན་དུ། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་སྤྱད། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་པོ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །འདིར་སྤྱད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱད་འབྲས་མདོར་བསྐྱས་པ་ཅམ་སྤྱོས་པས་ཏེ། རྒྱས་པར་རྒྱད་
དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱོད་ཐབས་སོ་སོས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་སྣ་ཆོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐབ་དོན་ལུལ་དུ་ཕྱིན་

༩༥༩༽

བ་གསུངས་བ་ནམས་དགོངས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རང་བཟོ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཆེན་པོ་
མི་འགྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་བ་པལ་ཆེར་ཡང་། །ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་མི་ཤེས་བར། །ལྷ་
སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ལྟར། །རྫོད་ཙམ་ལ་ནི་དམིགས་བར་གོ། །ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་ན་ཡང་། །དེ་
དག་ཉོན་མོངས་ནམ་རྟོག་དང་། །འབྲེད་བའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་བས། །རྫོགས་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་
མི་འགྲུར། །ཞེས་པ། དེང་སང་གཏུམ་མོ་བསྒྲོམས་ནས་གོས་རས་རྒྱང་གིས་ཆོག་བ་དོ་མཆར་ཆེ་
བར་འཛིན་བ་པལ་ཆེར། དབང་གཉིས་བའི་ལམ་རྟོ་རྟེན་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་བའི་ནང་གི་རྟེན་
འབྲེལ་སྐྱིག་བ་ལ་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཅ་ལེགས་བར་སྒྲུངས་ནས། ཅ་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་བཅུ་ལུས་ལ་
གནས་ཚུལ་དང་། རི་ལྟར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་དང་། རྒྱང་སོ་

༼ ༥༥ ༽

སོས་བྱེད་ལས་རི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བས་
ལས་ཀྱན་བྱེད། །ཅེས་བ་དང་། རྒྱུད་རྣམས་སྤྱ་བའི་གཟུགས་གྱིས་ནི། །དབང་པོ་སྒྲོན་ས་བྱུང་གྱུར་
ཏེ། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་འདྲེས་གྱུར་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་འདུག་པར་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པས།
རགས་པའི་རྒྱུད་སྒོག་དང་ཚོལ་བའི་ལམ་དུ་འབྱུང་འདུག་བྱེད་བ་དང་། སྤྱ་བའི་རྒྱུད་རྣམ་པར་ཤེས་བ་
ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འཛིན་བ་ལ་འདུག་པའི་བཞོན་པར་གྱུར་བ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུད་གཞོམ་དུ་མེད་
པའི་རྣ་ད་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བག་ཆགས་སྤྱ་མོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཁམས་གསུམ་ན་བྱུང་བ་ཅིང་།
སངས་སྐུ་སྤྱི་བར་དུ་གནས་པ་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བརྟུལ་ནས་དབང་དུ་བྱས་པས་ལས་གྱི་རྒྱུད་
དག་ཅིང་།

༼ ༥༩༽

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་ཐོག་མར་
རྒྱུད་གི་ནལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་དབང་དུ་འདུས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་སུ་རྩོམ་མེད་ལུས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་གཏུམ་མོ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་
གསལ་བཏབ་ནས་རྒྱུད་གི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་སྤར་བས་རྩ་ཁམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱུང་། འཁོར་
བའི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ནང་གི་རྟོག་འབྲེལ་ཐབས་མོ་མེ་ཤེས་པར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་གཏུམ་མོའི་དམིགས་པ་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་ལུས་ལ་བསྐྱོམས་པས་
ལུས་ལ་རྩོད་འབར་བར་འབྱུང་། གངས་ཁོང་དུ་གཅེར་བུར་བསྐྱེད་ཀྱང་གང་བའི་རེག་བྱས་མི་
གཞོད་པ་ལ་བྱུང་།

༼ ༥༽

ཐོབ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར། རྫོད་འབར་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་
རྫོད་གྱི་ཉམས་ཅུང་ཟད་སྐྱེད་ནའང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་སྒྲོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་དང་བདེ་
བའི་ཉམས་ཁྲག་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་དེ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་ལམ་འབྲས་ལྟ་བུ་
མེད་པས་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐག་ཇེ་རིང་དུ་འགོ་བ་འདི་ཡང་
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྐྱབ་པར་དགོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཁུ་འཆའ་
ལོ། ། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་ལས། སྒྲ་འབྲ་སྒྲ་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དོན་བཤད་པ་ནི།
སྒྲ་མ་ལ་ནི་མོས་ན་ཡང་། །དེ་འབྲའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་མིན། །དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་གསང་སྔགས་ཀྱི། །སྒྲོམ་
པ་མེད་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ། སྒྲ་མ་ལྷ་བཅུ་

༩༥༩༽

བར་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲོ་མའི་མཆན་ཉིད་ངེ་བཞིན་མ་ཤེས་པས་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའི་སྤྲོ་མ་
བྱོད་སྤྱོད་བ་ཅམ་གྱི་གཏུམ་མོ་དང་། སེམས་གནས་པ་ཅམ་གྱི་ནི་གནས་སྟོན་པ་ལ་སྤྲོ་མར་བརྩུང་ནས་
མོས་གུས་བྱེད་པ་མང་ན་ཡང་། དེ་ལ་སྤྲོ་མ་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། འཆང་རྒྱ་
བའི་གདམ་པ་སྟོན་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་སྤྲོ་མ་དམ་པའི་གོ་མི་ཆོད་དོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ནི།
དཔེར་ན་རབ་བྱུང་མ་བྱས་ན། །མཁན་པོའི་ཐ་སྙད་མེད་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་
ན། །སྤྲོ་མའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་མ་བྱས་པའི་བཅུན་པའི་
གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ལ་མཁན་པོའི་མིང་བཏགས་ཀྱང་དོན་མེད་པ་སྟེ། རྒྱ་སྐུ་པའི་ཤུལ་ལ་མཆོ་བྱ་
དང་། སྟོན་མའི་སྟེགས་ལ་ནི་ཙོའི་མཆུ་ཞེས་བེར་བ་བཞིན་དུ།

༩༥༩༽

རྒྱུད་དང་མ་ཐུན་པའི་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་མིང་བཏགས་ཀྱང་
དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་མ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྦྱིན་མི་བྱས་པར་བསྐྱན་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་
མེད་པའི་སྒྲ་མ་ལ། །མོས་པ་བྱས་ཀྱང་ཆེ་འདི་ཡི། །བདེ་སྦྱིད་ཕུན་ཆོགས་ཙམ་ཞེག་གམ། །རིམ་
གྱིས་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་སྤྱིད་ཀྱིས། །ཆེ་འདི་འམ་བར་དོ་ལ་སོགས་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱིན་མི་བྱས་
སོ། །ཞེས་པ། རྒྱུད་དང་བྱུང་ཐོབ་ཀྱི་གསུང་དང་མ་ཐུན་པའི་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་མོས་པ་བྱས་ཤིང་། གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་ནད་ཞི་བ་དང་། འབྱོར་བ་འཕེལ་
བ་ལ་སོགས་ཆེ་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྐྱན་པའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་
ན་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པའི་

༼ ༡༠༠ ༽

ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་གྱིས། སྐྱེ་བ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་བདུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འགྱུ་བ་པའི་
ལམ་སྦྱོན་པར་མི་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་པར་བྱིན་གྱི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། བ་
རོལ་བྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་རུ། །བཟླ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་མོད་
གྱི། །སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད། །ཅེས་པ། འདུལ་བ་ལས། ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ཉི་
གནས་གྱི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། འཇམ་
དཔལ་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟ་བུས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་ངེ་ལྟར་གྲུས་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འང་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་འབྲེལ་པའི་མཁན་པོ་དང་

༼ ༡༠༡ ༽

སྒོ་བ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྒོ་གསུམ་གྲས་པས་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པར་
བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཙུ་ཀར། སྒྲ་མ་གང་ཞིག་ཡི་གེ་གཅིག །སྟེར་ལ་
ཕྱག་ནི་མ་བྱས་ན། །སྤྲི་ཡི་སྟེ་བ་བརྒྱར་སྟེས་ནས། །མེ་ཤ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བས་
ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལའང་གྲས་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་
སུ་བསྟན་པ་ནི། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །བྱ་བ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ནས་ནི། །དབང་བསྐྱར་
སྟོམ་པས་མ་འབྲེལ་ན། །བཟང་ཡང་པ་རོལ་བྱིན་པའི་ཡིན། །ཞེས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་
བ་ལས། གང་ལས་དབང་རབ་མཆོག་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་སྒྲ་མར་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་། །ཞེས་དང་། འདུས་

༼ ༡༠༩ ༽

པའི་རྒྱུད་ལས། དབང་བསྐྱར་བའི་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བཀྱི་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ།
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱུ། །ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། །བ་སྐྱ་རྣམས་ནི་དག་
བཅོམ་ཉིད། །སྤྱི་གཙུག་རིགས་ལྗེ་སངས་རྒྱས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་པ་ནི་ཞབས་གྱི་གདན། །འོད་ཟེར་
གཞོད་སྦྱིན་གསང་ལ་སོགས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་བལྟ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུལ་ལྔ་
བཅུ་པར། དབང་སྐྱར་མཆོག་ཐོབ་རྡོ་རྗེ་ཡི། །སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །སྤྱོགས་བཅུའི་
འཛིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པའི། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཐུག་འཆའ། །ཞེས་པ། སྤྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱང་འདི་ལྟར་མཛད་ན་བདག་ལྟ་བུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་
བཅིངས་པས་སྤྲུལ་ལ་དད་གུས་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་

༼ ༡༠༣ ༽

སྒྲུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྒྱད་བཤད་པ་དང་གདམས་པ་བྱིན་པ་དང་
གསུམ་ཚང་བ་ལ་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མར་བྱེད་དོ། །དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲོམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་ན་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་ལུང་གིས་སྒྲུག་པ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲིང་རྗེའི་
རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་ཡིན་ཀྱང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་མཚན་
ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་བསྟན་པའི་དབྱ་ཐོར་བསྟན་པ་ནི། རབ་བྱང་མིན་ལ་མཁན་པོ་
མེད། །དབང་མ་བསྐྱར་ལ་སྒྲ་མ་མེད། །སྒྲོམ་པ་མེད་ལ་དགོ་རྒྱན་མེད། །སྐབས་འགྲོ་མེད་ན་ཆོས་པ་
མིན། །དགོ་སྒྲོང་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། །རྒྱལ་སྐས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པ། །སྒྲགས་པ་དབང་
བསྐྱར་མེད་པ་གསུམ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ཡིན། །ཞེས་པ། རབ་

༼ ༡༠༩ ༽

ཏུ་མ་བྱུང་བ་ལ་འདུལ་བ་ལས་གསུང་བའི་མཁན་པོའི་དོན་མེད། དབང་ལེགས་བར་མ་བསྐྱར་བ་ལ་
སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་དོན་མེད། རྒྱུད་སྒྲོམ་བས་མ་བསྒྲོམས་བ་ལ་སྒྲོང་སེམས་རྒྱན་ཆགས་ལ་བཏེན་
བའི་སྦྱིན་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒྲོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ།
སྦྱོད་འབྲུག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་བའི་སེམས་ལས་ནི། །འཁོར་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། །རི་ལྷར་
འབྲུག་བའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །འདུལ་བ་ལྟར་དུ། རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། རྗེས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་བདུན་རྒྱན་མི་ཆད་བར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བ་ནི་བར་མ་དགེ་བའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། ཀྱན་སྒྲོང་
པན་པའི་བྲུགས་མ་ཆད་བའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་བ་ཡིན་ནོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་

༼ ༡༠༥ ༽

སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དག་སྒོང་གི་སྒོམ་
པ་མེད་པར་རབ་བྱུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གསང་སྤྲགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་མེད་པར་རྩ་བའི་སྒྲ་མར་ཁས་ལེན་པ་ནི།
ཉན་ཐོས་དང་། བར་ཕྱིན་དང་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་ཆོས་རྒྱན་རྒྱུན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལུ་སྤྲེགས་གྱི་
གཞུང་དུ། སྤྱང་བྱིའི་སྤྲགས་པ་གྲོན་པའི་ལོ་རྒྱས་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་དོན་དངོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྒྲུན་
སྒོམ་འཁོར་བའི་རྒྱར་བསྟན་པ། བསྟན་བ་བཟང་ངན་དབྱ་མར་བསྟན་པ། སྤྲགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ངོས་བཟུང་བ། ཆོས་ལོག་དང་འདྲེས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་

༼ ༡༠༩ ༽

པ། གྲུབ་ཐོབ་དགོངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ངོས་བཟུང་བ། རྣམ་རྟོག་འགགས་ཅམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་
འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་ན་ཡང་། རྟོག་པ་ཁ་འཆོམ་ཉིད་སྒྲོམ་
གྱི། །རིམ་གཉིས་ལས་རྒྱང་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མི་ཤེས་སོ། །སྤྱན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་སྒྲོམ་
པ། །པལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་རྒྱ་རུ་གསུངས། །མིན་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྒྱེ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་
འགོག་པར་སྤྱང་། །ཞེས་པ། དེར་སང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་པལ་ཆེར། རྒྱད་ཕྱེ་བའ་མེད་འོན་
རྟོགས་པར་དཀའ་བས་སྟོགས་རེ་ཅམ་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། རོན་ཐོག་དུ་མི་འཁེལ་བས་
འགའ་ཞིག་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་
སེམས། ལུལ་གང་ལ་ཡང་མི་འགྲོ་བའི་ཏ་དེ་བ་གོམས་པ་དེ།

༼ ༡༠༢ ༽

སེམས་མ་བཅོས་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཟང་པོ་རུ་འདོད་དེ། མ་འཆོས་མ་འཆོས་སྒྲ་མ་
འཆོས། །བཅོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཆང་མི་རྒྱ། །ཞེས་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་དེ། མ་བཅོས་པའི་གནས་ལྷགས་ངོ་
ཤེས་ན་དེ་སྒྲོས་མི་འཆོས་པར་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱིས། རྟུག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རགས་པ་
འགགས་པའི་གནས་ཆ་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་གཉི་ལྷག་གི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡུན་རིང་དུ་གོམས་ན་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ཅ་མ་ཡང་མི་སྤང་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷགས་པ་
ཞེས་བྱ་བར་གོམས་པས་དུད་འགོར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་རྟུག་གི་སྤང་བ་རགས་པ་
འགགས་ནས་དྲན་རིག་མ་འགགས་ཅ་མ་ལ་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་བྱུང་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་

༼ ༡༠༩ ༽

ཡིན་ནོ། །གཉིད་ཐུག་པོ་ལོག་པ་ལྟར་དྲན་རིག་གི་གསལ་ཆའང་མེད་པར་དྲན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་
ཉན་ཐོས་འགོག་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །འདི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་ཀྱི་གོ་ཚད་པའང་མེད་ལ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ནི་ཆོས་གཉིས་གཅིས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་
མཐར་ཀྱི་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བརྒྱད་ལ་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་འཕགས་པའི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ནའང་།

༩༠༩༽

འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ནི་
སྒྲིམ་ལེགས་ཀྱང་། །དབུ་མའི་སྒྲིམ་ལས་ལྷག་པ་མེད། །དབུ་མའི་སྒྲིམ་དེ་བཟང་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་
འབྲུག་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །རི་སྒྲིབ་ཆོགས་གཉིས་མ་རྫོགས་པ། །དེ་སྒྲིབ་སྒྲིམ་དེ་མཐར་མི་ཕྱིན། །འདི་
ཡི་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ། །བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་དགོས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། ལྷགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་པའི་དོན་སྒྲིམ་བྲལ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ།
མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་མཐར་མ་ལྷུང་བར་སྒྲིམ་པ་ངོས་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་ལས་
ལྷག་པའི་ལྷ་བ་རྒྱད་ལ་སྒྲིབ་རྒྱ་མེད་ལ། །དབུ་མའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཟང་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འོན་

༩༡༠༽

ཀྱང་སྟོགས་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ད་ལྟ་བལྟ་བའི་སྟོགས་མ་བདོ་བའི་
དུས་ཡིན་པས་སོ། །དེའང་མདོར། དེ་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་རི་སྤྱོད་མ་རྫོགས་པར། །དེ་སྤྱོད་སྟོང་ཉིད་
དམ་པ་ཐོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་པར་མི་གོལ་བའི་བྱིར་དང་།
མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་གསུམ་དགོས་ཤིང་། དང་པོ་
མ་རྫོགས་པར་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་མདོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཛོད་དུ། བར་གྱི་
བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་ནས། །ཆེ་ལོ་བརྩུ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ནས་ཡར་སྐྱེས་མར་འབྲི་བའི། །བསྐྱལ་བ་
གཞན་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དང་། །ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ཆེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར། །དེ་ལྟར་
འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི། །

༼ ༡༡ ༽

བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་གནས། །འཆགས་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་དང་། །ཞིག་གནས་འདུག་པ་དག་
མཉམ་མོ། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན། །དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་ངོ་མར་
ནི་འགྲིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། །རང་སངས་རྒྱས་ནམས་གཉིས་ཀ་ལ། །བསེ་རུ་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་འབྱུང་བ་ནི། །སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་
འཕྱ། །ཞེས་གསུངས་མོ། །གངས་མེད་ཅི་ཚུ་ལ་ནི། ཐོག་མར་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ། སྲ་མ་སྲ་མ་བཅུ་
ལ་ཕྱི་མ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གངས་ཏུག་ཅུར་ཕྱིན་པ་ནི་གངས་མེད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།
དེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད། །དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་
ལས། །

༼ ༡༡༩ ༽

བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ཡིན། །ཞེས་པ། དབང་གསུམ་པའི་ལམ་རྟགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དཔེའི་ཡེ་
ཤེས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུ་གུ་དེ་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་ལྟན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པ་ཞེས་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་ཁྱེད། དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
ཡི། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་སྤྱར་བར་བྲ། །ཞེས་པས་རྫོགས་རིམ་བོ་སྒྲོམ་པའི་རྟོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་
མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཨ་བ་རྒྱ་ཏིར་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་
པའི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ། དེའི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ།

༼ ༡༣ ༽

དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་སྐྱབ་ཞིའི་བདག་ཉིད་པས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགྱུར་བ་མེད་པ་
ནི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོ་ཞིང་སྤྱད་པ་
ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདེ་བ་དང་སྐྱད་དང་ཕྱག་རྒྱ་
ལ་སོགས་རྒྱ་དང་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བྱུང་ཀྱི་འགྲེལ་བར་འབྲུམ་སྤྱག་ལྔའི་ལུང་
བྲངས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་གཞོད་ནས་བདག་

༼ ༡༧ ༽

ཉིད་གནས། །ཏ་ཞེས་རོལ་ཅིང་ཞོད་པར་གནས། །ཤ་ཤི་མེད་པར་དེ་གནས་ཤིང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པ་རྣམ་པར་རོལ། །ལུས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དབུགས་འབྱེན་
ཅིང་། །དངོས་མེད་བཞི་ལས་སྐྱེད་པར་བྱེད། །དེ་འདི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ལུས་
མཐའ་དག་ལ་གཤོད་ནས་གནས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
བསྐྱེབས་པས་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་ཞོད་ཅིང་རོལ་བར་བྱེད་དོ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་དབུགས་འབྱེན་ཅིང་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཞི་ལས་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་ལྟར་
སྐྱེས་ཏེ། ས་ཏ་ཇ་ཞེས་པ་ཏ་ཏ་ཞོད་ཅིང་རོལ་བ། སར་ཐམས་ཅད། ཇ་ཡུལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་
ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེབས་གཡོགས་དང་བྲལ་བས་ཏེ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དགེས་

༼ ༡༧༥ ༽

པའི་བདེ་བ་ལ་རྩོལ་བའོ། །ས་མཉུ་ཀུན་ནི་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཅིང་རྒྱན་མི་ཆད་བའོ། །རྩ་ཏ་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ངང་ལས་སྐྱེའི་བཞོན་པ་དུ་མ་སྐྱེ་བར་མཛད་པའོ། རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་སེམས་ཅན་
ལ་བྱུང་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པས། དེ་ཉིད་སྟོག་ཆགས་ནམས་ཀྱི་སྟོག་ །དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་
བ། །དེ་ཉིད་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་པོ། །ལུས་ཀུན་ལས་ནི་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་
གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་མ་ཤེས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མི་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱག་
བསྐྱེད་བར་གྱུར་ཏེ་རང་གི་རང་ཉིད་འཛོམས་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ལུས་
ལ་ནི། །དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་མི་བྱས་ཤིང་། །བདག་ཉིད་འཕྲོག་པའི་ཆོས་རྒྱན་ཏེ། །དེ་ཡི་སྟོག་པ་མ་
བྱས་སམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་དབང་གི་དུས་སུ་

༼ ༡༧ ༽

སྒྲ་མས་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་བས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེ་སྦྱིད་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་མཛའ་བོ་དང་གཉེན་བཤེས་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་
ཀྱན། །མཛའ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་སེམས་
ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡིན་ལ། རྟོགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་
རྒྱས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ། །ཡང་། གཞན་ཡང་སྦྱིང་རྗེས་མངོན་བརྗོད་
པ། །ཞེས་བྱ་བ་སྦྱིང་རྗེ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་དཀར་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་ལྟེ་
བར་དོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་དུག་ནས་བཅུའི་བར་དོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་ནས་
བཅོ་ལྟེ་བར་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱིང་རྗེ་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་བའི་

༼ ༡༧ ༽

བྱེད་པ་པོ་ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པས་བསྐྱལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་དེ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲང་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ལས་གཞན་
པའི་ལམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་འབྲས་ལུ་ཐོབ་
ཙམ་ཆོག་པར་འཇིན་ལ། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ནི། ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་
བརྗོད་པའི་རྟོག་གོ་བ་རྩོད་པ་ལ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་ཞེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁོ་བོ་མི་འགོག་གོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་རོ་ཞེས་བཟུང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གཟུང་བ་དང་འཇིན་
པས་སྟོང་པའི་སེམས་སྟོན་ཁའི་ཉི་མ་བྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་

༼ ༡༧ ༽

དེ་མ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷ་བ་ཁ་སྐྱར་བའི་དབུས་སུ་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལི་ས་བསྐྱོར་བའི་
མེ་ལ་དཀར་པོ་འཇག་པ་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱི་བོའི་ཏ་ལ་ཅ་རྒྱ་ལི་མེས་རེག་པ་
སྐྱོམ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྣ་ཅེར་རྒྱང་ནང་དུ་གསལ་ཅིང་གནས་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་
པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་དག་ཤུལ་གྱིས་འགོགས་པར་བྱེད་དེ་འདིས་ནི་དུས་མིན་དུ་འཆི་
བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱང་ཐམས་ཅད་འགོག་ཅིང་དབྱུག་གྲུ་གཅིག་ཅམ་བཟུང་བས་གྲོལ་
བར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱིང་ཁར་བསྒྲའི་སྤྱིང་དུ་ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་ལྷ་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་
འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཅ་ཨ་བ་རྒྱ་ཉིའི་ཅེ་མོར་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲུ་ཅམ་བསམས་ཏེ་ལུས་ཆིམ་
པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱིང་གར་ལྷ་ཉིའི་བར་དུ་ཐིག་ལེ་ལས་སྐྱད་པ་ཕྱ་མོ་ལྟ་བུ་

༩༡༩༽

སྒྲ་དང་བཅས་པ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་ནང་དུ་དལ་བར་འབྱུག་པ་ཨོ་ཨྲཱཿཧྲཱིཿཧཱཿ་ཉག་ཏུ་སྒྲོས་པ་
དང་། ཁ་ཅིག་ཙུག་ལུ་མ་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་བཀག་པའི་བདེ་བ་ཙམ་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཉོན་
མོངས་པ་གསུམ་རྩེ་རྩེ་གསུམ་དུ་མོས་སེམས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཙུག་ལུ་ལས་སྒྲི་
གཡའ་བའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱང་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གསེར་གླིང་གི་སྒོ་འབྱེད་
པ་དང་འཇུ་མས་པའི་སྒྲོར་བས་ཙུག་པའི་རེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡི་དྲགས་ལ་
སོགས་པའི་འབྱུང་པོ་འབེབས་ཤིང་འདར་བ་དང་། སྒྲག་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་
དང་། མཁའ་འགྲོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་ལུང་སྟོན་པ་དང་ཆོས་
འཆད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་

༼ ༣༠ ༽

ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། རྟོ་རྩེའི་སྤྱ་སྟོན་པར་སྟོགས་ཤིང་དོན་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་དང་། མིག་མི་
འཇུ་མ་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་དང་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར་སྟོན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལུས་བུམ་
པ་ལྟར་ཁོག་སྟོང་སྤྱི་ཤའི་བྱ་བས་གཡོགས་པར་བསྟོམས་ནས་ལུས་སྤྱན་འབྱེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་བྱ་
ག་དགུ་ནས་མི་གཙང་བ་འཇག་ཅིང་ལུས་མི་གཙང་བར་རྟོགས་ཏེ། འདིས་ནི་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་
བའང་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཉམས་སྤྱོད་བའི་དངོས་པོ་འགོག་པ་དེ་ནི་ཆད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་བདག་གི་ལ་
སོགས་པ་རྟོག་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་འདིར་དཔུས་ལོང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་འཇིངས་པར་མཐོང་བ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། དེ་ནམས་ལས་བྱུང་
བའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་ཡོན་ཏན་སྤྲུགས་རེ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་

༼ ༣༡ ༽

པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལྷན་དུ་འབྲུལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་
དག་པའི་དོན་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་ཅམ་བྱེད་པ་ནི་མ་བཞག་གོ། །མདོར་ན། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རང་
གི་རིག་ཤང་ཞིག་འདི་ཉིད་རྗེས་བྲན་པ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བྲན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དངོས་གྲུབ་རྒྱས་
འགྱུར་ཏེ། །སྲིད་པའི་མཆོ་ལས་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་གདོད་མ་ནས་གནས་པའི་དོན་མ་ཉོར་
བར་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རང་གི་རིགས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
མཆོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་སོ། །ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་རིགས་དབང་པོའི་སློ་གྲོས་གཉིད་ལོག་པར་
གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལྷ་ལྷམ་
ལེགས་སྒྲིན་ཀ་ར་དཔལ་མོས་མཛད་པ་ལས་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ ༣༣ ༽

བམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཏར། རྟོགས་དག་ཟབ་མོ་རྒྱ་ཆེ་བ། །གཞན་མིན་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བཞི་པའི་དུས། ལྷགས་མ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཤེས། །ཞེས་པ་དང་། ལུན་ནག་ཆེན་
པོར་རྒྱ་བའི་ཁོར་བུ་ནི། །རི་ལྟར་འཆར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །མཆོག་ཏུ་བདེ་ཆེན་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ལ་ནི། །བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་མ་ལུས་པམ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། མེ་ནི་སྤྲ་བ་ཉིད་ལ་རྒྱེན་
གྱིས་འབར། །རྒྱ་བ་ཚུ་འཇག་ཁོར་བུ་རང་དབང་མེད། །ཐབས་གྱིས་རྒྱས་སྤྲོད་ཀྱན་ལ་དབང་བསྐྱུར་
བའོ། །མེས་ཉིད་དེ་ནི་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མ། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྟོམ་པ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
པ་དང་། རི་ལྟར་བྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ནང་། །བཙུ་བཞིའི་ས་ལ་རྒྱན་དུ་གནས། །ལུས་མེད་ལུས་ལ་སྤྲས་
པ་སྟེ། །གང་གིས་དེ་ཤེས་དེ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ལྷོང་།

༼ ༣༣ ༽

རྩེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁྱུགས་གང་། །དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྟོང་རྩེ་འབའ་
ཞིག་སྟོམ་ན་ཡང་། །འཁོར་བའི་གནས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྟོར་བར་
རྒྱས་པ་དེས། །འཁོར་བར་མི་གནས་ཟུང་ན་འདས་མི་གནས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡིས་མཆོན་པའི་ལྟ་
བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན། །སྒྲ་མས་སྒྲས་པ་གང་གི་སྟོང་ཁྱུགས་
པ། །ལག་པའི་མཐེལ་དུ་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་འབྲ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་
བཞིན་དེ་ཉིད་ནི། །དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །མདའ་བསྟུན་ཏྲག་ཏུ་འོ་འདོད་འབོད་པར་
བྱ། །གང་གི་སྒྲངས་ནས་སྐྱེ་ཤི་གནས་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་སྒྲངས་ན་བདེ་ཆེན་མཆོག་སྐྱབ་ཅེས། །སྐད་
གསང་མཐོན་པོས་མདའ་བསྟུན་སྐྱ་བྱེད་ཀྱང་། །

༼ ༣༩ ༽

སྒྲོལ་སོང་འཇིག་རྟེན་མི་གོ་ངེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་བདེ་ཆེན་ཆོག་ཡིན་ཏེ། །ས་ར་ཏ་ཡིས་
བསྟན་ནས་འགོ། །ཀྱེ་ཏོ་འདི་ནི་རང་རིག་སྟེ། །འདི་ལ་འབྱུང་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ །ཅེས་པ་དང་།
སེམས་ཉིད་གཅིག་ལྷན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྤིང་དང་ལྷ་དཔྱད་འདས་འཕྲོ་ལ། །འདོད་པའི་
འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འཕྲུལ་སེམས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སེམས་ཅམ་ན་
ནི་འཆིང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཉིད་གྲོལ་ན་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སྒྲུན་པོ་གང་གིས་བཅིངས་འགྱུར་བ། །མཁས་པ་
དེ་ཡིས་སྦྱར་དུ་གྲོལ། །ཅེས་པ་དང་། གང་ཆེ་ལུས་དང་ངག་ཡིད་དབྱེར་མེད་པ། །ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་
པའི་རང་བཞིན་དེ་ཆེ་མཛེས། །བྱིམ་བདག་ཐོས་ནས་བྱིམ་བདག་མོ་ལོངས་སྤྱོད། །ཡུལ་ནི་གང་གང་
མཐོང་དེ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། བདག་

༼ ༣༥ ༽

དང་གཞན་དུ་འབྱུང་པར་མ་བྱེད་དང་། །མ་ལུས་རྒྱན་དུ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སེམས་ནི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པས་ན། །དེ་ཉིད་ནི་མེད་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ངོ་། །གཉིས་མེད་སེམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་
དམ་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་ཀྱན་དུ་བྱབ་པར་སོང་། །སྤྱིང་རྗེའི་མེ་ཏོག་གཞན་པན་འབྲས་བུ་
འཛིན། །མིང་ནི་མཆོག་དུ་གཞན་ལ་པན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་བདུད་ཅིའི་
ཆུ། །གདུང་སེལ་བསེལ་བ་ངོམས་པར་མི་འབྲུང་བ། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་དོན་མང་མྱ་ངན་གྱི། །ཐང་
ལ་སྒྲོམ་པས་གདུངས་ཤིང་འཆི་བར་ཟད། །ཅེས་པ་དང་། བྱིམ་ན་ཡོད་པ་ཕྱི་རོལ་སོང་ནས་
ཆོལ། །བྱིམ་བདག་མཐོང་ནས་བྱིམ་མཆོས་དག་ལ་འདྲི། །མཁས་པ་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ནམས་
ཀྱིས་ཀྱང་། །ལུས་ལ་

༼ ༣༩ ༽

སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་མ་ཉོག་ས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་རིག་པ་དང་སྟོང་པ་དང་བདེ་བ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་དེ་ཚུ་ཤེལ་དུངས་
པའམ། རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ལྟ་བུར་རྒྱེན་ལ་སྟོས་ནས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བས་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་ཚོས་
གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བྱིར་བདག་ཅེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་རྟོ་
རྩེ་སློབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་དབང་གི་དུས་སུ་བྱིའི་མཆོན་བྱེད་བུ་མ་པ་དང་། ཅོད་པཎ་
དང་། རྟོ་རྩེ་བེལ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དབང་རྩལ་དང་། བྱང་གི་རྟོན་འབྲེལ་རྩ་དང་ཁམས་དང་དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་རིག་ཚོར་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་ཏེ་རང་ལ་གནས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་རང་
རིག་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོན་འབྲེལ་ངོ་འཕྲོད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་ཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རང་ལ་གནས་པ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཐབས་གོམས་པའི་

༼ ༡༣༥ ༽

དབང་གིས་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བལ་ན་བདེ་སྟོང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་
གྱུར་བ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་དེ་རྟོག་གའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་
མི་ཐེབས་པས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩིའི་འཕྱང་དགོས་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ལ་གནས་པ་
ལེགས་པར་ངོ་མ་འཕྲོད་ན་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་པོས་
ཀྱང་། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པས་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ངོ་མ་ཐུངས་ཤིང་། ལུས་སེམས་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཆད་པས་གདུངས་
ཏེ་སྒྲིལ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་བད་དོ། །དེས་ན་དབང་གི་དུས་སུ་ངོ་མ་འཕྲོད་པས་ལམ་གྱི་དུས་སུ་
ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས་ཤིང་། ལམ་ལོར་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་མི་

༼༣༽

འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མངས་རྒྱ་ཏ་
ཞེས་གྲགས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་མེ་ཉི་པ་དང་། དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཉོགས་པར་
བྱའོ། །རྒྱ་ཏ་སྒྲོར་གསུམ་དུ་གྲགས་ནའང་གཞན་གཉིས་པོ་ཚད་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ལས། དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་སྟེ། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་གཉིས་
སུ་སྤང་། །བྱེ་བྲག་གཅིག་ཀྱང་འབྲས་བུར་འདོད། །གཅིག་ནི་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །གཉིས་པ་
ཟླ་བ་རྒྱས་པ་འདྲ། །གཉིས་ལས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གང་། །སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་ཡིན། །གང་ཞེག་
ཟླ་བ་རྒྱས་པ་འདྲ། །དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
ནི། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་བྱིར་དེ་ནི་བདེ་

༼ ༣༩ ༽

ཆེན་ཏེ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་བདེ་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཆོས་སྐྱུ་དང་བདེ་བའི་ཆ་ལོངས་སྐྱུ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར། སྤྲ་མ་རྩོ་
རྩེ་འཆང་གི་དབུགས་དབྱུང་དང་། ཕྱི་མ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་དབུགས་དབྱུང་ཞེས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་
ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཏོག་ཅེ་བས། མ་སྐྱེས་བ་དང་མི་འཇིག་པ། །མི་འབྱུང་བ་དང་མི་
གནས་པ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ །འདི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཅེས་བ་དང་། གཅིག་
ཉིད་ཐོག་མ་མེད་བ་དང་། །མཐའ་མེད་རྣམ་པར་ཡང་དག་གནས། །སྤྲ་མའི་ཞལ་སྤེའི་བཀའ་འདྲིན་
ལས། །མཆོག་གཅིག་གིས་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར། །རྣལ་འབྱོར་སྐྱེས་བུར་བཤད་བ་སྟེ། །རྩེས་སུ་རྣལ་
འབྱོར་

༼༣༠༽

རིག་པའི་མཆོག་ །གཉིས་བསྐྱུས་ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་ཏེ། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ནལ་འབྱོར་ཆེ། །ནལ་
འབྱོར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་འབྱུང་། །ཉི་ཟླ་གཟའ་ཡིས་ཟིན་པ་ན། །ཤེས་རབ་དོ་རྗེ་སྒྲོར་བ་
ལས། །ཁུ་བ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དོན་དམ་དགའ་བའི་
རང་བཞིན་ཏེ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ནམ་པར་སྤངས། །བྱུང་བའི་གཟུགས་སུ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་
གསུང་བའི་དོན། །མཐའ་བྲལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱད་ལ་འཆར་བའི་ཐབས་སྒྲ་མ་དམ་བའི་ཞལ་སྒྲ་
ནས་གསུངས་པའི་དོན། །དབང་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཐོག་མར་ཤར་བའི་ཉམས་སྤྱོད་
དེ་རིག་པས་སྐྱེས་བུ་ནལ་འབྱོར་དང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་རིག་ཅིང་ཆེར་འཕེལ་བ་
བདག་མེད་པའི་ངོ་བོར་རིག་པ་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་དང་། །ཐབས་

༩༣༡༽

ཤེས་དཀར་དམར་འདུས་ཤིང་བདེ་སྟོང་གི་རོ་སྟོང་བ་ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རོ་གཅིག་པར་གྱུར་པ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ནལ་འབྱོར་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པས་ཉི་ཁྲིའི་རྒྱ་བ་
ཁམས་དང་རྒྱུང་དང་ནམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཤིང་། དག་ཅན་གྱི་བྱིས་དུ་ཞྭགས་པ་ནི་དོན་
དམ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་
ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྟེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་འགྱུབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅེས་
པའོ། །ཡུང་པོ་ལྷ་དང་འབྱུང་བ་ལྷའི་བདག་ཉིད་རྒྱུང་དང་ཁམས་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོབ་པ་དང་བྲལ་བ་
ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འབྲེས་པར་གྱུར་

༩༥༣༩༽

བ་ནི། རིགས་དྲུག་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོན་རྒྱུ་འཆང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱང་
བར་རིགས་ལྔ་དང་ལྔ་མོ་ལྔ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་བར་དུ་མ་ལས་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྔ་ལ་སོགས་པ་
མཐའ་ཡས་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་། །གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
བ་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་སྦྱ། །ལྔ་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ །ཏྱག་པ་མི་སྦྱོང་རིན་
ཆེན་དང་། །ཆེ་དང་དེ་བཞིན་དོན་ཡོད་ཉིད། །ལྔ་བདག་གྱུར་པའི་རིམ་པོ་ནི། །དྲུག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཉིད། །ས་དང་ཚུ་དང་དེ་བཞིན་མེ། །རྒྱང་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་དག་གི། །འབྱུང་ལྔ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་
ནི། །བྱང་ཚུབ་གཉིས་སུ་མེད་པར་འགྱུར། །མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་བྱ་བ་སྦྱབ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ཆོས་
དབྱིངས་རྣམས། །རྣམ་པར་

༼༣༣༽

ཉོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བཏགས། །རང་བྱུང་གཅིག་ཕྱག་ཉིས་སུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཡེ་ཤེས་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དབང་གསུམ་པའི་ཉམས་འཕེལ་བར་བྱེད་
པའི་མན་ངག་རང་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྤྱི་བོའི་ས་བོན་ལ་རིམ་གྱིས་སྤྱེུ་ཆུང་གི་ཅེ་མོར་ངལ་གསོ་
ཞིང་སྤྱེུ་ཆུང་གི་ཅེ་མོས་བདུད་ཅི་བཏུང་བར་བྱས་ཏེ། དབང་གི་དོན་བློན་པས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་
དོ་རྗེའི་ལུས་ཇི་མ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། སྐལ་ཤི་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཉོག་པ་མེད་
པའི་རྒྱུད་གྱི་འགྲེལ་པར་གཞོན་ལུ་སྒྲ་བས། འདིར་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་སྤང་བོ་ནམས་གཅིག་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྦྱོར་བ་ནི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་སྤྱག་མཐོང་།

༼ ༡༣༩ ༽

གི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་ཇེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་སྟོམ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །ཞེས་པ་དང་། རྟོ་ཇེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་དཔའ་ནི་སྟོང་ཇེ་ལོ། །དེ་གཉིས་སྟུང་བ་ནི་དོ་ཇེ་
སེམས་དཔའོ། །ལུས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལུས་སོ། །གསང་བ་ནི་
ཆོས་སོ། །མཆོག་ནི་ལོངས་སྟོང་དོ། །དབྱེས་པ་ནི་སྣ་ཆོག་ས་ཏེ་སྟུལ་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟུལོ། །ཏྲག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སྟུ་བཞེད་བདག་ཉིད་དོ་ཇེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །མི་ཏི་པའི་བདེ་
མཆོག་གསལ་བར། ཕྱི་རོལ་གཉིས་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་ཉེར་བསྟན་གང་། །དེ་ནི་
གང་གིས་ཏྲོགས་དོན་དུ། །རྒྱུན་དུ་གསལ་བར་ཤེས་པར་

༼ ༣༥ ༽

བྱ། །བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་འདོད་གང་། །བདེ་བ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་མིན། །ཡོད་ན་ཆགས་པ་ཆེན་པོས་
ཏེ། །འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བདེ་བ་གང་། །གཞོད་ནས་ཞི་བའི་བདེ་
བར་རྟགས། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པར་བརྗོད། །བདེ་བ་ཡོད་མིན་མེད་པའང་མིན། །ཞེས་པ་དང་།
དབྱིབས་དང་སྒྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བདག་ཉིད། །སྒོ་ལྷན་བདེ་བ་དེར་སོན་ནས། །དེ་ནས་སྣ་ཆོགས་སྦྱ་མ་
བཞིན། །གཉིས་སུ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་མཐོང་། །དེ་ནས་ཡང་དག་མཐར་འབྱུག་ཅིང་། །བྱང་འབྱུག་གོ་
འཕང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །བྱང་འབྱུག་ལ་གནས་རྣལ་འབྱོར་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་
བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །བྱང་འབྱུག་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཐོག་
མར་བདེ་བ་

༼༥༣༩༽

ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོས་རང་བཞིན་ནི་མེད་པར་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲང་
དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱིས་
སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་སྤྲུག་དང་ཨུ་མས་བཤད་པའི་མ་རྒྱད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
རྒྱང་དང་ཁམས་བཅིངས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཚུལ་ཟབ་ཟབ་འདྲ་བ་དེ་དང་
བྱེད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་ཞལ་སྤྲུགས། ལུ་སྤྲུགས་དང་། རང་པའི་མ་རྒྱད་
ཀྱི་ཤན་བྱེད་པ་ཁོ་བོའི་སྒྲ་མ་ལྟེན་པ་དང་ཁོ་བོ་ལས་གཞན་མེད། ལྟེན་པ་ནི་སྤྲུག་ཤེས་ཤིང་། ཁོ་བོ་ནི་
བོད་དུ་འོངས། ད་ནི་རྒྱ་གར་ཡང་ངན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གསང་སྤྲུགས་ཟབ་
མོའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་

༼༤༣༽

མ་མཁས་པའི་གསུང་ལས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་པ་མང་དུ་ཡོད་
ནའང་། དེ་ནི་ད་ལྟའང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཤེས་ཐོག་ཏུ་ཤོར་བ་ཞེས་བེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་
འཆར་སློབ་གསལ་ཙམ་དུས་གསུམ་རིགས་འདྲ་དུ་ཤར་བ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ནའང་། དེ་ནི་སེམས་མ་
བཙུག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་མ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མདོ་ལས། སྤང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་
དཔྱུས་ཡོང་མང་པོས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལྟར། ཆེན་པོས་སྟོགས་རེ་ཙམ་བཟུང་ནས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལ་རིག་ནས་ཐོང་བ་ཤོལ་འདྲའི་བེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་མཆེ་
བ་ལ་རིག་ཏེ་ཕྱར་པ་འདྲ། ཁ་ཅིག་

༩༣༩༽

ན་བ་ལ་རེག་སྟེ་ཞིབ་མ་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག་མིག་བ་ལ་རེག་སྟེ་བཏུན་ལྟ་བུ། རྩོ་གཞུང་ལ་རེག་སྟེ་རྒྱལ་བ་
བྱས་བ་ལྟ་བུ། མཐུག་མ་ལ་རེག་སྟེ་ཕྱག་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ངོས་འཛིན་ནའང་སྤང་པོའི་གཟུགས་ལ་
དེ་དག་ཆང་བར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ལའང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མི་རྟོག་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རིག་བ་དང་། མ་བཅས་བ་
དང་། སྤྱོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་ཆང་བར་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས་ཤིང་། ཕྱོགས་རེ་ཅུ་མ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་གོ་མི་ཆོད་དོ། །མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས།
རི་མོ་མཁན་རྣམས་ལ། ངའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྲིས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་ན། གཟུགས་པལ་
ཆེར་ཆང་ཡང་མིག་མ་ཆང་བས་རྒྱལ་

༩༣༩༽

པོའི་བཀའ་ལས་འགལ་བ་ལྟར་ནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་
ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ཆང་དགོས་ཏེ། གང་ཡང་རུང་བ་
གཅིག་མ་ཆང་ནའང་ནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟེན་པའི་ཆོས་མཛད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་དགོངས་དགོས་སོ། །ཡེ་
ཤེས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོས་འཛིན་ཕྱོགས་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱིས། རྒྱས་པར་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བ་
དང་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕུག་དངོས་བྱུང་བཞེས་པ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་
འབྲམས་ནམས་ལས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་དང་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །

༼༥༠༽

འདི་ཡི་རྟོགས་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི། །ཐམས་ལ་མཁས་ན་ཆེ་འདིར་འབྱུག། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེ། །རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ། །མོས་ན་གསང་
སྤྲུགས་གཞུང་བཞིན་བསྐྱབས། །ཞེས་པ། དབང་དང་རིམ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་ཆང་ཞིང་མ་རྟོར་བར་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་ཤིང་
བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱུང་ན་ཆེ་འདིར་འབྱུག་པོ། །ལུགས་འདི་ལས་གཞན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
ངོས་འཛིན་དང་སྐྱབ་ཚུལ་རྟོ་རྩེ་འཆང་གིས་མ་གསུངས་སོ། །རིགས་དྲུག་གི་སྤང་བ་མ་འགགས་པར་
ཤར་བ་འདི་མ་བཅོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། འབྲུལ་ཚུལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། གནས་
ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱ་ཕྱག་

༼༡༩༽

ཀྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱག་དང་ཀྱ་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡི་གེ་རེ་རེ་ཐ་དད་པའི་ངོས་
འཛིན་གྱི་བཤའ་བ་བྱེད་པ་ནི་རང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོད་མར་བྱས་པའོ། །དེས་ན་ཕྱག་ཀྱ་
ཆེན་པོ་སྒོམ་པ་ལ་འདུན་པ་ཡོད་ན་རྣམ་འབྱོར་བྱ་མེད་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་
སྐྱབས་ཤིག་བཞི་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ལོག་བྱུང་ཚུལ་ནི། །ད་ལྟའི་ཕྱག་ཀྱ་ཆེན་པོ་
དང་། །ཀྱ་ནག་ལྷགས་གྱི་རྫོགས་ཆེན་ལ། །ཡས་འབབ་དང་ནི་མས་འཛེག་གཉིས། །རིམ་གྱིས་པ་
དང་གཅིག་འཆར་བ། །མིང་ཅམ་བསྐྱར་བ་མ་རྟོགས་པ། །དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད། །ཅེས་པ།
ད་ལྟ་བོད་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱག་ཀྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཀྱ་ནག་ཏུ་ཤང་གི་རྫོགས་ཆེན་གཉིས་གྱི་དོན་ལ་བྱུང་
པར་མེད་དེ།

༼༡༥༩༽

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །རིག་པ་མ་བཅོས་སྟུག་པར་སྒྲོད་ལ་ཞོག། །ཅེས་ཟེར་ཅིང་།
མདོ་ལས། གང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་དགེ་བའོ། །གང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགེ་བའོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་བླ་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སྒྲ་བར་
ཐད་དུ་བརྩམས་པ་ལྟར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཆ་བ་བྱམས་པས། སྤྱོད་རི་བཞིན་ཡོངས་ཏྲོགས་
ན། །བདག་ཉིད་སྟེ་མས་ཤིང་སྟོ་ཉམས་འགྱུར། །ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྤངས་པས་ན། །བརྒྱག་
འགྱུར་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོས་བསྐྱེད་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་ནག་གི་ཆོས་ལ་མས་འབབ་དང་
གཅིག་ཅར་བ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མས་འཛོག་དང་རིམ་གྱིས་པ་
ཟེར་བའི་མིང་འགྱུར་བ་ཅེས་མ་གཏོགས་ངོས་འཛིན་དང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱེད་

༼ ༤༣ ༽

བར་མེད་དོ། །ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཞི་བ་འཆོས། །རྒྱལ་པོ་
ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་བཙན་ལ། །ལུང་བསྟན་ཅི་བཞིན་ཐོག་ཏུ་བབ། །ལུང་བསྟན་དེ་ཡང་བཤད་ཀྱི་ཉོན། །རྒྱལ་
པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བོད་ཡུལ་འདིར། །སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། །བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་གཏད་
བས། །ལྷ་སྟེགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་མོད། །ཅེས་པ། རྒྱ་ནག་དུ་ཤང་གི་ཆོས་ལོར་བ་འདི་འདྲ་
འབྱུང་བ་ཡང་། མཁན་པོ་བོ་རྟེ་སུ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཞི་བ་འཆོས། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་
བཙན་ལ་ལུང་བསྟན་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་མཛད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སྒོང་
བཙན་སྐམ་པོས། ད་ནས་རྒྱལ་རབས་ལྷན་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ་ལྷེ་འེ་མིང་ཅན་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། དེས་སངས་
རྒྱས་

{ ༡༩༩ }

གྱི་བསྟན་པའི་ཅ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ཏུར་སྤྲིག་གི་གོས་འཛིན་པའི་སྡེ་འཛུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་
 ངའི་དཔོན་སྤྲུལ་འབངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་མཆོད་པ་དང་བཀྱར་སྟོལ་པོ་གྱིས་ཤིག་ཆེ་
 འདི་དང་སྤྱི་མའི་བདེ་ལེགས་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་སྟོན་པོ་མགར་གྱིས་
 ཟངས་མའི་སྤྲེགས་བཅ་ལ་ཡི་གེ་གྲིས་པ་དགོར་མཛོད་དུ་བཅུག་གོ། །ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཁྱི་སྟོང་
 རྗེ་བཅན་ལྷགས་པོ་རྟའི་ལོ་ལ་འབྱུངས་ཏེ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པ་ཆུ་པོ་རྟའི་ལོ་ལ་རྒྱལ་པོ་
 རྟོན་ནས་སྟོན་པོ་སྤྲུལ་ལ་སྤང་མཁན་པོ་སྤྲུན་འཛེན་པ་ལ་མངགས་ཏེ། མང་ཡུལ་སྤྱིད་གྲོང་དུ་
 མཁན་པོ་རྟོན་པ་དང་མངལ་ཅིང་། ལྷ་བ་ཡུལ་ནས་འབྱོན་པར་ཞལ་བཞེས་བྱུང་རོ། །སྤྲུལ་ལ་སྤང་
 གིས་པོ་བྲང་རྒྱུང་ཆུ་གས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་བཞུགས་པའི་སྟན་དུ་གསོལ་བས། རྩགས་

༼ ༥༥ ༽

ཞིན་ཏུ་དགེས་ཏེ་བྱོན་རེ་ཞིག་ཡིན་ལ་སྡོད་ཅིག་སྟོན་པོ་ཞང་ཉ་བཟངས་དང་། མགོས་ཁྱི་བཟངས་ལ་
སོགས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་ནམས་དང་མོལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ནས་རྒྱལ་སྟོན་ནམས་
བཀའ་བཀོས་ཏེ། སྤར་ཡང་སྤྲ་གསལ་སྤར་མཁན་པོ་སྤྱན་འདེན་དུ་བཏང་ནས་བསུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
མཛད་དེ། ཚོས་རྒྱལ་དང་ཞལ་འཛོམ་པའི་ཆེ་སྟོན་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དྲན་ནམ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་
བར་དུ་གསུངས་པས། རྗེས་ལ་འོལ་སྤྱིར་དྲན་ལགས་ཏེ། སྟོམ་ཡུན་ཐུངས་པས་མི་གསལ་ཞེས་
ཞུས་སོ། །མཁན་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། ཚུ་བོ་གཞུང་འགྲམ་ན་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞུགས་པ་ལ་
དད་པས་ཞིག་བསོས་དང་ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་བྱོན་གྱིས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དམ་
པའི་ཚོས་མ་དར་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ།

༼ ༥༥༽

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བོ། །ཁོ་བོས་ནི་དེའི་ཆེ་མཁན་
པོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྤྲོ་བཞེད་ལས་འབྱུང་ཞིང་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ།
སྟོབ་དཔོན་བརྒྱུན་གཏུག་པ་ཅན་འདུལ་བའི་སྤྲུག་འཆང་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དབང་
པོས་སྤྱན་འཛེན་བའི་པོ་ཉ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བེར་རོ། །དེའི་ཆེ་བོད་ཀྱི་མི་འགའ་
ཞིག་མཐའི་མིས་ངན་སྤྲུག་བྱས་དོགས་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཆེ་ཨ་ནུས་ལོ་རྩ་བྱས་ཤིང་ལེགས་པར་
བརྟགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་པོ་གཅིག་ལགས་ཏེ་སྤྲུག་འཁྲིག་མ་འཆང་ལོ་ཟེར་བོ་
ཉི་མ་ཏུར་གྲགས་སོ། །སྟོམ་བཙུན་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཤར་ཕྱོགས་བརྟོར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུག་འཁྲུངས་
ནས། བ་ལེ་རྒྱུད། མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཡོད་སྟེ་བའི་སྤེ་པའི་སྤྲོ་བ་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་།

༼༩༩༽

རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། །ན་ལེན་ལེ་མཁན་པོ་མཛད་ཅིང་གྲོལ་བ་ངན་བ་
ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པས་འཛམ་བུ་གླིང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷོ་
ཕྱོགས་ན་བྲམ་ཟེའི་བུ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་སྤྱི་ནང་གི་གྲོལ་བ་
ནམས་པམ་པར་བྱས་ཏེ་སྟོན་པར་གྲགས་པས་ཁེངས་ཤིང་ན་ལེན་པོ་སོང་ནས་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཆོ་
པམ་པར་བྱས་ན་འགྲན་ཆེ་དང་བུལ་བར་འགྱུར་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ནས་མཁན་པོ་བཞུགས་སར་
རིམ་གྱིས་སྤྱི་ནང་ལྷོ་སྟེགས་པས་མཁན་པོ་མི་སྤང་ཞིང་། འཛམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་གསེར་བཙོ་མའི་
མདོག་ལྷར་འབར་བ་ཞིག་བཞུགས་པར་མཐོང་ངོ། །སྤྱིར་འོངས་ནས་གཞན་དག་ལ་བྱིས་པས་
མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ན་བཞུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ངོ། །སྤྱིར་ཡང་ལོག་སྟེ་བལྟས་པས་མཁན་པོ་འི་

༩༥༩༽

ཞལ་མཐོང་མ་ཐག་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ཏེ་ཚོད་པའི་བསམ་པ་དོར་ནས་གྲུས་པས་ཞབས་སྒྲི་བོར་
སྒྲངས་ཤིང་བསྟན་པའི་སྒྲོར་ཞུགས་སོ། །མདོར་ན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྲུབ་པའི་སྒྲོམ་བཙོན་དམ་པ་
འདིས་ན་ལེ་རྒྱར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པར་དགྲུང་
ལོ་བདུན་བརྒྱའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་ནས་སྤར་བོད་ཡུལ་དུ་སྒྲོན་
ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་མཐུན་པར་བྱོན་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་བསྐྱབས་ནས་སྐྱ་གཤེགས་ཁར་
རྒྱལ་པོ་བྲོད་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མང་བར་འདོད་ན་ངའི་ལུས་འདི་ཉ་ས་པོ་རིའི་ཤར་དུ་ཁ་
ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོན་ལ་ཞོག་ཅིག རབ་བྱུང་ནམ་དག་ཅུང་ཤས་ཤིག་འདོད་ན་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ཞོག་
ཅིག རྒྱལ་པོ་བྲོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་སུ་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྤགས་འཆང་བསྒྲ་

༩༥༩༽

འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མ་མོའི་སྡེ་དཔོན་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་གཏད་ཅིང་སྦྱོང་བར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་
བས་སོ། །སློབ་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཚུལ་ནི། མཁན་པོ་བོ་རྟེ་ས་རྩ་ཆོས་
རྒྱལ་མེ་སློན་རྣམས་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ཆོས་གསུངས་ཤིང་མི་དགེ་བ་སྦྱོང་བའི་སློབ་གཏོད་བས་བོད་
ཡུལ་གྱིས་མི་མ་ཡིན་རྣམས་འབྱུགས་ཏེ། ཡར་ལུངས་འཕང་ཐང་ན་མེས་ཨག་ཆོམས་ཀྱིས་བཞེངས་
པའི་ལྷ་ཁང་ཡོད་པ་ལ། འཁ་པོས་ཚུ་ཐོག་པབ་ནས་བཞེགས་དམར་པོ་རིའི་ཅེ་ལ་ཡབ་མེས་ཀྱི་སྐུ་
མཁར་ཡོད་པ་ལ་ཐང་ལྷས་ཐོག་པབ་ནས་འགྲེལ། བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སད་དང་སེར་བ་དང་།
མི་ནད་སྐྱགས་ནད་ལ་སོགས་ནད་ཡམས་དྲག་པོ་གསོར་མི་རུང་བ་མང་པོ་བཏང་བས་བོད་འབངས་
རྣམས། རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་ཅ་རྒྱའི་ཕྱིར་འདྲེ་སློན་གདུག་

༼ ༡༥༠ ༽

བ་མང་པོ་འོངས་ནས་བཀྱ་མི་ཤེས་བ་བྱང་ངོ་སྤྱོད་ཞིང་། མཁན་པོ་རྒྱ་གར་དུ་རྫོང་བར་ཆད་དོ། །དེའི་
ཆེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་རེ་ཤིག་བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ཤིག་སྤྱར་ཡང་སྤྱན་འཕྲེན་གཏོང་བས་འབྲེན་
བར་ཞུ་བས་བས། ཁོ་བོ་སྤྱན་གྱི་སྤྱོན་ལམ་རྫོགས་བར་བྱེད་བས་སྤྱར་ཡང་འོང་གིས། བོད་ཀྱི་ལྷ་
སྤྱན་མ་རུངས་བ་འདུལ་བ་ལ། ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྤྱགས་འཆང་བསྒྲ་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱིས་
བལ་ཡུལ་དུ་ཁོ་བོས་སྤྱན་བྱང་བར་བྱ། དེ་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱན་འཕྲེན་མཐོང་ལ་མི་མ་ཡིན་ནམས་
ཐུལ་ཅིག་སྤྱར་ཁོ་བོས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱེའམ་མཁན་པོ་བྱའོ། །ཞེས་ཡོན་མཆོད་སྒྲིག་ཏུ་སྤྱོདས་
ནས་མཁན་པོ་བལ་ཡུལ་དུ་བརྫུངས་སོ། །དེ་ནས་སྤྱ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་སྤོབ་དཔོན་སྤྱན་འཕྲེན་དུ་
བཏང་བས་མང་ཡུལ་སྤྱིད་གྲོང་དུ་མཇལ་ཏེ། ཨོ་རྒྱས་བསྐྱད་བས་ཁོ་བོ་དོན་དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་

༼ ༥༧ ༽

འོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་ན་ཡོད་པའི་མི་མ་ཡིན་ནམས་རིམ་གྱིས་བརྟལ་ཞིང་རིམ་
གྱིས་གནམ་གྱི་ཚུ་ཚན་དམར་ཐེབས་པའི་ཆེ། ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མེས་ཚུ་ཁོལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོས་རྩང་བད་པན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ནས་ཐུགས་དམ་མཛད་ཚུ་ཁོལ་བས་ཚད་
གང་མོར་བྱུར་ཏོ། །ཐུགས་དམ་གྲོལ་ནས་བཞེངས་པའི་སྤར་བཞིན་བྱུར་པའི་ནལ་འབྱོར་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱིས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རྩང་བད་འབྲུབ་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་སྒྲིག་པ་སྟོབས་ཅན་གྱི་རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་འགོག་པར་མི་བྱས་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོད་ལུངས་གྱི་མདའི་ལྷ་ཚུ་ཁར་
ཐེབས་ནས་འདི་ན་ཚུ་མི་འདུག་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ག་ཤང་བ་ལ་ལན་བདུན་གཙུགས་པས་ཚུ་བདུན་
བྱུང་སྟེ་ལྷ་ཚུ་ཁར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་མཁར་ནག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བྱོན་ནས་བྲག་ལ་རྡོ་རྗེ་

༼༥༩༽

སེམས་དཔའི་སྐྱ་བཞེངས་སོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱང་མཁར་གྱི་མདར་ཐེབས་ནས་ལྷ་བཙན་པོ་དང་
མཇལ་བའི་སར་རྫོ་རྗེའི་མཆོད་རྟེན་ལྷ་བཞེངས་སོ། །དེ་ནས་བྲག་དམར་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་ཐེབས་ཏེ་ལྷ་
སྲིན་འདུལ་བར་བྱས་ཤིང་། བྱེད་དང་བྱ་མོ་གཙང་མ་ལ་བྲ་འབེབས་པའི་ཆོ་ག་མཛད། འཛིག་རྟེན་
སྐྱོང་བ་བཞི་ལ་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྱག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྐོས་ཏེ། བཀའ་ནན་བྲག་པོ་སྐུལ་
བས་མི་མ་ཡིན་ནམས་གྱིས་རང་རང་གི་ཉེས་པ་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅས་
སོ། །སྐར་ཡང་མཆིམས་ཤུའི་དབེན་གནས་སུ་མི་མ་ཡིན་ནམས་ལ་བཀའ་བསྐོས་ཤིང་བསྟན་པ་སྐྱང་
བར་དམ་བཅས་སོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་མ་ནེ་ཏུ་གསེང་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། བར་སྐྱང་ནས་ལྷ་
རྩས་གྱི་ཚུས་གང་བའི་བྱམ་པ་ལེན་པ་ལ་སོགས་ཆོ་འདུལ་བསྟན་པས་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་བྱེད་པའི་

༼ ༥༥༣ ༽

སྒོན་པོ་ནམས་འཁྱུ་འབྲིག་ཐོས་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་བསྐྱོངས་པར་ཆད་པས། ལྷ་བཙན་པོ་ཐུགས་མ་བདེ་
བར་དམག་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བོད་དང་མོན་གྱི་ས་མཆམས་སུ་བསྐྱལ་ལོ། །སྒོ་བ་དཔོན་སྐྱོངས་
པའི་སྤྱིར་གཤེད་མ་མཆོན་ཆ་བཟུང་ནམས་ནི་རེངས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ཞལ་རྩབ་བོད་
གྱི་ལྷ་སྤྱིན་ལན་གསུམ་དུ་དམ་ལ་འདོགས་དགོས་ཏེ། ད་དུང་ལན་གཅིག་མ་གྲུབ་པས་རྒྱལ་བརྒྱུད་
དང་ཆོས་བྱེད་པའི་ཆེ་སྟོག་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བར་ཆད་འགའ་རེ་འབྱུང་བར་འདུག་པས་ཅུང་
ཟད་ཡིད་སྤིང་། ངའི་དངོས་གྱི་གདུལ་བྱ་བོད་ཡུལ་ན་མེད། སྤྱིན་པོ་འདུལ་ལ་འགྲོ་གསུངས་ནས། ལྷ་
གོས་སུ་རེ། གསེག་གཤམ་སིལ་ལེ་སྤྱིན་པོའི་ཡུལ་དུ་བཞུད་དོ། །བོད་ཡུལ་དུ་ལྷ་བ་བཙན་བརྒྱུད་
བཞུགས་པ་ཡིན་བྱ་བ་སྤྲ་བཞེད་ན་

༼ ༥༥ ༽

སྒྲིང་ཞིང་། དེ་བས་ལྷག་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་མི་སྒྲིང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་འགའ་ཡི་
རྒྱུས། །ཆོས་ལུགས་གཉིས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ང་འདས་ནས། །རྒྱ་ནག་དག་
སྒྲིང་བྱང་ནས་ནི། །དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་ཞེས་བྱ་བ། །ཅིག་ཅར་བ་ཡི་ལམ་སྟོན་འགྱུར། །ཞེས་བ།
འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་ཏུ་ཆེ་ལོ་བྱུག་ཁྲི་བ་ལ་སངས་རྒྱུས་འོད་ཞི་སྟོས་སྒྲིང་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་
བྱོན་པའི་ཆོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཤུལ་ལའི་གདོང་དང་། དེའི་བཙུན་མོ་ལྷ་རྩལ་འཁོར་དང་
བཅས་པས་སངས་རྒྱུས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤིད་སྤངས་ཤིང་རབ་ཏུ་
བྱུང་ངོ་། །བཙུན་མོས་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཁྲུས་པས། །གཟུངས་སྒྲགས་ཟབ་མོ་དང་
གདམས་པ་བསྟན་ཏེ། །བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་སྤངས་ནས་སྐྱེས་པར་གྱུར། །བྱད་

༼ ༥༥ ༽

མེད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྐྱེས་པར་གྱུར། བྱིས་སྤངས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མ་དད་པར་
གྱུར་ཏེ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སོངས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པར་གྱུར་ཏོ། །དགེ་སློང་ལྷན་ལའི་གདོང་གིས་དེ་ནམས་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོང་
བས་སྐྱར་ཡང་ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ། དེད་ཀྱི་བྱད་མེད་ནམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་པར་བསྐྱར་ཏེ་ཆུང་མ་
མེད་པར་བྱས་པས་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ནའང་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་བྱེད་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སློན་ལམ་ལོག་པར་བཏབ་པས་ད་ལྟར་ཀྱང་བདུད་སྒྲིག་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་
རྒྱལ་པོ་ནི་ང་ཡིན་ལ་བཙུན་མོ་ནི་བྲམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ལྟ་བཙན་པོ་ཡོན་མཛོད་
དང་རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་འང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་ལས་དང་སློན་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རྟེན་

༼ ༥༥ ༽

འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་མི་བསྐྱ་བར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དང་། སློབ་དཔོན་བསྐྱའི་གསུང་བཞིན་རྟུ་ཤང་དཔོན་
སློབ་གྱི་སྒྲིང་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་འབྲུང་པོ་ལྷགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྟུ་ཤང་གི་ཚོས་
ལྷགས་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །མཁན་པོས་ལྟ་བཙན་པོ་ལ་ང་འདས་ནས་རྒྱའི་མཁན་པོ་ཞིག་གིས་དབང་
པོ་ཡང་རབ་གྱི་ལམ་གཅིག་ཆར་བའི་འཇུག་པ་དཀར་པོ་གཅིག་བྱབ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པར་འགྱུར་
ངོ། །དེ་ཆེ་ང་ཡི་སློབ་མ་ནི། །མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀུ་མ་ལ། །ཤྱི་ལ་ཞེས་བྱ་རྒྱ་གར་ནས། །སྤྱན་ངོངས་
དེ་ཡིས་དེ་སྤྱན་འབྲེན། །དེས་ན་དེ་ཡི་ཚོས་ལྷགས་བཞིན། །དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅིག་
གསུངས། །ཞེས་པ། ཚོས་ལྷགས་ནོར་བ་དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་ཤིང་ཡང་དག་
པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་བརྒྱེ་ཏ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་བསྐྱའི་ངང་ཚུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱན་ངོངས་

༼ ༥༥ ག༽

ཞིག་དེས་ནོར་བའི་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྱེན་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བའི་གཞུང་ལུགས་མ་ནོར་བར་
སྟོན་ཏེ་ཞེས་ལུང་བསྟན་བ་ལྟར་ཐོག་ཏུ་བབས་སོ། །དེ་ཡང་མཁན་པོ་བོ་རྩི་ས་ཏུ་བདེ་བར་གཤེགས་
ནས་སྤེལ་ཡེ་ཞེས་དབང་པོ་རྒྱལ་ཆ་བ་ཏུ་བསྐྱོས་ཏེ་བསྟན་བ་འཛིན་བའི་ཆེ་ཉ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོ་
དང་། ཉ་ལྷ་ཡི་ལ་སོགས་བས་མི་གྲུས་བ་སྐྱར་བ་འདེབས་བ་ལ་ཐུགས་སྐྱོ་སྤྱེ་དཔལ་དབྱངས་རིངས་
ལུགས་སུ་བཅུག་ནས་མཁར་ཆུར་སྒྲིམ་ཏུ་བཞུད་དོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱུད་མཁན་པོས། ལུས་ངག་གི་ཆོས་
སྤྱད་བས་འཆང་མི་རྒྱ། དན་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་བས་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཅིང་
སྒྲིམ་བསྐྱབས་བས་ཆོས་འདི་བྱ་སྤྱོད་ཞིང་པན་ཡོན་ཆེའོ་ཞེས་ཟེར་ནས། བོད་རིལ་གྱིས་ཁོ་བོའི་ཆོས་
ལུགས་བྱེད་དོ། །དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་བ་འབྲུལ་

༼༥༥༽

བ་དང་། སྡེ་སྡོད་ལ་སྡོལ་གཉེར་བྱེད་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་དགོ་སྡོང་ནམས་འཕྲོ་བཅད་དོ། །དཔལ་
དབྱངས་དང་སྤྲ་རྒྱ་ལ་སོགས་ཅུང་ཤས་གཅིག་མཁན་པོ་བོ་རྟེ་ས་ཏུའི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་དོ། །ལྟ་
བཅན་པོས་རྒྱའི་སྟོན་པའི་ལུགས་འདི་རང་ཆོས་མིན་ནམ་གསུངས་པས་སྟོན་མིན་པར་གྲགས་
སོ། །དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་མི་འབྱུལ་བ་ཐོས་ནས་མཆིམས་བྱར་བཞུགས་པའི་བྲང་སྲོང་བཟོད་
པས་རང་གི་ལུས་ལ་མེ་སྤར་ཏེ་དཀོན་མཆོག་ལ་ལུལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རང་ལ་བཅེ་བ་
མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཆོགས་སོག་པའང་གཤམ་ཆེ་བྱས་པས་བཅེ་མིན་པར་གྲགས་སོ། །ལྟ་བཅན་པོས་ལྟ་
སྡོད་འཛོམ་པའི་ཆོས་བཅེ་མིན་པའི་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་གསུངས་པས། སྟོན་མིན་པ་ཡི་ཆད་ནས་ཉང་
ཤམ་མིས་རང་གི་ཤ་བཅད། ལ་ལས་རང་གི་མཆོན་མ་རྩོས་བརྒྱངས། ཏུ་ཤང་གིས་

༼༥༩༽

རང་གི་མགོ་ལ་མེ་སྒྲུབ། རྒྱ་མེ་མགོ་བར་གྲགས་སོ། །རྒྱའི་ཕྱོགས་མི་ནམས་ཀྱིས་ཚུ་གི་ཚོན་པོ་སྒྲེལ་
ཅིང་བཅེ་མིན་པ་རིམ་གྱིས་བསད་ནས་ངེད་ཀྱང་འཆིའོ་ཞེས་ཟེར། ལྷ་བཙན་པོ་ཐུགས་མ་བདེ་བས་
ཡེ་ཤེས་དག་པ་སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་སྤྱན་འཕྲེན་ལན་མང་དུ་བཏང་བས་ཁྱགས་ཏེ། བཙན་པོའི་སྤྱན་སྒྲུབ་
མཇུག་ཅིང་སྐྱེངས་པས་ང་འགྲུགས་མི་བོ་རྩི་ས་ཏའི་ཞལ་ཆེམས་ཟངས་མའི་སྐྱེགས་བམ་ལ་བྲིས་པ་
དགོར་མཛོད་ནས་སྟོན་ཏེ་འདི་བཞིན་ཡོད་ཅེས་བཙན་པོ་ལ་ཤུལ་ནས་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་སྤྱན་འཕྲེན་
བཏང་སྟེ། ལྷ་ཚུགས་ཀྱི་ཚུ་འགྲམ་དུ་ཐེབས་པ་ལ་བཙན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་མཛད་པའི་
ཆེ་ལྷ་ཤང་ཡང་འོངས་སོ། །ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། ཆབ་ཀྱི་པར་ཀ་ནས། རྒྱའི་བརྒྱུ་ཏ་ལ་ཅོད་པ་བྱེད་ཞེས་

༩༩༠༽

གསུངས་ཏེ། དབྱ་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བས། ལྷ་ཤང་གིས་ཀྱང་ཆབ་ཀྱི་ཚུར་ཁ་ནས། དེའི་ལན་དུ་
བེར་གྱི་ཐུ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་མགོ་བསྐྱུམས་ཤིང་སྒྲུགས་སོ། །ལན་ལེགས་པར་བཏབ་སྟེ་རེ་འཛིགས་
ཤིག་འདུག་གོ་གསུང་ངོ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སྒྲིང་དུ་ཁྲི་བ་ཤམས་ནས། བཙན་སོ་དབྱང་ལ་བཞུགས།
ལྷ་ཤང་གཡས་སུ་འཁོད། འཁོར་བན་རྟེ་ལན་ཀ་དང་ངོ་མོ་བྱང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་གྲལ་རིང་སོ་བྱང་།
སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་གཡོན་དུ་འཁོད། འཁོར་སྒྲེ་རོ་ཙ་ན་ལ་སོགས་པ་ཉུང་ཤས་གཅིག་བྱང་།
ལྷ་བཙན་སོས། མེ་ཏོག་དཀར་སོ་སྒྲིང་བ་རེ་གཏད་ནས་གང་ཚོད་པ་རྒྱལ་བ་ལ་པམ་བ་དེས་མེ་ཏོག་
ལུལ་ཅིག ངའི་མངའ་རིས་བོད་ཡུལ་འདིར་ནག་སོ་ལ་དགའ་བའི་དུས་སུ་བ་ཏོར་རྒྱལ་སོའི་སྐས་སོ་
རྟེ་སུ་སྒྲུན་བྱངས་

༩༩༩༽

ནས་བོད་ཡུལ་ཉུང་ཤམ་གཅིག་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བཀོད། དད་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་ཉེན་ནམས་བཅུགས་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་རྒྱ་ཤང་མ་རྒྱ་ཡ་ན་
བྱུང་སྟེ་བོད་ཀྱི་བཅུན་པ་པལ་ཆེར་ཀྱང་དེའི་སློབ་མར་གྱུར། བོ་རྟེ་ས་རྩའི་སློབ་མ་ཉུང་ཤམ་ཙམ་ཞིག་
གིས། སློབ་ཏུ་མ་བཅུབ་པས་སྟོན་བཅེ་གཉིས་སུ་མཆོད་ཅོད་པར་གྱུར། ད་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལ་བོ་རྟེ་ས་
རྩའི་ཆོས་ལུགས་སློང་བའི་སློབ་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གཉིས་ང་རྒྱལ་མི་བྱ་བར་ཆོས་ལུགས་སུ་བཟང་
པོ་ལ་ངན་པ་དེས་གྱུས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། རྒྱ་ཤང་ན་རེ་ང་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲ་
བ་ཡིན་པས། རྩའི་ལན་གདབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་
དུ་ཤགས་

༼ ༤༦༣ ༽

གསུངས་ཤིག་བྱས་པས། ལྷ་ཤང་ན་རེ། ལས་དགེ་མི་དགེའི་དབང་གིས་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་
འབྲས་བྱ་སྤྱོད་ཞིང་། འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།
གང་ཅི་ཡང་མི་སེམས་ཤིང་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་
ཡང་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོ་བོ་སྤྱོ་ཞན་པ་དགེ་བའི་
ལས་འཕྲོ་མེད་པའི་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། སྤོན་སྤྱངས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་
རྣམས་སྤྱིན་དཀར་ནག་གིས་ཀྱང་ཉི་མ་སྤྱིབ་པ་ལྟར། ལས་དགེ་སྤིག་གཉིས་ཀས་སྤྱིབ་པས་ཅི་ཡང་
མི་སེམས་ཅི་ལ་ཡང་མི་རྟོག་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ནི་གཅིག་ཅར་
འབྲུག་པའི་ལམ་ས་བརྟུ་བ་དང་འབྲའོ། །

༼ ༤༦༣ ༽

ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྲ་བཞེད་ཁ་ཅིག་ལས། ངའི་ཆོས་ལུགས་འདི་བྱང་ནམ་མཁའ་ནས་འབབ་བ་དང་འབྲས་ལྷོ་ལྷོ་བ་ཡས་བབས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཡིན། གཞན་ནམས་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་སྤྱོད་བ་མས་འཛེག་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཞུ་ཅུ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། དེའི་ལན་གསུངས་པ། བྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལྟར། ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་སྤངས་པས་འཛེག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྤངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཆོས་ནི་མི་ཁྱེད་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཁྱེད་པར་མི་བྱའོ་སྟུམ་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཤེས་ཏུ་ཁྱེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཡིན་

༼ ༤༤ ༽

ནོ། །དམ་པ་མེད་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ན། བརྒྱལ་བ་དང་འབོག་པའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
འགྱུར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་དམ་པ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐར་པར་འགྱུར་ན། ཁམས་གོང་མའི་
སྟ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོངས་པས་ནི།
སྟེན་པ་གཉིད་ལོག་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་། དཔེ་མ་ཐུན་སྟོགས་
སུ་མ་བྱལ་བ་སྟེ། རྩུང་གི་སྟུག་གུ་ཐོག་མ་ནས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འདབ་གཤོག་རྩལ་དང་
ལྟན་པར་རང་བྱུང་བ་ནི་མི་སྲིད་པས་དང་པོར་སྟོང་ངའི་ནང་དུ་ལུས་སྤངས་ཤིང་རིམ་གྱིས་སྟེན་པར་
བྱས་ཏེ། སྟོང་ང་གཏོལ་ཏེ་བཞག་གིས་བསྐྱངས་ཤིང་སྟོ་གཤོག་རྫོགས་པར་གྱུར་བ་ནི། ལམ་རིམ་
གྱིས་འདུག་པའི་མ་ཐུན་དཔེར་འགྱུར་རོ། །

༼ ༤༦༥ ༽

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་ཀྱང་། ཅི་ཡང་མི་དྲན་ཅིང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པས།
གོམ་པས་འདོར་ན་གོ་བས་འཆོར་ཞིང་སྟོ་ཡང་མི་སྟོང་བར་སྟོར་ཏེ་འཆི་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སྟོ་
ཅི་སྟོས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་དང་། བྱིད་ཅིག་ཆར་འཇུག་ན། སྤར་སངས་རྒྱས་ན་ཅི་ཉེས། ད་དུང་
འཁོར་བར་བསྐྱད་པས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་ཤགས་སྒྲིམ་པས། དེ་ནས་ཏུ་ཤང་གིས་འཕམ་
སྒྲངས་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་བྱག་ཏུ་བྱུལ་ནས་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །ལྷ་བཙན་པོ་ངའི་བོད་ཡུལ་དུ་
སྟོ་བ་ཕྱིན་ཆད་ན་གཞུ་ནའི་ལུགས་སུ་གྱིས། སྟོད་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབས་
ཤིག་རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་ཆོས་ལུགས་བྱས་ན་ཆད་པ་གཙོད་དོ། །ཞེས་བྲག་ཏུ་

༼ ༤༤༤ ༽

མཛད་ནས་བཀའ་ཡིག་གསུམ་མཛད་ཅིང་། མདོ་ཁམས་དང་། བོད་དང་། དགོར་མཛོད་དུ་བཞག་
གོ། ། རྒྱ་ལྷ་ཡང་གིས། ཐོག་མར་བརྗེ་ཏ་སྤྱན་འཛེན་བཏང་བ་ཐོས་ནས་སློབ་མ་རྣམས་བསྐྱས་ཏེ།
འགས་འདེབས་བ་བསྐྱབས་བའི་ཆེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་སེམས་བར་ཉལ་བས་ཆོག་གོ་ཞེས་བའི་སློམ་
ཡིག་བསམ་གཏན་ཉལ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་དང་། དེའི་གནད་སྟོན་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ལོན།
གོགས་སེལ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡང་ལོན། དེགས་བ་སྐྱབ་བ་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱབ་ལ བྱང་གིས་སྐྱབ་
བ་ལ་མདོ་སྡེ་བརྒྱད་ཅུ་བྱངས་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལྷ་བཙུངས་སོ། ། དེ་རྣམས་གཏེར་དུ་སྤྲས་བ་དེམ་
གྱིས་མཆེད་བར་གྱུར་ཏེ། བོད་ཀྱི་མན་ངག་ཆོས་རྒྱས་ཚུང་བས་རང་བཟོར་བྱས་བ་རྣམས་ལ་འཕྲེས་
བ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་ལྷ་མ་ཚོད་བའི་གྲར་བྱས་བས་

༼ ༤༤༽

བོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་མཐུག་ཏུ་ངའི་ཆོས་ལུགས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་འགོ་བའི་ཆེ་
ལམ་ལུས་པས་ད་དུང་བོད་ཡུལ་དུ་ངའི་ཆོས་ལུགས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་། ཁོ་བོའི་ཆོས་
ལུགས་ནོར་གྱང་མངོན་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གྱང་གྲག་གོ །ལྟ་བཙན་
པོས་ལྷ་ཙམ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་
བསྟན་བཅོས་མཛད་པར་ཞུས་པས། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་གནང་། དེ་ལ་གཟིགས་པས་དེའི་དོན་རྟོགས་
ཏེ་སྟན་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཞུས་པས་སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་མཛད། དེ་ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་
ཞུས་པས་སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མ་བཅུམས་ནས་ལྷ་ཤང་གི་ལྟ་བཙན་པ་སུན་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་གྲོལ་བ་བཞེག་
པའི་ཕྱིར་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དབུ་མ་སྣང་བ་བཅུམས་གནང་།

༼ ༤༤ ༽

ངོ། །ཏུ་ཤང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགོག་པའི་སྒོམ་རིམ་ཐ་མར་གསུངས་པ་ནི་གང་དག་ཅི་ཡང་མི་
སེམས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅི་ཡང་
མི་བསམ་མོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དག་བ་ཡང་སྦྱད་པར་མི་བྱའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་
པ་ནི་སྦྱེ་བོ་ལྷན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་སྐད་ཀྱང་
སྦྱ་བ་དེ་ཞེས་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་སྦྱ་བ་ནི། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
རྟོག་པ་

༩༩༩༽

ཡིན་པས་ན་དེ་སྤངས་ན་ཅ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པར་
འགྱུར་རོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྤྲས་པས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཐབས་ཤིན་ཏུ་བྱུར་ཕྱིན་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་ག་ཡ་མགོ་རིའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་
མདོར་བསྟུན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་
བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་
བསྟུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཆེན་
པོར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་

༩༥༠༽

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བཤུགས་ཐོས་པ་ཉུང་བཤུགས་བདག་གི་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཇོན་པཤུགས་སྤྱེ་བོ་མཁས་པ་ལ་
བཏེན་པར་མ་བྱས་པཤུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པཤུགས་བདག་ཕྱང་བར་
བྱས་ནས་གཞན་ཡང་ཕྱང་བར་བྱེད་ལམ་རིག་པ་དང་ཕྱང་དང་འགལ་བའི་དུག་གིས་བཏབ་པའི་ཆོག་
ནི། མཁས་པ་དག་ལེགས་སྤྱེ་འདོད་པས་བས་དུག་ཅན་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་ཡོངས་སྤྱེ་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཕྱང་དང་རིག་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །སྒྲོམ་རིམ་དང་པོར་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ལྟར་དུ་འཐོབ་པར་འདོད་པས། མདོར་ན་སྤྱིར་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱབ་པ་དང་
གནས་འདི་གསུམ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པའི་རྒྱའི་རྩ་བ་སྤྱིར་རྗེ་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་བསྒྲོམ་སོ། །དེ་སྐད་དུ་

༼༤༥༽

ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱུག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རབ་ཏུ་
མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིའོ། །ཆོས་ཤིག་རབ་ཏུ་བཟུང་ཞིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་བགྱིས་ན། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་པའི་མཐེལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་གང་ཞེ་ན།
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་པའི་མཐེལ་དུ་མཆིས་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས།
དཔེར་བགྱིས་ན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གཞི་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དབྱུང་གི་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་

༼༥༥༽

མཆིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཆིས་སོ། །དཔེར་བཞིས་ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བར་འབྱུང་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་
བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །སྟོ་གྲོས་མི་བད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཙུན་པ་ཤུ་རི་དྲ་ཉིའི་བྲ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་བད་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་དུ་འགོ་
བའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དབྱགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ནི་མིའི་སྟོག་གི་དབང་པོའི་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ག་ཡ་མགོ་རིམ།

༩༥༣༽

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཚྭ་པ་ནི་གང་ཡིན། གནས་ནི་
གང་ཡིན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྲས་པ། ལྷའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཚྭ་པ་
ནི་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་པའོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཐོག་མར་སྟོང་ཇི་སྟོམ་པའི་
ཚྭ་ལ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་སྟོང་ཇི་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་བྱང་
བར་དམ་བཅས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲིམ་མི་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོར། སེམས་ཅན་
མགོན་མེད་པ་སྟབས་མེད་པ། སྟོང་མེད་པ་དག་མཐོང་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་

༩༥༥༽

གསུངས་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་པ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཆེ་བར་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།
དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྒྲིག་གོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབ་པ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་མིང་མི་འདོར་ཅིང་འཁོར་བའི་དབྱལ་བ་ཡང་སྒྲིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པན་ཡོན་
ཆེན་པོ་ལྷུང་དང་སྦྱར་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། ག་ཡ་མགོ་རིང་། བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་
བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ལོག་པར་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་
ཡིན་

༩༥༥༽

ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོར། དེ་ལྟ་བུ་ན་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བར་
གཞོན་ཅུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གཞན་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་
ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་པར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་།
བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར། སློ་བྱོས་མི་ཟད་པས་བསྐྱན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
སྟོན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་དག་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལུང་དང་སྒྱུར་ཞིང་རིམ་གྱིས་
སྒྱུར་ལམ་བཞི་དང་། མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་འཕྲིན་ལས་
དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའི་

༩༥༩༽

ཚུལ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །སྒོམ་རིམ་བར་བར། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུར་དུ་ཐོབ་
པར་འདོད་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུས་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཡང་མེད་
པ་དང་། རྒྱ་མ་ཚང་བ་དང་། རྒྱ་ལོར་པ་ལ་ཡུན་རིང་སོ་ཞིག་ཏུ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་
མེད་དེ། བ་ལང་གི་རྩ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེའི་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་གང་ཡིན་ཅེ་ན། བདག་ལྟ་བུ་དཔུས་འོང་དང་འབྲས་བས་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་མོད་ཀྱི། བཙོམ་
ལྟན་འདས་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་
བཀའ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གསང་བ་པའི་བདག་སོ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྣང་རྗེའི་རྩ་
བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།

༩༥༥༥༥

ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེའང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཤོན་ཕྱིར་ངེས་པའི་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་
ནས་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་སྤངས་ནས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་སྐྱབ་པའི་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་གོ །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྙིང་རྩེ་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པ་
ནས་བརྩམས་ཏེ་གསལ་བར་བསྟན་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་ཀྱན་རྫོབ་པ་
ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གཤོན་པར་དམ་བཅས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པའི་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་པོ། །

༼ ༥༧ ༽

དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལས་བསྟན་པའི་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་འཛིན་ལས་འདས་པ་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བལ་བ། ལེན་ཏུ་གསལ་བ་དོན་དམ་པ་པའི་
སྒྲོད་ཡུལ་ངེ་མ་མེད་པ། རྒྱང་མེད་པའི་མར་མེད་རྒྱན་ལྟར་མི་གཡོ་བའོ། །དེ་བྱུང་པ་ནི་གུས་པར་
ཡུན་རིང་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་ལས་འབྱུར་ཏེ། དགོངས་པ་ངེས་
འབྲེལ་དུ། བྱམས་པ། གང་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཇམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནི་
གནས་ལྷག་མཐོང་གི་ངོས་འཛིན་དང་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །བྱུང་དུ་འབྲེལ་

༩༥༩༽

བ་ཐོབ་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་
དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐུན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་
ལྡང་བར་བྱས་ཏེ་དོན་རབ་དུ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །བསམ་གཏན་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་
ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་ནས་མི་གནས་པའི་ཐུངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བར་མི་ལྷུང་ལ། ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ཐུངན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་
ལྷུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དབལ་མཆོག་དང་པོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་པ་

༼ ༡༡༠ ༽

ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཇི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་
འཆིང་བ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། ཐར་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། ཐབས་མེད་པར་སྲིད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་
སྤུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་འདི་ནི་
ཐར་པའོ། །ཞེས་རབ་མེད་པར་སྲིད་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སྤུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
འཆིང་བའོ། །ཞེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་འདི་ནི་ཐར་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ལུང་དང་སྒྱུར་ནས་ཐབས་ཞེས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སྤྲོད་པས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པའི་ཚུལ་
ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མར་ཡང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་འབྱུང་ཏུ་སྒྲུབ་
པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་གསུངས་ནས། ཇི་མ་མེད་

༼༥༡༽

བར་གྲགས་པས་བསྟན་པར། གྲེ་གྲོགས་པོ་དག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ནི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་
ཕྱག་དུ་མ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །དགོ་
བའི་ལས་ཆད་མེད་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆེར་འབྱུང་བས་སྤྲུགས་
བརྩའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་མཆོད་པ་དང་
བསྟོད་པ་དང་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། སྐྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇེ་ཉི་སྟོང་པོ་ཅན་
ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡི་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན། །

༼ ༡༡༩ ༽

སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་པ་ལྟར། རྒྱ་ནག་ལུགས་དེ་རྒྱ་མཚན་ནས། རིམ་གྱིས་པ་ཡི་ཆོས་
ལུགས་སྤེལ། ཅེས་པ། སྤོང་བཙུན་དམ་པ་ཞི་བ་འཛོམས། རི་ལྷོ་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ལ་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་གཉིས་བྱུང་བ་ལ། རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་ལུག་གཅིག་ཆར་
བའི་ཆོས་ལོག་ལུང་རིགས་ནམ་དག་གིས་སྟན་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ལ་བ་སྤྱི་བཅས་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་རིམ་
གྱིས་པའི་ཆོས་ལུགས་རྒྱས་པར་མཛོད། སྤོང་ཆོས་རྒྱ་ལ་ཡོན་མཛོད་ནམས་ཀྱིས་གངས་རིའི་ཁྲིད་
འདྲིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབྱ་བཞེས་པ་དང་། སྤོང་བཙུན་པ་དང་། ཆོས་མེན་ཆར་གཅོད་
པའི་མཛོད་སྤོང་འཛོད་མཛོད་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ལ་ལེགས་པར་བསམ་ནས་བཀའ་བློན་ཆེན་པོའི་
རྩིས་སྤྲོད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱི་བློན་ལན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཅི་རྒྱས་སྤྱོད་

༼ ༡༡༣ ༽

ཅིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱོམ་པར་རིགས་ཏེ། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་དུ། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་
བྱས་པ་བཟོ། །བྱས་པ་ཚུ་བོས་མི་གཏོང་ན། །ལྷ་མིའི་དཔལ་དགོན་ཉི་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། །ལུང་ལས་ཀྱང་། །མི་གང་བྱས་པ་མི་བཟོ་བ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཁྱར་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།
ཤེར་ཕྱིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་པན་པ་ཆུང་དུ་གཅིག་བྱས་པའང་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་མི་སོན་ན། མང་པོ་ལྷ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
སྤྲོས་ས། སྟོམ་བཙོན་དམ་པ་དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་འཛོ། །བརྟུལ་ཁྱགས་གྲུབ་པ་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་
དཔལ། །སྟོགས་ལ་དབང་པོ་བརྒྱའི་རང་ཆུལ་སོགས། །སྟོགས་མའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
ཡིན། །བདེ་

༩༥༩༽

གཤེགས་བསྟན་པའི་རིང་ལུགས་སྒྲན་མེད། །ཁྱེ་ཆེན་བསྐྱར་བྱེད་མཆན་བུའི་གནས་འདུག་
པའི། །སྐད་གཉིས་སྤྲ་བ་སྒྲོ་གྲོས་གསལ་ལྡན་པ། །དེ་དག་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཏུ་གྱུར། །མི་ཡི་
དབང་པོ་ཆོས་བཞིན་ས་སྒྲོང་པ། །རྣམ་དཔྱེད་སྒྲོ་ཅན་དེས་པས་འགྲོ་བ་འདུལ། །དབང་མཛུངས་སྒྲོན་
པོའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་བསྐྱོར་ནས། །སྐྱེ་དགུ་འདི་དག་བུ་བཞིན་ལེགས་པར་བསྐྱངས། །ཞེས་
བཀའ་བྲིན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་བསྐྱགས་པ་མཛུང་དོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ལོག་གི་རོ་ལངས་ཚུལ་ནི།
ཕྱིས་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལུབ་པ་དང་། །རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །ཡི་གེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་མིང་འདོགས་གསང་ནས་ནི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མིང་བསྐྱར་ནས། །ད་ལྟའི་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི། །པལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ཆོས་

༼ ༡༡༥ ༽

ལུགས་ཡིན། །ཞེས་པ། འགོང་པོ་གནམ་ཐེའུའི་བྱ་དུམ་བཅན་སྒང་དར་མས། སྟོན་པོ་ངན་པ་རྒྱལ་ཏེ་
རེ་དང་། ཅོག་རོ་ལེགས་སྤྲེལ་སོགས་པ་དང་གྲོས་ངན་བཤམས་ཏེ། མངའ་བདག་ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཅན་
རལ་པ་ཅན་བསྐྱོངས་ནས། བོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀ་བཤེགས་སྒང་དར་
མངའ་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེས་བསད། དེ་རྗེས་སུ་ཡུམ་བརྟན་དང་འོད་སྤང་འབྲུགས་ནས་བོད་ཡུལ་
ལུང་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་རྒྱུ་ཤང་གི་ཆོས་ལུགས་འགའ་ཞིག་ཡི་གེ་བཀོད་པ་འགའ་ཞིག་གཏེར་ནས་
ཐོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོན་པོ་ཆོས་དད་ཅན་གདམ་ངག་འབོགས་པ་ལ་སྟོབས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་
བཏགས་ནས་བཤད་དེ། བརྟན་པ་སྤྱི་དར་གྱི་ལོ་བཅའ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་པར་
མ་དར་བའི་

༩༩༦༽

སྐབས་སུ་ཆོས་ཡིན་མ་ཡིན་ཤིང་འབྱེད་པ་མཁུངས་པ་མ་བྱུང་བས། བསོད་ནམས་ཚུང་བའི་སེམས་
ཅན་འགལ། །ལྷ་སྐལ་ཆད་པས་འབྱུང་པོ་སྐྱབ། །ཅེས་པ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམ་ངག་གི་མིང་
ལ་འབྲུལ་བས་དར་བར་གྱུར་རྟོ། །འབྲུལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །ཞེས་བའི་འདྲེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
སེམས་དོ་འཕྲོད་ཉལ་བས་ཆོག་ཅེས་བའི་དོ་འཕྲོད་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་དོ་སྟོན། སེམས་
ནམ་མཁའ་དཔེར་སྒྲངས་ནས་དོ་སྟོན། ནམ་མཁའ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་དོ་སྟོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དོ་སྟོན་གསུམ་པར་གྲགས་པ་དང་། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
བའི་སྒྲིབ་དུ་འོ། །ཞེས་བའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་གསལ་ཅོམ་འདི་ལ་

༼༡༥༽

བདེ་བར་ཞེན་པ་དང་། གསལ་བར་ཞེན་པ་དང་། མི་རྟོག་པར་ཞེན་པ་སྟེ་གོལ་བ་གསུམ་བཅད་ནས་
གཤེས་ལ་ཞོར་བ་དང་། སྒྲོམ་དུ་ཞོར་བ་དང་། ལམ་དུ་ཞོར་བ་དང་། རྒྱས་འདེབས་སུ་ཞོར་བ་སྟེ་
ཞོར་བ་བཞི་སྤངས་ནས་སོ་མ་དེ་མ་བཅོས་པ་དང་ལྷུག་པ་དང་འབོལ་ལེ་ཤིག་གེར་འཛོག་ལུགས་
བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུར་བྱས་བཅེངས་པའི་སེམས་ཉིད་འདི། །སྟོང་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་
ཚོམ་མེད། །བྲམ་ཟེ་སྦྱད་པ་འཁལ་བ་ལྟར། །སོ་མ་མ་བཅོས་ལྷུག་པར་ཞོག །ཅེས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་
གསུངས་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ། ཚོས་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་སྟོགས་བཅུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབའ་ལ་ཞུ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་ལས། དཔེ་མ་གྲུབ་ཅིང་དོན་ལོར་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་
དོན་བརྟགས་པས་

༼་་་༽

འདི་ལྟར་མཐོང་། །སོ་མར་བཞག་ན་བལ་ཉིད་ཡིན། །སྐྱད་པར་བྱས་ན་བཙོས་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་
འདི་ལ་དཔེ་སྐྱོན་ཡོད། །དོན་གྱི་སྐྱོན་ཡང་འདི་ལྟར་མཐོང་། །གོལ་བ་གསུམ་པོ་བཅད་ཅེས་
གྱིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་ནི། །ཉན་ཐོས་འགོག་པའང་དེར་འགྱུར་རོ། །ཤོར་བ་བཞི་པོ་
སྤངས་ཉམས་པའི། །རྣམ་རྟོག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མིན། །རྟོགས་པ་མེད་ན་སྤོང་མི་བྱས། །རྟོགས་པ་མེད་
ཀྱང་སྤོང་བྱས་ན། །མེས་ས་ཅན་ཀུན་ལ་འབད་མེད་དུ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅི་མི་སྤྱེ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །བྲམ་ཐེ་ཆེན་པོའི་གསུང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཆད་མ་ཡིན་ལ། །ཕྱི་མ་གཉིས་བརྒྱན་ཡིན་
ནོ། །དགག་པ་རྒྱས་པར་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་པར་གསུངས་པས་ཤེས་ཤིང་། འདི་ནི་རྩ་ཤིང་གི་བསམ་
གཏན་ཉལ་ཆོག་གི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །དེས་

༩༥༩༽

ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་
གསུངས་ལས་ལེགས་པར་ཐོས་བསམ་མཛད་ནས་དགོངས་པ་མ་ཞོར་བར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་དང་
ཉམས་ལེན་མཛད་པ་གལ་ཆེ་ཤིང་། ཁྱི་བཙུང་བརྒྱགས་སུ་མ་སོང་བ་བྱེད་འཆལ་ལོ། །ལྷ་པ་ནི། ལྷ་
རོ་དང་ནི་མི་ཉི་པའི། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ལས་དང་ཆོས་དང་ནི། །དམ་ཆིག་དང་ནི་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱད་ནས་ཇི་སྐད་དུ། །གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཁོང་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ། ལྷ་
མ་ལྷ་རོ་དང་མི་ཉི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མར་པ་ལོ་རྩེ་ལ་གནང་བ་དེ་ཉིད་ལས་དང་ཆོས་
དང་དམ་ཆིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བཞི་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
དགོངས་པ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ཏེ། མི་ཉི་པའི་དེ་ཉིད་ཉི་ལུ་ལས། ལས་དང་དམ་ཆིག་

༩༩༠༽

ཕྱག་རྒྱ་གཉིས། །འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཉིད། །ཐ་མའི་བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པ་ནི། །དག་པའི་དེ་ཉིད་
ཕྱིར་སྟོགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་མཉམ་སྦྱོར་བས། །འཇམ་པའི་རྫོ་རྩེ་ལ་སོགས་གཙོ། །བདེ་མིན་
བརྟུན་མིན་རྣམ་པར་ནི། །བདག་ཉིད་སྒོམ་པ་འབྲིང་པོའོ། །བདག་གིན་བརྒྱབ་པའི་གོ་འཕང་
གང་། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་བྱས་ཕྱིར། །དེ་དག་ལ་ནི་རིམ་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་ལམ་
བསྟན་ཏོ། །ལྷ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ན་ནི། །དེ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་སྟེ་མེད། །བག་ཆགས་ཉིད་ནི་རྣམ་དག་
ན། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་གཞིལ་
བ། །ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབང་པོ་དམ་པ་གནས་པར་བྱ། །ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་
གང་ཐོབ་པས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས། །གང་

༼༥༩༽

ཕྱིར་འགོ་བ་འདི་དེ་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ངི་མ་མེད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉི་ཤུ་
པར། ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་བསྐྱོད་པ་པོ། །ནམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །མཆོན་ཉིད་མེད་ཅིང་
འདུས་མ་བྱས། །གཉུག་མའི་སྐྱེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་ལས་དང་པོ་
པའི་ནལ་འབྱོར་པ་དབང་པོ་ཐ་མ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཙ་རྒྱུང་
གི་ནལ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ཆོས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་
གསུམ་པའི་ལམ་སློམ་ཞིང་། ལྷ་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ལྷ་བྱ་སྐྱེ་ལུས་རིམ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་ལ་ཞེན་པའི་
བག་ཆགས་སྦྱང་པའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་སློམ་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་ཏེ་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་

༼༥༩༽

དབང་པོ་རབ་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དོན་
གཅིག་གོ། །རྒྱ་རོ་པས་ཀྱང་། དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ངོས་བཟུང་ནས་
བསྒྲོམས་པས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་ག་ཤིན་
ཇེ་ག་ཤེད་དམར་པོའི་རྒྱད་དུ། འདིར་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གང་། །མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བཞི་བ་
རུ། །བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་སྒྲར་ཡང་དེ་བཞིན་ཅེས། །བཞི་བ་དེ་ཉིད་གསུམ་པ་
རུ། །དེ་བཞིན་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དང་པོའི་ཡན་ལག་ལས་སྒྲར་ཡང་། །སྒྲོས་པ་སྒྲོན་འགྱུར་དེ་
བཞིན་དུ། །བྱིས་པ་ནམས་གྱིས་རྒྱ་གསུམ་པ། །གང་ཡིན་འབྲས་བུ་བཞི་བ་སྟེ། །རྒྱ་འབྲས་དབྱེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། །བཞི་བ་འང་གསུམ་པར་བྱུང་བོ་ཞེས། །སྒར་བརྗོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད། །

༼༡༩༣༽

ཅེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་དབང་གསུམ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དེ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བྱང་འདུག་གི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་
སྤྱིར་བཞི་བ་དེ་ཡང་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
མཆན་ཉིད་པ་ནི་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་འབྱུང་ན་དེ་ཉིད་དབང་བཞི་པར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་བོ། །དེས་ན་ཨི་རྒྱ་པོ་རྣའི་ཞལ་སྤྱན་ས། དབང་པོ་གཉིས་བྱུང་བ་དེ་བཞི། །དེ་ཉིད་
ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་ངན་སྒྲ། །དེ་ནི་བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་དུ། །རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལོག་
པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། །མི་འི་པའི་ལྷན་

༼༡༩༩༽

སྐྱེས་བྱུང་པར་ཡང་། །གང་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མ་བཅོས། །དེ་ཕྱིར་འདོགས་མེད་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས། །ཞེས་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་གཉིས་བྱུང་གི་བཅོས་མ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བྱུང་
གི་ཡེ་ཤེས་མ་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལའང་དེང་སང་གསང་སྤྲུགས་འཆོལ་བར་སྟོན་པ་མང་དུ་
ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱུང་མ་པ་ནམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱིས་
ཀྱང་། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པར་འདི་སྐད་གསུངས། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་པས། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འང་
མི་ཤེས་ན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་ཅམ་ཡང་། །རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་མི་སྤྱིད་གསུངས། །ཞེས་པ། ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཨི་རྒྱ་བོ་རྟོས་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པ་དང་། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྟོ་
རྗེས་མཛད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པ། པརྒྱ་བརྒྱའི་གསང་བ་བྱུང་།

༩༩༥༽

པ། རྩོམ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་བྱུང་པ། དཔལ་ཆེན་པོའི་གཉིས་མེད་བྱུང་པ། ལྷ་རི་ཀ་པའི་གསང་
བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དགྲ། རྣམ་འགྱུར་མ་ཅི་ཉིས་མཛད་པའི་དངོས་པོ་གསལ་བའི་དེ་ཉིད་བྱུང་པ་སྟེ་
བྱུང་པ་སྟེ་བདུན་དང་བཅ་ཟེ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཏེ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲ། ཉོག་ཅེ་པའི་བསམ་མི་བྱུང་། ལྷན་སྐྱེས་རྩོ་
རྩེའི་གནས་པ་བསྐྱུས་པ། ལྷ་རྩེ་དེ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱོར་། དེ་བ་ཅན་ཏེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
གསལ་པ། འཕགས་པ་སྐྱེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞི་པ་སྟེ། སྦྱིང་པོ་སྦྱོར་བྱུང་།
གྲགས་པ་རྣམས་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བྱུང་། མཐའ་ཆོད་པར་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་། ཕྱག་
རྒྱ་བཞི་པར། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཉམས་ལེན་མི་ཤེས་པས། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་མི་
ཤེས་པས། དེ་མ་ཤེས་ན་དམ་

ཆེག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་དོན་མི་གོ་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་དོན་ཅམ་ཡང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ནམས་དབང་བཞི་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྒྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱ་བཞི་དང་སྒྱུར་བ་
 ཡོད་ནའང་། བྱི་རོལ་གྱི་བྱད་མེད་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་ནི་
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལུས་གྱི་རྩ་འཁོར་ལོ་བཞི་རྟེན་དང་བཅས་
 པ་ཆོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། ཁམས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་མ་ཉམས་པའི་དམ་ཆེག་གི་ཕྱག་རྒྱས་དེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 གྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཆོས་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་དམ་

༼༡༩༥༽

ཆོག་ཕྱག་རྒྱ། དེ་དག་པན་ཚུན་དུ་རྒྱས་གདབ་དང་། འདེབས་བྱེད་རོ་གཅིག་ཏུ་ནལ་འབྱོར་པའི་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཉམས་དང་། དངོས་པོའི་གཤེས་ལ་གནས་ཆོད་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞི་
ལམ་འབྲས་བུའི་སྟེང་དུ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གསུངས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་མ་ནོར་བར་ཉམས་སུ་ལེན་འཆལ་
ལོ། །སློབ་དཔོན་ཨ་མུ་ཀ་ར་ནི། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བ་སྦྱ་སྦྱབ་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་གཞན་དང་ནི། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། །དབང་བསྐྱར་དག་དང་མ་འབྲེལ་
བ། །དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཀའ། །དབང་བསྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཆོགས་
ན། །ད་གཞོད་མཆན་མ་དང་བཅས་པའི། །འབད་ཚུལ་ཀུན་ལ་མི་སྟོས་སོ། །ཞེས་བ། དུས་ཀྱི་

༼༡༩༽

འཁོར་ལོའི་རྒྱད་དུ། དབང་མངོན་དུ་མ་སོང་བར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་ལྷ་བ་དང་།
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དབང་གོང་མ་བཞི་
བསྐྱར་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དང་པོ་ནི་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཁྱས་བྱེད་པ་ལྟར་ཡུམ་ལྟའི་རྒྱ་
དབང་དང་། གཙུག་ཕྱད་འཛོག་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྟའི་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་དང་། རྩ་བ་འབྲིགས་པ་
ལྟར་ལྷས་པ་བཅུའི་དར་དབྱངས་གྱི་དབང་དང་། དགོད་ཅིང་སྦྲ་བ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྩོ་རྩེ་འཕ་
བྱའི་དབང་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་སེམས་དབའ་སེམས་མའི་བརྟུལ་ཁྱགས་གྱི་
དབང་དང་། མིང་འདོགས་པ་ལྟར་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོའི་དབང་དང་།

༼༡༩༩༽

ཡི་གོ་འབྲི་སྟོག་སྟོབ་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རྩེས་གནང་དང་བདུན་ནི། ཅ་རྒྱུད་དང་བསྐྱུས་
བརྒྱུད་དང་དོ་རྩེ་སྟོང་པོའི་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པར་དག་བྱ་དག་བྱེད་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་སོ། །གོང་
མའི་དབང་ལ་སྟོབ་མ་གཞུག་པའི་དབང་བཞི་དང་། དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་ལུགས་
གཉིས། དབང་བདུན་ཐོབ་པའི་སྟོབ་མ་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་བདུན་པོ་དེ་མངལ་གྱི་གནས་
སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་མངལ་དུ་ཐོག་མར་ལུས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཅུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཅ་དང་
རྒྱུད་བྱུང་བ་བཞིན་དར་དབྱངས་དང་དོར་བྲིལ་གྱི་དབང་། དབང་པོ་དང་ལས་དབང་རྣམས་བྱུང་བ་
བཞིན་བརྟུལ་ཞུགས་དང་མིང་གི་དབང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་བཞིན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རྩེས་
གནང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་མ་གཞུག་

༼༩༠༠༽

པའི་དབང་བཞི་ནི་རྒྱ་མ་ལ་རེག་པའི་བྱམ་དབང་དང་། བདུད་ཅི་བྱིན་ནས་ཟླ་ག་ལ་བལྟ་བའི་དབང་
དང་། ཕྱག་རྒྱ་གཏད་དེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་
དང་། རྟོག་བྱ་ནང་དུ་ཚུད་པའི་བདེ་བ་ལ་རྟོག་པ་བཞི་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཟབ་མོ་ཉན་པའི་སྟོད་དུ་བྱང་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བཞི་ནི། དེ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པའི་སྐྱར་ཚུལ་སྒྲ་མ་དམ་པའི་
མན་ངག་བཞིན་དུ་ངོ་སྤྲད་ཅིང་། བཞི་པའི་དོན་ནི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངོ་ལེགས་པར་འཕྲོད་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་དོན་གྱི་དབང་
བཞི་པ་ཉིད་ལའང་། བསྟེན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། ཉེ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཉེ་བའི་བསྟེན་པ་དང་། སྐྱབ་
པ་ཆེན་པོ་དང་། བཞི་རིམ་གྱིས་

༼༩༠༽

མཐར་ཕྱིན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྲུབ་ཅིང་། དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་། སྐྱབས་སྐྱོད་
ཐུགས་ཡེ་ཤེས་བཞི་བཞིར་སྤྱོད་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ནི་ཁྱེ་དོ་རྗེ་ལ་འཕྲོ་བ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་བ་
བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་དང་དོན་གཅིག་གོ། མཚན་བརྗོད་དུ། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རིག་ཏེ་ཅེས་
གསུངས་སོ། །འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར། སོ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་དང་། །སློག་ཅོལ་དེ་བཞིན་
འཛིན་པ་དང་། །རྗེས་སུ་བྲན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན། །རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱངས་པས་དབང་བཞིའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ། མཚན་
བརྗོད་དུ། འཛིག་ཉེན་གསུམ་ན་གཞོན་ལུས་གཅིག་ །གནས་བཏུན་གན་པོ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་ །ཅེས་
གསུངས་ཏེ།

༼ ༩༠༣ ༽

དབང་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཞོན་ཏུ་དང་། དེའི་ལྷགས་གྱི་དར་ལ་བབ་པ་དང་། གནས་
བརྟན་ཀླན་པོ་དང་། བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་སྟེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་དང་།
འཕོ་བའི་སྐྱེ་བ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་དབྱ་མར་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་
སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་གཙུག་ཏོར་དང་། དཔྱལ་བ་དང་། སྟོག་ཅོལ་དང་། འཛིན་པས་སྦྱིང་ག་
དང་། རྗེས་བྲན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གསང་གནས་ནས་ནོར་བུའི་ཅེ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་འཕོ་བ་མེད་
པའི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཡས་རིམ་
ནས་འཛིན་པ་དང་། མས་རིམ་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་བརྗོད་དུ། བཟང་ངན་ཤེས་ཤིང་
དུས་ཤེས་པ། །ཞེས་དཀར་པོའི་ཆ་འཕེལ་

༼༩༠༣༽

བ་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་བཟང་བ་དང་། ཉག་པོའི་ཆ་འཕོ་བའི་སྤྱི་བ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདེ་བ་ངན་
པའོ། །དུས་གྱི་རྩ་ལ་ཐེམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་སོ། །གསང་བ་དང་། རྟེ་བ་དང་། སྦྱང་ག་དང་། མགིན་པ་
དང་། དཔྲལ་བའི་འཁོར་ལོ་སློག་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་གྱི་གྲོང་འཛིན་པ་སྟོང་ས་ནས། འཕོ་མེད་གྱིས་
གང་ཞིང་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་ས་གཉིས་གཉིས་ནོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོ་འཕོ་བའི་
བག་ཆགས་དང་། དེའི་བཞེན་པ་སློག་གི་རྒྱང་གཞིམ་དུ་མེད་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐའ་དག་
ཟད་ཅིང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
དང་བྱང་དུ་འདུག་པ་མཐར་ཐུག་པ་བཅུ་གསུམ་པ་རྫོགས་པ་ལ། ཆོས་གྱི་དུང་སྟེ་སྤྱོད་ཆེན་འཛིན། །རྩོ་
རྩོ་བ་དེ་མེད་འོད། །ཆགས་བྲལ་དང་པོ་ཆགས་

༼༩༠༩༽

བ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ཉི་མའི་འགྲོས་རིམ་གྱིས་གཙུག་ཏྲར་
ནས་ནོར་བུའི་མཐར་སོན་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གཏེ་རྒྱ་བོ་ཆེ། །རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་སྤང་བ་ཆེ། །ཁ་དོག་སྒྲ་
ཆོགས་འབར་བའི་འོད། །བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཙུག་ཉིས་ལྟན། །ཀར་བ་ཡ་གཅིག་མཐེལ་གྱིས་
གཞོན། །ས་ཡི་ད་གྱིལ་འཁོར་གཞི་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱེ་བ་གཙུག་ཏྲར་དུ་མནན་
བས། །ཆངས་པའི་སྒྲོང་ང་ཅེ་ནས་གཞོན། །ཀར་ཐོབ་སོན་མོའི་བྱོན་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
འོད་གསལ་བ་ལས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་རྗེས་བྲན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་སྒྲོང་གཟུགས་ལྷག་
ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་དགོས་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་བ་ནི། འཛིན་བ་དང་། རྗེས་བྲན་
དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ལ། རྒྱུད་

༼ ༢༠༥ ༽

སྡེ་ཟབ་མོའི་དོན་བཞིན་ལེགས་པར་མ་འདྲིས་ཤིང་ནང་གི་ནམ་ཉིག་སྡོན་སོང་གི་སྒོས་བསྟན་པར་
ཟད་དོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དབང་པོ་བརྟུལ་བ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་སྟོག་འཛིན་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཙམ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
རྗེས་བྲན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་ཞིང་། ཆོས་དང་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོག་འཛིན་གྱི་
ཡན་ལག་ལ་པལ་ཆར་ཆར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མ་དམ་པ་དག་གསུངས་སོ།། །།གསེར་འབྲུར་སྐབ་
པའི་སྐབས་ནས། དདུལ་ཚུ་འབྲོས་པ་དང་འཕར་བ་དང་འདར་བ་དང་འཆོག་པ་དང་། གཡོ་མེད་དུ་
བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་འཆིང་བའི་ཐབས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། མཆོག་གི་
དབང་གོང་མ་བཞི་ཉམས་སུ་

༼ ༢༠༩ ༽

ལེན་པའི་ཚུལ་ཞིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གནད། རྒྱད་ཕྱེ་གང་དུ་འང་མ་གསུང་པའི་གསང་ཆེན་སྤྲུལ་དོན་
མཐར་ཐུག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་བཤད་པ་དང་
ཉམས་ལེན་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དགོངས་འཆའ་ལོ། །འདི་རྣམས་ཞིབ་པར་ཐུག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཐུག་མན་ལུང་གུ་རུའི་གསུང་གི་རྒྱན་མ་བཙུག་པ་
ལས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་སྟོར་གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྩ་བ་རྩ་ཤིང་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པ་
དང་། རྒྱད་ཕྱེ་མང་པོའི་བཤད་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཤིང་འགྲེལ་པ་མན་ངག་གི་སྟེ་མ་དང་། གྱི་དོ་རྩེ་དང་། དོ་རྩེ་
གྱུར་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་དང་། གསང་བོ་འདུས་

༼༩༠༽

བ་འཕགས་ལུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་
ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་སྟོམ་བ་དང་། ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་བཀག་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་བསྐྱར་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་བ་ཐོབ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་རྟོགས་བ་སྟོན་དུ་གྱུར་ན། དེ་ཡན་ཆད་དུ་སྟོབ་པའི་ལྷག་མ་སྟོང་བ་དང་། ལམ་གྱི་ལྷག་མ་སྟོམ་
བ་དབང་ལོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྟར་འབད་ཚོལ་མི་སྟོས་པར་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུ་ལ་
སོགས་པའི་ཚུ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ངང་གིས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་བ་བཞིན་ནོ། །ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་
པའི་ཚུ་ལ་ལ། བི་རྒྱ་པའི་མན་ངག་ཏུ། སེམས་ཅན་ལ་མ་དག་པའི་སྤང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་

༼༩༠༽

ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དག་པའི་སྤང་བ་ཞེས་སྤང་བ་གསུམ་འཆར་ཚུལ་
དང་། འཁོར་ལོ་འཆམ་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ། ཞེས་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་བ་བྱམ་དབང་གི་ལམ་སྒྲོམ་བ་དང་། ཡི་གེ་
ཟླ་གའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་བ་གསང་དབང་གི་ལམ་སྒྲོམ་བ་དང་། ཁམས་བདུད་རྩི་དགྱིལ་འཁོར་
ལ་བརྟེན་ནས་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་སྒྲོམ་བ་དང་། སྤྱིང་པོ་རྒྱུང་སེམས་དྲངས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་པའི་ལམ་སྒྲོམ་བ་དང་། ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བྱུག་དང་། བཞི་དང་། གཉིས་
དང་། ས་བརྩུ་གསུམ་པའི་བྱེད་འོན་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་བ་དང་། ཡང་དང་པོར་ཀུན་
གཞི་རྒྱ་རྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱེད་བ་

༼༩༠༩༽

དང་། དེ་ལས་ལུས་ཐབས་རྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྲས་བུའི་རྒྱད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཐབས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྦྱང་བའི་
བདུད་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྦྱང་བའི་བདུད་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་བདུད་ལས་ངོ་བཟུང་ནས་
ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཡི་དམ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་ལ་སོགས་བྱང་ན་བགེགས་གྱི་རྣམ་
འབྲུལ་ཡིན་ནམ། རང་གི་ཉམས་སྦྱང་ཡིན་ནམ། ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནམ།
རྣམ་གསུམ་རིགས་དབྱེའི་གདམས་པས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའང་ག་ཡ་རྒྱ་རའི་
བཞེད་པས་འཁོར་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་ཆེར་བསྒྲོམས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཙམ་
དང་། སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅུང་

༩༩༠༽

ཟད་ཐོབ་ནས་ཆ་སྟོམ་དུ་སྟོམ་པ་དང་། བཏེན་པ་ཆེར་ཐོབ་ནས་རྫོགས་རིམ་ཤས་ཆེར་སྟོམ་པར་
བཞེད་དོ། །ཕྱག་པ་ལ་གསུམ། འབྲུལ་པ་ངོས་བཟུང་བ། སྟོན་བྱུང་གི་དཔེ་དགོད་པ། མ་ནོར་བའི་
དོན་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེང་སང་འགའ་ཞིག་སྒྲ་མ་ཡི། །མོས་གུས་ཅམ་གྱིས་
སེམས་བསྐྱར་ནས། །རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་འགགས་པ་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ངོ་སྟོད་བྱེད། །དེ་འདྲ་
བདུད་གྱི་ཡིན་པའང་སྲིད། །ཡང་ན་ཁམས་འདུས་འགའ་ལའང་བྱུང་། །ཞེས་པ། དད་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་འགའ་ཞིག་ མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་རང་གི་མདུན་ནམ་སྟེ་བོར་
བསྟོམས་པས་དེ་ལ་སེམས་བཞིན་པས། ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་འགགས་ཏེ་སེམས་གནས་པ་ཅམ་
ལ་མ་བཅོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ངོ་སྟོད་པར་བྱེད་དེ། ཉམས་རྟོགས་

༼ ༩༡༡ ༽

དེ་འབྲས་ཞི་གནས་ཡང་དག་གི་གོ་ཡང་མི་ཚོད་ན། ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོར་ལྷ་ཅི་སྟོས། བདུད་ཀྱི་ཐེགས་ས་
ཀྱིས་ཀོན་པའང་སྲིད་ཅིང་། ཡང་ལུས་ཀྱི་ཚ་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤར་མ་འདུས་པའི་སྤྱང་དང་།
འབྱུང་བཞིའི་རྩས་པ་ཚོགས་པའི་ཉམས་སྤང་ལའང་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་
གོམས་ན་བྱིང་སྤྱགས་འཐེབས་པའི་ཉམས་གཉན་པོས་བསལ་བར་དཀའ་བ་འབྱུང་བས་སེམས་
གནས་པ་མཚོག་ཏུ་བབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀ་རུ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །བརྩན་བརྩབས་
ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཐོབ་བྱུང་། །དེ་ཡི་དགོན་པ་མཐོང་ཅམ་གྱིས། །འགའ་ལ་ཉིང་འཛིན་སྟེ་ཞེས་བྲེ། །ཕྱིས་
ནས་དེ་ཡི་བྱ་བ་ཐོབ་ཞིག །དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་དེ་རྒྱན་ཆད། །དེ་འབྲའི་ཉིང་འཛིན་བདུད་ཀྱི་
རིགས། །འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པར་

༼༩༡༩༽

གསུངས། །ཞེས་པ། སྟོན་མི་ཀན་པོ་ཞིག་གིས་རི་ལུང་དུ་བུད་ཤིང་འཛོལ་བ་ལ་སོང་བས། གཉའ་
ལོ་སྐྱམས་པའི་ཕུང་པོ་ཞིག་གི་ཁོད་ན་ལུག་གུའི་པགས་པ་ལ་བྱས་པའི་ཞྭ་གཅིག་འདུག་པ་ཉིད་ནས་
མགོ་ལ་གྲོན་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་རྒྱན་པའི་སྤྲེས་བྱར་མཐོང་ནས་བྱལ་ཐོབ་ཀ་རུ་འཛིན་
ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེའི་མིང་ཐོས་པ་དང་དགོན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་བློ་རྟོགས་འགགས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ནི་སྤྱི་བ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་ཁང་པར་ཞུ་དེ་ཕུད་ནས་འདུག་པའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་ཀན་པོའི་གཟུགས་སུ་
གྱུར་པ་སྟོབ་མ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། གཞན་དག་ལ་འང་སྤྲེས་ཏེ། པགས་པའི་ཞྭ་དཀར་པོ་མི་རྣམས་
ཀྱིས་ཁྱེར་བས་བྱལ་ཐོབ་ཞིག་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་སྤྱི་བ་འང་རྒྱན་ཆད་དོ། །དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་བྱིན་
བརྒྱབས་དང་རྒྱས་པ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ཆོགས་ཀྱི་

༼༩༡༣༽

ལེ་ཁྲུང་། ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་ཡན་ལག་དགུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་བདུད་གྱི་ལས་ཤེས་ནས་སྟོང་བར་
བྱེད་པ་ལ། བདུད་རིགས་གྱི་ལྷ་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་དང་། དེའི་ཚུང་མ་མེ་ཉོག་གི་གཙུག་ལུང་ཅན་
གྱི་སྒྲི་བོ་ན་མེ་ཉོག་གི་མདའ་ལྷ་ཡོད་དེ། དེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མྱོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་
མྱོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་གང་ལ་
འཕངས་ནས་ཕོག་པ་དེའི་རིགས་རུས་ཡོན་ཏན་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པས་དེགས་པ་དང་ཞེ་སྒྲུང་
དང་གཉི་ལྷག་དང་བརྗེད་རེས་པ་དང་ལྷག་གིས་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ན་མངོན་བརྗོད་དུ།
མདའ་ལྷ་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེའི་འཁོར་བདུད་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་བ་བཞི་ནི། འཐབ་པ་དང་། གཡེང་
བ་དང་། ལྷག་

༼༩༡༩༽

པར་ཆགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ལོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དང་པོས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ལས་དང་
པོ་པ་དག་པན་ཚུན་འཐབ་ཚེད་ལ་སྒྲོར་བར་བྱེད། གཉིས་པ་གཉིད་དང་ཚུགས་པ་དང་འདོད་ཡོན་ལ་
གཡེང་བར་བྱེད། གསུམ་པ་ལོངས་སྒྲོད་ལ་ཆགས་ནས་སྒྲིན་པ་ལ་མི་འདུག་པ་དང་ཆགས་པའི་
འདུ་ཤེས་སྒྲིད་པར་བྱེད། བཞི་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཆོང་དང་ཞིང་ལས་དང་སྒྲུ་གར་དང་བཟའ་
བཏུང་དང་། དགོད་ཅིང་ཅེ་བ་དང་། བྱད་མེད་ལ་སྟེད་ཅིང་མི་ལམ་དུའང་ས་བོན་འཕྲོག་པ་དང་།
ཆངས་སྒྲོད་བྱི་མ་ཅན་དུ་བྱེད། སྒྲུ་དང་གཞོད་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་མ་རུངས་པ་ནམས་བསྐྱལ་ཅིང་ལོ་
ཏོག་མ་རུངས་པར་བྱེད། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱི་སྟོག་འཕྲོག་པ་དང་འཛིགས་པ་སྒྲིད་པར་བྱེད།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཉི་བར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་འབྲུལ་པ་སྒྲིད་པར་

༼ ༩༡༥ ༽

བྱེད་དེ། འཛིག་ཏེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་ཏོག་པར། མི་བཟང་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་བ་ཡི། །སྐྱབ་པ་པོ་ལ་
བདུད་གྱི་རིགས། །འདོད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ལྟ་མོ་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་སུ་ཡང་། །སྒྲ་
ཚོགས་གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིས། །དབང་པོ་བསྐྱེལ་བ་འཆེ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེལ་
བ་བཟུང་བ་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། བསམ་བ་དག་པར་གྱུར་བ་དག་ལ་མཐོ་འཆམ་ཞིང་
འབྱུལ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ལས། བདུད་གྱི་ལས་ནི་བཙོན་འགྲུས་
དང་ལྡན་པས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་བཙོན་པ་ལ་བདུད་གྱི་ཅི་ཞིག་བྲ། དེ་ཉིད་བདུད་གྱི་
ལས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བ་དང་། དཔུང་བཟངས་ལས། བགེགས་གྱིས་

༼༩༡༩༽

བསོད་ནམས་མ་ལུས་ཟད་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་མི་ལ་གསང་སྤྲུགས་འབྱུང་མི་འབྱུང། །རི་ལྷོང་ཆེ་བ་
སྤྱིན་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བགེགས་ལས་གྲོལ་བ་རྣམ་པར་མངོས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
གཞན་ཡང་གཏོར་མ་འདོད་པ་དང་ནོན་དང་། བསོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུན་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་
རྣམས་ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སྤོང་ཚུལ་ནི་དོ་རྗེར་ཅེ་མོར། རང་གི་སེམས་ནི་བདུན་ཅེས་
གསུངས། །རང་གི་སེམས་ཉིད་བགེགས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས། །ཞེས་
གསུང་བས། རང་གི་སེམས་ལ་བརྟགས་ཏེ་བདུན་ལས་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་བདུན་
ལས་སྤོང་བའི་ཐབས་སྟེ་ངན་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཁྱེས་པ་དང་།

༼༩༡༥༽

སེང་གེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྫོགས་ཀྱི་མཆོད་མདོར། བདུད་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་སྟོང་བའི་
ཐབས་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་བགོགས་ངོས་འཛིན་དང་སྟོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་
མ་ནོར་བར་ཤེས་ནས་ལམ་ཐབས་ལྟར་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གསུང་
བཞིན་བསྟུངས་པ་ཡིས། །བྱིན་བརྒྱབས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལམ་བསྟུངས་པས་བར་ཆད་ནི་བ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་
ནི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཞུགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཆོས་བྱས་པས་ནད་ནི་བ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པན་ཡོན་བྱུང་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་བར་
ཆད་ཡིན་པས་མ་ནོར་

༼༩༡༽

བར་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེའང་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ནམ་པར་དག་པ་ལ་ཐོས་བསམ་ཚུ་ལ་
བཞིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དད་པ་ཡོད་པ་ལ་དབང་
བསྐྱར་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག། རོ་སྟོད་ནོར་པའི་འཆལ་གཏམ་དགག། ལྷན་པོས་འཕགས་
ལམ་གྱི་མིང་དོན་ནོར་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་
སྟེ་བ་སྤྲ་མ་ལ། །སེམས་བསྐྱེད་དབང་བསྐྱར་མ་བྱས་ན། །ཆོས་ལ་དད་པ་མི་སྲིད་པས། །གང་དག་
ཐེག་ཆེན་དད་ཐོབ་པ། །དེ་དག་སྤར་སྤང་ཡིན་པས་ན། །ད་ལྟ་དབང་བསྐྱར་མི་དགོས་ཟེར། །ཞེས་པ།
ཆེ་འདིའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱེད་སྟོད་སྤར་མའི་གོམས་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེས་འབྲུལ་
གཞི་བྱས་ནས་ལེགས་པར་མ་བརྟག་པ་ཁ་ཅིག་ཆེ་འདིར་

༼ ༩༡༩ ༽

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དད་ཅིང་གསང་སྤྲུགས་ལ་མོས་བ་དེ། སྤྱ་མའི་ལས་འབྲོ་སད་བ་ཡིན་བས་
སེམས་བསྐྱེད་དབང་བསྐྱར་བྱ་མི་དགོས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོབས་
མཚུངས་ཀྱི་རིགས་བས་དགག་བ་ནི། འོ་ན་སོ་སོར་ཐར་བ་ཡི། །སྟོམ་བ་དག་ལ་མོས་བ་ཡང་། །སྤྱ་
མའི་སྟོམ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། །ད་ལྟ་རབ་ཏུ་དབྱུང་མི་དགོས། །ཞེས་པ། དག་ཚུ་ལ་དང་ག་སྟོང་ལ་
སོགས་བ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་བ་ལ་མོས་བ་དེ་ཡང་སྟོན་སྤྱང་ལས་འབྲོ་སད་པའི་བྱིར་སྟོམ་བ་
སྤང་མི་དགོས་སམ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་། །སྤྱ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་
བྱིར། །ད་ལྟ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་མི་དགོས། །དེ་དག་དགོས་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི། །དབང་བསྐྱར་ཡང་
ནི་ཅིས་མི་དགོས། །ཞེས་

༼༩༣༠༽

པ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དད་པ་དེ་ཡང་། སྤྲ་མའི་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་སེམས་བསྐྱེད་
བྱའང་མི་དགོས་སམ། གལ་ཏེ་དེ་དག་དགོས་ན་དབང་བསྐྱར་ཀྱང་ཁྱེད་དགོས་པར་མཚུངས་
སོ། །གསུམ་པ་ཁྲིལ་བོར་བའི་ཆང་བྱས་ཏེ་དགག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བའི། །ཕྱ་
སྟགས་བྱེད་ཀྱིས་ཆོས་སྤངས་པ། །དེ་ལ་མཆར་དུ་མི་ཅི་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་བརྟེན་བཞིན་
དུ། །མདོ་རྒྱད་ཉན་བཤད་འགོག་བྱེད་པ། །དེ་ལ་ཁོ་བོ་དོ་མཆར་སྐྱེས། །ཞེས་པ། ཕྱི་རོལ་ཕྱ་སྟགས་
བྱེད་ནམས་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པར་མི་འཇིན་པས་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་སྟོན་ཅིང་ལོག་པར་
རྟོག་པ་མཆར་མི་ཆེ་ཡི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་དུ་ཁྱེད་ཀྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་འགའ་
ཞིག་དབང་བསྐྱར་དང་སེམས་བསྐྱེད་འགོག་པ་དང་། མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོའི་ཉན་

༼༩༡༽

བཤད་བྱེད་པ་ལ་ཆོག་གི་ན་ལ་ཙམ་ཡིན་པས་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་ཅིང་བཏང་སྟོམས་ཙམ་
ཡང་མི་བྱེད་པར་སྟུན་འབྱེན་པ་དེ་དག་ལ་ཁྲེལ་བའི་གནས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དག
སྟུ་མ་གསོལ་བས་ལོ་ཉིས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར། སྟོ་མ་སྦྱངས་པས་སྟུན་པོ་ཁོ་ནར་ཆེ་རབས་བརྒྱད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཆེ་སྔ་མར་ཆོས་ལ་སྦྱངས་པའི་ལས་འབྲོ་ཆེ་འདིར་སད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། གཞུང་
ལུགས་རྣམ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་སྦྱ་བ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསལ་བར་
བྱུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བེར་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི། །ལ་ལ་ཞེ་གནས་ཅུང་ཟད་
དང་། །སྤང་སྟོང་རྟོགས་པ་སྤ་མོ་ལ། །མཐོང་ལམ་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྟོན་བྱེད། །ཁྱུང་གི་སྟོང་ང་ངེ་བཞིན་
དུ། །ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་བཅིངས་པས་ན། །

༼༩༣༣༽

ད་ལྟ་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་བས། །ལུས་རྒྱ་ནིག་པའི་ཤི་མ་ཐག། །ཡོན་ཏན་གྱིས་ནས་འབྱུང་ནས་
ཟེད། །ཅེས་པ། ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྤངས་ཏྲོགས་ཀྱི་ས་མཆམས་ཆའགས་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་
པར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཏྲོག་ལ་གང་ཤར་རང་དགར་སྤྲོ་བ་ལ་ལ། །ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ་མ་ཤེས་
པས་སེམས་རྩང་བད་མི་འཕྲོ་བར་གནས་པ་ཅམ་ལ་ནི་གནས་དང་། །སྒོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བ་
འགགས་པའི་སྒྲོང་བ་ཅམ་གྱི་ཏྲོགས་པ་ཤར་བ་ལ། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནེས་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་དེ།
གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་ནི་གནས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཐོབ་ན་ནི་གནས་ཀྱི་གོ་ཆ་དེ། །ཐོག་མར་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྤྱི་བ་ལའང་སེམས་གནས་པའི་
ཐབས་དགུ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་ནས་སྒོམ་དགོས་ཤིང་། །ཉེར་བསྟོག་གི་ཆོས་དྲུག་
ཐོབ་

༼ ༥༩༣ ༽

ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་ཞིང་དེ་སྒྲོམ་པའི་རྗེས་ལ་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དེ་ནས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞི་གནས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
འབྲེལ་ནས་དབྱེ་ཅམ་ཡང་ན་བསམ་མ་ཐོས་པ་ལ་ཞི་གནས་ག་ལ་འབྱུང་། ལྷག་མཐོང་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་གནས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་ལེགས་པར་མ་བྱངས་པའི་
འོལ་བྱི་ཅམ་གོ་བས་གོ་མི་ཆོད་དོ། །དེ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ་མི་ཤེས་པར་བྱང་འདུག་ཏུ་
སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པར་ག་ལ་འབྱུང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་
ས་མཆམས་དང་ངོ་བོ་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་
དང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་གི་སྤྱུག་གུ་

༼ ༩༡༩ ༽

སྒོང་ངའི་རྒྱས་བཅིངས་པའི་དཔེས་མཆོན་དུ་མི་རུང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལུས་ཀྱི་རྒྱས་བཅིངས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་སྐྱེ་བོར་ལོག་ནས་འོངས་པ་ཡང་
མི་རིགས་ཏེ། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། སྤར་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ངོ་བོ་
ཉིད་ལས་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་ཟེན་ཀྱང་མི་ལྡོག་སྟེ། །སྒོ་ནི་བདེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འབྱུང་བོས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱེ་བོ་བཞི་བྱུང་བ་ལས་གཅིག་ན་རེ། སེམས་
ཉིད་སྟོང་པ་འདི་ལུས་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བེམ་ནས་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་བཅག་པའི་ཆེ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་

༼ ༩༣༥ ༽

ཆེན་པོ་དང་འབྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངོ་སྤྲད་པ་འདི་འབྲེས་རིགས་རྣམས་ལུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕན་པའི་
འདོད་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟུན་པོ་དེ་དག་ན་རེ། ད་ལྟ་
མཐོང་ལམ་ངོ་མཐོང་ཙམ་ཉི་མ་རི་ཅེར་ཤར་ཙམ་དང་འབྲ། ཡོན་ཏན་རྣམས་སྤྱིས་རིམ་གྱིས་རྫོགས་
པར་འབྱུང་བེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟུབ་བྱེད་གྱི་ཁུངས་མེད་པར་
བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་རྒྱུད་ལས། འདི་འབྲེས་ཆོས་ལུགས་བཤད་པ་མེད། །ཅེས་པ། ཁྱོད་
གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟེ་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་ཚུལ་འདི་འབྲེས་མདོ་རྒྱུད་
བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་དེ། མདོ་ལས། དེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་
རྟུལ་མེད་ཅིང་བྱི་མ་དང་

༼ ༩༣༩ ༽

བུལ་བ་སྐྱེས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་ལས་བཀལ་རྟོ། །སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་
བ་སྐྱེས་ཀྱིས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་། །མཐོང་བ་དེ་ཡིས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །ཀུན་
འབྱུང་དང་ནི་འགོག་བ་དང་། །ལམ་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་དང་། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་
གཤམ་གྱང་། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་བ་དང་འགག་བ་མེད་པར་
མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་བ་
མེད་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྟེ། །སྤར་མ་མཐོང་བའི་ལྷ་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དཔེ་དགོད་པ་ནི། །ཉི་མ་དེ་རིང་ཤར་བ་ཡི། །འོད་ཟེར་ནངས་
བར་འབྱུང་བ་མཚར། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

༼༩༩༽

མཐོང་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་
གསུངས་པ་དེ། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ནི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ད་ལྟར་ཤར་ནས་འཇིག་
རྟེན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་ནངས་བར་རིམ་གྱིས་ཤར་ནས་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་། བརྗོད་ཀྱིས་
པའི་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། མ་བྱུང་མི་འབྱུང་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་
འདི་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་འབྲུལ་པའི་འདོད་པ་ཐུན་
དབྱུང་བ་ལ་གཉིས། ཟེར་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དང་། །གསང་སྤྲུགས་གཉིས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ། །རྒྱན་ཅན་རྒྱན་མེད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པ། མཐོང་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱས།
བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་།

༼༩༣༽

བར་བཤད་པ་ས་བཙུ་བའི་སྡེ་སྡོད་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། གསང་སྒྲགས་
ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མ་གསུངས་པས་མཆན་ཉིད་ཐེག་པའི་མཐོང་ལམ་རྒྱན་ཅན་དང་།
གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་མཐོང་ལམ་རྒྱན་མེད་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་བཤད་ཚུལ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་དག་བཅོམ་ལ་རྒྱན་ཡོད་མེད་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱང་། །རྒྱན་ཅན་རྒྱན་མེད་གཉིས་སུ་འགྱུར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དག་བཅོམ་ལ། །རྒྱན་ཅན་རྒྱན་
མེད་གཉིས་འཐད་གྱི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པ་ལ། །རྒྱན་ཅན་རྒྱན་མེད་གཉིས་མི་སྲིད། །ཅེས་
པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ལ་རྒྱན་ཅན་རྒྱན་མེད་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེའི་

༼ ༩༣༩ ༽

འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལའང་རྒྱན་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་འབྲས་མི་སྲིད་དོ། །འོན་
ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགྲ་བཙུན་པ་ལ་རྒྱན་ཅན་རྒྱན་མེད་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ལའང་དེ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་
པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་
སྟོགས་མེད་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་དང་།
སྒྲོམ་ལམ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དགྲ་བཙུན་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་

༼༩༣༠༽

བར་གྲོལ་བ་དང་རྒྱན་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་
མེད་བཞིའི་ཞི་གནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པར་དང་ཟེལ་འོན་དང་མངོན་
ཤེས་བྱུག་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་སྤྱིར་མི་
འོང་དང་དགའ་བཙུན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་རྒྱན་ཅན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མངོན་
དུ། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཚུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐར་ཏེན་གཅིག་ལ་ཀྱུ། །ཞེས་རབ་ཀྱི་མཐའི་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉོགས་པའི་
ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་སྤངས་དང་། ཁམས་གསུམ་བས་

༼༩༣༡༽

དགྲའི་སྒོམ་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་སྒོམ་ལམ་དགྲ་སྤངས་ནས་མི་སྒོམ་པའི་ཆོས་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རྟོགས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེ་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཀྱང་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ནི་གཅིག་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་
ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྒྲིམས་འཇུག་དགྲའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་
བས་གཉིས་ཀའི་ཆའི་རྣམ་གྲོལ་དང་རྒྱན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་གཞན་གྱིས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་
འཇུག་ཆེད་ཏུ་སྐྱབ་དགོས་ནའང་

༼༩༣༩༽

བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མངོན་པ་ནས་
བཤད་དོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཅན་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོར་ས་བྲུག་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་
བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། འཕགས་
པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཙུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཙུག་ལ་
སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་མངའ་བའི་སྤྱིར་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་སྤྱིད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
གྲུབ་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་དང་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མེད་འདོད་པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་
པའི་ལས་མཆམས་མེད་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྷུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བར་དོར་བྱ་ངན་ལས་

༼༩༣༣༽

འདའ་བར་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ཆའི་དཔེས། །ཆེ་འདིར་ཟུངན་མ་འདས་པ། །བར་
དོར་ཟུངན་འདའ་བར་གསུངས། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་
དོར་ཟུངན་ལས་འདའ་བར་བཤད་པ་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་ལ་རྒྱས་པ་
གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་དང་།
དབང་པོ་རྣོན་པོ་དེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་གྲུབ་མ་ཐག་དང་། བར་དོའི་ཆེ་བྱེད་ཅམ་དང་། བར་
དོ་འགགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲོགས་པའི་ཆེ་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཟུངན་ལས་འདའ་
བ་ཡིན་ཏེ། མགར་བས་ལྷགས་མེ་འབར་བ་ལ་ཐོ་བས་བསྐྱུན་པའི་ཆ་ཆ་མེ་ཞི་བ་སྦྱར་བུལ་གསུམ་
འབྱུང་།

༼༩༣༩༽

བ་བཞིན་ནོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་དབང་པོ་འབྲིང་ནི་ག་ཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཐུང་ན་
ལས་འདས་ཚུལ་གསུམ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ནི་གོང་དུ་
འཕོ་བ་ཡིན་ཅིང་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགོ་བ་བདུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམ་པ་དམ་མིན་འབྲུག་མི་
འབྲུག་སོན་པ་བྱིར་མི་འོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་ལྟུང་གི་ལས་ལ་འབྲུག་པ་མི་
སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་རྒྱ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་བརྟན་ཆོག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་བསྟོམ་པ་ལས། །ཆེ་
འདིར་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པ། །བར་དོར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མོད་གྱི། །ཆེ་འདིར་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་
ལ། །ཡོན་ཏན་ཤི་ནས་འབྱུང་བ་ནི། །སྟུན་པོ་རྣམས་གྱི་བརྟན་རིགས་ཡིན།

༼༩༣༥༽

།ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་འཕགས་པ་སྤྱིར་མི་འོང་ག་ཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོར་སྤྱངན་ལས་
འདའ་བ་བཤད་པ་ལྟར། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་། ཆེ་འདིར་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་འཆི་ཁར་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསལ་བས་འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་
སྤྱང་དང་སྤྱང་བ་ལ་དོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་དང་། སེམས་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ངོས་ཐིན་པར་བྱས་ཏེ། ཁམས་དང་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་དང་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བར་དོ་དང་པོའི་ཉམས་ཤར་བའི་ཆེ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་
ཤེས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་
དོར་སྤྱངན་ལས་འདའ་བ་དང་མིང་ཅམ་འབྲ་ནའང་དོན་རྣམ་པ་

༼༩༣༩༽

ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་
ཅམ་ཡང་མི་སྲིད་ན་ཐུངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། རོ་རྩེ་ཐེག་པར། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཅམ་ཡང་མི་སྲིད་ན། འཆང་རྒྱ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་
བཤད་ཚུལ་རང་སར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་སོ། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལའང་མ་
འདྲིས་ཤིང་ས་ལམ་ཀྱི་རྒྱས་མེད་པར་མཐོང་ལམ་ཆེ་འདིར་ཐོབ་ནས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་བྱད་པར་སྐད་
ཅིག་ཅམ་ལས་སྒྲུལ་བ་བརྒྱ་འགྲེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་
བལྟ་ཞིང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྟོན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་བརྒྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་

༼༩༣༥༽

སོགས་ཤི་བའི་རྗེས་ན་མར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་སྒྲན་པོ་ཉིད་བཀྱར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་
བརྟན་ཆོག་སྒྲོག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་མཁས་པས་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་ནི། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་དང་མི་
མཐུན་པས། །འདི་འདྲའི་ཆོས་ལུགས་མཁས་པས་སྤངས། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་དང་
བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གང་དང་མི་མཐུན་པའི་རང་བཟོའི་ཆོས་ལུགས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་དང་། གཞན་
ལ་འཆད་པ་དང་། ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་ནའང་། རང་གཞན་ལེགས་པར་འདོད་པའི་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་མ་ལོར་བར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མ་
འབྲུལ་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་རོ་པའི་དགོངས་པ་བཤད་
པ་ནི། རོ་བོ་རྒྱ་རོ་ཉ་པ་ནི།

༼༤༣༼༽

དབང་བསྐྱར་དུས་སུ་མཐོང་ལམ་སྟེ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འགག། །ཆོས་མཆོག་རྗེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
ནི། །འགག་པ་མེད་ཅེས་གསུང་བར་གྲགས། །འདི་ནི་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ལ། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་
བཏགས་པར་བྱད། །ཅེས་པས། གླ་མ་ཉེ་ལོ་བ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་དགའ་བ་སྤྱད་པས་གདམས་
བ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟེས་བྱ་དམ་བ་བཤ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པའི་བཞེད་པས། དབང་བསྐྱར་གསུམ་པའི་
དུས་སུ་སྐད་ཅིག་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞི་ཉམས་སྟོང་རྒྱད་ལ་སྟེས་པའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་བཞི་བ་མཐོང་
ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རིག་པ་དེ་ནི་མཐོང་ལམ་འགག་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་སྟེ་
བོད་སྟོ་ཡིན་ཅིང་། སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་བོད་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་མཐོང་ལམ་ནི་ཉམས་པ་མེད་
ཅེས་གསུངས་པར་གྲགས་ཅེས་བ་དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅས་ཚོད་མེད་མ་

༼༩༣༩༽

གཞིགས་པའོ། །དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་མཐོང་ལམ་དུ་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། མཚོན་བྱེད་
དཔེ་ཡི་ཤེས་ལ་མཚོན་བྱ་དོན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་མིང་བཏགས་པར་ཟད་དེ། ཉམ་མཁར་ཤར་བའི་
ཆེ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཚུན་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན། དབང་བཞི་པའི་ཆིག་
ཅམ་གྱིས་ངོ་སྤྲད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞུ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ནི། འཕགས་པ་ལྷ་ཡི་སྤྱོད་
བསྐྱུས་སུ། །བདེན་པ་མཐོང་ཡང་ལས་མཐའ་ལ། །ཆགས་པར་གསུངས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི། རང་
བྱུང་ཡི་ཤེས་རྟོགས་པ་ནི། དཔེ་ཡི་ཡི་ཤེས་ཉིད་ལ་དགོངས། །དེ་དང་ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་
པ། །བྱུང་བ་ཉམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐུན། །ཞེས་པ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་པོ་བདེན་པ་མཐོང་ཡང་སྟོན་
གྱི་བག་

༼༩༥༠༽

ཆགས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞིང་ལས་དང་ཆོང་དང་རྟེན་བཟུང་ལ་སོགས་པས་གཡེངས་པས།
སྟོད་པ་མ་སྦྱད་པ་དང་། སྟོར་བ་ཚུང་པས་སྟོད་པའི་ཆོག་མ་རྫོགས་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ན་སྲིད་
པ་གཞན་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའམ། རྟོ་རྟེ་འཆང་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཡང་
དག་པའི་དོན་མཐོང་བས་ཉག་པ་དང་ཆད་པ་དང་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་འགག་པར་
འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་སྦྱད་པར་བྱ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་འདི་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བར་མི་བྱེད་དེ་ཉག་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་འཆི་
བ་ལས་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་མར་མེ་ལས་མར་མེ་
དང་། རྒྱ་ལས་རྒྱ་དང་། སྒྲ་ལས་བྲག་ཆ་ལྟར་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བརྟོན་པར་མི་

༼༩༩༽

རུས་སོ། །གསེར་འོད་དམ་པར། སངས་རྒྱས་མུ་ངན་མི་འདའ་ཞིང། །ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་བྱིར། །མུ་ངན་འདས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བ་དང། ཡང་
ཡང་ཀར་གཤེགས་པར། འདི་ལ་གང་ཡང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་བ་
མེད། །བཏགས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་ཁོ་ན་ནི། །སྐྱེ་ཞིང་འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་བས་འཆི་ཁར་
སྒྲིའི་འཕེན་པ་གཏོང་ཚུལ་འཆི་བ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོག་ནས་འོད་གསལ་བར་
ཞུགས་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་ཕུང་པོ་བོར་ནས་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ་བས་ལྟང་བར་
བྱུང་། །ཞེས་སེམས་བཏན་པོ་སྐྱེད་དེ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདོར་

༼༩༩༽

བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི། །མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་
དག་སྒྲོར། །དེས་ན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་འགྱུར། །སྣ་ཚོ་གས་ནོར་བུ་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་པར་འགྱུར་ནས་རྫོགས་རིམ་དབེན་པ་
གསུམ་དང་། བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐར་བྱིན་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེས་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐར་མ་བྱིན་པར་
འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་ཆོ། སྒྲོད་པ་མ་སྐྱེད་པས་བྱང་འདུག་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་ཅུས་པའི་བྱིར་འཆི་
བ་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བར་དོར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་བྱང་འདུག་གི་རིམ་པ་མཛོན་དུ་
འགྱུར་ཏེ། འཆི་ཁར་འདུན་པ་བཏང་ནས་འོད་གསལ་དང་བྱང་འདུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

༼ ༩༣༣ ༽

ཡིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བཟང་པོ་དེ་ནོར་བུ་ཆོན་གྱི་ནམ་པ་བརྟེན་པ་ལྟར། འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་བར་
དོའི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བའི་ཆོ། སྒོན་གྱི་འཕེན་པ་དང་ལམ་ལ་སྤྱངས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱང་
འབྲུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་འབྲུག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པས་མཐོང་བ་
སྒྲོར་ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་ལམ་དུ་འོད་གསལ་མཐར་མ་བྱིན་པར་འཆི་
བ་དེ། སྒྲོད་པ་དང་འོད་གསལ་གྱི་ཉོག་པ་བསྐྱེས་ནས་བྱང་འབྲུག་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྐབས་དེར་སྒྲོད་པ་སྤྱང་དགོས་པ་མ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་སྐུ་ལུས་འཛིན་པ་སྤྱང་
བའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་དགའ་བ་
དེ་སྤྱང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་ནའང་།

༼༩༩༩༽

སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གསང་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་བ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་གསུམ་དང་
མཚུངས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་དང་། ཉམས་སྟོང་དབང་གསུམ་པའི་དོན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་ལམ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་འོད་གསལ་སྒྲོམ་བར་
གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གཉིས། །སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། །གང་དུ་འང་ཡང་
དག་འདྲེས་གྱུར་བ། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སེམས་འགྲེལ་དུ། དེ་
སྤྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཞི་ཞིང་སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་བ། །གཞི་མེད་སྤིད་པ་འདྲིག་བྱེད་
པའི། །སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒྲོམ། །ཞེས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་བྲི་མ་སྤང་བའི་སྤྱིར་འོད་གསལ་སྒྲོམ་བར་
གསུངས་ལ། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་འཕེན་པ་དང་།

༼ ༩༥༥ ༽

འོད་གསལ་གྱིས་སྤངས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཤར་བ་དེ་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་
རྒྱ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་ཡང་སྤྱུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་འབྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ནི་སེམས་འགྲེལ་དུ། དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་བཤད་པ་ལ། །ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ་ནི་
ཆད་མི་འགྱུར། །ཀྱན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀྱན་རྫོབ་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་
ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟུང་འཇུག་གི་དོ་ཡུ་གན་ད་བཞེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
དོན་ཏོ། །ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ངང་གིས་སྟོང་ཞིང་།
གཉེན་

༼༩༩༩༽

པོ་གཞན་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཟུ། །ས་
བཅུ་ལྔ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་སྐྱ་
མའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པས་སྒྲོང་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཤིན་ཏུ་འང་
འབྱུང་ཏེ། ཟུང་འདུག་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་སྒྲུང་བ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་
ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྐྱར་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཤིས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པར།
ཆོས་ཚུལ་འདི་དག་སྐྱ་མ་སྒྲིག་སྐྱ་དང་། །ཅུ་ཆེ་འདྲ་བར་གང་གིས་གཟིགས་གྱུར་པ། །བསོད་ནམས་
ཞིང་རབ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་དུ། །རི་བོའི་མཆོག་རབ་འདི་ལ་བདག་ཅག་ལྷགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
སངས་རྒྱས་ལ་འང་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རབ་

༼༩༩༽

འབྲམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་འབྲས་བྱ་སྒྲུབ་བ་གསུམ་གྱི་འབྲིད་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། དེས་བདེན་གྱི་རྟོགས་པ་འཆར་ཚུལ་ལ། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་དང་རྒྱ་རོ་མི་ཏི་
བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐུན་ཏེ། ལམ་འབྲས་བྱ་བྱམ་དབང་གི་ལམ་གྱི་ལྷ་བ་
དང་། བྱུང་མཐའ་སྒྲུབ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གསང་དབང་གིས་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་དབང་བཞི་པའི་ལམ་གྱི་ལྷ་བ་དང་བྱུང་མཐའ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྤྱོད་གསུངས་པའི་བྱང་འཇུག་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ས་མཆོམས་
བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་ངེད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་ནི། །འཕགས་པ་མིན་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད། །ཅེས་པ། དེས་ན་
བྱུང་ཐོབ་རྣམས་

༼༩༥༽

ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོར་ལམ་རྟོགས་པའི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ནི་ཆ་
མཐུན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མིང་དོན་དང་ཅིག་གོ། །མཐོང་ལམ་མཆོན་
ཉིད་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་སྐད་ཅིག་ལ་རྗེས་བྲན་གྱི་མཆོམས་སྒྱར་ནས་ཟུང་འདུག་གི་ཡེ་
ཤེས་སྒྲེས་པ་ལ་ཟེར་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ནི་མདོ་ལས། དཔའ་བར་འགོ་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། ཉིང་
དེ་འཛིན་གང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བས་ཏེ། འདི་ནི་དཔའ་བར་
འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་གཅིག་པར་སྒྲོད་བསྐྱས་དང་བྱུ་
ཆེན་མན་ལུང་གྱུ་རུ་བཞེད་དེ། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་མེད་ཅིང་། ས་
བརྩ་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས་ཀྱང་།

༼༩༥༩༽

གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་རི་བཞིན་འདིར་བྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོ་གྲོས་
ཅན། །སྟོ་མིག་དག་པའི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཙུང་ལྟན་
འདས་བྱོད་གང་དག་ཆོས་ཀྱན་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་བས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་བྱབ་
བ་དེ་དག་གིས་ཀྱན་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་བ་ལ་གསུམ། བསྟན་བྱ་ཐེག་པའི་རིམ་བ། ལྟན་
བྱེད་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད། འགག་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་བ་ནི། ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་
ཀྱང་། །རང་རང་གཞུང་ལུགས་བཞིན་བྱེད་ན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ཡིན་མི་བྱེད་ན། །བསྟན་པའི་
གཟུགས་བསྟན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ། བདེན་པ་བཞིས་ཐོས་བསམ་དང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཤེས་ནས་མངོན་དུ་

༼༩༥༠༽

བྱས་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཟད་དེ། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཐར་
ཕྱིན་ནས། རང་དོན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
ཉེན་འབྱེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམས་པས་སྤིད་པ་ཐ་མ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་གདམ་ངག་
ལ་མ་སྟོས་པར་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་བཞིན་དུ་
སྤྲ་བྱེད་དང་དམིགས་རྣམས་མ་འཁྱུགས་པར་བྱས་ན། རང་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལུང་དང་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་གོ་ཚད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་བཤད་སྐྱབ་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྤྲ་མའི་དབྱེ་
བ་ནི།

༼༩༥༡༽

ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ། །བཟང་ཡང་གང་ཟག་ཁོ་ནར་བས། །པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་མ་ནི། །བཟང་
ན་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན། །གསང་སྤགས་པ་ཡི་སྒྲ་མ་མཆོག་ །དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་
དབྱེར་མེད་ཡིན། །ཞེས་པ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་
ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་མས་སྟོམ་པ་འབོགས་པ་དང་། དེ་མ་
ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་དང་། ལམ་ལུ་གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཐབས་ཆང་ལ་མ་
ནོར་བར་སྟོན་པ་དེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་བཟང་པོ་
ཡིན་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་དུའང་མ་འདུས་སོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྟོན་པའི་
སྟོབ་དཔོན་དེ་ནི་དུལ་དང་སྒྲིང་རྗེ་དང་བྱང་

༼༩༥༩༽

ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་སྐྱེ་བ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །རྫོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྤྲ་མ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་
གདམ་པ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་དབང་བསྐྱར་ལམ་མ་རྟོར་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། གོགས་
སེལ། བོགས་འདོན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་སྟེར་བ་དེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་
ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྲ་མ་ཆོས། །དེ་བཞིན་སྤྲ་མ་དགེ་འདུན་ཏེ། །དངོས་གྲུབ་གོ་འཕང་མཆོག་
འདོད་པས། །ཀུན་ནས་སྤྲ་མ་མཉམས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་གསོལ་བཏབ་
པས། །དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཆེ་འདིར་འབྱུབ། །དེ་ལྟའི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཡི། །སོ་སོའི་གཞུང་
ནས་བཤད་པ་བཞིན། །སྤྲ་མའི་མཆོན་ཉིད་མི་ལྡན་ན། །སྤྲ་མ་ཡིན་གྱིས་དམ་

༼༩༥༣༽

བ་མིན། །ཞེས་པ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོར་
ཆེ་འདི་ལ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་བྱང་བའི་སྒྲ་མའི་མཆོན་
ཉིད་ཆང་ན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཡིན་ལ། མ་ཆང་ན་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དམ་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་མ་བརྟེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་ཚུལ་ནི།
དེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཡང་། །བྱིན་རྒྱལས་ཅུང་ཟད་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །ཆེ་འདི་འམ་བར་དོ་ལ་
སོགས་སུ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱིན་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་པ། སྒྲ་མའི་མཆོན་ཉིད་མི་ལྡན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་
འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ལ་མོས་

༼༩༥༩༽

གྲུས་བྱས་ན་རང་གི་བསམ་བ་བཟང་བའི་རྒྱས་པས་བྱིན་བརྒྱབས་ཅུང་ཟད་འབྱུང་གིས། གང་ཟག་དེ་
ལ་སློབ་མའི་རྒྱུད་སླིན་པ་དང་གོལ་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
མི་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲ་མ་
བསྟེན་ཚུལ་ནི། དེས་ན་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་མིས། །དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་སྒྲ་མ་རྩ། །འདུས་
པར་མཐོང་ནས་སྒྲ་མ་ལ། །གསོལ་བ་བཏབ་ན་བྱིན་བརྒྱབས་འདུག །ཅེས་པ། རྒྱུད་ལྷུང་མན་ངག་
དང་མཐུན་པའི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་དེས། སྒྲ་མའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་སངས་རྒྱས་ལྷའི་རང་
བཞིན་དང་། རྒྱེ་མཆེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདག་ཉིད་དང་། ཐུགས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོང་
པའི་ངོ་བོར་ཤེས་ནས། ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་རྟོག་གི་སེལ་མ་ཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་

༼༩༥༥༽

དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་དུ་འབྱུང་སྟེ། མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། སྤྲོ་མ་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་འཕགས་པ་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཡོན་ཏན་ཅམ་དུ་མཐོང་ནས་གསོལ་བ་
བཏབ་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་འབྱུང་ཞིང་། སྤྲོ་མ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་ན་བྱིན་རྒྱལ་མི་
འབྱུང་བར་མ་ཟད། དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་སྟེ། ལྷ་སྐྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྐྱོན་ཅན་དུ་
མཐོང་བས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་སྒོ་བ་མས་སྤྲོ་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་
སྐྱོན་དུ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་འབྲས་ལས་ཀྱང་། དབང་
པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྟན་པའི་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ལམ་བསྟོད་ཚུལ་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་
ནས་མོས་གྲུས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཆེ་འདིར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ།

༼༩༥༩༽

ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཏུ་མཇད་དོ། །གཉིས་པ་དབང་མ་བསྐྱར་
བའི་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུ་ལ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་ན། །སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཉིད་
དུ། །པར་ལ་བསྐྱས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །རིམ་གྱིས་བྱིན་རྒྱབས་ཅི་རིགས་འདུག །ཅེས་པ། དབང་མ་
བསྐྱར་ཅིང་གདམས་པ་ཟབ་མོ་བྱིན་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ན། དེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱས་ལ།
སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཀྲང་སངས་རྒྱས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་པ་བཞིན།
སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་བཙུམ་ལྟར་འདས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའམ་སྟན་སྒྲུལ་མི་འཁྲུགས་པ་
དང་ཆེ་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མདུན་དུ་གསལ་བར་དམིགས་ཤིང་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ལ། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གསོལ་བ་

༼༩༥༽

བཏབ་ན་བྱིན་རྒྱལ་མ་འབྱུང་ཞིང་། ཚུལ་འདི་དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་མདོ་དང་། ད་ལྟར་
གྱི་སངས་རྒྱལ་མའོན་སུམ་བཞུགས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཉོར་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པའི་འཐད་པ་ནི། སྤྲ་མ་རྒྱང་པ་བཟང་སྤྱིད་
ཀྱང་། །གསོལ་བ་བཏབ་པ་བྱིན་རྒྱལ་ཚུང་། །དེ་བས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཉིད་ལ། །གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ཞིན་ཏུ་བཟང་། །ཞེས་པ། དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པའི་སྤྲ་མ་དེ་བཟང་ཡང་། རང་གི་སྟོ་གསུམ་
རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་སུ་ཉེན་འབྲེལ་སྤྲིགས་པའི་སྤྲ་མ་མ་ཡིན་པས་བྱིན་རྒྱལ་མ་འབྱུང་བའི་
འབྲེལ་ཐག་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས་བྱིན་རྒྱལ་མ་འབྱུང་བའི་སྟོ་ཞིན་ཏུ་བཟང་སྟེ། སེམས་

༼༩༥༽

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་དད་གུས་གང་བྱེད་ལ་བྱིན་རྒྱལས་
ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། མི་གང་ཐུབ་པ་རྒྱ་བ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་
མདུན་ན་ཐུབ་དབང་ཉག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་དང་སོ་མ་
ཐོབ་པར། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། །དབང་བསྐྱར་གཉིས་པ་མ་ཐོབ་པར། །གཏུམ་མོ་ལ་
སོགས་བསྒྲོམ་པ་དང་། །དབང་བསྐྱར་གསུམ་པ་མ་ཐོབ་པར། །བདེ་སྟོང་ལ་སོགས་སྒྲོམ་པ་
དང་། །དབང་བསྐྱར་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པར། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་སྒྲོམ་དང་། །ཞེས་པ། རྣམ་འབྱོར་
རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱམ་དབང་མ་ཐོབ་པར་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་པོ་
མི་སྤངས་སྟོད་མ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །གསང་དབང་མ་ཐོབ་པར་གཏུམ་མོ་དང་རྒྱུང་བསྒྲོམ་པ་ནི་རྟེན་ཡི་

༼༩༥༩༽

གཤེད་ཀྱི་ལ་འཁོར་མ་སྦྱངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྦྱང་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་དང་དག་བརྗོད་པ་
གསུང་རྟོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སློམ་པ་ལ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སྦྱབ་པའི་ཉིན་འབྲེལ་མ་བསྐྱེགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་བདེ་སྟོང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལུགས་འབྱུང་
ལུགས་ལྟོག་གི་དགའ་བ་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ཁམས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པས་ཡེ་ཤེས་རྣལ་
མ་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ས་བོན་རྩིང་པ་འགའ་ཞིག་མ་སྦྱངས་པར་ཞིང་ལ་
བཏབ་ན་ལོ་ཉོག་རྣལ་མ་མི་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དབང་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པར་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་སློམ་
པ་ནི་ལམ་རྒྱས་མེད་པར་དོན་གཉེར་བའི་སར་འགོ་བ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ངོ་མི་འཕྲོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རྒྱ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་དགའ་ཞིང་ལམ་ནོར་པར་འབྲུག་པའི་ཉེས་པ་

༼༩༩༠༽

ཡོད་ལ། སྒྲིར་ཡང་དབང་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དེའི་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ནི་སྟོད་མིན་ལ་གསང་བ་
བསྐྱགས་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྟོང་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར། །མཁན་པོ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་
ནི། །གསང་སྒྲགས་མེད་པར་སྒྲུལ་གདུག་གི། །མགོ་ལ་རིན་ཆེན་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གཞན་བརྒྱག་
པའི་རྒྱ་རུ་བས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱང་རིང་སྤངས། །ཞེས་བ། །རང་གི་དགེ་སྟོང་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་
པར་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་བྱུར་མི་རུང་བའི་ཆོས་དང་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
དུག་སྒྲུལ་གྱི་མགོ་ལ་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲགས་དང་སྟོན་གྱི་རུས་པ་མེད་པར་ལེན་ན། །རིན་པོ་ཆེའི་
ཕན་ཡོན་མི་འབྱུང་ཞིང་། །དུག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་གཞན་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མདོ་རྒྱད་
མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོར་བར་བྱའོ། །དུག་པ་ལ་བཞི། །གཏོར་མའི་ལག་ལེན་ནོར་

༼༩༩༽

ཚུལ། རས་བྲིས་ཀྱིས་ལག་ལེན་ནོར་ཚུལ། ཚོ་གའི་ལག་ལེན་ནོར་ཚུལ། མདོ་སྒྲགས་འདྲེས་པའི་
ལག་ལེན་ནོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ནོར་བ་སྤང་བྱར་བསྟན་པ། མ་ནོར་བ་སྤང་བྱར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཁ་འབར་གཏོར་མའི་ལག་ལེན། ཚུ་སྤྱིན་གྱི་ལག་ལེན། ཟན་ཕུད་གྱི་ལག་ལེན།
སྤྱ་བཞོས་གྱི་ལག་ལེན། རྟིང་མ་དང་འདྲེས་པའི་ལག་ལེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གངས་རིའི་
ཁོད་འདི་ན། །འབྲུལ་པའི་ལག་ལེན་དུ་མ་ཡོད། །ཁ་འབར་མ་ཡི་གཏོར་མ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བཞི་ཡི་མཚན། །སྤོན་ལ་བརྗོད་པའི་ལག་ལེན་མཐོང་། །འདི་ཡང་མདོ་དང་མཐུན་མ་ཡིན། །མདོ་
ལ་སྤོན་ལ་སྒྲགས་བརྗོད་ནས། །སངས་རྒྱས་བཞི་པོ་སྤྱི་ནས་གསུངས། །ཞེས་པ། སྤར་ནོར་བ་སྤྱན་
དབྱུང་བ་དེ་དག་

༼༩༩༩༽

ལས་གཞན་ཡང་། བོད་ཡུལ་ན་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མི་མཐུན་པའི་ནོར་བ་
མང་པོ་ཡོད་དེ། ཡི་དྲགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་མ་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་ཆོ་གར། རྒྱལ་ཆེན་ཤུགས་ལྡན་
འོད་ཀྱི་སྒྲགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ནི། ན་མཁས་ཙ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་བ་ལོ་ཀི་ཏེ། ཚེ་སྦྱར་ར་སྦྱར་ར་རྩྱི། ཞེས་
བ་འདི་འཕགས་པ་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ་ན་ལན་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་བཞུས་ནས་འབྲུལ། ཡི་དྲགས་ལ་ལན་
བདུན་བཞུས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་དང་། གཟུགས་དམ་པ་དང་། སྐྱེ་
འཇམ་ལྷས་དང་། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས་
པ་ལ། མཁས་འདོད་གཅིག་གིས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་རིགས་སྟུང་ནས། སྒྲགས་
དང་ཕྱག་གོ་བསྟོར་ནས་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་

༼༩༩༩༽

བ་མ་གོ་བར་བད་དོ། །བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་འགའ་ཞིག་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་པོ། ཐུབ་ཆེན་དང་།
འཇམ་དབྱངས་དང་། སྦྱོན་རས་གཟིགས་དང་། ཕྱག་ན་དོ་ཐེ་ཆུ་མས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་
ནི། འགའ་ཞིག་ཚུ་སྦྱིན་ནང་དུ་བཟ། །འཇུག་པའི་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ཐོས། །འཇུར་འགོགས་ཅན་གྱི་
ཡི་དྲགས་ཀྱིས། །ཚུ་སྦྱིན་ནང་དུ་བཟ་མཐོང་ན། །འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས། །དེས་ན་
ཚུ་སྦྱིན་ནང་དུ་བཟ། །འདེབས་པ་ཆོ་ག་ཉམས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། ཡི་དྲགས་འཇུར་འགོགས་ཅན་ལ།
ཨོ་རྩ་ལ་མི་ཉི་མཐ་ཐེ་ཏེ་བྱམས་སྒྲ། ཞེས་པའི་སྒྲགས་ཀྱིས་ཚུ་ཐེགས་པ་རྒྱན་བཅད་ཅིང་སྟེར་བ་དང་།
སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པའི་ལག་ལེན་ལ་ཚུ་ནང་དུ་བཟ་འཇུག་པའི་ལྷགས་ཡོད་དེ། བཟ་གྱི་བི་ཆོར་ན་
དངངས་

༼ ༢༩༩ ༽

སྒྲིག་ཆེན་པོ་འབྲུང་བར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་བྱིར་ལག་ལེན་ནོར་བ་ཡིན་
པས་མི་བྱའོ། །འདིར་རྩ་ལ་ཞེས་རིང་པོར་བྱེད་པ་ནི་ནོར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟན་གྱི་ཕུད་ལ་ལྟ་
བཤོས་དང་། ཆངས་བྱ་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དོ་རྩེ་ཅེ་མོའི་རྒྱུད་ལས་ནི། ཟན་གྱི་ཕུད་ལ་
ཆངས་བྱ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་འཕྲོག་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་པར་ཁས་འཆེ་
ན། །འཕྲོག་མ་ལ་ནི་ཆངས་བྱ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་དེ་ཡི་ཆོག་ནི། །ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལ་སོགས་
སྟོས། །ཞེས་པ། གྱི་དོ་རྩེར། ཨོ་རྩྱི་རྩྱི་ལྟ་བཤོས་ཀྱི་སྒྲགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཨ་ཀ་རོ་འབྲུང་པོ་
ཐམས་ཅད་པའི་གཏོར་མའི་སྒྲགས་སུ་གསུངས་པས་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་ལྟ་བཤོས་ཕུལ་བ་དང་།
ཆོས་སྦྱོང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་མགྲོན་ལའང་སྒྲགས་དེས་འབྲུལ་བར་སློབ་དཔོན་རྗེ་ཏ་རིའི་ཡི་དམ་

༼ ༢༩༥ ༽

སྒྲིབ་བའི་ཆོ་གར་ཡང་གསུངས་སོ། །དོན་ཅེ་མོད། དེ་ནས་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི། །རྒྱུ་བ་ཀྱན་ཏུ་
ཆངས་བུ་སྒྲིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཙུང་ལྟོ་འདས་ཀྱིས། །ང་ལ་སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་བའི་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོག་མ་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆངས་བུ་སྒྲིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འཕྲོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ། །གཞོན་ནུ་མང་པོས་རི་ཁྲོད་ནས་འོངས་པའི་གཞོན་
ནུ་མ་གྱིས་པ་བཙུང་བའི་དུས་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་བབུང་སྟེ། །ཤར་སྟབས་སྒྱུར་བས་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་
སྒྱུར་བས་ཆེས་ཁྲོས་པར་གྱུར་ཏེ། །དགེ་སློང་བཞི་ལ་ཆོས་སྟོན་གསལ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྱིས་
པ་བཙུང་སོ་ཅོག་བཟུང་སྟོན་ལས་བཏབ་པས་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་འཕྲོག་
པས་འཕྲོག་མ་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞོན་

༼ ༢༩༩ ༽

སྒྲིན་ལྷ་ཅེན་གྱི་ཚུང་མ་བྱས་ཏེ་བྱ་ལྷ་བརྒྱ་བཙས་སོ། །དེའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གྱི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ལ་འཕྲོག་མ་འདུལ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གནང་སྟེ། བྱ་ཚུང་ཤོས་སྤྱང་བཟེད་དུ་
བཅུག་ནས་སྤྲས་སོ། །བྱས་མ་མཐོང་ཞིང་མས་བྱ་མི་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །བྱ་ཆོལ་
བའི་བྱིར་དུ་སྤྲུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་གྱི་གནས་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་བར་ཁོར་ཡུག་གི་རིའི་
ཁོངས་ཐམས་ཅད་ཉུལ་གྱང་མ་རྟེན་ནས། རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་གྱི་བྱ་ལ་གསོལ་བས། བཙོམ་ལྷན་
འདས་ལ་ཁྱུས་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོདོ། །སྟོན་པ་ལ་ཁྱུས་བས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གྱི་བྱིས་བ་སྒྲེས་སོ་ཙག་
མེད་པར་བྱེད་ན། ཁྱོད་ལ་བྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པས་གཅིག་མ་ཆང་བ་ལ་ཐུང་ན་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྤྲར་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་མི་བྱེད་པར་བཀའ་བསྐྱོས་ཞིང་།

༼ ༩༩ ག༽

འཕྲོག་མ་ལས་དམ་བཅས་ཏེ། མེ་ཁ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་སྙིང་པོ་ཕུལ་ལོ། །སྤྱང་བཟེད་
བསལ་ཏེ་བྱ་བ་སྟན་པས་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཤ་ཁག་ལ་འོངས་སྟོད་པ་སྤངས་པས་འཆོ་བས་
འཕོངས་པར་གྱུར་བ་ལ་ཆངས་བྱ་སྦྱིན་པར་གསུངས་སོ། །ལྟ་བ་ངན་སེལ་དུ། བཅ་ཟེའི་རིགས་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱུ་སྟགས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དོ་རྗེའི་གདན་ནས་མི་ཏི་པའི་སྦྱན་སྤར་
བྱང་བ་དེ་འདུལ་བའི་བྱིར་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལས་དང་པོའི་སྟོད་པ་གསུངས་ཏེ། གསོ་སྟོང་དང་སྦྱབས་འགོ་
དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྟོག་པ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དུས་གསུམ་དུ་ཁ་ཏོན་བྱ་བ་དང་། རྩྭ་ལ་ལ་ཚུ་སྦྱིན་པ་དང་ཁ་
འབར་མའི་སྤགས་ལན་བདུན་ལྔས་པའི་ལག་པའི་སོར་མོ་བརྒྱུད་པ་

༼༩༩༽

ལ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆུ་དང་། ཟས་ཀྱི་གཏོར་མ་སྒོ་བྱང་དུ་བྱིན་པས་ཡི་
དུགས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས། ས་མ་ག་ཏའི་ཡུལ་གྱི་བྲེ་བོ་ཆེ་རེ་རེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སེ་གོལ་གསུམ་
གདབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ལ་
མཆོད་པ་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་པའི། སངས་རྒྱས་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྦྱོབས་པ་ཆོས་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དགོ་འདུན་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གསུམ་ལ་རྟག་དུ་གྲུས་ཕྱག་འཆའ་། །ཞེས་པ་
སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། མཐུལ་འབྱུང་པ་དང་། ཆ་ཆ་གདབ་པ་དང་། ཟས་བ་བའི་
ཆེ་ཨ་ཀླ་རོའི་སྒྲགས་གྱིས་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཨོ་ཞུམས་ན་བུརྟ་བོ་རྟི་སུ་བྱུམ་ཇ་ནི་མེད་ཀྱི།
ཞེས་བྱ་བས་དགོན་མཆོག་ལ་བཞོས་གཙང་དབུལ་ལོ། །

ཨོྭ་རྩ་འུ་མ་རྩ་ཡམྱི་ནི། རྩ་ར་རྩ་ར་སྐྱ་སྐྱ་པི་ནི་མེ་སྒྲུ་། འཕྲོག་མ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆངས་བྱ་
གཉིས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཨ་བྲ་པརྩེ་ཨ་ཤི་བྱ་སྒྲུ་། ཞེས་པས་བྱད་གྱི་ཆངས་བྱ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཨོ་
ཨྱ་ལྷོ་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དང་པོ་མཐེ་པོང་དང་སྤྱན་ལག་གིས་རེག་པར་བྱའོ། །ལྷག་མའི་
ཟས་ལ་ཨོ་ཨྱ་ལྷོ་བེ་རྩེ་ཨ་ཤི་བྱ་སྒྲུ་། ཞེས་པས་ལྷག་མ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ལྷག་མ་བྱིན་གྱིས་མ་
བརྒྱབས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་། གཏོར་མ་བཏང་ཞིང་བཤོས་གཙང་
དབུལ། །འཕྲོག་མ་དང་པོའི་ཆངས་བྱ་དང་། །ལྲ་པ་ལྷག་མས་བཏང་བས་ཏེ། འབས་བྱ་ཡོངས་སྦྱོད་
ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དང་ནི་ཡོན་བདག་དང་། །སེམས་ཅན་སྤང་པོ་གཞན་
དག་གྱུང་། །ཆེ་

༼ ༩༥༠ ༽

རིང་ནད་མེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཉག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དགེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཤད་ཉེ་བར་ཞི་བས་དགེ་བསྐྱེད་ཏེ། །ཡུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཉེ་བར་པན་འདོགས་པའོ། །པ་ཉག་ཏུ་སྒྲིག་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའོ། །སི་སྟོ་བཏགས་པའི་རྟོག་པ་ལས་
གོལ་བའོ། །ཀ་སྟོང་རྗེས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཨ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་
དུའང་། ལས་དང་པོའི་ཆོས་སྟོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་དོ། །རྩོ་བོ་རྗེའི་སྟོད་བསྐྱེད་སྟོན་མར།
དེ་ནས་ཟས་ཀྱི་དུས་ཉག་ཏུ། །སྟོང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་ཡིས། །སྟོང་པོའི་དམ་པ་བཙུང་བྱ་
ཞེས། །ལུས་ལ་གྲུ་ཡི་སྟོ་བཞག་ལ། །རྒྱགས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་མི་བའོ། །རོ་ལ་ཆགས་པས་མི་
བའོ། །ཟས་ནི་བཞི་ཆར་བགོ་བྱ་སྟེ། །དང་པོ་ལྷ་ལ་བཤོས་

༼༩༥༽

གཙང་དབུལ། །དེ་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་སྤང་མ་ལ། །གཏོར་མ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་བཏང་། །རང་གིས་ཐོས་ཤིང་
འཁུངས་པ་ཡི། །ལྷག་མ་འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་སྦྱིན། །བར་སྐབས་དེར་ཡང་བསྐྱུང་བརྒྱད་དང་། །དོ་
མཚར་ཅན་གྱི་གཏམ་ཡང་བྱས། །དེ་ནས་ལངས་ལ་ཅུང་ཞིག་བཅག། །ཡང་ན་ཏེན་ལ་བསྐྱོར་བས་
བྲ། །བཞུས་བརྗོད་སྒྲེགས་བམ་བསྐྱབ་པའལ། །ཡང་ན་བདེ་གཤེགས་གཟུགས་བརྟན་བྲ། །དི་སྤྱིད་
རྩལ་ནི་མ་བྱུང་བས། །དེ་སྤྱིད་བསྐྱོར་བ་མ་ཡེངས་པར། །བྱས་ལ་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་གདབ། །ཅེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སོ་སོའི་སྤྱི་བོས་ཡོན་སྤྱང་བར་དཀའ་བས་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གསུངས་པའི་གཟུངས་སྤྲགས་བཞུས་པས་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། །ན་མཉམ་མཆོག་སྤྱོད་ཆེ་ཡ། །ཏ་སྤྱ་
ག་ཏུ་ཡ། །ཨཱ་ཏེ་སྤྱུ་ཀ་སི་

༼༩༥༩༽

བྱ་རྒྱུ་ཡུ། བ་མོ་མཆུ་ཤི་ཀྱ་མ་ར་བྱ་ཏ་ཡུ། བོ་རྟེ་སཏ་ཡུ། མཏ་སཏ་ཡུ། མཏ་ཀྱ་རུ་ཤི་ཀྱ་ཡུ། ཏ་ཏ་སྤ།
ཨོ་ཁི་རྩ་ལ་སྤེ་ཁི་རྩ་བྱ་སྤ། ར་ཡེ་ར་ཡེ། ལ་སྤེ་ལ་སྤེ་མ་རྩ་མ་ཏེ། དཔྱེ་དཔྱེ་ཤི་བ་རི་ཤོ་རྩ་ཡུ་སྤྱུ། བ་མོ་
རྩ་ག་མ་ཏེ་སྤེ་མེད་རུ་ཀྱ་སྤེ་རྩ་ར་ཏ་སྤེ་ག་རྩ་ཡུ། ཨཏ་ཏེ་སཏ་སྤྱི་བྱ་རྩ། ཏ་ཏ་སྤ། ཨོ་ཀལ་མེ་ཀལ་མེ་
མཏ་ཀལ་མེ་ཀལ་མེ་བ་རི་ཤོ་རྩ་ཡེ་སྤྱུ། ཡོན་གྱི་ཕུང་མོ་རི་རབ་ཅམ་ཡང་བྱང་བ་དང་། སྤྱིན་བདག་
གི་འབྱོར་བ་དང་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་མོ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་བ་མ་རྩམས་ཀྱིས་ཆོས་
སྤྱབ་པའི་འཆོ་བ་སྤྱི་རྒྱལ་མོ་དགའ་མོ་དང་ཉེ་དགའ་མོས་སྤྱོར་བར་དམ་བཅས་ཤིང་། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་སྒོ་ས་པའི་ཡོན་བཤད་པར་གསུངས་པས། སྤྱི་རྒྱལ་མོ་དགའ་
མོ་དང་ཉེ་དགའ་མོས་གཙོ་བྱས་པའི་སྤྱིན་པའི་བདག་

༼༩༥༣༽

པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་དམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཅིག་སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད། རྣམ་འབྱོར་གྱི་
ཆོགས། དོན་གྱི་མཆོག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་
ནི། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་ཡི། །ལྟ་བཤོས་ཆངས་བྱ་མི་བྱེད་པར། །མ་གསུངས་པ་ཡི་
འབྲང་རྒྱས་དང་། །བྱ་གསུམ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་མཐོང་། །ཞེས་པ། ལག་ལེན་མིག་སྤར་གང་བབ་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཤིང་། ཁུངས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་མ་ཡིན་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཆོས་དང་
མཐུན་པའི་ལྟ་བཤོས་དང་ཆངས་བྱ་བྱ་སྤྲ་བ་དེ་མི་བྱེད་པར་འབྲང་རྒྱས་བཟོ་དཀའ་བ་དང་ལྟ་བཤོས་
ཅེ་མོ་བྱ་གསུམ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བོན་གྱི་ལག་ལེན་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བཤོས་གསང་སྤགས་
རྙིང་མ་འགའ་ཞིག་ལ། །བྱ་

༼༩༥༩༽

གསུམ་དབང་ཕུག་ཆེན་པོའི་སྒྲིང་། །དེ་ཡི་ལ་དང་ཁྲག་གིས་བརྒྱན། །མཐེབ་ཀྱི་མགོ་བོའི་ཐོད་པས་
བསྐྱོར། །ཆང་སོགས་བདུད་རྩིས་དེ་བཀང་ལ། །ཉེ་རུ་ཀ་ལ་མཆོད་ཅེས་ཟེར། །ཞེས་པ། སྤྲ་འབྱུར་
བར་གྲགས་པའི་སྤྲགས་པ་འགའ་ཞིག་གཏོར་མའི་དབྱིབས་བྱ་གསུམ་མདུ་དེ་བའི་སྒྲིང་གི་གཟུགས་
སུ་བྱས་ནས་དེའི་མགོའི་གཟུགས་ཀྱི་མཐེབ་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་ལ་ཁྲག་དང་ཆང་ལ་སོགས་པས་བྲན་
ཉེ་དཔལ་ཆེན་ཉེ་རུ་ཀ་ལ་མཆོད་པར་འབྲུལ་ཞེས་ཟེར་ནའང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཁྱད་སྤངས་ཡིད་ཆེས་པ་
ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱའོ། །གསང་སྤྲགས་གསར་མར་བྱ་གསུམ་ཀྱི། །གཏོར་མ་གཞུང་ནས་བཤད་
པ་མེད། །ཟས་ཀྱི་ཕུད་ལ་བྱུང་པར་དུ། །བྱ་གསུམ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པ་མེད། །ཅེས་པ། གསང་
སྤྲགས་གསར་མའི་རྒྱུད་དང་སྤྱབ་ཐབས་ལ་སོགས་གང་ནའང་ལྟ་བཤོས་དང་

༼ ༩༥ ༽

གཏོར་མའི་གཟུགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། ཟས་ཀྱི་ཕུད་ལ་བྱ་གསུམ་ལ་སོགས་
དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེད་དུ་བཟོས་ནས་འབྲུལ་བར་གསུངས་པ་མེད་པའི་བྱིར། བྱ་དཀར་ཞིང་ཆོས་
དང་མི་མཐུན་པའི་ལག་ལེན་མི་བྱའོ། །སྐྱེ་བོ་ལ་ལ་ཟས་ཀྱི་ཕུད་ལ་བཤོས་བྱ་བྱ་གསུམ་དང་ཅེ་མོ་
རིང་པོ་དང་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་བཅོས་ནས་འབྲུལ་བ་ནི་བོན་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་མ་རྟོར་བར་སྒྲང་བྱར་གདམ་པ་ནི། ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གསུང་དང་མཐུན་
པར་བསྟན་པ་ཡིན། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་མ་དགྲུགས་པར། །སངས་རྒྱས་གསུང་བཞིན་ཉམས་སུ་
ལོངས། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒྲོར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་
བྱང་མེས་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་དཀོན་མཆོག་

༼ ༩༥༩ ༽

གསུམ་མཚོད་པ་བཀོད་པ་དང་། གཏོར་མའི་ལག་ལེན་རང་རང་གི་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་
གསུངས་པ་དེ་མ་བཅོས་སྤྲད་མ་ཞུགས་པར་ཅི་བྱས་སུ་བསྐྱབས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་རྒྱད་ཐེག་པ་གོང་ལོག་མ་དགྲུགས་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་ཚུལ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པ། དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་
རྒྱས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡི། །ཕྱག་ཏུ་མཚོན་ཆ་བསྐྱར་བ་མཐོང་། །ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་དག་
ལ། །རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་སོགས་སྤྲིད་ཀྱི། །རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་འདི་མི་སྤྲིད། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་
ཕྱག་རྒྱ་སོགས། །མཛད་པའི་རིགས་ལྷ་སེར་འབྲམས་མཐོང་། །མདོ་ལུགས་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་
སྤྲ། །ཞེས་པ། འཕགས་པ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་ལྷུང་བཤགས་

༼ ༩༥༥ ༽

གྱི་སངས་རྒྱལ་ལྷ་མ་ཅུ་ཅ་ལྷའི་མངོན་རྟོགས་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ཕྱག་ཏུ་རལ་གྱི་དང་གོ་
ཆ་འཛིན་པ་བྱས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ལ་མི་མགོའི་སྤང་བ་དང་།
སྟག་གི་སྟགས་པས་དགྱིས་པ་དང་། ཡུམ་དང་འབྲེལ་སྦྱོར་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱའི་སྒོ་
ངོར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་བཀོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནའང་། ཁྱིམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་ན་དེ་ལ་
རྒྱན་དང་མཚོན་ཆ་འཛིན་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པས་དབུ་སྐྱོད་བྱུང་ལོ་དང་། རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱན་དང་ན་བཟའ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་དང་། ཕྱག་མཚན་རལ་གྱི་དང་མདུང་ཐུང་ལ་སོགས་
མཚོན་ཆ་འཛིན་པའི་བཀོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རབ་བྱུང་དེ་འབྲེལ་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་དང་། བྱད་
མེད་དང་སྦྱོར་བ་ནི་འཛིག་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང་མི་དད་པའི་

༼ ༩༥ ༽

རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །བཀའ་གདམས་འགའ་ཞིག་ཇོ་བོ་རྗེས་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་
པས་ཐམས་ཅད་གསེར་བཙོ་མའི་ཁ་དོག་ཅན་དུ་འདུག་གསུང་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རིགས་
ལྔ་སེར་འབྲམ་གྱི་རས་བྲིས་མདོ་ལུགས་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ནས་འདི་འདྲི་
གསུངས་པ་མེད། །བྱ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔར་བསྐྱས་པ་མེད། །ནལ་
འབྱོར་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་ཡི། །རིགས་ལྔ་ཁ་དོག་ཐ་དད་ཅིང་། །བྱག་རྒྱ་ཡང་ནི་ཐ་དད་
གསུངས། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་ལྔར་མཛད་པའི་སྐུ་མདོག་སེར་
འབྲམས་འདི་འདྲ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྟེ་ནས་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་། གསེར་འོད་དམ་པར།
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་མཚུངས། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་

༼༩༥༩༽

གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། ས་བརྩ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཐུགས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཅིང་
སྤངས་ཏོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཀྱང་ཐ་དད་པར་གསུངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཁ་དོག་
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཤིང་། སྤྱོད་གསུམ་འབྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་
འབྲེས་པས་གདུལ་བྱ་གཅིག་ཏུ་འདུལ་བའི་མཛད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲིན་ལས་ཡིན་
ཏེ། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་འདི་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་འབྲེས་ཤིང་། །མཛད་པ་གཅིག་
ནི་མཛད་པ་ལའང་། །ཐམས་ཅད་མཛད་པ་སྤང་བར་འདོད། །ཅེས་ཚུ་གླུང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་
མ་སྤྲེགས་ཀྱི་བར་ཐ་དད་ཅིང་རྒྱ་མཚོར་བྱིན་ནས་བ་ཆ་ཅན་གྱི་ཚུར་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་དཔེས་
མཚོན་ཏེ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བྱ་བ་དང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས།

༼༩༩༠༽

སངས་རྒྱལ་རྣམས་རིགས་ལྡར་བསྐྱུས་པའི་གསལ་ཁ་བཏོད་པ་མེད་ཅིང་། འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱི་
རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། གཙོ་བོ་འཇམ་དཔལ་དང་། ལྷ་མོ་སངས་རྒྱལ་ཅན་
དང་། ཁོ་བོ་གཤེན་ཐེ་གཤེད་དང་། གསུང་གི་རིགས་བདག་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། གཙོ་བོ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་དང་། ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ་དང་། ཁོ་བོ་རྟ་མགིན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རིགས་བདག་མི་
བསྐྱོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཕྱག་ན་རྟོ་ཐེ་དང་། ལྷ་མོ་སྤྲ་མ་གི་དང་། ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དང་བྲན་གྱི་རིགས་རང་རང་གི་ལས་ཆོགས་སྤྱབ་ཚུལ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པའི་
བགོགས་ཀྱང་རིགས་གསུམ་དུ་སྤྱེན་ས་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ལྷ་ཡང་དམིགས་གསལ་དང་
བཅས་པ་བཤད་ཅིང་། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དོ། །རྣལ་

༼༩༡༽

འབྱོར་རྒྱུད་དུ། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔར་གསུངས་ཤིང་རིགས་དྲུག་པའི་ཐ་སྙད་མེད་
དོ། །རིགས་ལྔ་རེ་རེའང་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་མཚན་ཐ་དད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཡི་སྐྱེ་
མདོག་ཕྱག་རྒྱ་ནི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྐྱེ་ཡིན་པས། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་འཐད་པ་ཡིན། །དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་ལས། །རིགས་ལྔ་ཁ་དོག་གཞན་གསུངས་པ། །འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྔ་སྦྱོང་
བའི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། སྦྱང་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་། སྦྱང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལྔ་
དང་། སྦྱངས་འབྲས་རིགས་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། དག་བྱ་དང་བྱེད་སྦྱང་གཞི་སྦྱང་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་
ཐབ་མོ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་
དང་། མི་བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ་ས་གནོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་

༼ ༤༥༽

རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་སེར་པོ་མཆོག་སྒྲིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དམར་པོ་མཉམ་
བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དང་། རོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྡོ་ལྡང་སྒྲུབ་ས་སྒྲིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དང་། ཕྱག་
མཆོན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་རྩོ་རྩེ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྐྱེད་དང་སྒྲ་ཆོག་ས་རྩོ་རྩེ་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་རོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནག་པོ་དང་། རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་དམར་པོ་
དང་། འོད་དཔག་མེད་དཀར་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སེར་པོ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ལྡང་ཁུར་
གསུངས་པ་ནི། རྒྱུད་དང་མེ་དང་ཚུ་དང་ས་དང་ནམ་མཁའ་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
ཡེ་ཤེས་དང་ཡན་ལག་རྒྱག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བྱི་ནང་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཟབ་མོ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་
གསེར་མདོག་ཅེས་གསུངས་པ། །དྲི་མ་མེད་ཅིང་བྲངས་པའམ། །

༼༩༥༣༽

སྒྲུལ་སྒྲུ་པལ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས། །གཞན་དུ་སྒྲན་ཆ་ནམ་མཁའི་མདོག་། སྒྲོན་པོ་ཉིད་དུ་མདོ་
ལས་གསུངས། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོན་པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི།
གསེར་ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་ཤིང་གཡའ་དང་བྱི་མས་དག་པའི་མདོག་ལྟར་བྲངས་ཤིང་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཤྲུག་བྱབ་པ་ལ་སོགས་སྒྲུལ་སྒྲུ་སེར་པོ་ཡོད་པ་ལའང་སྒྲུར་དུ་
བྱང་ངོ་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུ་མདོག་སེར་པོར་འདོད་ན། བཙུམ་ལྟན་འདས་སྒྲན་ཆ་བེ་རྒྱུ་སྒྲོན་
པོའི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། འོད་དཔག་མེད་སྒྲུ་མདོག་དམར་པོ་བརྒྱ་རྩ་གའི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲུ་དབང་
རྒྱལ་པོ་ཞལ་དཀར་ཅིང་སྒྲུ་ལུས་སྒྲོན་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་མཆོན་མ་ཆང་བའི་ཉེས་
པར་འགྱུར་ངོ་། །ཡི་དམ་ལྟ་ཡི་སྒྲུབ་ཐབས་

༼༩༥༩༽

དང་། །སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ག་དང་། །མཚེ་ག་དང་བྱུན་མོང་དངོས་བྱུབ་ཀྱི། །སྐྱབ་པའི་ཚེ་ག་ཇི་
སྟེད་པ། །མདོ་སྡེ་ཀྱན་ལས་གསུངས་པ་མེད། །ཅེས་པ། ལྷ་འཇམ་དབྱངས་དང་། སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་
སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲགས་བསྐྱེད་
པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཞིབ་མོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཐོན་ལས་བྱེད་པ་དང་། མི་
སྒྲིང་བ་དང་ས་འོག་གི་གཏེར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུན་མོང་གི་དངོས་བྱུབ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
མཚེ་ག་གི་དངོས་བྱུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྟོན་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་།
བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་རྣམ་གཞག་ཡིད་ལ་བྱས་པས་རྩ་འབྲུལ་དང་
མདོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་

༼ ༩༥༥ ༽

ནི། དེང་སང་སྤྲུགས་ལ་མི་མོས་བར། །ལྷ་སྒོམ་ལ་སོགས་བྱེད་བ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་
མཐུན་བ་མིན། །གཞན་ཡང་སྦྱིན་སྲེག་རོ་བསྲེག་དང་། །བདུན་ཆིགས་སུ་རྩི་ཆོ་ག་སོགས། །དེང་
སང་གསང་སྤྲུགས་ལྷགས་བོར་ནས། །མདོ་མཆོད་ཙམ་ལ་ཏེན་བ་ཡི། །ཆོ་གའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་བ་
ཡོད། །ཅེས་པ། གསང་སྤྲུགས་ལ་མི་མོས་པའི་གང་ཟག་བྲམ་བེའི་ཆོས་ལྷགས་གཙང་མ་བྱེད་བར་
འདོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལྷ་སྒོམ་ཞིང་སྤྲུགས་བསྒྲོས་པའི་ལྷགས་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་
མདོ་རྒྱད་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །རང་ཆིག་འགལ་བའི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་བོའི་མ་མོ་བཤམ་མོ་
ཞེས་བ་དང་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་སྦྱིན་བསྲེག་དང་རོ་བསྲེག་དང་བདུན་ཆིགས་དང་སུ་འདེབས་
པའི་ལག་ལེན་རྣམས་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་

༼ ༩༥༩ ༽

བོར་ནས་མདོ་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ཡོད་ནའང་། བ་རོལ་བྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་དང་། །བསྟན་བཅོས་
ཀུན་ལ་གསུངས་པ་མེད། །འདི་ན་ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་ལ། །སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་འགའ་ཞིག་
ལས། །གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡི། །གསང་སྟགས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། བ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་དེ་འབྲའི་ཆོ་ག་གསལ་བར་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་
ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་ན། མདོ་མཆོད་ཀྱི་དོན་མེད་དོ། །རྩོམ་རྗེས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྲ་
གདབ་པའི་ཆོ་ག་མཛད་པ་ནི། འཛིན་པ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྟགས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་བརྗོད་ནས་
བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟུང་བ་དང་འབི་འབི་བྱས་ཏེ་སྟགས་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཅིང་འོག་
མིན་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྟངས་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བར་མོས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་

༼༩༥༥༽

སྒྲིང་པོའི་སྤྲལ་ས་བཞུས་ཤིང་བཏབ་སྟེ་འབྲུ་འཕ་མེ་ཏོག་ལ་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྲལ་ས་བཞུས་ཏེ་ཕུལ་ནས།
བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་བསྟོ་བ་བྱེད་པར་གསུངས་
སོ། །འདི་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། བསྐྱབ་བཏུས་སུ། ལྷ་སྟོམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་
སྤྲལ་ས་དང་། མི་གཡོ་བའི་སྒྲིང་པོ་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་གཟུངས་སྤྲལ་ས་བཞུས་པ་ལ་སོགས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས། མ་བྱ་ཆེན་མོའི་རིགས་སྤྲལ་ས་དང་། ཡངས་པ་ཅན་དུ་
རིམས་ནད་སེལ་བའི་གཟུངས་སྤྲལ་ས་གསུངས་སོ། །སྦྱོང་རྒྱུད་ལས། གཤེན་པོ་སྟེག་པ་སྦྱོང་བའི་
བདུན་ཆིགས་དང་། སྦྱིན་སྟེག་དང་། ལུས་པའི་ཁྲུས་ཆོག་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ། ངན་འགོ་
བཀྲལ་ནས་སྤྲལ་ས་དང་ཕྱག་རྒྱས་ངན་འགོའི་

༼༩༩༽

གནས་ལས་འདྲན་པ་དང་། ཉག་པོ་པའི་རོ་བསྐྱེག་གི་ཚོ་ག་ལ་སོགས་པ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལུགས་
ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི། །དེ་བཞིན་རབ་གནས་མདོ་
ལུགས་དང་། །ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་མདོ་ལུགས་དང་། །ལྷུང་བ་ཤགས་དང་ནི་ཤེར་སྦྱང་སོགས། །སྤྲགས་
ལུགས་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ཐོས། །ཞེས་པ། བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་རབ་གནས་
བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་ཆེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་རབ་གནས་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་འཕགས་པ་སྐྱ་
སྐྱབ་ནས་བརྒྱད་པའི་གོས་སྒོན་ཅན་དུ་གྲགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལྷུང་བ་ཤགས་དང་། ཤེས་རབ་
སྦྱང་པོ་གསང་སྤྲགས་ལུགས་སུ་འཆད་པ་ནི། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོན་རྟོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་འདོད་པར་སྤང་བས། དེ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་

༼༩༩༩༽

ཨི་ཡིན་བརྟག་དགོས་པར་སྒྲུང་དོ། །གཉིས་པ་འབྲེས་པ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། བྱེ་བསལ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ། འགག་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་དགག་བྱེ་བསལ་ལས་འཕྲོས་པའི་གསལ་
བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རབ་གནས་ཀྱི་བྱེ་བསལ། ལྷ་སྒྲོམ་པའི་བྱེ་བསལ། ཤེས་ནས་སྒྲུང་དོར་
བྱེད་ཚུལ། གསང་སྤྲུགས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལག་ལེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བས་
ཉོན། །མདོ་ནས་རབ་གནས་བཤད་པ་མེད། །འོན་ཀྱང་མཆོད་བསྟོད་བཟུལ་ཤིས་སོགས། །རྒྱལ་པོའི་
མངའ་དབུལ་ལྟ་བུ་ལ། །རབ་གནས་ཡིན་ཞེས་སྒྲུན་སྒྲོས། །ཞེས་པ། མདོ་ལས་སྟོར་དངོས་རྗེས་
གསུམ་ཆང་བའི་རབ་གནས་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་ནས་སྒྲུན་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་
ག་

༼༩༩༠༽

གསུམ་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། མདོ་ལས་
གསུངས་པའི། མེ་ཏོག་པལ་ཆེར་མེ་ཏོག་སྒྲ་རེ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་དང་། རྣམ་དག་
སྐྱ་མངའ་མཆོག་ཏུ་གཟུགས་བཟང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དང་། ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་
བ་གསེར་གྱི་རི་བོ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ནས་ཡུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲིག་པ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སར་བཀོད་པ་ལ་མངའ་དབུལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ། རབ་
གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །ལྷ་སྟོན་པ་དང་སྤྲུགས་བཞུས་དང་། །བྱམ་པ་ལྷ་ཡི་སྤྲ་
གོན་དང་། །དངོས་གཞིའི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་དགུག་གཞུག་
དང་། །སྤྱན་དབྱེ་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་

༼༩༩༽

དང་། །ཞེས་པ། རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་རབ་གནས་ལ་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་
སྒྲགས་བཞུས་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་བྱའི་རྟེན་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིར་དུ་བུམ་པ་དང་ལྟའི་སྟ་གོན་
དང་། རབ་ཏུ་གནས་བྱའི་རྟེན་ལ་བགེགས་སྐྱུང་བ་དང་། ཇི་མ་བཟུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟ་གོན་དང་།
སྟ་ལ་སྟན་གསན་དབབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གཞི་སྟོབ་དཔོན་ལྟར་བསྐྱོམས་
ནས་སྒྲགས་བཞུས་པ་དང་། མདུན་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་། རྟེན་དམ་ཆིག་པར་
བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་སྟེ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། རྒྱུད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་
དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ། དགྱེལ་འཁོར་དུ་དབང་དངོས་གཞི་བསྐྱར་བ་དང་སྐྱུན་དབྱེ་
བ་དང་བརྟན་པར་བཞུགས་

༼༩༩༽

པའི་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གྱི་མངའ་དབུལ་བ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ཡི། །མེ་ཉོག་དོར་ནས་ལེགས་མཆོད་དེ། །བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཚོ་ག་
གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་སྡེ་ལས། །གསུངས་ཀྱིས་པ་རོལ་བྱིན་ལ་མིན། །ལ་ལ་གདམས་ངག་ཡིན་ཞེས་
སྤྲ། །འོ་ན་མདོ་སྡེ་གང་དག་ལ། །བརྟེན་པ་ཡིན་པ་སྤྲ་དགོས་སོ། །ཞེས་པ། སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་མེ་ཉོག་དོར་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་བྱུགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་
ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ། །བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱས་པར་བྱེད་
པའི་རབ་གནས་ཀྱི་ཚོ་ག་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དང་། མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་
ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་དང་གོ་རིམ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་རྣམ་གཞག་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྟོམ་
གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་

༼༩༩༣༽

ལྷར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྟན་གསན་འབེབས་པ་རྟེན་
ཀྱི་ལྷ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་གང་ལ་བྱེད་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་རྟེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
འབྱུག་པ་དང་། དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ལ་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ལ།
པལ་ཆེར་རྟེན་ཀྱི་རབ་གནས་དང་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་ལ་ལ་མཁས་པའི་གསུང་དང་ཕྱག་ལེན་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པར་རང་རང་
གི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྐྱར་བའི་སློབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱེད་ཅིང་རབ་གནས་གདམས་ངག་མ་བྱ་བ་ཡིན་
ཟེར་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་བྱུབ་ཐོབ་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་
ཁུངས་སྤྲད་གོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེང་སང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ། །བསྐྱོམས་ན་མདོ་ལྷགས་
ཡིན་ཞེས་ཟེར། །

༼༩༩༩༽

གསང་འདུས་ལ་སོགས་ཆོ་ག་ལ། །མདོ་ལུགས་ཆོ་ག་འབྱུང་བ་མཆོད། །སང་གའི་སྤྱ་གྲུ་སྤང་ཆེན་
ལས། །བྱུང་ན་སྟོན་མེད་སྟོག་ཆགས་ཡིན། །ཞེས་པ། གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུགས་སྤྱ་གྲགས་པ་དེའི་མདོན་རྟོགས་སྟོམ་ཞིང་། ཆོ་ག་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བ་བསྐྱབ་
མ་ཤེས་པས་མདོ་ལུགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རྟེ། གསང་སྤྱགས་སྤྱ་མེད་ཀྱི་ལྷ་སྟོམ་པའི་ཆོ་ག་མདོ་
ལུགས་འབྱུང་བ་ནི་བ་ལང་མོའི་མངལ་ནས་སང་གའི་སྤྱ་གྲུ་སྤྱེ་བ་ནི་སྟོན་མེད་པའི་སྟོག་ཆགས་ཡིན་
པས་ངོ་མཆོར་ཆེའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་འབྲུ་ཡི། །ཆོ་ག་ལྷག་ཆད་མ་བྱེད་
ཅིག །ལྷ་ལ་རབ་རྩ་གནས་པ་དང་། །མི་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱ་བ་སོགས། །དོ་རྩེ་སྟོབ་མའི་དབང་བསྐྱར་
བ། །ཐོས་ཀྱང་བྱ་བར་མ་གསུངས་ན། །དབང་བསྐྱར་གཏན་ནས་མ་ཐོབ་པའི། །གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་
ཅི་

༼༩༩༥༽

སྒྲོམ། །ཞེས་པ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་སྤྱད་ས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུང་བཤགས་དང་
ཤེས་རབ་སྒྲིང་བོ་སྤྲུགས་ལུགས་དང་། རབ་གནས་དང་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ། གསང་འདུས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་
ཆོས་ཅི་ཡང་མི་རུང་བ་འདི་འབྲུམ་བྱེད་ཅིག་ ཉེན་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་སྣོད་རུང་གི་གང་ཟག་ལ་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཕྱིར་སྒྲོག་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་
རྣམས་སྒྲོབ་མའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་ན། དབང་བསྐྱར་བ་གཏན་ནས་མ་
ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་བྱར་མི་རུང་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ། སྒྲོབ་མའི་དབང་ཙམ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པས་རྒྱུད་
ཉན་པ་དང་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་བཞུས་བྱེད་པ་ཙམ་རུང་གིས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་གོང་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་མི་
དབང་ངོ་། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་དེས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲེལ་

༼༩༩༩༽

བའི་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་ནམས་བྱེད་པར་རུང་མོད་གིས། འོན་ཀྱང་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་གོང་མ་མ་ཐོབ་པར་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
པར་མི་དབང་དོ། །དེས་ན་དབང་གོང་མ་ནམས་བསྐྱར་ཅིང་དེའི་མན་ངག་སྟོམ་དུ་འབྱུག་པ་བྱུབ་ཐོབ་
ནམས་གིས་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། སློབ་མའི་བྱ་བ་ནི། དོ་རྩེ་
སློབ་མའི་དབང་བསྐྱར་ཅ་མ། ཐོབ་ན་ལྷ་སྟོམ་ཅ་མ་དང་ནི། །བཟླས་བཟོད་དང་ནི་སྦྱིན་བསྐྱེད་
དང་། །ལས་ཆོགས་ལ་སོགས་སྐྱབ་པ་ཡི། །དངོས་བྱུབ་དང་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པའི་ཆོག་
དང་། །གསང་སྤྲུགས་འགའ་ཞིག་ཉན་པ་ལ། །དབང་བ་ཡིན་གྱིས་རྒྱུད་འཆད་དང་། །དབང་བསྐྱར་
དང་ནི་རབ་གནས་སོགས། །སློབ་དཔོན་ཐིན་ལས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་པ།

༼༩༩༽

གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་སྒྲོབ་མའི་དབང་རྩེ་འཁྱུང་ཁྱུགས་དང་བཅས་པ་ཙམ་ཐོབ་ནས་རང་གི་སྒྲུབ་
ཐབས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་སྒྲོམ་ཞིང་སྒྲགས་བཞུས་པ་དང་། བསྟེན་པ་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་བསྐྱེད་དང་།
ནད་ཞི་བ་ལ་སོགས་སྟོན་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་
པ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ནམས་ཉན་པའི་སྟོང་དུ་རུང་ཞིང་། དབང་བསྐྱུར་རབ་གནས་ལ་སོགས་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱི་ལས་ལ་མི་དབང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་ནི། རྩེ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་ཐོབ་
ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་དེ་ཉིད་སོགས། །ནམ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་པ་དང་། །དབང་བསྐྱུར་
དང་ནི་རབ་གནས་སོགས། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ནི་སྟོན་ལས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་ཆིག་
དང་། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་སོགས། །རྩེ་རྩེ་

༼༩༩༽

སྒོ་བ་དཔོན་ཁོ་ནའི་ལས། །ཉིད་ཡིན་གཞན་གྱི་བྱར་མི་བྱང་། །ཞེས་པ། རྡོ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ་རྒྱུད་འཆད་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་ནས་
དགྱིལ་འཁོར་དང་སྣའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཐུགས་དང་ཐུག་རྒྱ་དང་། བདག་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་
སྤང་བ་དང་སྦྱོར་བྱང་བ་དང་། བརྒྱས་བརྗོད་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། བྱི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། ལྷ་ཉི་
བར་བསྐྱུ་བ་དང་། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ཆོ་ག་བཟུ། དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས་བཤད་པའི་ཐུག་རྒྱ་ནི་
སྣ་ནམས་ལ་ཐུག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པའོ། །སྒྲོམ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་མོ། །ཉི་བར་བསྐྱུ་བ་
ནི་སྒྲོལ་བའི་ཐུག་རྒྱའོ། །དེ་ནམས་ཀྱང་དོན་གྱི་དངོས་བྱུང་ལ་སོགས་འབྲས་བྱ་དང་།

༼༩༩༩༽

དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྒྱ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་སྒྲོམ་པ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདུས་
ཞིང་། དགྱིལ་འཁོར་དང་ནི་ཉིང་འཛིན་མཆོག་། དུག་རྒྱས་སྤང་སྤྲུལ་གདན་དང་ནི། །བསྐྱས་བརྗོད་
སྤྱིན་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དང་། །ལས་ལ་སྦྱར་དང་སྦྱར་བསྦྱ་བའོ། །ཞེས་པ་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དེ་ཉིད་
བརྩ་དང་ལྡན་པ་དེས། །དོ་རྗེ་ལུས་དང་ལྟ་དང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་དག་ཤེས་ནས་ཉམས་སྦྱ་ལེན་པ་
དང་། ཉེན་དང་ཉེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲོམ་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་རབ་གནས་ལ་སོགས་སྟོབ་དཔོན་
གྱི་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་བཅས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་
དམ་ཆོག་བསྐྱར་བ་དང་། ཅ་བ་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་གཞན་ལ་སྤྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ཅིང་རང་ཉིད་ཉམས་སྦྱ་ལེན་པ་ནི་དོ་རྗེ་

༼ ༡༠༠༠ ༽

སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའང་རང་གི་སྤྲོ་མ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྲོ་མས་གནང་ན་བྱ་
ཞིང་། མ་གནང་ན་བྱར་མི་རུང་ལ། ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གང་བྱང་སྤྲོ་མ་ལ་དབུལ་བར་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་རབ་གནས་མདོ་ལུགས་ཞེས། །འཆད་པ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
མིན། །བྱིས་པས་མཁན་སློབ་བྱེད་པ་དང་། །དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་མ་ཡིན་པ། །དབང་བསྐྱེལ་རབ་གནས་
བྱེད་པ་ནི། །གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་མིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ། རབ་ཏུ་གནས་བྱའི་རྟེན་ལ་རྒྱལ་བ་
སྤྲོ་མ་བཅས་ཀྱི་བྱེན་རྒྱལས་འཇུག་པའི་དམིགས་པ་ཅེས་དང་། མཆོད་བསྟོད་དང་། བཟ་ཤེས་བརྗོད་
ནས་བསྟན་པར་བཞུགས་པའི་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལ། མདོ་ལུགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་ནས་འགལ་བ་
མེད་ཀྱང་། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལུགས་མི་བྱེད་པར་བྱེད་དུ་བསང་ནས་རབ་གནས་བྱེད་འཕགས་

༩༡༠༠༡༽

སྤྱི་ཚེས་པ་ནི། རོན་གྱི་རབ་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་རྫོབ་ཏུ་རབ་གནས་ཀྱི་ཉེན་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་
ཤེས་པ་སྦྱར་བྲངས་ནས་བཏྲན་པར་བཞུགས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་ནས་སྦྱར་དབྱེ་བའི་ཚོགས་མེད་པས་
རབ་གནས་མ་ཡིན་ཅིང་། རོན་དམ་པར་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འདུག་
གོ། །དཔེར་ན་བྱིས་པས་མཁན་སྒྲོབ་བྱེད་པ་དང་། རོ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་
པས་དབང་བསྐྱར་རབ་གནས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དཔེ་རོན་མཚུངས་ཏེ། ཚོས་དང་མི་མཐུན་པ་
བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མདོ་སྤྲལ་འདེས་
པའི་གསལ་བྱེད། རས་བྲིས་ནོར་པའི་གསལ་བྱེད། མདོ་དང་རྒྱད་ཀྱི་ཤན་འབྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི།
ཕྱག་ན་རོ་རྩེའི་སྒྲོམ་བཟུངས་ཀྱང་། །མདོ་སྤེལ་ནས་ནས་

༩༡༠༠༣༽

བཤད་པ་མེད། །གཟུངས་ནས་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། །བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡིན། །ཞེས་པ། དེང་སང་
མདོ་ལུགས་སུ་གྲགས་པའི་བྱ་བ་ན་དོ་རྗེ་གོས་སྟོན་ཅན་གྱི་བསྟོམ་བཞུས་དང་། གཟུངས་རིང་དེ་
ནས་བྱ་བའི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་ཤིང་། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་བརྒྱད་པ་མ་ལོར་བར་
ཡིན་པར་འདོད་པས། བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རང་བཟོ་ཨེ་ཡོད་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་
བཤགས་སངས་རྒྱས་བྱ་བ་མཆན་ལ། །ཕུབ་དང་རལ་གྱི་སོགས་འཛིན་པའི། །སྐྱབ་ཐབས་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྷ་བཤགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཕུབ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་མདོ་རྒྱད་ནས་མ་གསུངས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ལྷ་རྣམ་དག་ཡོད་ན་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་མི་
འབྱུང་བར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་གཙུག་དགའི་གཙོ་བོ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་དང་། ཀུན་རིགས་
ཀྱི་

༩༡༠༠༣༽

ནུབ་ཀྱི་ཤུག་རིགས་དབང་བཞུགས་སུ་འདྲི་བ་མཐོང་སྟེ་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།
མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། །ཆོ་གའི་བྱ་བ་ཡོད་མེད་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་མདོ་སྟེ་དང་། །སྟགས་
ཀྱི་ལུགས་ནམས་དཔྱོད་དེ་སྟོས། །ཞེས་པ། སྤྱིར་རྒྱུད་ལ་ཡང་མདོའི་མཆན་བཏགས་པ་མང་དུ་ཡོད་
དེ། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེས་པ་དང་། སྟོབས་
པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ནི་མདོར་བསྟུས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྲུལ་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྟེ་སྟོད་ལ་
རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་བཏགས་པ་ནི། རྒྱན་མི་ཆད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུད་བྱི་མ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་
བཤད་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་དོན་

༼ ༡༠༠༥ ༽

སྒྱུར་དུ་བྱུང་ངོ་། །སྤྲལ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་རྒྱད་དང་མདོའི་ངོས་འཛིན་པའི་བྱུང་
པར་ནི། རྒྱ་ལ་སྒྱུར་བ་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་ནས། །རྒྱ་འབྲས་སྤྱན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་
པ། །འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཉི་ལམ་ཞིག །དུས་ཆོག་ས་ཕྱི་མར་འབྱུང་བར་འབྱུང། །ཞེས་པ་རྒྱ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་རྒྱ་འབྲས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བྱུང་པར་རམ། རྒྱ་འཁོར་བ་དང་འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ལམ་དུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་བསྟོམ་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོ་ག་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་
རྒྱད་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཚད་མེད་བཞི་སྟོམ་པ་དང་ཤེས་རབ་བདག་མེད་
གཉིས་སྟོམས་པ་ལ་སོགས་རིམ་གྱིས་ས་ལམ་བཟོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་མདོ་ལུགས་

༩༡༠༠༥༽

ཡིན་ནོ། །བརྟག་གཉིས་སུ། དང་པོ་གསོ་སྦྱང་སྦྱིན་པར་བྱ། །དེ་རྗེས་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅུ་
གཉིས། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བར་བསྟན། །མདོ་སྤེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ནལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་
ཉིད། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན། །སྤྲགས་ཀྱི་རིག་པ་ཀུན་ཤེས་ནས། །དེ་རྗེས་ཀྱི་འོ་རྩེ་
བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་
པའི་བསམ་པ་ལ་སློབ་པོ། །དེ་ལ་ལོ་བས་པར་གྱུར་ནས་ཐེག་པ་གསར་ལ་བྱན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་སློབ་པོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པས། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ནི་ཐུན་
མོང་གི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་རྗེས་སུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
འབྲུག་པར་མ་གསུངས་པས་རྩོམ་ཐེག་

༩༡༠༠༦༽

བ་ནི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་བར་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་རང་ཉམས་
སྤྱ་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལའང་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །བདུན་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ལ་ལ་ཐེགས་པ་རིམ་དགུ་ལ། །ལྟ་བ་ཐ་དད་ཡོད་ཅེས་
ཟེར། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ། །ལྟ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །པ་རོལ་བྱིན་དང་གསང་སྤྲགས་
ལ། །ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་མེད། །ཅེས་པ། སྤྲགས་རྟོག་མ་བའི་བྱུང་མཐའ་འཆད་པ་ལ་ལ་ན་རེ།
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གསུམ། །བྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། །ཀྱི་ཡ་ཁྱུ་པ་ཡོ་ག་
གསུམ། །སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འོག་མ་གསུམ། །མ་རྩ་ཨ་རུ་ཨ་ཉི་གསུམ། །ཐེག་པ་གོང་མ་གསུམ་སྟེ།
ཐེག་པ་དགུ་ལ་ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བྱིའི་ཐེག་པ་

༩༡༠༠༥༽

གསུམ་གྲགས་ཆེ་བས་འདྲིར་མ་བཤད་དོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། ལོ་རྒྱུ་བ་ཀ་བ་དཔལ་
བཅེགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལྟ་བའི་རིམ་བ་བཤད་པར། ཀྱི་ཡ་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་
ལྟ། །ཀྱན་རྫོབ་རང་རིག་ཡོན་ཏན་ལྟ། །རིགས་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུང་བ་ལ། །སྐྱེ་བོ་འབྱུང་བ་མེད་
པར་འདོད། །གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། །ལྟ་སྦྱོད་གོང་འོག་རྗེས་སུ་མ་ཐུན། །ཡོ་ག་དོན་དམ་ནམ་
དག་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ། །རྟོགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱར་སྒྲུང་བ། །དེ་བྱིར་སྐྱེ་བོ་
སྤྱར་མཐོང་འབྱུང། །མ་རྒྱ་ཡོ་ག་དོན་དམ་དུ། །རང་རིག་གཉིས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྟོགས་པའི་ཆོ་
འབྱུང་དུག་སོགས་པའི། །སྤྱ་སྒྲུང་བ་ལས་འཁོར་བ་མེད། །ཨ་རུ་ཡོ་གའི་དོན་དམ་དུ། །བདེ་ཆེན་
རྟོགས་པའི་རིགས་བཅའ་བས། །ཀྱན་རྫོབ་

༩༡༠༠༩༽

ལྷ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲང་། །དེ་བྱིར་སྐྱེ་བོས་བཏགས་པས་འབྱུལ། །ཨ་ཏི་ཡོ་ག་བདེན་གཉིས་
བྲལ། །ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་རང་སྒྲང་གིས། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་གསུམ་བྲལ་བ་ལས། །བཏགས་པ་
གཉིས་པོ་གདོད་ནས་མེད། །དེ་བྱིར་གསེར་ལས་གསེར་མཐོང་ལྟར། །རྩི་བཞིན་མ་ཞོར་བདེན་
མཐོང་མིན། །ཞེས་བ་དང་། རོ་སྤས་རྩི་རྩི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་གཙང་ནག་པའི་སྒྲོབ་མ་ཞིག་གིས་བྲས་
པའི་ཐེག་པ་སྐྱེ་སྐྱད་ལས། །གི་ཡ་བྱ་ཏི་ཀ་ར་ལས། །ཀུན་རྫོབ་རིག་གསུམ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི། །རང་
བཞིན་ཉིད་དུ་བཏགས་བྲས་ཏེ། །དོན་དམ་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་བ་དང་། ལྷ་བ་ཡོ་
གའི་རྩིས་སུ་བལྟ་ཞིང་སྐྱོད་པ་གི་ཡའི་རྩིས་སུ་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་བ་དང་། ཡོ་ག་སྤྱི་བྱ་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་
རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས། །དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གདོད་ནས་དག །ཅེས་

༩༡༠༠༩༽

བ་དང་། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཀྱན། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་བ་དང་།
མ་རྩ་ཡོ་གའི་ལྟ་བ་བདེན་བ་གསུམ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲེ་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ལ་
བསྐྱོར་བདུན་གྱི་སྣང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་གོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་བ་ནི་རིག་བ་སྒྲུ་མའི་
སྣང་བ་མ་འགག་བ་སྒྲེ་སྒྲུ་མ་རིགས་ཏུག་གོ། །དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདེན་བ་ནི་སྣང་སྟོང་གི་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་པའོ། །ཞེས་བ་དང་། ཨ་རྩ་ཡོ་གའི་ལྟ་བ་ནི། དུལ་པ་རོལ་ནས་སྣང་བ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དུམ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོ། །དེ་ཉིད་པའི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཡབ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ། །དེ་གཉིས་འདུ་འབྲལ་
མེད་བ་སྒྲས་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །ཨ་རྩ་ཡོ་གའི་ལྟ་བ་ནི། །རང་
བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གཞི་མ་

༩༡༠༡༠༽

ལས། རྟོགས་འཛིན་གང་ཡང་མི་སྟོང་བར་རྟོགས་མེད་ཀྱན་ཤར་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གྱི་ཡ་ནི་བྱ་
བ། ལྷ་བ་ནི་ཉེ་བ། ཡོ་ག་ནི་ནལ་འབྱོར་ཏེ། གྱི་ཡོག་སྡེ་གསུམ་ཞེས་བ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་
གཙོ་བོར་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། །མ་རྩ་ཡོ་ག་ནི་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ། ཨ་རུ་ཡོ་ག་ནི་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར།
ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ནི་ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་རམ། བྱད་བར་འཕགས་བའི་ནལ་འབྱོར་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་དང་།
རྟོགས་རིམ་དང་རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རྟོགས་བ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་པོ་བརྒྱད་
ནི་རྒྱའི་ལྷ་བར་འདོད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་ལྷ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་སྟུན་བའི་ཆ་
ཡོད་ནའང་། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་བའི་ལྷ་བ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་བའི་རིམ་བ་
ཡོད་ཅིང་། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་ཅམ་

༼ ༡༠༡༡ ༽

གྱི་ལྟ་བ་དང་། དབུ་མའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ལ། གསང་སྒྲགས་ལ་མི་ཉི་པས་རྒྱ་ཉའི་འགྲེལ་བར།
ནལ་འབྱོར་སྒྲིབ་བ་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །འཕགས་བ་སྒྲ་སྒྲུབ་གྱིས།
སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ལྟ་བ་འདི་མདོ་རྒྱད་གཉིས་ཀའི་ལྟ་བའི་
མཐར་ཐུག་ངོས་བཟུང་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ། །གཉིས་བ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས།
མ་ཞོར་བ་ངོས་བཟུང་བ། ཞོར་བའི་ཉིས་བ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མདོ་སྒྲགས་ལྟ་བ་
གཅིག་པར་བསྟན་པ་ནི། བ་ངོས་བྱིན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ལས། །ལྷག་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་ན་ནི། །ལྷ་དེ་སྒྲོས་
བ་ཅན་དུ་འགྱུར། །སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་ན་བྱད་པར་མེད། །དེས་ན་བཤད་པས་གོ་བ་ཡི། །ཐོབ་པའི་ལྟ་བ་
གཅིག་ཉིད་ཡིན། །

༩༡༡༣༽

ཞེས་པ། མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ལྟ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་
ནང་མཚན་གྱི་བྲེ་བྲག་ཨ་ཏི་སྤྱི་ཏི། ཡང་ཏི་ཞེས་བྲ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་གྱི་ལྟ་བ་དེ་སྒྲོས་པ་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོས་བྲལ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོས་པ་དང་
བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ལོར་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ངོས་འཛིན་ན་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་དང་བྱད་
པར་མེད། ཤེས་ཕྱིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་གཟུགས་སྟོང་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱིས།
གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དབྱ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། སྤྱི་
ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་
འདོད་དོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནས་ཏེ།

༡༠༡༣

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། དགག་བྱ་
མེད་ན་བཀག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུལ་མེད་པའི་བཀག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བཤད་དོ། །ཐོས་པའི་དོན་བསམས་པས་མ་ནོར་བར་གོ་བར་ལྟ་བ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐབས་
ཀྱིས་གསང་སྒྲགས་ལྟག་པར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཀྱང་སྟོས་བྲལ་ཉོགས་པ་ཡི། །ཐབས་ལ་གསང་
སྒྲགས་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་པ། མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། དེ་མཛོན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་བའི་བྱུང་པར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོན་སྒྲགས་ཀྱི་
ཐེག་པ་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་
དབུ་མའི་ལྟ་བ་ནི། །ཀྱན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ཡིན། །དོན་

༩༡༡༩༽

དམ་མཐའ་བཞི་སྟོས་པ་བྲལ། །བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ནི། །རིགས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་ཡིན། །དོན་དམ་དབྱ་མ་དང་མཚུངས་ཟེར། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་རིམ་དགྱའི་ལྷ་བ་ཐ་དད་ཀྱི་ངོས་
འཛིན་བྱེད་པའི་རྫོ་སྤྲས་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རི་ལྷར་སྒྲང་
བ་བཞིན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་བཞི་
དང་བྲལ་བ་ཡིན། ཀྱི་ཡའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་རིགས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲང་བ་ཡིན།
དོན་དམ་དབྱ་མ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་ཡིན་ཟེར། སྟོད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
དང་། །ནལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ནི། །རིགས་ལྗེའི་རྒྱལ་བར་སྒྲང་བ་ཡིན། །ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
ཀུན་རྫོབ་ནི། །དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པ། ལྷ་བ་དང་ཡོ་

༼ ༡༠༡༥ ༽

གའི་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡར་འཆར་བ་ཡིན་ལ། མ་རྒྱལོ་གའི་ཀུན་རྫོབ་སྣང་
བ་ཐམས་ཅད་ལྟ་དམ་བ་རིགས་བརྒྱ་རུ་ཤར་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་བསལ་བ་ལ་
གསུམ། ལྟ་སྟོམ་པ་ལྟ་བར་ནོར་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན། རྒྱུད་སོ་སོའི་ལྟ་སྟོམ་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད།
སོ་སོའི་སྒྲུང་དོར་རི་ལྟར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྟ་སྟོམ་ནམ་དབྱེ་མ་བྱེད་ཅིང་། །ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་མ་ཤེས་བས། །འདི་འདྲའི་དབྱེ་བ་འབྲུལ་བ་ཡིན། །འདི་ཡི་འཐད་བ་བཤད་གྱིས་
ཉོན། །རིགས་གསུམ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་སུ། །སྟོམ་བ་ཡིན་གྱིས་ལྟ་བ་མིན། །ཞེས་པ། ལྟ་བ་
དང་། །སྟོམ་པ་ཤན་མ་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། །དང་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཐབ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ལྟ་བ་
ཡིན་ལ། །སྣང་བ་ལྟ་རུ་གསལ་བ་ལ་སེམས་འཇིན་བའི་སྟོམ་བ་

༼ ༡༠༡༤ ༽

ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཤེས་པའི་སློན་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ལྟ་བུ་
དང་། ལྟ་ཡུལ་ངོ་མ་ཤེས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་དབྱེ་བ་ཉམས་
སུ་ལེན་ཚུལ་འབྲུལ་ཏེ། རྒྱ་གསུང་ལུགས་གྱི་ལྟ་རིགས་གསུམ་སྟོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱལ་
རྒྱལ་པའི་ཐབས་གྱི་ཆ་ཡིན་ལ། མཐའ་བཞི་སྟོས་བྲལ་སྟོམ་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ཡིན་པས་ཉམས་སུ་
ལེན་འདོད་ན་ནམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་སོ། །མ་གོ་བའི་བློན་སྟོམ་ཅིར་འགྱུར་མི་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྟ་སྟོམ་ཚུལ། གླ་མེད་རྒྱུད་གྱི་བཞེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་
སྟོད་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་ལས། །སྤང་བ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་མེད། །འོན་ཀྱང་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་
ནི། །ཁྲིས་སྤྱ་ལྟ་བུ་བསྟོམས་ནས་ཀྱང་། །དེ་ལ་དངོས་བྱུང་ལེན་པ་ཡིན། །དེས་

༩༡༠༡༥༽

ན་དཀའ་ཐུབ་གཙང་སྒྲ་ཡིས། །སངས་རྒྱལ་མཉེས་ན་དངོས་གྲུབ་གནང་། །ཞེས་པ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་
གསུམ་དུ་ཆོག་པ་དུག་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡི་དམ་ལྟར་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་མེད་དོ། །བྱ་བའི་རྒྱུད་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱིས་གསུངས་པའི་
ཆོག་ཞེས་མོ་དང་། དུག་ན་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པའི་རིགས་མཆོག་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ལ་མི་གཡོ་
བའི་རྟོགས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་རྒྱུད་ཆེ་ཆུང་དང་། སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ལུགས་ལ། རྒྱུད་ནས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྲིས་སྐྱ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མདུན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ལྟ་
དངོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་མ་ཡེངས་པས་གཟུངས་སྤྲགས་བཞུས་ཤིང་། གྲུབ་པའི་མཆན་མ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་
དུ་བྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་

༩༡༡༤༽

དངོས་གྲུབ་སྒྲངས་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་པ་པོ་དཀའ་ཐུབ་དང་གཙང་སྤྱ་ལ་གནས་པས་དེ་ལ་
དགའ་བའི་རིག་སྒྲགས་འཆང་བ་དང་། དང་སྟོང་རིག་འཛིན་གྲུབ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲོགས་བྲས་ཏེ་
ཡི་དམ་ལྷ་མཉེས་ན་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པའི་རྒྱད་དུ་བྲིས་སྐྱུ་དང་། །རང་ཉིད་གཉིས་
ཀར་ལྷར་བསྐྱོམས་ནས། །གྲོགས་པོ་ལྷ་བྱའི་དངོས་གྲུབ་ལེན། །ཞེས་པ། ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་དང་
ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་སྟོང་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱོམས་ནས་མདུན་
ཀྱི་རས་བྲིས་དང་། ཕྱགས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྷ་དངོས་སུ་དམིགས་ནས་སྒྲགས་བསྒྲས་པ་དང་།
སྟོང་ལམ་ནམ་པ་བཞི་རྒྱད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ནལ་འབྱོར་རྒྱད་དུ་བྲིས་རོལ་ལ། །དམིགས་པའི་རྒྱེན་

༩༡༡༩༽

ཅམ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་སྤྱན་ངངས་
ནས། །རི་སྲིད་ཕྱག་རྒྱ་མ་བཏོལ་བ། །དེ་ཡི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་བཞུགས། །ཕྱག་རྒྱ་བཏོལ་ནས་
སངས་རྒྱས་གཤེགས། །དེ་ནས་རང་ཉིད་ཐ་མལ་འགྱུར། །ཞེས་བ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་ལུགས་ལ་
མདུན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
གཟུགས་སྦྱེ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བའི་དམིགས་རྒྱུན་ཅམ་བྱེད་ཅིང་། གཙུ་བོ་རང་
ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་ལྡན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་
སོགས་པ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགྲུག་གཞུག་བྱས་ནས་
ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་ཅིང་།

༼ ༡༠༣༠ ༽

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཐིན་ལས་བཞི་ལྟ་དུ་བསྐྱབས་ཏེ། ཐུག་རྒྱ་བཅིང་ལ་མཉམ་བ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་ངང་ནས་ཐུགས་བརྒྱས་ཤིང་ཐུག་རྒྱ་མ་བཀོལ་གྱི་བར་ལ་ཡེ་ཤེས་བ་བཞུགས་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཉིད་འདུས་པར། རི་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་ཐུག་རྒྱ་ཉིད། །རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ལ་འདེབས་བ་
ལྟར། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་དོ་རྩེ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་ཚུལ་
དུ་ཡང་། །ཉིད་གྱི་ཐུག་རྒྱས་བཏབ་པ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ཐུག་རྒྱ་ཆེར། །ཤེས་ནས་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུག་རྒྱ་བཀོལ་ནས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་
ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་
ཀུན་ལས་བཏུས་པར། འཇིགས་པར་དམིགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གཙང་

༩༡༠༣༡༽

བར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྟའི་བསྟེན་པ་མེད་
པ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་རྒྱུའི་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་
སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དབྱ་ནག་གི་འགྲེལ་བར། བྱ་བ་དང་
སྟོན་པའི་ལས་ལའང་སྦྱབ་བྱ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་སུ་རིང་པོར་མི་མཐུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་བརྟགས་པ་ལས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་འདི་ལྟར་རས་གྲིས་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་ལྟའི་སྟོབས་གྱིས་
དངོས་བྱུང་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་དུ་ནི། རང་གི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་
རས་གྲིས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལྟའ་དམིགས་ནས་མ་ཐུན་པའི་དངོས་བྱུང་སྦྱབ་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཨིངྩ་

༼ ༡༠༣༣ ༽

བྱ་ཉིས་བདེ་མཆོག་འགྲེལ་བར། བྱ་བ་དང་སྟོན་པའི་སྒོ་ལས་ཀྱང་། རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱ་གནང་བ་
ཅམ་ལ་བཏེན་ཏེ། བདག་དང་ལྷ་ཐ་དད་དུ་ལྷ་བ་ཅན་ཡོངས་སྤྱ་བཏགས་པ་མཆོན་བཅས་ཀྱི་དམིགས་
བ་ལས་བྱུབ་པའི་དོན་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱ་འབྲང་
བའི་འདུས་པའི་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། གྲུར་གྱི་འགྲེལ་
བར། བྱ་བའི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱི་རོལ་བརྒྱུངས་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷར་དམིགས་བ་དང་། གཙང་
སྤྱ་དང་སྟོམ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷུར་ལེན་པའོ། །བྱ་བའི་བྱིར་སྟོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ལས་བྱི་རོལ་
དུ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གི་ནི་ལུང་སྟོར་རྣམས། །ཡི་གེ་མང་གིས་དོགས་བས་
གཞག་ །ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་

༼ ༡༠༣༣ ༽

ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་ནི། །དག་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད། །འདི་ཡི་ལུང་རིག་མན་ངག་རྣམས། །སླ་
མའི་ཞལ་ལ་ལེགས་པར་བྲིས། །ཞེས་པ། ཏྲག་གཉིས་ལས། དེས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
གྱི། །དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད། །སྤྱི་ནང་རེ་རེའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ལྷ་རྣམས་གྱིས་ནི་རྫོད་པར་
བྲ། །ཞེས་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན། །ཞེས་དེ་
བཞིན་ཉིད་གྱི་དག་པ་དང་། ལྷ་སོ་སོའི་དག་པ་དང་། རང་རིག་པའི་དག་པ་དང་གསུམ་ཆང་བའི་ལྷ་
བསྐྱེམ་པར་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུད་གྱི་ལུང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སླེ་མ་དམ་པའི་ཞལ་སྤྲན་པའི་སྤྲ་
པར་བྲལོ། །དེའང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྒྱུད་གྱི་མདོན་ཏྲོགས་སུ་ལེགས་པར་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྲ་

༼ ༡༠༣༥ ༽

རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་བྱེད་ཚུལ། སྒྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་བྱེད་ཚུལ། སྒྲུང་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་བྱེད་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་ལྷ་རུ་གནས་ན་ནི། །དཀའ་ཐུབ་གཙང་སྒྲ་
ག་ལ་འཐད། །ལྷ་ལ་གཙང་དང་མི་གཙང་མེད། །ལྷ་རྣམས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་མི་གདུང་། །ཞེས་བ།
སྒྲགས་ཉིང་མའི་འདོད་ཚུལ་གོང་དུ་བརྗོད་བ་ལྟར། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟར་
གནས་བ་ཡིན་ན། སྒྲུང་གནས་དང་། གཙང་སྒྲ་ཉིན་བ་དང་། ལ་ཐུག་དང་སྒྲན་མ་མི་བ་བ་ལ་སོགས་
བ་སྒྱོད་ལམ་དོག་མཐའ་ལ་བཞེན་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་ཡི་ཤེས་བ་ལ་གཙང་མི་གཙང་གི་དགག་སྒྲུབ་མི་
མངའ་བའི་བྱིར་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་སྒྲུབ་བའི་མཆོད་བར་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་བ་
ནི། ཁ་ཅིག་སྒྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

༩༡༠༣༥༽

ཡང་། །ལྷ་བ་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་མཐུན། །སྟོད་བ་བྱ་བའི་རྒྱད་བཞིན་བྱེད། །འདི་ཡང་དེ་ལྷ་ར་རེས་
བ་མེད། །འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ཡིན་པས། །རེས་འགའ་གཙང་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཀྱི། །པལ་ཆེར་ཅི་
བདེར་སྟོད་བར་གསུངས། །ཞེས་པ། །སྟོད་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་བ་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་། །སྟོད་བ་བྱ་རྒྱད་
བཞིན་བྱེད་བར་མ་རེས་ཏེ། །སྟོད་བ་རེས་འགའ་ཁྱུས་དང་གཙང་སྒྲ་ལ་སོགས་བ་བྱེད་ཀྱང་། །པལ་
ཆེར་ཅི་བདེར་གནས་པས་འབྲུབ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོལ་མ་རལ་བ་བྱེན་རྗེས་སུ། །གོགས་པོ་
དག་མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཅིང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷག་བར་མོས་པས་
མཆོག་ཏུ་ཚུལ་བྱིས་ས་འཆལ་བར་གྱུར་བ་ལའང་། །སྟེ་བ་མེད་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཏྲ་ཏུ་མདོན་བར་
བརྩོན་པས་ནི་ངའི་

༼ ༡༠༣༩ ༽

སྒྲགས་ཀྱི་ལེ་འུ་རབ་འབྲམས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མད་དུ་བྱང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བའི་རྒྱ་
མཐུན་པའི་ཡིད་ལས་བྱང་བ་རྣམས་འབྲུབ་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོང་བའི་རྒྱད་ལ་
རིགས་ལྔ་ཡི། །དོན་གྲུབ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་མེད། །ཕྱག་རྒྱ་སྐྱ་མདོག་རྣམ་དག་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་
བཞིན་དེར་མ་གསུངས། །ཞེས་པ། སྦྱོང་བའི་རྒྱད་དུ་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆང་བར་
གསུངས་ནའང་། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་བཞིན་དུ་སྐྱ་མདོག་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་མཆོན་དང་དེ་དག་གི་
རྣམ་དག་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་མན་ཆད། །ཀྱན་རྫོབ་ལྟ་བུ་
གསུངས་པ་མེད། །འོན་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི། །དི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བས། །གྲིས་སྐྱ་ལ་
སོགས་ལྟར་སྒྲོམ་པ། །དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིན། །ཞེས་པ། རྒྱད་ཕྱེ་

༼ ༡༠༣༽

འོག་མ་གསུམ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྔ་ཡུམ་བཞི་
སེམས་དབང་སེམས་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་ལྟ་ངོ་སྟོད་ནས་སྟོམ་པའི་ནམ་བཞག་གསུངས་པ་
མེད་ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱད་སྟེ་འོག་མའི་ལམ་ལ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་དང་ལྟ་མོར་གསལ་འདེབས་པ་
དང་། ལ་ཁྲག་དང་མི་གཙང་བའི་རྣམ་བཤུད་ཅིར་བསྐྱར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་འཐད་
དོ། །ད་ལྟ་འགྲོ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་བཞག་ཅིང་། རྟོ་རྟེ་
རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟར་བསྟེད་ནས་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་
པ་བྱར་མི་རུང་དོ། །རས་བྲིས་དང་རྟོ་ཤིང་ལ་བཞོས་པའི་ལྟ་སྟེ་ལ་སོགས་ཀྱང་དམ་ཆིག་པ་ལ་ཡེ་
ཤེས་པ་བརྟག་ནས་རབ་གནས་ལེགས་པར་བྱུང་བ་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་

༼ ༡༠༣༤ ༽

བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡིན་ལ། རབ་གནས་མ་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་
བྱག་དང་བསྐྱོར་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
རྒྱུད་སྡེ་ལས། །ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱེད་པར་གྱི། །སྤང་གཞི་སྤྱོད་
བྱེད་འོ་སྤྱོད་པ། །དེ་ཆེ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ལ། །སོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་པ།
རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཏུ་སྤང་བ་འདི་རྣམས་རིགས་ལྔ་
དང་ཡུམ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་འོ་སྤྱོད་ནས། དེ་དང་དེར་སྒྲུལ་པ་ལམ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་
པའི་སེམས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཏུ། བྱིས་པ་རྣམས་
ནི་གཟུགས་ལ་ཆགས། །འབྲིང་པོ་རྣམས་ནི་ཆགས་བྲལ་འབྱུང། །གཟུགས་སོགས་འོ་བོ་

༼ ༡༠༣༤ ༽

ཉིད་ཤེས་ནས། །སྒོ་མཆོག་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་རྣམ་བསམས་ལ། །ལྟ་
ལ་མཆོད་པའི་ཆོག་ཡིས། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བཟང་པོར་བལྟ། །སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
བྲ། །ཞེས་པ་དང་། རང་གི་ལྟ་ཡི་སྤྱོད་བ་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་བློ་མ་མེད་བྱའི་ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་དག་
བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །ཆགས་མེད་དུག་གིས་སྒོངས་པ་ཡི། །འདོད་ཅན་མ་ལ་འདོད་སྤྱད་
པར། །འདོད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་དེ་འཕྲོད་
ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ། །སྒྲགས་རྟིང་མ་བ་ལ་ཞི་བའི་ལྟ་ཆོགས་དང་ཁྱོ་བོའི་ལྟ་བསྒྲམས་ནས་
བརྒྱ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཅིག་འདུག་གོ །འདིར་གསང་འདུས་ཀྱིས། །རིགས་བརྒྱ་དང་། །དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་
ཙ་ལྔ་སྤྱད་པ་དང་།

༼ ༡༠༣༠ ༽

དེ་རིགས་ལྟ་དང་། དེ་རིགས་གསུམ་དང་། དེ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བསྒྲོམ་བ་
དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་སྐྱའི་རྣམ་པ་གསལ་བཏབ་ནས་སྒྲོམ་ཞིང་རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་
གྱི་སྐབས་སུ། སྤྲོ་བ་མཁས་པ་སྤྲོ་གྱི་ནགས་ཁོད་དུ་ཁྱགས་པ་ལྟར་ངོ་ཤེས་ནས་བསྒྲོམ་ཚུལ་སྟོན་
བསྐྱུས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་གསུངས་སོ། །བརྟག་གཉིས་སུ། རིགས་གཅིག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཆོགས། །རིགས་གྱི་ཆོགས་ལ་རིགས་ནི་དུ་མ་སྤང་། །དེ་རྣམས་རིགས་ལ་རིགས་ནི་
རྣམ་པ་བརྒྱད། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲུམ་ཕྱག་རིགས་ཆེན་རྣམས། །དབྱེ་བའི་རིགས་ལ་གྲངས་ནི་
མེད་པར་གསུངས། །དེ་རྣམས་རིགས་ལ་གྲངས་མེད་རིགས་རྣམ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས།
རིགས་རེ་རེ་ལ་བརྒྱ་བརྒྱ་འབྱེད་ཚུལ། འབྲུང་བ་ལྟ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་ལྟ།

༼ ༡༠༣༡ ༽

དེ་རེ་རེ་ལ་ཤ་ཆེན་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བདུད་ཅི་བཞིས་ཆེ་བས་རྒྱུད་དང་བྲི་མའི་རིགས་བརྒྱ།
རིགས་ལྡ་པོ་རེ་རེ་ལ་མངོན་བྱང་ལྡ་ལྡ་སྦྱར་བས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྡ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡུམ་བཞི་སྦྱར་བས་སྦྱོང་
བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་རིགས་བརྒྱད། ཡང་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྟེན་ཁམས་གཅིག་འབྱུང་བ་ལྡ། དེ་བདག་
ཉིད་བཞིས་བྱེ་བས་ཉི་ཤུ། དེ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ལྡས་བྱེ་བས་བརྒྱ། འབྲས་བུ་སྦྱལ་སྦྱར་རིགས་ལྡ། དེ་རེ་
རེ་ཡེ་ཤེས་ལྡས་བྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྡ། དེ་ལྡ་མོ་བཞིས་བྱེ་བས་བརྒྱ། ཅ་བའི་རིགས་དེ་རྣམས་རེ་རེ་
ལའང་གངས་མེད་པར་འགྱུར་ཅེས་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཡང་རིགས་ལྡ་རེ་རེ་ཡང་ལྡ་
ལྡ་བུ་བྱེ་ནས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྡ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་གསང་སྟགས་དང་རིགས་སྟགས་དང་སྟོང་པོ་དང་
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཞིར་བྱེ་སྟེ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་

༼ ༡༠༣༣ ༽

ལའང་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལྟར་བསྐྱོམས་བས། རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་ཆེད་
སངས་རྒྱས་རྣམས། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་ཀྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་དག །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྣམས་མ་ལུས་བར། །ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དག་གི་གང་བར་མོས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ལྷོག་པ་དང་། །ལྟ་བའི་ལྷོག་པ་མི་བྱེད་
བས། །གསང་སྤགས་ཉིང་མའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན། །ལྟ་བ་དང་འཕྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་པ། ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་སྤང་བ་ལྟ་སྤྱོད་གསལ་བཏབ་ནས་སྐྱོམ་པ་དང་། །ལྟ་ཡིན་པར་ངོས་བཟུང་ན་སྐྱོམ་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱོམ་ཡིན་ལ། དེ་སྤང་སྟོང་དང་སྤྱོས་བྲལ་ལ་སོགས་པར་ངོ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྐྱོ་ལ་ལྟ་སྐྱོམ་ལྷོག་

༼ ༡༠༣༣ ༽

བ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཤུན་མ་ཕྱེད་པས། རྟིང་མའི་ངོ་སྤྲུལ་ཀུན་ལྟ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གསུམ། གསང་སྤྲུགས་གསང་རྟིང་གི་བྱུང་པར་ངོས་གཟུང་། རྒྱུད་སྡེ་དང་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་མིང་དོན་དཔེ་དང་སྤྱད། རྣམ་འགྱུར་སྤྲ་མེད་ལས་ལྷག་པའི་ཐེག་པ་མེད་པར་བཤམ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གསང་སྤྲུགས་སྤྱ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། རྣམ་འགྱུར་རྣམ་འགྱུར་ཆེན་པོ་དང་། །རྗེས་
སྤྱ་རྣམ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་ནི། །རྣམ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་རྣམ་པ་བཞི། །ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །ཤིན་
ཏུ་རྣམ་འགྱུར་བཟང་པོར་འདོད། །ཅེས་པ། སྤྲུགས་རྟིང་མ་བ་རྣམས། རྣམ་འགྱུར་བཞི་པོ་འདི་ཐེག་
པའི་རིམ་པ་རེ་རེ། གོང་མ་གོང་མ་རེ་མཐོང་མཐོང་མཐོང་མཐོང་བའི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འགྱུར་ནི་སྤྲ་མེད་པའི་
ཐེག་པ་ལྟ་སྤྱོད་གྱི་

༼ ༡༠༣༥ ༽

མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞིབ་ཏུ་རྫོ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེར་བཀོད་པ་དུ་མ་སྒྲུབ་བས་དེར་བལྟ་ཞིང་
འདིར་མ་བྲིས་སོ། །གསང་སྤྲུགས་བྲིས་འགྱུར་པ་རྣམས་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་
དང་། །ཤེན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །འདི་དག་ཉིང་འཇིན་རིམ་པ་ཡིན། །རྒྱད་སྡེའི་རིམ་པར་
མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ། གསང་སྤྲུགས་གསར་མའི་ལུགས་ཀྱི། དབང་ལྷག་གི་རྒྱད་དུ། དང་པོར་སྒྲོམ་
པ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །གསུམ་པ་ཤེན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། །བཞི་པ་
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པའོ། །རྫོ་རྗེ་སེམས་དབང་རྫོགས་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདི་
ལྟར་འདོད། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ལྟ་ཡི་སྒྲུ། །རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་གྲགས། །འཁོར་ལོ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ། །ཤེན་ཏུ་

༩༡༠༣༥༽

ནལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདོད། །སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནམས་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་སོགས་གྲིན་
བརྒྱབས་དང་། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་བཞུགས་པ་དང་། །མཆོད་དང་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི། །ནལ་འབྱོར་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་འབྱུང་བས་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་ནི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཇིན་པ་མངོན་བྱང་ལྡན་བསྐྱེད་
པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་འཇིན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཡུམ་གྱི་བརྒྱན་ས་
འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྗེ་གས་པར་སྟོས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གནས་སུ་བཀོད་པ་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་གྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ཏེ། དབང་བསྐྱར་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་
སྤང་བ་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་

༼ ༡༠༣༩ ༽

ནལ་འགྱོར་ཆེན་པོ་དཔལ་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་མཛད་ཅིང་། འཕགས་པའི་མདོར་བྱས་སུ། ཉིང་
རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལའང་ནལ་འགྱོར་བཞི་ཚང་བར་གསུངས་པ་ནི།
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་ཐེང་བའི་དགོངས་པར་བཞེད་དོ། །འདུས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མར། བསྟེན་པའི་ཆོག་དང་
པོ་སྟེ། །ཉི་བར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན། །སྐྱབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཡོ་ཤུ་བྱ་བ་རྩ་བ་སྤྱོད་པ་ཨུ་གོ་ཉི་ཉི་ཞེས་བྲན་པར་བྱ་བའི་
ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བྲན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་སོ་སོར་ཞེན་པ་བཀག་ནས་དབྱེར་མི་བྱེད་
པ་ནི་དོན་རྩེ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་བྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟེན་པའི་ཡན་
ལག་པོ། །ཡོ་ནི་སྦྱོར་དོན་རྩེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བྱུགས་དོན་རྩེ། བདག་ཉིད་

{ ༡༠༣༥ }

ནི་ང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆིག་ཙམ་དུ་བརྗོད་པ་གསུང་ནོ་རྗེ་ཡང་། ཨོ་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་
སྤང་མཛད། སྤོང་བ་ཉིད་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན། ཡེ་ཤེས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་འོད་
དཔག་མེད། རྗོ་རྗེ་ནི་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དོན་ཡོད་བྱུང་བ། རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མི་
བསྐྱོད་པ། བདག་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྗོ་རྗེ་འཆང་ངོ། །མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཞུང་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་བར་བསྐྱེན་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་ཡོངས་
སུ་རྗོགས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ནས་རྗོ་རྗེ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
གོ། །དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་ནས་དཀྱིལ་

༩༡༠༣༩༽

འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་སྒྲོས་ཏེ། གདན་ལ་བཀོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་
སུ་སྒྲགས་གྱི་སྐྱ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་ཞབས་གྱི་ལུགས་ལ། བསྐྱེན་པ་ནི་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ། ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་
གྱིས་ཆོབས་པ། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་དབང་བསྐྱར་ནས་རིགས་གྱི་བདག་པོས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡིན་
པས། ལྷ་གཙོ་བོ་ལྷ་བྱ་གཅིག་སྒྲོམ་པ་ལའང་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །མི་གནས་པའི་ཟུང་ན་
ལས་འདས་པ་ལ་ཉེ་བས་བསྐྱེན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ལ་ཐག་ཉེ་བས་ཉེ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་
ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བས་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའོ། །ཡན་ལག་བཞི་དང་རྣལ་

༩༡༠༣༩༽

འབྱོར་བཞི་དོན་གཅིག་པའི་ཚུལ་སྤྱད་པས་ཤེས་ཤིང་། གཙོ་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་སྐྱོར་བ་
ཡིན་ལ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལའང་ནལ་འབྱོར་བཞི་སྒོམ་པར་གསུངས་ཏེ། འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་
རྫོགས་པའི་ཐུགས་དོ་རྩེ་དང་། སྐྱུ་ལུས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱུ་དོ་རྩེ་བྱང་དུ་འབྱུག་པའི་སྐྱུ་ནི་འབྲས་བུ་
ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནལ་འབྱོར་བཞི་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་གྱིས། ཐེག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་
ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཡི། །ནལ་འབྱོར་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་། །ནལ་འབྱོར་བཞི་ཡི་ནལ་འབྱོར་
དང་། །ནལ་འབྱོར་ནལ་འབྱོར་ཆེན་མི་གཅིག་ །དཔེར་ན་སྤྱ་ཆེན་པར་དང་། །པར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲ་
དང་། །མེ་ཏོག་པར་པར་ཆེན་གཉིས། །

༩༡༥༠༽

མིང་མཐུན་ན་ཡང་དོན་མི་གཅིག་ །ཅེས་པ། སྤྲུགས་རྩིང་མའི་ལུགས་ཀྱིས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་འབྱེད་
ལུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲ་བ་དང་། རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་
དོན་མི་ཅིག་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་དང་། བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་བ་དང་། ལུ་ནས་སྦྱེས་པའི་
མེ་ཉོག་བསྐྱེད་དང་། བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་བ་མིང་མཐུན་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་
ལུགས་རྣམས་ལས་ཆོག་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལོག་པར་བརྒྱུད་བ་འདི་
འདྲའི་མང་པོ་འབྱུང་བས་མ་འཁྲུལ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་གསང་སྤྲུགས་གསར་བ་
ལ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་བརྟག་ན་ནི། །དེ་བས་སྤྲུག་པའི་རྒྱུད་སྡེ་མེད། །སྒྲོམ་པའི་དམིགས་པ་ཉིད་
ཀྱང་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གོང་ན་མེད། །དེ་ལས་

༼ ༡༠༩༧ ༽

སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྟོས་པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་བྲལ་བས། །ཐེག་པའི་རིམ་པར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་
པ། སྤགས་གསར་མའི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་ནྟལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གོང་ན་དེ་བས་ལྷག་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བསྟན་
པ་མེད་ཅིང་། རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་དམིགས་པའང་དེ་བས་ལྷག་པའང་སྟོམ་རྒྱུ་མེད་
དོ། །རིམ་གཉིས་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོས་པ་མེད་ཅིང་། བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱིས། ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཐ་དད་དུ་མི་བཞེད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ས་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་མི་བྱེད་པ་ལྟར་
རོ། །ལྷགས་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་གྱུར་

༩༡༥༣༽

ན། །ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ལྷ་བ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱིས་ཐེག་བ་མིན། །བརྗོད་བྲལ་བརྗོད་བྲུང་བྲལ་བ་
ནི། །མཁས་པའི་དགོངས་བ་མིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ། རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ལས་ལྷག་པའི་
རྒྱུད་སྡེ་མེད་ཅིང་། དེའི་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྲལ་གྱི་
དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཐེག་བ་རིམ་བ་དགའི་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ལྷ་བ་ཡང་། ཐེག་བ་འོག་མ་ཉམས་སྲུ་
སྒངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཀྱི། ཐེག་བ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་ཐེག་བ་
མཐོ་དམན་ལ་ཐེག་བ་མཐོ་དམན་དུ་འཛོག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཅིང་ཐེག་པའི་དོན་མ་གོ་བར་བད་དོ། །དེ་
བས་ན་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་སྣང་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་དང་ཐེག་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་
མཁས་པའི་དགོངས་བ་དང་མཐུན་བ་མ་ཡིན་ནོ། དགའ་བ་ལ་གཉིས།

༼ ༡༠༩ ༽

ལྷ་བའི་གནས་ལུགས། ལྷོ་མ་བའི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་ཐོས་བའི་ལྷ་བ་ནི། །དབྱ་མ་ཡན་
ཆད་ཐམས་ཅད་མ་བྱུན། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་བའི་ལུང་སྒྲོར་ཀུན། །པ་རོལ་ཕྱིན་བཞིན་ཐམས་ཅད་
མཛད། །ཅེས་པ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བར། སེམས་ནི་ཤེལ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
དག་པ་རང་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཁ་
བསྐྱར་བས་དེ་དང་དེར་སྒྲུང་དུ་ཟེན་ཀྱང་། རང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་
འཛིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། དཔེར་ན་མེ་མོང་གཡའ་དག་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་ལྟར། ལེགས་
པར་བྱས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སློ་བྱར་གྱི་ཐི་མ་

༩༡༥༥༽

དང་བྲལ་ནས་རང་གི་ས་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་
ཡང་གསུངས་པ། ཚོས་རྣམས་འདི་ཀུན་སྟོང་བ་སྟེ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྟོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་
དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་དགྲུགས་པའི་དབང་གི་མེད་བཞིན་དུ་འང་དོན་བྱེད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ།
འདི་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་དགྲུགས་པའི་སེམས་ཙམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་
སྣང་བར་འབྱུང་གི་འདི་ལ་བྱི་རོལ་བྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
གསུངས་པ། འདི་དག་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་ཉིད། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་དོན་སྣང་བྱིར། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །སྒྲ་ལྷ་ལ་སོགས་

༼ ༡༠༩༥ ༽

མེད་སྣང་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་
འདི་དག་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་འདུས་པར། དེགས་ཀྱི་བྱ་རང་གི་སེམས་
དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་
དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྣམ་བྱ་དཀར་པོ་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཡང་། གློག་དང་ཚུ་བྱར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྟན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འབྱུག་པ་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་
ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བྱང་
བ་

༩༡༥༦༽

མ་ཡིན་ཏེ། བཞིན་ཁ་ཤར་དུ་ལྟས་བཞིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་བྱ་བ་དུ་བལྟས་པར་སྤང་བ་དང་།
བཞིན་ཆེན་པོ་གཟུགས་བརྟན་ཚུང་དུར་སྤང་བ་དང་། ཚུ་འགམ་གྱི་སྒྲོན་ཤིང་གྲེན་དུ་བལྟས་པའང་ཅེ་
མོ་ཐུར་དུ་བལྟས་པར་སྤང་བའི་བྱིར། འདི་དག་གི་སྒྲོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཙུག་སུ་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སེམས་གྱི་སྤང་བ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་
ཉིད་དུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གུན་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་དེས་ནི་བདག་མེད་གྱི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་མེད་པའང་མ་ཡིན་
ནོ། །དོན་འདི་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །སྤང་
པོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་གྱི། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམས་སྤངས་

༩༡༠༧༥༽

པ། །ཆོས་བདག་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་དགོངས་པ་ནི། །ཤེས་སྟོང་ངི་མ་མེད་པ་ཟེའོག་གི་སྟེང་དུ་གཞག་པ་ལྟར་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་འདིར་དབང་དང་
རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་
ཡིན་ནོ། །གདན་བཞིར། །ཤེས་དང་མཚུངས་པ་དག་པའི་སེམས། །སེམས་ལ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་
མེད། །ཡུལ་རྣམས་དང་ནི་སྤང་བ་ཡིས། །སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟེར་བ་པོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་
ཡིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཚོན་

༩༡༥༩༽

བར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟེན་ཞུ་ནས། རི་ལྟར་ཤེལ་སྒོང་དག་པ་ནི། །ཁ་དོག་གཞན་
གྱིས་སྦྱར་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་སེམས་འདི་ཡང་། །རྟོག་པའི་མཆོན་གྱིས་བསྦྱར་བ་
ཉིད། །ཐ་མལ་རྟོག་པའི་ཆོན་གྱིས་ནི། །རིན་ཆེན་སེམས་ནི་དབེན་གྱུར་ན། །གདོད་ནས་དག་པ་མ་
སྦྱིས་པ། །རང་གི་རང་བཞིན་དེ་མེད་པས། །རྟག་ཏུ་ནལ་འབྱོར་པས་གོམས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བར་བཞེད་པ་ལ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ནས་ནལ་འབྱོར་སྒྲན་མེད་པའི་བར་དུ་བྱད་
བར་མེད་པས་རྒྱད་གྱིས་འབྲེལ་བ་ནམས་སུ་ཡང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྡེ་སྡོད་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་
ལུང་ནམས་ལྟ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་པར་མཛད་དེ། སྦྱོད་

༩༡༥༩༽

བསྐྱུས་སྤྱ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་བྲངས་པ། བཙེམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་དང་
སྟོང་པ་ལགས་ན། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཇི་
ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར། དབེན་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། རྣམ་པར་བྱང་
བར་མི་འགྱུར། བཙེམ་ལྡན་འདས། དབེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་མི་རྒྱ་ལ། དབེན་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གྲུད་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་
བའི་ཚོས་དེ་དམིགས་སྤྱ་མ་མཆིས་ན། དོན་དེ་ཇི་ལྟར་འཆལ་བར་བགྱི། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལུན་རིང་པོ་ནས་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་

༼ ༡༠༥༠ ༽

ཡིར་འཇིན་པ་ལ་སྒྲིད་དམ། གསོལ་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ངར་འཇིན་པ་དང་། ང་
ཡིར་འཇིན་པ་ལ་སྒྲིད་དོ། །བཀའ་སྩལ་བ། ངར་འཇིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པ་སྟོང་པ་ཡིན་མོད།
གསོལ་བ། སྟོང་པ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་བ། ངར་འཇིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པས་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་རམ། གསོལ་བ། ངར་འཇིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་
འཁོར་བར་འཁོར་རོ། །བཀའ་སྩལ་བ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
པར་བྱང་བར་སྒྲུང་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་བྲངས་བ།
སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རམ།
གསོལ་བ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །

༩༡༠༥༡༽

བཀའ་སྩལ་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟར་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚེས་ནམས་
དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགོ་དང་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ། སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱང་མ་མཆིས་ན་ངན་འགོར་འགོ་བ་ལྟ་གཤམ་མཆིས། བཀའ་སྩལ་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་
ལྟར་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ན། གྲིས་བ་ནམས་གྲིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ལ་བཏགས་ཤིང་།
གསོག་དང་བསོ་བ་ལྟ་བུའི་ཚེས་མ་བཏགས་པས་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགོ་དང་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་
རྟེན་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་ཅན་ནམས་ཉོན་མོངས་
པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ནམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་ནམས་ནམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་

༼ ༡༠༥༣ ༽

ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་སྟེ། །སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་འབྱུང་། །དེས་ན་
དག་དང་མི་དགའི་ལས། །དེས་ནི་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོར་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོས་གཟིགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པས་རྣམ་པར་སྒྲུངས་ནས་ཡང་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཛོག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། བྱི་རོལ་སྟོད་ན་མདོ་སྟེ་པའི། །གྲུབ་
མཐའ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཡིན། །མདོ་ལས། མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྟེ་བར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་འདིར་དངོས་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །

༼ ༡༠༥༣ ༽

དེས་ན་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད། བྱོགས་སྒྲང་ཆོས་གྲགས། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་རྣམས་འགོག་པ་ན། །རྣམ་རིག་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཡིན། །ལྟན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་དང་དོན་གཅིག་ལ་སྒྲང་བ་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆིགས་དངོས་སྟོབས་ཡིན།
མདོ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྱགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྒྲང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དོན་ཡོད་མ་
ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་རིགས་པས་སྐྱབ་ན།
གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ཁྱེགས་པས། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད། །ཅེས་པས་འཛིན་པ་
ཁྱེགས་ཤིང་། གཟུང་འཛིན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཁྱེགས་པས། གཉིས་མེད་ཀྱི་
རང་རིག་སྒྲིང་བས་

བྱལ་སྟེ། གཞུང་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྲིད། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་
 ཐ་དད་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་རང་རང་གི་སྒྲུང་དོར་མི་དང་ཡི་དྲགས་ལ་དོམས་པ་དང་། སྟེག་
 པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་སྒྲུང་བ་ཚུ་དང་མེ་ལྷ་བྱ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ལ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་ན། །དབྱ་མའི་གཏན་ཆིགས་དངོས་སྟོབས་ཡིན། །རང་རྒྱུད་པའི་དོ་རྩེ་གཞུགས་མ་
 དང་ཟུ་བཞི་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་དང་། རྒྱ་
 མཚན་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ལ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ན་བྱས་ཡོད་ཀྱི་
 ཏྲགས་ཀྱིས་མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ལ་ཡིན་ཀྱང་། དབྱ་མ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ། སེམས་མེད་པ་ལ་

༼ ༡༠༥༥ ༽

ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་དམིགས་སུ་ཡོད་དམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡོད། །ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རིག་ལེགས་པར་རྟོགས་
ན་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་
པའི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་
རྟོགས་པ་ཡི་ཐབས་ལ་ནི། །ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཡོད་པ་ཡིན། །རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་སྒྲུབ་པ་ཡང་། །འབྲུལ་
པར་བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་རིང་། །ཞེས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བྱི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་།

༩༡༠༥༦༽

ནང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲགས་ལ་རྒྱད་སྡེ་བཞི་ཡོད་པས་རང་རང་གི་
ཐབས་སྒྲག་ཆད་ནོར་བར་བྱས་ན་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་འབྱུང་བ་ཞིན་ཏུ་རིང་ངོ། །གཉིས་པ་
རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ལུགས། རྒྱད་སྡེ་བར་མའི་ལུགས། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་
ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད། །བྲིས་སྐྱ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས། །བདག་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཐབས་ཡོད་པ་ནི། །ནལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །དེ་ཡི་
ལུགས་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། རྒྱད་སྡེའི་རང་ལུགས་ལ་བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་། འདི་ནས་གསུངས་
པའི་ལྷ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་། གཟུངས་བྲ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་

༩༡༠༥༥༽

བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། ཅུ་གོ་མི་དང་། རྩེ་ཏ་རི་ལ་སོགས་པས་
མཛད་པ་ནི་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྐྱ་
བསྐྱེད་ཚུལ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡི་རྒྱས་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ཆོག་ཆང་བར་མ་མཛད་པ་ནི་
དེ་ཅུ་ཞིག་གིས་གདུལ་བྱའི་དོན་འགྲུབ་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་སྦྱང་གནས་
མེད། །བདག་ཉིད་སྐྱ་རུ་བསྐྱེད་པ་ལ། །མཆོད་ན་བསོད་ནམས་བརྟན་ན་སྒྲིག་། །གལ་ཏེ་སྦྱང་གནས་
བྱེད་འདོད་ན། །རང་ཉིད་ཐ་མལ་ང་རྒྱལ་གྱིས། །བྲིས་སྐྱ་ཆོག་བཞིན་བྲིས་ལ། །རྩེ་དཔོན་བཞིན་དུ་
དངོས་གྲུབ་ལྔ་དང་། །ཞེས་པ། བདག་ཉིད་སྐྱར་བསྐྱོམ་ན་གཙང་སྦྱ་དང་དཀར་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་
བསྐྱེན་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱིས། །སྦྱང་བར་

༩༡༠༥༩༽

གནས་པ་མི་བྱེད་དེ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་ཤུལ་ནས་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཅིང་། འོ་རྒྱལ་བར་
བྱས་ན་སྤྲིག་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར། སྤྱང་གནས་གྱི་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་ན་སྦྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་རྣམ་སྤྲིན་
གྱི་ལུས་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞེན་དུ་ལེགས་པར་བྲིས་པའི་
རས་བྲིས་མདུན་དུ་བཞུགས་པ་ལ། མཆོད་བསྟོད་དང་། གཟུངས་སྤྲགས་བཞུས་པ་དང་། འདོད་པའི་
དོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། དངོས་བྱུང་བླང་བའི་ཆོ་ག་རལ་གྱི་དང་། དག་སྦྱ་དང་། ཞགས་པ་
དང་། བསྐྱ་དང་། རོར་བུ་དང་། མིག་སྒྲན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བྱུང་གྱི་རྣམ་རྒྱུས་མདུན་དུ་བཞག་
ནས་བྱུང་བའི་ཉགས་བྱུང་བ་དང་། རལ་གྱི་བླངས་པས་མཁའ་སྟོན་འབྱུང་བ་དང་། རིལ་བུ་ཐོས་པས་
ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། གསང་སྤྲགས་ཡི་གེ་

༩༡༥༩༽

ལྷག་ཆད་བྱང་བ་ལའང་། འོག་བྱ་དང་ལྷག་ཆ་དང་ལྷག་མ་སྐྱབ་གཟུགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ།
གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཁྱས་དག་མཛད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་རྗེ་འབང་གི་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་འཁང་གཏོར་མ་མེད། །སྤྱི་ཅི་ལ་སོགས་སྟོག་ཆགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ཐམས་
ཅད་སྟོངས། །བྱ་ལང་མཆོད་པའི་ལྷག་མ་དང་། །གཏོར་མའི་ཁ་བས་འདིར་མི་བ། །ཞེས་པ། མཆོད་
པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་འགྲུག་དང་ཆང་དང་ལ་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་གཏོར་མ་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྟོས་ལའང་སྤྱི་ཅི་དང་ན་གི་ལ་སོགས་སྟོག་ཆགས་ལས་བྱང་བ་དང་། ཆང་གིས་སྦངས་པ་མི་བྱ།
འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱག་དང་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ལྷག་མ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་
ལྷ་ལ་ཕྱལ་བའི་གཏོར་མ་དང་ལྷ་བཞུགས་དང་འབྲས་ཆན་

༩༡༠༩༠༽

དང་འོ་ཐུག་ལ་སོགས་པ་མི་བཟའ་ཞིང་། ལྷ་ལ་ཕུལ་བའི་དམན་མ་སོགས། །ཟས་དང་འགོ་མ་པ་
གཉིས་ཀ་བཀག། དཀར་གསུམ་ལ་སོགས་ཁ་ཟས་དང་། །གཙང་སྒྲ་ལ་སོགས་བརྟུལ་ཞུགས་
ཀྱིས། །བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱིས་གསང་སྤྲགས་འགྲུབ། །ཅེས་བ། མཆོད་པ་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་ལྷ་ལ་
ཕུལ་བའི་མཆོད་རྫས་རྙིང་པ་དང་། རོལ་མོའི་ཡོ་བྱད་ལ་འགོ་མ་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །འོ་མ་དང་ཞོ་དང་
འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ཟས་གཙང་མ་བཟའ་ཞིང་། ཕྱི་རོའི་ཁ་ཟས་སྤངས་ཏེ། གཙང་སྒྲ་དང་
ལྷན་པས་བྱ་བའི་རྒྱད་ནས་གསུངས་པའི་གསང་སྤྲགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་
ལས། སྒྲ་དང་སེམས་དང་བཞི་ལ་གཞིལ། །གསང་སྤྲགས་མི་འགྱུར་གཞི་ལ་གནས། །ཡན་ལག་མ་
ཉམས་གསང་སྤྲགས་བརྒྱས། །ངལ་ན་

༩༡༠༩༡༽

བདག་ལ་ངལ་གསོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཉམས་ལེན་རང་ལྟ་ཡི་ང་.....འདིར་མ་དཔེར་ཆོག་ཁ་གས་མི་གསལ་
མདུན་དུ་རི་དང་འབྲ་བའི་ལྷ་སྒོམ་པའི་གཞི་གཉིས་དང་། མདུན་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
བཀོད་པའི་བསམ་དང་། དེ་ལ་བསྒྲས་པ་བྱ་བའི་ཐུགས་ནམས་ཤེལ་གྱི་སྤེར་བ་ལྟར་བཀོད་པ་སྒྲ་དང་།
དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སེམས་མ་སྒྲོས་པར་དམིགས་པ་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲོན་ས་ལྟའི་སྒྲ་བ་ལས་
གཞན་དུ་སེམས་མ་ཡོངས་པས་མི་འགྱུར་བའི་ངང་ནས་སྒྲ་དལ་བྱས་བསྐྱམས་ཏེ། དམ་ཆོག་གི་
ཐུག་ཏུ་བཅས་ནས་ཡིད་གྱིས་ཐུགས་བསྒྲས་ཤིང་། སྒྲ་སྤྱིར་གཏོང་བའི་ཆེ་ལྟར་གསལ་བ་ལ་
སེམས་གྱིས་ལྟ་ཞིང་། ཅི་རུས་སུ་བསྒྲུབས་ནས་ཐུན་མཛམས་སུ་ངལ་གསོ་བའི་ཆོ། རང་ནམ་སྤིན་
གྱི་ལུས་ཐ་མལ་པའི་ངང་དུ་ལྡང་བ་

༼ ༡༠༩༩ ༽

ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་འགྲེལ་བར། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་ལྟ་སྟུག་ཚུལ་
འདི་བཞིན་གསུངས་ཏེ། བདག་ལྟར་སློམ་པ་ཙམ་ཞིག་འདུག་ནའང་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆན་ལས་
བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་གང་ཡང་མི་སྤང་བས། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་བཀའ་ནས་
བདག་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྟུག་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་སུ། །ལས་ཆོགས་སྟུག་པ་འབའ་ཞིག་ལ།
གཞན་དུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱང་གནས་སོགས། །བརྟུལ་ཞུགས་བྱུང་པར་གཙོ་བོ་མཛད། །རང་ཉིད་ལྟ་
ཡི་རྣལ་འབྱོར་སློམ། །ཞེས་པ། རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་པོ་འདི་སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྟུག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་
བསྟེན་བྱུག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཚུལ་མཐུན་པར་གཙང་སྤྱད་དང་

༼ ༡༠༩༣ ༽

བརྩམ་ཞུགས་ལ་གནས་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ལས་ཆོགས་སོ་སོ་སྐབ་བའི་སྐབས་སུ་ངས་བ་ཡིན་ཏེ།
ཕྱག་ན་དོ་མེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། དེས་ཟས་མི་འཆལ་བར་ལག་ན་དོ་མེ་ལ་བལྟ་ཞིང་། ལན་
འབྲམ་བཞུས་བཞིན་བགྱིས་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་བ་དང་། དེས་དུར་ཁྲིད་དུ་དུ་བ་
འབྲལ་བར་ཟས་སུ་ཤ་འཆལ་ཞིང་། གོས་སྡོན་པོ་བགོས་ཏེ་ལག་ཏུ་རལ་གྱི་ཐོགས་ལ་སྦྱང་པོ་འདི་
ལན་འབྲམ་བཞུས་བཞིན་བགྱིའོ། །ཞེས་བ་དང་། དོ་མེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་
དོ་མེ་དང་གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ལ་དཀར་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཆང་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྤང་བར་
བགྱིའོ། །ཤ་རྣམས་ནི་འོས་བ་དང་ཤིས་བ་དང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་། དོ་མེ་ཅེ་མོར་ཡང་། གང་དུ་
སྒྲིག་པར་མི་

༩༡༠༩༥༽

འགྱུར་བ། །ཐམས་ཅད་ཟ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལེན། །ལུས་ནས་ལྷག་མར་གྱུར་བ་སྤངས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྤྱང་བར་གནས་པ་ལ་སོགས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་གསུངས་སོ། །སྤྱ་ཅི་རེངས་
བྱ་ལ་སོགས་པ། །སློག་ཆགས་ཡན་ལག་ལས་བྱང་བའི། །མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་མི་
འགོག །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་ལྷག་མ་རྣམས། །སྤྲིག་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་བཟུང་འོ་ཞེས། །རབ་ཏུ་གནས་
པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས། །འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ་འདིར་མི་བཟུང། །ཞེས་པ། །སྤྱ་ཅི་དང་སྤྱར་བའི་སྤྱོས་
ཀྱི་རེངས་བྱ་དང་། །ཤ་དང་བཅས་པའི་གཏོར་མ་ལ་སོགས་སློག་ཆགས་དང་འབྲེལ་པའི་མཆོད་པ་མ་
བཀག་ཅིང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ལྷག་མ་ཙུང་བཟུང་བ་ཐོས་ན་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་འགྱུར་
བས་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་

༼ ༡༠༩༥ ༽

ཏེ། བདེ་གཤེགས་ལྷག་མ་འདི་དག་ནི། །ཐོ་ཤིག་ཕྱིག་པ་སྦྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ་ཟ་བ་ནི་རྒྱད་ཕྱེ་འོག་མ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་སྟེ། བགོགས་ལ་
གཏོར་མ་བྱེན་པ་དང་བཀའ་བསྒྲོ་བ་ལའང་འབགས་པ་བསལ་བའི་སྒྲིབ་ཉེ་རེག་བྱ་བར་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་རྣམས་ལས། ཨ་བ་རྒྱ་ཏིའི་སྦྱོང་སོགས་ལ། །འབྱུང་
པོའི་གཏོར་མ་བཟའ་བའང་གནང་། །དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་བརྟུལ་ཞུགས་འགོག །འཇུག་པ་བདེ་
བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །གསང་སྤགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འདིར་འབྱུག། །འདི་དག་རྒྱས་པར་སྒྲ་མའི་
མཆོག །མཁས་པའི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་དུ།
རིམ་པ་གཉིས་སྟོམ་ཚུལ་གསལ་

༩༡༠༩༥༥༽

པའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ལུས་ལ་གནས་པའི་ཅ་དང་རྒྱུད་དང་ཁམས་དང་དེ་ནམས་ལ་
བརྟེན་པའི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་བ་བྲལ་དུ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལ་རྫོགས་རིམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་མིང་དོན་ཀྱང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་བློད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སྒོམ་
བས་བསྐྱེད་རིམ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་རིམ་གྱིས་སྒོམ་
བས་རྫོགས་རིམ་ཞེས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་དང་ཕྱག་མཆོན་ས་བོན་ལ་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་བས་
བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྫོགས་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་བས་རྫོགས་རིམ་
ཞེས་པ་དང་། གྱི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་དགོངས་པ་རྩེ་བཙུན་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ནི། སྐབ་ཆེན་
པའི་དབང་བའི་མན་ངག་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ནམ་པར་བསྐྱེད་པ་
དེ་

༩༡༠༩༩༽

འཁོར་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་མ་གོ་ཞིང་། རྣམ་འགྱུར་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
རྣམ་པར་དག་པ་སློ་ཡུལ་དུ་མ་ཤོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་
སྤྱི་ཚད་མེད་བཞི་སྟོམ་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་དང་། སྤང་འཁོར་དང་པད་རྩ་དང་ཡི་གེ་
དང་ཕྱག་མཚན་ལས་སྤྱོད་གས་པར་སྟོམ་པ་ནི་ཚོགས་ལས་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་སྤྱོད་གསུམ་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་ཉམས་སྤྱོད་པ་ནི་ཐར་པའི་འབྲུ་འབྲས་བྱ་ལས་དུ་
བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་
ལ་རྣམ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སྟོམ་པ་གཅིག་དགོས། དེ་མེད་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རྣམ་པ་
གསལ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་བཞེད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་།

༩༡༠༥༠༽

གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་ནས་སྤྲོ་བ་འདི་ནི་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འཛིག་
ཏེན་དུ་འབྱུང་བ་དགོན་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཉམ་པ་མེད་
པས་བྱ་བ་ཞི་སྟེ། ཞེས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱུ་བ་ཞིར་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་ཞེས་
བཤད་པ་ནི། སེམས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་བཅེགས་འཕགས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་རོལ་བྱ་བ་ཞི་ནི། །མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཀྱན་ལས་ཡོངས་གྲོལ་བ། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་ཏུ་བཤད་པ་
ཡིན། །ཞེས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཏེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། འབྲས་བུ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ཡེ་ཤེས་བཏེན་པ་ལྟ་དང་། ཡང་། ཏེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ལུས་ཀྱི་
ནམ་དག་དང་། བཏེན་པ་ལྟ་སེམས་ཀྱི་ནམ་དག་དང་སྦྱར་ནས་

༩༡༠༥༡༽

ལམ་དང་འབྲས་བུ་དག་བྱ་དག་བྱེད་ངེས་ཤེས་ལེགས་པར་བྲངས་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་གྱི་རྩོ་
རྩེ་ལ་མཆོན་ན། ཞལ་བརྒྱད་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། །ཞི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། །ཞལ་རེ་རེ་
ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་སྟེ་མིག་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟ་དང་རང་རིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དང་། རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་གཟིགས་པའི་སྟག་མཐོང་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་བརྟུ་བྱག་སྟོང་པ་
ཉིད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐོད་པ་བརྟུ་བྱག་འཕོ་བ་བརྟུ་བྱག་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། དགའ་བ་བརྟུ་
བྱག་མཐར་ཐུན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་མཐར་ཐུག་པ་དང་། གཡས་གྱི་སྟོག་
ཆགས་བརྒྱད་གདུལ་བྱའི་ནད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་། གཡོན་གྱི་སྟོག་ཆགས་བརྒྱད་གདུལ་
བྱ་ལ་དངོས་བྱུང་སྟོལ་བ་སྟེ་གཞན་དོན་མཐར་

༼ ༡༠༥༩ ༽

ཕྱིན་པ་དང་། གྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་མ་ཏུ་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ། ཟུ་ཡིག་སྦྱར་ན་སྤྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ལྷ་སངས་རྒྱལ་ལྷའི་རང་བཞིན་དང་། ཞབས་བཞི་འཁོར་བའི་གནས་སུ་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་མཛད་པའི་བསྐྱེད་པ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཚངས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་མནན་པ་
ནི། བདུན་བཞི་བཙུང་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་བརྟེན་
པའི་སྦྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པས། འབྲས་བུའི་སར་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་སྦྱ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་མཆོན་
པར་བྱེད་པ་བདག་མེད་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པ་དང་། ཁ་སྦྱོར་དང་བདེ་
ཆེན་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་
བདུན་དང་ལྷན་པ་འབྲས་བུ་གྱི་རྫོ་རྗེའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གཟུགས་སྦྱའི་རྣམ་པས་
གསུལ་

༩༡༠༥༣༽

བྱ་ལ་གོ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་
ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གོ་ཚད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་ཀྱང་། ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཙུག་ཉིས་པར་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། རྣམ་ཐར་
བཞི་དང་། དགའ་བ་བཞི་དང་། གླད་ཅིག་དང་འཁོར་ལོའི་རྣམ་དག་སྦྱར་བས་ཞལ་བཞི། ཅ་གསུམ་
སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག་པས་སྦྱར་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཅས་པོའི་རང་བཞིན་ལས་ལོག་པ་ཐོག་མ་ཐ་
མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པས་རལ་པའི་ཅོད་བན་སྒྱི་
བོར་བཅིངས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པས་སྒྲུ་ཆོས་དང་། ཐིན་
ལས་སྒྲུ་ཆོགས་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་

༩༡༠༥༥༥

མཛད་པས་སྒྲ་ཆོག་སྒྲ་དོན་སྒྲ་། རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་དང་དག་པ་རྣམ་པ་
བཅུ་གཉིས་འཆང་བའི་བྱིར་བྱུག་བཅུ་གཉིས་དང་། དབང་པོ་དྲུག་དང་ཡུལ་དྲུག་གཟུང་འཛིན་གྱི་བྱི་
མས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་བྱུག་མཆོན་བཅུ་གཉིས། ཡང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་བ་དང་མཐུན་
པར་སྒྲ་བ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་མཆོན་པ་དང་། འཁོར་བ་མི་སྣོང་ཞིང་སྒྲ་བ་ལས་འདས་པའི་མཐུན་
ལ་མི་གནས་པས་ཞབས་བརྒྱུང་བསྒྲུལ་དང་། རྟོན་པའི་མཐུན་འཛིན་པ་འཛོམས་པས་འཛིགས་བྱེད་
ཁ་སྒྲུབ་ཏུ་མནན་པ་དང་། ཆད་པའི་མཐུན་འཛིན་པ་འཛོམས་པས་ལྷ་མ་གན་རྒྱལ་དུ་མནན་པའོ། །དོ་
རྟོན་པའི་མཐུན་འཛིན་པ་དང་། ཡང་སྒྲ་བ་ཆེ་ཆེན་པོ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་དོན་
དང་། ཡུལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱིལ་བྱ་འཛིན་པས་འཁྲུང་པའོ། །གདུལ་བྱའི་གཏི་

༩༡༠༥༥༥

ཐུག་འཛུགས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པས་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དཀར་པོའི་པགས་པ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྒྲུང་
གཞིའི་སྟེང་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲུང་འབྲས་མཐར་ཐུག་པ་མཆོན་པ་སྐྱེ་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་རྣམ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ང་རྒྱལ་བཏན་པོ་བཟུང་སྟེ་བསྒྲོམས་པས་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཛིགས་བྱེད་དང་ཙཱ་ཙི་ཀ་གསོན་པ་དང་ཞེ་བའི་འཛིན་སྒྲངས་གང་ཡང་བྱ་མི་
དགོས་ཏེ། སྟོན་བྱང་གི་སྟངས་གཞི་དང་། ད་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བརྗོད་བའི་
དོན་མི་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་རྩ་བའི་རིམ་པའང་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་རྒྱུད་དུ། དུར་ཁྱོད་
བརྒྱུད་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་ཙཱ་ཙི་ཀ་སྒྲུང་ནས་གསུངས་ཤིང་། རྩ་རྒྱུ་ཏའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་འབྲེལ་
པར་ཡང་། དུར་ཁྱོད་བརྒྱུད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་

༩༡༠༥༩༩

ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཁམས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ། བདག་
མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་
དོ། །ཞེས་པས་རྣམ་དག་སྦྱར་ན་རྩ་བའི་ནང་དུ་སྒྲོམ་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཅ་སྒྱུང་དང་རྣམ་ཤེས་
ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་རིམ་པར་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་
ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ། ཡི་གེ་སྣ་ཆོགས་བསགས་པའི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡི་ཤེས་ཐེག་
ལའི་རྒྱུད་དུ། གང་དག་སྒྲ་མས་བསྟན་བཅོས་ནི། །མཛོད་དམ་བཤད་པ་གང་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་བསྟན་
བཅོས་དེ་ཆད་མ། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་མེད། །སྟོབ་

དཔོན་གསུང་དང་ཡིས་སྒྲུབ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་མི་དབྱེད། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་དག་གིས་མཆོན་ནས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ཆོག་དོན་མ་ནོར་བར་གོ་བའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་
ཞིང་། ཆོག་གི་ན་ཡ་གཙུག་པོར་མི་བྱེད་དོ། ཨ་བ་རྒྱ་ཉི་གཉིས་མེད་དམ། ཀུན་སྒྲུངས་དང་། ཀུན་
བཟང་གི་སྐྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་དང་། ལྷག་མ་བ་བ་ལ་སོགས་པས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེ་
འབྱུང་པོ་ལ་བྱིན་ནས་བྱི་རོལ་དུ་དོར་བའི་གཏོར་མ་བཟའ་བ་དང་སྐྱོན་པའི་སྐྱོད་པ་ཡང་སྒྲུང་སྟེ། གྱི་
དོ་རྗེར། བཟའ་བཅའ་དེ་བཞིན་བཀུར་བ་ཉིད། རི་ལྷར་རྟེན་པ་དེ་བཞིན་བཟུལ། ཡིད་འོང་མི་འོང་རྣམས་
ཏོག་ཕྱིར། ཁེན་པ་ཙམ་དུ་འང་མི་བྱེད། ཁེས་གསུངས་སོ། སྐྱུང་བར་གནས་པ་ལ་སོགས་དཀའ་
ཐུབ་དང་གཙང་སྒྲུབ་

༩༡༠༥༩༽

ལ་སོགས་ཆེད་དུ་འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་པ་བཀག་ནས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་མན་
ངག་གིས་ཅི་བདེར་གནས་པའི་སྟོན་པ་གནང་སྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་འདིར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྒྲ་མའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱད་ལུང་
མན་ངག་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་མི་
ཤེས་ཤིང་། །རྒྱད་ཕྱེད་ཀྱི་ཐུང་པར་མི་བྱེད་པས། །ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་དགྲུགས་ནས་ནི། །རང་བཟོའི་རྣམ་
ཐར་སྟོན་པ་མཆོར། །ཞེས་པ། མི་ཏི་པའི་རིན་ཆེན་སྤེང་བར། །བརྒྱད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཉམས་
ཤིང་། །རབ་རིབ་ཀྱིས་ནི་མི་བཀག་པའི། །སྤྲེས་བུ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པའི། །དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་
རྣམ་བཤད་བྱ། །ཐེག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་ནོ། །

༩༡༠༥༩༽

གནས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་བ་དང་། དབུ་མ་
པའོ། །གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་གནས་པ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བར་སྤྱོད་དང་གསང་སྤྲུགས་སོ། །བར་སྤྱོད་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་བ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་བ་དང་། དབུ་མ་པའོ། །གསང་སྤྲུགས་ལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་བ་དང་དབུ་མ་ལ་
གནས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་བ་ལ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་དོ། །དབུ་མ་ལ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཉིས་སུ་
མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་སྤྲོ་བའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཐ་མ་འབྲིང་མཆོག་གསུམ་སོ། །ཐ་མ་དང་
འབྲིང་ནི་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཕྱི་པའོ། །མཆོག་ནི་རང་རྒྱལ་དང་ཁ་ཆེའོ། །ཐ་མ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་
ལེན་པ་སྤོན་དུ་འགོ་བའི་སྟོ།

༩༡༠༠༽

ནས་གང་ཟག་ཏྱག་མི་ཏྱག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཁུར་འཁུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ཏྱག་
མི་ཏྱག་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཁོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་
འདུག་པ་མི་སྒྲོམ་མོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱོ་ཞིང་། བདེ་གཤེགས་དང་གན་པོ་ལ་
ཕྱག་བྱེད་དོ། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་དུལ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་ལྟ་བའོ། །འབྲིང་པོའི་ལྟ་སྦྱོད་དེ་
དང་འབྲ་བ་ལ་དབུགས་འབྱུང་རུབ་སྒྲོམ་ཞིང་། སེམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་མས་བེམས་པོར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་ནི་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་ལུས་བདག་མེད་དང་བདེན་བཞི་ཤེས་ནས་
ལམ་སྒྲོམ་ཞིང་། སྦོང་བ་ཉིད་ཏྱག་ཏུ་ཞི་བའི་ནམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་ལྟ་བ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་
རོ། །འབྲིང་པོ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

༩༡༠༡༽

མཚོག་ནི་གངས་མེད་བཞི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གྲང་བེར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རྒྱུན་རྟོགས་
ཀྱི་སྤྲིང་རྩེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་རྩལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་རོ་བོ་
རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད། འདིའི་མདོན་སུམ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་
སྦྱེས་པའོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷ་འཁོར་གསུམ་མ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྦྱོད་ཅིང་། འབྲས་
བུ་ལ་རེ་བ་མེད་པར། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ནི་
སེམས་ཁོ་ནར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དང་
བཅས་པའོ། །བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྱགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྤང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །བྱབ་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐུ་ནི། །སྦྱོས་པ་མེད་ཅིང་།

༼ ༡༠༥༣ ༽

སྒྲུང་བ་མེད། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱ། །རྗེས་ལ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གནས། །ཞེས་སོ། །རྣམ་
བཅས་པའི་བྱི་མ་ནི། །དོན་དམ་པར་རྟག་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་འདོད་དོ། །རྣམ་མེད་པའི་སྒྲོམ་
བའང་རྟག་པ་སྒྲུང་བ་མེད་པ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱི་མ་འོ། །དབྱུ་མ་སྒྱུ་མ་ལྟ་
བུ་གཉིས་མེད་དུ་སྒྲུབ་ནི། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀ་མིན་བའང་མ་ཡིན་
ལ། །མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །དེ་ཉིད་དབྱུ་མ་པ་ཡིས་རིག་ །ཅེས་འདོད་དེ། །དེ་ལའང་ཆད་
པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བྱི་མ་འོ། །རབ་རྟུ་མི་གནས་པ་ནི། །སྒྲ་ཆོགས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆད་
པ་ཡང་ནི་ཁས་མི་ལེན། །རྟག་དང་ཆད་པ་གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་ཀ་མིན་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། །འདིར་
ནི་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པར། །དངོས་པོའི་དེ་

༼ ༡༠༥༣ ༽

ཉིད་མཁས་པར་རིག། ཅེས་པ་འདི་ལའང་དོན་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་
གྱུར་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱི་མའོ། །སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་པར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བའོ། །འདིའི་དམན་པ་དང་འབྲིང་གི་སྟོང་རྩེ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའོ། །རབ་གྱི་ནི་
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩེའོ་ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མགོན་པོ་
བྱམས་པས་གསུངས་སོ། །ཞེས་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་གྱི་སྐྱ་གསུམ་སྟོན་པའི་ལུང་བྲངས་ཤིང་། གསང་
སྒྲགས་གྱི་ལུགས་ནི་མ་བཤད་དེ། ཤེན་དུ་བབ་པའི་བྱིར་བྱག་རྒྱ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་
རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་དབང་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་

༩༡༥༥༽

བ་ནི། སྤྱི་དང་བྱུང་བར་གྱི་རྟོགས་པས་སྟོང་བའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། གཙུ་བོ་
ཁྱོད་གྱིས་འགའ་ཞིག་དུ། །ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ། །གདུལ་བུའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཆོས་
གྱི་ཆར་གྱིས་ཆིམ་བར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་འདི་རྣམས་གྱི་ཚུལ་ཞིབ་བར་བསྟན་བཅས་
དེ་ཉིད་དང་། དེས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་བསྟོན། །དེ་ལྟར་མཁས་
གྲུབ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ཤིང་
རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལའང་ལྷ་སྟོམ་ཚུལ་དང་ཆོ་གའི་བྱུང་བར་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་འབྱེད་མི་
ཤེས་པར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དཀྱུགས་ནས་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་
བའི་རང་རང་གི་སྟོ་ལ་བྲན་ཆོད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སྟོམ་པ་དང་། སྤྱོད་

༼ ༡༠༥༥ ༽

བ་སྐྱོང་བའི་ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་མཁས་པས་དབྱེན་ཐེལ་བའི་གནས་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་དོན་
གཉེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་མ་ནོར་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ།
སྐྱོད་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ། ལྟ་བ་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྲུལ་པ་
དགག་པ། ལྷན་པོ་སྤྲུལ་ཁམ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནོར་བ་དུ་མ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟུང་
ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། རང་བཟོའི་རྣམ་ཐར་སུན་དབྱུང་བ། སྐྱོད་པའི་གནས་ལ་
འབྲུལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་། །དང་པོ་རང་གི་བྲིམ་དུ་
སྒྲིམ། །བཏན་པ་ཐོབ་ནས་དུར་ཁྲོད་སོགས། །བཏན་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ནི། །ལུས་དང་དག་གི་བརྒ་
རྣམས་ལ། །ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་དེ་ཉིད་

༼ ༡༠༩༩ ༽

རྟོགས། །ཞེས་པ། སྤྱིན་གྱིད་ཀྱི་དབང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་
ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཅུང་ཟད་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་བྱིམ་དང་ས་ཕྱོགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་
སྒྲིམ་ཞིང་། དེ་ལ་གོམས་ནས་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་པོའི་བདག་པོ་དང་སྤྱིན་པོ་མངག་
གཞུག་ཏུ་སྦྱབ་པ་ལ་སོགས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་
པའི་ནལ་འགྱོར་པས་དང་པོར་མི་དང་འབྱུང་པོའི་འཆེ་བ་མེད་པའི་གནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་རྟོན་གྱིན་རྒྱབས་ཅན་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་བསྒྲིམ་པས་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་མི་
འབྱུང་ཞིང་། གནས་ཀྱི་གྱིན་རྒྱབས་ནལ་འགྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་
འཛིགས་སུ་རུང་བའི་དུར་ཁྲོད་དང་། མ་མོའི་བྱིམ་དང་། ཤིང་གཅིག་པར་ལ་སོགས་པར་བསྒྲིམས་
པས་ནལ་འགྱོར་པའི་

༩༡༠༥༥༽

ནུས་པས་གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། གདུག་པ་ཅན་བཀའ་ཉན་ཞིང་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ལུས་ཀྱི་བརྒྱུད་དང་དག་གི་བྱིས་ལན་གྱི་ཚུལ་དང་། རང་
བཞིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མས་བར་ཆད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོན་མ་སྟོན་པའི་ལུགས་བརྒྱུ་རྣམས་ལེགས་
པར་ཤེས་ཤིང་། །ས་རྣམས་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་། །ཡུལ་རྣམས་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། །གནས་
དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས། །ཡུལ་ཆེན་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དུ། །རིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྟོད་ཕྱིར་
རྒྱ། །ལུགས་འདི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡི། །ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་གསུངས། །འདི་འདྲའི་
སྟོད་པ་ཤེས་ནས་ནི། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་དུ་
འཕེལ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་

༩༡༠༩༩༽

ཡུལ་ནམས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་གྲོགས་སུ་འབྱེད་བའི་ཕྱིར་གནས་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ནི་རྒྱད་
དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། ལུས་ལ་སྤྲས་པའི་ཅ་ནམས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲིང་
བཞི་ལྷན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་སུམ་.....མ་དཔེར་ཆོག་ཁ་ཤས་ཆད། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། །གཞན་ལ་ནམ་བཞག་
མི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་ངོས་འཛིན་གྲང་མཛད་དོ། །གནས་དེ་དག་ཏུ་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་
བཟང་ངན་དང་པན་གཞོད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སྒྲང་དོར་དང་སྒྲང་ཞེན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འབྱེད་བ་ཡིན་
ནོ། །སྟོང་བསྐྱུས་ལས། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་
ཆགས་བད་པར་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འདོད་
པས་སྟོང་པ་སྟོང་དོ་ཞེས་སམ་མི་སྟོང་དོ་ཞེས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

༩༡༠༩༩༽

སྤངས་ནས། འདིག་ཏེན་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ་བཤད་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་
སྒྲོད་པ་སྒྲུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏྲོགས་པ་བརྟན་པོས་སྒྲོད་པ་ཡིན་
ནོ། །རྒྱད་ལས། དཀའ་ཐུབ་དཀའ་སྒྲུད་མི་ཟད་པས། །བསྟེན་ན་འབྲུབ་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། །འདོད་པ་
ཀུན་ལ་ཡོངས་སྒྲོད་པས། །བསྟེན་ན་སྒྲུར་དུ་འབྲུབ་པར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདོད་
ཡོན་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པར་ལྟ་བ་ནམས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པའི་སྐྱེན་དུ་འབྱུར་ཏེ།
ཉན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་
འབྱུར་ཏེ། དཔལ་མཆོག་དང་པོར། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ། །འདིན་པ་དུག་ཏུ་
འབྱུར་བ་ཡིན། །བདུད་ཅི་རིམ་གྱིས་བསྟེན་

༩༡༠༩༠༽

བ་ནི། །བདུད་ཅི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་དང་། འདུལ་བ་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་
སྒྲུབ་པོ་འཆིང་གྱུར་པ། །དེ་ཡིས་མཁས་བ་ཡོངས་སུ་གྲོལ། །བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ནས་
ནི། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ཅི་ལོག། །གང་གིས་སྒྲོངས་བ་འཆིང་གྱུར་ཅིང་། །དུ་འབོད་མཐར་ནི་
ངེས་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གྲོལ་འགྱུར་ཅིང་། །ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བ་འཐོབ། །ཅེས་བ་
དང་། གདན་བཞི་པའི་མན་ཏྲ་ཨི་སར། ཆགས་པས་སྤིད་པར་སྤྱང་བའོ། །ཆགས་པས་སྤྱང་བའི་ལུས་
ཀྱིས་ནི། །རྒྱན་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་བཟུང་། །ཞེས་བ་དང་། རྒྱ་གསང་ཐེག་ལེར། འདོད་པ་མ་
གཏོགས་བདེ་བྱེད་མེད། །བདེ་ཆེན་འདོད་པ་ང་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་
མེད། །བྱང་ཆུབ་མེད་ནའང་འདོད་ཆགས་

༼ ༡༠༩༡ ༽

མེད། །སྤྲིག་པའི་ནང་ནའང་ཆགས་བྲལ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་བོ་ནི་ཅི་ཏྲ་ཞེས་
བ་ལ། །བོ་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེར་བཤད། །ནི་ཞེས་པ་ནི་གཟུངས་མའི་མཆོག་ །ཅི་ཏྲ་ཞེས་པ་ནི་ཟག་པར་
བཤད། །ཅེས་པ་དང་། སློ་བྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོར། སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཆོ་བྱེད་ཀྱིས། སྟན་
དུ་མི་མཐོང་བའི་གཟུགས་སུ་སྟང་བ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཆོས་སུ་སྟང་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟང་བ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་ཐེབས་པས་དེ་ཉིད་འཕེལ་བ་དང་
བཟན་པའི་བྲོགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་སྟོང་དུ་ཡང་།
རི་ལྟར་འདོད་པའི་བྱ་བ་ཡིས། །ཀུན་ཟ་ཀུན་བྱེད་དེ་བཞིན་

༼ ༡༠༩༩ ༽

ནོ། །རི་ལྷར་འདོད་པའི་བྱ་བས་སོ། །ལངས་དང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རི་ལྷར་འཆག་ནའང་དེ་
བཞིན་ནོ། །དགོད་དང་སྤྲ་བར་བྱེད་པ་ན། །རི་ལྷ་དེ་ལྷར་གང་དེ་བཞིན། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་
ཞུགས་པའམ། །སྤྱི་བ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་། །རང་གི་ལྷ་སྦྱོར་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བསོད་ནམས་
ཚུང་ཡང་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། །དཔའ་བོ་བདག་ནི་ཐམས་
ཅད་ཉིད། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐམས་ཅད་རིགས། །འཕྲོ་བ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོ་མ་མེད། །རི་ལྷར་འཛིག་
རྟེན་འཕེལ་པ་ལས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་འཛིག་རྟེན་རྒྱལ། །གོང་མ་གོང་མའི་སྒོ་བྱེད་ཀྱིས། །རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡང་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། །མེས་
ཆོག་པ་མེ་ལ་བདུག་པ་དང་། །ན་བར་ཚུ་ཞུགས་

༼ ༡༠༩༣ ༽

བ་ཚུ་བསྐྱན་ནས་འབྱེན་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྦྱོད་བ་ལེགས་བར་སྦྱད་པས་ཆེ་
འདི་ལ་རྩོེུ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ལུགས་འདི་ནལ་འབྱོར་སླ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཐོབ་
ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

༼ ༡༠༩༩ ༽

༺ །།གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གནས་ཆེན་འགྲིམ་པ་དགག།
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གནས་ཆེན་བསྟེན་པར་བསྟན། དགག་པའི་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
སྒྲིབ་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་

༼ ༡༠༩༥ ༽

བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེང་སང་གསང་སྤྲུགས་མི་ཤེས་པར། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཆོས་པ་
མཐོང་། །རིམ་བཤམ་གཉིས་པོ་མི་སྒྲོམ་ན། །ཡུལ་ཆེན་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དུ། །འགྲོ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
མ་གསུངས། །ཞེས་

༩༡༥༦༽

པ། ད་ལྟ་གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་རིམ་གཉིས་བསྟན་པ་ཐོབ་ནས་གནས་ཆེན་འགྲིམ་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་
ལྟ་ཅི་སྟོས། ཡི་དམ་ལྟའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དང་ནལ་འབྱོར་བཞི་ལ་སོགས་པ་མགོ་
མཇུག་ཆང་བ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཟུང་ནས་ཡུལ་ཆེན་འགྲིམ་པ་འདི་འདྲ་
ནས་རྒྱུད་སྡེ་ནམས་ནས་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་ལུགས་རྒྱ་མེད་པའི་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱ་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་དམིགས་ཡོད་པར་བསྟན། བན་ཡོན་མེད་

༼ ༡༠༩༥ ༽

པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེམ་པ་གཉིས་པོ་མི་སྟོམ་པའི། །སྟོམ་ཆེན་བཟང་ཡང་པ་རོལ་
ཏུ། །ཕྱིན་པའི་སྟོམ་ཆེན་ལས་མ་འདས། །མདོ་ལས་ཡུལ་ཆེན་དེ་དག་ཏུ། །འགྲོ་བའི་ཆོ་ག་བཤའ་པ་
མེད། །གལ་ཏེ་གསང་སྟགས་མི་བསྟོམ་ཞིང་། །རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོམ་པ་ཡིས། །ཡུལ་འདིར་ཕྱིན་
ན་པར་ཆད་འབྱུང་། །ཞེས་པ། དེམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇོན་ནི་མི་སྟོམ་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་བཟང་ཡང་
པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གང་ཟག་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེས་ནགས་ཁྲོད་

༩༡༥༩༽

དུ་དབེན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་མདོ་ལས། བདག་འཇིན་སྤོང་བ་དང་སྤྲོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་
པའི་འདུཤེས་ཀྱིས་རྒྱན་ལམ་དུ་སྤོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་བཞིན་བྱེད་ན་ཚུལ་དང་མཐུན་ཅིང་དེ་ལས་
ལྷག་པའི་གནས་ཆེན་འགྲེམ་ཚུལ་མཆོད་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་གསུངས་པ་མེད་དོ། །རྡོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དོན་
ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་སྒྲོམ་སྟེ་གནས་གཉན་པོར་ཅི་དགར་འདུག་ན།
ཞིང་སྤོང་དང་པོ་ཉ་དང་ཤ་བའི་མཁའ་འགྲོ་དག་གིས་བར་དུ་གཙོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་
ཡང་མེད་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་ཀྱིས། །བྱིན་ཀྱང་པན་གཞོད་གང་ཡང་མེད། །ཨོ་རྒྱན་ཇ་ལན་རྩ་ར་
དང་། །གངས་ཅན་དེ་མི་ཀོ་ཏ་སོགས། །ལྷ་ལྷོ་ལྷན་པོ་ལུ་སྟེགས་བྱེད། །འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་
མོད་ཀྱང་། །དེ་དག་གྲུབ་པ་ཐོབ་སམ་ཅི། །ཞེས་པ། སྒྲགས་དང་།

༩༡༩༩༽

པར་ཕྱིན་གྱི་ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་གང་ཟག་ཐ་མལ་པས་གནས་གཉན་པོར་བསྐྱད་ཀྱང་།
པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཕ་དང་སྤེལ་ལ་སོགས་པ་དཔེན་པར་གནས་པ་
དང་འབྲས་ལྷོ། དཔེར་ན་ཨོ་རྒྱན་དང་། ར་ལན་རྩ་ར་དང་། རི་བོ་གངས་ཅན་དང་། དེ་མི་ཀོ་ལ་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱ་སྒྲོའི་ཡུལ་གྱི་མི་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་རིགས་བྱེད་འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བྱུ་བ་
མཐའ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་འགྲོག་པ་དང་དུད་འགྲོའི་འཆོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱན་དུ་གནས་
ཀྱང་དངོས་བྱུ་བ་སྟོགས་དེ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་། ཉམས་རྟགས་བཟང་པོར་རྫོམ་
པའི་མཆོག་འཛིན་ཀྱང་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི། གསང་སྤྲུགས་སྒྲོམ་པའི་རྟོགས་པ་

༩༡༡༠༠༽

ཅན། །བད་དོན་འཕྲོད་པའི་སྐལ་བར་ལྡན། །དེ་ལ་ཡུལ་དེར་གནས་པ་ཡི། །མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ། །འདི་དོན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡི། །རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་སྲུ་ལེགས་པར་བཟློས། །ཞེས་པ།
རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཉོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ནས་བད་དང་བདའེ་ལག་ལེན་ལེགས་པར་
སྦྱོད་ཤེས་པ་གནས་ཆེན་གྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སྦྱན་དང་སྤྱིང་མོ་ལ་སོགས་པར་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་སོར་མོ་གཅིག་སྟོན་པ་བྱོད་ལེགས་པར་འོངས་སམ་ཞེས་འདྲི་བའི་ལན་དུ། སོར་
མོ་གཉིས་བསྟན་ནས་ལེགས་པར་འོངས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་དང་། །ཁམས་བདེའམ་ཞེས་འདྲི་
བའི་ལན་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་པའི་ཁྱ་ཚུར་དང་ལག་པ་གཡས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་
བདེའོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིན་ལག་བརྒྱུད་བའི་བདའ་ལ་མཐེ་བུ་

༩༡༠༡༽

ཆུང་བརྒྱུང་བའི་ལན་འདེབས་པ་ལ་སོགས་དོན་མི་སྟོན་བའི་ལུས་ཀྱི་བརྒྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་བརྒྱུང་
དང་། རྩ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱེས་བྱར་བ་ཤད། རྩི་ཞེས་བྱ་བ་བྱད་མེད་ཡིན། རྩེས་པ་ལ་སོགས་པ་ངག་གི་
བརྒྱུང་ལུས་ལེགས་པར་སྦྱོད་ཤེས་པ་དང་། ཆོགས་ལ་རོལ་བའི་དུས་སུ་བྱུག་དང་མཆོད་པ་དང་།
གར་དང་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱུང་དང་བརྒྱུང་ལན་ཨོ་ཨ་ཏྲི་ཏྲི་ཐུག་འཆལ་བའི་ངག་གི་བརྒྱུང་དང་། ཨོ་ཕྱ་
ཏྲི་ཀ་བྱུག་ལན་དང་། ལྷ་ལྷ་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་བྱ་བ་དང་། རྩ་སྐྱུ་བཞུགས་ཤིག་པ་དང་། ཆམ་ཆམ་འོངས་
སམ་ཞེས་པ་དང་། ཅམ་ཆམ་འདུག་ཅིག་པ་དང་། ཁམ་ཐོ་ཤིག་ཁ་རབ་ཏུ་ཐོ་ཤིག་ ཏྲི་ཏྲི་ཤ འྲི་འྲི་ཐུག་
ཏྲི་ཏྲི་ཤ་ཐོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཤེ་ཤེ་སོང་ཤིག་ ཐེ་ཐེ་ཤིག་ཅིག་ ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་བརྒྱུང་དོན་ཤེས་པའི་

༩༡༠༣༽

སྐལ་ལྷན་གྱི་ནལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་ཡུལ་ཆེན་པོ་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱལ་བ་དང་། སྤགས་སྤྱེས་དང་། ཞིང་
སྤྱེས་དང་། ལས་ལས་གྲུབ་པའི་མཁའ་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱད་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་
པའི་སྤྱིན་ལས་གྲུབ་པར་བྱེད་བ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་འཁོར་ལོ་སྡོམ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་སྡེ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ལེགས་པར་བལྟས་ནས་གནས་ཆེན་འགྲིམ་པའི་དུས་ལ་བབ་མ་བབ་དང་། འགྲིམ་ཚུལ་
དང་འགྲིམ་པའི་ལེགས་ཉེས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སྤྱབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གསང་སྤགས་མི་སྟོམ་
པར། །གནས་ཆེན་བསྟོད་བ་དོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་པ། གོང་དུ་ལེགས་པར་བཤད་བ་དེ་ལྟར་དོ་རྩེ་
ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་ཤིང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་བཞིན་མི་སྟོམ་པར་
བགྱོད་པར་དགའ་བའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཏུ་འགོ་བ་ནི་འབད་བ་དོན་མེད་ཡིན་ཅིང་རི་ཁྲོད་དུ་བསྐད་
པའི་

༩༡༠༣༽

ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལ་བརྟུན་པར་བྱེད་པ་བདུན་ལས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། གང་ནི་ག་
དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རི་ཡི་སུལ། །སྤྱལ་གྱི་གང་བར་ལོ་མང་གྱེ་བར་གནས་བྱེད་
ཀྱང་། །དཔེན་པ་འདི་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་རྟེན་ནས་འབྲེ་བར་
གནས་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བའི་དོན་བཙུན་བསམ་གཏན་དང་། །སྟོབས་དང་
དབང་ལོ་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་དེ་ལ། །འདི་ནི་དགོན་དཔེན་སྟོན་པ་མིན་སྟམ་བརྟུན་བྱེད་པ། །དེ་
ནི་བདུན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གནས་ཤེས་རྒྱལ་བས་གསུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་
གསུམ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྩ་བ་སུན་དབྱུང་བ། སྟོན་སྟོང་ལྟར་སྤང་དགག་པ། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཐ་མལ་
གྱི་གནས་ཆེན་བསྟེན་པ་དགག་པའོ། །དང་

༩༡༡༠༩༽

པོ་ལ་གཉིས། འབྲུལ་གཞི་ཅད་བཅད་པ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་དུས་གི་
འཁོར་ལོ་དང་། །མདོན་པའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ཡི། །བྲག་རི་གསེར་གི་བྱ་སྐྱབས་
དང་། །འཛམ་བུའི་ཤིང་ལ་ས་སྤང་བ། །སྤང་ཆེན་ལྷ་བརྒྱས་བསྐྱོར་བ་དང་། །དབྱ་བཅོམ་ལྷ་བརྒྱ་
བསྐྱོར་བའི་གནས། །གངས་ཅན་དེ་ནི་ཉི་མེ་ཡིན། །ཞེས་པ། དུས་འཁོར་གི་འཛིག་ཉེན་ཁམས་ལེར་
གསུངས་པ་དང་། མདོན་པ་གོང་འོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་རི་སྟོས་ངད་ལྷན་གི་བྱང་
ན་བྲག་རི་གསེར་གི་བྱ་སྐྱབས་ཅན་ལྷ་མ་ཡིན་གི་ངོས། མཆུ་ཞེང་དཔག་ཚད་ལྷ་བཟུ། སྤངས་བྱེད་
དང་བཞི་པ། བྲག་གསེར་གི་བྱ་སྐྱབས་ཅན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་ཡོད། དེའི་བྱང་ན་ཤིང་ས་
ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ས་ལའི་བྱང་བ་བདུན་རིམ་གིས་བསྐྱོར་བ་ཡོད། དེའི་ཤར་

༩༡༠༥༽

ན་རྗེ་བྱ་དལ་བབ་ཅེས་བྱ་བ་མཆོ་མ་བྱོས་པ་དང་མཉམ་པའི་རྗེ་བྱ་བ་རྒྱ་སྟོང་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་
བཀོད་པ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་ཡོད། དེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་རབ་བཏྲན་འཁོར་བ་རྒྱ་སྟོང་མང་
པོས་བསྐྱོར་བ་གནས་ཤིང་། དབྱར་རྒྱ་བ་བཞི་ས་ལའི་ཆ་ལ་དུ་འགྲོ། དགུན་རྒྱ་བ་བཞི་གསེར་གྱི་བྱ་
སྐྱིབས་སྲུ་བ་སྟོད། འཛམ་བུའི་ཤིང་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ས་སྲུང་འཁོར་ལྔ་བརྒྱས་བསྐྱོར་བ་
དང་། བཙུང་ལྔ་འདས་སྲུ་རན་ལས་འདའ་བའི་ཚུ་ལ་སྟོན་པར་ཉེ་བའི་ཆེ་འཁོར་དབྱ་བཙུང་པ་ལྔ་
བརྒྱ་དང་བཙུང་པས་རང་རང་གི་ལས་རྒྱ་བ་ལུང་བསྟན་པ་མཛད་པའི་གངས་ཅན་དེ་ནི་དུ་ཅངས་གྱི་
བྱང་ན་ཡོད་པའི་ཉི་མེ་མ་ཡིན་ལ། །མ་བྱོས་རྒྱ་མཆོ་མ་པམ་མིན། །སྒྲུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ན་
མེད། །དེ་ན་འཛམ་བུའི་ལྗོན་པ་དང་། །གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་

༩༡༡༠༩༽

པ། དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོས་རང་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་གདུགས་ཆོད་དངས་པའི་
འབྲས་ཁུ་ཆ་མོ་མཆོ་ཚུ་ནང་དུ་སྒྲུགས་ཀྱང་མཆོ་མ་རྫོས་པས་མ་རྫོས་པའི་མཆོ་ཞེས་གྲགས་
སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མ་ཐམ་གྱི་མཆོ་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤང་པོ་འཁོར་
བཅས་དང་ཤིང་འཛམ་བུ་དང་བྲག་རི་གསེར་གྱི་བྱ་སྒྲིབས་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བསྟན་བཙུག་བཙུག་
རྣམ་དག་ནས་གསུངས་པའི་བྱད་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། དུས་འཁོར་
བའི་ལུགས། མདོན་པའི་ལུགས། བྱི་རོལ་པའི་ལུགས། མདོའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་གཏན་
ཆོགས་འདི་ལྟར་ཡིན། །དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །ཚུ་བོ་སི་ཏའི་བྱང་ཕྱོགས་ན། །རི་བོ་
གངས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས། །དེ་ཡི་འགྲམ་ན་ཤལ་ལ། །ཁོང་ཁྱེད་ཀྱི་བ་དགུ་བཅུ་དུག །དེ་

༩༡༡༠༥༽

ན་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་མཆོག། །ཀླ་ལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་ཡོད། །ཅེས་པ། གངས་རི་དང་མཆོ་དེ་ཉི་མེ་དང་མ་
པམ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོག། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་ཆུང་དུའི་བྲང་སྤྱོད་གས་སྤྱིང་གི་ཞིང་ཆེ་
ས་ལ་ཆུ་བོ་སྤྱི་ཏ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་བྲང་ན་རེ་བོ་གངས་ཅན་ཡོད་ལ། དེའི་བྲང་ན་ཤམ་ལྷ་ལ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཏེ། ལན་ཚུ་ཆང་དང་ཆུ་དང་འོ་མ་ཞོ་དང་མར་ཏེ་སྤྱང་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་དང་རི་བདུན་ནི།
འོད་སྟོན་པོ་དང་མན་རྟ་ར་བའི་རི་སྟེ་རྩ་བ་ལྷན་ནོར་འོད་ཆེ་ལ་ལྷན་གང་བའི་རི་དོ་རྩེ། །སྤྱིང་རྣམས་སྤྱིང་
བ་དང་ནི་འོད་དཀར་རབ་མཆོག་ཀྱ་ཤེ་མིའམ་ཅི་སྟེ་སྤྱང་སྤྱང་བྲག་པོ་རྣམས། །འོངས་སྤྱོད་བ་རྣམས་
ཉིད་དེ་འཛམ་སྤྱིང་བདུན་པ་ལས་ཀྱི་ས་རྣམས་ལ་ནི་མི་རྣམས་གནས་པའོ། །ཞེས་བ་དང་། དུས་བུ་
གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་རྣམས་ནི་སྟོང་།

༩༡༠༤༽

ཐུག་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་འདབ་ལྡན་པ་དང་། །གངས་རི་མཆོག་གི་ས་ཕྱོགས་ནམས་མ་ལུས་
ཀུན་ནས་ཡང་དག་བསྐྱོར་བ་དེ་དག་དབུས་སུ་ཀེ་ལ་ཤ། །ས་ལ་ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་དུམ་བུར་གངས་རི་ལྡན་
བ་དེ་ཡི་སུམ་ཆ་ཀུན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། །ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་ཡུལ་ནམས་ཉིན་བྱེད་འདབ་མ་རེ་
རེའི་སྤྱིང་ནམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བརྗོད་བ་སྟེ། །གཡས་ཀྱི་བྱེད་དུ་བྱབ་མཆོག་གནས་གྲོང་
ཤམ་རྩ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་གྲོང་ཁྱེར་བྱེ་བ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་པས་གངས་རིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་ན་
ཤམ་རྩ་ལ་འེ་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་བྱེ་བ་ཐུག་དགུ་བཅུ་ཙུ་ག་ས་གཞི་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནམ་པར་ཡོད་
པའི་འདབ་མ་རེ་རེ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་བྱེ་བ་ཐུག་གཉིས་རེ་ཡོད་ཅིང་། བྱེ་བ་ཐུག་རེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རེ་
ཡོད་པས་རྒྱལ་ཐུན་དགུ་བཅུ་ཙུ་ག་ཡོད་དོ། །དབུས་ན་རྒྱལ་པོ་འེ་ཕོ་བྲང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཀླ་ལ་
པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་

༩༡༠༩༽

གཞུང་ཡས་ཁང་དང་མ་ལ་ཡའི་བསྐྱེད་མོས་ཚལ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་སྤྱལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ནམས། ལོ་
གངས་བརྒྱ་བརྒྱར་ཆོས་གསུངས་སོ། །དེ་ན་ནགས་ཚལ་སྤྱ་ཆོགས་དང་། །བཟའ་ཤིང་ར་བ་དུ་མ་
ཡོད། །སྤྲིགས་མའི་དུས་སུ་འཕགས་བའི་ཡུལ། །ལྷ་སྒྲོའི་ཆོས་ཀྱིས་གང་བར་འགྱུར། །དེ་ན་ལྷ་སྒྲོའི་
རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས། །ཤམ་ལྷ་ལ་རུ་དམག་འབྲེན་འགྱུར། །ཞེས་བ། དེར་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་བགེགས་
མཐར་ཁྱེད་གྱི་སྤྱལ་བ་ཉི་མའི་འོད་གྱི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་མ་བྱུང་ངོ། །དེའི་སྤྱི་ཕྱག་
དོར་གྱི་སྤྱལ་བ་ལྷ་བ་བཟང་པོ་ལ་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
སྤྱལ་ཏེ། ལྷོན་བས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་བསྐྱར་ཅིང་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཤམ་ལྷ་ལར་
ཅ་རྒྱུད་ལོ་གཅིག་གསུངས། དེའི་བརྒྱུད་བ་ཆོས་

༩༡༡༠༽

ཀྱལ་ལྷ་དབང་དང་། གཞི་བཟིན་ཅན་དང་། ཟླ་བས་བྱིན་པ་དང་། ལྷ་ལྷོ་དབང་ལྷ་ག་དང་། ལྷ་ཆོགས་
གཟུགས་དང་། ལྷ་ལྷོ་དབང་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཅ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རིགས་
ལྷ་གི་ཀྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ལོ་བརྒྱར་ཅ་རྒྱད་གསུངས་ནས་བསྐྱུས་རྒྱད་མཛད། ལྷ་
སྟོགས་ཀྱི་བྱང་སྟོང་ནམས་རིགས་ཀྱི་ང་ཀྱལ་དུ་བྱེད་པ་བརྟལ་སྟེ། རོ་རྩེ་ཐིག་པའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་
བྱུང་བ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རིགས་ལྷ་གི་ཀྱལ་པོ་བརྒྱ་དཀར་པོས་བསྐྱུས་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེ་མཛད་
འོད་མཛད་དེ། འདི་མན་ཆད་རིགས་ལྷ་གི་ཀྱལ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་ལོ་གངས་ལ་
བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་མི་མཐུན་པར་སྤང་དོ། །སྟོགས་མ་ལྷ་བདོ་བའི་དུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
བརྟག་ཅམ་འཛིན་པའི་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ཆེ་སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་ཐོག་མར་སྐྱོའི་ཆོས་ལུགས་འབྱུང་
ཞིང་།

༼༡༡༡༡༽

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱོའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ཡུལ་ནམས་ཕྱང་བར་བྱེད་དོ། །རྟོར་ཡུལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་
ངག་སྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་སྣ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུལ་བ་སྐྱོའི་རྩལ་པོ་སྟོབས་ཅན་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། སྒྲིང་འདིའི་
ཤར་དང་སྟོ་དང་བྱ་བ་ཕྱོགས་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་ཡུལ་དབྱུས་དང་བོད་ནམས་འཛོམས་
ཞིང་། འཇམ་སྒྲིང་ཆུང་དུའི་བྱེད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་
ནས་རང་གི་ལུགས་དར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འཁོར་རྒྱལ་ཕྱན་དགུ་བཅུ་ཙམ་དུ་གཡོད་དེ། སྟོབས་གྱིས་
དེགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ཤམ་རྩ་ལར་དམག་འདེན་པར་ཚོམ་མོ། །དེ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་
ཡི། །སྒྲུལ་བ་དག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱལ་པོས་སྐྱོ་ཀླན་བཅོམ་ནས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བར་
དུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་བར་གསུངས། །དེས་ན་རི་བོ་

༩༡༡༣༽

གངས་ཅན་དུ། །རྩ་འབྲུལ་མེད་པས་འགོ་མི་རྒྱས། །ཞེས་པ། དེའི་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དབྱ་
པོ་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་སྟེ། དེས་ལྷ་ཆེན་བཙུ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་ཐོན་
དགུ་བཙུ་ཅ་དབྱ་གི་དབྱང་རྣམས་ཁྱིད་ནས་ཚུ་བོ་སི་ཏའི་སྟོ་སྟོགས་སུ་འོངས་ཏེ་དྲོའི་རྩ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲུལ་པའི་དམག་དབྱང་གིས་སྐྱོ་རྣམས་པམ་བར་བྱས་ནས་དྲོ་རྩེ་ཐེག་པའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་
བྱེད་ཅིང་། རིམ་གྱིས་ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་བར་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རབ་བྱང་ནི་མེད་དེ། སྐྱ་
སྟོས་བཅོམ་པའི་རྩེས་སུ་མཁན་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་གཞན་
རྣམས་སུ་ཡང་སྐྱོ་འདུག་ཅིང་རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འདུལ་བར་མཛད་
དོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་རྒྱད་འབྲེལ་དང་སྐྱ་མ་མཁས་པའི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་བོ་
གངས་

༩༡༡༣༽

ཅན་དུ་རྩུ་འབྱུལ་གྱིས་འགོ་འོང་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེས་ན་ཐ་མལ་བས་འགོ་མི་ནུས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་པ་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་གསུངས། །འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་
གངས་རི་དེ་ནས་ནི། །སྟོས་ངད་ལྡན་པའི་ཚུར་རོལ་ན། །ཚུ་ཞིང་ལྷ་བཙུ་ཡོད་པའི་མཆོ། །ཞེས་
སོགས་མཆན་ཉིད་རྒྱས་པར་གསུངས། །དེར་ནི་རྩུ་འབྱུལ་མི་ལྡན་པས། །བགྱོད་པར་བྱ་བ་མིན་
ཞེས་བཤད། །ཅེས་པ། དུལ་དབུས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རི་ནག་པོ་གསུམ་བསྐྱེགས་གསུམ་འདས་
པ་ན། རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་རི་དེའི་བྱང་ན་རི་སྟོས་ཀྱི་ངད་ལྡན་དེའི་ཚུ་རོལ་དཔག་ཆད་བཙུ་འོངས་པ་
ན། མཆོ་མ་རྩོས་པ་དབྱིབས་བྱ་བཞི། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དངས་པ་དང་ནི་བྱི་ང་
མེད། །འཕྱང་ན་སྟོ་བར་མི་གཞོད་ཅིང་། །མགྱིན་

༩༡༡༩༽

བ་ལ་ཡང་མི་གཞོན་པ། །ཞེས་པའི་ཚུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་གང་བ་གཏིང་དུ་དཔག་ཆོད་ལྔ་བརྩ་བ།
ལྷ་རྩེས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལྷན་ལ་དང་བརྒྱ་ལ་སོགས་པས་ཁེབས་པ། དེའི་གཡས་རོལ་ན་འཛིག་ཏེན་
ཆགས་པའི་ཆེ་བརྩད་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྤྱིང་པོ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་བ་འཛམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ། འབྲས་བུ་རྩ་མ་ཙམ། རོ་སྤྱང་ཅི་འབྲ་བ་ཤིང་ཐོག་དེ་ཚུ་ནང་དུ་སྤྱང་བ་ཉ་
ནམས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ལྷག་མ་འཛམ་བུ་ཚུ་བོའི་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཤིང་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཡ་
གྲུལ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིང་འདི་ལ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ཟེར་བའི་མིང་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་རྩ་འབྲུལ་དང་
མི་ལྷན་པར་འགོ་མི་བྱས་ཏེ། ལུང་སྤྲོན་ཀྱི་གཞི་ལས། གཞོན་སྤྱིན་གཏུམ་པོ་མི་བད་གནས་བ་ཡིད་
འོང་ཞིང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སྤྲོ་ཆོགས་ཤིང་གི་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཤི། །དེ་ན་རྒྱ་མཆོ་

༩༡༡༥༽

དུག་ཅན་དག་ཏུ་འགོ་བ་ཡི། །ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་སྟོགས་བཞིར་འབབ། །གཞུ་སི་རྩ་དེ་
བཞིན་དུ་ནི་བརྟུ་དང་། །སྤྱི་ཏ་དེ་ལ་རྩ་འབྲུལ་མཆོག་གི་ཤུགས་ཐོབ་པས། །མ་གཏོགས་མི་ནམས་
ཀུན་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་བགོད་པས། །དེ་ལ་ཐུབ་དབང་ཉན་ཐོས་དག་འདུན་བཅས་པ་
བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟ་ཉི་མེ་འདི་ལ་ནི། །མཆོན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་པ།
མངའ་རིས་ཀྱི་གངས་ཉི་མེ་འདི་ལ་མངོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་བཀོད་པ་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་
དོ། །མནའི་འཆན་དུ། རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་བར་ན་ཤར་རྒྱབ་ཏུ་མངའ་རིས་ནས་རི་བརྒྱད་མ་ཆད་པ་
གཉིས་དང་། བོད་དང་ཉོར་ཀྱི་བར་དུ་ཆག་གསའི་གངས་བརྒྱད་མ་ཆད་པ་གཅིག་དང་། ཚུ་བོ་སྤྱི་
ཏའི་བྱང་ན་དུག་ཏེ། རི་དགུ་འདས་པ་ཞེས་འབྲུང་ངོ། །གསུམ་

༼ ༡༡༡༤ ༽

བ་ནི། ལུ་སྟེགས་པ་ཡི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། །ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར། །གངས་ཅན་གྱིས་ནི་
ཁུབ་པར་བཤད། །ཅེས་པ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བྲང་སྟོང་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་གཞུང་གཞོན་རུ་
འབྱུང་བ་དང་། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྟ་ར་ཏ་ལས། མྱིང་འདིའི་ཤར་རུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་པར་
རི་པོ་གངས་ཅན་གྱི་ཁུབ་པར་བཤད་དོ། །ཏ་རུ་མཆོས་འཕངས་པ་ཡི། །གངས་རིའི་དུམ་བུ་ཆར་བ་
ཞིག །ཏི་སེ་ཡིན་ཞེས་སྟོགས་མཁར་སྤྲ། །དེ་ནི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་གནས། །ས་བསྐྱང་བུ་ཡི་བསྟེན་
པའི་ས། །དབྱ་བཅོམ་ལྷ་བརྒྱ་བཞུགས་པའི་ཡུལ། །ད་ལྟའི་ཏི་སེ་འདི་མ་ཡིན། །ཞེས་པ། སྟོན་རྒྱལ་
པོ་ཤིང་ཏ་བཅུ་པའི་བུ་དགའ་བྱེད་ཀྱི་ཆུང་མ་རོལ་རྟེན་མ་ལང་ཀ་མགོན་བཅུས་སྟོགས་ནས་དེ་ལ་
དམག་བྲངས་ཏེ་སྤོང་པོ་པལ་ཆར་བསད་

༼ ༡༡༡༽

པའི་ཆེ་མགོན་བཙུན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུང་བྲག་པོས་རྩལ་པས་དགའ་བྲེད་
དང་ཉ་རུ་མ་དམ་གཏོགས་དམག་དབུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུས་སྤྲུལ་སོང་ནས། དེ་གསོ་བའི་ཕྱིར་རི་བོ་
གངས་ཅན་སྤངས་ནས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་བདུད་རྩི་གཏོར་བས་གསོས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྤྲེལ་ཉ་རུ་མ་
དས་སྤྲུང་ཡང་གངས་རི་རང་གནས་སྤྲུལ་པས་པའི་དུམ་བུ་ཞིག་ལམ་དུ་སྤྲུང་བ་དེ་ཉི་མེར་གྲོགས་
མཁར་བ་སྤྲོ། །བམ་ཟེ་ཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེ་དང་། བདེ་བྲེད་བདག་པོ་སྤྲུལ་གཉིས་ལྷ་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་
ལ་ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་ས་རོལ་ཏུ་སོན་པ་དེ་དག་ལྷ་མངོན་སུམ་དུ་མ་
མཐོང་ཞིང་དེའི་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྲལ། །ཞེས་དམ་བཅས་
སོ། །དེའི་ཆེ་ཉི་མེར་སོང་བས་ལྷ་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་སངས་

༩༡༡༤༽

རྒྱལ་དབང་བཅོམ་གྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བསོད་སྟོམས་སྟོབས་ཤིང་བསྟེན་བཀུར་ལ་
བཅོམ་པར་གྱུར་བ་དང་ཕྱད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སླ་མར་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དད་པ་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས། མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེས་ལྷ་ལ་ཕུལ་
བྱུང་གི་བསྟོད་པ་དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་བཅུ་མས་སོ། །སླ་མ་
འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱལ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ། མ་
དུ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་བཞེངས་པའི་སྦྱིན་བདག་བྲས་ཏེ། གན་རྩོལ་འཛིན་དུ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པའི་ཆེ་མ་
ན་རེ། ང་ནི་ཞག་བདུན་ནས་ཆེ་འཛིན་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་མཐོང་བ་གཞན་མེད་
པས་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་སྐྱུ་དེ་འདྲ་མི་འདྲ་གཞན་གྱིས་མི་

༩༡༡༩༽

ཞེས་སོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །ལྟ་བུ་བཟོ་བ་ན་རེ། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་བསོགས་ལ་ཞག་བདུན་སྟུང་མ་
འོངས་ཞིག་ཅེས་ཟེར་སྟེ་སྟོ་བཅད་དོ། །ཞག་དྲུག་སོང་ནས་མ་ཆེའི་དུས་བྱེད་པས་གཏུགས་ཏེ་སྟོ་བྱེ་
བས་ལྟ་བུ་བཟོ་བ་ན་མས་ཅིག་ཁུང་གི་དུ་བ་ཡལ་བ་ལྟར་ཡལ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རང་བྱོན་པ་ལ་
མས་བལྟས་པས་ཆོས་གསུང་བ་དང་འོད་ཟེར་འགྱེད་པ་དང་སྦྱོད་ལམ་ན་མ་བ་བཞི་མཛད་པ་མ་
གཏོགས་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཆེ་བླ་མ་ཟེ་མཆེད་གཉིས་པོས་བསྟོད་པ་རེ་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤངས་སྟེ། གཏམ་འདི་གཉིས་སྤར་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྐུ་བཞེངས་
པའི་ཚུལ་བ་མཛད་ནས་བསྟོད་པ་བཅུ་མས་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་ཆེན་
པོས་བརྟེན་པའི་གནས། ས་བསྐྱུང་བུ་འཁོར་བཅས་

༩༡༡༣༠༽

ཡོད་པའི་ས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དེ་
བོད་ཀྱི་ཉི་མེ་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། མ་བྱ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །གངས་ཅན་ཉི་མེ་ཐ་དད་
གསུངས། །པལ་པོ་ཆེ་ཡི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །མ་རྩོས་པ་ཡི་ཚུ་ཞིང་དུ། །དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུར་
གསུང་། །ས་གཞི་རིན་ཆེན་བསེག་མ་བཟུལ། །དོས་ནི་རིན་ཆེན་པ་གྱུར་བཅིགས། །ཞེས་པ། རིའི་
རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡན་དང་ཞེས་པ་མང་པོའི་མཇུག་ཏུ། རིའི་རྒྱལ་
པོ་ཉི་མེ་དང་ཞེས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོར་ཡང་། ཉི་མེ་བོད་སྐད་ཡིན་
པར་མ་གོ་བར་གངས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མེའི་སྐད་དུ་ཀེ་ལ་ཤ་དང་། གངས་ཅན་
ཀྱི་སྐད་དོད་ཉི་མ་ལ་ཡ་ཡིན་པས་རྒྱ་བོད་གཉིས་

༼ ༡༡༣༧ ༽

ཀ་ལ་མིང་དོན་ཐ་དད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་གངས་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་གི་ ཉི་མེའི་མིང་ཙམ་མི་
འགོག་གོ། །པལ་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་། མཆོ་མ་རྫོས་པའི་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་རེ་དང་། འོག་
གཞི་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཟུང་བ་དང་། ངོས་རིན་པོ་ཆེས་བརྩིགས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལས་འབབ་པའི་ཚུ་
བོ་བཞི། །གཞུ་སྒང་ཆེན་ཁ་ནས་ནི། །དངུལ་གྱི་བྱེ་མ་འཕྲེན་ཅིང་འབབ། །སྤྱི་ཉ་སེང་གའི་ཁ་ནས་
ནི། །རྫོ་རྩེའི་བྱེ་མ་འཕྲེན་ཅིང་འབབ། །སིན་རྩུ་སྒང་ཆེན་ཁ་ནས་ནི། །གསེར་གྱི་བྱེ་མ་འཕྲེན་ཅིང་
འབབ། །བཟུ་རྩ་ཡི་ཁ་ནས་ནི། །བེ་རྩུ་རྩེ་ལྷོ་ལྷོ་འཕྲེན་ཅིང་འབབ། །ཅེས་པ། དེའི་ཤར་ལྷོ་རྩུབ་བྱང་ནས་
སྒང་པོ་ཆེ་དང་ཁུ་མཆོག་དང་རྩ་དང་སེང་གའི་ཁ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཚུ་བོ་གཞུ་དང་སིན་རྩུ་དང་
བཟུ་དང་སྤྱི་ཉ་རྩམས་དངུལ་དང་གསེར་དང་

༼ ༡༡༣༣ ༽

བེ་རྒྱུ་དང་རྩོམ་གྱི་མ་འབྲེན་ཅིང་། ཚུའི་མདོག་ཀྱང་དེ་དག་དང་འབྲེན། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཁ་ཞིང་
ལ། །དཔག་ཚད་རེ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས། །ཚུ་བོ་དེ་བཞིས་མ་རྩོས་ལ། །ལན་གངས་བདུན་བདུན་
གཡས་བསྐྱོར་ནས། །སྤྱོད་པ་བཞི་དག་ཏུ་འབབ་པར་བཤད། །ཅེས་པ། །སྤྱོད་ཆགས་ཀྱི་ཁའི་ཞིང་ལ་
དཔག་ཚད་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཚུ་བོ་རྣམས་མཆོ་ལ་གཡས་སྤྱོད་པ་ལན་བདུན་བདུན་བསྐྱོར་ནས་
རང་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟ་འབབ་སོ། །དེ་ཡི་བར་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ན། །ཤུགས་པར་ལ་སོགས་
ཀྱི། །མེ་ཏོག་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། །རིན་ཆེན་ལྗོན་ཤིང་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་གང་བར་གནས་
པ་ཡིན། །དེ་སོགས་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་ནི། །པལ་པོ་ཆེ་ཡི་མདོ་སྤྲེང་ལྟོས། །ད་ལྟའི་མ་པམ་འདི་
ལ་ནི། །མཆོན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་པ།

༼ ༡༡༩༣ ༽

ཆུ་བོའི་བར་མཆམས་ནམས་སུ་ལྷ་རྩེས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལྷན་ལ་ལ་དང་བརྗོད་ཀར་དམར་དང་བུ་རྩེ་རི་ཀ་
ལ་སོགས་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཅམ་པ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཐང་ལས་སྐྱེས་པ་ནམས་དང་། མེ་ཏོག་དང་
འབྲས་བུ་མཛེས་པའི་ལྷོན་ཤིང་དུ་མས་གང་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་ཏེན་གདགས་པ་ལས་ཀྱང་། གརྱ་
སྒང་བོའི་ཁ་ནས་ཤར། །སིན་རྩུ་རྩུ་མཆོག་ཁ་ནས་སྟོ། །བུ་རྩུ་ཏྲ་ཡི་ཁ་ནས་བྱུང། །སྤྱི་ཏྲ་སེང་གའི་ཁ་
ནས་བྱང་། །ཞེས་པ་དང་། གརྱ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པ་སྟེ། །སིན་རྩུ་ཡང་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་
མཆོར་འབབ། །བུ་རྩུ་བྱུང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་འགོ་བ་སྟེ། །དེ་ཡི་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་ཏྲ་
འབབ། །ཆུ་སྒྲིང་རབ་མཆོག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །མཆོག་ཏུ་བཟང་ཞིང་ཡིད་འོང་འབབ་པར་
བྱེད། །རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ལྷ་བརྒྱ་བྱེད་ནས་ནི། །

༼ ༡༡༣༥ ༽

ཆུ་ཡི་རྒྱན་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབབ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། མ་གྲུ་ཁ་འབབ་ཅེས་གྲུ་བ་བཀའ་
བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་བཤད་པ་མེད་དོ། །ཆུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྗོན་ཤིང་དང་མེ་ཉླ་གི་ཚོགས་
ལ་ཉི་མའི་ཟེར་གྱིས་ཕོག་པས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གསལ་བས་ས་གཞི་དང་བར་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་མཛེས་
ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་རྒྱས་བར་པལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཤེས་བར་
བྱའོ། །མངའ་རིས་ཀྱི་མ་པམ་གཡུ་མཚོ་འདི་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་མ་ཆང་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་དུག་ཟེར་ཚུལ་བརྗོད་པ། བྱེ་སྟེ་བཤད་པ། མཚོན་པའི་དཔེ་དགོད་པ། གནས་
ལུགས་དང་སྒྲོ་བཏགས་ཤན་དབྱེ་བ། གནས་ལུགས་ནོར་ན་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགལ་བ། རྒྱད་ནས་
གསུངས་པའི་རྩ་རི་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་

༩༡༡༣༥༽

སྐད་དུ། །བྱ་གོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་ཡང་། །དགོན་བཅེགས་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་མེད། །དུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡུལ་ཀུན་ཡང་། །རྣམ་པ་འགྱུར་བ་སྤང་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་སྟོན་སྟོངས་བར་
འདོད་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཟེར་རྟེ། དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་འདུས་པ་དང་པོ། སྟོམ་པ་གསུམ་
བརྟན་པའི་མདོའི་སྒྲིབ་གཞི་ལས། བྱ་གོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་དབྱིབས་མཐོ་བ་ལྷུམ་པ། དེ་ལ་ཤིང་སྟོན་
པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་མཛེས་པ་དང་། དེ་ལ་འདབ་ཆགས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་
དུ་མ་སྐད་སྟན་པོ་སྟོགས་པ་དང་། ལྷ་རྩལ་གྱི་མེ་ཉོག་ནི་བསུང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་བྲབ་པ་ལ་
སོགས་པའི་བཀོད་པ་བྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད་པས་དུས་སྟོགས་
མའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཡུལ་

༼ ༡༡༣༤ ༽

ཐམས་ཅད་སྒྲར་བས་ངན་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། བཙུག་རལ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་བར་
སྒྲོལ། །གཉིས་བ་ནི། འདི་ཡང་བྱེ་སྟེ་བཤད་གྱིས་ཉོན། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བཤད་བ་
དང་། །སྒྲོན་ཡོན་བསྐྱགས་བ་རྣམ་གཉིས་ཡོད། །སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་བ་ནི། །སྒྲོན་དངགས་
མཁན་གྱི་ལུགས་བཞིན་དུ། །བྱ་ཆོད་ཕྱང་པོའི་རིམ་ཡང་། །མཐོ་བ་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་བཤད། །ཅེས་
པ། འཆད་ཚུལ་རྣམ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་གཤེས་ལ་གནས་བ་ལྟར་འཆད་བ་དང་། །སྒྲོན་ཡོན་
སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཆད་བ་ལས། །བྱ་ཆོད་ཕྱང་པོའི་རིམ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བ་ནི། །སྒྲོན་དངགས་མཁན་
གྱི་ལུགས་བཞིན་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་གསུང་བའི་ཆེ་བཙུག་
ལྟར་འདས་གྱིས་ས་སྒྲོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་བར་གྱིན་གྱིས་

༩༡༡༣༥༽

བརྒྱབས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་། མི་
མཐོང་གི་འདིག་ཏེན་འདི་ས་ཕྱོགས་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པ། སྡོང་དུམ་དང་ཆེར་མ་དང་མི་གཙང་
བ་ལྡན་ལྡན་དང་རི་ནག་པོ་མེད་པ། དག་པའི་ཞིང་ལྟར་བཀོད་པ་ལྟན་སུམ་ཆོགས་པར་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་འཁོར་འདུས་པ་ནམས་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་བཀའ་སྤྱད་པ་པོས་བཀོད་པ་
ཡིན་པས་དེ་དཔེར་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་གསེར་འོད་དམ་པར། བྱ་ཁོད་ལྷང་པོ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས། །ཟབ་མོ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ག། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་ནས་ནི། །དག་ཅིག་
རྒྱལ་ནམས་མེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་ནམས་ལ། །མདོ་སྡེའི་དབང་པོ་འདི་འཆད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །ངེས་

༼ ༡༡༣༤ ༽

པའི་དོན་དུ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་བྱ་གོད་ཕྱང་པོའི་རིའི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས་དེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྟོན་པས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདལ། །ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞིར་ཡང་། རོ་རྩེ་བཙུན་
མོའི་རྩ་ག་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་གཞུལ་ཡས་ཁང་
བཀོད་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བཞུགས་པར་སྒྲིང་བ་དང་། གསང་བ་མཆོག་གི་དབྱེས་པ་
ན། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་
དབྱུས་མེད་པར་སྟོན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་བཞུགས་ནས། རྒྱད་ཟབ་མོ་
བསྟན་པ་དང་མཚུངས་པར་གོ་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་སྟོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་རྣམས་ལ་སྟན་དངགས་
མཁན་

༩༡༣༩༽

གྱི་དཔེ་དང་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །བོད་ཀྱི་ཐང་ཆེན་ངེ་བཞིན་དུ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རི་ཆེན་
ཡིན། །དེ་ལྟར་འཆད་ལ་སྟན་དངགས་མཁན། །སྟོན་དུ་ཅི་བ་གང་ཡང་མེད། །དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་འཆད་པ་ནི། །ལྷག་ཆད་འཁྱལ་བ་བྱང་བ་ལ། །དེ་ལ་མཁས་ནམས་སྟོན་དུ་ཅི། །ཞེས་པ། བོད་
ཡུལ་ན་ཐང་ཅུང་ཟད་ཡངས་པ་ལ་ཐང་ཆེན་གྱི་མིང་འདོགས་པ་བཞིན་མ་ག་རྟེན་ཡུལ་གྱི་ཡང་རི་
ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བྱ་གོད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རི་ཞེས་ཟེར་ཅིང་། དེ་ལ་སྟན་དངགས་མང་པོས་མཐོ་ཞིང་
ལྷམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་སྐྱར་བ་ལ་སྟོན་མེད་དོ། །དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
ཆེ་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཆོག་ལྷག་ཆད་རང་བཟོ་བྱང་ན་ནོར་པའི་སྟོན་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
པ་ནི། དཔེར་ན་བ་སྐྱང་བསྐྱགས་པའི་

༼ ༡༡༣༠ ༽

ཆོ། །གངས་རིའི་ཕུང་པོ་འགོ་ཤེས་པ་འཕམ། །སྤྲིན་ཆད་པ་ཡིན་དུམ་བུ་དང་། །རྩ་ཅེ་རྫོ་རྩེ་འབྲ་བ་
དང་། །མིག་པ་ཨི་རྩུ་ཁི་ལ་དང་། །ར་མ་དཔག་བསམ་ལྟོན་པ་སོགས། །ཞེས་པ། །སྤྲིན་དངགས་མཁན་
གྲིས་བ་སྤང་ག་ཟུགས་ཆེ་ཞིང་མཛེས་པ་ལ། །གངས་རིའི་ཕུག་པོ་ཐང་ལ་འགོ་ཤེས་པ། །སྤྲིན་ཆད་པའི་
དུམ་བུ་རྩུང་གིས་རྩུང་བད་བསྐྱོད་པ། །རྫོ་རྩེ་པ་ལམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩ་ཅེ་རྫོ་ཞིང་རིང་བ་གནམ་
འཕིགས་པ་འབྲ་བ། །མིག་པ་ནམས་ནི་ལོ་ར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཨི་རྩུ་ཁི་ལའི་རང་བཞིན་ཅན། །ར་མ་ནི་དཔག་
བསམ་ཤིང་གི་ལྷུག་མའི་དོག་པ་ལས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། །གཞན་ཡང་སྤྲིས་བུ་བསྐྱགས་
པ་ན། །བཞིན་ལ་ཉི་མ་རྩེ་བ་དང་། །སོ་ལ་གངས་རིའི་སྤེང་བ་སོགས། །རྩུ་ཆེ་བ་ལ་ནམ་མཁའི་
དཔེ། །རྩུང་ལ་རྩུལ་སྤྲོད་དཔེ་སྤྲུང་དང་། །རགས་

༼ ༡༡༣༡ ༽

བའི་དཔེ་ལ་རི་རབ་དང་། །ཞེས་པ། རྒྱུ་སྤྱོད་གཟུགས་མངའ་ས་པ་ལ་སྟོན་དངགས་མཁན་གྱིས་
བསྐྱུགས་པའི་ཆོ། བཞིན་གྱི་མདངས་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་། །དཀར་ཅིང་མངའ་ས་པ་སྤྱོད་བའི་དགྱིལ་
ལའོར་དང་། །སོ་ནི་གངས་རིའི་ཕྱོད་བ་བསྐྱེགས་པ་དང་། །སྒོ་གྲོས་རྒྱ་ཆེན་ནམ་མཁའི་ངོས་ལས་
ལུང་། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་བོ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤིང་ཐོག་ཚུང་བ་ལ་རྩལ་སྤྱོད་ཅམ་ཞེས་པ་
དང་། ཆེ་བ་ལ་རི་བོ་ཅམ་དང་། །བྱི་བ་ལ་ནི་སྤང་ཆེན་དཔེ། །ཕྱག་པོ་ལ་ནི་རྣམ་ཐོས་བྱ། །རྒྱལ་སྤྱོད་
ལ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་དཔེ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པལ་བ་ལའང་། །སངས་རྒྱས་ལྟ་བུར་བསྐྱུགས་པ་
ནི། །སྟོན་དངགས་མཁན་ལ་བཀག་པ་མེད། །ཅེས་པ། བྱི་བ་བོངས་ཆེ་བ་ལ་སྤང་ཆེན་ཅམ་ཞེས་པ་
དང་། དེང་སང་ཡང་ཤིག་བ་ཅམ།

༼ ༡༡༣༣ ༽

ཁྱིའི་ག་པོར་བྱ་ཅམ་ཟེར་བ་ལ་ཆོག་གི་སྟོན་དུ་མི་ཅི་ཞིང་། སྟན་དངགས་པས་ནོར་གྱིས་སྤྱག་པ་ལ་
ནམ་ཐོས་གྱི་བྱའི་དཔལ་ལ་འབྲན་པར་བྱས་པ་དང་། དུལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ཐན་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
བྱེན་སུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྟོང་བ་ལྷ་བྱ་ཞེས་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
མཁས་བཙུན་ལྡན་པ་ལ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་གཉིས་པ་ལྷ་བྱར་བསྐྱགས་པ་དང་། སྤང་པོའི་སྤྱེས་
རབས་ལས་སེམས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་གངས་རིའི་ཅེ་མོ་འགོ་ཤེས་པ་འཇམ། སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་ན་བྱན་
གྱི་ཆོགས་རྒྱང་གིས་བསྟོད་པ་བཞིན་དུ་ཚུར་ལོང་བ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་དང་། མ་ཉེའི་སྤྱེས་རབས་
ལས། ཆར་སྤྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཆད་པ་རྒྱང་གིས་འགོ་ཤེས་པ་འབྲ་བ་ཞིག་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
པ་ལྷ་བྱའོ། །དེ་འབྲའི་སྟན་དངགས་མཁན་ནམས་གྱིས་དཔའི་རྒྱན་བཞོད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་

༼ ༡༡༣༣ ༽

དུ་མི་ཅི་ཞིང་མཁས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་འཆད་
པའས། །མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། །གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ། །བཤད་ན་
མཁས་རྣམས་ག་ལ་དགལ། །ཞེས་པ། །ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་རང་དང་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་
པ་མ་ཞོར་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་དེ་དང་མི་མ་བྱན་པའི་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱིས་བཤད་ན། །གཞུང་
ལུགས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་དུ་ལྟ་ཞིང་མཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། དེས་ན་
བྱ་གྲོད་ལུང་པོ་སོགས། །བསྐྱུགས་པ་སྟན་དངགས་ལུགས་བཞིན་ཡིན། །གངས་ཅན་མ་ངོས་ལ་
སོགས་པ། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་འཆད་པ་ན། །དེ་ལ་འབྲུལ་ན་ཀུན་མཁྱེན་མིན། །སྟོགས་མའི་
དུས་ཀྱི་ལུགས་བརྟན་པས། །ཅུང་ཟད་ངན་པར་འགོ་སླིད་གིས། །

༩༡༣༥༽

ཐམས་ཅད་འཁྱུལ་པ་ག་ལ་སྲིད། །ཅེས་པ། གནས་ལུགས་དང་སྒྲོ་བཏགས་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་
ཕྱིར། བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིལ་སྟན་དངགས་མཁན་པོས་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་བརྗོད་པ་བཞིན་
བསྐྱགས་པ་ཡིན་ལ། རི་བོ་གངས་ཅན་དང་། མཚོ་མ་རྫོས་པ་དང་སྤྲིང་བཞི་རི་རབ་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་
ཀྱི་ཆད་དང་བཀོད་པ། ཚོས་མངོན་པའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་
སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཁྱུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ནོར་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་དང་། འཛམ་གླིང་གི་མཁས་པ་རྒྱན་བྱུག་གིས་
བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་བྱ་ཡིས། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཁ་ཕྱིར་

༩༡༣༥༽

འབྲང་བར་མི་བྱའོ། །མི་ལ་རས་པས། གངས་དཀར་ཉི་མེ་སྐད་པ་དེ། །དབྱ་བཙམ་ལྷ་བརྒྱ་བཞུགས་
པའི་གནས། །རི་བོ་གངས་ཅན་བྱ་བ་ཡིན། །མ་པམ་གཡུ་མཆོ་སྐད་པ་དེ། །མ་རྩོས་མཆོ་མོ་བྱ་བ་
ཡིན། །བྲག་དམར་སྟོ་མཐོ་སྐད་པ་དེ། །རི་ནག་པོ་འབྲིགས་བྱེད་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་མགྱར་འདིས་
འབྲུལ་གཞི་བྱས་པ་འདྲ་སྟེ། འདི་ནི་གོང་དུ་སྟོས་པའི་སྟན་དངགས་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །སྟེགས་
མའི་དུས་སུ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ངན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་ལོ་ཡར་འཕེལ་ལ་བཟང་དུ་འགོ་བར་
མདོ་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་འབྲུལ་པ་འདི་འདྲ་མི་སྲིད་
དོ། །བྲུག་པ་ནི། ཅ་རི་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ། །སྟོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོའི་འབྲམ་ན་ཡོད། །ཅ་རི་ཅ་གོང་དེ་
མ་ཡིན། །དེ་མི་གོ་ཉའི་གནས་གཞན་ཞིག །ཅ་རི་

༩༡༣༤༽

ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་སྒྲ། །ཞེས་པ། རྒྱུད་ནས་ཡུལ་དང་གནས་གི་བྱུང་པར་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་ནང་དུ་སྦྱར་
ནས་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དང་དོན་ཕྱི་རོལ་གི་ཡུལ་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ལུགས་གཉིས་
གསུངས་པས་ཕྱི་རོལ་གི་གནས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི། རྩ་ལན་རྩ་རྩེ་རྩེ་གདན་གི་རུབ་བྱང་
ཁ་ཆེ་དང་ཉེ་བ་ན་དོ་ལ་མེ་འབར་བའི་གནས་ཡོད་དོ། །ཡོ་རྒྱུན་ནི་རྒྱ་གར་གི་རུབ་བྱང་ན་ཕྱི་རོལ་
སོག་པོའི་ཡུལ་གིས་བསྐྱོར་བ་ཆོས་འབྱུང་གིས་མཆན་པའི་ཕྱར་འགོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱ་
གར་གི་ལྷོ་རུབ་ན་གོ་ལ་ཕུ་རི་དང་། ཕུར་གི་རི་ཞེས་གྲགས་པ་གོ་ལ་གི་རི་ཡུལ་ཡོད་དོ། །རྒྱ་གར་
ཤར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་ན་ཆུ་བོ་ལོ་ཉི་ཉ་འབབ་པའི་ཡུལ་དེ་ཀ་མ་རུ་ཡིན། མ་ལ་བ་ནི་ལྷོ་རུབ་ན།
མིང་ཐན་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡོད་དོ། །སི་རྩུ་ནི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཆུ་བོ་སི་རྩུ་འབབ་པའི་ཡུལ་ཡོད་དོ། །ན་
གར་

༼ ༡༡༣༽

ནི་ན་ག་རའི་ཡི་གེ་འབྲུང་བའི་ཡུལ་ལྟོ་ཕྱོགས་ན་ཡོད་དོ། །ལུ་ལུ་ནི། ལྟོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་ན་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྲ་བ་ཡོད་དོ། །བྲེད་པའི་བྲང་ཞེས་བྲ་བ་ལྟོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་ཐན་སྤན་མང་
པོ་སྤྱེ་བ་ཞེག་ཡོད་དོ། །འགའ་ཞེག་ན་རེ། ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ངན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྲོང་བྲིང་སྤྱ་བའི་བྲ་ཡིན་
ཟེར་རོ། །དེ་ཕྱི་ཀོ་ཏ་ནི། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཤར་ན་བ་རེན་ཏའི་ས་ཆ་གྲོ་མོའི་ལྟོ་ཐད་ན་ཡོད་དོ། །ལུགས་
པའི་བྲང་ནི་སིང་ག་སྤྱིང་ཡིན་ནོ། །ཀུ་ལུ་ཏ་ནི་ལྟོ་བྲུབ་ན་རྡོ་སྤྱས་མོ་འབྲ་བ་ཡོད་པའམ། གར་ཞའི་
ཡུལ་དང་ཉེ་བ་ན་རི་སྤྱས་མོ་འབྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ས་ཕུ་རྡོའི་ཆོས་འབྲུང་གིས་མཆན་པ་ཞེག་ཡོད་
དོ། །ཨར་བུ་ཏ་ནི་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱད་ན་ཡོད་ཅིང་གྲོང་བྲིང་རྡོ་འཛོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གོ་ཏ་
བ་རི་ནི་ལྟོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རིའི་ངོས་ལ་སྤྱབ་ཆུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

༩༡༣༩༽

ཁ་བའི་རི་ནི་རི་བོ་གངས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཉ་རི་ཀེ་ལ་ནི་ལྷོ་གོང་ཀ་ནའི་ཡུལ་ན་གིང་ནམས་ཅ་བ་མེད་
བར་བར་སྒང་ལ་འབྲིལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །ལན་མྱ་མཆོ་སྐྱེས་ནི། ཁྲབ་འཇུག་གིས་བཞེངས་པའི་
ནམ་བར་སྒང་མཛད་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་བཞུགས་པ་དེའམ། ཉ་རི་ཀེ་ལའི་བྱང་བར་རོ། །ལམ་པ་
ཀ་ནི་རྒྱབ་སྤྱོད་མཆོ་རྒྱན་གྱི་ཤར་དུ་ཅུང་ཟད་ཕྱིན་པ་ན་ཡོད་དོ། །ཀན་ཅི་ནི་ལྷོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔོན་
ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲོང་བྱང་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྒྱ་ནི་སོ་མ་ན་ཐ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་
རོལ་པའི་ལྷ་ཁང་ཡོད་པ་དུ་རུ་ཀའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ལ་ཀེ་ཀ་ནི་དོ་མེ་གདན་གྱི་ལྷོ་རྒྱབ་ན་རྒྱལ་པོ་
ཐམས་ཅད་སྤོལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གསེར་སྤྱིང་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཞེས་
ནས་ཡོད་དོ། །གོང་ཀ་ན་ནི་ལྷོ་རྒྱབ་ན་མཐའ་ཆུས་བསྐྱོར་བའི་ཡུལ་གྱི་མའི་སྐྱ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་
ནོ། །གྲོང་བྱང་ས་གཞི་

༩༡༣༩༽

ནི་ཁ་ཆེ་གི་བ་བསྟན་ནམ། གྲོང་ཁྱེར་བ་ཏ་མི་བྱ་ཏ་མི་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གྲོང་གི་མཐའ་ནི་
མོན་ཡུལ་གྱི་བྲེ་བྲག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཅ་རི་ཏ་ནི་རྒྱ་གར་སྟོ་སྟོགས་འབྲས་ས་ལུ་བཟང་པོ་སྐྱེ་བ་
གཅིག་ཡོད་དོ། །ཀོ་ས་ལ་ནི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་གཉན་ཡོད་ན་ཡོད་དོ། །སིན་རྩ་ནི་སྟོ་
སྟོགས་ན་སྟོ་བ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གི་སྐྱབ་གནས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞོན་ཅུའི་གྲོང་ནི་བྱད་མེད་
གཟུགས་བཟང་མོ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཡུལ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་ཐན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་
གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དམན་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྲམ་པར་སྟོ་བའི་དོན་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་འབྲིང་
པོའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེའི་གནས་བསྟན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ངོར་ལུས་ལ་རྩ་ཡི་གའི་
དགྲིལ་འཁོར་བསྟན་པ་དང་། དབང་པོ་ཡང་རབ་གྱི་ངོར་ལུས་མིག་ཡོར་གྱི་རྣམ་པ་དང་།

༼ ༡༡༩༠ ༽

སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་བྱང་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྤྱི་
རོལ་གྱི་ཡུལ་བསྐྱོར་བས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་
ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །སྤྱིའི་གནས་འདི་རྣམས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་
རྟེན་པའི་བར་ལ་ཆང་བ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་འབྱོར་པའི་གནས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་ལ་ཡང་ཆང་ལ།
སྤྲུལ་ལ་མ་སྟོས་པར་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་འབྲུགས་པའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ། སྤྲུལ་ཁྱེ་
དང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ ༄
འབྲུགས་བསྐྱེབས་ནས་རྫོ་རྗེའི་ལུས་ལ་སྦྱར་ཏེ། གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་ངེས་པའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་

༼༡༡༩༧༽

ཡིན་ནོ། །གནས་འབྱུང་གཅོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཙ་རི་ཏ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འབྲམ་ན་ཡོད་པར་
གསུངས་པས་ཀོང་ཡུལ་གྱི་ཙ་རི་ཙ་གོང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་ན་རེ། གནས་ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་དེ་
མི་ཀོ་ཏའི་བྱུང་པར་ཞིག་ཙ་རི་བེར་བ་ནི། རྫོང་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས་ནི། །དེ་མི་ཀོ་ཏར་རྩ་ཏ་
གནས། །ཞེས་གསུངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །བོད་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མ་ནི། །རྫོ་ཡིག་ཕུག་ལ་
བརྟེན་ཏེ་གནས། །ཡུལ་དེར་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ནི། །རྩ་ཏའི་ཤིང་ལ་བརྟེན་ཞེས་གསུངས། །དེ་ཡི་
ཕྱོགས་ན་རྩ་ཏའི་ཤིང་། །ཡོད་ནི་ཡུལ་དེ་འགའ་བ་མེད། །ཅེས་བ། རྒྱུད་དུ་དེ་མི་ཀོ་ཏར་རྩ་ཏ་
གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གནས་དེ་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་ཤོས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ལྷ་
མོའི་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོང་ཆོས་འབྱུང་

༼ ༡༡༩༩ ༽

མིག་གི་དབྱིབས་འདྲ་བས་མཚན་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཤོས་དེ་ཙ་རི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ།
རྒྱུད་དུ། གྲེན་དུ་འབར་སྐྱེ་ཞེས་བྲ་བ། །སྤེ་ཏ་པ་ལ་བཅིགས་པ་ཆེ། །དེ་མི་ཀོ་ཏེར་སྐྱ་ཆེན་
མོ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱེ་གནས་འབྱུང་། །སྟོ་མོ་ལག་ན་མདུང་ཅན་དེ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་སྒྲུག་ཀྱན་
གྱི་མཆོག་། །གནས་དེར་སྟོ་མོ་བྲག་ཆེན་མོ། །རྩ་ཏའི་ཤིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས། །བོད་ཡུལ་དུ་ནི་སྟོན་
ཅིག་སྤྱེས། །རང་བྱུང་གི་ནི་སྤྱེ་གནས་བྱུང་། །ཚུ་སྤྱིན་རྒྱལ་མཚན་ལག་ན་ཐོགས། །ཞི་ཞིང་གསལ་
བའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། །ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྟོ་མོ་དེ། །བྲག་གི་སྤྱིམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས། །ཞེས་
གསུངས་པས། ཙ་རིའི་ཡུལ་སྤྱོགས་དེ་ན་རྩ་ཏའི་ཤིང་ཡོད་ན། དེ་མི་ཀོ་ཏེར་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་ཡིན་
པས་མི་འགལ་ལོ། །རྩ་ཏའི་ཤིང་ནི་བགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་

༩༡༩༣༽

ཡལ་ག་རྣམས་གྱི་ཕྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རྒྱ་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ། འདབ་མ་སྟོགས་གཉིས་སུ་བྱའི་
གཞོག་པ་ལྟར་ཆ་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དབྱིབས་ཞོལ་པའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱ་གར་ཤར་སྟོགས་
དང་ཐད་སྒྲུལ་གྱི་རྒྱ་ཡུལ་ནའང་སྟེ་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཤིང་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སེམས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉི་མེ་དང་ནི་ཅ་རི་སོགས། །གལ་ཉེ་གནས་ཆེན་ཡིན་ན་ཡང་། །ཡུལ་དེར་འགྲོ་
བའི་གང་ཟག་ནི། །དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་ལྷན། །བད་དང་བད་ཡི་ལན་ཤེས་ཤིང་། །རིམ་
གཉིས་ཉོགས་པ་བརྟན་པོ་ཡི། །སྟོད་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་བར་གསུངས། །དེ་ལྟ་མིན་པའི་གང་ཟག་
གིས། །ཡུལ་དེར་འགྲོ་བ་རྒྱུད་ལས་བཀག། །ཅེས་པ། བོད་ཡུལ་གྱི་གངས་ཉི་མེ་དང་། རི་ཁྲོད་ཅ་རི་
རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་གནས་ཆེན་

༼ ༡༡༩༩ ༽

ཡིན་དུ་ཆུག་ནའང་། དེར་འགོ་བའི་ནལ་འབྱོར་བ་དབང་དང་གདམས་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་ཐོབ་
ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་པ། དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགོས་བརྟན་པའི་
ལུས་ངག་གི་བད་དང་བདའི་ལན་ལེགས་བར་ཤེས་བས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོད་བ་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་
འགོ་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཕྱིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་བར་ཆད་
འབྱུང་བས་བཀག་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ། འབྲུལ་བ་ཡུལ་འདོན་པ། མ་འབྲུལ་དབང་
གཞུང་འཇུགས་པ། སྟོང་རྒྱང་བསྐྱོམ་བས་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
ཟེར་ལུགས་བརྫོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་ལས། །འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་འབྱུང་ནས་
ཟེད། །ཞེས་པ། བོད་ཀྱི་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད་སྐྱོམ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

༩༡༧༥༽

ལམ་དུ་འདོད་པའི་རྟོགས་ལྡན་ཁ་ཅིག་ སེམས་དོ་འཕྲོད་ཅིང་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ཐབས་གཞན་ལ་
མ་སྟོས་པར་སྐྱ་གསུམ་ལྡན་བྱ་བ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་ཟེར་ངོ་། །རྒྱ་གར་དུ་བཅ་ཟེ་སྟོང་ཉིད་སྟོ་གྲོས་
དང་། མཁན་པོ་རབ་སྒྲུང་བྱེད་དང་། ཨ་ནན་ཏ་བཟླ་དང་། སྡེ་དགོན་སི་རྟི་ཀ་ར་དང་། དཔལ་གྱི་སེངྒེ་
དང་། སྒྲུང་མཛད་དོ་རྗེ་དང་། ཐེག་ཆེན་དཔལ་དང་། ལེགས་སྦྱིན་བཟང་པོ་དང་། ཤམ་ཐབས་སྟོན་པོ་
ཅན་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞབས་དང་། རིན་ཆེན་ལྡན་དང་། བཟང་པོའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དགོ་སྟོང་མ་
དགའ་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། གཉེས་སུ་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་
ཡིན་པས་དེའི་རྒྱ་སྟོང་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་ཅིང་། སྟོས་པ་རྣམ་པར་ཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
བསྐྱོམས་པས་འབྱུང་།

༼ ༡༡༩༩ ༽

བོ། །བསྐྱེད་རིམ་དང་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི། ཆད་པར་ལྟ་བ་དགག་པ་དང་ཟབ་མོའི་
དོན་གྱིས་འཇིག་པའི་འཇིག་ཉིན་པ་ནམས་ཇེས་སུ་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་
བླང་སྟོང་གི་ཤུ་མི་ཏུ་དང་། གཞོན་ཀུའི་སྡེ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྐྱུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་འཇོན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་སུན་འབྱུང་བ་ལ་
གསུམ། རིགས་པས་དགག་པ། ལུང་གིས་དགག་པ། འགག་བསྐྱས་ཏེ་ཆིག་བྱབ་གྱིས་

༩༡༩༥༽

འཆང་མི་རྒྱ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་འབྲས་མི་མཐུན་པར་ཐལ་བ་གཅིག་ཐུབ་དུ་
མར་ཐལ་བ། ལྷང་དོན་འབྲུལ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་མི་
རུས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ལས་འབྲས་བྱ་ཞིག །བྱང་ཡང་ཉན་ཐོས་འགོག་པ་བཞིན། །འབྲས་བྱ་དེ་ཡང་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པ། རྒྱ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་མི་རིགས་
ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་འབྲུང་བ་ལའང་། རྫོང་གཤེར་དང་ཞིང་ས་དང་། རྒྱུས་བྱའི་རྩོལ་བ་
ལ་སོགས་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཆང་བ་ལས་འབྲུང་གིས། རྒྱ་མ་ཆང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
ལས་མི་འབྲུང་བ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ལུས་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལས་
འབྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

༩༡༩༩༽

བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣང་རྗེས་ཅ་བ་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤི་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་རབས་ལས། རྒྱ་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་
བའི། །འབྲས་བུ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྣ་ནམས་ཀྱིས་ནི་བྱས་པ་ཡང་། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་
བ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་ཡེ་ཤེས། སྟོང་འཇུག་ཏུ། རྒྱུན་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་
བྱས་པ། །གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །སྣ་ཆོགས་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །རྒྱ་མ་དེ་ཡང་སྣ་ཆོགས་
ཉིད། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་ཞིག་བྱང་ནའང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་
ཚུལ་མ་བྱུན་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་བའི་འདུ་ཤེས་
དང་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་དབྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ནི་

༩༡༩༩༽

བསྐྱོམས་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགགས་པའི་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འབྲུག་འབྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་
བྲག་དུ་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་ཁོ་ན་ལེན་པར་འདོད་དོ། །གཅིག་ཐུབ་
ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་སྲིད་ནའང་སྐྱ་གསུམ་ཚང་བ་མི་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་
གཅིག་ཐུབ་བསྐྱོམ་པ་ཡི། །རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བ་བྱ་དགོས་ཟེར། །འོ་ན་གཅིག་ཐུབ་གཉིས་སུ་འབྱུང། །དེ་
ལའང་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །ཡི་དམ་ལྷ་སྐྱོམ་ལ་སོགས་པ། །དགོས་ན་གཅིག་ཐུབ་དུ་
མར་འབྱུང། །དེ་ན་གཅིག་ཐུབ་འདི་འདྲའི་ལུགས། །རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
མེད། །ཅེས་པ། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། གཅིག་ཐུབ་བསྐྱོམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་འབྲུག་
པའི་བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་

༩༡༥༠༽

དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གཅིག་སྐྱེ་མ་སྐྱབ་པས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཆིག་སྐྱབ་སྒོམ་པའི་སྒོན་ཏུ་
ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་
མི་འགྱུར་ལ། བྱེད་ན་གསུམ་དང་བཞི་རུ་འགྱུར་ཅིང་། དེ་ལས་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་དང་། སྙིང་པོ་
བཞུགས་པ་དང་། མཆོད་བསྟོད་ལ་སོགས་མི་བྱེད་ན་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་མ་ཚང་ཞིང་། བྱེད་ན་
གཅིག་སྐྱབ་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །དཀར་པོ་གཅིག་སྐྱབ་འདི་འདྲ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་དོན་མཐུན་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་པས་སྟོང་ཉིད་
བསྤྲགས་པ་ནི། །དངོས་པོར་འཛིན་པ་བརྟེན་ཕྱིར་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཆའ་བརྗོད་ཅེས་
གྱིས། །འཁོར་བ་ལས་ནི་ཐར་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་

༩༡༡༥༡༽

མདོར། སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་གིས། །ཕུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་བཟུང་བ། །དེ་སྟེད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་
གྱི། །ཕུང་པོ་ཇི་སྟེད་བརྗོད་པ་བས། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཡོངས་འཛིན་ན། །དེ་བས་བསོད་ནམས་
ཆེས་མང་ངོ། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནན་ཏན་དུ། །བསྐྱེད་
པ་བྱེ་བར་བརྗོད་མཛད་ཀྱང་། །མཐའ་མར་བྱིན་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་འཛིན་པ་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་དེས། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིས། །བཙུ་བྱག་ཆར་ཡང་
མི་ཤོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྟུང་བར། ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་མཆན་ཉིད་
སྟོང་། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་

༼ ༡༡༥༩ ༽

མཚན་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་ཤེས་ཤིང་། །ཚོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད་པར་རབ་ཤེས་ན། །དེ་ལྟར་
སྟོང་པ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུའང་།
སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟོང་ལྟར་གྱིས། །སྟོང་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
བསྟགས་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྦྱང་བའི་
ཚོས་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསྟོག་པའི་བྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱིས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀུན་ལས་
བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དབེན་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་བྱིར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་པལ་ཆར་མེད་པ་ཁོ་ནར་བསྟན་ཅེ་ན། བྱིས་པ་

༩༡༥༣༽

ནམས་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནས་ཡོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས་དེ་བསལ་བ་ལ་འབད་
པའི་དགག་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་གང་གིས་འདི་ཡིས་ངེས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་མེད་པའི་བསྐྱགས་པ་
མཛད་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དཔེར་ན་པལ་པོ་ཆེར། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞེག་གིས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ཀྱང་སྤྱི་བ་པས་ཀྱན་ནས་འཁོར་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་མ་དད་པ་ཞེག་བྱས་ནའང་། དེ་དག་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་
ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་བར་དུ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། མཆན་མའི་ལྷ་མོ་ཀྱན་ཏུ་སྐྱོང་
བའི་གཟི་བརྗེད་དཔལ་གྱིས་འདས་པའི་ཆེ་རབས་

༼ ༡༡༥ ༽

མང་པོའི་སྒྲིན་རོལ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་པརྫོའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ་གཞིག་པར་
གྱུར་པ་ཞིག་བཙས་པ་དེས་ནི། ཁོ་མོའི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་ཏོ། །ལུས་ཀྱང་
འདི་ལྟར་ཞིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་དང་། དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་
མདོར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་མགོན་པོ་ཞེས་ཐོས་སམ། དེ་མོ་མཐོང་
ངམ། གཟུགས་བྱས་པ་མཐོང་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟའི་ཞལ་
བས་དང་ན་བཟའ་བསྐྱལ་པ་གསྒྲའི་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་བྱུང་པ་བས་ཀྱང་ལྷག་སྟེ། གུས་པས་ཐལ་
མོ་སྒྱུར་བ་དང་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བཀྱར་བསྟེ་བྱེད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཅ་མ་ཞིག་

༼ ༡༡༥༥ ༽

ཐོས་སོགས་དང་། །སྤྲུགས་འབྲུ་འགའ་ཞིག་བྲན་ཅམ་གྱིས། །སྤྲིག་པ་ཀྱན་ལས་གོལ་འབྲུར་
ཞེས། །གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པར། །ཆོག་འབྲུ་ཅམ་ལ་བརྟེན་མི་བྲ། །ཞེས་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་དང་། ལྷག་གཅིག་དང་། མགོ་དུད་པ་གཅིག་དང་།
གྲུས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་ཅམ་སྟོན་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྦྱིང་པོའི་སྤྲུགས་
ལན་གཅིག་ཅམ་ཐོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་འགའ་ཞིག་ལན་
གཅིག་ཅམ་བྲན་བ་དང་། བརྗོད་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་
དམིགས་ནས་ནས་མཁའ་ལ་མེ་རྟོག་གཅིག་ཅམ་དང་། ལྷ་གཙང་མ་སྦྱོར་གང་ཅམ་འཐོར་བར་བྱེད་
ནའང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཕྱང་ངན་

༩༡༡༥༦༽

ལས་འདའ་བའི་མཐར་ཐུགས་ཀྱི་བར་དུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དམ་ཆོས་བད་དཀར་ལས།
མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར། །ཡོངས་སུ་ཆང་ངམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གམ། །ཡང་ན་མགོ་
བོ་སྐད་ཅིག་བཏུད་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱང་ལན་གཅིག་བཏུད་བ་དང་། །གང་གིས་རིང་བསྐལ་
གནས་བ་དེ་དག་ལ། །གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆོག་གཅིག་ལན་
འགའ་བཟོད་པར་བྱེད་བ་ཡང་། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་བ་དང་། མཆོད་
རྟེན་བསྐྱོར་བའི་བསྐྱབས་ནི། ན་མོ་རྩ་རྩ་ཡུ་ཡ། ན་མོ་རྩ་ག་ཤ་ཏེ། རྩ་ཀེ་རུ་ར་རྩ་ཡ། ཏ་ཐ་ག་རྩ་ཡ་
ཨར་ཏེ་སྐྱུ་ཀ་སི་བྱུ་ཡ། ཏཱ་ཤ། ཨོ་རྩྱེ་རྩྱེ་མ་རྩ་རྩྱེ་རྩྱེ་བེ་ང་ཡེ་སྐྱ་རྩ། ལན་གཅིག་བཟོད་
པས་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། བསྐྱོར་

༩༡༡༥༥༽

བ་བྱས་པར་འགྱུར། དགེ་བ་སྣ་གཅིག་བྱས་པའང་བྱེ་བ་སྣག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་
སྟོང་པོའི་གསུངས་ནི། ཨོ་ཡེ་རྣམ་ཏེ་ཏུ་བ་རྩ་སྣ་ཏེ་ཏུ་ཁ་ཏེ་ཏུ་ཁ་ཏུ་བ་རྩ་བ་རྩ་དཀྱིལ་ཏེ་ཏུ་ཁ་ཏུ་ཡོ་ནི་རོ་
རྩ་ཨེ་མི་བླ་དེ་མཁུ་བླ་མ་ཏུ་ཡེ་སྣ་སྟེ། ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར།
མི་མ་བྱུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནི་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་དག་པར་
མི་ཤེས་པར་ཆོག་འབྱུང་ཅམ་ལ་བདེན་པ་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདི་
དག་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོག་ཅམ་དུ་འཛིན་ཅིང་། ཁ་ཅིག་འདི་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་
འཛིན་ལ། བསོད་ནམས་གཞན་བསགས་མི་དགོས་པར་འདོད་དེ། གཉིས་ཀའང་འབྲུལ་པ་ཡིན་
ནོ། །དགོན་མཆོག་སྟོན་དུ། དེ་

༩༡༥༩༽

བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་མཚན་ཐོས་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པར་
གསུངས་པ་ལ། ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའི་དོན་ཞུས་པས། དེ་མ་ཐག་འབྲས་བྱ་དེ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་
རྒྱུ་ལྡན་ཐོག་མར་བྱས་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བས། ཚིག་དེ་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་གསུང་སོ། །མདའ་རྒྱང་ལ་ནི་བྱེད་པ་མེད། །གཞུ་བཟངས་འཕེན་པ་ཤེས་གྱུར་ན། །དེ་ཡིས་
འདོད་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ། །དེ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་རྒྱང་པ་ལས། །བྱེད་པ་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་ལེགས་འབྲེལ་ན། །འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་རིམ་བཞིན་འཕྲོབ། །ཅེས་པ། དཔེར་ན་མདའ་རྒྱང་
པ་ནི་བཅས་བཟང་ཞིང་ལེགས་པར་ཡོད་ནའང་། འཕྲིགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་གཞུ་བཟང་
པོ་དང་སྐྱར་ནས་སྐྱེས་བྱ་སྟོབས་ལྡན་འཕེན་པ་ལ་མཁས་

༩༡༥༩༽

བས་ཚར་ཚོད་པར་བཀང་སྟེ་འཕངས་ན་གོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཁོགས་པའི་བྱ་
བ་འབྱུང་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱང་པ་དོན་ཤིན་ཏུ་བཟང་ནའང་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་མི་
མ་ཐུན་སྟོགས་འཛོམས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོས་
བྲལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིན་པ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཐེན་ལས་དང་བཅས་པ་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འཛོལ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྟུང་པར། དཔུས་
ལོང་མིག་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་སྤྲུག་ཁྲིག་ནམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་སྤྱིར་འཇུག་པར་ག་ལ་
རྒྱས། །དེ་བཞིན་མིག་མེད་པ་རོལ་སྤྱིན་པ་ལྷ་པོ་ཡང་། །མིག་

༩༡༩༠༽

བྱ་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་རེག་པས་འགྱུར་མ་ཡིན། །གང་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་བེན་གྱུར་
ན། །དེ་ཆེ་མིང་ཡོད་གྱུར་ཅིང་དེ་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པས་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱང་ཤེས་རབ་
ཐབ་མོས་བེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལུང་
གིས་དགག་གྱུ་དཔེ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་དགག་གྱུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་གིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་
དོ་རྩེ་གྱུར་ལས་འདི་སྐད་གསུངས། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཐབས་ཡིན་ན། །དེ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་
འབྱུང་། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར། །ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ལྟ་བ་རྣམས་ལས་
བཞེག་པ་དང་། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་གཞན་བསམ་པ་བཞེག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་
པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་

༼ ༡༡༩༡ ༽

པའི་ཐབས་ཡིན་པར་བསམས་ནས་བསྐྱོམ་བ་དེས་ནི་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཀྱན་
མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་དུ་འདུག་པའི་སངས་རྒྱས་
དོ་ཇེ་འཆང་ཆེན་དེ། ཆེ་འདིར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་སྟོང་རྒྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་བ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་
རྒྱ་དང་རིགས་མ་ཐུན་དུ་འགྲུབ་བ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀོ་ཏ་བའི་ས་བོན་ལས་སྤ་
ལཱའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
སྐྱོམ་པའི་ལམ་དེ་འཁོར་བ་སྤང་ཞིང་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གསུངས་བ་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། འཁོར་
བ་སྟོང་བར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་
སྟེགས་བྱེད་དང་སངས་རྒྱས་པའི་ཐར་བ་དོན་གཉེར་

༼ ༡༡༤༣ ༽

འགའ་ཞིག་ཀྱང་། གཞུང་ལུགས་དང་བཤེས་གཉེན་ངན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་བཅིངས་གྲོལ་
གི་གཞི་བདག་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གིས་ཐར་པའི་ལམ་བསྐྱབས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
འཕྲོ་བ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་དགྲིལ་
འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས། །ཐབས་ནི་བདེ་བའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་
གྲིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངས་པར་གྲུབ། །དེ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། །ཞེས་པ། སྟོང་
རྒྱུ་བསྐྱོམས་པས་སངས་མི་རྒྱ་བར་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་གྲིས་ཟེན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐབས་དེ་
སྟོན་པར་རིགས་པས་བསྐྱེད་རིམ་དང་བཞུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཐབས་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
ཐེག་པ་གཞན་ལས་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་

༩༡༩༣༽

པའི་ཁམས་བདུད་ཅིའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བསྐྱེམས་ཤིང་རྒྱས་
བཏབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བཏན་པོ་སྒྲོམ་པ་
ནི། ལྷུང་དུ་རྩོམ་པའི་འཆང་གི་གོ་འཕངས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་
ན་མེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་ངེས་དོན་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་གྱི་གསལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་ལས་ཀྱང་ནི། །ཐབས་དང་མི་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང་། །བསྐྱབ་པ་
དག་ཀྱང་གསུངས་པ་ན། །དཔལ་པོ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་རྣམས། །དེ་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྱིར་གསུངས་
སོ། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷིང་ཐེག་ཞེས་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པ་དང་མི་
ལྡན་པའི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་སྤོང་བའི་ལམ་ཀུན་

༩༡༧༩༽

བདག་ས་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ལ་གཞོན་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་བསྐྱོད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི་
ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་གཞུག་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་
གྱིས། ཡང་དག་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ། བསྐྱབ་བྱ་དགེ་བ་བརྩུ་བསྟན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་
རྣམས་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་ཅིང་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟུ་སྟེགས་ནི་འཛིག་
ཉེན་དུ་གཞན་ཅིང་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་
འཇུག་ཅིང་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། བདག་གཞན་གྱི་དོན་
བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་དག་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །

༩༡༧༥༽

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལ། །བསྐྱབས་ནས་སྒྲ་མེད་ཐེག་པ་ནི། །འདུས་མ་བྱས་པ་དེས་འཐོབ་
པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བགྱི། །ཞེས་པ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་སྦྱིན་སོགས་པར་བྱིན་བཞི་ཐབས་དང་། དུག་པ་ཤེས་རབ་དང་། བཙུན་འབྱུངས་གཉིས་
ཀ་བྱང་འདུག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་སྟོབ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མེད་པའི་ཐེག་པའི་འབྲས་བྱ་མཐར་བུག་
རང་བྱུང་ལྡན་གྱིས་བྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་ནས་སྦྱབ་པར་
བྱའོ། །དོ་རྩེ་རི་རབ་གྱི་ཁང་པ་བཙེགས་པའི་རྒྱད་ལས། སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་མི་
འདོར་ཅིང་། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་རྩྭ་པ་བསྐྱེགས་ཀྱང་བྱགས་རྩེས་བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
འཕགས་པ་ལྟས། སྤང་དང་རྩོ་ཐལ་སྟོར་བ་ལས། །

༩༡༩༥༽

སངས་རྒྱལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་ཅིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དག་གཞལ་བར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་
དག་ལེགས་པར་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་
བྱེད་པའི་ཐབས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་
ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ལེགས་བཤད་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་འང་སྦྱ་སྟོག་འདོར་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་མང་དུ་ཐོས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ། ཆོས་རྣམས་གྱི་སྤྱི་མཆན་ཆོས་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་ས་བཅུར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲུབས་ཤིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བའི་རང་མཆན་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆ་སྤྲ་བ་

༩༡༤༩༽

རྒྱ་ཆེ་བ་ནས་མཁའ་མཐའ་ལྷན་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་འཁོར་བ་རི་སྤྲོད་གནས་པར་མཛད་པ་ལྷན་གྱིས་
བྱུང་བ་ལ་ནི། རང་རྒྱལ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པས་འབྲན་པར་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དང་
པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །དེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པས། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་
ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ཆད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ།
དེས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་ལུང་ཆད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་པས། འདྲིར་
མངོན་སུམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ།

༩༡༡༥༠༽

གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། སྤྱོད་པ་དང་ནི་རྟོགས་
པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐོན་ལས་ཀྱིས། །ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི། །ལྷ་མ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །སྐྱ་གསུམ་དག་གི་བྱང་ཚུབ་ཆེ། །རྣམ་པ་ཀྱན་བརྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་
གྱི་ཐེ་ཆོམ་དག། །གཙོད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཐུགས་རྗེ་ལ་སྟོན་
པར་བཏགས་པའི་བཤད་པ་མཛད་ནའང་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བྱུང་བོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་
ན་ཐབས་ལ་མ་སྦྱངས་ན། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། །གཞན་དོན་མཛད་པ་མི་སྲིད་
དོ། །ཞེས་པ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། །གཞན་དོན་གང་ལ་གང་
འདུལ་དུ་མཛད་པ་ནི། ཐབས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་

༩༡༡༥༡༽

གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། ལྷོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ཐབས་ལ་མ་སྦྱངས་ན་དོན་
གཉིས་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་སྤྱ་
ལེན་ཚུལ་ལེགས་པར་བཤད་པ། ལུང་དང་སྒྱུར་དང་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐགས་ཀྱི་རྒྱ་
ནམས་པལ་ཆར་མ་ཐུན། །ཡུན་གྱི་དབྱེ་བས་བཟང་ངན་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་ལྷོང་ཉིད་པལ་ཆར་
མ་ཐུན། །འབྲས་བུ་བཟང་ངན་ཐབས་ཀྱིས་བྱེད། །ལྷོང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྦྱངས་པར་འདུག། །ཐབས་ལ་མཁས་
ན་རྟོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ། དཔེར་ན་སྐྱམ་བུ་དང་གོས་དར་གྱི་བཟང་ངན་དང་རི་མོ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་
བའི་བྱུང་པར་ནམས་སྤྱན་བཟང་ངན་གྱི་དབང་གི་འབྱུང་གིས་རྒྱ་པལ་ཆར་བྱུང་མེད་དོ། །དེས་དེ་
ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་ལྷོང་པ་ཉིད་

༼ ༡༡༥ ༽

རྟོགས་པའི་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་མ་བྱམ་ཡང་ཡོན་ཏན་བཟང་ངན་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་བར་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱད་པར་
ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་ཟུང་འདས་འཕྲོལ་ལ། ཐབས་
ལ་མཁས་པས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ན། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་ནན་
ཏན་གྱིས། །དབྱ་བཙུམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་གསུམ། །རྣམ་
པར་གྲོལ་བར་མཚུངས་ན་ཡང་། །བཟང་ངན་ཐབས་གྱིས་སྤེལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ། དོན་གཉིས་མཐར་
ཕྱིན་གྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ནི་གཙོ་ཆེར་ཐབས་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །མདོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། དམིགས་གསལ་གསུམ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་

༩༡༡༥༣༽

ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་
གསུམ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་གྱིས་འཆིང་
བ་ལས་གྲོལ་བར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་བྱུང་བ་ནི། སྟོབ་ལམ་གྱིས་སྐབས་སུ་ཐབས་
བཟང་ངན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། སྟོབ་དཔོན་
དཔའ་བོའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། ཤེར་བྱིན་དང་སྦྱར་བ། དཀོན་བཅེགས་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ནི། །རི་ལྷར་འདུད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །གོས་ལ་ཚོན་བཟ་མི་བཟ་བ། །དེ་
བཞིན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ན། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཟ་མི་བཟ། །དེ་སྐད་གསུངས་པའི་དོན་འདི་
ཡིན། །ཞེས་པ། ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་

༩༡༡༥༥༥

ནུས་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བཟང་ངན་གྱི་རྒྱས་བས་བྱིས་འབྲས་བྱ་བྱང་ཚུབ་ལ་
བཟང་ངན་འབྱུང་བའམ། ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་དང་སློན་ལམ་གྱི་
འཕེན་པ་བཟང་ངན་གྱིས་རྒྱས་བས་བྱིས་ནུས་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེན་ཏུ་བཟ་བ་ཀྱན་མཁྱེན་གྱི་ཐུགས་
དང་། དེ་ལ་སྟོས་ནས་མི་གསལ་བ་ཐེག་དམན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། གོས་ཚོས་བྱེད་པའི་
ཐོག་མ་ཁ་དོག་དང་རི་མོའི་བྱེད་པར་ཐ་དད་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་དང་། མདུད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
གོས་ལ་ཚོས་དང་རི་མོ་གསལ་མི་གསལ་དང་ལེགས་མི་ལེགས་ཀྱི་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅིས་ཏུས་ཀྱང་། །བསེ་རུ་རྩ་དང་འབྲ་གང་དང་། །གང་ལ་སྟོན་གྱི་
རྗེས་འགོ་སློབ། །ཞི་བ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་དང་མཚུངས། །བསམ་ཡས་

༩༡༡༥༥༥

ཡོན་ཏན་ཆོག་གས་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འདི་ཡིན། །དབེར་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
འདོད་ན། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བགྱིས། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་འབད་བས་བསྒོམ། །ཞེས་པ། དེ་
དུགས་བསེ་ཁ་སྒོའི་རྩ་རྒྱ་མེད་པར་གཅིག་ཕྱར་སྟེ་བ་ལྟར་གྲོགས་དང་སྟོན་པ་ལ་མ་སྟོས་པར།
གཅིག་ཕྱར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་ཅིང་། གཞན་ལ་འང་སྟོག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ། ལས་དང་ཉན་མོངས་ཞི་བ་ཅེས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
མཆུངས་ཀྱང་། སྟོབས་བརྩ་དང་མི་འདྲིགས་པ་བཞི་དང་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གཞན་
དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མཛད་པ་ལ་

༩༡༡༥༩༥

སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའང་རྒྱ་རྒྱུན་ཐབས་བཟང་ངན་གྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་དམ་པའི་ཚོས་བྱེད་ན་དངོས་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་
སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ནམས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ངང་ནས་ཐབས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་
སོག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། གང་ཞིག་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས། །ཐམས་ཅད་
ལེགས་པར་ཡོངས་བཏགས་ཏེ། །བདག་དང་གཞན་ལ་པན་ཤེས་ནས། །རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་མཁས་
པའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱེས་རབས་སུ། བདག་ལ་པན་འདོད་དུག་ཅན་མི་བླ་བཞིན། །ཚོས་མིན་འདྲེས་
པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚོས་

༼ ༡༡༥༥ ༽

མིན་དང་མ་འདྲེས་པའི་བསམ་སྒྲོར་ནམ་པར་དག་པ་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་ནི་
འདྲེས་བྱ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅེས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལས་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་
རྒྱུ་པ་བསྐྱོམས་ན་ནི། །སྟོང་ཉིད་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས། །ཞེས་པ། བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར་
འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
རྟོག་མོད་ཀྱི། མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ་སྟམ་དུ་མི་རྟོག་གོ། །ཡོངས་སུ་འདྲེས་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་རྟོག་
གོ། །མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དུས་འདི་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་རྟོག་གོ། །ཞེས་པ་དང་། སྟུང་པར། དེ་བཞིན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་གནས་པར། །འགྲོ་ལ་སེམས་ཅན་ཤེས་པའི་སྟོན་ལམ་རྟོན་ཅན་
ཀྱི། །བྱ་བ་ནམ་པ་

༩༡༡༥༩༽

སྒྲ་ཆོགས་དུ་མ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱང་ན་འདས་ལ་མི་རེག་སྟོང་པར་གནས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཚུ་ལ་
ཐིམས་སྤྱང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་སྟོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དང་།
སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་ཐབས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་སྟོང་རྒྱང་བསྒྲོམས་ན་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱིར། མཛོད་
ལས། ཚུ་ལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་ནི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། སྟོད་འཇུག་ཏུ་འང་། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་
འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་

༩༡༧༥༽

ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐབས་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཡང་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་
འགོག་པར་ལྷུང་། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། །སེའླེ་གང་ལའང་མི་འཛིགས་
མོད། །མེ་ཆེན་མཐོང་ན་འཛིགས་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཡང་། །ཆོས་གཞན་གང་
ལ་མི་འཛིགས་ཀྱང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲག་ཅེས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། ཐབས་དང་མི་ལྡན་པར་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་། །སྤུལ་ཟད་པའི་མར་མེ་ཤེ་
བ་ལྟར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། གཞན་དོན་ཀྱི་ཆེན་པོའི་སྤོང་ལས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་།
རྒྱན་ཆད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་

༩༡༡༠༽

བར་ལྷུང་སྟེ། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་བ་བཞིན། །གང་དུ་ལུས་འཛིགས་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཚོར་བ་
ཐམས་ཅད་བསིལ་བར་འགྱུར། །འདུ་བྱེད་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་གྱུར་བ། །དེ་
འདྲ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ། །ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆད་པའི་ལྷ་བར་
ལྷུང་བའི་ཉིས་པར་འགྱུར་ཏེ། །འཕགས་པ་མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་བྱས། །བཙུན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། །བདག་
ནི་ཚོས་ཟབ་མོ་འདི་དག་གི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་ཤིང་ཚིགས་པ་བཞིན་དུ་ཅིར་ཡང་བབྱིད་བར་
མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་རི་སྤུལ་ན་གནས་པ་ནི་གཞན་སྤུ་
ལའང་མི་འཛིགས་ཀྱང་། །ནགས་ཁྲོད་ལ་མེ་ཆེན་པོ་འཆེད་ན་སྤྲུག་ནས་བློས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་། །དཔྱལ་བ་མནར་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་

༩༡༡༡༽

ལའང་མི་འཇིགས་པར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འབྲུག་པར་སློབ་ཞིང་། བན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་གཞོན་པ་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་གང་ལའང་མི་འཇིགས་མོད་གྱི། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་མཐའ་ལ་
འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་དེར་མི་ལྟར་བའི་སྤྱིར་རྟོག་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
བསྟེན་པར་མཛད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། དེ་ཡི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། །ཐབས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་
ཉིད་གྱིས། །ཐུངན་འདས་པར་འགྱུར་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བའི་
སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་ཐུང་འདས་སུ་ལྟར་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །བྱ་མོ་ཟླ་
མཆོག་ལུང་བསྟན་པར། བ་ལང་མིག་རྗེས་གྱི་ཚུ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚུ་ཚུའི་ངོ་བོར་མཚུངས་ཀྱང་
ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཉུང་འབྲུའི་ནང་དང་སྟོགས་བཅུའི་

༩༡༥༣༽

ནམ་མཁའ་དཔེར་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཅིག་ཀྱང་དོན་གཉིས་
འབྲུག་པའི་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་འདུག་པའི་མདོར་ཡང་།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་། དེའི་ཐེག་པ་དང་དམིགས་པ་
ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། དེ་དག་གི་གཏམ་ལ་དགའ་བར་འཇིན་བས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། ཉམས་པ་དང་། འབྲེས་པ་དང་། རལ་བ་དང་། གཞིག་པ་དང་། ནག་ལོག་ཅན་
དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་གཞན་ལས་འགལ་བ་དང་། ལྷུང་བའི་རྩ་བ་
བཞི་བྱུང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བརྒྱད་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མ་སྤངས་
ཤིང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་ལ། དམིགས་པ་ཅན་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་

༩༡༥༣༽

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པ་དང་། མ་
འབྲེས་པ་དང་། མ་རལ་བ་དང་། མ་གཞིག་པ་དང་། བཀའ་ལློན་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བར་དུ་མི་གཙོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྤྲིག་པའི་ལས་གྲིས་སྤྲིད་
པ་ནམས་སུ་སྦྲེས་ཀྱང་། དེས་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལས། །འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་འདོད་པ་དང་། །ལ་ལ་བྱང་
འདུག་བསྟོམ་པ་ལས། །འབྲས་བུ་འོད་གསལ་འདོད་པ་ཡོད། །རྒྱ་འབྲས་སྤོན་ཅི་ལོག་པའི་
སྤྱིར། །གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་སྟོན་ཅན་ཡིན། །ཞེས་པ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཁོ་ན་བསྟོམས་

༩༡༥༥༥

པའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྐྱུ་གསུམ་སྟོན་ལས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་
མེད་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་ལ་ཐོག་མར་བྱང་འཇུག་བསྟོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་
འབྲས་བུ་འོད་གསལ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་
འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་འཇུག་དང་འོད་གསལ་རྒྱ་འབྲས་སྒྲ་ཕྱི་གོ་ལོག་པའི་
ཕྱིར། ལུགས་དེ་གཉིས་སྒྲགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ནོར་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་བཟུ། མདོ་རྒྱད་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པའི་རྣམ་འབྱུང་དགག་པས།
ཤེས་འདོད་ཡོད་ན་རྒྱད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བར་གདམས་པ། སྟོན་གྲོལ་ལམ་ལ་སྟོངས་པའི་འབྲུལ་
ཤེས་སྟོང་བ། འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པའི་མཁས་བྱེད་དགག་པ། གྲུབ་

༩༡༡༥༥༽

པ། ཕྱིའི་ཡུལ་དུ་རྩོལ་ན་རྩ་ར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་བཟོད་པའི་སྐབས་དང་། ཉང་དུ་ལུས་ཀྱི་
སྤྱི་གཙུག་ལ་སོགས་པའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་དང་། དེར་གནས་པའི་ཁམས་དང་རྒྱང་འཕོ་བའི་བག་
ཆགས་ཅན་འཕོ་མེད་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་གནས་གྱུར་བ་དང་སེམས་ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྣམ་
པར་དག་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཙུ་རིམ་གྱིས་བཟོད་ནས་བཙུ་གསུམ་རྩོལ་
འཛིན་པའི་ས་ཐོབ་པ་ནི། ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་
འགྲིག་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྩོལ་བཙུན་བེལ་བ་ནི་ས་བཙུ་བ་རྩོལ་བའི་ས་ཕྱིད་སྤྱི་མ་མན་ཆད་བཙུ་
གསུམ་རྩུའི་ས་དང་། ཕྱིད་ཕྱི་མ་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་རྩོལ་བའི་ས་བེར་བའི་
སྤྱོད་ན། །རྩོལ་བའི་ཕྱིད་ཅེས་བྱར་བཞིན། །སེམས་དཔའ་

༼ ༡༡༤༤ ༽

སྲིད་པ་གསུམ་བདག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས། སྤྱིར་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་དོན་གནས་མེད་ཀྱི།
འདིར་སློབ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་གོ་འཕངས་གཉིས་མེད་ཟུང་འདུག་གི་སྐྱུར་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་སྤྱི་སྤྱོད་བྱེད་པ་
ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རྩ་དབུ་མ་བཟེར་བ་ཡིན། སེམས་སྟོང་ཉིད་དུ་འབྲེས་པ་
ལ་སྐྱུང་སེམས་དབུ་མར་ཆུག་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་རྟོགས་ལུས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བཟེར་བ་དང་།
ཡུང་པོ་མེ་ལ་བསྐྱེད་པས་རྩ་དབུ་མ་མ་ཆིག་པར་བྱོན་འདུག་བཟེར་བ་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་དབུ་
མ་ལ་བཅེངས་ནས་མདུད་པ་བྱས་པའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་རྒྱ་མེད་ཅེས་བཟེར་བ་དང་། མཉམ་པར་ལུས་ཀྱི་
ནང་ནས་རྩ་དབུ་མ་

༼ ༡༡༤༽

ཐོབ་ལས་ཉོག་ས་ལྡན་ལྟག་པའི་ཅལ་ཅེལ་དགག་པ། ལྷན་པོའི་ཆོས་སྐད་ནོར་བའི་ཉམས་ཉོག་ས་
དགག་པ། ཐེག་པ་དང་རང་སར་བདེན་པའི་སློ་ཅིང་དགག་པ། ལྷ་སྟེག་ས་དང་སངས་རྒྱས་མཆོངས་
པའི་ལྷན་ཆོག་དགག་པ། གནད་བཅོས་པས་དམ་པའི་ཆོས་འཇིག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་
པོ་ས་ལམ་མ་བཟོད་པར། །རྫོག་ས་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་། །ཉི་མེ་ལ་སོགས་བསྐྱོར་བ་
དང་། །རྩ་མཐུད་མེ་སོགས་འདོད་པ་དང་། །རྒྱུད་སྡེ་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པར། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་འགལ་
བ་ཡིན། །ཞེས་པ། བོད་ཡུལ་གྱི་སྟོམ་ཆེན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་རང་བཟོའི་སྤར་
ཆོད་འདེབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་པོ་ཡང་རབ་ཉོག་ས་པས་ཐོད་རྒྱལ་ཤར་བ་དེ། ས་ལམ་མ་
བཟོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་རང་

༼ ༡༡༤༽

གི་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ནས་ནང་གི་ས་ལམ་མི་བཟོད་པར་བྱེ་རོལ་གྱི་ཉི་སེལ་
སོགས་བསྐྱོར་བ་དང་། ལ་ལ་ལུས་ལ་རྩི་འཁོར་ལོ་དང་རྩ་མདུད་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་མེད་
པར་འདོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་རྒྱུད་སྦྱོར་སྦྱོམ་པ་ལ་སོགས་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་
དེ་དག་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོའི་དོན་རང་གི་མ་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་ཤེས་
བྲངས་པ་འདི་འབྲུག་སུང་རབས་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་རྗེས་སུ་འབྲུག་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
སྤྱི་རུ་ཡུལ་རྣམས་བཟོད་པ་དང་། །ནང་དུ་རྩ་འདུད་འགྲོལ་བ་ནི། །ས་བརྩལ་སོགས་བཟོད་པ་
ཡི། །ཉེན་འབྲེལ་ཉིད་ཀྱི་འབྲུང་བ་ཡིན། །འདི་དོན་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡི། །རྒྱུད་ཀྱི་ས་ལམ་སྐབས་
སུ་ལྟོས། །དེས་ན་ས་ལམ་མ་བཟོད་པར། །ཡུལ་སོགས་བཟོད་པ་བཞད་གད་གནས། །ཞེས་

༩༡༥༩༽

འདུག་པ་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་བཅུ་བ་ལ་སོགས་སྒྲིན་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དད་པའི་རྗེས་
འབྲང་མང་པོ་འཁྱལ་དུ་འདུག་པ་འདི་དག་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསལ་བ་བྱ་
སྟེ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བར། ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ནང་དུ་སྣ་ཆོགས་མདུད་པའི་ཆར་བ་
ཆེན་པོར་བསྐྱའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་བ་ལ་སྒྲོམ་བར་བྱ་ཞེས་འབྲེལ་དོ། །སྣ་ཆོགས་མདུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་
དབུས་ཏེ་ཅ་གཅིག་ལུ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གཡས་དང་གཡོན་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་གྲེས་པ་ལས་གཡས་ཀྱི་ཆ་ལ་
གནས་པ་ནི་གཡོན་སྟོགས་ནས་བསྐྱོར་ཏེ་སྟེང་དུ་རྒྱ་ལ། གཡོན་ན་གནས་པ་དེ་ཡང་གཡས་སྟོགས་
ནས་བསྐྱོར་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལོ། །དེ་ལྟར་འོག་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཅ་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་དུ་བསྐྱོར་ནས་རྒྱ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བའི་ཅའི་གནས་དེ་ནི་སྣ་ཆོགས་སུ་མདུད་པའོ།

༩༡༩༠༽

།དེ་ཉིད་འཆར་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་།
པརྒྱ་འདབ་མ་རྒྱག་བཙུ་རྩ་བཞི་ནི་ཁ་གྲེན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །དེར་ཡི་གེ་ནི་སྟེང་དུ་བཟུས་པ་ཉི་བར་
གནས་པའོ། །རྟག་ཏུ་དབྱུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱུགས་སྟེང་དུ་རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མན་ངག་གིས་ནི་རྒྱ་ཆེས་དང་བཅས་པའི་དབྱངས་ཡིག་དང་པོ། ཐེག་ལེའི་
གཟུགས་ལས་མའི་རང་བཞིན་སྟེང་དུ་འབར་ཅིང་དབྱུགས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་
སྟོང་འཆོའི་བར་དུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟེ་ཆོན་གྱི་དང་པོ་བརྒྱད་གནས་པའི་ཚུ་ལ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །རྩ་མདུད་འདི་ནི་རྒྱད་མན་ངག་གཞན་ནས་སྟུ་དབང་འབྲིལ་བ་
དང་བྱི་མོ་ཉལ་བ་ལྟ་བུའི་རྩ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཟུར་དུ་རྩ་བཞི་

༩༡༩༡༽

གྲེས་ནས་གཤང་གཅི་དང་ཁུ་ཁྲག་འཕེན་པ་དང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཙམ་དུད་
འཆགས་ཚུལ་ལ་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཕྱི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིགས་ནས་ས་ལམ་
བགྲོད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ། སམྲ་ཁི་དང་གྱི་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་
སྐབས་སུ་བལྟོས་ཤིག དེས་ན་ས་ལམ་མི་བགྲོད་པ་དང་། ཉི་མེ་ལ་སོགས་གནས་ཆེན་བསྐྱོར་བ་
དང་། ཙམ་དུད་མེད་པ་དང་། ཙམ་དུ་མ་མི་འདོད་པ་དང་། ཡང་མགྱུན་པ་ལོངས་སྟོད་ཀྱི་རྩ་ཁ་བྱེ་བ་
དང་། ཙམ་དུ་མའི་མདུད་པ་རང་གྲོལ་བ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པས་བཞད་གད་བྱ་བའི་གནས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལ་ལ་དབང་བཞི་མི་འདོད་ཅིང་། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་ལམ་བཞི་པ། །རྣམ་
པར་བཞག་པ་མི་འདོད་པར། །རྩོ་རྩེ་

༼ ༡༡༩༩ ༽

ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་སོགས་སྤྱུ་བཞི་ཞེས། །འདོད་པ་དེ་ཡང་ལོག་ཤེས་ཡིན། །ཞེས་
པ། སྤར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལྟར་སྒྲིན་གྱེད་ཀྱི་དབང་བཞི་དང་། གྲོལ་གྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་དབང་
བཞི་དང་འབྲེལ་པའི་ལམ་བཞི་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པ་མི་འདོད་པར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱུ་བཞི་འགྲུབ་པ་
དེའང་། རྒྱ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་བཞི་དང་ལམ་བཞི་དང་སྤྱུ་བཞི་ལ་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་མི་སྤྱུ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ནི། །འོད་
གསལ་ཡིན་ཞེས་སྤྱུ་བ་ཐོས། །དེ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མིན། །རིམ་ལྔ་དང་ནི་སྤྱོད་བསྐྱས་
སྤྱུ། །འོད་གསལ་བ་ལས་བྱུང་འདྲུག་སྤྱུར། །ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ།
འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲངས་

༩༡༩༣༽

ནས་རིམ་བ་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་སྒྲོམ་བར་ཁས་ལེན་བ་ཁ་ཅིག་ ལམ་རིམ་བ་ལྟའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
བྱ་འོད་གསལ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་ནི། འདུས་པའི་རྒྱད་འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དོ་རྩེ་བཟུངས་བ་དང་། སྒྲ་ལུས་དང་འོད་གསལ་དང་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་བ་
དང་། ལྷ་ཀྱ་བ་ཤེས་གཉིན་ཀྱིས་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་རིམ་བ་སྟེ་ལྟའི་གཞུང་དང་། འདུས་པའི་
རྒྱད་ནམས་དང་། སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་ནམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་བ་ཨ་ཏུ་དེ་
བའི་སྟོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེད། འོད་གསལ་ཀྱི་རིམ་བ་ལས་བྱང་འཇུག་གི་སྒྱུར་ལྟངས་མཐར་ཐུག་གི་
འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རིམ་ལྟར། ཡང་དག་མཐའ་ལ་ལངས་ནས་ནི། །གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

༩༡༩༥༽

།ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། །སྤར་ཞིང་གང་ལ་ཡང་མི་སློབ་གོ། །ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་
དཔེ་པའི་ཚུ་དག་ལས། །ཉ་དག་སྦྱར་དུ་འཕར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལས། །སྦྱ་
འཕྲུལ་དུ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྟོན་བསྐྱུས་སུའང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྲུག་ཐུབ་པ་
མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བའི་སེམས་དབེན་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ལ་གནས་
ནས་སྦྱ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ལ་གནས་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་སྟེ། སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་
གོ། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ནམ་བུ་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་
རྒྱ་ལས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་པར་འགྱུར་རོ།

༼ ༡༡༩༥ ༽

༼དེ་ལས་བསྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི། ཆོས་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ། །རིམ་པ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་སྔོན་
དུ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་སོ། །རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབས་པས་གཅིག་ཆར་རང་གི་རྒྱད་
རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་གཉིས། བབ་ཅལ་སྤྲ་བའི་ཚུལ། དེ་ཆར་
བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ངན་ཞེས་ཟེར། རྟོགས་ལྡན་བཟང་བ་ཡིན་ནོ་ལོ། །གྲུབ་ཐོབ་
བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ན་ཡང་། རྟོགས་ལྡན་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ཐོས། །ཞེས་པ། རྟོགས་ལྡན་གྱི་མིང་ལ་ལྷག་
པར་ཞེན་ནས་རོ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ལ། རྟོགས་ལྡན་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞིང་གྲུབ་ཐོབ་དེ་ལས་
ངན་པ་ཡིན་ཏེ།

༼ ༡༡༩༥ ༽

པའི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆིག་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་པའི་
ཁུངས་གྲུབ་ཐོབ་ནམས་ངན་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདི་འདྲའི་ཆིག་བདེན་པར་འདྲིན་པ་ལྟ་
སྒྲིམ་གྱང་ཅི་དགོས། སྒྲ་ཙམ་ཡང་ཐོས་སྤྲོ་མི་རུང་བས་མཉན་པར་མི་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ཡི་འཐད་
པ་བཤད་གྱིས་ཉོན། །གྲུབ་ཐོབ་ཆུང་དུ་མཐོང་ལམ་ཡིན། །གྲུབ་ཐོབ་འབྲིང་པོ་ས་བརྒྱད་པ། །གྲུབ་པ་
ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་པ། །འཕགས་པ་མིན་ལ་གྲུབ་ཐོབ་མེད། །ཅེས་པ། མདོ་རྒྱད་ནམས་ལས་
གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་ཐོབ་ནི། མདོ་ལས། ས་ཐོབ་གྱུར་མ་ཐག་ནི་འདྲིན་པ་ལྟ་དང་
བྲལ། འཆོ་བ་དང་འཆད་དང་འཆི་དང་མི་བསྐྱགས་ངན་འགོ་དང་། །འཁོར་གྱི་འདིགས་བྲལ་དེ་ལ་
བག་ཆའི་ནམ་པ་མེད། །

༼ ༡༡༩༩ ༽

ཅེ་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ལ་བདག་གི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། འཕགས་པས་གྲ་
དང་ན་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་
སྦྱེས། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་དེ་རྣམས་དང་བྲལ་
ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྟོགས་པ་མི་ཉམས་ཤིང་། གཞན་དོན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སྤྱབ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྤྱབ་མཐོང་
བ་ལས། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་
བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། །བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སྤྲར་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་དུ། ཉེས་པ་ཉམས་

༩༡༩༩༽

སྒྲིབ་ཅད་ནས་བཅད། ཡོན་ཏན་སྒྲེལ་ན་ལྷག་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད། རྒྱལ་ལུགས་བཟང་པོ་དེས་ན་
ཁྱོད། རྒྱལ་མཆོག་ལྷག་པར་བརྟེན་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པས། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ས་དང་པོ་
ཐོབ་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་
གསུངས་པའི་བྱིད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བཟང་ཡང་གྲུབ་ཐོབ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཞན་
སེམས་ཤེས་པ་དང་རྩུ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་
མཐོང་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་བྱོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆོས་རྒྱས་ཆུང་བའི་སྐྱེས་བུ་
དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྤྲུགས་
ལ་འཁྱུངས་པའི་ཆེ་གྲུབ་ཐོབ་ཆུང་དུ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་

༼ ༡༣༠༠ ༽

ཐོབ་པའི་ཆེ་གྲུབ་ཐོབ་འབྲིང་པོ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་
མཚན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་འདི་སྐད་གསུངས། །ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་དང་། །གྲུབ་པ་དག་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱ། །གྲུབ་པ་དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་དང་། །གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ཡང་དག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
དགོངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཡིས། །ལམ་འབྲས་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་
གསུངས། །དེད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་དེ་འདྲ་ཡིན། །ཞེས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་
པ་གཉིས་སུ་བྱེན་ས་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་མོས་པ་སྦྱོད་པའི་ས་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་
རྫོགས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ས་དང་། དེ་ཡན་ཆད་གྲུབ་པའི་ས་འོ། །གྲུབ་པ་དེ་འང་མངོན་པར་འདུ་ཤེས་
པའི་མཆོན་མ་དང་བཅས་པས་བདུན་པ་མན་ཆད་མ་གྲུབ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་

༼ ༡༣༠༧ ༽

མཚན་མ་མེད་པར་ལྷན་གྱི་ཉེ་འདུག་པས་གྲུབ་པའི་སའོ། །རྗེ་བཙུན་བེའུ་པས་ལམ་འབྲས་བྱ།
འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་བ་བཞི་དང་
གྲུབ་མཐའ་བཞི་འབྱུང་བའི་ས་ཐོབ་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་པར་བཞེད་དེ། དེད་མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོ་དང་
མཁས་པའི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།
རྟོགས་ལྡན་མཚན་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས། །མདོ་རྒྱད་ཀྱི་ལས་གསུངས་པ་མེད། །དེས་ན་རྟོགས་ལྡན་
རྒྱན་པོ་ལ། །གྲགས་ཀྱིས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མིན། །ཞེས་པ། རྟོགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་འབྱོར་
ཀྱི་དབང་ལྷན་དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ས་ཚོད་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་བྱ་བ་མདོ་
རྒྱད་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་གིས་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་དོ།

༼ ༡༣༠༣ ༽

༼དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱས་ཚུང་བའི་སྤྱན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲོ་མ་རྟོགས་ལྡན་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་གྱིས། སྤྱི་བོ་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་ནས་བྱིས་པའི་ཐ་སྙད་དང་འཕགས་པའི་ཐ་
སྙད་ཅེས་མཆོག་དང་དམན་པའི་བྱད་པར་སྤྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཟེར་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི། །ལ་ལ་ཉམས་དང་གོ་བ་དང་། ༼རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་རྣམ་པ་གསུམ། ༼ཉམས་
ནི་ངན་ལ་གོ་བ་འབྲིང་། ༼རྟོགས་པ་བཟང་པོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ༼ཞེས་པ། བོད་ཡུལ་གྱི་བསམ་གཏན་
སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ས་ཆོད་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་ལ། དང་པོ་སྤྱིས་པའི་ཉམས་གང་དུའང་མ་ངེས་
ཤིང་ཅིར་འགྱུར་མི་ཤེས་པས་ངན་པ་ཡིན་ལ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་གོ་བ་སྤྱིས་པ་དེ་འབྲིང་པོ་
ཡིན་ཅིང་། གོ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་ཤར་བ་དེ་བཟང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། ༼གཉིས་པ་

༼ ༡༣༠༣ ༽

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཏགས་དེ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་དགག་པ། མིང་འདོགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་གཅིག་
པས་དགག་པ། ལུང་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཡང་རེ་ཞིག་
རྟོག་པར་བྱ། །ཉམས་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་སྟོང་ལ། །ཟེར་ན་སེམས་ཡོད་ཐམས་ཅད་ལ། །སྟོང་བ་དེ་
ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། འདི་ལ་རེ་ཞིག་དོན་གང་ལ་ངོས་འཛིན་བཏག་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དང་
དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་བྱུང་རེག་པ་སྟེ་ཞིང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་སྤང་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་། བར་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བཏང་སྟོམས་སུ་སྟོང་བ་ལ་ཆོར་བ་དུག་དང་བཙོ་
བརྒྱད་ཅེས་བ་དང་། ཡབ་སྲས་མཇུག་

༼ ༡༣༠༩ ༽

བའི་མདོ་ལ་སོགས་པར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉི་ཐར་སྒྲིད་པ་བཅོ་བརྒྱད། །ཅེས་པ་དང་། ལུས་ཚོར་
དང་སེམས་ཚོར་ཅེས་གསུངས་པ་ཡོད་ལ། ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་ལ་ཚོར་བར་འཛོག་སྟེ། །དཔལ་ལྷན་
ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། །གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་གཟུགས། །ཚོར་བ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བདག་
ཉིད་ཅན། །འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་ནི་སོ་སོར་
རྣམ་རིག་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་ཚོར་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་རིགས་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་
ཤེས་དང་རིག་པ་དང་སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་རྒྱང་ཀྱན་འགོ་ལྷ་སེམས་ཡིན་ཆད་
ལ་འབྲལ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱོམས་པའི་ཉམས་

༼ ༡༣༠༥ ༽

སྒྲོང་ལ། །ཟེར་ན་ཆོགས་ལམ་རྩུང་དུ་ནས། །མཐར་ཕྱིན་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད། །འོན་ཏེ་སོ་སོ་རང་
རིག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡི། །གང་ཟག་ནམས་ལ་ཉམས་དེ་ཡོད། །ཅེས་པ། ལམ་
བསྐྱོམས་པའི་ཉམས་སྒྲོང་ལ་ཉམས་གྱི་འདོགས་ན། མ་མཐའ་ཆོགས་ལམ་རྩུང་དུ་ནས་ཡ་མཐའ་མི་
སློབ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར་ན།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ། དེས་ན་ཉམས་ངན་པར་མ་གྲུབ་
པོ། །གཉིས་པ་ནི། གོ་བ་དང་ནི་རྟོགས་པ་གཉིས། །རྣམ་གངས་སྒྲ་ཡིན་འོ་པོ་གཅིག། །རྒྱ་སྐད་ཅིག་ལ་
ལོ་རྒྱུ་བའི། །འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་ཁོ་ནར་ཟད། །རྟོགས་པ་གསལ་དང་མི་གསལ་ལ། །གོ་དང་

༼ ༡༣༠༦ ༽

རྟོགས་པར་འདོགས་ན་ཐོགས། །ཞེས་པ། གོ་བ་དང་རྟོགས་པ་ནི་དོན་གཅིག་ལ་ལོ་རྒྱུ་བས་སྐབས་
དང་སྦྱར་བའི་མིང་འདོགས་སོ་སོར་བསྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ག་ཏེ་ཞེས་པ་རྟོགས་པ་དང་སོང་བ་དང་འགོ་
བ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱུང་ཞེས་པ་རྟོགས་པ་དང་ཆུབ་པ་དང་ངེས་པར་འཇིན་པ་
ལ་འཇུག་པ་དང་། བོ་རྟེ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་སྟོན་པ་དང་། ས་
མ་ལ་ཞེས་པ་གོ་བ་དང་རྟོགས་པ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་དོན་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། མངོན་
སྤུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནུལ་འབྱོར་པའི་སྟོམ་པ་གསལ་
ཅམ་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་ན་མི་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་འགའ་ལས་བསྟོམ་པ་
ཡི། །ཉིང་འཇིན་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟེ། །རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

༼ ༡༣༠༽

ལ། །དག་པའི་སྣང་བར་བཤད་པ་ཡོད། །སྒྲོམ་ཉམས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་བྲ་བ། །སངས་རྒྱས་ས་ལ་
བཤད་པ་མཐོང་། །དེ་འདྲའི་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་ལ། །བཟང་ངན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད། །ཅེས་པ།
རྗེ་བཙུན་བིཿ་པའི་མན་ངག་གི་གཞུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉི་དེ་འཇིན་ལ་ཉམས་ཀྱི་སྣང་
བའོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མི་བཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དག་པའི་སྣང་
བའོ། །ཞེས་པ་དང་། བསྒྲོམས་པའི་ཉམས་སྒྲོན་མེད་པས་ས་བཙུ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ཏོ། །ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོར། རྣམ་མཁའ་གང་བྱབ་པར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཐིན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱབ་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དག་སྣང་དང་བསྒྲོམ་ཉམས་

༼ ༡༣༠༩ ༽

སྒྲིལ་མེད་དུ་ཐ་སྐྱད་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་མོད་ཀྱི། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་ལ་བཟང་ངན་དུ་
རྣམ་བཞག་བྱས་པ་མེད་དོ། །བདུན་པ་ལ་གཉིས། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཟེར་ལུགས་བརྗོད་པ། ལེགས་པར་
བརྟགས་ནས་ནོར་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །ཅེ་གཅིག་དང་ནི་སྟོས་བྲལ་དང་། །རོ་གཅིག་དང་ནི་
སྟོམ་མེད་བཞི། །ཅེ་གཅིག་མཐོང་ལམ་སྟོས་བྲལ་ནི། །ས་བདུན་བར་ཡིན་རོ་གཅིག་ནི། །དག་པའི་
ས་གསུམ་སྟོམ་མེད་ནི། །སངས་རྒྱས་ས་ཞེས་ལ་ལ་བེད། །ཅེས་པ། བོད་ལུལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
པར་གྲགས་པ་རྣམས་ལ། སྟོམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཉི་ལ་ལས་བརྒྱད་པའི་གདམས་ངག་དུ་
འདོད་པ་འདི། མར་པ་ལོ་རྒྱུ་ཉི་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་མེད་ཅིང་། དུས་ཕྱིས་དཀོར་ནི་རུ་བ་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱ་
གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲོང་འཇུག་འབྱོངས་པ་གཅིག་གིས། དུགས་ཀོང་གི་ལུལ་དུ་

༩༡༣༠༩༽

ཁྱིའུའི་རོ་ལ་འཕོ་བ་གྲོང་འབྲུག་བྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་ནལ་འབྱོར་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་གདམ་ངག་
བསྟན་པ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེས་བཅད་ཆོད་ནས་བྱག་རྩ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཅིང་། དེའི་
རྟོགས་པ་ཅེ་གཅིག་མཐོང་ལམ། སྟོས་བྲལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད། རོ་གཅིག་དག་པའི་ས་གསུམ།
སྒོམ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྦྱོར་ཅིང་གསང་སྟགས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་འབྲུག་གི་སྒོམ་དུ་འདོད་
དོ། །དེའང་བྱ་རྒྱད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱིས་བྱི་མ་འབྱུང་། སྦྱོད་རྒྱད་ཀྱིས་ངག་དང་། ནལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱིས་
སེམས་ཀྱི་བྱི་མ་སྦྱོང་། བཞི་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལམ་ཀྱི་སྐྱིབ་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་གནས་
སུ་དག་པར་བྱེད་དེ། དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་བུ་ཆེན་མཐར་ཅ་བས་དང་པོ་ལུས་སྦྱོད་གཙོ་བོར་སྟོན།
གཉིས་པ་ངག་སྦྱོད་གཙོ་བོར་སྟོན། གསུམ་པ་སེམས་

༼ ༡༣༡༠ ༽

སྒྲིབ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ། བཞི་བ་ལྟན་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་བ་དང་། །རིམ་བ་བཞིན་དབང་བཞིའི་
ལམ་དང་ཡང་སྒྲུབ་རོ། །སྒྲིབ་རས་བས། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་བ་དང་། །དངོས་སྒྲུ་མངལ་བ་
ཆོག་གི་ལམ། །དང་པོ་ཅེ་གཅིག་ཆོག་གི་ལམ་ཡིན། །དེས་ཤེས་ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་བ་རྟོད། །དེ་ཉིད་
འཕེལ་བ་ཅེ་མོ་སྒྲིབ། །སེམས་མེད་བ་ལ་མི་སྒྲིབ་པ། །བཟོད་བ་ཡིན་ཏེ་ཅེ་གཅིག་བའི། །རབ་ནི་འཇིག་
རྟེན་ཆོས་མཆོག་གོ། །ཞེས་བ་ཤད་ཅིང་། མགོན་པོ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཞེད་བའི་སེམས་དབེན་ཡིན་ལ།
ཤེས་བ་གསལ་རྟོག་མེད་བདེ་བའི་བརྒྱན་དང་མ་བྲལ་བ་གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ནོ། །ཅེ་གཅིག་དང་
སྒྲིབ་བྲལ་ཀྱི་བྱུང་བར་ཆོས་སྒྲུ་འཆར་མི་འཆར་ཡིན། །སྒྲིབ་བྲལ་དང་རོ་གཅིག་གི་བྱུང་བར་བྱུང་དུ་
ཅུང་མ་ཅུང་ཡིན། །རོ་གཅིག་དང་བསྒྲོམ་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་བྲན་བ་དག་མ་དག་ཡིན། །དེ་ལ་

༼ ༡༣༡༡ ༽

ནུམ་ཏྟིག་དག་པའི་ཆ་ནས་བཟུང་ཏྟིག་དང་ཉོན་སྒྲིབ་དག་བླ་པ་དག་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་
འཇིན་པ་བྲལ། སེམས་སྒྲེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཏྟིགས་པ་དེ་སྟོས་བྲལ་དང་པོ་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲ་མ་ཁང་
གིས། ཏྟིགས་པ་ལྷག་གིས་ཤར་བ་དེ། །མཐོང་ལམ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྒྲིང་ཆེན་རས་
བས། སྟོས་དང་བྲལ་བ་མཐོང་ལམ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་སྟོས་བྲལ་ཚུང་དུ་ནས་སྒྲིམ་མེད་འབྲིང་པོའི་
ལམ་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན། སྟོས་བྲལ་ཆེན་པོས་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་ཤེས་ཤིང་། སེམས་སྟོང་པར་ཏྟིགས་
ནས་སྒྲུང་བས་སྟོང་པའི་གོ་ཆོད། སྒྲིམ་མེད་སྒྲིམ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བ་དང་བྲལ། སྒྲུང་བྱའི་བྱི་མ་མཐའ་
དག་རང་བཞིན་གྱིས་འདག་གོ། །གཙང་བ་རྒྱ་རས་གྱིས། སྟོས་བྲལ་ངོ་བོ་མཐོང་བས་ས་དང་
པོ། །སྟོས་བྲལ་ཆེན་པོས་ནི་དུག་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད།

༼ ༡༣༡༣ ༽

སྒྲོམ་བྲལ་འབྲིང་པོ་མན་ཆད་རིག་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། ཆེན་པོས་སྒྲུང་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། རོ་གཅིག་ཚུང་དུས་
འཁོར་འདས་གཅིག་ཏུ་གྲོལ། དངོས་འཛིན་དང་སྟོང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་
མཉམ་ལྷན་ཅིང་སྒྲེས་བར་ཤར་བས་སྤྱོད་ས་རིས་སུ་མི་སྒྲོམ། འཛིག་ཏེན་མཁན་པོས། གཉིས་མེད་
རོ་གཅིག་ཆེན་པོ་ལ། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ས་ཆ་དག །སྟོང་ཉིད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་ཤར། །ཞེས་
བཤད། མཐར་ཆ་བས། སྒྲུང་གཉིས་མེད་དུ་བསྒྲོམ་བ་དེ་རྟོག་བ་ཡིན། ད་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཤར་བ་ཡིན་
གསུང། རོ་གཅིག་སྒྲུང་བསྒྲོམ་དུ་ཤར། ཁོར་ཡུག་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན། འགག་ཤིང་ན་ཅེ་གཅིག་
གི་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་སེམས་གནས་མི་གནས་ཡིན། སྒྲོམ་བྲལ་གྱི་བྲན་མི་བྲན་ཡིན། རོ་
གཅིག་གིས་འཛིན་མི་འཛིན་ཡིན། སྒྲོམ་མེད་ལ་མཉམ་རྗེས་དབྱེ་བ་མེད།

༼ ༡༣༡༣ ༽

རོ་གཅིག་དང་པོས་ས་བདུན་པ། འབྲིང་པོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཙ་བ་ཟད། ཆེན་པོར་སྒོམ་མེད་དང་འབྲ།
གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྒྱན་ཆད་ནས་འཛིན་མེད་གྱི་རྗེས་སྤང་ཡུད་ཙམ་འཆར་བའང་ཡོད་གསུང།
སྒོམ་མེད་ཚུང་དུ་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲིན་ལྟར་འདུ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་
སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས། སྒོམ་མེད་འབྲིང་པོ་རྒྱན་
གྱི་མཐའ་མ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ཟེར། སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྤྱོད་གསུམ་
རང་གི་སེམས་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་ས་འཆམས་འབྲེད་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་མཐུན་
ཅིང་ཞིབ་མོར་དབྱེད་པའི་ཆེ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྤང་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཁས་
ལེན་གྱི་ཞེ་འདོད་དེ་བ། ལུང་དང་སྤྱར་ཉེ་ཆོས་མཐུན་ཅི་

༼ ༡༣༡༤ ༽

བ། འབྱུང་ཁུངས་ཡོད་ན་རང་སོར་བཞག་བ། ཁུངས་མེད་པའི་རང་བཟོ་ཆོས་དང་འགལ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། འདི་ཡང་སྤྱེ་སྤྱེ་བཤད་གྱིས་ཉོན། སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་ཆོས་མཐུན་ཅ་མ་
བཅི་འཇམ། །འོན་ཏེ་འཕགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི། །བདེན་པའི་ས་ལམ་དངོས་སུ་བྱེད། །ཅེས་བ། རྣལ་
འབྱོར་བཞིའི་ས་མཆོམས་བཞག་པ་འདི། ཆོས་མཆོག་མོས་སྤྱོད་གྱི་སར། སྤངས་ཏྟགས་ཆོས་
མཐུན་ཅ་མ་ཞིག་བཅིས་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་ནམ། །འོན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་དངོས་
སུ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་དཔྱོད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་གང་ཟག་ལ། །ཆོས་མཐུན་ཅ་མ་གཅིག་
སྤྱིག་ན་ནི། །ཆོས་ནས་བཤད་ན་འགལ་བ་མེད། །དཔེར་ན་མི་ལམ་ངེས་བསྟན་ལས། །ཐུབ་པའི་
མཆོད་རྟེན་འཛིན་པ་ལས། །བྱས་པ་མཐོང་ན་ས་དང་པོ།

༼ ༡༣༡༥ ༽

༼ རྩོམ་པ་བྱས་མཐོང་ས་གཉིས་པ། རྩོམ་པ་གྱིས་བྱུགས་ས་གསུམ་པ། ཞེས་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་
རྟོགས་པ་མཐོང་མཉན་ལ་སྟོགས་མཐུན་ཅམ་ཞིག་སྟོར་བ་ཡིན་ན། བྱང་ཁྱངས་རྣམ་དག་ཡོད་ན་
འགལ་བ་མེད་དེ། དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་མི་ལམ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ལེའུར། ཐུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་ས་
ལས་བྱས་པ་མི་ལམ་དུ་མཐོང་ན། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པར་བལྟའོ། དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་པ་མཐོང་
ན་ས་གཉིས་པ། རྩོམ་པ་གྱིས་བྱུགས་པ་ས་གསུམ་པ། རྟོགས་བྱ་གདུགས་བྱས་ས་བཞི་པ། རྩོ་
སྐུས་ཀྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ། །གསེར་གྱིས་སྐྱེལ་མཐོང་ས་དུག་པ། །རིན་ཆེན་རྩ་བས་གཡོགས་པ་
བདུན། །གཡེར་ཁའི་རྩ་བས་གཡོགས་པ་བརྒྱད། །ས་དབྱ་དང་ནི་བརྩུ་བ་ལ། །མི་ལམ་ལོག་པར་
མཐོང་མེད་གསུང་། ཞེས་པ། རྟོགས་བྱ་དང་

༼ ༡༣༡༤ ༽

གདུགས་དང་བཅས་པ་གྱི་དོར་བྱས་པ་མཐོང་ན་ས་བཞི་པ། གསེར་གྱི་ལན་བྱས་སྒྲེལ་བ་མཐོང་ན་
ས་བྱུག་པ། རིན་པོ་ཆེའི་དྲུ་བས་སྟོགས་ཀྱན་ནས་གཡོགས་པ་མཐོང་ན་ས་བདུན་པ། རིལ་བྱ་གཡེར་
ཁའི་དྲུ་བས་ཐམས་ཅད་ནས་གཡོགས་པ་མཐོང་ན་ས་བརྒྱད་པ། ས་དང་པོ་བདུན་པོ་དག་ཏུ་མི་ལམ་
མཐོང་བ་ལ་ནི་སྒྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་དང་། བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འབྲུལ་བ་བསྐྱེད་
པའི་མི་ལམ་འབྲེས་མར་འབྱུང་བས། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
སྒྲུངས་པས་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་འཕེལ་ཅིང་བར་ཆད་ཡིན་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ས་དགུ་བ་དང་བཅུ་བ་
ལ་མི་ལམ་ལོག་པར་མཐོང་བ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་པར་བརྩུང་དུ་མི་རུང་ངོ། །མི་ལྟས་དེ་
ནམས་རང་གི་མདུན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རོ་རྗེས་

༼ ༡༣༡༽

རབ་འཛོམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལམ་དུ་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པར་
ཤེས་ན་ས་དང་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེངས་པ་མཐོ་བས་བསོད་སྟོམས་འབྲུལ་བ་མཐོང་
ནའང་ས་དང་པོ། བཞུགས་པ་ལ་འབྲུལ་ན་ས་གཉིས་པ། བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་འབྲུལ་ན་
ས་གསུམ་པ། གཉིན་འདབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་འབྲུལ་བ་མཐོང་ན་ས་བཞི་པ། སྐྱེ་བོ་ཤིན་ཏུ་མང་
པོས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཕུལ་ན་ས་ལྔ་པ། དེ་གཉིས་ཀས་བསྐྱོར་བ་ལ་འབྲུལ་ན་ས་དྲུག་པ། བཀོད་པ་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་ལ་སྟོམས་པར་བཞུགས་པ་ལ་འབྲུལ་ན་ས་བདུན་པ། བསྐྱོད་
པ་མཛད་པ་ལ་འབྲུལ་ན་ས་བརྒྱད་པ། ཆོ་འཕྲུལ་མཛད་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མཐོང་ན་ས་དགུ་པར་བལྟ་སྟེ།
ཐམས་ཅད་དུའང་བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་མ་གཏོགས་སོ།

༼ ༡༣༡༤ ༽

༼ ཞེས་གསུངས་སོ། ༼ དེ་སོགས་མི་ལམ་གྱི་བྲག་ལ། ༼ ས་བཙུའི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་མཐོང་། ༼ དེ་ནི་མོས་
བ་སྐྱོད་པ་ཡི། ༼ ས་བཙུ་ཡིན་གྱིས་འཕགས་པ་མིན། ༼ ཞེས་པ། མོགས་ལམ་དང་གཅིག་སྐྱོར་ལམ་
དང་པོ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་གསུམ་གསུམ་སྐྱར་བས་ས་བཙུའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། ས་རབ་
ཏུ་དགའ་བ་ལ། འཕགས་པའི་ས་ལ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ལོག་པར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཅེ་གཅིག་སོགས་ལའང་། ༼ གལ་ཏེ་མདོ་དང་རྒྱད་སྡེ་དང་། ༼ མོས་པ་
སྐྱོད་པའི་ས་ལམ་དུ། ༼ གསུངས་པ་མཐོང་ན་མི་འགལ་མོད། ༼ འོན་ཀྱང་འདི་འབྲ་བཤད་པ་
མེད། ༼ ཅེས་པ། མི་ལམ་ངེས་བཞུན་དུ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལྟར། ཅེ་གཅིག་ལ་
སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་ཅག་འདོད་པ་བཞིན་མོས་

༼ ༡༣༡༩ ༽

སྒྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྱུར་བ་མདོ་རྒྱད་བརྟན་བཅོས་ནམ་དག་ནས་གསུངས་པ་ཡོད་ན་མི་
འགལ་མོད་ཀྱི། འོད་ཀྱང་པལ་ཆེར་རང་བཟོར་སྒྱུར་བར་མདོན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འཕགས་པའི་
སར་བྱེད་ན། །མདོ་རྒྱད་ཀྱན་དང་འགལ་བར་འགྱུར། །ཅེས་པ། བྱོད་ཀྱིས་ངོས་བཟུང་བའི་ནལ་
འབྱོར་བཞིའི་རྟོགས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་དངོས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ན་མདོ་རྒྱད་
ཀྱན་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ་ད་ལྟ་སྒྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱིས་འབྱུང་བ་
བཀག་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཞོད་བྱེད་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་རྟེ་བས་དབུ་མ་རྒྱན་དུ།
ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོར། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། །བྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། །ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནལ་འབྱོར་ཀྱི་ས་བཞིར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་

༼ ༡༣༣༠ ༽

ཉིད་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ག་བྱངས་ནས། ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་
དང་། མཐོང་བ་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་དང་། ནམ་པར་རིག་པར་མེད་
པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པའི་མན་ངག་ཏུ། ཅི་གཅིག་སྒྲོམ་
བྲལ་རོ་གཅིག་སྒྲོམ་མེད་ཅེས་ནམ་འགྱུར་ས་བཞི་གསུངས་པ་དེའང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་
སྒྲོམ་ཚུལ་དུ་འདོད་དེ། དབུ་མ་ཡན་ཆད་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་མེད་དེ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དེ་
ཉིད་མི་སྒྱུར་ཏེ། དབང་དང་འབྲེལ་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དུག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་ཆིག་ཆོད་ལ། །ས་ལམ་ཅི་ན་མོངས་པ་འབྱུལ། །ཅེས་བེར་བ་དང་། ནམ་འགྱུར་བཞི་ལ་ས་
ལམ་ཅི་བ་ཡང་འགལ་ལོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས། བེར་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། རྫོ་ཅིང་

༼ ༡༣༣༡ ༽

པའི་སྒྲོན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་རང་ས་ན། །བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱན་ལ་
སྒྲོག་ཅེས་པ། སྒྲགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ས་ལམ་གྱི་སྤངས་ཏྟགས་ཆད་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་པའི་
ཆེ་ཆུང་དང་མདོ་རྒྱད་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲོན་འབྲས་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་
གང་བཤད་པ་དེ་རང་སར་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པའི་རིམ་པ་གོང་མས་འོག་མ་ལ་
གཞོད་པ་དང་སྟན་འབྱེན་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ། །གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྒོ་དང་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པའི་སྒོ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། རང་གི་སྒོ་ལ་གང་འཆམས་པའི་
ཆོས་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ཐེག་པ་མ་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེས་འཇུག་ཀྱན་ལ་ཆོས་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་བྱུང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱི་བའི་འདོད་པ་དགག་དགོས་བྱུང་གསུངས་
ཆད་ཇི་བཞིན་བདེན་པ་

༼ ༡༣༣༣ ༽

དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ལོག་སྤྱོད་བ་བདེན་པར་ཐལ་བ། བདེན་པ་སྲིད་ཆད་ལ་སྤྱོད་པོ་
མེད་པ། གནད་འབྱུགས་པའི་བདེན་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཡང་བརྟག་
པར་བྱ་བས་ཉོན། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཆད་བདེན་ན་ནི། །བརྟན་ཆིག་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད། །འོན་ཏེ་བྱུང་
མཐའ་ཀྱན་བདེན་ན། །འཆེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་སོགས། །ལྟ་ལོག་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འགྱུར། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་རང་ས་རུ། །བདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟོས་
ཤེས་གལ་ཏེ་ཆིག་སྟོས་བ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན། །བརྟན་ཆིག་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རང་སར་བདེན་པ་ཡིན་ན། །སྤྱི་རོལ་པ་ལ་འཆེ་
བ་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས། །རྒྱལ་རིགས་ལ་ནི་རྒྱལ་རིགས་བསད། །བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་

༼ ༡༣༣༣ ༽

བླ་མ་ཟེ་བསད། །མང་རིགས་ལ་ནི་དམངས་རིགས་བསད། །ཅེས་བ་དང་། མ་ཁའི་ཡུལ་དུ། བླ་མོའི་
ཆོས་ལུགས་ལ། བེ་ཞི་མི་ལ་ཞེས་པའི་སྤྲུགས་གྱིས་གྱི་གྲུག་ལ་བཏབ་ནས་སྟོག་ཆགས་བསད་པའི་
ཤ་ཁྲག་གིས་དབང་སྤྲུག་ལ་མཆོད་པས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་འཆེ་བ་ཆོས་སུ་སྦྲ་བ་དང་།
བླ་མོ་འཇིག་རྟེན་མིག་གིས་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་སྦྲས་པ། རི་ཅ་མ་དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྦྱེས་
བྱ་དེ་ཅ་མ་ཉིད་དུ་ཟད། །མ་ཞི་བར་དུ་བདེ་བར་འཁོ། །ཞི་ཟེན་པན་ཆད་སྦྱོད་ཡུལ་མེད། །ལུས་ནི་
ཐལ་བར་གྱུར་པ་ལ། །སྤྱིར་ཡང་འོང་བ་ག་ལ་ཡོད། །སྟོ་སངས་མང་ཐོས་གང་སྦྲ་བ། །དེ་དག་སྦྱང་
གིའི་རྗེས་དང་འབྲ། །ཞེས་ཆེ་སྤྱི་མ་མེད་བ་དང་། །ལས་ལ་འབྲས་བྱ་མི་འབྲང་བར་འདོད་པའི་སྤར་
བྱའི་གཞུང་ལུགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལོག་

༼ ༡༣༣༥ ༽

ནམས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐུ་སྟེགས་མཆོག་ནམས་ལ། །རྟོག་པའི་
དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ། །བརྟུན་པའང་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་
སོགས། །བདེན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། །བདེན་པའི་ཆ་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཀྱན། །རང་ས་ན་ནི་བདེན་
སྟུང་ན། །ཞེས་པ། ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་དགེ་སྤྱིག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱུག་ཁས་ལེན་པས་
མཆོག་གཅེར་བུ་པ་ནམས་བདག་རྟོགས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པར་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་མི་
བདེན་པའི་ཆོག་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྦྱིན་པ་བཏང་བས་དབུལ་བ་སེལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྐྱུངས་པས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས་སྡོན་
བསགས་ཀྱི་སྤྱིག་པ་ཟད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་བདེན་པའི་ཆོག་བཟང་པོ་མང་དུ་ཡོད་པས་གྲུབ་
མཐའ་རང་སར་བདེན་

༼ ༡༣༣༥ ༽

བ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་གཞུང་ལུགས་བདེན་པར་མི་འབྲུབ་སྟེ། སྒྲེས་བྱ་མང་དུ་སྒྲླ་བ་
ལ། །བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་པལ་ཆེར་
བདེན་མོད་ཀྱང་། །སྦྱབས་གནས་དང་ནི་ལྟ་བ་དང་། །ཐབས་གྱི་གནད་ནི་འབྲུལ་བས་ན། །ཆོས་
གཞན་བཟང་ཡང་སྦྱོབ་མི་རུས། །ཞེས་པ། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ལ་སོགས་
ཆོག་བཟང་པོ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། ལྟ་ཆངས་པ་དང་། བྱ་འཇུག་དང་། དབང་ཕུག་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་
བ་དང་། །ཞེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་།
དངོས་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྦྱའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆངས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་དོན་
ཐམས་ཅད་སྦྱའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་བྱིར།

༼ ༡༣༣༩ ༽

ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཚངས་པ་ནི། །སྤྲེའའི་ག་མེད་པར་ཡང་དག་ལྡན། །སྤྲེའི་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་
གང་། །གང་ལ་འགྲོ་བའི་ཐ་སྙད་འབྱུང་། །དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོངས་གྱུར་བ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
བྱང་སྟོང་རྒྱལ་བ་དམ་པས། །ཁ་བ་རྒྱ་སྟོས་མེ་ཏོག་མདོག་ །བ་ཞོ་མ་མོ་གཉི་ལྷག་མདོག་ །གདུགས་
ཀན་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འབྲུག་ །ཐར་བ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བཤམ། །ཅེས་ཟེར་བ་དང་། ཐར་བ་སྐྱབ་
པའི་ཐབས་ལ་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་བད་པར་བྱི་བས་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བད་བྱེད་པར་
གྲགས་པ་དང་། གཏྲའི་ཚུལ་ཁྲས་བྱས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གནད་གལ་ཆེ་བ་
རྣམས་སུ་འབྲུལ་པའི་བྱིར། སྤྱིན་གཏོང་ལ་སོགས་ཆོས་བཟང་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་བའི་
འདྲིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་མི་རྣམས་ཤིང་ཐར་བ་མི་ཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་བ།

༼ ༡༣༣༽

བརྟགས་ཏེ་ནོར་བ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐེག་བ་ཀྱན། །རང་ས་ན་ནི་བདེན་ཅི་
ན། །ཞེས་པ། སྟེ་གས་ཀྱི་བྱབ་མཐའ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་ལྷ་སྟོང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཡིན་པས་མི་བདེན་ཀྱང་། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆད་
མར་བྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པས་རང་རང་གི་ལུགས་བཞིན་བདེན་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་བ་
ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སྤྱི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རང་སར་བདེན་བ་
དགག་པ། དང་པོར་གསུངས་པ་རི་བཞིན་བདེན་པར་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཡང་ཅུང་ཟད་
བརྟག་པར་བྱ། །ངེས་དོན་ནམ་བུ་གཉིས་སུ་ཡོད། །སྤྱི་ཡང་རི་བཞིན་བ་དང་ནི། །རི་བཞིན་མིན་པ་
གཉིས་སུ་གསུངས། །ཐེག་བ་ཡང་ནི་འཇིག་རྟེན་

༼ ༡༣༣༤ ༽

དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་པ་གཉིས་སུ་གནས། །ཞེས་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་གཟིགས་ནས་བདེན་པར་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ། །འབྲས་
མེད་ཕྱིར་ན་བརྩུན་མི་གསུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་བརྫོད་བྱའི་དོན་ལ་སྟོས་ནས་བྱང་དོན་
དང་ངེས་དོན་དང་། བརྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲིའི་བཞིན་པ་ཡིན་མ་ཡིན་དང་། ཐེག་པའི་རིམ་པ་ལས་
ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། བཤད་པ་ཡང་ནི་དགོངས་པ་དང་། །ལྷེམ་པོར་དགོངས་
དང་བྱང་པོ་རུ། །དགོངས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་གསུམ་ཡོད། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐུན་འཇུག་ལ། །དགོངས་
ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གསུངས། །ཐ་སྙད་སྟོད་པའི་རིགས་པ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་སེམས་
སུ་གསུངས། །དམ་པའི་དོན་ལ་དགོངས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀུན་སྟོས་པ་བྲལ་

༼ ༡༣༣༩ ༽

ཅེས་གསུངས། །ཞེས་པ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་འང་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། ལྷེམ་དགོངས་སུ་བཤད་པ་
དང་། སྤྱ་བྱང་པོར་བཤད་པ་དང་ལུགས་གསུམ་ཡོད་ལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་མ་ཁྱུགས་པ་དག་གཞུག་པའི་ཕྱིར། འཛིག་ཏེན་པ་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཛིན་པ་དང་མཐུན་པར་གཞུགས་
སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དབལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོར། ལྷའི་
བྱ་བ་རྣམ་པར་རོལ་བས་སྤྲས་པ། འཇམ་དབལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འདི་ངེ་ལྟ་བར་བྱ། འཇམ་དབལ་
ཀྱིས་སྤྲས་པ། སེམས་ཏྟགས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བར་བསྟར་བར་བྱའོ། །ལྷའི་
བྱས་སྤྲས་པ། བག་ཆགས་ངེ་ལྟར་བརྟན་པར་འགྱུར་

༼ ༡༣༣༠ ༽

ཡང་། སྤྱི་ཞིང་འཐུས་པ་འདི་ལྟ་བུར་སྒྲུང་དུ་ག་ལ་རུང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ལ་ཞིན་ཏུ་འང་རུང་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཅམ་གོས་པ་ལ་འང་། ལྷ་ར་ན་སེའི་བམ་
ཟེ་མོ་ལ་སྟག་ཏུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་བ་དང་། མི་སྟག་པ་སྒྲོམ་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཀེང་རུས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡང་། གཟུགས་སོགས་སྦྱེ་མཆེད་ཡོད་
པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྦྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པས་ཏེ། །རྩུས་ཏེ་བྱུང་བའི་
སེམས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །སྒྲན་པ་མཁས་པས་ནད་བསོ་བའི་ཆེ་སྒྲན་ཁ་བ་དང་ཆ་བ་ལ་སོགས་
སྟེར་བ་དང་། འོ་མའི་སྒྲན་ཐོག་མར་བཀག་ནས་ཕྱིས་བསྟེན་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་ཆོས་བདག་མེད་པའི་
དོན་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་བྱིར། དོན་དུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་

༩༡༣༣༡༽

རང་གི་སེམས་སུ་བརྩུང་བ་དང་། རོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོན་ལ་དགོངས་ནས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོར། རོན་དམ་
པར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ཟད་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །རོན་དམ་པར་ན་
རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ཞེས་བྲུ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རོན་དམ་པར་ན་པ་རོལ་
ཀྱང་མེད་ཚུ་རོལ་ཀྱང་མེད་དབུས་ཀྱང་མེད་དོ། །འཁོར་བའང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཡོངས་
སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་པ་

༼ ༡༣༣༣ ༽

དང་། རོན་དམ་པར་ན་བརྒྱད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུན་རྫོབ་ཏུ་ན་ལོག་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཡང་བྲལ་
ལོ། ། གྲུན་རྫོབ་ཏུ་ན་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོལ། ། གྲུན་
རྫོབ་ཏུ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོལ། ། ཞེས་གསུངས་
སོ། ། གཉེས་པ་ནི། དེས་ན་བྲང་བའི་རོན་དང་ནི། ། རི་བཞིན་མིན་པའི་སྤྱོད་དག་དང་། ། དགོངས་པ་དང་
ནི་སྤེམ་དགོངས་དང་། ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐེག་པ་ལ། ། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་གྲུན། ། དེ་
ལྟར་བདེན་པར་མ་གཟུང་ངོ། ། ཞེས་པ། རོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ནི་བྲང་རོན། རོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན། གློ་གྲོས་མི་བྲང་པས་བསྟན་པའི་མདོར། མདོ་གང་ལས་
གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གསུངས་པ་འདི་བྲང་བའི་རོན་ཡིན་ནོ། ། མདོ་གང་ལས་

༼ ༡༣༣༣ ༽

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ངེས་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་གྲང་
བསྟན། །གང་ཡང་སྐྱེ་དང་འགག་ལ་སོགས། །སེམས་ཅན་སྟོག་ལ་སོགས་བསྟན་པ། །དེ་ནི་དགྱི་དོན་
ཀྱན་རྫོབ་དུ། །མགོན་པོ་བྱེད་གྱིས་བསྟན་པ་ལས། །ཞེས་སོ། །མདོའི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་ཆད་མས་
གཞོད་བྱེད་འབྲུག་པ་དང་མི་འབྲུག་པ་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་པ་དང་ཡིན་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ།
གཞུག་པ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཆན་ཉིད་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། །གཉིན་པོར་ལྗེས་
པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྐྱར་བ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་
ཉེས་པ་འདུལ་བ་དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །

༼ ༡༣༣༥ ༽

ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་འདི་རྣམས་བཞི། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་
གཞན་དང་། །གང་ཟག་གིས་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་
ཆོས་ལ་བརྟམས་པ་དང་། །ལེ་ལོ་ཅུང་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་
དང་། །འགྱོད་དང་མ་ངེས་ལྡོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་
མཆོག་གསུངས། །དེས་དེའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡི། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞུག་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་སོགས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་རྩི་
ལྟར་སྦྱང་བ་དང་མ་སྟན་པར་གསུངས་པ་གཞུག་པ་ལྷེམ་དགོངས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱི་སྦྱ་མའི་སྤང་པོ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཀྱན་བཏགས་དང་། སྦྱེ་འགག་དུ་སྦྱང་བ་གཞན་
དབང་

༼ ༡༣༣༥ ༽

དང་། རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་རང་
བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མཆན་ཉིད་སྒྲེམ་པོར་དགོངས་པའོ། །དབུ་མ་སྤང་བར། དབུ་
མ་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བར་འགྱུར། ཅེས་དབུ་མ་པས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་
སྒྲེམ་པོར་དགོངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ལྷའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་སྐྱ་གསུམ་ལ་
འབྱུག་པའི་སྒོར། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་སྤངས་དག་པས། །སྐྱ་གསུམ་
པོ་དག་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་དེ་ཡིས་བསྐྱུས། །ཞེས་པ་དང་།

༼ ༡༣༣༩ ༽

ཡུམ་བར་མའི་བྱམས་པས་ཞུས་པའི་ལེ་བྱར། བྱམས་པ། ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩལ་སུ་མེད་པར་ལྟ་བུར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་
རྟོག་རྩལ་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩལ་སུ་ཡོད་པར་བལྟའི་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩལ་སུ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། རོན་དམ་
པས་རབ་དུ་བྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་
སོ། །ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོར་ལྷེམ་དགོངས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །བསྦྱར་བ་
ལྷེམ་དགོངས་ནི། བརྗོད་བྱ་ཐབ་མོ་སྦྱ་རི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་པོ་མེད་ལ་
སྙིང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས།

༼ ༡༣༣ ག༽

༼བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ས་ར་སྙིང་པོ་དང་། བེ་ས་ར་སྙིང་པོ་
མེད་པ་སྟེ། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཡེངས་པ་ནི་སྙིང་པོ། དེ་མེད་པས་སྙིང་པོ་མེད་པའོ། །གཞན་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྦྱད་པས་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གསུངས་པས་བྱབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟུས་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར། ང་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ནམས་
གཟིགས་སུ་གྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ལ་བརྟུས་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་
ཤག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བསྐྱར་བྱས་ན་ཆོས་འདི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་
སྐྱེ་བར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་

༼ ༡༣༣༤ ༽

སྒྲེ་འགྲུར་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགོ་བ་ཅུང་ཟད་སྒྲོགས་རེ་ཙམ་ལ་ཚོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་
གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲིན་པ་ལ་བསྐྱགས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱང་
བ་དང་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགོངས་པ་བཞི་པོ་ལྗེམ་ཁོངས་སུ་འདུས་ཀྱང་། ཟུར་
དུ་སྒྲོས་པ་ནི་དགོངས་གཞི་དགོངས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་
སྒྲིར་བྲང་དོན་ཡིན་ནི་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྗེམ་
པོར་དགོངས་པ་བཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
སྒྲིར་དང་། ཡང་གཉེན་པོར་ལྗེམ་པོར་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་དུ་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
གི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །རང་གི་གཟུགས་དང་སྟོབས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་
སངས་རྒྱས་

༩༡༣༤༽

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལ་
ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་དག་པའི་ཞིང་གི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་
དང་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ལ་འབྱོར་དེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གནས་པའི་གཉེན་པོར་
དེ་དག་གྲང་མཐོ་ངེས་སུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་དམན་དུ་ལྡོག་པའི་
གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བར་
དུ་གཙོད་པའི་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས།
དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྟོམས་ཅན། །སྤང་ཆེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས། །འཇིག་རྟེན་སྤྱགས་
ནི་འབའ་ཞིག་གིས། །ཕྱི་རོལ་སྟོད་

༩༡༣༠༽

ལ་འདུག་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐེག་
པར་བཞག་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་མཐུན་འདུག་གི་མདོ་ལས། གཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་ཀྱང་། །སྟེག་པའི་བསྐྱལ་པ་སྟོན་མཛད་པའི། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་
འདུག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཤར་གྱི་རི་བོའི་སྟེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོགས་བཅད་ལས།
གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་རྣམ་འབྲེན་རྣམས། །འཛིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འདུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་
གང་ཡིན་དང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུས་འཛིག་
རྟེན་དང་ཐུན་པར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་པ་དང་།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་

༼ ༡༣༩ ་༽

ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནམས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པར་འཛོག་པའམ། གང་གིས་འཕགས་པ་ལྟ་
དང་ཆངས་པ་ཡི། །གནས་པ་དཔེ་མེད་རྒྱ་ཆེན་རྟག་ཏུ་གནས། །ཞེས་པ་ལྟའི་ཐེག་པ་དང་། ཆངས་
པའི་ཐེག་པ་དང་། མདོ་ལས། མིའི་ཐེག་པ་དང་། ལྷ་དང་གཞོན་སྦྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུང་པ་ལ་
སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བླ་མ་དོན་དང་།
གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ངེས་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་སྤྱི་ཅི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་
བླ་མ་དོན་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་དགོངས་པ་ལྷེམ་དགོངས་མདོ་རྒྱད་ལ་སོགས་གསུངས་
པ་ནམས་ནི་སྤྱས་ཐིན་ཆོད་བདེན་པར་མི་བཟུང་ཞིང་། དགོངས་པ་སྤངས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་
དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ངེས་པའི་དོན་དང་ཇི་

༩༡༥༣༽

བཞིན་སྒྲ། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཐེག་པ་དང་། །བྲང་པོར་དགོངས་པ་ནམས་ལ་ནི། །རི་ལྟར་
གསུངས་བཞིན་བདེན་པར་བརྩུང་། །ཞེས་པ། དེས་པའི་དོན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་
དང་། བཟློད་བྱའི་དོན་བཟློད་བྱེད་ཆོག་གིས་བྲང་པོར་གསུངས་པ་ནམས་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་བདེན་པར་
བརྩུང་ངོ་། །དགྲ་པ་ལ་གཉིས། ཟེར་ཚུལ་བཟློད་པ། དེ་ཆར་གཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མུ་
ཉེགས་བྱེད་ལ་ཡང་། །བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །བདེན་པའི་ཆོས་ཀྱང་མང་མོད་
སྒྲ་། །སངས་རྒྱས་གསུང་ལའང་བྲང་དོན་དང་། །དགོངས་པ་དང་ནི་ལྷེམ་དགོངས་སོགས། །བདེན་
མིན་པའང་གསུངས་པས་ན། །བདེན་བརྩུན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་གསུང་ལན་མུ་
ཉེགས་བྱེད། །སྟོང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན། །ཞེས་པ། ཆོས་

༼ ༡༣༩༣ ༽

ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་སྒོངས་པ་ཡིན་པས་བྱད་པར་མ་
བྱེད་པར་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཅམ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་འགའ་ཞིག་ ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་
ལའང་བྱམས་སྟོང་ཐེ་སྟོམ་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་སྦྱབ་པའི་ལུགས་བདེན་པར་བཟུང་དུ་རུང་
བ་མང་པོ་འདུག་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལའང་བྱང་དོན་དང་ལྡེམ་དགོངས་ལ་སོགས་མི་བདེན་
པའང་མང་པོ་འདུག་པས་བདེན་བརྟན་མཉམ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་དུ་ལེན་ཅིང་། ལུ་
སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྟོང་བ་མི་རིགས་སོ་སྟོམ་ན། གཉིས་པ་ལ་ལྟ། སངས་རྒྱས་ལ་གྲུས་པའི་
རྒྱ་མཆན། ཆོས་ལོག་སུན་འབྱེན་པའི་རྒྱ་མཆན། དམ་ཆོས་སྟོན་པའི་བླ་མ་ལ་གྲུས་པའི་རྒྱ་མཆན།
ཆོས་ལོག་ལ་འཛིག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན། དེ་ལ་གོ་

༼ ༡༣༩༩ ༽

བདེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་བླ་མ་དོན་གྱིས་འཁྲིད་ནས། །བདེན་པ་
གཉིས་ལ་སྦྱར་བར་ལས། །ལྷ་སྟེགས་བདེན་པས་འཁྲིད་ནས་ནི། །བརྒྱུན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བར་
བྱེད། །དེ་ན་བདག་ཅག་སངས་རྒྱུ་ལ། །གྲུས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་པ། སྤྱིར་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བླ་མ་དོན་དུ་བྱས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྟོན་པ་ནམས་སྤྱོད་
དོན་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་བཟུང་དགོས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམས་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་མཁྲེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་ལྔར་གཟིགས་པ་བཞིན་གསུངས་པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྐྱངས་ནས་ཡིད་
ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་ཅན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་
པའི་གསུང་རྣམས་སྐབས་དེར་ངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མ་དོན་ཡིན་

༼ ༡༣༤༽

པའི་ཕྱིར་མི་བདེན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བདེན་པའི་ངོས་ནས་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཐར་པའི་པན་ཡོན་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངས་པར་བྲངས་ནས་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྱུར་བར་མཛད་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་སྟོན་
ཚུལ་ཡིན་ལ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ནམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་མི་འཆེ་བའི་སྒྲོམ་པ་དང་། ཟས་གོས་ཀྱི་ཞེན་
པ་སྤངས་ནས་དབེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཐར་བཟང་པོས་སྒྲོབ་མ་ཁ་བྲངས་ཏེ། ལམ་ལོག་པ་ལ་
སྒྱུར་ཅིང་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མདོར། ཆོས་བཏང་ནས་ནི་ཆོས་མིན་བྱ་བ་
བྱེད་འགྱུར་བ། །ལམ་བོར་ལམ་གོལ་འགོ་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ངོ་། །དེས་ན་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་སྒྲ་བའི་བྲང་སྟོང་།

༼ ༡༣༩༩ ༽

དང་གཞུང་ལུགས་ལ་མི་གྲས་ཤིང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་སྟོན་པར་བཟུང་ནས་གསུང་བཞིན་
དུ་གྲས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གངས་ཅན་འདི་ན་ཡང་། །རྣམ་ཐར་
བཟང་པོ་བསྟན་ནས་ནི། །ལོག་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་མཐོང་ནས། །ལུ་སྟེགས་ཆོས་བཞིན་ངེད་ཀྱིས་
སྤངས། །ཞེས་པ། གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྤྲོངས་འདི་ནའང་། །ལོངས་སྦྱོད་ལྷག་པར་གཏོང་བ་དང་།
ཆོག་རྩལ་སྤྲོ་བ་བཟོད་པ་དང་། །མགོན་མེད་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་ཐར་བཟང་
པོ་བསྟན་ནས་འཁོར་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་བས་འབྲལ་གྱི་
སྦྱོད་པ་མངོས་པ་ཅམ་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར་བྱི་རོལ་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་
ཡིན་ཏེ། །ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་

༼ ༡༣༤༽

ནི། ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་བསྟན་ནས། །གནད་རྣམས་སངས་རྒྱས་གསུང་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་
སྟོན་མཛད་སྤྲོ་མ་དེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བདག་གིས་བཟུང་། །ཞེས་པ། དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལས་གསུངས་པའི་སྟོམ་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་སྟོབ་མའི་སྟོ་དང་འཆམས་པར་བསྟན་ནས་
རིམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་སྤྲོ་མ་དམ་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས་
བཀའ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོས་གཞན་ལེགས་པར་བསྟན་
ནའང་། །ཚོས་ཀྱི་གནད་རྣམས་བཅོས་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོར་བཟླ། །དེ་འབྲེལ་སྟོན་
རྣམས་འབྲུང་བ་ཡང་། །ཞེས་པ།

༼ ༡༣༩ ༽

བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྤྱིན་པ་སྟོང་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་ལེགས་ལྟར་
སྟོན་ཤེས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་གནད་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ལས་དགེ་སྤྲིག་ནས་
སྟོན་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བ་མེད་པར་སྤྱོད་བ་དང་། དོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏྲག་ཆད་
མཐར་འཛིན་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གནད་བཅོས་མ་འཛིན་པ་དང་། དེ་འདྲ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
འཛིགས་པར་བལྟས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཆོས་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད་ངན་འགྲོར་ལྷུང་
བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོ་གོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྲུས་པར། གཞན་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་
ནི་གཉིས་ཏེ། ཐོས་པ་ཚུང་དུས་བསམ་གཏན་ཆོལ་བ་དང་། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་བདག་ལ་བསྟོད་
པའོ། །འོད་ཟེར་བཀྲེ་བའི་མདོར། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་སྟོམ་པ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཏྲགས་སྟམ་ནས།

༼ ༡༣༥༽

༼ཆད་པར་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། ༼ལུས་ནི་སྣོད་ཆགས་པ་དང་འབྲ། ༼སེམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགག་
འགྱུར་ཅིས། ༼པལ་ཆར་ཀྱལ་པའི་ཆོག་དག་ལ། ༼མོས་པ་ཉིད་དུ་རབ་འགྱུར་ཅིང་། ༼འདི་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པས་ན། ༼པན་པའི་དོན་ནི་ཅི་ཡང་མེད། ༼གལ་ཏེ་སྦྱལ་ནི་གདུག་པ་ཡི། ༼གཞོད་པ་དག་ནི་
རབ་བྱས་ཀྱང་། ༼ནམ་ཡང་སྐྱེ་དགུ་མང་པོ་རྣམས། ༼ངན་འགོ་དག་ཏུ་ལྷུང་མི་བྱེད། ༼སྤྱན་པོ་གང་ཞིག་
ཆོས་སྟོན་པ། ༼དགོ་བའི་རྩ་བ་འཛིག་བྱེད་པས། ༼སྐྱེ་དགུ་མང་པོ་ཆད་མེད་རྟེན། ༼སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བར་ལྷུང་བར་བྱེད། ༼ཅིས་པ་དང་། ༼འཕགས་པ་ལྟས། ༼ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ནི་ཉམས་ཀྱང་སྤོའི། ༼ལྟ་
ལས་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ། ༼ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགོར་འགོ། ༼ལྟ་བས་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་
འགྱུར། ༼ཞེས་པ་དང་། ༼དབུ་མ་སྟོང་པོར། ༼ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་

༼ ༡༣༥༠ ༽

སེམས་གདུངས་པས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་ཉོགས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར། ལྷ་སྒོམ་སྒྲིད་འབྲས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་དང་མི་མ་སྤྱན་པར་རང་བཟོའི་མཐར་ལྷུང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ལྷ་པ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན་སྒྲིན་བྱུང་བ། །ལང་ཀ་མ་གྲིན་བཅུ་ཞེས་བྲ་བས། །འབད་པས་དབང་
ལྷག་ཆེན་པོ་བསྐྱབས། །ལོ་གངས་ས་ཡ་བཅུ་གཉིས་དང་། །སྤྱེད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་དངོས་གྲུབ་
ཀྱིན། །བྱབ་འཇུག་ཕྱག་དོག་གིས་གཟེར་ནས། །མ་གྲིན་བཅུ་ལ་ནི་འདི་རྒྱད་སྟེས། །སྤྱེད་ཀྱིས་འབད་
པ་ཆེ་མོད་ཀྱི། །དབང་ལྷག་གིས་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆུང་། །ཞེས་བ། སྒྲིན་ཀྱི་དུས་སྟེ། སྤྱིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་
ལང་ཀ་མ་གྲིན་བཅུས་ལྷ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱབས་པས། གྲུབ་པའི་མཆོན་མ་མ་བྱུང་
བར་རང་གི་མགོ་བཅུ་སྟེ་གཙུག་ན་ཉིའི་མགོ་པོ་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་མགོ་རེ་རེ་བྲེགས་ནས་

༼ ༡༣༥༧ ༽

དབང་ཕྱག་མཆོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སྒྲེག་བྱས་སོ། །དེ་དབང་ཕྱག་གིས་མཐོང་ནས་རང་གི་ཆུང་མ་ཟུ་
མ་ལ་ཁྱོད་སོང་ལ་དངོས་བྱུང་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོས་ནས། ཟུ་མས་མགྱིན་བཅུའི་སར་སོང་བས།
བྱད་མེད་ལས་དངོས་བྱུང་མི་འདོད་ཟེར། ཟུ་མ་ཁོས་ཉེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱད་མེད་ཀྱིས་འཇིག་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཟེར་རོ། །དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་ཕྱིན་པས་སྤྱེུ་ལྟ་བུའི་བྱིས་བ་ལ་དངོས་བྱུང་མི་
འདོད་ཟེར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱེུས་འཇིག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲས་སོ། །སྤྱར་དབང་ཕྱག་
ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོང་སྟེ། དངོས་བྱུང་ཅི་འདོད་པ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པས། སྤྱང་བ་སྤུམ་བཅེགས་
འོབས་ནི་རྒྱ་མཆོ་དང་། །དམག་མི་སྤྱིན་པོ་མཛོད་ནི་ནོར་སྦྱིན་སྦྱོར། །འདི་ཡི་བསྟན་པ་བ་ཕྱ་སངས་
དང་མཉམ། །ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བྱུང་དང་།

༼ ༡༣༥༩ ༽

ཆེ་ལོ་གངས་ས་ཡ་བརྩ་གཉིས་དང་འབྲུམ་ཕྱག་ཕྲ་མི་འཆི་བའི་དངོས་གྲུབ་བྱིན་ནོ། །དེ་ལ་བྲུབ་
འབྲུག་ཕྱག་དོག་སྦྱེས་ནས་ཁྱོད་གྱིས་མགོ་བོ་བརྩ་བྲེགས་ནས་མཆོད་པའི་དཀའ་སྤྱད་དེ་ཙམ་བྲུས་
པའི་དངོས་གྲུབ་ཚུང་བ་ཡིན། ད་དུང་སྤར་གྱི་མ་ཡིན་པ། །ས་ཡ་ཕྱག་བྱེད་ཐུབ་པ་སྟོངས། །མགྱིན་
བརྩ་བདེན་པར་བསམ་ནས་ནི། །དབང་ཕྱག་ལ་ནི་དོན་དེ་ཞུས། །དབང་ཕྱག་ཆེན་པོས་དེ་བྱིན་
པས། །གནད་བཅོས་པ་ཡི་ཆོག་དེ་ཡིས། །སྤར་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཡལ། །ཅེས་པ། ད་དུང་
སྤར་བྱིན་པས་དེ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་ལོ་ས་ཡ་ཕྱག་བྱེད་སྟོངས་ཤིག་ཅེས་སྦྱས་པས། འཛོད་
འགྲོགས་མགྱིན་བརྩས་དེ་བདེན་པར་བརྩུང་ནས་སྤྱད་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་ཞུས་པས། སྤར་བྱིན་པའི་
ཆེ་མ་ཡིན་པའི་ལོ་ས་ཡ་ཕྱག་བྱེད་ཐུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱིན་པས། སྤར་གྱི་ཆེ་

༼ ༡༣༥༣ ༽

ཚད་དེ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་གནད་བཅོས་པས་སྒར་གྱིན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཉམས་
སོ། །གསེར་ཅན་གྱི་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་། །དེ་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་ཞེས་ཐོབ། །ཞེས་པ། ལྷ་མ་
ཡིན་གྱི་དབང་པོ་གསེར་ཅན་དང་ཚུ་སྐྱར་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་ཏེ། དེས་དབང་སྒྲུབ་
ཆེན་པོ་ལྷའི་ལོ་འབྲུམ་སྤྱག་བཙུ་དུག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་གང་འདོད་པ་སྟོངས་
ཤིག་ཟེར་རོ། །གསེར་ཅན་གྱིས་བདག་ཁང་པའི་ནང་དང་སྤྱི་དང་ས་དང་ནམ་མཁའ་མི་བསོད་པ་
དང་། དུག་དང་མཆོན་དང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་མི་གསོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བྱས་པས་དེ་བཞིན་
དུ་གྱིན་ནོ། །དེ་ནས་གསེར་ཅན་གྱི་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པ་རིམ་གྱིས་ཤི་ནས་བྱ་གཞོན་ལུ་གཅིག་ལུས་པ་
ལ། ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་ན་ང་ལ་བསྟོད་པ་གྱིས། མི་ཤེས་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ཤིག

༼ ༡༣༥༩ ༽

པ་ཤིན་རྗེས་སུ་བྱ་དགོས་པ་ལ་ང་ནི་མི་འཆིའོ་ཞེས་བེད་རོ། །བྱས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འབྲམས་པས་
ཁྱབ་འཇུག་སྒྲེ་བོ་པལ་པའི་གཟུགས་གྱིས་གཞོན་ནུ་དེའི་བྱང་དུ་འོངས་ཏེ་དྲིས་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་
ནམས་ཞེས་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཁྱོད་རང་པའི་གམ་དུ་སོང་ལ། ཐེམས་པའི་སྟེང་
དུ་ཁྱི་བཙུགས་ལ་པ་ཞོག དེའི་མདུན་དུ་བསྟོད་པ་འདི་སྟོས་ཤིག དེ་བོ་དེ་བོ་ལ་ནི་ཐུབ་པ་
བཞུགས། །ཆུ་བོ་ཆུ་བོ་ལ་ནི་ཆུ་ལྟ་གནས། །བཞི་མདོ་བཞི་མདོ་ལ་ནི་ཞི་བ་སྟེ། །ཀྱན་དུ་ཀྱན་དུ་ལ་ནི་
ཁྱབ་འཇུག་སྟེ། །ཞེས་བསྐྱབས་སོ། །བྱས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས། པ་ཁྱོས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་
འཇུག་གནས་ན་འདི་ནའང་ཡོད་དམ་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་པ་ལ་ཁུ་ཚུར་བསྐྱུན་པས། དེ་ནས་ཁྱབ་འཇུག་
ལུས་པོ་མི། མགོ་བོ་སེང་གེ སྟེར་མོ་ལྷགས་ལ་བྱས་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ། གསེར་ཅན་སྤང་དུ་བཞག་ནས་

༼ ༡༣༥༥ ༽

སྒྲེང་མོས་སྟོ་བ་རྒྱལ་དེ་བསད་དོ། །བརྩ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ། གནད་
ས་འཆོས་པའི་བདུད་འབྱུག་ཚུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་འགལ་བ་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་གནད་བཙུག་པའི་ཆོས་རྒྱས་པ་ཉམས་ཚུལ་སྦྱར་བསྟན། ཐེག་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་
ནས་སོ་སོར་བཤད། འགག་ངེལ་ནས་ཆོས་འབྱུང་མེད་སྤངས་བྱར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་མེད་པ་ཡི་གསང་སྤྲགས་ལ། །གཡོན་ཅན་གྱིས་ཨོ་བརྩག་པས། སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་
མཐོང་། །དེ་བཞིན་སྤྲ་རྒྱ་ལྟ་བུ་པུ་སོགས། །ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྤེལ་དང་། །མེད་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་
དང་། །ཞེས་པ། གསང་བ་འདུས་པར་སྤྲགས་ཀྱི་མགོ་རུ་ཨོ་དང་། མཐུག་ཏུ་སྤྲ་རྒྱ་ཡོད་པ་སྤྲུལ་དང་།
མགོ་རུ་ཨོ་མེད་པ་

༩༡༥༦༽

མགོ་མེད་དང་། མཐུག་ཏུ་སྒྲུ་མེད་པ་འཐུག་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པ་ལ་མགོ་མཐུག་མེད་པའི་
སྒྲགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་ཆོས་རྒྱས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་མགོ་རུ་ཨོ་བཅུག་པ་དང་།
མཐུག་ཏུ་སྒྲུ་དང་། རྩི་པའ་སྒྱུར་བ་དང་། ཡོད་པ་རྣམས་མེད་པའི་རིགས་སྒྱུར་ནས་ཐིམ་བ་དང་།
གཞན་ཡང་སྒྲགས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ལ། །གཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་པ་ཡིས། །གསང་སྒྲགས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་རྣམས། །ཉམས་ཤིང་འགྲངས་པ་མང་པོ་མཐོང་། །ཞེས་པ། གཤམ་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་ཡ་
བརྒྱད་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་འགོད་ཚུལ་དང་། ཁོ་ལོ་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱད་དུ། ཉེ་ལའི་སྒྲགས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་
ལ་སོགས་པ་ལ་གཡོ་ཅན་ཀྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བཅོས་པ་དང་། ལ་ལས་རང་བཟོའི་སྒྲོ་ནས་ཡི་གེ་ཇ་
ཅར་འདྲི་བ་དང་། བ་རྩར་འདྲི་བ་དང་། ཡི་གེ་མ་ལོག་པ་ལོག་

༼ ༡༣༥༽

པོར་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས། ཡི་གེའི་རྒྱས་པ་འབྱུང་བའི་དག་དང་གོགས་མིང་གི་སྟེལ་ཆོག་
འབྱུག་པའི་མཆམས་སུ། བདག་དང་གཞན་གྱི་མིང་འགོད་ཚུལ་ནོར་བས་སྤྲགས་གྱི་རྒྱས་པ་བྱིར་
ལོག་སྟེ་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཉམས་པ་དང་། ཞག་བདུན་གྱིས་འབྱུབ་པ་ལོ་བདུན་གྱིས་འབྱུངས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་སྟོན་ཆེན་པོའི་གཟུངས་ལས་ཆར་འབེབས་པ་དང་གཅོད་པའི་སྤྲགས་
དབྱེ་མ་ཤེས་པས་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བར་ཆད་ཞི་བ་ཤིནོ་ཀུ་རུ་བྱས་པས། ཞི་བ་ཞི་
བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། ལྷ་ར་ཡ་གསོད་ཅེས་པས་གསོད་གསོད་ཅེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུར་
བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་གནད་ནམས་ཀྱང་། །རྩང་བད་རྩང་བད་བཅོས་པ་ལས། །དངོས་གྲུབ་
ཉམས་པར་

༼ ༡༣༥༼ ༽

འགྱུར་བཅས་གསུངས། །དེ་བཞིན་ཆོས་ནམས་ལེགས་ན་ཡང་། །གནད་ནམས་བཅོས་ན་ཐམས་ཅད་
འཛིག་ །ཅེས་པ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་བརྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་བྱར་དང་།
བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་བཅོས་ནས་བསྐྱས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པས་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་སྟེ། འོག་
ཏུ་རིམ་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནད་བཅོས་ནས་ཆོས་འཛིག་པའི་ངོས་འཛིན་བསྟན་
པ། རི་ལྟར་གནད་བཅོས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་
འཛིག་པ། བར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་འཛིག་པ། གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་འཛིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་ཉན་
ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །སྟོམ་པ་དང་ནི་བདེན་བཞིའི་གནད། །བཅོས་ན་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་ །ཅེས་པ།
སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་།

༼ ༡༣༥༩ ༽

ཁྲིམས་བཅས་པ་བསྐྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་
དོན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་གནད་རྣམས་བཅོས་ན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་གནད་
བཅོས་ན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་ །ཅེས་པ། སེམས་བསྐྱེད་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱབ་
བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་གནད་བཅོས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་དང་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
འཛིག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་ལ་ནི་དབང་བསྐྱུར་དང་། །རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་བཅོས་
ན། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་ །ཅེས་པ། སློན་བྱེད་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཆོ་ག་དང་། གྲོལ་
བྱེད་རིམ་

༼ ༡༣༤༠ ༽

གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་གནད་བཅོས་ན་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་དུ་འབྱུང་བའི་རྣམས་པ་རྣམས་འཇིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་ད་ལྟའི་ཆོས་འགའ་ལ། །གནད་ཀྱི་
གནས་རྣམས་བཅོས་པ་རུ། །དོགས་པའི་ཆོས་ལུགས་འགའ་ཞིག་ཡོད། །དེ་ཡང་མདོ་ཙམ་བཤད་
ཀྱི་ཉོན། །ཞེས་པ། ད་ལྟའི་འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ལ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་
ཉམས་སྦྱ་ལེན་པའི་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཐེག་པའི་གནད་ཆེ་སར་ནོར་པའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་ཡོད་
པས་བཤད་པར་བྱའོ། །སྤང་དོར་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཉོན་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་བཞི། སོ་སོར་
ཐར་པའི་གནད་འཕྲུགས་ཚུལ། བྱང་སེམས་སྡོམ་པའི་གནད་འཕྲུགས་ཚུལ།

༼ ༡༣༤༧ ༽

གསང་སྤྲུགས་ཐེག་པའི་གནད་འཕྲུགས་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་ཅ་བའི་གནད་འཕྲུགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྒྲངས་གྱུར་ན། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཅི་ནས་འཇིག་ །འདི་
ཡང་གནད་རྣམས་བཅས་པར་དོགས། །ཞེས་པ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རིགས་བརྒྱད་གང་རུང་
ལེན་པའི་ཆེ་ཇི་སྲིད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བསྟན་དུ་བརྒྱུད་དུ་གསོལ་བེར་
བ་ལ་སོགས་རང་བཟོ་བྱེད་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་
དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་སྟུང་ན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤི་འཕོས་ནས་
གཏོང་བའི་ཕྱིར། འདི་འདྲའི་རང་བཟོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་

༼ ༡༣༤༣ ༽

བསྟན་པ་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོ་གའི་གནད་བཅོས་པ་དང་། བསྟན་བྱའི་
གནད་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ནི། དབྱ་མའི་ལུགས་བཞིན་མི་བྱེད་
པར། །སེམས་ཙམ་པ་ཡི་ཆོ་ག་ནི། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བྱེད་པར་མཐོང་། །འདི་ཡི་ཆོ་ག་ངེས་པར་
འཛིག། །འདི་ཡང་གནད་ནམས་བཅོས་པར་མཐོང་། །ཞེས་པ། སེམས་བསྐྱེད་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་
སྟོམ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་བྱེད་པར། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་
འབྱུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་འབོགས་པ་མཐོང་སྟེ། འདིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་
འཛིག་པར་བྱེད་པའི་གནད་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་

༼ ༡༣༩ ར ༽

ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོག། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །སྒྲོམ་དུ་མི་རུང་ཞེས་སྒྲ་
བ། །འདི་ཡང་གནད་ནམས་བཅོས་པར་མཐོང་། །ཞེས་བ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བདག་རྒྱད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་བདེ་བ་འགྲོ་བ་གཞན་ཀྱི་རྒྱད་ལ་གཏོང་ཞིང་གཞན་ཀྱི་
རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་བདག་ལ་ལེན་པའི་སེམས་སྦྱོང་བ་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ། འགའ་ཞིག་ན་རེ། འདི་འདྲ་སྒྲོམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་
ཙམ་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་འཁུར་མི་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་། གཞན་ལ་འཆད་པ་དེའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ལམ་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱུར་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཛིག་པར་
མཐོང་ངོ་། །ཆངས་པ་བྱུང་བར་སེམས་ཀྱིས་

༼ ༡༣༩ ༽

ཞུས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་སྟག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐར་པར་སྟོ་ཞིང་དགེ་བའི་ཙྰ
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། དབང་བྱེད་དུ་གསལ་བས་
གནད་འཕྱགས་པའི་ཚུལ། གོལ་བྱེད་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འཕྱགས་ཚུལ། བྱེད་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
གནད་འཕྱགས་ཚུལ། སྤྱིར་འགོ་བསྟོ་བའི་གནད་འཕྱགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསང་སྟགས་ཀྱིས་
ནི་དབང་བསྐྱར་བ། །མེད་ཀྱང་གསང་སྟགས་བསྟོམ་རུང་བེད། །རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་བཀག་པས་
ན། །འདི་ཡང་གནད་ཉམས་བཅོས་པར་དོགས། །ཞེས་པ། ཐོག་མར་རྒྱུད་སྟོད་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་
དབང་རྟོགས་པར་བསྐྱར་བ་མེད་ཀྱང་། ཡི་དམ་ལྟའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་རྟེས་གནད་ཐོབ་པ་

༼ ༡༣༤༥ ༽

ཅམ་ལ་བཏེན་ནས་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲོམ་དུ་རུང་བེར་བ་འདི་ཡང་། དབང་
མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཅེས་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་བཀག་བཞིན་དུ། བྱར་མི་རུང་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིགས་པའི་གནད་བཅས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསང་
སྤྲུགས་ལམ་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ། །རིམ་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་མི་སྒྲོམ་པར། །རང་བཟོའི་གདམས་ངག་
དུ་མ་ཡིས། །སྒྲན་པོ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཐོས། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ལས་འདི་བཀག་པས། །འདི་ཡང་
གནད་རྣམས་བཅས་པར་དོགས། །ཞེས་པ། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
པའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
བསྐྱེད་རྩོགས་ལྷ་དགོང་བསྐྱེད་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྲན་མེད་སྒྲོམ་

༼ ༡༣༤༤ ༽

བ་ལ་སོགས་རང་བཟོའི་ཚོས་ལུགས་མང་པོས་གདུལ་བྱ་ཚོས་རྒྱས་ཚུང་བ་རྣམས་འཁྲིད་བ་ཡོད་དེ།
དོ་མེ་ཐེག་པའི་གནད་བཅོས་ཤིང་། བསྟན་བ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་
མཐར་ཐུག་པ། །དབུ་རྒྱ་ལ་ནི་རིགས་བདག་འབྱུང་། །རིགས་བདག་དེ་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན། །འདི་ནི་གལ་
ཏེ་འཚོལ་བྱུང་ན། །དངོས་བྱུང་མེད་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་མའི་སྤྱི་བོ་རུ། །སྒྲོམ་བྱ་
མིན་ཞེས་ལ་ལ་བེད། །འདི་ཡང་གནད་རྣམས་བཅོས་པར་དོགས། །ཞེས་པ། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་བ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འབྱུང་པའི་ཆ་ཆང་བ་གཅིག་བྱེད་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་མ་དག་པའི་
སྣང་བ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུང་དག་པའི་སྣང་བར་སྐྱེད་ཚུལ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱོམས་ནས་ངི་མ་
རྣམས་འཁོར་བ་ཡིན་པས་མར་ལ་སྐྱུངས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཡར་

༼ ༡༣༤༽

ལ་འཕེལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་འཕེལ་ལྔ་འཕེལ་བ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་
ཀྱང་ཙམ་པའི་སྒྲ་མ་ལ་བསྐྱས་ནས། རིགས་བདག་གི་ངོ་བོར་སྤྱི་བོའི་ཅོད་པན་དུ་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པས་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་དབང་བསྐྱར་ལུས་གང་ཤི་མ་སྦྱངས། ཅུ་སྤྱི་བོར་ལུད་
པས་རིགས་བདག་གིས་དབུ་བརྒྱན་ཞེས་གོ་དོན་ལེན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སྦྱང་གཞི་ནི།
སེམས་ཁིར། བྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས། །སེམས་
ལས་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་ནི། །གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
བ། །ཆོས་རྣམས་གདོད་ནས་མ་སྦྱེས་བྱིར། །ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པའང་མ་སྦྱེས་སོ། །ཞེས་བ་དང་།
བཤད་རྒྱུ་དོན་མེད་ཅེ་མོར། ཡི་གེ་རྩྱི་གི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རང་

༼ ༡༣༤ ༽

གི་དབྱིངས་ལ་ཡང་དག་སྟུང་། དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འགྱུར། ཀྱུན་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་
ལ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷོ་གི་སྒྲོར་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོམ། །དོ་རྩེ་ཡི་གེ་ལྷོ་དེ་
ཉིད། །ཆོས་དབྱིངས་སྟུག་པོ་བསྟན་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་དེ་དོ་རྩེ། །དོ་རྩེ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་
ལྷོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡི་གེ་
ལྷོ་ཡི་གེ་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བཏབ་སྟེ། མདོན་བྱང་ལྷ་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་སོགས་པས་
རིམ་བས་ལྷའི་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་དེ་དྲི་མ་
མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྐྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་དང་། ལམ་
དང་འབྲས་བུའི་རྒྱད་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ལང་

༩༡༤༩༽

ཀར་གཤེགས་པར་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འགག་པར་མི་
འགྱུར་གྱི། ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་དེ་
ཡིན་ལ། རྒྱད་ལས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་སྤང་བྱེད་ཡིན། །མི་རྟོག་
ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། །མཁའ་བཞིན་ངི་མ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀྱང་དེ་
ཡིན་ནོ། །སྤང་གཞི་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པས་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་འབྲས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་
རིགས་སུ་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱའི་རིགས་དང་། རྒྱ་གཞི་ལ་སྤྱོད་བྱེད་དང་། རྒྱ་བུ་ལ་
སྤང་འབྲས་དང་། ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་བཞག་

༩༡༥༠༽

བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་ཕན་ཚུན་དུ་སྦྱར་ནས།
འཕགས་པ་སྣམ་ཀྱང་སྦྱོད་པ་བསྐྱས་པའི་སྦྱོན་མེར་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་ཙམ་གཅིག་ལ་
ཉེ་བར་མཆོན་ནས་སྦྱང་གཞི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་སོ། སྦྱང་བྱ་གཏི་ཐུག་གི་ངེ་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་
སྦྱང་འབྲས་རྣམ་སྦྱང་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་བདག་གི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ལ་རྣམ་སྦྱང་གི་རིགས་
བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་
རྣམ་དག་མི་བསྦྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་ནས་གཟུགས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་དང་། མི་བསྦྱོད་པའི་
རིགས་བདག་རྣམ་སྦྱང་གི་རྒྱས་བཏབ་ན་སེམས་ལ་གཟུགས་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
འདུ་ཤེས་ལ་འདུ་བྱེད་འབྲུང་བ་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་རྣམ་དག་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་

༼ ༡༣༥ ༽

རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ། འདུ་ཤེས་ནམ་དག་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་ན་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་ལྷེ་རྒྱས་
འདེབས་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དོན་ཡོན་གྲུབ་པས་རྒྱས་བཏབ་ན་རྒྱ་ལ་འབྲས་
བུ་ལྷེ་རྒྱས་འདེབས་དང་། སའི་སྤྱིང་པོ་དང་གཟུགས་དོ་རྩེ་མར་ནམ་སྤང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ན་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སྤྱི་ལྷེ་རྒྱས་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན་གང་གིས་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ནི་དེའི་རིགས་
ཡིན་ཏེ། དོ་རྩེ་ཅེ་མོར། མགོན་དེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལས། །དེའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་འང་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལས་མ་འདས་
པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སུ་

༼ ༡༣༥ ༽

རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོར། ཉོན་མོངས་པ་དབྱེར་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡེ་
ཤེས་གཞན་མེད་པས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་
སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡེ་ཤེས་དེ་བསལ་
བར་མི་བྱ་སྟེ། མཇུག་མོའི་རྩེ་མོས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་དང་
རིགས་བདག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་མཐར་ཐུག་
འབྲས་བུ་རིགས་བདག་དང་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་གནད་ལ་རྟོགས་པའི་རིགས་འཆོལ་བ་

༩༡༥༥༣༽

ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ལས། དིགས་འཆོལ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་བ་
ཡིས། །དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་པོ་འང་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་བ་པས་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་
བའི་བདེ་མཆོག་གི་ཡིག་སྒྲུབ། འཤར་གྱི་དུར་ཁོད་བརྒྱ་ཁྲིལ་སྒྲུབ་པོ་ཆེའི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་མདུན་
དེར་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་སྒྲུབ་པ་བཞུགས་པར་སྒྲོམ་པ་ཡིན། ཞེས་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོན་དུ་སྒྲུབ་
རྣམས་ཀྱི་བྱར་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞུགས་པར་བསྒྲོམ་ཞིང་། གཙུག་པོའི་དིགས་བདག་དུ་མི་སྒྲོམ་ཟེར་བ་
ལ་སོགས་འབྲུལ་པའི་ཟེར་ཚུལ་མང་པོ་སྣང་སྟེ། ལམ་གྱི་གནད་ཆེ་ས་ནས་བཙོས་པས་ལམ་ཐབ་མོ་
སྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་བསྟན་པ་བཞེགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཡོད་པའི་དགེ་བ་
ཞེས་བྱ་བ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བསམས་ན་ནི། །དེ་ནི་

༼ ༡༣༥ ༽

བསྐྱོ་བའི་རྒྱུར་བྱེད་པ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །དམིགས་པའི་དགོ་བར་འགྱུར་པས་
ན། །དགོ་བ་དུག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། །འདི་ཡང་གནད་རྣམས་བཅོས་པར་དོགས། །ཞེས་པ།
བདག་དང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པ་དང་ཡོད་པའི་དགོ་བ་ཞེས་
དུགས་པོ་ལྷ་རྗེས་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་དག་བསྐྱོ་རྒྱུར་བྱེད་པ་ནི། དམིགས་མེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་
པའི་དགོ་བར་བསྐྱུར་ནས་བསྐྱོས་པས་བསྐྱོ་བའི་ཚོ་ག་དུག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེར་
བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འགའ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་
སྟོན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་པ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་མཐོང་བ་དང་། དེག་པ་དང་། རྒྱལ་བ་
སྤྲུལ་

༩༡༣༥༥༥

བཅས་ཀྱི་མཆན་དང་སྒྲིང་པོ་ཐོས་པ་རྣམས་སེམས་བརྒྱད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་བཟང་པོ་
ཐེབས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲ་བསྐྱལ་པ་མང་པོའི་སྟོན་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པས་རྒྱས་བཏབ་ན་ཆུད་མི་ཟར་གསུངས་པས་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འདོད་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ཙམ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ། །མཆན་འཛིན་གྱི་དུག་དང་བཅས་
པའི་བསྟོན་བ་བྱས་ནའང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟོན་བ་རྣམ་དག་གནད་བཅོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་
དོ། །ལྟ་བུ་ནི། དེ་བཞིན་གཏུམ་མོ་སྟོམ་པ་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ། །དམ་ཆིག་དང་ནི་
སྟོམ་པ་ཡི། །གནད་རྣམས་བཅོས་པ་མང་ཡོད་ཀྱི། །གསང་སྤྲགས་ཡིན་བྱིར་འདིར་མ་བཤད། །ཅེས་
པ། རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་གཉིས་པའི་ལམ་ཅ་རྒྱུང་།

༼ ༡༣༥ ༽

དང་གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་པ་དང་། དབང་བཞི་པའི་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་དང་། དབང་བཞི་སོ་སོ་
དང་འབྲེལ་བའི་དམ་ཆོག་དང་། སྒྲོམ་པའི་གནས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྤྱང་མཆམས་དང་། སྤྱང་
བའི་ཚུལ་མང་པོ་བཅོས་ནས་ལྷི་བ་རྣམས་ཡངས་པ་དང་། ཉེས་མེད་ཉེས་པར་ངོས་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་གནད་འཕྱགས་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱི། འགའ་ཞིག་བཤའ་ཅིང་། འགའ་ཞིག་གསང་
སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱས་དོན་ཡིན་པས་འདིར་གསལ་བར་མ་བཤའ་དེ། གསང་སྤྱགས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་དུ་སྒྲ་དོར་མ་ཞོར་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་
ཀྱི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་
ནི། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་འཇུག་ཏུ། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་

༼ ༡༣༥༥ ༽

ལས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་པ། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་དག་ཐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཟེན་
ན། །མཆོག་ཏུ་མད་བྱུང་བདེ་གཤེགས་བྱང་ཆུབ་སྦྱར་དུ་རེག །ཅེས་པ་དང་། ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་འདི་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་སྦྱར་དུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱའོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
འབྲེལ། ཞེས་པ་དང་། བལ་པོ་ཆེར། འདི་ལྟ་སྟེ། གྱི་ལའི་མིག་གིས་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་གྱི་བ་ཐམས་
ཅད་འབྲེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཅམ་གྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེར་བར་འགྱུར་
རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སང་གའི་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱད་དུ་བྱས་པའི་ཕི་ཕང་

༼ ༡༣༥ ༽

གི་སྐྱུ་མ་ནི་པི་མང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱུ་མ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་
དབྱེར་མེད་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྩ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
སྤྲགས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མའི་རྩ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཡིན་ལ། བར་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་
ཡིན་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་བྱང་མཇུག་ཡིན་ཏེ། བརྟག་པ་གཉིས་
པར། ཏེ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །བརྟ་ཤེས་རབ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྤྱད་པར།
དཔེར་ན་མི་འགའ་གཡང་ས་ཆེན་པོར་འདུག་བྱེད་ཅིང་། །ལག་པ་གཉིས་ཀས་གདུགས་གཉིས་

འདྲིན་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ། །མཆོང་བར་བྱེད་ཅིང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལུས་བོར་ན། །ལྷུང་བར་མི་
འགྱུར་ངི་སྲིད་དེར་ནི་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་མཁས་པ་སྟོང་རྩེ་
གནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་གདུགས་ནི་ཡོངས་བབྱང་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་མཆོན་
མེད་སྟོན་པ་རྟོག་མེད་ཅིང་། །ཟུང་ན་འདས་ལ་རེག་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱང་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལ་ལ་སྟོས་བྲལ་རྒྱུང་པ་ནི། །དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་ཡིན་ཞེས་བེད། །འདི་ཡང་
གནད་རྣམས་བཅོས་པར་དོགས། །ཞེས་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མི་གྲུས་ཤིང་སྟོས་བྲལ་སྟོང་པ་འི་ཁ་
འདྲིན་པ་ལ་ལ། སྟོས་པ་འི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་འི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཁྲོགས་གཞན་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། མ་སྟོས་པ་འི་ཆོས་དཀར་པོ་གཅིག་

༼ ༡༣༤༠ ༽

ཐུབ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་ཐབས་ཁྱད་དུ་བསད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་
གནད་མ་གོ་བའི་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །པལ་པོ་ཆེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པར་འགྱུར་
བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི། གནད་རྣམས་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་འགའ། །མ་ཆང་བ་དང་ལྷག་པ་དང་། །ཅུང་ཟད་འབྲུལ་པར་
གྱུར་ན་ཡང་། །ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་མི་བྱས། །ཆོས་ཀྱི་གནད་རྣམས་བཅོས་གྱུར་ན། །ཆོས་གཞན་
བཟང་ཡང་འཆང་མི་རྒྱ། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་
གནད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་

༼ ༡༣༡ ༽

བཏེན་ནས་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་བདག་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནད་གཞན་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏེན་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་འདུག་ཏུ་སྐྱབ་པ་
དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་གཞིར་བབྱང་ནས་དབང་དང་
འབྲེལ་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཤེས་ན་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་པ་བཞིན་སྐྱབ་པར་མ་རུས་པ་དང་། ལག་
ལེན་ཞོར་བ་བྱང་བྱང་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
པར་མི་རུས་ཤིང་། བཤགས་བསྟོམ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འདག་པར་རུས་སོ། །ལམ་གྱི་གནད་ཆེ་
ས་ནས་བཙོས་ཤིང་འབྲེལ་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

༼ ༡༣༤༣ ༽

ཐེག་པར་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལག་ལ་བའི་ཆང་འབྲུང་བ་དང་བྱི་འོ་བ་བ་དང་། སོག་འཛོག་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ལྷུང་བས་མ་གོས་པར་བསྐྱངས་ཀྱང་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གོལ་བ་
བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཡང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་
ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཀྱང་། འགོ་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་སྦྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོས་པ་དང་
བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ལྷ་བ་དང་བྲལ་ན་འཆང་མི་རྒྱ་ཞིང་། དེའི་སྙིང་དུ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་
སྦྱིན་བྱེད་དབང་གི་སྐབས་སུ་ཆོ་གའི་ཆ་ལག་དབང་རྩ་ས་དང་རྩ་ས་གནང་རེ་ཙམ་མ་ཆང་བས་ཉེས་
པ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱེད་ནའང་། དབང་གི་སྐབས་དོན་ལེགས་པར་ངོ་མ་འཕྲོད་ན་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་།

༼ ༡༣༤༣ ༽

བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་དག་སྒྲོར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཕྱག་མཆན་ཟང་ཟིང་མང་པོ་སྒྲོམ་པ་དང་།
གཏུམ་མོ་དང་རྒྱུང་སྒྲོར་ལ་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱོད་
བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གནད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་མ་ཆང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ན་འགྲོ་བའི་སྒོག་ཅ་དང་། །སྒྲོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་དང་། །ས་བོན་གྱིས་ནི་
སྐྱེས་པ་དང་། །ཐགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒོག་ཤིང་དང་། །བཅུད་ལེན་པ་ནི་ཅ་བ་དང་། །དབང་པོ་རྣམས་
ཀྱི་གནད་རྣམས་ནི། །འཕྱགས་ན་སྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བཞིན། །ཞེས་པ། འགྲོ་བའི་ལུས་ཀྱི་མིག་དང་རྣ་བ་
ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལ་སྒྲོན་མ་ཞུགས་ཀྱང་སྒོག་ཅ་ཆད་ན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་
མི་རུས་པ་དང་། །སྒྲོན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལོ་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་།

༼ ༡༣༥ ༽

ཅ་བ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་བོན་གྱི་སྤྱེ་ས་ནས་གྱི་བརྒྱུད་དང་འབྲས་གྱི་ཤུན་པ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཐགས་གྱི་སློག་ཤིང་བཏོན་ན་སྒྲུལ་མ་འཛིངས་པས་འཐག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། བཅུད་ལེན་སྐྱབ་པའི་
ཅ་བ་སྒྲན་དངུལ་ཚུ་དང་། དབང་པོ་ནང་དུ་ཡན་ལག་གི་སྒྲན་ཀྱང་རུས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མིག་
དང་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་བ་ཉམས་ན་ཕྱི་ནས་མིག་སྒྲན་བྱགས་པ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་
བྱེད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་གནད་འཕྲུགས་ན། །ལེགས་ལེགས་འདྲ་ཡང་འབྲས་བུ་
མེད། །དེས་ན་ལག་ལེན་འཁུལ་ཀྱང་སྒྲ། །གནད་ནམས་འཁུལ་མེད་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཞེས་པ། གོང་
དུ་དཔེ་དོན་སྒྱུར་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཐེག་པ་རང་རང་གི་གནད་འགག་ཆེ་ས་ནས་འཕྲུགས་ན་ཆ་ལག་
སྤ་མོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲང་དོར་བྱེད་ཚུལ་ལེགས་ལེགས་འདྲ་

༼ ༡༣༥༽

ཡང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས་འབད་བ་དོན་མེད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མ་གྲུབ་ནའང་། གནད་ཆེ་བ་རྣམས་མ་འབྲུལ་བ་
དང་ཆང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བདུད་ཀྱི་སྤྱལ་བས་ཆོས་
ལོག་སྟོན་ཚུ་ལ་གོ་བདེར་བཤད་པ། སྟོན་ཀྱི་བྱང་ཚུ་ལ་ཀྱི་གཏམ་དཔེར་བཀོད་པ། ཆོས་ཀྱིས་ཁ་
བསྐྱར་བའི་ཆོས་ལོག་གིས་སྤྱི་བའི་དཔེ་དཀོད་པ། འགག་བསྐྱས་ཏེ་གནད་ལ་ནོར་བའི་ཆོས་བཟུང་
བྱར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གནད་རྣམས་འཆོས་པའི་བདུད། །ལ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་
སུ་སྟོན། །ཁ་ཅིག་མཁན་པོ་སྟོབ་དཔོན་དང་། །སྤྲ་མའི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་དང་། །པ་མ་འམ་ཉི་དྲུའི་
ཆ་ལུགས་ཀྱིས། །མེས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད། །

༼ ༡༣༤༤ ༽

ཅེས་པ། མདོ་ལས། རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དགོན་ལ་རྟག་ཏུ་འཆེ་བའང་མང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བདུད་གྱི་སྒྲག་ཆོལ་བའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ།
ལ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བསྟན་ནས་འདས་མ་འོངས་ལུང་སྟོན་པ་
དང་། གཞན་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཟབ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། བསྐྱབ་སྟོམ་འབོགས་པའི་མཁན་པོའི་
གཟུགས་དང་། ཡོན་ཏན་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཟུགས་དང་། དབང་དང་གདམས་ངག་སྟེར་བའི་
སྒྲ་མའི་གཟུགས་དང་། འཛིག་རྟེན་འདིའི་མ་མ་དང་སྟུན་དང་སྤིང་མོ་དང་གཉེན་དང་སྒྲག་གི་གཉེན་
མཚམས་གྱི་ཆ་ལུགས་བཟུང་ནས་སྟུ་བར་བྱེད་དོ། །འགའ་ཞིག་རྩ་བ་པོར་སྟུ་བྱེད་ཅིང་། །སྟེགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱར་བར་བྱེད། །ལ་ལ་འཇམ་པོར་སྟུ་བྱེད་ཅིང་། །བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱར་བར་
བྱེད། །

༼ ༡༣༥༽

ལ་ལ་སངས་རྒྱས་གསུངས་པའི་ལུང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་ནས་བསྐྱུར། །ཞེས་པ། བར་དུ་
གཙོད་པའི་བགེགས་འགའ་ཞིག་ ཆོས་ལུགས་འདི་ལ་མི་འདུག་ན་སྟོགས་འདིར་མ་འདུག་གཅིག་
ཆར་གཙད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གདམས་པ་འདི་འཕྲུལ་དང་ཡུན་དུ་པན་པ་
དང་བདེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲམས་པའི་ཚུལ་དང་། ལ་ལ་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་གི་དགོངས་པ་
དོན་གཞན་དུ་བསྐྱུར་ནས་ནོར་པར་འཆད་པ་དང་། ལ་ལ་རིགས་པ་བཟང་པོ་ལ། །ངན་པ་མིན་ཞེས་
བཤད་ནས་བསྐྱུར། །ལ་ལ་རིགས་པ་ངན་པ་ལ། །བཟང་པོ་ལྟ་བུར་བཅོས་ནས་བསྐྱུར། །ལ་ལ་ཟས་
ནོར་ཅི་འདོད་པའི། །ངན་པ་བྱིན་ནས་ཆོས་ལོག་སྟོན། །ཞེས་པ། གསུང་རབས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་གཏན་ཆིགས་བཟང་པོ་རྣམས་བསྐྱུར་ནས་ངན་པར་

༼ ༡༣༤༽

འཆད། ངན་པ་ནམས་བཟང་པོ་ལྟར་བཅོས་ནས་སྟོན་པ་དང་། ལ་ལ་འཁོར་མང་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྐྱེ་
བོ་མཐུ་དང་ལྟན་པ་ལ་བས་བཟང་པོ་དང་ནོར་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱི་འབྱུང་བ་དང་། གཏམ་སྟན་པོ་
སོགས་ཀྱིས་བྲིད་ནས་ཆོས་ལོག་བསྟན་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་
ནི། །ཉིང་འཛིན་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་པ་དང་། །ལོག་པའི་ཆོས་ནམས་
བསྟན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། །རྩ་འབྱུང་ཅུང་ཟད་བསྟན་ནས་ཀྱང་། །བློན་པོ་
ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །སྤྲིས་ནས་ཆོས་ལོག་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ། བདུད་རིགས་ཀྱི་འབྱུང་
པོ་ལ་ལས་སྟོབ་མའི་ལུས་ཡངས་པ་དང་། བར་སྣང་ལ་གནས་པར་བྱས་པ་དང་། མེས་མི་ཆོག་པ་
དང་། ལུས་མི་འབྱིང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་གནས་པའི་

༼ ༡༣༤༽

ཉིང་ངེ་འཇིན་བཟང་པོ་འབྲ་བ་བསྐྱེད་ནས་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་གིས་
བསྐྱས་ཉེ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། བདུད་རིགས་ཀྱི་བགེགས་ལ་ལས་འདས་མ་འོངས་དང་
གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་
གང་ཟག་བཟང་པོར་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྤྱན་པོ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནས་
དར་བར་བྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་ང་ཡིས་འདི་ལྟར་བསྐྱོམས། །དེ་ལ་ཉོགས་པ་འདི་སྐྱེས་པས། །ཁྱོད་ཀྱང་
འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །རང་གི་ཉམས་སྤོང་ཡིན་པ་ཡི། །ཚུལ་དུ་བྲས་ནས་ལོག་པར་
འཆོས། །ཞེས་པ། བདུད་གྱིས་སེམས་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་བརྟན་བརྩམ་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཆོས་ཟབ་མོ་
འདི་ང་ཡིས་ཞག་འགའ་ཅམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སེམས་ལ་ཉམས་དང་

༼ ༡༣༩༠ ༽

རྟོགས་པ་ཕྱལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལོངས་ཤིག
རིང་པོ་མི་ཐོག་པར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་དུ་བཅོས་
ནས་ལྟ་སྟོམ་སྟོང་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཆོས་མང་པོ་བསྟན་ཏེ་དར་བར་བྱས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ག་
པའི་བདུད་ལས་མང་དུ་འབྱུང་རོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་དང་། །པལ་ཆེར་མ་ཐུན་པར་
སྟོན་ན་ཡང་། །གནད་ནམས་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཆོས། །ལེགས་ལེགས་འབྲ་བར་སྟོན་ན་
ཡང་། །བདུད་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ལས་གསལ་བར་གསུངས། །ཞེས་པ།
སྐྱེ་བོ་པལ་བ་ནམས་དད་ཅིང་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། །སྟོན་གཏོང་ལ་སྟོ་བ་དང་།
འཁོར་བ་ལ་ཉེ་རིང་ཚུང་བ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མ་ཐུན་པའི་ནམ་ཐར་བཟང་

༼ ༡༣༩༧ ༽

པོ་སྟོན་གྱང་། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་རྩང་ཟད་བཅོས་ཏེ། སལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ཁྱད་འཕགས་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དེ་ནམས་བདུད་ཀྱི་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་ལོ་ཞེས་
མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ལས་གསུངས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་བདུད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་
བྱའོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར། མདོ་སྡེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་
མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དག་བཤའ་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དག་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་
བཏང་བར་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་བཏང་ནས་

༩༡༩༩༽

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཅའ་
བར་སེམས་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བདུད་ཀྱི་ལས་
སྤྱི་ཐེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། བལ་པོ་ཆེར། མདོན་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་པོའི་བདུད་དང་།
ལྷགས་སྤྱི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་བདུད་དང་། སྒྲོང་པའི་
ཕྱིར་སེམས་དཔའི་བདུད་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བལ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་གྱི་བདུད་དང་། གཡོ་བ་དང་རྫོམ་
པ་དང་འགྱུར་བ་དང་བག་མེད་པར་སྒྲོད་པ་ལྟའི་བྱའི་བདུད་དང་། དེ་ལ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྩ་
བའི་བདུད་དང་། རོ་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདུད་དང་། གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཕྱིར་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བདུད་དང་། ལས་མདོན་པར་མི་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བདུད་དེ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་བདུད་ཀྱི་ལས་འདི་རྣམས་ཡོངས་སྤྱི་ཤེས་
ནས་སྤང་།

༼ ༡༣༩༣ ༽

བའི་ཕྱིར་བཅོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་མང་པོ་གསུངས་པས་ཆོས་རྒྱས་ཚུང་བ་ནྟམས་
བདུད་ལས་ལ་དངོས་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་ནས་རང་གི་སེམས་བདུད་ཀྱི་འབྱེར་བ་མི་ཆོར་བ་ཡིན་པས་
དེས་ན་རང་གི་སེམས་ལ་ནང་དུ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་སྦྱར་ཏེ་
བདུད་ལས་ངོས་ཟིན་པ་དང་། དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་དཔལ་མཆོག་
དང་པོར། རང་གི་སེམས་ནི་བདུད་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན། །རང་གི་
སེམས་ནི་གདུལ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བདུད་ཉིད་དུ་ནི་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། རྗེ་གདན་
བཞིར། བདུད་ནི་བདུད་དུ་འཆར་མི་འགྱུར། །རང་གི་སེམས་ཀྱིས་གདམས་པའོ། །རང་གིས་རང་
སེམས་མ་བརྟུལ་ན། །བདུད་ཀྱིས་འཆེ་བར་གཤེགས་པ་འགྱུར། །མཉམ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ངི་

༼ ༡༣༩༩ ༽

ཡིས་ནི། །བྱ་བཞི་པར་ནི་བྱག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྟུང་པར། རྒྱ་ལྷ་མས་བཞི་
ཡིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན། །བདུད་བཞིས་ཐུབ་པར་དཀའ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་
རུས་ཏེ། །སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །རི་སྐད་སྒྲིས་བཞིན་བྱེད་དང་
བདེ་གཤེགས་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་བསྐྱབས་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་
བྱང་བ་ཡང་ཞི་བར་འབྱུང་རོ། །ཟླ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོར། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བདུད་སྒྲིག་
ཅན་གྱིས་གསོལ་བ། ཏུ་སྤྱ་ཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐག་ཏུ་འཇུག་
ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་འདི་དང་། རིགས་སྤྲུགས་འདི་འཛིན་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་
མི་བབྱེད་དོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་འདི་འང་ལག་ཏུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ལོག་

༼ ༡༣༩༥ ༽

བསྐྱེད་ཚུལ། དེ་སྤྱན་དབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །འདི་དག་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ། མདོ་ཙམ་ང་
ཡིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །རིན་ཆེན་བཟང་པོ་བཞུགས་པའི་ཆོ། །སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་ཅེས་བྱ་
བ། །དཔལ་བ་ནས་ནི་འོད་འབྱེན་ཅིང་། །བར་སྒྲུང་ལ་ནི་སྦྱིལ་ཀྱང་འཆལ། །རེས་འགའ་འཇག་མའི་ཁྲི་
ལ་སྡོད། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོན། །ཞེས་བ། མངའ་རིས་མང་ཡུལ་དུ་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་དུ་མིང་བཏགས་པའི་སྤྱིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱན་སྐར་མ་བ་ལ་སངས་ལྟ་
བུའི་འོད་འཕྲོ་བ་བར་སྒྲུང་སྟོང་བ་ལ་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་གནས་བ། ས་ཐོག་ཏུ་འཇག་མའི་ཁྲི་མཐོན་པོ་ལ་
འདུག་ཀྱང་ལྗོད་མེད་བ། །ཁ་ནས་སྟོས་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐོགས་བ་མེད་བར་སྟོན་བ། བྱམས་
དང་སྦྱང་རྗེ་ཆེ་བར་སྒྲུང་། །དེ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་གཞན་དག་ལ། །ཉིང་རེ་འཛིན་

༼ ༡༣༤༤ ༽

ཀྱང་སྐྱེ་བར་བྱེད། །དེ་ལ་འཛིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་མོས། །ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་དང་། །འབྲུ་མིན་
ཅུང་ཟད་བཅོས་པར་འཆད། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། །ཅེས་པ། །འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སྦྱང་རྩེ་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཐོས་པ་དང་
བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དངོས་སུ་བྱོན་པ་འབྲུ་
བ་བྱང་ངོ། །དེ་ལ་བོད་ཡུལ་གྱི་ས་སྤྱང་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བོ་བྲིམ་པ་དང་མཁས་བཙུན་བཟང་བར་
གྲགས་པ་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མོས་ཤིང་འདུན་པས། །འཁོར་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་
གྱི་བསྟན་པ་དང་འབྲུ་མིན་ཅམ་དུ་བཅོས་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་བ་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་
པས་འཕེལ་ཅིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆེ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཡིས། །སྐྱབ་པ་ལྷ་བ་
དུག་མཛད་ནས།

༼ ༡༣༩༥ ༽

༼ ཉིང་འཛིན་བརྟན་པས་དེ་དྲུང་བྱོན། །སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་བར་སྤང་ལ། །སྤྱིལ་གྲུང་བཙས་ནས་
ཆོས་འཆད་ཆོ། །རིན་ཆེན་བཟང་པོས་གཟིགས་ཅོམ་གྱིས། །ས་ལ་ལྷུང་ནས་བརྒྱལ་ཅེས་
གྲགས། །ཞེས་ལ། བརྟན་པ་སྤྱི་དར་གྱི་དུས་ཐོག་མར་མངའ་རིས་ཞང་ཁུང་གི་ཡུལ་ཁ་ཆེ་ཞེས་པར་
སྤྱོད་འཁུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་མདོ་རྒྱད་བརྟན་བཙུག་མཐའ་དག་ལེགས་པར་
ཐུགས་སུ་ཚུད་ཅིང་སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ལ། བྱད་པར་དུའང་གསང་སྤྲུགས་གསར་
འགྱུར་གྱི་བརྟན་པ་དར་བར་མཛད་པའི་སྤྱོད་མཆོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་དག་སློང་བྱའི་གདོང་པ་
ཅན་དུ་གྲགས་ལ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དེས་ཡི་དམ་ལྷ་ཟླ་བ་དུག་ཏུ་བསྐྱབས་ནས་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཅིང་ལུང་བརྟན་ནས་སྐར་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ས་སྤྱོགས་སུ་རིམ་གྱིས་བྱོན་པས་

༼ ༡༣༩༽

ཁོའི་རྩུ་འཕུལ་དང་གཟེ་བཟིན་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཏེ། ཡིད་དམ་ལྟའི་ལྟ་སྤངས་གྱིས་སྦྱན་གྱིས་
གཟེགས་བས་ས་ལ་སྦྱང་ནས་བྱ་བ་ཉམས་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལོ་རྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་
གོས་གྱིས་ཁོའི་མགུལ་བ་ནས་བཅིངས་ཤིང་བཀའ་བསྟོན་བྲག་པོ་མཛད་བས་ཁོ་ན་རེ། མང་ཡུལ་གྱ་
མའི་མཆོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱ་ཡིན། ངས་བསྟན་པའི་ཆོས་ནམས་བོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་ཡོད།
གཞུང་དང་གདམས་ངག་མང་པོ་ལ་རྩུ་ལ་རྩེ་བ་ལྟ་བུ་བ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་འདེས་བས་སྟོགས་གཅིག་
ཏུ་སྦྱང་མི་ཐུབ། ད་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་ལོག་མི་སྟོན་པར་བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་རིན་བཟངས་ཞེས་བྱ་
བའི། །སྤྱེས་མཆོག་དེ་ཆེ་མི་བཞུགས་ན། །སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བས། །ཆོས་ལོག་བསྟན་
པ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས། །ནག་པོའི་སྟོགས་ལ་དགའ་བ་ཡི། །སྐར་རྒྱལ་ཞེས་བྱའི་སྤྱ་ཆེན་ཞིག་ །སྤྱེ་
ངན་ཞིག་ལ་བཞུགས་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་

༩༡༩༩༽

གཟུགས་སུ་བརྒྱུས་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱང་བའི་སྤྲེལ་
མཆོག་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་མི་བུའགས་ན། གླུ་ལྟེན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལོག་ལ་ཐོས་བསམ་
བསྐྱོམ་གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་དར་བར་གྱུར་ཏེ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་འགྱུར་
རོ། །དགའ་རབ་དབང་ལྷག་གི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་སྤྲེལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་མི་
ལྷག་ཇི་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ལོ་ཆེན་རིན་
ཆེན་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་བདུད་རིགས་འགའ། །མི་འམ་འཕགས་པའི་
གཟུགས་བཟུང་ནས། །ལོག་པའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་དང་བསྐྱེས་ནས་གནད་ནམས་
སུ། །ཆོས་ལོག་བསྐྱེས་ནས་འཆད་པ་སྤིད། །ཅེས་པ། དཔེ་དེ་འདྲ་བའི་བདུད་རིགས་ཀྱི་འབྱུང་

༼ ༡༣༠༠ ༽

པོ་མིའི་ག་བྱགས་སུ་སྤྲོ་མའི་ཚུལ་སྟོན་པའམ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཞེགས་སྟེ། ལྷ་སྟོང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
གནད་འགག་རྣམས་ཆོས་མིན་དུ་བསྒྱུར་ནས་འཆད་པ་སྤྲོ་འབྱུང་བ་བཞིན་ད་དུང་འབྱུང་བ་སྟེད་
པས་མ་འབྱུལ་བ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁ་བས་བཟང་པོ་ལ། །སྤྲོ་བའི་དུག་གིས་
པལ་ཆར་བསོད། །དུག་ཀྱང་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ནི། །འགའ་ཡང་བསད་པར་བྱས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་
ཆོས་བཟངས་འགའ་ཞིག་ལ། །ཆོས་ལོག་སྤྲོད་པས་པལ་ཆར་སྤྲོ། །ཆོས་ལོག་རྒྱང་པར་གོ་ན་
ནི། །འགའ་ཡང་བདུད་ཀྱིས་བསྒྱུ་མི་བྱས། །ཞེས་པ། ཁ་བས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་དུག་སྤྲོད་ནས་བྱིན་
ན་པ་རོལ་གྱིས་དུག་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས་ཁ་བས་བཟང་པོས་པན་འདོགས་པར་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ནས་
ཐོས་པས་

༩༡༣༠༡༽

དུག་གིས་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གནད་འགག་ཟབ་མོ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བསྐྱར་ནས་བསྟན་པས་སྡེ་སྡོད་ལ་མཁས་
པར་ཁས་ཆེ་བ་མང་པོ་དམ་པའི་ཆོས་བཟང་པོ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །རི་དྲགས་རྩ་མ་
མ་བསྟན་ན། །བོང་ཤ་འཆོང་བར་མི་བྱས་ལྟར། །དེ་བཞིན་བཟང་སྡོད་མ་བསྟན་ན། །ལོག་པའི་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱ་མི་བྱས། །བདུད་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ངན་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མིན། །འོན་ཀྱང་
བཟང་པོའི་ནང་ནས་ནི། །གནད་རྣམས་ཅུང་ཟད་བཅོས་པ་ཡི། །པན་པ་ལྟ་བུས་པ་རོལ་སྟུ། །ཞེས་པ།
བོང་བྱའི་ཤ་འཆོང་བའི་མིས་ཤ་མ་བྱིན་པར་ཤ་བའི་སྐྱ་དང་རྩ་མ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེས་ཤིང་བསྟན་པས་རི་
དྲགས་ཀྱི་ཤ་ཡིན་པར་འབྲུལ་པ་

༩༡༣༠༣༽

ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དང་མ་ཐུན་པའི་སྟོད་པ་བཟང་པོ་འགའ་ཞིག་མ་བསྟན་ན་ལོག་པའི་ཆོས་
བསྟན་པ་ལ་གཞན་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བས་བཟང་པོའི་སྟོད་པས་ངན་པའི་གཡང་སར་འཁྲིད་པ་
ཡིན་ནོ། །བདུད་རྩིག་ཅན་གྱིས་སེམས་བསྐྱར་བའི་ཆོས་ལུགས་ལའང་། རྟོགས་གཅིག་ཏུ་ངན་པར་
མ་ངེས་ཏེ། རྒྱུ་བོ་པལ་ཆེ་བའི་སྒོ་ངོར་དམ་པའི་ཆོས་གྲ་ཞོམ་པར་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་
བཟང་པོ་འཆད་ཅིང་། དེའི་ནང་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་གནད་ཆེ་ས་ཅུང་ཟད་ལོག་
པར་བཅོས་ཤིང་བསྟན་པས་པ་རོལ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱིང་ལ་འཁོན་དུ་དམ་བཟུང་ནས། །ངག་ཏུ་
ཆོག་འཇམ་སྒྲ་བྱེད་པ། །གཡོ་ཅན་ཞེས་སྤྱ་གཤགས་པ་སྟེ། །བྱང་སྟོང་གཤུག་པའི་གདམ་ངག་
ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་འབྲུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་གནད་ལྡམས་མདོ་
རྒྱད་བཞིན། །

༩༡༣༠༣༽

མ་བསྐྱད་པར་ནི་ལེགས་པར་ག་བྱང་། །ཞེས་པ། བདུད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱར་བའི་སྒྲ་མ་བཟང་པོ་དང་།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བརྩམས་པའི་སྐྱེ་བོ་གདུག་པ་ཅན་ཀྱིས་སློབ་མ་ལམ་ལོག་ཏུ་འབྲིད་པའི་ཚུལ་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྦྱར་ནས་མཁས་པའི་བཞེད་གཞུང་མ་ནོར་
བར་འཆད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དཀྱུག་པའི་རྣམ་འབྱུང་འདི་འདྲ་ཞིབ་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཆོས་ལུགས་ནོར་པ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཉམས་
སྤྱེ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་
གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀ་ལ་གདམ་པར། ས་བདག་ཆེར་མའི་ཞིང་ལ་སྤྱང་ཅི་
དང་། །གསེར་གྱི་རི་ལ་དུག་ཚུའི་རྒྱན་བཞིན་དུ། །ཁོ་ཡང་པན་པའི་ངག་ལ་

༩༡༣༠༩༽

མཉན་བྱ་ཞིང་། །ཡིད་འོང་སྐྱེ་བོའི་ཆིག་ཀྱང་སྤང་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒོ་གོས་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤང་དོར་མ་རྟོར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཤིང་རྟའི་སྒོག་ཤིང་ཆག་གྱུར་ན། །འཁོར་ལོ་
བཟང་ཡང་འགོ་མི་རྒྱས། །སྒོག་གི་དབང་པོ་འགགས་གྱུར་ན། །དབང་པོ་གཞན་དག་བྱ་བྱེད་
མེད། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་གནད་འཕྱགས་ན། །ཆོས་གཞན་བཟང་ཡང་རྒྱས་མེད་འགྱུར། །ཅེས་པ།
དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་འབྲེན་པའི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ཀྱི་ཆག་པའམ་མེད་པར་གྱུར་ན་འཁོར་ལོ་དང་ཁ་ལོ་
བ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་སྒྲུབ་ཆོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་འགོ་མི་རྒྱས་པས་ཤིང་རྟའི་བྱ་བ་
མི་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་བུའི་སྒོག་འགག་ན་དབང་པོ་གཞན་ཀྱིས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་དོན་མི་
བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པའི་ལམ་ཀྱི་གནད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
ཐབས་

༩༡༣༠༥༽

མཁས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བྱང་འབྲུག་གི་དོན་ནོར་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་བཟང་ཡང་རྩོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྩོགས་སངས་རྒྱས་ལས་མཁས་པ་ཡི། །གང་ཟག་
འཛིག་ཉེན་གསུམ་ན་མེད། །དེས་ན་དེ་ཡིས་གསུངས་པ་ཡི། །མདོ་རྒྱད་ནམ་པར་དགྲུག་མི་
བྱ། །མདོ་རྒྱད་དགྲུག་ན་ཆོས་སྤྱོད་ཞིང་། །འཕགས་པ་ནམས་ཀྱང་སྤྲད་འགྱུར་ཅེས། །མགོན་པོ་
བྱམས་པས་རྒྱད་ལྔར་གསུངས། །ཞེས་པ། མདོར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་བྱའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་མཐུན་པའི་མཁས་པ་ནི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པ་ཁམས་
གསུམ་མཁ། ས་འོག་ས་སྤྱིང་ས་སྤྱིང་ན་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་མདོ་རྒྱད་
ནམས་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྤྱིན་

༼ ༡༣༠༦ ༽

ཅི་ལོག་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་བཞེས་གཉིན་ངན་པ་དང་གཞུང་ལུགས་ནོར་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
གསོས་བཏབ་སྟེ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཚང་ཚིང་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆིག་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱར་
ཏེ་དགྲགས་པར་མི་རིགས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བ་དང་འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་པ་
བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །རྒྱད་ལྔ་མཁར། གང་བྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་
རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་པ། །དེ་
བྱིར་དང་སྤོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྟེ་དེ་མི་དགྲག། །ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་བྱིར་འདི་ཡང་དམ་ཆོས་
ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་སྤོངས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་བསྐྱར་པ་བཏབ་
པ་དང་། །དེས་གསུང་ཆོས་ལ་བརྟེན་གང་དེ་ཀུན་གཞན་བཏུས་བྱས། །དེ་བཞིན་ཞེན་ལྷའི་བྱི་ཅན་དེ་
ལ་

༼ ༡༣༠༥ ༽

སྒྲོ་མི་སྦྱར། །གོས་གཙང་ཆོན་གྱིས་ནམ་བསྐྱར་སྦྱུང་གྱིས་གོས་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །འདིར་རྩོམ་
ཐེག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་ལམ་གྱི་ཉེན་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ངེ་ལྟར་བསྐྱར་བའི་
ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སྤང་དོར་མ་ལོར་བར་བྱེད་དགོས་པས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོའི་དམ་ཆོག་དང་།
སྒྲོམ་པའི་ལེན་ཚུལ་དང་། མ་ཉམས་པར་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། ཉམས་པ་བྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་ཐུན་
མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ཐུན་མོང་བ་ནམས་ལ་སྤྲགས་པ་ནམས་གྱིས་བསྐྱབ་
དགོས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནམས་རང་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་གང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེའི་དམ་
ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་བྱེད་པར་དུ་བསྐྱར་དགོས་སོ། །དེ་ལ། རང་གི་བསྐྱབ་ལྟན་འཁོར་བཞི་པོ། །ཐེག་
ཆོན་སྒྲོ་ཅན་ནམ་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཡི། །ཡང་དག་ཆོག་རྗེས་

༩༡༣༠༩༽

སུ་གནང་། །ཞེས་པས་འཁོར་ཆམ་བཞི་གང་རུང་གི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་གཅིག་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཆོག་ཏུ་
དགོས་སོ། །མར་མེ་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་མཆོག་གི་འགྲེལ་པར། སྒྲོམ་པ་ནི་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོག་ནི་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཤུཌི་པས་གསུངས་
པས་བྱར་མི་འོས་པ་མི་བྱེད་ཅིང་བྱར་འོས་པ་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་པ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་
ནི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། བཅས་པའི་བསྐྱབ་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་དམ་
ཆོག་ཡིན་ཏེ། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དོན་གཅིག་གོ། །བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱིར་རྒྱད་ལས་
གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆམས་བསྐྱང་ཚུལ། སྤྱང་བར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་བཟད་པའི་དཀའ་

༩༡༣༠༩༽

ཐུབ་བཅོ་བརྒྱད་བཏེན་པར་འཛིག་ཏེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །དོན་ཡོད་
ཞགས་པར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་རང་གིས་ལེན་པའི་ཚོ་ག་གསལ་པོར་
གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་དུ། ཚེས་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་བསམ་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྤྲགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་གང་ཞེ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོས་པ་
མེད་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་དོ། །ཚེས་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པའོ། །ཚེས་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་
གཏོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩིས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། རང་གི་གསང་
སྤྲགས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་དང་བདུན་

༩༡༣༡༠༽

དང་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་ནས་མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་བྲལ་བ་དང་། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཅིང་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཉམས་པ་ལའང་མི་སྦྱོ་བའི་
ཡིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མདོན་པར་བརྩོན་པ་ལ་ངའི་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཡེ་འུ་རབ་འབྱམས་འབྱུང་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཁྱོ་བོ་རྣམ་རྒྱལ་ལས། བདེར་གཤེགས་བསམ་པ་གང་མེད་པ། །དེ་ནི་
དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར། །འགའ་ཞིག་བདེ་གཤེགས་བསམ་ལྡན་ན། །བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་
མེད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་ལ་སོགས་མེད་ཀྱང་། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་རྣམས་དེས་ཐོབ་
པོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོལ་མ་རལ་བ་གྱེན་བརྩེས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་སྤྲགས་འབྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རང་གི་
གསང་སྤྲགས་

༼ ༡༣༡༡ ༽

རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་གསང་སྤྲུགས་ཉི་བར་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཉི་བར་བསྐྱོམ་པས་གནས་པ་ཉིད་དང་། སྙིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་སྐྱོམ་པའི་སེམས་ཉི་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གསང་སྤྲུགས་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་
སྟེགས་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་འཇུག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ནི་མཉམ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། གཞན་གྱི་བྲིང་ལ་མི་འཇུག་པ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ།
བདག་དང་གཞན་གྱིས་དོན་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་པ་དང་།

༩༡༣༡༩༽

ལྷ་བའི་ཙ་བ་བཞི་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་དང་། སེར་སྣ་བྱེད་
བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པའོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྡིག་པ་
ཉོན་མོངས་ཅན་གསོར་མི་རུང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱད་དུ་འང་། དམ་པའི་ཆོས་
སྒྲོང་བ་དང་འཕགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་མ་གཏོགས་རིག་སྒྲགས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །བྱ་
སྒྲོད་ཀྱི་རྒྱད་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པའི་སྤང་ཚུལ་པལ་ཆར་མ་ཐུན་པར་སྤང་བས་རྒྱད་ནས་གསུང་
ཚུལ་འདི་རྣམས་ལ་ནོར་བར་བསྐྱབས་པས། བཟླས་བརྗོད་མེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱང་གིས་སྤར། །སློ་
གོས་ཆེན་པོ་སྡིག་པ་མེ་ལྷེས་བསྐྱེད། །ཅེས་དཔྱད་བཟངས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་གསུངས་པ་སྟར་པན་ཡོན་
འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །རྒྱད་སྡེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པའི་མིང་འདོགས་དང་། ཀླང་
གངས་རག་པ་ཙམ་

༩༡༣༡༣༽

འདྲ་ཞིང་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན། སལ་ཁེས་འོད་ཟེང་དུ། ལྷ་མ་ཆོ་ག་ཆད་ལྡན་པས། །ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་
གནས་བར་དུ། །ལྡན་སྦྱེས་ཡེ་ཤེས་བདེ་དོན་འཕྲོད། །ནམ་ཉོག་དེ་མ་ཀྱན་ལས་སྒྲིམ། །རིག་འཛིན་
སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའོ། །སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ལ། །རིམ་གཉིས་ཡིད་བཞིན་ནོར་གྱིས་
སྦྱས། །འདོད་ཡོན་ལྡ་ཡི་ཀྱན་ནས་མཆོད། །དགོས་འདོད་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་གནས་པ། །རིག་འཛིན་
སྒྲགས་ཀྱི་གནས་རྩལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བས་སྤང་བའི་རྩལ་ནི་ལས་དང་པོ་པས།
ཁྱོད་ཀྱི་སློག་ཆགས་བསད་མི་བྱ། །མ་གྱིན་པ་ཡང་མི་སྤང་ངོ། །འདོད་པ་ལོགས་པར་མི་སྤྱད་
ཅིང་། །བརྩན་དུ་སྦྱ་བར་མི་བྱའོ། །ཕྱང་ཁྱོལ་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་ཡི། །ཆང་ནི་ནམ་པར་སྤང་བར་
བྱ། །སེམས་ཅན་གདུལ་བྱིར་མ་ཉོགས་པ། །བྱ་བ་མ་

༩༡༣༡༥༽

ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤངས། །དམ་པ་ཉི་པར་བསྟེན་བྱ་ཞིང། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་བསྟེན་བཟུང་
བྱ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་དང། །དག་གི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་དང། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་
དག་ནི། །ཅི་རུས་པར་ནི་རྗེས་སུ་སློངས། །ཐེག་པ་དམན་ལ་འདོད་མི་བྱ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་
སྟོགས་མིན། །འཁོར་བ་དག་ཀྱང་སྤང་མི་བྱ། །ཏྲག་ཏུ་ཐུང་ན་འདས་མི་ཆགས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་
གསང་བ་པ། །སྟོད་ཀྱི་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞིང། །བྲག་རྒྱར་བཞོན་པ་མཆོན་ཆ་དང། །མཆན་མ་
འགོམ་པར་མི་བྱའོ། །འདི་དག་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་བཤད། །དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །པས་
པམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉིན་དང་
མཆན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ནི་བཞུས་པར་བྱ། །གང་ཆེ་ཉམས་གྱུར་རྣལ་འབྱོར་པ།

༩༡༣༡༥༽

།ཁ་ན་མ་ཐོ་སྒོམ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་མཚན་མ་
འགོམ་པར་མི་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ལ་གྲངས་བཅུ་བཞི་སྒྲ་མ་གོང་མ་ནམས་བཞེད་ཅིང་། རོ་རྩེ་སྒོབ་དཔོན་
གྱི་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱར་དགོས་ལ། སྒོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་
ནས་རིགས་ལྔ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་སྒོམ་པོ་
བརྒྱད་བསྐྱར་དགོས་སོ། །གང་ཟག་སེམས་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་པས་རང་གི་
རྟོགས་པ་དང་སྦྱར་བའི་སྒྲང་དོར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་གོང་མ་གསུམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་
དམ་ཚིག་གི་རྩིས་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་སྒོམ་པ་དང་། ལྷག་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་
བརྟེན་ནས་ནང་གི་བྱང་སེམས་མི་ཉམས་ཤིང་སྒྲེལ་བ་དང་། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་བཞི་ཉམས་

༩༡༣༡༤༽

སུ་ལེན་པ་དང་། དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རུ་བསྐྱར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་
ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། ཁ་སྐྱོར་ལས། བྱད་མེད་དེ་
ནི་སྐྱེས་པའི་ལུས། །ལས་ནི་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་སྟོན། །མི་ཤེས་པས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། །སྐྱ་ཡི་དོ་རྗེའི་དམ་
ཆོག་གོ། །སེམས་ནི་སྣ་ཆོགས་གདུངས་པ་དང་། །ཀྱན་ཏོག་བྱ་བའི་ངན་ཏོག་གིས། །སེམས་ལ་སྦྱང་
བར་མི་བྱའོ། །ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་དམ་ཆོག་གོ། །སྤྲ་མ་དག་དང་མ་རངས་པས། །ན་བ་མི་བདེར་བྱེད་
པ་ཡི། །ཆོག་རྩ་བ་ལ་སོགས་སྦྱ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོམ་པ་ནི།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། དེ་དག་རྒྱར་བྱས་
ཏེ་དཔང་པོར་བཟུང་བ་ནས་ཉེ་བར་བརྩམས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ། ལྷ་བ་ལྷ་ཁས་བཞེད་པ་ལྟར་འདིར་
དོ་

༼ ༡༣༡༥ ༽

རྩེ་ཐེག་པ་འེ་སྒོ་མ་པ་འེ་ཐོག་མ་ངོས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱ་ས་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྟར་བསྐྱས་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་དང་པོར་ཡོད་ཀྱང་།
དེའི་སྟེང་ཏུ་སངས་རྒྱ་ས་ནམ་སྒྲིབ་གི་སྒོ་མ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་བསྐྱེད་
དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་
སྟོང་བར་འཛིན་པ་དང་། རྩེ་རྩེ་རིགས་མི་བསྐྱེད་པ་འེ་སྒོ་མ་པ་རྩེ་རྩེ་དང་བྲིལ་བྱ་དང་བྱག་རྒྱ་དང་
སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཟུང་བ་ནི། དབང་གི་དུས་སྟེང་སྤྱད་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ཤིང་བླ་
པ་འེ་སྒོ་ནས་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་དང་། བྲིལ་བྱ་དགོལ་བ་དང་། འཇུག་པ་འེ་ཚུལ་དང་། ལྷ་མ་རིགས་བདག་
ཏུ་སྒོ་མ་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་ལ། ཟང་ཟེང་དང་ཆོས་དང་མི་འཛིགས་པ་

༩༡༣༡༤༽

དང་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་ལན་དུག་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། བྱམས་པའི་དོན་ཁ་སྦྱོར་གྱི་
འགྲེལ་པར་སྦྱན་པར་སྦྱ་བ་བཤད་པས་མཆོན་ནས་དོན་སྦྱོར་པ་དང་དོན་མཐུན་པའང་བསྟུང་
དོ། །འཛིག་ཉིན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་དུ། དབང་བསྐྱར་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་། ཁོར་
བཟང་པོ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ནྐམས་སྦྱིན་བྱར་བྱས་ནས། སྦྱིན་པའི་ཡུལ་རིམ་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་། ཁྱོལ་སོང་དང་། མི་སྣང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པར་
གསུངས་སོ། །དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོར་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་
མོས་པར་བྱས་ཏེ་བྱིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡུལ་བའི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོད་དཔག་མེད་དང་བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི། བྱམས་དང་གཙང་སྦྱ་ལ་སོགས་ལུས་
ཀྱི་བྱ་བ་དང་། བྱིས་སྦྱུ་ལ་སོགས་

༩༡༣༡༩༽

ཕྱི་ལོ་ལྷ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཕྱི་དང་གསང་བའི་ཆོས་རྣམས་འབྱོར་
ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་པ་རྒྱུད་དང་། རྣམ་འབྱོར་སླ་མེད་མ་རྒྱུད་ནང་དོ། །ཕྱི་ལོ་ཐེག་པ་
གསུམ་འཛིན་པའོ། །འདི་ལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤང་དོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་དོན་ཡོད་
བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་ལ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་
རྣམས་མཆོད་པའོ། །ཅ་བའི་ལྷ་དང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། དང་པོ་དབང་བསྐྱར་བ་ཤད་རྒྱུད་མན་ངག་བསྟན་པ་
གསུམ་ལྟན་ནམ་གང་རུང་གི་སླ་མ་ལ། དེའི་ཐོད་འཛིན་ཅིང་བརྟན་པ་བྱེད་པའམ་འཛེམ་པ་མེད་པར་
དེའི་རུང་དུ་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་ཐུགས་དཔྱགས་པ་སྟེ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་དུ། སྙིང་ནས་སློབ་དཔོན་
སྟོད་པ་དག །བསྐྱབས་ཀྱང་འགྱུར་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ལེགས་

༼ ༡༣༣༠ ༽

བར་གྲུབ་པའི་རྒྱད་དུ། །སྒྲ་མ་དགྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་ནི། །སྟོན་པ་ངན་བར་གྱུར་ན་ཡང་། །ལུས་སམ་
ཡང་ན་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་། །ཤེས་པས་ནམ་ཡང་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མན་ངག་གྱིན་པའི་
ཚད་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལྷནྱེ་བས་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར། སྟོང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོན་པ་
དག །ཅེས་པ། འདིར་གང་ལ་སྤྲགས་སམ་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡང་དག་པ་གཅིག་ཙམ་སྟོན་པ་དེ་ཡང་དེའི་
སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལ་སྤང་
ནའང་། ཅ་བའི་ལྷང་བར་མི་འགྱུར་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་
གཅིག་ཙམ་གྱིན་པ་ལ་བརྟུས་ནའང་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བར་གསུངས་སོ། །ཅ་ལྷང་གཉིས་པ་ནི། བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་བརྟུས་པའི་སྟོན་སྟེང་དུ་གསོད་པ་འཕྲ།
དོ་ཇེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོག་ཏུ་སངས་

༩༡༣༣༡༽

ཐུས་ཀྱི་བཀའ་དང་འགལ་བའི་མི་དགེ་བ་སྤོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསུང་ངོ། །ཅ་ལྷུང་གསུམ་པ་དོ་རྩེ་
ཐེག་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དོ་རྩེ་སྤྱན་ཡིན་ལ། དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་མ་
གཅིག་པ་དང་། ལྷག་ཀྱང་གཅིག་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱན་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཉེ་བའི་སྤྱན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱམས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་འདི་དག་བདག་དང་
སྤྱན་ཅིག་གྱུ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པས་ཐེག་པ་གཅིག་གི་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་དེ་ལ་ཞེ་
སྒང་བས་སྤྱོན་སྤྱ་ཞིང་ཡིད་འཁྲུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཉེ་བའི་སྤྱན་ལ་ཅ་ལྷུང་མི་འབྱུང་ཡང་། ཡུལ་
གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅ་ལྷུང་བཞི་བ་ནི། ཡུལ་སེམས་ཅན་གཅིག་དུ་མ་ལ་
ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའོ། །ཅ་ལྷུང་ལྔ་བ་ནི།

༼ ༡༣༣༣ ༽

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པའི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་འདོར་བའོ། །ཅ་ལྟུང་བྱུག་པ་ནི། ང་རྒྱལ་དང་བརྟན་སེམས་གྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་དུ་
བསད་ན་ཅ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུགས་ཅན་ལ་སྤྲད་བྱས་ན། །ནམ་པར་སྤང་མཛད་རིང་བའི་
རྒྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་ཡང་ལམ་ཆོལ་ཞུགས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྤྲད་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ནག་པོ་པས་བཞུད་ཀྱང་། རང་དང་གཞན་ཅེས་པ་སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྲད་པའོ། །ཅ་ལྟུང་བདུན་པ་ནི།
སྟོད་མ་ཡིན་པ་ལོག་སྟེད་ཅན་དང་། ཆོ་གས་མ་སྟོན་པ་བྱམ་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པས་མ་སྟོན་པ་དབང་བར་པ་གཉིས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཉམས་པས་མ་སྟོན་པ་ཅ་ལྟུང་བྱུང་ནས་
སོར་མ་ཆུད་པ་དང་།

༼ ༡༣༣༣ ༽

ཐབ་མོས་འཇིགས་པས་མ་སྒྲིན་པ་བཞི་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྟེར་བ་དང་། མ་སྒྲིན་པ་དེ་ལ་དེ་དང་གོང་མའི་གསང་བ་
བསྐྱགས་པའོ། །ཅ་ལྷུང་བརྒྱད་པ་ནི། བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་ཏེ་ཕྱང་པོ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ལྔའི་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པ་དེར་བསྐྱེད་ཅིང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ཕྱང་པོར་འདུ་ཤེས་སྤྲད་པ་
དང་། དེ་དགའ་ཕྱབ་བྲག་པོས་གདུང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཆད་པས་གཙོད་པ་དང་། ཁུར་ཆེན་ཁུར་བ་ལ་
སོགས་པས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །ལུས་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ཅམ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། མི་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་ནས་བྱེད་དུ་གསོད་ན་ཅ་ལྷུང་ངོ། །ཅ་ལྷུང་
དགུ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་

༼ ༡༣༩༩ ༽

ཉིད་ལ་ཡོད་མེད་དུ་རྟོག་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་ཟའམ་བརྗོད་བྲལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
ནས་སྒྲོང་བའོ། ཅ་ལྷུང་བཙུ་བ་ནི། ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་བཤེགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་གདུག་པ་ཅན་མངོན་
སྒྲོད་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཛའ་བོར་བྱེད་ཅིང་ལུས་ངག་གིས་པན་འདོགས་
པའོ། །རྡོ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་དུ། ཤིན་ཏུ་གདུག་པ་དྲག་རྣམས་ལ། །ཞི་བ་ཉེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཤེས་རབ་
ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་གྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཁོ་བོར་མཛད། །ཐུགས་རྗེས་ཁོས་པའི་ངང་
ཚུལ་ཅན། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཡང་ངེས་བསྐྱེད་མཛད། །ཅེས་པ་དང་། སྒྲོང་རྒྱུད་ལས། ལྷན་པ་
དགོན་མཆོག་གསུམ་སྦྱད་དང་། །སངས་རྒྱུ་བསྟན་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་། །ལྷ་མ་སྒྲོད་ལ་

༼ ༡༣༣༥ ༽

བཙོན་པ་ནམས། །མཁས་པས་བསྐྱེམས་ཏེ་བསད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་ནི་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོས་
ལས་སྒྲོར་བྲག་པོ་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན། །ཁ་ནས་བཟང་པོ་སྤྲ་ཞིང་སྟོང་ལ་ངན་སེམས་འཛིན་པ་གཡོ་
སྤྱའི་ཅ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །ཅ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། མིང་དང་མཆན་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་དེ་
ལྟར་འཛིན་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པ་ཅ་ལྟར་དུ་ཇེ་བཙུན་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་ཇེ་ཉིད་བཞེད་
དོ། །ཅ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་པ་ནི། དད་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་འཆོ་དང་ཆོས་ལོག་འཆད་པ་དང་།
སྤྱ་མའི་ནམ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེས་ཏེ་སྤྱབས་གནས་དང་། ལྷ་སྒྲོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
བསྐྱར་བ་དང་། ལམ་གོང་མ་ལ་དད་པ་ལོག་མར་བསྐྱར་ནས་སུན་འབྱིན་པའོ། །ཅ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་
པ་ནི། བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དམ་ཆོག་གི་རྣམས་སྤྲད་

༩༡༣༣༤༽

པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་བྱེད་དུ་བསོད་པ་དང་། ཡོ་གའི་ལུགས་ལ་ངོ་ཇེ་བྲིལ་
བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་བསྟན་པ་ལོ། །ཙུང་ལུང་བཅུ་བཞི་པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྟེན་
དང་། དུམ་ཤེར་སྤྱོད་གྱི་མཆོན་བྱེད་བྱད་མེད་རྟེན་དམན་པ་དང་སྟོན་ཅན་འདུ་ཤེས་བས་སྟོད་པར་
བྱེད་པ་ལོ། །དབང་དང་དམ་ཆེ་ག་གི་དུས་སུ་བསྟན་པ་ནི་ཉེ་བ་ཡིན་ལ་གཞན་ནི་རིང་པ་ལོ། །སྟོབ་
དཔོན་ཤུལ་པས། ཙུང་པའི་དུས་སུ་བྱད་མེད་ལ་སྟོད་པ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་དག་འདུལ་བའི་སྤྱིར་རྒྱལ་
བ་སྤྲས་བཅས་བྱད་མེད་དུ་སྤྱུལ་ནས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་རྣམས་ལ་སྤྲད་ན་ཉེས་པ་ཆེ་ཞིང་། ལྷུང་
བ་འབྱུང་ཉེ་བས་བྱད་མེད་ལ་སྟོད་པ་སྤྱིར་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཏོག་
ལས། ཆངས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དབང་ལུག་ཅེས་བྱ་བ་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྤྱར་

༩༡༣༣༥༽

ནས་སངས་རྒྱས་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་བྱང་དུ་འཁོད་པ་ལ། བརྒྱ་བྱེན་གཙུག་ལྷན་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་
ཁྱོད་བག་མེད་པར་མ་བྱེད་པར་དེར་མ་འདུག་པར་སོང་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷའི་
དབང་པོ་ལེགས་པར་རྟོགས་ལ་སྒྲོས་ཤིག་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་
བུ་དམ་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་པའི་བྱིར་བུད་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་འགྲོད་པས་བཟོད་པར་གསོལ་བར་བྱས། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་མ་སྦྱངས་
ན་ཆེ་རབས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བུད་མེད་དུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཁྱུངས་སུ་མཛད་
དོ། །ལྷ་མོ་ཁྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་མདོར་ཡང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་
འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་མཛད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་

༼ ༡༣༣༼

མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །ཅུ་ལྷུང་དྲུག་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉི་ཞིང་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཡང་དག་པར་བསྐྱད་པའི་མདོར། དམ་པའི་ཆོས་ལ་འདི་ནི་ཟབ་པོ། །འདི་ནི་མི་ཟབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་ན་
དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་བའོ། །འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་ན་དམ་པའི་
ཆོས་སྟོང་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། གང་ཞིག་ཡིད་ནི་
ཆོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལ་མོས་པར་མ་
གྱུར་ཀྱང་སྤང་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པོ་ཞེས་བྲན་པར་བྱའོ། །བདེ་མཆོག་ཉིང་དུར། ཟབ་མོའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་
ལ། །གལ་ཏེ་མོས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོང་པ་དག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་བསམ་

༩༡༣༩༩༽

མི་བྱུང་བྱུང་བྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། མངོན་བཟོད་སྒྲ་མར། ཟབ་མོའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་ལ། །གང་ཞིག་
མོས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྤང་པ་དག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་མི་བྱེད་པའི། །ཆོས་ཉིད་ཐམས་
ཅད་བསམ་མི་བྱུང་། །སངས་རྒྱས་རོལ་བའང་བསམ་མི་བྱུང་། །ཅེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེར། ལུ་
སྟེགས་པའང་ཉན་ཐོས་ལ། །དམན་ཀྱང་དེ་ལ་སྤང་མི་བྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྟུང་
པར། ང་ནི་བར་མ་དོར་གནས་པ་ལ་ཆོས་སྟོང་བ་ཞེས་མི་སྤྲོད། །ཞེས་མི་མོས་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་
བཞག་ན་ཆོས་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པའི་བཅས་པ་
འགའ་ཞིག་བྱུང་དུ་བསོད་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་ཕྱོགས་རེ་ལ་སྤང་ནའང་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ།
སྟེ་སྟོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ལ་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་

༩༡༣༣༠༽

བས་ཚད་མར་མི་འཛིན་ནོ། །ཞེས་འདོར་ཅིང་བྱད་དུ་གསོད་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་ཆོས་དང་
གང་ཟག་གི་ཆོད་འཛིན་གྱིད་པ་འང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། བཙུ་མ་
ལྟ་འདས་གྱིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་འཛིན་ན་རང་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོ་
རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་དུ། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པས་པམ་པས། །བརྩ་བཞིར་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ། །སྤྲུགས་
པ་དོན་ཀྱན་སྦྱབ་གྱིད་པས། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་སྟོང་ནས་སྟོད་པ་དང་། །བདེ་
གཤེགས་བཀའ་ལས་འདའ་གྱིད་དང་། །ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མཆེད་སྤྱན་འབྱེན། །བྱང་སེམས་མེད་པར་
སེམས་ཅན་སྤངས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཆེན་འདོར་བ་དང་། །བདག་གཞན་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟོད་
གྱིད། །སྟོད་མི་རུང་ལ་གསང་བ་བསྟན། །རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་ལུང་པོ་སྟོད། །དག་པའི་ཆོས་

༩༡༣༣༡༽

ལ་སོམ་ཉི་བྱེད། །གསུམ་ལྡན་ཁྲོད་ལ་བྱམས་ལྡན་བྱེད། །སྟོང་བ་ཐལ་བྱང་ལ་རྟོགས་བ། །དད་ལྡན་
སེམས་ནི་སྟན་འབྱེན་བྱེད། །དམ་ཆོག་དང་ལྡན་བཙེ་མི་བྱེད། །ཤེས་ལྡན་བྱད་མེད་སྟོད་པར་
བྱེད། །སྒྲགས་བས་དེ་དག་ཡོངས་སྤངས་ནས། །དེས་པར་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །དེ་ལས་
སྒྲགས་བ་ཡོངས་འདས་ན། །དེས་པར་བདུད་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར། །ནད་དང་སྦྱག་བསྐལ་འཕྲོག་
འགྱུར་ཏེ། །བསྐྱར་མེད་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །སྒྲོམ་པོ་ལྷུང་བྱེད་ཉེས་དམིགས་གྱང་། །དེ་
དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །དམ་ཆོག་མི་ལྡན་རིག་མ་བསྟེན། །ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བཙོད་པར་
བྱེད། །གསང་བའི་ཆོས་ནི་སྟོན་བ་དང་། །དད་ལྡན་རྣམས་ལ་གཞན་དོན་དུ། །ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཡུན་
རིང་གནས། །སྟོད་མི་བྱང་ལ་གསང་བ་བསྟེན། །ཁ་

༩༡༣༣༩༽

ན་མ་ཐོ་སྒྲོམ་གྱུར་ཉི། །སྒྲགས་པ་དེ་ཡི་དམ་སྒྲོམ་ཟད། །ཟད་པས་འགྲུབ་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །དེ་
བས་ཉིན་རེ་ལན་གསུམ་དུ། །ཁ་དོན་གྱིས་ནི་སྒྲག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོར།
ཙ་ལྷུང་ལྷ་བ་དབང་པོ་ཉིས་ལྷུང་གི་བདེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འདོད་པས་ས་བོན་ཉམས་པར་
བྱས་པའོ། །ཙ་ལྷུང་དགུ་བ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་སྤྲུལ་འབྱེན་
པའོ། །ཙ་ལྷུང་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་སྟོང་བའོ། །གཞན་རྣམས་ལའང་མི་འདྲ་
བའི་བྱད་པར་རུང་ཟད་སྒྲོང་ངོ། །སྒྲོམ་པོ་ལྷུང་བ་བརྒྱད་པའི་དམ་ཆོག་དང་ནི་མི་ལྡན་པའི་རིག་མ་
ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟེན་པར་དགའ་བ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་རྫོ་རྗེའི་སྤྲུལ་དང་དམ་
ཆོག་ལ་ཁ་ཤག་འགྱེད་

༩༡༣༣༣༽

བ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་བཅོད་བ་དང་། ལྷོད་དུ་རུང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཤེས་བར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལས་
གཞན་སྟོན་བ་དང་། ཚོགས་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་བརྟེན་གྱི་ཚིག་སྟོས་བ་དེ། དུས་གཞན་
དུ་དགོས་བ་མེད་པར་སྒྲིབ་དང་། གསང་སྒྲགས་ལ་མི་མོས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་གང་ཟག་དང་ལྷན་ཅིག་
ཞག་བདུན་གནས་བ་དང་། དམ་ཚིག་དང་མི་ལྡན་བ་དང་དབང་འོག་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་དབང་
གོང་མ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྟོན་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷའི་བྲག་རྒྱ་
སྐབས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་
པའི་བསྟེན་བ་ཚད་དུ་མ་སོང་བ་དང་། ཚོག་བཤའ་བ་བཞིན་མ་ཚང་བར་དབང་བསྐྱར་རབ་གནས་
ལ་སོགས་བྱེད་བ་དང་། དགོས་བ་ཆེན་པོ་མེད་པར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་དང་ཉན་ཐོས་གྱི་བཅས་བ་
ལས་འདའ་བ་དང་།

༼ ༡༣༣༥ ༽

གསང་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་སྤྱི་མ་གཉིས་
ཀ་བཞག་ནས་རིག་མའི་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་བརྒྱད་དམ། ཡང་སྟོམ་པོའི་ཉེས་པ་
གྲངས་མེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །བཅུ་བཞི་དང་བརྒྱད་བསྟོམས་པས་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་
སྟོང་མཛད་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རིགས་ལྡེའི་སྟོམ་པ་དང་། སྟོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཀྲངས་
པས་རྒྱད་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལྷ་བཅུ་ཙ་གྲངས་པ་རྣམས། རྣལ་
འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱར་བསྐྱམས་པ་
རྣམས་བསྐྱང་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་། ཉམས་ན་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་ངན་འབྱོར་ལྷང་བར་གསུངས་ཤིང་། བྲམ་བེ་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་བཀའ་འགྲེལ་དུ་
གསང་བའི་མཛོད་ཀྱི་ལུང་

༼ ༡༣༣༥ ༽

གངས་པར། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྒྲིན་ལྡན་ན། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་འགྱུར། །དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་
བདུན་པ་ལ། །མ་བསྐྱོམས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །གང་ཞིག་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་
དམ་ཚིག་སྒྲོམ་ལ་གནས། །སྐྱེ་འདིར་ལས་དབང་གིས་མ་གྲུབ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ། །རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གིས། །མི་ཡི་སྐྱེ་བའང་རྟེན་པར་
དགལ། །ཞེས་པ་དང་། བི་བྱ་ཏི་ཙན་ཏས། མ་བསྐྱོམས་གྱུར་ཁྱུང་ལྡང་མེད་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་
ནས་འགྱུབ། །ཅེས་སོ། །ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལས། དམ་ཚིག་རལ་
ཅིང་ངན་སྒྲོད་བྱེད། །བྲམ་བེ་བསོད་པར་བེ་ཆོམ་མེད། །སྒྲིག་སྒྲོད་སྤངས་པའི་བདག་ཉིད་ཙན། །ངན་
པའི་བདག་ཉིད་སྒྲུན་པོ་དེ། །མཁའ་འགོ་མ་ཡིས་

༼ ༡༣༣༦ ༽

ཐོས་གྱུར་གྱང་། །དེ་ལ་ང་ནི་སློབ་མི་བྱེད། །གསང་བ་བ་ཡི་ནང་ན་ནི། །སྐྱབ་བ་པོ་དེ་ཕྱགས་དང་
འབྲ། །ཞེས་བ་དང་། །ཟླ་གསང་ཐེག་ལེར། །ཕྱགས་ཀྱི་དངོས་གྱུབ་དོན་གཉེར་བས། །དམ་ཚིག་བསྐྱང་
ལ་བཙོན་བར་བྲ། །གཞན་དུ་བྱེད་ན་ཕྱགས་མཁན་གྱིས། །ཕྱགས་སོགས་འདོད་པའི་དོན་མི་
འགྲུབ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དམ་ཚིག་གི། །གསོལ་བ་བཞེས་སུ་མི་གནང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་
ཕྱག་བསྐྱེད་ཆེ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དཔྱལ་བ་རྣམས། །དམ་ཚིག་སློད་ལས་འདས་བ་
ཡིས། །མྱོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས་ཐོབ། །སློབ་མ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །སློབ་གཞན་ཕྱག་བསྐྱེད་
ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །དེས་ནི་ཕྱགས་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ །དམ་ཚིག་
མེད་པའི་སློབ་མ་ལ། །ནམ་ཡང་སྦྱིན་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བ་དང་། །སྤྱི་ཚོགས་སྤྱིར་

༼ ༡༣༣༽

པོ་རྒྱན་ལས། སྤྱི་ཙམ་ལ་ནི་རབ་གཞིལ་བའི། །སྤྲལས་པ་མནར་མེད་སོགས་སུ་འགྲོ། །ང་ནི་སྤྲལས་
པ་ཞེས་སྤྲོགས་ཤིང་། །གསང་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡལ་བར་འདོར་མི་
བྱ། །དཀར་པོའི་གོས་ལ་རབ་གནས་ཏེ། །རྡོ་ཆ་རྣམ་པར་འདོར་ནས་སུ། །ལོག་པའི་གཡེམ་ལ་
མཛོན་པར་ཞེན། །དུ་འབོད་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་པ་དང་། །ལས་དང་པོ་བའི་དམ་ཆིག་
བསྐྱས་པར། །དམ་ཆིག་ལ་མི་གནས་པར་གསང་སྤྲལས་ཆིག་ཙམ་གྱིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་ལས་
སྣ་ཆོགས་བྱེད་པ་དེ་ནི། །དཔེར་ན་མཛེ་ནད་ཅན་ནང་འབྱས་རྟིང་པར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱིས་གོས་
དང་རྒྱན་གྱིས་བཀབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་བྱར་མི་བྱས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་
ཅི་སྤོས། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་གྱིས་བཤུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་

༼ ༡༣༣༩ ༽

ངོ། །དེས་ན་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་ནམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ། གུན་
སྒྲོང་དང་ལུས་ངག་གི་སྒྲོར་བ་དང་། གང་ཟག་དང་ལྟུང་བ་སྡི་ཡང་གི་བྱུང་བར་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་
ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། གལ་ཏེ་བྱུང་ན་པམ་པ་དང་སྒྲོམ་པོ་ལ་
སོགས་རིགས་གང་དུ་འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱིར་བཙས་པ་དང་། སྤྱིས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲོམ་
ཞིང་། སྒྲོམ་པ་སྐྱངས་ན་བསྐྱུང་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་ལ།
ཉིན་དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཉིད་རེ་བཞིན་ནི་བསྒྲུབ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཞག་རེ་ལ་
བསྐྱུང་བའི་ཆིག་ནམས་ལན་དུག་ཏུ་བསྒྲུབ་ཤིང་མ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་
མཐོང་བ་ན། །གཡོན་ནས་ལན་གསུམ་བསྒྲོར་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡིད་གྱིས་གྲུས་པས་
བསྒྲོར་བ་

༩༡༣༣༩༽

བྱེད་པ་དང་། གང་པོས་ཁྱུས་པར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་
དོན་གྱི་ཚུལ་རབ་ཏུ་སེམས་དཔར་བྱེད་གྱིས་འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བར་མི་བྱེད་དེ། འདི་དང་ལྡན་ན་
ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་མི་
སྟོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གང་མཐོང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པར་མི་
བྱེད་པ་དང་། དངོས་ཀྱན་གང་དང་གང་སྤང་བ། །གཙོ་དེ་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྤེའོག་མའི་མཆོད་རྗེས་རྒྱལ་བའི་རིགས་ལ་མེ་ཉོག་སེར་པོ་དང་
དཀར་པོ་དང་བདུག་སྟོས་ག་བྱར་དང་། བརྒྱའི་རིགས་ལ་མེ་ཉོག་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་བདུག་
སྟོས་ཅ་རྒྱན་དཀར་པོ་དང་། རྩོམ་པའི་རིགས་ལ་མེ་ཉོག་སྟོན་པོ་

༩༡༣༤༠༽

དང་བདུག་སྒྲོལ་གྱུ་གྱུལ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀའི་སྒྲོལ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་
སོགས་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཉ་མོ་རྩ་ག་ལ་ཉ། བཟླ་སྤ་ར་པ་མཉུན་ལ། ཉ་སྤ་ག་རྩ་ལ།
ཨར་ཉེ་སྤྱུ་མི་བྱུ་ལ། ཉུ་ཐ། ཨོ་བཟླ་བཟླ། མརྩ་བཟླ། མརྩ་ཉེ་རྩ་བཟླ། མརྩ་བེ་ུ་བཟླ། མ་རྩ་
བོ་རྩ་ཅི་རྩ་བཟླ། མ་རྩ་བོ་རྩ་ས་མཉུན་པ་ས་ག་མ་ཏ་བཟླ་ས་ཐ་ཀམ་ཨུ་བ་ར་ཏ་བེ་ལོ་རྩ་ཅི་བཟླ་སྤ་
ཡིད་ལ་བརྩན་པ་དང་བཟླ་ད་པ་ཅམ་གྱིས་མཚོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །རྩ་སྤ་ལ་ལ་ལ་
སྤྱིན་ཅིང་། །བྱེ་མའི་ས་ལ་མཚོད་རྩན་ཀྱང་། །མཁས་པས་ཆོ་ག་བཞེན་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས།
རྩ་སྤ་ལ་སེར་ནག་ལ་ལ་སྤྱིན་པ་དང་། སུམ་འདེབས་པའི་ལག་ལེན་བྱ་ཞིང་། དཔུང་བཟངས་སྤ།
མིད་པ་གསུམ་ན་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་མཚོག་ །དེས་གྱུབ་

༼ ༡༣༤ ༽

འདོད་པས་སྒྲགས་ཀྱི་ཐོག་མར་སྦྱར། །ཞེས་པ་ལྟར། འོད་ལྗན་དུའང་། ལུ་སྒྲེགས་ཀྱི་སྒྲགས་རིམ་
ནད་ནི་བ་སོགས་ལ་མགོ་བོར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱག་འཆའ་བ་བཟོད་དེ། བ་མོ་མར་རྩ་ལྟ་ཡ།
ཀྱ་རུ་ཀྱ་ལེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་། རིམས་ནད་ལ་སོགས་སོང་བའི་སྐྱར་བ་
རྩིང་བ་ལ་མི་འགོམ་ཞིང་། བརྟམ་པ་སྤང་བར་གསུངས་ལ། སོ་སོར་ཐར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལའང་དགོས་
བ་སྤྲུམ་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་གྲིབ་མ་དང་། མཆོད་རྗེས་དམན་མ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་དང་
ཆོན་ལ་མི་འགོམ་པ་དང་། ཅི་ནས་འགོམ་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འོག་ནས་འཇུ་ལ་བར་
བསམས་ཏེ། ཚི་བཟོ་བེ་ག་ཨ་ཀ་མ་རྩྭ། ཞེས་བཟོད་དེ་རྩི་ལྷགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། སྒྲགས་
ཀྱིས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་དེ་ཉིད་འདུས་པར་

༩༡༣༤༩༽

གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བཟའ་བའི་དམ་ཆིག་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་དང་སྒྲོན་མ་ལྷ་དངོས་སམ་བཟའ་བཏུང་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བསྟེན་པའི་དོན། ལྷ་རི་བས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བསྐྱར་ལ། །རྟག་ཏུ་བརྟེན་
ཅིང་སྐྱད་པར་བསྒྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙང་ཅོག་དང་བཟང་ངན་གྱི་རྟོག་པ་འཛོམས་པའི་
བསྟེན་པ་དང་། ཟླ་རེ་བཅུ་གྲག་གཉིས་པོ་དང་། །བཙོ་ལྷ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཆེས་བཅུ་དང་། ཆོགས་འཁོར་མ་ཆགས་པར་སྐྱབ་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་དམ་ཆིག་རྟོ་རྟེ་བྱིས་བྱ་
དང་། རྒྱན་བྱག་དང་ཆངས་སྐྱད་དང་། །ཁ་ཁྱི་ག་དང་། ཅང་ཉེ་ཏུ་དང་། ཐོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།
སྒྲེགས་བམ་དང་། བྱིས་སྐྱ་ལ་སོགས་སྟོད་མིན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་འཆང་བ་དང་། དབང་བཞི་སོ་
སོའི་ལམ་དམིགས་པ་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་བཞིའམ་གཅིག་ཅུ་མ་མ་ཆགས་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་

༼ ༡༣༤༣ ༽

བཙོན་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཛོམས་པའི་ཚུལ་ནི། ཅ་ལྷུང་བྱུང་ན་སྒྲ་མ་དང་དོ་རྩེའི་སྤྱན་དང་དམ་
ཚིག་དང་ལྷན་པ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་མཚོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་ལ། ལྷུང་བའི་མིང་བརྗོད་
དེ་འགྲོད་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་པ་བྱས་ནས། སྒྲ་མ་ལ་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞུ་བ་དང་། མ་
འབྱོར་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟུལ་ཚོན་དང་རས་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ནས་བདག་
ཉིད་འཇུག་པའི་ཚོགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱ་ཞིང་སྒྲུལ་པ་སོར་ཚུད་པར་སྒྲང་བར་བྱའོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་དགོངས་པ་ནི་དབང་གོང་མའི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་ན་དབང་བསྐྱར་སྒྲངས་པ་ཙམ་
མི་ཚོགས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སོར་ཚུད་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅ་བའི་ལྷུང་བ་
བྱུང་ན་སྒྲུལ་པ་སོར་ཚུད་ཀྱང་། ཕྱི་མའི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཆེ་འདིར་མཚོག་གི་
དངོས་

༼ ༡༣༩༩ ༽

གྲུབ་མི་ཐོབ་པོ། །དེས་ན་སློག་དང་བརྗེས་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་བ་ལ་འབད་བར་བྱ་སྟེ། བདེ་མཆོག་གི་
བཞུགས་སྐྱོད་སློམ་པ་འབྱུང་བ་ལས། ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །སློག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་
ཡང་སྒྲ། །འཆི་བའི་སློག་ལ་བབས་ཀྱང་སྒྲེ། །ཏྲག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དོན་ཅེ་ཐེག་བའི་ལམ་བསྐྱབས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ལྟར། ཉམས་ན་འང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་
གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཁྱུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟེ་ཐབ་མོའི་ལམ་ཀྱི་དངོས་གཞི་དམ་ཆོག་དང་
སློམ་པ་བསྐྱེད་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བཙོན་བར་བྱའོ། །འཆི་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པར་ཆེའི་དུས་བྱས་ནས།
ཅ་བ་ཀྱན་ཉམས་ཐལ་བ་དག། །གསོ་ལ་ཉེ་བར་མི་བཙོན་ན། །དོན་ཅེ་དཔྱལ་བར་དེ་ལྟར་བྱེད། །དཔྱལ་
བ་པལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱག་བསྐྱེད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ས་པ་བས། །དེ་ཡི་འབྱུང་ཡང་ཆར་མི་
པོད། །ཅེས་འོད་ཀྱི་སྒྲེང་བར་གསུངས་སོ།

༼ ༡༣༤༽

༼གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་སྤྲོད་འཆད་པ་འགའ་ཞིག་ རྗེ་ཐེག་པ་ལེ་ཆོས་ལ་
སྐྱར་པ་འདེབས་པར་སྒྲུང་སྟེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལི་རང་བཞིན་མེད་
པ་ལེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་མ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་མ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་འབྱུང་གི་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བཟོད་དེ། ཆོས་འབྱུང་གང་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ལེ་ཆོས་རྣམས་
ཀྱང་སྟོབས་བརྩུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་པོ་རྣམས་
དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་ཐབས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

༩༡༣༤༥༽

གནས་ཡིན་ཏེ། བདེ་བའི་གནས་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་སོ། །གང་ལས་ཁྲག་དང་། གཅི་བ་དང་། ཁུ་བ་
ནམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཆོས་འབྱུང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་སློན་
གསལ་དུ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ནལ་འབྱོར་ཀྱང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། སོ་སོ་རང་རང་
གིས་རིག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློན་ཡུལ། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆའི་བ་མ་རྟོག་གི་ནང་ན་གནས་པ། ཡོད་
པ་དང་མེད་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཡི་གའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ནམས་དང་རྟོག་གེ་བ་
ནམས་ཀྱི་སློན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་འགའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུང་དང་རྟོག་གེ་པའི་རིགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་
བཀོད་ནས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ངེས་དོན་ཐབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའང་ཅ་ལྟར་གི་ཐ་སྙད་མི་
འདུག་པར་འདོད་ཀྱང་ཆོས་སློང་།

༼ ༡༣༤༽

གི་ལས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྒྱལ་ཅིང་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་
ཤེས་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཕུང་བར་མི་བྱའོ། །གསང་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཉེ་གསུམ་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟོར་བ་སེལ་ཚུལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
བསྟན་པ། དེ་ལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པའི་འཕེལ་འགྱིབ་བྱུང་ཚུལ། འགག་དོན་དེལ་ནས་བརྩེ་བས་
གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་ལ་འཁྱུལ་བ་སེལ་ཚུལ། དང་པོ་ལ་བརྒྱད། གློ་བུར་དུ་བཅོས་
པའི་རང་བཟོའི་སྟན་འབྱེན་ཚུལ། སྦྱིར་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ཆར་གཅོད་ཚུལ། ཆོས་དང་འགལ་བ་
མཐའ་དག་དགག་བྱར་གདམས་པ། ལྷན་པོའི་ལུང་སྦྱོར་རང་འཆང་སྟོན་པར་བཤད་པ། མཁས་
མོངས་གཉིས་ཀྱི་འཁྱུལ་པའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ། ཁུངས་ནས་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་

༩༡༣༤༥༽

ལུགས་དོར་བྱར་བསྟན་པ། ལྷན་པོས་སྦྱར་བའི་མདོ་རྒྱད་སུན་དབྱེང་བ། རིང་བསྐལ་རང་བྱོན་ལ་
སོགས་རྒྱ་མཚན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན་འཛིན་མཁས་པས་ངེ་ལྟར་མཛད་
པའི་ཚུལ། བསྟན་པའི་སྒྲིན་བདག་གིས་ངེ་ལྟར་སྦྱབ་ཚུལ། རང་བཟོ་མ་ཡིན་པའི་ནོར་བ་རིག་པས་
འགོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སུན་འབྲིན་པའི། །རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་
ཀྱིས་ཉོན། །ལུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དབང་ཕྱག་སོགས། །མནན་པའི་སངས་རྒྱས་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ཚློག་
པ་ཡི་བྲིས་སྦྱ་ཞིག །ལུ་སྟེགས་དབྱེངས་ཅན་དགའ་བས་བྲས། །ཞེས་པ། གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་སུན་
འབྲིན་པའི་གདམས་པ་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་ཆེ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་བརྟེན་ཅ་ཐོན་པ་
བརྒྱད་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བརྟེན་ཅ་ཐོན་པ་བཞི་བྱེད་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པའི་བརྟེན་ཅ་དབྱེངས་ཅན་དགའ་བ་
ཞེས་བྲ།

༩༡༣༤༩༽

བས་ནང་པའི་ལྷ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། བདེ་མཆོག་དང་། གྱེ་དོར་ལ་སོགས་པའི་བྲིས་སྐྱུའི་ཞབས་
འོག་ཏུ། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་དབང་ཕུག་དང་བྱུང་འདུག་དང་ལྷ་མ་ལ་སོགས་མནན་པ་མཐོང་ནས་སྟོང་
ན་བར་གྱུར་ཏེ། ཁོས་ཀྱང་དེའི་ལན་དུ་དེ་བརྒྱུག་པའི་བྲིས་སྐྱུ་རང་བཟོར་བྱས་སོ། །མཁས་པ་ཆེན་པོ་
རྩོན་པོ། །དེ་དང་ཚོད་པའི་བཙོད་གྲུ་རུ། །རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྡེ་བ་དང་། །རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་
སྤང་པོའི་གྲུ། །སངས་རྒྱས་མནན་པ་རང་བཟོ་ཡིན། །དེས་ན་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་བསྐྱབས། །དེས་
ཀྱང་དབང་ཕུག་མནན་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རང་བཟོ་ཡིན་ཅེས་བསྐྱབས། །ཞེས་པ། དེའི་ཆེ་སྤྱི་ནང་
གི་བརྗེ་ཏ་དང་བཙོད་པའི་དབང་པོར། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདུས་པའི་གྲུ། མཁས་པ་ཆེན་
པོ་རྩོན་པོས་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་མནན་

༩༡༣༥༠༽

བ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཟོ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཕྱི་རོལ་པའི་རིག་བྱེད་དང་གཞུང་ལུགས་མ་
བཅོས་པ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པས་ལུང་དང་རིག་པས་མ་གྲུབ་པའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སུན་འབྱེན་མཛད་དོ། །ཁོས་ཀྱང་དེའི་ལན་དུ་བྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷའི་འོག་ཏུ་ངེད་ཀྱི་ལྷ་དབང་
ལུག་ལ་སོགས་པ་མནན་པའང་རང་བཟོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེས་པའི་ལན་སྒྲས་སོ། །དེ་ལ་མཁས་པས་
འདི་སྐད་བཅད། །སངས་རྒྱས་མནན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་། །ཁུངས་མ་རྣམས་ནས་བཤད་པ་མེད། །ལྷ་
སྟེགས་མནན་པ་ངེད་ཀྱི་རྒྱད། །གདོད་མ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །དེས་ན་ངེད་ཀྱི་རང་བཟོ་
མེད། །ཅེས་པ། དེ་ལ་མཁས་པ་རྩོན་ཤྱིས་སུན་འབྱེན་འདི་སྐད་ཅེས། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་དབང་ལུག་ལ་
སོགས་པའི་འོག་ཏུ་ངེད་ཀྱི་ལྷ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་མནན་པ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཁུངས་
ལུབ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་

༩༡༣༥༡༽

ཅོད་པའི་གྲར་འདིར་དབང་པོའི་མདུན་དུ་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །དེད་ཀྱི་ཞབས་འོག་ཏུ་སྤྱེགས་
ཀྱི་ལྷ་མགན་པ་སྟོན་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་གསུངས་པའི་རྒྱད་མ་བཙུགས་པ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཙ་རྒྱད་དང་། བཤད་རྒྱད་འདི་དང་འདི་ན་ཡོད་པས་དེད་ཀྱི་ལུགས་འདིར་རང་བཟོར་བཙུགས་པ་མ་
ཡིན་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་རང་བཟོ་ཡིན་པས་མཚུངས་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །སྟོན་ནག་
པོ་སྟོད་པའི་རྟོ་རྩེ་ས་སྟོད་པ་མཛད་པའི་ཆོ། །ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྟོན་པོ་དགེ་བའི་མགོན་པོའི་གནས་སུ་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་བ་ཡིན། སྟོན་པོ་ནང་བ་ཡིན་
པས་ཕྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཉེན་ཀྱི་རབ་གནས་ཁྱེས། མེ་ཏོག་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས་སུ་བྱ་ཏེ་ཕྱི་ཞེས་
གསུངས་པས། ཉེན་དེ་སྤྱི་ཀྱང་བསྐྱལ་མི་རུས་པར་གྱུར། དེ་ནས་སྟོན་པོས་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་
ཁྱེས་ཏེ།

༼ ༡༣༥༣ ༽

རྒྱལ་པོས་མ་ཆོར་བར་གྱིས་སྐྱབ་ཞེངས་སོ། །དེ་ཞིག་གི་ཆེ་གྱིས་སྐྱབ་སྟེང་པའི་ལོང་མེད་པར་རྒྱལ་
པོས་མཐོང་ནས། འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་བློན་ན་ཁྱོད་གསོད། ལྷ་མས་བློན་ན་ལྷ་མ་གསོད་དོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་ནས་བཤུག་པ་ཡིན་བྱས་པས། ཆོས་ལུགས་གཉིས་སུ་བདེན་བལྟའོ་
ཞེས་ཟེར་རྟེ། རྒྱལ་པོས་དབང་ལྷུག་དང་ལྷ་མའི་འོག་ཏུ་བདེ་མཆོག་མནན་པ་གྱིས་ནས་གོས་ཀྱིས་
དཀྱིས་ཏེ་མོད་བོར་ནས་ཞག་བདུན་གྱིས་སྐྱབ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་བཞག་གོ། །དེ་ནས་ཞལ་ཕྱེ་བའི་ཆེ་
རྒྱལ་པོས་གྱིས་པའི་རི་མོ་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དབང་ལྷུག་དང་ལྷ་མ་མནན་
པའི་སྐྱར་གྱུར་རྟེ། །རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་རྩི་ག་ལའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཀོད་དོ། །དེ་ན་མ་བཅས་པའི་ཆོས་ལུགས་བཟང་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་རིགས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོབས་

༩༡༣༥༣༽

བ་མེད་གྲུང་ཆོ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་འདི་རུ། །འདི་འདྲའི་རང་བཟོ་འཕེལ་ན་ནི། །ད་དུང་རང་བཟོ་
གཞན་འབྱུང་བས། །བསྟན་བ་སྤྱི་ལ་གཞོད་བ་འདི། །ཁོ་རང་ལ་ཡང་ཅིས་མི་གཞོད། །ཅིས་པ། ལུ་
སྟེགས་ད་བྱངས་ཅན་དགའ་བས་མཁས་བ་རྩྭ་ན་ཤྱི་ལ་ལན་གདབ་བར་མ་རུས་ཏེ་པམ་བར་གྲུང་
ཏོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་འདིར་ཁྱངས་ནས་མ་བྱུང་བའི་རང་བཟོ་འདི་འདྲའི་
ཆོས་ལུགས་འཕེལ་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱངས་ནས་མ་བྱུང་བའི་ལུན་སྤྱལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་
བྱས་ཏེ་ལུན་འབྱེན་མེད་བར་རང་དགར་བསྟན་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་སྤྱི་ལ་གཞོད་ཅིང་།
རང་བཟོ་སྟོན་བའི་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལའང་བརྩན་ཆོག་གྲོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་མང་དུ་
འདྲེས་བས་གཞོད་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་འདྲའི་རང་བཟོའི་ཆོས་ལུགས་ནི། །སངས་རྒྱས་

༼ ༡༣༥༽

བ་ལ་བྱང་ན་ཡང་། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགག་དགོས་སོ། །དེ་སྐད་བསྐྱོས་ནས་བྱང་རིས་
བསྐྱབས། །ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའ་བཅད་བ་ཡང་། །ཕྱ་སྟེགས་གྲུབ་མཐའ་པམ་མཛད་ནས། །སངས་
རྒྱལ་བསྟན་བ་སྟེལ་ཅེས་ཐོས། །ཞེས་པ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་བྱང་ཁྱངས་མེད་པའི་ཆོས་ལུགས་
སྟུན་པོ་རང་རང་གིས་བརྩམས་བ་མང་དུ་འཕེལ་ན་རྒྱལ་པོས་བདེན་བརྟུན་ལེགས་པར་བརྟགས་
ནས་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་ཀྱི་ཁྱིམས་ལུགས་བྱེད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གྲགས་པ་ངན་བ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཆོས་ལུགས་རང་བཟོ་བྱེད་བ་བྱང་ན་སངས་རྒྱལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཆར་གཅོད་
དགོས་སོ། །ཞེས་གདམས་ནས་ཕྱ་སྟེགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་རི་མོ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་འཕྲལ་
དུ་བཅོས་པའི་ཆོས་ལུགས་སྟུན་སྦྱང་བས་གྲུབ་མཐའ་གཅོང་བ་དང་། ཕྱ་སྟེགས་ཅེ་ཐོན་བ་རྣམས་
ཀྱང་མཁས་བ་

༩༡༣༥༥༽

རྩོན་ཤྲིས་པམ་པར་མཛད་པས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་གྲོལ་བར་མ་བྱས་ཏེ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱུང་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་མི་བྱེད་
པའི་ཁྲིམས་བཅས་ནས་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཁ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་གནས་པ་ཡང་མི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁྲིམས་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ས་བདག་མི་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་བཟང་
པོས་སྦྱང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ངེ་མ་མེད་པའི་ངེས་ལན་ལས། སྤྲེས་བྱ་ལེགས་པར་འདོད་པ་
ཡིས། །གང་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེ་ན། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་འཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །བདེན་པའི་ལམ་ལ་
ངེས་གནས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལས། །དེས་པར་རྒྱལ་བ་

༼ ༡༣༥༮ ༽

གང་ཞེ་ན། །སྒྲེས་བུ་བདེན་པར་སྦྲ་བ་དང་། བཟོད་པ་ཡང་དག་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པས་བདེན་པའི་
གཏམ་དང་བྲང་པོའི་རྣམ་ཐར་བསྐྱངས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པོ། །འདུལ་བ་ལུང་དུ། རྒྱལ་
པོ་རྣམས་བྱ་བ་པལ་ཆེར་མ་བརྟགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷུང་དུ་ཉམས་པར་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པར། མོད་པ་
བརྟགས་ཏེ་བྱེད་པ་ལ། །མ་རུངས་པ་དག་མི་སྤང་སྟེ། །འཕྲོས་པར་བ་བའི་ལུས་ལ་ནི། །ནད་ཀྱི་བར་
ཆད་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །ཁེ་ཉན་ལེགས་ཉེས་བརྟགས་ནས་སྦྲས་པའི་ཆོག་ཐོག་ཏུ་འབེབས་
དགོས་ཏེ། དབྱི་བསྐྱངས་མེད་པར་སྦྲ་བ་དང་། །རི་སྐད་སྦྲས་ཤིང་སྦྲབ་པ་དང་། །ཆོས་བཞིན་ཉིད་དང་
སྦྱོར་བ་ཡི། །མི་པོ་རྣམས་ནི་བདེ་བར་འཛོ། །ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་

༼ ༡༣༥༽

པའི་སྒོན་པོ་དང་། འབངས་རྣམས་ལེགས་པར་སྐྱོར་བའི་བསམ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་གཅིག་
ཁོ་ནས་གཞན་ཆམ་ལ་འབེབས་ཤིང་འབངས་རྣམས་བདེ་བར་གྱུར་ཏོ། ། ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་སྒོན་
པོ་ཡིས། །སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་སྐྱོར་བྱེད་པའི། །རྒྱལ་པོ་གཅིག་ལ་ཁོ་ནས་ཀྱང་། །ས་རྣམས་མ་ལུས་ཆོམ་
དུ་འབེབས། །གང་ན་རྒྱལ་པོ་འབངས་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་ཉེས་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡུལ་དེར་
རྒྱལ་པོ་ཡོད་ཅེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིང་ཉེ་བས་བྲན་བསྐྱལ་བའི་ཆོག་ལ་བྱད་གསོད་མི་བྱ་སྟེ།
དེ་མ་མེད་པའི་དེས་ལན་དུ། །འོན་པར་གྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། །པན་དང་མི་པན་མི་ཉན་པའོ། །ཞེས་
སོ། །འོན་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྦང་དོར་བྱ་དགོས་ཏེ། །ཤེས་རབ་བརྒྱ་པར། །མཇུག་ཏུ་
སྐྱོར་ལྡང་བྱེད་པ་ཡི། །སྒྲན་ཆོག་

༩༡༣༥༩༽

མཁས་པ་སུ་ཡི་བསྐྱབས། གང་གིས་ཁམས་འབྱུག་འགྱུར་བ་ཡི། །ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་སུ་ཞིག་
ཟ། །མཁས་རྣམས་རྣ་བར་མི་སྟན་ཀྱང་། །པན་ཆིག་སྟན་བཞིན་བསྟེན་པར་གྱིས། །རེ་ཞིག་གཅིག་ན་
དེ་དག་ཀྱང་། །ཡང་དག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བྱ་བ་གང་སྐྱབ་ཀྱང་ཕྱིས་ཅིར་འགྱུར་
བ་ལྟ་བ་དང་། ཁོང་གིམས་བ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པར་སྐྱབ་བ་དང་། ལན་ལ་མི་རེ་བར་བྱིན་པས་
ལེགས་པར་འགྱུབ་སྟེ། ཕྱི་རྗེས་སུ་ནི་བལྟ་བ་དང་། །བག་ཡོད་ཁོང་ཁོ་མེད་པ་དང་། །བཙོན་འགྱུབ་
བཟེན་ཅིང་མི་གཡེལ་བའི། །མི་ལ་དཔལ་མགོན་ཉི་བར་གནས། །གང་ཞིག་ལན་ལ་མི་རེ་བར། །སྦྱིན་
པ་གཏོང་ལ་སེམས་སྟོབ། །དེ་ནི་སྟན་དངགས་མཁས་པ་བཞིན། །མི་ཡུལ་འདི་ན་གྲགས་པས་
མངོས། །ཞེས་བ་དང་། གང་ཞིག་གཏོང་པོད་སྟོ་ལྟན་པ། ཆིག་བདེན་གཙང་ལ་བྱས་པ་

༩༡༣༥༩༽

བཟོ། དེ་ལ་རྟག་ཏུ་དཔལ་གྲོགས་ནམས། །གི་བ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང། །ཞེས་སོ། །ལེགས་པར་
བརྟགས་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱིས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འདི་གཉིས་ལ། །གཅིག་ཏུ་
མཁས་པར་བྱས་ནས་ནི། །དགོས་པ་བཙུམས་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཉེས་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་
སྦྱོགས། །ཞེས་སོ། །བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཀུན་རབས་ལ་མི་གྲས་ཤིང་མི་འདྲི་བ་དང་། མ་བརྟགས་པར་
རང་དགར་སྦྱོད་པ་ནི་ལྷུར་དུ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིང་། མི་སྦྱིན་པར་བསོགས་པའི་ལོར་དང་། སྦྱེ་བོ་
བཟང་པོ་སྤངས་ནས་ངན་པ་ལ་བསྟེན་པ་ནི་ཚུ་འགམ་གྱི་ཤིང་ལྷུར་ལྷུར་དུ་ཕྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་
དག་ཀུན་རབས་མི་བསྟེན་པ། །དེ་དག་ལུགས་ལ་མཁས་མི་འགྱུར། །གཟུ་ལུམ་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་
ནི། །དགོས་པ་ལྷུར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཏ་ཅང་བསོགས་ལ་ཞེན་པ་ཡི། །ལོངས་སྦྱོད་

༩༡༣༦༠༽

གཞན་གྱི་ནོར་དུ་འགྱུར། །སྤང་མས་འབད་དེ་བསགས་པ་ཡི། །སྤང་ཅི་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་
སྤང་། །ངན་པ་རྣམས་དང་བཤེས་འདོད་པ། །ཕུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་ཟད། །ཆུ་བོས་བྱང་ནས་ཐོས་
པ་ཡི། །སྡོན་ཤིང་འགྲེང་ཡང་འགྲེལ་དང་འདྲ། །ཞེས་སོ། །རྩེ་དཔོན་འབངས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་མི་
སེམས་པར་རང་འདོད་སྐྱབ་པ་དེ་ནི་སྒོ་གོས་དང་ལྡན་པས་ཐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། །གང་ན་རྒྱལ་
པོ་འབངས་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་ཉེས་སེམས་པར་མི་བྱེད་པ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་གཙུག་ལག་ལ། །མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་མི་བྱེད། །རྩེ་དཔོན་རང་དོན་ལྟར་ལེན་ལ། །གཡོག་འཁོར་བསྟན་པ་མི་བྱེད་
དེ། །ལ་ལ་སྐྱམ་པའི་སེལ་ཡིས། །མ་སྐྱེས་རེ་ཐག་བཅད་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །བྱ་བ་ངན་པ་དག་མི་
འགྲུབ་པ་མི་ཚོམ་ཞིང་། །བརྩམས་པ་མཐར་འདོན་པ་དང་། །འདོད་ཡོན་ལ་ཏ་ཅང་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་

༩༡༣༩༡༽

དང་། ཉེ་རིང་ཚུང་ཞིང་སྤྱི་ཆེད་ཆེ་བ་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བར་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་མ་ཡིན་མི་
བྱེད་ཅིང་། །བཤམས་པ་འཁོས་སུ་ཐེབས་པ་དང་། །ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཐག་སྤངས་པའི། །སྤྱིས་བྱ་
མཁས་པ་སུས་མི་བསྐྱར། །བཅོན་ལས་མི་འགྱུར་ཐབས་མཁས་ཤིང་། །སྤྱི་ཁྱ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བ་
སེལ། །ཀུན་ལ་སྟོང་བཅེར་བཅས་པ་ཡི། །མི་དབང་རྣམས་ནི་སྤྱིན་དང་འབྲ། །གནམ་ལ་སྤྱིན་ཆེན་
དལ་སྟོམས་པ། །ས་ལ་ལོ་ཐོག་ཀུན་ཀྱི་གསོས། །བཟོད་ཆེན་གྱི་བ་མར་ལྷན་པ་ཡི། །སྤྱོན་ཤིང་སྤྱི་
དགུའི་གདུང་བ་སེལ། །ཞེས་སོ། །འབྱོར་བས་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་དེ་འང་ཤིན་ཏུ་དབྱལ་བ་ཡིན་པས་
སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། འབངས་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེ་བ་དེ་ལྷས་ཀྱང་གྲུས་བར་བྱེད་པས་པན་སེམས་ཆེ་བར་བྱ་
སྟེ། འི་མ་མེད་པའི་འི་ས་ལན་དུ། འདི་ནང་དབྱལ་པོ་

༩༡༣༤༣༽

གང་ཞེ་ན། །གང་ཞིག་ཚིག་ཤེས་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷས་ཀྱང་གྲུབ་པར་བྱག་བྱ་གང་། །སྒྲིང་
རྩེ་གཙོ་ཐོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པའོ། །ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུན་ཚིག་སྒྲིས་ན་རང་ཉིད་ཉམས་པར་
འགྱུར་བས་སྤངས་དགོས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་བསོ་ཐིག་ལས། བརྟུན་གྱི་ཚིག་རྣམས་བརྗོད་མི་བྱ། །བརྟུན་གྱི་
ཚིག་རྣམས་བརྗོད་བྱས་ན། །དཔེར་ན་གྱི་ལའི་བརྟུན་ཚིག་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཏམ་བདེན་པར་སྒྲི་
བ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཏེ། །ལྷག་པོ་སྒྲ་སྒྲོ་ལ་ཡང་ཡོད། །དཔེར་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད། །དོན་དང་མཐུན་
པའི་གཏམ་སྒྲི་བ། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཤིན་ཏུ་དགོན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་གཏམ་བེར་ཙམ་
བདེན་པར་མི་བཟུང་བར་ཞིབ་མོར་བརྟག་དགོས་ཏེ། མཛའ་བཤེས་ངན་པའི་ཚིག་མི་ཉན། །མཛའ་
བཤེས་ངན་པའི་ཚིག་མཉན་ན། །

༩༡༣༤༣༽

འདོད་པའི་དོན་མེད་བསྐྱུས་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན་རུས་སྒྲུལ་སྒྲེལ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པར། །རང་སྐྱོན་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། །གཞན་གྱི་སྐྱོན་རྣམས་
བརྗོད་མི་བྱ། །གཞན་གྱི་སྐྱོན་རྣམས་ཅི་བརྗོད་པ། །དེ་བཞིན་བདག་ལ་འང་ཡོད་པ་སྟེ། །དཔེར་ན་ཕ་
དང་བུ་མེད་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཆེ་འབྱིང་བྱེད་པའི་ཆོག་གཞན་གྱིས་བརྟུས་
ཤིང་མང་པོས་བཀྱར་བར་མི་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ན་རིག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཞོན་པའི་དུས་ན་
རིག་པ་བསྐྱབ། །ཞོ་འདོད་བ་ནི་དགུན་ནས་བསོ། །རྫོད་གཤེར་ལྷན་དུས་སོ་ནམ་གདལ། །འདི་
གསུམ་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་རྒྱ། །ཡོན་ཏན་དག་ལ་འབད་པར་བྱ། །འབྱིང་ཚུལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་
ཡོད། །འོ་མ་མེད་པར་གྱུར་པའི་བ། །དྲིལ་བུ་

༩༡༣༩༥༽

བཏགས་ཀྱང་ཉི་མེ་འདོད། །བདག་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་གྱུར་ཀྱང་། །གཞན་ལ་བརྟན་པར་མི་བྱ་
སྟེ། །ཁུན་མར་ལྷ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་སྟུ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་སྟ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་བོ་སྐྱོན་ཅན་
རྣམས་ཉི་ཡང་ཐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། །ཡ་རབས་ཚུལ་མེད་ཁེངས་པས་ཤིན་ཏུ་ང་རྒྱལ་
ཆེ། །གཡོ་སྦྱུང་དད་མེད་ཁྱ་བཞིན་སྟེ་ཙཱ་སྟུ། །གཟུ་ལུས་སྤྲུག་དོག་སྐྱམ་དང་བྲིམས་མེད་དོ་ཆ་
བལ། །མི་དེ་བྱར་གྱུར་ཀྱང་ནི་དག་བཞིན་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཉམས་སྟོབས་ཚུང་ཞིང་མགོན་
མེད་པ་དག་ལ་ལྷག་པར་བྱམས་པས་བསྐྱངས་དགོས་ཏེ། །གང་ཞིག་རྒྱན་པོ་ནད་པ་དང་། །ཉམས་
ཚུང་ཐབས་གཏོར་དེ་བཞིན་དམན་པ་དང་། །རྒྱལ་པོས་སྤངས་དང་སྐྱབས་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སྦྱིང་རྩེ་
མེད་པ་དེ་དག་མིར་མི་རུང་། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་སྟོ་ཞིང་མི་དགེ་བ་
བྱེད་པ་དེ་ནི་

༩༡༣༤༥༽

དུག་བླ་པོ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྡིག་པའི་ལས་ལ་རབ་དགའ་ཞིང་། །དགོ་བ་བླ་བར་མི་
བྱེད་ལ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས། །དུག་དང་འབྲ་བའི་སྦྱེས་བྱ་སྟེ། །ཆེ་འདིར་སྦྱུག་བསྐྱེད་
ཆེན་པོ་ཅན། །སྤྱི་མ་མནར་མེད་རབ་ཏུ་འཇིགས། །བར་དོའི་སྤྱིད་པ་ལས་རྣམས་བླ། །གསལ་བའི་
མེ་ལོང་རབ་འཇིགས་པས། །ལས་ཀྱི་དགོ་སྡིག་རྣམ་པར་བྱེ། །རང་འདོད་གནས་སུ་གནས་དབང་
མེད། །མི་འདོད་པ་རུ་རྣམ་པར་འབྲིད། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་དད་པ་དང་། །གཞན་ལ་པན་སེམས་ཆེ་བ་དང་། །ཁོང་བླ་ཞིང་གཞན་མི་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྦྱོབ་པར་འོས་པར་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཉམས་མི་ང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། སངས་
རྒྱུས་འདོད་པ་འདོད་པའི་ཚུལ། །བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་

༩༡༣༤༤༽

ཚུལ། །དང་པོའི་ཚུལ་ནི་མི་བསྐྱ་བའོ། །བག་ཡོད་ཉམ་ང་མེད་པ་ནི། །དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་དུ་
བཤད། །ཅེས་སོ། །མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། དེགས་
མེད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་བྱ། །ཀུན་ལ་བསོང་པོར་སྤྲོ་བར་བྱ། །ཁོ་མེད་ང་རྒྱལ་སྤང་བར་བྱ། །ཀུན་ལ་
འཇུག་ཞིང་སྤྲོ་བར་བྱ། །དོན་མེད་ཅ་ཅ་སྤྲོ་མི་བྱ། །འདུ་བ་མང་པོའི་སར་མི་འགོ། །ཆང་སོགས་སྤྱོས་
པ་བཏུང་མི་བྱ། །ཅི་འདོད་སྤྱིན་ལ་བཏང་བར་བྱ། །བཤེས་མེད་མི་ལ་བྱམས་པར་བྱ། །དགོ་བའི་
སྤྱོགས་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །ཁྲིམས་སོགས་སྤངས་ལ་བསྐྱང་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མང་པོའི་
མི། །ངང་གིས་བདེ་བ་འཛོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ལུགས་བཟང་པོ་བཟུང་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བཀྱར་
བསྟེ་

༼ ༡༣༤༽

རིམ་གྱི་ཆེར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཡང་མ་ནོར་བའི་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་ནི། མིའི་
ཆོས་ལུགས་བཟང་པོ་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དགོངས་འཆའ་ཏེ།
ད་ནི་མི་བསྐྱུགས་ངན་སྦྱོང་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་མང་པོ་ཡི། །སྤོངས་པ་བདག་གིས་བཙུག་
གྱི། །བསྟན་པའི་སྤྱིན་ཞིང་བཅད་ཀྱིས་མེད། །ད་ནི་སྤྱིང་རྩེ་མེད་པའི་མི། །ཆོས་ལུགས་བོར་ཞིང་རང་
བཟོ་བྱེད། །བརྟམ་ཆགས་པ་རོལ་མ་མཐོང་བས། །བསྟན་པའི་སྤྱིན་མཆོན་བསྟུལ་གྱིས་མེད། །ད་ནི་
གདུལ་དགའ་ངོ་ཆ་མེད། །སྤྲིག་ལ་དགའ་ཞིང་ཚུལ་འཆོས་བྱེད། །སྤྲིག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་
ཡི། །བསྟན་པའི་བཅས་པ་བཅག་གིས་མེད། །ད་ནི་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ཡང་། །ཅུང་བད་ཅེས་ཞིག་ལུས་
པར་བཟད། །སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་གངས་ཅན་མཆོ། །

༼ ༡༣༤ ༽

རིང་པོར་མི་ཐོགས་བརྟམ་པར་འགྱུར། །གང་དག་འདི་འདྲིའི་དུས་བབ་ཆོ། །སེམས་ཡོད་ནམས་ཀྱི་
ཕན་པའི་དོན། །དེ་ཉི་ལེགས་པར་བརྟག་པའི་རིགས། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་འདི་
ནམས་གྲུས་པས་སྒྲངས་ཏེ་སྒྲང་དོར་མ་ཞོར་བར་ནན་ཏན་གྱིས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་ཆོས་ཀྱི་
ལུགས་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་ཞིང་། ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཀྱང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་རབ་བརྒྱ་པར། མི་ཡིས་ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྤྱད་ན། །ལྷ་ཡུལ་འགོ་བ་ཐག་མི་
རིང་། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐྱས་ལ། །འཛེགས་ན་ཐར་པའི་གམ་ན་འདུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་
དག་ནི་དོན་ཞིབ་པར་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་། །གདོད་ནས་འགྲུབ་པའི་རིག་བྱེད་

༩༡༣༩༩༽

ལས། །ཆོས་ལུགས་དེ་འདྲ་བཤད་ན་ཡང་། །རང་བཟོ་ཡིན་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
བཞག་བརྒྱུད་ནས་ནི། །རིག་པ་གཞན་གྱིས་སྟན་དབྱུང་དགོས། །ཞེས་པ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་རིགས་བྱེད་
དང་། རྟོག་གི་སྡེ་ལྗེ་གཞུང་ལས། རྟོག་མའི་དུས་ནས་མེད་ཅིང་སྟོ་བྱར་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། རང་
བཟོ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་པས་ཆོས་ལོག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
སྟན་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་དང་། འཕགས་
པ་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ཆོགས་ལྡེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆར་བཅད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
རིགས་པས་དགག་པའི་ཚུལ། ལུང་གིས་དགག་པའི་ཚུལ། འགོག་ཚུལ་སོ་སོའི་དཔེ་དགོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་གཞན་

༩༡༣༥༠༽

གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལའང་། །གལ་ཏེ་འགལ་བར་སྒྲུང་ན་ནི། །རིགས་པ་དག་དང་འགལ་གྱུར་ན། །དེ་ནི་
རིག་པས་སུན་ཕྱང་ཤིག་ །ཅེས་པ། ཕྱི་རོལ་ཕྱ་སྟེགས་བྱེད་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་ལྷང་
རིག་དང་འགལ་བའི་ནོར་བ་འདུག་ན། །རིགས་པས་གཞོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ནི། མངོན་སུམ་
དང་འགལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞོད་བྱེད་དང་། རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་འབྲུལ་བ་འདུག་ན།
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རིག་པས་སུན་དབྱང་བར་བྱའོ། །མི་བདེན་པའི་ལྷང་རང་བཟོར་བཅོས་པ་སྒྲུང་
ནའང་རིགས་པས་སུན་འབྱེན་པར་རིགས་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། །དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་
རྣམས་ཀྱི། །བསྟེགས་བཙུང་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་
བཀའ། །སྒྲུང་བར་བྱ་ཡིས་གྲུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས། །གསེར་བརྟག་

༩༡༣༥༡༽

པའི་ཆོ། མེ་ལ་བསྐྱེག་པ་དང་། མཆོན་གྱིས་བཅད་པ་དང་། ཀ་ཤིའི་རྩོ་ལ་བདར་བས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས།
དེས་དཔེན་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། །མངོན་སུམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །སྟོན་པའི་སྐྱེ་བོ་མེད་པར་
ཡང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་ངེས། །ཞེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་།
གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་གསུང་ལ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཆོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྗེས་དཔག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་
སྟོན་པའི་གསུང་གི་ལུང་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པས་
ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཁུངས་བཙུན་པའི་གཞུང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་

༩༡༣༥༩༽

བརྟགས་ཏེ་ལུང་ལྟར་སྒྲུང་ནམས་སུན་དབྱང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་ལུང་གིས་འགོག་
ཚུལ། ལུང་བར་སོ་སོར་བྱེན་ས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་དང་འགལ་གྱུར་ན། །དེ་ནི་
ལེགས་པར་སུན་འབྱེན་པའི། །གདམས་ངག་ཅུང་ཟད་བཤད་གྱིས་ཉོན། །པ་རོལ་ལུང་དེ་ཁས་ལེན་
ཅིང་། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་ན། །ལུང་དང་འགལ་བས་སུན་དབྱང་གྱ། །ཞེས་པ། བྱིན་གི་
གྲུབ་མཐའ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་ནོར་བ་འདུག་ན། །དེ་ཆར་གཙོད་པའི་མན་ངག་འདི་ཡིན་ཏེ། །རང་
ཉིད་ལུང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་དེ་པ་རོལ་གྱིས་ཀྱང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ན་ལུང་དེས་པ་རོལ་གྱི་
གཞོད་པ་སུན་དབྱང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ཁས་མི་ལེན། །རང་གི་ལུང་གཞན་ཁས་ལེན་ན། །དེ་
ཆེ་ངེད་གྱི་ལུང་གིས་ནི། །དེ་ཡི་ཆོས་ལོག་དགག་མི་རུས། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་ཁྱད་ས་

༼ ༡༣༥ ༽

ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཡི་ཆོས་ལོག་དགག་དགོས་སོ། །ཞེས་པ། བ་རོལ་གྱི་ལུང་ལ་གནོད་པའི་རང་ཕྱོགས་
གྱི་ལུང་དེ་ཁོས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན། ལུང་དེས་ཁོའི་ལུང་ལོགས་པ་དེ་དགག་པར་མི་རྒྱས་
པས་པ་རོལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་། ཁོའི་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་
གིས་དགག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་འགོག་ཚུལ།
བཀའ་ཆག་གི་ལུང་དང་འགལ་བའི་འགོག་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་འགོག་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་པ་རོལ་བྱིན་པ་བས། །གལ་ཏེ་ཆོས་ལོག་སྤྱད་ན་ནི། །གསང་སྤྲགས་
གཞུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེས། །ད་ནི་སྤྱན་དབྱེད་རྒྱས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གསང་སྤྲགས་པ་འགའ་
ཞིག །ལག་ལེན་ལོག་པར་སྤྱད་གྱུར་ཀྱང་། །པ་རོལ་བྱིན་གཞུང་དང་འགལ་ཅེས། །

༩༡༣༥༥༽

སུན་འབྱེན་པར་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བས་དེ་དང་མི་མ་སུན་
པའི་ཆོས་ལོག་སྤྲོ་ན་དོ་མེ་ཐེག་པའི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སུན་དབྱུང་བར་མི་རྒྱས་ཤིང་།
སུན་འབྱེན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྤྲགས་ཆོས་ལུགས་ལ་ལྟ་སྟོན་དང་ཆོ་
ག་ལོག་པ་འགའ་ཞིག་འདུག་ནའང་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་གཞོད་
བྱེད་བཟོད་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་ལའང་། །ཕན་ཚུན་གྱིས་ནི་ལུང་འགལ་
གྱིས། །སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་དགག་མི་རྒྱས། །ཉན་ཐོས་གཞུང་ལུགས་ཁས་ལེན་ཅིང་། །དེ་ཡི་
ལུང་དང་འགལ་གྱུར་ན། །དེ་ཡི་ལུང་གིས་དགག་པར་རྒྱས། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལྟ་སྟོན་
ནོར་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གིས་མི་གཞོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་ལའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་
གིས་

༩༡༣༥༥༽

མི་གཞོན་དོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཁས་ལེན་པ་ལ། དེ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ནོར་པ་དེ་
ནམས་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དེས་དགག་པར་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱཏོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཐུན་
མོང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡོད་ན། དེ་དང་འགལ་བས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་དབྱེང་བར་
བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་བཀའ་གདམས་ལ་སོགས་ཀྱང་། །རྫོ་བོའི་གཞུང་ལུགས་ཁས་
ལེན་ཅིང་། །དེ་ཡི་གསུང་དང་འགལ་གྱུར་ན། །བཀའ་གདམས་པ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཕྱག་
རྒྱ་པ་ཡང་ནི། །རྒྱ་རོ་པ་ལ་མོས་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱ་རོའི་གཞུང་དང་འགལ་གྱུར་ན། །ཕྱག་རྒྱ་པ་ལ་གཞོན་
པ་ཡིན། །ཞེས་པ། །རྫོ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ནགས་ཚོ་ལོ་རྩེ་བ་དང་འབྲོམ་སྟོན་ལ་སོགས་རྫོ་

༩༡༣༭༩༽

བོའི་ཚེས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་དང་གདམས་ངག་པ་དང་། གོང་མ་དང་འོག་
མར་གངས་མང་དུ་ཡོད་པས་དེ་དག་རྫོ་བོའི་གསུང་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ལྟ་སྟོན་འཛིན་ན།
དེ་ལ་རྫོ་བོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཞོན་གྱིད་འབབ་གོ། །རྒྱ་རོ་པའི་ཚེས་ལུགས་མར་བ་སྟོ་བྲག་ནས་
བརྒྱུད་པའི་གདམ་པ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་སྟོ་སྟོ་སྟོན་པ་རྒྱ་རོ་
པའི་གསུང་དང་འགལ་བར་གྱིད་ན་དེ་ལ་རྒྱ་རོ་པའི་ལུང་གིས་གཞོན་གྱིད་འཇུག་གོ། །གསུམ་པ་ནི།
དེ་བཞིན་གསང་སྤྲུགས་སྟོན་བཞིན་དུ། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་སྟེ་དང་འགལ་ན། །གསང་སྤྲུགས་པ་ལ་
གཞོན་པར་འགྱུར། །པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་གྱིད་ཅིང་། །མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་འགལ་གྱུར་ན། །པར་
ཕྱིན་པ་ལ་ཅིས་མི་གཞོད། །ཅིས་པ། རྫོ་རྫོ་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་དོན་

༩༡༣༥༥༽

ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་འདོད་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་རྒྱུད་སྡེ་དང་འགལ་བའི་ལྷ་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། སྟོད་པ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི་ལུང་གིས་གཞོད་དོ། །པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཞོར་
བའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའི་ལུང་གིས་གཞོད་པས་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོད་དུ་རུང་ན་ལུང་ནམ་དག་
གིས་འབྲུལ་བ་བསལ་ནས་མ་ཞོར་བའི་ལམ་དུ་བགྱི་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཀའ་
གདམས་པ་འགོག་པའི་དཔེ། ལུག་རྒྱུ་པ་འགོག་པའི་དཔེ། སྟོ་བྱར་དུ་བཟོས་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ལ་དཔེར་བརྗོད་མདོ་ཙམ་ཞིག །ལེགས་པར་བཤད་ཀྱིས་ཉོན་པར་གྱིས། །རྫོ་བོའི་གསང་སྟགས་
སྟོད་བཞིན་དུ། །གསང་སྟགས་སྟོད་པའི་དུས་མིན་ཞེས། །སྤྲ་བ་རྫོ་བོའི་ལུགས་ཉིད་དང་། །འགལ་
བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ། རང་རང་གི་ལུགས་དང་འགལ་

༩༡༣༥༩༽

བའི་འདོད་ཚུལ་ནོར་བ་ནམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི། རྫོག་མེད་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྤྲུལ་དམ་ཆོག་
གསུམ་བཞོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། སྒྲོལ་མ་དང་། ཏྲ་མ་གྱིན་
དང་། གཞན་ཡང་རྫོག་མེད་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དང་གསང་འདུས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ལ་བསྐྱོམ་
བཞུས་བྱེད་བཞིན་དུ། གསང་སྤྲུལ་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པ་བན་ཡོན་ཆེ་ཡང་ད་ལྟ་དེའི་སྐབས་མ་ཡིན་
པས་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་མི་རུས་པའི་བྱིར་གསང་སྤྲུལ་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པའི་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཟེར་བ་ནི་རྫོག་མེད་ལུགས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་རྫོག་མེད་ལུགས་བྱེད་ཅིང་། རྫོག་
གཏན་ནས་མི་བཞེད་པའི། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱན་ལ་བྱེད་པ་དང་། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བརྗོད་པ་
ནི། །གཞན་དང་འགལ་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །རང་ལུགས་ལ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ། རྫོག་མེད་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱང་

༩༡༣༭༩༽

ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཐོག་མར་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་ཅན་
དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་ལྡན་ལ་འདུག་པའི་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་ལུགས་དེ་བྱེད་བཞིན་དུ། རོ་
བོ་རྩེ་གཏན་ནས་མི་བཞེད་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་བོ་འདུས་པ་ལ་སྟོམ་པ་འབོགས་པ་དང་། དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནམས་དང་འགལ་བ་ལྟ་ཅིས་
སྟོས། དགོས་སུ་རོ་བོ་རྩེའི་བཞེད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་རོ་ཏ་པ་དབང་བསྐྱར་
དང་། །རིམ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཞེད། །ལྷ་རོའི་བརྒྱད་པ་འཛིན་བཞིན་དུ། །དབང་དང་རིམ་
གཉིས་མི་སྟོམ་པ། །རྒྱད་དང་འགལ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །རང་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་
པ། ལྷ་མ་ལྷ་རོ་པའི་བརྒྱད་པ་འཛིན་བཞིན་དུ། ལྷ་རོ་པ་

༩༡༣༥༠༽

བཞེད་པའི་དབང་བསྐྱར་དང་རིམ་བ་གཉིས་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པ་ནི་སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་དང་འགལ་བ་སྟོས་
ཅི་དགོས། དགོས་སུ་རྒྱ་རོ་པའི་བཞེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་ཡང་འགལ་ཏེ། རྒྱ་རོ་པ་ཆེན་ནི། སྟོན་བྱེད་གྱི་
དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་ནས་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་རིམ་བ་གཉིས་མ་རྟོར་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཐུགས་དམ་གྱི་གཙུག་པོར་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། རྩོམ་པ་མེད་ཀྱི་
བསྐྱབས་ནི། །མར་པ་སྟོ་བྲག་པ་ལ་མེད། །མར་པའི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་བཞིན་དུ། །པག་མེད་ཆོས་སྟོ་
འབྱེད་པ་ནི། །རྒྱུད་དང་འགལ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། །རང་ཕྱགས་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ།
རྩོམ་པ་མེད་ཀྱི་བསྐྱབས་ཅན་གྱིས་ཆོས་སྟོ་བྱེད་ནས་གསང་སྤྱགས་བབ་མོ་ཉམས་ལེན་སྟོན་པ།
མར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་མར་པ་ལོ་རྩེད་ཆོས་བརྒྱུད་
འཛིན་པ་ནི་པག་མེད་རྩེས་

༼ ༡༣༤༽

གནང་གི་ཆོས་སྒོ་ཕྱེ་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་འདི་སྤྱིར་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་
འགལ་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། མར་བ་སྟོ་བྲག་པའི་དགོས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་
ན། །རྒྱ་རོ་ཆོས་རྒྱལ་ཅེས་བྱའི་ཁྱིད། །མི་ལ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་མེད། །ཆོས་རྒྱལ་བོར་ནས་ལམ་འབྲས་
དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ། །གཞན་གྱིས་གདམས་ངག་སྒྲོམ་བཞིན་དུ། །རྒྱ་རོའི་བརྒྱུད་པ་
འདོད་བྱེད་པ། །གཞན་དང་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། །རང་ལུགས་ལ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ། རྒྱ་
རོའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅེས་བྲགས་པ་དེ། མར་བ་ལོ་རྩལ་ལོ་རྒྱལ་སྒྲ་བ་བདུན་རྒྱ་རོ་པའི་རྒྱུ་ལུས་དང་། དེའི་
བྱེད་པར་མི་ལམ་དང་། འོད་གསལ་དང་། རོ་རྩེ་གདན་བཞི་ལ་

༩༡༣༤༩༽

བཏེན་པའི་འཕོ་བ་དང་། གྲོང་འཇུག་དང་། གྲེ་རྩེ་ལ་བཏེན་པའི་གཏུམ་མོའི་གདམས་པ་ནམས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གནང་ངོ་། །དེ་ནམས་ཡི་གེར་མི་དགོས་པའི་ཆིག་བརྒྱད་བྲེད་པའི་བཀའ་
བརྒྱས་བཏབ་པོ། །བར་དོའི་གདམས་ངག་ནི་སྐྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་ཆ་ལག་ཟུར་འདེབས་ཙམ་
ཡིན་ནོ། །མར་པ་ལོ་རྩེ་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་བྱུང་ནའང་། མེ་སྟོན་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམ་པ་ཕོག་ནས་
བསྐྱེམས་པས་རྒྱས་པ་ཐོན་ནོ། །རྩོག་ཆོས་རྩོར་ལ་མ་རྒྱད་ཀྱི་དབང་དང་། རྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་
གདམས་པ་ནམས་རྫོགས་པར་གནང་ངོ་། །ཚུར་དབང་རྩོར་ལ་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་དང་། ལྷ་རོ་
པའི་མན་ངག་ལ་བཏེན་པའི་བཤད་པ་དང་། གདམས་པ་རྫོགས་པར་གནང་ནས་ཉམས་སུ་བྲངས་
པས་རྒྱས་པ་ཐོན་ཅིང་། འཕོ་བའི་མན་ངག་ཀྱང་གནང་ངོ་། །མི་ལ་རས་པས་མར་པ་ལོ་རྩེ་ལྷའི་བྱང་དུ་
དཀའ་

༩༡༣༥༣༽

སྤྱད་མོས་གྲས་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་ཤིང་བརྟེན་པས་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར་ནས་
ཆོས་དྲུག་གི་གདམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གནང་སྟེ། ལོ་བཅུ་གསུམ་བསྐྱོམས་ལ་དེ་རྗེས་སྤྱད་
ལྟ་གི་སློབ་མ་གཅིག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་པོ། །མི་ལ་རས་པ་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་
བྱང་ཡང་རས་ཆུང་དོ་རྗེ་གྲགས་ཐོག་མར་ཞབས་ཏོག་སྐྱབ་པ་དང་བསྟེན་ཡུན་ཡུང་རིང་བས་གནང་
ནས་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་པོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་དྲུག་ཆང་བར་གནང་བ་མེད་
པས་དུས་ཤིས་མི་ལ་རས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གདམས་ངག་ཁ་འཐོར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་། བག་མའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་སོགས་
གདམ་པ་སྣ་ཆོགས་འདུས་པ་ལ་རྒྱ་རོའི་ཆོས་དྲུག་གི་ཐ་སྤྱད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་གི་

༩༡༣༥༥༽

གདམས་ངག་གི་ཁུངས་ལ་ཅད་བཅད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་རོ་ཆོས་བླ་མ་ཁུངས་ནས་
བྱུང་བ་མེད་པར་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྒོར་དང་། མི་ཏི་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་བསྐྱེས་
ནས་སྒོམ་བཞིན་དུ། སྒྲ་མ་རྒྱ་རོ་པའི་ཆོས་བླ་མ་གི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པར་འདོད་པའང་རྒྱུད་མན་ངག་
གཞན་མང་པོ་དང་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། རྒྱ་རོ་པ་དང་མར་པ་ལོ་རྩེ་བའི་ཕྱག་ས་དང་ཡང་ཞིན་ཏུ་
འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཏེར་ནས་བྱུང་བའི་སྒྲེགས་བམ་དང་། །གཞན་ནས་བསྐྱེས་པའི་
ཆོས་ཕྱག་ས་དང་། །བརྒྱུས་ཆོས་དང་ནི་མི་ལམ་སོགས། །སྒྲོས་བཅོས་པ་ཡི་ཆོས་ཕྱག་ས་ལ། །དོ་
རྩེ་འཆང་ལ་བརྒྱུད་པ་སྟེག། །དེ་ལའང་གཞན་དག་ཕྱང་ལེན་ན། །ཆོས་དང་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་
སྟོས། །རང་ཆག་དང་ཡང་འགལ་བ་མིན། །ཞེས་པ། བླ་མ་གི་སྤྱི་བ་དང་སའི་འོག་ནས་བྱུང་བའི་
སྒྲེགས་

༩༡༣༥༥༽

བམ་གཏེར་མ་དང་ཚོས་ལུགས་གཞན་ནས་རྒྱ་ཐབས་སུ་ཐོབ་པའི་གདམས་ངག་སྣ་ཚོགས་སུ་འདུས་
པའི་ཚོས་ལུགས་དང་། རང་རང་གི་སྒོས་བཟོས་པ་དང་། མི་ལམ་དུ་ཐོས་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནམས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་ཅིང་གཞན་
དག་ཀྱང་བརྒྱད་པའི་ཁུངས་ཞིབ་མོར་བཅད་གཅོད་མི་བྱེད་པར་དབང་དང་། གྲིན་བརྒྱབས་དང་།
ལུང་ལེན་པ་འདི་ཡང་། སྤྱིར་ཚོས་དང་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒོས། རང་གི་ཆོག་སྤྱི་བར་ཤིན་ཏུ་འགལ་
བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་གྱི། །འགལ་བ་ཁས་ལེན་སྒྲུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་རིགས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་གཞན་ཡང་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་འགལ་བ་ལྟག་སྒྲོད་སུའི་
ལུགས་ལས་བྱུང་ཡང་། རིགས་པས་བརྟགས་ཏེ་ཤེས་པར་

༼ ༡༣༥༮ ༽

གྱིས་ལ་སྒྲུང་དོར་མ་ནོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་སོ་སོར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ཆོས་དང་འགལ་བ་ཡི། །ཆོས་ཤིག་གང་ན་འདུག་ན་ཡང་། །ལུང་དང་
རིགས་པས་སྟན་སྟངས་ཤིག་ །ཅེས་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། སྒྲགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་
ཀྱང་། རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་འགལ་བ་ཞིག་འདུག་ན། ཐེག་པ་རང་
ལུགས་ཀྱི་ལུང་ཆད་མ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་སྟན་སྟངས་སྟེ་
ཆོས་ལུགས་ནོར་བ་སྤྱིན་ཆད་མི་འཕེལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་
རི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ། གདོད་ནས་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ངན་ཀྱང་དགག་དགའ་བར་བསྟན། ཟློ་
བྱར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ལོག་དོར་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཟུ་སྟེགས་ལ་སོགས་

༩༡༣༥༥༽

པ། །ལུང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །ལུང་དང་འགལ་དང་ངེད་ཅག་གི། །སྒྲ་མའི་བཀའ་སློལ་ཡིན་ཟེར་
བ། །དེ་དག་ལུང་དེ་མི་ལེན་ཀྱང་། །རྩ་བའི་བརྒྱད་པ་གང་ཡིན་དེས། །ཞེས་པ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་
པའི་ཆོས་ལུགས་ལུང་དང་རིག་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་སློན་གྱི་དུས་ནས་ངེད་རང་གི་སྒྲ་མ་གོང་མའི་
བཀའ་སློལ་ཡིན་པས་ཆོས་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་ཅི་འདྲའང་སྤར་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ་
ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཐོག་མའི་བརྒྱད་པའི་རྩ་བ་དེ་གང་ཡིན་ལེགས་པར་དེས་པས་དེ་དང་འགལ་བའི་
འོར་པ་དུ་མ་གཤོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བས་རང་ལུགས་ནང་འགལ་བའི་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤོད་ནས་ཆོས་ཀྱང་མེད་གྱུར་ན། །འཁྱུལ་ཀྱང་མཁས་པས་བགྱང་དུ་
མེད། །སེམས་ཅན་ལས་ངན་སྦྱོད་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་པ། རང་གི་
ཆོས་ལུགས་

༼ ༡༣༤༽

དེ་ཐོག་མའི་དུས་ནས་ཡོད་པ་ལ་སློབ་བྱ་དུ་རང་བཟོའི་བཅོས་བྱས་པ་མེད་ན། ཆོས་ལུགས་ངན་ཀྱང་
རང་བཟོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པས་སློན་བཟང་དུ་མེད་དེ། རོར་བ་རྣམས་སུན་འབྲིན་པའི་གནས་སུ་
རུང་ན་ལུང་རིག་རྣམ་དག་གི་ཆར་བཅད་ནས་མ་རོར་བར་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ལུགས་རྣམ་
དག་བསྟན་པའི་སློད་དུ་མི་རུང་ན། ལས་ངན་བྱེད་པར་ངེས་པ་སྤྲིག་ཅན་འཕགས་སྤྲེས་པོ་ལྟ་བུ་དང་།
འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བར་ངེས་པའི་རྒྱལ་པོ་སློམ་པོ་ལྟ་བུ་ལ། སངས་རྒྱས་བམས་ཅད་བཙོན་
པ་དང་ལྡན་ཀྱང་དགག་པར་མི་རུས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་གང་ལ་ཡང་མ་གཏོགས་སོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཁྲིམས་གཉིས་དང་འགལ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། རྒྱལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཆར་བཅད་བྱར་འོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གདོད་ནས་མེད་པའི་ཆོས། །སློབ་བྱས་བྱས་
པ་ཡིན་ན་

༩༡༣༩༠༽

བ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱོན་ཕྱང་ལ་བྱིན་ཆད་མི་འཕེལ་བར་མཛོད་ཅིག
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་གཞིར་བའི་ཆོས་ལོག་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ལོག་ཏུ་བྱུང་ན་སྐྱེ་བོ་དེ་ཆད་
བས་བཅད་པའི་འོས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ལ་ཐོག་ཆོང་བྱས་པ་ལའང་། །རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ལ་
ཐུགས་གྱུར་ན། །ཆོས་ལོག་བརྟན་པར་སྦྱར་བ་ལ། །རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ལ་ཅིས་མི་འཐུག །ཅིས་པ།
འདུལ་བ་མེ་ཉོག་ཐེང་རྒྱད་དུ། །ལོ་དང་ཆེ་བ་ཆེ་ཤོས་རྣམས། །རྒྱལ་པོས་བཀའ་ཡིས་ཀྱང་ནི་
བསྐྱབས། །བཀའ་བཅན་གྲགས་ལྡན་ཤེས་རབ་ཅན། །དབྱང་ལྡན་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྱང་། །ཞེས་པ་
ལྟར། ས་སྟངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྤྲས་པའི་གཏམ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པས་བཀའ་བཅན་པ་རྒྱལ་པོ་གཞན་
ཀྱི་ཡུལ་འཁོར་དུ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གྲགས་པ། གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཤེས་ཤིང་

༼ ༡༣༩༧ ༽

ལེགས་ཉེས་མ་ནོར་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། ཕྱིར་ཁོལ་བ་འཛོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུ་
སྟོབས་ཀྱི་དབྱང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་མངའ་འོག་ཏུ།
རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབྲུ་དང་ནོར་གྱི་ལོངས་སྟོན་ལ་ནོར་དུ་མི་རུང་བའི་རྩ་མཚན་པ་བསྐྱེས་ཤིང་བསྐྱད་
པ་དང་། གཞུལ་བའི་སྟོན་དང་། འདེགས་པའི་སྤང་ལ་བོལ་དང་གཡོ་བྱས་ན། རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་
ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་པས་བཅོན་རར་འཇུག་པ་དང་། གསོད་པ་ལ་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཆེན་
པོ་ལ་གཏུག་པར་འགྱུར་ན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ཆོས་
འོག་རང་བཟོའི་བརྟུན་བརྟུད་སྦྱར་ནས་སྟོན་པ་དེ་ལ། ཆོས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཆེ་བྱི་
མར་ངན་སོང་དུ་སྦྱག་བསྐྱེད་སྟོང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟེ་བ་འདིར་ཡང་རྒྱལ་

༼ ༡༣༥༽

ཁྱིམ་ས་དང་འགལ་བའི་ཆད་པ་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ། ཆོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཆོས་དང་མི་མ་ཐུན་པ་
ཆར་གཅོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བཀྱར་བསྟེ་བྱ་བའི་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
བཀའ་སྦྱལ་ཏེ། གསེར་འོད་དམ་པར། ལེགས་བྱས་དང་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་
པའི་འབྲས། །རྣམ་པ་ཐ་དད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །བྱེད་པ་གང་ཡིན་རྒྱལ་པོར་བརྗོད། །ཅེས་ལས་དཀར་
ནག་བདེན་རྩུན་སོ་སོར་འབྱེད་པ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཉེས་བྱས་ཆད་པས་གཅོད་དགོས་ཏེ།
ཡུལ་ན་ཉེས་བྱས་གནས་པ་དག །མ་ཐུན་པའི་ཆད་པས་མི་གཅོད་ཅིང་། །ཉེས་བྱེད་ཡལ་བར་བོར་ན་
ནི། །དེ་ཆེ་ཆོས་མིན་གཤིན་ཏུ་འཕེལ། །འཐབ་མོ་དང་ནི་གཡོ་རྣམས་ཀྱང་། །ཡུལ་འཁོར་དེར་ནི་ཕྱི་
ཕྱིར་འབྱུང་། །པ་རོལ་དམག་ཆོགས་ལྷགས་ནས་ནི། །ཡུལ་འཁོར་དེ་ནི་རྣམ་

༼ ༡༣༩༣ ༽

བར་འཇིག། །ཅེས་བ་དང་། །ཡུལ་ན་ཉེས་བྱས་གནས་བ་དག། །གང་ཆེ་རྒྱལ་པོས་ཡལ་བོར་ན། །དེ་ཆེ་
ལྷ་རྣམས་ཁང་བ་ན། །ཡིད་ནི་དགའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡལ་བར་འདོར། །ཡུལ་
འཁོར་དེ་ནི་འཇིག་བར་འགྱུར། །མ་རུངས་བ་ཡི་རླུང་ལྡང་ཞིང་། །མ་རུངས་བ་ཡིས་ཆར་བ་
འབབ། །ཉི་མ་དང་ནི་ཟླ་བ་དང་། །གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་མ་རུངས་འགྱུར། །ས་བོན་ལོ་ཐོག་མེ་ཉླག་
འབྲས། །ལེགས་བར་སླིན་བར་མི་འགྱུར་ཅིང་། །ཟུ་གེ་དག་ཀྱང་འབྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང་།
ཆོས་དང་མི་ལྡན་སྐྱེ་བོ་ལ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་མཆོད་བྱེད་འགྱུར། །ཆོས་དང་ལྡན་བའི་སེམས་ཅན་
ལ། །ཉླག་ཏུ་ཆད་བས་གཅོད་བར་འགྱུར། །ཆོས་དང་མི་ལྡན་སྐྱེ་བོ་བཟུང་། །ཆོས་ལྡན་ཆད་བས་
བཅད་བས་ན། །དེར་ནི་ཚུ་དང་རྒྱ་སྐར་རླུང་། །ནམ་

༩༡༣༩༥༽

གསུམ་རྣམ་པར་འབྲུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས། ཡུལ་འཁོར་གྱི་འབྲུག་པ་དང་མུ་གེ་དང་རིམས་
ནད་ལ་སོགས་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཤུན་མ་བྱེད་པར་ཆད་ལས་དང་བཀྱར་
བསྟོན་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བདག་པོས་རང་གི་
འཁོར་རྣམས་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་དུ་སྐྱོང་བ་དང་། ཉེས་པ་ཅན་འདུལ་བ་དང་། ལེགས་པར་སྐྱོད་
པ་རྣམས་བསྐྱར་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱིར་སྡིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས། །ཉེས་པའི་རིམ་བཞིན་གདུལ་
བར་བྱ། །ཆོས་ཀྱིས་ཡུལ་འཁོར་བསྐྱངས་པར་བྱ། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྐྱད་མི་བྱ། །སློག་ཀྱང་ཡོངས་
སུ་བཏང་བྱ་ཞིང་། །ཉེས་མགོན་བྱ་བར་མི་བྱའོ། །སྤྱི་བོ་གཉེན་དང་སྤྱི་བོ་གཞན། །ཡུལ་འཁོར་སྤྱི་བོ་
ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱལ་པོས་སྤྱོགས་ཀྱང་གཅིག་བྱ་སྟེ། །སྤྱོགས་སུ་ལྷུང་བར་

༼ ༡༣༩༥ ༽

གྱུར་ཏ་རེ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་འཁོར་དེར་བསྟན་པས། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་
དགལ། །ལྷ་དབང་རབ་ཏུ་དད་འགྱུར་བས། །མིའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བསྐྱུང་། །ཉི་ཟླ་དང་ནི་དེ་བཞིན་
དུ། །རྒྱ་སྐར་ལེགས་པར་རྒྱ་བར་འགྱུར། །རྒྱུང་ཡང་དེ་བཞིན་ལྡང་འགྱུར་ཅིང་། །ཆར་གྱང་དུས་སུ་
འབབ་པར་འགྱུར། །ལྷ་གནས་རྣམས་གྱང་དེ་བཞིན་དུ། །ཡུལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ལོ་ལེགས་
བྱེད། །ཅེས་པ་ཆོས་ལོག་དང་མ་རུངས་པ་ཆར་གཙོད་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་དང་སྐྱེ་བོ་ཡ་རབས་
རྣམས་བཀྱར་བསྟེ་བྱས་པས་ཕྱན་སུམ་ཆོག་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཡུལ་འཁོར་གྱི་ལེགས་ཉེས་
རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར། ཆོས་ཀྱིས་ཡུལ་འཁོར་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཆོས་
གྱང་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱ། །ལེགས་པར་བྱེད་ལ་སེམས་ཅན་དགོད། །

༩༡༣༩༥༽

པོ་འགའ་ཞིག་ ལུང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ལ་འདྲུག་གི་གནས་སྐབས་མི་ཤེས་པར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་
ལུང་གང་བབ་བབ་ཏུ་སྒྱུར་ཅིང་། གྲུ་ཆོམ་དུ་སྒྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེས་རང་གི་འདོད་པའི་སྒྲ་བ་
བྱེད་དུ་གངས་པའི་ལུང་དེ་རང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་སུ་འགྱུར་བར་ཤས་ཆེ་སྟེ། ལྷན་པོའི་ཁ་ཤིག་
གཞན་ལ་སྒྲས་པ་རང་ལ་འཁོར་བ་བཞིན་ནོ། །གཡུལ་རོར་ལྷུང་པའི་རལ་གྱི་དང་། །སྒོ་གྲོས་གཞན་
པའི་འདོད་གཏམ་དང་། །ཅང་ཤེས་མིན་པའི་རྟ་མཆོག་རྣམས། །སུ་ཡི་གྲོགས་འགྱུར་མི་ཤེས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ། ལྷ་བའི་ལུང་སྒྱུར་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྱུད་པར་འབྱུང་བ།
སྒྱུད་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལུང་ལྷ་བར་འབྱུང་བ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལུང་འདས་པར་འབྱུང་བ། འདས་པའི་
ལུང་འཇིག་རྟེན་པར་འབྱུང་བ། མི་ཤེས་པའི་

༩༡༣༩༥༽

ལུང་སྒྲོར་བས་མཁས་པས་འབྲུལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་
དང་། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་མི་དགོས། །སེམས་བསྐྱེད་དབང་བསྐྱར་བྱ་མི་
དགོས། །བསམ་གཏན་སྒྲོག་པ་འདིར་མི་དགོས། །དགོ་དང་སྡིག་པ་གཉིས་ཀ་མེད། །སངས་རྒྱས་
སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་སོགས། །འདི་འདྲ་གསུངས་པའི་ལུང་ནམས་ཀྱི། །ལྟ་བ་ཡིན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་
དང་། སྦྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་མ་ཡིན། །ཞེས་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་
མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷགས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་པའི་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་དང་། གསུང་
རབ་སྒྲོག་པ་དང་།

༩༡༣༩༩༽

ཁ་དོན་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་དགོ་སྒྲིག་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱར་མེད་པས། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་དོན་དམ་སྒྲོས་པ་དང་བལ་བའི་ལྟ་
བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུང་ཡིན་གྱིས། དེ་སྦྱོད་པ་དང་སྒོམ་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་སྟེ། ས་
བརྩ་པའི་མདོར། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་།
དོན་དམ་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་འང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་སྦྱག་པོ་
བཀོད་པར། རི་རབ་རི་པོ་ཙམ་གྱུར་པའི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བས་མི་གཞོད་དེ། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གཞོད་
པ་ནི། །ང་རྒྱལ་མི་བདེན་བཏགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད། །གནས་མ་ཡིན་པར་
སྦྱར་མི་བྱ། །གནས་མིན་གལ་ཏེ་སྦྱར་གྱུར་ན། །བདུད་

༩༡༠༠༽

ཅི་དྲག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོབ་ན། །ལ་ལ་འེ་ལྟ་བ་མ་ཞིག་
ན། །གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བས་ཏེ། །སྤྲན་པས་བོར་བའི་ནད་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། དཀོན་
མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོར། སྤྲན་པའི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པར་བྱའོ། །སྤྲན་པ་མི་སྤྲན་པར་མི་
བྱའོ། །སྤྲན་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པར་བྱའོ། །སྤྲན་གནས་མི་བཙལ་བར་མི་བྱའོ། །སྤྲན་
བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་བྱའོ། །སྤྲན་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་མི་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་རང་
བཞིན་མི་དམིགས་པར་བྱའོ། །ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་འགལ་བར་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་ལྟ་བས་ལུང་གིས་སྒྲོམ་པ་དང་སྤྲོད་པ་སུན་སྤང་ན་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་
པས་ཀྱང་། སྤོ་བྱར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
རྣམས་རྟེན་

༩༡༥༠༡༽

གཞན་དང་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་བྱིར། རྒྱུན་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཆོ་ག་འཁྲུལ་ན་ལས་མི་འཆགས། །ལོག་པར་
དཔྱེད་ན་ལྟར་བ་འབྱུང་། །ལྟ་སྟོམ་འཁྲུལ་ན་བྱིན་མི་རྫོབས། །ཐེ་ཆོམ་ཟན་ཉེས་པ་སྟེ། །དེས་ན་ཆོ་ག་
ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །ཞིན་ཏུ་དག་པར་བྱ་དགོས་ཞེས། །འདི་འདྲའི་ལུང་ཀུན་སྟོན་པ་དང་། །སྟོམ་པ་ཡིན་
གྱིས་ལྟ་བ་མིན། །ཞེས་པ། དབང་མ་ཐོབ་པར་རིམ་པ་གཉིས་སྟོམ་པ་བཀག་པ་དང་། ཐེག་པ་སོ་སོའི་
ཆོ་ག་འཁྲུལ་པར་གྱུར་ན་སྟོམ་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་
འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ལས་ལོག་པར་སྟོན་ན་རང་གི་བསྐྱབས་པ་དང་འགལ་བའི་
ལུང་བ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་ནམས་སོ་སོའི་ལྟ་བ་སྟོམ་ཆུ་ལ་

༩༡༥༠༣༽

ནོར་ན་བྱིན་བརྒྱབས་མི་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་ལ་མི་བདེན་པར་
རྟོག་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ན། དམ་པའི་ཚོས་ལ་མ་གྲུས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས་སྤང་བར་བྱའོ། །མདོར་
བསྡུས་ན་ཚོས་ལུགས་གང་བྱེད་པ་དེ་རང་གི་ཐེག་པ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མ་ཐུན་
པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་སྟོད་པ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་གྱིས།
ལྟ་བ་སྟོས་བཤམ་སྟོན་པའི་ལུང་དུ་བྱས་ན་སྟོས་བཅས་ཀྱི་ཉེས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
གཞན་ཡང་ལུང་སྟོར་བྱེད་པ་ལ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས། །འདས་པའི་གནས་སྐབས་
ནམ་གཉིས་ཡོད། །དབང་དང་དམ་ཚིག་སྒྲོམ་པ་སོགས། །འབད་ནས་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་
ནི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་མ་རྒྱལ་བའི། །འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། བཀའ་

༩༡༥༠༣༽

དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ། ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་།
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་དང་འཇིན་པ་སྦྱོད་པ་
འདི། །མ་དག་སྒོ་ཅན་མ་ཡིན་གྱིས། །ནལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱལ། །ཅེས་པ་ལྟར་སོ་སོའི་སྐྱེ་
བོའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་འཇིན་ཚུལ་དེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་
སྦྱར་དུ་མི་བྱང་སྟེ། སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་སྦྱས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་།

༩༡༠༠༥༽

དག་པའི་སྒྲ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཆར་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་གཡོས་པ་ལ་སོགས་པ་
འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཕྱིར་དང་། རོན་དམ་གཟིགས་པའི་སྒྲེས་བྲུ་ལས་དག་
སྡིག་གི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལུང་རྣམས་ལས་དང་པོ་པའི་སྟོང་བ་སྒྲང་དོར་དང་བྲལ་བར་འཆད་
བའང་མི་རུང་ངོ་། །ལས་དག་སྡིག་གི་སྒྲང་སྒྲང་དང་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་ནི་ལུང་ཚུལ་དང་ཉམས་པའི་
ཉེས་དམིགས་དང་། ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་དང་། ཐུན་བཞིར་བཅད་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ལ་
སོགས་ལས་དང་པོ་བ་དང་། སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་སྒྲོམ་བ་དང་། སྟོང་བ་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་འཕགས་པའི་
ས་ལ་སྦྱར་བྱ་མི་རུང་སྟེ། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །བཞི་
པ་ནི། དབང་དང་དམ་ཆིག་སོགས་མི་དགོས། །ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ། །

༩༡༥༠༥༽

བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །ལམ་ཀུན་གཟིངས་བཞིན་དོར་བྱ་ཞེས། །གསུངས་པ་འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཀླུ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་གསུངས། །ཞེས་པ། དབང་བསྐྱར་དང་། དམ་ཆིག་
དང་། སྒྲིམ་པ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷག་འཆལ་བ་དང་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་ཆོགས་གཉིས་སྐྱབ་
པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྐྱོང་བ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་མི་དགོས་པ་དང་། ལུང་གི་
ཆོས་ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཅུ་
བོའི་པ་རོལ་དུ་ཀླུ་ཆར་ནས་བྱ་དང་གཟིངས་དོར་བས་ཆོག་པ་བཞིན། ཅེས་པའི་ལུང་རྣམས་
འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོད་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པས་སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་
ལམ་ལ་སྐྱར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ལྷ་པ་ནི། དེ་འབྲུའི་གནས་སྐབས་

༩༡༥༠༩༽

ཤེས་ནས་ནི། །དེ་ལ་འཚམས་པའི་ལུང་སྒྲོར་བྱ། །དེ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་བཞག་མི་ཤེས་པའི། །ལུང་སྒྲོར་
མཁས་པའི་བཞད་གད་གནས། །ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་
འདུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་ཐོག་མར་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལུང་དང་།
སྟོན་པ་རྣམས་གོ་ལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་
པའི་གཉེན་པོར་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་དུ་གོ་ལ་བའི་གཉེན་པོར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་གསུང་རབས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་དང་། དགོངས་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་ལུང་སྒྲོར་བྱས་པ་
རྣམས་གནས་སྐབས་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཆོག་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིལ་བར་གྱུར་ཅིང་།
གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པའང་ལོག་པར་

༩༡༠༥༽

བཀོལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། འདི་ལྟར་རེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་
པས་སྟོང་བ་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །རེས་འགའ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་
མེད་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིན་ཅི་ལོག་དུ་རེས་པར་བཟུང་སྟེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་
འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བ་དང་། སངས་བྱུས་ཀྱི་དོན་
དམ་བ་དེ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཅིང་དོན་དམ་བདེན་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་དང་། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་བ་ལ་འཕགས་བ་
རྣམས་ཁོ་ན་ཆོད་མ་ཡིན་གྱིས། འཕགས་བ་མ་ཡིན་བ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་འཕགས་པས་
སྤངས་ཏྲོགས་མཇལ་བ་ལ་སོ་སོའི་རིག་པ་མི་འཇུག་གོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་བ་གང་

༩༡༠༩༽

ཡིན་པ་དེ་ནི། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་
དག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་དབྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བས་ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་བཞག་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་གོ། །གཞན་ཡང་བཀའ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་སོགས་པ་བྱང་པོར་ངེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་
ཅན་ལ་རྒྱུད་སླིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཀའ་བར་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སླིན་པ་རྣམས་གོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་དུ་འཇོག་པའི་
མཉམ་པོར་སྲིད་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་གཉིས་

༩༡༠༩༽

སུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སློབ་འདོགས་བཅད་དགོས་དང་། སློན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་འཆོས་པ་
ལེགས་པར་བསྟན་ནས་ཚོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནའང་འགལ་བར་
འཆད་པ་ནི་ཆོས་སློང་བའི་ལས་ཡིན་པས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་
བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི། མིག་ལྡན་ཇི་ལྟར་ལམ་ནོར་ཡང་། །གཡང་སར་གོམ་པ་འཛོག་མི་སྲིད། །དེ་བཞིན་
མཁས་པ་འབྲུལ་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འདའ་མི་བྱས། །མིག་མེད་གལ་ཏེ་ལམ་ནོར་
ན། །གཡང་སར་མཆོངས་ནས་ལྷུང་བར་འབྱུང། །དེ་བཞིན་སྤྲོན་པོ་འབྲུལ་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་ལས་འདས་ཏེ་ལྷུང་། །ཞེས་བ། དཔེར་

༩༡༩༡༠༽

ན་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ཉམས་ཤིང་མིག་ཤེས་བྱ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལམ་
ཅུང་ཟད་ནོར་ཀྱང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་གོམ་པ་མི་འདོར་ཅིང་། ལྷུང་དུ་ལམ་མ་ནོར་བར་འཇུག་པ་
བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། སྡེ་སྡོད་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པའི་ཁུར་བྱེད་བའི་མཁས་པ་ནམས་ནི། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཅུང་ཟད་འབྲུལ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་ཡོད་ཆེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ཕྱག་རྒྱའི་མདོར། སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལས་མི་
འདའ་བར་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་མི་སྟོང་བ་གང་

༼ ༡༤༡༡ ༽

ཡིན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙེ་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཆོས་
ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མ་དད་པ་མི་བྱེད་
པ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙེ་
ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་མེད་ལམ་
ནོར་ན་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ལྷུང་ནས་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་སྟེ། ལྷན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་འབྲུལ་
ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པའི་འཆམས་ལས་འདས་ཏེ། འོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་
བཅོས་སུ་མི་རུང་བར་འབྱུང་རོ། །ཆ་ཆད་ཤེས་པའི་བཟོ་ལ་ནི། །རིང་བྱང་བྱང་ཡང་མཐོ་གང་
ཡིན། །ཆ་

༼ ༡༩༡༣ ༽

ཆ་ད་མེད་པའི་བཟོ་གང་ཞིག །ཉེས་ན་བཞད་གད་གནས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པ། ལེགས་པར་བསྐྱབས་
ཤིང་ཆ་ཆ་ད་ལ་མཁས་པའི་བཟོ་བོ་དེས་གོས་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་བཟོ་རྒྱ་ལ། ཆ་ཆ་ད་ལས་
འདས་པའི་རིང་མུང་མཐོ་དམན་སྒྱུང་ཡང་སོར་གཅིག་ཙམ་ཡིན་ལ། ཆ་ཆ་ད་མེད་པའི་སྒྱུན་བཟོ་ཉེས་
ན་བཟོ་རྒྱ་མེད་པའམ་གསར་དུ་བྱེད་པ་བས་བཅས་པར་དཀའ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་
ནའང་། ཆ་ཆ་ད་མེད་པའི་བཟོ་བོ་ཟིན་ཁར་འགྱོད་དེ། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་གཞུང་ལུགས་ཤེས་
པའི་མིས། །ཆོ་ག་དོན་འཁྱུལ་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཡིན། །གཞུང་ལུགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ། །འཁྱུལ་ན་
བསྟན་པ་འཛིག་ལ་ཐུག །དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བཞིན། །སྤྱོད་པར་འདོད་པ་གཞུང་བཞིན་
བྱ། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གཞུང་ལུགས་དང་བྱུང་

༩༡༩༡༣༽

མཐའི་ནམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དེས། ཆིག་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ལ་འབྱུང་བ་སྲིད་གྱི། གསུང་རབ་གྱི་
གནད་འགག་ཆེ་སའི་དགོངས་པ་ཞོར་བར་སྤྲོ་བ་མི་སྲིད་དོ། །སྤྲོ་སྤྲོ་མི་ཤེས་པའི་སྤྲོ་པོ་འཁོར་དང་
ལོངས་སྤྲོད་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་ཆེ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སྤྲོ་པོ་མང་པོ་བསྐྱུས་ཏེ། དབྱང་བསྐྱུས་
ནས་ཆོས་ལུགས་མ་ཞོར་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
འཛིག་ལ་བྱུག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ལམ་སྤྲོ་བ་པར་འདོད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མིན་དོར་བྱ་ཡིན་པར་
བསྟན། ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟན།
སོ་སོར་བཤད། དོན་འགག་གི་ལ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་

༼ ༡༤༡༤ ༽

མངས་རྒྱ་དང་མ་འབྲེལ་ན། །དེ་ལྟ་མང་ཡང་ཤི་རོ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཁྱངས་དང་མ་འབྲེལ་བའི། །ཆོས་
ལུགས་མང་ཡང་རོ་དང་འབྲ། །ཞེས་པ། དཔེར་ན་མིག་མངས་ཀྱི་དེ་ལྟ་དཀར་ནག་རིགས་མ་ཐུན་པའི་
རྒྱ་དང་མ་འབྲེལ་ན་མི་པན་པ་བཞིན་དུ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མི་མ་ཐུན་ཅིང་
བརྒྱད་པའི་ཁྱངས་ནས་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་ལུགས་ཐུན་ཆགས་མང་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་
པས་རོ་རུལ་བ་དང་འབྲ་སྟེ་དོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་ཟབ་
ཆོས་བརྟན་ཁྲིགས་ཡིན་པར་སྣང་། གང་ཟག་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བརྟགས་ན་འདྲིག་པར་
བསྟན། དེ་འབྲ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟན་བརྒྱད་དང་
ནི་ཆེག་བརྒྱད་དུ། །གྲགས་པའི་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་སྣང་། །རྒྱད་དང་མ་ཐུན་ན་སྒྲ་དུ་རུང་། །མིན་
ན་

༩༡༤༡༥༽

བརྩུན་གྱི་སྡེ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། ཟ་བ་ཆོས་ཡི་གེར་མི་འགོད་པའི་སྟོན་ནས་སྟོན་དུ་བརྩུད་པའི་
ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱར་འདོད་པ་དང་། སྟོབ་མ་གཅིག་ལས་མང་བ་ལ་མི་སྟེར་བའི་ཆེག་བརྩུད་བཀའ་
རྒྱུ་མ་རུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་སྟོན་པ་དང་ཉན་པ་འདི་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་རྒྱུད་དང་མཐུན་ཅིང་སྒྲ་མ་དམ་པ་རིམ་བར་བརྩུད་པའི་གདམ་པ་ཡིན་ན་ལག་ཏུ་སྒྲང་བར་རུང་
གིས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཐོག་ཆོས་སྟོན་པའི་བརྩུན་ཁྲིགས་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་བཞི་སྟེ་སྟེ་
པའི་སྟེ་འབྲིད་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་། །ཞེས་
མཐོང་གི་ནི་སྟེ་ལ་སོགས། །འདི་དག་མདོ་རྒྱུད་དང་མཐུན་ན། །སྒྲངས་ཀྱང་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་
མེད། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་དང་མི་མཐུན་ན། །བདུད་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་པ།

༩༡༤༡༤༥༥

གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲ་མ་དང་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཟེར་བ་དང་།
འགའ་ཞིག་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མཐོང་བའི་གསུང་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཞལ་གཟིགས་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འདི་
དག་ཀྱང་། མདོ་རྒྱད་རྣམ་དག་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་འདུག་ན་ཉམས་ལེན་བྱར་རུང་གིས། མི་མཐུན་
ན་གྱིན་བསྐྱབས་ཆེ་བ་དང་བྱས་པ་ལྷུང་བར་སྒྲ་ཡང་བདུད་གྱིས་གྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཞུགས་ནས་ཆོས་ལུགས་རྣམ་དག་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་མ་མདོ་རྒྱད་
དང་མཐུན་ན། །དེ་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་གཟུང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་བཞིན་མི་གསུང་ན། །སྒྲ་མ་ཡིན་
ཀྱང་བཏང་སྟོམས་བཞག །ཞེས་པ། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟན་བརྒྱད་དང་། ཆེག་བརྒྱད་དང་། མི་ལམ་
དང་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་པར་འདུག་ན།

༼ ༡༩༡༥ ༽

དེ་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་མ་དེ་ཡང་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་ཡིན་པའི་གྲུས་པས་བསྟེན་པར་བྱ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་
དང་འགལ་བའི་གདམ་པ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་དེ། སྤྲུལ་མའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པས་བསྟེན་དུ་མི་རུང་
ཞིང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་མི་ལམ་ཆོས་ལུགས་དང་། །ཞལ་
གཟིགས་པ་ཡི་ཡི་དམ་དང་། །ལུང་བསྟན་མཛད་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་། །སྤྲུལ་མའི་གསུང་སྟོས་ལ་
སོགས་པ། །མ་དབྱེད་པར་ནི་གཏམ་འཆོལ་དུ། །ཆད་མ་ཡིན་ཞེས་བཟུང་མི་བྱ། །འདི་འདྲའི་བདུད་
ཀྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་པའི། །འབྱུང་བ་སྤིད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་པ། རྒྱུ་མཆན་དེས་ན་མི་
ལམ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ཞལ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལྟ་དང་། ལུང་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་།
གང་ཟག་གི་ཉམས་ལ་ཤར་བའི་གསུང་

༼ ༡༩༡༽

བགོས་ལ་སོགས་བཀའ་ལུང་རྣམ་དག་དང་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་ལེགས་པར་དབྱད་ནས་སྒྲུབ་དོར་བྱ་
ཞིང་། ཚོས་བྱད་འཕགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཅམ་ལ་ཚད་མར་མི་བཟུང་སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལམ་ལ།
བདུད་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་ཉི་ཤུ་ལྔ་པར། བདུད་
སྡིག་ཏེ་ཅན་ལུས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་། འོད་འདོམ་གང་པར་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དེའི་དྲུང་དུ་འོངས་ནས་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མདོ་
སྟུང་པར། མིང་གི་གཞི་ལས་བདུད་ནི་ཉི་བར་འོངས་གྱུར་ནས། །འདི་སྐད་སྤྲོས་ཏེ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་པ་
མ་དང་། །ཁྱོད་ཀྱི་བདུན་མེས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་གྱི་མིང་ཡིན་ཅིང་། །གང་ཆེ་ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་གྱུར་
པའི་མིང་།

༩༡༤༡༩༽

འདི་ཡིན། །སྤངས་སྡོམ་ནལ་འབྱོར་ལྷན་པ་འདི་འབྲུང་འབྱུང་ལ། །ཁྱོད་སྡོན་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཡང་
དེ་འབྲུག་ཞེས་བརྗོད་དེ། །དེ་སྐད་གང་ཐོས་སྒྲོམ་སེམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །བདུད་གྱི་ཡོངས་
སྤྱ་བསྐྱང་ཞིང་སྒོ་ཚུང་རིག་པར་བྱ། །རབ་ཏུ་དབེན་དང་གྲོང་དང་གྲོང་སྲིར་རི་སྤྲུལ་དང་། །དགོན་པ་
དབེན་པ་ནགས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ནི། །བདུད་གྱིས་ཡོངས་སྤྱ་བཟུང་ཞིང་སྒོ་ཚུང་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བྱང་སྤྱ་བདུན་ཅེར།
བྱམས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་རབ་གནས་མཛད་པའི་མཁན་པོས་འབྱུང་པོས་དྲག་ཏུ་གཟེར་བའི་དུས་སྤྱ།
འགོང་པོའི་བྱ་བ་ཞེས་ཆོས་ལོག་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་། ཐོད་པ་བཅ་རིལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་
དང་། འབྱུང་པོ་བབས་ནས་འདས་མ་འོངས་

༩༡༥༣༠༽

ལུང་སྟོན་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་དང་། ལུས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་དུ་མ་བྱང་
ཞིང་། ཆོས་ལོག་བསྟན་པའི་བརྒྱད་འཛིན་ལ། འཕྱར་ཆོ་དང་། འབྲལ་ཆོ་ཞེས་པའི་ལུགས་གཉིས་
བྱང་བ་དེང་སང་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
མཆོག་ །དེས་དོན་ཆད་མ་ཡིན་པར་གཟུང་། །ཡང་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱིས། །རིགས་པས་
གྲུབ་པ་ཆད་མར་གཟུང་། །ཞེས་པ། ལུངས་ནས་མ་བྱང་བའི་ཆོས་ལྷན་ཅན་ཟབ་མོར་སྣང་བས།
ཆོས་རྒྱས་ཚུང་བའི་དད་ཅན་མང་པོ་འབད་བ་དོན་མེད་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཉེན་ཡོད་དོ། །དེས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་པའི་མཁས་པའི་ངག་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་ལུགས་ཆད་མར་
བཟུང་ནས་གྲུས་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱིས་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་
ལ་བསྟེན་པའི་རིགས་

༩༡༤༣༡༽

བས་བྱུང་ཅིང་ཚད་མས་མི་གཞོད་པའི་ཚོས་ལུགས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ལ་གཉིས། མདོ་
རྒྱུད་བརྟན་ལ་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱེས་བྱ་
བརྟན་མས་སྦྱར་བ་ཡི། །མདོ་རྒྱུད་ཚད་མར་བཟུང་མི་བྱ། །ཀོ་ཁུ་ཞི་ཀའི་མདོ་དང་ནི། །དེ་བཞིན་
འཕགས་པ་ཞིག་ཅན་དང་། །སློ་བྲོས་བཟང་པོ་ཆུང་དུ་སོགས། །བོད་ཀྱི་སྦྱར་བའི་མདོ་སྡེ་
ཡིན། །ཞེས་པ། བོད་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱེས་བྱ་བརྟན་མས་
བཅམས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ། ཀོ་ཁུ་ཞི་ཀའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་ཞིག་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། སློ་བྲོས་བཟང་པོ་ཆུང་དུ་འཛིན་པའོ་དང་། སྡོང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་མདོ་དང་། སྡོན་ཞིང་བཟང་པོའི་མདོ་
དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱས་པའི་སྤང་བྱེད་ཀྱི་མདོ་དང་། མོ་ཁུ་འགལ་

༼ ༡༤༣༣ ༽

གྱི་བྱས་མ་དཔྱལ་བ་ནས་བྱངས་པའི་མདོ་དང་། གཞན་ཡང་གསང་སྤྲགས་གསར་ཉིང་ལའང་། བོད་
ཀྱིས་སྐྱར་བའི་རྒྱུད་སྡེ་མང་། །དེ་འབྲ་རང་བཟོའི་མདོ་རྒྱུད་ལ། །མཁས་པས་ཡིད་བརྟན་མི་
བྱའོ། །གཙུག་ཏོར་ནག་མོ་ལ་སོགས་པ། །བོད་ཀྱི་ལྷ་འདེས་སྐྱར་བ་ཡོད། །འཕྲལ་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་
ཅུང་ཟད་འབྱུང་། །འོན་ཀྱང་ཆོད་མར་བྱར་མི་བྱུང་། །ཞེས་པ། གསང་སྤྲགས་གསར་མ་བ་ལ་དབང་
བསྐྱར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་དང་། ལམ་ལྷ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་དང་། དུས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། བདེ་
ཁོས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། དེས་དོན་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལ་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤའ་
རྒྱུད་དུ་འདོད་པའི་གཉིས་མེད་ནམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་པོ་བ་ལུང་པས་བྱས་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ཁྱུང་
བྲགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ལྷེ་ཁྱུང་ཆོགས་རོལ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

༼ ༡༩༣༣ ༽

སོགས་པ་དང་། སྒྲགས་རྟེན་མ་བ་ལ་ལྷ་མོའི་སྐྱེད་རྒྱུད་དང་། བམ་རིལ་ཐོད་མཁར་དང་། ཀར་གཉིས་
བྱ་འཕྱར་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བོད་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་མང་དུ་ཡོད་དེ། མཁས་པས་ཡིད་བརྟན་དུ་
མི་རུང་ངོ་། །ཟུང་གི་མདོ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དུ་འགའ་ཞིག་འདོད་ནའང་ལོ་པན་གྱི་དཀར་ཆག་དུ་ཐེབས་
ཤིང་། རྒྱ་གར་གྱི་དཔེ་རྣམ་དག་ཡོད་དོ། །གཤམ་རྩེའི་རྒྱུད་པ་ཁོག་ནང་དུ་གྲགས་པ་ལ། རང་བཟོའི་
སྐྱེད་ཆོག་གློ་ཀ་ལྷ་ཅམ་བོད་ཀྱིས་བརྒྱག་པས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞིར་སོང་བ་དེ་ཕུད་པས་ཚོད་མེད་དུ་
བྱུང་བོ། །འདི་འདྲའི་རིགས་རྣམ་དག་ལ་བརྟུན་བསྐྱེད་པས་གང་ཟག་གིས་ཆོས་རྒྱུད་སྐྱེད་པའང་
མང་དུ་སྦྱང་ངོ་། །གཙུག་ཏྲོར་ནག་མོ་དང་བྱ་ལྷུང་བསམ་ཡས་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེས་
བྱས་པའི་ཆོས་ལ་འཕྲལ་གྱི་པན་ཡོན་རྩུང་ཟད་འབྱུང་ཡང་ཆད་

༼ ༡༤༣༤ ༽

མར་བཟུང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ལྷ་མོ་གནས་མཁར་ལ་སོགས་པ། །ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་
ཡོད། །ཅུང་ཟད་བདེན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །དེ་ལ་ལུང་དུ་སྦྱར་མི་རུང་། །ཞེས་པ། མཁའ་ལྷིང་གི་རྟོགས་
པ་དང་། དུག་རྒྱུད་ནག་པོ་ལྷ་སྟེགས་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཀྱང་།
བདེན་པ་ཅུང་ཟད་འདུག་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་
པ་ནི་དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱུད་སྒྲ་མར། །མགོན་པོ་བྱམས་པས་འདི་སྐད་གསུངས། །མ་རིག་ལྡོངས་པའི་
ལྷ་སྟེགས་ལའང་། །སློན་བྱ་ཡི་གེ་འདྲ་བ་འདི། །ཅུང་ཟད་བདེན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་ཡིད་
བརྟན་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་པ། མ་རིག་པའི་ཡིང་རྟོག་གིས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ནམས་བསྐྱེབས་པས་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་བལྟ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྟེགས་ལའང་། །བདེན་པའི་ཆོག་ཅུང་ཟད་ཡོད་
མོད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་

༼ ༡༥༣༥ ༽

སུ་མི་རུང་སྟེ། སློན་བྱས་ཤིང་ལ་བཟོས་པའི་རྗེས་ཡི་གེར་བྱང་ཡང་ཡིག་མཁན་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་
ནོ། །ཆོག་ས་བཅད་འདི་ད་ལྟའི་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དཔེ་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་མི་འདུག་གོ། །བརྒྱུད་པ་ལ་དུག་
འབྱུང་ཁུངས་བཟང་པོའི་རིང་བསྐལ་མཆོད་འོས་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ལེགས་
པར་བརྟག་དགོས་པར་བསྟན་པ། ཐུགས་ལྡན་ལ་སོགས་གང་དུའང་ངེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ།
མཁས་ལས་ངན་པར་ཞེས་པ་སྟུན་པོས་བཟང་པོར་འཛིན་པར་བསྟན་པ། བལྟས་ངན་སྒྲ་ཆོག་ས་སྟུན་
པོ་ངོ་མཆར་སྦྱེས་པར་བསྟན་པ། དེ་འདྲ་མཁས་པའི་སྟུན་སྒྲར་ངེས་ནས་སྒྲ་དོར་བྱ་བར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རིང་བསྐལ་དང་ནི་ཐུགས་དང་ལྡན་པ། །སྦྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་རུས་པ་
ལས། །འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅུང་ཟད་དཔྱད། །འཕགས་པ་

༩༡༤༣༤༽

གསུམ་གྱི་རིང་བསྐལ་ནི། །ཡོན་ཏན་སྟོབས་གྱིས་འབྱུང་བས་ཏེ། །ལུས་ཅན་རྣམས་གྱི་བསོད་
ནམས་ཏེན། །འབྱུང་ཁུངས་ལས་བྱུང་རིན་ཆེན་འདྲ། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་
ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱ་གདུང་རིང་བསྐལ་འབྱོན་པ་དང་། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ནས་
འཕེལ་གདུང་གི་ཐ་སྟད་སྦྱར་བའི་རིང་བསྐལ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་ཐུགས་
བརྒྱད་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་གདུལ་བྱའི་མོས་གུས་དང་བསོད་ནམས་གྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
མཐོང་ཐོས་ཐུན་རེག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་བསོད་ནམས་སོག་པའི་བརྟེན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚོའི་
སྒྲིང་ནས་དེད་དཔོན་གྱིས་སྒྲངས་པའི་ཉོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་
ཡིད་ཆེས་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིང་བསྐལ་ལ་ལ་གདོན་གྱིས་བྱེད། །ལ་ལ་འབྱུང་
བཞེད་སྟོབས་ལས་

༩༡༤༣༥༽

འབྱུང་། །ཁ་ཅིག་བསྟན་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ས། །དད་པར་བྱ་བྱིར་སྤྱལ་བའང་སྲིད། །དེང་སང་རིང་
བསྐལ་པལ་ཆེ་བ། །བརྟན་མས་བྱས་པའི་རིང་བསྐལ་ཡིན། །དེས་ན་ནམ་དབྱེ་མཁས་པས་
དབྱད། །ཅེས་པ། སྐྱ་གཟུགས་དང་རིང་བསྐལ་ལ་ལ་སེམས་ཅན་སྤྱི་བའི་བྱིར་བདུད་དང་གཞོད་སྤྱིན་
ལ་སོགས་པའི་གདོན་མ་རུངས་པས་བྱེད་པའང་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིག་ཅན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ལས་རྒྱ་
འབྲས་ལ་ལོག་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་བྱིར་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའང་ཡོད་དོ། །ལ་ལ་འབྱུང་བ་
བཞིའི་རྩས་པ་རུས་པའི་ཁོང་དུ་འབྱུངས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །བསྟན་པ་འཛིན་
པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་འབྱུང་བ་ནི། བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་
ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྤེལ་བའི་བྱིར་སྤྱལ་བའང་སྲིད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་

༼ ༡༤༣༩ ༽

པའི་རིང་བསྐལ་དང་སྐྱ་གཟུགས་འབྱུང་བ་ནི། མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་བརྟུན་གྱི་དད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སྐྱ་
བའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཤས་ཆེའོ། །དེ་དག་གང་ཡིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྒྲ་དོར་བྱེད་དགོས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་ལྡགས་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ། །འབྱུང་བ་ཆོས་ནས་གསུང་བ་
མེད། །འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་ཀྱན། །པལ་ཆེར་བརྟུན་མས་བྱས་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་
ན་ཡང་། །ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་ལུང་བསྟན་དཀའ། །ཞེས་པ།
གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ལུང་སོ་བསྐྱེགས་པ་ལ་ཐུགས་དང་ལྡགས་དང་སྐྱན་མ་ཆོག་པར་འབྱུང་བ་
དང་། ལྟའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་དྲུང་དང་དཔལ་བེའུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་ལ། བཟང་ངན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་
མདོ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་འབྱུང་བ་

༩༡༤༩༩༽

དང་བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་པ་ལས་འབྱུང་བའང་སྲིད་ལ། སྒྲགས་དང་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པས་འབྱུང་བ་དང་།
བརྟན་བྱས་པའི་དུ་མ་སྤང་བས་བཟང་ངན་གང་དུའང་མ་ངེས་སོ། །ད་ལྟ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པས་
ལྟ་སྟེད་དང་། བྱང་སེམས་འགྱུངས་པའི་རིང་བསྐལ་དང་། རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམས་པས་ནམ་མཁའ་
དྲངས་པ་དང་། དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་པས་མེ་ཉླ་གི་ཆར་འབབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱབ་
བྱེད་ཆད་མ་ཅི་ཡང་མི་སྤང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། ཉི་མ་དུ་མ་ཤར་བ་དང་། །མཁའ་ལ་བྱ་ག་དོད་པ་
དང་། །མཚན་མོ་འཇའ་ཚོན་འབྱུང་བ་དང་། །ལྷས་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། །སྟོ་བྱར་ལྟ་འདྲེ་མཐོང་
བ་དང་། །ཞེས་པ། ཉི་མ་གཅིག་ཆར་རམ་སྒྲིལ་དུ་བར་སྤང་ལ་མང་པོ་ཤར་བ་དང་། ཉི་ཟླའི་དབུས་
གས་པ་དང་། བར་སྤང་ལ་སའི་

༩༡༣༠༽

བྱ་ག་ལྟ་བུའི་མཐོངས་འདོད་པ་དང་། ཐེག་ནག་པོ་བཏབ་པ་སྤང་བ་དང་། མཚན་མོ་ཐུན་ནག་ལ་
འཇའ་ཚོན་གསལ་པོར་ཤར་བ་དང་། མི་འམ་དུད་འགྲོའི་ལྷས་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། མིག་མཐོང་མ་
བསྐྱབས་ཀྱང་སྒོ་བྱར་དུ་ལྟ་འདྲའི་འདུ་འཚོག་དང་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་། གསོན་པོའི་ལྷས་
ལ་བརྟུན་མེད་པར། །རིང་བསྐལ་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ། །སྒྲན་པོས་རྟགས་སུ་བྱེད་མོད་ཀྱི། །མཁས་
པས་འདི་འདྲ་མཐོང་གྱུར་ན། །བར་ཆད་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ། སྐྱེ་བོ་གསོན་པོའི་ལྷས་
ལ་སོ་དང་སྐྱ་དང་མཚན་ཁུང་ལ་སོགས་པ་ནས་རིང་བསྐལ་འཇག་པ་དང་། ཉི་ཟེར་འཆར་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུན་མེད་པར་འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་འཆར་བ་དང་། སྤྲིན་གྱི་གཟུགས་གཙན་
ཟན་དང་བྱ་དང་ཉ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡུན་རིང་དུ་མི་འཇིག་པར་གནས་པ་དང་།

༼ ༡༤༣༡ ༽

དེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་པོས་གང་ཟག་བཟང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། བཟང་པོའི་མཚན་མར་འདོད་ཀྱང་
བཟང་ངན་གྱི་མཚན་མ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་པོས་བར་ཆད་འབྱུང་བའི་རྟགས་སུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་
ནི། སྐྱ་གཟུགས་མཆི་མ་འཛག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གོམ་པས་འགོ་བ་དང་། །གར་བྱེད་པ་དང་སྐད་
འབྱེན་དང་། །ཁྱག་གི་ཆར་པ་འབབ་པ་དང་། །ས་འོག་བོང་བྱའི་སྐྱ་སྐྱོགས་དང་། །དུད་འགོ་མི་སྐད་སྐྱ་
བ་སོགས། །ཞེས་པ། ལྷའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སྤྱན་ཆབ་འཛག་པ་དང་། ཏུ་བ་དང་། བཞེངས་ནས་གོམ་
པ་འདོར་བ་དང་། གར་སྐབས་བྱེད་པ་དང་། སྐད་འདོན་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་དམར་པོར་གྱུར་པ་དང་།
ཁྱག་གིས་ཆར་པ་འབབ་པ་དང་། སའི་འོག་ཏུ་བོང་བྱའི་སྐྱ་འབྱུང་བ་དང་། རི་དང་ས་གཞི་ཏུ་བའི་
སྐད་འདོན་པ་དང་། ཏུད་འགོ་མིའི་སྐད་ཏུ་སྐྱ་བ་སོགས་དང་།

༼ ༡༤༣༩ ༽

དུད་འགྲོའི་མངལ་ནས་སློག་ཆགས་རིགས་མི་མཐུན་བཅས་པ་དང་། དག་ཟུང་ལྷན་ཅིག་འཛུལ་བར་
གནས་པ་དང་། བྱ་རོག་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་འདི་འདྲའི་ལྷས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བ་དང་། བྱི་
རོལ་པའི་བྱང་སློང་ཐུབ་པ་གར་ཀས་རང་གི་འཁོར་ལ་བཞག་པའི་བསྟན་བཅས་ལས་བཟང་ངན་ཞིབ་
ཏུ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱན་པོ་ངོ་མཆར་སྦྱེ་མོད་ཀྱི། །མཁས་པས་འདི་འདྲ་མཐོང་གྱུར་
ན། །ཡུལ་དེར་དག་པོ་གཞན་དག་འདུག །ཡང་ན་ལྷས་ངན་གཞན་དག་འབྱུང་། །ཞེས་པ། དེ་འདྲའི་
མཆན་མ་ལ་བཟང་ངན་སྟོད་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པོ་རྣམས་ངོ་མཆར་དུ་འཛིན་མོད་ཀྱི། དཔྱེད་ཤེས་
པའི་མཁས་པས་མཐོང་ན་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་དགའི་དམག་འབྱུང་བས་ཡུལ་འཁོར་འཁྲུག་པ་དང་།
རྒྱལ་སྤིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རིམས་ནད་བྱ་པོ་འབྱུང་བ་ལ་

༼ ༡༤༣༣ ༽

སོགས་པའི་ལྟས་ངན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མཁས་པ་སློ་གོས་དང་ལྡན་པས་རྒྱད་ཕྱེ་ནས་གསུངས་
པའི་བསྟོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དུག་པ་ནི། འདི་འབྲེ་རིགས་ཅན་མཐོང་ན་
ཡང་། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བློ་སྤྲོད་ཀྱི་དུག་དོན་ལ་འབྱུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མདོ་
ཙམ་ཡིན། །ཞེས་པ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྟས་འདི་འབྲེ་དང་། ས་གཡོ་བ་དང་། འོད་འབྱུང་བ་དང་།
སྒྲ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་མཚན་མ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བློ་སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲ་
སྒྲ་དོར་མ་ཞོར་བར་བྱའོ། །མཚན་མ་ངན་པ་བྱུང་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ལོ་གཅིག་གཤམ། རྩ་བ་ཕྱེད་དམ།
རྩ་བ་བཞི་འམ། ལྷུང་དུ་རྩ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱུང་བར་བཤད་པས་སྟོག་པའི་ཚོ་ག་ལ་ལྷུང་དུ་འབད་བ་
བྱེད་པར་རིགས་ཤིང་། ཐོག་དུ་བབ་པ་དང་རང་གི་བསོད་ནམས་ལ་

༼ ༡༤༣༤ ༽

ལའང་ར་བཟློག་པ་ནི་སྒྲིན་པོའི་ནམ་ཐར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བོད་སྐད་ལ་སྒྲ་དོན་ནོར་པའི་
ཚུ་ལ། རྒྱ་སྐད་ལ་སྒྲ་དོན་ནོར་པའི་ཚུ་ལ། མ་ནོར་པའི་སྒྲ་བཤད་འགོད་པ་འཐད་པའི་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ནས་ཆོག་མ་ལ་འབྲུལ་པ་ཡི། །ནམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
བཤད་པ་ལ། །བཞི་བཙམ་བྱག་ལྡན་འཆད་པ་དང་། །སྒྲེགས་བམ་ཀྱི་ནི་བཤད་པ་ལ། །སྒྲེགས་ཤིང་
སྒྲེགས་ཐག་འཆད་པ་དང་། །བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཆད་པ་ལ། །ལག་པའི་སྒྲ་དོན་འཆད་པ་དང་། །ཞེས་
པ། བཟློག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ནོར་ན་བཟློག་བྱེད་དོན་ལ་འབྲུལ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྟ་ནམ་པར་དག་པ་
གལ་ཆེ་བས་ཕྱི་ནང་གི་བརྒྱུ་ཉ་ནམས་ཐོག་མར་སྒྲ་དང་སྒྲིན་དང་གས་ལྡེབ་སྒྱོར་མིང་གི་མངོན་བཟློག་
ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་སྟོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་

༩༡༣༥༽

ལའང་ཐོག་མར་སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་གཙུག་བརྒྱན་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་ཐོན་མི་སལྷོ་ཏས་དམ་པའི་ཆོས་
བསྐྱར་བའི་ཆེ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལྷི་ཡང་དང་། ཐོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྟགས་དང་། རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་
དང་རྣམ་འགྱུར་དང་བྱེད་ས་ཀྱི་མངོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེར་བསྐྱར་དང་། བྱེད་ས་ལ་མིང་དུ་སྤྱབ་པ་གི་ཏའི་
རྒྱུན་དང་། མིང་ལས་མིང་གཞན་སྤྱབ་པ་དེ་པན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། བྱེད་ས་ལས་ཆིག་ཏུ་སྤྱབ་པ་ཉིང་
ངའི་རྣམ་དབྱེ་དང་། མིང་ལས་ཆིག་ཏུ་སྤྱབ་པ་བྱས་ཏི་རྣམ་དབྱེ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བྱ་བ་དང་། བྱེད་
པ་པོ་དང་། དགོས་ཆེད་དང་། འབྱུང་ཁུངས་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། གཞི་དང་བདུན་ལ་འབོད་ཆིག་
བསྐྱེད་ན་བརྒྱད་དང་། གཅིག་དང་གཉིས་དང་མང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྤྱར་བས་བརྗོད་བྱའི་
དོན་སྟོན་པ་དང་། བར་གྱི་ཆིག་སྤྱད་ལ་མི་ཟད་པ་དང་། འབྲུ་མང་དང་། བཟླས་

༩༡༣༤༽

དབྱེའི་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྐད་ལའང་བཀའ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་
ཆོག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་ཡི་གཤེད་སྤེལ་སྱེད་ཀྱིས་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་
གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ་དང་དབྱངས་ཡིག་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་གསལ་བྱེད་སྡེ་བ་བྱེད་དང་བརྒྱད་ལ་མིང་
གཞིའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ནང་ནས་རྗེས་འཇུག་བཅུ་དང་། དེའི་ནང་ནས་སྟོན་འཇུག་ལྔ་དང་།
མིང་གི་ངོ་བོ་དང་། རྗེས་འཇུག་དང་། དེ་ལ་ཞུ་ལི་བཞི་འཇུག་ཚུལ་དང་། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་པོ་དང་
མ་ཉིང་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་ཉོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྡེ་ལྔ་ཅུ་སྐད་ཚུལ་དང་། དེ་རྣམས་
བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་པོའི་སྟོན་ས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཏུས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱ་བའི་སྟོན་ས་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་སྟོན་ཚུལ་ལ་
སོགས་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་སྐྱར་བའི་བསྟན་བཅས་མཛད་དོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་

༼ ༡༤༣༽

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་པའི་འགྱུར་མཛོད་ཅིག་ ཆོས་རྒྱལ་ཁྱིམ་གཙུག་གླེ་རལ་པ་
ཅན་གྱིས་ལོ་པན་རྣམས་ལ་བཀའ་གནང་ནས་སྤར་བསྐྱར་བའི་བོད་ཀྱིས་སྐད་དོན་དང་མི་འབྱོར་བ་
དང་། གོ་དཀའ་བ་དང་ནོར་གཞི་ཆེ་བ་རྣམས་གསར་དུ་ལེགས་པར་བཅོས་ཤིང་ཡུལ་དང་ཤིང་དང་
མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མིང་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་བསྐྱར་དུ་མི་བརྟབ་བ་རྣམས་ལ། མིང་གི་ཐོག་མར་ཡུལ་
ཀོ་ཤམ་གྱི། ཤིང་ཨི་སྤ། མེ་ཏོག་ཀུ་ཐུ་ད་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་སྤྲ་བབས་སུ་སྒྱུར་ལ་བསྐྱར་ཅིག་ གོ་ཞེས་བ་
ངག་དང་སྤྱོགས་དང་ས་ལ་སོགས་བ་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཀོ་ཤེ་ཀ་ཞེས་བ་ཀུ་ཤེ་ཐོགས་བ་
དང་། མཁས་བ་དང་བརྒྱ་ལ་དགའ་བ་དང་ཁྱག་བ་དང་མཛོད་ལྡན་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་
རྣམས་སྤྱོགས་གཅིག་དུ་ཆད་པར་མ་བསྐྱར་ཅིག་ ཆོག་གོང་འོག་བསྐྱར་ན་གོ་

༩༡༣༤༽

སྤྲོ་ཞིང་དོན་མི་ལོར་བ་རྣམས་ཆིགས་བཅད་ཅ་བ་བཞི་དང་དྲུག་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་པའི་དོན་གང་ལ་མི་
བསྟེགས་པ་ཡན་ཆད་དུ་ངེ་ལྟར་བདེ་བར་བསྐྱར་ཅིག རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་ཆིག་དང་།
གཞན་ལ་ཆིག་འབྲིང་པོ་མན་ཆད་ཅ་མ་དུ་བསྐྱར་ཅིག དག་སྦྱོང་བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིད་དང་བཅུ་གསུམ་ཞེས་
བ་ལ་སྦྱོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་བོད་སྐད་ལ་གོ་བདེ་བར་བསྐྱར་ཅིག སྟོན་གྱི་མཁན་པོ་
ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་། དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པས་ངེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། སྤྲིའི་ལུགས་ལས་ངེ་སྐད་
འདྲེན་པ་དང་བསྟན་ཏེ་གཞུང་དུ་བྲིས་ཤིག འདི་ལྟར་བཀའ་བཅད་པ་ལ་སོ་སོ་ནས་ཡང་བཅོས་ཤིང་
མིང་གསར་དུ་འདོག་པར་མི་སྣང་ངོ་། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱད་རྣམས་གསང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
སྟོད་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་ལ། སྤེམ་པོའི་ངག་མ་ཁྲོལ་བར་ལོག་པར་སྟོད་པ་དག་གྱང་
འབྱུང་།

༩༡༣༥༽

བས་ཕྱིན་ཆད་སྒྲ་ནས་བཀའ་སྒྲུལ་ཏེ་བསྐྱར་དུ་བཅུག་པའི་གཟུངས་སྒྲགས་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་
སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱད་བསྐྱར་དུ་མི་གནང་ངོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་བཀའ་བཅད་ཞིབ་མོ་མཛད་ཅིང་། དེ་
ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱར་བ་རྣམས་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་། སྒར་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱང་
པལ་ཆར་བཅོས་ཤིང་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །དུས་ཕྱིས་བསྐྱར་བ་ཉམས་པས་ཡི་གེའི་བསྐྱེབས་རྣམས་
འཆོལ་ཞིང་བྱད་དུ་བསད་ནས་མིང་དོན་གྱི་ངེས་ཆིག་དང་སྒྲ་བཤད་རྣམས་སྒྲན་པོ་རང་རང་གི་སྒོ་ལ་
གང་ཤར་བྱེད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱར་བ་ལ་གཞོད་པར་གཟིགས་ནས་དགག་པ་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཐོན་མིས། བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱིས་གཞི་འཛིན་ཅིང་། །རིག་བྱེད་སྒྲ་བ་ཀུན་གྱི་
རྒྱ། །མིང་ཆིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཡི་གེའི་སྒྲོར་བ་བཤད་པར་བྱ། །

༼ ༡༤༤༠ ༽

ཞེས་བས་ཡིན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། གཞི་ཡིན་བས་ཡི་གེ་ཐོག་མར་ཡི་གེའི་ཁྱས་དག་ལ་གལ་ཆེ་བ་
ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱབ་ལག་ལ་བདུད་བཞི་བཅོམ་བ་དང་། སྐལ་བ་དུག་དང་ལྷན་བ་
དང་། འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་འདས་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟེར་བ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་པོས་སྦྱར་བས་
མཁས་བས་དོར་བར་བྱའོ། །སྒྲེགས་ཤིང་གི་བར་དུ་ཤོག་བྱའི་བམ་པོ་ཐག་བས་བཅེངས་བས་
སྒྲེགས་བམ་ཞེས་སྐྱབ་ལག་བྱེད་བ་དང་། ལྷག་ནི་ལག་པའི་མིང་བསྐྱོལ་ཞིང་བསྐྱམས་བས་རྒྱ་ཞེས་
བ་དང་། ལྷག་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་བ་ལ་སོགས་ལྷག་དང་རྒྱ་སོ་སོར་བྲལ་ནས་ངོས་
འཛིན་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནི་བ་ལག་པ་ལ། །གདོད་མའི་ཐོས་པར་འཆད་བ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཆེ་ལ་
སེམས་རྣལ་མ། །རིག་པ་འབྱོར་ཞེས་འཆད་བ་དང་། །རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོའི་དབྱང་བརྒྱན་ལ། །

༩༡༩༩༡༽

དམག་གི་དབྱང་དུ་འཆད་པ་དང་། །ཞེས་པ། ཡེ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་སྒྲ་བཤད་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་མ་ལ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་འབྱོར་པས་
རྣམས་འབྱོར་པ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་བྱེད་པ་དང་། དམག་དབྱང་ཆེན་པོའི་རྒྱན་ཡིན་པས་རྒྱལ་མཆན་ཅེ་
མོའི་དབྱང་རྒྱན་ཞེས་སྒྲ་བཤད་བྱེད་པ་དང་། གཏུམ་མོའི་སྒྲ་བཤད་རྣམས་ཉོག་ནི། །ཆོས་ཉིད་གཏུམ་
པར་འཆད་པ་དང་། །སྤྱི་ཡི་སྒྲ་བཤད་བྱེད་པ་ལ། །སེམས་ཅན་སྤྱི་བར་འཆད་པ་དང་། །ཕུར་མ་རི་
རབ་མཉམ་པ་ལ། །དྲི་རབ་མནམ་པར་འཆད་པ་དང་། །ཞེས་པ། ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་རྣམས་ཉོག་གི་
གོས་ཀྱིས་བསྐྱམ་པས་གཏུམ་མོ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲ་ལ་སེམས་ཅན་སྤྱི་
བའི་སྒྲ་བཤད་བྱེད་པ་དང་། བྱེ་མའི་ཕུར་མ་ལ་བྱེ་མར་

༼ ༡༩༩༩ ༽

ཕུར་མར་འཆད་པ་དང་། རི་རབ་མཉམ་པ་ལ་བྱི་ཞེས་རབ་མཉམ་དུ་འཆད་པ་དང་། གཞན་ཡང་
སངས་རྒྱས་སྐྱོན་གྱི་ཐ་མ་སྐྱོན་སྤར་གྲོག་པ་དང་། རྩ་ལ་ལ། རྩ་སྤར་གྲོག་པ་དང་། སྤྱ་འཇམ་གྲུ་ས་
ལ་འཇམ་ལེགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཀྱའི་བུ་མོ་གོ་སྤེའི་སྤྱ། །གོ་ནི་ས་ཡིན་སྤེའི་སྤྱ། །འཆོ་བའམ་
སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག །དེས་ན་བོད་སྐད་ས་འཆོ་ཡིན། །དེ་ལ་གོ་སའི་སྤྱ་བཤད་ནི། །རྟོགས་པའི་
དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། །ཞེས་པ། ལྷ་ཀྱའི་བུ་མོ་ས་འཆོ་མ་རྒྱ་སྐད་ལ་གོ་སྤེ་ཞེས་པའི་གོ་ནི། ངག་
ཕྱོགས་པ་དང་འོད་ཟེར་དང་། །ལྷགས་དང་མིག་དང་རྩྱ་དང་། །མཐོ་རིས་ཚུ་དང་དོན་དག་
ལ། །མཁས་པས་གོ་སྤྱ་དེས་པར་སྤྱར། །ཞེས་བཤད་པ་འདྲིར་ས་དང་། ས་ལ་ཞེས་པ་འཆོ་བ་དང་།
སྤྱོད་པ་དང་སྤྱང་པ་ལ་སོགས་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདྲིར་འཆོ་བ་ལ་སྤྱར་ནས་ས་འཆོ་

༩༡༧༧༣༽

མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གོ་སླུའི་སྒྲ་ཉོགས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་རྩ་གེ་ཏུ་ལ། གེ་ཏུའི་སྒྲ་ལ་དབལ་
དང་ཉོག་ །དུ་བ་མཐུག་རིང་སོགས་ལ་འཇུག་ །སྐད་རྩིང་རྣམས་ལ་དབལ་དུ་ཡོད། །གསར་ཅན་མན་
ཆད་ཉོག་ཏུ་བསྐྱར། །ཞེས་པ། རྩ་གེ་ཏུ་ཞེས་པའི་རྩ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་འཇུག་
ཅིང་། གེ་ཏུའི་སྒྲ་དབལ་དང་ཉོག་དང་རྒྱ་ལ་མཆོན་ལའང་འཇུག་ཅིང་། གཟུང་དུ་བ་མཐུག་རིངས་ཀྱི་
མིང་ལའང་འཇུག་གོ །སྐད་རྩིང་རྣམས་སུ་དགོན་མཆོག་དབལ་དང་། གསར་བཅད་དུ་རིན་ཆེན་ཉོག་
ཏུ་བསྐྱར་རོ། །དེ་ན་འབྲམ་ལས་རིན་ཆེན་དབལ། །གསར་བཅད་ཀྱིས་ནི་ཁྱས་པ་ཡི། །བརྒྱད་སྟོང་
པ་ལ་རིན་ཆེན་ཉོག་ །ཞེས་བྱར་བསྐྱར་བ་མི་ཤེས་པར། །རིན་ཆེན་དབལ་དུ་བཤད་པ་དང་། །ཞེས་
པ། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཐལ་བརྒྱ་པ་ལ་

༩༡༩༩༥༽

སྐད་སོར་བཞག་ཏུ་པོ་ཏ་ལ་ཡི་རི་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱ་བསྐྱར་ལ་ལ་ཡིས། །རི་སྐྱ་གོང་དུ་བྱང་ནས་
ནི། །རི་པོ་ཏ་ལ་ཞེས་པར་བསྐྱར། །དེ་དོན་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །རི་པོ་ཏ་ལར་བཤད་པ་
འབྱུང། །ཅེས་པ། །རི་སྐྱ་གོང་དུ་སྟོན་ན་རི་པོ་ཏ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མ་གོ་བར། །རི་པོ་ཏ་ལར་འཆད་
པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཅེས་བྱ་བ། །ཁྱེ་སྐད་དུ་ནི་ཉི་མཁུལ། །པ་རི་ཤྱུ་ཞེས་བྱ་
ཡོད། །ཉི་ནི་གསུམ་ཡིན་མཁུལ་ལ། །ཞེས་བྱ་བོད་སྐད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། །པ་རི་ཤྱུ་ཡོངས་དག་
པ། །དང་པོར་བསྐྱར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱར་འབྱུང། །ཞེས་པ།
འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱེ་སྐད་ལ་ཉི་ནི་གསུམ་ཡིན་ལ། །མཁུལ་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་། །པ་རི་ཤྱུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱ་དང་

༼ ༡༩༩༩ ༽

པོར་བསྐྱར་ན་ད་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་བ་ཞེས་བར་འབྱར་རོ། །མཁས་བ་རྣམས་ཀྱིས་
སྐྱབས་ལྷུས་ནས། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཅེས་བྱར་བསྐྱར། །དེ་ཡི་སྐྱོད་མི་ཤེས་བར། །འཁོར་
གསུམ་གཡོག་ཏུ་འཆད་བ་འབྱུང། །ཅེས་པ། ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྐྱས་ནས་འཁོར་
གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་བསྐྱར་རོ། །དེ་མ་གོ་བར་འཁོར་གསུམ་གཡོག་པོ་གསུམ་ཏུ་འཆད་བ་དང་།
ཀྱུ་སྐད་ལྟ་སྤྱི་ལ། །སྤྱི་རིམ་སྐྱོ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཡིན། །བོད་སྐད་ལྟ་སྤྱི་གྲོང་ཡིན་ཏེ། །ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཆོའི་ནང་ན་ཡོད། །ཡོན་ཀྱང་ཀྱུ་སྐད་མི་ཤེས་བར། །བྱ་ཐངས་སུ་ནི་བཤད་བ་དང་། །ཞེས་པ། ཀྱུ་
གར་གྱི་སྐད་ལ་ལྟ་སྤྱི་རིམ་ཞེས་པ། སྤྱི་རིམ་བོད་སྐད་ཏུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིན་པས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོའི་སྤྱིང་
འབྲམ་གྱི་ཕྱགས་རིམ་ཁོར་ཡུག་གི་ཁོད་ན་གཞོད་སྤྱིན་འབོད་འབྲོགས་

༩༡༥༥༠༽

ལ་ནི། །མི་མ་ཡིན་པ་ནམས་ལ་ཡོད། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་འབྱུང་པོའི་
དབང་པོ་ཞེས་པ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཆན་ཡིན་པས་མིའི་དབང་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་
སྐྱབས་སྐྱུར་མི་ཤེས་པར་བརྟུན་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འཆད་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་ཨ་བ་རྒྱ་ཉིའི་སྤྱ། །གཉིས་སྤངས་
སམ་ནི་ཀུན་འདར་ཡིན། །དེ་ལ་འདོད་སྟེར་བ་ཤད་པ་དང་། །རྒྱ་སྐད་རྒྱ་ཉ་ཞེས་བྲ་བ། །བོད་སྐད་ལྷག་
བའམ་མ་བཅོས་བ། །ཞེས་བྲའི་དོན་ལ་འཇུག་མོད་ཀྱི། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཆན་མི་ཤེས་པར། །དེ་ནི་གཉིས་
ཡིན་ཉ་དགོད་བ། །གཉིས་ལ་དགོད་པར་འཆད་པ་དང་། །ཞེས་བ། །ཨ་བ་རྒྱ་ཉིའི་སྤྱ་བོད་སྐད་ཏུ་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤངས་པས་གཉིས་སྤངས་ཞེས་པ་དང་། །སྤྱེ་བོ་ཀུན་འདར་བར་བྱེད་པས་ཀུན་
འདར་ཞེས་པ་དང་། །སྤྱོས་པ་ཀུན་སྤངས་པས་ཀུན་སྤངས་ཞེས་པ་མ་གོ་བར་

༼ ༡༤༥༽

ཅི་འདོད་པ་འོངས་པས་འདོད་སྟེར་དུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་རྒྱ་ཏ་ཞེས་པའི་ཆིག་ལྷག་
པའམ། དོན་མ་བཅོས་པ་ལ་འདུག་པས་བྱ་བ་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་རྒྱ་ཏ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བཅོས་པའི་དོན་
ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པའི་སྤྱུ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱུ་ཞེས་རྒྱ་ཏ་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་དུ་མ་གོ་བར་
རྒྱ་གཉིས་དང་ཏ་དགོད་པར་འཆད་པ་དང་། །རྒྱ་སྐད་ཇ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །མེ་ཏོག་དམར་པོ་ཞིག་ལ་
འདུག་ །དེ་ཡི་བདེ་དོན་མི་འཕྲོད་པར། །བྱམས་པའི་འཇོལ་བར་འཆད་པ་སོགས། །སྤྱོད་པོ་རྣམས་ལ་
ལེགས་ལེགས་འདྲ། །མཁས་པས་ཐོས་ན་བཞད་གད་གནས། །ཞེས་བ། ཇ་བའི་མེ་ཏོག་ཞེས་པ་ཤིང་
ལ་སྤྱེས་པའི་མེ་ཏོག་དམར་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཇ་མ་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱམས་ཤིང་
མ་སྤྱོད་པའི་འཇོལ་བར་འཆད་པ་དང་། ལུང་དུ། འདི་ན་ར་ཞིག་ཡོད་

༼ ༡༤༥༩ ༽

ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ཀྱང་སྐད་སོར་བཞག་ཏུ་མ་གོ་བར་འདི་ལ་ར་གཅིག་ཡོད་ཅེས་
བར་འཆད་པ་ལ་སོགས་སྐྱོདོན་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པའི་སློངོར་འཐད་པར་སྒྲུང་ནའང་། ཀྱང་བོད་ཀྱི་
སྐུ་ལ་མཁས་པས་ཐོས་ཤིང་མཐོང་ན་ཁྱིལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་མཆོན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློ་ཉི་
ཡི་སྐྱོདོན་ལ། །བཤད་དུ་མི་རུང་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཀྱང་སྐད་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པར། །བོད་སྐད་ཡིན་
པར་བཤད་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་འདྲའི་བཤད་པ་ཀྱང་། །བོད་ཀྱི་སྒྲན་པོས་སྒྱར་བས་ན། །མཁས་པ་
ནམས་ཀྱི་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་པ། སློ་ཉི་ཡི་གོ་བོད་སྐད་དུ་མ་བསྒྱུར་བའི་སྐུ་སོར་བཞག་ལ་བོད་
ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་བཤད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བེ་ཙཱ་ན་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ནམ་པར་སྒྲུང་མཛད་
ཡིན་པར་མ་ཤེས་པར་བེ་ཙཱ་མེ་བྱུ་ཤི་བའི་རོ་དང་། ཙཱ་ན་དེའི་འཁྲིས་

༩༡༥༥༣༽

ན་འདུག་པར་བཤད་ནས་ལོ་རྒྱ་བའི་མིང་བེ་རོ་རྒྱ་ནར་འདོན་པ་བཞིན། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྟུ་ཅཱ་ཡང་
མ་ནོར་བར་བྱེད་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱར་བའི་རྗེས་སུ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་
འབྲངས་ཏེ། རོར་པའི་ལུགས་བརྒྱད་མར་བྱང་བ་རྣམས་སྐྱ་དོན་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུས་རྒྱང་རིང་དུ་
དོར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཤད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འཆད་པ་
དང་། །དག་བཙམ་སྐྱ་དོན་མཆོད་འོས་དང་། །རྒྱལ་པོའི་བཤད་པ་གསལ་བ་དང་། །བཟོད་པའི་
བཤད་པ་མི་མཛད་དང་། །ཡུང་པོ་ཕྱག་པར་འཆད་པ་དང་། །ཁམས་ལ་དབྱིངས་སུ་འཆད་པ་
དང་། །བཙམ་པ་སྐྱལ་བར་འཆད་པ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། སི་སྐྱི་ཏའི་སྐད་དུ་ཏ་སྤྲ་ག་ཏུ་ཞེས་པ། བོད་
སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བསྐྱར་བའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་

༼ ༡༤༥༽

ཞིང་མཁུན་བར་འཆད་བ་དང་། ཡར་ཉན་ཞེས་བ་ལྟ་མི་ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བར་འོས་བས་དབྱ་བཅོམ་
ལ་མཆོད་འོས་སུ་མཆོད་བ་དང་། རྩ་ཇ་ཞེས་བ་གཟི་བཟིང་ཆེ་བ་དང་གསལ་ཅིང་མཛེས་བ་ལ་ཡང་
འཇུག་བས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲ་དོན་གསལ་བ་ལ་འཆད་བ་དང་། ལྷ་སའམ་ཤུན་ཏི་ཞེས་བ་རྒྱུན་ངན་བས་
མི་བྱེད་བས་བཟོད་བ་ཞེས་འཆད་བ་དང་། ལྷན་རྩ་ཞེས་བ། ལུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྤངས་བ་དང་། །སྤག་བ་
སྤོང་པོ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་བས་ཁུར་འབྱེར་བས་སྤག་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལུང་པོ་ཞེས་འཆད་བ་དང་། རྩ་
ཏུ་ཞེས་བ་དབྱིངས་དང་རྒྱུ་ལ་ཡང་འཇུག་བས་ཁམས་ཀྱི་དོན་དབྱིངས་སུ་འཆད་བ་དང་། ལྷ་ག་ཞེས་
བ་བཅོམ་བ་དང་འཛོམས་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ལྷན་ཅེས་བ་ལྷན་པའི་དོན་ཡིན་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཏེ། རོ་རྩེ་ཅེ་མོར། ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲེ། །ཉོན་མོངས་

༼ ༡༤༥༥ ༽

ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་དེ་བཞིན། །གང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་བཅོམ། །དེ་འདྲིར་བཅོམ་ལྡན་ཞེས་སུ་
བཤད། །ཅེས་པ་དང་། བཀས་བཅད་དུ། བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན། །ཞེས་པ་
དང་། སྐྱ་ཤིང་། དབང་ལྷག་དང་ནི་གཟུགས་བཟངས་དང་། དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་
དང་། །བཅོན་འགྲུས་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། །དུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་།
མཐུན་པར་བཀས་བཅད་དུ། ལྷ་ག་ལེགས་པ་དང་སྐལ་པ་ལ་འཇུག་པས་ལེགས་ལྡན་ཞེས་མཆོན་གྱི་
རྣམ་གངས་སུ་གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་
འདས་ཞེས་པའི་ཆོག་བཀས་བཅད་གྱིས་བསྐྱན་པའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འགའ་ཞིག་ལ་ལེགས་ལྡན་
དུ་འཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་།

༩༡༥༥༽

གནས་བཏབ་པས་སེར་སྒྲིའི་གྲོང་ཁྱེར་བྱུང་ངོ་། །མས་དབེན་གྱི་མིང་སྲིང་འདུས་པ་མང་དུ་འཕེལ་
ཅིང་མཐུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་རྒྱལ་པོ་སྐབས་སེང་གིས་ཐོས་ཏེ། གྱེ་མ་དེ་
ལྟར་བྱེད་པོད་དམ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་ཀྱ་བོད་སྐད་དུ་པོད་བར་འཆད་པ་དང་། ཐོ་ཏ་ཀ་ཞེས་
བ་སྒྲེགས་བྱ་བྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེབས་པ་ལ་སྒྲེགས་བཅ་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མ་རྩ་ཐུ་ཏ་
ཞེས་པ། རྒྱས་འདེབས་པས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ལ། དུག་ཞེས་པ་ལོ་རྩ་བས་བོད་སྐད་ལ་བསྒྲུན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཆེན་པོ་ནི་གོང་ན་མེད་པ་དང་རྒྱས་གདབ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཐུ་
ཏ་ཞེས་པ་ནི་ཆུའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྩྭ་ན་ཞེས་པ་ཡུལ་མ་ནོར་བར་མཁྱེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཡེ་གདོད་
མ་ལ་འདུག་པའི་དོན་མེད་དོ། །ཡོ་ག་བཀམས་

༩༡༥༥༽

བཅས་དུ་ཞི་གནས་སྒྲག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་ནལ་འབྱོར་དུ་བཤད་གྱི། ནལ་དང་འབྱོར་ཐ་དད་
དུ་བཤད་མེད་དོ། །རྩ་ཐུ་ཨ་ག་ཀེ་ཡུ་རྩ་ཞེས་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཅེ་མོའི་དབྱང་བརྒྱན་ཅེས་པ་མངོན་
པར་མཐོ་བའི་དོན་ལ་འབྲུག་གི་དམག་གི་དབྱང་ལ་སྒྱུར་དུ་མེད་དོ། །ཅ་རྩ་ལི་ཞེས་པ་ནམ་ཉིག་སྒྲག་
བསྐལ་འཛོམས་པས་གཏུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་མོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འབྲུག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་
ལ་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་དོ། །གི་ཉི་ཞེས་པ་གི་ནི་དབྱངས་དང་ང་རོ་སྒྲན་པའི་ཆ་ལ་འབྲུག་གིས་གཞན་སྒྲ་
བའི་གཡོ་སྒྲ་དང་སྒྲ་དོན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟའི་དོན་འབར་བར་འཆད་
པ་དང་། མིའི་དོན་ཤེད་བྱར་འཆད་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་དོན་ཡིད་སོང་བར་འཆད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
དོན་འཇིན་པར་འཆད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་དོན་མི་

༩༡༥༥༩༽

མེད་པར་འཆད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱིང་སྟོབས་སུ་འཆད་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ཆང་
མེད་པར་འཆད་པ་དང་། ངར་འཛིན་པའི་བྱིར་ཡིད་ཅེས་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བོད་སྐད་གྱི་
སྐད་ལ་གོ་དོན་ཚུང་ཡང་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐྱེ་འདུག་དང་མཐུན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་སྐད་གྱི་
ཐོག་ནས་སྐྱོད་དོན་སྟོད་ན་གོ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོན་གྱི་སྐབས་དང་སྒྱུར་མི་ཤེས་པར་རྒྱ་བོད་
གྱི་སྐད་ཅུང་ཟད་བསྒྱུར་ཤེས་པས་སྤྱིར་པོ་ཟེར་རྒྱ་མདར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཉ་ར་ཏ་ཞེས་
པ་བྱིར་སེང་གེས་དང་། དབང་ལྷག་དང་། མཁའ་ལྷིང་དང་། འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་མང་པོ་ལ་ཉ་རི་
ཞེས་འདུག་ནའང་། ཁ་དོག་ལྷང་ཁུར་བསྒྱུར་དགོས་པ་འཕྲོག་པར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཉི་མ་ལ་ཡ་
གངས་ཅན་ཅེས་པར་བསྒྱུར་དགོས་པ་ཉི་མེར་བསྒྱུར་བ་དང་། ས་ནི་ཅེས་

༩༡༥༠༽

བ་ཚུར་བསྐྱར་རྒྱ། ལག་བར་བསྐྱར་བ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ག་ཇ་དང་རྩ་ཇ་ནོར་
གཞི་ཆེ་བས། སྒང་པོ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱར་བ་དང་། མ་ཉ་དང་ས་ཉ་ནོར་ནས་བྲ་བ་སྤྲེལ་བ་བསྐྱར་བ་
དང་། རྩ་དང་རྩ་ཉ་ནོར་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོར་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་དོ། །བར་
ཉིང་བར་སྤྲེལ་ས་བ་ནི་རེག་བྱ་གང་བ་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱས་པ་མ་གོ་བར་གས་པའི་ཞེས་པར་འབྲུལ་
བ་དང་། སྤྲེལ་ས་ཞེས་པ་སྒོ་པའི་ཞེ་ས་ཡིན་པ་མ་གོ་བར་སྤྲེལ་ས་སུ་འབྲུལ་བ་དང་། མན་བས་ཞེས་པ་
གོས་གྱོན་པའི་ཞེ་སའི་ཆོག་དང་། བསྐྱམས་ཞེས་པ་ལག་དུ་བཟུང་བ་དང་བྲེར་བའི་ཞེ་སའི་ཆོག་
དང་། སྒྲམ་ལོགས་ཞེས་པ་རྒྱ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེ་སའི་ཆོག་དང་། ཚུར་འཐེན་པ་ལ་མདུན་དུ་བསྐྱ་བ་
ཞེས་པ་དང་། བྲེར་ཕུལ་བ་ལ་བྲེར་བསྐྱར་བ་ཞེས་པ་དང་། གོས་ལ་རད་བ་དང་།

༩༡༤༤༡༽

རྩ་ལ་རན་དང་། ཟས་ལ་ཉོད་པ་དང་། ཉན་བྱང་ནས་འཛོམས་པ་ལ་ནད་ཐག་འཇུག་ཅེས་པ་དང་། ཁ་
དོག་དམར་མུག་ལ་ལེབ་ཆན་དང་ཇ་ཉོང་དང་། ཉུང་མ་ལ་ག་གོན་དང་། སྒོག་སྒྱུ་ལ་ཉལ་ཤང་ཆེ་ཏུ་
དང་། གོ་ཆ་ལ་ཡ་ལད་དང་། སྐས་ལ་ཡ་གད་དང་། བ་ལང་ལ་ལུང་བོང་དང་། མི་གཙང་པ་ལ་སྤྲ་ཙ་
དང་། ག་པ་སྤལ་ལ་སྒྲིན་གོར་དང་། དཔོན་ཁང་ལ་སྤྲ་ཁང་དང་། དེས་པ་ལ་ཕྱས་པ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་བདུ་ཉིང་པ་མ་གོ་བར་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ལ་རང་བཟོའི་ཞུས་དག་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་
གར་གྱི་སྐད་སོར་བཞག་ལ། གྲུབ་ཐོབ་བི་རྒྱ་པ་ལ། བེར་རྒྱ་པ་དང་། སམ་བེ་རྒྱ་ལ་སམ་བྱེད་དང་།
ཨ་ཁྲོ་རྒྱ་ལ་ཨ་ག་མོ་བྱ་དང་། རྩ་མ་དཏ་ལ་ཏ་བྱ་དད་དང་། ལྷ་གྱི་ལྷ་ར་ལ་ལྷ་གི་རི་དང་། གྲོ་ལ་གྲོ་ཏ་
དང་། ཙ་ལ་ཙ་ལ་དང་། བི་རྒྱ་

༩༡༤༤༩༽

ར་ལ་བི་རྩ་ར་དང་། བུ་རྩ་ལ་བུ་ཏ་དང་། རྩ་གི་ལ་རྩ་གི་དང་། ག་རུ་ཅ་ལ་ག་རུ་ན་དང་། བསྐྱོ་ལྷ་ཉི་ཤ་ལ་
བད་མོ་ལྷ་ནི་ཤ་དང་། མཐུག་ཏུ་སྐྱུ་སྐྱོར་བ་ཡང་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱོ་སོར་
བཞག་གི་སྤྱགས་རྣམས་ལ་ཡི་གེའི་འདྲི་ཚུ་ལ་དང་། གྲོག་ལྷགས་ནོར་བ་དུ་མ་སྤང་བས་རང་གི་སྤྱོ་
རུས་དང་སྤྱར་ཏེ་མ་ནོར་བ་ལ་འབད་བས་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་
ཡུལ་དུ་ཆོས་ལོག་བྱང་བ་བཀག་ཚུ་ལ། བོད་ཡུལ་དུ་བསྐྱན་བ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱང་ཚུ་ལ། བསྐྱན་བ་ལ་
གཞོད་བ་མཁས་པས་ཆར་གཅད་དགོས་པར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོས་ལ་
ནོར་བ་དགག་པའི་བཀའ་བསྐྱས་ཚུ་ལ། བྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱན་བ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱང་ཚུ་ལ།
འཕེལ་འགྲིབ་སྤྱོ་ཆོགས་བྱང་ཚུ་ལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་

༼ ༡༤༦༣ ༽

ཐོས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ངན་པས་རང་བཟོའི་ཆོས་བསྟན་ཚུལ། དེས་ཉན་ཐོས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་
འདྲེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་འི་མ་མེད། །བསྟུ་བ་དང་པོ་བྱ་བའི་
རྗེས། །བསྟན་པ་དག་པར་གནས་པ་ན། །ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་གིས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་
འགལ་བ་ཡི། །མ་རུང་བ་ཡི་གཞི་བཙུ་བས། །དེ་ལ་འཕགས་པ་བདུན་བརྒྱ་ཡིས། །ཆོས་ལོག་
ལེགས་པར་སྟན་དབྱུང་བྱིར། །བསྟུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ཅེས་གྲག། ཅེས་པ། རྗེ་བཙུན་ཅེ་མོ་དང་
ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་མེ་མོ་ཡོས་ལ་ལྟམས་སུ་ཞུགས་ནས་
ས་པོ་འབྲུག་ལ་སྐྱུ་བལྟམས་ཤིང་། མེ་པོ་སྟག་ལ་སངས་རྒྱས་ཏེ། མེ་པོ་ཕག་གི་དབྱིད་ཐ་ཆུངས་ས་
གས་ཉ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་འཕ། ཉོན་ལྷ་ཐ་ཆུངས་སྟོན་བྱག་

༼ ༡༤༤ ༽

གིས་ཉ་བའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྤྲོད་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཀྱི་
གར་གྱི་པརྟེ་ཉ་མང་པོ་ཞལ་མ་ཐུན་པར་སངས་རྒྱས་མེ་པོ་སྤྲེལ་ལ་འབྱུངས་ཤིང་། ལྷགས་མོ་ལྷག་ལ་
སངས་རྒྱས་ནས་མེ་པོ་འབྲུག་ལ་སྤྲོད་ལས་འདས་པར་དོན་གྱིས་བཞེད་དོ། །དེའི་ལོ་ཕྱི་མ་ལ་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ནགས་ཁོད་བྱི་བྱིའི་ལྗོངས་སུ། རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲེས་དགས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་འོད་
སྤངས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་བཙུངས་པ་ལྷ་བརྒྱས་བཀའ་བསྟུ་བ་མཛད་དེ། དེའང་དག་བཙུངས་པ་
གར་པོ་ལ་དག་འདུན་བསྟུས་ཤིག་ཅེས་བསྟོན་བས། རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་གཞི་བརྒྱངས་བས་དག་བཙུངས་པ་
ལྷ་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཆང་དོ། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་བ་ལང་བདག་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ཤི་རིལ་
ཀའི་གནས་ན་ཡོད་པ་སྤྲོད་བྱངས་པས་མ་བྱོན་ཏེ་སྤྲོད་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་འོད་སྤངས་ཆེན་
པོ་དག་

༩༡༤༤༥༽

བཙུག་པ་རྣམས་ལ་ཞུ་བའི་ལས་མི་འདུལ་བར་དམ་ཚིག་བཙུག་སོ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་མཚོགས་
འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཚུའི་ཞལ་བཟླ་བར་བཀོས་སོ། །འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྒྲིན་
བཏགས་ཏེ་བསྐྱད་པས་རིང་པོ་མ་ཐོགས་པར་དག་བཙུག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཐོག་མར་དག་བཙུག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཏིང་པ་ལ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་བཞུགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བསྐྱུ་བ་མཛད་
ཅིང་དག་བཙུག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ནས་འཕགས་གཞོན་
མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཉི་ལ་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་བསྐྱུས་སོ། །འོད་སྤངས་
ཆེན་པོས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་བསྐྱུས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཟླ་བ་གཏད་ནས་རི་བོ་བྱ་
རྒྱུ་ཅན་དུ་བྱུག་དར་ཁོད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྐྱབས་ཅིལ་ནས་སངས་

༩༡༤༤༤༥

ཀྱས་བྱམས་པ་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་དུ་མ་བྱོན་གྱི་བར་གནས་ཤིང་མི་ཉམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ།
ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ལོ་བཞི་བཅུ་འི་
བར་དུ་བསྟན་པ་བསྐྱེད་ནས་དགེ་སློང་བསར་བྱ་ཞིག་སྡེ་སྟོད་མ་དག་པ་སྟོག་པ་ལ་ཞལ་ལྟ་བུ་བྱིན་
པས་ཉན་དུ་མ་བརྟུབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དགྲ་བཙུག་པ་ཤིན་ཏེ་གོས་ཅན་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། ལྷ་བོ་
གཞུང་འཁྱུང་སྐྱེས་སྐྱེད་སྐྱེལ་ནས་དེར་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་
འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཅུ་ཅུ་མ་འདས་པའི་ཆེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་ཞིག་གིས། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
ཡི་རང་དང་། ཀུན་སྟོད་སྟོད་དང་ལན་ལྔ་དང་། ལམ་དང་པོར་གཉིས་དཀྱུགས་དང་
གདིང་། གསེར་གྱི་རུང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་རུང་མིན་བཞི་བཅུ་ཡིན། ཞེས་འདུལ་བ་དང་
འགལ་

༩༡༤༤༽

བའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་སྤྱན་དབྱང་བའི་ཕྱིར་གྲོང་ཁྱེར་ནོར་ཅན་ན་དག་བཅོམ་པ་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་དང་
བཅས་པ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་འོངས་ཏེ་སྐྱེངས་སོ། །དེ་ལ་
ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ཆོས་གྱི་ལས་སྤྱུ་བྱས་ནས་རྩ་ལུ་རྩ་ལུ་ཞེས་བརྗོད་པས་རྩང་བར་བྱེད་པ་དང་།
སྤར་བཞིན་དུ་ལས་བྱས་ནས་དག་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེས་སྤྱི་ཡིད་རང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་རྩང་
བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལག་པའི་ཀྱན་སྦྱོད་ཀྱི་ས་བཞོས་ནས་རྩང་བར་བྱེད་པ་དང་། རི་སྤྱིད་
འཆོའི་བར་དུ་སྦྱོད་པའི་ལན་ཚུ་དུས་རྩང་ལ་བསྐྱེད་ནས་དུས་མིན་དུ་བ་བ་དང་། ལམ་དཔག་ཆད་
བྱེད་ཅུ་ཕྱིན་ནས་འདུས་ཤིང་བ་བ་དང་། ལྷག་བོར་མ་བྱས་པའི་བས་ཐོག་མར་སོར་མོ་གཉིས་
ཀྱིས་བཅད་ནས་བ་བ་དང་། ཆང་སྤྱག་པའི་སྦྱོད་ནང་ནས་ནད་པས་སྤིན་བྱ་བ་དང་།

༩༡༤༤༽

པ་ཁྲག་གཞིབ་པ་ལྟར་ཆང་གཞིབས་ཏེ་འབྲངས་པ་དང་། འོ་མ་དང་ཞོ་བསྐྱེས་ནས་དགྲགས་ཏེ་དུས་
མིན་དུ་ལོངས་སྟོང་པ་དང་། གདིང་བ་ལས་རྟིང་པ་ལས་མཐོ་གང་གིས་མ་སྐྱེན་པར་གསར་པ་ལ་
སྟོང་པ་དང་། རི་ཞིམ་པོས་བྱགས་པའི་ལྷང་བཟེད་ཁི་སྟན་དང་བཅས་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་མགོ་བོར་
གཞག་ནས་ལམ་གྱི་གཞི་མདོར་ལྷང་བཟེད་འདི་གསེར་དངུལ་དང་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱང་
པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཆེ་དག་བཅོམ་པ་ལྷ་དགུར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའང་ལངས་ནས་
དག་བཅོམ་བདུན་བརྒྱ་འདུས་ནས་བཞི་བཅུ་སྟན་འབྱིན་པའི་བཀའ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་
དོ། །འདི་དག་ཞིབ་པར་ལུང་སྟན་ཆོག་གས་ཀྱི་འཇུག་ན་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དག་
པར་བྱས་པའི་བྱིར། །ལྷ་ཆེན་ཞེས་བྱའི་དགེ་སྟོང་ཞིག །བསྟན་པ་འདི་ཡི་ཆོམ་རྒྱན་བྱང་། །དེ་ཡིས་
རང་གི་པ་མ་བསད། །

༼ ༡༤༩༩ ༽

སློབ་དཔོན་ཡིན་པའི་དབང་བཅོམ་དགྲོངས། །མཁན་སློབ་མེད་པའི་དགོ་སློང་བྱས། །ཕྱི་ནས་དགོན་
པར་བསྐྱད་ནས་ནི། །སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་དད་ཇུས་ཟེས། །སྦྱོར་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཁན་སློབ་
བྱས། །ཞེས་པ། བསྐྱུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ནས་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོ།
བསྐྱེད་པ་འཇིག་པའི་ལས་ངན་སྦྱོབས་པོ་ཆེ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ལས་མཐུ་ཅན་སྡོན་དུ་སོང་བའི་དགོ་
སློང་ལྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས། རང་གི་པ་མ་དང་བྱ་བཅོམ་པ་བསད་ནས། མཁན་སློབ་ལ་མ་བསྐྱེད་
པའི་དགོ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བབྱུང་སྟེ། བས་མཐའི་དགོན་པར་བསྐྱད་ནས་མཁས་
བཙུན་ལྟར་བཅོས་པས་བ་ལང་རྩི་དང་ལྷག་རྩི་དག་གིས་འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོ་
ཤས་ཆེ་བ་ཤིག་ཏུ་གོ་ནས་རིམ་གྱིས་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་དད་པའི་

༩༡༥༧༠༽

རྩམ་མང་པོ་ཕུལ་བ་སྒྲངས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་སྒྲུན་དད་ཅན་དུ་མའི་མཁན་སྟོབ་བྱས་ནས་འཁོར་བསྐྱས་
སོ། །སྒྲུན་པོ་ལོངས་སྟོང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །ཕུལ་བའི་ཟས་ལོར་ཆར་བཞིན་བབས། །སྐལ་མེད་དད་
ཅན་འདུས་བ་ཡི། །དག་འདུན་འབྲུམ་སྤྲལ་དུ་མས་བསྐྱོར། །དེ་ནས་བརྟུན་བསྐྱབས་ཆེན་པོ་
དེས། །དག་བཙུག་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་སོ། །འཁོར་གྱིས་རྩུ་འབྲུལ་ཁྱུས་བ་ན། །རྩུ་འབྲུལ་ཐོ་རངས་
ཉམས་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པ། གང་ཟག་གི་མཆན་ཉིད་ལེགས་པར་དབྱད་པའི་སྟོ་གོས་དང་བུལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་ཟང་ཟང་བྱ་བ་རྟེན་བ་དང་། འདོད་ཡོན་གཟུགས་དང་ཟས་ལ་ཡོད། །ཅེས་
དབྱར་གྱི་ཆར་བཞིན་བབས་སོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་བ་དང་ཆོས་བཞིན་སྟོང་པའི་སྐལ་བ་
མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་སྒྲུན་དད་ཅན་འདུས་པའི་འཁོར་འབྲུམ་སྤྲལ་དུ་མ་བྱུང་ངོ། །དེས་

༩༡༤༥༡༽

དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་བརྟུན་ཆེན་པོ་འང་སྤྲས་སོ། །འཁོར་ནམས་གྲིས་
དད་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པར་བྱས་པས་ད་ནང་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་ལ་རྩ་འབྲུལ་དང་མངོན་
ཤེས་ཡོད་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་སྤྲས་སོ། །རང་གི་སྤྲིག་པ་བྱན་པ་ཡི། །སྤྲེ་སྤྲགས་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་
ལ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་བོས་ཞེས་བསྒྲགས། །དེ་ལ་སོགས་པའི་བརྟུན་ཆེན་གྱིས། །ཆོགས་པ་
ནམས་ཀྱི་མགོ་བོ་བསྐྱོར། །འཕགས་པ་ནམས་ལ་འབྲུལ་རྒྱ་ཡི། །དད་རྣམས་ནམས་ཀྱང་དེ་ལ་
བསྐྱེད། །ཞེས་པ། །རང་གི་ལས་ངན་མང་པོ་བསགས་པ་ནམས་བྱན་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ།
ནམ་གྱི་ཐོ་རངས་ཀྱི་མ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་སྤྲེ་སྤྲགས་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་སོ། །འཁོར་གྲིས་རྒྱ་མཚན་
དེས་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་

༩༡༤༥༩༽

བཞི་བསྐྱེམས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་བོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེའི་ཆེ་འཁོར་རྣམས་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་དང་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ངེས་པས་ཁོ་བོས་དགྲ་བཅོམ་པར་ཁས་སྦྱངས་
གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་པར་མ་སྤྲུས་སོ། །དེ་དང་ལྷན་སྟོན་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉི་ལས་བཞུལ་བའི་
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུན་དང་ཚུལ་འཆོས་གྱིས་
འཁོར་མང་པོའི་མགོ་བོ་བསྐྱོར་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་རབ་བྱུང་རྣམ་དག་གི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་
བསྐྱེལ་བའི་ནོར་རྩལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་སྤུལ་བར་གྱུར་ཏོ། །རབ་བྱུང་སྟུན་པོ་པལ་ཆེར་གྱིས། །དགྲ་
བཅོམ་བོར་ནས་དེ་ལ་འདུས། །སངས་རྒྱས་ལྷ་འདས་འོག་ཏུ། །སོ་སོའི་སྤྱེ་བོའི་འཁོར་བསྐྱེལ་
པ། །དེ་

༩༡༥༥༣༽

ལས་མང་བ་མེད་ཅེས་གྲགས། །དེ་ཡི་ཆོས་ལོག་བཤད་བ་ཡི། །རྗེས་སུ་སློབ་མ་རྣམས་འབྲངས་
ནས། །འཁྱུལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དུ་མ་བྱུང་། །ཞེས་པ། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་འཛིན་བའི་སྐྱེ་བོ་དམ་བའི་
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་མི་གོ་བའི་རིགས་མང་པོ་དག་བཅོམ་བ་ལ་བརྟེན་བ་དོར་ནས་ལྷ་ཆེན་པོའི་
སློབ་མར་འདུས་སོ། །འཕགས་བའི་ཡུལ་དུ་བྱབ་བ་ཆེན་པོ་ཞི་བར་གཤེགས་བའི་རྗེས་སུ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཚུལ་བབྱུང་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སློབ་མ་དང་ཡོན་བདག་གི་ཆོགས་འདུས་བ་དེ་ལས་ཆེ་བ་མ་བྱུང་
ཞེས་ཀྱང་གར་ན་གྲག་གོ། །དེས་ཆོས་ལོག་མང་པོ་བཤད་བ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པས་གྲུབ་
མཐའ་འོར་བ་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ལྷ་ཆེན་སྐྱེན་པོ་དེ་ཉི་ནས། །སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་གྱུར་ཅེས་
གྲགས། །དེ་ཡིས་

༼ ༡༤༥ ༽

ལོག་པའི་ཆོས་དེ་དག། དག་བཅོམ་ནམས་ཀྱིས་སུན་ཕྱང་ནས། །བསྐྱ་བ་གསུམ་པ་བྱས་ཞེས་
ཐོས། །ཞེས་པ། ལྷ་ཆེན་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་དེད་དཔོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆུང་མ་ལ་བཅས་ནས་པ་
དེ་རྒྱ་མཆོར་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་སོང་ངོ་། ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་ནས་བྱ་ཆར་སྐྱེས་ཏེ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་
འདུས་སོ། །པ་འོང་པའི་གཏམ་ཐོས་ནས་ལམ་གོལ་སར་སོང་སྟེ་བསད་དོ། །མའང་སྐྱེས་པ་གཞན་
དང་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ཤེས་ཏེ་ཁྱོས་ནས་བསད་དོ། །པ་མ་དང་། རང་གི་སློབ་དཔོན་དག་བཅོམ་པ་ཞིག་
གིས་སྒྲིག་པའི་རྣམ་སྤྲོན་བཤའ་བས་འདིས་ཁོ་བོའི་བྱ་བ་དེ་དག་ཤེས་ཏེ་གཞན་ལ་བརྗོད་ན་མི་རུང་
ངོ་སྤྲོས་ནས་དག་བཅོམ་པ་དེའང་དགྲོངས་ནས་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ཆོས་ལོག་མང་པོ་བསྟན་
ཏེ། དད་པའི་རྩ་ལེན་པར་མི་འོས་པ་མང་པོ་སྤངས་པས་ཤི་མ་ཐག་

མནར་མེད་པར་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱག་བསུལ་མང་པོ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ན་
གྲགས་སོ། །ལོག་པའི་ཆོས་འཕེལ་བ་དེ་ནམས་སུན་དབྱུང་བའི་སྤྱིར་དག་བཅོམ་པ་ནམས་ཀྱི་བསྐྱ་
བ་གསུམ་པ་བྱས་སོ། །དེའང་རྟོག་གོ་ལ་འབར་བར། རྟོན་པ་ལྷ་པོ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་
ནས་གོང་ཁྱེར་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་པོ་མེད་བྱང་སྟེ། དག་བཅོམ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱད་
རིགས་བཞི་སོ་སོར་བསྐྲགས་པས་སྟོབ་མ་ནམས་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྡེ་ཆོགས་སུ་གྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་
དཔུགས་སོ། །དེ་ནས་དག་བཅོམ་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་འདུས་ཏེ། ར་ལན་རྩ་འཛི་དགོན་པར་
འདུས་བསྟན་པ་བསྐྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྟོན་པ་ལྷ་པོ་ལས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་སོང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་
ནི་རྟོན་པ་ལྷ་པོ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སུམ་

༩༡༤༥༦༽

ཅུན་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་བརྒྱ་ཆེན་པོའི་རིང་ལ་གནས་བརྟན་འོད་སྤངས་སྤྲ་མ་ལ་སོགས་བཞུགས་པའི་
ཆེ་བདུད་སྤིག་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དགོ་སྤོང་གི་ཆ་བྱད་བཟུང་ནས་རྩུ་འཕྲུལ་དང་ཆོས་སྣ་
ཆོགས་བསྟན་ནས་བསྟན་པ་དགྲུགས་ཤིང་དགོ་འདུན་སྤེ་བས་གནས་བརྟན་སྤྱིའི་སྤེ་དང་ཡིད་འོང་གི་
དུས་སྤུ་སོ་སོར་བྱེས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་བྱུག་ཅུ་ཙ་གསུམ་ནས་གནས་བརྟན་གནས་མའི་བྱས་བསྐྱ་བ་
གསུམ་པ་བྱས་སོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །འོད་ལྗན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤངས་མེད་འདས་པའི་རྗེས་སྤུ་དག་བཅོམ་
པ་རྣམས་བྱེས་སྐད་རིགས་སོ་སོར་སྟོན་པས་སྤེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེས་ཏེ། བསྐྱ་བ་གསུམ་པ་བྱས་
པར་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་སྟོན་པ་ཞི་བར་གཤེགས་ནས་ལོ་སྤུམ་བརྒྱ་ན་ཁ་ཆའི་ཡུལ་ཀྱ་ས་ན་
ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་རྩུ་ལན་རྩུ་རའི་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ཏེ། དུར་ཁ་ཀ་ལ་སོགས་
པའི་དག་

བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་སྤྱི་མི་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱི་
ཐོའི་བརྒྱུ་ཏུ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་འདུས་ཏེ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཞལ་ཐོན་མཛད་དེ་བཀའ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་
བྱས་སོ། །ཞེས་ཐོད་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་ལག་ལེན་གྱི། །སྡེ་བ་བཙོ་
བརྒྱད་རྣམས་ལ་ཡང་། །ཅུང་ཟད་བསྐྱད་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། །མཁས་པའི་གཙུག་བརྒྱན་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། །ཡང་དག་བསྟུས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། །མཐའ་དག་མིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་པ་གཙོ་ཆེར་དག་སྟོང་ལྟ་
ཆེན་པོས་འཁོར་མང་པོ་བསྟུས་ཤིང་། བརྒྱན་ཆེན་པོ་སྤྱས་པའི་ལེ་ལེན་གྱིས་སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་
ཐམས་ཅད་གྱི་བྱུང་པའི་མཐའ་རྣམས་ལ་སྟེད་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་

༩༡༥༥༩༽

འདས་པར་རྟོགས་པའི་སྡེ་བས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉི་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གཞི་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བས་དག་བཅོམ་འབྲས་བྱ་ལ་ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད། འགའ་ཞིག་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡང་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པས་དེ་ཤེས་པའི་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །རྣམ་བཤད་རིག་པར། ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་འོད་ཅེས་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལྷ་སྟོན་སྟོན་པ་
དང་། །འཆར་ཁ་སྟོང་ཉིད་ཚུ་ལས་སྦྱེས། །གང་པོ་ས་མཆོ་ཚུ་ཤིང་དང་། །ཕྱ་ངན་འདས་དང་ཡུལ་
འཁོར་སྦྱོང་། །འགྲོ་བའི་མདོ་དང་དེ་བཞིན་གཞན། །ཡང་དག་བསྐྱུས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། །མཐའ་
དག་མིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེ་རྣམས་འགའ་ཞིག་མ་ཆང་བ་དང་། མ་རྟེན་པ་དང་། ལྷ་
ཉམས་པ་རྣམས་བཀའ་བསྐྱུས་པ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

༩༡༤༥༩༽

དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་འགྲིབ་ཚུལ། བསྟན་པ་སྤེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པའི་བསྟན་པ་ནི། །ཞིན་ཏུ་དར་བར་གྱུར་པའི་ཆོ། །ཉི་མ་བསྐྱབས་པའི་མུ་ཉེགས་
ཟེད། །སྤང་པོ་ཉི་མའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས། །གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་བསྐྱེགས་པའི་ཆོ། །དམ་ཆོས་
མངོན་པ་ལ་སོགས་པ། །སྤེ་སྟོད་པལ་ཆར་བསྐྱེགས་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་པ། དེས་པའི་དོན་དུ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་མུ་ངན་ཡོངས་མི་འདལ། །ཆོས་
ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འབྱུར་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་འཇམ་བུ་སྤིང་པའི་སྟོ་ངོར་
སངས་རྒྱས་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་བཀའ་མཐའ་དག་བསྟུས་པར་སྟོབ་

༩༡༥༠༽

དཔོན་སང་གིས་བཟང་པོ་བཞེད་ཅིང་། རྟོག་གི་འབར་བར། ཅ་བ་བསྐྱ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོ་དང་འཇམ་དཔལ་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཕྱིར་བདག་ཅག་གི་ཅ་བའི་སྐྱད་པ་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི་དེ་
དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་བི་
མ་ལ་ཡ་སསྐྱ་ཞེས་བའི་རིའི་ཕུག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱེ་བ་ཕྲག་མང་པོ་འདུས་ཏེ། འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱིས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དང་། བྱམས་པས་འདུལ་བ་དང་། ཕུག་ན་རྡོ་རྗེས་མདོ་སྡེ་བསྐྱས་
པར་སླེང་རོ། །འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་ཕུག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་ཀུན་དགའ་བོ་ནི་མཆོན་ཐ་དད་པ་
ཅ་མ་ཡིན་ནོ། །གསང་སྤྲུགས་བྱ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་བཙམ་

༩༡༤༡༽

བ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་གསལ་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་དུ། དེ་ནས་སློབ་མའི་མཆོག་གྱུར་
པ། །ཁི་དཔལ་ཕྱག་ན་གནས་པ་དེ། །རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཐུབ་པ་མ་ལུས་འདུས་
ནས་ནི། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། །འདུལ་བ་མ་ལུས་བསྐྱད་པར་གྱེད། །ཅེས་པ་དང་།
བསེལ་བ་ཆེལ་གྱི་མདོར། མང་དུ་ཐོས་པ་གསང་སྤྲགས་འཆང་། །ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་
ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་
གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་སྟོན་པར་སྟོན་ལམ་བཟབ་ནས་གནོད་སྦྱིན་འདུལ་བའི་སྤྱིར་ལྷུང་ལོ་ཅན་དུ་
འབྲོག་གནས་གྱི་གནས་ན་གནས་སོ། །

༼ ༡༤༤༽

ཞེས་པ་དང་། །ཐུན་མོང་མ་ཡིད་པའི་གསང་བའི་རྒྱད་ལས། གུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་གནས་བརྟན་གུན་
དགའ་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོད་རྒྱུད་དང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་པལ་ཆེར། ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་
བསྐྱུས་པར་ནམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་
སྟོན་པ་པོ་དང་འཁོར་དང་སྐྱུད་པ་པོ་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཁྱེ་བ་པོས་བསྐྱུས་པ་དང་། བག་མོ་དང་སྤྲ་མ་གེ་
ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་བཟང་པོས་
བསྐྱུས་པར་བཞེད་དོ། །གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་བསྐྱུས་པར་མི་འགལ་ཏེ།
གསང་སྤྲགས་དང་རིག་སྤྲགས་ནམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པ་པོ་དང་། བརྟན་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་

༼ ༡༩༥༣ ༽

བ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེར། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུད་འདི་སྤྲུལ་འཆད་པར་
འགྱུར་ཞུས་པས། བྱུག་ན་དོ་རྗེས་འཆད་པར་བྱེད་ཅེས་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོན་མར། བྱང་ཕྱོགས་
དོ་རྗེའི་གནས་སུ། ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷོ་ཉིས་སེམས་ཅན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །བྱུག་ན་དོ་
རྗེ་དེ་ཉིད་ཨིན་ལྷོ་ཉིས་སྤྲུལ་པའི་སྤྱོད། །ས་བརྩའི་དབང་ཕྱུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུ་ས་བརྩ་བཞིའི་དབང་
ཕྱུག་གོ། །ཞེས་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བར། རྒྱལ་པོ་ཨིན་
ལྷོ་ཉི་འཁོར་བཅས་ལ། །གསང་ཆེན་སྒྲན་མེད་པ་བྱིན་བརྒྱབས་ཆོས། །སྒྲོག་གྱུར་དག་ཏུ་དོ་རྗེ་ཐེག་
མཆོག་གིས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པའོ། །བྱི་དུས་རིམ་པར་ལུང་བསྟན་བསྟུང་བ་
པོ། །རི་བོ་མཆོག་རབ་བྱང་ཤར་

༼ ༡༤༥ ༽

ལྷ་གནས་མཆོག ། ལྷ་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ནི། ། རྒྱུད་ནམས་མ་ལུས་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་
ཆོགས། ། གྲེ་བ་ཕྱག་ནི་དགྲ་བཅུ་ཅ་རྒྱལ་སོགས། ། འདུས་ཏེ་རྩེ་བཅུན་གསང་བའི་བདག་པོ་
ལ། ། གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཞེས། ། རབ་ཏུ་གསུངས་པ་གསེར་གྱི་པོ་ཏི་
ལ། ། བེའུ་ཆུ་ནི་ཁྱེན་མས་ཡི་གེར་བཀོད། ། ཅེས་སོ། ། ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེར། ཕྱག་ན་རྩེ་རྩེ་མགོན་ཆེན་
པོ། ། རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་བདག ། དེ་ལ་སྟེ་དང་འཛིགས་པ་མེད། ། རང་བྱུང་མཆོག་གི་དབང་ཕྱག་
གོ། ། ལ་ལར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་གཟུགས། ། ལ་ལར་ཏེ་རུ་ཀ་ཡི་གཟུགས། ། ལ་ལར་རྒྱུད་དང་བསྟན་
བཅས་ནི། ། འཆད་དང་ལ་ལ་རུ་ནི་འཛིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བཞུགས་པ་དེ་

༩༡༤༥༽

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གཞན་དག་གསར་དུ་གསུངས་པར་བཞེད་
དོ། །གསར་བ་བྱུང་བར། རྒྱུད་འདིའི་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་པོ། །གཞན་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བདག་
ཉིད་འབའ་ཞིག་སྟེ་བར་བྱེད། །རྒྱུད་མཛད་པོ་ནི་ཐུགས་དོ་ཟླ། །ཞེས་བ་དང་། གྱི་དོ་ཟླ། །འཆད་པ་
པོ་ང་ཆོས་ཀྱང་ང་། །རང་གི་ཆོག་ས་ལྡན་ཉན་པོ་འང་ང་། །ཞེས་གསུངས་པས་ངས་པའི་དོན་དུ་དོ་ཟླ་
འཆད་ཉིད་བཀའ་རྒྱུད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ངོར་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛམ་བུའི་
སྤྱིང་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རྣམས་མང་དུ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ཐུབ་དབང་ལྷ་ངན་
ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ནས་འཕགས་པ་སྟུ་སྟུབ་བྱོན་ཏེ། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལ་
སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་དང་ལག་ལེན་དར་བར་

༩༡༤༥༦༽

མཛད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་
ཡིན་པར་བསྐྱར་བ་བཏབ་སྟེ། གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཆོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་
བཅམས་སོ། །རེ་ཞེག་གི་ཆེ་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་དགོ་འདུན་ཀྱི་སྟེ་
ནམས་སུ་བས་སྤངས་པས་དགོ་ཚུ་ལ་གཞོན་རུ་མ་དུ་ལ་བ་ངག་གིས་སྤྱི་སྤྱེད་པ་དང་། ས་འཐོར་བ་
དང་། སྒོ་སྟེགས་ཀྱི་བར་དུ་བཅིར་བ་ནམས་སྤྱས་སུ་འཐོར་བ་ལ་སོགས་གཞོད་པ་མང་དུ་བྱས་པས་
ཁོ་ཤིན་ཏུ་ཁོས་པར་གྱུར་ཏེ། ས་འོག་ཏུ་ཁྱུགས་ནས་ཉི་མ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱབས་པས་གྲུབ་ནས་ཉི་
མའི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་དེས་མིག་གིས་བཟླས་པ་ཅེས་ཀྱིས་ནང་བའི་གཙུག་ལག་
ཁང་ལ་མེ་འབར་ཅིང་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་སྟེགས་བམ་ཡང་དུ་མ་བསྟེགས་སོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་

۱۹۷۲

གཞིའི་སྐྱེལ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྐྱེལ་ཁན་གྱིས་བརྟགས་པས་རྒྱད་གསུམ་ལ། ལྷ་དང་ལྷ་དང་གཞི་དུ་སྐྱེན་གྱིས་མཆོད་པའི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གཞི་འདི་བརྟུངས་པས། །ཁྱ་སྟེགས་ཆལ་པའི་གླུ་པ་རབ་ཏུ་འགོམས། །ཟེར་བ་དང་། རྟོག་གསུམ་ལ་འགོམས་གསུམ་དུ་རིག་ནས། དམག་དབྱང་བསྐྱུས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་གཞིག་གོ། །ཡང་ཡུལ་གྱི་དབྱས་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཐའ་འཁོབ་སྟག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་གོས་བསྐྱབས་མེད་པའི་རི་མོ་ཞིན་ཏུ་བཀྲ་བ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་བཀྱར་བས། མྱིང་ངར་རྒྱང་རྗེས་ལྷ་བྱ་བྱིས་པ་འདི་ངན་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཡུལ་དབྱས་སུ་དམག་བྲངས་ཏེ་བཙོམ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་མང་པོ་བརྒྱག་པར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས། །མི་པམ་མགོན་ལ་གསན་

༼ ༡༤༤ ༽

ནས་ནི། །དེའི་གཞུང་ལུགས་དར་བར་མཛད། །ཅེས་པ། དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཞི་བར་གཤེགས་ནས་
ལོ་དགུ་བརྒྱུད་ཉེ་བ་ན། །འཕགས་པ་སོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བྱོན་ཏེ། །གཅེན་གྱིས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་
ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱབས་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་
སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་དང་། །བྱམས་པའི་ཆོས་ལྡན་དང་། །ས་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་
གསན་ཅིང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་གཞུང་དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་པ་ལ་བཤད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
བསྟན་པ་དང་། །བྱད་པར་དུ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོད་རྣམས་
དར་ཅིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡི་རྗེས་ལ་མཁས་པ་དང་། །སྤྱན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་གིས། །བསྟན་པ་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་མ་བྱུང་། །ཞེས་པ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་

༩༡༤༥༩༽

གཉེན་གྱིས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་དང་། དགོངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
པབ་ཅིང་། བྲ་ཀ་ར་ཏ་སྡེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་དོ། །སྟོབ་མའི་
མཆོག་མང་པོའི་ནང་ནས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བྲམ་ཟེའི་བཙུན་པ་ཡོན་ཏན་འོད་དང་། མདོན་པ་འཛིན་
པ་སྟོ་གོས་བཏན་པ་དང་། དེག་པ་སྦྱ་བ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྟོད་མ་ལུས་
པ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐེག་པའི་སྟོ་སྦྱ་ཆོགས་པ་རང་རང་གི་གཞུང་
ལུགས་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་པབ་བོ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྦྱིན་
བདག་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་ན་མེད་ཀྱི་རྗེས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཏ་རི་ཅན། འྱི་ཅན་ཏ། ཨ་ཀེ་ཅན་ཏ། རྣ་མ་ཅན་ཏ།
ཀམ་ཅན་ཏ། བི་ཀ་མ་ཅན་ཏ།

༩༡༥༩༠༽

གོ་མི་ཅན་ཏ། འདིའི་བཙུན་མོ་སྐྱ་མོ་གདུག་པ་ཅན་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་མང་དུ་བོས་པས་ལྷ་མོ་བསྐྱལ་
བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་གོ་སྐྱ་ལས་བཏུལ་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་སོ། །དེ་ནས་རྩྭ་སྐྱ་ལ། བེ་ཀ་སྐྱ་
ལ། ར་མ་སྐྱ་ལ། མོ་སྐྱ་ལ། རྟེན་སྐྱ་ལ། འདིའི་ལྷོན་པོ་ངོ་ལོག་ནས་བརྒྱུད་པ་བྱུང་བོ། །དེ་ནས་བ་ལེ་སེ་
ན། ཀེ་ས་སེ་ན། མ་ཉི་ཏ་སེ་ན། ལ་མི་སེ་ན། འདིའི་རིང་ལ་དུ་རུ་ཀའི་དམག་བྱང་ནས་རྒྱལ་སྲིད་
ཞོར་རོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་རིང་ལ་ཉན་ཐོས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་
པའི་ཆོས་ལ་མཁས་པའི་བརྟེན་མང་དུ་བྱོན་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ཆར་གཙོད་པ་དང་། རང་ལུགས་འཆད་
པ་དང་ཚུམ་པའི་མཛད་སྟོལ་ཡུན་རིང་དུ་བྱང་ཞིང་། འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱང་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་ངོ། །དག་
བཙུམ་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་བྱིས་བདག་སྐྱས་པའི་བྱ་

༩༡༤༩༽

དག་བཅོམ་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྟེན་གྲུབ་ཀྱི་ཉི་ཤུ་ལྟར་། བཀའ་པོ་དང་།
ལེགས་མཐོང་རྣམས་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ལུང་ཕྱན་ཆོག་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་
པའི་འགྲེལ་པར། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་རྟེན་གྲུབ་ཀྱི་ཉི་ཤུ་ལྟར་། བུ་རྩ་ལྟ་ཉི་དང་།
བུ་རྩ་མི་ཉི་དང་། དགེ་སྟོང་ཅིབས་ཅན་དང་། བུ་ན་ལྟ་དང་། ཉ་སྐད་དང་། མ་ཤི་བ་ལ་དང་། སྤྱ་སྤྱབ་
དང་། ལྷ་རྩ་དེ་བ་དང་། ར་རྩ་ལ་དང་། སི་རྩ་ལྟ་ཉི་དང་། དགེ་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་དང་། ག་ལ་ལ་
དང་། ཀྱ་སྤྱ་ར་ཉི་དང་། ལ་ལ་ཉི་དང་། བ་སྤྱ་བན་རྩ་དང་། མ་ལོ་ཉི་དང་། ཉ་ཀ་ལི་ཀ་ན་ལ་ན་ལ་དང་།
སེང་གེས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་གྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་འཛིན་པར་བཤད་དོ། །ཁྱེན་གཏུའང་།
ཐང་གི་རྒྱལ་

༼ ༡༤༩ ༽

པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་པ་ཐཱི་ཏ་མང་པོ་སྤྱན་དངས་ཏེ་
བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཙུ་བྱག་འཁོར་དང་བཅས་པས་དབྱར་གནས་
མཛད་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་སྤྲ་དར་གྱི་བྱང་ཚུལ། ཕྱི་དར་
གྱི་བྱང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་ནས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་རུ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་
བསྐྱར། །དེ་ནས་བསྟན་པ་དར་བའི་ཆོ། །རྒྱལ་པོ་དར་མས་བསྟན་པ་སྤྱབས། །དེ་རྗེས་ཆོས་ལོག་དུ་
མ་འཕེལ། །ཅེས་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་འདས་པའི་ཆོ་རྒྱ་ནག་དུ་བསྟན་པ་
བྱང་ཞིང་། དེ་ནས་ཡུན་རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན་བོད་ཡུལ་དུ་བྱང་སྟེ། རྒྱལ་རབས་ཀ་ཁོལ་མར། སྟེ་ཅུ་
དང་བྲག་སྟོན་མོ་ལས་བོད་ཀྱི་མི་བྱང་བར་བཞག་ཅིང་། སློབ་

༩༡༤༩༣༽

དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས། རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་སེང་གི་བྱ་ཚོད་པ་བྱང་བའི་ཆེ་དབང་པོ་གི་ཕྱོགས་སུ་པ་
ཏི་འཁོར་དང་བཅས་པ་གངས་རིའི་ཁོད་དུ་བྲོས་པ་ལས་མཆེད་པར་བཤད་དོ། །ཡུན་རིང་པོ་ལ་མི་
དང་མི་མ་ཡིན་གཉེན་བྱས་ཤིང་རི་དྲགས་གྱིས་འཛོ་བར་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་གཉའ་བྲི་བཅན་
པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱད་ཞིག་རིམ་གྱིས་བོད་དུ་འཕྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གནམ་ལ་བྲི་
བདུན་དང་། ས་ལ་ལེགས་བྱུག་དང་། བར་གྱི་སྡེ་བརྒྱད་ནམས་རིམ་གྱིས་བྱང་དོ། །དེ་ནས་བཅན་ལྔ་
པའི་མཐའ་མ་ཐོ་ཐོ་རེ་གཉེན་བཅན་པོ་བྱང་ཡུམ་བུ་སྐྱེས་ན་བཞུགས་པའི་སྡེར་དུ་བཅུ་ཉི་ལྔ་བཞེད་
པའི་མདོ་དང་། སྤང་སྒྲོང་ཕྱག་རྒྱ་པ་དང་། གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་། ལྷ་ཉའི་ཕྱག་རྒྱ་ནམ་མཁའ་
ལས་བབས་ཏེ། དམ་པའི་

༼ ༡༤༩༩ ༽

ཆོས་འབྱུང་བའི་ལྷ་ལྷས་ཡིན་པས་དབྱ་བ་རྟེན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གདུང་རབས་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ལ་ལོ་
དྲུག་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་སོང་རོ། །དེ་ནས་གནམ་རི་སྒོང་བཙན་དང་འབྲིང་བ་ཐོད་དཀར་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
རས་གཟིགས་གྱི་སྤྲུལ་བ་སྒོང་བཙན་སྤྲུལ་པོ་འབྱུངས་པའི་མེ་མོ་སྤང་གི་ལོ་མན་ཆད་གདུང་རབས་
ལྷ་ལ་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་སོང་རོ། །ལྷ་མོ་བྲི་མ་མེད་པས་ཞུས་པའི་མདོར། ང་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་
ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་དང་ལྷ་བརྒྱ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་གདོང་དམར་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་རོ་
ཞེས་བསྟན་པ་དང་འབྲིག་པར་བཞེད་ནའང་སྤྱ་བཞེད་དུ་གདོང་དམར་གྱི་ཡུལ་རྒྱ་ནག་ཡིན་པར་
བཤད་དོ། །སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དེས་གུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པ་ལ་འབྱུལ་སྤྲུང་གི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་
སོ། །ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཁ་ཆེའི་པཱེ་ཏ་ལྷའི་རིག་པའི་སང་གོ་ལ་སྤྱ་དང་དམ་པའི་ཆོས་
བསྐྱབས་ནས་བ་མ་

༼ ༡༩༩༥ ༽

ཏྲིག་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲིག་གི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་
བསྐྱུར། བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་འབྲུག་པའི་སྤྲི་བསྟན་བཅས་མཛད་དོ། །མི་ཆོས་གཙང་མའི་སྟོལ་གཏོད།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལག་ལེན་དར་བར་
མཛད། ལས་དགེ་བ་བརྩའི་བྲིམས་བཅས་སོ། །གདུང་རབས་ལྷ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡེ་འཇུགས་
ཤིང་། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྡེའི་མིང་ཅན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་མཛད་
ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཉིས་བཞེས་པ་ལ་སྐྱུ་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་གདུང་རབས་ལས་མེ་
ཅག་ཆོམ་དང་། རྒྱལ་མོ་བཀོང་ཚུའི་སྤྲས་བྲི་སྟོང་སྡེ་བཅན་ལྷགས་པོ་ཏྲིའི་ལོ་ལ་འབྱུངས། སྟོང་
བཅན་སྐམ་པོ་འབྱུངས་ནས་བྲི་སྟོང་སྡེ་བཅན་འབྱུངས་པའི་

༼ ༡༩༩༦ ༽

ལོ་འདི་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ། །དགྲའ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་སར་བྱོན། གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་སྡེ་འཛུགས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་
དག་པ་མང་པོ་བསྐྱར་བ་དང་། བཤད་བྲ་དང་སྒྲོམ་བྲ་ལ་སོགས་འཛུགས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་མཛད་དེ། དགྲའ་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཅ་དགྲའ་པ་ས་པོ་སྟག་ལ་སྐྱེ་འདས་སོ། །སྤྲས་
ལུ་མེ་བཙན་པོས་རྒྱལ་སྤེད་ཅུང་ཟད་བསྐྱངས་ཏེ་ཡུམ་གྱིས་དུག་བྲངས་ནས་བྲོངས། དེའི་གཙུང་
སད་ན་ལེགས་རྒྱལ་སར་བྱོན་ནས་སྐར་ཅུང་དོ་རྩེ་དབྱེངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་ཡབ་ཀྱི་
ཆོས་ལུགས་བཟང་པོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཏེ། དགྲའ་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཅ་བཞི་པ་མེ་མོ་བྲ་ལ་སྐྱེ་
གཤེགས་སོ། །དེའི་སྤྲས་ཁྱི་གཙུག་སྡེ་རལ་པ་ཅན་མེ་པོ་བྱིའི་ལོ་

༩༡༤༩༡༽

ལ་འབྱུངས་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་སར་བྱོན། སྤྱི་སྤྱད་ཁྱུ་ཤང་དོ་རྗེའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་
དང་སྤར་བསྐྱར་བའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱད་གསར་གཅད་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དབྱའི་ལ་ཐོད་
རབ་བྱུང་གི་གདན་དུ་འདིངས་ཤིང་། ལྷ་སྒོ་དང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་
ཁྲིམས་གཙང་མ་དང་བྲེ་སྤང་དང་དངོས་པོའི་རིན་ཐང་ལ་སོགས་ཞིབ་མོར་གཏན་ལ་པབ་ནས་ཆབ་
འོག་གི་འབངས་རྣམས་ལྷ་ཆོས་དང་མི་ཆོས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་
སོ། །དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་པ་ལྷགས་མོ་བྲ་ལ། སྤང་དར་མ་དང་། རྒྱལ་ཉོ་རེ་ལ་སོགས་པས་
གཤེད་མ་བཏང་ནས་དགྲོངས་སོ། །དེ་ནས་སྤང་དར་མས་རྒྱལ་སྤིད་ལོ་ལྷ་ཙམ་བབྱུང་སྟེ་མེ་པོ་སྟག་
ལོ་ལ་ལྷ་ལྷུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྗེས་བྲང་ལ་ལྷགས་མདའ་འཕངས་ནས་བསད་

༼ ༡༤༩༽

དོ། །རྒྱལ་པོ་ངན་པ་དང་སྒོན་པོ་རྒྱལ་ཏེ་རེ་རྒྱལ་ཆ་ཁྱི་གསུམ་དང་ཅོག་རོ་ལེགས་སྤྲེལ་སོགས་པས་
རབ་བྱུང་རྣམས་གསོད་པ་དང་། འབེབས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་རྒྱན་གཙོད་པ་
དང་། ལོ་པན་གྱི་འགྱུར་གྲག་རྣམས་བཞིག་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཁྱིམ་མཚའ་བ་ལ་སོགས་བྱས་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ལུས་པར་བཞིག་གོ། །བར་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པ་
ལོ་བརྒྱ་ཙུང་བརྒྱད་བྱུང་བེར་བ་དང་། ལོ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ་བྱུང་བེར་བ་མི་མཐུན་པར་སྤང་ངོ། །རྒྱལ་
ཁྱིམ་དང་ཆོས་ཁྱིམ་གང་ཡང་མེད་པས་བོད་ཡུལ་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཁྱི་པག་དང་
མཚུངས་ཏེ། བསྐྱུགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོལ་བྱེད་ཅིང་ཨར་ཆོ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་གྲགས་པས་མི་
བཟུང་ནས་རྐང་ལག་བརྒྱངས་ཏེ་ཁྲག་གཏར་ཅིང་གཏོར་མ་ལ་བྲན་པ་དང་། མ་ཞི་བར་

༩༡༤༩༩༽

འག་ཅད་ནས་གཏོར་བརྒྱན་བྱེད་པ་དང་། རང་བ་བ་དང་། རུས་པ་ཁར་འཆའ་བ་དང་། མི་ལྷགས་གི་
ལྷ་རེ་དང་། རྒྱ་མའི་ལྷ་ལྷི་དང་། སྟོག་ཆགས་བསད་པའི་འཁྲུག་དང་། ཆང་དང་བྱད་མེད་ལ་བག་
མེད་དུ་སྟོང་བ་དང་། རྒྱད་དང་ཆོས་ལུགས་རང་བཟོ་མང་པོ་ཚོམ་ཞིང་སྟོང་བ་དང་། བོན་དང་
ལྷགས་བསྐྱེས་ནས་དབང་དང་གདམས་པ་འབོགས་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་གཟུགས་ཅན་འགའ་ཞིག་
དབྱར་གནས་བྱེད་ཟེར་ནས། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་འཆང་ཞིང་། དབྱར་ལྷགས་ལ་
ཆང་དང་བྱད་མེད་སྟོང་ལ། དགག་དབྱེ་བྱེད་ཟེར་ནས་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་རྣམས་དོར་ཏེ་བྲིམ་
པའི་སྟོང་བ་སྟོང་བ་དང་། རྒྱེ་བོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་གྱུ་དང་རུས་སྡེ་པན་ཚུན་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པ་
དང་། རྒྱ་འཕྲོག་ལ་

༼ ༡༥༠༠ ༽

སོགས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་གྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཆོས་རྒྱལ་ཡོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་པ་
དར་བར་བྱས་ཚུལ། ཏུས་ཕྱིས་བསྟན་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཀྱི་ལྷན་ཞུགས་ཚུལ། མཁས་པར་རྫོམ་པས་དེ་
ལ་མ་རྟགས་པར་ཞུགས་ཚུལ། བསྟན་འཛིན་མཁས་པས་བྲང་པོར་བཤད་དགོས་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆེ་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡིས་སྐྱེས་བྱ་མཛོག། །རིན་ཆེན་བཟང་
པོས་ཁ་ཆེར་བརྒྱུད་ས། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབས་པའི། །མཁས་པ་དེ་ཡིས་སྟོན་མེད་
པའི། །ཆོས་རྣམས་པལ་ཆེར་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྣམས་འབྱེད་པ། །ཞེས་བྱའི་
བསྟན་བཅས་མཛད་ནས་ནི། །ཆོས་ལོག་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པར་མཛད། །ཅེས་པ། སྤང་དར་མ་ལ་བྱ་
ཡུམ་བརྟན་གྱི་ལྷེ་དང་། དེའི་བྱ་

༼ ༡༥༠༧ ༽

མགོན་པོ་གཉིན་དང་། དེའི་བརྒྱད་པ་རིག་པ་མགོན། རྫོ་རྗེ་འབར། དབང་ཕྱུག་བཙན། ཆ་ལ་ན་ཡེ་
ཤེས་རྒྱལ་མཆོན། རྫོ་པོ་ཁྲི་པ། འདིས་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྤྱ་མེས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་
སྒྲོང་བའི་ཕྱུགས་ཁུར་དང་བདག་རྒྱུན་མཛད་དོ། །དེའི་སྤྱས་ལྟ་བུའི་བོ་རྩི་རྩ་རྩ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་
ཤེས་ཡོན་བདག་མཛད་ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་ལ་བཀྱར་བསྟེ་ཆེན་པོ་མཛད་
དོ། །སྤང་དར་མས་ཚུན་མ་ལ་ཡུམ་བྱ་སྒྲ་མཁར་དུ་བྱ་འོད་སྤངས་སྒྲོ་བར་དུ་ཡོད་པ་སྤྱེས། འོད་
སྤངས་གྱི་སྤྱས་རྗེ་དང་འཁོར་བཙན་ཤིང་མོ་བྱའི་ལོ་ལ་ཡར་ལུངས་འཕངས་ཐང་དུ་འབྱུངས། དེའི་སྤྱ་
ཆེ་སྤྱད་ལ་མདོ་སྤྱད་ནས་བསྟན་པ་སྤངས་པར་རྗེ་བཙན་ཅེ་མོ་བཞེད་པས། གཡོ་གོ་འབྱུང་དང་།
བཙང་རབ་གསལ་དང་། དམར་ཤྲ་ཕྱ་མེ་མདོ་

༼ ༡༥༠༣ ༽

སྒྲིབ་ཅོང་ཁའི་རི་བོ་དན་ཏིག་ན་བཞུགས་པ་ལ། བོན་པོའི་བྱ་མོས་པ་སྟོད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཞིག་
དད་པར་བྱར་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱས་ནས་མཆན་དག་བ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས། ཐུགས་རབ་ཆེ་
བས་དགོངས་པ་གསལ་དུ་གྲགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རྒྱའི་རྒྱ་ཤར་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་
བྱས་ཏེ་དག་སྟོང་བྱས་ནས། ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་ཆེ་དབྱས་ཀྱི་སྤྱ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དང་།
འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དང་། དཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་དང་། སྤྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོ་གོས་དང་།
སྤྱ་སྤྱ་ཡེ་ཤེས་སྟོ་གོས་དང་དབྱས་པ་ལྟ། ལོ་སྟོན་རྟོ་རྟོ་དབང་ལྷག་ཆོང་དག་ཤེས་རབ་སེང་གི་ལྷ་
པ་དེ་ཀར་དང་། ལོ་བརྒྱད་སྟོན་གཉིས་དང་། གཙང་པ་ལྟ་དང་། མི་བཅུས་སྤྱ་ཆེན་དགོངས་གསལ་གྱི་
བྱུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྟན་རྟོགས་མཛད། སྤྱ་ཆེན་གྱི་

༼ ༡༥༠༣ ༽

སྡོམ་སྤྱག་གྲུ་གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྤྱུ་མེས་ཀྱིས་འདུལ་བ་བསྐྱབས། བསྐྱན་པའི་ཙ་བ་འདུལ་
བ་དར་བར་མངོད། འ་ཞུ་ཡེ་ཤེས་གཡུང་བྱུང་གིས་སྤྱུ་མེས་ཀྱི་སྡོམ་སྤྱག་གེ་བོ་མཆོག་སྤྲེལ་སྡོམ་པ་
ལེན་དུ་ཕྱིན་པས་ཆབ་གཏོར་གཏང་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོ་ག་མ་ཚར་བ་ལ་སྤྱུ་ག་ཤེགས་ནས་
སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་སྡོམ་བརྒྱད་ཆབ་གཏོར་མ་དང་། འབྲེ་བཙུན་གཞོན་ཚུལ་གྱིས་
སྤྲེལ་ཆེན་གྱི་སྡོམ་སྤྱག་ཡ་བེ་བོན་སྟོན་ལ། སྡོམ་པ་ལེན་དུ་ཕྱིན་པས་བགྲེས་གྲགས་ནས་ད་དེ་ལྟར་བས་
གདའོ། །ཞེས་པས་སྡོམ་པ་ཐོབ་པར་རྫོམ་ནས་དེར་བས་མའི་སྡོམ་བརྒྱད་བྱུང་ངོ་། །སྤྱུ་མེས་དང་
དུས་མཉམ་དུ་གྲུ་གྲུ་བ་སྤྱངས་ལོ་རྒྱ་བ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལ་པོའི་འདུལ་འཇོན་ལྷག་སེན་
ལ་འདུལ་བ་བྱས་ཏེ་མཁས་

༼ ༡༥༠༩ ༽

བཙུན་དམ་པར་གྱུར་ནས་སྒྲིགས་གད་བ་སྟེང་བ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བའི་བརྒྱད་འཛིན་མང་དུ་བྱང་
ངོ། །ཞང་ཁུང་བ་རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྟོད་འདུལ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་གྱུང་བྱང་
ངོ། །རྗེ་དབལ་འགོར་བཙན་གྱི་སྤྲུལ་ཆེ་བ་བཟུང་ཤེས་བཅེགས་པ་དབལ། དེའི་སྤྲུལ་འོད་སྟེ། དེའི་
སྤྲུལ་ཁྱི་ཚུང་ཇོ་བོ་གཡུས་བཙན་ཡར་ལུངས་སུ་འོངས་ནས་བརྒྱད་པ་འཕེལ་ལོ། །རྗེ་དབལ་འགོར་
བཙན་གྱི་སྤྲུལ་ཚུང་བ་ཉི་མ་མགོན་གྱིས་མངའ་རིས་ཕུ་ཕངས་སུ་བྱོན་ཏེ། སྤྲུལ་གསུམ་བྱང་བའི་ཆེ་
ཤོས་དབལ་སྟེ་རིག་པ་མགོན་གྱིས་མང་ཡུལ་བཟུང་བར་བ་བཟུང་ཤེས་སྟེ་མགོན་གྱིས་ཕུ་ཕངས་
བཟུང་། ཚུང་བ་སྟེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་གྲུ་གེ་བཟུང་། དེ་ལ་སྤྲུལ་གཉིས་བྱང་བའི་ཆེ་ཤོས་འགོར་རེ་
ལ། སྤྲུལ་དེ་བ་རྩ་ཇོ་དང་རྩ་ག་རྩ་ཇོ་དང་གཉིས་བྱང་སྟེ་ཡབ་སྤྲུལ་གསུམ་རྒྱལ་སྟེ་ཁྱི་སྟེ་གེ་བ་ལ་

༼ ༡༥༠༥ ༽

ཐུགས་སྐྱོན་ས་བསྟན་པ་སྤྲ་དར་གྱི་དམ་པའི་ཚོས་བོད་ཡུལ་དུ་སྤྱན་འབྱེན་པ་ལ་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་
མཛད་པའི་ཡིག་ཚང་གཟིགས་ནས་དགོན་མཆོག་གི་ཉེན་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་སྤངས་ཏེ་ཡབ་རང་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཡེ་ཤེས་འོད་དུ་བཏགས། གཙུང་པོ་སྟོང་ངེས་རྒྱལ་སྤིད་བཟུང་། དེའི་སྤྲས་ལྷ་ལྷེ།
དེའི་སྤྲས་འོད་སྤེ་དང་། ཞི་བ་འོད་དང་། ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་ཁ་ཆེ་རྩྭ་ན་གྲི་དང་། དཔལ་
ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་ཞབས་ནས་བཏེག་ཅིང་དམ་པའི་ཚོས་དར་བར་
མཛད། ལྷ་སྤྲ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཁ་ཆེར་བརྒྱུངས་
ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་དང་སྤགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བསྐྱར་ཅིང་གསང་སྤགས་གསར་མར་
གྲགས་པའི་བཤད་སྐྱབ་བཟང་པོའི་སྟོལ་གཏོད། སྤགས་

༩༡༥༠༦༽

བ་སྒྲོར་སྒྲོལ་བྱེད་བ་ལ་སོགས་བ་ཚོས་ལོག་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་འབྲེན་པའི་བསྐྱུན་བཅས་མཛད། དེ་
ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྲུགས་གསར་མའི་བསྐྱུན་བ་དར་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་སྒྲོབ་མ་ཞི་བ་འོད། དེས་
ཀྱང་ཚོས་ལོག་སྐྱུན་འབྲེན་པ། ཞེས་པའི་བསྐྱུན་བཅས་མཛད་ཅེས་ཟེར། དེ་དག་འདས་པའི་ལོག་ཏུ་
ཡང་། །ཚོས་ལོག་འགའ་ཞིག་འཕེལ་བའི་རྒྱས། །ལྷས་བཅས་ཞེས་བྱའི་ལོ་རྒྱུ་བ། །དེས་ཀྱང་ཚོས་
ལོག་སྐྱུན་འབྲེན་པ། །ཞེས་བྱའི་བསྐྱུན་བཅས་མཛད་ནས་ནི། །ཚོས་དང་ཚོས་མིན་རྣམ་པར་
སྟེ། །ཞེས་པ། །ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གི་སྒྲིན་བདག་དང་སྒྲོབ་མའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ལྷ་སྒྲ་མ་ཞི་བ་འོད་
ཀྲིས་ཀྱང་ཡབ་མེས་ཀྱི་བཀའ་སློལ་བཟང་པོ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། ལོ་རྒྱུ་མཁས་བ་མཁུན་པས་
དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འགྱུར་ཡང་མང་དུ་མཛད། སྤྲུགས་བ་གཤིན་ཆོག་

{ ༡༥༠༧ }

བྱེད་པའི་ཆོ་ག་མ་དག་པ་དང་། རྟོག་ཆགས་མང་པོ་བསད་པའི་ཤ་དང་ཆང་ལ་བག་མེད་དུ་སྒྲོད་པ་
འགོག་པའི་སྤྲུག་ས་ལོག་སྤྲུག་འབྲིན་བརྩམས་ནས། འཇམ་ཡིག་བསྐྲུགས། ཆོས་ལུགས་ངན་པ་འཕྲོ་
བཅད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྤར་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱུད་བོད་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། འབྲུལ་དུ་བརྩམས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་མིང་བཏགས་མང་པོ་བྱང་བ་རྣམས་གང་ཟག་འདིས་ཡུལ་འདིར་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་
མཚན་དང་བཅས་སྤྲུག་ས་ལོག་སྤྲུག་འབྲིན་པའི་བསྐྲུག་བཅོས་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འགོས་ཁྱག་པ་ལྟས་
བཅས་ཞེས་བྱ་བ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་འགོས་ཡིན་པས་ཁྱག་པ་ཟེར། འཕྲོག་པའི་ལྟས་སུ་བཅས་
པས་ལྟས་བཅས་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོ་རྩ་བ་འདིས་རྒྱ་གར་ཤར་བྱུང་གསུམ་དང་། ཁ་
ཆེ་དང་བལ་པོ་ལ་སོགས་

༩༡༥༠༩༽

བར་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཙམ་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་བར་གསན་
ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་བར་མཛད། བོད་དུའང་ག་ཡ་རྟ་ར་ལ་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་མང་པོ་གསན་ཅིང་བསྐྱུར།
གསང་སྤྲུགས་ཆོས་རྣམ་དག་ཡིན་མ་ཡིན་ལེགས་བར་སྤྱེན་ས་གཏན་ལ་ཐབ་བའོ། །དེ་ནས་ཆོས་རྩེ་
ས་སྐྱུ་བ། །ཆེན་པོ་བཞུགས་བ་ཡན་ཆད་དུ། །ཆོས་ལོག་སྤྱོད་བ་ཉུང་ཞེས་ཐོས། །ཞེས་བ། ས་ཆེན་
ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་ཞེས་གྲགས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཆ་དང་མདོན་བ་གོང་འོག་དང་ས་སྤེལ་
སོགས་བ་སྤྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེལ་ལ་ལུས་བ་གསན་ཅིང་ཐུགས་སྤྱི་
ཆུད་བར་མཛད། རྗེ་བཙུན་བི་རྒྱ་བ་ལ་ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་བའི་གདམས་ངག་དང་རྒྱུད་སྤེལ་
དངོས་སྤྱི་གསན་ཅིང་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་བསྟན་ཏེ་དར་བར་མཛད་དོ། །བསྟན་བ་སྤྱི་

༩༡༥༠༩༽

དར་གྱི་དབྱ་ཚུགས་ནས་འདིའི་བར་དུ་སྤར་ཆོས་ལོག་བྱང་བ་ནམས་སུན་འབྱིན་པའི་མཁས་པ་
ནམས་རིམ་གྱིས་བྱོན་ཅིང་ཡང་ཡང་བསྟན་པའི་ཁྱས་དག་མཛད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱར་
ཆེན་པོ་བསྐྱམས་པས་ཆོས་མིན་སྟོང་པ་ནམས་འབྱིབས་ཤིང་ཉུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཕྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
ཐེག་པ་ལའང་མདོན་པ་གོང་འོག་དང་བྱམས་ཆོས་དང་དབྱ་ཆད་ལ་སོགས་པའི་བཤད་བཀའ་མདོ་
སྤད་ན་ཡོད་པ་གྲུ་གུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་གྱི་མཁན་བྱ་སེ་བཙུན་དབང་ཕུག་གཞོན་རུ་ལ་གར་མི་
ཡོན་ཏན་གཡུང་བྱང་དང་། ཁུ་སྟོན་བཙུན་འབྱུང་གཡུང་བྱང་དང་། རྫོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
འབྲོམ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པས་གསན་ཅིང་། ཁུ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་ཆའི་སྟོང་ལ་ར་ཁྱི་བཟང་
འབར་དང་། རྒྱལ་བྱ་ཚུལ་འབར་

༩༡༥༡༠༽

དང་མི་སྟོན་ཆོས་གྲགས་དང་། སྐྱ་ཆེ་སྤྲད་ལ་བྲང་ཉི་དར་མ་སྟོང་པོ་དང་། ཀྲོ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་
ལ་སོགས་པས་གསལ་ཅིང་བཤད་པ་དར་བར་མཛད། བྲང་ཉི་ལ་རྫོག་ལོ་རྩ་བ་དང་མཉམ་པའི་ཐིན་
ལས་བྱུང་། བྲད་པར་མཛོན་པ་འོག་མ་ནི་པ་རྩེ་ཏ་སྟོ་ཉིས་ལྡན་སྤྲད་སྤང་ཐང་སྟོན་མེར་མཛོན་པ་མཛོད་
གསུངས་པས་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དར་བར་གྱུར། བར་ཕྱིན་རོ་བོ་རྩེ་ནས་བརྒྱད་པ་ཁམས་སྟོན་གྱིས་
བཤད་པའི་ལུགས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ལྷ་པོ་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟུང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་
དང་བརྒྱད་འདས་པའི་དུས་སུ་རྫོག་ཆོས་སྐྱབས་དང་ཡུམ་དབལ་ཆེན་པོ་ལ་རྫོག་ལོ་རྩ་བ་སྟོན་ལྡན་
ཤེས་རབ་ལྷགས་མོ་པག་གི་ལོ་ལ་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་ནས་རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེ་
དང་བལ་པོར་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། དགྲུང་ལོ་སྟུང་།

༩༡༥༡༡༽

ཅུ་ཅ་བཞི་ནས་གདུལ་བྱ་བསྐྱེད་ས་པས་ཞང་ཆེ་སྤོངས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་། གོ་ལུང་པ་སྒོ་གོས་འབྱུང་
གནས་དང་། འབྲེལ་ཤེས་རབ་འབར་དང་། རྒྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས་དང་། ཐུགས་སྤྲུལ་བཞིས་ཐོག་
བྱངས་པའི་སྒོ་བ་མ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ་འཆད་ཉན་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ཆོས་རྗེ་པཌླེ་ཏ་ཉིད་
ཀྱིས་ཁ་ཆེ་པ་ཁ་ཆེན་ལྟ་བུ་གྲུ་གྲུའི་སྟུན་སྒྲར་རབ་བྱུང་བསྟན་རྗེ་གས་མཛད་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན་
ཅིང་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་མ་ལོ་དང་རྗེ་ག་ལོའི་འབྱུར་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་། རྒྱན་དང་མཐུན་པར་
འབྱུར་བཅོས་མཛད་དེ་བཤད་པ་དར་བར་མཛད་དོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་
སྤྲེས་བུ་བྱོན་པའི་ལོ་བྱངས་དང་། དུས་སྤྱི་བྱི་དང་གཏམ་རྒྱུད་རྣམས་མི་འབྲུ་བ་དུ་མ་འདུག་པས་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཡིད་བརྟན་བྱེད་པར་

༼ ༡༥༡༣ ༽

དཀའ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །རི་ཙམ་རྒྱས་པའི་ཆིག་གི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་གཏན་ཆིགས་ཡི་གེ་ཁོ་བོས་
བྲིས་པའང་ཡོད་པས་ནི་བ་ཏུ་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱི་ནས་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་
དང་། །སེམས་བསྐྱེད་མི་ལམ་མ་ལ་སོགས། །ཡི་དམ་སྒྲོམ་པ་དགོངས་བསྐྱེད་དང་། །དཀར་པོ་ཆིག་
ཐུབ་ལ་སོགས་པ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་འགལ་བ་ཡི། །ཆོས་ལོག་དུ་མ་དེང་སང་འཕེལ། །ཅེས་
པ། སྟོགས་མ་ལུ་བདོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའང་འགྲིབ་པའི་དུས་སུ་གྱུར་པས་ས་ལོ་དང་
དབྱལ་ལོ་དང་ཁྲོ་ལོ་དང་ཆག་ལོ་ལ་སོགས་པ་གསང་སྟགས་ལ་མཁས་ཤིང་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞི་ལ་
སོགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཉོར་བར་སྟོན་པའི་སྤྲ་མ་མཁས་པ་དག་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསང་
སྟགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ་རྟོ་རྟེ་པག་མོའི་རྟེས་གནང་རེ་ཙམ་བྱེད་

༩༡༥༡༣ ༽

བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེ་ག་མི་ལམ་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་ཉིང་དེ་འཛིན་
གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། མདོན་བྱང་ལྷ་ས་བསྐྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་བསྐྱེད་
བྱེད་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་མི་སྒྲིམ་བར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་གཅིག་
ཐུབ་ཀྱི་མིང་བཏགས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་བ་དང་། སྡེ་སྟོད་འཆད་ཉན་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་
དང་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཤད་རྣམས་བར་དག་བ་དང་བཤེས་གཉེན་མཁས་བ་ལས་རིམ་བར་བརྒྱུད་
བའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དོར་ནས་རང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་གང་ཤར་བ་དེ་ཆད་མར་བྱས་
ཏེ། འཆད་ཉན་བྱེད་བ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བའི་སྟོལ་བཟང་པོ་དང་འགལ་བའི་བཤད་
སྒྲ་བ་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་ལོག་བ་དེང་སང་ཡང་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །

དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤེ་ལམ་སྟོན་རང་འགེལ་དུ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གདམས་ངག་ཉམས་སྦྱར་
 པའི། །སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ན། །དེང་སང་དུས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིག་པ་ནི། །སངས་
 རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་མ་གཏོགས་པ། །ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐ་མལ་སྤྱེ་བོ་ཡིས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྤུས་
 གང་འཛིག་མི་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རཁས་རྣམས་འདི་ལ་མི་དགུས་
 གང་། །དུས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་བསྟོག་མི་བྱས། །ལྷན་པོ་སྤྱངས་པ་ཆུང་བ་རྣམས། །འདི་འང་སྟོང་པ་
 བདེན་མོད་ཀྱི། །མཁས་པར་སྤྱངས་པར་སྟོམ་པ་ཡང་། །རི་བོང་ཅལ་བཞིན་འདི་ལ་སྟོང་། །ཅེས་པ།
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁྱར་ཆེན་པོ་ཁྲིར་བའི་བསྟན་འཛིན་མཁས་པ་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་དང་
 མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ལོག་ལ་མི་དགུས་གང་། །བསྟན་པ་འཛིག་

༼ ༡༥༡༥ ༽

པའི་དུས་ངན་དང་ཉེ་བའི་དབང་གིས་སྒྲོག་པར་མ་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་
བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁུན་བཞིན་
དུ་བཏང་སྟོམས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་སའི་བཙུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྤྱན་སྦྲུམ། འགོ་
བའི་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་གནས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་། །མར་མེ་སྒྱུ་མ་བཟང་ཇི་
བཞིན་དུ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་རྒྱབ་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྟོག་འཛིན་པའི། །སྤེ་
སྟོད་འཛིན་པ་པལ་ཆར་འདས། །ད་ནི་ཐུབ་པའི་དགོངས་མིན་པའི། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་དུ་མ་
བྱུང་། །ཆོས་སྤྲ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་དགོངས། །བདག་གིས་བགྱི་བའང་ཇི་ལྟར་ལགས། །ཐུགས་རྗེ་
མངའ་བས་བབྱུང་དུ་གསོལ། །ཅེས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་

༼ ༡༥༡༦ ༽

བཟོད་པར་སྒྲེ་སྒྲགས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྡེ་སྡོད་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་སྒྲུན་དད་ཅན་
ནམས་ནོར་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་བདེན་ནའང་། མདོ་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་མཁས་
པར་རྒླེམ་པ་དག་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རིགས་པས་བརྟག་དབྱུད་མི་བྱེད་པར་འཇུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
རིགས་སོ། །དཔེར་ན་སྡོན་གྱི་དུས་སུ་རི་ཁོད་གྱི་འཆོལ་ཞིག་གི་འགྲམ་ན་ཤིང་བེལ་བའི་སྡོང་པོ་
ཞིག་ཡོད་དེ། རི་བོང་དུག་ཀྱང་དེར་ཆུ་འཕྱང་པའི་ཆེ། བེལ་བའི་འབྲས་བུ་འཆོལ་ཕྱང་བས་ཅལ་
ཅས་པའི་སྒྲ་རྒྱུང་ངོ་། །རི་བོང་དུག་གིས་བྲོས་པས་ཤ་སྦྱེས་དང་འཕྲད་དེ་བྲོས་སོ། །རིམ་གྱིས་སྦྱང་
གི་དང་དོམ་དང་གཟིག་དང་སྟག་དང་སེང་གོ་ནམས་ཀྱང་བྲོས་སོ། །སེང་གའི་རྒྱལ་པོ་རལ་པ་ཅན་
ཞིག་གི་དུང་དུ་སྦྲེབ་སྟེ། སེང་གོ་ནམས་ལ་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པས་སྟག་ནམས་ཟེར་ངོ། །ཞེས་པ་ནས་
རིམ་གྱིས་རི་བོང་ལ་དྲིས་པས་འཆོལ་ཕྱང་།

༼ ༡༥༡༽

བེལ་བའི་འབྲས་བུ་ལྟར་བའི་སྒྲ་ཅལ་ཟེར་བ་ལ་བྲེད་ནས་བྲོས་སོ། །བར་སྒྲར་གི་ལྟས། ཅལ་ལ་འབྲོག་
པའི་རི་བོང་དུག །ཀར་བཞི་མེད་པར་བྲོས་ལ་ལྟོས། །ཞེས་ཞེལ་བའི་ཆིགས་བཅད་སྒྲས་པ་ལྟར་
རོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་ཡི་རིགས་ཅན་འཕེལ་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་གཞོད་མི་
གཞོད། །མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་དཔྱོད་ལ་སྒྲོས། །ཞེས་པ། དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་
འདྲ་མིན་རང་བཟོར་བཅོས་པ་འཆད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་འདི་འདྲ་རིམས་ནད་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་
ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་གཞོད་ཅིར་འགྱུར། ཟས་གཙང་སྤངས་པོའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་
དེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤའ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཤེས་ལྡན་ནམས་ཀྱི་ཞིབ་མོར་དགོས་པ་ལ། ཐུབ་པའི་
བསྟན་པ་འདིག་པའི་རྒྱར་གྱུར་ན་རང་རང་གི་སྒྲོ་བྲོས་ལ་རུས་པ་ཅི་

༼ ༡༥༡༩ ༽

ཡོད་པས་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་སྒོས་ཤིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གྱི་དོ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་མ་ཐུན་འགྱུར་བརྗོད་ཅིང་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་
མི་རིགས་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་དད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྗེས་ངན་བྱུག་ལྟ་
བྱ། ལྷ་རྗེས་སུ་ངན་པ་སྒྲོམ་པར་གསུང་བ་ནི་དེས་མ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་
བདུན་ཏེ། ཆོས་ལོག་ཆར་གཅོད་པ་མཁས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པར་བསྟན། བསྟན་འཛིན་བསྟན་པའི་
བྱི་དོར་བྱ་བར་རིགས་པའི་སྤྱབ་བྱེད། འཛིག་རྟེན་པལ་པའི་ལས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པའི་དཔེ་དགོད།
སྤྱི་བ་གཏན་གྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱ་བར་གདམས་པ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་དང་སྤྲོ་མ་ལེགས་
པར་བརྟག་དགོས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྟོགས་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བྲེལ་བར་བསྟན་པ།

༩༡༥༧༩༽

བསྟན་བཅས་ཚུལ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་པོར་བརྗོད་པའི་བདེན་ཆོག་གོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་འདྲའི་
ཆོས་ལོག་གིས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་མི་གཞོད་ན། །ལུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལོག་
ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་ཅི་སྟེ་གཞོད། །ཆོས་ལོག་གཞན་གྱིས་གཞོད་ན་ནི། །འདི་དག་གིས་
ཀྱང་མི་གཞོད་དམ། །གཞོད་ཀྱང་སུན་འབྱེན་མི་འཐད་ན། །ལུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཉན་ཐོས་
སོགས། །ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་སྒྲགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལྟ་སྟོམ་སྟོང་འབྲས་ནོར་པ་
དང་། གྲུབ་མཐའ་དང་ལག་ལེན་འཆོལ་བ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་སྟོན་ཉམས་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་
སྟོས་པ་འདི་འདྲའི་ཆོས་ལོག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་དགག་པར་མི་རིགས་
ན། ཕྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདྲིན་པའི་རྟོག་གེ་པ་དུག་དང་།

༼ ༡༥༣༠ ༽

རིག་བྱེད་བཞི་སྟེ་བའི་རྗེས་སུ་སྟོག་པ་བྱུག་དང་། ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་ནི་སྟོམ་
པའི་སྟོམས་འབྱུག་པ་བྱུག་གི་ཆོས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མི་གཞོན་པར་གྱུར། དེ་འདོད་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་སྟོགས་པ་བ་རྣམས་རིགས་པས་སུན་སྤང་ཞིང་། སྟོམས་
འབྱུག་པའི་ལམ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། དཀའ་བ་ལོ་བྱུག་སྤྱད་པ་དང་། རྟོག་གི་བ་འཁོར་བཅས་
ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏེ་པམ་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། ། ལུ་སྟེགས་
ཀྱི་ལྷ་སྟོན་ནོར་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གཞོན་པས་དགག་པར་རིགས་ན། བོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་
ནོར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཅིའི་བྱིར་མི་གཞོན། འོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
གཞོན་ཀྱང་སུན་འབྱེན་བྱེད་པ་མི་འཐད་ན། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་
སྟེ།

༼ ༡༥༣༧ ༽

བའི་སྡེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པ་
འབྱུང་པ་མང་པོ་སྟུན་འབྲེན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་བསྟན་ལ་གཞོད་པའི་
ཕྱིར། །མཁས་རྣམས་སྟུན་འབྲེན་མཛད་ནས་ནི། །བསྟན་ལ་གཞོད་པའི་ཆོས་ལོག་ཀྱང་། །མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟུན་ཕྱགས་ཤིག །ཅེས་པ། ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་སྟོན་གྲུབ་མཐའ་ལོག་པ་དེ་རྣམས་མ་བཀག་ན།
སྐྱེ་དགུ་མང་པོ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལའང་ཆོས་མིན་གྱི་
འབྱུང་པ་འདྲེས་ན་ཚུད་ཟ་བའི་ཉམས་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་
ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ཆར་བཅད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་བཅུམས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་
མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་གྱི་འདོད་པ་སྟུན་ཕྱུང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

༼ ༡༥༣༣ ༽

བཀའ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམ་དག་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་རིགས་ན། སྒར་བསྟན་པའི་ཆོས་
ལོག་དེ་རྣམས་ཀྱང་མ་བཀག་ན་གདུལ་བྱ་ལམ་ལོག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
ཆོས་ལོག་འདྲེས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བོད་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་བཅེ་
བ་དང་། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཚུད་མི་བྱ་བའི་གཅེས་སྦྱས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་
པས་སྟུན་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྦྱེས་བྱ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་རིགས་
རྣམ་དག་གིས་ཆར་ཆོད་ལ་སའི་སྟེང་དུ་མི་འཕེལ་བར་གྱིས་ཤིག་གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྤྲད་ཅི་ན་རྒྱལ་བ་
ཡིས། །རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དཀོན་ལ་ནི། །རྟག་ཏུ་འཆོ་བའང་མང་ཞེས་གསུངས། །འདི་ལ་བསམས་
ནས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱི་དོར་བྱ། །ཞེས་པ། བསྟན་པ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་

༼ ༡༥༣༣ ༽

ཆོས་ལོག་སྐྱུན་འབྲིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་སྟུང་པར། རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དགོན་ལ་ཉག་
ཏུ་འཆོ་བའང་མང། །ཐེག་པར་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་སྟོ་ཆུང་བ། །གང་ཞིག་དགོན་པའི་
རིན་ཆེན་འདི་ནི་མ་རྟེན་པར། །དེ་ལ་བར་ཆད་བྱ་ཕྱིར་བདུད་ནི་སྟོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་འབྱུང་པོ་ཆོས་ལོག་སྐྱུན་པའི་གང་ཟག་གིས་རྒྱད་ལ་
ཞུགས་ནས་འཁོར་མང་པོ་བསྐྱས་ཏེ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མང་པོ་སྟེགས་མའི་དུས་འདིར་འབྱུང་བས་
སྟེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བསམས་ཏེ་ཆོས་མིན་སྐྱུན་འབྲིན་པ་དང་།
དམ་པའི་ཆོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱི་དོར་ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་གཅེས་སྤྲས་དང་བྱི་དོར་མ་བྱས་ན་དགོས་འདོད་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སངས་

༼ ༡༥༣༩ ༽

ཀྱས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལའང་གཅེས་སྤྲུམ་དང་བྱི་དོར་མ་བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་པན་བདེ་མི་
འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བབྱང་སྟེ་མོས་གྲུས་
ཀྱལ་མཆན་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་བཏགས་ནས་ཆོས་བཞིན་སྟོན་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་
པ་ནི། ཉི་མ་གཅིག་གི་བཟའ་བཏུང་ལའང་། །བཟང་ངན་རྟོག་དཔྱེད་སྣ་ཆོགས་གཏོང་། །གོས་དང་
མཁར་ལྟན་ལ་སོགས་པའི། །བྱ་བ་གང་ལའང་ལེགས་ཉེས་དང་། །བཟང་ངན་མཁས་དང་མི་མཁས་
ཞེས། །སྤང་དོར་རྟོག་དཔྱེད་སྣ་ཆོགས་བྱེད། །ཅེས་པ། ཉི་མ་གཅིག་ལོངས་སྟོན་པའི་བཟའ་བཏུང་
སྟོར་བ་ལ་ཀྱུ་བཟང་ངན་དང་སྟོར་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ལེགས་ཉེས་འབྲོད་མི་འབྲོད་ཞིབ་ཏུ་དཔྱེད་
ཅིང་། གོས་བཟོ་བ་དང་ཁང་པ་བཅིགས་པ་ལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་བྱ་བ་རྩོམ་པའི་ཆེ་ཀྱུ་

༼ ༡༥༣༥ ༽

དང་བཞོད་པ་བཟོ་བོ་ལ་སོགས་འོས་མི་འོས་ལེགས་མི་ལེགས་མཁས་མི་མཁས་ལ་འདོར་ལེན་དང་
འདམ་ཁ་ལན་མང་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཏྲ་དང་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པ། ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཉི་ཚོང་
ལའང་། །ཀུན་ལ་འདྲི་ཞིང་བརྟགས་ནས་དཔྱོད། །ཆེ་འདྲིའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ལའང་། །འདྲི་འདྲིའི་འབད་
བ་བྱེད་པ་མཐོང་། །ཞེས་པ། ཏྲ་བྱགས་དང་གསེར་གཡུ་ལ་སོགས་འདྲིག་རྟེན་པའི་ནོར་པལ་བ་ཅམ་
གྱི་ཉི་ཚོང་ལའང་འཐད་མི་འཐད་རང་གི་གྲོགས་དང་ཀན་ལ་གྲོས་འདྲི་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་
དཔྱོད་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱེད་དེ། ཆེ་འདྲིའི་བྱ་བ་པལ་བ་དེ་ཅམ་ལའང་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་
འབྲུག་པ་དང་། བབ་བཙུག་དུ་བྱས་པའི་ནོར་པལ་གྱིས་མི་འབྲུག་པ་མཐོང་ན་བཞི་པ་ནི། སྤྱི་བ་
གཏན་གྱི་ལེགས་ཉེས་ནི། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་རག་ལས་ཀྱང་།

༼ ༡༥༣༦ ༽

༼ ཆོས་འདི་ཁྱི་ཡི་ཟས་བཞིན་དུ། །བཟང་ངན་གང་དུ་འང་མི་དཔྱོད་པར། །གང་འཕྲད་དེ་ལ་གྲུས་པར་
འཇིན། །ཞེས་པ། སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར་གནས་སྐབས་ངན་འགྲོ་འགོག་ཅིང་བདེ་འགྲོ་
ཐོབ་པ་དང་། རིགས་མཐོ་བ་ལ་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་། དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་སོགས་འཕགས་པའི་རྟོག་བདུན་འབྱུང་བ་དང་། ས་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
ནམས་སྒྲང་དོར་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་རག་
ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་སློམ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བསྟན་པ་ལ་རག་ལས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་
ནས་སྐྱབ་པར་རིགས་ཤིང་། ཁྱི་བགྲེས་པའི་མདུན་དུ་ཁ་ཟས་བྱང་བ་བཟང་རུང་མི་རུང་མི་དཔྱོད་
པར་བ་བ་ལྟར་ཆོས་དང་སློམ་གང་འཕྲད་པ་བསྟེན་ཅིང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཁྱི་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་
ཏུ་

༼ ༡༥༣༽

སྒྲུབ་པ་ལོ། །ལྷ་པ་ནི། ཉིན་གཅིག་གིས་ནི་སྒྲེལ་མཁམ། །ཆོ་གཅིག་གིས་ནི་ཉི་འབྲེལ་ལའང། །འབད་
དེ་བརྟགས་ནས་ལེན་པ་མཐོང། །དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྫོགས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་གྱི་
དོན། །སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་རག་ལས་མོད། །འོན་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་མི་བྱེད་པར། །ཆོང་འདུས་ངན་པའི་
ཐོང་བཞིན་དུ། །སྤྱ་འཕྲད་ནམས་ལ་ལེན་པ་མཐོང། །ཞེས་པ། འཇིགས་པར་འགོ་བའི་ལམ་གྱི་སྒྲེལ་
མ་ཐུབ་མི་ཐུབ་དང། གཉན་སྒྲེབ་པའི་ཉི་འབྲེལ་ལ་རིགས་རུས་དང་ལོངས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་རུང་
མི་རུང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་པ་མཐོང་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་
འབྱུང་བ་སྒྲ་མ་ལ་རག་ལས་ཀྱང། མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན། བརྟེན་དུ་རུང་མི་རུང་མི་སྟོན་པར་
རྒྱལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་ཆོང་འདུས་ཀྱི་ཐོང་ལོར་བྱ་

༼ ༡༥༣༤ ༽

བརྩུན་མ་དང་གསེར་དངུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐོག་ཚོང་བྱས་ནས་སྤྱོད་བཞེན་དུ་སྒྲུ་མ་ངན་པས་སྤྱོད་པོ་
བསྐྱུས་ཏེ། ཚོས་ལ་ཐོག་ཚོང་བྱས་པས་ཚོས་ལོག་སྟོན་པའི་རིགས་སུ་དང་འབྲུད་པ་དེ་ལས་ཞུས་
ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མཐོང་ངོ། །དུག་པ་ནི། གྱེ་མ་སྟེགས་མའི་དུས་འདི་འཆར། །འབད་མི་དགོས་
པར་འབད་པ་བྱེད། །འབད་དགོས་ཚོས་དང་སྒྲུ་མ་ནི། །ཅི་ཡང་རུང་བས་ཚིམ་པར་སྒྲུང་། །ཞེས་པ།
གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་ཚུལ་དེ་དག་གཟིགས་ནས་སྤྱུགས་བཅེ་བས་མ་བཟོད་པར་གྱེ་མ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དུས་དང་སེམས་ཅན་དང་ཆེ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟ་བའི་སྟེགས་མ་ལྟ་བུ་བཞོ་བ་ཚོད་པའི་དུས་གྱེ་
མཐའ་མ་འདིར་འཆར་ཆེ་སྟེ། སྟོང་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་འབད་པ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ལ་ཆ་གང་དང་ངལ་
དུབ་བྱེད་དུ་བསད་པའི་ཚོལ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། འབད་ཚོལ་དང་

༼ ༡༥༣༩ ༽

རྟོག་དཔྱོད་ཆེན་པོས་བརྟགས་ཤིང་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཆོས་དང་སྤྲ་མ་ལ་ཅི་རུང་རུང་གིས་ཆོས་ཞིང་
བསྟེན་པར་སྤང་ངོ། །བདུན་པ་ལ་གསུམ། བདེན་ཆོག་བརྗོད་པ་དངོས། མ་གོ་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་
ཚུལ། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཐར་བཟུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
བྱམས། །གང་ཟག་ཀུན་ལ་བདག་མི་སྟོད། །རྒྱ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས། །སྟོད་པ་སྲིད་ནའང་
སྲིག་དེ་བཤགས། །ཞེས་པ། ས་སྐྱ་པརྩེ་ཏ་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་གང་ཟག་གཞན་ཆོས་ཟབ་མོ་
བསྟན་ནས་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་སྤྲལ་དོག་དང་། རང་ལུགས་ཞེན་བས་སྦྱོང་བ་དང་།
གཞན་ལུགས་སྤང་བས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བཅམས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྟོང་ངན་པ་
དམ་པའི་ཆོས་དང་འགལ་ཅིང་འཕགས་པའི་

༩༡༥༣༠༽

ཐུགས་གྱིས་འབྲེལ་བ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་དེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་དང་།
ཁྱད་པར་དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ལོག་དང་འཕྲད་པ་དག་ལ་ལམ་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་
ཐུགས་རྗེའི་ཡུལ་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཞིང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་ཐ་ན་གྲོག་སྦྱར་
ཅམ་ལའང་མི་སྟོད་ཅིང་བརྟན་པར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་བློ་བསྟན་མ་བློ་གསུམ་གྱིས་མ་
གྲུས་པ་དང་སྟོད་པའི་ཆོག་སྤྲུལ་བ་སྤིད་ན་བཤགས་པར་བགྱིའོ། །བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག འཕགས་
པ་ནི་བ་ལྷས། གང་དག་བདེ་བས་བྱབ་རྣམས་དགྱེས་འབྱུང་ཅིང་། །གང་ལ་གཞོད་ན་མི་དགྱེས་
འབྱུང་འབྱུང་བ། །དེ་དག་དགའ་བས་བྱབ་པ་ཀུན་དགྱེས་ཤིང་། །དེ་ལ་གཞོད་

༩༡༥༣༡༽

བྱས་བྱབ་ལ་གནོད་པ་བྱས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བས་བདག་གིས་འགོ་ལ་གནོད་བྱས་པས། །ཐུགས་
ཇེ་ཆེ་ཀུན་མི་དགེས་བྱུང་པ་གང་། །སྤྲིག་དེ་དེ་རིང་སོ་སོར་བཤགས་བགྱི་ཡིས། །མི་དགེས་གང་
ལགས་དེ་ཐུབ་བཟོད་པར་གསོལ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། བླ་པོ་སྟོན་ན་
རང་གི་སྟོ་སྟོན་ཡིན་པར་བཤད་པ། །མཁས་པས་ལྟ་སྟོན་ལོག་པ་བཙུག་པའི་ཚུལ། །ཐུབ་པས་
བདུད་དང་མུ་སྟེགས་པམ་པའི་ཚུལ། །ལོང་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་མིག་མེད་འབྲིད་པའི་ཚུལ། །སྟན་པ་
མཁས་པས་ནད་པ་གསོ་བའི་ཚུལ། །བསྟན་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཚུལ། །པན་བདེའི་དམ་
པའི་ཆོས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ། །དཔའ་བོས་ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་
ནི། དམ་ཆོས་

༼ ༡༥༣༣ ༽

འཇུལ་དང་མ་འཇུལ་བ། །སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་གྲོགས་ཡིན་པས། །འདི་ཡི་ལེགས་ཉེས་སྒྲོད་བ་ལ། །སྤང་
ཞེ་སྤྲོན་རང་སྒྲོན་ཡིན། །ཞེས་པ། བསྟན་པའི་བྱ་བ་སྤྱབ་པའི་ཆོག་དོན་ལ་ཁོར་བ་ཡོད་མེད་ལེགས་
པར་དབྱེད་ནས་མ་ཁོར་བའི་གཞུང་འཇུགས་ཤིང་། ཁོར་བ་སུན་འབྱེན་བ་འདི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་མདུན་གྲོས་ཡིན་པས། ཉེས་བ་སུན་དབྱུང་བ་ལ་ཞེ་སྤང་ནས་སྤྲོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་
རང་གི་སྒོ་སྒྲོན་ཡིན་པར་གོ་བར་གྱིས་ཤིག གཉིས་པ་ནི། ལྷ་སྤྱབ་དང་ནི་དབྱིག་གཉིན་
དང་། །སྤྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆོས་གྲགས་སོགས། །མཁས་པ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཆོས་ལོག་
ཐམས་ཅད་སུན་སྤུང་བ། །དེ་ལ་འང་སྤང་ཞེས་ཟེར་རམ་ཅི། །ཞེས་པ། འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས་བདེན་
པའི་དངོས་པོ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་ཆོགས་བརྩམས་

༼ ༡༥༣༣ ༽

པ་དང་། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་ལོར་པ་སྟེན་
ཕྱང་བ་དང་། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་སྟོགས་སྤང་དང་ཆོས་གྲགས་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་མཐའ་ངན་པ་
ཆར་བཅད་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལ་སོགས་བསྟན་འཛིན་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་རང་བཞིན་
གྱི་ལྟ་སྟོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟེན་ཕྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་དག་པར་བསྟུངས་པ་དེ་ཡང་
པ་རོལ་ལ་ཞེ་སྤང་བས་བྱས་སོ་ཞེས་བསྟར་པ་འདེབས་སམ། གསུམ་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཀྱང་། །བདུད་དང་ལྷ་སྟོགས་སྟེན་ཕྱང་བ། །དེ་ཡང་སྤྲག་དོག་ཉིད་འགྱུར་རམ། །ཞེས་
པ། ཕྱབ་པ་ཆེན་པོས་བདུད་སྟོག་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཆོ་འབྱུང་
གྱིས་བརྟུལ་ཅིང་། བདུད་ཀྱི་འཁོར་མང་

༼ ༡༥༣༥ ༽

པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་མཛད་པ་དང་། འོད་སྤངས་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་
པ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆེན་པོར་རྫོམ་པ་རྣམས་སྐྱེ་དགུའི་ཚོགས་མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་
དམའ་པབ་ཅིང་། དེའི་སྟོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་དད་པར་བྱས་པ་
དེའང་སྤག་དོག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག བཞི་བ་ནི། མཁས་རྣམས་སྒྲུན་པོའི་
ལོང་བྱིད་ཡིན། །རྟོར་པའི་ཚོས་དང་མ་རྟོར་པའི། །ལོང་བྱིད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ། །སྤང་ཞེས་སྒྲ་
ན་ད་སྒྲན་ཆད། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་བསྤང་། །ལོང་བྱིད་རྣམས་ཀྱི་ལོང་བ་ལ། །གཡང་ས་
བཀག་ཅིང་བཟང་པོ་རུ། །འབྱིད་པའང་སྤག་དོག་ཡིན་ནམ་ཅི། །འོ་ན་ལོང་བ་ཇི་ལྟར་དགྱི། །ཞེས་བ།
ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ལ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་

༼ ༡༥༣༥ ༽

ལྷ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ནམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་
ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱང་། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའི་ལོང་བ་ནམས་ཡང་དག་པའི་
ལམ་དུ་འབྲིང་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལོག་པ་ལས་ཕྱིར་སྒྲོག་པ་དེ་ཡང་ལོང་བ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་པ་ཡིན་ནམ། དེ་
ལྷར་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བལྟན་པ་བསྐྱང་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྷར་བྱེད། ལོང་བ་ནམས་གཡང་སར་འགོ་
བ་ཕྱིར་བསྒྲོག་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ན་མིག་བྱས་ལོང་བ་ཇི་ལྷར་དགྱི། གཡང་སར་མཆོང་བ་ཡིན་ན་ལོང་
བྲིང་ཀྱིས་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག ལྷ་བ་ནི། ཉན་པ་ལ་ནི་གཞོད་པ་ཡི། །ཁ་ཟས་སྒོངས་ཤིག་
པན་པ་བསྟེན། །དེ་སྐད་སྒྲན་པས་སྒྲས་ན་ཡང་། །སྒྲང་དང་ཐག་དོག་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་ནད་པ་ཇི་
ལྷར་གསོ། །ཞེས་བ། ལྷན་

༩༡༥༣༩༽

བ་མཁས་པས་ནད་པ་བ་བར་འདོད་པའི་བཟའ་བཏུང་འགོག་ཅིང་། ནད་འཛོམས་པའི་སྤྲན་རོ་མི་ཞིམ་
པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྟོར་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་པའི་གཏར་སྟེག་གིས་དབྱེད་བྱེད་
པའང་ཕྱག་དོག་དང་ཞེ་སྤང་གིས་བྱས་སམ་ཞེས་ཟེར་རམ། འོ་ན་སྤྲན་པ་མཁས་པས་རི་ལྟར་བྱ་བ་
ཡང་སོམས་ཤིག་དུག་པ་ནི། ཆོས་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པའི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལ། །སྤང་
དང་ཕྱག་དོག་ཡིན་ཟེར་ན། །འོ་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རི་ལྟར་
བསྐྱེད། །ཅེས་པ། བསྐྱེད་འཛིན་མཁས་པས་ཆོས་ཞོར་མ་ཞོར་གཏན་ལ་པབ་ནས་ལུང་རིགས་རྣམ་
དག་གིས་ཞོར་བ་སྤྲན་ཕྱུང་བ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་ཕྱག་དོག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་སྟོགས་ན། རྒྱལ་བ་སྤྲས་
བཅས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱེད་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་

༩༡༥༣༥༽

འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བའི་སྟོང་བ་ལའང་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ནི་ལམ་ལོག་པ་
ལས་སྐྱབས་དེ་མ་ཞོར་བ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་བྱོན་
པ་དང་། །མཁས་རྣམས་བཤད་པ་བྱེད་པ་ལ། །འབྲས་བུ་རྣམ་གསུམ་འབྱུང་བ་འདི། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའི་སྤྱི་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་གདུལ་
བྱའི་དོན་དུ་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པར་འབྱུངས་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བུ་མཁས་པས་
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བྱེ་ནས་སྤྱི་བོ་མང་བོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་ལེགས་པར་བཤད་
པ་ལ་ནི། ཆོས་ལོག་སུན་སྤང་ནས་རྒྱབ་པར་འབྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདུད་རྟེན་གཙ་
ཡིད་ཁོང་དུ་ཚུད་དེ་དཔའ་གོང་བར་

༩༡༥༣༩༽

འགྱུར་བ་དང་། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བན་
ཡོན་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་
ནོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས། བདུད་བཅོམ་ནས་ལྷ་མི་དབྱགས་སྤྱང་ཚུལ། དེ་ལས་ལོག་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཁོལ་གྱིས་ཀྱང་འདི་སྐད་གསུངས། །དཔའ་བོ་བློད་ཀྱི་
བསྟན་པ་ནི། །ལྷ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་སྐྱག་མཛད་ཅིང་། །བདུད་ནི་སེམས་ཁོང་ཚུད་མཛད་ལ། །ལྷ་
དང་མི་རྣམས་དབྱགས་ཀྱང་འབྲེན། །ཞེས་གསུངས་ཞེས་པ། བདུད་བཞི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆར་གཙོད་དང་
རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཛད་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ལ་གཅེར་བྱ་བ་བདེན་སྟོན་ལྟ་བུ་

རྒྱལ་སྤྱི་འཕགས་པ་གདུལ་བུའི་སྒྲོལ་འོང་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་
 ཀྱི་གདུལ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འབྲིང་བ་དང་། ཐུབ་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་
 ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱང་སྟོང་རྩ་བོར་དུ་འབྱུངས་ཏེ། ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་འཛིག་ཏེན་པའི་དོན་མཛད་
 བ་དང་། བྱང་སྟོང་སྟོ་སངས་སྤྱི་འབྱུངས་ནས་སྤྱི་འོལ་པའི་བྱང་སྟོང་མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་
 བ་བཟུལ་བ་དང་། གནས་གཙང་མའི་ལྷས་སྤྱི་འབྱུངས་ཀྱི་བྱང་སྟོང་དུ་སྤྱུལ་ནས་མ་འོངས་པའི་དུས་སྤྱི་
 ལྷ་ཀྱའི་རིགས་ཟས་གཙང་གི་སྤྱི་འོན་གྱུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་བསྟན་པ་ལྷ་བྱ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་
 སྟེགས་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་སྟོན་ལོག་པ་དག་སྒྲག་པ་དང་། བདུད་

༼ ༡༥༩༠ ༽

སྡིག་ཅན་རང་གནས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་བྱེད་ས་དང་སིལ་སྒྲན་དགོལ་བའི་
ཆོ། སྤྱོད་བྱེད་ཅིས་བེད་ཅིང་ཡི་ཐུག་པར་གྱུར་བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷན་མེ་ཉོག་གི་ཆར་
འབེབས་ཤིང་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་ག་ཞའི་སྤྱོད་བྱེད་ས་དང་། འཁོར་ལྷན་བཞི་ལ་སོགས་པ་མི་ལྷན་ས་དགའ་
བས་དབུགས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཕྱིན་ལས་མངའ་བར་སྤོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་
བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེང་སང་འདི་ན་ཡང་། མཁས་པ་ལྷན་གྱིས་ཆོས་བཤད་
ན། །ཆོས་ལོག་སྟོད་པ་པམ་བྱེད་ཅིང་། །བདུད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཡི་ཐུག་འགྱུར། །མཁས་པ་
ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད། །འདི་འབྲས་བསྟན་པ་འཛིན་ཀུས་འགྱུར། །ཞེས་པ། བོད་ཡུལ་འདིར་
ཡང་དམ་པའི་ཆོས་མ་ཞོར་བར་བཤད་ཅིང་། ཞོར་པ་སུན་སྤྱང་བས་བསྟན་པ་བཞིག་

༩༡༥༣༡༽

པའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་རྣམས་པམ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲུང་བོ་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་རྒྱུད་
བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་རྣམས་ཡི་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་དང་མཁས་པ་རྣམས་
དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུས་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལས་བརྒྱུག་པ་བྱུང་འགྱུར་ན། །བསྟན་ལ་གཞོད་པར་ཤེས་པར་
གྱིས། །ཞེས་པ། བསྟན་པ་འཛིན་ཚུལ་འདི་ལས་བྱིར་ལོག་ནས་ཆོས་ལྡན་སྟན་བྱུང་ཞིང་ཆོས་མིན་
འཕེལ་བར་འགྱུར་ན་པན་ཡོན་གསུམ་ཡང་མི་འབྲུང་བར་ཆོས་བཞེན་བྱེད་པ་པམ་བར་དང་། རྒྱལ་པོའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲུང་བོ་ཡིད་བདེ་བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་དང་མཁས་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
འགྱུར་ཏེ། འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་ཚུལ་དང་

༼ ༡༥༣༽

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོན་ཚུལ་མ་རུངས་པ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་གཤོང་རི་རབ་ལ་ནང་དུ་
ཕྱོགས་ཏེ། ལྷ་ཀྲ་སེང་གེ་ཞེས་མཆན་ནས་འཕོད་ཅིང་སྟེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་མཆི་མ་འབྱིན་པར་
འགྱུར་ཅིང་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་གཟེངས་སྟོན་དེ་ལྷ་ནམས་ཀྱི་གནས་སུ་འོངས་ནས་མཐོ་འཆམས་པར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྤྲུས་རི་
ལྟར་བྱས་ཚུལ། ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་བསྟན་བཅོས་ནམ་དག་བཅམས་ཚུལ། འཕགས་པའི་ཡུལ་
དུ་ཞོར་པ་གཞན་གྱིས་བཀག་ཚུལ། བོད་ཡུལ་དུ་འབྱུང་པ་གསར་དུ་བྱུང་པ་བཀག་ཚུལ། གསང་
སྤྲུགས་ཟབ་མོ་གསང་དགོས་ཡིན་པས་སྤྲུས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཀྱང་དོ་རྩེ་པག་མོ་
ཡི། །བྱིན་བརྒྱབས་ཙམ་རེ་བྱས་པ་ལ། །དཀར་པོ་གཅིག་ཟུབ་བསྟན་ནས་ཀྱང་། །སྟོང་བ་ཅུང་ཟད་
སྟེས་པ་ལ། །

༼ ༡༥༣ ༽

མཐོང་ལམ་དུ་ནི་ངོ་སྤྲོད་ནས། །ཅོལ་སྐྱབ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་ན། །འཆོག་ས་པའང་འདི་བས་མང་བ་
འདུ། །ལོངས་སྤྱོད་འབྲུལ་བའང་མང་བར་འགྱུར། །ཅེས་པ། ས་སྐྱ་པའི་ཏ་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་སྒོ་
འབྱེད་པ་ལ་པག་མོའི་བྱེན་བརྒྱབས་ཤེ་ཅམ་བྱས་ནས་ཐབས་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་
གཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ་མན་ངག་སྟོང་རྒྱང་བསྟན་ནས་སྤང་བ་འགགས་པའི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་དང་འདྲ་བའི་ཕྱོང་བ་སྐྱེས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
པར་ངོ་སྤྲོད་ནས་ལུས་ངག་གི་ཆོས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟན་ན་འཁོར་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་
མང་པོ་འདུས་ཤིང་། ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུལ་བའང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་ཤེས་སོ། །སྤྱོད་པོ་
རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ལྟ་བུར་མོས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་གནད་རྣམས་མི་ཤེས་

བཤེ། །སྒྲེལ་ལྟར་ལོ་ན་པར་སྒྲེལ་བ་ཡང་། །དེ་ལ་སྟག་པར་དང་པར་འབྱུང་། །བདག་གིས་ལེགས་པར་
 གོ་མོད་གྱིས། །འཁོར་དང་ཟང་ཟེང་སྐྱབ་པའི་བྱིར། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་བསྐྱུས་པ་མིན། །ཞེས་
 བ། །གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོག་མ་ནས་མ་སྐྱུངས་པའི་སྟོན་པོ་ཆོས་དང་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། །སྒྲེལ་ལ་
 ཡུན་རིང་དུ་སྐྱུངས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་མ་གོ་བའི་མཁས་པར་སྒྲེལ་བ་
 དག་ཁོ་བོས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་པ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ན། །ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་
 དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དད་པ་སྟག་པར་སྐྱེས་ཏེ་སྟོན་གྲགས་དང་། །རྟེན་བཀྱར་བཤེས་གཉེན་གཞན་
 ལས་ཆེས་སྟག་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་བསམས་པར་སྐྱེ་
 བ་བྱི་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཀྱང་བྱུང་དུ་བསད་དེ་ཆེ་འདིའི་འཁོར་དང་ཟང་ཟེང་མང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 བྱིར་སྟོབ་མ་

༼ ༡༥༥༥ ༽

བསྐྱུས་ཆོས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །ཕན་པར་
བསམས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བཞིན་བསྐྱབས་ན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་
ཕན་པར་བསམས། །ཞེས་པ། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས། རིགས་ཀྱི་
བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་དམ་བཅས་
ཏེ། བདག་སངས་རྒྱས་སྲུ་བྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲས་ལ། དེ་ཡང་ཐོས་པས་འཆོལ་བ་ལ་ཡོངས་སྲུ་མི་
བཙོན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་འཆལ་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་
གང་གི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་ཆོལ་བ་ལ་ཡོངས་སྲུ་བཙོན་པར་བྱེད་ན་དེས་ནི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སྲུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་

༼ ༡༥༣༩ ༽

ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཆོས་བཞི་
སྐྱབ་པར། བདུད་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འདོད་པས་བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ། ཆོག་གཙུག་
བོར་བརྩུང་བར་མི་བྱ། མཁས་པའི་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་བྱ་བ་
ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་ནམས་ཚུ་ལ་
བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱི་ལོག་པར་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པ་དང་དུལ་བ་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་པ་
ནི་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་
དང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྡེ་སྡོད་བཤད་ཅིང་། བསྟན་བཙུགས་འདི་ཡང་དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ནི། བསྟན་འཛིན་

༼ ༡༥༩༽

གྱི་སྒྲེས་བྱ་བ་ཤད་ཅིང་སྐྱབ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་བཤད་བྱའི་ཚོས་ལ་རག་
ལས་བར་བསམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནི་བ་ལྷས་ཀྱང་། འགྲོ་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྤྲོད་གཅིག་
ལྟ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྐྱེད་པ་རྟེན་དང་བཀྱར་བསྐྱེད་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་
རིངས་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་སྒྲེགས་བྱེད་དང་ཉན་ཐོས་
དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ལའང་། །འབྱུལ་བ་ཡོད་མོད་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེད་བྱུང་ཕྱིར་
ན་འདིར་མ་བསྐྱེད། །ཞེས་བ། ལྷ་སྒྲེགས་རྟོག་གི་སྤེལ་དང་། །བསམ་གཏན་པ་གསང་བ་བ་དང་། །དེ་
གཉིས་སྐྱ་མ་འདུས་པའི་ངེས་བརྗོད་དང་། །སྤིང་སྤྱང་དང་། །མཆོད་སྦྱིན་དང་། །གཟའ་སྐྱར་མི་དབྱེད་
སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་རྒྱལ་

༩༡༥༥༩༽

ཐུན་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་། དུས་གསུམ་རྩེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། ཐུན་མིན་འདུ་བྱེད་རྩེས་བྱུང་གི་
བེམ་པོ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་མེད་གི་རང་རིག་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་། དབྱ་
མ་པ་ལ་འང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆིགས་གི་ཀུན་རྫོབ་སྤང་ཅམ་འགོག་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སོགས་འབྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་མོད་གི་དེ་དག་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་འབྱུང་བར་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ཉིད་གིས་ལུང་བསྟན་པའི་མཁས་བྱུང་རྒྱུ་
དུག་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་བྱུང་མཐའི་རིམ་པ་དང་ཐེག་པའི་མཐོ་དམན་དང་འཆམ་
པར་སུན་སྤང་ཞིང་ཞོར་པའི་རང་ལུགས་གསལ་བར་བཀོད་བེན་པས། སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་
འདིར་བརྗོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་བཀོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། དེང་སང་

༩༡༥༥༩༽

གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ན། །རིགས་པས་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་ཤིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་འགལ་བ་
ཡི། །འབྲུལ་བ་གསར་བ་དུ་མ་བྱུང་། །དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་འབྲུགས་པས། །རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་དང་གྲུབ་
ཐོབ་ཀྱི། །དགོངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་གནད། །དཔག་མེད་ཡོད་མེད་གསང་སྟགས་
ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད། །ཅེས་པ། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྡོངས་འདི་ན་མངོན་སུམ་
དང་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པས་མ་གྲུབ་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མདོ་རྒྱུད་རྣམ་དག་དང་
འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལོར་བ་དང་། །ལྷ་སྟོན་འབྲུལ་བ་རང་བཟོར་སྐྱར་བ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། །ཁྱད་
པར་གསང་སྟགས་ཀྱི་དབང་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་འགག་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་
དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ཞིབ་

༼ ༡༥༥༠ ༽

ཏུ་སྒོ་ས་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སུན་འབྱེན་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དབང་དང་ལམ་དང་འབྲས་
བུའི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་སྒྲིམ་ན་སྒོད་མིན་ལ་གསང་བ་བསྒྲག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དོ་རྗེ་འཆང་
གིས་བཀག་པ་ལ་སྦྱད་པའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་འདིར་མ་བཞོད་ལ། དགའ་བ་བཞི་དང་འཕོ་བ་
བཅུ་དྲུག་དང་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོས་འཛིན་གཞན་དུ་བསྟན་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ནི། འདི་ནི་ཀུན་ལ་བཤད་རུང་བའི། །འབྲུལ་པ་རགས་རིམ་ཅི་རིགས་
ལ། །འཕེལ་ན་བསྟན་ལ་གཞོད་མཐོང་ནས། །ཆེ་ལོངས་ཅ་མ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་ལ། བསྟན་
བཅོས་འདིར་ནི་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷེམ་དགོངས་
དང་། སྤྱི་ཁྱོད་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པའི་

༼ ༡༥༥༧ ༽

དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་ཚུལ་སྟན་ཕྱང་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་ན། ལྷོད་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་
འགའ་ཞིག་ལ་པན་པ་སྤིང་མོད་ཀྱི་པལ་ཆེར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་
འབྲུག་ཅམ་ཡང་བསྟན་པའི་ལྷོད་དུ་མི་རུང་ན། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གསང་ཆེན་ཟབ་མོའི་ལྷོད་དུ་རུང་བ་
ལྟ་ཅི་སྟོས། ཁོ་བོས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་སེར་སྒྲའི་དབང་གིས་དཔེ་འབྱུང་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ལུགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་ན་ཟུབ་པའི་
བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲ་དོན་ནོར་པའི་ཆ་སྟན་འབྱེན་པའི་བཤད་པ་ཀུན་གྱི་ཐོས་སྟ་
རུང་བ་ཆེ་ལོང་ཅམ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་དུང་འབྲུལ་པའི་ནམ་བཞག་ནི། །སྟོན་ཅན་
དཔག་མེད་སྒྲུང་ན་ཡང་། །གཞུང་མངས་དོགས་པས་རེ་ཤིག་བཞག །

༼ ༡༥༥༩ ༽

གལ་ཏེ་ཕུང་དང་རིགས་པའི་གནད། །ཤེས་པའི་སྒོ་ལྟན་ནམས་ཀྱིས་དེ། །ལེགས་པར་སྟོང་ལ་
དགག་སྐྱབ་ཀྱིས། །ཞེས་པ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞོར་པར་དཔྱོད་པ་བསྟན་བཅས་འདིར་དགག་པ་
དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་ཀྱིས། ཚིག་དོན་ལ་འཁྱལ་པའི་སྟོན་ཆགས་པ་མང་པོ་སྟེ་བོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་
གསལ་བར་སྟོས་ནས་ཕུང་རིགས་ཀྱིས་དགག་པར་འོས་པ་འདུག་ནའང་། བསྟན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་
ཡི་གེ་མང་ན་སྟོ་གྲོས་ཚུང་བ་དག་སྐྱག་པར་འགྱུར་བས་མ་བཞོད་དོ། །ཕྱིན་ཆད་བཀའ་བསྟན་བཅས་
ནམ་པར་དག་པའི་ཕུང་དང་། རིག་པ་བཞིའི་གནད་མ་ཞོར་བར་ཤེས་པའི་སྒོ་ལྟན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱན་
མཁེན་གྱི་གསུང་དང་མཐུན་མི་མཐུན། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་ཡིན་མ་ཡིན་ལེགས་པར་
དཔྱོད་ལ་ཞོར་པ་དགག་པ་དང་། མ་ཞོར་བ་སྐྱབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་
པས་

༼ ༡༥༥༣ ༽

ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིག སངས་རྒྱས་བཞུག་དང་འཕྲད་དཀའ་ཞིང་། དལ་བ་འབྱོར་བའང་ཆེད་
དཀའ་བས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་ཏོགས་ལ། །གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོ་ཡི་དབྱེད། །ཅེས་
པ། དེའི་རྒྱ་མཚན། འཛིག་ཏེན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྒྱ་ལམ་སྟེ། །མི་ཡི་ལུས་ནི་ཆེགས་ཀྱིས་
ཆེད་པ་མིན། །ཀྱི་མ་དད་པ་དང་ནི་ཆོས་ལྡན་པ། །འདི་འདྲ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཆེད་པར་
དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུག་པ་དང་མཇལ་བ་ལ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་
འབྱོར་བ་བརྟུ་དང་། ངན་སོང་ལས་ཐར་པ་ལ་སོགས་དལ་བ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་ཤིན་ཏུ་
ཆེད་པར་དཀའ་བའི་བྱིར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་སྦྲ་ན་མེད་པའི་
མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་

༼ ༡༥༥༩ ༽

ཆེན་པོ་ཇི་སྟེང་བ་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གོ་ཏ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་གསུང་རབ་ལ་བསྐྱབས་པའི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ནམས་
ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒོ་གོས་སྟོགས་སུ་མ་ལྟར་བའི་བྲང་བོས་དཔྱེད་ལ་བསྟན་པའི་བྱི་དོར་ཡང་
དག་པ་མཛོད་ཅིག་ ཅེས་པས་མ་འོངས་པའི་བསྟན་འཛིན་ནམས་ལ་གདམས་ཤིང་བསྐྱལ་
བའོ། ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཛོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོམ་པ་གསུམ་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་
པས་རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་
ནས་སྟོང་བ་དང་། ཐར་པའི་པན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པའི་ཀུན་
སྟོང་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་འདོད་དང་འབྲེལ་ན་ཐེག་
ཆེན་གྱི་

༼ ༡༥༥༥ ༽

སྒྲོམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་དག་ཡིན་ནོ། །དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་ཐར་བ་ནི། རྟེན་
སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲོམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དུས་ཇི་སྟེན་འཆོ་བའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །རྟུལ་
ཐན་འདུས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་ལོ་དང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཡང་། འདུ་བྱེད་སེམས་བ་ཡིད་ལས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་ངི་མ་ཡིན་པས་ཁས་
སྐྱངས་ནང་འགལ་དང་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཡིད་ཀྱི་ལས་དག་
སྟེན་དངོས་ཡིན་ཅིང་། དེས་ཀུན་ནས་སྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་སྐྱབ་
པའི་རིགས་བར། སེམས་བ་ཁོ་ན་ལུས་ལས་ཡིན་ན། རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་
གནས་སྐྱབས་སུ་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་

བ་ཇི་ལྷར་བལྷ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་པའི་བྱང་པར་གྱི་བག་ཆགས་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་མ་
 བཅོམ་བས་ཡོད་དོ། །བྱང་པར་ཅེས་སྟོས་པས་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་པར་རིགས་
 བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཏག་པ་ཀྱན་ནས་སྟོང་བའི་སེམས་པ་བྱང་པར་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦངས་པའི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྟོམ་པ་
 ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་འབྲུག་ཏུ་སྟོང་
 བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་པ་སྟོམ་པ་སྟོང་སེམས་
 རྒྱན་ཆགས་དེ་ཉིད་འཛོམས་བྱེད་གྱི་ཉེས་པས་མ་བཅོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །སྟར་ཉན་ཐོས་
 གྱི་བསམ་བས་སྦངས་པའི་སོ་ཐར་དེ་བྱིས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་བྱིར་མ་ཉམས་པར་

༼ ༡༥༥ ག༽

བསྐྱུངས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་ཆོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆེ་
འཕོས་ནས་གཏོང་བ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སོ་ཐར་ལ་
དམིགས་གསལ་མ་གསུངས་བའི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སོ་ཐར་ལ། ཐོག་མར་ལེན་བའི་
ཆོ་ག་དང་། སྤྱང་ཚུལ་དང་། སྒྲོམ་བ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་བ་དོན་བདུན་མདོ་སྡེ་
དགོངས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ངོ་། །འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས།
བྱང་སེམས་སྒྲོམ་བ་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་བསྟེན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྡན་དགོས་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིས་
གནས་བའི་རྟེན་དུ་དགོས་བར་མ་ངེས། ཆེ་འཕོས་ནས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྒྲོམ་བ་དང་ལྡན་བར་གསལ་
པོར་གསུངས་བའི་སྤྱིར་རོ། །འཕགས་བ་ནི་བ་ལྟས། ཅ་ལྟང་བྱུང་ན་

༼ ༡༥༥ ༽

ཉེས་པ་བཤགས་པའི་ཚོ་ག་གསུངས་ནས་སྒྲོམ་པ་སྤྲོད་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་མི་འདུག་མོད།
འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བཞེད་པ་བཞེན་ཅ་ལྟར་བྱུང་ན་སྒྲོད་འདུག་ཏུ་སྒྲོན་འདུག་གི་ཚོ་
གའི་ཚོ་ག་གསུངས་པ་བཞེན་སྤངས་ན་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲ་མཁའ་རྒྱལ་བ་སྤྲོས་བཅས་
ཀྱི་བྱུང་ཏུ་སྤྲོད་ཡང་ལེན་པ་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཅ་ལྟར་བྱུང་ན་བྲིས་སྒྲོམ་
པ་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པས་རྒྱལ་འདྲ་བར་མཛོན་ནོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤང་བྱ་ནི་ངན་འགོར་
སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྤང་བའི་མི་དག་བ་དང་། དེ་དང་དགག་བྱ་རིགས་མཐུན་
པའི་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་རྒྱ་ལོན་ལྟར་འགོག་པ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོམ་པ་ཡང་འདོད་ཁམས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ལས་དག་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་སྒྲོམ་པའི་སྤང་བྱ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་འགལ་
བའི་

༩༡༥༥༩༽

བསམ་པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དགོ་བར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་
དགོས་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཉམས་སྲུ་བྱང་བྱ་དགོ་བ་
ནམས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དོར་བྱ་མི་དགོ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོར།
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་དང་ལོག་པར་བལྟ་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་དང་ལོགས་པར་བལྟ་བས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིག་པར་མི་བྱས། ལྟ་བ་གཞིག་པར་མི་བྱས། དེས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་པ་དང་། ལོག་པར་བལྟ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱང་།

༼ ༡༥༦༠ ༽

གིས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མི་རུང་ངོ། །ཚུལ་བླིམས་འཆལ་
བ་དང་ལོག་པར་ལྷ་བ་ནི་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་མཐར་བྱེད་པ་ཡིན། གསོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། སང་གོ་དང་མ་སྐྱེས་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་བདག་
ཉིད་ལ་པན་པར་བཞུགས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་པན་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པར། བ་ལང་མིག་རྗེས་ཀྱི་ཚུལ་ས་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་བླིམས་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་འབྱུང་
ངོ། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོར། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཙམ་

༩༡༥༦༡༽

བ་ལ་ཚྛོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མ་ཐུ་མེད་དེ། འཁོར་བའི་རྒྱུད་གྱི་མཚམས་བཅད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས། དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ཚྛོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་གཏན་གྱི་གོགས་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཟུང་འདས་གཏན་གྱི་གོགས་བྱེད་དུ་
གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ཐེག་དམན་ནི་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་དུ་ཤེས་ནས་
འཁོར་བ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་འཇིགས་པས་རང་དོན་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། ཟུང་འདས་བསིལ་བར་ཤེས་
ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ནི་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་རང་དོན་
དུ་འཁོར་བ་མི་སྤོང་ཐར་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་ཟུང་འདས་ལ་མ་རིང་པོས་དུབ་
པ་ངལ་གསོ་བའི་བསྟི་གནས་སུ་རེ་ཤིག་གནས་པ་ལྟར་གསུངས་ནས་

༼ ༡༥༦༣ ༽

ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཕྱང་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཐབས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་རྣམ་པར་འབྱུལ་པའི་མདོར། ང་ཡི་མྱ་ངན་འདས་གཅིག་ཐེག་པ་གཅིག་། ང་ཡི་
ཐེག་པ་ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། །ད་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཤེས་
པར་གྱིས། །རྒྱད་ཞན་བསམ་པ་རྒྱུ་བའི་སྐྱེ་བོ་དག་། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འཇིག་པར་འགྱུར་སྲིད་
ཅས། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་གྱིས། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་
མེད། །ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ནི། །འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འབྱུམས་པ་ལ་སྟོས་ན། ཐེག་དམན་དག་
བཅོམ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། རེ་
ཤིག་ཕྱང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ངལ་གསོ་བའི་བསྟེ་གནས་ལྷ་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱིས།
ཐོག་མ་ཉིད་ནས་

༼ ༡༥༩༣ ༽

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པ་ས་ཉན་རང་དབང་བཅོམ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ལ་ཐག་ཉི་བར་གསུངས་པ་ནི་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བསྟན་པའི་ལུང་རིགས་གིས་
གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལྷུང་འདས་ལས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་བྱལ་བར་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། དེ་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་
འབྱུང་ལྡན་པས། །ཟུང་ན་འདས་ལ་མདོན་དགའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པས་རང་དོན་དུ་ཞི་བ་དོན་གཉིར་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་འཛིགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་
པའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མི་སྒྲོ་བར་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པའི་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་ཞིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱན་

༼ ༡༥༩ ༽

བསྐྱོབ་པའི་མདོར། འཁོར་བ་ནི་སྐྱོན་ཆགས་པའོ། །སྤངས་ལས་འདས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའོ། །སྦྱུང་དུ་སེམས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་སེམས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤིང་ཞེ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་
བསམ་སྐྱོར་འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤང་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཤེར་བྱིན་གྱི་བཀའ་
བསྟན་བཅོས་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་རིང་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་དཔལ་
ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་
ཅམ་ཞེས།

༩༡༥༦༥༽

ཡོད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པ་དང་།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་བསྟན་ཏོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་དུ་
གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཁྱུས་པར། འཁོར་བ་ལ་མི་སྟོགས་པ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པར།
ཐབས་ཀྱིས་སྤིང་བའི་འགོ་བར་འགོ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་བའོ། །ཐབས་
དང་བྲལ་བའི་ཞེས་རབ་ནི་འཆིང་།

༩༡༥༦༦༽

བའོ། །ཤེས་རབ་དང་བྱལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་འཆིང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་
གོམས་འདིས་བྱེད་ཅིང་གཙོ་བོ་ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་
འབད་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསང་སྤགས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་
སྤང་བྱ་ནི། བྱ་བ་དང་སྟོང་པའི་རྒྱད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤང་བྱ་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེའི་སྟེང་
དུ་རང་གི་སྟེང་དམ་ཆོག་རྒྱད་ནས་གང་གསུངས་པ་དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་སྤང་དགོས་སོ། །རྒྱད་སྟེ་
གོང་མའི་སྟོམ་པའི་སྤང་བྱ་ནི། རིགས་ལྡེའི་སྟོམ་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཅ་ལྟུང་དང་སྟོམ་པོའི་ཉེས་པ་
ཤེས་ནས་སྟོང་དགོས་ཤིང་། བྱད་བར་དབང་བཞི་པའི་དོན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་མ་ཉམས་

༩༡༥༦༥༽

བར་བསྟེན་པ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེན་། རྟོམ་པ་གསུམ་ཀའི་སྤང་བྱ་མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་། སྤང་བྱ་དགོ་བ་
བཅུ་ཡིན་པར་བྱད་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་དགག་དགོས་ཆེ་ཆུང་མ་ནོར་བར་གོང་མའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
གཞན་དོན་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེར་འགྱུར་ན། སོ་སོ་ཐར་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་
སོགས་བྱ་བར་གནང་སྟེ། འོན་ཀྱང་རྩི་རྩེ་གདན་བཞིར། གཞན་གྱི་སེམས་ལ་གཞོད་བྱས་པས། །རྣལ་
འབྱོར་སྟོམ་པ་རིང་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞོད་སྟོང་བས། །མི་དགའ་བ་ཡི་
ཆོག་མི་སྟུ། །ཞེས་པ་དང་། འཛིགས་བྱེད་དུ། སྤྱིང་རྩེའི་ཡིད་ནི་མ་བྲལ་ན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
འདིར་སྐྱབ་བྱ། །གཞན་དུ་སྤོངས་པའི་བྱིས་པ་སྟུ། །ཞེས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་དུ། འཇམ་
དཔལ་ཁོ་བོ་བྱུབ་པའི་

༩༡༥༦༩༽

བཅ་ཟེས་དྲག་པོའི་ལས་སྒྲོར་བྱས་པས་ངན་སོང་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྒྲེས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡུན་རིང་
དུ་སྒྲོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་པ་གལ་
ཆེན། །འགའ་ཞིག་ད་ལྟ་གསང་སྤགས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཤེད་དམར་གྱི་
རྒྱད་དུ། རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱད་དུ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཡང་། །ཅོད་ལྡན་
དུས་སུ་རབ་དུ་སྒྲོད། །དངོས་གྲུབ་མེད་པར་མི་ལྟ་སྟེ། །རྫོགས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་
དང་། །ཅོད་དུས་ལ་ཡང་བདེན་པར་འབྱུག། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
གཅིག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ངི་ལྟར་གནས་སྟམ་ན། ལྷ་མ་འགའ་ཞིག་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཆོ་ག་
དང་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་ཆོགས་པ་ཐ་དད་ལས་དུས་སུ་ཕྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ན་

༩༡༥༦༩༽

གཅིག་བཏང་པས་གསུམ་ཀ་བཏང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཅེས་གསུངས་ནའང་། དང་པོར་ཐོབ་པའི་
སྒྲིམ་པའི་རྩལ་ངོ་བོ་མ་ཉམས་པར་བྱིས་ཀྱང་གནས་ན། དུས་གསུམ་རྩལ་བྱལ་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིམ་
མང་པོར་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲོན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
རྩལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྩལ་ཐ་དད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་
ཡིན་ནོ། །སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་སེམས་དཔས་རྒྱས་ལྡན་རྒྱུན་སྟོན་དུ་གྱུར་
པའི་ཆེ་སྟོང་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་གདོན་མི་བླ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དམ་དུག་གང་
ཡིན་ཀྱང་དུག་བ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་ལས་གཞན་ལ་སྟོང་སེམས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་
བ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོའི་སེམས་བ་རྩལ་

༩༡༥༥༠༽

ཐ་དད་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་པའི་
སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་གནས་པར་རིགས་སོ། །རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་འབྲུལ་སྒོར་དུ། རྒྱུད་
འབྲུམ་སྤག་ལྲ་བར། རྩོལ་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །གཞུ་བས་ལྷགས་དང་བཅས་དདུལ་
འབྲུང་། །གསེར་འབྲུར་ཅི་ཡི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད། །སེམས་ཀྱི་
རིགས་ཀྱི་བྲད་པར་བྱིས། །རིགས་ཅན་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་
ཞུགས་པས། །རྩོལ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་སྒྱུར་ནས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒོམ་པ་
རང་བཞིན་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྩིད་ཀྱང་བཞད་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་བཏང་བས་ཐམས་
ཅད་གཏང་བའི་སྒྲོན་དུའང་མི་འབྲུར་ཏེ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆེ་མེ་ལྷགས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
མ་བྱུང་ཀྱང་མེ་

༼ ༡༥༥ ༽

ལོག་བས་ལྷགས་ལོག་བར་མ་གྲུབ་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིམ་གསུམ་མངོན་གྱུར་རང་རིག་ངོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱེ་བའི་རང་རིགས་མ་ཡིན་གྱིས། བེམས་
མོ་ལས་ལོག་ནས་རིག་བ་སྦྱེས་ཅམ་ཉིད་ཡིན་བར་བཞེད་དོ། །འདི་ཅམ་ཞིག་དབྱ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་རྣམ་བར་བཞག་དགོས་སོ། །སྒྲིམ་བ་གསུམ་ཡང་འདྲ་ཤེས་དང་ལྟ་བ་དང་སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་གྱུར་བ་འདྲལ་བའི་ཐབས་ཡིན་བས་འདྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་
ཏེ། ཉི་མ་སྒྲིང་པོའི་མདོར། བདག་གིས་སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་དོ། །བདག་གི་སེམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ། །བདག་གི་སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་བ་དང་། ཐམས་ཅད་གསང་
བའི་རྒྱུད་དུ། རང་གི་སེམས་ཉིད་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །རྟོགས་

༼ ༡༥༥ ༽

བར་བྱ་བ་སེམས་ཉིད་ཡིན། །རང་ནི་སེམས་ནི་བསད་བྱ་བ། །སེམས་ཉིད་ཁོ་ན་བསད་བར་
བྱོས། །རང་སེམས་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་རྟོགས་པས་མིན། །ཞེས་
བ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། །བསྐྱེདས་ཡང་བྲལ་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་འཆོལ། །པན་པའི་
གདམས་ངག་དོན་པོ་འདི་ལགས་སོ། །སྟོད་ཀྱིས་བྱགས་བྱལ་མཛོད་ཅིག་སེམས་འདི་ནི། །ཆོས་ཀྱི་
ཙ་བ་ལགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་བ་དང་། །སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱོང་དུ། །ཐོག་མེད་བག་
ཆགས་འདམ་ཀྱིས་ནི། །རིན་ཆེན་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་གོས། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ཚུ་ཉིད་
ཀྱིས། །བུས་ན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང་། །སྟོད་འཇུག་མཁན་པོས་ཀྱང་། །སེམས་
འདི་བསྐྱང་བར་མ་བྱས་ན། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་ཡོངས་མི་བྱས། །སེམས་བསྐྱང་བརྟལ་ཞུགས་མ་
གཏོགས་

༼ ༡༥༥ གྲླ༽

པ། །བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ནི་སེམས་
བསྐྱང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་དགོས་ཏེ། བྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་
དག །སློག་ལ་བབ་ཀྱང་བསྐྱངས་ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་སྐད་འདོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་
པ་དེ་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་ཚུལ་དབྱ་མ་སྟོང་པོར། ཡིད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལོག་འགོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་
པོ་ལ། །བྲན་པའི་ཐག་པས་ལེགས་བཅེངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱས་རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་པ་
ལྟར་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སྤྱར་བས་དུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར།
སེམས་ནི་སླིན་བྱ་པད་པ་འབྲ། །སྟོབས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་རལ་བཟླ། །དེ་ཕྱིར་དོན་གྱི་རོ་རྟེན་
ན། །དེ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་

༼ ༡༥༥ ༽

ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པའི་ལས་དང་པོ་པ་འཆོ་བ་བསྟེན་ཚུ་ལ་ནི། ཏྲ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། ཇི་ལྟར་
ནགས་ཀྱི་རི་དྲགས་བཞིན། །ཙུ་བ་སྟོང་བྱ་ལ་སོགས་བཟུལ། །ཡང་ན་བྱང་བས་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཡང་
དག་འཆོ་བ་གཙང་མ་སྤང་། །ཡང་ན་ཐབས་མཁས་བྱ་བཞིན་དུ། །སྤྲིག་མེད་སོག་འཛོག་ཅུང་ཟད་
བྱ། །ཇི་ལྟར་ནགས་ཀྱི་དོམ་བྱ་བཞིན། །འགོ་བའི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོག་འཆོ་
སྤངས་ནས་འཆོ་བ་དག་པ་ལ་བསྟེན་ནོ། །ནག་པོ་ཞབས་ཀྱི། གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པའི་ལས་ཀྱི་རིམ་
པ་གསུངས་པ་ནི། གཞི་དད་པ་དང་དད་ལྡན་དང་། རྟེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཅིང་ཡོན་ཏན་
ལེན་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་དང་། གདམས་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་བཙོན་
འགྲུས་དང་། དེ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་སྤངས་པ་སྟེ། ཐོག་མར་སྐྱབ་པའི་ཡན་

ལག་བདུན་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་སྒྲོན་མི་བསྟུ་ཞིང་མི་བརྗོད་པ་དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་
 གྱིས་མི་ཁེངས་པ་དང་། རོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱིས་རང་བསྐྱུང་པ་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་
 དང་། རོ་དགའ་གསར་འགྲོགས་མེད་པ་དང་། སྟོད་ལམ་བྱངས་སྐྱབ་པ་དང་། དུལ་དུས་གནས་
 སྐབས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟུན་པ་དང་། བྱུང་བསོད་སྤང་སྟེ་ཡ་
 རབས་གྱི་ཚུལ་མི་ཉམས་བའི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འདོད་པ་ཚུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། ཆགས་
 ཞེན་སྤོང་བ་དང་། སྟོམས་ལས་སྤོང་བ་དང་། ཏ་ཅང་ངལ་ཅིང་དུབ་པ་ཡང་ཆོད་ཤེས་བར་བྱ་བ་དང་།
 དོན་ཤིན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་གཏམ་དང་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྤང་བ་དང་། ཉོན་
 མོངས་གང་གི་གཉེན་པོར་གང་འགྲོ་བར་ཤེས་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། བར་ཆད་

༩༡༥༥༦༽

སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་སེམས་པ་དང་། དམ་བའི་ཚོས་སྐྱབ་
བ་དོན་ཆེ་བར་སེམས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དོན་མེད་པར་སེམས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྐྱུ་ག་
བསྐྱལ་རང་གི་གཉེན་པོར་བསྟེན་ཤེས་པ་དང་། སྐྱར་དུ་འཆི་བ་ཤེས་པ་དང་། འོངས་སྒྲོད་བསགས་
པ་འདོར་བར་ཤེས་པ་དང་། གཉེར་མ་དང་སྐྱ་དཀར་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་ནས་ཡིད་སྒྲོ་བར་བྱས་ཏེ་
རང་ལ་བཞེད་བསྐྱལ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ།
ཆེ་བད་པར་གྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་སེམས་པ་དང་། སྐྱ་ཙམ་ཤེས་པས་གཞན་མི་སྤུལ་ཅིང་མགྱ་དཀའོ་
ཞེས་སེམས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཏེ་སྐྱར་བ་མི་བཏབ་པ་དང་།
འཇོམ་བཤེས་དང་ཉེ་དུ་རྣམས་ལམ་གྱི་མགྲོན་པོ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་

༼ ༡༥ གྲློ༽

ཉེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་སྟུ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཁེངས་གྲགས་དང་འདོད་སྤྲོད་དུག་དང་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུར་
ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་སྟེ་གདུང་བ་བཅད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་
དང་། དབེན་པར་གནས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྟ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དོགས་དང་འཛིགས་པ་
སྤངས་ནས་གནས་པ་དང་། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་སྟོམ་པ་དང་། ལུས་དང་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར་
སྐྱབ་པའི་དམ་བཅས་པ་དང་། མི་ལམ་བཟང་ངན་ལ་སོགས་མཚན་མར་མི་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་མི་
སྟོབ་པ་དང་། འདོད་པའི་ལྷས་སྟོད་ལམ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱུང་དུ་མི་གསོད་པ་
སྟེ་འདོད་དོན་སྦྱར་དུ་འབྱུང་པའི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཉེན་གྱི་ལུས་སྤང་བའི་ཕྱིར་
ཐས་གོས་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་མ་སྦྱར་བ་བསྟེན་པ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གཞོན་པ་

༩༡༥༥༩༽

བསྐྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་སེམས་དུབ་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཟས་
འདུ་བའི་དུས་དང་ནམ་བྱེད་ཉིན་བྱེད་ནད་ཁམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
དང་། དུབ་པ་དང་སྐྱོ་བ་བསང་བའི་མན་ངག་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱོད་ལམ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
སྟེ་ལུས་སྐྱུང་བའི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། དེ་ལྟར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་དགོ་བ་ལ་གཡེལ་བའི་རྣམ་
རྟེན་བྱུང་ན། རང་ལ་ལྷགས་གདབ་པ་དང་། བད་སྟོ་བྱར་བ་དང་ཤེས་པ་མཐོ་དམའ་བྱུང་ན་སྒྲ་མའི་
མན་དག་གིས་བཙོས་ཤིང་མཁས་པ་ལ་ངེ་བར་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དང་རང་ལ་ལྷས་པ་ཡོད་
ན་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟེན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་འདྲ་བ་དུ་
མ་ནི་མདོ་རྒྱད་མན་ངག་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་སྐོང་བའི་ཡན་ལག་བཞིའོ། །ཞེས་

༼ ༡༥༥ ༽

གསུངས་པ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སྲུ་བླང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ཚོམ་
པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། རྟོ་ལྟན་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བླང་བྱར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བདག་གིས་སྐྱ་དང་ཚད་མ་བསྐབས། །ཆོག་གི་སྒྲིབ་སྒྲོར་ནམས་ཀྱང་ཤེས། །རྒྱན་དང་མངོན་
བརྗོད་པལ་ཆར་གོ། །འདུལ་བ་དང་ནི་མངོན་བ་དང་། །པ་རོལ་བྱིན་པ་པལ་ཆར་ཐོས། །གསང་
སྒྲགས་རྒྱད་སྡེ་བཞི་པོ་ཡང་། །ཉན་བཤད་ཡོད་པ་པལ་ཆར་ཐོས། །ཐོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། །མིང་རྒྱང་ཙམ་དུ་མ་བཞག་གོ། །ཞེས་པ། རིག་པའི་གནས་རྟོལ་བ་ངན་པ་དེ་ཆར་གཅོད་པར་
བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཆོག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐྱ་དང་། །དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མ་དང་།
སྒྲིབ་ཡན་ལག་སྤྱ་ར་བཀོད་ནའི་ཡི་གེ་ཅི་ཡང་དང་དག་གཞན་རིང་བྱང་

༼ ༡༥༤༠ ༽

སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲེབ་སྒྲོར་གྱི་ཆོགས་བཅད་དང་། ལྷག་པ་འགོད་པ་དང་། སྒྲེབ་སྒྲོར་ལུས་ལྷ་བྱའི་སྒྲན་
དངགས་རྒྱན་ལྷ་བྱ་འདོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་རེ་རེ་
ལའང་། རོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་། སྒྲ་རྒྱན་བྱ་དཀའ་དང་བྱ་སྒྲ་
དང་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དངོས་པོ་རེ་རེ་ལའང་བཀའ་དང་བསྒྲན་བཅོས་
ནས་གསུངས་པའི་མིང་ཉི་མ་དང་། སྒྲ་བྱེད་དང་རྟ་བདུན་ཅན་དང་བསྐྱོའི་གཉེན་དང་བཅུ་གཉིས་
བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་སྟོན་པའི་མདོན་བརྗོད་དང་། རི་བ་ལ་ལན་ལ་སོགས་
པའི་ཆོག་རྣམས་ཆེན་པོའི་ས་ནས་ལེགས་སྒྱར་གྱི་སྐད་དང་། །ལྷོན་པོ་དམངས་ལ་སོགས་པ་བྱར་
ཆག་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དང་། མི་མ་ཡིན་དང་གཞོལ་པ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་སྐད་དུ་བསྒྲོས་
ཤིང་། རྒྱག་སྒྲེས་

༩༡༥༧༽

དང་བར་མ་དང་གན་རྩ་ར་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་བསྐྱེབས་
ནས་ལུས་ཀྱིས་གར་སྟབས་སྒྲ་ཆོགས་པ་བསྒྱུར་ཅིང་། སྒྲེ་པོ་མང་པོ་འདུས་པའི་དབྱས་སུ་ཅེ་ནིང་།
རོལ་བའི་སྒྲོས་གར་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲ་
གཟུགས་དང་རི་མོའི་ཕྱག་ཚད་དང་། ལྷ་པོ་མོ་དང་ནི་བྲག་གི་ཉམས་དགུ་རི་ལྟར་འགོད་པའི་ཚུལ་
དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་སྐྱེན་དང་ནོར་བུ་དང་ས་གཞི་དང་སྒྲོན་ཤིང་བརྟག་པ་ལ་སོགས་བཟོ་རིག་
པ་དང་། ལུས་དང་བྱིས་པ་གདོན་ལུས་སྟོད། །མཆོན་དུག་མཆེ་བ་རྒྱས་རོ་རྩ། །ཞེས་པའི་ཡན་ལག་
བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གསོ་དབྱང་རྒྱང་དང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པ་རྩ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱ་
དང་རྩ་གཅིག་ཏུ་བྱེ་བའི་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དང་གཉིན་པོ་དང་།

༼ ༡༥༤༣ ༽

ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སྤྲོན་དང་དབྱུང་གསོ་བ་རིག་པའི་གནས་ཚུལ་སྤྲོབས་ཤིང་
ཤེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གཉན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ལུང་གི་ཆོས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཛོན་པའི་
སྡེ་སྡོད་ཚུལ་སྤྲོབས་ཤིང་ཤེས་སོ། །ནང་རིག་པའི་མཆོག་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་འབྲེལ་བ་དང་
བཅས་པ་ལ་འཆད་ཉན་ཀྱི་སློལ་ཡོད་པ་ཚུལ་སྤྲོབས་ཤིང་ཤེས་སོ། །རིག་པའི་
གནས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཐོས་ལོ་དང་ཤེས་ལོའི་མིང་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྤྲོད་མདོ་སྡེ་བ། །སེམས་ཅམ་དང་ནི་དབྱུ་མ་ཡི། །གདམས་ངག་རི་སྡེ་པལ་
ཆེར་ཐོས། །དེང་སང་བོད་ན་གྲགས་པ་ཡི། །ཞི་བྱེད་རྫོགས་ཆེན་གཙོད་ལ་སོགས། །སྐབས་བརྒྱད་

༼ ༡༥༤༣ ༽

ཅིག་ཆར་སྒྲུལ་བ་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྒོ་སྦྱོང་དང་། །བཀའ་བསྐྱམས་གདམས་ངག་ལུགས་
གཉིས་དང་། །ཞེས་པ། ཕྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་དང་། ནང་པའི་ཉན་
ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་དང་། མདོ་སྟེ་བ་དང་སེམས་ཅམ་བ་དང་དབུ་མ་
པའི་གྲུབ་མཐའ་ལའང་། བརྗེ་ཏ་སོ་སོས་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བ་ཤད་གྲུབ་མཐའ་
བྱེད་པར་སྤྲ་རགས་འདོད་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་ལེགས་པར་བསྟུས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་སོ། །དེང་སང་བོད་ཡུལ་ན་གྲགས་པའི་
པ་དམ་པའི་ཞི་བྱེད་བརྒྱད་པ་གསུམ་དང་། ཨ་རོའི་རྩོགས་ཆེན་དང་། ཨ་མ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་གཙུག་
ཆོས་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་གྱི་དོན་ཅིག་

༩༡༥༩༽

ཆར་སྒོམ་པ་རྩོལ་བེ་རྩོལ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཉམས་ལེན་སྒོ་སྒྲོང་གི་གདམས་ངག་
ཞུས་པ་དང་། གདམས་ངག་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་ནམས་ཀྱང་ཐོས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །ས་ར་
ཏ་དང་ཉེ་ལོ་ལ། །ནག་པོ་སྒྲོད་པའི་རྩ་ཏ་དང་། །ནལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་བེ་རྩ་པའི། །རྩ་ཏའི་སེང་གོ་
ཞེས་བྱས་སོགས། །རྩ་ཏའི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་ཐོས། །རིམ་ལྔ་སྟན་ཐོག་གཅིག་པ་དང་། །རྩ་རོའི་ཆོས་
དུག་ལྷགས་གསུམ་དང་། །གསང་བ་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། །དེ་བཞིན་པག་སྒྲོར་གདམས་ངག་
དང་། །ཞེས་ལ། །ས་ར་ཏའི་རྩ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གྲུབ་པ་སྡེ་བདུན་
སྟོང་པོ་སྒྲོར་དུག་ལ་སོགས་པ་དང་ཉེ་ལོ་པ་དང་ནག་པོ་སྒྲོད་པའི་རྩོ་རྩེའི་རྟོགས་པ་སྒྲུར་སྒྲངས་པའི་
རྩ་ཏ་དང་། །གྲུབ་ཐོབ་བེ་རྩ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲུར་སྒྲངས་པ་རྩ་ཏ་སེང་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །མི་ཏི་

༼ ༡༥༥༽

བ་དང་ཐ་ག་ནི་རྒྱ་ཏ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་དོན་མ་ནོར་བར་ཤེས་སོ། །གསང་བ་འདུས་པའི་
ཉམས་ལེན་ཚུར་དབང་ངེས་འཁོན་གད་པ་གི་རྟེ་ལ་གདམས་པའི་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ཁྲིར་གྱི་ཉམས་ལེན་
ངེས་ལུ་སྒྲན་ཐོག་གཅིག་བ་དང་། མེས་སྒྲོན་ཆོན་པོ་དང་དུགས་པོའི་སྒྲོབ་མ་གཙང་བཞེར་དང་།
མོག་ཅོག་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་དུག་ལུགས་གསུམ་དང་། གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་
ལ་འབྲེལ་བ་འདུས་པའི་རྒྱན་དང་། སྒྲོན་ཤིང་སྒྲིམས་པའི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྐུ་
སྐུབ་གྱི་ལུགས་མགོས་དང་གནམ་ཁུ་བ་ནས་བརྒྱད་པ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་པ་དང་། ཁ་ཆེ་
བན་ཆེན་ལ་གཞུང་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་ཐོས་སོ། །དབྱེས་པ་དོ་རྗེ་སྒྲིང་པོའི་སྒྲོར། །གཤེན་རྗེ་
གཤེད་དང་འཛིགས་བྱེད་སོགས། །དེ་ཡི་གདམས་ངག་གསར་

༼ ༡༥༤༦ ༽

ཉིང་དང་། །འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲོར་རྒྱལ་སོགས། །མཚན་
བརྗོད་བཤད་པ་ལྷགས་རྒྱལ་དང་། །འཆི་མེད་བྱུང་པའི་གདམས་ངག་དང་། །ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་
ལམ་སྐོར་དག། །དེ་ལས་འཕྲོས་པ་དུ་མ་དང་། །ཞེས་པ། དགྲེས་པ་དོ་རྗེའི་རྒྱད། འབྲེལ་པ།
གདམས་ངག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱང་པའི་སྐོར་དང་། །གཤེན་རྗེ་གཤེད། དག་ནག་གདོང་རྒྱལ་འཛིགས་
བྱེད་མན་ངག་དང་བཅས་པ་སྤྲགས་ཉིང་མའི་ལྷགས་རྣམས་ཀྱང་ཐོས། །འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱད་
འབྲེལ་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་དང་། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཤད་པ་དང་། །སྒྲོར་རྒྱལ་ལྷགས་མང་
པོ་དང་། །མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྐླེགས་པ་དོ་རྗེའི་སྤྲགས་དོན་རྣམ་གཟིགས་དང་། །འཇམ་དཔལ་
བཤེས་གཉེན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། །ལམ་འབྲས་ཀྱི་ལྷགས་

༩༡༥༥༽

དང་། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་དང་དབུ་མ་ལ་དགའ་བས་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་སྟེ་ལུགས་དུག་དང་།
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཆི་མེད་འབྲུག་པ་དང་། ལམ་འབྲས་དང་། ཉོག་རྩེ་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་སྐོར་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་པ་སྤྲོད་ཆོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་
མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མཉན་ཅིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དོ། །གཞན་ཡང་བོད་དང་རྒྱ་གར་ལ། དེང་སང་གྲགས་པ་
པལ་མོ་ཆེ། །བདག་གིས་ལེགས་པར་འབད་དེ་མཉན། །བསྐྱབ་པ་དེ་དག་མིང་རྒྱུང་མིན། །དེ་ཕྱིར་
ཆོས་རྣམས་པལ་ཆེར་ཐོས། །དེས་ན་བདག་ལ་སྟོགས་ལྷུང་མེད། །དེ་ཕྱིར་གཟུ་བོས་དབྱུང་བ་
འདི། །སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བྱུངས། །ཞེས་པ། དེང་སང་རྒྱ་བོད་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་

༩༡༥༥༥༽

ཁུངས་བཙུན་པའི་གདམས་ངག་ཁ་རག་སྒོམ་ཚུང་གི་རིན་དབུང་སྒོར་གསུམ། ཚོམ་བྱ་པའི་དམར་
ཁིད། འབྲོག་མི་ལོ་རྩ་ས་མཁས་པ་སྒོ་བྱ་ལ་གསན་པའི་གདམས་པ་ལ་སོགས་འབད་པས་བཙུང་
གཙོད་ལྷུས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་སོ། །དེའི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་ཚོས་ལུགས་དང་གྲ་པའི་རང་
སྤྱོད་ས་དང་། གཞན་སྤྱོད་ས་ལ་དགག་སྒྱབ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ས་ལྷུང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་
ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་ལུང་དང་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྲང་པོར་བཀོད་པ་འདི་ལ་
ནམ་དཔྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་བོས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱི་བོ་དམ་པའི་ཚོས་བཞེན་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཚིག་དོན་ཁ་
ཏོན་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་མཛོད་ཅིག ཐ་ན་སྣང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐ་མལ་
པའི་མིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཏེན་ན་མཐོང་བ་ཅམ་ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིང་ཏའི་འཁོར་
ལོ་ཅམ་གྱི་

༩༡༥༩༽

ཁྱོན་ལ་གཟིགས་ཤིང་། འདུལ་བ་འོད་ལྡན་དུ། འཕགས་པ་མ་འགགས་པས་ཚུའི་ནང་བར་དོའི་
སེམས་ཅན་གྱིས་གང་བ་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་རྟོགས་ཤིག་
ཅེས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །ཞེས་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱ་བར་
གསུངས་པས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་དབྱངས་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོགས་ཤིག་
གསུམ་པ་ལ་བཞི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བརྗོད་པས་སྒྲང་དོར་བསྟན་ཚུ་ལ། ལྷན་པོ་
ཕྱོགས་ཞེན་ཅན་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ། བཅུམས་པའི་དགོ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྡོ་བ།
བཀའ་བློན་བླ་མ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་འདུད་པའི་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་
གཞལ་མེད་ཁང་། །ལོག་ལྟའི་

༩༡༥༩༠༽

ཐུན་ནག་ཚང་ཚིང་རྣམ་པར་བསལ། །སློ་གསལ་སློ་ཡི་བསློ་ཁ་འབྱེད་པ། །བསྟན་བཅས་ཉི་མ་སྣང་
བ་དེང་འདིར་ཤར། །ཞེས་པ། བསྟན་བཅས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད་གྱིས་ཚས་ལོག་གི་ཐུན་ནག་
བསལ་ནས་གདུལ་བྱ་སློའི་བསློ་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་རྒྱན་གསུམ་བཀོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་
བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཅེས། །འགོ་ལ་པན་པའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། །མཁས་པ་
ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་མོད། །ད་དུང་སྟོན་པོ་རྣམས་གྱིས་རྟོགས་པར་དགའ། །ཞེས་པ། ཐུབ་
པའི་གསུང་གི་དགོངས་པ་མ་ལོར་བར་སྟེ་རྒྱ་ལ་པན་པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་བརྩམས་པ་
འདི་མཁས་པའི་བཞེད་པ་འོས་ཀྱང་། ཐོས་པ་ཆུང་བའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་པར་དགའོ་ཞེས་
དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྦྱར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་དགའ་ཉི་མས་སངས་

༼ ༡༥༩༡ ༽

རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །བརྒྱ་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པའི་སྤང་ཅིས་འགོ་བའི་བྱུང་བ་
ཀུན། །རྒྱན་དུ་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པར་ཞོག། །ཅེས་པ། །བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོ་བ་
ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་བདེའི་རྒྱར་བསྟོས་པ་ནི། །རྒྱ་དང་བྱེད་ལས་སྦྱར་ནས་བཀོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི།
གང་གི་བྱུགས་བཅེས་ཉེར་བབྱུང་ནས། །ལོག་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་དང་ལེགས་སྟོད་པའི། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་པ། །ཕན་བཏགས་པའི་དྲིན་
རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི། །སྤྱི་བྱ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ཅིང་། །དེ་ལས་ལོག་པ་ནི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་
ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྲད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །ཕལ་པོ་ཆེར། །ལྷའི་སྤྱི་བོ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན་དུ་བཟོ་
བར་མཛོད་ལ། །དྲིན་དུ་

༼ ༡༥༩༩ ༽

མི་བཟོ་བ་མེད་པར་མཛོད་ཅིག ལྷའི་སྤྲུལ་པོ་དག བྱས་པ་མི་བློན་པ་དག་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་དུ་
པལ་ཆེར་གཞན་གྱིས་བསད་ཅིང་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་། སྤོན་དུ་མི་བཟོ་
བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དཔྱལ་བར་དོང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐེག་ལས། རྒྱ་
མཚོ་དང་ནི་རི་རབ་སྤྱིང་ལ་སོགས། །འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་བདག་གིས་འཁུར་མིན་གྱིས། །འཛིག་
རྟེན་བྱས་པ་མི་བཟོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བདག་གི་འཁུར་ཆེན་དག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པས། ལྷ་མ་དང་
ཡི་དམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བློན་པའི་སྒོ་ནས་གྲུས་པས་འདུད་པ་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་ལེགས་
པར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྒྲོ་

༼ ༡༥༩༣ ༽

སྟོང་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྲ་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས། མང་དུ་
ཐོས་པའི་ཞོར་དང་ལྡན་པ། དེགས་པ་དང་མི་དེགས་པ་དཔྱོད་པར་བྱས་པའི་སྟོ་གོས་ཅན། སྡེ་སྟོད་
འཛིན་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱར་བ་རྩོགས་སོ། ། ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གསང་སྟགས་
ཀྱི་གནད་གཏན་ལ་དབབ་པ། གསང་ཆེན་ཡིན་པས་ཁོ་བོས་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བསྟོལ། ། ཁྱི་མ་
མེད་པའི་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་སྟོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། ། མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱི་མཁུན་པའི་ཚུ་གཏེར་ལས། ལེགས་པར་འབྱུངས་པའི་བསྟན་འཛིན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་
བྱ། གངས་ཅན་གྱི་སྟེ་བོའི་སྟོ་གོས་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཅེ་མོའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ། ཆོས་རྩེ་ས་སྦྱ་བརྩེ་ཏ་
ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་

ཏུ་ད་བྱེ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་
 དག་ལ་བྱུང་བ། ཉམ་མཁའི་མཐའ་ལྟ་བུ་ལ་ཁོ་བོའི་སྒོ་གྲོས་བྱང་བའི་བཟོད་པ་ལྟ་བུས་དཔག་པར་མི་
 བྱས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བཀའ་རབ་འབྱམས་ལ་མཁྱེན་པའི་སྦྱན་རྒྱས་ཤིང་། འགྲོ་བ་མཐའ་
 དག་ལ་བྱ་གཅིག་པའི་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་སྦྱོམས་པར་འདུག་པས། ཚོད་པའི་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་
 ཉམས་ཀྱི་སྦྱབས་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
 མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་དུལ་ལ་རེག་ཅིང་། གསུང་གི་བདུད་ཅིའི་བཅུད་ཅུང་ཟད་སྤངས་
 པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་མཁས་བྱུང་དུ་མའི་ལེགས་བཤད་ན་བར་སྤྱང་བས་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་
 ལ་སྒོ་ཁ་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་པས་བར་གྱུར་ནས་སྦྱོབས་པ་སྦྱིས་ཤིང་།

༼ ༡༥༩༥ ༽

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་གུས་བརྟན་པོས་དབྱའི་ཐོད་ལྷར་འཁུར་ཅིང་།
ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པརྩེ་ཏ་ཁུ་དཔོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བཟང་པོ་གདེངས་ཅན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་
ལྷར་གུས་བས་སྐྱེ་བོའི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་འཛིན་པ་བསྟན་པའི་སྐྱེན་བདག་ཆེན་པོ་རབ་བརྟན་ཀྱན་ཏུ་
བཟང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གསུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེལ་བ་དང་། རྟོགས་གཞན་ན་བཞུགས་པའི་སྡེ་སྡོད་
འཛིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བྱགས་ཀྱིས་བྲན་བསྐྱེལ་དག་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཀྱན་མཁེན་གྱི་གསུང་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ལ་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ། ལྷང་
གི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བན་ཀན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས། ཉང་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་སྡོངས་
ཀྱི་བྲེ་བྲག་སྒོས་ཁང་ཞེས་བྱ་བར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་སྦྱར་ན། ཐུབ་དབང་

༼ ༡༥༩༩ ༽

ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། ལོ་སྤུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་བདུན་པ། ཚུ་མོ་
ཡོས་བྱའི་ལོ་ཐ་དཀར་གྱི་ལྷ་བའི་ཆེས་གངས་བཟང་པོ་དགའ་བའི་ཆེས་བརྒྱ་གཅིག་གི་ཉིན་ལེགས་
པར་བྱུང་བའོ། ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཚུ་གཉེར་ཇི་བཞིན་གཉིང་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ་བ་
དང་། །ཁོ་བོའི་སློ་བྱོས་ཀྱི་ཤེཾ་ཅེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་བསྟོད་པར་མི་བྱས་པས། །ཆོག་དོན་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་
པར་འབྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་བརྩམས་པར་མི་བྱས་ཀྱང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསམ་བཟང་པོས་སྦྱར་
བ་ཡིན། །འདི་ན་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཡི། །ཆོག་དང་
དོན་རྩམས་སྟོགས་འཛིན་ཉོགས་པས་རང་འདོད་སྟོགས་སུ་བརྩམ་ཤིང་སྟོན། །ཆོས་དང་གང་ཟག་
ཁྱད་དུ་གསོད་པའང་བྱུང་བའི་དབང་པོས་བཀག་པའི་

༼ ༡༥༩༥ ༽

ཕྱིར། །ཞེས་འདོད་ཕྱོགས་འཛིན་འདིར་ནས་དགེ་བ་འོད་དཀར་ཐེང་བ་ནས་མཁའ་ཁྱོན་དང་མཉམ་
བ་དང་། །ས་སྟེང་སྟེ་དགུའི་ལོག་རྟོག་ཐུན་ནག་འཐིབས་པོའི་ཚོགས་རྣམས་རབ་བཅོམ་
ཞིང་། །བདེན་གཉིས་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱན་དའི་ཆལ་རྒྱས་
ནས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ས་ཆེན་མ་ལུས་ཀྱན་ནས་འཁེངས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག །ལེགས་
བཤད་ལེགས་བཤད་ཆོག་དང་དོན་ལ་འབྱུང་པའི་བྲི་མ་མཆིས་རྒྱར་ན། །ཟུར་གནས་སློ་ལྡན་མཁས་
བ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པའི་ཆབ་ཀྱིས་དག་པར་མཛོད། །གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་རྣམས་པལ་ཆེས་
ཀྱང་། །ཅོད་དུས་སྟོགས་མའི་སྟོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སློ་གྲོས་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་

༼ ༡༥༩༽

དགོན། །དེ་ཕྱིར་བདེན་པར་སྒྲ་བའང་རྒྱ་ལམ་ཙམ། །རྒྱ་ལ་དང་རྒྱ་ལ་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ་བས་བརྩ་མངའ་བས་
ཀྱང་། །སེམས་ཅན་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་མི་མགྲ་ན། །ཁོ་བོས་ལེགས་བཤད་དབྱངས་སྒྲ་བསྒྲགས་
གྱུར་ཀྱང་། །དེར་སང་དུས་ཀྱི་སྒྲེ་བོ་སྒྲ་ཞིག་འཛིན། །འོན་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་
དང་། །སྒྲག་པའི་སྒྲ་ཡི་རིགས་སྒྲགས་འོད་ཟེར་གྱིས། །སྒྲིང་གི་སྒྲ་ནག་རགས་པ་བཙམ་པའི་
ཕྱིར། །མཁས་པའི་དགོངས་པ་འཁྱུལ་མེད་ལེགས་པར་བཤད། །འདི་ན་ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་
དང་། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྒྲེ་རྣམ་བཞི་ཡི། །རྒྱུགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་
གསལ། །དོན་གཉིར་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྒྲོན་མི་ཟད་གཏེར། །ཆོག་དོན་བཟང་པོའི་ཡོངས་སྒྲོད་སྒྲ་
ཆོགས་ཡོད། །གོགས་མེད་ཅི་དགར་ཡོངས་

༼ ༡༥༩༩ ༽

སྒྲོད་དགེས་པར་རོལ། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་སྒྲོད་ཅིང་འདོར་ན་ཡང་། །སྒྲོགས་འཛིན་རང་སྒྲོའི་བྱི་
མས་གོས་པ་སྟུམ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་སྐྱད་ཅིག་མི་གཡེལ་བར། །སྤང་སྒྲོབས་མཛད་པའི་དམ་
ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས། །ཐུབ་པས་བཀའ་བསྟོལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས། །ཐོགས་མེད་མཐུ་
སྒྲོབས་དབྱང་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །བསྟན་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས། །བསམ་སྒྲོར་
ནོངས་པས་བྱེད་ཐུགས་མི་སྒྲོ་བར། །སྒྲེད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་པན་དང་བདེ་བའི་གཞི། །སངས་རྒྱས་བསྟན་
པ་ཡུན་དུ་རྒྱས་པར་མཛོད། །ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་བསྐྱལ་མ་འདེབས་པ་དང་། །བསམ་སྒྲོར་
བཟང་པོས་མཐུན་ཀྱེན་སྒྲུབ་པ་དང་། །སྒྲོ་བས་ཡི་གའི་འདུ་བྱེད་སྒྲོར་བ་རྣམས། །དོན་གཉིས་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་

༩༡༩༠༠༽

པ་འབྱོར་གྱུར་ཅིག །བདག་གྱུར་བྱམས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཞབས་བྱུང་དུ། །ཐེག་ཆེན་དམ་ཆོས་བདུད་
ཅིའི་བཅུད་འབྱུངས་ནས། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་རྒྱས་པ་རབ་རྒྱས་ཏེ། །མཁའ་དང་སྲིད་པ་རི་སྲིད་
གནས་ཀྱི་བར། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་བཞེད་པ་རི་བཞེན་དུ། །དམ་ཆོས་སྤེལ་ཅིང་འགོ་བ་འདྲེན་པར་
ཞོག། །ཐུབ་དབང་སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །ཐིན་ལས་མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་པ་མེད་པ་
དང་། །རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་ཡིས། །ཕན་བདེའི་འབྱོར་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་
ཅིག །འདིའི་ཡི་གེ་པ་ནི། །སྟོན་གསུམ་ཐུབ་པའི་གསུང་དང་མཐུན་ཅིང་སྟེ་སྟོན་ལ་སྤྱངས་པ། །ལུ་ཅང་
པའི་ཞང་བཅུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོ་གྲིས་ཀུན་སྟོང་དགེ་བའི་ཡིད་

༼ ༡༩༠༧ ༽

གྱིས་བགྱིས་པའོ། །ཆོག་དོན་ནོར་པའི་གཞི་བྱེད་པས་ཀྱན་ལ་མ་གྲགས་པའི་བསྐྱུས་ཡིག་མི་འབྲི་བ་
གལ་ཆེའོ། །ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །།མདྲ་
ལོ། །སྒྲི། །ཕུ་ཉི། །།.....འདིའི་མ་དཔེ་ལྡི་མི་ནས་ཀྱན་བཟང་སྟོབས་རྒྱལ་དང་མ་ཉི་དོན་གཉིས་ནས་པར་བསྐྱུན་གནང་བ་ཞིག་ལས་མ་བྱི་མ་རྟེན་
སྐབས་མ་དཔེ་འདི་ནི་ཆད་ལྷག་མང་བས་ནོར་བཙོས་མ་བྱུང་བ་མང་དག་ཡོད་པ་ཤེས་ལྡན་ཡོངས་ལ་དགོངས་འཇགས་ཞུ། །༥། བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་
བ་ལས་གྱུ་རུས་སྟེལ། །།